Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Su[m]marium textuale [et] Conclusiones super Sextum.

https://hdl.handle.net/1874/461673

Dit boek is gescand in het kader van het Incunabelen project.

Een incunabel of wiegendruk is een boek of geschrift dat gedrukt is vóór 1 januari 1501. Gezien de bijzondere aard van deze vroege gedrukte werken is besloten deze uitgebreid te beschrijven en te digitaliseren.

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

Bij deze boeken wordt ook de volledige buitenkant gescand en een scan gemaakt van het geopende boek. De hierna volgende scans zijn (in volgorde waarop ze getoond worden):

- het midden van het geopende boek*
- de rug van het boek
- de kopsnede
- de frontsnede
- de staartsnede
- het achterplat

*Een deel van de banden in deze collectie bevatten meerdere titels, het is dus mogelijk dat de pagina's in deze overzichtsscan horen bij een andere titel.

This book has been digitized as part of the Incunabula project.

An incunable or incunabulum is a book, pamphlet, or broadside that was printed before January 1st 1501. Due to their special nature a project has been started to better describe and then digitize these early printed works in our collection.

More information on this collection is available here:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

The digitized version of these books includes scans of the outside of the book and a scan of the open book. The scans after this notice are (in the order in which they are shown):

- the open book (opened approximately in the middle)*
- the spine
- the head edge
- the fore edge
- the bottom edge
- the back board

*Some of the bindings in this collection contain multiple titles, therefore it is possible that this scan shows pages which belong to a different title.

offi.ord.vbi videtur hñti vnū hñficiū posse pferre aliud.quia illa iura loquūtur in conferentib⁹ auctozitate ozdinaria.hic aūt ter.de pferente auctozitate delegata. et sic qñq; pl⁹ pt legatus auctozitate legatiōis. et etiā qñq; alius ozdinari⁹ q; spēalis pape delegatus

Secunda con. Si qceditur alicui ptās,puidendi ō beneficio eē hñti plura. ad duo tm̄ refertur non curata .Probatur hic in.ℱ.si vero.et sic patz q; pluralis locutio in materia odiosa nō excedit numerum duozum.

Ꝫ beneficia auctozitate aplica collā aut decreto inposito reseruata,ptingat ab ordinarijs collatozib⁹ ipozuz alicui⁹ ignozātib⁹ collationem aut reseruationē pape de facto pferri.et illi post adeptaz possessionem pacificā.eozū poza beneficia dimiserūt.et illa alijs collata sint ne dicta ignozantia eis piudicet.cū sint sine culpa.statuit papa.q; si huiusmodi beneficiati certiozati postmodū de collatione seu reseruatiōe pdicta sine difficultate omnino dimiserint dicta hñficia.possūt libere redire ad sua beneficia poza,nō obstante collatione quibuscūq; psonis facta.Si aūt difficultatem adhibuerint interdicta ē eis facultas ad dimissa beneficia redeūdi. Et idem in dimittēdo recepta.et recupando dimissa in omnib⁹ q pdicta occasione sua poza dimiserūt hñficia vult obseruari papa. Hoc.d.

Ex ter. elicitur talis ꝯclusio. Recipiēs beneficiuz alteri collatum aut reseruatum pus er ignozātia si certiozatus illud sine difficultate dimiserit. recupat poza pterea dimissa. Probatur ℏ in ter. Et inititur hec decre.equitati.7 iuc currit iuste ignorātie. Ad hoc tū vt locū habeat hñficiū hui⁹ decre.duo sūt nēaria. Primo q; ille q dimisit poza hñficia recepit ignozāter beneficium sibi indebitū.q; ignozātia i dubio psumitur.vt hic in.g.ij.q; etiam dicit non requiri.q; pferens fuit ignozans.Si aūt sciēter iste recepisset indebitū.nō haberet locū text.quia essz in culpa.Scdo req̄ritur q; certi oz effect⁹ istud scōm sine difficultate omnino dimittat. Et dicit certiozatus de scdo q; alteri sit collatum.gā de hoc nulla dubitatione habē pt. vt quia vidit lras collationis pape aut reseruatiōis.p.c.si duobus.ℸ.de appel.et tūc sine difficultate illud debet dimittere.id est sine omni allegatione iuris aut facti dz desistere fm Archi.qō pbat ter.ꝯcunq; sublata difficultate.facit.c.j.7.ij. de piu.leg. quo facto pt ad poza hñficia redire qō verū fm Archi.etiā auctozitate pria.ne talis ignozantia sit ei aliq; modo piudicialis.vt hic pbaī.qō verū fm Bomi.si pma hñficia p nullum erant occupata.ħz adhuc vacāt de iure 7 facto.Si eñ essēt occupata p alium.non debz illa intrare auctozitate pria.alias possz locuz habere pena.c.eum q.ℸ.e.ti.et.li.ita tenent dñi de rota.dec.cxviij.in antiquis.q; incipit. Itē nota q; vbi aliquis.et dec.cccxxxvij.q; incipit Itē fuit dubitatum. Nec possit isti recedunti ad priora beneficia obijci q; ea detineat sine titulo.qō voluit isse tertius.dū dicit libere. Postq; tū recu

perabat prioza possz de hoc agi cōtra eum. Nec ob.regula dolo facit. ℸ.de re.iur.quia illa non hz locū in possessorijs recuperandis.prout ibi notatur fm Jo.anō.

On pót pro- desse dispensatio sup pluralitate hñficiorū.si impetrans in ea ℔ticuit hñficiū q̄ntūcunq; modicum. et indultū vt q̄s duo hñficia curata si alias canonice ei conferant simul recipere possit 7 habē.intelligitur ō duob⁹ pmis q̄ post dictū indultū cōtingit eum obtinē. Cū aūt papa dispensat cū aliq̄.q; non obstāte q; hñficiū ecclīasticū habeat de alio sibi puideri possit.non intelligitur p hoc dispensare q; beneficiuz scōm possit cū pmo retinere Hoc.d.

Prima con. Vicia' dispēsatio sup pl'alitate hñficior̄ si iperās eā tacuit hñficiū q̄ntūcūq; modicuz Probatur ℏ in pma pte text⁹. Debz ergo talis impetrās facere mētionē de omnib⁹ que obtinet.alias nō valet dispensatio. Ratō aūt dubitādi fuit fm Archi.quia nō videt ō modico curandum.vt in.c.etsi questiones.de symo.Sz rō decidēdi in contrariū tāgitur hic in.g.ij.quia hmōi dispēsatiōes sē odiosē 7 sic restringē de.ℸ.e.li.de resc̄p.c.si gratiose.et pcedit in dispensationib⁹ q̄buscūq; etiā inferiorūz a papa.quia ter.hic indistincte loquitur. et in omnib⁹ eadez est rō fm Jo.an.Sed secus ē in collationib⁹ seu impetrationib⁹ hñficiorū.vbi aliud ē in papa 7 aliud in legato seu inferiori.vt in.c.fi.e.li.de of ficio lega.et cle.fi.de of .ordi.Quid aūt de eo qui tacet titulū patrimo monialē .vid. Jo.an.in.c.postulasti supza.eo.ti.

Secunda con. Dispensatio legitime sup duob⁹ hñficijs obtinendis et retinendis obtenta refert tm̄ ad duo pmo recepta. Probatur hic in.ℱ.illud.et sic nō pt talis alia i locū surrogādo recipe. Et an eodez mō dispensatio facta cuz illegitimo vt non ob.defectu natalū possit promoueri ad hñficium curatū sit intelligenda de pmo tm̄ dixi in.c.j.ℸ.e.li. de fi.pby.in vltima ꝯclusione.

Vltima con. Prouisio alicui facta de hñficio. non ob.q; aliō habeat dispensationē sup vtroq; nō inducit Probatur ℏ in.ℱ.cū vero. ollit aūt surreptionē.vt in fine pz.qō verū dūmodo exp̄ssa 7 specifica mētio de obtento seu obtentis sit facta alias nec surreptioneu tolleret. fm Jo.an.et pbatur in cle.fi.ō offi.oz. Rō aūt q̄re ℔ cl'a non ob.c̄.nō opatur dispensationē est.quia de dispensatione in hoc casu non videt actuz. nec papa illud intendebat.ergo nec verba io opanē.c.cum dilect⁹.cū silibus.de ordi.cogni.Itē dispensationes sūt odiose.ideo restringende .c. ij.de fi.pby.ℸ.eo.li.et hec vera nisi habeatur in lra sup q̄ obtinēdo vna cū dictis dispensam⁹.quia tūc dispē satū ē.vt clarū est sup vtroq; retinēdo. Et an tūc sup restringenda intelligitur dispensatū.vid ℏ in.g.verbi retinere.que tz q; non.

Ꝫ apostolice sedis legatus. ex legationis auctozitate in aliq̄ eccīa reseruat p aliq̄ canonicatū 7 pbendam prime

L. fol.
760

RARIORA

Cm

Cm

Cm

Jus positivum et Interpretes

Folio nº. 760.

452. **Johannes** de Vanckel (Kölner), Summarium textuale et conclusiones super Sextum. [Keulen, Joh. Koelhoff] 1 Febr. 1465 [1485]. 2º. L. 2º. 760

Typen 5, 13. — HC* 9786 (2). — BMC I p. 226. — Pr. 1064. — VK 693.

Op het titelbl.: „Sum Johannis a Renesse Decani S. Johannis Trajectensis" (* 1540, † 1619). — Uit het kapittel van S. Jan te Utrecht.

Sūmariū textuale 7 Conclusiones super Sextum.

Hū fors a Romsi Dnami 8 fors Trajecty.

DOMEIN-ARCHIEF
TE
UTRECHT.

Tituli sexti secūdū ordiné alphabeti

De arbitris
Appellationib⁹.i. ⁊nūciationib⁹ .v.
Accusationibus et inq̄sitionib⁹ ⁊ de/

Bigamis i.

Constitutionibus .i.
Consuetudine. i.
Confessis .ii.
Clericis coniugatis iij
Clerico ñ residēte ī ecc̄a vl̄ p̄bēda. iij
Clerico egrotante .iij.
Concessione prebende.vel ecclesie nō vacantis iij
Capellis monachorum iij.
Censibus exactionibus et procurati/ onibus. .iij.
Consecratione ecclesie vel altaris. iij.
Cognatione spirituali .iiij.

Dolo et contumacia .ij.
Decimis iij.
Desponsatione impuberum iiij

Electione et electi ptāte. .i.
Etate et qualitate ordinādoꝝ .i.
Eo qui mittit̄ in possessionē causa rei seruande .ij.
Exceptionibus .ij.
Excessibus prelatoꝝ et ſbditoꝝ .v.

Filijs p̄sb̄roꝝ⁊ alijs illegitime nat̄. i.
Foro ꝓpetenti ij

Dis que vi metus ve cā fiunt .i.
Hereticis v.
Homicidio v

Judicijs ij.
Juramento calumnie ij.
Jureiurando .ij.
Institutionibus iij
Jure patronatus .ij.
Immunitate ecclesiaꝝ. .iij.
Iniurijs et damno dato v

Litis contestatione ij.

Maioritate et obedientia i.

Ne sede vacante aliqd innoueť iij.
Ne clerici vel monachi secularibus negocijs se immiſceant iij

Officio vicarij .i.
Officio ⁊ ptāte iudicis delegati .i.
Officio legati. .i.
Officio ordinarij i.

Postulatione prelatoꝝ. .i.
Pactis i.
Procuratoribus i.
Prescriptionibus ij
Prebendis et dignitatibus iij
Priuilegijs et excessib⁹ ꝓuilegioꝝ v.
Penis v.
Penitentijs et remissionibus v.

Rescriptis. .i.
Renunciatione i
Restitutione in integruꝫ .i.
Restitutione spoliatoꝝ ij
Rebus ecclesie non alienādis iij
Rerum permutatione iij
Regularibus et transeuntibus ad religionem iij
Religiosis domibus .iij.
Reliquijs et veneratione sanctoꝝ. iij
Regulis iuris v.

Sūma trinitate et fide catholica .i.
Supplenda negligētia ꝓlatoꝝ .i.
Sententia et re iudicata ij.
Sepulturis iij
Statu monachoꝝ iij.
Sponsalibus ⁊ mr̄imonijs .iiij.
Scismaticis v
Sententia excōmunicationis v.

Temporibus ordinationū et qualitate ordinandoꝝ i.
Testibus ij.
Testamētis et vltimis volūtatib⁹. iij.

Ut lite pendente nihil innoueť. ij.
Uita et honestate clericoꝝ iij.
Uoto et voti redemptione iij
Usuris .v.
Uerboꝝ significationibus v

Sūmarium Sexti

In dei nomine

succincte et vtiles conclusiones materiam tam glosarū q̄z doctorum circa Sextū etiaz nouissime scribentium vna cum plenioꝛi textus eiusdem Sexti sūmario In alma vniuersitate floꝛētissimi studij Colonieñ. edite ī lucem viuaci lucubꝛatione honoꝛabilis viri dñi Johannis coelner de vanckel artium liberaliuz magistri. diuinaꝝ humanaꝝq̄z legum interpꝛetis. Jurisconsultoꝛum equissimi. in edibus suis lecte et resumpte feliciter incipiunt.

In nomine patris et filij et spiritussancti Amen

Jo.mo. in pꝛin-

cipio glo. sue ponit diffinitionem scire. dicens q̄ Scire est rem per causaz cognoscē. vt. xxiij. q. viij. c. occidit. Et pꝛosequit quadruplicem causam videlicet. materialem. formalem. efficiētem. et finalem. et exquisite singulas causas in iure assignat vt hic per euz Archō autē et Jo. an. de his et alijs q̄ circa pꝛincipia libꝛoꝝ solēt queri remittunt ad glo. Ber. in pꝛhemio ꝓpilationis gregoꝛiane. z ibi An. de bupulcre singula examinat. et docto. ad quos remitto. q̄ bꝛeuissimus z textualis ero. Diuidit autē Jo. mo. hūc totuz libꝝ̄ in tres partes. In pꝛimo ponit pꝛohemiū. in q̄ narrat intentū in hoc libꝛo. In scōa tractat⁹ in quo fit executio in speciali narratoꝝ in pꝛhemio. In tertia ponit epilog⁹. Secūda ps est in ti. de sum. tri. z fi. cath. Tertia est .j. in ti. de reg. iu. In quo titulo ponunt regule que multa recapitulant eoꝝ que specialiter in iurib⁹ pꝛins positis habentur.

Onifaci⁹ episcop⁹

Pꝛohemiū seu ps pꝛima huius sexti quod ſm glo. i. dividit in quattuoꝛ pꝛtes. In pꝛima ponit salutatio. in scōa exoꝛdium. in tertia narratio. ī quarta ꝓclusio. Scōa pars est ibi sacrosancte Tertia est ibi sane. Quarta est ibi vniuersitati. In pꝛima igit parte dñs papa Bonifacius. viij. doctoꝛes et scholares Bononie ꝓmoꝛantes salutat et eis aplicam benedictionē ꝓcedit Hoc dicit.

Pꝛo bꝛeui declaratione quarūdā glosaꝝ hic positaꝝ aliquas tradā cōclusiones in pꝛocessu hunc oꝛdinem pꝛo posse obseruaturus. Sit igit

Pꝛima con-

tatō fraudulenta nominis. agnominis. cognominis aut pꝛenominis sub pena falsi fit pꝛohibita. tū in pꝛomotione sūmi pontificis certis rōnibus est pmissa. Pꝛima pars pclonis pꝛobat in. l. vna. C. de mu. no. vbi liber homo pꝛhibitus est sub pena falsi mutare nomen in fraudē vt aliū deciperet. Sine fraude autez potest licite liber ho

de mutatione nominis

mo nomen suū mutare. licet aliud sit in seruo ī quo semper fraus presumitur. si sine dñi voluntate nomen suuz mutare presumpserit. l. falsi. in princ. ff. ad. l. coz. de fal. et Dom. hic. Scōa pars pc̄onis probaꝫ hic in glo. vbi Bonifacius. Maz iste Bonifaci⁹ vocabaꝫ prius Benedictus. Fit āt hec mutatio rōnibus de quibus in glo. alī. Et obseruatuz fuit illud a tempe Sergij pape. ij. q erat natiōe Romanus. qui prius dicebaꝫ os porci. cui ꝓpter turpe nomen' qō habuit mutatū ē nom̄. et ita postea obseruabaꝫ. Iz antea multi fuere. quoꝝ nomīa minime erant mutata fm Arch̄. hic ī gl. i.

Scda ꝯ Papa scribēdo alis nomen suū ꝓponit fm tempus modernū. nec a dignitate. sz ab ordine quē habet appellat se Epm. Prima ps ꝯclusionis ꝓbaꝫ hic. et in phemio ꝓpilationis gregoriane et clementinaꝝ. 7. i. q. iij. c. saluator in titulo. Tpe tī pmitiue ecclesie papa se postposuit. ꝓut fec̄ Clemēs papa. xij. q. i. c. ij. in pn. et Imperator papam sibi postposuit. vt pz. xcvij. dist. c. victor. et habetur. C. de sū. tri. et fi. cat. in epla Inter claras. S. victor Ratio āt pc̄onis est. q Papa est maior et sublimior oīb⁹. c. si papa. xl. dist. ca. nos si incompetenter. ij. q. vij. etiā Impatore. vt lxiij. dist. Valentinian⁹. c. solite. de ma. et obed. Ergo iuste se preponit omnib⁹. ꝓut quilibz alius inferior scribens facē p̄t. argu. huius tex. cū pcord. Ratio āt scōe partis cōclusionis est q ex dignitate nō debet Papa se exaltare. Juxt illud Qui maior est vīm ꝛc. de quo h in glo. singlaꝛi in vbo christus. q dicit. ix. ordines esse in dei ecclesia. Inter qs epalis ordo est maior. 7 denominanꝫ hoc modo. lectoratus. exorcistatus. hostiariatus. acholitatus. diaconatus. subdiaconatus. presbyteratus. psalmistaꝝ et ordo epalis. Licz hi duo vltimi fz theologos non ponanꝫ inē ordines. fm gl. Sed opīo Juristarū ꝓbaꝫ in. ca. cleros. xxi. dist. c. cum ꝓtingat. de eta. et qua. c. cum nullus. ſ. eo. li. de tē. ordi. De isto hic per Jo. an. in nouel qui nitiꝫ concordare has opi. 7 Lau in clem̄. in pleriſqz. de elect. Quare aūt sunt plures ordines in ecclesia p̄t sumi ex ca. singula. lxxxix. distī. Quō habent certa et distincta officia. et q̄ sint illa patet. xxv. dist. perlectis. Unde autem ordines habent originem. 7 q̄ndo forma ordinandi fuit inuēta vide plene per Guil. in suo sacr̄ali. et aliquid per Innoc. in. c. presbyter. de sac̄. non iter. et de tem. or. per totū

Tertia ꝯ Quānis seruus ad nullā dignitatem possit aspirare. sūmus tam̄ pontifex a tpe beati Gregorij ex nimia humilitate seruū seruoꝝ dei se solet appellare. Prima pars probaꝫ in. l. preses. C. si seruus aut liber ad decu. asp Scōa pars probaꝫ hic in gl. vbi seruus seruoꝝ. Cui̇ſ Jo. mo. Papa nō dicit seruus quasi sit seruilis conditionis. et prout seruus dicit a seruādo Inst. de iure perso. ſ. i. sed a seruiendo ꝓpter officiū suscepte seruitutis. quo modo etiā Imperator se appellat vltimū seruū. C. de off. prefe. preto. afri. l. i. circa pn. Glo. i. q. vij. in ca. quotiens. et Arch̄. hic dant versus. Seruierant tibi roma prius domini domi noꝝ. Seruoꝝ seruꝰ nunc tibi sunt domini

Quarta ꝯ 7 vltima Papa scribens alicui in gr̄a aplica ꝓstituto. eū salutat fm formā hic posit̄a. ac ei impertit̄ apostolicā bñdictionē. Hec pc̄o probaꝫ

hic.et in prohemio decretaliuz et clementinaꝝ. Vbi aũt Papa scribit alicui cui gr̃a aplica est subtracta talez non salutat.vt in.c.admonere.xxxiij. q.ij. Et an papa salutans excõicatuz maiori.per suas lr̃as eum videaꝰ absoluere.Vide in.c.si aliqñ. de sen.ex. s.et in cle.si sũmus j.e.ti. Item per salutationem quis intelligiꝰ remittere iniuriam sibi factam.vide in.c.olim. s.de iniurl.et in.c.cum sup.de off.del. et glo.in.ca. cũ Adrianus.lxij.distĩ. Itez quare hec benedictio dr̃ aplica Hic q dabaꝰ apls.Vel quia daꝰ ab aplico fm Jo.an.in prohemio decre

Salutario

An aũt doc.per se faciant vniversitatem aut scholares p se.Et an appellatiõe scholariũ ꝓprehendunꝰ doctores.Tex. hic videꝰ pbare q nõ.de quibus dicendũ vt notant doc.in p hemio ꝓpilationis gregoriane.

Acrosancte

Hic est scõa pars huius phemij.ĩ qua exorditur dicens q exquo preest sancte Romane ecclesie.quam diuina puidentia oñibus ecclesijs totiꝰ orbis pretulit.Jõ continue et iugiter laborat vt cõmoda subditoꝝ procuret.z scandala tollat.ac lites quas humana natura ꝙticie inuenire conaꝰ reprimat.voluntarios enim labores vt inquit Papa amplectiꝰ.vt subditis quietez prepararet.et noctes sepe ducit insomnes.

Hoc dicit

Ex hoc tex.talis elicitur cõclusio Vigilia labor et cura incumbunt cuilibet cõstituto in prelatura Probatur hec conclusio in hoc tex.et in c.ij.de offi.del et in ꝓcor.hic in gl.alt.

Sane Tertia pars ĩ qua narrationem ponit dicẽs se sepius requisitũ.postq̃ ad sũmi patus honorem fuit promotꝰ vt decretales editas post compilationem gregorianã tam per Gregoriũ nonũ q̃z per alios diuersos Romanoꝝ põtifices.elucidare velz.que ex eis eẽnt tenende.z que non.z qui essent auctores eorũ. Jdeo pro vtilitate pblica. dictas constõnes omnes per tres viros in tex.noiatos mandauit diligẽtius perligi.Et quia plures ipãrum reperiebanꝰ temporales. aut sibi aut alijs contrarie.aut superflue.Jdeo illis resecatis. reliquas emendari.et in vnum volumen redigi sub debitis titulis iussit.et nõnullas constõnes vtiles et fructuosas addidit et composuit. Jstud aũt volumen voluit papa Bonifacius addi quinq̃z voluminibus decretaliũ.et vocari libũ sextuz cũ numerus senarius sit pfectus. Si enim constõnes huius voluminis in libro decretalium deberent inscribi. oporteret multos libros decretaliuz destruere.et cuz magnis expensis nouos libros scribere Non est autez intentionis pape subditos expẽsis graware. Hoc dicit.Et est hic glo.in verbo perfectus. que tractat de perfectione numeri senarij quã vide.

Ex hoc text.tles elici pñt cõclusiones Prima De constõne non redacta in volumine Jurl.potest qñq̃ dubitari probabiliter.an sit cẽsenda decretalis.Probaꝰ hic in tex.et in.c.pastoralis.de fi. instrum̃.et in prohemio decretalium Hoc aũt casu sententia lata ꝓtra talẽ constõnem non est nulla fm doct.in .c.i.de sen.et re iudi. Bar.in.l.cũ prolatis.ff.de re iudi.

Sūmariū et Cōclusiones sexti

Secda Si tñ talis constitutio extrauagans antre huius sexti libri compilationez fuit edita. non est ad decisionem alicui⁹ cause allegāda. aut a iudice sequēda. Probaꝫ hic et in ℔ seq.

Tertia Nisi esset iuri cōmuni scripto cōsona. tunc enim iudex tam ℔m illaz q̄ ℔m ius ꝓmune ꝑt procedere in causa Probaꝫ in. d. c. pastoralis.

Quarta Si coꝝ iudice allegatur extrauagans ō qua aliqualis habetur noticia. licet de validitate ipsius non habeaꝫ certa scientia. teneꝫ iudex ꝓsulere principem seu papam super ea Hanc conclusionem tenet Panor. ī d. c. pastoralis. per tex. ibidem in fi. q verbis impatiui modi vtiꝫ dicens superiorē consulat ꝛc. Dicit tñ q̄ si hoc casu iudex nō consuleret papaz ꝭz ferret sententiā contra talē extrauagātē non annullareꝫ ex hoc solo q̄ principem nō ꝓsuluit. sed ipe iudex veniret puniendus. arg. c. venerabilē. de elec.

Extrauagans

Quinta Si nulla extrauagantis habetur notitia. potest iudex ꝭz non teneꝫ recurrere ad principez pro eius fide habenda. Hanc conclusionem tenet Jo. an. ī d. c. pastoralis. ⁊ probat tex. ibidem dū dicit si merito dubitet.

Sexta Componere ⁊ declarare iura ꝓmunia. spectat ad principem solū. nec aliquis inferior id pōt. nisi ad hoc habeat speciale mandatū. Prima pars probaꝫ in. l. fi. C. de legi. ⁊ in cle. sepe de ver. sig. in prohemio cōpilationis gregoriane. in ℔ volētes. Scda pars patz q̄ specialiter reseruata principi non veniunt in generali demandatione. vt notaꝫ in. c. q̄ translationē. de offi. delega. et probaꝫ in ℔ cunctꝫ hoc deo. in versi. his mandauimus. speciāliter in prohemio Jnstl.

Septima et vltima conclusio Jura edita. sub congruis titulis sunt locanda. Probatur hec conclusio in ℔ isto qui ad hoc semp solet allegari. et cōcoꝝ. ℔. quibus. in prima compilatōne Codicis.

Jniuersitati

Hec est quarta pars seu conclusio. ī qua mādat doctoriḇ⁹ et scholaribus q̄ hunc librū cū magna maturitate compositū. et eis sub bulla pape missum. prompte suscipiant. et eo de cetero vtantur tam in iudicijs q̄ in scholis. nec vtanꝫ alijs cōstōniḇ⁹ editis ꝑ Romanos pontifices. post ꝓpilationem gregorianam et añ hūc librum Hoc dicit

Tractat ḇ archḇ. vnū ꝓpé qō sp fit remissio ad eū ḇ. an videlz gr̄a pape supplicatōne signata. lr̄is nōdū bullatis. expirat per obitū pape. Jo. an. p⁹ Archḇ tz q̄ gr̄a firma manet. p. ℔. pficiunꝫ Jnstl. de donat Pau. de leaz. distiguit Aut gr̄a ē facta mente tñ. q̄ porrecta supplicatione. papa dicit Fiat ita ⁊ mēte intendit. q̄ extractis litteris gratia sit perfecta. Non āt solo verbo aut signatura. et tunc gratia pape expirat ꝑ mortem pape. Aut gr̄a fuit facta mente ⁊ verbo. puta papa existēs in consistorio cū Cardinalib⁹ dicit talē epatū aut talē dignitatē ꝓferim⁹ Titio. certe tunc est bene ꝓfecta collatio. etiaz si lr̄e nō sequanꝫ. nec tunc expiraret ꝑ mortē. Jo. tñ cal. putat opi. Archḇ. et Jo. an. indistincte verā. q̄ papa duz dicit Fiat. intēdit gr̄am suā hr̄e vigorē. et statiz apparet de mēte pape. Et

pro ista sententia videt tex.in cle.duo duum.§.nos etenim.de sepul.et ibi gl. in verbo verbo.quā sequit Panor.q subdit q licet gratia aplica facta alicui antecq̄ sit scripta. i se sit valida et satis tuet habentem in foro pscientie quod dicit semp menti tenendū. Tamen dubiū est an tali gra pōt.uti habens eam.et probare illā aliter q̄z per lras aut scripturaz. Forte p testes.de quo remittit ad Bal.in.l.humanum C.de legib.et ad dños de rota.decis cccxxvij.in nouis z incipit Item q licet Romana curia. Ibi tenēt dñi de rota.q gratia papalis alit q̄ p lras probari non potest.et sic dicūt tenere curiam Potest tñ dici breuiter fm Senf in extrauagl.Sedes aplica.in q̄rta columna. q licet verbalis collatio in se valet et tribuat titulū beneficij intrinsecū. tñ habens talem gratiam nō pt uti ea. nec agere ex ea implorando officiū iudicis superioris. nec conditionem aliquā intentando nisi bulla probatoria illius appareat et ostēdat. Ita intelligunt iura supra alleg. Quid aūt de lege aut pstitutione. An de substantia ei? sit scriptura. Vide per Jo.an.in regula.nemo potest ad impossibile.in q.merc. et dños de rota in nouis decis.ccxli vbi tenent scripturā nō esse de substātia seu de esse legis aut pstōnis.alleg. ad hoc.c.i.j.e.li.de renūc. et.c.i.in fi.i. rūf.eo.li.de iureiurā. Et pterea pōt lex aut pstitutio etiam pbari p testes fm eos. De isto etiam vide per legistas.in.l.de quibus.ff.de legi. Et tantū de parte pheniali

De sūma trinitate z fide catholica

Hic incipit scda pars hui? libri. Et licet Jo.mo.nitit cōtinuare rubricas hui? libri sexti.tñ Arch.z.Jo.an.eas nō ptinuant. Et rōnem ponit Jo.an hic in glo.rubrice. Et allegant pstōnes hui? libri cū expressiōn libri sexti et pstōnes Clementinaz cū expressione cle. Constōnes aūt decretaliū simpliciter exprimēdo titulū sine expressione libri. et ita obseruat vsus et cōsuetudo. et sit tollitur ambiguitas z equiuocatō fm Bom hic Tractat hic plura Jo.mo. de trinitate personarū in diuinis. et de fide catholica. distinguendo articulos fidei ex parte cause efficiētis. et sic sunt xij. articuli. et ex pte cause materialis et sic sunt xiiij. vt hic per eum

Idelicon fessione fatenduin est q spūssanctus etnaliter pcessit ex pre z filio. nō tanq̄z ex duobus. sz tanq̄m ex vno pncipio. nō duab? spiratiōib? sz vnica spiratione. Sic enī hucusq̄ sp predicauit et adhuc docz sancta Romana ecca. mr̄ omniū fideliū z magistra Et hec est oīn doctoz recte glozantiū vera sūia. Contrariū sentiētes sūt per Concilū Lugduneū qd hic habet damnati vt heretici. Hoc dicit

Ex hoc tex.talis elicit pclo. Errorē grecoz qui hz q spūssanct? a solo prie pcedit Cōciliū vniuersale reprobat et damnat. Probat hic in tex.iūc.gl.vbi filio

Scdā ◦ et fi. In respicientibus fidē catholicā necesse est tenere quelibet discipulus christi id qd Romana ecca tenz omniū ecclesiaz mgra. Probat etiā h in tex.iunc glo.vbi docuit. Qd inducit

Arch.contra grecos qui ecclesie Romane subijci recusant.cum tñ pfitean tur esse eam primā et sublimiorē. xxij dist.Constantinopolitana.Ideo videnť hereticī fm eum.alleg.xxiiij.q.i. Hec est fides.cū silibus

De constitutionibus.

Licet romanus pontifex.omnia iura habeat in scrinio pectoris sui.et ideo faciendo nouā pstitutionē. renocet priorē eidem aduersam seu cōtrariā.licet nullā de ea faciat mentionē.Particulariū tñ locoꝝ cōsuetudines et statuta.pt ignorare. exquo sūt facti.et ideo faciendo nouā pstōnem non censeť derogare.in aliquo ipsis. dūmō alias sint rōnabilia.nisi de eis fiat mentio expressa.Hoc dicit

Ex hoc tex.sit ꝟ pcto prima Constitutio aut lex noua priori ptraria.eā tollit.licet nulla de priori sit mentio facta.Probať hic in tex.in pn.iunc.glo. vbi revocare.que idem dicit esse in testamēto.q posteriori stať vt in §.posteriore.Insti.q.mo.testa.infir.Dō fallit in duobus casib⁹ vt in gl.De hac pclone vide etiā.l.dist.dño sancto.in glo.verbi discors.

Secdā Consuetudines rationabiles et particularia locoꝝ statuta.pter ius cōmune ordinata p legē posteriorē nouaz nō intelligunť revocata.Probať hic in scda pte tex.iuncta gl.verbi facti.

Tertia et ratio predicta rū Romanⁿ pontifex qui oia iura in scrinio pectoris sui habet.statuta pticularia z psuetudines locoꝝ pbabilit ignorat.Probať hic in tex.et quotidie pterea solz allegari.Et pformit dicit de Imperatore.q totū ius habz in scriniis suis.l.oim.C. de testa. Dō intelligit Jo.mo.vez si sit deliberat⁹ cū his.q ad latus eius sunt.q ipse est tota vniuersitas vtute fm plm.Vel dī princeps habere oia Jura in scrinio pectoris sui q ipse ptātem hz sup oia iura declarādi.mutādi.corrigendi ꝛc.c. inter alia.§.de sen.ex.c.statutū.in pn. j.e.li.de Rpt.et in cle.ne Romani.de elect.in pnc. Et hinc ē q dī lex aīata in tris.vt ī auē.de psuli.in fi.colť.iiij et Aristl.in.v.etb.dicit q ad iudicem hoies pfugiunt velut ad iustū aīatū.

Quarta con- In facto pstitūt cōsuetudines et pticularia statuta.iō pbabilis ē ipsoꝝ ignorātia.Prima pstitūter habeť hic in tex.Dicit āt psuetudo facti fm Arch.et Jo.mo.pfiderādo actⁿ ex quibⁿ elicitť psuetudo ipa hz exq est elicita tūc ē ius.vt.i.disti. psuetudo.sic dī in regla iurl.l.i.ff.de re.iu.Eodē mō statutū pticulare dī fci fm Arch.q est ius priū et puatū aliquoꝝ.et determinatū ad certū locū.iō pt ignorari.Nō est āt verisile quem velle tollē id qđ ignorat.vt pbať ī.l. mr.ff.de inoff.testa.Jō pstō noua pncipis eis nō piudicat. qđ vult ꝟ tex.

Taiaz obui- etur periculť statuiť q sñie p statuta ordinarioꝝ late.nō ligāt pbabilit ignorātes.Etsi statuto epi ferť excōicatio ī oēs furtū. adulteriū aut silē delictū pmittētes.nō sē excōicati ex territoriū epi delinquētes.etiamsi fuerint ipsⁿ subditi.q ex territorio

ius dicenti nō pareꝫ impune. Hoc ꝺ

Ex tex iuncta gl.iij.elicit talꝫ ꝓclo. Statuta supioꝝ rū rōnabilit edita ligāt subditos ad culpā. etiamsi penā tpalem in ꝯfacientes hñt annexā. Rō ꝓclonis est ꝙ cō traueniētes peccāt saltē pcco inobediētie. qꝺ est maximū. vt in. c. sciēdū viij. q. i. fin gl. qꝺ est valde notandū. et satis durū. de quo tñ dicenduꝫ vt nō. per Hosti. Ber. et alios in. c. i. de treug. et pa. et doc. in. c. i. s. de ꝓstit. et Henr. boic. in. c. duduꝫ. de elec.

Scda Ignorantia excusat quez a statuti pena. nisi fuerit crassa aut supina. Probat hic in tex. iuncta gl. vbi ignorātes. ⁊ ī ca. ꝓsuetudo. viij. dist. Dicit āt ignorātia crassa ⁊ supina qñ qs ignorat qꝺ publice factū est in ciuitate. et quod oēs sciūt fin Arch. et gl. hic in vb. supina. Idem in ignorātia affectata. vt in. c. eos j. de tēp. or. vbi glo.

Tertia Licz ꝑ futuro delicto ñ possit qs excōicari. ꝑt tñ statuto in delinquētē futuꝝ excōicatio ferri. Pria ps ꝓclonis ꝓbat ī. c. rōna. ℔. caueāt j. de sen. ex. Scda ps ꝓbat ꝫ in tex. et voluit gl. ī vb. statuta. ꝙ etiā nōt Epos posse facere noua statuta. ad qꝺ etiā allegat

Quarta (hic tex. Licz epus possz excōicare suū subditū in alio critorio exñtez etiā ꝑ furto ibidē cōmisso. nō tñ statutū epi ligat talē subditū ī aliena dioc. ꝓmittētes furtū. Probat ꝓma ps ꝓclonis in. c. cū sit rōna. in fi. de app. et Inno. in. c. fi. de fo. ꝓ. Scda ps ꝓbat in scda pte huiꝰ tex. Rō āt diuersitatis inē sñiaz et statutū ē ꝙ sñia excōis secum ꝫhit suā executionē. et ligat etiā ignorātē. c. pastoral. de app. c. aplice. ꝺ cle. ex. mi. Et qꝛ ista executio fit circa aiaz. ꝙ locū nō occupatz nō fit circa coꝛpꝰ locatū. iō ligat subditū in ꝙcunqz loco fuerit. et nō ꝺī fieri in alieno critorio seu loco. ℔. c. rōna. in. c. ℔hentes j. e. li. de fo. ꝓ. et. c. postulasti. e. ti. Ita voluit Jo. de lig. in tractatu suo de eccastica cēsura. Statutū āt epi generaliter excōicans ꝓmittentes furtū aut simile delictū. restrigit solum ad ꝓmittentes in illo territorio seu dioceſi. qꝺ nō est verisimile ꝙ statuens voluit alios ligari ꝙꝫ ibidem delinquentes. qꝺ alibi delinquētes non offendūt suā rempublicā aut iurisdictionē. Et sic patet rō scōe partis huius tex. Patet etiaz ꝙ si diceret statutū expresse ꝙ omnes subditi qui tale delictum ꝓmiserint in territorio vel extra sint excōmunicati. tunc cessaret istud. c. quia Juder bene potest punire subditum suum de delicto in alieno territorio commisso. l. i. Cvbi de crim. agi op. et probat in. l. mercatores. C. de ꝓmer. ⁊ merca. vbi lex punit subditum delinquentez in alieno territorio.

Ex fine text. allegari solet ꝙ extra territoriū ius dicenti non pareꝫ impune et concor. l. fi. ff. de iurisd. om. iudi. Et quomō illud sit intelligendū. vide hic Arch. ⁊ Jo. mo. qui dicit duas negatōes ℔ positas disiūctim accipiēdas vt sic. ñ pareꝫ. et hoc impune. et sic non equivalent affirmationi. iuxta. l. duobus. ff. de ver. sig.

De Rescriptis

Circa rubricam istaz late distinguit Jo. mo. quādo plura ℟pta apparēt quod alteri ꝓiudicet. de quo hic vide per eū. et per gl. fi. in. c. i. s. de ℟pt.

Summariū et Cōclusiones sexti

Ipso iure nullus est &pt̄um ab excōicato impetratus. et etiam processus ipsius vigore habitus. nisi super appellationis aut excōicationis articulis. Hoc dicit.

Ex tex+ ꝓcl̄o Prima Excōicatio maior impetrātis. p̄cedēs &pti impetrationē. inficit impetrationem et tā &ptū q̄ ꝓcessū secutū. nullū reddit. Probaꝫ hic in tex. iūc. glo. in sua distinctione. Q̄d verū ſm Jo. mo. etiamſi excōicatio fuerit occulta p. c. p̄cessionem. de ꝓba. et plz Jo. an. Fallit tñ hec ꝓcl̄o in duob⁹ casib⁹ hic in tex. expressis. Rō specialitatis ē q̄ excōicatus oīa potest q̄ ad defensionez pertinēt. nec talis ei denegaꝫ. vt in. c. intellexim⁹. de iudi. c. cū inter. de excep. cū filiabus ſm Jo. mo. et Archid⁹ Procedit āt ꝓcl̄o etiaz in cā reconuētionis ſm Arch. et gl. ij. hic

Scdā ꝯ+ Nec p̄cedūt etiam si excōicatus maiori. noīe alieno vt ꝓcurator ꝓ alio litteras impetraverit. q̄ tam lr̄e q̄ ꝓcessus. si subsecut⁹ fuerit null⁹ erit. Hanc ꝓclusionē tenet hic Jo. mo. per regulam q̄d alicui suo. j. de reg. iu. et tenet gl. in v̄bo excōicatus. per. c. post cessionem. de ꝓba. et. c. fi. de ꝓcu. ibi etiam excōicatus per aliū nō impetrat.

Tertia ꝯ+ Valet ꝓmissio facta in curia auditori. ad instantiā ligati excōicatione maiori. Hanc ꝓcl̄onem tenet Bom̄ h quā etiā tenent dñi de rota. in nouis dec. clxx. que incipit Itez q̄ ꝓmissio. vbi tenent q̄ in curia valz ꝓmissio facta auditori. ad impetrationez excōicati. aut nō habentis mandatuz. aut alīs quantūcunq̄ inhabilis. Ita q̄. c. istud nō vendicat sibi locuz in curia Romana. sic nec. c. nonnulli. de &pt. Et est rō ſm eos quia auditores curie quasi ordinarij censent. vt in clem̄ auditor. de &p. Et habent iurisdictionē habitu. licet nō actu prout in sil̄i habet in. c. pastoralis. de &p. in fi. Et ideo ꝓmissiones que fiunt eis. nō sūt nisi quedam distributōnes per quas datur eis solus exercitiū iurisdictōis. in quo plus attendit factuz pape q̄ partis. Idem nōnt dñi de rota ꝓcl̄one. ccccxxiij. que incipit Item si in cā beneficiali. Imo ſm Compost. in. c. nōnulli. alt. curia practicat q̄ in audientia cōtradictarū nō admittit excōmunicationis exceptio ꝓtra impetrātez. nisi probet per lr̄as et opponatur per illum. contra quem impetrat vel eius ꝓcuratorem. Per tertium autez oppositā exceptio excōicatōis admittit. etiamſi pro eo lata esset excōicationis sententia. nisi timeat p̄iudiciū litteraꝝ aliquod in futurū. quo casu sufficit prestare cautionē de non vtēdo litteris contra eum. quod notandū in practica

Quarta con+ &ptum impetratum anteq̄ impetrans esset excōicatus maiori. ac processus cū excōmunicato tali taz coram delegato q̄ coram ordinario habitus valent mero iure. quamuis ab actibus sequentib⁹ repelli posset iudicis officio. aut exceptionis ope Istam ꝓclusionem tenet hic Jo. mo. Arch. et Jo. an. in gl. verbi ꝓcessus. Et ita loquitur. c. pia. infra de excep. et. c. prudentiā. ℣. sexta. supra de off. deleg. Hoc eniz casu excōmunicatō non inficit vires &pti aut iurisdictionis. nec reddit initiū vicio sum. Ideo tenet processus cū tali habitus. secus in casu hui⁹. c.

Am in multis iuribus reprobet infinitas. per &ptum in quo cõtinetur clausula generalis. puta quidam alij vltra quatuor non possunt in iudiciũ vocari. quor noia in prima citatione exprimere tenet impetrãs. ne postea valeat variare. Hoc dicit.

Conclusio prima Infinitas seu generalitas nimia nulla cã subsistẽte aut alĩs perniciosa a iure est damnata. ratione iusta tamẽ subsistenti nonnunq̃ reperit pmissa. Prima ps probat̃ h in prin. tex. et in pcor. in glo. ij. allega. Scda ps patet. Naz iura permittũt generalem petitionem qñ actor a principio non pt esse certus vt nõ. in. c. ij. de lib. obla. Et de isto per glo. i. in. c. ad hec. s. eo. ti. et Inno. in. c. certificari. de sepult.

Scda con Olim per clausulam generalẽ quidã alij. vel similẽ. non poterat ad iudiciũ thi multitudo effrenata. Modie aũt ad tres vl quattuor psonas. hec multitudo ẽ restricta. Prima ps probat̃ in. c. sedes. s. eor. ti. Scda ps probat̃ hic in text. isto. Clausula aũt generalis rex non est ad determinatũ numerũ restricta fz Jo. an. h z Arch

Tertia con Non pñt etiam exprssi noiatim per &ptum ptinens generalem clausulam pueniri. nisi pprehensi sub hmõi generalitate in citatione pma etiam expressor. fuerint nomiati. Probat tex. hic iunc. gl. in vbo quorũ. Unde si citetur noiatim expressus in hmõi &pto. pt excipe q cõueniẽdi p clausulã generalẽ nõ sunt exprssi i citatorio. z sic non teneat̃ rñdẽ. nec possit pueniri per tale &ptum. nisi impetrans diceret se nolle alios puenire. z velle renunciare clausule generali qõ pt fz Jo. an. sup gl. all. Põt ãt fieri expressio pprehensor. sub generali cla p noia pria. aut p alias circũlocutiones. fm Arch. z glo. hic in vbo noia.

Quarta con Expressio quattuor personar in prima citatione facta. si postea alius illi? &pti vigore fuerit citatus. exceptionẽ hz. nec teneẽ rñdere. cũ variationi cõstet esse locũ. Probat tex. hic in fi. et tenet Arch in glo sup vbo exprimat

Quinta c. In primo citatorio expressi possunt p clausulã generalem cõuenirí. nisi in fraudẽ impetrãs p cla in generalẽ. ad psonas maiores expressis in &pto. voluerit &ptuz extẽdi. Probat̃ hec pclusio in. c. sedes. sup eo. ti. iũcto tex. hic. Et que dicant̃ pone maiores expressis. tractat ibi glo. iij. et ẽ pclusio q hoc relinquat̃ arbitrio iudicis q in hoc psiderabit qualitates et conditiones psonarum

Sexta có Licz cla generalis puta quidã alij aut silis simplicitate vbor attẽta. lataz hz significationẽ. tñ in materia stricta &ptor. respectu q̃litatis z numeri psonar. certã hz a iure restrictionẽ. Prima ps pz qz cla q̃daz alij aut silis indiffinite posita pphẽdit ꝺ sua significatõe lata psonas q̃scunq̃ maiores et minores. Et idẽ in cla generali rex. ar. c. nã peupiaz. de pst. et .ff. plebiscitũ. Jnsti. de iure na. gẽ. z ci. Scda ps pbat̃ h. z in. d. c. sedes. Est ãt cã restrictõis odiuz &ptor p que plurimũ piudicat̃ iurisdictõi ordinarie vt sentit h glo. in verbo puide

Ultima c. Cuz variatio fit in iure pro

hibita. non potest quis acceptare vigore gratie aplice primo vnum bñficium. et postea aliud. q̄uis prima acceptatio de iure fuit invalida. Probatur hec conclusio hic in gl. fi. que ad hoc allegari solet. Quod verū nisi prima acceptatio facta fuisset cum protestatione inquantuz sibi debeat de iure. et non alias fm Jo. an. in no nell. hic. et illud approbant. et tenent dñi de rota decis. xxxviij. in nouis q̄ incipit Item voluerunt dñi

Jspendia li- tium coartare. 7. c. fi. supra de &p. intendit Jnnoc. q̄r tus declarare statuens. q̄ siquis contra aliquem. super pluribus personalibus actionibus voluerit impetrare &ptum seu iudicem. sup omnibus ill' actionibus vnū &ptum aut Judicez impetrare debeat. alias lr̄e impetrate sunt nulle. et processus ipsar̄ vigore habitus non valet. et actor reo in expensis ꝑdemnabit. Hoc dicit.

Prima con- Sup plu·rib⁹ actionibus personalibus contra vnū nō potest ad diuersos iudices impetrare &ptum. Probat hec concl'o hic in tex. et in. c. fi. supra de &p. Quod vex de &pto ad iurisdictionē impetrato. Aliud i lr̄is mere executorijs. confirmatorijs. aut conseruatorijs fm Archid. hic post Jnno. et sequunt doc.

Scda con- Habens cōtra ·aliquez plures actiones reales. potest impetrare sup eis diuersos iudices. nisi res de q̄bus agit. essent situate in eodez territorio Tunc enim vnuz solū impetrari suadet equitas Prima pars probat hic in tex. qui loquitur de personalibus actionibus. ergo aliud ē in realibus. Et rationem diuersitatis quadruplicem dat hic gl. verbi psonales. Scda pz q̄ q̄n res oēs sunt in eodē territorio site. tūc eaz ē vnus iudex ordinarius. pariformit ex equitate huius. c. dēbit sup oibus vn⁹ delegat⁹ impetrari. et hic Jo. mo. et Jo. an. q̄ tñ dicit penā hui⁹. c. locū non hze. si in realibus constō nō seruet. arg. regule i penis. j. eo. de regu. iur. et sequit Bon

Tertia ꝯ· Predicta sunt vera q̄n eodem tpe aut pendente cozā vno delegato causa ad alium diuersū iudicē quos vellet impetrare sup alia pncipali causa Hanc pcl'onem sentit glo. vbi q̄stionibus. in fi. Et clarius Arch. referēs Host. dixisse absurdum esse q̄ si cō·tra aliquē impetraui iudicez q̄ non possem in perpetuū. etiaz finita lite ꝑ aliū iudicē impetrare. q̄ tunc q̄i ordinari⁹ esset inē me et illū. Et dī de alia pncipali cā q̄ pēdēte vna cā possim impetrare super cā appell'onis ad aliū iudicē. fz Jnno. Arch. 7 Jo. mo. hic. qui illud rōne ꝓprobat

Quarta ꝯ· Rescriptū cōn·dispōnez hui⁹ .c. impetratū fraudulent. est ipo iure nullū. lz olim exceptois operat annullandū. Pars pma ꝓbat h in tex. iūc. g. vbi cū effcu. q̄ sentit q̄ &ptum impetratū ꝑ hāc decre. nō sit nullus. nisi eo vsus fuerit impetrās. Sz Host Arch. et Bon. tenēt q̄ ex sola fraudulēta impetratōe &ptoz ꝑ hāc decre. locū hz pena h⁹ decre. q̄ tex. h solā impetrationē ponderat. qđ vex q̄ ad hoc vt littere sint nulle. 7 pcessus ipsarum vigore habitus sit nullus. pena tamen refusionis expensarum de qua in tex. non habet locuz nisi actor vsus sit litteris. et per eas 7 eum fatigauerit. Apparet āt de fraude er

solo ctu ad diuersos iudices ꝫ doc in.c.fi.s.eo. Scda ps ꝓclusionis pro bat in.c.fi.supꝫ.eo.tit.

Ultima ꝯ Dispositō hu+ius.c.ex equitate sibi locū vendicat in ordinarijs iudicibus.vt qs simul non possit trahi ad litigandum coram diuersis. Probat hec conclo in.l. magistratꝰ.ff. ad municipa.in.l.vna.ff.de off.cons.et tenet Jo.mo.et Jo.an.in.c.fi.s eo. qui dicit ꝙ si contrarium fiat. non habz tñ locum pena huius.c. Unde pz ꝑm Jo.de fan.ꝙ constitutio etiam penalis quo ad sui dispositionē potest extendi ex identitate ratōnis non quo ad penam. qō nōdum

Reus quoqz si actorem eodem durante iuditio recōuenire voluerit aut per ꝛptuz de nouo impetratū conuenire.debz eundē iudicem adire.alias punit pena de q̄ in prin.huius.c.nisi eum vt suspectuz valeat recusare.hoc dicit

Prima ꝯ Reus potest a+ctorem reconuenire.tā coram ordinario iudice q̄z delegato.licet in ꝛpto ipsius delegati nulla de causa reconuētionis fit facta mentio Prima pars probatur in .c.i.et.ij.de inutu.petitio.s.Scda ps probat in.d.c.ij.Et ratio huiꝰ est qa licet iurisdictio delegata sit stricti iuris ꝛ odiosa.nec extendat ad res aut personas in ꝛpto non comprebēsas .c.cum olim.c.p.et.g.de off.deleg.Tñ sic prorogatio ista iurisdictionis delegate ad causam reconuentionis fit non ex dispositione partiū. sed ex mēte delegantis inclusa in dispositione iuris vt patet in.l. cum papinianus. et in auc.ꝛ ꝓsequenter ibidem posita C.de sen.et interl.om.iu.et in dicto.c ij. In casibus tñ cessat reconuētio vt nō.in.c.i.de mu.pe Itē reus potest actorem reconuenire. super maiori sūma q̄z ipse sit conuentus in principali causa.aut etiā super pluribus actionibus.licet ipse vnica solum sit conuentus vt nō.per glo.in.c.ij.alleg.

Secda con+uentio fieri ante litl.contestl.vel post incontinēti.licet conuenire possit reus actorez coram eodem iudice per ꝛptum de nouo impetratum quandocunq̄z lite pendente Prima pars probatur in.c .i.de mu.peti. Secunda pars probatur hic in.tex.

Tertia con+ti facta durante iudicio reconuentio. tria habz iuris priuilegia. siue facta sit coram delegato siue coraz ordinario. Patz hec conclusio Nam vnum priuilegium reconuentionis est ꝙ operat prorogationem iurisdictionis.vt dixi in prima conclusione Secunduz est priuilegiū simultanei processus.quia simul et vicissim tractari debet cū causa conuctionis et procedi vsq̄z ad sententiam.et tunc simul vna sentētia vtraq̄z causa debet determinari. vt in .c.i.de mu.pe.et in.c.ij.de or.cog. Et sentit hic glo.in vbo ꝓuentionis.Tertiū ꝓuilegiū est ꝓuilegiū adeq̄tionis cause ꝙ a lege tal fauor indulgeꝫ causę reconuentōis ꝙ in ea ꝓcedit eodem mō sic ī cā ꝓncipali. Tñ si ꝓncipalis cā ē ꝓmissa a papa ꝓcedit eodez mō in cā reconuentionis.c.prudētiaz.s.de mu.pet. Hec oīa ꝓuilegia nō hz reconuētio nisi fit fca in ꝓtinēti vt dic ꝓpositio. An autē hec ꝓuilegia sint separabilia ab inuicē.et an semper durante iudicio.possit fieri reconuentō quo ad quedam priuilegia Tractant

plene doc.in.c.i.de mut.peti. Bar.et alij in dicta.l.papinianus.et auc̄.7 p̄sequēter. Item an clericus possit reconueniri coram laico Glo.in.c.at si de iudi.et.c.nullus.de fo.comp.tenet q̄ sic. Archi.in.c.vno.j.de cler.pug.tenet ꝓtrariū.prout etiam tenet glo.in ca.accusatores.iij.q.vij.7 hanc sentēciam tenent moderni. licet fere oēs antiqui tenuerunt ꝓtrariuz vt refert Archid

Am aliquibus datur facultas recipiendi aliquem in canonicū non obstātibus statutis.cōsuetudinibus ac priuilegijs quibuscunq; qualitercunq; firmatis. Tunc si receptio Canonicoꝝ nō spectat ad eos.quib⁹ littere tales dirigunt.dicit talis recipi auctoritate apostolica. Si autem alias spectat receptio ad eos.dicitur receptus recipientiuz auctoritate. nisi aliud sit in lr̄is expressum. Hoc d.

Prima con-Licz olim ꝓuo beneficiando dabant primo lr̄e monitorie.secdo preceptorie.7 tertio executorie. Hodie tm̄ papa pro bñficiando. vnico ꝓtextu dat lr̄as aut facultatis aut executorias fm stilum curie. Prima pars probat in.c.pstitutus.s.eo.ti.vbi tex.de omnibus illis lr̄is facit mentionē. Secda pars probat hic in tex.et in.c.caplm sancte crucis.s.eod

Secda con-In impetratione ꝓpti in alia ecclesia super obtinendo beneficio.debz de priuilegijs. pluetudinib⁹ et statutis gratiaz impedientib⁹ fieri mentio. Patet hec pclusio etiam h in tex. Et est ratio q̄ licet in ꝓptis ad lites impetratis.in quibus non creatur aliquod nouū ius.sed solū datur iurisdictio sup iure de preterito.vt in .c.fi.s.e.non teneat impetrans de iure peremptorio aduersarij facere mētionē.nisi sit exceptio peremptoria finiens instantiā vt in.c.i.de li.ptest.in vi. Aut talis que concluderet agenti tpe impetrationis funditus nō competere ius aliquod.vt i.c.fi.s. e. Aut sit notoria exceptio peremptoria aduerse partis per d.c.i. Tñ i ꝓptis ad beneficia per que nouū ius creat impetrāti.tenet quis de iure peremptorio aduersarij facere mentionem. als ipso iure nullū est ꝓptum.vt in.c.cōstitutus.et.c.ad aures.s.eo. Et est rō quia si cōstitisset pape de iure aduersarij.gratiā non p̄cessisset. In lr̄is āt ad lites intelligit clausula si p̄ces veritati nitant.7 mandat agnitio cause vt in.c.ij.s.eo.et sic conclusio non est omnino precisa

Tertia Eodē modo nullum ē ꝓptum ad beneficium impetratum i ecclesia numerata.de certo nūero mentione nō facta. Probatur in.c.constitutus.sup eo. Quinimo si numerus sit iuratus aut superioris auctoritate confirmatus.non valet ꝓptum de numero faciens mentionem.nisi etiam de iuramento aut confirmatione faciat mētionem fm doc.ibidem. Hec tamen conclusio procedit si per talem impetrationem rumpatur numerus determinatus in ecclesia.Secus si ille non rumperetur.quia tunc valeret ꝓptuz licet nullam mentionez faceret de numero. Ut siquis impetrat prebendaz iam vacantem in ecclesia numerata. quia tunc in nullo derogatur numero aut iuramento. exquo impetrans surrogatur in locuz illius. qui prius fuit in illa prebenda fm Joh.and.in d.c.pstitutus.et placet Anto.

Quarta ¶ Vbi papa mā-dat alicui q̄ faciat id quod non spectat ad eu3 iure ordinarie potestatis. aut aliquid mādat fieri auctoritate nr̄a seu apostolica. p̄cedit tali potestas delegata. Probat hec tota conclusio quo ad ābas partes hic in tex. ad quod hic tex. est notandus

Quinta ¶ Idem si in commissione dicat papa. committimus. delegamus. vel quid simile. vel aliquid apponatur vltra formā iuris p̄munis. vt q̄ p̄cedatur i causa plenaria simpl̄r de plano aut remota appellatione. Hanc p̄clusionem tenet Jmo. et doct. in. c. licet. supra de off. ord.

Vltima ¶ Papa cōmittens alicui p̄ suas litteras vt faciat id quod alias ordinario iure facere potest. non facit ipm delegatū sed soluz dicit excitare ipsius officium. Probat hec conclusio hic in tex. ad hoc notabili. et in. c licet. supra de off. ord. vbi eam approbant doct. ꝛc.

Gratiose ¶ cedit alicui a papa q̄ bñficia que habz tempore p̄motionis sue ad aliquam dignitatez possit retinere vsq̄ ad beneplacitum Romani pontificis. talis gratia expirat per obitum pape. Sec⁹ si vsq̄ ad placitum aplice sedis. q̄ sedes aplica nō moritur. iō talis gr̄a ē perpetua. nisi a successore pape fuerit reuocata Dicta tamen gratia quia est ambitiosa restringit solū ad beneficia canonice obtenta. Hoc dicit.

Prima ¶ Quānis beneficia ecclesiastica sint pure et simpliciter conferēda Romanus tamen pontifex sub cōditione vel ad tempus. prout vult ea cōferre potest sine p̄uitate symoniaca. Prima p̄s cōclusionis p̄batur. i. q. ij. q̄pio. et in regula act⁹. j. de reg. iuris. Scda p̄s p̄z hic. et in. c. veniens. sup̄ de fi. p̄b̄. et in. c. pastoralis. vij. q. i. qa in his que vult princeps est pro rationi voluntas. vt hic in glo. iij.

Scda ¶ Concessio facta a papa vel Romano pontifice vsq̄ ad sue volūtatis beneplacitū expirat per p̄cedētis obitum Probat hec conclusio in prima p̄te huius text. Et est ratio p̄clusionis fm Jo. mō. q̄ talis p̄cessio p̄sonalis est q̄ morte expirat. argu. c. qm̄ abbas. sup̄ de off. dele. et in regula p̄uilegium j. eo. li.

Tertia ¶ Facta cōcessio vsq̄ ad bīplacitum aplice sedis ē p̄petua. nisi a successore pape fuerit reuocata. Probat hec p̄clusio in scda p̄te h⁹ tex. Et est rō cōclusionis fm Jo. mo. et Archi. q̄ licz hñs papatū vel dignitatez sit corruptibilis. tñ papat⁹. imperiū. et dignitates sp̄ sunt. vt in auth. quō oz epi. et cleri. ad ord. p̄duci. §. licentiā. coll. i. Sic enim dicim⁹ q̄ oībus canonicis. alic⁹ ecc̄e vel hōibus alic⁹ vniuersitatis mortuis⁷ alijs surrogatis adhuc eadem est ecc̄a. 7 eadē vniuersitas vt p̄bat in. l. ponebat. ff. de iudi. et nō. vij. q. i. c. fic̄. et de iurepa. c. qm̄ q̄busdā in glo. i. Et ꝓpterea lz p̄sona p̄lati esse desinat et corrumpat. dignitas tñ p̄pterea nō dī nō existē ꝛz vacare. i. administratore iuris vt facti carere. Et ꝓpterea ipa dignitas siue sedes dī nō mori. vt h̄ in tex. q̄ ad hoc solet allegari. et plures p̄cordātie sūt de p̄sec. dist. i. c. de fabrica. 7 h̄ in gl. ỹ. morit.

Archi.h tractat de dictione.vsqz.an ponatur inclusiue aut exclusiue.et de seruit ad citationes et dilatiões vsqz ad certum diem factas. de quo etiaz in Spe.ti.de cita.§.i.versi. Item excipitur q citatio fit ad diem festiuaz. et per Hostien.in sūma de ferijs §.et in ferijs.in principio

Asceptum mandatuz a papa vt recepta resignatione beneficij alicuius illud alteri conferas. nō potes adimplere si non per resignationem sed per mortem dictum beneficium vacare contingat. Eodem modo si sint duo impetrantes idem beneficium quorum primus per mortē scōs vero per resignatōnem illud vacare proponit.scōs debet preferri primo.si beneficiū resignatione vacauit non autem naturali morte.

Prima con Etsi varij sint vacationis beneficiorum modi.sub verbo tamen vacatiōis simpliciter prolato quilibet vacationis modus natus ē comprehendi. Prima pars patet. nā beneficia qñq vacant per mortez naturalem.qñq per resignationez vt h qñq per depositionez seu beneficij p uationem.vt.j.ne se.vaca.c.i.in glo.ij. Qñq per dignitatis aut alterius beneficij assecutionem.vt in.c. cū in cūctis.§.cum vero.de electi.et.c.de multa.de preben.qñq per vxorationem vt in.c.i.de cle.pluga.qñq per trāslationem.vt.s.de transla.p totuz.qñq p permutationē.vt in.c.quesitū .et.c. ad questiones.de re.pmu. de quo nō in.c.si propter.j.eo.et in.c. q̄uis.ij.de preben. Scōa pars probaī per glo.i verbo vacabāt.in.c.si propter.j.e.tiī Ex equitate tamē sub litteris gratie non continenī beneficia ex causa permutationis vacantia.c.vnico.j.de rerum per.

Scda Impetrans beneficiū vacās per mortem aut resignationē in aliqua ecclesia nō obtinebit beneficiū. si alio mō vacet in eadē ecclesia. Probatur hec conclusio hic in tex. quia in materia odiosa et restringibili qualia sunt rescripta ad beneficia. vt in.c. q̄uis.i.j. de preben.vno modo vacationis expresso non includiī alio. vt hic in tex.

Tertia Licet mors naturalis et ciuilis equiparantur vbi per respectuz ad id de quo agitur habent eundez effectū vbi tamen etiam fit a iure mentio de beneficio vacante per mortem nō venit vacans per resignationē aut alio modo.si materia est restringibilis.et in qua versatur odium. Prima pars conclusionis probatur i.c.placuit.ij. xvi.q.i.vbi de hoc.et hic in glo.penī et per Jo.mo.in.c.si epūs. de sup.ne. prela.j.et An.de bu.in.c.licet.de offi. dele. Scōa pars probatur hic in tex fm vnum intellectum.

ratia a sede apostolica ad beneficium obtinēdum impetrata.nō est ex eo viciosa.q impetrans non fecit mētionem de beneficio quod prius habuit. Si illud per ordinarium sibi fuit collatū.eo tempore impetrationis hoc ignorante i absentia.vtrūq tamen beneficium tenere non potest.si de iure sint incompatibilia. eligere autem debet.quod beneficiū retinere velit. Hoc dicit.

Prima cō. Si habēs beneficiū ecclesiasticū q̄n tuncunq; modicū impetrat gratiaz. ad aliud obtinendū a papa de beneficio habito mentione non facta, surreptitia est gratia et vitiosa. Probatur hec ꝯclusio a ꝓtrario huiꝰ tex. in ꝓin. et in. c. ad aures. c. cū adeo. et. c. cū te ꝓponente. s. eo. ti. z in. c. nō ꝑt in ꝑn. j. de preben. e. li.

Scda cō. Idē si talis gratia impetretur a legato. licz in inferiori ordinario non sit necessaria beneficij prius habiti expressio. Probat hec ꝯclusio clare ī tex. in cle. fi. de offi. ordi. Et ibi glo. penul. dat rōnem diuersitatis. quare taciturnitas beneficij magis viciat in lr̄is pape et legatoꝝ q̄z inferioꝝ. et ibidē vide Panor. qui putat in inferioribus p̄sumi sciaz ꝓini bñficij In papa aūt et legato p̄sumi ignorantiā. vt in. c. i. s. e. li. de consti. et sic in his potest cadere surreptio. Probat etiam prima ps ꝯclusionis in. c. fi. j. de off. lega. e. li.

Tertia cō. Valet collatio beneficij facta a papa alicui habenti. si fiat motu ꝓprio. q̄uis de priori beneficio nulla sit facta mentio. z idem in collatione facta per legatum motu ꝓprio. q̄uis in ꝓtrariū sit pluriuz opinio. Prima pars probat ī. c. si motu ꝓprio. j. de p̄ben. et hic in gl. iij. Scda ps ꝓbat p glo. in. c. fi. j. de off. leg. z in cle. fi. j. de off. ord. Et est ratio quia ex quo motꝰ ꝓprius pape tollit surreptionē. ergo et motus proprius legati seu inferioris a papa. Est enim vtrobiq; eadez ratio. ex quo nihil est q̄d possit imputari ꝑti. cū nō impetrauit. z sic nō debet puniri sine culpa. vt in regula sine culpa. j. de reg. iur. Alij tñ tenent ꝓtrariū. de quo in iurib⁹ allegatis.

Quarta cō. Si impetrās bñficiū scōm. ignorat sibi collatū primū caret surreptionis vitio. licet de primo beneficio nulla facta fuit mentio. Probat hec ꝯclusio hic in tex. z rōnem dat gl. verbi nescire.

Quinta cō. Habere simł plura beneficia incōpatibilia prohibent iura. nisi dispensatio sufficiens tueatur habētem ipa Prima pars probat hic in fi. tex. et ī cle. gratie. e. ti. in ca. sanctoꝝ. lxx. dist. et in. c. de multa. de preben. Scda ps probat in. d. c. de multa. in fi. all. Et an talis dispensatō super pluralitate tueatur quez in foro conscientie. z q̄ ad deum. vide pulcram glo. in. c. non ē. de vo. que dicit ꝙ sic. dūmō fiat ex causa iusta et per eum qui potest dispensare

Sexta con. In supremis dignitatib⁹ puta episcopatib⁹. pluralitas est ꝓhibita. et solipape dispēsatio reseruata. Et idez in beneficijs duplicibus. que dicuntur alio nomine curata. Probatur ꝑma pars in. c. ij. de transla. prela. et. c. q̄ō translationem. de off. lega. Scda ps probatur in. c. de multa. de prebendō et in extrauag. Jo. xxij. execrabilis.

Septima cō. Vt quis habeat plura beneficia simplicia. aut vnum simplex et aliud curatū in diuersis ecclesijs cōcedere potest loci epūs. licet vtrunq; personalem requirat residentiam de cōsuetudine. aut ex ipsius ecclesie statutis. Probatur hec conclusio hic in glo. verbi iure cōmuni. in princi. z in. c. fi. de cle. non resi. per Jnno

Octaua con. Plura beneficia simplicia de se videnť compatibilia. etiā iure ꝯmuni

aut saltem obtineri possunt simul ex tolerantia7 tacita dispensatione epi Prima ps probaf i.c.cum iam dudū de preben.7.c.extirpande.§.qui vero et de hoc per glo.in.c.dudū.ij.de elec.i.in ca.sanctoz.lxx.dist.cū similib9. Scda ps patet quia hodie Epi tolerant q quis i diuersis ecclesijs habeat plura simplicia beneficia. et tacendo viden i hoc dispesare. Quid de pluralitate in eadem ecclesia patebit in.c.i.§.de consue.

Vāuis papa restituat quem ad gratiā reuocatum.per quaz mandabaf sibi prouideri ō beneficio proximo vacaturo in aliqua ecclesia.non tam debet preferri illi.cui post reuocationem et ante restitutionē in eadez ecclesia.facta fuit similis gratia.nisi aliud exprimat papa. Hoc dicit

Prima con. Solus papa pōt dare litteras ad beneficia nondū vacantia sed vacatura Probaf in tex.iuncta glo.verbi vacaturo.et in.c.ij.de concess. prebē. ō. Legatus autez pape de latere missus id non potest.sed potest reseruare beneficia nonduz vacantia sue collationi.de quo in.c.pūti.et in.c.deliberatione.§. de off.legati.et in.c.si apostolice.§.de preben.

Scda cō. Potest papa ad libitū reuocare gratiā ad beneficia ecclesiastica cōcessam. Probatur hic in tex.7 in.c.is cui.§.de preben.et in.c.fi.§.de concess.p̄bendō. In quibus patz quis sit tenor reuocatorie quam facit successor i papatu p9 obitum predecessoris

Tertia con Si ad gratiam reuocataz restituaf quis a pontifice Romano.intelligiē restitut9 sine iuris alieni preiudicio. nisi aliud exprimaf i principis indulto. Probaf hec conclusio hic in tex. et ratio est quia papa seu princeps i dubio non credif velle tollere ius alterius.pro q facit.c. sup eo.ij.de offi. delega.ō.et ad hoc hic tex. solet allegari

Quarta con Restitut9 per principem ad pristinum statū recuperat oīa. que primo habuit.nisi sint talia in quib9 alter tertius medio tempore ius adquisiuit. Probatur hic in tex. cuz cō coz.hic in glo.fi.alf. Nam quod dicitur q restitutio est prioris stat9 reintegratio.et illud operari debet vt nec prosit nec obsit restituto mutatō status.vt in.l.i.C.de sen.pass.et in.l.i .§.i.ff.qui.ex cau.ma.resti. Hoc enim verum in preiudiciuz concedentis restitutionem.quia quo ad eum plene intelligitur restitutus.Si autē alicui tertio esset ius medio tempore quesitum.in illius preiudiciū nō intelligitur facta reintegratio.vt hic in textu cum concoz.Et facit q damnati aut relegati propter rebellionem.et restituti per dominos non recuperāt bona trāslata ad tertium.sed ea soluz. q per dños et eoz nomine detinentur Item facit q legitimatio facta post mortem patris.non debet preiudicare alijs legitimis quibus iā ius erat quesitum.de quo Bar.in.l.gallus.§. et quid si tm̄.ff.de li.et posthu. Item facit q resuscitatus a morte 7 restitutus ad vitam a sūmo principe videlicet deo nō recuperat bona sua. de q per glo. et Arch.xxij.q.vij.c.licite. et per Jo.an.et doc.in.c. fraternitatis de frigi. Per legistas in.l.nam ad ea. ff.de legi.et in.l.seruus.ff.de act.7 ob

Eo tempore quo papa mandauit alicui pro-

uideri de bñficio cū cura vel sine cura non habuit ille pro quo scribebatur debitam etatem ad beneficiū curatum. licet tempore vacationis bñficij legitime etatis sit effectus. tamē sibi prouideri nō potest de beneficio curato. vigore talium lrāꝝ. quia tempus date est inspiciendū. poterit aūt sibi prouideri de non curato. si quo ad illud sit constitutus ī legitima etate. Hoc dicit

Prima con. Cuilibz prouidēdo ad ecclesiastica beneficia certa etas est a iure determinata. Probaī hec conclusio hic in tex. iunc. glo. fi. Unde promouēd' ad ep̄atum debet compleuisse. xxx. annuz. alias non potest eligi. sed postulari debebit. vt in. c. cum in cunctis. de elec. In beneficijs inferiorū si sint curata beneficia aut dignitates. personatus. requiritur tempus. xxv. annorū. vt in dicto. c. cum in cunctis. ℣ inferiora. et in. c. licet canon ℣. e. li. de elect. Saluo eo quod habeī in. c. vnico. ℣. de eta. et qual. ℣ Ep̄i dispensare possunt cuz eo qui complenit. xx. annum. vt habeat dignitatem. aut personatū. sine cura. In simplicibus beneficijs et non curatis tenet hic gl. fi. ℣ septennes et maiores possunt obtinere beneficia. non aūt minores ꝙ dicunī pueri. Ita tenet etiam glo. in. c. super inordinata. s̄. de prebendis. ꝙa septēnes possunt ad ordines promoueri. vt in ca. de his. xxviij. distī. ergo etiam possunt habere beneficia. Idē tenet Jo cal. dicens tales etiā posse habere beneficia simplicia ī ecclesijs cathedralibus. et illud consuetudine approbari. Idem tenet etiam Jo. de lign. in dicto. c. super inordinata. Et dñi de rota in no. deci. cccxix. que incipit. Item ℣ suppositā ordinatione licet Archi. hic in cathedrali ecclesia tenet contrariū. Sed contra eum facit. c. ex eo ℣. e. li. de elec. 7 . c. si annū. ℣. de iudi.

Scda cō. Si is qui patitur defectū etatis ad beneficia impetrat gratiā. de hoc nulla mētione facta. nulla ē gratia. et surreptitia. Probaī in. c. eam te. de eta. 7. q̄li. et in gl. ij. in. c si pro pauperibus ℣. de preben. que est notabilis 7 bona. ponens quattuor qualitates requisitas in promouendo ad beneficia

Tertia con. Idem si papa motu ꝓprio mandet ꝙ prouideri alicui patienti defectuz etatis de bñficio. nisi apponaī clausula nō ob. aliquibus per que posset impediri nostra concessio. Hanc conclusionem tenet hic Lapus per hunc text. licet Domi. videī tenere ꝙ talis gratia valeat etiaz sine dicta clausula. exq̄ nulla potest surreptio interuenire qđ non est dubiū. si appareret de certa pape scientia

Quarta cō. Si habilis ad bñficiuz simplex inhabilis ad curatū propter defectū etatis impetrat simpliciter beneficiū vacaturū. potest si legitima etas tpe vacationis superueniat obtinere curatum. Probatur hec conclusio in. c ei cui ℣. de preben. quia nō potest notari hic aliqua falsitatis surreptio

Quinta cō Secus si talis petat sibi prouideri de beneficio cum cura vel sine cura. tunc enim apparet surreptio in vna parte supplicationis alternata. Probatur hic. et iste est casus huius. c. nā hoc modo impetrans videī fateri se idoneū ad beneficiū tam curatum ꝙz non curatum. et sic falsuz narrat. Un nullū est rescriptum respectu partis

alternatiue surrepticie. respectu alterius partis valet gratia. qđ nota.

Ultimo nota q̄ in reseptis ad beneficia attēdit tempus date ad quod allegat hic tex. et. c. eā te. s. e. ti.

Propter de bita persoluenda papa concedat epō priuilegium seu gratiaz. q̄ vsq; ad quinquenniū possit percipere fructus primi anni bñficioz vacantiū in sua dioc. nō obstātibus quibuscunq; consuetudinibus priuilegijs aut statutis q̄ possent impedire hanc concessionem. nihilominus tamen non est de mente pape p talem gratiam p̄iudicare fabrice. singulari psone. aut alteri vsui. si de speciali consuetudine. priuilegio. aut statuto fructus hmōi eis sunt debiti. nisi aliud in tali cōcessione reperiatur expressum. Hoc dicit

Prima cō. epō grauato debit. pt papa facere gratiam de fructib⁹ beneficioz vacantiū p̄mi anni in sua diocesi percipiendis. Probat hic in tex. et in. c. penul. s. de ver. sig. et in. c. si tibi concesso. j. de preben

ii. con. Propt pauptatē etiā ecclesia vel clericus nō liberat ab obligatione. beneficiū tam habet ne cōueniat vltra q̄ facere potest. ne egeat habita ratione. Probatur prima pars h̄ in tex et in. c. odardus. de solutio. Scda ps probat in glo. l. stipendia C. de executo. rei iud. Glo. dicit clericū non posse conueniri vltra q̄z facere potest. sicut dicim⁹ in seculari milite. Idē tenet glo. l. diligenter. Unde patz q̄ impetrare hāc indulgentiaz. de qua in tex. non ē necessarium. sed honestatis gpter scandalum populi tollendū si ecclesia nō solueret debitū

Tertia cō. Hmōi gra facta epō per papaz. comprehendit omnia beneficia in dioc. cōstituta. minora et maiora etiam exempta. ac qualitercunq; etiam ex permutatione vacantia. Probatur prima ps in. c. penul. s. e. de v. sig. Et ratio est. quia hec concessio ē fauorabilis. quia principaliter in ea fauor epi attenditur. ideo late interpretanda erit. c. cuz. dilectus. s. de dona. De exemptis q̄ illa comprehendant est glo. quam sequit Panor. in cle. frequens. i verbo p̄terea. super vbo anno. de excess. prelat. Secus esset sm illaz glo. si priuilegiū loqueret de fructibus beneficiorum sibi subiectoz̄. Scda pars probatur in gl. hic in vbo vacare. Et q̄ etiam fructus bñficioz per permutationē vacantiū debent priuilegiate tenent doct. qñ fit permutatō fauore personaz. secus si fieret fauore ecclesiaz. puta propter vtilitatem aut necessitatē. quia ex eq̄tate non includerent sm Bon̄.

Quarta cō. Quamuis iure communi fructus beneficioz vacantiū futuris successoribus debeāt diligenē reseruari. possunt tñ de speciali consuetudine. priuilegio. aut statuto eccle. fabrice. singulari psone. aut alteri vsui deberi. Probat prima ps j. de electio. quia sepe. et. c. p̄nti. de offi. ordi. Scda pars probat hic in text. Ex q̄ patet q̄ consuetudo valet q̄ fructus beneficioz vacantiū primi anni debeā tur defuncto. de quo in extraua. Jo. xxij. que incipit Suscepti regiminis. Et papa non intendit preiudicare p suam gratiam speciali vsui. cui fructus debent. etiamsi dicat in lr̄is. non ob-

stantib⁹ quibuscumq; consuetudinibus.statutis.aut privilegijs. vt hic in tex.nisi aliud exprimat.facit.c.quis. supra eo.

Quita ¶ Legatus de latere +potest gratiã de q̃ hic in tex.eṗo facere.quinimo & epũs ex causa potest fructus beneficiorum vacantium ad tempus sibi retinere. Hanc conclusionem tenet hic glo.ṽbi concedimus.et sequunt doc.

Sexta ¶ Si fructus primi +anni beneficiorum vacantiũ debeant alteri q̃ successori ex indulgentia.consuetudine.aut privilegio speciali.hoc de illis fructib⁹ qui supersunt solutis debitis & deductis expensis necessarijs pro seruitoribus⁹ et ministris debet intelligi. Probatur hec conclusio hic in glo.verbi spẽali gra. Item q̃ndo incipit currẽ hic annus.et q̃t dies habet.vide glo verbi ṗmi anni.et de duplici intellectu huius tex.vide hic glo.fi.

Statutũ istud habet q̃ hodie nullis nisi dignitatem aut personatus habentib⁹ aut ecclesiaꝝ plat̃is auctoritate apostolica vel legatorũ pape possũt cause ṗmitti seu delegari. Nec alibi possunt audiri q̃z in ciuitatibus vel locis insignibus in quibus copia peritoꝝ ṗmode potest haberi. Hoc dicit vsq; ad ℣. Cum vero

Prima ¶ Constitutis in +dignitate aut personatu.aut canonicatum in ecclesia cathedrali habentib⁹ debent causse committi a sede aplica.aut ipsi⁹ legato.alias nulla ẽ ipso iure commissio. Probat̃ hec conclusio hic in ṗncipio iuncto fine tex.vbi ponit̃ decretum irritans facta ṗtra hanc cõstitutionẽ. Et ratio quare personis istis et non inferioribus debẽt hmõi causse committi tangit̃ hic in glo.ṽbi canonicis.quia presumit̃ pro constitutis in dignitate q̃ sint habiliores aliis. Quanto ergo quis maiorib⁹ preest tanto maior et sanctior esse presumitur.vt lxi.dist.c.minamur. Aliam rationem dat gl. verbi committant. ne videl⁹ Epi et magni in opprobriũ propriũ cogant interdum corã rudibus et pannosis clericis litigare. Sz hec ratio impulsiua est. prima autez finalis ſm Jo.de Imo.

Secũda ¶ Sufficit autẽ +q̃ tempore ṗmissionis seu date reperiat̃ dicta q̃litas in delegato.licet desinat ex post recepto per eum iurisdictionis mandato. Probatur hec conclusio hic in glo.verbi canonicis in fi.et tenet gl. in cle.etsi principalis.e.ti. Unde si tẽpore commissionis ille cui papa cõmittit causam fuit canonicus ecclesie cathedralis aut in dignitate cõstitutus aut officialis Epi licz postea desinat esse talis tamen ꝓcedere potest in causa

Tertia ¶ Si papa ex +certa scientia causaz committit simplici clerico valet commissio.licet secus sit in legato Prima pars probat̃ hic in gl. verbi litterarum que dat rationẽ.quia ex quo papa sciẽter facit seu committit causam contra dispositionem huius .c.intelligit̃ velle derogare huic ṗstitutioni.quod potest. Dicit̃ autem papa scribẽ ex certa scientia simplici clerico.quando ex lr̃is apparet q̃ habet sciam facti. Nec requirit̃ q̃ dicat ex certa nostra scientia ſm Bom̃.& faciunt nõ.in.c.i.sup ṽbo noscat̃.de ṗsti. Q̃at legatus non ꝑt ꝑ hanc ṗstituti

onem causam committere. probatur per glo.magnā in.c.fi.j.de hereti. 7 tenet Spec.ti.de lega.§.fi. versi.quid si papa.et Jo.mō.in §.insuper.j.e.c.

Quarta ¶. Delegatus pape aut legati apostolice sedis nō potest causas cōmissas audire.nisi in ciuitatibus vel locis insignibus.in quibus pōt commode peritoꝝ copia haberi. Probatur hec conclusio hic in tex.Et est ciuitas que murorū ambitu terminat. ſm verbi ciuitas.Et intellige de ciuitatibus epalibus.vt in.c.i.de priuileg. In illis enim constituunt epi.vt in.c auduimus.iij.q.j.et in eis tñ docent de sunt leges vt in prohemio ffoꝝ §. hec aūt.vnde presumit q ibi sit pmo de reperibilis copia peritoꝝ etiamsi ciuitas non sit magna ſm archi. post Her.Jnno.et Host.qui etiaz ponit hic diffinitionem ciuitatis.quam ponit Jo.an.in.c.si ciuitas.j.de sen. exc. Dicit aūt locus insignis qui est notabilis precipuus 7 magne fame ſm archi.Et que sint talia relinquit arbitrio boni viri.ſm glo.hic in vbo copia.de quibus locis etiā in cle.q̄uis de fo.compe.Et vult hic ter.notabiliter q erunt talia in quib⁹ cōmode id ē sine magna difficultate possit haberi copia id est abundantia 7 multitudo peritorum. Et intellige non solum de habentibus peritiam iudicandi.vt quia sūt boni causidici seu practici.sed etiam habentib⁹ peritiaz decidendi in iure dubia que possunt in iudicio oriri.vel ſm iura canonica si est talis causa que non potest decidi per leges vtputa spiritualis aut ſz leges si est temporalis vt in.c.i. de no.o.nū.ſm archi.7 Pau.in alt.cle.q̄uis

Quinta conclusio 7 vltima Epūs et inferiores ordinarij possunt causas suas cōmittere simplici clerico. dū tamē audiat causam in ciuitate aut honesto et insigni loco. Prima pars patet.qa ista constitutio non tangit epos et alios ordiarios.qui sua propria auctorita te vtunt committendo.et ergo tales committere possunt quibuscunqz clericis inferioribus.ſm Archi.post Jnno.Her.et Hosti.hic.Scōa pars.probatur in cle.q̄uis.de fo.compe. Maz si epūs in dioc.aliena teneat eligere locum insignem in casu quo ibi procedere potest et iudicare vt ibi.fortius in propria.qō intelligit Panor.ibi quando est talis causa que indiget iurisperitis pro discussione sua.7 p hoc venit hec cōstitutio etiam ad ordinarios quo ad hoc extendenda ſm eaz

Cum vero eiusdē ciuitatis vel diocesis fuerint actor et reus.extra illas causa non debet committi.nisi in sex casibus hic expressis Primus est quādo aliquis impetrat &ptum contra Epōz. Scōs si contra Capl'm ipsius Epi. scilicz ecclesie cathedralis Tertius si Epūs impetrat contra aliquez de sua diocesi. Quartus si aliquis impetrat &ptum cōtra vniuersitatem alicui⁹ ciuitatis.castri aut ville. intellige principalem.licet parua sit ſm doct. Quintus si impetrans non audet intrare diocesim suam in qua etiam reus morat. Sext⁹ si impetrans merito perhorrescit potētiam aduersarij. Jn his casibus potest causa committi extra ciuitatem 7 predictam dioc.dummodo tamen reus non trahatur vltra vnā dietam a fine sue diocesis. Item in vltimis duobus casibus.teneat impetrans in litteris impetratis de dicto timore seu perhorrescentia facere mentionem 7

eam probare ſaltez proprio ſuo iura mento.apud iudicem impetratū.alioquin iudex nequit procedere ꝫ partes a iudicij obſeruatione dimittat ꝛ impetrantem in expēſis legitimis aduerſario condemnet. Hoc dicit

Prima ꝯ Si eiuſdē ciuitatis vl̄ dioc. fuerint actor et reus extra ipſam impetrari nequit delegatus. Probatur hic in tex. Et per hoc quod tex. dicit ipſas in plurali ptz q̄ ſi actor fuit de ciuitate et reus de dioc. aut econtra. ſufficit q̄ impetret in vno dictoꝝ locorū. exquo ambo ſunt de vna dioceſi ſm Arch. Et ſufficit ſm Jo. and. q̄ tempore impetrati &pti actor ꝛ reus ſint eiuſdē dioc. licet fieret poſtea diuiſio. nihilominus valebit &ptum et proceſſus iudicis impetrati in dioceſi in qua communiter erunt tempore impetrationis &pti. alle. extraua. Joxrij. que incipit Sedes aplica circa fi. Item intellige concluſionem veram niſi partes conſentiant ſm glo. in v̄b non ꝓmittantur

Scda ꝯ In caſibus ſpecialibus hic ī tex. expreſſis poteſt extra communez dioc. partium impetrari delegatus. Hec ꝓclusio probatur hic in verſi. niſi. que dictio proprie ſtat exceptiue. Et caſus iſtos enumerauī ſupra in tex. In his igitur caſibus extra dioceſim litigantium poteſt cauſa committi. licet nulla fiat mentio de hac conſtōne p tex. hic. Et vltra caſus hic expreſſos additur ſeptim⁹ caſus. quia ſi fuit appellatum a ſentētia Epī in cauſa matrimoniali de conſuetudine curie ꝓmittitur iſta cauſa alteri Epo extra dioceſim litigantium. Pro qua conſuetudine facit. c. cauſam matrimonij. de offi. deleg. et. c. ex publico. de conuerconiug. ꝛ Spe. ti. de &p. pñta. ſ. ratione forme. v̄ſi. nunc ad inſtructionez. Additur etiam octauus quando in audientia contradictarū de conſenſu partium impetratur iudex extra dioceſim litigantiū ſm Guil. in dicta extrauag. ſedes. et probat hic gl. verbi non committant. Et eſt ratio ſpecialitatis omnium predictorum caſuuz fauor litigantium. quia aut poſſunt habere ſuſpectos iudices infra dioceſim. aut non eſt eis locus tutus. vt ī. c accedens. s. vt li. non conteſta. ꝛ. c. ex parte. de appella. Arch. addit nonum caſum. videlicet ſi Capl'm eccleſie cathedralis velit impetrare contra aliquem de dioceſi. Et idem ſi vniuerſitas ciuitatis. caſtri. vel ville velit impetrare contra aliquem. quia eadem omnino ratio locum habet hoc caſu que in ſuperioribus ergo idem ius. c inter corpalia. de transla. prel. Et idē tenet Jo. de lig. et Genſ. licet Jo. an. tenet contrarium. quia hunc caſū nō reperimus hic exceptū. ꝑ regule erit ſtanduz ſm eum. quia. l. ſancimus. C. de teſta. Et dicit Jo. de Imo. q̄ hec opinio eſt verior. licet pma Arch. ſit equior. Additur et decimus caſus ſi q̄s velit impetrare ꝯ officialem Epī. rōne officij ſui. quia hoc caſu idez de eo dicendū quod in Epo. vt. ī. de cōſue. c. ij. Secus ſi rōne perſone ſue q̄s velit ꝯ eum impetrare. Undecim⁹ p̄t addi q̄ papa ex certa ſcientia cōmittit ꝯ hanc ꝓſtitutionem. quod eſt q̄ de ea facit mentionem

Tertia ꝯ Non p̄t quis in caſibus. s. enumeratis trahi a delegato extra dioceſiz ſuā vltra vnā dietam a fine ſue dioceſis. in qua domiciliū habet cōputandam. Probat hec ꝓclo ꝙ prima pte hic in tex. Pro ſcda parte probat hic

in glo.verbi vnam dietam.quia a loco domcily dicitur quis proprie trahi quo verbo hic vtitur tex. Idez tenet Arch. Licet Senf. Laud. et Joh de lign. teneant q̄ in reali computeꝫ hodie sicut olim dieta a fine diocesꝫ rei de qua agitur. Sed opinio glo. z Arch. est equior fm Bom. de quo h per eum. Dicitur autem in conclusione a delegato. quia ordinarius potest vltra vnaz diocesim trahere reum vt est legatus fm Arch. per. c. vt litigantes .j. de off. or.

Quarta ⁊ Impetrans litteras extra diocesim communem propter phorrescentiā debet in litteris suis exprimē timorem. et de illo postea saltem per iuramentum facere fidem. Probatur hic in tex. in versicu. sed et in duobus Nec tenetur tamen qs causam timoris exprimere fz Arch. nec referet an ipse sit in culpa aut non. quia inspicitur solum iusticia et equitas. argu. c. quia diuersitatem. de concessi. prebē. et. l. papinianus exuli. ff. ō mino. An aūt contra istud iuramentuz perhorrescentie admittatur probatio in cōtrarium. disputat hic Jo. and. Et tenet q̄ sic. tamen dicit ei standum donec reprobetur

Cum autem actor contra reū diuerse dioc. vult impetrare iudicem delegatū. illum non in sua propria diocesi. sed in dioc. rei vel in alia vicina diocesi non distante vltra vnaz dietam impetrare debz Hoc dicit

Prima ⁊ Actor libere impetrat iudicem contra reum. dūmodo a iure nō prohibetur. Probatur hic in tex. z ī c. siquis contra. de fo. comp. et. c. p. et g. de off. dele. z probat hic gl. in vbo recuset. que dicit q̄ actor etiā potest recusare iudicē in non adeundo ipm si fuerit delegatus aut etiam ordinarius. quādo reus plures ordinarios habet. sed iam aditum iudicem actor recusare non potest. de quo in. c. insinuante. de offi. deleg.

Secda ⁊ Potest actor impetrare delegatuz in diocesi rei. aut in diocesi vicina in loco a fine diocesis rei vltra vnam dietam vulgarem minime remoto. Probatur hec conclusio hic in tex. iuncta glo. verbi dietam. que distinguit duplicem dietam scilicet legalem q̄ continet. xx. miliaria. et vulgarem que scilicet est determinata per vsum vulgi et hominū in eo loco. de qua hic tex. loquitur. per tex. in. c. presenti .j. loca. .j. de preben. de materia in. l. continuus. ff. de ver. obliga. z in. l. vicena. ff. si quis cautio. et gl. in. c. cupiētes super verbo commode .j. de elec.

Tertia ⁊ Cōputatur hec dieta non a limite habitationis rei conuenti fz a fine diocesꝫ sui domicilij. Probat .j. .s. pr Et est ratio quia per totam diocesꝫ rei non dicitur ipse grauari. licet trahatur a fine ciuitatis aut habitationis sue vltra duas dietas aut tres vl plures. quia ibi coram ordinario trahi possit vt in. c. cum epūs .j. de offic. ordi. Et siquis haberet domicilia in diuersis diocesibus fiet computatio diete a fine diocesꝫ in qua habet pncipalius domicilium. aut vbi sepius cōuersat. aut vbi habz maiorē dignitatem fm doc. in. c. nōnulli. s. eo. ti.

Quarta ⁊ Vbi quis citatur ad curiam cessat hec cōstō licet nulla de ipsa fēa sit mentio Ratō est q̄ papa intelligit

tunc facere ꝯ hanc cõſtõnem ex certa ſcientia exq̃ dat iudicẽ in curia.iõ valet citatio ſm Compoſt.7 doc.in all' c.nõnulli.ſ.e.ti. qõ vex niſi citat⁹ haberet priuilegiũ.ne vltra vnam dietã poſſet trahi quia tũc de illo facienda eſſet mentio.alꝫ non valet citatio.ceſſat etiam hec conſtitutõ in caſu.c.ſtatuimus.ij.de off.delega.

Quinta ℸ Super appell'one debet imperari iudex in eo loco in q̃ pceſſũ erat in principali negocio ſm Jo.andr.et doct.Vñ ſi aliq̃s dioceſ baſilien̄ peuenit aliquẽ Colonien̄ in dioceſi Colonien̄.et Colonien̄ pdemnat⁹ appellat et iudicem impetrat ſup appell'one illũ nõ impetrabit in dioceſi Baſilien̄ aut vicina.ꝫ in Colonien̄.q̃ licet ipe ſit impetrans mõ in cã appell'onis. fuit tũ reus originalis in cã pncipali.7 ſic ad eũ et ad eius locũ debet reſpectus hꝫi.ſm Joh.an.Jo.mo.7 doct. facit.c.vt litigantes ꝯ.de offi.or.

In nullo caſu poteſt delegatus extra locũ in q̃ eſt dat⁹ partes citare.aut aliquez in cauſa facere pceſſũ.niſi habeat ad hoc expreſſum partiũ conſenſum.nec extra locũ pmiſſionis ꝑt alicui pmittere cauſam nec etiam perſone alie q̃z vt.ſ.habuimus in pnin.hui⁹.c.q̃lificate.hoc die

Prima ℸ Delegat⁹ dat⁹ in certo loco non ꝑt citare ptes aut pcedẽ in alio. niſi de cõſenſu vtriuſq̃ ptis expreſſo. Probaꝫ hic in tex.iunc.glo.vbi pceſſus. Vnde ſi citet ptes ad aliũ locuz 7 ꝓpareant coram eo.et ſcienꝫ coꝝ eo pcedũt et volũtarie.nihilomin⁹ nllꝫ eſt pceſſus ꝑ finẽ hui⁹ tex.vbi decretũ ponit. Nec ob.ſi dicaꝫ q̃ hoc caſu viderenꝫ expreſſe ꝓſentire.exq̃ plus ẽ facto ꝓſentire q̃z vbo.c.dilecti.de app .c.ex ore.cũ pcor.ibi all'.de his que fi. a ma.par.ca.quia illa omnia pcedũt de tacito ꝓſenſu.Sed in caſu nr̃o nõ ſufficit tacitus ꝓſenſus.ꝫ exp̃ſſus requirit ꝓſenſus vtriuſq̃ ſeu ambaꝝ partium.per text.et glo.all'.Et q̃ ambarũ partiũ cõſenſus requirit ꝓbat ꝫ tex. dum dicit partiũ.et facit.c.de cauſis. de off.dele.et cle.ſepe.in.ℸ fi.et in glo in verbo partib⁹.de ver.ſig. Ita etiã tenent dñi de rota in nouis deci.ccc. lxxiiij.q̃ incipit Jtẽ ſi iudex delegat⁹.

Secda ℸ Non poteſt delegatus de expreſſo conſenſu partiũ ambaꝝ extra locũ pmiſſionis alteri cauſam pmittẽ. Hanc cõcluſionẽ tenet ꝫ Jo.an. per tex.quõlibet.et ſequit Lapus.7 ſic ceſſat hec regula ꝑt quis per aliũ ꝯ.de re.iu. 7 eſt ſatis m̃ꝝ ſm docto.

iii. cõ In meris executorib⁹ ſententie.aut gratiaꝝ aplicaꝝ.q̃ ad q̃litatẽ ſeruaꝫ hec pſtõ. nõ ãt in eo quod diſponit ꝫ de loco. Hanc pcl'onem tenet ꝫ Jo.mo.7 Archid.et ſequunt doc.ꝫ.7 in.c.nõnulli ſ.e.ti.et dñi.de rota pcl'one.ccc.q̃ incipit Jtez ſi in forma.vbi dicũt q̃ ſtilus curie obſeruat.q̃ non danꝫ executores ĩ gratijs aut ſententijs niſi ſint in dignitate.aut eccleſiaꝝ cathedralium canonici.quia cum tales ſunt nudi et meri executores.et non iudices. Et ideo tex.hic loquens de iudicib⁹ datis ne trahant quem ad locum diſtantem vltra vnam dietam non habet locuz in eis.q̃d verũ niſi eẽnt dati cum clauſula vocatis vocandis.q̃ tunc locum haberet in eis.c.taz quo ad pſonas q̃z q̃ ad loca.cũ ſint veri iudices ſm eos.Sz ꝯ deciſionẽ dictam facit q̃ etiã notarij ſimplices dantur executores ad prouidenduz de bene/

ficio q̄ ille pro quo scribitur duxerit acceptandum et hoc quando papa mandat generaliter omnib⁹ prelatis vt conferant prebendam. et apponit clausulam ceterum.

Insuper gratis et cum omni puritate debet delegat⁹ iudiciū exercere. nec munus aliquod a partibus recipere. nisi forte esculentum vel poculentum sibi donatum libere. quod tamen paucis diebus cōsumi possit. vel nisi moderatas expensas quando extra domiciliuz suum p̄ficiscitur. propter vtilitatez vel necessitatem ipsius cause Hoc tamen casu non debet in expensis modū excedē. nec cum cōmune negociū gerat plus ab vna q̄ ab alia parte exigē. nec extra domiciliū vt expensas habeat p̄ficisci. quesita occasione seu maliciose Quinimo si partes sint pauperes nihil omnino pro expensis debz exigē Hoc dicit

Prima ℸ Judex dz gratis fine premio temporali iudicare. eternum tamen p̄mium si cū puritate procedat potest sperare. Prima pars probatur hic in tex. et in. c. gratia. et. c. dictum. i. q. i. et .c. cum ab omni. de vi. et hon. cle. vbi bonus tex. et gl. nec enim licet iudici vendere etiam iustum iudicium. xi. q iij. non licet. Licet aliud in aduocato vt ibi. Scōa pars probatur. xij. q. ij. ca. cum deuotissimam. ⁊. c. bone rei. ⁊ bonus tex. in. l. rem non nouam. ℈. sciturī. C. de iudi.

Scōa ℸ Potest tamen delegatus esculenta vel poculēta recipere a partibus si sponte offerantur⁊ paucis possunt consumi diebus. Probatur hic ī text. Nullum aūt munus aliud etiaz vnius denarij potest recipere a parte. etiā spōte donante. vt hic iunc. gl. verbi esculentum. Encenia autem modica recipere potest. quia non dicuntur lucra Nec est verisimile q̄ propter ea moueretur animus iudicis. l. solent. ff. de off. proconsu. et glo. hic in verbo cōsumi. et in. d. c. cū ab oī. Itē de istis esculētis ⁊ poculētis inodic. sufficit q̄ p̄nt p̄sumi pauc. dieb⁹ arbitrio boni. viri forte duob⁹ aut tribus. ℈m glo. h in verbo paucis. licet etiam non consumaṅ paucis diebus. Nec requiriṫ q̄ per delegatum ipsum possit consumi pauco tempore ℈m Jo. and. nam religiosus carnes recipere potest ⁊ fenum pro equo ℈m eum. An aūt sportule sint soluende iudicibus. vide gl. in dicto. c. cum ab omni. ⁊ hic in vbo qualitercunq̄. et in verbo pauperes. et glo. Insti. de actio. in ℈ tripli.

Tertia ℸ Delegatus propter necessitatem vel vtilitatem cause extra suuz domicilium profectus. debet habere moderatas expensas ab ambabus ptibus Probatur hic iuncta glo. verbi moderatas expensas. que dicit q̄ iste expense erunt mediocres. non delicate. nec minores q̄s ptes p̄nt dare. Nec debent partes expensas quas delegatus domi esset facturus deducere. Sicut etiam dicimus in testibus. licet ille deducuntur in victorez ordinario quando proficiscitur extra locū. propter cause vtilitatem ℈m glos. quam sequunṫ et tenent Jo. de fauē. et Gen sel. Licet Jo. mona. dicit etiam h hāc deductionem fieri debere. sed tex hic facit contra eum duz dicit occasione ⁊c. Ad quid enim delegatus hanc occasionem assumeret proficiscendi extra locuz sui domicilij propter habē das expensas si deducē dēret q̄s do-

ni fecisset. Et est ratio differentie inter victorem et ordinarium iudicem ex vna parte. et delegatum et testem ex alia quia victor contendit de iure suo ideo deducit. delegatus de alieno ideo merito non deducit. et idem videtur in teste. Item ordinarius non deducit quia habet salariū a publico. vt in ℣. illud tamen. in auc. de mā. prin. et all'. c. cum ab omni ſm Sen'

Quarta ℣ Delegatus voluntarie proficiscens aut ob aliam causam rationabilem non habebit expensas a partibus. Sed etsi necessario aut vtiliter propter causam proficiscens damna patiatur. partes non tenentur resarcire illa. Prima pars probatur hic in glo. verbi ꝓpter causam. determinans per hoc questionē de scholari cui papa causam ꝓmittit in studio. nec eius pars tenetur ei ministrare expensas licet non sit in suo domicilio. Secus igitur si propter causam proficiscat vt forte fieri debet examinatio testiū et expedit vt iudices p se ipsos testes audiant. ar. l. iij. ff. de testi. Aut sumus in casu in quo alteri examen committi non potest. de quo in. c. mulieres. ℣. de iudici. et glo. ij. in cle. iudices de offic. deleg. vel forte res est subiicienda oculis. de qua agitur. l. ij. ff. de pe. c. licet. de cri. fals. Aut forte de consensu partiū iudex extra locum in quo fuit deputatus. procedere vult in causa. arg. ℣. in nullo. ℣. eo. c. Secūda pars probatur hic in tex. per quem patz q̄ solum expense sunt faciende. non autez damna resarcienda. vnde si equus delegati propter causam dictam moriatur aut tunica delegat⁹ spoliet. nihil habebit a partibus pro damno ſm Jo. an. hic. et probat. c. in nostra. supꝫ de regu. iu. quia aliud est damnoꝝ restauratio. et aliud satisfactio expensarum vt ibi

Alia ℣ A pauperibus delegatus omino nihil debet habere aut recipere pro expensis. Probat hic in textu. Item si vna pars eēt pauper. alia diues. pauper nihil solvet. Sed nec tunc abundans totas expensas faciet. sed iudex reliquam partem ministrabit ſm gl. verbi ab alia. Item quis dicit paup vide gl. Insti. de excusa. tu. ℣. ℣ propt paupertatem. et qualiter probetur ⁊ quis eā tenet probare. vide per Bar in. l. si constante. ff. sol. ma. et ibi doct. De commodis et incommodis paupertatis per Cy. in. l. id quod paupe ribus. C. de epi'. et cle. et per arch. xi. q. iij. ca. pauper. Et hic gl. verbi. pauperes ponit quatuor commoda paupertatis. a quibus liberet nos deus dicit Cy.

Assessorem fraudulēter delegatus non assumat. si indigeat eo. quod scientie sue relinquit tunc neutri parti suspectus assumere debet. et ei de competenti salario per partes soluendo ꝓuideat. alias si nō indigens assessorem sibi adiūgat de suo proprio ei prouidere tenet

Prima ℣ Judex delegatus potest sua voluntate sibi assessorem adiungere. sed si eo non indigeat tenet de suo sibi prouidere Probatur hec cōclusio hic in tex. Est autem assessor quez iudex sibi associat. vt sibi assideat ī causę cognitione. ⁊ eum ad recte decidendum causam instruat ſm Spe. in ti. de assesso. in princi. et talis salariū debet habere. vt ff. de officio assessorum. l. diem functo. et. C. de assessor. iudi. et est hic glo. verbi salarium. Et ꝙle

erit hoc salariũ. determinat hic glo. verbi moderationem. que plura dic̃ inspicienda. vt in ea. Et dicit h̃ Archid̃ q̃ q̃n delegatus non indiget assessore. si assumat assessorem non põt ei prouidere de redditibus. quos habet ab ecclesia. q̃ de suo proprio eip̃ uidebit. Illi reddit⁹ non videntur proprij ipsius beneficiati. de quo h̃ prolixe per eum. de quo per gl. et ibi dicam in. c. presenti. de off. or.

Secũda ℣ An delegatus indigeat assessore. sue relinquenduz est conscientie. nec potest pars ei desup̃ questionem referre. Probat̃ hic in tex. iuncta glo nõbili in verbo relinquat̃. que semp̃ ad hoc allegat̃. q̃ vbi aliquid relinq̃tur conscientie alicuius desuper non potest ei referri questio aliq̃. Quod verum est in his que pendent ex conscięt̃ia ipsius. Secus si lex diceret q̃d fieri deberet per aliquem. et desuper oneraret conscientiam ipsius. tũc enĩ a tali posset appellari ad seniorez. ꝛ il le id quod malefactũ est posset emendare. q̃uis hoc casu ille a quo appellatur appellationi deferre non tenet̃. per glo. nõbilem in cle. i. de iure pa. i verbo oneramus et has glo. notabiles nescit panor. alibi Ideo eas dicit mẽti tenendas et deseruiunt circa cõmissarios quorum conscientiã papa onerat de quo hic plenius p̃ dõicum

Tertia ℣ q̃uis delegat⁹ p̃tibus inuitis possit assessorez sibi adiungere. potest tn̄ pars assessorem habens suspectuz recusare. Prima pars probatur per g. in c. super questionum. ff. verũ in vbo recipiatur assẽsu et sequit̃ hic Jo. an. q̃d verum dicit arch̃. dummõ assummendus sit integri status et fame. nõ turpitudine notatus vel infamis. vt ff. de assesso. l. ij. Secda ps probat̃ hic in tex. ꝛ facit ij. q. v. q̃ suspĉi cuz filib⁹

Quarta ℣ ordinarius iudex si assessore indigeat ei de suo et nõ per partes p̃ uideri faciat. De ista cõclusione vide Jo. an. et doc. in c. cum ab omni. de vi. et ho. cle. et in Spe. ti. de assesso. p̃ totum

Notariuz vel notarios in causa scribentes moderato salario faciat iudex esse cõtentos. nec cum ipsis aut assessoribus alicuius lucri sit particeps. hoc dicit

Prima ℣ In eodem negotio et vna causa possũt simul plures notarij rogari ad conficiendũ instrumenta seu acta Probatur hic et in c. quoniam conẽt. de proba in fi.

Secda cõ. Ad iudicem spectat moderari salaria illoruz. qui exercent aliquod officium in causa Probatur hic ꝛ in. ff. s. proxi. Et de materia taxationis iudicum quo ad salaria officiatorũ et notariorum cause vide hic glo. singularem in verbo officium quaz. dominicus dicit magistram ꝛ notandã Qualiter autem taxata ꝛ determinata sũt salaria officialium curie romane p̃z in extraua. q̃ incipit Sacrosancto. vbi moderantur salaria registrãtium notariorum ꝛ aliorum in curia et puniuntur contrafacientes.

Si quid autẽ delegatus contra constitutionem recepit Illud tenetur restituere non obstante illorum quibus facienda ẽ restitutio remissione. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis cõclusio Recipiens aliquid p̃

iuris prohibitionē teneꝫ id restituē. nec a restitutione poterit eum remissio liberare. Prima ps probaꝫ in.c. quia sepe.j.e.li.de elec.z in.c.quia plerigꝫ.de emu.ecc.vbi de hoc per Jnn et alios. Scda pars probaꝫ hic in tex. Et intellige eam veram quando ius illud exprimit. vt quia prohibet remissionez vt hic.z.j.e.li.de censi.exigit.et in cle.nolētes. q si secus.de heret.secus si ius non prohibet remissionem.vt in vsurario dicim⁹.cui remittiꝫ restitutio vsurarꝫ.de quo p Joan.in.c.quanq̄.j. de vsur. Et cui facienda sit restitutio. vide per glo.in regula peccatū.in verbo restituaꝫ.j.de regu.iur. Et licet in casu nostro non valet remissio.si tñ iudex restituat id quod acceperat.et pars illud liberaliter et sine fraude donet.iudex est securus et valet donatio.licz nō remissio.fm glo.hic.in verbo remissione. que dat rationem diuersitatis z similia vt patet in ea

Proferendo testimonio.delegatus nullū testem citet.nisi id ꝑditio z status cause requirat.et producens competentes expēsas vocato in veniendo stando.et redeundo ministret. Hoc dicit.

Ex texelicitur talis conclusio Judex vocabit testem non in principio sed tempore probationis faciende ad testificandum. et sibi de expensis in eundo.stando.z redeundo faciat prouideri per ꝑducentem ipsuz. Prima pars probatur quia testis sponte non debet se ingere ad testificanduz.l.que omnia.ff. ō procurat. Expectabit ergo vocationem iudicis.de quo in Spe.in tit.de teste.§.qualiter.versi.volens.et per g. in.l.post legatum.§.is vero.ff.de his quibus vt indign. Et quando iudex debet citare aut vocare testes seu q̄ tempore dicit hic glo.in verbo cōditio. Scda pars probaꝫ hic in text.et in.l.qm̄ liberi.C.de testi.cuz concor. hic in glo.verbi producente alt' Nec ob.si dicatur. Testis debet dicere veritatem pro vtraq̄ parte.vt notaꝫ i .c.fraternitatis.in vltima glo.de test et probatur.xiij.q.v.non sane. ergo etiam querere ab vtraq̄ parte habebit expensas.cum commune gerat negocium.arg.§.insuper.et.§.assessorem supra e. Quia dicendū est fm Senf. q casus sunt diuersi.quia producēs testem intendit principaliter probare intentum suum. Jdeo ipse sibi prouidere debet. Judex autē et assessor principaliter negocio communi intēdunt.et sic communiter a partib⁹ eis prouidetur. Jd enim quod principaliter fit.considerare debemus.vt ē gl in.c.q̄nis.j.de pact.

Quicquid cótra presentem constitutionem factum fuerit est ipso iure irritum z inane.hoc dicit.

Ex hoc tex.talis elicitur cōclusio. Factum contra legem prohibitiuam non est ipso iure nullum.nisi aliud in ipsa lege sit expressum. Hanc conclusionem probat hic tex.fm Bom̄.de quo in regula que contra ius.j.de regu.iur.et ibi per By.et per glo.et doc.C. de legi. in.l.non dubium.

Ibi qui a papa habuisti grām z executorē.q̄ te faceret recipi in canonicū alic⁹ ecce. et tibi de prebenda si aliq̄ tūc vacaret Alioquin de proxima vacatura i eadem eccia ꝓuideret.non dz ꝓferri in

prebenda alius qui post te similem gratiam impetrauit in eadez ecclesia licz prius litteras suas presentauerit et prius in canonicum ecclesie fit receptus. Unde si tempore tue receptionis in canonicū. vel postea vacat aliqua prebenda in illa ecclesia si alteri nondū est collata. tibi est conferenda. eodem modo tibi conferenda est si post presentationem et ante tuam receptionez in canonicū vacasset aliqua prebenda. que per processuz tui executoris esset affecta. vt quia notificauit collatori. q eaz voluit tibi auctoritate aplica conferre. vel interdixit ei. ne ipse conferat eam. aut eā sue reseruauit collationi. maxime cuz interpositione decreti. imo et tibi esset conferenda si ante receptionem et p̄sentationem tuam vacasset prebēda. et cum decreto decernente irritum z inane. quod contra ipaz factū fuerit. gratia tibi fuisset concessa. hec vera. nisi tibi possit imputari dolus vl' notabilis negligentia. Hoc dicit. Et pone casū. vt in glo. ꝓma

Prima cō. Quānis rescriptuz ad bñficia habito respectu ad impetrantē dicat ambitiosum. vocatur tamē gratia per respectum ad concedentem ipsum. Prima pars probatur in. c. si gratiose. in fi. s̄ eo. ti. et. c. q̄uis. i. j. de prebend. Secda ps probatur in. c. gratia. s̄. e. ti. et hic de quo etiam per glo. in. c. relatuz. s̄. de preben

Secūda cō. Sup gratia alicui ad beneficia obtinēda facta solēt certi executoes dari a sede aplica. prout hic in tex. Et aduerte q inter illos executores est differentia. Nam quidā dātur ad prouidendū. vt hic in tex. q̄nq; ad compellendum vt in. c. si soli j. de concess. preben. et ibi plene de materia in glo. magna

Tertia cō. Impetrans prior in tempore est potior in prebenda iure. licet scds preueniat ipsuz in presentatione litterarum. et in canonicum receptione. Probat hec conclusio in prima parte tex. et in. c. eum cui j. de prebeñ. faē regula. qui prior j. de reg. iur.

Quarta cō. Hec vera in prebenda tē pore receptionis primi impetrantis aut postea vacante. Sed si ante receptionem primi impetrantis vacet p̄benda. poterit conferri scdo impetrāti prius presentanti et recepto. nisi p executorem primi impetrantis sit affecta. Prima pars probatur i iurib⁹ in p̄cedente cōclusione allegatis. Secunda pars probat hic in versi. Idē quoq; Dicitur autem prebenda affecta per executorem ꝑmi impetrantis quando per eū est informata aut capta. Ita q alter amplius de illa non potest se intromittere fm Jo. an. hic qui dat tria significata huius verbi afficio. vnde versus Afficit informat punit. capit. hec tria signat. Primo modo z tertio capitur hic. Et ex tex hic colliguntur hic aliqui modi quibus prebenda dicit affici. Primus ē quādo executor notificat ordinario collatori q ipse vult eaz conferre p potestatem sibi traditam. Secund⁹ quādo interdicit ordinario collatori ne ꝑferat. Tertiꝰ q̄n illam reseruat sue collōni maxīe si adiciat decretū irritās z cassans q̄cq̄d p̄ ipm fm fuerit. Quartꝰ ē q̄n gra in se ꝓtinz decretū pape cassans z irritans factū cōn ipz vt h in vl. q̄nimo. Scds casꝰ ē q̄n mādatū pape fm ē ordīario collatori. z puisū ē de executore ad ꝓuiden

dum in casu negligentie. ⁊ littere sūt presentate ordinario. quia per solaz talem presentationem afficit preben da.vt in.c.ſi capitulo. ī. de concess.p̄ Secus ſi soli ordinario esset scriptuz aut soli executori ad compellendum dato.aut ordinario et executori da to ad compellendū simul essz scriptū quia per presentationem solam taliū lr̄aꝝ nō diceret prebenda affecta vt in.c.ſi soli.ī. de concessi.p̄ben. Et rati onem diuersitatis ponit gl.in.c.ſi ca pitulo.eo.ti. super verbo exequanť. Sextus casus quādo papa alicui cō tulit canonicatū. ꝺa collatio illa ca nonicatus afficit prebendam.vt in.c eum cui.et.c.ſi postquā.ī. de prebend Septimus qñ quis vigore gratie iā in canonicū est receptus per talez re ceptionem affecta est prebēda vacās aut vacatura nulli alteri de iure de bita.ita ꝙ ſi alteri per ordinariū con feratur nō valet collatio.vt in.c.ſi so li.in fi.alle.et hic in prin.c.

Quīta con. Si gratia primi impetrātis secū do presentantis habz decretū pape. prefertur ipse scō impetrāti primo presentanti etiam in prebenda ante presentationem et receptionē primi impetrantis vacante ꝑut probať ħ in ver.quinimo. Et ratio est ꝙ decre tū pape afficit prebendam pro ꝓmo vt supra patuit.etiam vt ignorantes liget.vt hic in glo.verbi decretū.⁊ ꝙ bať in.c.dudum.ī. de prebeñ. et .c.i.ī. de concess.p̄ben.qđ verū est vt colla tio ordinarij etiam ignorantis facta de tali beneficio non valeat. alle.c.ſi postꝙ.et.c.ſi beneficia ī. de prebend Ignorantia tamē decreti talis excu sat eum a culpa et pena ꝺa alias pu niri deberet.vt in.d.c. ſi beneficia. et dicto.c.ſi soli.facit.c.ij. de const.ſ.

Vltima conclusio

Quamuis prebenda sit ꝙ primo im petrante et secundo presentante affe cta.tamen debetur secundo impetrā ti prius p̄sentato ſi dolus potest im putari primo aut notabilis negligē tia Probať hic in fine textus Exem plum de dolo est quia dum vacare deberet tenuis procurauit ꝓmo im petrans vt primo pinguis vacaret. vt sic illa sibi deberetur.et scōs impe trans tenuiorem consequeretur. arg c.ij.ī. de renū. Exemplū de culpa po nit glo.hic.per.c.ſi clericus.ī. de pre ben.vt ſi negligit petere prebendam sibi debitam vigore gratie dum va cat vel fuit negligens infra terminū per executorem secundi sibi prefixuz petere sibi prouideri de beneficio va cante.arg.c.ſi tibi absenti.ī. de prebē. et hoc quando in lr̄is nō fuit termi nus prefixus. Secus ſi ſm ſtiluz ho diernū mādaretur sibi prouideri de prebenda quam infra mensem duxit acceptandam.tunc elapso illo termi no et non ante diceretur negligēs vt est glo.in cle.vna.super verbo infra mensem.de concessi.p̄ben

Ipro te manda-

tū sit alicui executori.vt tibi prouideret auctoritate apo stolica de canonicatu et prebēda ali cuius ecclesie ſi Ep̄us⁊ capl'm illius ecclesie consentirent. et postea alius impetrans anteꝙ Ep̄us et Capl'm consentirent in receptōnem tuā.a pa pa vel ab executore sibi per papam dato.canonicatum in eadez ecclesia obtinuit.ille in prebenda vacante ti bi anteferť.licet etiam tu fis ante va cationem eius de Ep̄i et Capl'i con sensu in canonicū receptus. Hoc dic

Prima cō. Quāuis in habentibus equales gratias. primus impetrans preferat scōo si tamē ius sit quesituz secundo ante primū preferr primo. Probatur prima pars. s. c. proxi. et hic. et j. c. prox. cū similibus. Scōa ps probat hic et in. c. suscepturn. s. e. Nam ex quo hic primo fuit mandatum prouideri sub conditōne. eius gratia refertur ad tēpus extantis conditionis. et qa scōs impetrans ante illud tempus existentis conditionis obtinuit canonicatum. et sic affecta fuit prebenda ex primo vacatura i illa ecclesia. et illa sibi debebatur. sic ipe intelligit primus z potior. cū ipe habeat ius anteq̄ creatuz sit aliquod ius primo. Et ergo licet postea conditio primi eueniat. posterior est in iure. et g̃ si alio modo esset affecta gratia pro scōo ante euentum conditōnis gratie facte primo. licet scōs non esset receptus i canonicū ante conditionis existentiaz. tamen idem esset quia semper preferret pmo tanq̄ potior in iure ſm Joan. et probat. s. c. prox.

Scōa cō Habens gratiam puram prefertur habēti conditionalem gratiam priorem in data. si ante existentiam conditōnis pro scōo sit affecta p̄benda. Probatur etiam hic in tex. z ex conclusione precedenti. Istud tamē videtur limitare glo. verbi executorez in cle. vna de concessi. preben. quia illud est verū. quia conditio apposita in gratia primi. dependet ex arbitrio tertij. qa tunc illo tertio recusante consentire. nullū ius habet impetrās vt hic patet. Ideo affectio superueniens p̄ secundo nullū obstaculū reperit. et sic facit scōo impetrantem potiorem et primo preferendum. vt hic. Sed si cōditio ineſſet ex natura rei puta est cōditio si sit idoneus aut similis iuxta nō. glo. in cle. iudices. de off. dele. aut conditio penderet ex voluntate illi⁹ cui facta est gratia vt est pditio si acceptandum duxerit ipsum. tunc licz prebenda sit affecta pro scōo. anteq̄ purificet conditio primi impetrantis. tamē si purificata fuerit ante collationem factam scōo debet preferri primis. Et sic gratia cōditionata ex existentia rei vel ex voluntate impetrantis fortior est q̄ conditionata ex voluntate tertij. z sic etiā transit Pa nor. in alleg. cle. vnica.

Nobus in eadem ecclesia gratias habentib⁹. de data eiusdem diei. si nō appareat quis eorum prius suaz gratiam obtinuit. ille in prebenda est p̄ferendus. cui papa canonicatuz contulit. Iz alter primo suas litteras collatori presentauit. Si autē papa neutri aut ambobus canonicatū contulit. et sic sunt equales in gratia. tunc ille qui primo suas litteras presentauit est potior in prebenda Si ambo eque velociter currant. et simul suas litteras presentant. tūc ille vel illi ad quos spectat canonicoz receptio et prebendarum collatio. vl̄ eorum maior pars vnū quez voluerint debent eligere. et alter carere debet impetratis. nisi aliud ex tenore litteraruz appareat expresse. Hoc dicit.

Prima con Stāte dubio prioritatis impetrantiū super prouisione beneficij faciēda. vt quia est equalitas in data. ille prefertur qui obtinuit canonicatum a papa Probatur hic in tex. in prin. Et ratio huius est. quia gratia eius qui obtinuit canonicatū ex collatōe

pape eſt vberior et plenior.ideo pre/fertur alteri habenti ſimilem datam vt hic probatur.Et idem ſi alter haberet motū proprīū pape aut ſimilez clauſulaz propter quā ſua gratia eēt vberior ſm Jo.an.hic in nouel.

.ii.con Si due gratie ſuper p/uiſione iaz facta eiuſdē date emanant a papa mutuo ſe impediunt.nec locum habet hoc caſu conſtitutio iſta.Probaꝫ hec concluſio in c.ſi a ſede.in prin.ſ.de preben.7 ibi eā tenet Jo.an. Et intellige pclonez veram qñ neuter eſſet in poſſeſſione

Tertia có. Quāuis due gratie ſint date vna die.per teſtes tñ 7 confeſſionē aduerſarij poteſt de prioritate vnius earum apparē.Probatur hec concluſio hic in glo.verbi ſi non appareat. que eſt valde notanda ſm Bom̄.7 facit gl.in cle.dudū.ſup vbo verbo. de ſepul.et que notanꝫ per Jo.an.in regula nemo ad impoſſibile.de reg.iu. in q.merc̄. Et dixi de materia in.ſ.fi. ſ.eo.li.in prohemio. Et quod dictuz eſt de pfeſſione aduerſarij dicit Bom̄ ſingulariter notandū ad limitationē eoꝝ que nōntur.ſ.de eo qui mit.ī poſſ.i.quia licet per confeſſionem aduerſarij non poteſt quis probare tituluz beneficialem.hoc veꝝ qñ in ſola confeſſione aduerſarij ſe fundaret. Secꝰ ſi inſtrumentū inſtōnis produxiſſet. et per confeſſionem aduerſarij illa pbatio inſtrumēti iuuaretur et validaretur.tunc enim per confeſſionem talem pbaꝫ titulꝰ vt vult h gl.nō bilis.

Quarta có. Data parite/te date 7 ceſſante potioritate gratiaꝝ ad bñficia prefertur ille qui primo ſuam gratiā preſentauit. et ſic ille ī quo maior apparet diligentia.Probatur h in verſ ſi vero neuter

Quinta có. Si ſit concurrāt habētes pares et conſimiles gratias in pſentando.datur ordinario collatori inē illos preſentantes electio ſeu optio. Probaꝫ hic in tex.in vſi.q ſi forſan. Et ſimile ē quod dicimus in duob̄ preſentatis a patrono laico.c.q aūt ſupra de iur. pat.Et quid ſi noluerit eligere.vide hic gl. verbi teneanꝫ.cuius tamen dicto non obſtañ. dicendō ſm Jo.de fautu.et Bom̄.q ordinarius iudex compellat ipſum ad eligendum ſeu etiam concordandū ſi elegerunt et diſcordauerunt. facit cle.i.de offi.or. Nec placet dictum glo.q nullus ſupplet alterius negligentiaz niſi in caſib̄ a iure expreſſis vt nō.Inno in.c.quia diuerſitatem.de conceſſ. p. et Pau.in cle.in pleriſq̄.in princi.de elect.nec reperiaꝫ hoc caſu expreſſuz eē in ſupplere.

.vi.con Non intendit papa vnam eccleſiā grauare de duobus impetrantib̄.niſi illō appareat expreſſe in lr̄is apoſtolicis. Probaꝫ hic in tex.iuncta glo.ſi. Uñ ſi dicatur in lr̄is non obſtāte ſi prealio ſcripſimus qui gratiam ſuam pſequaꝫ.vel non obſtañ ſi p nos fuerit eccīa vr̄a grauata.vl̄ nō obſtañ ſi aliqui auctoritate noſtra in canonicos ſint recepti.aut vt recipianꝫ inſiſtāt. et ſic de ſimilibus.Per has enim generales clauſulas apparet ō mēte pape q vult vtriq̄ puideri.de quo etiā per doc.in.c.mandatum.ſup eo.

uia per ambi-

tioſam petentium importunitatem interdū non concedenda impetranꝫ.Et quia diuinum cultuz pa

pa desiderat augeri et non diminui. ideo revocat omnes indulgentias p petuas quibuscunq; personis ecclesiasticis datas. vt ī absētia possint fructus beneficioꝝ suorum percipere q̄tidianis distributionibus exceptis. Et quia per istas indulgētias prepa ratur materia dissolutionis. et ex ea insolentie oriunt et vagatio inducit et officiū ecclesiasticū omittit. propt̄ q̄ datū fuit beneficiuz Jō papa vo lens aduersus futura cauere. indicat successoribus suis tales indulgentias de cetero concedere aliquibus perso nis non licere. Hoc dicit.

Conclusio prima

De iure communi non potest benefi ciatus in absētia percipere beneficij sui fructus. Probatur hic in tex. naz alias frustra priuilegiū daret. et pro cedit etiam si quis haberet plura be neficia. et in altero eoꝝ resideret vt h Et quando plura habere liceat dēm est in. c. gratia. s. eo. et aliquid ſ. c. pr Ratio aūt conclusionis pz hic ī tex. quia beneficium datur propter offi cium. sed non potest absens deseruire ecclesie in officio. c. quia nonnulli s. de cle. non resi. Vnde de iure cmu ni omne beneficiuz requirit personalem residentiaz. quantuncunq; sit mi nimū. vt in. c. conquerente. de cle. non resi. et nō. Jnno. in. c. fi. eo. ti. pro quo optime. c. sup inordinata. de p̄bend.

Secda con- Consuetudine aut statuto p̄t inducī. vt in absentia possit beneficia tus recipere fructus de simplici bene ficio. nec teneat per se residere in eo. Probatur hec conclusio in. c. cū oēs. iunc. gl. si. que illud aperte tenet. s. de constit. et cōiter doct. in. c. cū iam du dum. de preben. Jmo valet consuetu do vt scilicet percipiat fructus bene ficij non curati. licet neq; per se neq; per vicariū resideat ī beneficio. Ve rum nisi ecclesia indigeat seruitore vt quia pretextu illius cōsuetudinis oēs fere canonici se absentant. et pau ci beneficiati residēt. tunc enim non obstañ ꝓsuetudine possit canonic⁹ re uocari ad residentiam fm Panor. in. c. extirpande. ſ. qui vero. supra d̄ pre ben. et sequit Jmo. et sic ita seruatur Non ob. si dicit q̄ hec cōsuetudo sit ecclesijs onerosa et sic irrationabilis per. c. i. de consue. Quia dicendū fm Jmo. in. c. fi. de cle. non resi. q̄ cū oēs ecclesie sint vna ecclesia. vij. q. i. q̄uis Jdeo seruiendo ecclesie vniuersali sa tis videtur fuire altari seu beneficio suo vt possit viuere de illo

Tertia con- In bñficio curato tene tur quis per se ipm residere non ob stante quacunq; cōsuetudine Proba tur hec conclusio in. c. licet canon ſ. d̄ elec. e. li. et in ca. sacerdotib⁹. xxxi. dist et tenet Jo. de lig. in dicto. c. cuz oēs. et sequunt cōiter doc. oēs. Naz si ha beret consuetudo q̄ posset deseruire ecclesie per vicarium. et fructus perci pere in absentia. talis esset irratione bilis ex eo q̄ in commissione cure eli gitur industria persone cui committitur Jdeo non est rationabile q̄ alteri ꝓmittat. ar. c. is cui ſ. e. li. de offic. deleg. et. c. fi. s. c. ti. Si autem haberet q̄ nec per se nec per aliuz teneat deser uire cure. tunc essz onerosa ecclesie. a nimaꝝ ꝓtinens pericula. et propterea esset inualida. per. c. s. de consuetu.

Quarta con- Habens simplex beneficiū ad cuius residentiā de con suetudine aut statuto ecclesie non te neat. potest eo priuari si requisitus ad

residentiam non venerit sed vagetur Hanc conclusionem plane tenet Jn/ no.in.c. ex parte.de cle.non resi.naꝫ vagationis in clericis est tollēda ma teria.et solū delictū vagatiōis ad pri uationē bñficij ē sufficiens. vt in ca. non oportet.et ca.sequenti. vij.q.i.et sequit̄ Panor.in repetitione.§.qui ve ro.in dicto.c.extirpande

Quinta ꝯ. Absens ex rati onabili causa de licentia sui prelati.ad tēpus a suo beneficio.vtputa.qa est in studio po test ex cōsuetudine.privilegio aut sta tuto fructꝰ sui beneficij.etiamsi cura tum sit percipere.Sed nō distributi/ ones quotidianas.quia in illis nō.p desset.nec valeret cōsuetudo. Prima pars probat̄ in.c.tue.de cle.non resi. .c.licet.de preben.c.super specula.de magist.cuꝫ similibus.vbi habetur q studentes in theologia ex privilegio pape ī int̄l.corpore clauso possunt p/ cipere in absentia fructus beneficioꝝ Et idez habent privilegiū in alijs fa cultatibus studētes hic Colonie.Se cunda ps probatur hic in.c. vnico.§. de cle.non resi.et hic in glo.verbi dis tributiones.

Ex fine tex.talis elicit̄ cōclu/ sio Licet papa nihil possit suo successori imperare. qđ tñ sibi licere non putat.ei potest indica re. Probatur ff.et in.l.digna vox.C. de legi.ꝫ in.c.Innotuit.de elect.quia par in parem non habet imperiuꝫ vt hic in glo.fi.

Consuetudi/

nem quam alique ecclesie observabant tanto tempo re cuius etiaꝫ initij memo ria non extitit. que habuit vt quis in eadem ecclesia habere posset du/ os personatus. aut duas dignitates aut preposituras. aut administratio/ nes.aut duo officia. aut alterum cuꝫ reliquo simul cum canonicatu ꝫ pre benda licite absqꝫ dispensatione pa/ pe tangꝫ corruptelam.et sacris cano/ nibus inimicam papa reprobat.vo/ lens q nullus ad ipsius observantiā teneatur etiamsi iuramento sit firma ta.cum iuramentū non sit vinculū in iquitatis.Unde cuꝫ vix vnum offici/ um digne quis possit adimplere. sta tuit papa vt nullus possit dignitatē preposituram.administratōnem.aut officiū perpetua.simul retinere cum canonicatu et prebenda.et facta ī cō trariū sunt omnino irrita. Hoc dicit

Conclusio prima

Licet dignitas.personatus.ꝫ officiū a quiquidaꝫ dicantur synonima. iné ea tñ si proprie sumant̄ considerāda est differentia Primaꝫ partem tenet glo.in.c.quia nōnulli.de cle.non resi et facit.c.cū accessissent.de constit. et Laudu.in cle.i.de pben. Scđa pars sic patet. Nam dignitas dicit̄ quedā preeminētia seu progatiua in ecclesia administrationeꝫ rerum ecclesiastica rum cū iurisdictione habens annexā vt in.c.volumus cum se.xix.dist.sicut habent Epūs.archidiacon⁹.archip/ sbyter.et similes qui iurisdictionemꝫ preeminentiaꝫ habent super alios.p/ sertim subditos, ecclesiasticos vt pa/ tet in ti.de offi.archidiaconi ꝫ archi presbyteri. Personatus ỽo est qđā p/ eminētia ī choro et capło sine iurisdi ctione vt in.c.dudum.ij.de elec.p Jn no.in.c.de multa.de prebē.et ibi Pa nor. Officiū vero ē onus administra tionis rerum sine prerogatiua put habent procuratores.syndici. came/

rarū.sacriste et similes.vt.i.q.iij.c.sal/uator.de quo.hic late p Archi.7 ple/nius p Bom̄.et glo.in ca.denicz.iiij. dist.iij.c.quia nonnulli.de cle. non re si.in.c.sedes.s.de &p.Lauð.et Fran. in cle.i.de preben. et per dños de ro/ta i nouis deci.clxviij.q̄ incipit Itez de thesauria. Ubi approbare vide/ntur opinio.Paul.in cle.vt hi qui. de eta.et qua.et videnť concordare cuz iaz dictis. Dicunt tamen in istis sem/per consuetudinem et communē vsū ecclesiarum considerandum esse pro ut etiam nō.Innoc.et Hosti.in.c.de multa.de preben.

Scdā con-clusionem. In eadem eccle/sia plres dignitates.plures personatus. aut plura officia perpetua non potest quis ha bere.absq; sedis apostolice dispensa/tione Probatur hec conclusio hic in text.multo minus potest quis eē tri/plex in eadem ecclesia. nec in hoc va/leret aliqua consuetudo. ad quod al legatur hic tex.quotidie

Tertia cō-clusio. Nō potest q̄s iure communi duo beneficia vniformia aut etiā ex dispensatione Ep̄i habere in eadem ecclesia Probatur in glo.penul.in.c. si iuxta.de preben.que dicit q̄ p hoc q̄ habens prebendam in aliqua ec/clesia.si recipit secūdam.ipso iure va cat prima.quaz glo.sequitur Panor. et Jo.an.in.c.litteras.de concess.pb Ūñ q̄ quis habeat duas canonias aut duas capellanias. aut duo alta/ria in titulum in eadem ecclesia non dispensat eps per tex. hic quocunq; nomine censeanť ꝛc.iunc.c.ij. de pcess pben.s.vbi appellatione beneficioz veniunt etiam altaria.7 similia mino ra beneficia.ergo et hic.et glo.i.in si. in cle.ij.de deci. Secus aūt si altaria duo darenť non in titulum sed in cō/mendam.vel ad celebranduz pro de functis.assignato aliquo stipēdio an nuali.quia tūc talia possunt simul re tineri. Et hanc pclusionem tenet etiā Guil.de mon.laudu.in extrauag. exe crabilis.Jo.xxij.et Fre.de senis con/silio suo.cxv.

Quarta conclusio 7 vltima Licz dignitas aut officiū perpetuuz simul cū canonica tu et prebenda in eadem ecclesia iure ꝓmuni non possunt retineri. Jn duo bus tamen diffozmibus in eadem ec clesia retinendis valet cōsuetudo.sta tutū.aut dispensatio Ep̄i. Probatur hec conclusio hic in glo.verbi vnicū et in.c.litteras.de concess.pb. vbi eaz tenet Panoz.et Fred. in conf all'. Et sic licet Eps dispensat in dignitate7 prebenda in eadem ecclesia.non tam dispēsat vt quis possit habere simul duo altaria.'et forte vniformitas in hoc attendiť. Et fere vbiq; consuetu do habz q̄ simul duo diffozmia pñt retineri in vna ecclesia.pro qua facit .c.a collatione.j.de appel.cū pcoz. Jtem ex hoc text.solet allegari q̄ iu/ramentū non est vinculū iniquitatis quod glo.exponit vinculans aut ob ligans ad iniquitatē.et all'.pcoð. Jtem allegari solet q̄ vix digne pōt quis vnū officiū adimplere.

On putam⁹ q̄ ratio[n] abilis sit consue/tudo.quātocunq; tempo/re sit obseruata de facto.q̄ ab offici/ali Ep̄i ad Ep̄m valeat appellatio. quia cum eozum sit idem consistoriū videretur interposita ab eodem ad se ipm. Hoc dicit.

Prima ꝓclusio Licet a delegato Epi ſit appellandum ad Epum.ab officiali tñ ipſius non ad ipm ſed ad archiepm eſt appellandū. Probaꝫ prima pars. in.l.i.ff.quis et a quo appellatur.c.dilecti.de appel.ſ.et hic in glo.verbi officiali.Scda pars probaꝫ hic in tex et in.c.Romana.i.rñſo.j.de app.et eſt rō hic in tex.

Scda ꝯ Licet valeat conſuetudo ꝙ appelletur omiſſo medio.non tamen eſſet rationabilis ſi habēt ꝙ ab officiali ſeu vicario epi.ad epm teneret appellatio. Probaꝫ hic in tex.qui hanc conſuetudinem reprobat tanq̄ irrationabilem.et ratio ponitur hic in glo.quia talis conſuetudo eſſet contra ſubſtantiam.naturam.ꝛ diffinitionem appellationis.et ergo nō valet. Appellatio enim eſt de inferiore iudice ad maiorem prouocatio. Epꝰ aūt non ē maior officiali quia idem habet cōſiſtorium. Qꝛ aūt appelleꝫ omiſſo medio non eſt contra ſubſtantiam appellationis.ſed de circūſtantijs et accidentibus appellōnis ſm glo.

Ultima ꝯ Officiali Epi legitime recuſato.cauſa ſuſpitionis probari debz coram Epo. Probaꝫ hic in glo.ſi.et in.c.ſi contra vnū.j.de offi.dele.et ibi de hoc dicemus

On eſt conſuetudo canonice preſcripta quam allegat Epꝰ improbanda ꝙ in requirendis puniendis ꝛ corrigendis ſubditoꝝ exceſſibus.conſilium ſui Capli requirere non teneaꝫ.

Prima ꝯ Hoc dic. Ad Epm per tinet corrigere ſubditoꝝ exceſſus de cōmuni iure.ad alios tñ poteſt pertinere ex ſpeciali conſuetudine. Primū probaꝫ hic et in.c.i.de off.ord.et.c.ir refragabili.e.ti.cū ſimilibus. Ominimo preſcriptō non currit contra illā correctionem.c.cum ex officij. de preſcrip. Scda pars probaꝫ.nam qñq̄ Archidiaconus corrigit.vt in.c.ad hec.de exceſſ.prela.qñq̄ abbas.c.cū olim.de preſcrip.qñq̄ prior.de ma.ꝛ obe.cū i eccleſijs.qñq̄ decanus.c.dilectis.ō appel. Et idem in alijs inferioribus quibus conſuetudo illud tribuit ſm Soſſr.in.c. irrefragabili.de off.or.et doc.in.c.cū ab eccleſiarum. e.ti.ſm Jo.an.hic et Arch.qui etiaꝫ oſtendit quō in correctione ſe habere debeat prelatus.

ii con Debet tamen Epꝰ in corrigendis ſubditoꝝ ſuoꝝ exceſſibus de iure cōmuni reqrere conſilium ſui Capli. Probaꝫ in c.nouit.et ſe.de his que fi.a prel.cum concorō.hic in glo.ſi.alleg.quinimo et conſenſum Capli habere debet.vt in.c.i.de exceſſ.prelat.et in ca.Epūs nullius.xv.q.vij.

Tertia ꝯ Valz tamen conſuetudo. ꝙ i corrigendis ſubditoꝝ exceſſibus conſilium ſui Capli minime teneaꝫ requirē ſi fuerit preſcripta legitime. Probaꝫ hec cōcluſio hic in tex. Ad preſcriptionem aūt legitimā hmōi conſuetudinis quinq̄ requirunꝫ. Primo bona fides.ſcdo titulus. vt hic in gl.verbi canonice.tertio ſpacio xl.annoꝝ.vt ī c.de quarta.de preſcrip. Jtez quarto ꝙ Epūs eo iure vtaꝫ credens ſe ius habere.et in futurū intendat id facē. alias talis vſus nō dicīꝫ vſus.vt notaꝫ.viij.diſt.fruſtra. Quinto requiritꝫ patientia aduerſarij vt ī ſeruitute di

cimus.et notat in.c.dilectus.s.de capel.mo.Fm.Arch.et Jo.de lig.

Quarta ⁊ Pretextu consuetudis vt supra dicit canonice prescripte. potest Epūs sine consensu sui Capli aut ꝓsilio abbatem deponere. Hanc ꝓclusionem tenet.hic Jo.an.et sequit Bomi.per tex.hic.quia abbas certe diocesis est subditus Epi.igit ꝛc.licet cōtrariū tenuit hic Jo.mo.

um in tua ec-

c clesia habeat consuetudo. ꝙ antiqores canonici possint gradatim meliores p̄bendas optare.q̄ndo vacant.si papa in ea mādat alicui prouideri.de prebenda ꝓximo vacatura.nlli alteri debita p̄nt nihilominus seniores canonici optare.et de nō optata dent illi. pro quo papa scribit ꝓuideri.si nō sit debita alteri.Item in prebēdis apud se.ap. vacantibus.q̄ per papam conferūtur.non habet locum ista consuetudo.vbi autem dicta cōsuetudo obseruatur debet executor ad prouisionē datus a papa expectare optare volētes per.xx.dies.illis elapsis in prebēda nō optata prouidebit libere ei ꝙ quo recepit mandatū pape. Hoc ō.

Prima ⁊ Rationabilis et equa est cōsuetudo. qua in quibusdam ecclesijs antiquioribus canonicis cōceditur prebendarum optio. Probatur h̄ in tex.iunc.gl.verbi antiquiores.⁊.c.statuimus.de ma.et obe.Et an requirit ꝙ sit legitime prescripta.Glo.hic in verbo consuetudo.tenet ꝙ non.ꝛz sufficit ꝙ decez annis fuerit obseruata. eo ꝙ non est contra ius.sed rationabilis.per nō.xij.dis.consuetudo. Nō verū intellige si in illa ecclesia sit certus numerus canonicorum ⁊ certus numerus prebendarum. nō tñ distinctio prebendaꝝ.sed omnia bona sūt Capli in cōmuni quo ad dominiū et quo ad administratōnem.prout ē quasi in omnibus ecclesijs ciuitatis Colonien. Hoc tñ casu si Capl'm ꝑ suos officiales admīstraret⁊ fructus recolligēt.⁊ cuilibz canonico portionem assignaret.cessaret hec consuetudo.quia non esset reperire meliorem prebendam.ex quo non reperitur p̄bendarum distinctio Sed si Capl'm diuidit bona in tot partes quot sūt Canonici.et cuilibet Canonico assignat suam prebendam ad tempus ꝙ ut placuerit Capl'o.tunc in his p̄bēdis potest habere locū optandi consuetudo.Et potest induci.x. annorū spacio.innititur enim equitati vt dictum est.s.Equum enim est ꝙ illi q̄ lōgiori tempe seruierit detur optio seu electio prebende maioris.vl' eius que sibi plus placuerit.ar.c.i.de ma et obe.Si autem in ecclesia esset certus numerus Canonicatuum et prebendarum actualiter distinctarū.tūc in ea minori spacio.xl.annoꝝ. nō potest induci ista consuetudo. Ratio ꝙ ista consuetudo est precise contra iura canonica.q̄ debet legitime spacio .xl.annorum esse prescripta. iuxta.c. de quarta.de prescrip.cum concorō. Nam ex quo per suaz optionem hoc casu quis consequitur prebendaz canonicalem.et sic nouum titulum beneficialē.ex suo facto adquireret ius in beneficio,contra iura.que volunt. ꝙ sine canonica institutione non potest beneficium haberi vt ī regula beneficiū.j.de regulis iuris.⁊ in.c.de institutiōn. De isto plene per dños de rota ī no.decis ccccli. vbi distinguūt

varios status ecclesiarum

Secda ꝯ. Valet gratia impetrata super obtinendo beneficio in ecclesia. vbi seruatur optandi consuetudo.etiamsi in ea de consuetudine nulla sit facta mentio. Hanc conclusionem tex. probat hic et eum tenet Pe.de an. Aliud e si statutū aut cōsuetudo disponat de certo canonicoꝝ numero.vt in.c. constitutus.s.ti.proꝝ. Et ratō diuersitatis est fm Imo.quia primo casu potest habere effectum sine hoc q infringatur dicta consuetudo vt hic in tex.patet.Secdo autem casu non nisi nunerus infringeretur.de quo dixi.s.titu. proxi.cum aliquibus

Tertia ꝯ. Si ī ecclesia vbi ex consuetudine fit prebendarum optio papa mādet alicui prouideri ō beneficio per clausulas derogatorias generales.videlicet non obstantibus quibuslibet consuetudinibꝫ.per tales litteras nō tollitur optandi consuetudo.sed adhuc antiquioribus canonicis pmittitur optio prebende vacantis. Et de nō optata fiet ei pro quo scribitur prouisio. Probatur hic in text.et tenent dñi de rota.decisi.ccxcv.que incipit. Item si mandatur.Et de hac consuetudine loquuntur adhuc due decisiones in nouis videlicet.ccxxi.ꝛ sequēs et ccxci.

Ultima ꝯ. Debet hoc casu optio fieri infra.xx.dies etiamsi gradatim optare velint plures. Probatur hic in tex iuncta glo.verbi duntaxat.

De postulationibus.

Perpetuo edicto prohibent electiones. aut postulationes. sub aliqua ex his quatuor formis fieri. Eligo postulādo.postulo eligēdo. eligo postulandum.postulo eligendum . quia nec resultat ex eis vera electio. nec vera postulatio.sed potius aduersatio. etiam prohibentur fieri sub his duabus formis.eligo in postulanduz.postulo in eligenduz.quia rem imperfectam denotant. Etsi contrarium fuerit factum.eo ipso est irritum. Prohibetur etiam hec forma eligo postulo prout melius ō iure valere pt. tanqz incertitudinem continens. nisi dubitetur probabiliter.an quis sit eligendus aut postulandus.quo casu sit electus et postulatus tempore cōsensus alteram viam eligere necessario tenetur.qua electa ad aliam redeundi est sibi licentia interdicta. Hoc dicit

Prima ꝯ. Sicut per electionem. ita et per postulationem. presidentis tamē gratia interueniēte peruenitur ad ecclesie prouisionem. Probatur hec cōclusio in glo.verbi vera electio. et in glo.sequenti.et supra e.ti. per totum. Est enim electio alicuius persone ad prelationem vel societatem fraternā canonice facta vocatio Postulatio vero petitio gratie a superiore facta fm glo.alle. Intellige cum ex gratia petitur aliquem ineligibilem licenter eligi. Vel fm Hostien Postulatio ē alicuius persone que eligi prohibet non propter vicium sed defectum. q tamen postulandum non omnino inhabilem reddit ad prouidendum ecclesie concors ex certa causa facta petitio. In qua dicitur non propter vi-

cium.quia vicioſus non poteſt poſtu lari.ſ.eo.c.i.quod verum. niſi viciuz poſtulati exprimatur.ſm Arch.in.c. .i.ſ.ti.prox.Dicit ſed defectum qui tū non omnino inhabilem reddit ꝛc.p̄ pter bigamum qui non poteſt poſtu lari.De alijs modis quibus prouide tur eccleſijs patet in.c.cum in illis.ſ. de preben.

Scdā Si eligēdus poſtu ·leť.aut econtra red ditur electio aut poſtulatio vicioſa. ·Patet hec concluſio in glo.verbi eli go poſtulando.que duabus rationi bus eam probat.Que autem ſint ille perſone que ſunt poſtulande. vide in .c.fi.per glo.ſupra e.ti.et hic Jo.mo. ſuper rubrica que dicit q̄ ille qui per mutuum conſenſum eligentiū ⁊ electi ſtatiz poteſt fieri ſponſus eccleſie. ille poteſt eligi.vt quia eſt legitime nat⁹. debite etatis.vita.moꝛib⁹.ac ſcientia commendabilis.et cui non obſiſtunt canones.c.cum in cunctis.ſ.de elect. Qui autem in dictis patitur defectū eligi prohibetur.ſed debet poſtulari vt ex gratia ſuperioꝛis valentis tollē impedimentum pretactum fieri vale at ſponſus.qui alias per ꝓſenſum eli gentium et electi ſponſus fieri nō po tuit.Et idem eſt in patiente defectuz in ordine.c.p̄terea.c.a multis.de etat et qua.Et idem in Epō alligato vni eccleſie.ſupra eo.c.fi.Et licet poſtula tus et admiſſus de iure deberet tunc eligi.tū curia Romana hunc ordinē non obſeruat.ſed admiſſio poſtulati onis habetur pro electione et confir matione vt viteť circūitus ſm Soff eo.ti.in ſūma.et Jo.mō.ꝟ ſup rubca. Simile videmus in matrimonio car nali.vbi prohibiti contrahere propť impedimentū.tamen contrahere poſ ſunt matrimoniū.ex ſuperioꝛis ſcilicz pape diſpenſatione.Et procedit hec concluſio in poſtulatione ſolenni. vt hic in glo.allť

Tertia con Ubi ſimul ·miſcenť ele ctio et poſtulatio ſm modū.de ſeptē modis hic in littera poſitis.redditur actus nullus et inutilis. ·Probať hec concluſio hic in tex .In primis enim quattuoꝛ modis contrarietas conti netur.vt hic declarat gl.iij. Et patet ſic ſm ·Pau.quia qui eligit dicit euz quem eligit nullū habere defectum.q̄ āt poſtulat fateť poſtulādū hr̄e defe ctū.⁊ ſic ꝓtrarietas ī ꝓmixtiōe foꝛma rum In alijs duabus foꝛmis nihil p fecti denotatur.ſed rem imperfectam ſignificant. Nam cum gerundia hūt idem ſignificatum cum infinitiuo.cū adiectione prepoſitionis. Ideo cum dicitur ·Poſtulo in eligendū. vel ecō tra.eſt dicere poſtulo ī ad eligere id eſt poſtulo ī hac via vt ad electionez venire poſſint.vel econtra.ſm Joh. mo.Unde nec electionē per ſe nec po ſtulationem per ſe important. Septi ma autem foꝛma ideo eſt prohibita. quia continet incertitudinem. facit. .c.ij.ſ.ti.prox.

Ultima Si de aliquo ·ſit probabilis dubitatio.an debeat eligi vel poſtu lari addit vltima ſeu ſeptima foꝛma hic tradita.dum conſenſus tempoze hoc modo electᵒ viam electionis aut poſtulationis eligat.nec ad aliam vi am non electam poterit per eum re greſſus fieri. ·Probatur hic ī fine tex Et quando probabilis eſt dubitatō dicit hic glo.in verbo probabiliter. que dat plura exempla. Dicit tamen Jo.an.q̄ in hoc dubio cautum eſſet q̄ deponens votum ſuū in ſcrutinio diceret ſimpliciter conſentio in talez

vel adderet preficiendus ecclesie. nec exprimeret nomen electionis aut postulationis. Et quia dicit conclusio q tempore psensus taliter electus vel postulatus vnam viam tenetur eligē Verum est si vult amplecti et eligere viam electionis. sed si elegerit viā postulationis nō tenetur consentire postulatōni. quia postulatus non habz consentire fm Archi hic. et est glo. in .c. cupentes. §. deniq; in verbo consensus .j. ti. prox.

De electione

tatuim⁹ vt

siquis impugnat electionem. postulationem aut prouisionē. aliquid obijciendo i personam aut formā. et propterea fuerit appellatum ad sedem apostolicā tam opponens q; defendens. et generaliter omnes quos tangit causa infrascripta mensem. a die obiectionis computandū per se vel p procuratores sufficienter ad causam instructos. iter arripiant ad se. ap. veniendi Hoc dicit principiū

Prima c. Quot modis potest electio impugnari. Aut enim in formam electionis. aut in personaz eligentiū seu electi aliquid potest obijci. Probat hic in tex. et in. c. super eo. sup eod.

.ij. con. Hec decre. que de prosecutione appellationis interposite ad papaz loquit. obseruari debet. si ab electione postulatione prouisione. confirmatōne. aut quacūq; collatōne cuiuscunq; beneficij. ad papam appellatur. Probatur hic in tex iunc. §. se. et glo. in verbo prouisionē. Imo locum habet. si a grauamine iudicialiter dictorum occasione illato appelletur fm gl. in verbo occasione in cle. causam e. ti. Item locum habz siue in iudicio siue extra appelletur fz Archi. et doct. Pro quo vide deci. rote in antiquis. xxviij.

Sed si pars ali-

qua. siue sit opponēs siue sit defendēs non venerit ad curiam. ea expectata per. xx. dies post alteri⁹ partis aduētum. potest procedi in causa non obstante alicuius absentia. Et hec in omnibus dignitatibus. personatibus. et canonijs seu beneficijs sūt obseruāda

Prima con. Dilatio etiaz simpliciter assignata. intelligitur peremptoria si fuerit citatio iuris vt i processu cause data. Probatur hec conclusio. nam proxima dilatio seu citatio hominis seu iudicis. nō intelligit peremptoria. nisi id exprimatur. l. ad peremptorium. cum duabus sequentibus. ff. de iudic. Omnes aūt alie dilationes. que dantur post litem contestatam. vsq; ad sententiaz sunt ex se peremptorie. Ita tenent dñi de rota deci. xxxviij. in nouis que incipit Item fuit dubitatū. et de hoc in. c. pastoral' supra de excep. et in cle. i. in verbo peremptorio de excep. sed etiam prima citatio iuris est peremptoria. vt hic tex. quod est singulare.

Scda con. Appellatio in beneficialibus interposita ad sedem apostolicaz. non parens in curia nec seruās ea. que sūt hic statuta. elapsis tempo ribus hic statutis. patitur penam p

cessus non obstante ipsius absentia. Probatur hic in tex. Quid autez appellans in casu huius decre. debeat ī sua appellatione exprimere habetur ī .c. vt circa ī. eo. Itez quomodo appellans se habere debeat vt causam ad curiam devoluat. habetur in cle. causam. e. ti. et ibi multa scripta doc. sunt determinata. de quibus ibidem in gl verbi devoluta.

Adijciētes statuimus vt qui non plene probat qđ in formam obiecit alteri parti in expensis condemnetur. nō probans ām id quod in personam obiecit. a beneficijs ecclesiasticis per triennium ē suspensus. ad que si temere infra illud tēpus se immiscuit eis ipso iure perpetuo est privatus. nisi manifestissimis constet documentis q eum a calūnia excuset sufficiens causa ⁊ probabilis Hoc dicit

Prima ⁊ Impugnās electionem ratiōe forme. si non probat id quod objicit condemnaī in expensis. quas alia ps probat se fecisse occasione illius cause. Probatur hic in text. Et qualiter taxantur expense. vide hic glo. magistram in verbo docuerit. Et de libelli formatione et sententia super expēsis. vide Spe. ti. de iureiurā. ¶. i. versi. vt autem. Et que expense sunt solvende. dicit hic tex. Quia ille que propē prosecutionē cause sunt facte. de quo in. c. finem. de do. et ptu.

Scda ⁊ Non probās id qđ in personaz objicit a beneficijs ecclesiasticis p triennium est suspensus. in quibus si interim administraverit incurrit penam privationis. Probatur hic in tex. Et intellige primam partem de beneficijs illi solum. que obtinet in illa ecclesia in q facta fuit electio. vt ī. c. si compromissarius ī. eo. Item intellige eam de triennio continuo. vt in. c. cupientes. ¶. ceterum ī. eo. et hanc suspensionē incurrit ipso iure fm doc. Itez intellige q etiam iste preter hanc penam patiet condemnationem expensaz fm doc. et probaī in. c. accedens. s. de accusa.

Tertia ⁊ Gravi⁹ punitur deficiens in probatione eorum que obiecit in psonā q si deficeret in probatione obiectorum in formā. Probaī hec conclusio hic in tex. et ex iaz dictis. Et est ratō quia etiaz gravius punitur repulsus ab electione ex vicio persone. q propter viciū formē. vt in. c. super eo. supra eo. Dicit autem quis deficere in probatione. etiamsi semiplene probaverit obiecta. quia semiplena probatio non est probatio. nullum enim et et non sufficiens equipollēt. c. tue. de cle. non re. et probatur in. c. vt circa. in fi ī. eo.

N electionibus.

postulationibus. aut scrutinijs vota conditionalia. alternativa. et incerta sunt reprobata. quia ex puris cōsensibus procedere debet electio. etsi aliqui consenserunt nō pure. eorum vota habenī pro non adiectis. et in votibus aliorum residet electio ea vice Hoc dicit

Prima ⁊ Licet in matrimonio carnali ꝓditio admittaī. in spūali tñ cōtrahendo omnino reprobatur Probatur ꝑma pars in. c. super eo. supra de cond. appo. Scda pars probatur hic in tex. Et rationem diversitatis dat Jo. an. in dicto. c. super eo. super glo.

prima et Jo.mo.hic dicens. q̄ ratio est quia conditio in spirituali tendit ad symoniam.i.q.ij.q̄ppio.c.fi.de pac cū filiab⁹ Sed in carnali matrimonio dare vl̄ facere non est reprobatum.z nedū in eligentibus conditio repro batur vt hic.sed etiam ī electo qui pu re p̄sentire debet.z nisi infra terminū iuris qui habetur in.c.q̄ sit .j.e.ti.pu re consentiat.electores alium eligere poterūt ſm Jnno.z Jo.an. quinimo si electus sub conditione consentit z electores consentiunt.efficitur electio eorū que pura fuit inualida et repro ba.qz ex illo consensu eorū vota effi ciuntur conditionalia ſm Jnno. et Jo.cal.tenet in c.cum non ignores ō preben.per tex.ibi

Secūda cócedere debz Electio pro ex puris consensibus.Unde in ea re probantur vota conditionalia alter nativa et incerta. et si dentur habenť pro non adiectis.Probatur hic ī tex. Exemplum de conditionali voto vt eligo T. si decanus in eum consense rit.et sic de alijs vt hic in g.verbi cō ditionalia De alternatiuo voto ē ex emplum Cōsentio inT.aut b. De in certo ē exemplum Eligo illum quez prepositus elegit. Ratio autez huius conclusionis est q̄ certum consensum vota in electione debent importare. Jtem quia actus legitimi conditio nem aut diem non recipiunt Jtē con ditio ī huiusmodi spiritualibus si sit de dando aut faciendo.symoniam in ducit ſm Jo.mo. Jtem ecclesia que ē sine macula vota sua diu lucī non ē passa ar.l.ij.C.de sponsa.et ideo tra ctatus et consensus dubios et incer tos non admittit ſm eundem Jtem quia per has formas multe fraudes possunt contingere ſm hosti.contra concilium c.cum in cunctis ō.e. Jtez posset dari via eligendi se ipsum vt si dicat quis Eligo eum quem decan⁹ elegit. et decanus illum eligat Jdeo fuit.puidēdum.c.quāto de diuor.Et habet hic tex.etiam locum in collati one bñficij Jtē in pronūciatione ele ctionis et in omnibus substantialib⁹ electionis . non autem in extrinsecis vt si incertitudo aut conditio circa moduz vacationis exprimatur quia et valet electio nullo vacationis mo do expresso.ſm Jnn.ī c.dilecti.ō ap pellatio.non autem habet locum in presentatione vt est glo.antepenl̄. in cle.ij.de iure patrona.quam sequitur Panor.

Ultima ꝯ Dantes vota ō reprobata puniūtur. quia eorum vox recidit in alios in electione illa. Probatur hic in fi.et illud intellige vt in glo.fi.

bi periculuz

maius ibi cautius est pro uidendum Quia igitur p̄ lixa Rōne ecclesie vacatio. plena est periculis vt preteriti temporis docz consideratio. Jdeo omnia iura edita pro vitāda discordia ī electione Ro mani pontificis.papa hic cum cōsen su generaľ Concilij innouat.hoc dic̄ pars prima Et vltra ea.approbante concilio statuit Q̄ si papa moriatur in ciuitate.in qua residebat cum sua curia.tunc cardinales ibidem presen tes expectabunt absentes per decem dies.scilicet a tempore mortis scōm Archidiaconū. Quibus elapsis.om nes presentes in palacio in quo de functus habitabat conueniāt Et sin guli tm̄ vno seruitore clerico vl̄ laico aut ex duob⁹ familiarib⁹ sint p̄senti.

Intrare igitur debēt in eodem palacio vnum conclaue. ⁊ illud inhabitabūt nullo intermedio pariete. vel velamine diuisionem inter eos faciēte. quod conclaue erit vndiq; clausum. sic q; nullus intrare aut exire valeat. aut secrete loqui cum eis. nisi de voluntate omnium Cardinaliū presentium. pro negocio electionis fiendo aliqui vocarentur. reseruabitur tamē liber aditus ad cameraz aliquam secretam ipsis Cardinalibus. Nullus etiam potest secrete loqui alicui Cardinali. aut eis simul i secreto. aut nūcių aut scripturā mittere. alias incurrit sententiam excōicationis ipso fēo Habebit aūt conclaue predictū vnā fenestram artam. per quam eis ministrari possint victualia. sed nulli per eam ad ipsos ingressus pateat. Etsi Cardinales infra tres dies non prouideant ecclesie Romane de pastore postq; ingressi fuerūt conclaue. p qn q; dies immediate sequentes. tam in prandio q; in cena vno solo ferculo erunt contenti. quibus elapsis si adhuc prouisio non ē facta. ministrari debet eis tm̄modō panis vinū et aqua. donec prouisio ecclesie fuerit subsecuta. Et pēdēte negocio electionis cardinales nihil debent recipere de camera pape. nec ō alijs vacationis tēpore ecclesie Romane obuenientib⁹ sed omnia illa maneāt sub camerarij pape defuncti custodia. per euz futuro pontifici reseruanda. et contrafacientes a receptione omniū reddituum ad eos spectantiū. debent abstinere. donec receptorū restitutionez fecerint plenarie. Non debent etiam Cardinales tempore electōnis pape de aliquo alio negocio se intromittē vt facilius electionem valeant expedire. nisi defensio terre ipsius ecclesie aut aliud magnum occurrat negocium. cui omnibus Cardinalibus presentibus concorditer videatur occurrendū. Item si aliquis Cardinaliuz. dictum conclaue exierit sine manifesta infirmitatis causa. aut nō intrauerit. procedit per alios ad electionem eo non requisito. nec etiam admittēdo. Si autem propter infirmitatem manifestam exiuit. aut absens superueniat. adhuc electione non facta. ad cclaue si voluerit admittat in eo statu in quo negociū inuenerit. et oīa de seruitore. cibo. potu. et alijs supra positis obseruabit Hoc dicit vsq; ad ℣. Porro.

Prima c. Hec constitutio tractās de electione summi pontificis prioriб⁹ in hac materia loquentibus non detrahit. sed supplet id quod eis defuit. Probatur hic in prin. tex. Et habentur ille constitutiones priores. xxiij. distin. In nomine dñi. lxxix. dist. siqs papa. et in. c. licet. de euitanda. s. eodē ti. Et sic facit hic text. q; ille qui supplet non detrahit. quod ō seruit pro statutis in quibus datur alicui potestas reformandi et supplendi quia talis supplere potest. non detrahere fm Dominicl.

Scdā con. Hanc constitutionem mature et vtiliter factam per papaz Cōcilio approbante non potest sede vacante cetus Cardinalium reuocare. Prima pars probatur in versic. hoc sacro. Et sic probat hic tex. q; in constitutionib⁹ Concilioz papa est ille qui principaliter statuit et non Concilium ꝫ cciliū se habet approbatiue Unde et papa constitutionem etiaz in generali Concilio editam potest reuocare. quia est super omnia Con-

cilia vt probat in.c.significasti.s.eo. et est glo.hic in verbo Concilio.z gl in cle.vt pfessores.de regula. in vbo pilegio.Unde dicit ibi Panorm.q constitutionez Concilij aut pape cū Concilij approbatione factaz potest papa aut successor eius tollere Nec enī potest papa etiam cum Concilio fi bi legem imponere.pro quo facit.c. innotuit.de elect. Sz q Cardinales eaz tollere non possunt.probatur in cle.ne romani.de elect.in prin.Unde Concilium etiam sede vacante cōsti tutiones pape tollere aut corrigere non potest.vt ibi probat iunc.gl. vbi inferiorem.Et deducit ad longū Archi in.§.ceterum.ī.eo. sup vbo ido neo.quod verum nisi in his in quib⁹ Concilium est supra papam et habet potestatem a deo.et quando hoc fit notat in ca.Anastasius.xx.dist. in.c. si papa.xl.dist.

Tertia ⁊ Prohibitio ne quis accedat ad locū.in quo alius est reclusus.nō p hibet quin cuz tali loqui posset Pro batur hic in tex.in vers.nulli.vbi hec vt diuersa ponunt.et facit q si statu to Epi sint excōicati intrātes mona steriū monialiū. nō sunt tū excōicati loquentes cū eis si non ingrediant.

Quarta ⁊ Prohibit⁹ lo qui cum alio non potest visitare ipsum per nunci um.nec etiam scripto. Probat in eo. vers.nulli.et facit q excōicans excōi cato per nunciū aut scripturaz sit ex cōicatus minori.acsi participassz ei dem in locutione. Ita tenuit Hugl.ī .c.qm multos.xi.q.iij.et sequit Joh. an.in.c.pstitutioni.de sentē.ex.ī.quia hec sunt paria vt hic probatur

Quinta ⁊ Loquens Car dinali in cōcla ui aut nunciū vt litteras mittens qn tuncunqz occulte.excōicatus est ipso facto a canone. Probat hic in eodez vsi.nulli. Alij cas⁹ late sntie habent p glo.in.c.eos.ī.de sent.exc.z in cle.i.de sen. exc.Et probat hic tex.q pstō eccle sie militantis ligat omnino occultuz pena in ea contenta.cōtra.c.a nobis ij.de sen.ex.c.erubescant. et ibi notat xxxij.dist.Sed dic q nominatim nō iudicat de occultis vt probant contra ria.ita tenet glo.notabilis quā sequi tur et tenet Panor.in cle.i.de hereti. super verbo eo ipso incurrant in cle.

Ultima ⁊ Officiū came rarij pape nō expirat summi pōtificis morte. Pro batur hic in vsi.prouisione.de quo ī tex.in cle.ne romani.in.§. eo tū.eo.ti. et ibi glo.in verbo camerarius.ostē dit quid sit officiū Camerarij pape.

Porro si mo rit papa ex ciuitatem in q residebat cū sua curia.tūc debent Cardinales puenire in cītate illius territorij.in q papa est mortu⁹ nisi talis cītas sit in terdicta.aut pstat ꝑ Rōnam eccām in rebellione apta.q casu in vicinioꝛi puenīāt siliter nō rebelli.nec inꝺicto supposita.et in illa ciuitate in domo epali.aut alia cardinalib⁹ deputāda q ad expectationē absentiū habitati onē et alia obseruēt ea q superi⁹ sunt expssa Preterea q parū est pdere iu ra.nisi sit q ea executioni demādet iō papa dat auctoritatē laicis officiali b⁹ et alijs dnis illi⁹ cītatis in q cele brāda ē electio Rōni pontificis vt p dicta firmit̄ p Cardinales faciāt ob seruari.z sup his obseruādis pstēt co rā clero z pplo spēalit̄ ad hoc puocā do.q̄cito audierīt ō obitu pape coꝛ palit̄ iuramētū Etsi hāc pstoz nō ob

seruauerint aut dolum commiserint circa eam. cuiuscunq; sint status aut conditionis. ipso facto incurrunt sententiam excōicationis. sunt infames. nec vnq; ad officium publicū admittant aut dignitates. omnibus q; feudis et bonis que tenent a quibuscunq; ecclesijs. sunt priuati. Et de eis potest libere per plātos dispōni. Quinimo et ciuitas talis ipso facto est iné dicta et pōtificali dignitate priuata Ceteruz obtestat papa Cardinales vt omni affectione inordinata deposita. non intendant p̄modis priuatis suis. aut suoz. sed puris mentibus et nuda conscientia celeriter cum omni conatu et solicitudine querāt aliquē idoneū ecclesie sponsum. successorem Petri et vicariū Jesu christi. contra facientes subijcit vltioni diuine. Vult etiam q; nulla in contrariū fiant pacta. conuentiones. aut iuramenta. Et si prestita fuerint. ea cassat nec obseruari vult. cum deo magis trāsgressio talis iuramenti q̄ obseruatō sit accepta. Quia vo fideles non debent tātum confidere de suis ingenijs. q̄ntū de oratiōibus deuotis. vult papa q; in omnibus Ciuitatibus. et locis insignibus. q̄cito constiterit ō morte Romani pontificis. celebrent exeq̄e. a populo et clericis. Et singulis diebus apud deum insistant orationib⁹ deuotis. donec ipe q̄ concordiā facit in sublimibus. corda Cardinaliū in eligendo dirigat. vt habeat ecclesie p uisio cōcors. et aiabus fideliū vtilis. Precipit etiam papa oībus prelatis ecclesiarū. 7 quibus incumbit propo nere verbum dei. vt frequenter clerū et populū conuocent. et ad precū suffragia pro celeri et felici exitu huius negocij hortent. et ipsis nedū orationum frequentiā. sed et ieiunioz si eis videbit obseruantiaz indicant. Hoc dicit vsq; in finem.

Prima ¶ Papa mortuo extra suam curiam seu locum audientie causarum. celebrari debet futuri pontificis electio in ciuitate in cuius districtu seu territorio est defunctus. nisi sit interdicta aut Romane ecclesie rebellis. Prima pars probat hic in prin. huius ℣ et declarat in cle. ne Romani ℣ sane. e. ti. vbi habetur q̄d sit territorium. et quid districtus. Secda pars p batur hic in eo. vsi. iuncta gl. verbi interdicta. Et sic videt q; in loco interdicto non possit celebrari electō. qō vez ē in casu h⁹ tex. videlz ī rōne pōtifice. alias pt fieri electio in loco iné dicto fm Jo. an. in. c. i. s. de postulat. prela. pro quo facit quia in tali loco possunt celebrari diuina officia. clausis tamen ianuis et voce sūmissa. vt ī. c. alma ℣ adijcimus ℣. de sen. exc. ergo fortius electio. et sequit Jo. de fautu et Pe. de an. in cle. ne Romani ℣. e. tit.

ii con Debēt Cardinales idoneum fm possibilitatē humane fragilitatis ad papatum eligere. et electo tanq; idoneo a duab⁹ partibus Cardinalium non potest. tertia pars aliquam exceptionem ob ijcere. Prima pars probat hic in tex in ℣ ceterum. Talis enim eligi debet fm Arch. cui nihil sapientie. nihil scientie ac industrie desit. qui vitaz moribus decoratus tanto ordine dign⁹ valeat inueniri. vt probatur. viij. q. ij c. i. xi. dist. si ipsa. et. xxix. dist. c. i. et. c. si quis pecuniam. Secunda pars probat in. c. lz. s. e. ti. Nā papa onerat in eo q; oz ad min⁹ duas ptes cardinaliū ꝓsentire in eum vt ibi. et fit recompensatō ī eo q; nihil pt obijci postea contra eum etiaz exceptio hereſis ꝛz

Arch.licet bene possz accusari de hereſi vt in.c.ſi papa.xl.dist. Et hoc iō statutum est ne tempore vacationis fiat scisma. Quid autē ſi Cardinales laicum vxoratum eligant in papam an sit idoneus.glo.remittit ad.c.ſiqs et ibi de hoc per glo.lxxix.dist.

Ex fine tex.talis elicitur conclusio. Prelati eccleſiarum possunt subditis indicere ieiunia ſi occurrat aliqua legitima causa Probaſ hī ſi.tex.7 gl.allegat pcorō.

Circa prouisiones.eccleſiarum electiones.ac postulationes fiat facilior prouisio.statuit hoc edicto perpetuo.vt ſi aliquid contra eas proponatur.siue illud in formam electionis.aut personas eligentium.siue electi fuerit obiectum.et propterea fuit appellandum debet appellans omnia et singula in instrumento publico.vl litteris auctenticis sup appellone cōfectis.aut alijs litteris coram pſonis auctenticis aut testimoniuz perhibere valentiꝫ exprimere.que in formā aut personas intendit obijcere. post hoc prestabit iuramentū corporale. q credit ea que exprimit vera esse et ea se probare posse. Etſi dicto modo singula nō exprimat.interdicta ē appellāti et appellationi interpoſite adherentiꝫ facultas obijciendi aliqua que non fuerūt expreſſa.niſi in tribꝫ casibus. Primus ſi emerſiſſent aliqua de nouo postea. Secōs ſi sup antiqs superuenit facultas probandi. Tertius ſi antiqua aliqua de nouo in noticiam appellantis perueniant. Et in vltimis duobus casibus fidez faciet per iuramentum de probationis supueniētia et de ignorantia. et hoc sp in iuramēto addiſ. q credūt ſe ea poſſe probare. Pene statute.pter nō plene.pbantes obiecta in personam.aut formā.in.c.i.supra eo.ti.7 li.perſiſtūt in suo roboze. hoc dicit

Prima Tradit hec de cre.formā appellandi extra iudiciū in causis electionū.postulationū ac prouiſionum. q runcūqz beneficioꝝ eccleſiaſticoꝝ ſiue ad papam ſiue alium inferiorē fuerit appellatum. Prima pars probaſ in.c.constitutio.j.e.7 hic in glo.verbi appellari in fi.iuncta gl.verbi quorūcunqz in prin. Scōa pars probatur in glo.verbi appellari.nam tex.hic generaliter loquitur de qualibet appellatione ad quencunqz superiorem interpoſita.

Qualiter autem ad curiam huiuſmodi appellatio ad papam interpoſita debeat deuolui docetur in.c.i. supra eo.tit.et li.

Scōa Debz itaqz appellās in beneficialibꝫ propter obiectionem in formam vel personam factam.omnia 7 singula in instrumento publico vel litteris corā personis auctēticis aut qui testimonium desup reddāt exprimē. q in formā aut pſonā intēdit obijcē. Probaſ hec fōr hī in tex. et fuit hec ſtricta forma tradita in electionibꝫ quiſitionibꝫ eccleſiarꝫ vt precludaſ via malicie. 7 euitenē vacatōnes diutine vt hī pn Et obiecta ꝑ pſonā debēt cū debita ſpecificatione exprmi vt in cle.pſtitutionē.ij.rūſo.e.ti.et hic in gl. vbi oīa 7 singula.et qō dī de inſtro publice intellige ō inſtro qō requiriē a notario sup appellone. appello enī inpōni pōt.et ſolet in ſcriptura priuata pmanū appellantis aut aduocati pſcripta. Et eodez mō intellige id qō dī de litteris. q erunt littere auctentice

sigillo auctentico sigillate testimoniales. que fidem faciunt coram iudice appellatōnis de his que requirit illa constitutio ffin Arch̄. Jo. mo. et Jo. an. Et que sunt littere auctentice ptz in. c. i. et. ij. s. de fi. instr. Vel potest etiam id intelligi de litteris priuatis. in quibus hab̄ appellatio. que littere quia de se nullam faciunt fidem. ideo subijcitur ī tex. q̄ hec expressio fiet coram personis auctēticis que testimonium possunt phibere veritatis. Si enim littere essent auctentice non eēt necessariū testimoniū persone auctentice. Potest igitur scriptura in qua fit expressio obiectorū esse priuata cum scriptura que hic probatur coraz iudice appellationis erit auctentica. fac̄ hic glo. verbi litteris

Tertia ⁊ Jurabit etiaz coram persona auctentica aut testibus q̄ credit expressa in appellatione sua esse vera. et posse probare ea. Probatur hic in tex. et debz requirere auctenticū instrumentum a persona publica. ita intelligit̄ hec materia. non aūt sufficeret iurare prout habetur in. c. is qui contra. j. e. ti. vt ibi patet. Et vide hic glo. notabilem ad quam solet fieri remissio in verbo corporali. que vult q̄ in iuramento corporali prestando requirit̄ tactura. puta sacrorū euangeliorum. nec sufficit sola presentia. de quo etiā vide glo. in cle. i. ff. porro. super verbo tacta. de heret. Et tenet etiam glo. in Epīs q̄ si iurent in casu huius decre. tenenē tangere sacra per hunc tex. generaliter loquentem. Priuilegiū eniz Epōz q̄ nō tenenē tangere sacra qñ iurant speciale est. in iuramento calūnie et iuramento testis. vt in auc̄. Iz iudex. C. de epis. et cle. c. fi. s. de iuram. cal. ⁊ specialiter in suis terminis ē seruandum. ita tenet Sarsias. et sequit̄ Jo. an. et Panor. in cle. pstōnem. e. ti. et est opinio vera. licet Guil. tenet cōtra. Item id iuramentum per procuratorem potest prestari. c. procurator. j. eo. de quo ibidem.

Quarta ⁊ Si appellans in exprimendis oībus et singulis obijciendis que dicta sunt non obseruat super nō expressis non auditur. Si aut̄ super expressis vel nullo modo. aut non debito mō iuret. tunc etiam super non expressis non audietur. ⁊ idem in adherentib⁹ eidem dicetur. Prima pars probat̄ hic in versi. alioquin. iuncta glo. in v̄bo alioquin. ⁊ in cle. constitutionē. e. ti. in. ff. insuper. in glo. i. Secūda ps probatur in. c. is qui contra. j. e. ti. deuoluit tamen huiusmodi appellatō bene causam. si sit legitima ad superiorem qui potest procedere ad petitionem alterius partis ad confirmationē electionis. si sibi videbit̄ in absentia appellantis post tempora tamen. iuxta. c. i. s. e. tit. et facit. c. si forte. j. eo. ti. De adherentibus autem ⁊ infra quantū tempus debet fieri adhesio. vide hic glo. in verbo adherentes.

Ultima cō In trib⁹ casibus in tex expressis audit̄ appellās in beneficialib⁹. Iz hanc pstōnem in appellone nō obseruauerit. Probat̄ hic in glo. v̄bi nisi aliqd. Et glo. exemplificat an indiffinita locutio eqpollet vti. tractat h̄ gl. in v̄bo alioq̄. ad quā remitti solet. et latius h̄ per Bom̄. et p Dy. j. de reg. iu. sup rubrica per Arch̄. i. c. siqs suadente. xvij. q. iiij. Item quibus modis cognoscit̄ lex generalis ostēdit h̄ glo. in verbo ppetuo. ad quaz similit̄ solet fieri remissio. et habenē in. l. iij. C. de legi.

Varicie cecitas et damnande ambitiōis im probitas aliquoꝝ aīas occupant et eas in illam temeritatem impellūt et ea que sibi a iure sciunt interdicta exquisitis fraudib⁹ conā tur occupare. et ita quidā electi anteq̄ electio eorū sit confirmata. volunt bona ecc̄ie administrare. et licz de iure id nō pūt. vt p̄curatores tū vel iconomos sibi p̄curant administrationem p̄mitti. Sed q̄ malicis hominū non est indulgendū. sed potius obuiandū p̄hibet hec constitutio ne electus ante confirmatiōnem per se vel p̄ alium. sub quocū q̄ colore p̄sumat aliquo mō administrare in toto vel in parte. etsi aliquis secus fecerit eo ipso est p̄uatus omni iure per electionem sibi q̄sito. Hoc dicit

Prima con. Electus ad p̄laturā. ante electionis sue confirmationem nequit regulariter p̄ se vel per alium suo nomine aut alio q̄sito colore in spiritualibus aut tp̄alibus administrare. Probatur hec conclusio hic in textu. et c. nosti. c. trāsmissam. c. q̄liter s. e. ti. Et rō huius ponit hic in. g. verbi indulgendum. quia si ante cōfirmationē administrare posset. nichil de confirmatione curaret Item si contingeret electionē cassari non posset de facili remoueri. Et dixi regulariter. quia in casibus potest electus statim administrare. que nōnt hic in. g. verbi ecc̄iarum. et sunt q̄tuor casus vt in glō.

Secūda cō. Post confirmationē p̄t administrare electus. licet nonduz sit installat⁹ seu inuestitus. Probatur hic a contrario huius textus. et in. c. nosti. et c. transmissā. s. e. et ibi de hoc p̄ Jo. an. et per arch. in. c. eū qui. j. de p̄bē. Hoc eñ verum est nisi consuetudo habeat contrarium Ita loquitur. c. constitut⁹ fin Domi. de appella. 7. c. vt nr̄m. de offi. archidia. Hodie tñ confirmat⁹ non debz recipi ad administrationē nisi litteras sue p̄motionis ostendat. vt in extraua. boni facij. q̄ incipit Iniuncto nobis

Vltima con. Si de consuetudine spēali aut p̄uilegio ad aliquē spectat bonoruz ecc̄ie vacātis administratio. si tal' electus administrat ante confirmationē electiōis sue. cessat in eo hec constitutio. Hanc cōclusionē tenet Jo. an. in nouella Et rō est quia hoc casu cessat fraus. quā hic tex. intendit excludere. Igitur ex p̄ncipio textus solet notari q̄ auaricie attribuitur cecitas. Rōnē ponit. g. ij. et latius h Joh. mō. Allegat etiā ex hoc textu q̄ malicijs hōinū nō ē idulgēdū sz magl. occurrēdū 7. g. alt. p̄cordātias

Nam sit ecclesijs q dispendiosa earū vacatio. et q̄ sit animabus periculosa. nō solū attestant iura. sz expiētia q̄ est efficax rerū magistra manifestat. Ideo papa volēs vacationū diuturnitatib⁹ occurrere statuit papa q̄ celebrata electione in aliq̄ ecclesia. debēt electores q̄cito p̄mode poterūt electionē elco pūtare 7 ip̄i⁹ p̄sensum petere. electus aūt infra mēsem a tempore pūtationis illū debz adhibere. alias p̄natus est eo ipso omni iure sibi q̄sito ex electione. nisi excusaret eum conditio p̄sone

quia forte sine superioris licētia nō potest consentire. Tunc enim ipse aut electores celerius quo poterūt superioris licentiam petere debent et habere.et nisi licentiā illā habeāt infra tēpus superioris arbitrio moderandum..libere pñt electores ad aliā electionem ꝓcedere.Ceterū ꝙlibet electus infra tres menses a tēpore consensus debz petere a superiore electionis confirmationez .quod si omiserit facere viciatur eo ipo tota electio. Hoc dicit.

Pria con. Hec constitutio locū sibi vendicās in qualibet electione etiam obseruari debz in postulatione ac pñtatione. non aūt in bñficij collatiōe prima. Probať ꝑ tex.hic qui generaliť loquitur de electione in ecčia aliq̄ facienda.et postea in .§. ceterum dicit ꝙis electus. Nā rō huius tex.que est velle prouidere diutine vacationi ecčiarum et periculis animarū ꝓcludit generaliter in quacūq̄ ecčia Et ita tenet Joh.an.et Pau.et Bomi. licet Joh.mō.ptra.et arch.et Joh. de lig.sequitur opinionē arch .similiter et dñi de rota decisi .ccccxliij. volens hāc decre.locū habere solū in ecčijs cathedralib⁹ et regularib⁹ et nō in inferioribus.quoꝝ rōnes solvit hic Bomi.Q̄ aūt hec pstitutio etiā in postulatione obtineat tenet hic.g.fi. De pñtatiōe ꝓbatur q̄ ecč rō periculi animarū ꝓcludit hoc casu.Cū iura loquentia de electiōe extendunť ad pñtationē q̄n loquūtur in materia q̄ congruit pñtationi.et q̄n est eadē rō vt hic et.s.c.primo7 tenet.g.in.c.vno.de re.pmu.licet aliud sit si vnū eorū exprimatur in litteris gratie.que sunt ambitiose Fm Bomi.Cū vt dicit ꝓclusio nō hz locū in collatiōe. Rō est q̄ in illa non petitur confirmatio.c.si tibi absenti .§. de p̄ben.et tenet hic Joh.an.

Scda conc. Facta electiōe tenēť electores ad duo videlicet pñtare electionē q̄ci to poterūt electo et requirere ꝓfessū ab ipo. Probatur h.ex q̄ videť q̄ alterū eorū non sufficeret facē.ar.c.fi. s.de resti.spoli.Et fiet illa pñtatio electionis infra tēp⁹ arbitrariū .vt h pz.Et hodie tene qđ habeť in.c. cupientes.§.ceterū.§.e.et qđ dicit h g.verbi cōmode.

Tertia con. Elect⁹ aūt facta sibi pñtatione electionis teneť infra mēsē electioni ꝓsētire alias eo ipo ē ꝓuat⁹ q̄sito sibi ꝑ electionez iure. Probať hic in versi.elect⁹ iuncta.g.verbi hoc ipo. et q̄t dies habebit ille mēsis ondit hic.g.in verbo mēsē.ad quam sp fit remissio.et dicit q̄ habebit tot dies q̄t dies habz mēsis currēs tpe q̄ pñtata fuit electio.etsi aliq̄ dies de illo mense lapsi sint supleť de sequēti.et ꝓcor.Jo.mō.7 arch. An aūt dies pñtatōis ꝓputeť in illo mēse Jo. an.tenet q̄ sic.et sequiť Bens. Non ob.c.pia.§.de excep.vbi exceptio excōicatiōis ꝓposita debz ꝓbari infra octo dies.nec ibi ꝓputať dies in q̄ ꝓponiť exceptio in illis viij.diebus q̄ vt sentit hic Joh.an.ibi nō ꝓputatur talis dies.q̄ hoc ibi exprimiť. secus ergo hic dicēdū.Q̄ aūt dicit q̄ elect⁹ teneť ꝓsētire infra mēsē verū ē causatiue si videlicz nolit iure sibi q̄sito p electionē ꝓuari.alias simpliciter 7 p̄cise non cogiť q̄s ꝓsentire electioni de se facte.q̄ nemo invit⁹ cogitur crescē.lxxiij.di.c .gesta et nō.

vij.q.j.eꝰus.de loco.et.c.scias.et j.q. vij.c .sicut is.

Quarta cō Electo etiam .añ consensum ꝑstitū ius est quesitū .vñ non valēt rescriptū non facta mentione pēdente electione a papa sup beneficio tali impetratū. Prima pars ꝓbaꝫ ħ in tex.et in.c.si religiosꝰ j.eo.et est.g. in.c.vnicus.s.e.li.de postula.ꝑla.et ibi dixi.Secōam ptez tenet hic Dominicꝰ.et facit q papa nō intendit tollere ius alteri quesitū.c .q̄is.c. si ꝓpter.cum filiabus .s.e.li.de rescp. Quibꝰ aūt verbis ꝓsentire debz electus nōtur ꝑ Jnno.s.e.ti.cū in iure et.viij.q.j.in scripturis.z fm archi.ħ Possz dicere non supbe recuso. nec ambitiose consentio.z sic tepide dissentire ꝑt sicut femina.vt nō .in.c.in scripturis.Vel pōt dicere q̄is me indignū ꝓgnoscā ad talem dignitatez .ꝓfisus tū de adiutorio dei et ne ipius volūtati resistā humiliter electioni de me facte ꝓsentio

Quinta cō Tā eligentes q̄ electus licētiam consentiendi vel vbi alias ꝓsentire neqt electus debēt petere.et nisi obtineaꝫ hmōi licentia infra tempꝰ arbitrariū.pñt electores libere ad aliam electionē ꝓcedere. Probaꝫ hic in tex.et q electores hūc consensuz pñt petē.patz ex eo.q exquo habēt petere ꝓsensū electi ergo et omnia ꝑ q̄ queritur ad illū.argu.c.ꝑterea.de offi.dele.Jtē q̄n electꝰ ꝓpter conditionē nequit sine supioris licētia aut ex ꝓhibitione ꝓsentire electioni.declarat hic.g. verbi conditio.Forte eñ monachꝰ est.aut a papa ꝓhibitꝰ consentire.vt in.g.et adde q etiam si supioris licentia obtineaꝫ sz post tempꝰ statutū ad consētiēdū. tamē nequit illa electio cōfirmari. quia electio q̄ nulla ē nō ꝑt ꝓfirmari.z ita determinatū est in extraua. Bñdicti.q̄ incipit.Si religiosꝰ.ꝑ quam in hoc determinaꝫ qō hic diffuse determinat Joh.inona.

Vltima con. Tenetur electus post prestitū cōsensū infra tres menses petere cōfirmationē sue electionis. Probaꝫ hic in fi.huiꝰ tex.et intellige ꝑ se aut ꝑ procuratorem.vt hic in.g .verbi petere Nec ex hoc ꝑt electus argui aut notari de vicio ambitiōis.q ad id tenetur.alias eñ nisi iuste sit impediti electio de ipo facta ē nulla ipo iure.vt hic in tex.iūc.g.fi.et ad eligētes hoc casu spectaret de nouo eligere fm clericum pysanuz. facit.c.si electio j.e.ti.secꝰ si non ex negligētia ipius electi.sed eligentiū tempꝰ statutū ad eligendū laberetur .q tunc deberet fieri deuolutio ad supiorez vt in.c.ne ꝑ defectu.s.e.ti.fm Joh. an.hic.Ex tex.isto solet allegari q vacatio diutina eccīaꝝ est eccīis dānosa et piculosa.ꝓcor.etiā.c. ne pro defectu.s.e.ti. Jtem q̄tidie solet allegari ex hoc tex.q expientia est efficax rerum magistra

Expetue sanctōis oraculo ōclarat ħ cōstitutio q scienter noīantes in electionis scrutinio indignū nō sūt ptāte eligendi ꝑuati .nisi subseq̄tur de eodē cōis electio.licz tā a deo q̄ a sede aplica vltionez possent merito formidare. Hoc dicit.

Prima con. Ex sola ōpositione voti in scrutinio facta scienter de indigno.non

ꝓuatur ptāte eligēdi. ſz tūc cū ꝓſtitit in voto adeo vt ſeq̄tur de indigno cōis electio. Probatur hic in tex. et in hoc declaratur qō habeť in ℣. clerici. in. c. cū in cūctis. s. e. ti. vbi dicitur. q̄ ſcīēter eligens indignuz ꝓuatus eſt ptāte eligendi. Et q̄ verbum electiōis multa habz ſignificata neceſſaria fuit declaratio. ido facta fuit hec ꝓſtitutio. et ſic patz q̄ verbuz electiōis ibi poſitū debz intelligi de electiōe ſolēni et cōi q̄ fit poſtq̄ vota ſunt ſcrutata publico ſcrutinio ⁊ collatione votoꝝ habita. Sm qō habetur in. c. q̄ ꝓter. s. e. ti. vñ ſi in depoſitione voti qs vtať verbo eligo nihilomin⁹ ꝓterea non eſt ꝓuatus ptāte eligendi. vt hic ꝓbať. Item ſi oēs in ſcrutinio ſcienť noīauerūt indignū et vn⁹ ſol⁹ ꝑmanet in voto et poſt factā collationē eū elegit ſolēniter. Alij aūt diuertūt a ſua noīatione ſol⁹ eligēs incidit in penā. d. ℣ clerici Sm Franc. Mercelleñ. allegat. c. cū ex eo in fi. s. de pe. et re. Mā licz hec electio ſit facta ab vno ſolo. tñ quia poſt electionē facta eſt dicť cōis electio. facit. c. penul. ℣. de re. iudi. Ex iā dictis nō cautelā quā dat Joh. an. in. c. ꝙgregato. s. e. q̄ ſi maior pars capli ſcīēter noīat idignū. debz minor pars noīans tacēr nihil dicere donec ſeq̄tur electio in capło de indigno noīato. quo facto maior pars ꝓuata ē ipo iure ptāte eligendi ea vice. ꝙ dictuz ℣. clerici. et tex. hic. et ſic minor ꝑs poterit eligē noīatū a ſe et obtinebit

Tertia con Nominās ſcienter indignuz in ſcrutinio licz non ſeq̄tur cōis de eo electio ꝑt a deo et etiā p ſedē aplicā puniri de illo pcco. Probať hic in ſcōa parte hui⁹ tex. et ſic ꝓbat hic tex. q̄ ꝑ penā quā iudex imponit ꝑ delicto nō euitat pccor penam ſibi debitā a deo. facit. c. ꝓmiſſa. ℣. e. Item ꝓbat hic tex. q̄ faciēs ꝓtra ſtatutuz ꝓceptiuū peccat mortaliter. licz alia pena in eodē ſtatuto ſit poſita. Sm Domi. hic. de q̄ dixi in. c. vt aīarum. s. e. li. de conſti.

Vlli licz impugna re electum poſtq̄ in ſcrutinio ipſū noīauit ⁊ electio de eo ſubſecuta fuerit. vel poſtq̄ electioni de eo facte conſenſuz ꝑſtitit. niſi ex cauſa de nouo emergēte. aut de nouo in notitiam pueniēte. quā veriſimiliter tpe electōis poterit eligens ignorare. de qua ignorātia ꝑ ꝓprium iuramentuz debet fidem facere. Hoc dicit.

Ex textu. iſto elicitur talis conclusio. Eligēs aliquē aut electioni ꝓſentiēs nō ꝑt aliqua obijcere ꝓtra electi perſonaz. niſi de nouo emergāt. aut licz antiq̄ ſint. tñ ꝑt ꝓbare ignorātiam. Probať ħ in tex. Et rō huius tangitur hic ꝑ. g. verbi impugnari. quia qō ſemel ap probaui reprobare nō poſſū. vt in regula q̄ ſemel. ℣. de re. iur. vñ Sm archidia. conſentiens electioni de aliquo facte neq̄t etiā in formaz aliq̄o obijcere ꝑ rōnem iā dictaz. que etiā ad idez ꝓcludit. Rō quare ꝓter noviter emergentia ꝑt eligens aliquē ſe eidem opponere. patet hic in glō. verbi emergente. Mā que de nouo emergūt auxilio egent. vt in. c. inſinuāte. de offi. dele. cū ꝓcor. Idez de antiquis ignoratis tpe electiōis vt vt hic iuncta. g. fi. et hmōi ignorantia ꝑ ꝓprium iuramētū debz ꝓbari

ſcz coꝝ illo iudice coꝝam quo queſtio vertitur iuxta.c.ex litteris.de probatio.ſufficeret tñ iuramētū procuratoris ad hoc ſpēale mādatū habentis.quia tale iuramentū cenſetur eē ꝓprium ipius ꝓſtituentis.quia et cō ſtituens ex eo cenſetur piurus.vt i c.fi.ꝯ.de iureiurā.et nō.in.c.vt circa in.g.penul.ſ.e.

J qñ due electiones in diſcordia celebrant in vna eccīa vna pars eligentiū ſit in duplo maior alia.tunc cōtra eā nihil ꝑt obiici per partem aliam minorē aut electuz ꝓ eam qđ ad extenuationē zeli meriti et auctoritatis tendat.ſz bene id qđ votum nullū reddit. Hoc dicit

Prima con. Habito ſcrutinio electiōis anteq̄ celebrēt cōis electio fieri debz numeri zeli meritiz auctoritatis ad inuicē collatio. Probatur hic in.g. verbi opponendi.et in.c.in geneſi.ſ.e.ti.et.c.eccīa.ij.z ibi de iſto ꝓ.g.fin. Nā alias nō poſſet ſciri quis a maiori parte nūero.quis maiori et ſāctiori zelo eligentiū.z quis ab eligētibus maioris auctoritatis ſit electus.aut quis electꝰ ſit maioris meriti.de quo in dicta.glō.finali

Secunda cō. Electione facta in diſcordia ſi vna pars eligentium fuerit dupla maior alia.ꝑſumit̄ ſanior'. nec eidē aut electo ab ea ꝑt obiici aliquid ꝓ minorem partē.qđ votuz extenuet ſz bene id qđ nullum votum redderet. Probatur hic in tex.ex quo patet q id qđ notatur in.c.eccīa.ij.ſ.e.ti.q zelus et auctoritas eligentium in numero minori ꝑt equiparari numero maiori aut vincere.eſt limitandū ſm hunc tex.niſi videlicz numerus ſit maior multo.ſ. enim tūc ſtādū eſſz numero.q vbi maior numerus ibi preſumitur melior zelus vt ibi etiam notat.g. Procedit aūt hec concluſio et textꝰ hic quando due electiones ſimul facte eſſent.q ſi vna ſola eſſet facta licet per duplo maiorem partez capli.tamen tertia pars capituli que non elegit ſe opponere poteſt et ꝓponere etiam ea q̄ votum extenuant. Item ſi ex intervallo etiam due eſſent facte.non haberet locum hic tex.ſed ea que notātur.c.auditis.in.g.fi.ſ.e. Dicitur autem pars vna eligētium duplo maior alia.quando eſt maior in duplo aut habet duas partes alterius.vt forte ſunt.xxx.eligentes.et xx.eligūt vnū.et.x.alium.ꝑma pārs eligētiuz dicitur duplo maior .vel erant. xij. eligentes.et octo eligunt vnum .et quattuor alium et octo faciunt duplo maiorem partem ſm Joh.an.

Vltima con. Aliud eſt votuz extenuare .aliud illud annullare. Probatur hic in textu iunc.g.ꝯ.que dicit.q extenuare ē illud minoris auctoritatis reddere. ſed non omnino ānullare. Ut ſi obiicitur q vnꝰ ſit litteratus alter nō Item eligentes vnius ſunt in dignitate conſtituti.alterius eligētes ſūt ſimplices canonici ꝛc. Annullare ē illud nullum reddere.vt ſi dicitur q vnus electus aut eligens vnum fuit excōicatus maiori.et priuatus a iure ptāte eligendi.iuꝛ.c.ij.ſ.e.ꝛc.

Gamis conſtitu tio alexādri cās electionū eꝑorum et ſuperiorum ma

ioribus causis connumeret et eas ꝑ quascūqꝫ appellationes ad sedem apostolicam devolui asserat .vt tñ refrenetur temeritas appellantium statuit papa.vt si extra iudicium in dictis causis contingat appellari expressa causa manifeste friuola ne quaq̄ ad sedem apostolicaz debeat devolui .Sed tunc demū devoluat̄ qñ in iudicio vel extra expressa causa probabili et in scriptis appellat̄. possunt tamen hoc casu partes ab hmōi appellatione recedē sine symoniaca pravitate. ātēq̄ appellatio sit presentata apostolice sedi .Et tunc inferior ad quē spectat cognitio talis cause.ante omnia diligenter inq̄rat an aliq̄ p̄uitas interceserit.quā si interuenisse compereat.nullaten⁹ de causa se intromittat.sed partib⁹ terminū peremptoriuz statuat.in q̄ cum actis et munimentis coram papa se representent. Hoc dicit.

Pria con. Cause electionum .eporum et superiorum per appellationez manifeste friuolam non devoluūtur ad papam. Probatur hic in textu.Ñ patet ꝙ iste cause non sunt de maioꝛib⁹ causis ad sedem apostolicam referēdis iuxta.c.vt debitus ordo in fine .de appella.s.qd tenet hic.glō.in verbo q̄slibet.et sequitur archidi.Qd etiā patet quia inferiores a papa illas electiones confirmant.vt archiepi. patriarche.primates .legati de latere.c.si abbatem.j.e.ti.qd non posset si essent de maioꝛibus causis.vt i.c. ꝙ translationem.de offi.leg. Item inferiores de illis cognoscere possunt.vt hic in tex. Hodie tamen videtur ꝙ sunt de maioꝛibus causis. propter confirmationes quas ꝺ talibus facit papa.sed de iure scripto tenendū est cum glō.

Secūda cō. Hmōi causas devoluit ad curiam appellatio in scriptis.et ex probabili causa interposita.etiāsi hmōi causa sit falsa. Probatur hic in versi. ſz cum.Et qd dicitur appellationē interponi in scriptis est generalit verum in qualibet appellatiōe.nisi appelletur a diffinitiua incontinēti.ꝙ tunc sufficit appellari viua voce .vt ff.de appel.l.ij.et.l.litigatorum.C.e. Hoc tamē casu tutius essz eē a diffinitiua in scriptis appellari .quia textus hic indistincte loquitur.Et ita tenet glō.verbi in scriptis .Et ergo etiam hoc casu quando a diffinitiua appellatur.tutum est probabilē causam exprimere .licet alias regulariter illud non requiratur.Sm glō.verbi probabili.Ex dictis potest distinguj prout hic distinguit.g .in verb. legitima.Aut enim appellatur exp̄sa causa legitima .id est talis que si probetur vera deberet legitima censeri.et sic devoluit appellatio negotium ad sedem apostolicaz.Aut est expressa causa manifeste frustratoria.vt appellatur ne eligatur nisi doctor aut nobilis ꝛc.et tunc nō devoluit.qd verum nisi statutum aut p̄uilegium ecclesie requirēt huiusmodi qualitatem in eligendo ad dignitatem.ꝛ tunc hmōi appellatio esset valida.quia in statuto aut p̄uilegio fundatur . Aut ē causa dubia et sic in casu dubio appellationi est deferendum.Aut nullam causaz expressit et non devoluit . sed dicitur talis appellatio frustratoria. exquo in ea non est causa probabilis exp̄sa.qd hic textus requirit .Sz tamē

iudex tali appellationi deferet.etiãsi sine scriptis esset interposita devoluereturcausa ad curiam .Et idem vbicũ q3 appellaret sine scriptis aut nulla causa exp̃ssa vbi tamẽ de iure esset exprimenda.quia si iudex deferret devoluitur negotium.non ex vi appellationis.sed propter declarationem iudicis.per ea que nõt archi. in.c.cordi.j.de appel.

Tertia con ¶Nec vera sive ĩ iudicio sive extra in dictis causis appellatio sit interposita .¶Probatur hic in eodẽ versi.sed cum.Ex quo patz q appellatio interposita sup electione potest esse iudicialis. vt h z in.c. qui contra certam.j.e.et in cle .sicut de appel.vbi sũt exempla p glõ.

Quarta con ¶A prefacta appellatione nulla interveniẽte pacnitate. possũt partes recedere ante q̃ sit p̃nata domino pape.¶Probatur hic in versi.ceterum .et quid in alijs causis.An appellantes possunt recedere ab appellatione sua et eam deserere.et q̃n id possunt .tractat h glosa in verbo partibus .que dicit q re integra potest appellans recedere ab appellatione etiã inuito appellato.Aut etiam re non existente integra satisfacto aduersario de interesse. Speciale est in causis electionũ epoꝝ et superioꝝ.vt p̃sẽtata appellatione pape.vlterius ab ea non liceat recedere.etiam vtraq3 parte consentiente.De ista materia hic latius per Joh .mõ.et p Hosti. et Jo.an.plene in.c.finã .s.de cri.fal.

Vltima con ¶Debet tunc iudex inferior cuius est illi⁹ cause cognitio ante oñia inquirere an pcauitas aliqua intervenit quo comperto partes cum actis et munimentis apostolice sedi statuto termino per emptorio remittere debet.¶Probat hic in fi.tex.Quid aũt si iudex inferior omiserit istam inquisitionez et procedit ad confirmationez. habet in.c.prouida.j.eo.z hic in glõ.verbi inquirant. quia nullum est q3 facit vt ibi.Item que dicantur munimẽta cause.dicit hic.g.penul.q pbationes et instrumenta.quia causã muniũt que etiam dicuntur monumenta.quia monent z informãt iudicez quid facere debz ꝑm glõ.Itez dicũtur documenta.ij.q.vi.plerigz.quia docent quid iudex facere habeat. Acta aũt cause dicũtur omnia que in causa aguntur.vt in.c. qm̃ cõtra falsam.de pbationi.Quid autem si isti non representant se sedi apostolice aut renũciant appellationi?Dic vt in glosa finali.cum qua concordat archidi.

Ifforte inter alia que electo postulato aut promouendo ad aliquã dignitatez obijciuntur .euidẽs scientie vel persone defectus opponatur.¶Primoz añ omnia super illo defectu ꝓmouend⁹ debz examinari Cuius examinis eventus alijs examinandis dabit initium aut denegabit.Quod si euidens defect⁹ nõ fuerit repertus verus .repellit ipm opponens a prosecutione.etiam alioz obiectoꝝ. et perinde punitur ac si in probatione omnium defecisset que obiecit. Hoc dicit.

Prima con ¶Promouendo

ad aliquaz dignitatem seu beneficiū possunt crimina et defectus opponi Probatur hic in tex. Et quia tex. ponit verbum generale promouendo. Igitur etiā si p viam collationis procedatur ei cui collatio ē facienda possunt obijci defectus et crimina Item et electo confirmato ad impediendum eum pmoueri respectu pontificalium et eorum que consecrationem desiderāt fm Guil. et archi. facit. c. ij. de transla. prelato. Item et postulato possūt obijci crimina et defectus. vt hic in tex. qđ verum si crimen non exprimatur in postulatione. qđ fieri debet. vt dixi in. c. vnico. s. de postu. prela. e. li. Vl' intellige qñ est talis defectus etiaz non descendens a crimine. qui omnino postulatum inhabilem redderet. vt dixi circa diffinitionē postulationis in. c. vnico. s. ti. proximo et ibi archi.

Secunda con- Hec ōcredat ordinem examinādi obiecta electis postulatis aut pmouendis ad dignitates aut beneficia qñ obijciūtur plura in personam quorū qdaz sunt euidētia seu manifesta. Probatur hic in prin. tex. dum dicit inter cetera que obijciuntur Vñ patet q si oēs defectus oppositi essent euidentes non haberet locum tex. iste quo ad ordinem quez requirit. licet bene haberet locum quo ad moduz pbandi tales defectus. quia p examinationem electi pmouendi pbari deberent. et locum haberet etiaz quo ad penam non probantis. fm Joh. anō. Tunc aūt locuz habz qñ aliqui defectus euidentes opponuntur. Et quis dicitur defect⁹ euidēs Dic vt. g. verbi manifestum in. c. constitutionē. j. e. li. de verbo. signi. et ħ in. g. ij. quia ille qui de facili pbari potest p inspectionem oculorum vel per examinationem. vt si dicitur leprosus. monoculus. freneticus aut habere manus tremulas. aut omnino illitterat⁹. et sic euidēs hoc casu idem est qđ manifestuz. quia pbationem requirit. vt in dicto. c. cōstitutionem. j. i. Alij aūt defectus aut crimina quorū probatio non ē in euidenti. dicuntur non euidentes. vt si obijcitur q est homicida. vsurari⁹. bigamus. periurus. adulter. excōicatus. Idem si obijciatur alicui q sit castratus fm Joh. an. quia licet p inspectionem oculorum de facili patere pt quē eē castratum. vt in. c. fraternitatis. de frigi. tamē in euidenti non est q se ipm castraverit. aut q sine causa iusta id fecerit. et alias ñ repellitur a promotione. vt in. c. iij. et. iiij. de cor. vicia.

Tertia con- Si iter alia obijciē pmouendo defect⁹ manifest⁹. pmo sup illo ē examinād⁹. Probaŧ ħ in tex. qđ verū in pmouēdo ad dignitates. quia de illis loqtur tex. in pmouendo ad alia būficia. Idē tenz Jo. mō. pter rōnis identitatē vt fiat celerior expeditio. qđ Jo. an. dicit esse benefactum ħz non nēariū. q istud statutum penale nō est extēdē dū. vt j. e. ti. c. statutū

Quarta con- Si euidens defectus nō probetur cōtra pmouendum repellitur obijciēs ipm a psecutione omniū obiectoruz. Probaŧ hic. Etsi plures euidentes defectus sunt oppositi. et vnus nō reperiatur

verus. Dic vt ꝺ in. g. verbi euidentē Quis aūt tenetur ꝓbare defectū opositū vide hic. g. nōbilem in verbo scientie. q̄ sentit ꝙ allegās qualitatē extrinsecaz ineſſe .tenetur ꝓbare. vt litteratura Allegans aūt qualitatē intrinsecam scz cuz qua homo nascitur non cogitur ꝓbare. quia ineſſe ꝓsumitur. de quo in. c. ducū de ꝓsump.

Ultima con. Potest tñ superior de alijs obiectis inquirere ex suo officio. aut ad ꝓbationē eoꝝ alius cuius interest admitti. ne indignuz ꝓtingat ad dignitates ecclesiasticas ꝓmoueri. ꝓbatur hic in. g. verbi initium et in iuribus in ea allegatis

Ciant cuncti se ipo facto esse excōicatos qui grauant clericos aut alias ꝓsonas ecclesiasticas ad quos in ecc̄ijs aliquibus aut monasterijs spectat electio. eo ꝙ rogati vel inducti noluerunt eligere illuz ꝓ quo rogabātur aut inducebantur siue grauamen inferant ipis in beneficijs. seu ī alijs ipoꝝ bonis. spoliādo eos. aut iniuste ꝓsequendo eos ꝓ se aut per aliū Idē ē si ꝓpter dictaz causā aliq̄ grauant consanguineos dictoꝝ clericoꝝ aut ꝓsonarū ecc̄iasticarū aut ipas ecc̄ias seu mōasteria Hoc .d.

Conclu. ꝓria. Grauās aliquez ius eligēdi habentē ideo ꝙ nō vult eligere eum ꝓ q̄ est rogat⁹ seu inductus. est ipo facto excōicat⁹ Probatur hic in tex. Ad quem aūt ꝓtineat ius eligendi viꝺ. hic. g. in verbo spectat Unde dic ſm. g. ꝙ electio ꝓlati in ecclesia collegiata spectat de iure cōmuni ad collegium In nō collegiata spectat ad patronum nisi aliud habeat consuetudo. etsi non sit patronus vel collegium. spectat ordinatio ad diocesanum. per. c. regē da. x. q. j. De ꝓbendis et inferioribus beneficijs ad quem spectat ordinare de ipis. remittit glosa. ad nō. c. cum ecclesia vulterana. s. eodem ti. Et ibi est conclusio ꝙ ad collegiuz seu capituluin vbi est ecclesia collegiata. de quo etiam per glosaz in. c. ea noscitur. de his que fi. a ꝓla. de isto est deci. rote in nouis. clxij. que incipit. Item de collatione ꝓbendarum et ibi tenet collector ꝙ in ecclesijs collegiatis inferioribus ꝛ nō cathedralibus de iure cōmuni spectat receptio canonicoꝝ et collatio ꝓbendaruz ad capl̄m. per. c. ex insinuatione. de symo. c. cum in ecclesia. j. e. li. de p̄ben. et. c. ex transmissa in fine. de renūtia. In cathedrali autem ecclesia est diuersitas. aliq̄ dicunt ꝙ spectat simul ad episcopum et capitulum. alij ꝙ solum ad episcopum de consilio vel ſm alios de cōsensu capituli. ꝓ primis facit. c. regenda all̄. cuz similibus. et sic seruaē Leodij. Pro alia opinione facit. c. nouit. de his q̄ fiūt a ꝓla. De iure speciali ad alterum tm̄. puta capitulum tm̄ vel episcopuz tm̄ potest spectare. et ita Colonie soluz capitulū confert. videtur igitur ecclesiarum consuetudo hoc casu attendenda. Est etiam aduertendum ꝙ textus et conclusio dicunt de rogato et inducto. ꝙ differentia est inter rogare et inducere. quia rogat

qui precibus aliquem pulsat. inducit qui ꝑmissionibus aut minis aliquem impellit. neutrū tñ est licitum in beneficialibus. de quo in. c. tuam de eta. et q̄. et in. c. ordinatiōes j. q. j.

Secūda con Idez in grauāte collatorē aut clericum pñtandi ius habentez ex eo q̄ eligere recusat aliquē. De collatore patet in. c. si postq̄. in fi. j. e. De patrono clericū presētantem est hic. g. verbi alios in fine quā tenet archi. et Jo. mō. et Guil. et Gar. quia clericorū pñtatio dicitur quasi electio. ꝑ ea q̄ notantur in c. dilectus de offi. le. Itē habz h̄ tex. etiaz locū in postulāte. ꝑ q̄. c. in causis. s̄. e. Ex q̄ patet q̄ ꝑstitutio penalis in fauorē ecc̄iarū ꝑncipaliter inducta. licz partim sit odiosa. tū cōsiderato eo sup q̄ ꝑncipaliter intēdit disponere iudicatur fauorabilis. et extendit̄ ad aliū casū i fauorē ecc̄iarū. Sic̄ dictū fuit in. c. vt circa. s̄. e.

Ultima con Idez lo cuz ista cōstitutio siue quis grauet dictas ꝑsonas ꝑ se vel aliū in reb⁹ aut ꝑsonis. aut ipor ꝑsanguineos etiaz laicos. aut monasteria seu ecc̄ias ipas ꝓbaī hic iuncta. g. verbi alios. q̄ q̄ ꝑ aliū facit ꝑ se facere videtur. qō verum dicit. g. in his q̄ ꝑ alios fieri pñt. secus in alijs quē admodū ē ad ulteriū fm. g. Et breuiter si ꝑsideramus effectū naturalē act⁹ nūq̄ dicitur facere ꝑ se qui facit ꝑ aliū. nūq̄ em̄ saciabitur q̄ ꝑ aliū ꝑmederet vel biberet. Si aūt consideram⁹ effectū ciuilē qui ex facto oritur. tunc tenetur quis de eo quod facit per aliuz cui id mandauit faciendū ac si fecisset ꝑ se ipm. et sic faciendo per aliuz adulterari vxorē alicui⁹ tenetur iniuriarum ac si per se fecisset. Ita tenet Bart. in. l. i. ff. de ieciss. ff. de. vi et vi arma. et ita concludit hic Domi. Et an mandatarius puniatur hac ꝑstitutione. Gl. h̄ in. verbo alios tenet q̄ sic. et seqtur archidi. licz Jo. mō. dicat contrarium ꝓ concordia. dicit ꝑ. de an. Aut mandatarius scit qualitatem facti. et sic incurrit penam huius constitutionis. ita procedit glō. Aut ignorat qualitatem facti. et sic non ligatur q̄uis factum in se sit malum. arbitrarie tñ punietur fm euz. et seqtur Jo. imo.

Item nota q̄ hec constitutio inducit aliqua specialia. vnum est q̄ laicum percutiens consanguineum alicuius electoris est excōmunicat⁹ vt hic in glō. verbi consanguineos Scōo quia percutiens clericum in casu huius. c. est duplici vinculo excōmunicationis ligatus. primo ex ca. si quis suadēte. xvij. q. iij. secūdo ex sententia huius. c. et sic necessaria est etiam duplex absolutio. vt in c. cum ꝓ causa. de senten. excōmu. Tertium spēale q̄ persequens clericum est excōmunicatus. licet euz nō spoliat nec ei injciat manum vt h̄ patet

Enerali hac constitutiōe cauetur vt omnes qui regalia custodiam seu gardiam aduocationis aut defensiōis in ecclesijs monasterijs aut alijs pijs locis de nouo vsurpant. et bona ecclesiarum monasteriorum aut locorum ipsorum vacantiuz occupāt Item clerici monachi et alie ꝑsone eorūdē locorū id ꝓcurātes sūt ipo

facto excõicati. Clerici ãt q talia facientib⁹ se nõ opponunt ꝓut debent eo tempore quo predicta sine debita contradictione ꝓmittunt. aliqd ꝓcipere de prouentibus eccĩarum et locorum eorũdem prohibentur. Illi vero quibus ex fundatiõe aut antiqua consuetudine dicta iura in locis premissis cõpetunt ab eorũ abusu per se et suos ministros abstineant. et ea que non pertinent ad fructus seu reddditus tempore vacationis non vsurpent. nec bona quorũz custodiam habẽt. perire permittãt sed fideliter conseruent.

Pña con. De nouo vsurpantes regalia custodiam seu ius patronatus. aut aduocationem eccĩarum vacantiũ. aut ipsorum bona. et id ꝓcurantes fieri. si sunt de illis ecclesijs sunt excõicati. Probatur hic in ꝓma parte textus. Et habentur hic nomina diuersa obscura aliqs regiones respiciẽtia. De quibus dicendum vt hic. in glõ verbi regalia. Vel ſm archi. regalia sunt ea q̃ reges capiunt vacante ecclesia. que post ordinationem ecclesie percipiũt prelati et non rex. Cetera autez nomina siue synonima z ius patronatus signant. qõ ſm diuersas regiones diuersa sortiẽ noia ſm glõ. et de istis habetur in. c. ij. ꝺe re. eccle. non alie. et. c. venerabilẽ s. eodez titulo. Et comprehendit ꝟ constitutio omnes masculos z feminas. de quo in glõ. ij. Et quis de nouo dicitur vsurpare. vi. hic. g. verbi de nouo. Itẽ si quis bona eccĩe nõ vacantis occupat. cessat hec ꝓstitutio. sed locũ hñt iura antiq̃. videlz c. cum sit. et. c. conq̃stus. de fo. ꝓpetẽ. s. ſm Joh. an.

Secũda cõ Clerici et plone ecclesiarum debent se opponere pro ipsarum defensione alias subiacent huic pene. Probat hic in tex. iũcta. g. verbi opponunt. z in. c. si quis pbrop. de re. eccle. non alienan. Et est pena non opponẽtiũ se. quia eo tempore quo se non opponũt prohibentur aliqua recipere ab ipis eccĩjs. etiam victus et vestitus. qui enim nõ laborat non debet manducare. l. sicut. ff. si ex noxa causa agatur. ſm archi. Sens. et Joh. ꝺ fautu. Etsi contra hanc prohibitionem aliquid receperint peccãt mortaliter. et tanq̃ trãsgressor canonis puniri debet. Et quis dicitur transgressor canonis. et que sit pena eorum. vi. in glõ. verbi inhibemus. ad quam omni die solet fieri remissio q̃ dicit. q ille est transgressor canonis q̃ venit contra canonez ꝓhibitionẽ ꝓtinẽtẽ. secus si ꝓtineret cõsiliũ. etsi contrauenit ex eo. quia credit romanam ecclesiam nõ habere potestatẽ ꝓdendi canones. punitur vt hereticus. Si aũt illud credit. ſz tamẽ ꝓtrarium facit. q sic ei placet. est deponendus ſm glosam. quod verum ſm Joh. ꝺe imo. in cle. j. de eta. et quali. si transgreditur in contemptum canonis scienter etiã vna vice tm̃. argu. c. cuz illorum in fine de sentẽ. excõmuni. c. finali. de excess. prelatorum. secus si ex negligentia aut per errorez. aut simili modo veniret contra canonem. tunc non deponeretur nisi plurib⁹ vicibus trãsgressus fuisset legem. argumento. c. preterea. infra. de iure patronatus De quo hic plene Dominicus et per Hoick. in. c. dudum. supꝝ eodez titu. Nec habet locuz hec ꝓstitutio

in monachis.'quia hec constitutio in hac parte de eis nō loquit. et q̄ est penalis nō est extendenda fm archidi.Et q̄liter clerici debent se opponere.dicit archidi.p possibilitate sua inuocando brachiū seculare. aut denūciando iudici seculari .nec tñ corporaliter se opponere.etsi seq̄tur pugna et aliqui morianť mors eis non imputatur.ar.l.qñ.C.ad.l. iuli.de vi.publi.vel pua.

Ultima con. Ex fundatione aut antiq̄ cōsuetudine p̄t quis habere custodiā fructuū eccīe vacātis .aut fructus ipi' percipē.Talis tñ debet diligēter ab eorū abusu abstinere .Probatur h in fine tex.iūcta.g.verbi fundatiōe. que dicit q̄ fundans 7 dotans eccleſiā p̄t de licentia et ꝓsensu epi statuē vt fructus ipius eccīe qñ vacat suos faciat.qđ verū.qñ tempore dotationis illud onus imponit. quia postea ex interuallo etiā tpe traditionis dotis istud non p̄t fm Joh. an.ar.c.preterea et que ibi habenť i glō.fi.s.de testi.cogen.Dicit etiā.g. in verbo fūdationis.q̄ ex cōsuetudine p̄t q̄s habere iura.de quib' hic i tex.sed non valet cōsuetudo q̄ quis possit ea de nouo vsurpare .vt hic patet.Et qualiter se debeat habere ille qui habet hmōi iura patet hic in fine.quia ea que non sunt de fructibus aut redditibus vt sunt silue cedue non tamen apte ad cedendū. stagna piscium que nōdum sunt in statu vt piscari debeant.et thesaur' eccleſie non debet vsurpare aut percipē.Et que sit differētia inter reditus et fructus .vide hic in glō.fi. quia omnis fructus consistit in reditu sed non econtra.'quia partus ancille non est in fructu .vt in.l.i.ī pecudum.ff.de vsu.Insti.de re.di.§. in pecudum.versi.partus.sed bene appellatione redditus continetur .vt in.l.deducta.ff.ad trebelli .et facit h differentia ad litteras concessas ad beneficia 7 statuta fm Domi.

Licet canon alexā

1 dri tertij in.c.cum in cunctis.§.inferiora.supra eod. titulo statuat.q̄ nullus ad eccleſiaz parochialem promoueatur.nisi attingat vicesimumquintum annum. et scientia et moribus sit cōmendandus.et nisi monitus infra annum ad ordinem sacerdotalem fuerit promotus.posset amoueri.Quia tamē plures negligunt obseruate ipsum. papa iuris executiōe adiuuare ipsū volens.Statuit.vt nullus ad eccleſiam parochialez assumatur .nisi sit idoneus scientia.moribus. et etate. etsi de cetero conferatur alicui non attingenti vicesimumquintum eccleſia parochialis.collatio est nulla.Assumptus etiam ad parochialis eccleſie regimen debet in ipsa eccleſia personaliter residere .et infra annum a tempore commissi regiminis numerandum ad sacerdotium promoueri.7 nisi infra illud tēp' promotus fuerit.ipso iure eccleſia sibi commissa priuatus est .etiam nulla premissa monitione Super residentia autem facienda personali ad tēpus potest dispensare ordinarius si sibi videbitur ex causa rationabili. Hoc dicit

Prīa con. In ꝓmouēdo ad ecclesiā parochialem requiruntur tria. videlicz etas xxv. annoꝝ. mores et sciētia. Probat in in.c.cū in cūctis in pn. et in ℣ inferiora. s.e.ti. et hic in pnc. Tū videt ꝙ etiā hns ordinē sacerdotalem añ attingat xxv. annū nihilomin⁹ inhabilis ad parochialē eccīam. et sic tz g. penul. in.c. ei cui. ℣. de pben. facit. c. ℣. primū. qđ copulative de etate et sacerdotio loqtur. que aūt etas reqrit ad alia bñficia. dixi in.c. si eo tē pore. s.e.li. de rescrip.

Secūda cō. Collatio parochialis eccīe fēa nō attingenti annū xxv. ē nulla. nec cuz minori vt hmōi habere valeat eccīam dispensare ꝑt alius a papa. Prima ps ꝓbatur hic in vers. decernētes. et in hoc suppleť hic id qđ habetur in alť ℣ inferiora. vbi etiā ꝓhibetur minorib⁹ ꝓferri parochialis eccīa. ñ decernitur collatio facta ir rita ꝓut facit hec cōstitutio. Et iō hec ꝓstitutio ad futura tm extendit z non ad ꝑterita. qđ insinuat verbū de cetero. Et an pendentia respiciat vide hic. g. verbi de cetero. ad quaz solet fieri remissio q etiā tenz ꝙ aut noua ꝓstitutio disponit de ordinatione negotij. aut ꝓtract⁹. et sic non respicit pendentia aut ordinationē ꝓcess⁹ aut sñie z sic respicit pēdētia q ad ꝓcessū adhuc faciēdū. nō autē q ad factū i cā. hoc est respicit futura si bñ inspiciatur. ꝓut regulariť ꝓstitutōes solent. l. leges et ꝓstōnes. C. de legi. c. ij. et fi. s. de ꝓstituti. de q hic pleni⁹ p Jo. an. Et seruāda ē ℣ g. et. g. ij. in cle. vnica. de testi. q ē singularis. Scōam partē tenz. g. verbi carere dicens. ꝙ epī in etate nō pñt dispensare. facit. c. ꝓmittim⁹ ℣. ℣ eta. et q̄li. et idem tenet. g. in cle. vnica. ℣ offi. vica. sup verbo etate. q. g. cōiter tenētur. licz archidiaco. tenet contrariū.

Tertia cōclu. Eodez mō nulla ē electio. postulatio aut quis prouisio eccīe parochialis facta. de minori. xxv. ānis Jstā conclusionē tenet hic Bomi. et ꝓbat hic tex. dū ꝓhibet assumptionē in ꝓncipio. et sic de qualibz assūptione videť loqui. et eodē ỽbo vtitur in vers. is etiaz et facit. quia hec ꝓstitutio venit declaratiuez supletiue. ad decre. cū in cūctis in ℣ inferiora. s.e. Sz ille tex. ꝑt aptari ad quēlibet modū ꝓuisiuū beneficij ergo etiā ℣ tex. p nō. in.c. is q ℣. e. ti.

Quarta cōclu. Promotus ad eccīam parochialē debz in ipa ꝑsonaliter residere. et infra annū ad sacerdotij ordinez promoueri. Probat hic in vers. is etiam qui. Et dicit ℣ archi. ꝙ illud verbū residētie ciuiliter est intelligendum. non amare vt nūq inde possit discedere. vt in. l. si cui. ff de seruī. cum similibus. qui etiam dicit ꝙ residere in ecclesia est ecclesie deseruire. parum enim est residere. nisi residens curam habeat ecclesie. in qua personatum vel beneficium habet. vt in.c. quia nōnulli. de clericis non residenti. et de isto dixi in.c. finali. supra. de rescript. eo. libro. De isto anno quādo incipit currere. dicit glosa verbi annū ℣ q a tempore habite possessionis pacifice. nec currit iuste impedito vt patet in.c. commissa ℣. eodem titulo. Item an quis ꝑt cogi ad ordines vi. hic nōbilē distinctionē. i. g. verbi

pr̄uat⁹ ⁊ de regularib⁹ qūo ꝓpellū tur. vi. in cle. ne in agro. ℣. penul. de statu regula.

Quinta con. Ad eccīam āt parochialem ꝑt eligi et pūtari in minoꝛib⁹ dūta⁊ xat ꝓstitut⁹ oꝛdinib⁹. a tali etiā pōt impetrari et eidem ꝑt ꝓferri. dūmō ad oīnes oꝛdines ꝓmoueri ualeat statutis a iure tp̄ibus. ℘ꝛobatur ℔ pc'to q̄ ad pūtatiōez i. c. ij. ℣. de instī. Dꝛ talis ꝑt impetrare eccīam paro chialē habeꝛ in. c. si ꝑ pauperib⁹ ℣. de p̄ben. Dꝛ etiā in minoꝛib⁹ ꝓstitu tus eligi ꝑt ad eccīam parochialez tenet archi. in. c. cū ex eo. ℣. eo. Joh. cal. in. c. duū. ⁊. s. e. ℘e. de an. hic et Bomi. ꝑ hūc tex. et. c. statutuz. ℣. e. in quib⁹ artaꝛ ad recipiēdos oꝛdines maioꝛes infra certū temp⁹. ergo nō habē nēitaꝛ. et loquūtur hec iura i electo. alias nō facerēt ad titulum. Glō. tū hic i verbo carē. tenet ꝯziū et. g. in. c. si ꝑ paupib⁹ alī. sed ꝓma opinio hodie videꝛ obſuari. Nā si ꝓtrariū diceꝛeꝛ sequereꝛ ꝙ ꝓmouen dus ad eccīam parochialē ſꝑ ꝓius aliud būficiū habē deberet. alias eī ad maioꝛes oꝛdines ꝓmoueri non ꝑt. vt legiꝛ ⁊ nō. in. c. ij. ⁊ in. c. cuz ſm s. de p̄ben.

Ultima con. Nisi ad parochi alē eccīam ꝓmo tus infra annū p̄dictū ad sacerdoti um fuerit oꝛdinat⁹. eccīa ipō facto ē ꝑuat⁹. Sup reſidētia autē ꝑsonali faciēda ad tēp⁹ poterit dispensare su⁹ oꝛdinaꝛi⁹. ℘ꝛobaꝛ hic in fi. tex. etsi non ē ꝓmot⁹ ad sacerdotiū ela pso āno. moꝛa sua ē impurgabilis. ſm glō. hic in verbo pr̄uat⁹. qō ſꝑ procedit vbi quis incurrit penam aliquam ipō iure. tunc eī non ad⁊ mittitur purgatio moꝛe. vt hac glō ꝑbaꝛ. et. g. in. c. cupiētes. ℣. ꝙ si per. in verbo expectati. ⁊. e. Nec possent epi dispensare hoc casu in oꝛdine annū pꝛoꝛogando. nisi in casu. c. cuz ex eo. ⁊. e. ſm glosam hic in verbo ca rere. Quis autez oꝛdinarius potest super reſidentia dispensare tractat hic glō penultima que sentit ꝙ nō solum episcopi et superioꝛes sed eē inferioꝛes ꝓlati. quod intelligit Jobes an. de illis qui possunt desti tuere. quia tales etiam possunt ad reſidentiam citare. et non venientez punire. vt nota. in. c. inter quattuoꝛ in fine. de cleri. non reſiden. Super non reſidentia et oꝛdinibus simul dispensat solus episcopus in casu. c. cum ex eo. ⁊. eodem titul. ſm ℘au. et ita transit etiā Dominicus qui hic plene tractat post archidiaconuz. et Joh. an. An dispensatio sit grat ia aut ius. vt hic per eū. Nō finaliter ꝙ hec ꝓstitutio locuz hz in eccleſia parochiali actualiter curam haben te et non in ea que habitu tm̄ curaz habet. vt si deſijt habere parochia⊼ nos. ita tenet hic glosa verbi paro⊼ chialis. et sequitur Jobes de fautu. et Bomic. quia hec constitutio ex⊼ primit verba actum denotantia et exercitium dum dicit gregis cu⊼ ram gerat ⁊c. ergo non sufficit habi tus. prout tenet archidia. Item habet etiā locum in vicario perpe⊼ tuo eccleſie curate. vt in cle. vnica de offi. vica.

Emo deiceps po⊼ test alicui ꝓmēdare pl⁹ ꝙ vnā eccīaz parochialē. nec talez ñ ꝓsti tutū i sacerdocio aut etate ltūa et nisi ipſius eccīe nēitate vel vtilitate

suadente.commenda legitime facta vltra sex menses nō debz durare qc qđ contra hāc pstitutionē factū fuerit ē irritū et inane.

Pria con. Constitut⁹ in sacerdotio et legitia eate potest fieri pmēda eccie parochialis si fuerit euidens vtilitas vel necessitas ipi⁹ pbatur hic ī tex. Ex q conclusiōe pz pmo q maioz idoneitas req̄ritur in pmendatario ecclesie parochialis q̄ in rectore.qđ pbat hic tex.iūcto.c.s.pxi. Scđo pz q non pt fieri pmenda intuitu psone.etsi fiat nō valet p finē hui⁹ tex. et per hoc reprobaf distinctio quā facere volut hic.g.fi. Exemplū igitur in q̄ pt fieri pmenda est si forte elapsū est tēp⁹ infra qđ eps poterit pferre eccīam.puta sex mēses.vt ī.c. ij.s.de pcel.pben.quia pt eā pmēda re.i.deponere seu custodiendā et saluādā pmittere.donec supioz puideat.vt hic in.g.magna.in fi.vel forte eps nō pt aliter puidere eccie.q̄ p viā pmende.vel forte pmendatari⁹ meli⁹ pt aliq̄ bona ipius eccie recuperare q̄ ali⁹ faceret.ar.c.ij.de feu.ī tertio rnso.pmo tñ non fit pmēda ī titulū vt patebit in vltima pclusiōe

Secūda cō Sic ī plurib⁹ parochialib⁹ eccijs de iure non pt qs intitulari.ita nec plures vni pnt in pmendā dari. Prima pars pbaf in.c.de multa .s. .de pben.et dixi in.c.gfa.s.de resc̄p. Secūda pars pbatur ђ in tex.iūc.fi.

Tertia cōclu. Hec ī eccia parochiali non collegiata ī q̄ etiā facta pmenda ad ser menses durabit solūmō. Jn alijs aūt pt fieri pmenda ppetuo etiam non constituto in sacerdotio. Hāc conclusionem tenet hic archiđ.et sic iste tex.intelligitur de eccia parochiali simplici et nō collegiata.sicut. c. s.pxi.ar,c.statutū.j.e.et sequit Joan.Jmo.et Bomi.quia em̄ hec constitutio est exorbitās a iure antiq. qđ pmisit perpetuo cōmendas fieri nec exigebat sacerdotiū.vt.xxi.q.j.c. qui plures.ita est stricte intelligenda.arg.c.que a iure.j. đ re.iur].et.c. statutū.j.e.de q̄ ђ pleni⁹ p Bomi.

Quarta cōclu. Cōtra hāc pstitutionē facta de cetero pmenda est ipo iure nulla. Probatur hic in fi.tex. Et sic respicit hec constitutio solum commendas factas post hanc constitutionem per verbum deinceps in textu positum. Poterunt ergo electores aut patroni interim eligere aut presentare.fm archi.ar.regule nō pstat.j.de re.iur]. Et ad sciendum an pmenda sit facta ante eam aut post ostendit hic Jo.anō.quo tempore istud concilium Lugduneñ.p Gregoriū.ix^m.fuit celebratum referēs Francisc. Mercelleñ. dicere. q̄ fuit obseruatuz āno domini Millesimo cclxxiiij.7 durauit a principio maij vsq̄ ad augustum .Concilium autem Lugduneñ. Jnno⁹.quarti fuit prius celebratum videlicet anno domini Millesimoccxlviij .De concilio Vienenſ.vide glosam penultimam in clemeñ.j.de censi. Concilium Alexandri tertij quod dicitur Lateranense fuit celebratum anno domini Millesimoclxxix.đ quo notatur in.c.cum apostolica.de his q̄ fiunt a pla.Concilium generale Jnnoceñ.tercij.de q̄.s.de deci.c.penul.

fuit celebratuz anno dñi. Mccx. hec Joh. an. ad que solet hic ad eū fieri remissio

Quinta con. Quāuis eccia ꝓmendata alicui careat prelato. durante tñ cōmēda non dicitur vacare. ꝑ quo in anti quis decisi. ro. xxvij. Probatur h in. g. magna in. j. et. ij. q. Et sic patet q appellatione prelati non comprehenditur ꝓmendatari⁹. qō nōnduz ꝑ prelatoꝝ ꝓuilegijs et ꝓsuetudinibus. Patet etiā q non ꝑt talis ecclesia ꝓmendata tanq̄ vacans impetrari. vt in ea. g. in. iij. q. Et sic patz hic mirabile q eccia non habz prelatum et tñ non vacat. sed Joh. de lig. dicit q vacat quo ad aliquid. quia prelato caret. quo ad aliquid non vacat. quia impetrari non pōt nec conferri ꝑ ordinarium. vt in. vi. q. eiusdem. g. Et quid sit officiuz cōmendatarij. patz in eadē. g. in. iij. q. quia custos tm̄ ē eccie et fructuū. et sequitur Joh. de. imo. et Bñicus ꝑ dictum. c. que plures

Ultima con. Predicta omnia sunt intelligēda quando in titulum fit ꝓmenda. sec⁹ si ad custodiam essz facta. Ex quo patet q duplex est ꝓmenda. Una ō qua in hoc tex. que videlicet fit in titulum. et hanc facere pōt solus epūs quia contra ius est. cum de iure q̄libet eccia debet habere suū prelatuz vt in. c. cum non ignores. de ꝓben. et ergo non ꝑt fieri nisi ex evidenti nēcitate aut vtilitate eccie. et sic solū permittitur ex eꝓzum dispensatione. ꝑ. c. dispensationes. j. q. vij. Fm Innocen. et Hosti. in. c. si constiterit. s̄ de accusa. et. c. duduz. ij. s̄. e. Jdeo dicit Joh. an. qō ꝓmendabile est non fieri ꝓmendas. hec etiam cum ꝓmittitur. fieri debet infra tempus quo epūs cōferre poteſt eccliā. postea aūt non. vt hic in fin̄. g. magne. Alia aūt est ꝓmenda que fit ad custodiaz et hec etiā per inferiozem fieri pōt. etiā post tempus pretactuz. Nec expirat ꝑ lapsum sex mēsiū. imo durat donec superioz prouideat de eccia vt hic in fine magne. g. De materia ꝓmende vide Jnno. in. c. si ꝓstiterit. de accusa. et hosti. in. c. duduū. ij. s̄. e. et doc. hic

Sapientes periculosis animarum vacatiōibus occurrere. romani pōtifices plura vtilia statuerunt in. c. q̄ sit. s̄. e. ti. de pñtanda electione electo de petendo ipius consensuin. et adhibendo. et ō petenda confirmatione que hic papa cōfirmat declarat et moderatur statuens in ꝓma parte. q licet in. c. q̄ sit. s̄. e. dictuz sit q electus post consensum prestituz infra tres mēses teneatur petere electionis sue confirmationem. tñ quia in his qui a sede apl'ica cōfirmationem petere habent locoꝝ distantia aut vicinitas maius aut min⁹ tps exigit. Jdeo vult q omnes electi ecclesiarum cathedralium aut regularium qui propter imediatā subiectionem aut appellationem a sede apostolica habent petere ꝓfirmationez debent infra vnum mensem postq̄ electioni ꝓsensum dederunt vel post q̄ ipius notitiam habuerunt. si debito tēpe pñtata eis non fuissz. ad sedez apl'icam iter arripere. Et hoc tpe elapso. etiāsi iter nō arripuerūt possūt ifra tps arbitrariū se. ap. adire z ꝓfirmationē petē. Debent autē

ꝓparere apud ſedē ipam ꝓſonaliter cū omnibus actis ⁊ munimentis iuribus et ꝓceſſibus negotiū electionis ꝓcernentib⁹. Hoc dicit vſq; ad ℣. Dō ſi per viginti

Prima con. Electus ordinalib⁹ et regularibus eccīis .ſi a ſede aplica confirmationē electōis petē teneat infra menſem iter arripiat ⁊ ꝓſonaliter cauſā cum actis et munimentis omnib⁹ ꝓſequatur. Probatur hec concluſio ꝫ in tex. Et ſic in hoc caſu mutatū eſt id qđ habetur in.c.q̄ ſit in fi.ſ.e.ti.et li. In aliis ām electis p quor mortē eccīa nō dicit viduata et qui non hñt confirmari a papa ſeruādus eſt ille tex. in.l.ſcīm⁹ C.de teſta. Et putatur iſte menſis a tpe p̄ſtiti ꝓceſſus.aut a tpe q̄ elect⁹ certam notitiā habuit electionis ꝺ ſe facte.vt hic.de q̄ in.g. verbi notitiā.que dicit q tunc dicit qs habere certā et indubitatā notitiā alicuius rei qñ pūs fuit vel auctenticā lrām de ea re recepit vel homines fidedigni id referunt.nec cuilibz referenti credere tenetur.quā.g.Dominic⁹ dicit nōndā.quia ad multa facit.et iūge.g.in cle.cām in.verbo plena.e.ti. Licz aūt ꝓſonalit in caſu tex .noſtri ad curiaz venire teneat electus.pōtiū p procuratorē electionis confirmationē petere.fm.g.hic in verbo petē. Cū quib⁹ aūt actis et munimentis debeat ꝓparere.patz hic in.g .verbi ptingentib⁹ et duab⁹ precedentib⁹ quia omnia iura reſpiciētia negotium electionis appellationis aut devolutionis teneat portare ad curiaz Itē et diſpenſationē ſup defectu natalīū ſup pluralitate beneficiorū et et ſimilib⁹.qđ verū ſi de hoc fuit exceptū ꝓtra electuz .alias ſecus. quia nō tenebitur diuinare ſup obiciendis de nouo.iurta formā.c.vt circa ſ.e. Ex qua.g.nō ſingularit ad intellectū multorū iurium.q vbicūq; alīqs artat venire ad cauſā plene inſtructus ſeu cuz actis et munimentis intelligitur illud ſup iaz productis et deductis in negotio non aūt ſuper his q̄ de nouo pñt obiici.

Secūda con. Dz autē huiſmōi electus poſt dictū menſē tēp⁹ arbitrariū ad cōparendū in curiū.cōſiderata vicinitate et diſtātia locor. Probatur hic in verſi.et ex tūc .iūcta.g. in eodē verbo.in pnci. Et arbitrabitur iuder hoc caſu temp⁹ fm dietas vulgares nō fm legales.ſi appareāt ibi vulgares.alias fm legales.dummodo hoc patiat q̄litas loci et ſtatus cauſe.fm.g.hic in verb. ꝓmode et ꝓcor. Jo.mō.et archi . Prius em recurrendū ē ad conſuetudinē loci et poſtea ad legē.fm .pe.de anco. Patet etiā hic q ex diuerſitate locorum diuerſū ius ſtatuitur.qđ verū ē qñ a legiſlatore certum tēp⁹ nō ſtatuit ſz arbitrio iudicis reliquit.ſec⁹ ſi in ſpectis locorū circūſtātijs certuz tē pus limitaſſet.qđ in quolibet loco putaſſet ſufficere.ita intelligit.l.ſuperuacuā.C.de tē.i ite.reſti.pe.et voluit hic.g.verbi locorum Joh.mō.et archi.et patēt exēpla ex his q̄ nōnt in.c.cū ſit röna .ſ.de appel.et in.c.dilect⁹.de cura.ſ.

Tertia con. Predicta omnia ꝓcedunt ſi confirmatio electōis cathedralis aut regularis eccīe ꝓpter appellationē aut imediatā ſubiectionē ptineat ad ſedem apoſtolicā.ſec⁹ ſi ꝓpē

remissionez iudicis aut aduocatio nē sūmi pōtificis. Probaꝫ hic in te/xtu iūc.g.verbi imediata subiectio. in versi. Itē scias ꝛc. Et sic patet q̄ duo sūt modi p̄ q̄s negotiū electio/nis de iure in curia habz tractari.s. immediata subiectio et appellatio ab electione ad papā intēposita fm formā.c.q̄uis.7.c.vt circa.s.e.7 cle. cām.e.ti.tunc em̄ ex nēcitate in curia tractari debz negotiū electionis. q̄ casu locū habet hec p̄stitutio.sec⁹ si adiret papa sola partiū voluntate aut iudicis relatione.fm.g.alī.

Vltima con- Eodez mō ob/seruāda est hec decre. in p̄uisione 7 in electo p̄firmato .si appellatū fuit ab ip̄ius p̄firmatione.sicut obseruā da est in electiōe. Probaꝫ hic in.g. verbi electi.qđ veruz ē in his q̄ p̄nt aptari ad p̄uisionē seu collationez. vt q̄ recipiat iter infra mensē et se p̄ sentet dño pape.non aūt q̄ ad p̄ta tionē p̄uisiōis prouiso aut quo ad p̄sens⁹ p̄stationē.q̄ tēp⁹ statutū non est infra qđ p̄uisi teneant p̄sentire. ꝫ p̄figitur a collatore.c.si tibi absē ti.j.de p̄ben. Hec etiā habz p̄uis⁹cō firmationē petē.quia superior p̄uiden do p̄firmat fm Pau. et est.g.in verbo p̄uisionē in.c.j.s.e. Ex glō verbi piculosis est notādū q̄ cessan te cā impulsiua legis non cessat p̄/pterea lex.sec⁹ si cessat cā finalis.ita intelligitur.c.cū cessante.de appel.fa cit.l.j.ff.de postulan. Est etiā hic pulcra.g.in verbo malignātiū. ostē dens intellectū illi⁹ qđ dicit.q̄ reoꝛ est fugē.vt in.c.null⁹.iiij.q.iiij.in.l.p perandum.C.de iudi. et notaꝫ in.c. causā q̄.s.de do.et cōtu. Nā vt dic̄ g.illud verū est legitimas exceptio/nes opponēdo et veras.non aūt ma licioſe et fraudulent .nisi habēt ius in p̄ncipali.tūc em̄ malicias et caul lationes aduersarij p̄t p̄ alias repel lere et sic fugere.et sic sentit.g.q̄ vbi q̄s habz iustā causā in p̄ncipali tūc p̄t licite p̄ fraudē et malicia aduer sariū repellere.facit.g.i dicto .c .nul lus.q̄ dicit q̄ aduocat⁹ si habz iustā causam licite p̄t decipe aduersarios et de hoc p̄ Jo.de imo.in.c.j.de mu. peti.et pleni⁹ hic Domi.

Quod si per viginti dies post lapsū mensis et tē potis arbitrarij elect⁹ personalit̄ cō parere et electionis p̄firmationē pe tere p̄tēnat nulla subsistēte iusta cā aut licet iusta subsit causa. tñ illas infra dictos viginti dies nō p̄posu it coraz papa.aut deputatis ab eo. nec infra.xx.dies post p̄positionem eius eā ñ p̄bauit.nulla excusatione verisimili allegata et admissa.aut si iusta causa ꝺbito tpe proposita est et probata.tñ infra tēp⁹ p̄dictū non misit p̄curatorē ad omnia sufficiē/ter instructū.ant si misit p̄curatorē ꝫ cessante iusta cā cum a personali cōparitione excusās.non p̄tauit se ip̄m p̄sonaliter sedi aplice. In his casibus electio ip̄o iure est nulla.et electus omni iure p̄ electionez q̄sito ip̄o iure est p̄uatus. Elect⁹ aut̄ p̄so naliter p̄parens in curia.aut p̄ p̄cu ratorē eo iuste impedito.si non poꝛ tauerit secū acta.iura et munimenta negotij.talē patietur penaz.q̄ extra curiā nisi ex iusta causa ad ea p̄du/cēda nullā habebit dilationē Hoc dicit vsq̄ ꝫ adhuc .Et sic penā cōti net electi nō p̄parentis cū actis suis fm.g.scdam hic.

Prima con. In quocz casib⁹ h exp̄ssis ꝓuatur om̄i iure, q̄sito electo et .g.j.h ui⁹ J. enumerat istos casus et patet ex textualib⁹ supra dictis

Secūda con. P⁹ mēsē et arbitrij tpis de q̄ in J.s. primo lapsum p xx. dies in curia expectat⁹. si psonaliter nō ꝑareat electo⁹. omni iure per electionē q̄sito est ipo iure ꝓuat⁹. vt hic in ꝓmo casu tex. et sic dat hic vltra dilationē arbitrariā alia dilatio determinata. qđ fit eq̄tate suadente. q̄ iudex post lapsū pemptorij nō debz nimis festinare. c. cū Bertol. de sen. et re iudi. l. si finita J. si forte. ff. de dāno. ifec. Ad quod ec hoc fit ꝓpter malicia rei ꝓuincēdā. vt i. c. put. de do. et ꝓtu. Et est ꝓcō vera etiāsi electo⁹ p vnum die post dictos. xx. dies ꝑarēt in curia. q̄ ꝓuat⁹ est omni iure suo. exq̄ em̄ statim elapso tpe cōmissa est pena ipo iure. non pt purgari post tēp⁹. vt hic in. g. verbi expectati. Vñ patz q̄ vbicūq; pena ē imposita a iure. seu executio facta a lege. ibi non est locus purgationis more. Idē si facta ia sit ab hōine. l. q̄ ob rē. ff. de ꝑdic. indebiti. fm Jo. de fautu. Jtē ista dilatio. xx. dierū ē ꝓtinua et in ea currūt dies feriati z nō feriati. vt hic in. g. verbi ꝑparere quā nō. q̄ idē in alijs dilationibus de q̄ p Jnno. in. c. vltra tertiā. in fi. s. de testi. doc. in. l.j. C. de feri. Jtē si cōparet electo⁹ J. xx. dies et recedit ill licenciat⁹. adhuc locū habet pena. vt in. e. g. verbi ꝑparē in ꝓnci. Nūq; em̄ debz q̄s recedere a iudice sine iudicis licentia. alias cōtumax censet. ac si non venisset. Jdeo cauti ꝓcuratores faciūt scribi in actis q̄ de licentia iudicis recesserunt. de quo in c.j.s. de iudi.

Tertia con. Tenet aūt electo⁹ ꝑparere etiāsi eligentes aut opponentes nō curauerūt ad curiaz venire. ꝓut ꝓbat hic in tex. iūc. g. verbi opponentes. q̄ dat rōnez quia in casu electiōis pt ꝓcedi nō obstāte absentia aduersarioꝝ. vt in. c.j.s. e. ti. Ex quo patz q̄ vbicūq; pt ꝓcedi ad aliquē actū in absentia aduersarij. tenet ps citata ꝑparere etiā aduersario non ꝑparente. qđ nōndū. et concor. Jo. mona. et archi.

Quarta con. Non cōparens i curia infra predictū tēp⁹. xx. dieruz excusatur a pena hui⁹. c. si infra illos dies allegauerit z infra dies xv. sibi p̄fixos ꝓbauerit in curia iustā cām impedimēti. Probat hic in versi. de q̄. Vñ ad tria tenet impedit⁹ psonalic ꝑparere in curia. Primo em̄ tenetur allegare impedimētuz in curia non em̄ sufficit quē ec impeditū. nisi alleget impedimētū. c. si iustus. de appella. c. q̄relā. s. e. et hoc casu p ꝓcuratorē sufficiētem id facē debz. et non p simplicē nūciū. fm archidi. et Joh. an. sup. g. verbi ꝓposito. Scdo tenet ꝓbare impedimētū iusto tpe. q̄ infra. xv. dies p iudicē assignādos p⁹ q̄ admissa ē cā allegata ad ꝓbandū. Vñ patz q̄ exceptio nō est ꝓbāda añq; sit admissa p iudicē tanq; legitima. p tex. hic dū dicit. si admittēda videbit. qđ verū nisi iudex admisisset eā cū ꝓtestatione si de iure debeat admitti. iurta practicā. c. cū cōtingat. s. de offi. dele. et ita q̄tidie iudices admittūt positiones et articulos ad rīndendū et ꝓbandū saluo

iure imptinētium Itē patz q̄ hi xv. dies debent p̄cedi cū ministerio iudicis. aliud est in exceptiōe excōicatiōis p̄posita. q̄ infra. viij. dies a tpe admissiōis p̄bari debz. vt in. c. pia. ō excep. j. p. qō videret q̄ hi xv. dies possent p iudicē abbreuiari. exq̄ cuz ministerio iudicis dant. ar. nōtorū p. g. et doc. in. c. cuz sit romana. s. de appel. et in regula indultū. j. de regu. iur. cui⁹ tñ ptrariū tenet hic. g. i verbo viginti. cū q̄ sic simplicit trāseūt Jo. mō. et archi. de q̄ hic pleni⁹ Dominic⁹. Et aduerte q̄ istud impedimentū plene est p̄bandū. qō est hic spēale. exq̄ hic de magno p̄iudicio agitur. alias sufficeret semiplena probatio aut iuramentū. c. q̄relaz de p̄cura. et sentit h̄ Pe. de anco. Tertiū ad qō teneť hic elect⁹ impedit⁹ ē. q̄ certo loco ío est apud sedē aplicam teneť p̄bare impedimentū suū. Tñ nō sufficit in partib⁹ docē de impedimento hmōi. vt hic in. g. verbi apud sedē. Et aduertendū q̄ si elect⁹ nō p̄t p̄stituē p̄curatorē ad excusationē p̄onēdā. scz q̄ teneť in carceri b⁹. etiā excusať a pena. Idē si p̄curator p̄stitut⁹ impedit⁹ fuit iuste ne veniret. fm. g. hic in verbo impedimēto. vñ fm Domi. post Pau. iuste impedito ipo iure non currit tēp⁹. vbi lex statuēs vtiť his verbis. legitimo impedimēto cessāte. vt hic in. g. alť. sec⁹ si lex talia verba nō habēt. tūc em̄ currit tēp⁹ etiā iuste impedito. sz essz restituēd⁹. qō nōndū p his que nōnť in. c. ex rōne. de appel.

Quinta con. Legitie impedi / tus aut p̄ter legitimū impedimētū a p̄sonali p̄paritōe excusat⁹. tenetur ad cām p̄stituere et mittē p̄curatorē sufficiēt instructū. et nihilomin⁹ in casu hui⁹. c. debz elect⁹ impedimēto cessāte p̄sonaliť comparere. alias amittit om̄e ius sibi p electionē q̄si tū. Probať hic in tex. in fi. 7 ad quē ptineat tūc p̄uisio. tenet hic. g. i verbo p̄uat⁹ Q̄ nō ad papā qui ē supior. exq̄ non p negligētiā eligentium aut delictū eor. sz p negligētiam electi cassať electio. et cōcor. Joh. mō. et videť vera opinio. licz archi. teneat ōriū. vt refert. ita obseruat curia.

Ultima con. Elect⁹ p / sonaliť aut p procuratorē eo legitime īpedito p̄parens in curia sine actis et munimētis tali punit⁹ pena. q̄ extra curiā nō dabiť sibi dilatio p p̄ducendis suis iurib⁹. Probať h̄ in verbo electos. p qō videtur q̄ qñ ius repellit aliquē a ptāte p̄bandi aut quē exhiberi iura sua p̄hibet nisi coram certo iudice. q̄ tūc illud ius dicitur penale. qō nōndum

Ad hec vt plena informatio possit fieri sup negotio electiōis. debent eligētes qñ electio ē facta ī p̄cordia mittere duas p̄sonas ex ipis electorib⁹ ad sedem apo. sufficiēt instructas infra tempus. qō supra electis statutum fuit. Et has mittēt expēsis ipi⁹ dignitatis de cui⁹ electiōe agiť si hūerit bona discreta. alioq̄n de bonis cōib⁹ aut aliūde p capīm p̄uisis. Qñ aūt in discordia facta est electio. tunc si due electiōes facte fuerint. mittāt p q̄libz parte electi due p̄sone expēsis elector. vť si ē fca vna tñ electio cui aliq̄ se opponūt. tūc mittanť due p̄sone expensis electi. etsi elect⁹ dcas expēsas facere noluerit nisi impotē

tia eū excuſet omni iure p electionē ſibi q̄ſito ꝓueꝝ. Ex pte opponētiū ſi/mili ē ad min⁹ due pſōe ex ipis mit tanꝝ ipoꝝ opponētiū expēſis plene inſtructe cū actis et munimētis ad curiam. niſi vnic⁹ tm̄ eſſz opponens. His ſic pactis negotiū plene apud ſedē ap̄licam p̄t inſtrui. aut ſi eqtas ſua ſerit ad partes poterit remitti. Hoc dicit

Et ſic poſtq̄ in .ſ. primo dixit ad q̄d teneanꝝ electi hic oñdit ad q̄d te/neantur eligētes ſm. g. ꝓ.

Prima con. Quēad/modum electi ad curiā venire teneanꝝ. itaꝛ ali q̄ de eligentib⁹ ad min⁹ videlz duo cū actis et munimētis cauſe. etiamſi electio celebꝛata ſit ꝓcoꝛdiē. Ꝓboba tur hic in textu. vſq; ad verſ. ſi vero. Et r̄ō huiꝰ patet in ꝓn. vt videlz de omnib⁹ negotiū electiōis ꝓtingēti/b⁹ plena inſtructio poſſit haberi. de illis eī plene infoꝛmari ōbz ſupioꝛ. vt hic in. c. nihil ē .ſ. ceterū. s̄. e. Et tā gūtur in ꝓcluſiōe iſta ſeptē obſuan da p inſtructoꝛes miſſos. q̄ nōnda ſūt in ꝓactica. Ꝓrimo q̄t debēt eſſe q̄ ad min⁹ duo. et debēt eē tales q̄ interfuerūt electiōi. alias nō ſufficēt miſſio. etiāſi eſſēt alias canonici de capl̄o. ſm. g. in verbo plenā hic. etſi ambo aut vn⁹ moꝛereꝝ añ inſtructi onē cauſe alij deberēt mitti infra tē pus ad mittēdū taxatū. alias puni renꝝ ac ſi non miſiſſent. ſm. g. hic in verbo pſōe. nil em̄ videꝝ actū q̄diu reſtat aliq̄d agēdū. l. penul. C. ō his q̄b⁹ vt indig. Scōa q̄litas obſeruā da vt ſint ſufficienē inſtructi. Tertio veniāt cū actis et iurib⁹. mittunꝝ eī vt inſtruāt cām etiā in ꝓtingētib⁹. et ergo vſq; ad finē ſtare debent in cu ria. ſm Gar. Jo. mō. et archi. Quar to p q̄s mittēdi ſint. q̄ p capl̄m iſtō em̄ onus hic capl̄o iniūgiē. et ergo ſi capl̄m nō mittat. electⁱ eos ſecum ducē nō teneꝝ. ſm doctō. ſtatim allt. Quinto ꝓſideradū ad q̄d mittātur. q̄ ad inſtruēdū ſupioꝛē de negotio electiōis. Sexto q̄n̄ ſint mittēdi. q̄ infra tēpⁱ infra q̄d electi venire te/neneꝝ. videlz infra menſē tempⁱ arbi trariū. et .xx. dies a tpe cōſenſⁱ p̄ſtiti p electū nūerandos. vt habeꝝ. s̄. ī p/ma et ſcōa partib⁹ huiꝰ. c. et hic iūc. g. verbi idē tempⁱ. Electoꝛes em̄ ſē vt acceſſoꝛiū. electⁱ vt ꝓncipale. idō regulanꝝ electoꝛes ſm regulaz ꝓnci palis. et regulā acceſſoꝛiū .ſ. eo. li. de re. iur̄. ſm Jo. de ſco geoꝛ. Septio ꝓſideradū cuiꝰ expēſis. q̄ mittūtur expenſis electi ſeu p̄lature ſi habeat bona diſcreta et ſeparata. vel ſi nō habeat. de cōib⁹. aut de aliūde ꝓui ſis. ſi de cōib⁹ haberi nō poſſint. pu ta de receptis ꝓ mutuo ſm. g. ſingu larē hic in verbo aliūde. Ex q̄ patz ꝓmo q̄ capl̄m ecēie etiā inferioꝛis a cathedrali puta regularis habet cuſtodiā bonoꝝ ſpectantiuz ad p̄la tū tm̄ et diſcretoꝛum. et illa admini ſtrat ſede vacāte. et de ipis facit ex/penſas in negotio electionis. vt hic ꝓbaꝝ. Et de hoc notaꝝ in. c. vt p̄te/rite. s̄. e. Scō patz. q̄ vacāte ecēia p negotio electiōis p̄t ecēia mutuū ꝓtrahē. et ſm Lapū etiā ſine ſupio ris auctoꝛitate. et tenebiꝝ ecēia et fu turꝰ p̄latⁱ cū iſtud negotiuz dilatio nē nō capiat. faciūt nō. xij. q. ij. c. pla cuit. q̄d vex ſm Pau. q̄n̄ copia ſupi oꝛis ō facili hēri nō p̄t magna im minet nēcitas. alⁱs ſecⁱ. ꝛ ſeq̄ Bomi.

Secūda con. Inſtruc toꝛes

electi a maiori parte capti ad instruendū electiōis negotiū in curia venire ad curiā teneñ. alias tanq̄ culpabiles puniañ. Probañ hic in.g. verbi transmittātur. qō eñ fit a maiori pte. teneñ ps minor seq̄. nisi aliquid rōnabile oñdat. fm.g. cū qua pcor. Jo. mō. et Archi. nec valet excusatio eor si dicē velint q̄ sūt alij in eadē ecclia ad hoc digniores. vt nō. xi. q. iij. qō ergo. et hec sūt notā da circa illos q̄ deputañ a suis collegijs ad eūdū aut officiū exercendū

Qñ electio dicañ facta ī pcordia vi. hic. g. nōbilē in verbo pcordez q̄ dicit q̄ illa q̄ facta ē p̄sentiētib⁹ omnib⁹ et nemine discrepāte. facit. g. in cle. ne romani. ℣. eo tñ. sup verbo cō cordiē. e. ti. Alia aūt iura q̄ dicūt cō cordē electionē q̄ fit a maiori parte capti. loquūtur de impropria significatiōe. Est hic etiaz vna glō. in verbo discreta ad quā q̄tidie decurrit qñ pferēde sūt expēse ab his qui sūt de vniuersitate aliq̄. an eq̄liē omnes teneātur pferre. et. g. distinguit. quia aūt negotiū seu cā tangit totā illā vniuersitatē generaliē. tūc fit cōtributio fm facultates. vt q̄ pl⁹ habet plus pfert. Si aūt p aliq̄ dignitate in vniuersitate aut pte vniuersitatis sūt faciēde expense si quidē habet discreta bona de illis fiet. vt h̄ in glosa.

Tertia con- Quab⁹ electionib⁹ in discordia celebratis de q̄libet parte electi debent due psone mitti. vnica āt electione celebrata ī discordia q̄ aliq̄ se opponūt mittuñ duepsōe ex parte electi et p̄siliter ex parte oppōnētiū due psone nisi vn⁹ solus esset opponēs debent mitti. Probatur h̄ in vers. si vero in discordia. et mittūtur iste psone p̄ parte electorū vt instruant negotiū in curia in facti veritate. qō facere pñt. etiāsi se aduersarios in cā p̄stituāt fm. g. hic ī verbo due psone. Jtē qñ vnicus est electus cui aliq̄ se opponūt opponētes mittant duos. et ex electi parte duos. vt hic et in vers. et qñ vnic⁹. per qō videt q̄ qñ plures sūt electi⁊ alii qui oppositores. nō teneñ opponētes mittē. qō tenet hic. g. verbi vnicus. quā tenet Bar. et omnes. tunc eñ p̄sumit q̄ vn⁹ ptra aliū oppouat q̄ sūt opponēda. ergo nō teneñ opponētes venire aut etiā eligentes. secus si vnus essz electus.

Quarta con- Hoc casu electi vel elect⁹ teneñ ministrare expensas suis instructorib⁹. q̄s si recusauerit. p̄uari debz iure p electionē q̄sito. nisi eū excuset pauptas. opponētes āt venire debēt ad curiā suis p̄pijs expensis. Probatur hic in tex. Et teneñ elect⁹ seu electi solū ad expensas nēarias sine quib⁹ res expediri nō posset. nō aūt ad vtiles sine q̄b⁹ res ita bñ expediri non p̄t. fm. g. hic in verbo nēarijs. q̄ ostēdit q̄ expēse dicañ nēarie. q̄ vtiles. et pcor. Archi. Bar. et Jo. mō. Et de materia in. c. vt pterite. ℣. e. Nec teneñ istas expēsas offerre instructorib⁹ ℞ sufficit q̄ sit eas parat⁹ soluere. fm. g. h̄ in verbo ptēpserint. q̄ fm Pe. de anco. est nōbilis. vult eñ q̄ sufficit quē ēē paratū soluē. nec teneñ offerre. sitis g. est in cle. q̄ ptingit. de reli. domi. quā vide

Ultima con- Cōparentib⁹ legitīe ī curia p̄dēis p̄sōis. p̄t papa

in curia' ꝓcedere aut inspectis circũstãtijs cause negotiũ ad partes remittẽ. Probaꝛ hic in fi. huiꝰ. ℣. iũc. g. in verbo circũstãtijs. et. g. sequẽ. q̃ sẽtit. ꝙ si ꝓbatio ꝑ testes ẽ nc̃aria ꝑt fieri ista remissio. Ex q̃. g. nõ. q̃ tenetur ꝓparere in curia cũ oĩbꝰ actis et munimẽtis cause. nõ teneꝛ secum ducẽ testes. si aliq̃ ꝑ testes sint ꝓbãda. qõ verũ nisi essent examinati. ꝙ tũc dicta eoꝝ essẽt ꝓducẽda. c. cozã de in inte. resti. qõ nõndũ. Et ꝓbat g. ꝙ si ꝓtra sigilla aut signa ĩstrumẽtozũ opponaꝛ. ꝙ sint incognita aut ꝓuata ꝙ dabit dilatio ad ꝓbandũ extra curiã. ꝙ ista sũt ꝓbanda ꝑ testes. et ita tenẽt dñi de rota

Ceterum eligẽ

tes debent electiões postq̃ facte sũt pũtare electis infra octo dies. postq̃ ꝓmode id facẽ potuerint. alias a ꝓsecutiõe totiꝰ negotij debẽt culpabiles excludi. et a ꝓuẽtibꝰ bñficioꝝ q̃ in illa ecc̃ia de cuiꝰ electiõe agitur bñt. sunt ipo iure ꝑ ꝓtinuũ triẽniuz suspensi. ad q̃ si interiz se ingesserint ipis sũt ꝓpetuo ipo iure ꝓuati. Silr pena puniẽdi sũt si personas instructas put supꝛa in ꝓmo. ℣. dictũ est mittẽ negligãt. etiãsi opponẽtes aut electi mittere aut venire negligant. aut expẽsas ministrare recusẽt. nisi ipi capti aut ꝓtradicẽtiũ paucitas aut alia iusta cã et euidẽs eos excuset. q̃ casu teneñ mittẽ ꝓcuratoꝛem sufficiẽñ instructũ et ea cessante nihilomiñ dictas psonas mittẽ debẽt Similẽ eẽ penã patiñ opponẽs non ꝓparẽs aut si plures sint nisi duos ad miñ mittãt. Electo tñ in his casib nullũ ꝓiudiciũ generaꝛ. q̃n ius suũ possit ꝓsequi licz eligẽtes aut opponẽtes a ꝓsecutiõe negotij sint exclusi. Hoc dicit vsq; ad ℣. deniq;.

Prima con

Tenẽtur electoꝛes q̃cito ꝓmode poterunt. ꝛ infra tps octo dierũ pũtare electionẽ electo. ꝛ ipi req̃rẽ consensũ. Probaꝛ h iũc. c. q̃ sit. s. e. Tñ hic addũtur octo dies ad tẽpꝰ arbitrariũ. de quo ibi fit mẽtio. Et sicut illa ꝓstitutio ꝑ istaz moderata ioq̃tur generaliter de q̃libet electione. ita et iste ℣. Et sic non iolũ locũ habz in ecc̃ijs cathedralibus et regularibꝰ. ſz etiã in alijs ſm g. hic in verbo electiões. de q̃ dixi ĩ illo. c. q̃ sit. Burũ eñ videt Jo. an. q̃ pena huiꝰ ℣. ad q̃mlibz electionez extẽdaꝛ. Sentit ergo ꝙ illa soluz locũ habz in cathedralibꝰ et regularibus. de quibꝰ ꝓncipiũ huiꝰ. c. loquitur. et hic ℣. ꝑ relatiuũ ipas. in textu positũ. facit rõ. c. statutũ j. e. quia pene sũt restringẽde. vt ibi. Jtẽ si ꝓpetenti tpe exiuerũt electoꝛes ad pzesentãdã electionẽ. et ꝑ casũ supueniẽtem fuerint impediti venire tempore debito. excusantur ſm glõ. hic in verbo octo dies. quaz nõ. quia seruit ad plura. nec sufficeret ꝙ fieret pzesentatio generali ꝓcuratoꝛi ipiꝰ electi. ar. c. fi. j. de procura. ſm. g. hic in verbo electꝰ. cuz qua concoꝛ. Jo. mona. ꝛ archi.

Secunda con

Elẽctoꝛes debito tempoze electo pzesẽtare electi onem negligentes a prosecutione processus sunt exclusi. et ab omnibꝰ beneficijs illius ecclesie. de cuiꝰ agit electione. sunt per triẽnium continuum suspensi. Probatur hic in textu Et hanc penam solum culpabiles incurrunt. Nam q̃ vniuersitas de-

linquit nō omes de ea puniri debēt ꝫ solū culpabiles. qđ verū in pena suspensiōis. vt hic. aut etiā excōicationis. vt in. c. romana. §. fi. j. de sentē. excōi. Aliud in pena inēdicti. vt i. c. si sūia. j. de sentē. excō. Et aduerte q̄ qñ vniuersitas teneť aliq̄d facē īfra certū temp⁹. si illud nō fiat. omnes censenť culpabiles. nisi aliq̄ oñdant se inculpabiles. qđ valet ad multa. et ad nō. in. §. fi. in dicto. c. romana. ꝛ ꝓbať hic in glō. verbi culpabiles. Quid aūt si ꝓcess⁹ hmōi fuerit obseruat⁹ cū hmōi repulsis? Solutio. non valet ꝓcess⁹ q̄ ad eorū vtilitatē ꝫ bñ ad informationez iudicis. exq̄ ꝑt hoc casu iudex ex officio ꝓcedē vt sentit hic. g. in verbo excluſ⁹. qđ nō ꝑ statutis q̄ repellūt aliq̄s a testate agēdi ipo iure. q̄ tñ valet ꝓcess⁹ habit⁹ cū eis quo ad informationē iudicis. si sit cas⁹ in q̄ iudex ex officio ꝓcedit. Sz qđ fiet de fructibus istorū bñficiorum illo triēnio? Solutio. dicit Innocē. in. c. sicut. de cohabi. cleri. et multi. q̄ ad vsū ecclie applicanť. alle. c. cū ad hoc. s. de cle. non resi. Tenenť em̄ isti officiare ecclesiā interim. vt pus. q̄ nō sunt ab officio suspensi. vt hic in. g. verbi beneficijs. et ideo habebūt vite sustentationē. vt nō. in. c. cū vinconien. s. e. et residuū ꝓuerteť in vtilitatem ecclesie. facit. c. fi. j. de verbo. signi. fm Jo. mō. et Gar. interim eē eligē possent. ꝫ nō possēt eligi in illa eccia. secus si essent suspensi ab officio. q̄ tales nec eligē pñt. nec eligi. fm. g. alť. de q̄ in. c. cū dilect⁹. de ꝓsue. nec pōt epus absoluē ab ista pena suspēsionis. exq̄ est ad certū tēp⁹ lata a iure fm. g. hic in verbo suspēsos et doc.

Sec⁹ si non ē adiectū certū tēp⁹. tūc em̄ absoluēt sicut in sūia excōicationis a iure lata. glō. est in cle. j. ō hereti. qđ verū nisi absolutio essz reseruata ꝑ supiorem. c. tā lr̄is. s. de testi.

Tertia con. Si elēi vel opponētes negligūt hanc ꝓstitutionē q̄ ad ꝓpartitionē aut expensarū dationez ad sedē apostolicā obseruare. tenentur nihilomin⁹ eligentes mittere nisi ex paucitate capti aut alia iusta causa se possent excusare. ꝓbať hic in versi. vel si plonas. Et licz elect⁹ hāc ꝓstitutionē nō seruās videatur omni iure ꝓuatus. iuxta. §. q̄ si p. xx. s. e. tñ ꝑt fuisse iuste impedit⁹. et sic cessat pena quare nēcaria est alia eligētium missio. vt hic in. g. verbi electi Et qūo paucitas excusat a missiōe. vīd. hic. g. verbi paucitas Et dic q̄ si solū vnum pñt mittere. id facē debēt. vt saltem ꝓ posse satisfaciant Itē qñ paucitas aut iusta cā subest tñ debent ꝓcuratorē mittere sufficienter instructū. et nihilomin⁹ cessante cā mittē plonas instructas. vt h. et nisi fecerint ꝓuandi sunt ꝓuentibus bñficiorum ꝑ triēniū in illa ecclesia. et sic non sūt ꝓriuati ipo iure fm. g. hic in verbo⁹ ꝓriuentur. et sequūtur Jo. mō. et Archidi. Et eodem mō dicendum in opponēte aut opponentibus mittere nō curātib⁹. vt hic in tex. versi. opponentes

Ultima con. Negligentia eligentiū aut opponentiuz in obseruationē hui⁹ constitutionis non ꝑ iudicat electo q̄n adhuc per euz potest peti ꝓfirmatio ꝓbatur ħ in versi. nihilominus. Ibi differunt ne

gligentia electi ꝛ eligentiuꝫ. quia electo negligente. electores etiaꝫ ꝓstitutionem istã obseruantes non pñt confirmationem petere ꝓ electo. quia priuatus iam est iure quesito. vt in .ff. q si per .xx. s. e. Non sic econtra. cum ius electi sit saluum. vt hic. Primo tamẽ casu possunt eligẽtes repetere ab electo expensas factas. q̃ ꝓpter eius negligentiã inutiliter laborauerunt. ar. c. fi. s. de iniuri. secundo casu secus. quia expense non pereunt electo. nec sũt sibi inutiles. quia ius suũ prosequitur ſm̃ docto. Nota hic glõ. notabilem in verbo ꝓtumaciã. que ponit plures casus. in quibus iudex ex officio suo põt supplere de facto. de quo plene p. g. et doctl. in. c. bone. s. de postu. ꝓla. et C. vt que desunt aduoca. partium per totum

Deniqꝫ in postulatiõe in ꝓcordia aut discordia facta in veniendo ad curiam ꝛ mittendo personas instructas omnia superius dicta sunt obseruanda. alias pene predicte locum sibi vendicant nisi in casu quo postulatur alteri ecclesie alligatus. tunc em̃ iura antiq̃ sunt seruanda. Item nisi in eo q̃ de consensu prestando per electum dictum fuit. et de ministrandis expensis q̃ nõ habent locuꝫ in postulatis dependet tamen adhuc hodie postulatio a gratia. Et in omnib⁹ predictis casibus circa recuperationez expensarum eligentium electi. postulantium postulati. obseruanda sunt iura vetera. Hoc dicit vsq̃ in finez Et principium .ff. de postulatione loquitur vt patꝫ.

Ex texto patet qui sũt postulandi. Item quis ministrare debeat expensas personis ꝓ instruendo negotio postulationis ad curiam mittendis. Itẽ qualiter postulatio dependet a gratia. ỏ quo hic in glosa verbi gratia Item q̃ postulatus nõ tenetur consentire postulationi. potest autem si velit consentire ſm̃ Joh. an. Nec ex hoc arguitur de ambitione. dixi de hoc in. c. q̃ sit. supra eodem. et h̃ est glosa in verbo consensum vans modum respondẽdi postulato quã vide

Ex fine texto habemus quid obseruandum sit de expensis recuperandis per electum aut postulatuꝫ aut alias personas ĩ electionis negotio et distingue plene vt in glõ. finali. ꝛ pleni⁹ h̃ per Domi.

Andaméta

militantis ecclesie in montibus sanctis hoc est apostolis ꝛ predicatoribus dominus collocauit. vt ꝑ eos in omnem terram veritas legis et prophetarum veheretur. principaliter tamen beatum Petrũ caput aliorum constituit. cui beatũ Paulum per dexteram societatis adiunxit. Et ꝑ hos eniꝫ duos rome euangelium resplenduit. ibidem q̃ vna die vno loco sub vno persecutore passi martyrium sunt. ipam q̃ vrbem caput totius orbis per beati Petri sedem constituerunt. Et vt sẽper proficere possꝫ in spũalibus ꝛ firmitate ꝓstare. a deo ꝓ

vsū erat. vt Cōstantin⁹ q̄rto die baptismatis. vna cū omnib⁹ sapiētib⁹ 7 meliozib⁹ suis. et vniuerso senatu. ipi ecclie romane ī psona beati Silvestri pcessit ipaz vrbē q̄ ad vtrāq; iurisdictionē et omnē ip̄i⁹ dispositionē. nō em̄ putauit iustuz vt vbi celestis impator pncipatū sacerdotij instituit. q̄ illic imperator terren⁹ ptātez haberet. ex cui⁹ forte terrore libertas p̄silij et iudicij pape et cardinalib⁹ possit tolli. Attēdens igit̄ papa q̄nta pericula inducunt peregrina regimina. et considerans destructiões et deformationes. ruinas et desolationes meniū et murorum vrbis romane. q̄ peruenerūt ex senatoribus et rectoribus incognitis. 7 cupiens vt de cetero felici ducta regimine preseruetur a noxijs. et plena libertate fruatur. q̄ sibi debeť ī omnib⁹. Statuit q̄ q̄cūq; īminet electio senatoris aut alterius cuiuscū q̄ p̄sidētis vrbis romane. impatoz. rex. princeps. marchio. dux. comes. aut baro. aut aliq̄s alius notabilis p̄eminentie. potentie. aut dignitatis eligatur. nec etiaz frater. fili⁹. aut nepos dictorū. nec etiā aliquis ali⁹ vltra spaciū vni⁹ anni eligatur in senatorē. aut aliū quēcūq; p̄sidentem vrbis romane. sine spēali licētia pape per litteras pape hāc licentiā exprimentes. Si sec⁹ actū fuerit electio ē nulla. Et noiantes eligentes seu assumētes. Itē noiati. electi et assūpti si p̄senserint et obediētes eisdē et dātes noiatorib⁹ aut noiatis auxiliuz p̄siliū aut fauorē cuiuscūq; stat⁹ fuerint ipo facto sē excōicati. Et vltra hoc noiati seu electi si p̄seserint aut aliq̄ mō se ingesserint. 7 eorū postēi in perpetuū sūt ipo facto puati omnib⁹ feudis puilegijs. 7 libertatibus que a romana vel alijs tenēt ecc̄ijs. Et libē illi ad q̄s ptinēt de ipis possunt put voluerint disponē. omnia em̄ p̄cepta. mādata ordinationes. 7 statuta per tales electos facta. sīue p̄firmationes p̄tractuū. 7 q̄cunq; alia gesta sūt irrita 7 vacua. iudices 7 tabelliones q̄ p̄tra p̄dicta patrocinū exhibuerint 7 instrumēta confecerint. iudicat⁹ et tabellionat⁹ officijs ipo facto sūt puati. A p̄dicta ec̄ excōicatiōis sīia ali⁹ q̄ roman⁹ pontifex p̄terq; in mortis articulo absoluere nō p̄t. nisi de spēali pape mādato. Nō tn̄ vult papa ciues romanos q̄ ex vrbe romana naturalem traxerūt originē. aut q̄ in ea aut ei⁹ territorio p̄tinue habitauerūt. p hāc p̄stitutionē excludē. q̄n ad vnū ānū tm̄. vel ad breui⁹ tp̄s ad regimē vrbis eligi valeāt 7 possint. etiamsi dictorū pncipuz et alioz fratres filij aut nepotes essēt. vel etiāsi extra vrbē ipi comitatū baroniam aut aliā ptātē haberēt. dūmō nō sit tāte p̄eminētie aut potētat⁹ q̄ includať ſ̄b alijs excluſ a regimīe dc̄e vrbis. Hoc dic̄. vsq; in fi. 7 ē localis fm̄. g. pmā. 7 disponit de electōe senatorū. 7 alioz rēoz vrbis rōne fm̄ Jo. an.

Pria ·Ecc̄ia q̄ multiplicit dī. ī milit ātē 7 triūphātē dicit. 7 a synagoga segregatur. Prima pars probatur per glosam in. c. finali. ne prela. vi. suas vbi sunt multe acceptiones ecclesie Dic autem capitur pro p̄uocatione fideliū. Ecc̄ia em̄ in greco sonat p̄uocatio in latino. et ē fideliuz tm̄ synagoga aūt ē p̄prie iudeorū. et in

terp̄tat ꝓgregatio.vñ aplī nunq̄ ecclesiā nostrā synagogā dixerūt.ꝛ ꝛ ecciaz Nā ꝓuocari est ꝓpriū vtentiū rōne,vt sūt bōines.cōgregari autez solent pecora.et sic virga legis que erat dura ꝑplus ille grex irrōnabilium pecoꝝ ꝓgregabat.ꝛ amore spirit⁹ sci popul⁹ ad vnā fidē ꝓuocatur fm Archi. Que aūt dicat eccia militās et q̄ triūphans dicit hic Joh. mō.q̄ vna est eccia fideliū diuersas hns q̄litates.et fm hoc diuersificat. Vñ militās dicit in tris istis tpe laboris et peregrinatiōis .triūphans in celis tpe q̄etis et in eternitate mansionis.prima habz bonos z malos scda bonos tm̄.ō q̄b⁹ hic p eum

Secūda cō- Licz Petr⁹ esset maior aplus ceteris apostolis administratione.in ꝓsecratiōe tū par fuit institutio.sicut z pares pūt esse virtute z merito. Probat hic in.g.verbi summo.et ca.loq̄tur.xxiij.q.j.et.c.i illis et ibi.g.lxxx.dis.

Tertia con- Ubis romana totius orbis caput est effecta . Probat hic in vers.isti sūt.et fm Jo.an.buius indiciū ē.q̄ vrbs ꝓposita est ad exēplū orbis ꝓpter q̄ttuor sedes patriarchales.q̄ sunt in vrbe sicut i orbe iuxta.c.anti q̄.de ꝓbile .vt i eccia sci Petri.sci Pauli.sce Marie maioris.et sci Laurētij extra muros. ꝑncipalis vero et maior est eccia Lateranēsis q̄ dicit sancti Jobis et romana eccia appellat.et illō cōiter tenetur.licz ali qui dicāt eccīam sācti Petri maiorē et dici caput ceteraꝝ sicut Petr⁹ caput apostolorū.xv.q.vi.ducū.Sz ꝓrogatiua eccie lateranenſ patz ex eo.q̄ papa epi.et cardinales celebrāt in maiori altari sācti Johānis.In alijs aūt ec̄ plbri cardinales celebrāt.Et de sāctitate gētis romane.vi.hic Joh.mō.sup verbo.gens sca post beatū Bernardū qui etiā dicit a quib⁹ fuit roma condita.q̄ a latrōib⁹.inde dicta roma. q̄si rodens man⁹ z dat versus

Quarta con- Poterat constātinus de rebus imperij eccie aliq̄ donare.nec posset successor ipius eādē donationē revocare Hāc ꝓclusionē q̄ ad ꝑmā ptē ꝓbat hic tex.in verb. ne aūt.Scda pars ꝓbat p.g.in ca. ego Loduic⁹.lxiij.di.et in cle.romani ꝑncipes.de iure iuran̄.sup verbo Cōstātinū.et tenet Bal.in ꝓhemio ffoꝝ.Panor.et an.i.c.p venerabilē qui fi.sūt legi.idez Bal.in ꝓhemio Codicis.et dicit Anto.q̄ dubitare an ꝛ donatio valuit nō ē lōguz ab hereſi.approbata ē em̄ p papā.z q̄ō eccia approbauit non licz revocare amplius in dubiū.vt in.l.nemo clericꝰ.C.de sū.tri.et late disputat Bal. in vsi. feu.circa ꝑn.et in.l.cū multa. C.de bo.que libe.

Quinta con- et finalis Plures ꝑsōe ꝓhibēt eligi ad regimē ciuitatis romāez diuersas penas ꝛiū faciētes incurrūt ipo iure. Probat h i ff.vt igit.z sequē.vsq̄ in fi.Et q̄s dicatur dux marchio comes.z q̄s sit ordo int eos p̄z h i.g.vbi.marchio q̄s aūt dicat ꝓrie ꝑnceps.vi.g.in cle.pūti.de baptis.

Jāquam ca- nonicis ecclesie cathedralis negligētib⁹ eligere infra tres mēses epm potestas eligendi devoluatur

ad primū supiorē.si tū puentur potestate eligēdi ipo iure.puta q̄ sciēter indignū elegerūt.aut p̄ sentētiaz quia peccauerūt in forma tradita. in.c.quia ꝓter.s.e.ti.tūc ad papam devoluitur potestas ipa.in inferioꝝ rib⁹ aūt ecc̄ijs in omni casu ad primū supiorē fit devolutio Hoc dic.

Prima conclusio. Habēs ius eligendi in aliq̄ ecc̄ia illud amittit in trib⁹ casib⁹ positis in lra. Et est primus casus q̄n infra temp⁹ debitū canonici negligūt eligē.q̄ temp⁹ ī ecclesijs cathedralib⁹ et regularib⁹ est tēpus triū mensiū.c.ne p defectu.s. e. In inferioꝝ rib⁹ ecc̄ijs est tēpus sex mēsiū.c.ij.de ꝓcess.pben.s .Scōs casus ē q̄n eligētes sciēnt eligunt indignū.vt in.c.cū in cūctis.ff.fi.supra.e. Tertī⁹ cas⁹ q̄n formā tradītā a iure nō obseruāt.tūc em̄ puari pñt potestate eligendi.vt in.c.q̄ꝑ.supō.e .et ē.g.in.c.cumana.supō.e .ti. primo casu ad supiorē primū devoluit̄ ptās eligēdi etiā ī cathedralib⁹ ecc̄ijs all̄. c.ne p defectu.scdo casu ꝛ ētio fit devolutio ad papā in cathedralib⁹ ecclesijs. In īferioꝝ rib⁹ aūt ad primū sp supiorē.vt hic in fi.et in.c.ij.ō cōcessi.pben.et p hoc patz intellectus hui⁹.c.et glo.magne hic

Secunda conclusio. Provisio omniū epatuū spectat ad papā.nisi in duobus casib⁹.videlz q̄n eligunt canonici ipius cathedralis ecc̄ie.vl̄ priuati sūt propter eoꝝ negligētiā Probat̄ h ī.g. magna q̄ bene declarat eam

Tertia conclusio. In inferioꝝ rib⁹ ecc̄ijs sive p negligentiā aut delictū eligentes ptāte eligēdi ꝓuenit̄ ipo iure.aut p sñiam devoluit̄ illa ptās sp ad primū supiorē Probat̄ h ī scda pte ter. ꝛ ī.g.ff.Quis āt vacāte sede bñficia devoluta ad epm ꝓferre pt.an capitulū tractat hic Joh.mō.et tenet q̄ nō p.c.i.ff.cū vero.ff.ne se.va.Sz Joan.videtur tenē cōn.nā.c.i.ff. cū vēo loq̄t de bñficijs spectātib⁹ ad collationē solius epi q̄ conferūt nō rōne iurisdictiōis epalis.qđ patz q̄ multi etiā nō epi ea cōferūt.et aliq̄ epi nulla bñficia ꝓferūt.sz bñficia devoluta ꝓferre ꝓprie est iurisdictōis episcopalis. Ideo se.va.capl'm qđ succedit epo in iurisdictiōe.vt in.c.his q̄.de maio.et obe.etiā talia bñficia ꝓferre pt.de q̄ vi. Panoz.ī.c.cū oliz de maio.et obe.ibi tenet ptra.

Si qui contra formā electiōis vel psonam electi aliq̄d obijcit.et ꝓterea appellat ad papā si iurat cozpaliē alēnative q̄ ea q̄ in appellatione exp̄ssit.vel q̄ ex ipis sufficē debēt credit fore vera.et se ea posse ꝓbare nō ē audiēd⁹ erq̄ formā.c.vt circa.s.e.ti .traditaz pstat eū nō obseruare Hoc dicit

Ex texto elicitur talis conclusio.Si obijciens in formam electionis aut personā electi appellat.debet cozporaliter duo iurare copulative. q̄ credit obiecta esse vera.et se posse probare ea. alias super expressis in appellatione denegatur ei audientia Probatur hic in textu.Alternative igitur iurans .vt hic in textu. Non servat formam decre .vt circa . igitur penam illius sustinebit.quia super expressis non auditur.sed nec super exprimendis audietur . Fm Lapum.

vt in cle. ꝓstitutionē .§. fi. e. ti. nisi i casibus exceptis. de qb⁹ in. c. vt circa in verſi. nisi. et tūc iurare tenetur. vt ibidē in verſi. sup hmōi. Ex istis seqtur q vbi ius dat certā formā excipiendi. nō obseruās eā repellit a potestate pbādi exceptionē. facit. c. pia de excep. ī. et sic inepte excipiens succūbit. sicut inepte agēs. vt in. c. examinata. de iudi. s.

q Ai cótra certā ꝑsonā ne eligat appellat. teneť tā in expīmēdis obiectis q̄ in corꝑali iuramēto ꝓstādor q̄ ad alia ī c. vt circa. s. e. ti. statuta ipaz ꝓstitutionē obseruare. ac si electiōe iā facta eū ꝓtingeret appellare. alias sbīacebit illi⁹ ꝓstōnis pene. Hoc dicit.

Ex tex. elicit talis conclusio
+Si appelletur añ electionē factā ne eligatur certa ꝑsona omnia q̄ expmit cōstitutio. vt circa s. e. ti. sūt obseruāda. Probat hic in tex. Et rō dubitādi tangit hic in. g. penul. quia ꝓstitutio vt circa. loquitur. qñ appellatur ꝓtra electuz. et sic nō vidēbatur locū habē. si appellet ꝓtra eligendū. Sz rō decidēdi ī cōtrariū patz hic ex. g. ū. Et sic patet q ꝑt appellari a futuro grauamine. qđ verū est extra iudiciuz. secⁿ in iudicio. c. dilecto. c. vt nostrū. s. de appel. et cle. sīc. e. ti. in cle. Si igit spes est de aliq̄ ꝑsona q debeat eligi. q a pluriⁿ⁹ notata ē in scrutinio. pñt appellare aliq̄ ne talis eligat ꝑsona. nec oꝓtz q nominēt eā sz sufficit q specificēt eaz fm. g. hic in verbo nominatā. hec eñ duo in tex. posita. s. q ꝑsona sit certa et notata nō diuersificāt ius. sz ad maiorē expssionem ponūtur fm Jo. an. et Jo. de sco georgio. r ita tñsit Bomi. An aūt ꝑlatus puta epus ex officio ꝑt ꝓhibē certā ꝑsonā eligi q̄si cōstet sibi q sit criminosa aut indigna Archidi. tractat hic. et ꝓclusio est q nō nisi cām legitimā assignet et ꝓbet. facit. c. ex tenore. et. c. fi. de tpi. ordi. s.

Jcut cuz per scrutinij formā in electione procedit ꝑ vnū electio cōis ē facienda. ita et ꝑ vnū fieri debz. qñ ꝓcedit ꝑ viā ꝓmissi. licet lex ciuilis velit q qñ plures sūt arbitri ꝓmissarij per omnes debeat ꝑnūciari. si igitur a pluribus ꝓmissarijs simul fiat electio nulla est ipo iure. Hoc dicit

Pria ⁊ +Sive in electōib⁹ procedatur ꝑ viā scrutinij. sive per formā compromissi debz per vnū vice omniū cōis electiōis ꝑnūciatio fieri. Probatur ꝫ ꝓclusio hic in tex. Et de forma scrutinij idē habetur in. c. in genesi. s. e. Et fiet ꝓnūciatio hec eē ꝑ verba singularis nūeri vt euidenti⁹ cēseat vna electio. vt in. c. cum ab vno. ī. de re iudi. Et non refert vtruz vtatur verbo eligo. aut verbo ꝓnuncio. fm archidi. de quo Cōpos. in dicto c. q propē. s. e. ti. Quis erit ille per quem fieri debz cōis electio. dicit ꝫ g. verbi per vnum. q erit ille qui ꝑmam vocem habet in capitulo. vel ille cui capitulum hoc commiserit. quod intellige etiamsi non sit de capitulo. aut occulte sit excōmunicatus. fm specu. eodem titulo. §. i. versiculo quid si ille. et versiculo porro Potest etiaz vnus alijs ꝓsentibus et non contradicentibus istam electionem facere sine mandato suffi-

cit eñ hoc caſu pñtia aliozū ſñ ꝑdi
ctione. Jn re eñ appetibili et meri
toria ſicut ē eccīa ꝙuiſio. taciturni
tas habeť ꝓ ꝓſenſu. ſm. g. in. regula
is q̄ tacet. j. de re. iur'. Nō eñ q̄re p
vnū debz fieri electio ē ſm Paul. q̄
electio eſt vniuerſitatis et collegij.
vt in. c. j. ſ. e. ti. qđ collegium licz ex
plurib⁹ ꝓſtet. tñ vnū dicit repñtati
ue. l. mozuo. ff. de fideiuſ. vt igit res
rꝺucať ad ſuū ꝓncipiū. qđ facilit fit
l. ſi vn⁹. ſ. pactum. ff. de pac. debet ex
plurib⁹ eligentib⁹ q̄ ꝓuidē hñt eccīe
ꝓ vnū fieri electiōis ꝓnūciatio. ⁊ ita
vnica erit electio; nō ſic eſt ī forma
inſpirationis. de q̄ in. c. q̄ ꝓt. ſ. eo.
quia ſufficit vno oze eligere

Secūda cō. et finaľ. ħ vera in ele
ctionib⁹ ad dignitates ꝓ q̄ruz vaca
tionē eccīa dicit viduata et priuata
ſponſa. Jn electiōe aūt ad canoniaz
vel aliō bñficiū ſufficit. q̄ ſingľares
de collegio ꝓſētiāt ī aliquē ī. capľo
Probať ħ pcľo ħ in. g. verbi formā
Ex q̄. g. habem⁹ q̄. c. q̄ ꝓpter. ſolū lo
cū hz ī electiōib⁹ ꝑlatoz̄ q̄ dicunť
ſpōſi eccīe et ꝓ q̄rū obitū eccīe dicū
tur viduate. et ita eē tenēt dñi ꝺ ro.
deci. ccccxliij. in nouis q̄ incipit. ex
hoc inſurrexit aliud dubiuz. vbi eē
collector querit. qđ ſi in eccīa ē ꝑpo
ſit⁹ q̄ hz curā aīarū ꝓpľi ſeu laicoruz
cū adminiſtratiōe ꝑpaliū. et decan⁹
hñs curā cleri eccīe cū ꝑeminētia in
capľo. an in vtroq̄ debeat ſeruari
forma. c. quia ꝓt. et credit recurren
dū ad ꝓſuetudinē illi⁹ eccīe et etiaz
vicinarū. vt videať quis eoz̄ habe
tur ibi pro capite ꝓncipalioꝛ et in
illi⁹ electione ſeruetur. c. quia ꝓpter.
Nam eq̄ ꝓncipales eſſe non poſſūt
hoc eñ monſtruoſum eſſz. vij. q. j. in
apibus Jn Colonia tñ in vtriuſq̄
electione obſeruať forma. c. quia ꝓ
pter. Habem⁹ etiā ex eadez. g. et ex
pcľone. q̄ in actib⁹ ꝓtinētib⁹ ad vni
uerſitatē ſufficiunt ꝓſenſus ſingula
res. dum tñ preſtenť ꝑ ꝓgregatos ī
vnū. qđ notandū pro patronis lai
cis ad quos ſpectat pñtatio tanq̄
ad vniuerſitatē. quia debent voces
dare ꝓgregati in vnum. et nō. Joh.
an. in. c. iij. ſ. de iure patro. Jſtuꝺ tñ
fallit in caſibus in qb⁹ locum hz. c.
q̄ propter. ſ. e. ti. vt hic ī tex. ꝓbať

tatutuz quod

habeť in. c. licz canon. ſ. e. de
aſſūptis ad regimen eccleſiaruz pa
rochialium infra annum promouē
dis ad ſacerdotium et q̄ alias eccle
ſijs ſint priuati. cum penale ſit debz
reſtringi. ideo ad eccleſias parochi
ales et collegiatas non debz exten
di. ſed in illis antiqua iura debent
obſeruari. Hoc dicit

Prima con. Aſſūpti
ad regi
men eccleſie collegiate etiāſi paro
chialis exiſtat non comprehenduntť
ſub. c. licet canon. diſpoſitione Jdeo
tales non ſunt eccleſijs ipis priuati.
etiāſi anno elapſo ad ſacerdotium
non ſint promoti. Probatur hic in
textu. ſunt tamen priuandi eccleſijs
iuxta antiqua iura. que ſunt in. c. cū
cunctis. ſ. inferioꝛa. ſupra eodez. Ra
tio huius concluſionis ⁊ textus no
ſtri eſt. quia conſtitutio penalis nō
debet extendi ſed. c. licet canon pe
nale eſt. Et quia diſponit de actu
ſimplici. vt de ſimplici parochia
li non includit actum mixtum.

scz eccīam collegiatā et parochialē qō ꝓcedit maxime qñ est diuersa rō vt hic Nā collegiata parochialis ē maioꝛ q̄ simplex parochialis. maioꝛ aūt sub minoꝛe nō debz includi et facit ſm Jo.an.q̄ si tpe interdicti papa ꝓcipiat de aliq̄ ciuitate exire clerū exp̄ssis epīs.abbatib⁹.ꝓpositis archip̄bꝛis.ꝛ ꝓpositis.et reseruat solū p̄bꝛos parochiales ꝓ administrandis sacramentis tpe interdicti. etiaz dicti ꝓlati ibi p̄nt manē qñ būt parochiā et cert⁹ p̄bꝛ ad curam parochie deputat⁹ ñ erat.alias sec⁹ et sic dīē se audiuisse ꝓnūciatū fuisse p Job.papā et facit b tex.quia ex q̄ tales ꝓlati hic nō includūtur ī penali ꝓstitutione et q̄ ad penaz .alias bene includerenť.quia parochiales sūt maxime si inclusio eoꝛū penam excluderet.vt in casu p̄nti. Jdē tenz Lap⁹ et Domi.

Ultima con. Sūt āt collegiate regulares et cathedrales eccīe iure cōi ac alie q̄ in tali possessione censenť.aut p̄uilegio collegij sūt munite. Probať hic in.g.verbi collegiatas.et in.c.dilecta.de excess.p̄la.vbi de hoc et in.c.poꝛro.de p̄uileg. Si igitur dubitať ꝺ eccīa an sit collegiata.videndū ē si exercet iura collegij an videlz p̄sueuit syndicuz ꝓstituere et p illū iurare.c.imꝑatoꝛū.de iura. ca. Et an habz sigillum cōmune.de appella.significauit Itē an clerici cō sueuerūt in ea eligē p̄latū.c.j.s.eodē His cessantib⁹ licz in eccīa sint plures clerici.nō ido dī eccīa collegiā q̄ p̄nt ibi esse vt singuli. Et an hec ꝓstitutio locuz habz in eccīa q̄ mō non est collegiata sed fuit collegiata vid.eandē.

Jcui eligēdi potestas dať p viā ꝓmissi sub ea forma vt ipe secrete et sigillatim omniuz votis scrutatis et in scriptis redactis illū eligat in quem plures ꝺ capl'o q̄ in aliquē aliū cōsēserint.et ipe ꝓmissari⁹ iuxta formā sibi datā talē eligit in quē plꝰes ꝓsenserūt q̄ in quēq̄ alium.talis electio ē nulla.q̄ p̄ter formas ꝓcilij. q̄ ꝓpter.s.e.ti.facta. Hoc dicit

Pria ꝺ. Valet ꝓmissū factū in vnuz vel plures sub ea forma.vt talē eligant in quē scrutatis secrete et diuisiz votis omniū maioꝛ ps cōsenserit ꝓparatione minoꝛū Hāc ꝓclusionē hic tex.ꝓbat iūc.g.verbi nō maioꝛ Pro quo aduertendū q̄ ille ē eligendus q̄n per viaz cōpromissi ꝓceditur in quē maioꝛ et sanioꝛ ps capl'i cōsenserit.vt in.c.quia propter.s.e. Non autē sufficeret q̄ maioꝛ pars cōparatione minoꝛum in euz consensisz verbi gratia.si sunt.xij.canonici ī ecclesia et q̄nq̄ consentiunt in vnum. quattuoꝛ in alium.et tres in tertiuz electus a q̄nq̄ est electus a maioꝛi parte comparatione minoꝛum .sed non a maioꝛi parte capituli.et ido non potest p̄fici ecclesie Ratio igitur ꝓclusionis est.q̄ de ꝓpria significatione hoꝝ verboꝝ eligatis eū in quē plures ꝓparatione minoꝛū cōsenserint. Est comprehendere etiaz partē maioꝛez toti⁹ capl'i. Et sic in his verbis ꝓpēdit casꝰ in q̄ electio fieri p̄t de maioꝛi parte capl'i et per ꝓsequēs ꝓmissari⁹ p̄t seruare dictā formā sibi traditā.nec faciet p̄ter aut contra formā.c. quia ꝓpter. quia in ea continetur forma vtilis

ꝓmissi determinata vt in.c.cuz expediat ſ. eo.ti. ſm Imo. et Domi.

Secūda con. Si compromissarij ſm dictaz formaz electi. eligūt eū in quez maior pars consentit. in ꝓparatiõe minorū nõ valet electio. niſi essz maior pars totꝰ capti. Probatur hic in tex. Nã q hoc casu facta ẽ electio ꝑter formã. c. q propter Debz em̃ eligi ille in quẽ maior ps capti ꝓsentit. vt ibi. Cũ pz q ille qui hz plures voces in electiõe q̃ aliqs aliorū non dicit ꝓterea habẽ maiorẽ partẽ capti. vt h ꝓbatur. et patet in ꝓcõne. s. prima. qõ dicit Dominicꝰ nõndũ pro formatione articulorꝝ in petenda ꝯfirmatiõe electionis. quia nõ ſufficit articulare q̃ habuit plures voces q̃ aliqs aliorũ. Ex hoc em̃ nẽario non ꝓcludit q̃ habuit maiorẽ partẽ totius capituli. qõ tñ req̃ritur. vt habeat in. c. q ꝓter. ſepe allt. Scõo patz q hic eq̃parantur factũ ꝓtra legez et ꝓter qõ ſp procedit qñ est data certa forma exercendi actũ. et ꝓter illã omnes forme ſũt ꝓhibite. tũc em̃ paria ſũt facẽ ꝑter et ꝓtra. alias nõ. ꝛ iſto in. c. cauſaz q̃. in. g. ꝓ. s. de re iudi. Et ſm archi. tũc dicit fieri aliqd ꝑter legẽ qñ fit qõ nõ est in lege ſtatutum facit. c. q ꝓter. s. e. iũc. tex. hic. Jura aũt in electione ꝓſtituerũt certã formã vt lites vitẽtur et citius eccĩjs ꝓuideret. ſm Inno. in. c. q ſic. s. eo. ti

Jocundam oculos viciũ ambitionis excecat ſic q etiã monachi extra administrationẽ ſui ordinis ſoliũ prelature ꝓtendere laborãt. q̃bus obuiare volens papa ſtatuit. vt nulli religioſo ordinis mendicantiuz ex electione poſtulatiõe. aut quiſitione de ſe facta in diſcordia ad prelaturã extra ſui ordinis adminiſtrationẽ ius adq̃ratur de cetero. nec tali electiõi poſtulatiõi aut quiſitioni ꝓſensũ ꝓſtet. etiãſi magiſtri miniſtri prioris. aut generalis licẽtiam habeat aliq̃ mõ. Et idẽ ſtatuit in aljs q̃buſcũq̃ religioſis nõ mendicãtibꝰ ad aliq̃s ꝓlatiões electos poſtulatos aut vocatos a minori parte numẽo. vt nec tales electiones ius tribuãt nec electi ꝓſentire audeant. etiã habita licẽtia ſupioris. q̃cquid ꝓtra ꝓmiſſa factũ fuerit ẽ irritũ. Hoc dicit.

Prima con. Ex electiõe facta i diſcordia de religioſo ordinis mẽdicãtiũ ad prelaturã extra adminiſtrationẽ ſui ordinis nullũ ius ei adq̃ritur nec eidẽ etiam de ſupioris ſui licẽtia ꝑt adhibere ꝓſenſuz. Probatur hic in verſi. volentes. Et qui ſint mendicãtes dicit h tex. q ꝓdicatores. minores. ꝛ heremite ſci Auguſtini De carmelitis qui ſunt ꝺ q̃rto ordine mendicantium. habetur i c. vnico. de reli. domi. Et dicunt mẽdicantes quia poſſeſſiones vel reditus habere non poſſunt. Sed in certa mendicitas victum eis ꝓbet. ſm glõ. hic in verbo mendicantium Unde mendicus ſm Archi. dicitur quaſi manu dicens vel a mene qõ ẽ defectꝰ. et dico dicis. quia dicit defectꝰ. et neceſſitates ſuas cum petit ſubſidia. Et procedit cõcluſio ſi ab initio fuit diſcordia. licet poſtea ſupueniat ꝓcordia. q̃ initiũ ſpectamꝰ in electione. c. duduz. s. eo. ſm Job. mõ. et archi. s. c.

Secūda cō. Si religio
sus mendi
cans in ꝓcordia eligatur ad digni
tatem extra sui ordinis admīstrati
onē electioni cōsentire ꝑt .dum tñ
habeat superioris sui licentiā. Pro
batur hic in tex.a ꝓtrario sensu. qđ
verum si eligatur in epm.secus si eli
gatur in prelatuz alteri⁹ religionis
aut habitus.quia non valet electio.
cle.j.e.ti. Et an possit eligi ad aliaz
prelaturā secularis eccie.vide.ibi in
g.penul. Et cui⁹ superioris licētia re
quiratur.dicit archid.q generalis.
qđ veruz ſm Jo.an.si ꝓstitutio reli
giosoruz illud habeat.alias sufficit
ꝓsensus īmediatus superioris.puta
abbatis aut prioris ꝓuētualis.licz
transire non possz ab ordine sine li
centia generalis.facit.c.si religiosus
j.e.titulo

Tertia con. Electio fa
cta a mino
ri p arte numero de religioso ordi
nis non mēdicantiū est nulla.nec ta
li ꝓsentire potest etiā de superioris
sui licentia. Probatur hic in tex.in
versi.religiosos.qđ veruz etiā si mi
nor pars eligentiuz sit sanior.vel ec
si maior pars eligentiū qui dissenti
unt sint ptāte eligēdi ꝓuati .sola em
maioritas numeri hic attenditur.vt
sentit hic.g.in verbo numero.iunc.
cle.qđ circa.e.ti. Et procedit ſ cō
clusio etiā in eo religioso q esset re
ctor eccie parochialis.et eligeretur
in epm aut alium ꝑlatum a minori
parte numero ſm.g.penul.hic. Cla
ruz est em q talis est monachus seu
religiosus.ergo ꝓclusio in eo locuz
habet per tex. hic. Tñ patz q appel
latione monachi seu religiosi etiaz
in materia penali includitur religi
osus ad eccīam secularez ꝓmot⁹.ꝑ
gl. penul .hic in verbo mendicanti
um.qđ verum qñ lex disponens de
monacho.ꝓcernit personam ipi⁹.et
causa legis locum habz etiā in pro
moto ad eccīam secularē vt in casu
nostro.hic em̄ phibentur monachi
consentire .vt ambitio refrenetur in
ipis. Secus si causa legis aut statu
ti ꝓcluderet ad loca religiosoruz .q
tunc non includūtur ꝓmoti ad ec
clesiā secularē.per.g.in cle.j. de reb.
ec.nō ali.in verbo cuiuis.nisi statu
tum loqueretur per verbum vniuer
sale.quia sic includerent ꝓmoti etiā
ad secularem eccīam .ita intelligit
glō.penul.j.eo.c.et.gl.j.in fi.de deci.
de quo per Panor.in cle.j. de rescp.
et ita sentit hic Bomi.

Ultima con. Electio
facta cō
tra ꝓicta est nulla etsi ꝓfirmatio ſ
sequatur est inualida . Prima pars
ꝓbatur in fi.tex.scđa pars ꝓbatur
in.g.fi.ħ. Ex quo nō.q electio nul
la p ꝓfirmationē subsequentez non
validatur.qđ est verum.qñ est nul
la ex defectu iuris naturalis .vt q
in ea non concurrūt ꝓsensus eligen
tium et electi .tunc enim superioris
ꝓfirmatio eā non ꝑt ꝓfirmare. arg.
regule accessoriū.j.de re.iurī.qđ vez
nisi ꝓfirmatio esset facta p papam
ex certa scientia.papa em̄ facere ꝑt
vt ſto qđ inualiduz est ex defectu iu
ris naturalis.fiat validum quo ad
effectū iuris positiui.ſm Jo.de lig.
in cle.j.e.ti. Si autē nulla essz electio
ex defectu iuris positiui.vt ex defe
ctu forme.q videlz debita fōz in ea
nō est obseruata.tñ ibi est consens⁹
eligentium et electi.tūc confirmatio
pape eam validat.quia ipe est super

ius positiuū.c.posuit.ō pces .pben. Idem de pfirmatiōe inferioꝝ q̄ ad effectū validitatis gestorū fm Compostet. Inno .i.c.q̄ sicut.e.ti.s .et q̄ ad hūc defectū valet pfirmatio inferioris etiāsi electio nulla essz.ex defectu iuris naturalis .puta psens⁹.q̄ cōis error facit valere gesta.l. barbari⁹.ff.de offi.pto.c.psultationib⁹ de iu.patr ona. Talis tū cōfirmatio electionis nulle facta p inferiorez a papa non facit electū platum.vt sit secur⁹ in foro pscientie .siue sit nulla ex defectu consensus.siue ex defectu solēnitatis.p nō.Joh.an.et Panor. in.c.q̄ sicut.e.ti.s.Archi.et Lapuz. in.c.si an.s .e.

V Tquis duas electiones de se in eadem ecclesia factas simul .psequatur .et ex ambab⁹ pfirmationem petat.non ē rōnabile etiāsi protestetur se alterā p quam intentū suū consequi posset contentū esse.velle igitur iterum alteram eligē p cuius electionē alteri in totū intelligit renūciare. Hoc.d.

Prima con Licz ad eandem dignitatem de eodem pñt fieri electiones due.neqt tū vtrāqz prosecq. sed vnaz tenetur eligē. Probatur ꝫ in textu. Et qūo due electiones de eodem fieri possint ad eandē dignitatē.patz hic in exemplis.g.ij.quia a diuersis psonis fieri pñt .forte capitulum eligit dicens ad se spectare electionez.c.j.s.e. Similiter aliq̄ alij eūdē eligūt q̄ dicūt ad se spectare.p.c.cum dilectus.de psuet.s.vel fiunt due electiones ab eisdem diuersis tēporibus.alias si fierent eodem tpe ab eisdem de eodē nō essz possibile q̄ esset duplex electio.imo vnica esset electio.vt in.c.in genesi.de elect. s.fm Pau.ꝫ. In psecutione aūt negotij talis tenetur vnaz prosequi.et ex vna pfirmationē petē.vt dicit secūda pars pclusionis. Nec em̄ admittitur vtrāqz psequēdo.etiā cum protestatione q̄ altera velit esse cōtentus.p quā intentū suū psequi possit vt hic. Rō est quia solum ex vna cā pt ius habere.vt hic in tex. et in.c.inter dilectos.de fide.instru .nec est licitum vagari in incerto cum discrimine alteri⁹.vt hic iunc.g.verbi vagatur. Et protestatio vagationē inducens et ius dubiuz pseruans.vbi q̄s artatur ad certificationem act⁹ non releuat.nec valet fm Jo.mō.7 arch.

Secunda con Jus q̄situz potest quis duplici via defendē.ad querendū tū ius habens duplicem actionē aut viaz.alteram tenetur eligere. Prima ps pbatur in.c.post electionē.de pces.pben.all.hic in glō. iij.p ptrario. Nam ibi defendēdo se archidiaco⁹ initiē duplici collatione Hinc cōis inoleuit practica .q̄ qū aliqs elect⁹ aut puisus titubat ō tituli validitate tunc impetrat nouū titulū a sede aplica q̄ pt vti defendendo se ptra omnes. non aūt agēdo ad q̄rendū ius in būficio seu ad rē duplici iure possit initi .fm Bo minic. Et est rō quia iura fauorabiliora sūt vt ius q̄situz retineat q̄ vt ius ad rem pficiatur .fm Archi.q̄ primo casu nulla pt notari ambitio. sicut in casu scdo. Jta tenet La.abbas. Et ita loq̄t.l.ptra maiores.C. de inoffi.testa.7.g.in.c.iter dilectos

in verbo meū. de fi. instru. et de con cursu actionum pluriū. an simul pos sint intentari. an actor teneatur eli gere vide hic. g. nōbilē in verbo eli gere. que distinguit vt in ea ad quā solet remitti. de quo etiā in §. ceterū Insti q cuz eo.

Ultima con. Vbi duo p̄ iudicialia p̄currunt eligendo vnuz eligens renūciare videt alteri. Pro batur hic in fiñ. tex. et. c. vnico. §. de postula. p̄ela. e. li. cū p̄cor

i electio facta

non sortitur effectū quia ele ctus non p̄sentit. moritur. iuri suo re nūciat. aut electio irritatur p̄pter vi cium electi occultuz. electores quia non sunt culpabiles a tpe dissensus renūciationis. mortis. aut electiōis irritationis. habebunt ad novā ele ctionem celebrādam temp⁹ integrū dūmō nihil circa p̄dicta fraudulenē egerint aut p dolū Hoc dicit.

Prima con. Si elect⁹ de se facte recusat p̄stare consensū electio nulluz poterit sortiri effectū Probatur hic in tex. Ex q̄ patet q elect⁹ non ꝓpellitur p̄sentire. imo p̄t dissentire. vt in. c. q̄ sit. §. e. Putat tñ archidi. q mortaliter peccat. si se di gnum putat ad p̄laturam et illam non recipit. p ca. in scripturis. viij. q̄. et ibi est. g. qō verum vbi ali⁹ de est. vt ibi colligitur. tñ fm Jo. anō. electus debz vires suas metiri. vt. j. q̄. non est putanda. et sic nōt Joh. an. qō nō sp debz electus putare se dignum esse quia multa onera incū bunt p̄latis fm Jo. de imo.

Secūda cō. Si electus post p̄stitū consensū electioni renūciat aut mo ritur similiter effectus p̄firmatiōis impeditur Probatur hic in tex. An aūt istā renūciationez facere possit post p̄sensū añ p̄firmationem in ma nib⁹ eligentiuz sine p̄sensu superioris vid. hic in. g. verbi renūciat q̄ trib⁹ opini. recitatis p̄cludit q sic. et q ta lis renūciatio teneat in p̄eiudiciuz electi. sed non superioris. et ita tenuit Inno. et sequitur archid. Jo. mo. z Jo. an. z Domi. Circa istud qō de morte dicitur q̄runt doc. si in curia moriatur electus añ p̄firmationem dicatur p̄latura in curia vacare. de quo hic dubie tractat archi. hodie est. g. in verbo collato. in cle. vnica. vt li. penden. q̄ tenet q non. quia va catio eccie p electionem nō desijt fz p p̄firmationem. qō p̄bat iste tex.

Tertia con. Si electio irritetur p pter vicium electi occultū nullū sorti tur electio effectū. Probat etiā h in tex. Et licz occultuz multiplicit dī catur. vt in. c. vestra. de co. cle. z mu. Tñ in ꝓposito vicium electi dicit oc cultū. fm archi. qñ electores fecerūt debitā inq̄sitionē. nec tñ potuerunt habere notitiā illi⁹ vicij. de q̄ p Jo. an. in. c. inotuit. §. e. Et intellige cō clusionē verā. nisi ab irritatione ele ctionis fuisz appellatū. tūc em̄ appel latione pendēte eligentib⁹ non cur rit tēp⁹ p alia electiōe faciēda. quia iuste itelligūtur impediti. et adhuc posset sortiri effectū. si appellās vin ceret in cā appellationis fm archi hic

Ultima con. In p̄e dictis casibus a tpe mortis dissens⁹. renū

ciationis aut irritationis. ad eligē dum de nouo hñt eligētes integrū temp⁹. Probatur hic in tex. et intel ge quādo eligentes sciūt aliquez ex dictis casib⁹ occurrisse. ignorāti em̄ verisimiliter non currit istud tēp⁹. c. q diuersitatē. de pces. pben. c. psultationi. ij. de appella. Et p hoc qō de morte dicitur hic pz. q post mortē plati pt fieri electio. anteq̄ corp⁹ tradatur sepulture. qō tenet hic archi. de quo p Jo. an. in. c. bone. ij. s. e. ti. Et intellige hanc cōclusionē in his q habent eligē iure ꝓprio. Si em̄ aliqs hoc casuū ptingit ei q ex iure duoluto haberet eligere vel puidere. nō ad eum sz ad canonicos a qbus deuolutū fuit ius eligendi. redibit potestas eligendi. vt hic in. g. verbi integrū. Item est hic vna nōbilis glō ponens tpa q̄ dantur a iure ad expeditionem eccīaꝝ. et est in verbo aliā. quā singulariter nō. et vid.

i religiosus si- ne licentia sup̄ioris sui qui ipam dare possit electioni d̄ se facte ad platurā extra suam eccīam pscentit. pscensus nō valet. et electio ipa viribus vacuaī. et vt facili⁹ et celeri⁹ electiones eccīarū expediant statuit papa q superiores ipoꝝ. sine reqsitione suoꝝ capl'oꝝ dare pñt religiosis electis licentiaz pscientiendi. et ad platuras ad q̄s fuerint electi trāseū di. Hoc dicit.

Prima con- Religiosi arbitriū ex sup̄ioris volūtate pēdet nec velle vel nolle habz. Probatur hic in tex. et in. c. non dicatis. xij. q. j. et p cedit cōclusio in actibus legitimis q ad effectū iuris positiui. non aūt in delictis q̄ volūtarie ꝓmittuntur ita p religiosos sicut p alios. c. cū voluntate. de sē. excō. Fallit etiaz in his sine quib⁹ vita hominis naturaliter sustentari non pt. sicut est q reficiātur cibo et potu. q induant vestē ⁊c. Jn illis enim velle habent religiosi et eis ꝓmittitur habere tūc. cum talis volūtas reguletur fm formaz regule. Jta nōt Sens. i extraua. Jo. xxij. que incipit quozūdam. Item si ne licentia abbatis possūt religiosi abbatem ipm accusare et q̄ ad hoc velle habent Item agunt dū sunt i scholis. de q̄ in. g. in. ca. cum pastoꝝ ij. q. vij. de q̄. s. e. q̄rūdam fm Domi.

Secūda con- Pōt religios⁹ eligi ad platurā extra suā eccīam. sz consentire neqt. nisi habeat a sup̄iore licentiā. Probatur hec cōclusio h in tex. a ctrario. et intellige fm moderationē. c. q̄rūdam. s. eo. ti. et. li. et cle. j. e. ti. Quis āt sup̄ior pt dare hāc licentiā? Dic q cōiter per ꝓstitutiones ordinis ꝓuidetur circa hoc. et tunc ille dabit de q̄ disponit ꝓstitutio fm archi. aut nihil de hoc cōstitutione ordinis cauetur. et tūc plat⁹ imediatus monachi. puta abbas eā dabit. vt. lviij. dis. c. j. et tenet Pau. i cle. j. e. ti. nisi monacho. alterius religiōis facerent pfessionem in manibus prelati generalis aut alicui⁹ recipientis nomine generalis. q tunc solum generalis hanc licentiā dabit Jta tz Jo. an. in quodam cōsilio in ti. de regula. c. iij. Et dicit Jo. an. q ad hunc consensum pstandum sufficit consensus solius plati. Tñ si religiosus electus transire deberet ad aliā dioces. etiam req̄reretur cōsens⁹ ipi. p. c. admonet. s. de renū. et hec

de monacho nondū trāslato a monasterio intelliguntur.q̄ si translat⁹ ad aliā eccīam eligitur ꝓsentire pōt sine licentia supioris.quia iam emācipat⁹ est et liberat⁹ est ab obedientia abbatis.c.q̄busl̄ibz.xvi.q.j. de q̄ Jmo.in cle.j.e.ti. Jtē post ꝓsensum monach⁹ sine supioris licētia dissentire nō possz.ꝑ rationez tex.hic.fm Bomi.vacante aūt monasterio hāc ꝓsentiendi licētiā daret epūs cū cōsensu ꝓuēt⁹.xvi.q.j.q̄ vere fm Arch.

Tertia con-clusio est necessaria alicuius licentia q̄n monach⁹ eligitur ad ꝓlaturā in sua eccīa.Probatur h̄ in tex.a ꝓtrario.et sentit hic.g.verbi suā.facit.c.quā sit.xviij.di. Jnno.et ꝓpos.in.c.j.de postu.prela.

Ultima con-clusio Monacho electo ad dignitatē extra suam eccīaz ꝓsentiendi licentiam solus su⁹ superior potest dare nec etiaz sine iusta causa eam poterit electo denegare. Prima pars probatur hic ī fi.tex. Et fuit istud sic ꝓuisum in fauorez eccīarum. Nam alias etiā in licētia eundi ad studium requiritur cōsensus fratrum.vt in.c.ij.j.e.li.ne cle.vel mona. et hoc vt euagandi materia subtrahatur .Quid autem si superior banc licentiam dare nolit .vid.h.g. verbi obtenta.Et dic q̄ aut habet iustam causam denegandi licentiā quia electus est sibi valde vtilis. et non ita vtilis eccīe ad quam eligit. et sic papa solus posset eum ꝓpellē. ad dandum banc licentiaz.ꝑ.g. all. Aut non habz iustam causam quia est valde vtilis eccīe.ad quam eligitur.z non est sibi ita vtilis.quia plures eque idoneos habet.et sic inferior poterit eum ad dandum licentiam compellere et eo negligente eam dare cuz consensu capli sui.arc. sicut vnire. de excess.prela. c.constitutus.de religi.domi. Aut non est iusta causa respectu eccīe ad quā eligitur.quia plures sunt eque idonei eccīe.et sic superior potest compellere.sed non licentiam dare.c.nullus. xviij.distin. Aut est dubium an cā legitima subsit aut non.et sic inferior a papa p̄t compellere.quia denegare non debet sine iusta causa.sed non potest licentiam banc dare sed solus papa.solus tū epūs etiam inuito abbate potest capere mōachū ꝑ suo cubiculario.vt sit testis castitatis sue vite.vt est. glō .in.ca.cum pastoris.ij q.vij.

Allus religiosus potest eligi in abbatez nisi sit expresse professus ordinez regularem.z aliter factum est nullz. potest tamen eligi in regularis aut secularis eccīe epm .etiamsi adhuc nouitij deferat habitum. Hoc.d.

Prima con-clusio Duplex est monachorum professio.tacita videlicz et expressa.Probatur hic in textu. iunc.glō.verbi expresse. Tacita ꝓfessio fit per delationem habit⁹ annalem.de qua habetur in.c.i.j.de regula.et in cle.fi.illo.e.ti.Expressa āt ꝓfessio est illa que fit in manus abbatis aut superioris in cuius manib⁹ consuetudo aut cōstitutio ordinis eam fieri disponit.aut alicuius alterius de ipius mandato.de quo nō. in.c.porrectum.de regula.et in.c.insinuante.qui cleri.vel vo.ꝛc Nec est scriptura de substantia hui⁹ ꝓfessi-

onis expresse.sed potius de solennitate ꝓbatoria.vt postea ꝓfessus nō posset reclamare .vt sentit hic.g.in verbo expresse.in fi.et tenet.g .in.c. ruꝛsus.qui.cle .vel vo.ꝛ.

Secūda con. Nō ꝑt eligi in ꝑlatū sui vel alterius religionis religiosus.nisi sit exꝑsse ꝓfessus.Probatur hic in tex.Et qđ de alia religione dicitur.correctuꝫ est hodie p cle.j.e.ti.quia nec expresse ꝓfessus ad ꝓlaturam alteriꝰ religionis eligi posset.vt ibi.Et ꝓcedit hec ꝓclusio etiam in religione in quibꝰ non ꝓmittunt omnia ꝑalia.vt in militibus beate Marie theutonicoꝝ. Texꝰ eñ hic in ꝓncipio vniuersaliꝫ loquitur nullus religiosus.facit extraua.Jo.xxij.que incipit antiq̄.et qđ notaꝝ.de sen.excō.non dubium ꝼm Pau.et Joh.an.An aūt ꝓsuetudo possꝫ in ꝓtrarium induci .Joh. de sco Georgio vult ꝙ non.de quo hic p Jmo.et Domi.

Tertia con. Exꝑsse religionem approbatā ꝓfessus in ꝓlatum sue religionis ꝑt eligi.nec est necessariū eum etiā ad alteram ecclesiā postulari Probaꝝ hic a contrario tex.Et est contra illos qui dixerunt monachū postulandum .de quo hic in.g. verbi eligatur.Itē ꝛ ꝓtra illos qui dixerunt nullum eligendū nisi esset de illa eccīa .contra quos tex.hic loquitur de monacho qui in epm ꝑt eligi.ad aliam autē religionem monachꝰ esset postulandus.licet exꝑsse fit ꝓfessus.et hoc a papa ꝼm Joh. an.Idem in tacite ꝓfesso ad ꝓlaturam sui ordinis ꝼm Archi.

Ultima con. Religiosus tacite ꝓfessus ꝙnimo et nouitiꝰ per electionem fieri potest epꝰ. Probaꝝ hic in fine.Et ratio diuersitatis habetur hic in.g. fi.

Am expedi

at iura iuribꝰ concordare ꝛ correctiones iuriū (qñ possunt sustinere) vitare .noluit papa ꝙ forme tradite in.c.cum dilecti.s.e.derogaretur .per sequens.c.quia propter Ūñ adhuc hodie valet compromissum factum in aliquos vt ipi compromissarij secrete et sigillatim voluntatibus omnium inquisitis illuꝫ eligant in quem maioꝝ et sanioꝝ ꝑs capli consensit

Prima con. In electiōe cathedraliū ꝛ regulariū ecciaruꝫ per viam scrutinij aut ꝓmissi est procedendum. nisi ex inspiratione diuina vno ore fuerit eccie prouisū Probatur in.c.quia propter .s.eo. Et sic patꝫ ꝙ tm̄ due sunt forme eligendi in dictis eccijs. scz scrutinij.et illa est de nēcitate et ꝑ obseruanda. Ad ꝓmissum enim vno ꝓtradicente non posset procedi.vt in.d.c. quia propter.ibi vice omnium.alias ꝓtradicēs ꝑuaretur voce sua eo inuito.qđ esse non debꝫ.Omnibus autem consentiētibꝰ ꝑt procedi per viaꝫ compromissi.et tunc non videtur nēcaria publicatio .aut alia ī forma scrutinij seruanda.Qđ aūt ꝺ inspiratione dicitur in.c.quia ꝓpter.intelligit Jnno.ꝙ ꝓprie inspirationis via non sit forma.sz exceptio a formis.qđ sonat tex.ibidē .dum dicit.

nisi forsan ab omnibus ꝛc. Et ratio est quia que a deo fiunt non recipiunt formam aut legez ab homine. c. licet. de regularibus

Secūda con- Uia scrutinij ꝛ cō promissi pñt adinuicē permisceri. ꝛ ꝓmissarij ptās circa electionez faciendam ꝑt fm formā huiꝰ tex. limitari et artari. Probatur hic in tex. et in. c. cum dilecti. s. e. Ex quo patz ꝙ vbi ius dat certas fōrs ad actuz faciendum. non dicitur fieri ptra illud ius. si ille forme simul misceant qđ verum si ex tali mixtione nō resultatt alia species noua. secus si resultare alia species. vt in. c. si cui. s. eo. Ui patz ꝙ forma hic in tex. tradita non est noua forma seu alia a formis traditis. in. c. quia propter s. e. Et sentit hic. g. penul. quia ē forma ꝓmissi determinati. Idez tenet Jo. mo. Jmo. et Domi. Si enz dicerem⁹ ꝙ esset noua forma. tūc cōtra ꝓciliuz. c. quia ꝓpter. essz ista alia forma. Et quia illud ꝓciliuz irritat alias formas esset nulla. contra hūc tex. qui eaz approbat. ergo non cenſetur alia forma. Archi. tenet ptra.

Tertia con- Uno de capituło cōtradicente aut dissentiēte. non ꝑt ꝫ forma cōpromissi. de qua in tex. impediri. Ita tenet hic Lapus abbas licet aliud sit in simplici ꝓmisso vt. s. dixi. Et ratio est quia hoc casu nullus de capitulo priuatur vice sua. imo coꝛ omnium recipitur sicut in scrutinio. Ideo tenetur sequi maiorem partem banc formam eligentem. qđ nō ad limitationē. g. c. quia propter. s. e. in verbo vice omnium Et ideo dicit hic. g. in verbo inqsitis recōmendans hanc formam cō promissi. ꝙ hic sit vtilioꝛ et melioꝛ forma quā hodie habemus. quia eē magni iuriste in forma scrutinij errant et simpliciter cōpromittendo non sunt eligentes semp contēti ius suū omnino in alios transferre Et sic per hāc formaz vtile est procedere. Et aduerte ꝙ in hac forma collatio votoꝛum fieri debet. qđ hic tex. satis insinuat. sufficit tamen aliqlis collatio fm Jo. mō. nec requiritur ita plena sicut in forma scrutinij. fm Jo. mona. et forte sufficit ꝙ fiat per ipos compromissarios

Ultima con- Coꝛrectiones iurium sunt vitande et ibi fieri pōt. contrarietates iurium sunt ad concordiam reducende. Probatur hic et in. l vnica. C. de inoffi. do. Distinctionibus enim iura sunt adiuuanda si videantur contraria. c. litteras de resti. spoli. facit. c. cum tu. de testi. ỏ quo hic in. g. ij.

Am non de- ceat alicui suū officium esse damnosum statuit papa ꝙ missi ad sedem apostolicaz pro negotio electionis instruendo fm formam. c. cupientes. s. eodem. debeant in veniendo ad curiā in ea moꝛando aut ab ea recedendo quo ad perceptionem fructuum censeri residentes in ipis eccijs quaruz prosequūtur vtilitates. et quotidianis distributionibus exceptis. pcipere integre omnes fructus quos percepissent si in eccia personaliter resedissent. nō obstantibus quibuscunqz cōtrarijs cōsuetudinibus statutis aut priuilegijs. Hoc dicit.

Prima con. Missi p eligētes ad curiā p instruendo negotio electiōis hoc gaudent ꝓuilegio. ꝙ omnes fructus ꝓcipiunt quos recipent si residerēt in eccīa seu būficio ꝓbatur hic in textu. et declaratur ꝫ p glō. verbi residendo. quia si residēs in eccīa ipa ex ꝓuilegio eccīe aut ꝑsone sue concesso potest percipere fructus aliorū beneficiorum suorū eiusdem ciuitatis aut diocesis. tempore quo ꝓsequitur negotiū electionis eosdem ꝓcipiet. qō hic tex. voluit Idē intellige ꝫ opponentib⁹ aut missis ab eis si sint de eccīa. Sm doctō. Sz aliud est in electo q̄ ad curiam venit. talis em̄ artatur venire et venit causa ꝓuij cōmodi. Ideo fructus in absentia non percipiet. p ea que hic habentur in .g. verbi de causa

Secūda con. Licz instructores ad curiam missi censeantur residentes quotidianas tn̄ distributiones non habebunt. cum non censeātur diuinis ipis interessentes. ꝓbatur hic in tex. Tn̄ absens ꝓ vtilitate eccīe fingitur residens et fruct⁹ integre ꝓcipit. c. ex parte. de cle. non resi. Non tn̄ propterea debentur sibi quotidiane distributiões. Tales em̄ non debentur propter solam residentiam. sed propter diuinorū interessentiaz. vt in. c. vnico. ꝯ. de cle. nō resi. et hic in glō. verbi exceptis. Si tn̄ dentur distributiones hmōi procurantibus vtilitatem eccīe. non tenentur ad restitutionem earum. vt in. e. c. vnico

Ultima con. Statutū eccē ꝓuilegium aut ꝓsuetudo non ꝑiudicabit instructoribus missis ad curiam in hoc ꝓuilegio. ꝓbatur hic in fi. tex. quod verum nisi essent statuta consuetudines. aut ꝓuilegia firmata iuramēto per ist os missos. quia tunc propter iuramentuz seruanda essent etiam hoc casu. Sm glosam finalem hic. Ex qua videt ꝙ si ius reuocat statutuz. non intelligitur reuocatum statutuz iuramēto firmatum. per glosaz hic. facit. c. sepe ꝯ. eodem. vbi de iuramento fit mentio in reuocatione statuti iurati. et sequitur Johañ. de imol. quia alias non videtur de mente reuocātis fuisse ꝙ statutum iuratum reuocare velit. Alij contrarium tenent per verba generalia textus quibuslibet statutis ꝛc. que videntur multum facere ꝓ eis. Sm Johannem anō. qui tamen dicit ꝙ glosa hic ꝓcedit fortius quando expresse et seꝓaratim iurassent canonici seruare quod continetur in statuto. ō quo per eū in. c. ꝯ. de his que fiunt a mapar. capitu. et illud sequitur Paul. quia hoc casu subest duplex vinculum. scilicet statuti et iuramenti. ergo vno remoto remanet alterum. secus si simul iuratum fuisset. allegato. c. venerabilem. in fine. supra eo. et illud sequitur etiam Domiñ. qui dicit illud esse notabile. allegans ꝓ hoc. c. ꝯ. s. e. libro. de cōsti. vbi ad statuta tollenda per ius cōmune requiritur. de illis fieri mentionem. non autem de modis quibus firmant. Aliud tamen est in litteris papalibus. ꝙ si per illas reuocentur statuta aut consuetudines firmata iuramento non intelliguntur reuocata nisi id exprimatur. quia ille litte

re tanꝯ odiose restringuntur. Ita notat Johañ. an. in. c. j. infra de fili. presby. e. li. Dicit etiaz hic glō. in fine ꝙ si missi ad curiaz exquo fructꝰ percipiunt in absentia sicut alij tenentur etiam conferre ad expensas et concordat Joh. mona. non tamē tenentur primo expendere fructus suos et residuum ab ecclesia petere ne labor eorum sit sine fructu. ſm archidia. et sequitur Pau.

Ex principio textus allegatur q̄ tidie. ꝙ officium suum nemini debz esse damnosum. et glosa allegat concordantias

Beo qui cō-

tra electum aliquez promouendum aut postulandum ad aliquam dignitatem inter cetera opponit aliquem defectū persone aut scientie manifestum aut euidentem. non admittitur penitentia aut oppositionis reuocatio. quia si in probatione deficit puniri debet vt secludatur a prosecutione processus. et vltra puniatur ac si in probatione omnium que sibi obiecerat defecisset. in preiudicium aduersarij penitere et desistere nequibit Hoc dicit

Prima con-

Euidentem opponens defectum scientie aut persone contra promouendum ad dignitatez vlterius nequit penitere Probatur hic in textu. Unde patet ꝙ vbi ex probatione ius quesitum est aduersario. non potest proponens illam reuocare. facit clemen. constitutionem. ℣. penultimo eodem titulo. imo plus hic probatur videlicz ꝙ vbi quis in articulo ꝓponit plura quorum vnum venit qualificatiue ad reliquum oportet vtrunqz probare. nec potest reuocare alterū etiam qualitatem. de quo in. c. licet causam. de probationi. Et dicit Johannes monachi illud verum. vbi detractio qualitatis obesset aduersario. secus si ei prodesset. quia tunc permitteretur detractio illius. vt in l. si delictis. ℣. si detracta. ff. de noxalibus. vbi agens contra dominum ex delicto serui si dixit dominuz scientem potest pendente iudicio reuocare scientiam domini quam allegauit. hec enim detractio non obest domino. contra quem agitur ꝙ ea detracta potest dare seruum pro noxa. qō alias non posset. vt Insti. de noxa. in prin. et ibi glō.

Secunda con-

z finalis

Consentiente iudice et aduersario possit reuocari euidentis defectus oppositio. Probatur hic in glosa finali et concordat Archidi. Altero eorum igitur dissentiente aut contradicente id non posset opponens facere. etiamsi fecisset protestationē consuetam poni videlicet istaz Saluo iure addendi. mutandi. minuendi. corrigendi. declarandi ꝛc. Talis enim protestatio modicum aut nihil operatur. vt notatur in. c. inter dilectos. supra. de fide instrumen. z in. c. cum contingat. de officio dele. et de hoc per Balō. i. l. edita. C. de eden. et hic Domi.

xeo quod ca nonicus impubes ad electi onem cum alijs canonicis non vo catur nec admittitur electio non an nullatur .nec ꝑt de contemptu agē. exquo eñ caret diſcretione .non ꝑt habere vocem in electione. Jn eccle ſijs eē regularib⁹ ſeu monaſterijs nō profeſſi tacite vel expreſſe .vel etiaz laici cum clericis.electionib⁹ neque unt intereſſe Hoc dicit

Prima con. Cano nic⁹ im pubes non habet vocez in capitulo nec ꝑt agē de ꝓtemptu.ſi eo non vo cato fiat electio. Probatur hic in ꝓ ma parte tex. Et rōnem reddit tex. quia talis diſcretiōe caret. Tales eī in electionib⁹ eē non debent.vt hic ꝓbatur. Et ꝓterea etiā furioſi non debent intereſſe.vt hic in glō.verbi diſcretione. Quis aūt dicitur impu bes.dicit hic glō.verbi pupillare.q maſcul⁹ minoz ꝗttuordecim ānoz̄ et femina minoz duodecim annoz Nec hoc caſu malicia ſupplere pōt etatē. ſicut nec in tutela.vt Jnſti.q mo. tu.finitur.in ꝓin .licz aliud ſit in matrimonio carnali Ratio diuer ſitatis eſt.q in carnali matrimonio pubes dicit.qui generare poteſt.c. puberes.ſupza de deſpon .impube. Et ſic ibi determinate numerus an noz̄um non curatur. Jn electione aūt et tutela a iure certa eſt etas de terminata.et illa ſpectatur .Jdez in ꝓfeſſiōe facienda.vt tenz.g.in.c.cuz virum de regula.ſ̄ .Ex hac ꝓclone eē ꝓz et tex.hic q non habēs ptātē vocis dande in electione non ē vo candus ad electionem.et concoz.c. cum inter vniuerſas .c.q ſicut.c.in geneſi.ſ̄.e.De alijs differentijs ma trimonij carnalis et ſpiritualis.vi. Jo.an.in.c.tue . de ſpon.

Secūda cō. Pubes ſi ē canonicus vocem habz in electione ꝓlati ſeu pontificis. Probatur hic a contra rio textu.qō hodie intellige verum ſi ſit in ſacris.et alias non.vt in cle. vt bi.de eta. et qualita. Et ſic videt q hodie debeat eſſe ad minus in de cimooctauo anno .cum non poſſit ꝓius in ſubdiaconum ꝓmoueri. vt in cle.fi.de eta.et quali.

Tertia con. Preſentat⁹ a pupillo maioꝛi ſeptennio ſi eſt dign⁹ ꝓfer tur preſentato per patronum Pro batur hic in glō.verbi ſuffragium. in fi.et fuit qō dominicalis Bar. brixieñ.lxxvij.et ꝓbat.c.decernim⁹. xvi.q.vij. Jtē q talis ꝓtrahit ſpōſa lia licz non mr̄imoniū ꝑ.de deſpon. impu.c.vnico.et ſic licz eligē nō poſ ſit.vt hic pz.pñtare tñ ꝑt.q ꝑ pñta tionē nō ꝓtrahit ſpūale mr̄imoniū ſicut ꝑ electionē. Jta tz arch.in.d.c. decernim⁹. Jdē Pau.de leaza.q diſ putauit hāc qōnē.nullo eñ iure ca ueē q tutoꝛ admiſtrat ſpūalia.g nec ſpūalib⁹ ānexa.vt ē ius pr̄onat⁹.c. decernim⁹.et.c.q̄nto.ſ̄.de iudi.

Quarta ꝯ. Nō ꝓfeſſi ta cite vel expſſe ī regulari eccā vna cū ꝓfeſſis ñ pōt eligē Probaē h ī ſecda ꝑte tex.qō ve rū ſi eēnt clerici.fm Jo.an.aut eē no uicij.vt h̄ ī.g.vbi.tacite .qō vez niſi d ꝓſuetudie aut ꝓuilegio aut pacto ī fūdatiōe appoſito ſecularis cleric⁹ ī electiōe abbat. aūt eccē regularis hīet inteſſe qō eē ꝓt fm Hoſti.in.c. ea q̄ ad fi.ꝑ.d ſta.regu. Rō aūt ꝓclu ſionis et textus eſt fm Archidi.quia abbas per monachos eligi debet

xvij.q.ij.abbatem.non ꝓfessi autez tacite vel expresse non sūt monachi quia ad seculū redire pñt .de gratia tñ pñt tales admitti.et tunc eoꝝ voces valent.quia ꝛ extraneis ꝑt tota electio per electores ꝓmitti.vt in.c. causam.s.e.fm archi.

Ultima con- clusio. In eccīa regulari non debent laici ꝓuersi cum clericis ꝓuersis interesse electioni prelati Probatur hic in fi.tex. Idem in cōuersis laicis in eccīis secularib⁹ fm Archi.quia ex conuersiōe hmōi nō videntur ꝓtinētiā v quisse aut ꝓpijs renūciasse.xvij.q.j.vt lex.Et istō hodie satis patz cum non sint in sacris p.c.fi.de eta.et quali.Et limita hāc ꝓclusionem ꝓcedē qñ in eccīa sunt clerici et laici.et agitur de electione ꝑlati ipius eccīe qui debz esse sacerdos.fm Jo.mō.ꝛ Archi.et ꝓbatur in.c.j.de eta.et qli. secus vbi essz cōgregatio secularium tm̄.vt patet in hospitalibus et simílib⁹ pijs locis tunc em̄ tales laici pñt eligere rectorem seu magistrum.quia talis pōt esse laicus.exquo nō instituitur ad diuinoꝝ celebrationem.ꝛz ad aliquē alium piuz actū.puta redemptionē captinoꝝū.hospitalitatē.subsidium terre sancte.aut simílem. ita voluit hic.g.penul.ꝛ concor.doc.Scdo limita verā ꝓclusionem nisi ex ꝓsuetudine antiq̄ ꝛ prescripta laici conuersi cum clericis haberent interesse electioni.talis em̄ ꝓsuetudo valeret. nec est correcta per hūc tex.et hoc ꝓbat hic .g. finalis

J postquam appellatum est in scriptis. et exp̄ssa ꝓbabili causa ab electione in cathedrali vel regulari eccīa facta.ordinarius ipm electuz confirmet .non valet ꝓfirmatio.tanq̄ ab eo qui ꝓfirmare non potuit facta.nisi legitime recessum fuerit ab appellatione sua hoc primo. Elect⁹ qui tenetur venire ad se.ap.iurta tenorē .c.cupientes. supra eodem ad proequendam electionem non debet recedere de curia ante finem negotij .nisi de pape licentia .quia hoc erat de mente dicte constitutiōis .Si secus igitur fecerit.electio eo ipo est nulla .hoc secundo.Debet etiaz obseruari decretalis cupientes.supra eodez .tam in veniendo ad curiam mittendo .et alijs que habentur in ea .quando appellatur ad sedem apostolicam a ꝓfirmatōe electōis aut ꝓuisiōe per eum facta.ad quez propter inferioris negligentiam potestas eligendi est deuoluta. Hoc dicit .Et prima pars respicit materiam.c.q̄uis.s.e. Due alie partes respiciunt.c.cupientes .s.e.

Pria ꝯ- clusio. Pendente appellatione in scriptis ꝛ ex causa ꝓbabili ad electionē cathedralis eccīe ad papam interposita suspēsa est iurisdictio iudicis inferioris adeo ꝙ confirmatio interim p eum facta est nulla .Probatur hic in prima parte textus.et in.c. q̄uis supra eodem titulo. Ratio dubitandi fuit quia regulariter attempta ꝛ tata post appellationem extraiudicialem aut ante diffinitiuam in iudicio interpositam non reuocātur tanq̄ nulla nisi primo constet de veritate cause appellatiōis.vt ī.c.inē

posita.s̄.de appel.c.non.soluz.ij.rñ. j.de appel.ergo idē videbaī ḃ.q̄ vi/delicet nō devolverit appellatio cāz q̄ us ex causa ꝓbabili inꝑposita el set.nisi etiā vera essz.vt hic in.g.ver bi ꝓbabili.et sequeñ.Sz ꝓtrariuz ḃ decidit.Et rō decisionis et spēalita tis est triplex.vt hic in.g.verbi sedē aplicam.Et ꝓcedit ꝓclusio hec sive appellatio sit extraiudicialis sive iu dicialis añ sñiam.et fortius si post sñiam.quia illa appellatio fortioz ē c.solet j.ō appel.dūmō appellatio sit insinuata ꝑti z iudici.iuxta.c.si duo bus.s̄.de appel.et cle.cām j.e.ti.ī cle. Jtē ꝓcedit etiā hic tex.et ꝓclo ī po stulatione.fm doc.

Secūda con. Electus q̄ artaī fm formā.c.cupientes.s̄.e.ad sedez apostolicā venire debz negotiuz ꝓ sequi.et vsqz ad finem ibi manere.q̄ hoc est de illi⁹ ꝓstitutionis mente. Uñ si iñ licētia negotio ñ expedito recesserūt.electio vacuatur ipō iure Probatur hic in versi.si elect⁹.et sic patz q̄ ꝓstitutio etiā penalis ꝓut ē decre.cupientes.s̄.e. extendit ad id qō est de mente ipi⁹.q̄ ita punit qui mētē legis offendit.sicut qui verba eius et mētē simul offendit.vt in re/gula certū est j.de re.iur].imo dicit hic.g.in verbo mente.q̄ non dicit lex extendi ad id qō erat de mente. qō nō.et vid hic latius Joh.an.in novella.et Domi.q̄ duo ꝓsequitur. An sp in penalibus mens' legis sit sequēda.Scōm ē quid dicatur de mente legis.exquo rō dubitandi et decidendi scōi dicti tex.Scōo pz q̄ citat⁹ ad actum faciendū intelligit citatus vt stet donec actus ꝓficiat. etsi prius recesserit sine licentia cō/tumax reputatur.facit.c.j.s̄.ō iudi. Sz an elect⁹ ex causa possit recedere sine licētia sive pena istius decre.vi/de hic per Jo.mō.Sar.et Arch.

Tertia con. et vltima Decre.cu/pientes.s̄.e.locū habet nedum cum appellatur ab electiōe.sz etiamsi ap/pelletur ab inferioze a papa ꝓfirma tione aut prouisione.Probatur ḃ in fine tex.Rō dubitandi et decidē di in hoc dicto patz ex.g.fi.et pe nultima

c **ū ex eo quod**

habes in.c.licz canon.s̄.eo. q̄ ꝓnotus ad eccīam parochialez teneaī infra annū ad sacerdotiuz ꝓ moueri et personaliter residere.ali qui recusent habere ecclesias paro/chiales.exquo facultatē legendi et ꝓficiendi nullaz haberent.Quia tamen vniuersalis ecclesia ad sue re gimen viris litteratis permaxime noscitur indigere.Statuit hic pa/pa q̄ episcopi et eozum superiozes cum his qui obtinent ecclesias pa rochiales sibi subiectas dispensare valeant libere.q̄ vsqz ad septenniuz possint litterarum studio insistere. et q̄ teneantur infra illud tempus nisi subdiaconatus ordinem recipe re ad quem infra primum annum debent promoueri.alias ipso facto sunt priuati.durante autem huius/modi septennio debent episcopi et dicti superiozes prouidere.vt eccle sijs deseruiatur in diuinis.per bo/nos et sufficientes vicarios.quibus necessaria de ecclesiarū ꝓuentibus mistrenī.Elapso āt dco septēnio ō/

bent illi cū quibus fuit dispensatuz ad diaconatus et p̄sbiratus ordines p̄moueri infra ānū.alias penaz dī c.licet canon incurrunt ipso iure. Hoc dicit

Pria . p̄ōt epūs aut superioz epo dispē/sare cum clerico ecc̄iam parochialē sibi subiectā hñtem cā studiozum.q̄ infra septēniū non teneatur p̄moueri ad sacerdotiū.dum tñ infra p̄mū annū recipiat subdiaconatū Probatur hic in tex. Permittit autez epis dispensatio septēnis circa ordines. nō aūt minozes epis id pūt.vt hic i g.verbi epi. Et q̄ hec dispensatio ē iurisdictionis.sic eā facere p̄t electꝰ p̄firmatꝰ.licz nōdū p̄secratus. Item admīstratoz datus ecc̄ie vacāti. vt in.c.is cui j.e. Itē 7.c.sede vacāte vl̄ q̄si vacante.c.penulti.in fi.j. de sup. neg.p̄lato. Et hoc casu et in alijs in q̄bus epo p̄missuz est dispensare solus epus sine p̄sensu capli sui eaz facere p̄t.fm.g.hic in verbo epi. quā doc. intelligunt verā ō p̄suetudine. de iure eī requireret p̄sensus capli.7 tz Archi.in.c.i j.de fi. p̄by.et.g.j.q. v.p̄titium.et hāc dispensationem factam non posſz reuocare epus sine causa.fm.g.hic in verbo septēniū.

Secunda con. Si fi/at huiusmodi dispensatio. in loco studij vniuersalis cum eo cui collata ē parochialis ecc̄ia.nō intelligit dispensatū sup absentia. Ita tenēt hic doc. erq̄ potest studere residendo.et residere studendo.secus si cum eo q̄ habet bñficium extra locum studij fiat hmōi dispensatio. q̄ talis includit dispensationē sup absentia vt scz vadat ad locum studij vniuersalis.alias si p̄trariuz diceretur dispensatio redderetur inutilis.facit.c.si papa.j. de p̄uile. Tñ quia dispensatio ē stricte intelligenda.c.j.et.c.ij.j.ō fi.p̄by. Ideo vtile est exp̄rimi q̄ etiā superi or dispenset sup absentia fm Joh. mō.qō etiam nc̄ariū essz qñ p̄suetudo aut statutū disponeret super absentia.quia in dubio superioz non intelligitur dispensare contra statuta ecclesie aut consuetudinem .arg. c.j.ō.e.li.de consti.

Ultima con. debz superioz p̄uidere de cura et seruitio debito ecclesijs.quādo earum rectores sunt in studijs. Probatur hic in fi. tex. Inferiozes aūt prelati vt rectores cum quibus dispensatum est super absentia causa studij hanc curā parochianozum suozum alteri committere non possunt fm Ray.in sūma sua.de peni.et remis. Idem si alias essent absentes ab ecclesia sua.q̄ ad spectat ad episcopum. vt hic.qō verum nisi ad modicum tempus id facerent.qō possunt puta ad tres septimanas ex iusta causa .Ita disputando fuit terminatum Bononie p c.si quis in clero.vij.q.j.de quo Joan.in.c.iij.supra.de offic. vicarij. et Guil.in cle.vnica.j.e.ti.de offi.vica. Et illud est de iure verum.licz nūc videamꝰ seruari p̄trarium

Omissa ali cui ecc̄ia parochialis ,non dicitur vacare ante lapsum totius anni.q̄uis tātū de āno transiuerit q̄ infra ip̄m non possit ad sacerdotiuz p̄omoueri nec alteri potest antea eo inuito p̄ferri.ānꝰ āt currē ici

pit a tpe cōmiſſi regiminis et ipius habite pacifice poſſeſſionis. nō aūt currit a tpe quo qs eſt iuſte impeditus. ille aūt qui infra dictū tempus ad ſacerdotiū non eſt ꝓmot⁹. et ꝓpterea a iure eccīa ipa eſt ꝓuat⁹. nō poterit eadē vice iterato ꝓferri. vt non verbis ſz reb⁹ lex videat imponi. Ceterū q non intendit ꝓmoueri ad ſacerdotiū et tñ eccīam parochialē recipit. vt fructus ex ea p annuz pcipiat. niſi mutata voluntate ꝓmotus fuerit ad receptoꝛiuz fructuū reſtitutionē teneť. Et ille q tali eccīaz ꝓtulit ſciens eum non velle ꝓmoueri ad ſacerdotiū. ꝑter diuinā quā incurrit offenſā obligat⁹ eſt eccīaz cō ſeruare indemnē. Hoc dicit

Prima con. ꝓmot⁹ ad parochialē eccīam ſi nō ꝓmoueť īfra ānū ad ſacerdotiū. eccīa non eſt ꝓuatus. niſi totus ān⁹ eſt elapſus. Probatur hic in ꝓn. tex. Et rō dubitandi et decidendi patz hic ex. g. verbi elapſ⁹. Ex q patz iūc. tex. hic q vbi pena imponiť ex nō facto infra certū temp⁹. pena nō ꝓmittiť. niſi ex toto temp⁹ ſit elapſū. Et facit appellatus non ꝑt petē executionē ſnie añ finē āni dati ad ꝓſequēdū appellationē. licet tātū de tpe anni ſit elapſuz q infra ipm non poſſz appellationē ꝓſequi. qđ tenet Goffred. in. c. irrepreh̄enſibilis. s. de appella. licet Hoſtien ibi tenuit ꝓtra. Et rō efficax q re hic finis āni expectatur eſt. quia vltimo die poſſit obtineri diſpēſatio epī ad ſtudiuz ſm formam. c. s. ꝓri. verſi. forte pape.

Secūda con. Currit autē iſte ann⁹ a tpe q ꝓmotus ad eccīaz parochialē habz aut habere ꝑt pacifi cam poſſeſſionē regiminis. licet etiā nō pcipiat būficij fruct⁹. Probať h in verſ. ann⁹. iūc. g. verbi pacificam Tñ ſi fruct⁹ eccīe alteri debeanť ex ꝓſuetudine aut ꝓuilegio. forte ad q̄n quēniū. vt in. c. ſi ꝓter. s. de reſcꝛ. ni hilomin⁹ tñ teneť iſte a tpe q hz libe rū cure exercitiū aut p eū ſtat q minus habeat ad ſacerdotiū ꝓmoueri. ſm arch. h. alias loc⁹ erit pene ꝓnatiōis. vt h. et archi. xxiij. di. in nomine dñi. et Pan. in cle. ſi. ō. eta. q̄u. Et idē intellige in oīb⁹ hūtib⁹ būficia aut officia in eccījs q hñt certuz ordinē de iure ꝓſuetudine aut ſtatuto annexū. q a tpe habite poſſeſſionis pacifice aut officij ad ordinem illū ꝓmoueri debēt. Ad hoc tñ q ꝓmot⁹ ad būficiū ꝓueť ꝓmo incōpatibili ipo iure reqriť eē pacifica pceptio fructuū. aut maioꝛis ptis. vt ē tex. in. c. ſi tibi ꝓceſſo. j. ō pben.

Tertia con. Nō currit hoc temp⁹ vnale iuſte impedito. nec ꝑt cōferri eccīa pochial' ō nouo ei' q a iure ea ꝓuat⁹ ē. q. j. ānū ñ ē ꝓmot⁹ ad ſacerdotiū. Probať h ī verſ. ān⁹. et ſequē. Et de iuſtis ipedimētis dat tria exempla. g. h ī verb. ipedimēto. ⁊ tz q elapſo ān̄o ceſſāte impedimēto ſi rector nō ē ī ſacerdotio ꝑt ꝓferri altēi eccīa eo nō vocato. et hoc cautū ē ſm Lapū. Et ita cōiē fit ī ꝑctica. p hoc eñ ꝓfirmat collator ius ſuū. q de iure ꝑt ꝓferre vt h patz. Nō ſcde ptis pcꝛonis ē ī tex. q alias verbis tñ lex eſſz īpoſita. qđ eē nō dz put hic habetur. et in concoꝛ. hic. in. g. verbi faciendum allega. nec debet lex eſſe ludibꝛio id ē digna haberi ludo et ptēptu ſm Arch.

Ultima con. Recipiens fructus eccie tenetur ad restitutionem si se non velle clericari in mẽte gerebat.et tñ eccĩam tenuit.nec ordines vt debuit recepit. Probatur hic in versi.ceterũ. A ptrario ergo patz q si iste postea mutata volũtate ordines recepit.fructꝰ pceptos restituẽ non teneꝫ.vt pbat hic.tex.

Jabbatez ec clesie romane ĩmediate subiectũ ptingat eligi in epm.non est illud illicitum.non potest tamen sibi dari licentia suũ deserẽdi monasteriũ ab alio q̃ a papa.aut apo.se. legato de latere misso. legatus etiã de latere qui maius in prouincia sibi decreta post romanuz pontificẽ habet imperium.electiones archiepiscopozum epozum et exemptozuz potest confirmare.alius autez legatus id non potest.nisi ad illd habeat spẽale mandatum. Hoc dicit.

Dria . Quilibet prelatꝰ episcopo inferioz etiamsi sit exemptus.potest ad aliã dignitatem eligi et non postulari. Probatur hic in textu qui ad hoc solet allegari. Dignitati autez episcopali alligatus postulari debet et non eligi.c.finali.s.de postula.prelato.et ibi patet ratio diuersitatis. et ratio dubitandi ꝛ decidendi .pz hic ex.g.verbi elegistis

Secũda con. Exemptus iepiscopum electus non potest desererе suam ecclesiam.nisi a papa aut legato de latere transeundi habeat licentiam. Probatur hic similiter i textu. Nec sufficeret hoc casu tacitꝰ consensus pape aut legati.fm archidiaconum.quia textus hic prohibz transitum nisi habita licentia .facit nota. Johañ.and.in questioñ .mercurialib.super regula cum non stat ff.de regu.iur]. Ex quo patet q̃ legatus de latere potest se intromittere de exemptis et sedi apostolice ĩmediate subiectis. Unde appellatione sedis apostolice comprehenditur legatus de latere.quod̃ verum nisi ponatur verbũ apostolice sedis in materia reseruata specialiter pape .tũc enim solus papa designatur. vt in clemen.quia contingit .et ibi glo.ꝺ religio .domi .vel etiam nisi adiiciatur verbum restrictiuũ.puta dũtaxat.quia tunc non comprehenditur legatus etiaz de latere fm Pau. hic Sic et vbi diceretur sine licentia pape aut nostra.tunc enim non sufficit licentia legati.vt.s.eodez cupientes.vbi dicitur coꝝ nobis. Et hec faciunt q̃ si papa dicit reseruata nobis absolutione talium excõicatozum.q̃ penitentiarij pape non possunt illos absoluẽ fm Pau.et sequit Lapꝰ in .cle.grauis de sen.ex.

Ultima con. Legatꝰ de latẽ potest electões epozum.archiepozũ.ꝛ exẽptozũ ꝓfirmare.aliꝰ legatꝰ illud nõ pt.nisi ad hoc habeat mãdatum spẽale. Probaꝫ ꝟ in fiñ.tex.et rõ ponitur in textu.

J cópromis- sarius electus ad prouidendum ecclesie infra tempus iuris eligere negligit. in superiozem

potestas eligendi devoluit. Si aũt eligit sed indignũ scienter aut ignoranter non ad superiorẽ sed ad cõ promittẽtes revertitur. nisi in talez scienter consensissent. quia dol' aut culpa compromissarij nõ debz eis qui in nullo peccaverunt imputari tt idem si ꝓmissarius idoneum elegit. sed ille ꝑsentire renuit. Porro ꝓmissario eligente indignuz scienter ipse et non compromittentes (nisi consentirent) a suis beneficijs per triẽnium est suspensus. Talis tamẽ pena in eũ compromissario non habet locum. quia eũ nullam penaz suspensiõis a iure impositam incurrunt nisi de eis fiat mentio in iure specialis. non bz ec̃ locuz ꝟ pena. nisi i electiõib' eũ ꝓxi supiorũ Et ad bñficia que sic peccans in illa obtinet ecc̃ia restringitur. et idẽ intelligendũ de bñficijs eius. q̃ deficit in probatione illius qõ obiecit in personam electi aut promouẽdi. Hoc dicit vsq; in finẽ

Prima con. Si compromissarij ad eligendum dati fuerint negligentes. ad superiorem devoluit ecc̃ie provisio. secus si delinquãt in dignum eligendo. quia tũc ad compromittentes iterum spectat electio Probatur hic in tex. Nõ diversitatis est. quia ꝓtra negligentiam compromissarij poterant compromittẽtes sibi providere non dando compromissario totũ tempus iuris qõ habebant aut sollicitum eligendo. vt hic in glõ. verbi trãstulerũt. ergo si illud non fecerunt eis imputatur Si aũt totum tẽpus iuris eis dederint aut simpliciter ꝓmoti erunt. tunc re nõ existente integra. nõ possunt potestatẽ eligendi revocare. vt nõ. glõ. añpenul. in. c. in causis. s. e. titulo. sed contra doluz ꝓmissarij sibi non poterant providere. Ideo talis eis nõ imputat. Item alia rõ est quia factuz ꝓcuratoris in omittendo nocet domino. non aũt factũ eius in ꝓmittendo. nisi dñs id ratũ habuerit. fm Archid. et glõ. hic in verbo transtulerunt. Dicuntur aũt compromissarij negligentes. qñ infra tempus iuris prętermittunt eligere nullo legitimo impedimento detenti. alias secus. Probatur in. c. quia diversitatem. s. de ꝓcess. pbẽ. c. cum ex eo. in fi. et. c. cõmissa ℣ porro j. e. fm Jo an. Et scdam partem intellige de indigno electo a cõpromissarijs in dignitate expressa. in. c. cum in cunctis. s. e. fm Joh. an. in questiõe mercurl. posita sup regula odia j. de re. iur. Tunc eĩ ad cõpromittentes redit potestas eligendi. nisi ipi scienter hanc electionem ratam habuerint. quia tunc alienam facerent suam. vt in. l. si ꝓcurã. ff. de ꝓdic. indebi. et hic in tex.

Secũda con. Devolvitur potestas eligẽdi ad supiorem etiã si negligentia ꝓmissarij sit fraudulosa. Probatur hic in versi. idem iũc. g. in verbo negligenter Exquo patet q̃ lex imponens penam negligẽti actum facere infra certum tẽpus ꝓrebendit sub negligente negligẽtiam etiã dolosam. qõ nõdum

Tertia con. Si cõpromissarij infra tps debituz elegerunt dignum. et ille recusat consentire debz potestas eligendi ad compromittentes redire. Probatur hic in versi. idem

iuncta gl.verbi consentire.qui intelligit illud verum.nisi eis fuisset data potestas eligendi semel et pluries.q̄ tunc forma mādati esset ꝓuanda. nec vnica electione ꝓsumpta eēt eoꝝ potestas.Ex quo patet q̄ vbi eligendi ptās alicui datur ab homine vt ip̄ curatore et compromissario.tūc vnica electione ꝓsumit potestas illius.licet non sortiat effectū vt hic probat nisi aliud importarent v̄ba ꝓmissionis seu mandati.vt iam dixi per glo in verbo ꝓsentire. Secus autem vbi ptās eligendi ꝓpeteret alicui a iure ꝛ originaliter.nō ex accidenti vt in canonicis alicuius eccīe. Tunc enim si prima electio non sortiē effectuz nō ē ꝓsumpta eoꝝ ptās.sed possunt de nouo eligere et variare. vt i.c.si electio. s.eo.Vbi aūt a iure et ex accidenti ꝓpter videlicet negligentiā inferioris alicui ꝓpetit ptās eligendi. tunc vna electio etiam ꝓsumit potestatē illius ꝑut nōt glo.añpenū.in dicto.c.si electio.Et hec faciunt q̄ vbi dat alicui ptās exercēdi certos actus nō potest iterare illos.etiamsi primus act⁹ non teneat.Itē q̄ vbi delegat⁹ ꝓfert sententiā diffinitiuā etiā nullā. non pōt ampli⁹ se intromittē.quia functus officio suo siue bene siue male. de quo in.c.lris.supꝑ de off.delegl.

Quarta ℭ Compromissa+ris scienter inducentes eligentes a beneficijs ecclesiasticis que in illa obtinent ecclesia p trienniū sunt suspensi.nō autē ꝓmittentes nisi ratuz habuerint electionē hmōi.Probat h̄ in ℱ.porro.Et ratō pcōnis habeē hic in tex.q̄ nemo debet alterius odio p̄ grauari. ad qđ h̄ tex.solet allegari.et ꝓcordātie sūt i gl verbi nō ꝙuenit.Et durāte hmōi suspensione debent suspensi fructib⁹ ecclesie sustentari si egeant.ne in opprobriū cleri mendicent ſm Arch. ar.c. si.xciij.dist.Et idem vbicunq̄ suspendit bñficiat⁹ a beneficio ꝓpter crimen ꝓmissū.Secus si suspenderet rōne ꝓtumacie q̄ tunc durāte suspensione.p hibent aliquid ꝓcipere.vt i.c.generali.supra eo.q̄ tunc in ptāte sua ē illā suspensionē euadere purgādo ꝓtumaciam.qđ non p̄t q̄ntūcūq̄ peniteat si ꝓ crimine ꝓmisso suspendat. facit gl. similis in cle.vt hi q̄.de etat.et q̄lita. ij.rñf.sup verbo dimidiū.et sup v̄bo bñficijs.in.c.q̄.sepe.ℱ. eo.Et qđ si isti non habeant in ista ecca bñficia?Tene quod hic habet in glo.fi.

Quinta ℭ Nec suspensionis+nis pena nō habet locū nisi in Epoꝝ ꝛ superioꝝ electionibus nec i Epis.q̄ tales nullaz penam suspensionis incurrunt a iure latam.nisi de eis fiat mentio spēalis. ℘robat h̄ in tex. Et solet allegari sp iste tex.ad hoc q̄ Epi nullā suspensionis penā a iure ꝓmulgatā incurrūt Idem est in sñia interdicti.et ꝓcor.c. quasi periculosū.ℱ.de sen.ex.et ibi ponit ratio istius. Aliud est tñ in excōicationis pena vt ibi ē glo.in v̄bo suspensionis.In casu tñ hui⁹.c.ꝛ.ℱ.cleric.in.c.cum in cunctis.supꝑ eo. Epūs punict alia pena arbitraria ſm Archiđ.quia vtiq̄ deliqt.ar.c.de causis supra de off.del.Ex q̄ ꝑz q̄ vbi quis deliquit et non est locus pene iuris erit loc⁹ pene arbitrarie ſz ℘e.de an.

Procurator

ꝓstitut⁹ ad appellandū ab electione.postulatione aut ꝓuisione.nō admittit.nisi oīa ꝛ singula qui in ꝓsonā aut formā vult obijcere.in ei⁹ mādato sint simplr expressa et clare.et nisi spēale habeat māda

tum iurandi corporaliter in animas constituentiū.q ipi credunt expressa esse vera et se probare posse. Hoc dicit. Et venit ad declarationem.c. vt circa supra eo.fm gl.i.hic

Prima con-clusio procurator cōstitutus ad appellandū ab electione postulatione.aut prouisione extra iudicium quo ad duo hic expressa habere debet speciale mandatū. Primū ē quo ad obijcienda.de quo hic in glo verbi singulariter.et clare. Et hodie dicendum de hoc.vt in cle.pstitutionem.ij.rūb.eo.t.quia exprimi debent singulariter crimina et circumstātie. criminū in procuratorio.alʒ non est sufficiens vt ibi.et glo.in cle.non potest.de procu.sup verbo in mandatl. Scōz est q ad formā iuramēti pstandi in aīas constituentiū. que etiaz in mandato debet ptineri pcurationis Sine enim speciali mandato non pt quis iurare in aīas pstituentis.c.ij.j. de iura.ca. Alios casus in quib⁹ speciale mandatū requirit.enumerat gl in.c.q ad agendū. de procurl.j.

Altima c-clusio procurator fm formā huius.c.constitutus ad appellandū.etiā in animā priam subire tenet iusiurādū.admittit etiam ad prosequendaz appellationē legitime fm formā.c.vt circa.interpositā.Iz nullū hēat spēale mādatū Prima ps probat p Jo.an. hic super glo.fi. Nec enim alʒ satisfactū est constōni vt circa.s.eo. nisi ipe appellans iuret. Et sic refert Archi. fuisse pnūciatū.licet ipse teneat ptrariū. Sed Pau.tenet cū Jo.an. Unde ad glo.fi.hic dū dicit procurator.ergo iurat in aīam dñi. non in propriam. suppl'endū ē.s.tm.et illa fuit mens Jo. an. Scōam partem tenet Spec.ti.de pcurl.§.iv̄si.sed pone.et sequeñ.et facit hic tex.qui dicit ō pstituto ad appellandum Secus igit in eo qui dat ad prosequendū. Idez si detur ad excipiendū crimina vel defectus cōtra electuz.qz non oportet q specificent fm glo.iiij.cle.non pt.de procurl.

J confirma-cionē electionis pter omissam solennitatem debitaz infirmari ptingat.aut q confirmans ptātez non habuit pfirmandi.non pter hoc electio alʒ canonice facta intelligit infirmari. Hoc dicit.

Conclusio talis elicit ex tex. Cōfirmatione electionis cassata.non est cassata electio alʒ canonica. Probat hic i tex.et ratio pclusionis patet in glo.fi quia confirmatio habet se accessorie et electio vt principale.cum p electionem conferatur titulus plature ⁊ habitus ptātis administrande. Per cōfirmationem aūt solū exercitiuz.c.q̄nto.et que ibi notant.lxiij.distī. Et sequit pe.de an. Aliaz rōnem dat Jo. mo.q in separabilib⁹ inutile non viciat vtile vt in regula vtile.j.de regu. iu. Electio āt et pfirmatio sunt actus diuersi et separati ab inuicem vt nō. Jnno.in.c.ij.s.de resti.in integ. Et p has rōnes dic idem in confirmatiōe alioz actuū.puta sententie.priuilegij donatōnis.statuti.transactionis.aut pacti. In his enim q̄q̄z solz intervenire confirmatio.c.bone.c.cū dilecta cum filib⁹.de confir.vti.vel inuti. Et sic confirmatione infirmata nō intelligit id quod erat pfirmatū infirmatū.quia actus sunt diuersi vt hic. Et limita hunc tex.et conclusionē vt in glo.fi.nisi confirmatio infirmaret vicio electionis. vel nisi infirmet simul

confirmatio et electio. in dubio refe renda est sententia ad acta et causam deductam in actis.vt hic in glo.fin. quod nota

uia sepe va- cātibus ecclesijs cathedralibus regularibus aut collegiatis.capla ꝓuent⁹ aut singulares persone ipaꝝ ecclesiaꝝ.occupant inde diuidunt.surripiunt.aut dilapidāt bona a prelatis ipsis dimissa aut vacationis tpe obuenietia que potius deberent in ecclesiaꝝ vtilitatē expendi.vel futuris successoribus fideliter reseruari. Ideo statuit papa ꝙ illi q̄ de cetero p̄dicta facere p̄sumpserunt eo ipso sint tādiu ab officio ⁊ beneficijs quibuscunq; suspēsi donec de oībus ꝓceptis plenariaꝝ restōnem fecerint.non obstantibus q̄buscunq; priuilegijs.statutis.ꝓsuetudinibus.iuramento.ꝓfirmatōne apl'ica. aut alia q̄cunq; firmitate roboratis.que oīa q̄ ad hunc casū papa cassat et irritat ⁊ nullius de cetero vult eē firmitatis. Hoc dicit. Et indirecte facit ad titulū vt in glo.quod nō.

Prima ꝯ Bona p⁹ mora tem prelati remanētia aut vacationis ecce tpe obuenientia debent in vtilitatez eccaꝝ expendi.aut futuro successori reseruari. Probat hic in tex.et in.c.p̄nti.j. de off.or.⁊ in concor.in glo.sup vbo reseruari allegat. Necessarie tñ expēse de illis possunt deduci ſm Arch. de quo vide in cle.statutū e.ti.super verbo expensis. In qua cle.declarat hec pstō.vt etiam habeat locū in ꝓuenītibus tpe vacationis ex iurisdictiōe prelati.aut sigillo. Et i hoc reproba tur hic glo. Jo.an.sup verbo reseruari.et approbat opi. Arch.vt ibi p glo

Secda ꝯ Occupātes aut dissipantes bona p̄latoꝝ cathedraliū regulariū ecclesiarū aut collegiataꝝ.sūt eo ipso et manēt tādiu suspensi ab officio et beneficijs quibuscunq; donec oīm ꝓceptoꝝ restitutionē fecerint plenarie. Probat hic in tet. Et de bonis dimissis p alios p̄latos disponit.c.p̄nti.j.de off.or. Et aduerte ꝙ tex.loquitur de bonis ipsoꝝ p̄latoꝝ distictis. Ideo si bona ꝓmunia vacationis tpe male administrant capla.collegia.aut ꝓuentus. mortaliter quidem peccant.sed pena hui⁹ pstōnis non tenent ſm Arch⁹ Et ꝙ distincta bona Capl'm tpe vacatōnis administrat. ꝓbat in.c.cupientes.j.ad hec.s.e.De talib⁹ enim debet Capl'm rōnez reddere futuro successori.c.vnico.j.fi.j.de cle.egro. Itez non hz etiam locū ꝓclusio.et text.hic in extraneis qui non sunt de collegio aut ꝓuentu si occupant bona ſm glo hic in verb.eaꝝ. Et quid operet hec suspensio a beneficio in monacho. dicit hic Arch⁹ post Inno.et Hosti. in .c.dilectus.ij.de symo.ꝙ non vocabitur ad tractatus ꝓuentus.nec in illis vocē habebit.nec recipiet prebendā in ꝓmuni.sz in ergastulo. Item si tal' non habeat vnde restitutionē faciat. ꝓmutabitur sibi in penam corporalē Nemo enim ad impossibile p̄t obligari.c.nemo.j. de reg.iur.l.

Altima con- Suspensus donec satisfecerit.post satisfactionē nulla absolutione eget. Probat h in gl. verbi donec.et similis glo.est in cle.i. de deci. sup verbo donec. quam nō. Interim aūt ꝓuidendum est ecclesie de fructib⁹ vt hic in gl. verbi officio Et an celebrās durāte hmōi suspensione sit irregularis.vide hic Archid.

qui videt sentire q̄ non. Ex tex nō differentiaz esse inter conuentū. z capitulū.nā Capl'm respicit ecclesias seculares vt in.c.i.et in.c. cōgregato.e. ti.Conuentus vero sunt regulares.c ij.de sta.reg. Item nō ex tex.differentiam esse inter surripere et dilapidare.quia surripe est latenter capere. .xij.q.v.c.sicut bi.Dilapidare autez ē prodigaliter et indifferenter exponere.vt in.c.ij.ad fi.ꝫ.de sta.mō.Itē nō differentiā esse inter iacturam z damnum seu dispendiū.quia iacturā patimur scienter z vltro seu sponte vt patet in his qui propter tempestatē res suas iactant in mari.l.i.z.ij.ff.ad.l.rodi.de iact. Damnū fit nobis nescientibus.c.olim.c.in.nostra.de iniurl. et dam.dat.

Constitutio vt circa.eo.tit.formam dans appellādi illis qui se opponunt electionibus.postulationibus. aut prouisionibus. non habet locuz nisi in appellationibus extraiudicialibus quia in iudicialibus debēt seruari iura antiqua.exquo non reperi unt immutata.

Ex tex elicitur talis cōclusio Forma appellādi tradita in.c.vt circa.consistens in modo specificandi crimina z defectus.et in iurando locū vendicant sibi solū.qñ appellat extraiudicialiter ab electiōe postulatione.aut prouisione. non āt si appellat in iudicio.Probatur hic ī tex.Unde si in causa electionis indici aliter appellat a iudice. seruari debēt antiqua iura.l.c.vt debitus.ꝫ. de appel.et.c.cozdi.j.illo e.ti.et.c.i.ꝫ.e.li. et ti.Et sic si ab interlocutoria appellet aut grauamine sufficit appellare ī scriptis expressa causa.Si aūt a diffiniti ua et in continēti sufficit dicere viua voce Appello ab iniusta sententia.l.ij ff.de appel.et.l.litigatoribus.C.eo.t. Et aduerte q̄ appellatio interposita ab executore dato super quisione beneficij dicit iudicialis.si assumat sibi partes iudicis alias dicet extraiudicialis fm doc.facit gl.in cle.vnica.de off.deleg.et Innoc.in.c.dudum.de p̄sumpti.

Ex tex nota q̄ iura que non reperiuntur correcta aut mutata sunt obseruanda. facit.l. precipimus.C.de appell.l.sancimus. C.de testa.Quod enim nō mutatur quare stare prohibet?

Si cui omittitur plena et libera administratio seu procuratio cathedralis ecclesie a se de aplica.que sola illud facere potest libere potest facē que ēpalis iurisdictionis sunt.et que posset electus cōfirmatus.dūmodo abstineat ab īmobiliū bonoz alienatione.Ea autē q̄ sunt ordinis ēpalis(nisi Ēpus sit)alijs cōmittē debet expedienda. Hoc ō

Ex tex elicitur talis cōclusio. Habens plenam z liberam in spūalibus z temporalibus a papa administrationem ecclesie cathedralis.potest iurisdictionalia exercere.non autem sacrā.nisi fuerit ēps. Probat hec conclusio hic in tex Et sic videt q̄ prelat⁹ ecclesie habeat plenam et liberam administrationem bonoz ecclesie.de quo hic in gl Et conclusiue dic aut papa in cōmissione administrationis expriīit q̄ cōmissarius habeat liberam et generalem.et res est plana.ita potest intelligi tex.hic Aut id non expriīit. et sic si sunt actus quos gerere potest prelatus sine consilio et consensu Capl'i

dicitur in illis habere liberam et ge-
neralē.vt in.c. pastoralis.de his q̄ fi.
a prela. Aut non potest gerere sine p-
sensu capli.et sic si psentit Capl'm ha
bet liberam et generalez. aut non cō
sentit.et sic non hz liberam fz Bom̄.
Post Jmo. Patet scdo ex conclusiōe
q̄ iste administrator non potest do-
nare de bonis ecclesie. etiaz mobilia
vt fructus.quia nō est sponsus nec p-
latus ecclesie.xxiij.dist.presbyterum.
nec fructus suos facit.sed tenetur om
nia reseruare futuro successori. et de
administratione tenetur reddere rati
onez.ij.q.vij.c.caput. Administrat ät
et disponit de bonis et rebus fm for
mam.c.grandi j.de suppl.negli.prela.
et.l.procurator cui libera.ff.de pcu.
et propterea quotidianas expensas
de bonis ecclesie habebit.c.i.§. penul'
j.de cle.egro. Nec expirat officiū ei⁹
obitu pape vt in glo.fi.et concordat
Archi. Et durante eius officio non
possunt eligere aliū Ep̄m.vt in eadē
glo.quam etiam sequitur Archid.et
Compostl.alt'.c.vt nostrū.s.de appell'
Sed Pe.de anco.tenet q̄ possunt in
terim eligere.et sequitur Bom̄ qui di
cit id probari in.c.obitum.lxi. distin
et in.c.constitutum.vij.q.i.vbi punit
visitator si nō procurat q̄ electores
eligant. Item potest hmōi visitator
licentiare clericum vt transeat ad ali
am ecclesiam p text.hic qui admit ei
potestatem alienandi bona immobi
lia. Et in hoc destruitur glo.lxxi.dis.
.c.fraternitatis. Et qd dicit Arch.in
.c.fi.j.de sup.negli.g.prela.vbi contra
rium tenuerunt. Et procedit hic tex
etiam in administratore dato inferi-
ori ecclesie. excepto eo quod hic dici
tur de solo papa.z de requirentibus
munus consecrationis fm Jo.and.
Item aduerte q̄ vnus Ep̄us potest
dari administrator duarum eccleſia-
rum cathedralium.ita tenet glo.xij.q.
ij.c.qm̄. Item et abbas ecclesie cathe
drali potest dari administrator z tūc
potest ea que h̄ habent.imo z mino-
res ordines conferre subiectis illi ec-
clesie.per.c.cum contingat. de etat.et
qualit.fm Bom̄. licet quidam tenue
runt contra per tex.hic qui dicit solū
Ep̄m posse ea que consecrationē re-
quirunt.sed intellige verum in his q̄
abbas non potest

Ndemnitatibus

monasteriorz monialiū papa occur-
rere cupiens. statuit.q̄ nulla monia-
lis ad electionem admittat̄ in mona-
steriis earum.nisi duodecimū annuz
peregerit.et tacite vel expresse profes
sa fuerit. Nulla q̄ in abbatissam vel
priorissam vbi per talem monasteri-
um gubernatur eligatur.nisi.xxx.an-
nos compleuerit. et expresse ordinez
regularez professa fuerit. Sane si ad
electionem per viam scrutinij contin
gat procedi.z vota monialiū i diuer
sas dirigi illa que a duabus partib⁹
numero fuerit electa.si alias reperiat̄
idonea diligenti examinatione p su-
periorem vt ad euz spectat premissa
confirmetur.z confirmata si abbatis
sa sit benedicatur.exceptione. contra
dictione. aut appellatione quacunqz
alterius partis non obstāte. Si autē
nulla fuerit a duabus partib⁹ electa.
tunc etiam post scrutiniū publicatū
et electionem secutaz possunt monia
les in aliaz seu alias vota sua dirigē
tes.anteq̄ ad extraneos actus diuer-

tant omni cessante prauitate.electe a maiore parte numero accedere. Et si per hmōi accessū ad duas partes numero poterit peruenīri. tūc debet ac si duas partes ab initio habuisset p̄firmari et benedici. Si tamen moniales alique contra sic confirmatam benedictaz ac in possessione administrationis existentem voluerint īmodum denunciationis aut accusatōis aliqua proponere.propē quod abiici debeat a dignitate nō repelluntur ab hmōi facultate. Si autem ad electam a maiorī pte. alie noluerint accedere.aut non tot q̄ cuz alijs prius in eam consentientibus faciāt duas partes numero. tūc super obiectis p alteram partem et super alijs que in tali negocio sunt inquirenda ex officio plane et sine strepitu et figura iudicij superior inquirat.anteq̄ electionem confirmet vl infirmet.Sed causa pendente.sic electa īspiritualibus et temporalibus administrabit libere.sic q̄ de reb⁹ monasterij nihil alienet.nec aliquam de nouo in monialē recipiat. Si aūt aliqua eligatur.aut nominetur a minori parte numero.illi nullum ius adquiratur ex tali electione.nec electioni ipsius possūt alij accedere.Et vt facilius monialiū habeatur concordia vult papa q̄ in eis non fiat collatio zeli ad zelum. meriti ad meritum.sed duntaxat numeri ad numerum. Hoc dic̄ vsq̄ ad ℣. cetex.

Prima con. Nulla monialis admittitur ad electōnem actiuam. nisi sit pubes effecta.et tacite vel expresse professa. Probatur in prin.h⁹ tex. et concordat.c.ex eo quod.supra eo. ti.quod in viro loquitur. In electione autez passiua requiritur professio expressa.vt hic et.s.e.nullus.

Scda con. Quāuis attingēs.xxv. annū potest eligi in abbatem.nulla tamen monialis in abbatissaz aut priorissā conuentualem potest eligi.nisi.xxx.etatis sue annum expleuerit. Probat hic in versi.nec in. Prima pars tam quo ad abbatem probatur in.c.cum in cunctis.℣.inferiora.supra eo.et hoc expressius in cle.ne in agro.℣.ceterum.de statu regul.qui.℣.licet loquat in prioribus.tam locum habet etiā in abbatibus fm Abbat. Lapum.et sequuntur hanc conclusionem Joh. mona.z Archi. Et ratio specialitatis in abbatissa quare in ea nō obseruat dictus.℣.inferiora.est propter fragilitatem sexus fm docto. Nec ob.C.de his qui ve.etat.impe.l.ij.vbi probat q̄ citius femine cōceditur venia etatis q̄ masculo qa femine concedit in xviij.anno.masculo solum in.xx. Nā dicendum q̄ illud procedit in administratione proprij patrimonij. Istō c.loquitur in administratione patrimonij ecclesie Jo.an.dicit q̄ istud dependet a voto principis.cui placuit sic disponere.nec est opus alia rōne.

Alia omnia que in hoc tex.habentur sunt specialia inducta in electionibus monialium vt euitetur in eis discordia. Facile enim inter moniales.nisi esset prouisum.ex discordia ipsarum graue dispendiuz ecclesijs immineret.et sibi inuicez opprobria inferrent. Jd enim soluz mulier tacere potest quod nescit fz doc. Et ex his reddi potest ad singula ratio specialitatis

Ceterum si in electione monialium per formam compromissi fuit processum. tunc si electe se opponat pars minor. confirmetur et benedicatur electa. sicut dictum est in forma scrutinij quando a duabus partibus numero facta fuerit electio non obstante minoris partis exceptione. contradictiõe. aut appellatione. reseruata tamen sibi accusandi et denunciãdi facultate. Si autem maior pars se opponat differtur confirmatio. donec de obiectis facta sit inquisitio. pendente tamen inquisitione conceditur electe administratio. dummodo ab immobilium alienatione. et monialium abstineat receptione. nisi opponentium pars sit duplo maior alia. tunc litis eventus expectandus ẽ. nec antea administrabit electa. Porro si in casibus in quibus opponentes audiuntur ad se. ap. interponatur appellatio. debẽt appellantes seruare formam. c. vt circa. supẽ eo. ti. non tamen tenentur appellãtes eligentes aut electe. imo nec debẽt personaliter ad se. apost. venire quia non decet eas propter sexus verecundiaz et sue cõditionis statum. extra monasteria sua euagari. nec expedit eis publico cetui demonstrari. debẽt tamẽ pro appellationum et electionum negocijs prosequendis mittere ad sedẽ apostolicam procuratores sufficienter instructos. iuxta formam. c. cupiẽtes. supra eo. tit. alias incurrunt ipso iure penas in eadez constitutione cõtentas. Postremo vult papa q̃ vocati per moniales vt eas dirigãt circa electionis negociũ abstineant ab omnibus per que possz inter moniales oriri seu nutriri discordia. alias ipso facto ligati sunt excommunicationis sententia. Supra dicta etiam omnia vult obseruari papa in monasterijs in quibus iuxta consuetudinem quarundam prouinciarum sunt mulieres que non viuunt sub aliqua religione approbata. nec propzijs renunciant. nec professionem faciunt. sed vt seculares canonici viuunt. excepto q̃ eligere possunt in eisdem et eligi non posse. Non vult tamen nec intẽdit papa per hec earum statum. ordinẽ seu regulam approbare Et licz predicta a iure communi in multis discrepãt et in electionibus monasteriorum q̃rumlibz mulierum sint sic specialiter obseruanda. In omnibus tamẽ alijs electionibus virorum iura antiqua sunt firmiter obseruanda. Hoc dicit vsqz in finem

Ex tex. elicitur talis conclusio. Hec constitutio plura inducens exorbitantia z specialia nõ est ad alium casum extendenda. Probatur in fi. huius text. iuncta. l. precipimus. C. de appellati. cum concord. Unde quedam specialia huius statuti enumerat glo. hic in verbo penaz. Sed plenius dic decem hic contineri singularia contra ius commune. Primum de etate abbatisse. quia debet esse trigínta annorum. vt in prin cipio huius. c. Secundus quia electione abbatisse facta a duabus partibus numero. appellatio alterius par

tis quantuncūq; in scriptis et expressa cā ꝓbabili facta fuerit nō admittitur. vt in .§. sane. ⁊ in .§. ceterum. Regulariter enim recipitur talis appellatō vt in .c. si postquam. supra eoḋ. Tertium est quia publicato scrutinio admittitur accessio minoris partis ad maiorem contra .c. publicato. supᵖ eo. et habetur hic in .§. si autem. Quartū speciale est q̄ contra electam a maiori parte aut electionē talem nulla admittitur exceptio. allega .§. sane. et .§. ceterum. Quintum q̄ procedit̄ sine strepitu⁊ figura iudicij super obiectis electe per maiorem partez numero. non tamen maiorem duplo. vt in .§. si vero. et .§. ceterum. versic. si vero. Quod tamen hodie est generale in omnibus causis beneficialibus. vt in cle. dispēdiosam. de iudi. Sextum est q̄ abbatissa electa a maiori pte numero administrat ante confirmationem contra .c. transmissam. et .c. auaricie. supra eo. et habetur hic in .§. si vero. et .§. ceterum. Septimū q̄ electio facta a minori parte conuēctus numero est ipso iure nulla. vt i .§. si vero a minore. Octauum q̄ hic non fit collatio zeli et meriti. vt hic in .§. vt autem. Nonum q̄ non tenentur ad personalem comparitionem in curia. vt i .§. porro. vbi sed cum eas. Et ibi duplex ratio specialitatis redditur. Decimum speciale est in pena seminantium discordiā cum vocati fuerint ad electōnis directionem. vt hic in .§. postremo. Ratio specialitatis dictorum potest sumi ex his que dixi. s. .§. proximo in fiñ

Ultimo aduerte

q̄ papa hic loquitur de mulieribus que viuunt in ecclesijs vt canonici seculares sub regula nulla approbata. nec aliquam professionem facientes Et protestatur papa q̄ nō vult nec̄ intendit per hanc constitutionem earum statum approbare. Et de his etiam loquitur tex. in .c. cum dilecta. de maiorit. et obedien. Ubi glo. dicit q̄ sunt multe tales in alemania. et sunt canonice. que etiaz quandoq̄ matrimonium contrahunt. et hic glo. in v̄bo prouinciarum. dicit q̄ i teutonia sunt tales. Sed quid dicemus an earum regula sit approbata? Jo. and hic dicit q̄ q̄uis hic tex. statum earū nec approbat. nec reprobat. Cui concordat consimilis tex. in clem. attendentes .§. illas quoq̄. de sta. monach. Tamen status earum videtur reprobatus per ca. pernicioſaz. xviij. q. ij. et ita etiam notat glo. in allega. clemē attendentes. Et hoc tenuit Jo. xij. q. vlt. c. finā. Duplicia enim monasteria sunt reprobata. xviij. q. ij. diffinimus. Solent enim sepe conuenire in processionibus. vtinam non in latebris de quo per Jo. an. in dicto .c. dilecta. Et sic transire videntur communiter omnes docto. Sed aduertendum q̄ licet propter protestationez de nō approbando quam facit papa hic et in dicta clem̄ nō possit dici status earum approbatus. Tamē videtur per hunc tex. et illam clemē. tacite a sede apostolica et patienter toleratus et dissimulatus Ꝛaz papa considerās verisimiliter impossibile aut difficillimum fore inueteratam harum mulierum consuetudinem extirpari. ⁊ eaꝛ

statum aboleri. statuit eis modum eligendi prelatoz vt hic. et eas per locoꝝz ordinarios visitari precepit. vt in dicta cle. attẽdentes. ℣ illas. vnde non censeꝫ eas reprobasse. sed conniuentibus oculis et dissimulando tolerare voluisse. argu. c. deniq; xiij. distin. Et sic ꝛ hodie videtur eas tolerare. facit in simili. c. super eo. de cogna. spiri. c. mulieri. de iureiuran. Facit ꝙ hic statꝰ non fuit inventus post Conciliuz generale. de quo in. c. fi. de religio. do. Et quia hic status non est revocatus per papam qui alios nõ approbatos revocauit Ideo in solido statu permanebit. vt in. c. vnico. de relig. dom̃. ℣. Item videtur licitum fundare ecclesiaz aut monasterium pro virginibus illustribꝰ et alijs vt simul sub vna plata habitent continenter. et sic honeste sine professione. et diuinis laudibꝰ insistant donec maritos conueniẽtes inueniant. aut semper in virginitate ibidem perseuerent si velint Ad instar eius quod legimus beatam virginem et alias virgines vsq; ad etatem nubilẽ in templo domini cohabitasse. Itẽ facit ꝙ olim licuit monachis ꝛ monialibus habere propria. probatur in. c. quicũq; xij. q. vlt. et ibi est gl. et in. l. siqs presbyter. C. de epi. et cler. Ubi etiam notat hoc glo. vt etiam primitiui monachi et moniales continẽtiam et obedientiam vouebant vt colligitur ex glo. auctentice ingressi. et auctentice siqua mulier. C. de epiſc. et cleri. et ex auc̃. de monachis collat. i. Et solum differebant monachi a clericis secularibus. et moniales a diaconissis de quibꝰ in. l. raptores. C. de episcop. et cleri. quoad habitum religionis ꝛ vitam solitariam. Potest ergo dici ꝙ mulieres iste de quibus hic ter. sint tales. quales primitiue moniales. et sic glo. eas appellat. xij. q. vlt. c. fiñ. Licet glo. in dicto. c. dilecta. supra eo. vocet eas canonicas seculares. Unde adhuc aliquid habent monialitatis. quia abbatissam habẽt et conuentum. et vulgo moniales appellãtur. quia vulgus distinguere nescit differentiam earum a monialibus. Quia igitur status earũ conformioꝛ est statui canonicoꝝũ secularium. quasi modernarũ monialium aut aliarum religiosaruz personarum. Ideo mulieres huius status que olim moniales dicebãtur. nũc canonice seculares dicuntur. vt in dicta clem̃. attendentes. Ex quo videtur statuz istarum canonicarum in se potius tolerãduz ꝙz reprobanduin. excessuum tamẽ correctione et morum emendatione salua. quia enim se canonicas seculares esse fatentur. et stipendijs ecclesiasticis sustentantur. sunt ꝙz psone ecc̃astice Iõ ad horas canonicas tenenꝫ. canonice ꝛ clericaliꝫ debent viuere. Nec vestes rubei

aut viridis coloris . aut torquem in collo deferre.vt in.c.clerici offi. de vi.et honestl.clericl. Nam qui similem cum alijs suscipiunt vitam similez sentiant in legibus disciplinam.c.recolentes.de sta. monachō. Et per hec dico q circa pluralitatem prebendarum.dignitatum. et officiorum observandum est ī eis idem quod in viris. Et tantum de istis mulieribus.de quarum statu religiosi confessores plurimum cō sueuerunt dubitare Ideo hec sunt notanda.

Rouida consideratóne statuit Papa in

.c.quamuis.supra eodem.q ab appellationibus in causis Epōrum et superiorum electionuz ad se.ap. interpositis.possunt partes absq pravitate recedere.antequam eedē appellationes pape essent presentate.Sed licet Judices inferiores q habent de causa cognoscere ante omnia deberent inquirere.an aliq pravitas intervenerit. tamen aliq dimissa inquisitione ad cognitionem.confirmationem.et consecrationem pcedunt. Ideo statuit Papa expressius.q omnes processus confirmationes. et consecratōes omissa inquisitione predicta.p ordinarios facte sint nulle.et confirmantes ac consecrantes huiusmodi per annum continuum a confirmatione et consecratione Episcoporum dicit esse suspensos ipso iure. Hoc dicit

Ex tex.elicitur talis conclusio. Confirmatio. consecratio. et quecunq acta per ordinarium in causis electionum Episcoporum ꝛ superiorum post recessum appellatiōis interposite ad papam sunt nulla. et ipsis a cōfirmatione et consecratione Episcoporum per annum continuum suspēsionis a iure imponitur pena. Probatur hec conclusio hic in tex. Et fuit ratio dubitandi ī hoc.c. quia per.c.q̄uis.supra eod.dabatur inferioribus potestas inquirendi de pravitate an intercessisset.et sic potestati earuz videbatur relicta. nec videbantur ad eaz artati per.l.nō quicquid.ff.de iurō.ꝛ glo.in cle.dispendiosam.de iudi.in verbo valeat.Sed ratio decidendi in contrarium fuit fm Pau.quia hic demāda erat inquisitio.per.c.quāuis. supra eod. Unde eius omissio vicat totum.argu.c.cuz dilecta.supra de rescrip. Item ordinarius recuperat iurisdictionem per dictum.c quamuis.sed modificatam. Ideo si modum non seruat deficit iurisdictio.pro quo glo.super verbo inhibentes.in clem.i. de iurepatron. Item non habet tex.iste et conclusio locum in ecclesijs regularibus. quia pene restringende sunt.argu. .c.statutum.supra eod. Et quod h dicitur q consecratō facta omissa inqsitione ista sit nulla. Intellige vt in gl.vb.firmitatis.vt sit nulla.quo ad executionē.sortit tamen effectū

quo ad characterem quez imprimit quod et sequit Bon. Et de pena suspensionis procedentis cõtra formaz .c.cuis.s.dic vt in gl. verbi in quo. quia si solum confirmauit suspensus soluz a confirmatione si confirmat z consecrat ab vtroqz est suspensus. vt sic puniatur in quo delicqt vt hic dicit tex. Et incurrit hanc solum solus cõsecrans.non autem assistentes eidem quia illi non dicuntur consecrare eũ. nec sunt ordinarij sui. probatur in.c. vnico.de sacra vncti.et.c.q sedem.supp de off.or.

Eo tempore quo papa prouisionem alicuius ecclesie cathedral' se.apost.reseruauit.inhibens ne ad electionem aut prouisionem ipsius per aliquem procedatur. ac decernens irritum et inane quicquid scienter. aut ignoranter in contrarium fuerit attentatum. Electio iam fit facta in ipsa ecclesia. tunc dicta reseruatio inhibitio ac decretum electionem factã et alia iaz perfecta non afficit. sed extenditur solum ad ea.que postmodũ subsequuntur. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis cõclusio Reseruatõ. inhibitio ac interpositio decreti facta per papam.non extenduntur ad actus precedentes perfectos. sed ad ea tm̃ que subsequuntur.et sunt peragẽda. Probatur hec conclusio hic in tex. Unde si papa reseruat sibi prouisionem ecclesie cathedralis ante electionez. tũc electio subsecuta nulla esset. etiam secuta ab ignorantibus. Quia decreto Pape afficit ignorantes. vt hic. et in glo.verbi ignoranter. Si autez facta est electio.omnia sequentia sunt nulla.vt si sequatur electi consensus. confirmatio.aut consecratio.nam et talis nulla est quo ad executionez p ut dixi supp.c.prox. Incipit autẽ reseruatio habere vim ab eo tempore et momẽto.q facta fuit vt omnia postea secuta annullet fm Jo.an. hic per tex.in princip. Et quid operetur reseruatio.quid inhibitio.z quid decretum.vide hic notabilem glo.in verb prouisionem.que dicit q per solã reseruationem non inducitur nullitas postea gestorum contra eaz. sed tam̃ peccant contra facientes. Lapus tam̃ et Pau.tenent q quia per reseruationem papa vult eripere potestatez de manibus ordinarij collatoris. Ideo amplius ordinarius non potest se intromittere.facit.c.vt nostrum.de appella.et glo.in.c.si capitulo.j. de concess.preben. Inhibitio autez etiam sine decreto sufficit bene ad cassationem postea actorum scienter. Et qa de reseruatione dubitatur vt dixi Jdeo de stilo curie p reseruatõez semper solet subijci inhibitio. Decretum autem pape inducit nullitatem gestorum contra ipsum etiam ignorant. vt hic iuncta glo. verbi ignoranter. Nec ob.si dicitur.ergo superflue additur in decreto vel ignoranter.quia de stilo curie ẽ apponere illud verbũ vt viciat si id exprimitur quod tacite inest vt clarius constet de mẽte pape de alio per Compostl.in.c.capitulum.supra de rescript.per Joh. and. in.c.si apostolica.j.de preben.vbi tractat Quid de decreto legati.et ibi dicam.

Iquis iusto impedimento detēt⁹ electioni nō possit psonaliť interesse tunc non solū vni. sed etiam pluribus dum tamen cuilibet in solidum potest committere vices suas ꝛ melioꝛ erit conditio primitus occupantis Si concurrant nō admittantur simul omnes. sed ille solus quem Capťz aut maioꝛ pars elegerit. Etsi discoꝛdent primo nominat⁹ in instrumento aut litteris procurationis admittendus erit. etsi nullus in solidum esset constitutus nullus esset admittēdus. Poꝛro simpliciter constituto ꝓcuratoꝛe vno. non p̄t taľ eligere vnū nomine constituentis. et aliū eligere nomine suo. nisi de certa psona nomine constituentis eligēda sit cautū expꝛesse in suo mandato. Item si nullus de Capťo velit absentis mandatum ad eligenduz suscipere. non tamē potest Capťo inuito alium qui non est de Capťo constituere. Nec etiam potest per litteras votuz suum expꝛimere. quia illud non est expꝛimendū ante scrutiniū. sed solum in scrutinio per eligētes sigillatim et secrete Hoc dicit vsqz in finem. Et glo. ij. ponit casum in terminis

Pꝛima ⁊ Si absens vocem habens ī electione sit iuste impeditus. pōt vnū procuratoꝛem aut plures duz tamē quemlibet in solidum deputet constituere ad actum electionis Pꝛobatur hic in pꝛinci. text. Et intellige de absentia infra talem locuz de quo vocari debeat ad electionez. alias non potest constituere. vt hic in gl. verbi detentus. Et nisi etiam ipe esset impeditus iuste. non admitteretur procuratoꝛ datus ab eo. Debet igitur fieri fides de iusto impedimento saltez per iuramentum ad quod pꝛestandum ī aiam constituentis similiter habebit procuratoꝛ speciale mandatuz vt in glo. alleg. Et quod impedimentum iustum dicitur relīquitur arbitrio iudicis fm gl. hic in verbo iusto impedimento. Debz tamen esse tale quod non reddat constituentē omnino inhabilem ad vocem habendā vt si foꝛte est suspensus ab officio. excommunicatus aut captus ab hostib⁹ non potest constituere pꝛocuratoꝛem. vt in. c. cum dilectus. de consuetud. et. c. cum inter. de elect. Ita et pꝛocuratoꝛes constituti erunt habiles. quia si essent laici aut non in sacris constituti non admitterētur fm Dom̄. post Lapum hic per cle. ij. de etat. et qualita. Et quibus verbis debz pꝛocuratoꝛ iurare et expꝛimere impedimenta. dicit hic glo. in verbo detentus. in fin. ꝙ per verba facti. non iuris. quia dicet dico dominū meū infirmum aut inimicis detentum loco tali. et nō dicat. dico dominum meuz iuste impeditum. in tali loco in quo vocari debet de iure ad electionez quia illa sūt verba iuris. Sic et notarius ī instrumento verbis facti nō iuris vti debz Nam ad cognoscenduz de iure non notario sed iudici data est potestas. fm Dom̄. quod nota

Scdā conclu. Licet in. c. quia ꝓpter. ℣. illud. supꝛa eodē. dicatur. ꝙ iuste impeditus committit vices suas vni de collegio. potest tamen plures

constituere procuratores in solidū. z melior erit occupantis conditio. Prima pars ꝓclusionis dat causā dubitādi in hoc fm glo. hic in verbo consilio. Ratio autem decidēdi in contrarium est fm Jo.an. quia exquo quilibet in solidum est constitutus. quo ad effectuz ista commissio pluribus facta. dicitur facta vni. quia vnus solus ad mittit ad vocem vandam seu actū electionis. Quid autem iuris in pluribus procuratoribus ad causaz electionis datis. vide in.c.fi duo.ff. ff. de procurat. Et quod dicit hic meliorem conditionem occupātis intelligit glo.verbi dūtaxat. nisi in procuratorio haberetur clausula et q non sit melior conditio occupantis. Dicitur autē ille occupans in proposito qui primo comparet cuz procuratorio. et postulat se admitti vt patet p verba sequentia ī tex. Aliter tñ capit in.c.fi duo.alī.de procur.ff.

Tertia ꝯ. Concurrētibus duob' procuratoribus in solidum constitutis ad actum electionis. Capitulū aut maior pars vnuz eligat. et Capto discordāte ille admittitur. quem constituens ī procuratorio primo nominat. Probatur hic ī tex. Et ratio quare recurritur ad electionez Capti q̄ ad ordinem scripture. patet hic in glo. verbi nequeant. Nam exquo notatur in instrumentis preponunt quos volunt. et non semper digniores. equū fuit primo recurri ad electionē. vt sic magis idoneus admittat. Et dicit in cōclusione de duobus in solidū constitutis. q neutro in solidum cōstituto. neuter admittatur vt hic in gl. verbi admitti. et probat in.c.fi duo.ff. e.li. de pcur

Quarta ꝯ. Si habens vocem nomīe suo recipiat etiam mandatū eligendi ab alio. non pōt nominare duos in scrutinio nisi de certa persona eligenda alterius nomine caveatur in mandato. Probat hic in ff. porro. z ideo ponitur hic in glo. verbi nihil agitur q qua conscientia tenetur meliorem eligere suo nomīe. etiam teneat ad id nomine alterius. Ex quo patet q vbi quis debet facere actum fm propriā conscientiam nō potest diversimode illum facere. licet fungatur duaꝝ personaꝝ auctoritate. faciūt nō. in.c.cuz olim. de re iudi. Et patet hic q etiaz si quis proprio iure habēt duas voces. quod esse potest. c. cum olim. alī. talis non potest diversos eligere. ꝗa ratio huius tex. fortius in eum locū habet fm Jo.and. Item patet hic q de certa psona eligenda pt alicui mādatū dari. de quo hic in glo. ff. Non autem potest de certo eligendo committi. quia tunc. tolleretur libertas eligendi ꝗa electio fieri debet de vno ex pluribus fm Jo.an. Item an procurator habens mandatū ad eligendum potest substituere. Glo. hic ī verbo de certa. tenet q sic. Arch contra. Sed dic glosam veram quando habet mandatum de certa eligenda. fm Pau. et Lapū. aut saltem substituendo exprimit q substitutus certū eligat fm Dom̄. et ita opiniones cōcordant. Item mortuo canonico qui procuratorem cōstituit finitur mandatū fz Arch. gesta tamen ante mortem aut etiā postea ab ignorāte mortem valent. de quo hodie in cle. ff. de procurat.

Ultima ꝯ. Absens non potest inuito Capto extraneū ꝓcuratorē ad eligēdū constituē. nec pt votū suū per lit-

teras exprimere. Probatur hic in fi. .c. Potest igitur extraneus ad eligendū procuratoꝛ constitui de consensu Capi. 7 intellige totius vel maioꝛis partis ſm Joh.and. Nec ob.regula in re communi .j. de regul.iu.quia illa procedit in re communi pluribus vt singulis.secus in re communi vt vniuersis. ibi etiaz semp valet qđ maioꝛ pars facit ſm Jo.an.de quo per glo. in.c.omnes.de constitutioñ.supra Et secūdā partem intellige conclusionis etiam in nuncio. quia minus permissum ē per nunciū votuz exprimere. q secretioꝛ erat scriptura.facit tex.dum vult extraneuz non admitti. Et licet quis posset mandatuz alicui dare de certa persona eligenda in scriptis.tñ votū suū in scriptis deponere nō pt. sed secrete et sigillatim in ipso scrutinio.vt hic in glo.fi.et sic nō ob. .j. supꝛ proximus.

Monias ele ctione facta.superioꝛ q̄ electū.confirmare consueuit. interdum ex cupiditate aut inordinato affectu nimia celeritate electo contra doctrinam apli cito manus ꝓfirmationis imponit. Ideo statuit hic papa q superioꝛ qui electionem habet confirmare.debeat coelectuz aut ꝓtradictoꝛes si tales sint nominatim vocare.alias generaliter citare oēs qui se opponere velint.vt si velint.cōpareant in termino peremptoꝛio cōpetenti eis assignando. q si his omissis superioꝛ electōnem confirmat nulla est confirmatio. Hoc dicit.et ē solennis ꝓstitutio quotidie occurrens in practica.

Prima Si fiat confirmatio electōis nō vocatis vocādis aut citatione facta.fiat nō discusso negocio. irrita et inanis est confirmatio. Probat hic i tex.qui disiunctiue loquit. et sic duo requirit quoꝝ altero deficiēte nō valet qđ agit ſm Jo.an.fac.c.fi.s.de resti.spo. Et dicit hic Jo.an.hec antea in gl.non fuisse sic ponderata. Attamen hanc constitutionez tenuit cōfirmatio sine citatione vt nō. doct.in dicto.c.dilectus.supra eo.tit. et tenet hic glo.verbi inanis.in princ. hodie secus vt hic. Infirmatio autē facta ꝑ superiozem non obseruata solennitate huius tex.teneret si superioꝛ videret eam non canonicaz.c.nihil est.supra eo.quod ius antiquuz non ē hic immutatum.

Scdá con Fiet vocatio in casu huius nominatim de coelecto aut contradictoꝛe quibus non apparentibus sufficit eam fieri per edictū generale Probatur hic in .j. vocationem. Ex quo patet q vbi iudiciū fit contra certaz personam.debet fieri specifica citatō eiusdem. Vbi autem non apparet certa persona aut pars. tunc debet fieri ꝑ edictū generale publice i ecclesia ꝓposituz.de quo per Inno.in.c.humilis.et.c.inter quattuoꝛ.de ma. et obe Si tamen existente coelecto aut contradictoꝛe eēt facta citatio generalis per edictum tñ.et coelectus aut opositoꝛ sponte se obtulit 7 comparuit.valet processus ſm docto.quia ex quo pars presens est in iudicio.et cōparet in iudicio non curamus de citatione.l.de vnoquoq;. de re iudi.ff. Et fiet ista citatio ad ecclesiaz de cuius prelatura facienda est confirmatio ſm doc. Unde tex. hic dum dicit in ecclesia in qua facta est electio exponi debet.id est ad quā facta est ꝑ Archi. Jmo.et Boñ.

Scdā cō. Solennitas huiꝰ etiam in postulationis ꝛ pñtationis admissione.aut institutione.non aūt necessario obseruaꝫ in beneficioꝝ p uisione aut collatione. Prima pars probaꝫ hic in glo.ij. Et illud equum est ſm Pau.ꝙ obiecta que fieri po terunt contra postulatū aut pñtatuꝫ Scda ps probaꝫ hic in glo.fi.quā te net etiam Archi. et sequunꝫ doc.in.c. fi.s̄.de transla.pla. Et rō est ſm Pau ꝙ aut fieret citatio ante collationem aut prouisionem.tūc fieret ante oīe ius.aut postea.tunc fieret pꝰ oīe ius quia per collationem confertur ius in re quia hz vim electionis aut con firmationis vt nō. Innoc.in.c.ꝓstitu tis.ij.de appel. Et nō hic gl. in ver bo celeritate.ad quā sepe fit remissio quia ponit casus in quibꝰ desideraꝫ celeritas.et etiam casus in quibus re probata est festinantia ꝛ celeritas.de qua materia etiā in.c.cōmunis filius xxij.dist.

De renūciationibus.

Aloniā aliqui curiosi de his disce ptant.que non multum expedit scire.et plura q̄ oporteat ꝓtra doctrinā apli appetūt sapere. Disceptant nanq̄ de hoc an Romanus pontifex.q̄ se ad regimen vniuersalis ecclesie recognoscit. possit renunciare.et ꝓterea statuit Celesti nus papa cuz consilio et assensu Car dinaliū. Romanū pontificez posse li bere papatui renunciare. et ne hmōi statutū oblitioni tradaꝫ voluit Bo nifacius octauus illud in scripturaz redigere.

Prima ꝯ Quamuis Ro manus ponti fex propter solam heresim possit de poni.si tamen ex quauis alia causa se insufficientem recognoscat. libere p̄t papatui renūciare eiusq̄ oneri ꝛ ho nori. Probaꝫ hec ꝯclusio hic in text. iūcta glo.verbi insufficientez. q̄ dicit ꝙ licet papa oīa iura habeat in scri nio pectoris sui.c.i.s̄.e.li.de ꝓsti. et p̄ sumaꝫ sanctꝰ quē apex tante dignita tis extollit.vt in ca.nō vos.xl.distin. tñ eū qñq̄ fallit oblitio.vt xxij. dist ꝓterea.et qñq̄ etiā p̄t esse non sanctꝰ imo hereticꝰ.xl.dist.si papa.et de fco p̄t esse insufficiens ex defectu lr̄ature. ex senectute.infirmitate.aut inexperi entie sic fuit Celestinꝰ ſm Jo. an.qa licet esset vir sancte vite.tñ in agibili bus nullī fuit experientie.et tunc p̄t papa dignitati cedere libere vt h̄ ꝓz

Scdā con Licet renūcia tio regl̄ariter fieri debet in manꝰ supioris. papatꝰ tñ renūciatio fieri p̄t sine licētia. aut requisitione alicꝰ. Prima ps ꝓbaꝫ in .c.admonet.s̄.de renū. Scda ps pro baꝫ h̄ in tex.q̄ dicit libere.nec expres sit in cuiꝰ manibꝰ Patet igiꝫ ꝙ nō ē astrictꝰ papa cedere papatui ī manꝰ Cardinaliū. Licet Celestinꝰ ita fece rit ſm Archi.ſz illud solū sufficit ī pa pa ꝙ cessat ab administratione. et ꝙ ꝓstat eū renūciasse ſz Uinc.in.c.ꝙ in dubijs.s̄.eo.ti.et Jo. and.h̄.et ꝓbat hoc verbū libere.in tex.positū Ratō aūt dubitandi et decidendi ponunt hic in glo.verbi videbaꝫ.dic vt in ea

Ex tex nota ꝙ curiosus est qui disputat de his q̄ non multuz.expediunt. Concordan tie sunt in glo.

Item q̄ de esse et substātia legis non est scriptura. sed de lege fit scriptura vt in memoria conseruet. de quo ī regula nemo ad impossibile .j. de reg.iuris.in mercl.et dixi supra e.li.in phēm

Nota hic gl.in verbo predecessor.que ponit differentiam inter predecessorē ꝛ p̄cessorē dicens q̄ ꝓprie predecessor est ille p cui⁹ mortē vacat dignitas aut eccīa vel beneficiuz.Sed ille precessor qui alias q̄ per mortem desijt esse in dignitate.beneficio aut eccā.licet etiaz large ille potest dici p̄decessor. de q̄ p Arch.in.c.fi.de pac.vbi dicit q̄ decessor dicit ille q̄ decessit nllo medio interueniente. Predecessor q̄ decessit aliq̄ medio.ꝛ sic decessit ante decessorem.Antecessor q̄ decessit multo tpe añ.Dicit tñ de hoc nō esse curandū. quia sepe vocabula rerū confunduntur.et vnum ponit pro alio.

Ite preben

dam aut dignitatez in aliqua ecclesia auctoritate apostolica expectante. aliquis in eadem renunciat prebende tenui .aut dignitati fraudulenter.vt illa primo vacet. et sic repellaris a pinguiori q̄ verisimiliter creditur ibibem vacatura.potes tu omissa illa prebenda vel dignitate fraudulenē renunciata pinguiorem aut aliam quam contigerit vacare petere.vt tibi debitam.et habere dūmodo constet de fraude saltē per probabiles coniecturas. vt quia tpe renūciationis p̄dicte tale q̄d imminebat.propter qō pinguior p̄benda aut dignitas in proximo vacare credebat.Etsi pinguior prebēda aut dignitas dicto renūciāti fuerit collata eo ipso fraus intelligit esse probata.et carebit talis renuncians habita et ambita. Hoc dicit

Prima ⁊ Siqs fraudulenter renūciet tenui prebende.vel dignitati in ecclesia.vt expectans in eadem auctoritate aplica pinguiorē non consequatur.que ibidem vacare sperat. pt expectans petere scōam pinguiorē.petere et habere. pma tenuiori omissa. Probat h in tex.Et rō dubitādi tangit hic in gl.vbi proximo vacatura. Nam videbat q̄ ille pro q̄ scribit vt habeat bñficiū primo vacaturū i eccl clesia non posset petere scōo vacans. vt in.c.si clericus .j. de prebē. Sz hoc verus est.si expectans primo vacaturū sit negligens illud petere vt ibi pz Secus si ꝓpter fraudem renunciantis non petit primū.tunc enim petere potest scōm vacans quia illud intelligit hoc casu primū ꝓpter fraudē renunciantis ꝛ sic fingitur inclusū sub gratia de equitate.vt hic in glo.añpenulē.et ex hoc ptz rō decidēdi in hoc capto

Scda ⁊ Si expectans scientem tenuem renunciatā in fraudē sui acceptat aut renunciationi tenuis prebende aut dignitatis consentit illā ꝛ non scōam pinguiorē habebit. Probat hic in glo.i.in fi.qa tunc cessat fraus.quia scienti ⁊c.vt in regula scienti .j. de regul.iurl. et tenet hic Bom

Tertia ⁊ Expectās q̄ fraudulentam renunciatiōem tenuis bñficij ignorat ipm acceptādo sibi p̄iudicat.vt etiā post ea fraude detecta pinguius petē nequeat. Probat h in tex.dū dicit si ea omissa.et tenet gl. sup verbo omissa. Et sequit Jo.de faut . Si enim tenuem prebendaz vigore gratie acceptauit iam videtur gratia extincta

Quarta con-clante ꝓ In expe
bendã vacantẽ ex receptione Capl'i
in Canonicũ hec ꝑsto nõ vendicat si
bi locũ.nec in eo cui papa mãdat ꝓ
uidere de bñficio qõ duxerit acceptã
dũ.Prima ps ꝓbaꝫ qa talis receptio
in Canonicũ nõ afficit ꝑbẽdã proxi
mo vacaturã vt necessario ꝓferaꝫ ex
pectãti siẽ facit coll'o aplica vt nõ.in
.c.si soli.j.de ꝑben.Scõam ptẽ tz hic
glo.ij.qꝛ tunc non esset ꝑclusa via qn
adhuc scõam acceptare posset.vt i.c.
ne captande.j.de ꝓcess.ꝑb.

Ultima.cõ Fraus i ca
su.c. nri siẽ
et quilibet dolus ꝓbari debet ex per
spicuis indicijs.Et cẽseꝫ ꝓbata si re
nũcianti tenuẽ fuerit pinguior colla
ta.quo casu habita.carebit z ambita
Probaꝫ ꝫ ꝓcl'o hic in tex.Et ex ꝓma
ꝑte ꝑz qꝛ fraus non est necessario ple
ne ꝓbanda.ꝫ sufficit eã ꝓbare ex ꝑspi
cuis indicijs et ꝑ ꝓiecturas.z ad hoc
ꝑ allegaꝫ iste tex.et ꝓbat.l.dolũ.C.de
dolo.Et vide per Jo.mõ.in regl'a sci
enti.j.de reg.iur.quõ dolus ꝓbari dz
Et de exemplis hꝰ tex.vide ꝫ in glo.
vbi alicuiꝰ.z glo.seq.Rõ scõe ptis ꝓ
cl'onis est qꝛ fraudulentꝰ habita carẽ
debet ꝑ renũciationẽ factã.ꝑ.c.qꝫ pe
riculosũ.vij.q.i.ambita carebit ꝑter
fraudẽ et dolũ.z qꝛ expectanti debeꝫ
vt hic in glo.fi.

De suppleda negligentia prelatorum.

omana eccle
sia reuocat et cassat edictũ
et ꝓceptũ Archiepi publi
catũ ꝑ quintiã.qꝫ subditi suffraganeo
rũ suoꝝ libere valeant ꝑ audiendis z
ꝫminandis causis.suã curiã metropo
litanã adire.qꝛ qꝫis epi ꝑ culpis su
is sint excõicati.tñ ad Archiepm nõ
dñ hoc casu devolui iurisdictio Epi.
qꝛ illud nll'o iure reperiꝫ Archiepis
ꝓcedi.lz canonica pena posset Epis
imponi ꝑ culpa.Hoc dic.Et sũt plu
res decre.eiusdẽ nois.auctoꝝ.z cause
vt in glo.ij.patz

Ex prin-tex.elicit ꝓmo tal'
ꝓcl'o Quãuis eps
excõicatꝰ.iurisdictõis nõ habeat ex
ercitiũ.nõ tñ devoluiꝫ hoc cãu ad ar
chiepm.Prima ps ꝓbaꝫ ꝫ in gl.vbi
culpis.in ꝓnc.Excõicatꝰ enĩ nõ ꝑt eẽ
iudex.c.ad ꝓbandã.s.de sen.et re iu.
Jmo nec officialis Epi excõicati iu
risdictionẽ exercẽ ꝑt.c.i.j.de off.vica.
vbi de hoc.Scõa ps ꝓbaꝫ hic in tex
Et rõ est qꝛ Archieps regularit nul
lã hz iurisdictionẽ in subditos suffra
ganeoꝝ suoꝝ.ꝫ solũ exercet iurisdicti
onẽ inẽ eos in casibꝰ in iure exꝑssis.
et in qbꝰ id sibi reperiꝫ ꝓcessũ.q nõnꝫ
ꝑ gl.et doc.in.c.pastoralis.s.de off.or.
et ꝑ Jo.mo.ꝫ ad longũ.Et qꝛ nõ re
periꝫ ꝓcessũ Archiepo vt in excõica
to Epo devoluaꝫ ad eum iurisdictio
ipsiꝰ.igiꝫ illud nõ est dicendũ

Scda ꝯ-capto Epo ad Ca
Licet mortuo aut
pl'm devoluiꝫ ipsiꝰ iurisdictio.non tñ
eo excõicato.ꝫ hoc casu nãria ẽ pa
pe aut legati i quintia exñtis quisꝫ
Prima ps ꝓbaꝫ.j.e.si Eps.vbi illud
exprimiꝫ qꝫ mortuo aut capto Epo
Capl'm exercet iurisdictonẽ.Hoc ãt
casu illud nõ est cautũ iure.ꝯ nõ põt
Capl'm supplẽ.faẽ qõ in sil nõt.Jo.
an.sup v.diocesano.de testa.vbi dic
qꝫ Epo infirmo aut abñte Capl'm ñ
succedit in locũ eiꝰ q ad executionem

testamentoꝝ.q nō est expressuz.et sic solū in casib⁹ exp̄ssis Capl̄z.succedit Epo.Scōam p̄tē tz h̄ Mosll.et Joh moñ.vt sic papa quidē habeat casui non prouiso.argu.c.si eps.j.eo.

Ultima cō. Ep̄m excōi catuz p culpa sua punire p̄t Archiep̄s pena canonica et arbitraria.Probaꝫ h̄ in fi. tex.et glo.fi.et facē.c. de causis.de off. dele.Etsi dicaꝫ puniri oz pena arbitraria tūc nō pena canonica.q pena canonica dī q̄ est in canone z iure expressa.vt in.l.si q̄ pena.ff.de v̄b.sign. Solo dicē Jo.mo.z Arch.q pena exp̄ssa et determinata a canonibus p̄prie dī canonica.vt in.d.l.si q̄ pena. Illa tñ q̄ non est exp̄ssa et determinata a canone.daꝫ tñ fm moderationez canonū q̄litate plone et q̄ntitate culpe p̄si deratis dī.p̄prie et ꝑpletiue arbitraria.eo q iudex sua discretōne supplet qđ in canone nō est exp̄ssum. Pōt tñ talis pena dici canonica saltem inceptiue.et q p canones dirigiꝫ iudex ī moderatōne ipsi⁹.de q̄ remittit Arch ad ea q̄ habenꝫ.ij.q.iij.§.nōndū.ij.ī fi. et.ff.de pe.l.hodie.cū ꝓcorō.

Randi peri culo ex negligentia Regis Portogalie.ipsi regno imminēti papa volēs quidē ipsi Regi q erat negligens.pdig⁹.dissipatoz.subditos grauās.et grauari pmittēs. ac etiā toti regno Papa dat coadiutorē.et admīstratorē.nobilez videlz virū Comitē Bolonie deuotū p̄bum. circūspectū.magnanimū. atz potentē Et vult papa q ipe Comes regnuz reformet.vtilitatē p̄curet ipsi⁹ regni. z eccās.mōsteria.pia loca.plonas ecclesiasticas.viduas.orphanos.z alios ibidē degentes defendat.ac bona deperdita recup̄et.Mandās oīb⁹ baronib⁹.et Comitib⁹ vt ip̄m Comitē cū oībus suis recipiant in citatibus z castris. villis. et municipijs dicti regni.et ei⁹ ordinationi z mādatis absq difficultate p oīa obediāt.Sibiq Comiti q̄slibet repugnātes z violētos p̄stēt p̄siliū.auxiliū.et fauorē.z eidē de reddit⁹ib⁹ et p̄uentib⁹ et iuribus oībus dicti regni plenarie rñdeant.vt sic dict⁹ Comes regi cuz suis decenter ac necessitatib⁹ regni p tpe incūbentib⁹ valeat de illis quidē.nō obstāte homagio.fidelitate.iuramēto.aut pacto q̄bus dicti barones et Comites.regi forte aut cuicūq̄ altēl sūt astricti.dūmō tñ nihil faciant ꝓ p sonā.vitā ac honorē regis. aut filij legitimi siquē hīe ꝓtigerit. Etsi p̄missi barones et comites.in p̄missis.dicto Comiti nō parueriṅt.dat papa exequtores duos Epos in tex.noīatos. et q̄bus p̄cipit vt eos ad p̄missa per cen.ecclesiasticā monitione p̄missa ꝓpellant Protestaꝫ tñ papa q nō intēdit Regi aut filio suo legitimo siquē habuēit regnū adūnere.z poti⁹ ipis et eidez regno in vita regis ꝓuidere p̄ uidentiā dicti Comitis Hoc dicit Gl.i.ponit casum in ēminis

Prima con. Potest papa deponere regem ꝓpter delictū.non autē ꝓpter solā negligentiā si regnū deuolua ad per successionē Probaꝫ hic in tex tu iūcta gl.ij. Et intellige verā p̄clusionē q̄n reges isti de facto nō recognoscūt Imperatorē aut superiorem q̄ casu papa se intromittit. alias nō. vt.xi.q.i.futura.vel q̄n vacat imperium.aut q̄n papa habet p̄uilegium ab Impatore ad id faciendū.vt ī terris donatis ecclesie p Constantinuz fm Imol.et Bon̄. Et idem in once

comite et barone fm Jnno. Patet eẽ ex cõclone q regnuz pt deberi alicui ex successiõe et pbat h tex. et tũc solũ filij legitimi succedũt vt h. nõ aũt illegitimi nisi essent illegitimati per impatorẽ vl p papã qñ rex tal recognoscit impatorẽ tũc tñ in piudiciũ aliorum psãguineorum qb9 ex psuetudine deferretur successio regni. papa illud nõ posset sine iusta causa eẽ ꝺ voluntate regis. ne priuet quẽ iure suo. si tñ exprmit de piuditio psumit iusta causa sbesse fm Bom. post Jmo. alle. nõta per Cy. in l. &pta. C. de pci. impa. offe. Regnũ aũt romanoꝝ et impiuz nõ ex successione adqrit sz tm p electionez vt in. c. venerabilẽ de elect. z idẽ in alijs regnis. c. moyses viij. q. i. et c. legim9. xciij. dis. nisi psuetudo aut pui legiũ aliꝺ disponẽt videlz q successione deuoluerent q tũc ita fuaret. c. i synodo. lxiij. dis. de vo. c. lz et h i tex. Feia etiã nõ succedit i regno nisi consuetudo regni aliud hret vt in regno apulie. aut nisi in cõcessiõe aliud esset exprssuz. aut ex puilegio illud obtinẽt vt in. c. i. §. hoc ãt notãꝺ. q sen. da. pos. sz Bom Jtẽ pz ex pclone q vbi rex p electõnẽ assumit tũc ppté solã negligẽtiam etiã deponit. p quo. c. sic. de ele. z. c. ea q. de off. arch. Quid de clerico an pter negligẽtiã solã a bñficio põt remoueri. tractat hic ad longũ Bom et p glo. et doc. in. c. cũ ad monasteriũ §. fi. de stat. mõ.

Scdã Coadiutor datꝰ regi aut alteri prelato generalẽz liberã hz administrationẽ et oẽs subditi illi dignitati tenent eidem in predictis pstare obedientiam. Probat prima ps hic in vsi. pticulariter. et gl. in. c. i. vij. q. i. Tñ debz de fructibus dignitatis hꝺe expẽsas p se suis q. Secus tñ est in tutoribꝰ pupillorum qui non alunt bonis pupilli. vt in. l. a tutore. in fi. ff. de admin. tutor. Scꝺa ps probat hic in versi. q cũ ad vos. z sequẽtib9. Tñ pz q iuramentũ pstitũ alicui regi aut dño de obediendo eiz nõ alteri. intelligit nisi ali9 fuerit datus q gerat vices eius vt hic patz fm Bom. Hoc tñ casu qñ dat coadiutor non totalit absoluunt subditi a iuramento quo ad dñm. qa adhuc tenent psonã dñi et filij sui pseruare. et debitum honorẽ impendẽ vt hic. et vij. q. i. quia frater.

Vltima cõ. Expirat coadiutoris officiũ mortuo eo cui datus fuit i auxiliũ. Probat hic in fi. tex. iũc. glo. fi.

Et nota hic tex. in vsi. Cum oibus suis. q dñs alicui9 castri vel ciuitatis potest illa ingredi cũ oibus suis et subditi tenentur eũ recipere. quod est pcta illos q volunt pacisci cũ dñis suis q sine armatis vel cum certo numero ingredi antur eoꝝ loca fm Jo. and. et Bom

Tractat etiaz hic Bom. an noie ecclesiarũ pti nent monasteria. de quo per gl. in vba monasterijs. in cle. i. de elect. Et tenet q in materia pportionabili equaliter eis continent. alias non. vt hic p eum

Epũs a pa ganis aut scismaticis capiatur non administrabit archiepus. sed Capln tam in tpalibus q in spualibus acsi sedes Epalis per mortez vacaret donec Epus libertati restituat. aut per Papam cuius est prouidere ecclesiaꝝ necessitatib9. qui etiam per Capln est consulẽdus aliud ordinet. Hoc dicit

Sūmariū et Cóclusiones sexti

Ex tex. elicit talis pclo. pma. Capl'm eccleſie cathedralis administrat ī spūalibus 7 temporalib⁹ Epo capto a paganis aut scismaticis iure ordinarie potestatis Probat hec pclo. hic in tex. Et ratio tangit hic in glo. ij. q. Capl'm supplet vices Epi qñ vacat eccia vt j. c. pri. cū concor. ergo et cū quasi vacat q. s. Eps mortuus est ciuiliter vt hic. ea tñ que ordinem epalem requirunt expediret Capl'm p aliū Epm ab ipso inuitatū. arg. c. is cui. s. e. li. de elec. nō tñ potest Capl'm dare licentiam migrandi ad aliam diocl. clerico. vt. lxx. dist. fraternitatem. nec generaliter ecclesias et monasteria p diocl. visitare vt est glo. sup verbo Capl'i. in cle. i. ō hereti. quā. sequit Panor. et tenet Jo mō. in. c. j. prox. Licz Archi hic teneat cōtra. An pt concedere lras indulgētiarū sicut Eps. tractat hic Archi. et j. de pe. romana. in fi. et p Jo. and. de excess. plat. accedentib⁹. et j. de ma. et obe. c. vno. Et intellige hanc pclusionē etiam pcedere in archidiacono mortuo aut capto qñ a Capl'o eligit et post Epm preest Capl'o. vt h in gl verbi debebit. Secus si ex Epi collatione archidiaconat⁹ haberet. q. tūc eps exerceret ista. de quo in. c. ad abolendā. s. de heret.

Scdá. Nec etiam pcedūt in Epo a fidelibus capto. duz tñ in bello iusto. Probat hec cōcl'o quia captus in tali bello q ad seruitutez et ius postliminij p omnia equiparat capto ab infidelibus aut scismaticis vt probat in. l. hostes ff. de capti. Aliud essz in epo capto a fidelibus iniuste pugnātibus sine auctoritate pncipis. Et de pena taliter capientiū Epum vide in cle. fiqs suadente. de penis.

Tertia. Per capturā epi expirat ipsius vicarij mandatū. nec pt tpe captuitat. constituere alium. Prima ps patz q per mortez naturalē Epi expirat mādatū vicarij. vt nō. gl. fi. in cle. fi. de p curat. et hic tex. equiparat ciuilez naturali quo ad iurisdictionis exercitiū ergo ꝛc. Scda ps probat hic in text. iuncta glo. antepenlt. q. seruus est. nō tñ amittit dignitatē p captiuitatē vt etiam hic patet. et. c. clericos. lxxi. dist et tenet hic Dom.

Ultima. Si ad aliquē spectat exercē epalia. de cōsuetudine aut priuilegio mortuo epo. talis nequit ea exercere eo capto. Hanc pclusionez tenet hic Dom post Jo. de sanc. geor. Nec ob. iste tex. quia loquit in eo ad quem iure ordinario spectat administrare episcopalia. et sic in fauorabilib⁹ et ertē dendis. consuetudo aūt stricti iuris ē sicut et priuilegiū. ad hoc. c. fi. de off. arch. et. c. sane. et. c. porro. de priuileg.

Nota etiam q Epo excōicato nō exercet Capl'm eius iurisdictionē. vt dixi in. c. i. s. eo. Nec ob. hic tex. q Epus excōicatus non censet ppie ciuiliter mortuus ꝛ eius iurisdictio impedit interim Jta sentit Soff. in sū. de off. ordō. j. impeditur. large tñ censet mortuus. c. per venerabilē in fi. qui fi. sint legit.

ecclesie cathedralis vacanti non pōt ab alio q̄ a Romano pontifice visitator deputari nisi Capl'm peram in spūalibus et tpalib⁹ administrauerit. tunc enim Archiepus vocato Capto 7 cognito negocio. licite potest de administratore prouidere ecclesie. non tñ potest administrator

ab alio deputatus q̄ a papa conferre beneficia ad solius Epi collationē spectantia. Hoc dicit

Prima ꝯ. Sol⁹ papa deputat visitatorem ecclesie cathedrali vacanti. et nō Archiep̄s. nisi in duob⁹ casibus hic expressis. Probat hic in tex. et sic habemus hic vnum casū sedi apl̄ice reseruatū. alij habent in. c. q̄ translationem. s. de off. le. Primus casus ī quo inferior puta Archiep̄us dat visitatorem est q̄n Capl'n negligenter. et secundus q̄n dolose ꝛ perperam administrat in spūalibus et tpalibus. tunc enim eo vocato ꝛ premissa cause cognitione. potest Archiep̄s dare visitatorem. etiam nulla premissa monitione. quia tex. illud hic non requirit ꝛz Jo. an. licet honestū esset monitionē premittere. ar. c. accusatio. ij. q. vij. nec sufficeret Capl'n male administrare in spiritualibus tm̄. aut temporalib⁹ tm̄ ꝛn Jo. an. quia tex. hic copulatiue loquit. et sic alterū nō sufficit per nō. in. c. ij. s. de ẽpt. Quare aūt regulariter Archiep̄s non dat visitatorem. vide hic glo. in verbo non potest. que dat rationem.

Scda ꝯ. Inferior ecclesie potest etiam ab alio q̄ a papa visitator dari nisi sit collegiata. Primam partem tenet hic Jo. an. a contrario huius tex. Scdam ꝛ partē tenet Lapus. quia in ecclesia collegiata vacante administratio spectat ad Capl'n vt. s. c. prox. cui inferior a papa ius suū tollere non potest. vt in allega. glo. verbi non potest. nisi ex causa. vt si Capl'n perperā aut male administraret aut negligenter. tunc enī procedit vt hic in tex. ar. huius tex.

Ultima con. Visitator eccle sie cathedrali datus ab alio q̄ a papa non potest conferre beneficia ad solius Epi collationē spectātia. Probatur hic in fi. Beneficia tamen spectantia ad collationem Epi ꝛ Capl'i cōmuniter bene confert quia in ill' gerit vices Capl'i. Nam et Capl'n per se illa posset conferre vt in. c. vnico ī. ne se. va. Datus autē a papa confert beneficia ad solius Epi collationem spectantia. Ratio huius est dantis p̄rogatiua. vt in glo. antepenul'. De materia et potestate visitatorꝝ dixi in. c. is cui. sup̄ e. il. de elec. ibi vide

De temporibus ordinationum

Epe cōtingit quod excōmunicati. apostate. irregulares. seu alias indigni. se faciunt in remotis partibus ad sacros ordines promoueri Jdeo statuit hic papa q̄ de cetero nullus Ep̄s Jtalie vltramontanum presumat ordinare clericū. nisi de licētia papē spēali. vel Epi originis aut beneficij ipsius ordinandi in scriptis et causa rationabili expressa constet ordinatori. Qui ꝓtra ia dicta fuerint ordinati. absque spe dispensationis a sede apl̄ica obtinende. sunt suspēsi. ordinantes vero pena condigna debēt puniri. Prohibetur etiam penitentiarijs pape ne cū taliter ordinatis dispensent. aut litteras per quas cuz eis dispensari debeat eis concedant sine

licentia pape speciali. Hoc dicit.et ē localis fm Joh.mō.

Prima ꝯ. Ēps Italie citramontanus nequit ordinare sine speciali licentia Romani pontificis aut litteris ꝓmē daticijs Ēpi originis aut bñficij ipsius ordinandi rationabilē causam cōtinentibus. Probat hec conclusio ḥ in versi.nos igitur.Et ī proposito citramontanus factus Ēpus in Italia dicit Ēpus Italie quia titulum attēdimus in hoc.non originez fm Pau et Bom̄.Et includit Italia Tusciam Sardiam et Ceciliaz.l.insule.ff.de iudi.l.notionem.ℌi.ff.de verb.sign. fm Jo.mo.et Jo.an. In alijs ergo non habet locum hec constitutio.que taz dura fuit prodita contra istos.ꝑ eo ꝙ hoc vicium plus invaluit ī Italia fm Jo.mo.facit.l.ij.C.de abige. Vñ de non haberet locuz in casu conuerso.si videlicet citramontan⁹ epṡ ordinaret italum sine licentia pape aut litteris cōmendaticijs. Licet hoc cāu per omnia videtur eadem ratio seu simili tudo. Vnaz dicendū ꝙ non est omnimoda similitudo.vt patet hic in glo. verbi italie.Et an cōstitutio penalis propter omnimodam similitudinem posset extendi.vide hic Bom̄ late bñ ad quattuor columnas

Secdá ꝯ. In casu huius capituli litteras cōmendaticias citramōtano non pōt dare Ēpus domicilij. Hanc ꝓclusionez tenet hic glo.verbi exist̄it.licet Jo.mo et Archi.tenuerunt contrariū per rationem que tangit̄ in eadem glo.Sz Jo.de imol.dicit ꝙ cum agit̄ de euitatione pene ante factum tenenda est opi.glo. Post factum autem ꝓtraria Et hanc distinctionem Bomi.putat equam et tutiorem.licet opi.Jo.mo. et Archi credat veriorem.

Vltima ꝯ. Ordinatus ab Ēpo alieno. ab executione ordinum est suspensus et in casu huius.c.a solo Papa absoluendus. Probat hic in.ℌ.eos.et in.ℌ. fi.vide glo.in.c.prox.super verbo statunt. Pena autē ordinantis in casu huius.c.erit condigna id est pena capituli.ℌ.proxi.ꝛ aliquantulū grauior pena.ḉa et hic ordinato grauior pena ímponitur cℌ.ℌ.c.prox.

Ex fine tex.nota de penitentiarijs pape ꝙ non possunt absoluere ī casibus sedi apostolice specialiter reseruatis.de q̄ Jo. an.in.c.ex multa.de voto. Itē ꝙ litteris eorū credit̄ quo ad ea que spectāt ad eor officiū.saltem de consuetudine. De materia in.c.post cessionem.ō proba. Item ꝙ possunt potestatē dispensandi eis competentez alteri committere Ratio quia habent eam iure ordinario. secus si eis competeret ex potestate delegata.vt in.c.fi.ℌ.de off. deleg.in fi.et in.c.fi.de offi.or. Et an officiū eorum expiret per obitum pape. Dic ꝙ non vt in cle. ne romani.ℌ eo tī.de elect.in clem̄.

e **Os qui cleri**cos aliene dioc.sine superiorū ipsorū ordinandoꝝ licentia.sive scienter id fecerint.sive ignorantia affectata.vel alio quesito figmento.per annuz a collatione ordinum sunt suspensi.et contra ordinarios ipsos locū habent pene a iure statute. Item clerici Ēpoꝝ taliter suspensorū postq̄ suspensio ipsorum est manifesta possūt recipere ordines canonice a vicinis Ēpis absq̄ ipoꝝ Ēporum licentia.

De temporibus ordinationum

Prima ℣. Epūs aliene diocesis clericuz sine superioris sui licentia non debet ordinare. alꝫ per annuz suspensus est ab ordinum collatione. Probat hec conclusio hic in tex. Et intellige conclusionez veram siue scienter ordinet clericum non sue diocesis. quod presumitur exquo tenetur scrutari ordinandum fm gl.hic in verbo scienter. cum qua concor.Joh.mo. et Barr. Ex quo patet ꝙ in dubio presumit scientia vbi quis artatur ad sciendū. Similis glo.est in.c.innotuit. s. de elect. Poterit tamen probare ignorantiam per iuramentum vt in glo.alleg de quo hic latius per Pau.et Bom. An tūc audiatur aduersarius volēs probare scientiam contra iuramētū. vide hic glo.in verbo affectata.in fi. que tenet ꝙ sic. quam sequitur Barr Jo.an.et Jo.de fan.licet Joh.mo.teneat contrarium. ꝙ cā semel iuramētato decisa non est amplius retractāda per.l.actori.C.de re.creditis. Sz nō ob.fm Jo.an.quia loquitur in iuramento delato a parte. Procedit etiaz conclusio si affectata ignorantia talē ordinet. Et que sit affectata ignorantia dixi in.c.ij.supra eo.li. de constit. et hic ī gl.vbi affectata. Item procedit si alio figmento eum ordinat. Exempla sunt hic in glo.verbi figmēto. Nec habet iste text.locum in ordinante laicum aliene diocesis.licz illud etiam fieri non debeat.j.eo.c.fi. De licentia autem sui Epi potest alius Eps ordinare clericū aut laicū aliene diocesis.de qua licentia constabit per literas cōmendaticias sui Epi de quarum forma vide in spe.ti.de cle.pere. Idem dicit Jo.an.ꝙ sufficerēt testes vel instrumentuz publicum. saluo tamen casu.s.c. proximi. vel requirunt littere patentes. Scdaz partem intelige de collatione omniuz ordinum fm glo.verbi ordinum.et Jo.de fan Sed Jo.mo.Arch.Genf et Bom tenent ꝙ tm suspēsus est ab ordinibus collatis iniuste.argu.c.odia.j.de regu iur.

Scda ℣. Clerici subditi Epo propter collationē ordinum clericis non subditis factaz suspenso.possunt postqz suspensio est manifesta a vicinis Epis ordines recipere.non petita sui Epi lnia. Probatur hic in fi.c. Et hec pena fuit sic statuta quia equuz est ꝙ sicut ipse ordinauit clericos alienos sine licentia suorum Epoꝝ.sic et clerici sui recipere possint ordines sine sua licētia fz doct.debēt clerici isti facere fidem vicinis Epis. vel alias constabit illis de suspensione istius Epi. Et ꝙ illa est manifesta. alias non possunt ordinare clericos fm Jo.an. Et notanter dicit tex.et conclusio de clericis talit suspensoruz quia laicis non licebit sine licentia sui Epi etiam suspensi de alio recipere ordines. Ratio quia tāta necessitas non potest cogere laicū vt fiat clericus. sicut clericum vt promoueatur ad superiores fm Jo.and et Bom.et facit.c.j.proxi.§.inferiores vbi clerici et subditi ponuntur vt diuersi.

Am nullus clericum aliene diocesis sine superioris sui licentia possit ordinare nomie superioris hoc casu vult Papa intelligi Epum originis.beneficij ecclesiastici.aut domicilij ipsius ordinandi. inferiores aut prelati religiosi aut seculares hanc licentiam nequeunt concedere nisi eis a papa sit pcessum priuilegiū ꝙ suos

clericos aut ꝑbditos suos quo voluerint epō possint facere ordinare. nec etiam officialis Epi eam concedit q̄ ad hoc se non extendit suum officiuz. Epō autē in remotis agente vicarī generalis ipius in spūalibus hanc licentiam concedere potest. vl̄ sede vacante Capl'm. vel ille ad quez tūc spectat spiritualium administratio. Religiosi vero non exempti a suis superioribus. priores deputati et eorū socij possunt licite a locoꝝ ipsorū epis ordinari quandiu ibidem morantur. licet non sint de illis diocesibus oriundi Hoc dicit

Prima ℣ Generalem licentiam recipiendi ordines possunt dare tres Epi. videlicet originis. domicilij. et beneficij. Probaꝫ hec conclusio hic in prin cipio tex. Nam exquo excōicati. irregulares. criminosi et infames ad alienos ⁊ ignotos Epos se consueuerūt transferre pro ordinibus recipiēdis vt. s. eo. c. i. in prin. Ideo statutum fuit q̄ non debent recipi aut ordinari ignoti sine litteris ꝓmendaticijs suorū Epoꝝ. s. de cler. pereg. ca. tue. lxxi. dist̄. per totum. et supra. c. proxi. Et dicunt he littere ꝓmendaticie quia in eis ꝓmendant alieno Epo. missi pro ordinibus recipiendis de vita ⁊ moribus ⁊ etiam exprimunt ordines sui quos iam habēt. Etiaz als dicuntur littere dimissorie. quia per eas dimittunt a suo epo. Et sufficit q̄ tales littere sint sigillate sigillo ꝑtij Epi in nō remotis partib⁹. Ultramarini autez habebunt sigilla quinq̄ epoꝝ. sup̄ d cle. egro. c. i. Et nihilominus si ignota essent sigilla nō admitteret dūmodo nō adesset vnus testis. vel noticia vnius sigilli vel fama. vel nisi probet sigillū. arg. c. ij. supra de presump. et i. l. siqua per calumniā. in fi. C. de epis et cler. Et dixi in conclusione generalem licentiam. quia licentiaz de qua in. c. i. supra eo. non potest dare epus domicilij vt ibi dixi.

Secda ℣ Hec vera de Epo beneficij ecclesiastici cuiuscunq̄. domicilij cuiuslibz. ac originis ꝑprie ipsi⁹ ordinādi aut patere. Patet hec ꝯclusio quia siquis habeat beneficiū in dioceſi. propter qđ non eximit̄ a iurisdictione primi epi puta quia non requirit residentiā. nihilominus eps illius beneficij. hāc licentiam dabit. cū text. simpliciter hic loquaꝫ de beneficio ecclesiastico fm Dom̄. de quo Innoc. et Hosti. c. i. de cle. per. Item siquis habet beneficiū ecclesiasticū. non tamen in perpetuū titulū sed in temporalem. illius prætextu potest ordinari. vel litteras commendatitias a tali epo habere fz Lapum hic. ar. ff. i. e. et cle. quia regulares. de supplen. ne. prel. et sequit̄ Dom̄ Nam beneficium potest concedi ad tempus fm institutionem. c. si constiterit. de accusa. et remouibiles ad nutum. possunt etiam ad nutum perpetuari. Nam iste licet habeat beneficium manuale. tamē dicitur habere titulum. etiam respectu beneficij. vt ꝓbat cle. etsi principalis. de ꝛp. Aliud tamen est in magistro qui habet prebendam ratione lecture. iuxta. c. quia nonnulli. supra de magist. quia illius prætextu non potest ordinari fm Archid. quia ille non titulū beneficialē sed tm̄ prebendalez. qui valde differt a canonicali. vt notaꝫ in. c. cum. M. d constitu. Hec tm̄ fallūt quando papa ꝓtulit alicui beneficiū patiēti defectū in ordinibus. quia tunc papa illozuz collationē eo ipso ad se videt revocare. arg. nō. in. c. vt nrm. de appella. et. c.

inter cetera. de preb. fm Arch. ⁊ gens Nam dicit Spe. ti. de lega. ℣ nunc ostendendū. versic. liij. Solus papa ordinat promotū a se vel predecessore. et ita seruat. vnde per prouisos litere sup hmōi ordinibus recipiēdis p mouendis Ō dicit ꝯclusio de Epō domicilij cuiuslibet. Probat hic glo verbi domiciliū. que dicit quez ī plurib⁹ locis posse habere domiciliuz Et dicit vbi dicat habere ꝙs domicilium vt in ea. Et ꝙ glo. dicit ꝙ sola domus possessio non facit domiciliū habere in loco. intelligit Jo. de sanc. geor. nisi quis exprimat ꝙ ea intentione se ibi transtulit. et tunc domum emit aut ꝯducit. tunc enim hora vna et momento potest quis adquirē domiciliū. alle. l. ciues. C. de incolis. li. x Alias ex sola comparatione aut conductione domus non adquirit domicilium nisi per decennium ibi habitauerit. vt. C. de incolis. l. ij. li. x. et. ff. de iudi. l. heres absens. Tertia pars conclusionis probat in. l. assumptio ℣ i. ff ad municipa. vbi dicit ꝙ filius ē originarius ciuitatis ex qua pater naturalem originem duxit. Etsi dicit tūc haberet quis qnqz duos epos originis. Dicendū ꝙ illud non est inconueniens. quia idem ē videre respectu beneficij et domicilij de quibus constat ꝙ in diuersis diocesibus possunt haberi fm Bom. non aūt sequit ꝙs originem auitam. de quo notat ℣. de sepul. c. is qui super glo. ij. per Jo. and Alia satis patēt ex textualibus ⁊ glosis

Nullus epi- scopus vel alius quicunqz infanti nisi religionem intrat. aut illiterato. vel etiam laico alicui ne diocesis. sine superioris sui licentia clericalem conferre audeat tonsuram. Sed nec coniugato nisi ad religionem intrare. aut ad sacros ordies velit promoueri. prout diffinituz est in canone. contra faciens per annum vnum suspensus est a clericalis tonsure collatione Hoc dicit

Prima ℣ Episcopi ⁊ abbates. sibi subiectis clericalem possunt conferre tōsuram per quam ordo imprimitur et emunitas confertur Primam partez probat tex. hic dum dicit vel quiuis alius iuncta glo. i. et. c. abbates ℣. de priuileg. Scdam partem tenet hic glo. I verbo tonsuram. Unde habens primam tonsuram beneficium ecclesiastī cum. potest habere. vt in. c. ex litteris. de transactio. Simplices autem presbyteri ordinem psalmistatus conferre possunt vt hic in glo. i. ⁊ est glo. in. c. i. super verbo Eporum. supra eodē ti. et li. Et dicit Henri. boick in. c. cū contingat. de eta. et qualita. supra ꝙ contra presbyteros est prescriptum ī toto regno Franeie. et valet prescriptio. Similiter in partibus istis contra eos prescriptū p epos.

Secunda conclu. Infanti. illitterato. coniugato. vel extraneo. pma tonsura regulariē non ē conferenda. Probatur hec conclusio hic ī tex. Et dixi regulariter propter casus in tex. exceptos. naz infanti potest conferri clericalis tonsura si religionem ingrediat. et hoc esse potest non tamen obligatur precise religioni vt hic in glo. verbi intraret. Illiterato autem nullo modo potest cōferri. quia talis ex quo litteras nescit. non est aptus sacris officijs. xxvi. distin.

ca.i.et ibi glo.illud intelligit de pen tus illiterato.talis tamē si ordinarē characterem reciperet.vt ibidem no tatur. Nec possunt Epi tamen dispē sare.cum penitus illitteratis vt ordi nem recipiant.vt notat Jnno.s.e.di lectus.z hic Bom. Quod ō coniuga to hic dicit procedit etiam antequaz psūmauerit matrimoniuz vt habet i extrauaganti antique fm Bom. nisi in duobus casib⁹ in tex.exceptis. Per extraneū autem intellige hominē seu laicum aliene id est non sue diocesis fm glo.in verbo aliene. Et ex tex.hic iuncta gl.verbi homini. Nō q ap pellatione hominis non comprehen ditur clericus sed laicus quando ma teria in qua ponitur est tm aptabilis laico.et nō clerico. Ad nō ꝓpter ban na et ꝓhibitiones que dicunt q nul lus homo audeat tale quid facere sb pena capitis aut simili fm Bom.

De etate et qualitate ordinandorum.

Differt hic ti la titlo.s.de tē.or. vt probat glo.in cle.fi.e.ti.et satis pa tet ex forma titulo

ermittim⁹

vt Epi possint dispē sare cum his qui vice simū annum comple nerunt.q dignitates vl personatus quibus nulla cura ani marū imminet.possint et valeant ob tinere. Hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis cōclusio. In dignitatibus sine cura obtinendis dispensaꝫ per Epm cum illo qui peregit vicesimū annuz Probatur hic in text. Et dixi de ma teria in.c.si eo tempore.s.e.li.de ꝓpt Ratio aūt dubitandi et decidendi tā gitur hic in glo.ij. vt patet in ea. Ex quo etiam nō q locum habet argu mentum a contrario sensu.z quando cessat. Non enim valet illud argumē tum quando contrariuz reperit in iu re expressum. Jta dicit ista gl.de quo per Joh.an.in.c.publicato.s.de elec. Et quia olim expressū erat q minor xxv.annis non posset promoueri ad dignitatem vel personatum.vt in.c. cum in cūctis.§.inferiora.de elec. Jō Epi non dispensabant añ hāc decre talem. et ideo hic tex.vtitur verbo p mittimus fm Jo.mo.An aūt Epus promouēdo ad dignitatē dispensat ꝛctat h gl.fi. Et vera pclo ē fm Bom q sic si pmouens sciat defectū pmoti et facit hoc cū cause cognitiōe an sit dispensatio facienda.an non. ad hoc sup.de appell.ad audientiā.alias non Jta tz Jo.an.i.c.frnitatis.s.de scism

De filijs presbyteroꝝ

Si qui defectū na

taliū patit ex dispensatione epi. pōt ad ordines minores pmoueri.z obti nere bnficiū non curatū.sup quo dis pensari possit p epm. Ad aliud āt be neficiū vel ad ordines maiores pmo ueri neqt.sine dispensatōne pape. ille etiā cū q dispensaꝫ p papā.vt non ob stāte defectu nataliū pmoueri valeat ad bnficiū etiā curatū.non ꝓt vigore illi⁹ dispēsationis pl⁹ q vnū bnficiū obtinē.q hmōi dispensationē oportz restringere tanq exorbitantē a iure.

Hoc dicit

Prima ꝯ. Jure communi illegitimi ad ordines et beneficia non propter culpam.sed propter defectum probi benẽ promoueri. Probatur hic et.c. .i.et fi.s.e.et glo.iij.in.c.pri.j.e.q̃ reddit rationes tres quare illegitimi repellunt a promotione vt in ea.et est multiplex illegitimus vt hic in glo.ij in quibus tñ omnibus procedit conclusio et etiam hic text.

Scdá ꝯ. Ut illegitimus promoueatur ad minores ordines et simplex beneficiuz.potest concedere Epꝰ nisi dispensare in beneficio reperiatur eidez prohibitũ Probat in princ.huius tex.Et circa ordines aduerte ꝙ minores ordines sunt ab acholitatu et infra. de quibꝰ xxiij.dist.acholitus. cum quattuor.c. sequentibus. Maiores autẽ ordines sunt ordo subdiaconatus. et reliqui superiores. qui et proprie dicunt sacri.de quibus.xxi.dist.cleros. et dixi in ꝓhemio huius libri. De beneficio autez simplici aduerte ꝙ reperitur prohibitum dispensare Epꝰ cum illegitimo si fit parernuz quia nec super tali dispensat cum legitimo alius q̃z papa fm glo.hic in verbo tale.quaz tenet Jo.mo.Bon̄.et sequit curia Romana. Item non dispensat cum illegitimo super simplici beneficio habente sacrũ ordinem annexum ex priuilegio.statuto. cõsuetudine. aut de iure vt hic in glo.verbi tale. Nec dispensat vt fiat Canonicus in ecca in qua pater fuit institutus.p nõ.in.c.ad abolendam.s.eo.nec vt fiat Canonicꝰ in ecclesia cathedrali fm Jo.mo.cuiꝰ opinionẽ tenent dñi de rota vt refert Bon̄ dec.cxxxij.que incipit. Jtẽ voluerũt.et hoc propter eminentiã quã habent canonici cathedralis ecclesie super alios.quia ipsi sũt pars corporis ecclesie et Epi.c.nouit.et.c.quãto de his que fi.a prela. Jo.an.tam̃ post Arch.tenet contrarium per tex.hic q̃ pmittit Epis dispẽsare in bñficijs nõ curatis vt sunt canonicatꝰ cathedralis ecce. Et hãc opi.amplectit Bon̄.

Tertia con. Dispẽsat solus papa cũ illegitimo vt promoueatur ad maiores ordines dignitatis personatꝰ aut beneficia curata Probat hic in vers. ad maiores.iunc.glo.verbi beneficiũ Et q̃uis esset dispensatum cũ illegitimo circa sacerdotiuz.non tamẽ intelligitur dispensatum circa beneficium curatum.arg.gl.hic in verbo maiores.sublato enim vno de duobꝰ remanet aliud.nam ꝛ religio dispensat cum ingrediente quo ad ordines.nõ tamen in cura.facit.c.j. proxi.de quo hic glo.verbi maiores.allegata

Ultima cõ. Non potest obtinere plus q̃z vnicum beneficium ille cũ quo dispensat vt non obstante defectu natalium possit habere beneficium curatũ. Probat hic in fi.tex.Et intelige simul et semel fm glo.i.hic. Non enim prohibitus est iste.dimisso vno quod est consecutus. aliud recipere. quia exquo habilitatus est circa vnũ beneficiũ. dimisso illo fateri oportet eum adhuc esse habilem. ꝛ non impedietur eum recipere aliud fm Jo.and. Et ita tenet etiam Joh.mo.in addit. et videtur equũ.Arch.tñ tenet p. ꝛ ꝙ nec successiue põt duo curata hre. q̃a dispensatio sortita est effectum semel. per adeptionem primi beneficij Pro quo facit.c.non potest j. de pben.vbi dispensatio facta de duobus curatis obtinendis simul intelligitur de duobus primis. Facit regula odia j. de

reg.iur. Et ita tenuit etiam Jo.mo. in sua antiqua glo. Et ita fm Bom. tenent dñi de ro. Et dicunt ita seruari in curia. et sic propter dubietatem doctoꝝ videl obseruandū

Jis cuz quo Papa dispensauit. vt non obstante defectu natalium possit ad omnes ordines promoueri Et beneficium etiam curatum obtinere. aliam dispensatōnem postea impetrat a Papa. tacito de dicto defectu. vt possit duo curata beneficia recipere ac simul habere. talis dispensatio est nulla. tanqz obtēta surrepticie. quia non est verisimile q̄ Papa voluit dispensare. super beneficioꝝ pluralitate. cum habente predictuz defectum. si hoc fuisset eidem expressum. Hoc dicit

Extex elicitur talis cōclusio. Nulla est dispensatio scōa addita prime. si de prima aut de defectu non facit mentionem. potissime si sit super odiosa beneficiorū pluralitate. Probatur hic in tex. Et fuit ratio dubitandi quia per primaz dispensationem videbat habilitatus et defectus natiuitatis ablatus. et sic nō videbatur teneri impetrando dispensationē super pluralitate beneficiorū de suo defectu amplius facere mentionem. alias sequeret q̄ quis essz legitimus quo ad vnum actum. z illegitimus quo ad aliuz. contra nō. in. c. cū inhibitio. de clandest. despons. et tangit hic gl. v. Sed ratio decidendi in contrarium est. quia iste de quo i tex. non fuit legitimatus. quia tunc vicium esset remotū ex toto per legitimationem. maxime in casu quo sola constitutio canonica facit quem illegitimū de quo vide nō. in. c. per venerabilez. super glo. ij. qui fil. sunt legi. Hic autē solū dispensatum fuit cum illegitimo vt non obstāte defectu beneficiū possit obtinere. quo casu si aliam dispensationē impetrat debet de prima. mētio fieri per tex. hic. quia non est verisimile ꝛc. vt in text. Et idem intellige per omnia si papa dispensat cuz alz inhabili. vt cum homicida vel simili quia si postea aliam impetrat dispēsationem non valet nisi facta sit mentio prime. aut vicij. per rationem tex. hic fm Jo. an. et Bom. Primū autez beneficiū potest illegitimus impetrare si dispensationem habeat ad obtinendum beneficium. Nec tenetur facere mentionem dispēsationis aut defectus in impetratione fz Jo. an. qui dicit se audiuisse ita curiā venere Nec ob. tex. hic qui loquitur quando dispensatio additur dispensatōni. In casu aūt isto impetratio beneficij facta per eum cū q̄ iam dispensatum est nō est dispēsatio. sed executio eius super quo facta fuit dispensatio. et sic valet

Jo.mo tractat hic quare surreptitio viciat ipo ure litteras gratiosas. et an etiam aliq casu viciat contentiosas. de quo hic per eum. et Jo. an. in nouel. et Bom. est materia. c. ad audientiā. s. de &pt.

Tractat etiam hic Arch. de nato illegitime de legitimo tū matrimonio. quod cōtingit cum quis de consensu vroris sue promot⁹ est ad sacros ordines. et ad huc generat filiū ex ea. Et dicit q̄ talis censetur pati defectum natalium p nō. lxxxi. dist. c. minister. z tenet Inno et Hosti. de conuer. ꝓiuga. c. dudum et Goff. eo. ti. ℣. Itez quid si sacerdos in sūma. et probat in. c. litteras. supra eod. Imo plus peccat sacerdos cognoscendo istā q̄ aliā fm doc. et Arch.

De bigamis.

Ltercationis antique dubiū decidit papa declarans bigamos omni priuilegio clericali eē exutos. z foro seculari addictos. non obstante contraria ꝓsuetudine. imo prohibet eis deferre habitū aut tonsuram clericales sub anathemate Hoc dicit.

Pri. ɔ. Quilibet bigamus a susceptione ordinū est prohibitus. nec vt minores recipiat potest dispensare Epus. Proba. ꝓma pars in. c. super eo. s. e. tit. Si tñ de facto bigamus ordinaretur imprimit character eidem vt nō. glo. magna. circa fiñ. ibidem. De quo Archid. xxiij. dist. lector. Et qualiter Lamech fuit primus bigamus habetur Genes. iiij. et. xxxi. q. i. c. quō. Sm Jo. an. et Bom̄. Scdaz partē tenuit Frā vercellen. et Jo. an. sup dicta glo. magna in fi. vt refert ḥ Bom̄.

Scdā ɔ. Bigamus priuat⁹ ē omni priuilegio clericali. z astrictus seculari curie. nō obstante contraria cōsuetudine. Proba tur hec conclusio hic in tex. Et intelligē primā partē taz de priuilegio canonis. xiij. q. iij. ca. siquis suadēte. q̄ de priuilegio qđ clerici habēt ne venīt in personis aut rebus. aliquib⁹ exactionibus. vt hic in glo. verbi priuilegio. Itē intellige ꝓclusionē de q̄libet bigamo tam vero q̄ interpretatiuo. vt hic in glo. verbi bigamus. Ulñ aduertendum q̄ dupler est bigamus Quidā enim est verus bigamus. vt ē ille qui successiue contraxit cū duab⁹ xxvi. dist. deinde. et notat. s. e. c. ij. Alius est interpretatiu⁹. z ille est duplex Unus qui vere non ē bigamus. quia scdam nō duxit. sed tñ alias vt bigamus in omnib⁹ iudicat et per omnia q̄ ius interpretat q̄ sit bigamus sm pliciter vt est ille qui cōtraxit cū corrupta. talis non dī verus. quia nō ꝓtraxit cū duabus. tñ exquo ibi non ē vna caro sed diuisa in plures. interp̄tatiue dicit bigamus vt. s. e. debitus Et in illo etiam procedit hic tex. z ꝓclusio. et ita vult glo. hic in verbo bigamos. alius est interpretatiuus qui tñ in veritate non est bigamus. licz q̄ ad quid iudicet bigamus. sicut est sacerdos contrahens cū corrupta. vel scda vroze. vt in. c. nuper. all̄. Et in illo non habet locū tex. iste nec ꝓclusio quia iste non est verus bigamus. sed iudicat bigamus quo ad executionē ordinis. et quo ad inhabilitatem ordinū suscipiendorū. Nō āt q̄ ad hoc vt sit exut⁹ oī priuilegio clericali. vñ si talis ꝓmittit homicidium non poterit puniri a iudice seculari vt hic p̄ bat iuncta glo. allega. et Jo. an. in. c. a nobis. sup̄ eo. et glo. in cañ. quisquis. lxxxiij. dist. Etsi dicat contra finē ꝓclusionis. Consuetudo dat iurisdictionem. c. cum contingat. de foro. comp. C. de emanci. libe. l. fi. ergo valeret ꝓsuetudo q̄ bigamus esset de foro ecclesie. Hic contrariū procedit de consuetudine valida. rationabili et p̄scripta. Ista aūt consuetudo est reprobata tanq̄ irrōnabilis sm Jo. de Imo.

Ultima có. Clēicus bigamus sub anathemate prohibetur tonsurā aut habitum clericalem deferre. Probat hic in fi. tex. contra tñ faciens non est excōicatus vt ḥ in finali glo. Posset tñ excōicari propter peccatū quia nō paret huic constitutioni. arg. xi. q. iij. ca. nemo epōz. Ex q̄ videtur q̄ talis

peccat mortaliter qui est bigamus z defert tonsuram vel habitū clericalē quia alias non posset excōmunicari. vt in predicto.c. Nemo Episcopoꝝ. facit.c.ij.de ma.et obedi. Quid autez sit tonsura. et quid clericalis corona tractat hic Arch.de quo plene ꝑ glo in cle.ij.de vit.et hon.cler.Si tñ esset bigamus effectus monach⁹ posset bene deferre tonsurā monachalē ꝟz Joan.post Arch.q̄ hic text.loquit de secularib⁹.Et facit iste text.q̄ existētes de collegio vel vniuersitate pñt ꝓhibere ne alius qui non est de vniuersitate vel collegio illo portet arma vl̄ insignia illius vniuersitatis.facit.c.ij .s.de regul.ſm Dom̄

De officio vicarij omana eccle

fia statuit.q̄ si Archiepus officialē suffraganei sui ex cā rōnabili excōicat.non tñ ꝓpterea ligantur illi.q̄ vices illius gerūt.cū ꝓpterea nō cōicent eidez in crimine.ea tñ que ipsi faciūt.officialis excōicatione durante.nō valent. si ab ipso tm̄ iurisdictionē habent. Hoc dicit

Prima ⁊ Si Archiep̄s excōicat suffraganei sui vicariū seu officialē.non est ꝓpterea excōicatus gerens ipsius vicem.Probat hic in tex.Et rō dubitā di tangit hic in glo.vbi ipsius.q̄ exq̄ officialis fuit.excōicatus sine exp̄ssione ꝓpij nois.videbat excōicat⁹.quicū q̄ gerebat postea officialis officium arg.c.aduersus.de emu.eccle.et.c.i.de solu.Sed rō decidēdi in ꝓtrariū tangit h̄ in glo.iij.q̄ officialis fuit excōicatus ꝓpter delictū ꝓpriū.q̄ sez peccauit in his.que sunt iurisdictionis epi et in hoc fuit de iurisdictione Archiepi sic Ep̄us.vt in.c.rōna.i. &nf.j.de appel.Sec⁹ si deliquisset vt priuat⁹ vt in glo.iij.alleg.Et sic licet excōicatio emanauit sub noīe dignitatis.q̄ tam lata fuit ex causa ꝓcernente ꝑsonam tm̄.non extendit ad successorē. aut vices gerentē.et ſm hoc limitanduz est .c.qm̄ ab h̄.s.de off.del.

Scda ⁊ Quamuis officialis Epi specialē vicarium ad vnā causam p̄t dare. generalē tm̄ vicariū aut officialē loco sui cōstituere nō p̄t sine Epi pmissione. ꝓia pars probat in.l.cū pretor.ff. de iurisd et hic in glo.ver.ipsius. Scda ps p̄z q̄ vicarius vicariū nō potest dare.c. clericos.s.eo.sed officialis dicit vicarius Epi.⁊ probat hic tex.iuncto rubro.et cle.i.eo.ti. De facto tñ q̄q̄z officialis alium dat officialem.vt h̄ in glo.allega.de assensu tm̄ Epi p̄t dare aliū etiam generalem vicariū.Et ita tenuit Hostien. per.c.clericos.alleg. dicens vicariū posse in totuz ad tempus ex causa de consensu Epi cōmittere vices suas quas tm̄ a se non abdicat sed penes se retinet. Nam tex.dic in.c.clericos.alleg.vicarios ecclesiaꝝ alios sibi substituere non permittas. Quasi velit prohibere q̄ hoc faciāt temeritate propria.sed ex causa id ꝑmittere potest.puta quia imminet necessaria profectio.ff.de off. ei⁹ cui mā da.est iurisd.l.i.circa prin.Et hanc opinionē approbant dñi de ro.dec.cccc xxxviij.que incipit Item fuit dubitatū.et sic obseruat. Dicit etiam Fran. in cle.vnica.eo.ti.q̄ consuetudo qua officialis dat alium vicariuz. ad tempus tolerat.quasi per quandam tacitam voluntatem Episcopi. qui dando officialem.videtur potestatē sub-

stituendi ad tempus sibi permittere vnde talis substitutus potius intelligitur deputatus ab Epo q̄ ab ipso officiali.qđ nō

Ultima conclet facta p vicariū aut vices gerētē officialis. durāte excōicatione officialis si postea testatem recepit excōicatione durāte ab eodem. Probat h̄ in vſi.ea tñ. Si igit recepit iurisdictionē ab officiali añ excōicationē nō est excōicatus. Iz hñ suspensa fit iurisdictio ipsi durante excōicatione.vt hic in fi.tex. Itē si recepit ab Epo iurisdictionē q̄a eps eū decit nō est excōicatus vt hic i gl verbi ipsius.nisi pticiparet in crimie vt in.c.nuper.de sen.ex. et exemplum dat hic glo.in verbo qui.ꝛc.

Jcet per generalē pmissionē i officialē epi. causaꝝ cognitio trāsferat. nō tamē hz ptātem inqrendi.corrigēdi ac puniē di excessus.seu aliqs a suis beneficijs remouēdi nisi id sibi specialiter committat. Hoc dicit

Ex texelicit talis pcto Officialis Epi hz iurisdictionē ordinariā de ciuilib⁹ causis cognoscendi ex mandato generali. de criminib⁹ āt cognoscē nequit sine mandato spēali. Probat pma ps h̄ i text. iūc.gl.vbi officialē. Ex qua ptz q̄ officialis generalis epi est ordinarius et nō delegat⁹.7 idem nōt Accurs in .l.ij.C.de off.ei⁹ qui vi. alteri⁹ gerūt Scda ps silr pbat hic in tex.facit cle.nō pt.de pcurat. Ex quo patet q̄ appellatione causarū generaliter facta nō comprehendunt cause crimiales.qđ nōdū pro pmissionib⁹ causarum que q̄cq̄ fiūt. Hodie officiales pmunit inquirūt.puniūt et corrigūt crimina et defectus. q̄ desup speciale hñt mandatū alꝫ id non possent vt h patet.De isto etiā est decis rote.cccc. lxiij.que incipit Item q̄ seruet opio Jo.mo.Et qñ officiales habent speciale pmissionē in istis casib⁹ tūc censent i eis delegati.nisi subsequat clausula generalis.quia tunc tota iurisdictio censet ordinaria Ita tenet Johan.in addi.spe.eo.ti.sup rubrica.et tenent dñi de rota decis.dcclxij.que incipit Item si eps Fm Dom̄ q̄ ordinarius est cui vniuersitas causaꝝ pmittit.l.cum pretor.ff.de iudic.Item q̄n do est delegatus appellatur ab eo ad Epm nec poterit fieri prorogatio iurisdictionis ad similes casus quia iurisdictio delegata est improrogabil.c.p.et.g.de off.deleg.s.quod secus ē in bis in quibus habet ordinariam Fm Dom̄.

Jm i generali mandato non veniūt ea.que aliquis i specie verisimiliter non esset concessurus. nec in libera administratione venit potestas donandi nō potest generalis vicarius aut officialis Epi cōferre beneficia sine mandato spēali. Hoc dic

Prima ?Vicari⁹ seu officialis Epi ñ potest conferre beneficia ex cōmissione generali Probat hic in tex. Ratō dubitandi tangit hic in gl. verbi nō possunt.Sz rō dupler decidēdi in cōtrarium tangit hic in princi.tex.propter quas ratiōes tex.semper solet allegari.Et intellige conclusionē etiaz si habeat vicarius aut officialis potestatem recipiendi renunciationes beneficiorum ex causa permutationisfaciendas.quia nec hoc casu potest beneficia illo modo renunciata

in manib⁹ suis ꝓferre. qz collatio bñficij nō venit in generali mādato. nisi exprimat vt hic ꝓbat. Et ita tenent dñi de rota dec. lvij. q̄ incipit Itē nō q̄ vicarius.

Scda ꝯ Ptās bñficia nondū vacātia ꝓferendi ꝑt generaliē alicui tanq̄ officiali ꝓmitti. Probat hic in fi. tex. et intelli ge dūmō illud exprimat. de quo ī gl. fi. h quaz vide. et singulariē nō. Dicit enī q̄ collator bñficioz ꝑt aliquē generalē ꝓmissariū ꝓstitue ad collonez bñficioz ad se spectantiū. nō ät ꝑt cō mittere alicui spēaliter collationē alicui⁹ pbēde qñ vacabit. de q̄ etiā in. c. statutū. in gl. fi ī. de pben. et Jō. and. in. c. venerabili. de censi. sup gl. ij.

De officio delegati

Tatuimus vt ꝓseruatores dati aliq̄bus a sede apl̄ica eos a manifestis iniurijs. et violentijs defēdē possint. nec ad alia q̄ iudicialē indaginē requirūt. suā potestatem extendant. Hoc dic

Prima ꝯ Cōseruatores aliq̄b⁹ dati vt eos ab iniurijs et violentijs defēdāt de manifestis tm̄ cognoscē pñt. Probat hic in tex. Et rō est qz si de dubiis possent cognoscere. iā eēnt generales iudices eoz. p. c. ad hec. s. de ꝛpt. fm Host. Et p manifesta intellige notoria q̄ examinatione nō egent. fm gl. ij h. et sufficit q̄ sit notoria p evidētiā rei. aut saltē p confessionē fm Jmo. Quid ät si negeť fēm vel dicať nō eē notoriū. Dic vt h in gl. ij. qz cognoscē ꝑt de notorietate fci. an. s. factū sit notoriū fm gl. Vñ pz q̄ ꝓseruator aliq̄lē hz indaginē. s. planā. q̄ fit ad sui instructionē. Nā etiā in notorijs req̄rit aliq̄lis cognitio. et ordo. qz citatio z sñia. c. ad nrm. iij. s. de iureiu. Itez excōicare ꝑt iniuriatores. et excōicato cause cognitionē req̄rit. c. sic. et. c. nemo. ij. q. i. Aliq̄lis g̃ indago et cognitio sibi videť ꝓcessa. sine q̄ scz nō posset suū officiū expedire. sed nō plena cognitio. q̄ fieri debet ptib⁹ pñtibus observato ordine iuris vt h pz

Scda con Hec in ꝓseruatore generaliē aliq̄bus dato. secus in hñte cām specialē vt ab oībus iniurijs defendē valeat illos q̄bus daťet iamsi in eis exigať cause cognitio. Prima ps patet in tex. Scda ps pz qz tunc talis ꝓseruator datus cū ampliori ptāte et in forma latiori vt est cōseruator studij Colonien. vnde latior est eius ptās. qz forma mandati est observanda. c. dilecta. sup̄ de ꝛp. Aduerte etiam q̄ ꝓcessus ꝓseruatoris generaliē deputati fm formā hui⁹ tex. super iniuria etiam nō manifesta tenet Et valz maxime qñ ꝓnunciauit iniuriaz esse manifestam et nō fuit appellatuz fm Host. Ex quo nota bonā cautelam fm Bom vt scz conservator ꝓnuncie et iniuriam manifestam. per hoc etiā faciet se iudicē ꝓpetentem. licz al's nō sit Judex competēs. Et idem ē in q̄libet alio iudice incompetēte. quod nota. Et de hoc per Jnnoc. in. c. ij. de dilatio. et. c. significantib⁹. s. eo. ti.

Oulta genera conseruatoz enumerat hic glo. ij. q̄ etiā dic ꝓseruatores cēseri iudices delegatos eo q̄ ō ipis tractať sup rubrica de offi. dele. Et nota hāc glosā

q̄ a rubro ad nigrum validus est argumentum.similis.g.est in.c.tibi.q̄ s.e.de rescp̄.sup verbo certo

Alia pontificali dignitate preditis ꝓpter reverentiam officij sacri qđ exercēt deferre cōuenit.et eos plus alijs honorare decet.vt iudices delegati a papa procedendo contra eos circa penas ꝓcedant cum modestia.primo igitur ipis ingressꝰ eccie vel officium interdicatur sacerdotale.deinde ab officio suspēdant.post hoc aggrauetur ꝑ eos ecclastica cen.ni si aliter ꝓcedi suadeat ꝓternitas nimia aut culpa. Hoc dicit

Ex texelicit talis cōclusio ¶Quāuis in iudicijs quo ad iustitiam ministrandam acceptio psonarum non est habenda In penis tñ et coertionibus imponendis:ordo obseruandus est z moderatia. Prima pars probatur in.c. nouit.đ iudi.c.fi.iij.q.ix.cū concor. de quo in regula in iudicijs.ſ.đ resur]. Scda pars probatur hic in textu.et in ꝓcordañ.in.g.alt. a minori eñ pena est inchoandum et ad maiorem ꝓcedendum.vt hic .z de vsu. quia in omnibus.l.dig.eos qui.cum similibus. Et maioribꝰ. et in dignitate constitutis deferendū est in penis imponendis. Rōnem huiꝰ dicit g.penul.quia minor pena est maior in maiore.quod nō.

Duo ex tribus delegati. a se.ap.duobꝰ alijs subdelegauerint vices suas.nō in totū. et illi subdelegati cum delegato tertio ꝓcesserint. ab eorum ꝓcessu ad primū delegantem.non ad ꝓdelegatum appellari debebit Hoc dicit

Ex texelicit tal.ꝓ.Si ex plu+ribꝰ đlegatis a se.ap. deputatis aliq̄ subdelegant non in totum.et illi subdelegati cum ꝓdelegato non ꝓmittente fecerint proces sum ab eis ad se.aplicam est appellādum. Probatur hic in tex. Et ꝑ euidentia est sciendum.q̄ delegatus datus ab inferiori ordinario non ꝑt subdelegatum dare.vt hic in.g.iij.z probatur in.l.a iudice.C.de iudi. Delegatus aūt pape potest subdelegare.etsi subdelegat aut ꝓmittit cāz alteri.non in totum.tūc facit gratū. ita q̄ si fuerit appellandum a subdelegato ad ipm tanq̄ imediate superiorez debz appellari.nec potēit eo omisso ad sedē apostolicā, appellari vt in.c.sup qōnum.ſ.porro.ſ.e.et.c. si delegatus.ſ.fi.ſ.e. Hoc fallit in casu huiꝰ.c. Et ratio dubitandi et decidendi habetur hic in.g.ij. In re eī cōi pluribꝰ vt collegio statur maiori parti.c.ſ.de his que fi.a ma. par. capitu.et cū hic in casu tex.duo sbdelegant.videtur eorum iurisdictio attendenda q̄ erat subdelegata.et ñ vnius tm̄ qui non subdelegauit Cōtrariū hic deciditur propter captionem euitandam. Si enim appellaretur ad condelegatum fieret appellatio ad parem.qđ est contra substātiam et naturaz appellationis .ar.c. ij.ſ.de ꝓsue.et.l.ſ.ff.de appel.reci. Si aūt appellatur ad papaz appellatur omisso medio .scz duobꝰ delegatis qui gradū faciunt exq̄ non in totuz subdelegauerunt.quia tñ illud non est ꝓtra ſbam appellationis .ideo illud sequitur.quia minus est captiosum.ſm.g.et sequitur Pau. Idez tñ

esset si solum vn⁹ ex pluribus dele-
gatis non in totuz subdelegasset.et
cum alijs delegatis fieret ꝓcess⁹ ne
scz ad parem ꝓtingat appellari.vt h
in.g.ij .et .fi.

¶ contra vnū ex duob⁹ delegatis cū clau
sula ꝙ si nō omnes interesse possint
alter in causa ꝓcedat suspicio legiti
ma ꝓponatur.cognitio recusatiōis
cause ad condelegatum non recusa
tum dicitur ꝓtinere.quia ad eū ꝓti-
net totius cause cognitio ex vi ꝓdi
cte clausule.si aūt dicta clausula nō
essz in rescripto deberet coram arbi
tris ꝓbari suspitio.vbi aūt officia
lem epī aut delegatum ipius volue
rit recusare.debz coram epo causaz
suspitionis ꝓbare.licet ab officiali
epī ad episcopū nō posset appellare
Hoc dicit

¶rima con. ¶pt Papa cāin
vni aut plurib⁹ delegare .etsi pluri
bus tunc simpliciter .aut cū adiūcti
one clausule ꝙ vni causam ꝓmittit
¶probatur in.c.j.c.ꝓterea.s.eo.et in
pluribus.c.s.et j.eo.ti.Ex pluribus
ꝓmittat ꝓbatur hic in textu.et.c.
prudentiam.versic .illa quippe.et.c.
sup qōnum.cum similib⁹.s.e.et j.eo.
cum plures.Et qñqz plurib⁹ ꝓmit-
titur causa simplicit nulla adiecta
clausula.et tūc vnus sine alio aut ꝑ
delegato ab eo ꝓcedere non pōt c.
q̄uis.s.e.et.c.causā matrimoniū.qñ-
qz adijcitur clausula vt omnes .aut
duo.aut alter eoruz mandatū exe
quatur.et tunc quilibet eoruz ¶t li
bere procedere.c.cū plures j.e.qñqz
adijcitur clausula.ꝙ si omnes inter-
esse nequerint vel noluerint.et hoc
qñ sunt tres vl plures dati.Si aūt
duo tm erant.tūc ponitur clausula
ꝙ si non ambo.vt hic in tex. et hoc
casu duo vel vnus ꝓcedere nō pōt
nisi clausula seu conditio fuerit puri
ficata.id est añqz constet de impote
tia aut noluntate alioz.vt in.c .pru
dentiam.s.e.et hic in.g.iij.Satis āt
dicitur constare de impotentia aut
noluntate si absentauit se iudex ad
valde remotas partes.fm Jo.and.
alias si pñs fuerit debz requiri per
collegam.z sufficit vnica requisitio
fm.g.in cle.j.de hereti.et sequit ibi
¶pau.et ¶panor.et hic tenet archid.
vbicunqz eñ par citat parez sufficit
vna citatio seu requisitio.vt i.g.alt.
Qñqz etiam ponitur clausula ꝑele-
ctiua.vt ꝙ si nō oēs tu frater epe
mandatuz exequi procures.vt in.c.
coraz.s.e.Et hec clausula cōiter po
nitur qñ scribitur epo et alijs simul
Et hec clausula facit claudicare po
testatē iudicum.quia tunc ꝓelect⁹
non tenetur admittere secum subde
legatū ꝓdelegati iudicis.vt in dicto
c.coram

Secūda con. et final Quā-
nis suspicio coram iudice suspecto
ꝓposita regularit fit probanda coz
arbitris.hoc tm fallit in trib⁹ casib⁹
hic exp̄ssis.¶rima pars ꝓbatur hi
versi.vbi vero.et in.c.cum spēali.s.
de appel.et.c.suspitionis.s .e.ti. Se-
cūda pars ꝓbatur hic i tex. ¶rim⁹
casus qñ ex delegatis datis cū clau
sula.ꝙ si non omnes recusatur .vt h
in ꝓn.tex.Et rō dubitādi et decidē
di ponitur hic in.g .verbi cā .dic vt
in ea.Scūs casus est quando de-
legatus epī recusatur.vt hic in vers.
cum aūt.Idem fm Joh.an.Si plu

Both quoties recusantis dam. judicis delegati

res darent delegati ab epo sine cla simplicit .pt em epus vnit plb⁹ simplicit aut cū cla delegare.put dictū t in papa.Dicit tn Jo.an.q delegato epi recusato cōiter epi n instant. q pbetur cā coram eis.sz statim cō mittūt cām alteri non suspecto. aut p se cognoscūt.qō est pmēdabile fm eū .Tertiꝰ casus est qn officialis epi recusatur.et qre ad epm nō appellatur.cū tn hoc casu pter pbandam suspitionē ad eū recurratur .vid h g.fi.quaz nō quia oīt in qbꝰ paria sunt appellatio t recusatio.et in qbꝰ differūt.Quartuz casū addit hic.g. verbi epi.scz qn recusat subdelegatus delegati pape.non in totū.quia tūc coram delegato pbatur suspitio c.sup qōnū.q quē vero.s.e.de causis recusatiōis pter qs recusari pōt iudex.vi.g.in.c.cām.s.e.t.c.accedēs p mo,vt li.nō ptes.et p Jo.an .in.c.legitima.s.de appel.et dicit h.g. verbi legitima.q ex vna cā tm iudex recusatur.videlz pter suspitionē .sz illiꝰ suspitiōis ptes st cē.qs vi. i loc.all.

Judex ab apo stolica sede deputatꝰ licet possit recusari vt suspectꝰ.tn añq recusatio ptra eū sit posita.pt cāz subdelegare.etsi in totuz cām subdelegauerit āpliꝰ recusari neqt.nec facta pmissio impugnari.secus si de iurisdictione reseruasset aliqd.postq aūt recusatio iā est ptra euz posita .cām alteri pmittē nō pt.nsi recusans in ipsum psenserit.psentiēte aūt recusatore pt recusatꝰ cām alteri pmittē q diu nō ēpnūciatū sup recusatōe.postq ei pnūciatū fuerit eū eē suspectū oīo dēsinit eē iudex.vñ eē d psensu recusatoris cām subdelegare nō pt. Hoc .d.

Prima con. A iudice suspecto nō p viā appellatōis sz recusationis ē recedendū. Probat in pn.tex. Et intellige veruz nisi iudex recusaret admittē recusationē.tūc em pōt appellari .c.sup qōnuz.in fi.s.e.ti.

Secūda cō. Judex suspectꝰ in totū vices suas pt pmittē añq recusatio sit posita.nec pt eiꝰ pmissio ipugnari.secꝰ si nō in totū subdelegatio ē facta.Probat in pma pte huiꝰ tex. Et rō dubitandi multiplex t decidē di ponit h in.g.verbi ponatur .vt patz in ea.Ex q patz q viciū auctoris successori nō nocz'.qn viciū concernit psonā tm auctoris.et nō rem trāsmissā in successorē.secꝰ si rē trāsmissā pcerneret.vt in.c.licz ex qdaz de testi. Mā recusatio nō pcernit pncipalit ipam recusationez.sz psonaz ipius iudicis .Jō si trāsferat in subdelegatū.nō nocet.qō veruz.nisi auctor reseruaret sibi aliquaz pgnitionē illiꝰ iurisdictionis trāsmisse.vt h vult tex. Mā qn delegatꝰ in totū cōmittit fons iurisdictiōis remanet in pmo delegante.et exercitiū trāsiuit i sbdelegatuz .et sic q nihil ptātis penes delegatū remansit.merito nō pt pmissio impugnari .intellige ex cā suspitiōis.de q ē sermo.Secꝰ autē si diceret delegatū nō habuisse iurisdictionem .et ex eo subdelegationē ñ valē.q tūc audiret talis ipugnatio fm Jo . an.

Tertia con. Delegatus pape posita ptra eū recusatōe nō subdelegat nisi recusatore volēte et de eiꝰ psēsu subdelegat vsq ad finē cause. Probat hic in versi. post recusationem

Ex quo patz q recusatione ꝓposita iudex nō ē fūdamētalit iurisdictiōe ꝓuat⁹.licz exercitiū iurisdictiōis impediat.Et ꝓtēa videt hic tex.q facti a iudice recusato est nullū.qđ sē tit hic.g.verbi ꝓponat.ī fi.a ꝓtrario De isto sūt opiniões Jnno.in.c.cuz spēali.s.de appel.tenuit q gestū per iudicē recusatū sit validū. Hosti.ibi tenuit ꝓtrarium.et Jo.de imo.dicit Bar. idem tenē ī.l.q poterat .ff.ad trebel.et tenuit hic ꝑe.de anco.per tex.h q ꝓbat.q nō ꝑt ꝓmittē p⁹ recusationē sine assēsu recusatoris.ergo multo min⁹ꝑt ꝓcedē .et hāc credit Bomi.verā.quaz etiā tenuit.g.ij.q. vi.q̄tiēs.dicit tñ Bomi. q si pars recusans p⁹ ꝓpositionē recusatiōis ꝓseqūtur lītē coꝝ illo iudice. videlicz ꝓcessus.q videt iudex de cōsensu ei⁹ recuꝑasse iurisdictiōis exercitium q̄ solo erat ꝓuat⁹.de q h lati⁹ per eum

Altima con- clu. Qui ꝓnūciat suspect⁹ oīno iudex eē desinit.nec etiā postea ꝫ ꝓsensu recusatoris cāz vlteri⁹ ꝓmittē poterit.Probat hic ī fi.tex.Et rō hui⁹ ponit in.g.fi.Sed q̄s ꝓgnoscet tūc de cā ꝓncipali. Hostien.in.c.suspitiōis.s.e.dixit.q arbitri assūpti sup cā recusationis.vt refert h Archi.cōiter tñ tenet ꝓtrariū Tñ sētit h Arch.q nōe ē q impetretur nouū rescꝑtū sup illa cā.vt q ad eat ordinari⁹iudex.Tractat hic Bomiñ.late an recusatio possit tolli ꝑ ꝓncipem sicut appellatio.et.g.in.c.si q̄s.ij.q.vi.Et ꝓclusio ē q ꝓnceps eā tollere ꝑt respectu certe cause q̄ ē dubia in iure an sit legitima .q ad euz spectat dubia declarare.c .p venerabilē.q fi.sunt .le.sec⁹ si certum essz q cā essz legitima.q tunc videret tollē defensionē naturalē qđ nō ꝑt vt in cle. pastoralis.de re iudi.

Quis dele- gat⁹ ap.se.ꝓmittat alicui cāz in totuz.ꝑt revocare cām ad se.añq̄ subdelegat⁹ iurisdictione vtat.vel si re integra moriat .cuz iurisdictio in delegatū añq̄ vtat ipa non censeat efficacit trāsiuisse. Hoc dicit

Pria . ꝑt delegat⁹ q in totum vices suas ꝓmisit re intega iurisdictionē reassumē.nedū exꝑsse ꝫ etiā tacite. Probatur hic in tex. Rō dubitādi tāgit h in.g.ij.Et dic vt in ea. Rōnē āt decidēdi ponit tex.in fi.Et dicit ī conclusione tacite. Nā si delegat⁹ ad instātiā ꝓtis citat ꝓtē.vel ꝓcedit tacite videt revocare subdelegatuz ꝑm Archi.all.nō.Jnno.et Hosti. in.c. intimasti.s.de appel.et facit.c. si quē s.de ꝓcu.et seqūtur Joh.and .Gen. et Bomi.

Delegat⁹ ꝓ solū vsuz iurisdictiōis inducit ꝓpetuationē illi⁹. Probat hic in fi.tex.et.c.licz.s.eo. Tñ si subdelegat⁹ moriat añq̄ vsus sit iurisdictiōe delegat⁹ eā reassumit.vt h.sec⁹ si postea moriat.vt hic a ꝓtrario ꝓbat. Et idē dicēdū essz in delegato moruo añ vsū iurisdictiōis. vt in dicto c.licz. Per quē āt actū dicit delegatus aut subdelegat⁹ vl⁹ iurisdictiōe Glō.hic in verbo vl⁹.dicit .q dicit vti iurisdictiōe q̄litecunq̄ ea vl⁹ sit ꝑ c.licz.s.e. Et sic videt sentire q per quēcūq̄ actū quē tanq̄ iudex facere dicit.vt si eligit notariū q̄ scribat acta cause.iuxta.c.qñ ꝓtra .s.ꝫ ꝓba. aut subdelegat ꝛc.et hoc tenuit etiā Hosti.in dicto.c.licz.et Jo.de lig.

Archidi hic tenet q̄ p citationē̄ p nullū aliū p̄cedentē ꝓpetuaꝫ iurisdictio. nec dr̄ q̄s vsꝰ iurisdictiōe .alle. c. gratū. s. e. et. c. fi. de offi. lega. q̄ iura exp̄sse de citatione loquūtur. Hanc opi. tenēt eē Tinceñ. Goffre. Ber. et Inno. in. d. c. licz. et seq̄tur h̄ Bomi. Nā vt dic̄ iudex eligē dz notariū. q̄ cūcta iudicij acta conscribat. c. q̄m ꝛ alle. ergo electio notarij ñ ē de actis iudicij. et sic nō est iudex p talē electionē vsꝰ iurisdictiōe. Hāc opi. eē. seq̄tur Anto. in. d. c. licz. dicēs eā verionē. et Panor. q̄ dic̄ q̄ iura q̄ de vsu loquūtur. vt h. ff. c. prīo. et ī. c. cuz plures. in. ff. e. cū filiꝰ itelligēda sē fm iura q̄ exp̄sse ꝺ citatiōe mētionē faciūt. vt ē. c. gratū. s. e. et. c. fi. ꝺ offi. le. Etsi dr̄ sbdelegari ē iurisdictōis vt in. g. verbi ꝓponaꝫ. s. c. prī. sz ante citationē p̄t iudex delegatꝰ subdelegare igit ꝛc. Dicit Panor. q̄ verū ē q̄ subdelegare ē iurisdictiōis .nō tñ est iurisdictōis delegate. q̄ a lege cōpetit delegato pape q̄ p̄t sbdelegare. vt in. c. pastoralis. in pn. s. e. Et h̄ nō. et vi. Bomi. in. c. ꝙ. versi. nō sic. ff. ꝺ offi. ordina.

J delegatꝰ có

mittat alicui cām cū cl'a q̄tiens eū abesse ꝓtigerit. p̄t sbdelegatꝰ mortuo delegato ꝓcedē. q̄ tūc vere dr̄ abeē. dū tñ eo adhuc vivente vti cepit iurisdictiōe. Jdē si ꝓmisisz cāz alicui cū cl'a. donec duxerit eā revocādā. q̄ ex tali ꝓmissione p̄t subdelegatꝰ si non revoceē ec̄ ꝓferre sñiam, nec expirat re nō existente integra p ꝓmittētis mortē. ad delegatū aūt q̄ sub dictis formis aut alias ñ ī totū ꝓmisit cām. et nō ad delegātē ꝓmuz. a subdelegato cū opꝰ fuerit est appellādū. Hoc dicit

Prima con.

Si delegatꝰ pape subdelegat cām cū cl'a .q̄tiēs eum ꝓtigerit abesse. p̄t sbdelegatꝰ mortuo delegato re nō integra ꝓcedē ꝓbaꝫ h̄ in pnc. ter. Kō ponit in ter. q̄ mortuꝰ cēseē abesse et vere abest nū q̄ reversurꝰ. vt h̄ in. g. iij. Et sic pz q̄ verbū abeē verificaꝫ nedū in absentia tpali. sz ec̄ ꝓpetuaꝫ naturali. vt h̄ ꝓbaꝫ. qō Bo. dic̄ nōndū ad statuta q̄ faciūt mētionē de absētia et sbdelegatꝰ cū hac cl'a nō p̄t ꝓcedē delegato p̄nte. etiāsi vti cepit iurisdictione. secꝰ si simplicit vel in totū datꝰ esset. vt. s. c. primo

Secūda có.

Defūcto delegato papē cū cl'a donec eas duxerit revocādas .vices suas ꝓmittēte. pcedit sbdelegatꝰ q̄ añ mortē delegati iurisdictiōe ē vsus ꝓbaꝫ h̄ in scōa p̄te ter. Et sic hmōi ꝺlegatio nō expirat morte ꝓmittētis. re nō integra. Etsi delegatꝰ q̄ fm hāc formā subdelegauit. postea in ea cā ꝓcedēt. hoc ipso vocaꝫ subdelegatū revocare. vt. s. c. prī. Nec subdelegādo sub dicta fōr addidisz q̄ nō intēdēt revocare ipz ꝓ ꝓcessū si quē fecerit ī cā. fm arch. et seq̄tur Gens. ⁊ Bo. Ex q̄ pz q̄ vbi ꝓmissio fit cū cl'a q̄ sonat in actū positiuū nouē volūtatis .sic est illa. donec duxēit revocādas vices q̄ sonat ī actū positiuū volūtatis nouē. et revocatiuū ꝓmissiōis ꝓme. tūc nō expiret talis ꝓmissio morte ꝓmittētis re nō integra. vt h̄ ter. ꝓbat. Kō quia mors nō inducit pōnē nouē volūtatis. secꝰ si in ꝓmissiōe poneret cl'a sonās in actū pseuerātie anti q̄ volūtatis. vtputa papa dispēsat aut ꝓmisit

causā vsq; ad sue volūtatis bñplacitū.et tūc q; sua volūtas post mortez non durat.expirat pmissio.et effect' limitat' p illā clausulā ita loqtur.c. si gratiose.s.de rescp.fm Jo.ō, fau. Pau.ō leaza.et Bomi.Et p hoc pz rñsio ad qōnē hic in.g.penul.motā Ex q̄ eē pz q; ad pseruādā iurisdictionē delegatā ne expiret.fieri dz benigna interpretatio qō nō

Altima con. A subdelegato nō in totū ad subdelegātez .et nō ad papā ē appellādū. Probat h in.g. ad eū.Et fallit h pclo in casib'.c .fi. is cui.et.c.si a sbdelegato .j. e.vt ibi patebit. Hic ergo habem' vnuz casū in q̄ nō ē licitū appellare ad sedez aplicā omisso medio scz subdelegāte nō i totū .c.ad romanā .ij.q. vi. hz spēale ē in casu isto Rōnez spēalitatis dat Jo.an.in.c. sup qōnū.s.e. q; appellās q̄rit iudicē q̄ cognoscat ō appellatione. Frustra ergo q̄rit illū in curia cū habeat eū in ptib' .et in hoc parcit laborib'et expensis ptiū qō sp ē faciēdū.c.finē.de do .et pt. Si tñ hoc casu fuerit appellatuz ad papā et nō excipiat.valz pcess' fm Arch.all'.nō.Jnno.in.c.cū Bertol d'.de re iudi.s.et idē cū appellat ad inferiorē a papa omisso medio .q̄si tacit' plēs'ptiū hoc casu iducat progationē fm qō nōt.g.et doc.in.c.di lecti.iij.s.de appel.Et pcedit h pclusio etiāsi p' sñiam appellat ab hmōi subdelegato.vt in tex.quia licz tunc delegat' oīo videat desijsse eē iudex p.c.in lris.s.e.tñ q; adhuc restat executio sñie.quā facē possz delegat' q̄ aliqd sibi retinuit de iurisdictiōe.pt eē sñiam retractare p appellationem sicut in silī dicim' q; iudex appellationis impetrat' ad infirmādā sñiam pt eā confirmare et ecōtra.vt in.c .oblate.supra de appel.fm Jo.an.

Am plures a se.ap.dant delegati aut iudices sub illa fōr.vt oēs aut duo. aut vn' eoz mādatū aplicū exeq̄nt. aut pfati aliq̄ fōr.tūc pt libē q̄libz eorū mādatū aplicū adiplē.et vno eorū negotiū inchoante.alij neq̄unt se vlteri' de eodē intromittē.nisi illuz infirmitate aut alia iusta cā ptinḡet impediri.vel si nollet aut maliciose recusaret pcedē Jtē iurisdictōe perpetuata p vnū ex iudicib' delegat. in vita delegātis legitime ppetuata itelligit q̄ ad oēs pdelegatos.hoc.d

Pria . Batis plurib' delegatis in solidū fm formā de q̄ in tex.disiunctive pt q̄libz eoz mandatū adimplē p sua volūtate.sine alteri' reqsitiōe Probat hic in pn.tex.Quid āt i plurib' simplicit datis sine cla.aut sub alia cla.dixi i.c.si ō vnū.s.e. Rō āt dubi tādi et decidēdi hui' tex.et pclonis patēt h in.g.ij.Dic vt i ea. Et dic q; idē essz in psili fōr vn' sine alteri're qsitione pcedē possz vt si scribēt papa q; alē altez non expectet aut requirat.vel sub forma.de q̄ hic in.g.verbi psimili fm tex.hic et doc.

Secūda con. Si vn' ex delegatis hūtib' iurisdictionē in solidū cepit pmit' vti iurisdictiōe.impedit ptātē pcedēdi alteri' pdelegati in eadē cā.nisi supueniēte impedimento in pcedente. Probat h pclo h in versi.porro.Et ibi patēt exēpla de impedimētis.Et rō hui' cōclusiōis ponit hic in.g.verbi de eodē Lon-

stabit aũt de impedimẽto inchoantis ꝓcessũ alteri ꝑ lr̃as eius. ar.l.si ꝑ curatorẽ absentẽ.ff.de ꝓcu.aut per alias lr̃as puta epi sui.vt in.c.tue.de cle.peregri.vel capituli.vel aliorũ ꝑlatorũ.de do.et ꝓtu.c.veritatis.fm Jo.an.et Bom̃.Et si ꝓcedit collega añ ꝑ sibi cõstet de impedimẽto ꝓmitus ichoãtis male facit.q nõ ꝺbuit ꝓcedẽ.tñ valet ꝓcess⁹.all̃.c.veritate viij.dis.et tenent dñi de rota.decisi. ccccclix.q̃ incipit.itẽ si duo ex trib⁹. Hoc tñ nõ ꝓcederẽt si essẽt dati cum cla.q si nõ oẽs ꝛc.q tũc oz q ꝓi⁹ cõstet de impedimẽto Jta tenet rõ.de cisiõe.dcxxxij.q̃ incipit.Jtez retẽto et de isto Jo.an in.q.mercuria.posita sup regula eũ q̃ cert⁹.ff. de re.iur̃. Et qꝺ dictũ ẽ q ipedito delegato ꝓmo inchoãte.ꝑt collega ꝓcedẽ .Bi cẽdũ q idẽ ẽ si maliciose recusaret ꝓcedẽ.aut maliciose differret ꝓcedẽ. q lente aut negligenẽ ꝓcedit fm archidi.all̃.c.si hõ.xxvij.q.j.et.c. ab eo ff. de appella.Dicit enim q ꝑsumitur malicia.qñ nõ apparet iusta cã.ꝑ nõ .ij.q.vij.c.metropolitanum fm Archiꝺ.et Jo.an.qꝺ nõnꝺ.ꝓpter istos ꝓseruatores q̃ hodie cõiter dantur sub istis clausulis

Tertia con-Si datis plurib⁹ delegatis ꝑ vnũ ꝓpetuata ẽ iurisdictio ꝑ vsũ iurisdictiõis ꝓdest ꝓpetuatio talis omnib⁹ alijs. Probaꝛ hic ī finter. Et intellige dum ꝑ vnuz ex delegatis sit ꝓpetuata ꝑ actũ validũ.q̃ scz potuit ipe sol⁹ facẽ illũ actũ.z valide eũ facit.alias em̃ ꝑ actũ nulluz nõ essz ꝓpetuata iurisdictio .vt tz h g.ff.et seqtur archi.licz Hostiẽ.in.c. licz.s.e.tenuit.q ec̃ ꝑ actũ nullũ perpetuet iurisdictio .ꝑ tex.in.c .venerabili.s.e.vbi abbas nullic ꝓcessit et tñ fuit ꝓpetuata iurisdictio. nec ꝑterat ab eo reuocari.Et dicit Joh. an. q̃ difficile ẽ rñdere ad illud.c.remittit tñ ad ibi nõ .ꝑ eũ.et ibi dic̃ q forte ille abbas fecit aliquẽ actuz validũ.forte citando ꝓtez .vel ei ꝓcipiendo qꝺ mandabaꝛ.vel qꝺ silẽ.ꝓpter quẽ actuz fuit ꝓpetuata iurisdictio.vñ ec̃ Hosti.in.c.oliz de excep. tenuit cũ ista.g.ideo Jo.an.manet ī hac sua opi.alias si facẽt actuz illicitũ et invalidũ.nõ essz vs⁹ iurisdictione.sz abusus.et sic nõ ẽ vs⁹ iurisdictione.vt index.ar.c.forus.fin omi.de verbo.signi.s.Et sic ec̃ tz Franc̃ .de zabarel.in.d.c.licz.z illa ẽ vera opi. Vñ ad.c.venerabili.s.e.possz ec̃ alic̃ dici.videlz q vbi abbati fuit subdelegata cã in totũ.et sic fuit delegat⁹ q̃ vices suas ꝓmisit fũct⁹ erat officio ideo nõ potuit reuocare fm Fran̄. vbi.s.Ex dictis ec̃ ꝓz q si delegat⁹ dat⁹ ẽ sb ꝓditiõe.aut ex die.z ꝓcedit añ ꝓditionẽ aut dic̃.q ꝑ illũ ꝓcessũ nõ ꝓpetuaꝛ iurisdictio.qꝺ ec̃ tenuit h .g.fi.plurib⁹ rõib⁹.et seqtur Joh. an. in novel.et Bomi.

i super gratia

alicui facta a se.ap.deputati sint ijdẽ executores.tunc sic̃ ipa gr̃a non expirat ꝑ obitũ pape.licz nihil sit factũ in ei⁹ executõe.ita nec extinguit ptas executorũ.q fm naturaz ꝓncipalis regulari ꝺz regularit̃ accessoriũ.Etsi ꝓtiũ diceret aut gr̃a oio inutilis redderet.aut pl⁹ ꝺbito differretur. Hoc dicit.

Ex tex-elicit talis ꝓclo.Sic̃ ꝑ mortẽ ꝓcedẽtis ñ ꝓimitur gr̃a iã facta de pñti sup ea. licz res adhuc sit integra ꝓbatur

B ꝓcło b in tex. Et ꝑma ps loqtur de gr̄a facta. aliud em̄ ē ī faciēda vt hic in. g. ij. Dicit aūt facta cū iaz ad collationē ē ꝓcessū. licz illa nō sit executioni mādata. Et q talis gr̄a nō expirat ꝑ mortē pape. ideo successor in papatu solz ꝑ ꝓmotionez revocare oēs gr̄as p̄decessoꝝ suoꝝ. vt pz in. c. fi. j. de ꝓcel. p̄ben. et. c. is cui. j. de p̄benō. vbi de hoc. Rō aūt dubi tandi et decidēdi scōe ptis ꝓcłonis pz hic ētia et in tex. Et ꝓcedit tex. z ꝓcło etiā fm Lapū ꝑ. c. si tibi absēti. j. de p̄ben. An aūt ptās executoꝝ ꝑuilegioꝝ durat ꝑ mortē pape sic̄ ipa ꝑuilegia Archi. in. c. fi. j. e. ꝯ. officiū tz q sic ꝑ hūc tex. Jo. an. b. et ibi tz ꝓtrariū. Nec ob. hic tex. q si non duraret ptās hui⁹ executoris gratie periret gr̄a vt redderet inutilis. vt b in fi. Sec⁹ in executore ꝑuilegij. q licet piret ptās ꝓseruatoris nō ꝓtēaperit ꝑuilegium. q adhuc p̄t ex ipo agi et excipi. facit. c. i. j. de ꝓcel. p̄ben. Et ita tz b ec̄ Bomi. vīd hic plenī⁹ per eum

ī is cui cā a se.

ap. ꝓmissa ē. etiaz ꝓrio noīe nō exp̄sso eā alteri subdelegauit nō in totū et mori seu excōicari ꝓtīgat ipm delegatū durāte tali impedimēto. a subdelegato ad se. ap. est appellādū. q si absolutionem aut successorem delegati expectare oporteret cā pl⁹ debito ꝓrogaret et litigātib⁹ p̄iudiciū inferret. Hoc dicit

Ꝓria ꝯ. Ualz rescriptū cōcedēs iurisdictionem delegato. q̄uis ꝓrio noīe delegati nō exp̄sso. Ꝓbat hic in tex. et in. c. qm̄ abbas. s. e. sufficit em̄ q delegat⁹ certificet aliq̄ q̄litate. facit. g. ij. in. c. tibi q. de rescꝑ. s. e. li.

Secunda con. Quānis regularit̄ a subdelegato nō in totū ad ipm delegatū sit appellāduz. In casib⁹ tū duob⁹ hic exp̄ssis in textu omisso medio ad papā p̄t appellari ꝓpter vtilitatē litigantiū. Prima ps ꝓbat in. c. si delegat⁹. ℣. ad eū. s. eo. z c. cū te ꝓsulente. s. e. Scōa ps ꝓbat hic. et ē pm⁹ casus cū delegat⁹ est excōcat⁹. scōus cuz vere mortu⁹ ē. Et rō spēalitatis ḡre his casib⁹ appellatur ad papā pz in tex. Et idez dicit Jo. an. et Bomi. q̄ ipe delegat⁹ essz absens ad nōbilē dilātiā. q p̄t appellari ad pmū delegantē. ꝑ q̄ alle. Bomi. tex. in. c. ij. j. de ꝓcu. vbi equi parant̄ quē esse p̄item et inhabilez ad actū exercendū. et absentē in longinquū et habilē. Et adde alios casus ad istos. in. c. si a subdelegato. j. e. ti. et li. Sublato aūt impedimēto delegati in casib⁹ hui⁹ tex. puto eo absoluto aut successore habito appellat̄ ad ipm. non ad pmuz delegātē. vt hic. iūcta. g. fi. Que etiaz disputat quid in casu dubio puta dubitatur an sit excōicat⁹. Et dicit q tunc esset appellandū alternatiue ad ipm scz aut ad pmū delegantez. alias nō credit. g. licitū appellare fm cano. alternatiue. sed plenius de hoc disputat Jo. an. an valeat alternatiua appellatio in regula in alternatiuis. j. de re. iur. in. q. mercuria. Sz omissis his q̄ ibi ponit Jo. an. et hic. g. tenēdum est q etiā fm canones indistincte valet et admittitur appellatio alternatiua. appello ad talem. vel ad apostolice sedis legatū. vel ad papā put videmus omni die ꝓcticari z obseruari. et ita tenent d̄ni de rota.

deci.clxx.et incipit. Item ꝙ appellatio alternatiua.quia in casu magis dubitabili admittitur alternatiua. vt in libello alternatiua positio. c. constitutus.de in integ.resti .nec est necesse ꝙ infra decē dies iste appellans alternatiue eligat iudicez appellationis.quia prosequendo eligit ⁊ per citationē secutam certificat aduersarium.facit cle.ij.vt li.pen.de q̄ hic per Domi.

Barbitris iu

ris qui eligunt.vt ꝓgnoscāt de suspitione contra iudicez propositā.vel de reuocatione rescriptorū ad lites.quādo iudices ipi non possunt concordare.appellandum' est si grauant ad sedem apostolicā. Hoc dicit

Ex tex

elicitur talis conclusio.Quāuis ab arbitro cōpromissario.non permittant iura appellare ab arbitro tñ iuris appellatur ad eum qui iura habz cōdere. Probatur hec conclusio hic ī textu iuncta glosa fina .Ex qua patet ꝙ dupler est arbiter scz compromissarius qui voluntate aditur et ab illo nō appellatur.l.j. C.de arbi. Alius est arbiter iuris qui de necessitate iuris eligitur in casibus in iure expressis.vt in duobus casibus h̄ in textu positis . videlicet quando suspitio est proposita contra iudicē et quādo inter duos delegatos dubitatur de reuocatione lr̄arū. an se cūde reuocant primas.aut nō.⁊ ipi nequeunt concordare.quia tunc assumendi sunt arbitri. c.pastoralis.ī principio.supra de rescriptis.Et ab bis arbitris si grauant iniuste aliquam partez.de quo vide exempla hic in glosa verbi grauauerint. potest appellari ad sedem apostolicaz et non ad alium inferiorem .Et ratio huius patet in glosa.ij.quia erq̄ electi sunt fm formaz iuris. ideo dicuntur arbitri iuris ad ipsum ius a quo potestatem habent oportet appellare.et sic ad ipsuz qui est lex animata fm glosam .Item censenť isti arbitri delegati pape ꝛc.Et ideo etiam habebunt etatem requisitam in delegato pape.per.c.cum vicesimū. supra eodem.et facit fm Paul.ꝙ si consanguinei compelluntur p aliquod statutum compromittere in causis suis ꝙ a sententia talium cōpromissariorꝝ potest appellari ⁊ ad eum qui edidit statutum tale.argu. huius textus.quia eadem ratio est in illis q̄ in istis facit. c.translato .ō pstitu.de quo Bar.ī.l.prima.C.de no.co.compo.Imo.et doc.in.c. quanta valt.de iu.iurañ. supra .et tenent contrarium vt ibi per eos.

S cui cómittitur

vt prouideat certe persone de beneficio in aliqua ecclesia aut prouincia.potest alij licite vices suas committere.secus si cōmitteretur alicui sine expressione certe persone.ꝙ ali cui ecclesie aut beneficio ō persona idonea debeat prouidere .quia ex tunc electa est industria persone sue. non potest prouisionem sibi cōmissam alteri ꝓmittere .nisi forma commissionis habeat.ꝙ per se vel alium id valeat expedire. Hoc.d.

Sūmariū et concluſiões Sexti

Prima con.t⁹ Delegans pricipis ptātē ſbdelegādi cāz ſibi cōmiſſā hz a lege ifēriozis aut ozdinarij.ōle gat⁹ ſubdelegatū dare nō pt ſine mā dato ſpēali Prima ps pbať.ſ.e. paſtoralis in pn.l.a iudice .C.de.iudi. et hic in.g.ij.Scōa ps pz in eadē.g. iūcta.g.fi.quā ſingulariť nō.q allegať ſepe ad hoc q delegat⁹ inferioris a pncipe pt ſbdelegare ſi hz ſpēale mādatū.qō tz iſta .g. Jdez tenuit Bar.p⁹ Buil.ō cuneo.in.l.moze.ff. de iuriſ.om.iu. Subdelegať aūt delegati a pncipe dati eē hns ad hoc ſpēale mādatū nō ſubdelegat.p.g.ſ. et doc.in.c.ſup qōnū.ſ.pozro .ſ.e.et hoc ne ſit ire in infinitū.fm Jo.an. Et p hac.g. facit cōis pſuetudo .q videm⁹ legatos et ozdinarios ſcribere cū cla.p te vel p aliuz de q̄ plenius p Bomi.

Secūda cō.quē actū expediēdū papa elegit induſtriaz pſone ipi⁹ delegati ſeu pmiſſarij .nō pt talis delegat⁹ vices ſuas pmittē alteri. Probať h pclo hic in tex.ꝛ i.c. fi.ſ.eo.ti. Et ſi ſubdelegauerit vices ſuas tot⁹ pceſſ⁹ habit⁹ p pmiſſariū ē null⁹.facit.c.at ſi clerici.ſ.de iudi. et tz Jo.an.in.c.venerabili.ſ. e.ti.h vera niſi ex fōz pmiſſiōis pceſſuz ſit delegato hmōi poſſe ſubdelegare. vt h in fi.c.Tūc dicit aūt electa induſtria pſone ipi⁹ delegati qñ ei cōmittit electio īcerte pſone in quā dz fieri executio act⁹ q̄ demādať vt h probatur.et ſic non poteſt pmittere niſi ex ſpeciali conceſſione. Et tunc poteſt pmittere qualificato. et alibi fm formam.c.ſtatutum.ſi.ſupza.de reſcp.e.li.et non cuicunq;. qa alius vices iudicis delegati aut ſubdelegati pape aſſumere non poteſt.licet nudum miniſterium ſimplici pſbytero pmittere poſſet.fm Archi.ibi.et eſt deci.rote.cxv .et incipit Jtē nō. et hec faciunt fm Bomiñ.q ſi teſtator dat cōmiſſarijs ſuis poteſtatem vt eligant pauperes inter quos legata diſtribuantur. q non poſſunt vices ſuas alijs committere.ſecus ſi certis ptſonis mandaſſz ſua bona diſtribui.quia tunc opera tm eis eſſet cōmiſſa

Tatuim⁹ vt ſi inq̄ſitio aut aliquid aliud mandetur fieri per ſedem apoſtolicam in certo loco .et illud propter maliciam aut potentiam illius contra quem eſſet procedendum nō poſſit expediri.in eodem loco.aut etiaz propter malicias aut potentias fautorum ipſius.iudex delegatus ad illud expediendum poteſt eligere alium locum idoneum et ſecurum.idē fiet ſi propter aliam rationabilem cauſam iudex in loco ſibi decreto non poſſet procedere ne tali pretextu mandatum apoſtolicuz contingat impediri aut differri. Hoc dicit

Ex textu elicitur talis cōcluſio. Mandatum certo loco factum non eſt alibi niſi ex iuſta cauſa expediendum Probatur hec concluſio hic in textu iūcta gloſa.ſ. Nam quando aliquid mādatur expediri in certo loco.tūc non poteſt extra illum locum expediri.quia forma mandati eſt diligēter obſeruanda.c.cuz dilecta.ſupza de reſcp.et.c.cuī de non.ſ. ō pbend. Jſtud fallit quando illud expediri

non ꝑt ꝓpter impedimentuz aut potentiã rei ꝓncipalis.aut fautorũ ei⁹. vt hic in tex. Et tũc em̃ in alio loco securo et idoneo act⁹ expediri ꝑt vt hic iuncta.g.verbi securũ. Et rõ specialitatis habeꝫ hic in tex. Nec fuit ist ud licitũ ante hanc decre.qõ probat verbũ statuim⁹ hic positum.per qõ nõ inducitur iuris ãtiq declaratio.ꝫ noui ꝓmulgatio.fm Bomiñ. sup.g.j.qõ nõ.quia per hoc patet signũ ꝓgnoscendi.an ius nouũ sit declaratorium.de q etiam.g.in cle.generalẽ.in verbo decernimus. ó era. ꝛ q̃li.et ꝑ doc.c.decernimus.s̃.de iudi. Et aduerte q in casu hui⁹.c. delegatus.non debz eligere quẽcunqz alium locũ securũ.sed viciniorez loco ꝓmissionis.pro hoc cle.q̃uis in ꝓncipio.de foro ꝓpe.et.c.vbi periculum.ſ.porro.de electi.s̃. Etsi extra hunc casum citetur quis extra locũ ꝓmissionis.licet primo non excipiat de incompetentia loci.postea tamen qñcunqz potest excipere fm archidia.et doc.in.c.dilectus.ij.supra. de rescript. Ratio quia licet dilatoria non semper possit opponi.c. inter monasterium.supra.de re iudi. Hoc tamen fallit quando oritur ó nouo.c.insinuante.supra. e. Et ista oritur totiens quotiens citatur fm Bomiñ.

I a subdelegato non in totuz dato fuerit appellandum.eo quia non admisit exceptionem.q anteqz per ipsuz aut delegatum esset inchoatus processꝰ delegans fuit viam vniuerse carnis ingressus.non ad delegatum qui iurisdictionez negatur habere.sed ad delegantem primum appellari debz bit.et idem in alijs casibus in quib⁹ delegatus iurisdictionem habere negatur. Nam si in illis ad ipsuz deberet appellari.videtur appellans sibi ipi ꝓtrariari. Hoc dicit.

Ex texelicitur talis conclusio. Quotiens delegatus negatur habere iurisdictionem.a subdelegato ipsius etiam nõ in totum ad sedem apostolicam seu primum delegantem est appellãduz. Probatur hec conclusio hic in tex. et pone exempla.vt hic in principio tex.ꝛ in glosa verbi casibus.que ponit.xi.exẽpla.in quibus delegat⁹ negatur habere iurisdictionem.vt patet in ea.Si tamen coraz delegato proponerentur huiusmodi exceptiones.ipe haberet cognoscere.et essz iudex competens ratione incertitudinis.vt hic in.g.fiñ. Et isto habemus plures cas⁹.in quib⁹ a subdelegato non in totũ appellatur ad subdelegantem primuz. Alij habentur in.c.is cui.s̃.e.et ibi dixi.

Hosatertia tractat duas notabiles qõnes ꝑma est an ꝑ subdelegationẽ itelligatur perpetuata iurisdictio delegata Et glõ.tenet q sic.sed contrariũ dixi in.c.q̃uis.s̃.e.et ita tenẽt archiõ. Pau.et Bomi.Bic vt ibi dixi

Secundaqõ ẽ an ꝑ mortẽ delegantis expirat iurisdictio delegati integra re ipo iure.aut exceptiõis ope.et archidi.hic post Bof.tenet q ope exceptiõis tñ ꝑ ter.hic.q dicit ó hoc exceptionẽ ꝓponi.ꝫ.g.in. c.cũ venissent.de testi.tenet q ipso iure expiret mandatum nec valet processus postea habit⁹.idẽ Pau.hic ꝑ ſ.officiũ.j.c.ꝓxi.idẽ Jo.ó lig.q mãdatuz

ē ſolutū.l.fi.ff.ꝺ ſolu.et finitū.Inſti. manda.ℱ.finitur'.et ſic nil reperitur quod poſſit exceptione repelli.et di cit Imo.in.c.cum veniſſent allega. q̄ hec opinio eſt cōis.quā etiā tenet Bar.in.l.et q̄.ff.de iuriſdi.om.iudi. et eſt verior ſm Bo.niſi in caſu .c.ſi ſup gr̄a.ſup.e.et.c.ne aliq̄ꝫ.de hēti.

Tractat etiā ꝺ Archi.ple ne an hēticꝰ ha beat iuriſdictionez.Et tenet q̄ non Idem Oſti.in ſūma de homi.ℱ. q̄ pena.In ꝓtrarium faciūt nō.xxij.q. vij.cꝫ.et xxiiij.q.j.in p̄n.et tenuit Innoceñ.in.c.q̄ ſuper his.de voto.vbi dicit q̄ iuriſdictiões licite et ſine pec cato ſūt apud infideles.de q̄ ꝺ Bo.

Ac cóſtitutio ne ſtatuitur q̄ nullꝰ ꝺ cetero poſſit dari conſeruator.niſi ſit epūs aut maior.aut abbas.vel dignitatē vel ꝓſonatum in eccīa cathedrali vl regulari obtineat.nullus etiā ſui cō ſeruatoris p̄t eſſe cōſeruator.nec ali quis p̄t habere conſeruatorem euz qui ſub ſua iuriſdictione dominio aut diſtrictu eccīaſtico vel tpali de git.regibus ꝛ regnis ꝺuntaxat ex ceptis.Hoc dicit

Ex tex- elicitur talis ꝯclusio .Alit q̄ tex.iſte expri mit qualificati.nequeūt conſeruato res a ſede apoſtolica deputari.Pro batur hic in tex.Et ſic patz q̄ cano nici cathedralium eccīaruz licet po ſunt eſſe delegati pape.non tamē cō ſeruatores.qꝺ tenet hic.g.iij.Item q̄ metropolitanus ſubditum ſuffra ganei non poteſt habere conſerua torem.quia licet talis non ſit ſubdi tus ſuus eſt tamen de eius diſtrictu quia de prouintia diſtricta per illū. Item in caſibus iuriſdictionem ha bet in illum.ſm Jo.de fan.et Bo.

Cóſeruatores extra ciuitates aut dioceſes in qui bus ſunt deputati aut alibi q̄ in lo cis inſignibus.vbi copia peritorum poſſit haberi.non poſſunt procede re. nec etiam aliquos vltra vnaz di etam a fine ſue dioceſis trahere. vi ces etiam ſuas alijs non poſſunt cō mittere.niſi aliud exprimatur in eo rum litteris.hoc tamen fallit in ci tationibus et ipſarum denuntiatio nibus.quas poſſunt committere ali is.Etſi ex beneficio litterarum poſ ſunt ſubdelegare.tunc ſolum perſo nis ſuperius expreſſis et infra ciui tates et dioceſes in quibus deputa ti ſunt conſtituti vices committāt ſuas.Hoc dicit. Et nota ſingula huius textus

Ac autem có ſeruatores limites ſue poteſtatis nō excedant ſtatuitur q̄ ſi de alijs q̄ ꝺ manifeſtis iniurijs et violentijs ſe intromiſerint per vnum annum ab officio ſint ſuſpenſi.et pars que hoc fieri procurabit excōmunicationez incurrat.a qua non poteſt abſolui. niſi primo ſatiſſaciat de expenſis ei quem ſic indebite fatigauit.officiuz etiam quozuncunq̄ conſeruatoruz ipſo iure quo ad non cepta negotia expirat per concedentis obitū. Circa munera autez expenſas aſſeſ ſores et notarios et teſtes illa ſunt obſeruanda.que in iudicibus dele gatis ſunt ſtatuta.Quicquid autez factuz eſt contra aliquod premiſſo rum eſt ipſo iure nullum. Hoc dic vſq̄ in finez.

De officio legati

Ex hoc ℣ et ꝑcedēti elicit ꝯ tal' ꝓclo licz in con seruatoꝛib⁹ in multis idez est seruā dū qđ in iudicib⁹ delegatis. differūt tñ in aliquib⁹. Probaꝫ hec cōclusio q̄ ad primā partē hic in fi. tex. Secūda ps ꝓbatur ꝑ totum istud .c. et ℏ in .g. fi. que colligit hmōi differētias et bene loquitur.

Tractat etiā Jo. an. de cō seruatoꝛib⁹ ꝑ mo dū sūme. de q̄ ℏ ꝑ eum et Bomi.

De officio legati

Ofici tū ꝓlatoꝝ est tollere scanda la subditoꝝ. vñ statuit hic papa q̄ nullus eccie romane legatus. siue sit missꝰ a papa. siue rōne sue eccie legationē habeat possit cōferre bñficia. nisi ad id habeat spēale mādatum. Hoc tñ fallit in cardinalib⁹ legationē fūgentib⁹. q̄ ꝓpter ampliozem ꝓrogatiuā honoꝛis pñt ꝓferre beneficia ex officio legationis. Hoc dic

Prima con Tria sūt legatoꝝ genera inter q̄ ē paritas ꝛ multiplex differentia. Probaꝫ hec ꝓclo hic in tex. iūcta .g. iij. Tñ q̄dam sunt legati missi vt sūt epi. et alij nō vt cardina q̄ a sede aplica mittūtur ad aliquaz quintiā. de quib⁹ in .c. volentes. s. e. Alij sūt nati q̄ ꝓtextu eccīarū suarū legationē hñt et legati nascunt. duz eccījs suis ꝓficiunt. sicut sūt Archiepiscopꝰ Ebozaceñ. et Cātuarieñ. vt ꝓz in .c. ꝓ. s. e. et .c. ꝓ. de appel'. Et dicit Hosti. q̄ hodie vix hoc officiū conceditur nisi ꝓsonalit. Et ita Theodricꝰ archiepꝰ Colonieñ. ꝓuilegiū legationis habuit. Tertij dicūtur de latere vel collaterales. vt sūt cardinales q̄ assistunt principi ꝛ lateri eius in consilijs dādis. vt in .c. in genesi. ℑ fi. de elect. s. vñ dixit Ber. ad Eugeniū papam. Non dico te sanum latera dolentem. Et hi legati habent ampliozem potestatem alijs. vt hic in glō. iij. et in pluribus eē ꝓueniunt vt in glosa verbi reputantes ℣. c. ꝓximo.

Secūda con ꝛ finalis Legati cardinales missi de latere soli possunt ex officio legationis conferre beneficia. alij legati id non possunt nisi ad id habeant specialem ꝓmissionem a papa. Probatur hec ꝓclusio hic in tex. Et intellige q̄ cōferūt legati de latere vacantia bñficia et vacatura bñficia reseruāt sibi ꝓferē da. q̄rū neutrum faciūt alij legati nisi id habeāt spēalit ℑ ꝓmissis. c. pñti. et. c. deliberatōe ℣. e. Et dic q̄ ꝓferūt etiā bñficia ꝑ negligētiā inferiozuz ad collationez pape deuoluta. vt ꝛ hic. g. fi. et seq̄tur arch. et Bo. et. g. in cle. ſ de bñficio. de ꝑben. in. g. añpenul. Jn curia aūt vacātia nō ꝓferūt nisi ex spēali mandato. vt in. g. fi. et sequitur Bomiñ.

Ex ꝑn. tex. nō ad q̄ tenet q̄libz ꝑlat⁹ ex debito officij. Jtē q̄ scādala sē vitāda. qđ verū ꝑm Host. et Jo. mō. dūmō de⁹ q̄ ē via vēitas ꝛ vita ex hoc ñ offēdaꝫ. vt. s. ō renū. nisi cū ꝑdē ℣. ꝓ graui. ꝛ in regula q̄ candalizauerit. s. de. re. iur.

egatos quos

oz in ꝓuincijs sibi decretis euellē ꝛ dissipare. edificare. ꝛ plātare ꝛ q̄ istar hñt ꝓcōsulū ꝛ alioꝝ ꝑsiduz. dic papa eē ordīarios ī suis ꝓuinci-

declarat ꝙ eorū officiū nō expirare p obitū mittentis. Hoc dicit.

Ex tex· elicit talꝫ conclusio Legati sūt ordinarij in dices in quincys sibi decretis.et eq̄ paranť secularibus dignitatib⁹ hic in tex.positis. Probať hec cōclusio hic in tex. Nā q̄cūq; deputat⁹ certo loco seu territorio cū iurisdictione generali.dicit ordinariā iurisdictionē habē.c.cū ab eccīarū.s.ō offi.ord. Ita ē de legatis sedis aplice. Et iō p mortem pape nō expirat eorū iurisdictio.etiam re integra existente. vt hic iūcta.g.fi.licet sec⁹ sit in delegato .c.licz.c.gratum .et.c.relatū .s. de offi.dele. Et q̄s dicať pconsul.et quis preses.vid.hic in.g.verbi pcōsulū.que etiā oñt qūo legati eqparātur presidib⁹.et pconsulibus. et dic vt ī ea. Et an cet⁹ cardialiū mortuo papa pt revocare legatum a papa missū.vi.hic in.g.penul.et tene q̄ sic ex magna et evidenti cā alias nō.et idē tenēt archi.h.Jo.an.et Domi.

Ex prin· ter.nō quid sit officiū legati et ordinarij in sua quintia seu territorio videlz vt evellet et dissipet ꝛc .et habentur hec etiā in.c.solite.s.de ma. et obedi.et expone verba vt hic .et ibi per doc.et latⁱ⁹ ibi exponit Hostien.ꝛ post eū hic Archi.fm quem sūpta fuerūt hec vba de Hieremia

Tractat etiā hic arch.an delegat⁹ legati possit subdelegare et concludit aut vult sbdelegare totā cāz sibi ꝓmissā ꝛ non potest.quia solus ōlegatus a principe datus id potest.c.cum causam in fine.supra.de appel.aut vult cōmittere vnum articulū tm̄ .puta citationem aut testium examinationem.et potest alle.nō. Host.ō offi. dele.pastoralis.sup verbo citatiōis et sequitur hic Domi.

Reseruī cōstitutione declarat papa omnes reseruationes beneficiorū quas faciunt legati apostolice sedis.et decreta.inhibitiones.et processus sup eis habitos.per ipsos legatos aut eorum executores.si nondum est ad constitutionem eorundem beneficiorum processum euacuari eo ipso. q̄ finitur ipsius legati officiuz .Leterum prohibet papa . ne legatus postq̄ vnam reseruationem fecit in aliqua ecclesia.aliaz faciat in ea prima pendente.ne etiam plus q̄ vnū beneficium ad collationem vnius pertinēs aliquo modo reseruet. Et si quicq̄ contra premissa attentare presumpserit viribus non subsistit. Hoc dicit

Prima con· Licet so l⁹ papa possit ius ad beneficia vacatura dare.tamen etiaz legatus de latere potest vacatura beneficia sue collationi reseruare. Prima pars probatur in.c.proposuit.de concessi. preben.et j.e.proximo. Secunda pars pbatur hic in textu iūcta glosa.ij. Et forma reseruationis patet in.c. cum dilectus.de iure patrona.ꝛ.c.si apostolice.j.de preben. Et ponit legatus in huiusmodi reseruatione sua decretuz.vt hic et dicto.c.si apostolice. Item executores super ea vt hic probatur

Secunda con· Finito le

De officio legati

gati officio extinguitur bñficiorũz reseruatio ꝛ ptãs executoris depu tati ab eo.ac quilibet ad⁹ affectiui sup huiusmodi reseruatione indu cti. nisi fit facta añ finem officij col latio Probatur hec ꝓclusio in ꝑma parte huius ter.et q̃ttuor modis q̃ bus finitur officiuz legati.vide hic in.g.verbi finitur.que eĩ dicit.q̃ li cet notificatio.inhibitio.et decretũ non perpetuãt iurisdictionez execu toris legati.vt hic.tñ sola citatio p petuat iurisdictionez delegati dati a legato.vt in.c.fi.ſ.de lega. Rõ di uersitatis est.quia reseruationes bñ ficiorum sunt odiose.quia p̃eas da tur via ad bñficia vacatura.et ꝑiu dicant ordinario collatori.ergo sũt restringẽde aliud est in iudice dele gato.et idẽ tenent Jo.mõ. ꝛ Archi. Aliud eĩ est in executore dato a pa pa.cuius ptãs non expirat eĩ re exi stẽte integra.vt i.c.fi ſup gratia.ſ.ti. pri.qõ etiã tz.g.allt.

Tertia con. Restricta ẽ ptãs lega ti circa bñficia.vt postq̃ vnam res uationẽ fecit non p̃t facere alias pri ma pendẽte in eccia collegiata Pro batur hic in versi.ceterũ. Si autem ꝑma reseruatio non pẽderet. qõ p̃t ptingẽ in q̃ttuor casib⁹ hic in.g.ver bi pendẽte positis.tũc p̃t legat⁹ bñ facere aliã reseruationẽ in eadem ec clesia.vt hic a ꝓtrario ꝓbatur.ꝛ tz g.allt. Et dicitur pendere reseruatio ꝑma etiãsi eius vigore collatio bñfi cij sit facta.ſz adhuc lis pendet sup ea.iudicium eĩ finale ẽ inspiciendũ ſm Archi.et Sens.facit .c. fraterni tatis.de frigi.et.c.ꝓmissa.in pn .ſ.e. li.de elec.i eo qõ ibi dicit de possessiõe pacifica . Et quia ter.et ꝓclusio loquũtur de eccia collegiata .patet q̃ in eccia non collegiata p̃t legat⁹ reseruare plura beneficia.qõ verum ſm Jo.an.et Bomi .nisi impediret ex alio capite.puta quia bñficia spe ctarent ad collationez vnius.vt h i versi.nec etiam

Ultima con. Postq̃ legatus reseruauit collationi sue beneficium spectans ad collationem vnius .nõ potest pendente ea reseruare aliud pertinens ad collationem eiusdem. Probatur hic in versi.nec etiaz. Et ratio ꝓclusionis est ne nimium gra uentur ordinarij.quibus hec consti tutio prouidere intendit.nec possit reseruare simul duo bñficia que spe ctant ad presentationem vnius .aut quorum vnum spectat ad presenta tionem.aliud ad collationẽ ſm Jo. an.et Bomi. Istud eñ est de mente condẽtis qui voluit reprimere gra uamen.quod fiebat ordinarijs .licz hec nõ ꝓueniãt verbis ter.q̃ sonãt ꝛ spectãtib⁹ ad collationẽ.ꝑ isto alle. Jo.an.nõ.in cle.vna.de re.pmu.§.i. penul.g. Bñficiũ aũt spectãs ad in stitutionẽ plati solũ.nõ p̃t sibi reser uare legat⁹ ſm Bomi.q̃ instõ ẽ iu risdictiõis ꝛ nẽitatis.ꝛ legat⁹ nõ p̃t ꝓhibẽ subditis ne accedãt ad eñm in his q̃ sũt iurisdictiõis.ſz litigẽt co rã eo.vt est casus.xi.q.j.ꝓuenit

Nota ter.in pn. De legatus faciens actum ptinẽ tem ad officiuz legationis debet di cere.q̃ facit illum auctoritate legati onis.et non auctoritate apostolica facit.c.ei qui. scõo responso .et.c. fi apostolice j.de prebendꝛ .et istud eĩ seruit ꝓ supplicationibus forman dis ad legatum

Eliberatione

prouida inhibuit papa.ne legatus appoſtolice ſedis cathedrales.regulares.aut collegiatas eccleſias ſue collationi reſeruet.aut etiaz dictarum cathedralium eccīarū dignitates maiores p̄ epiſcopos ad quas promouendi habent per viā electionis aſſumi.nec obſtaculū interponat legatus.quo minus eligē habentes libere valeant eligere aut poſtulare.contra hoc factum decernit irritum et inane. Prohibet etiā ne legatus alicui cōmittat ī genere aut in ſpecie.vt recepta reſignatiōe beneficiorum ea libere reſignare volentium illa īdoneis conferat perſonis.ne per hoc aperiatur via ad beneficia vacatura.et quicquid fuerit contra iam dicta attentatum eſt nullum Et vult papa q̄ hec conſtitutio extendatur non ſoluz ad futura ſed etiam ad preterita et adhuc pendentia negotia. Hoc dicit

Prima con. Legat' de latē non poteſt eccleſias regulares aut collegiatas vacantes conferre aut etiam ſue collationi reſeruare. Probatur hic in p̄ncipio tex. Eſt autez p̄ferre eccīam.conferre p̄incipalem dignitatem eccīe.vt hic in.g.ij.et de hoc.g.ſingularis in cle.j.de preben. in verbo inſertam.et.g.ij.hic ponit exempla Et p̄cedit hic tex.et cōcluſio.etiamſi hmōi eccīe eſſent devolute ad papaz per negligentiam inferiorum.ſm Lapū.et Bomi.per tex. hic aliquatenꝰ nō intromittat. Nec ob.c.ſi abbatez.s.e.li.de electi.quia loquitur de confirmatione que eſt quaſi neceſſaria et eſt iuriſdictiōis ar.c.finalis.s̄.e.li.de elec.ſz collatio eſt donatio.s̄.de offi.vica.c.ſi.ergo ſecus in illa. Item procedit concluſio etiamſi hmōi eccījs prouideri ſolet per viā prouiſionis aut collatiōnis.et non per viam electionis.vt hic in.g.verbi electioni s. cum qua concor.archidi.Genſ. et Bomi.

Secūda cō. Nō poteſt etiam legatus de latere conferre eccleſiaruz cathedralium dignitates electiuas.q̄ ſunt poſt epatus maiores. Probat hic etiam in principio tex. Et que ſunt hmōi dignitates.an decanat', aut archidiaconatus tractat hic.g. iij. Et dicit.g.conſuetudinem inſpiciendam.quia ille qui p̄eeſt poſt epiſcopum capitulo cōuocando capitulum.et ſimilia faciendo includitur ſub hac prohibitione.et idez tenet Archi. Et ſic quia hodie p̄ſunt in capitulo cōiter decani et etiaz p̄ electionem aſſumuntur.videtur de eis hoc intelligendum.de quo plene per Joh.an.z Bomi.z eſt deciſio rote.cccxxviij. Nec p̄t legatus ſe intromittere de his dignitatibꝰ p̄ viam permutationis.nec etiam vnire poteſt eccleſias collegiatas.p̄ tex. hic.qui prohibet.ne legatus de illis ordinandis quomodolibet ſe intromittat.

Tertia con. Legatꝰ eē alteri non poteſt cōmittere vt reſignationes beneficiorum valeat recipere.z illa poſtmoduz alijs conferre. Probat hic in ℣ prohibemus.et ratio prohibitionis ponitur in tex.videlicz ne detur via ad beneficia vacatura.et procedit iſtud etiam in inferioribus legato.et fortius in eis.quia le

gat⁹ cum sit maior potius videtur legatus istud potuisse q̄ inferior sm Jo.an.et Domi.tenet eč Arch. Jo.an.et Pau.q̄ si legat⁹ p̄misit alicui receptionē renūtiationis beneficiorum et collationem contra hūc tex .et aliquis renūciasset beneficio in manibus illi⁹ nō tenet renūciatio quia facta fuit in manib⁹ q̄ eam recipere non potest.ergo nō valet Itē quia tota concessio et prās et quicq̄d factū est ob eā est nullum.vt hic in fine tex.

Ultima constitutio Licz cō noua regulariter respiciat futura. In casib⁹ tñ extēditur ad preterita z ad negotia pendentia. Probatur hec ꝓclusio quo ad pmā partem in c.ij.et in.c.fi.s.de ꝓstitu.l.leges z cōstitutiones.C.de legi.Scōa pars ꝓbatur hic in tex.de q̄ in dicto.c .fin. z in cle.dispendiosā.in fi.de iudi.

Collatio beneficij facta p legatū aliud beneficium habēti est nulla.si in ea mētio ꝓprij bñficij nō ē facta. Hoc dic

Ex texelicitur talis conclusio Uticiat collatio legati p taciturnitatem prioris beneficij. Probatur hec ꝓclusio h z in cle.ij.de offi.or .Et an istud sit verum etiā ō collatione facta p legatū motu proprio.tractat hic.g.ij.que tenz q̄ non.et idem tenet.g.in .d.cle.ij.q̄ hoc casu nihil est qō possit imputari parti.cum nihil impetrauit .Uñ sicut mot⁹ ꝓprius pape excludit surreptionem.c.si motu ꝓprio ī.de prebē. Ita et mot⁹ ꝓprius inferioris cum sit eadem rō et Franc.in.cle.ij. dicit hanc opi.veriorem.contrariū tamen et q̄ nō teneat collatio. tenet hic Jo.mona.et Bens.in dicta cle. ij.p tex.h z in illa cle.qui simpliciter dicūt collationē fēaz a legato aliud beneficiū habenti non valere et simpliciter sunt intelligendi.arg.c. quia circa.de priui. Idem Pau . Lapus. Laudu.et hic Domi.qui dicit q̄ rō q̄re in impetrationib⁹ beneficiorū debz fieri mentio alterius beneficij est.quia alias beneficiatus non reputatur habilis ad beneficium.vt ī c.is q̄ ī.de preben.Et hanc rōnez exprimit tex.in.c.postulasti.s.ō rescp. que ratio etiaz in inferiore ꝓcludit. puta legato.Et ideo ꝓpter diuersitatē opinionū tuti⁹ ē q̄ fiat expssio

De officio ordinarij omana eccle

sia ꝓhibet ne archiepus in dioceſi suffraganeorūz suos forane os officiales constituat. quia exq̄ p se dioceſim suffraganei ꝓhibetur īgredi.vt in ea iudicet auctoritate ꝓpria.non est licituz sibi alium ad id faciendū constituē. Et q̄uis possit causas p appellationē ad ipm devolutas in suffraganei sui dioceſi delegare.tñ non ꝓt in eadē officialē cōstituere qui in causis appellationuz habeat citare. inhibere.et rebelles ꝓpescere.q̄ in causis iam devolutis ad eū.iurisdictionē habz.ideo illas licite decidēdas alijs pōt ꝓmittē.secus in alijs.ī quib⁹ nōdū ē ad ipm appellatū. Jdeo p citationib⁹ aut īhibitionib⁹ in illis faciendis. nō ꝓt officialē ꝓstituē.niſi aliud habeat exspēali cōsuetudine.tūc eñ officialis

constitui pt .sed priusq; appellaꝫ ad archiepm non pt inhibere ne in cā pcedaꝫ. Hoc.d.vsq; ad .ſ. officialꝫ ꝛc

Prima con. Archiepscop⁹ regulariter sua auctoritate non pōt aliqd qđ iudicialē pcessū pcernit i suffraganei sui diocesī facere .nec officialem ibidē constituere. Probaꝫ ꝫ pclusio in tex. Auctoritate autem pape aut suffraganei id bene posset fm Hosti.et Jo.an a contrario huius lr̄e. Et quare hmōi officialis dicitur foraneus. dicitur hic in.gl.iij. et hmōi officiales foraneos posset bene archiepus in sua diocesi pstituere fm Jnno hic. quia hic tex. soluz phibet eos constitui in diocesi suffraganei. Tales nō pnt delegati pape deputari. vt in cle.ij. de rescp. Dicit etiā Jnno. q tales hnt delegatā iurisdictionem nō ordinariā. et ideo ab eis ad eos q eos dederunt ē appellanduz fm Jo.an.et Domi. Est tn̄ verū q vn⁹ epus aut archiepus pt hr̄e plures generales officiales. ita q quilibz sit ordinarius. vt nōt in cle.ij. de rescp. ⁊ facit tex. in .ſ. se .q in singulari loqtur de archiepo Remensi. et de officialib⁹ in plurali

Secunda con. Pōt archiepus causā ad se p appellationez devolutā in diocesi suffraganei cōmittere. non aūt p causis devoluendis ibidē officialem constituere. nisi id habeat ex consuetudine .ꝫ nec tunc ante appellationem interiectā pt inhibere. Probatur eē hic in tex. vbi etiā rō eius potissima habetur. Ex quo patz q tract⁹ futuri tpis non spectat ad iudicem .l.i.ſ.i.ff. de pcu. de quo hic p Hosti .et Jo.mō .et p doc.in.c.in nr̄a.s. de sepul .et.c.ij.ſ. ō homi.et.c.romana.ſ.caueāt.ſ. de sen. excō. Haz hic archiepus non pt delegare cām añq illius habeat iurisdictionē facit.c.q nōnulli.s. ō rescp.

Officiales aūt archiepi q diu in puincia sua vel circa illā est archieps .nō possūt in suffraganeos interdicti excōicatōis aut suspensionis pferre sn̄ias. nā suffraganeis deferri cōuenit in pems. pter pontificalis officij reverentiā Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis pclusio Archiepo pñte non pt ipius officialis suffraganeuz excōicare. suspendere .aut interdicere. Probatur hic in tex. Et sic patz q vtute ei⁹dē mādati hz officialis archiepi maiorē iurisdictionē absēte archiepo q eo pñte. sil'e habetur in c.cū null⁹.ſ.epo.s.e.li. de tpi.or. Et rō pclusionis pz in tex. quia in hoc defertur dignitati et officio pontificali suffraganei. sed q officiū pontificale. pr̄ie respicit ea que sūt ordinis epalis et magis q ea q̄ sunt in risdictiōis epalis. c. ex lr̄is. de excess. plato. vbi pz q nō pt pontificale officiū exerceri sine sacerdotali officio Jdeo dicit archidi. posse teneri . q ꝫ tex. loqtur in epo pfirmato ⁊ cōsecrato. pro q ec facit. g. in cle.j. de pe. in pn. q tenet q appellatione pontificis venit plecrat⁹. nō aūt elect⁹ ⁊ confirmat⁹. Hosti. tn̄ Jo. mō. et doc. cōiter tenēt q etiaz pcedat in electo et pfirmato. licz n̄ plecrato. q talis gerit officiū pontificale q ad ea q̄ sūt iurisdictiōis. c. trāsmissā. de elec. et. c. auaricie. e. ti. et li. Sz qđ si pñte archiepo officialis su⁹ excōicat epm

ptra hunc tex. an valet sententia? Gl. hic in verbo attentet. tz q̄ sic vt pz in ea. quā etiā tenet Hosti. Lap⁹ Imol. et Bom̄. licet Jo. et Arch̄ ptra p rationes. de q̄bus in gl. de q̄ b̄ p Bom̄

J canonici qui ex ꝓsuetudine aut alīs cessare p̄nt a diuinis cessationē indicē voluerint. debent causaz cessationis in instr̄o publico aut patentib⁹ lr̄is auctentico sigillo roboratis exprimere. z illud instr̄m aut lr̄as ei contra quē cessare volunt assignare. etsi hoc omisso cessauerint aut causam illegitimam in instr̄o. aut lr̄is exp̄esserint. oia tpe cessatiōis ab illa ecclesia p̄cepta restituē tenent. et eis debita non percipient. sz ecclesie cedent et nihilomin⁹ ei p̄ quez cessauerūt de damnis et iniurijs satisfacient. Si āt ltīme fuit cessatio indicta. teneť ille q̄ occasionē cessatōni dederat Canonicis et ecclesie cui officiū debitū ē subtr̄ctū ad om̄e interesse. z p̄ter hoc ad q̄ntitatē arbitrariā. ad diuini cultus augmentū ꝓuertendā Hoc dicit vsq̄ ad finē ceterū

Ex tex. elicit̄ talis ꝓmo ꝓcto. Canonici q̄ ex ꝓsuetudine aut p̄uilegio cessare possūt. indicere possunt cessationez obseruata forma hic tradita. alīs puniunt triplici pena. Probať hic in text. Ex q̄ ptz ꝓmo q̄ hanc cessationē a diuinis nō p̄nt facere Canonici iure cōi. sz ex cōsuetudine aut p̄uilegio. vl̄ etiā ex p̄cessione epī. aut ex ꝓstone synodali sz Guil. p q̄ facit cle. i. j. de sen. ex. Nec ē ista cessatio idem q̄d interdictū vt probat h̄ gl. in v̄bo cessare Nā celebrās in ecca interdicta ē irregularis. c. tanta. de excess. pre. nō āt celebrans in ecclesia in q̄ cessatio diuinoꝝ ē indicta vt in hac gl. quā nō. Et intellige glo verā de cessatione spāli ī certa ecclesia indicta. Secus in generali cessatione in aliq̄ loco indicta ex cā iusta. et ab eo qui p̄t. talis enim vim habz in terdicti. et celebrās in ecca tpe illi⁹ cessationis est irregularis. ꝓbat decret. nō est. de sponsal. vbi hoc tz Inno. et h̄ Jo. an. in nouel. et doc. Et licz h̄ vid̄ loqui de speciali cessatione. tñ etiam in generali obseruāda est hec fōz. Nā in p̄n. text. loquit̄ simplr̄ de cessatione a diuinis. deinde dū dicit ꝓut ī aliquib⁹. loquit̄ exemplificatiue. exempla aūt non restringūt legem. p q̄ .c. si papa. de priuil. Et eodē mō loq tur generalit̄. c. q̄uis j. eo. vbi lati⁹ de ista forma habeť. maxime p gl. fi. Pena āt triplex irrōnabilit̄ cessantiū pt̄z h̄ in tex. in v̄si. sciturī. ꝛc.

Scdā ꝯ Wen dicat sibi locuz hec triplex pena etiam obseruata forma h̄ expressa. si cā ꝓpter quā cessať non fuerit canonica. Probať hic in tex. in v̄si. vel si causa. Et sic ꝓpter duo hec pena ꝓmittit̄. scz si forma ista nō obseruet. et scdo si cā non sit canonica. q̄d probat alternatiua. vel. in tex. posita. Debz etiā talis cā esse manifesta fm glo. h̄ in v̄bo cā. Non tñ requirit̄ q̄ sit notoria. q̄ examinari debet vt in tex. pz fm Archi. Jo. an. et Bom̄. Et debet eē iusta. q̄ non p p̄sione nō soluta aut minima offensa fm glo. Et breuit̄ illud determinandū est iudicis arbitrio. q̄ arbitrabit̄ que sit iusta cā cessationem indicendi fm Arch̄. arg. c. de causis. de offi. del. Et probat hic tex. in versi. sciturī. q̄ clericus ex culpa sua nō officians ecclesiam. teneť ecclesie restituere fruct⁹ quos interim ab ea p̄cepit. Et sic videť hic tex. p dicto Ray. in summa de rapto. et Jo. cal. in. c. i. de cele.

missā.qui dicūt q̄ clericus nō dicēs horas canonicas teneť restituere fructus ecclesie interim pceptos. et facit glo.hic in verbo tenebunť fm Boñ

Ultima cō-sationi rationabiliter facte causam dedit. puniť duplici pena qa ad interesse teneť ecclesie et Canonicis.et nihilomin⁹ teneť pena arbitraria.Probať ħ in vł. si aūt.Ex quo ptz q̄ etiam fm canones licituz est agere ad interesse.de q̄ in.ca.fraternitas.xij.q.ij.et.c.sacro.de sen.ex.vbi p Jnno.Jtem patet etiam q̄ pro delicto pōt aliqs puniri pena pecuniaria.qđ verū dū ꝓuertať in pium vsū vt hic.non ât ad questū.de q̄ in.c.irrefragabili.ī.e. Quō differunt damnū et iniuria.vide hic in glo.verbi damnis.

Ceterum repro-bat Papa detestabilem abusum quo in quibusdaz locis in aggrauationē cessatōnis.aliqui imagines crucis.beate Marie virginis.et aliox sanctox irreuerenter tractauerūt. ac eas ī terram proijcientes.vtricis ⁊ spinis supposuerunt.quod papa de cetero fieri phibet.et vult q̄ in delinquētes huiusmodi.dura sentētia vltrix ꝓcedat. Hoc dicit

Ex ter-elicit talis ꝓcto Jmagines que in dei eccle fia ꝓpter laicos sunt inuente licitū est adorare Probať hic in ter. iuncta gl vbi deuotionis. que dicit q̄ ita sunt adorande imagines.ne tī duliam cōuertam⁹ in latriam. de q̄ remittit ad c.venerabilis.de conse.dist.iij.et ibi ō hoc per glo.et hic latius p doct.post Lapū ⁊ abbatem.Qui dicit q̄ latria est seruitus et reuerentia soli deo debita.vnde si talis creature exhibeať dicit idolatria.Et latria q̄nq; cōprehendit.ſ.fidem.spem.reuerentiā.sacrificiū.et oōnez. Prima duo sunt coz dis.alia duo sunt operis. vltimuz est oris. Dulia vo creature debeť in q̄ntum est imago dei.et est honoz q̄ debetur sanctis.De beata virgine dicit q̄ in q̄ntū est ꝑsona sancta debetur ei dulia Jn q̄ntū est mr̄ dei hyperdulia id ē superioz dulia. et sic hyperdulia debeť persone excellenti.sic̄ est beata virgo.caro christi.et crux christi.Ēt si ꝑsona cui debeť dulia est in prelatione constituta debeť ei reuerentia q̄ consistit in obedientia preceptozum et in exhibitione honozis.Si ât persona ē simplex debeť ei reuerētia tm̄ que consistit in exhibitione honozis Unde sequit q̄ vere cruci christi in q̄ pendit debeť hyperdulia. quia instrumentū fuit nostre redemptionis. Sed crucibus alijs factis in quantū sunt ligna vel res tales.nihil debeť.ſz Sed crucibus factis in signū crucifixi debeť latria. Jmaginibus enīz eadem debetur adoratō que debetur illis quozum sunt imagines quos adoramus fm theologos et Boñ hic

Nota differentiam esse inter statuas et imagines q̄ imago est pictura que non sic totum hominē figurat sic̄ statua fm glo. rubrice.C.de statu.et imagi.et Boñ ħ.

Rdinarij lo-cozū possunt compellē subditos suos ꝓles ecclesias dignitates aut personatus curaz animarū habentes.vt infra certū temp⁹ ipsox arbitrio moderandū dispensationes sufficientes sup eis retinendis simul ostendant. Etsi infra illud tempus iusto impedimento cessante. nullam dispensatōnē super eis exhibeā

eo ipso cōstabit eos illicite dictas ecclesias aut beneficia detinere. Et per eos ad quos spectat collatio conferātur alijs libere. Si aūt dispensatō sufficiens ostendat nullatenus amplius talis exhibens sup hmōi bñficijs molestet. Prouideat tñ ordinarius vt in eis aīay cura non negligat. nec debitis obsequijs ecclesie defraudent. Si vero dubitet an dispensatio exhibita sit sufficiens. super hoc ē ad sedē apostolicaz recurrendū. cuius est extimare quem modū sui beneficij esse velit. Hoc dicit vsqz ad ℣. in cōferendis

Prima ℣ Licet regulariter neino sit cogendus edere titulū sue possessionis Hoc tñ fallit vbi quis possidet ptra dispositionez iuris cōmunis. Prima probat in. l. cogi. C. de petitio. hered hic allegata in gl. verbi exhibere. Secunda pars probat hic in tex. ℣ in gl alle. Nam habere simul plura beneficia maxime curata est contra iura vt hic in gl. iij. et iiij. Et ergo possunt ordinarij taliter plura beneficia habentia compellere eos ostendere titulum possessionis vt hic probat. et de hoc per glo. in. c. ex insinuatione. s. de procu. et Hosti. in. c. licet heli. de symoñ. Et appellatione ordinariorū non veniunt solū epi. sed etiā inferiores epīs vt hic in glo. ij. Ratio quia sumus in materia aptabili etiam in inferioribꝰ Idem tenet glo. in cle. i. de iurepatrl. in ver. diocesanis

Secda ℣ Non exhibēs dispēsationē super pluralitate beneficiorꝫ curatorꝫ ad requisitionē ordinarij infra tempus sibi prefixū. videtur illicite eo ipso tenere ea. nisi eum excuset iustum impedimētū. Probat hic in tex. nam ex quo nō ostendit dispensationez. non censet hīe eam. et hoc presumptione iuris et de iure fm Guil. et Arch. de quo hic in glo. verbi libere per Boñ. Paria ergo sunt non esse et non apparere quo ad processum iudicis. l. ruptilia polla et. l. in lege. ff. de contrahē. emp. cū cōcor. hic in glo. verbi eo ipso. allegat. Patet etiam hic ℣ iustū impedimentū excusat quez ab eo quod facere debet infra dilationē sibi dataz. de quo in. c. cupientes. ℣. ℣ si per. xx. s. eo. li. de electi. Et an audit volens producere iura sua pꝰ dilationem dataz aut terminū assignatū. vide hic glo. verbi libere. que sentit ℣ sic. de quo i cle. sepe super verbo nō ob. in cle. de verb. sig.

Tertia ℣ Sufficit aūt ad euitandā hanc priuationis penaz titulū ostendere i papiro. licz non producat instrumentū auctenticū. Probat hanc conclusionē hic Boñ pulcre. quia hic cogitur ostendere titulū. non autez iustum titulum. sufficeret ergo producere iniustū titulū. et fortius iustū. licet non i forma auctentica. Nam si dubitat cpus an sint vera que i tali cedula continētur. an aut ille titulus sit iustus. poterit dare alium terminū ad certificandum et probandum contenta cedule fm eum

Altima con Sufficiētez dispēsationē super pluribus beneficijs ostendens. non est amplius molestādꝰ super eis Hec conclusio probatur in ℣. ceteruz. Dicit aūt sufficiens quādo est concessa ab habente potestatē. Et quis sit ille est materia in. c. de multa de preben. ℣. c. gratia. de Rp. s. eo. lib. Item quando est facta cum expressione eorum que poterant mouere cōcedentez vt in. c. non potest ℣. de preb. et quādo facta est ex causa iusta. c. nō

est.de voto.s.vbi de hoc.Talis enim dispēsatō facit licitū qō als nō est licitū.Etsi dubitet.An dispensatio huiꝰ sit sufficiens.aut non.tunc est recurrē dū ad papam.vt hic in tex.7 concor. sunt in glo.Et de materia dispensationis.vide ad plenū in spe.tit.de lega. §.ij.versic.nunc aliqua.

In conferendis

personatibus.dignitatibus.et beneficijs curatis.ordinarij illam diligentiam obseruēt.vt plura talia beneficia obtinenti.aliud consimile non conferant.nisi prius dispensatio sufficiens ostendatur eis super obtentis.et qō vltimū retinere etiam valeat cum prioribus.vel nisi priꝰ habita libere.antea resignet.aliter ō personatibus dignitatibus et curatis beneficijs facta collatio non valet.Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis cōclusio. Non debet conferri beneficium.cui annexa est animarum cura ei qui habet consimilia beneficia plura.Probatur hic in tex.7 hoc fallit in duobus casibus in tex.posit. Dicitur autem habere plura curata ille.qui etiā habet duo tm̄.licet ex dispensatōne.vt in regula pluralis.§. de reg.iu.fm Joh.an. et talis est inhabilis ad aliud consimile obtinendū. vt hic.facit.c.is cui.§.de preben. etsi conferatur ei aliud simile non tenet collatio.vt hic in fi.patet.tamen per acceptationem vltimi non perdit priora.nisi possessionem vltimi apprehendat,quia hec facit priora vacare ne stultus sit melioris conditōnis qꝫ peritus.vt in.c.eum qui.§.de preb. Vbi autem habenti vnicum curatum tm̄. confertur aliud simile valet collatio secundi.sed exquo habet possessionez secundi aut per eum stat quo minus habeat.tunc vacat primus.ita loquitur.c.de multa.de prebē.nisi habeat dispensationem super vtroqꝫ retinendo vt ibi.et in.c.non potest.§.de preb Ita et in casu nostro si dispensatō ad hoc vltimū retinendum iuuaret. posset retineri cum prioribus.et valz collatio vt si forte habuit duo.et dispēsatio concedit de tribus.aut dispensatio habz qꝫ possit recipere et retinere plura curata bñficia aut dignitates vsqꝫ ad certam summaz. et constat qꝫ priora obtenta se ad illam summam non extendunt.fm Francis.Joh.and et Dom̄

Alia pleriqꝫ prelati nimia

temēritate ducti. subditis suis intercidunt.ne inquisitoribus ad corrigēdū et reformandum ad eorum loca venientibus statum eorundem locorum. personarum.aut rerum exponāt.eos qꝫ ad id celandum penis.iuramentis aut promissionibus astringunt.Jō papa cupiens malicie dictoꝝ prelatorum obuiare.predicta p prelatos fieri de cetero inhibet. etsi contrarium factum fuerit. illud nullum decernit. nec aliquem iuramentis.promissionibus.aut penis predictis vult astrigi. Imo presumptores p̄dictos vult p ipsos inquisitores pena condigna castigari. Hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis cōclusio Non valet iuramentum de celanda veritate si a iudice inquiratur prestitum.Probatur hic in in tex. Nam iuramentum non debet esse vinculum iniquitatis.c.i.s.eo.li. de consuetudine.facit regula Non est obligatorium.§.de regu.iu. Isti enim subditi erant astricti iuramento p su

os prelatos immediatos ad nō p̄
palandum iudici veritatem quod
est prohibitum vt in.c.i. de crimi.
fal. Unde si aliquis votum fecisset
q̄ nollet iurare. nihilominus si sit
infamatus cogitur per iuramētuz
se purgare. etsi productus sit in te
stem super contractu iurabit veri
tatem dicere. quia ī dicto voto au
ctoritas supioris intelligitur exce
pta. c. venientes. de iureiuran. Ita
tenuit Bar. bzixi. in. q. dñicali. xxx
ix. Si autem quis faceret pactum
aut iuramentum de nō accusando
aliquem. valz bñ iuramentum aut
pactum ad precludendum partez
accusare volentem vt probatur in
c. veniens de accusa. supza. 7. c. quē
admodum supza de iureiuran. De
materia inquisitozum qualiter de
bent procedere. tractat hic Arch.
Et qualiter recipient iuramenta a
visitatis habeť ī. c. cū dilecti. supza
de accusat. et aliquid dicam in. c. i.
et. ij. ī. de accusa.

Vt litigatozes releuētur a labozibus et ex-

pensis. statuit papa ne Archiepus
causas appellationum vel iure me
tropolitico ad eum devolutas ali
bi q̄ in sua propria ciuitate vel di
oceſi. vel vnde ad ipsum devoluun
tur audiat vl̄ cōmittat audiendas
nisi aliud de consuetudine habeat
Hoc dicit.

Ex ter- elicit tal̄ ꝓcto Ubi
iure metropolitico
spectat ad Archiepz de causis sub

ditoruz suffraganei cognitio. illas
tractabit aut committet. non alibi
q̄ ī aliquo loco hic expresso. Pro
batur hic in tex. et dic illud veruz
nisi aliud sibi tribuat consuetudo
que dat iurisdictionem. etiam quo
ad locum vbi exerceri debet vt hic
probatur. Et talis consuetudo de
bet eē prescripta spacio. xl. annoruū
fm glo. iij. hic. Jo. mo. et Arch. qa
est contra ius expressum. per nō. in
. c. fi. supza. eo. li. de consue. Item li
mita tex. et conclusionem nisi de ꝓ
sensu partiuz extra loca hic posita.
archiepūs causam audiat cōmittat
quia id potest dūmodo etiam acce
dat consensus iudicis illius loci fz
glo. ij. hic. et glo. penul. Et dicit ar
chidia. q̄ sufficit tacitus consensus
partium. Si ergo Archiepūs ꝓmit
tit alibi. 7 partes non contradicūt
et procedatur valet processus dū
modo patiatur ille qui preest iuris
dictioni loci fm Senf. Ratio aūt
huius ꝓclusionis patet ex prin. tex
quia Judex ad hoc intēdere debz
vt partes releuentur a laboribus 7
expensis. ad quod allegatur tex. et
concoz. sunt in gl. ij. in prin. Et q̄n
do cognoscit archiepūs iure metro
politico de causa. vide hic in glo.
iiij. ex qua nō et tene q̄ iura loquē
tia de delegato ap̄lice sedis etiam
locum habent si a Jure cōmuni fa
cta sit delegatio talis. et in hoc ex
tenditur. c. statutum. supza eo. li. de
&p. fin Bom̄

Jt Episcop' suam dioce

sim per aliuum visitat vbi de iure id

potest.tūc debet ipse prouidere visitanti de necessarijs. visitati autez prouidebunt ei de expēsis. Qui enim seminant spiritualia recipere debent temporalia.ipse tamen episcopus quando personaliter nō visitat.nihil omnino a visitatis exigere potest aut debet. Hoc dicit.

Prima ⁊ Episcopi singulis annis suas dioceses personaliter visitare debent. nisi eos necessitas excusset.vt per alios id facere valeant Probatur hic in principio tex. iūcta glo.ij.que etiam ostēdit quotiens permittitur Epō visitare diocesim vt patz in ea.Et ille per quē epūs impeditus visitare vult. debz esse idoneus.potens in sermone et opere ꝟz quod traditur in.c.inter cetera.supra eo.ti.et in.c. Epm .x. q.i.Etsi in aliquo delinquat Epūs tenetur ꝟm Archi.ar.l.i.ff.de instito.Et idem intellige in Archiepo visitante prouintiam suaz ꝟm formam.c.romana.j.de censi. Et idez etiam in quolibet alio inferiore p̄ lato ad quem de consuetudine pertinet visitatio.quia in omnib⁹ his locum habz hec ꝓstō.

Scda con Si hūs visitare fit impedit⁹ et committat alteri visitationis officium.tenetur eidez de necessarijs prouidere preter expensas victualium. Probatur hec conclusio hic in tex.Expensas prestant visitati. Et ratio huius ponitur in tex. ꝙa non est magnum ꝛc.vt in textu.Ex quo patet ꝙ pro administratione spiritualium licitum est recipere tē porzalia.quod verum est in casu p̄missō.vt hic in procuratione tempore visitationis debita.que in victualibus tm̄ solui debet vt.j.de cē si.c.i.ij.et iij.Ex quo arguit Archi. pro opi. Hugut.ix.q.i. nullus primas.vbi tenet ꝙ Epūs qui inuitatus vadit ad aliam diocesim p̄ clericis ordinādis ecclesijs. consecrādis aut consimilibus.debet habere expensas.et alle.iura que habentur hic in fi.vlil.glo. Pro qua opi. optime facit tex.ꝟm Jo.an.de quibus necessarijs debz ordinarijs visitatorꝛpuidere ei per quem visitat vi.hic.in glo.verbi prouidere

Ultima conclu. Qui personaliter non visitat ꝓcurationez verbi persone sue non habebit. Probatur hic in fiñ.tex. Et ratio dubitandi et decidendi ponitur hic in glo.fi.vt in ea

um epūs in qlibet loco sue diocesī exempto iurisdictōnem ordinariā habeat p̄t etiā in eisdē p se vl' aliū p̄ tbunali sedē. causas ad forum suum spectantes audire. personas ecclesiasticas capere ⁊ in carcerare et omnia alia que ad suū officiū ptinēt libē exercē. Hoc dic

Prima ⁊ Sol⁹epūs hz generalez in suā diocesī iurisdictionem ordinariam. Probatur hic in princi.iuncta glo.iij.que dicit ꝙ alij prelati i parte diocesis possūt habere iurisdictionez vt in archidiacono.c.fi. supra de offic. archidiaconi. Hoc autem ptingit dupliciter ꝟm Pau. Uno modo per modum accumulationis. et tunc locus est preuentioni vt ille qui ꝓmo aditur possit

cognoscere.quo casu etiam Epus in eo loco posset officialem constituere Quandocz ex consuetudine. aut privilegio alter habet iurisdictionem in certo loco diocesis.per modum preventõnis aut prioritatis.vt q primo archidiaconus habeat adiri.scõo Eps.si archidiaconus negligens fuerit. quo casu episcopus in ea diocesis sue parte officialez deputare non posset.ex quo specialiter de iudice est prouisum. et sic intelligatur dictũ Archidiacl. hic.et facit.c.i.supra.eo.tit.et li.Et que sit iurisdictio ordinaria tradit hic Archidiacl.et per glo. et doct. in.c.cũ ab ecclesiaruz.e.t.s

Secũda conclusio.

Episcopus seu alius.toti⁹ loci habens ordinariam iurisdictionẽ.potest locare in qualibz eius parte sedem. Probatur hic in tex. et sic facit tex.q epus possit in camera sua de causa cognoscere7 iudicare.qõ probat tex. per illud distributiuuz quolibet loco. et facit.c.qua fronte.supra de appella.cum ibi nõ. Et idem probat tex.in vicario aut officiali Epi dum dicit tex.per se vel per alium.Etsi dicitur iudex sedere debet in loco maiorum suorum per.l.fi.ff.de insti.et iu. Ergo non in qlibet loco. Dic pe.de anc.post Hostien.in summa de feu.§. apud quem.q locus maiorũ dicitur dũ modo nõ sit extra territoriuum. Si tamẽ iudex simpliciter citaret quẽ intelligitur citatus ad locum vbi solitum est tribunal illius iudicis seruari.de quo in dicta.l.fi.et.l.cuz sententiam.C.de sen.et interlocuti onibus om.iuõ

Tertia conclusio.

Non potest tñ episcopus cathedram tribunalez perpetuo aut ad longuz tempus transferre aut constituere alias q apud suam ecclesiam principalem. Probatur h conclusio in.c.placuit.i°.vij.q.i.ibi de hoc est casus. Idem si vellet episcopus q cathedra intitularetur in alio loco qz in ecclesia ĩ qua pmo instituta est.7 ita potest scõo intelligi dictum.c.placuit. Ad tempus tñ pt eps apud aliam ecclesiaz sue diocesis . non exemptam tñ.collocare tribunal p causis cognoscendis. Ita pcedit iste tex. et id nunc videmus Colonie factum

Ultima conclusio.

Eps pt clericuz delinquentẽ capere ac carceri deputare Probat h in tex.et in.c.si clericos .j.de sen.ex.e.li. Intellige q hoc pt p man⁹ alioz.non enĩ debet man⁹ suas iniicẽ in aliquẽ vt h in gl.vbi cape. An at laicũ delinquentẽ possit cape si crimẽ sit ecclastic. Aliq dicũt q nõ.q tex.h in ea pte q loq tur de captura restringit se ad clericos. Sz Dom.tenet q eps id pt. Mã in crimine heref id facit.cle.i. de hẽti. Itẽ etp crimine sacrilegij. xxvi.q.v.p idoloz7 ibi gl.id tenet Itẽ etp crimine sacrilegij.xxiij.q. iiij.attendendum . Et p stupro vt in.c.i.ō adul. Nec ob.c.cũ C laic⁹ .j.de fo.p.7 silia iura q dicũt laicũ debẽ excõicari q illa iura ñ negãt qn 7 possz capi.qnimo id pcessũ inuenit vt in iurib⁹ all. Ex tex.nõ q loc⁹exempt⁹ dĩ eẽ de dioces.alꝫ enĩ tex.frustra dicẽt nõ exempto.ō q glo.in cle.frequẽs.de excess.pl.7 gl.in.c.abbatẽ.s.de ẽp.et cle.i.de fo. ppe.

Nauis super cessatiōnib⁹ a diuis plura sint statuta. ne tamen de cetero fiant irrationabiliter statuit papa ne Capl̄m aut conuentus alicuius ecclesie secularis aut regularis p̄cedat ad cessatōnem diuinorum nisi vocatis absētibus eodem modo acsi imminēret negociū electionis habeatur q̄ diligens deliberatō ⁊ requiratur ille. propter cuius iniuriam vel offensam indicenda vī detur cessatio. q̄ emendam prestet quod si fecerit aut per requirētes quo minus satisfactio fiat steterit. nullatenus ad cessationez proceda tur. Si autem predictis obseruat. ad cessationez procedatur. tunc infra mensem pars vtraq̄ nisi interueniat concordia iter arripiant p se aut p̄ procuratores sufficienter instructos ad sedem aplicam venien di. et q̄ncito poterunt se eidem rep̄ sentent. vt sic per papaz aut in partiuz p̄lentia. aut in alteri⁹ partis contumacia causa cognita pars q̄ culpabilis fuerit repta cognoscat. docente pena quantum excesserit. qui cessationi irrationabiliter facte causam dederit. aut sine rationabili ⁊ manifesta causa cessauerit Parte autem cessante a diuinis. p̄dicta omnia et singula non seruante. cessatio in ecclesia non seruetur. sed licite ī ecclesia vt prius celebretur. Hoc dicit

Ex texelicitur talis cōclusio Ad hoc q̄ cessatio a diuinis dicatur canonice indicta. decem sūt necessaria Probatur hec conclusio hic in tex. iuncto .c. si canonici. supra eo. ⁊ enumerat hic glo. fi. Et si hec non sint obseruata. dicit Arch. q̄ cessatio non est seruanda adeo q̄ nec indicētes eā. tenentur obseruare eam Imo si voluerint cessare possunt per superiorem compelli ad celebrandum ⁊ cātandū. et sequuntur doc. Et est hec forma etiam obseruanda. quando Canonici cessare volunt nō auctoritate propria. sed mādato superioris cessare mandantis. quia ī mādato prelati de cessando intelligit excepta ꝑ auctoritas. ⁊ forma data per papam. arg. c. venientes. de iureiuran. pro quo etiam facit tex hic aliquatenus attentetur. et sic p̄ hibet quomodocunq̄ cessare pretermissa hac forma. Ꝺ̄ verū nisi superior mandet. q̄ Canonici obseruent cessationem quam ipse indixit. quia cum mandatuz illud tēdat ad executionem cessationis iā posite. non habet locuz istud. c. q̄ quitur q̄ndo canonici volunt suo iure cessare. quod quia penale est. non est extendendum. c. statutum. supra eo. li. de elec. Et idem etiam in cessatōnibus que fiunt ex dispositione statutorum prouincialium quia non habet locum hec forma. quia verba huius decretalis illis cessationibus non aptantur. pro q̄ cle. i. versi. q̄ interdictis. de sent. ex. Sm Bom. Benf. Jo. de fautu. post Archidiacon.

Presenti prohibetur edicto. ne episcopus

aut superior vel abbas aut quilibz p̃latus regularis aut secularis vel persona ecclesiastica vacantium dignitatum. prioratuum. aut ecclesiaruz sibi subiectarum. quarum presentationez ordinationem vel custodiam habet. bona a morientibus rectoribus aut prelatis dimissa occupet. aut in vsus suos conuertat. quia debent in vtilitatem ecclesiarum expendi. aut futuris successoribus reseruari. nisi aliud ei competat ex priuilegio. consuetudine legitime prescripta. aut alia rationabili causa. epi et superiores contrariuz facientes ab ingressu ecclesie Leteri ab officio et beneficio eo ipso donec restitutionem fecerint sunt suspẽsi. Porro si ex priuilegio. consuetudine prescripta. aut alia rationabili causa. alicui predictorum debeantur dicta bona. tunc illa solum debentur eidem. que supersunt solutis debitis si que sint. et his que pro seruitoribꝫ et ministris sunt necessaria. et aliis oneribus vsqz ad nouos fructus Non vult tamen papa per hanc constitutionem in aliquo derogare ei qđ statutum est in. c. quia sepe. s. eo. li. de elecꝯi. Hoc dicit vsqz ad finẽ.

Ex tex. elicitur talis conclusio.

Prima Prelatus nõ debet occupare bona vacãtis dignitatis vel ecclesie sibi subiecte. nisi aliud sibi competat de priuilegio. statuto aut contraria consuetudine. Probatur hec conclusio hic in tex. Nam huiusmodi bona debent in ipsius dignitatis vel ecclesie vtilitatem cõuerti. aut futuro successori reseruari. vt h et in. c. quia sepe. supra eo. li. de elec. et hoc per iconomũ ecclesie fiet. Aut p eum qui habet custodiam ipsius. vt hic in glo. verbi reseruari. in princip. Etsi ecclesia iconomum nõ habeat. eps eum dabit fm Arch. alleg. c. cum vos. supra eo. tit. Quod verum dicit Paul. si in ecclesia non esset Capl'm. quia si sic. tunc ad Capl'm istud spectat. vt notant doct. in. c. vno. vt eccle siast. benefic. Et ex alia parte patz q̃ licet consuetudo. priuilegium. aut statutum hic reseruentur. tamen aliud ẽ in casu. c. quia sepe. supra eo. li. de elec vbi ista reprobantur vt patet hic in glo. fiñ. Et ratio diuersitatis est quia ibi leditur caput per mẽbra. hic econtra. et lesio capitis est grauior. c. qualiter et quando. ij. de accusa. supra fz Jo. mo. Item quia si Canonici ecclesie possent habere bona obuenięti a ex consuetudine. priuilegio aut statuto. tardius eligerent cõtra quod voluit illa cõstitutio prouidere. Hic autem non imminet tale periculuz. ꝛ sic debent hec iura intelligi. Et ī alio casu loquitur hec decretalis. et in alio illa. vt hic probat tex. in fi.

Secda conclusio.

In laico vsurpante bona ecclesie nõ habet hec constitutio locum. sed solũ in prelato ecclesie bona dignitatum. aut ecclesiarum sibi subiectarum. nõ autem prebendarum bona occupante. Probatur hec conclusio hic iũc. glo. iij. que dicit q̃ pene in tex. hic posite non possunt aptari ad laicos. Ideo de eis non loquitur tex. Item qñ prebendaꝝ alicuius ecclesie bona

occupantur. non habet locuz hec cō stitutio. que loquit cuz vacant digni tates. personatus. prioratus. aut eccle sie. sed in bonis prebendaꝝ seruat. c. relatum. ij. de testa.

Tertia ¶ Quāuis clericus possit libere testa ri de bonis proprijs adq̄sitis ex cog/ natorū successione. artificio. doctrina aut donatione. non tñ potest testari de fructibus adq̄sitis intuitu eccleſie si habeat beneficiū cū administratōe Prima pars probat ī. c. quia nos. de testa. facit. c. Epi. de rebus. xij. q. i. Se cūda pars probat hic. in gl. verbi re/ seruari. Pro quo aduertēdū q̄ ille di cit habere beneficiū cū administratō ne. qui habet beneficiuz q̄ntuncunq; simplex in titulum. cui certa dos ē as signata. cum tunc dicat habere illius dotis administrationē. et de fructib⁹ illius beneficij testari nō potest de iu re communi. vt in glo. alleg. Unde si Canonicus habet prebendam distin ctam nō potest testari de fructib⁹ illi/ us prebende. cum tunc dicat habere administrationē per. s. dicta. Et pro isto est text. rotundus in. c. relatum. ij. de testa. Hoc tamen fallit in quattu/ or casibus Primus si tantundem pro tulisset ecclesie de suo. vt in. ca. siquis q̄li bet. xij. q. ij. Scōo fallit si essz statutū aut consuetudo ecclesie. vt de talibus quis testari posset que valēt fm doc in. c. cuīn ex officijs. de testa. s. q̄d vez in mobilibus et modicis fm Panor Quod et sentit hic Bom. duz dicit q̄ istud p̄cedit. nisi talis cōsuetudo aut statutū ecclesie esset onerosa vt in. c. i. de consue. Valet etiaz consuetudo q̄ quis testari possit de fructib⁹ percipi endis post mortem ad annū fm Jo. an. in regula Nemo potest. j. de regu. iuris. in mercuria. z talis consuetudo potius preiudicat successori. q̄z eccle/ sie. Tertio fallit si intuitu elemosyne velit legare. quod potest in egritudie constitutus. c. ad hec. z. c. relatum. ij. s. licz. de testa. s. Quarto fallit si vult re munerare seruitia recepta a consan/ guineis. aut extraneis vt in. c. relatuz alleg. et Panor. in d. c. cū in officijs

Quarta con ¶ Clericus simplicit et personaliter beneficiatus. potest te stari de illi⁹ beneficij fructib⁹. Ratio. quia facit illos fructus suos. vt dicit hic glo. in verbo reseruari. nam tunc tales fructus sibi concedunt. ratione stipēdij personalis. Ex quo sequitur q̄ Canonicus potest testari de quoti dianis distributionibus. quia ille dā tur propter stipendiū personale et p labore diurno vt. j. de cle. non resid. c. vno. et ita tenet etiā Guil. in extrava gañ Jo. xxij. suscepti. super verbo con suevit. et in cle. fi. de preben. super ver bo prebendam. Non potest antē cle/ ricus testari de fructib⁹ prebende sue. si habet prebendam non distinctā in ecclesia. Sed omnia veniunt in com mi. et postea distribuit singulariter cu ilibet portio loco prebende quia ille portiones que dant in ecclesijs nō nu meratis. loco prebende succedunt. et de eis iudicatur sicut de prebenda vt notat Innoc. in. c. dilectus. de prebē. modo surrogatum. loco alterius illi⁹ nature censetur. c. ecclesia. vt lite pen/ dente. s. De materia vide p doct. ma/ xime Panor. in d. c. cum in officijs. et in. c. relatum. ij. z in. c. requisisti. supza de testa. et h per Bom

De maiozitate z obedientia

De maiozitate et obedientia

Dīscopa li sede vacante potest Capitulū seu ille ad quem tunc epālis iurisdictio pertinet absoluere oēs excōicatos a iure. aut ab homine. quos absoluē possit epūs si viueret nisi a papa. tali. absolutio sit interdicta Hoc dicit

Extex elicit talis pclusio Vacante sede pōt ille ad quem tunc spectat iurisdictio epi absoluere excōicatos a iure aut homine quos absoluere potuisset Eps tpe vite. Probat hic in text. Quod verū si ue iurisdictio spectet ad Capl'm quia tunc Capl'm absoluit vt hic. siue spectet ad aliū ex spēali puisione superioris aut Capli vt hic in glo.iij. aut etiam ex cōsuetudine aut priuilegio. Vñ si cū archidia.se.va.in suo archidiaconatu iurisdictionē epalem exercet. etiam absoluit excōicatos qs eps absoluere posset fm Jo.mo. Vñ ptz q absoluere quē ab excōicatōne ē iurisdictionis. non aūt ordinis. qō probat hic tex. Et facit q presbyter hns potestatem absoluēdi in casib' epalibus peccatores. non pt absoluere excōicatos a iure aut homīe. quos eps absoluē posset. quia absolutio ab excōicatione est fori contentiosi et potestatis iurisdictōnalis. non aūt ordinis aut fori penitentialis vt hic probatur. Et ea que hic dicunt de epo 7 ecca cathedrali etiam locū hnt in inferiori ecclesia collegiata. cui' prelatus potest excōicare et absoluere. qa eadem est ratio in illis. ergo et idem ius. arg.c. translato. s. de constitu. fm Pau. 7 Dom. Et plures casus in quibus Capl'm succedit epo vacante sede fm iura. 7 plures casus in quibus non succedit. 7 plures casus de quib' dubitat an succedat hic ponit Jo. an in nouel. et latius per Dom. Et limita pclusionez pcedere nisi a sede apl'ica inedicta sit potestas absoluēdi habenti iurisdictionem epi vt hic in fi. tex. qō intellige fm Jo.mo. cū expresse interdicit per sedem aplicaz. aut tacite per commissionem alteri factam fm formam. c. is cui. eo. li. de elect.

De pactis

actū quod religiosi faciūt cū rectoribus parochialium ecclesiarum. ne ipsorum parochianos aliquos recipiāt ad sepulturam ecclesiasticam tenentur obseruare. cuius libera sepultura sit eis cōcessa ab ap.se. et aliqui eligant apud eos sepeliri. quia pacto tali. huiusmodi priuilegio intelliguntur renuncia re. Hoc dicit.

Prima Liberam sepulturam habz ecclesia a iure cōmuni. ex cōcessione epi scopi. aut a papa. patet hec conclusio Nā de iure communi que licet eccia parochial' habet ius cimiterij et his funerandi eos. qui sunt in parochia sua. prout nō. arch. xiij. q. i. ecclesias. 7 ibi est expressum fm Lapum et in. c. in nra. de sepul. et tenet glo. ij. i cle. duodum. ℣. huiusmodi de sepult. Capelle aūt in ciuitatib' et castris non hnt sepulturam de iure cōmuni xvij. q. iiij. c. quisqs versi. capelle. nec alie ecclesie qb' epi ñ assignauerūt cimiteriū. qō p epz dz assignari vt i. c. nemo 9 ple. dis. i. nec eē mōsteria religiosoz popu

lum nō habentium. Unde istis locis possunt Epi locorum concedere liberam sepulturā. Ita tenet pſuetudo. et notat Jo.an.in.c.certificari.de sepul.s.arg.c.ad aplice.de dona.s.et.c.bone rei.xij.q.ij. Papa aūt generale pui legiū dat de libera sepultura p totuz orbem.et null⁹ inferior.vt in clem.dudū.ſ.hmōi.de sepul.

Secdā ꝯ. Habētes liberā sepulturā pūt eidem renūciare in totū.aut diminuere eaz p pactū. Probaī hec pclo hic in tex. qui duplicē hz intellectū. Unū q pactū fuit factū cū habentib⁹ sepulturā liberaz in genere q nullos recipient. Alius intellect⁹ est q pactū fuit fm solū de parochianis pacisentis. aut de masculis. aut de hōibus certe agnationis. Sz primū intellectū p pactū ius sepulture in totuz tollit et renūciaī in totū ei. fm aliū intellectum diminuit. Et rō dubitādi et deciden di pz hic in gl.verbi libera. Et qō h de religiosis dicit.intellige etiā in seculari ecca cum qua fieret tale pactū q eadē rō et idem ius est vtrobiqz fz Arch.ar.c.translato.de pstitu.s. Nec posset mōsteriū petere restōnem i integrū p istud pactū fm eundē.q censet roboratū pncipis aut legis aucte. ar.l.i.C.de his qui ve.eta.impe. Etsi dicaī Libera sepultura nō pt seruitutem debere.vt i.l.caueri.ff. pnunia p dio. Dicit Jo.mō.vez est priuato ne id qō diuini iuris est fiat priuatorū. p.c.mancipia.de re.pmut.tm libera sepultura.aut cimiteriuz pt debere seruitutez alteri ecce aut cimiterio.sicut vna ecca pōt alteri esse subiecta.c.qre lam.de elec.c.ad audientiā.de eccl.eō cū silibus.

Altima ꝯ. Valet pactuz soli⁹ parochi alis pbyteri licz non intercueniat auctoritas ordinarij. Probaī hic i tex. Qō verū qn per ipsū adquiriī eccle sie parochiali.vt hic.non aūt valeret vt damnificareī aut obligareī ecciā. nisi interueniat auctoritas ordinarij vt in.c.statuim⁹.c.de cetero.et.c.veniens.s.de transac. Sitē habeī in.l.nō eo minus.C.de pcurat. q valet sīnia p minore lata sine auctoritate curatoris.non aūt contra eū lata.fm Jo. an.et Bom

Jamuis pa- ctum quod facit pater cuz filia desponsata vt sit de dote contēta et nullū habeat regressū ad bona paterna.sit a iure ciuili reprobatum. Si tñ iuramento sit firmatū.est omnino obseruandum. quia non vergit i eternē salutis dispendiū.aut alteri⁹ detrimentū.hoc fallit si vi aut dolo fuisset iuramentum extortū. Hoc dicit

Prima ꝯ. Pactum de futura successione sive sit affirmatiuuz.vtputa de succedendo.sive negatiuū vt de non succedendo.etiaz lege ciuili est reprobatum. Probaī hic in tex. et in glo.iij. et iuribus in ea allt.et in.c.ij.de concl. preben.s.et ibi glo. Nam pactum affirmatiuū de succedendo aufert libertatem testamenti factionem.et per ipm datur occasio captande mortis Jō tanqz odiosum et plenum tristissimi et periculosissimi euētus est reprobatum.vt in.l.fi.C.de pact. Pactum vero negatiuum de non succedendo patri.ideo est reprobatum. ne filia aut filius retrahatur ab obsequio patrno.et reuerentia parentum. vidēs se a successione parentū excluſaī. Maz pt spez successionis ad maiorē reuerētiā tenenī.p q.l.vtrū. ff.de ver.ob.

valet tñ bñ pactū a patre factuz.ne ipe succedat filio.vt in.l.i.§.si vel pa rēs.ff.si qs a paren.manu .fuerit.q̄ uis ecōtra nō valeat.cui⁹ rōnem po nit hic.g.iij.

Secūda con. Quāuis negatiū pactū de non succedēdo nō tene at.iuramento tñ supueniente firma tur.Aliud est in affirmatiuo de succedēdo facto.quia illud nec iuramēto validaꝝ ꝓxima ps ꝓbaꝝ hic ī tex. iūc.g.vbi fuari debit.q̄ ec ponit rō nē dubitādi . Rō aūt decidendi ī cōtrariū est.quia licet ꝓhibita a lege ꝓpter sui turpitudinē.vt q̄ de sui natura sunt turpia et ꝓtra bonos mores naturales non pñt firmari iuramēto supueniēte.p.l.nō dubiū.C.ō legi.et.c.ñ ē obligatoriū.§.de re.iur. Tñ ꝓhibita a lege in fauorē aut ꝓuilegiū certe psone ꝓncipaliť bñ firmaňt ꝑ iuramentū supueniens.vt ꝟ ꝓbaꝝ. Nā pactū de nō succedēdo ē reꝓbatū a lege.nō q̄ ꝓtra bonos mores aut malū de sui natura.sz in fauorē ipi⁹ volētis renūciare successioi.Jō iuramēto supueniente tale pactū firmaꝝ.vt ꝟ sit habeť in.c.cū ꝓtingat.ō.de iu.iurā.et.c.lz.§.e.li.de iu.iuran. et in auč.sacra pubex.C. si aduers⁹ ven.Scōa ps pcl'onis ꝓbaꝝ.q̄ pactum de succedēdo ingerit votū captande mortis et inuitat ad delinquēdū.et sic ē ꝑ bonos mores naturales.et nō solū ciuiles in q̄b⁹ q̄libz.l.fūdaꝝ.ca.q̄ ꝑ.viij.dis.Jōo iuramētū tale pactū nō firmat.p.l. fi.C.de pac.et regulā nō ē obligatoriū.§.de re.iur .Et iō si filia iuraret ñ petē alimēta a patre ꝛ postea vergeret ad iopiā.nō ligaret iuramētū rōne iā dca.nā tale iuramētū ē ꝑ ius naturale.§.dis.c.ius naturale.ꝛ insti. de iu.na.gen.ꝛ ci.§.ꝓmo.et tz spe.ti. q̄ fi.sē legi.vers.sed pone quidam

Tertia con. Etiaz hēs iurātis nō succedē repellitur a successioe .iuramētū tñ vi vel dolo pstitū aut redū dās in alteri⁹ detmētū non obligat aliquē.vel etiāsi vergat ī dispēdiuz aīe ꝓpria ps ꝓbaꝝ.q̄ hēdes tenēť seruare pacta valida suoꝝ ꝓdecessoꝝ ꝓbaꝝ.§.c.pri.et.§.c.pr.et ꝓbat hic tex.faciēdo pūctū p⁹ verbū eaꝺ ꝛ sic seq̄ť oīo.i.ec ab hēdib⁹ fz do.lz pau. teneat ꝓriū ꝑ hūc tex.faciēdo punctū p⁹ verbū fuerit.q̄ tūc seq̄ť ab ea dē q̄i diceť aliud ī hēdib⁹.sz ꝓmū est vēi⁹ Nec ob.q̄ iuramētū ē plōle ar. c.veritatī.de iu.iurā.q̄ dic vez ē q̄ istō iuramtū ñ astrīgit hēdē ad priū tñ bñ astringūtur fuare pactuz iuramto firmatū qꝺ iuramētū dat robur pacto vt ñ solū ꝓiudicz pacisceti.sz ec hēdi.ꝺ q̄ ꝟ latiꝰ Bo.Scōa ps ꝓbaꝝ ꝟ ī fi.tex.Ex q̄ patēt q̄ttuor casꝰ ī q̄b⁹ iurās ñ obligaꝝ fuare iuramētū .Primꝰ si dolo fit pstitū.secūdꝰ si vi vel metu fit pstituz .q̄ illꝺ nō obligat .de q̄ hic in.g.vbi.ñ viz de hoc dic vt nōť ī.c.verū.de iu.iu. §.q̄ cōis opi.ē q̄ tale iuramētū tz.sz agiť ad relaxationē .ꝛ sic obligat.sz ꝓt peti absolꝺo.Tertiꝰ casꝰ ē qñ vgit ī dispēdiū salutis aīe.ꝛ sic iuramētū ec qꝺ sñ pcco veniali ñ ꝓt fuari.ñ ē obseruandū fm arcḃ.qꝺ tz.g.iij.c.si aliqꝺ.xxij.q.ij.nā vbi tex.in.c.si vēo de iur.iu.dixit interituz salutis etne qꝺ verbū interitꝰ sonat ī mortē ibi hic tex.dic.dispendium.qꝺ sonat in dānū ec paruū .Quartus ē qñ iuramētū vergit in dispēdiuz alteriꝰ.qꝺ intellige ꝓncipaliť.vt in.g.fi.

Alia ex eo q predicatores minores et mendicantes non obseruant pacta cum prelatis. capitulis .et rectoribus ecclesiarum inita. plurimum ipsorum detrabitur fame .ac diuersa insurgunt scandala. Ideo statuit papa q compositiones et pacta inita cum rectoribus parochialium ecclesiarū super iuribus parochialibus aut alijs quibꝫcunqꝫ articulis per dictorum fratrꝫ priores quentuales aut gardianos de consilio et assensu suorum cōuētuū inuiolabiliter obseruent. dum tñ alias sint licita et honesta.nō obstante q a sede apostolica aut a generalibus .ꝓuincialibus. aut ministris eorū non sint approbata Hoc dicit

Prima con. Priores et gardiani fratrꝫ mendicantium possunt cū consilio et assensu suorum fratrū facere pacta licita ad obligandum perpetuo conuentum. Probatur ℔ in tex. Et sic talia pacta sunt realia et etiam per successores suos obseruanda q̄ uis non interuenit auctoritas prouincialis aut generalis ordinis.vt hic probatur.et .c.j.s.eod. Et rō huius fm Bomi. et Jmo.est quia tales fratres debēt in suis actibus uti puritate .nec debent aliq̄s decipere. Etsi dicatur.isti nihil possunt possidere vt in.c.vno j.de reli. domi.super quo igitur paciscerent? Dic fm Pe.de anco.q licꝫ non possūt bona possidere .tamē quedā iura sunt eis reseruata.per cle .duduꝫ. de sepultu.puta ius funerandi.ꝓfessiones audiendi.et recipiendi ad diuina oblationes .et similia .Et super istis possunt pacta facere et valent. vt hic et in.c.j.s.eo. Et ex hoc infert q forte super istis poterunt in iudicio experiri.vel saltez officium iudicis implorare sup reseruatis in alt. cle.dudū.ꝛ cle.exiui.de ver.signi.ad hoc qd nōt Bar.ī.l.seruꝰ.ff.ō ali.et ciba.le. Possūt etiā isti fres possidere modica mobilia et parua. quod verum preterq̄ in minoribus q̄ nullius rei possessionez habere possūt quia bona que ipsi tenent spectant ad ecclesiam romanam .vt in.c.exiui j.de verbo.signi.et cle.exiui.j.proinde.e.ti. Dicit tamen hic Joh.anō.q hodie Jo.xxij.in extrauagāti ad cōditorē.renunciauit illi dominio qd verum dicit Jmo.de speciali dñio generali tñ non renunciauit qd habet super ecclesias.c.ij.j.de prebend.

Secūda con. Non valēt pacta istorum fratrum cum laicis inita sine supiorꝫ ipoꝝ licētia. Hanc ꝯclusionem tenet hic Jmo.per tex.hic a contrario.tamen dicit q ratio huiꝰ c.concludit .idem in laicis super q̄ dicit cogitandum Bom.dicit posse distingui.quia aut pactum inducit alienationem iuriuz aut rey. et nō valeat sine licētia superioris .per.c. sine exceptione.xij.q.ij.aut vero solum modificat contractum inter se gestum ꝛ tunc valet p rōnē huiꝰ tex.

Nota ex principio textꝰ.fm Bomi.q appellatiōe domorum comprehendūtur etiam loca et habitationes fratrum qd facit ad statuta imponentia penaz cōburenti domum in ciuitate.vt etiaz includatur comburens habitationem fratrum fm eum.

De procuratoribus

On idiscrete

iudex fecit qui laicuz ꝓcuratorē ad agendū ⁊ defendendū in cā spūali admisit. cuz quilibz admittaꝫ ad istud officiuz qui non ꝓhibetur Et licet ꝓcurator ad iudicia post litis contestationē possit alium substituere procuratorez. Tñ ante litis ꝓtestationem id non ꝑt. nisi sit dat⁹ in rem suam. aut a domino habeat mandatū substituendi aliuz. ꝓcurator ad negotia ꝑt libere aliuz q̄cū ꝙ substituere. Hoc dicit. et tres ꝓtinet partes ꝓout sunt tria dicta ꝑm Domiñ.

Prima con-

Laicus ꝑt in spiritualibus causis alieno noīe et ꝓcuratorio nomine īteruenire. q̄uis suo nomine nō posset spūalia possidere aut tractare. Probatur hec cōclusio in ꝓn. hui⁹ ter. iūcta. gl. verbi. spūalibus. Et rō dubitandi erat vt tangit eadē. g. nō. Ber. in. c. aplice. ō excep. vbi dixit. q̄ non posset quis agere pro se aut pro alio pro eo qō possidere non ꝑt. Kō aūt decidendi in ꝓtrariū ꝓz ex ter. quia edictū de procuratore est ꝓhibitoriū. vt hic. et. ff. de ꝓcu. l. mut⁹. ℣. i. mō laic⁹ non ꝓhibetur eē procurator in spūalib⁹ aliq̄ iure. igit admittitur. Ad nō. tñ Ber. dicit Pau. distinguēdo aut laicus tractat cām spūalez deducēdo illā ō non esse ad eē. vt si ꝓstituatur ꝓcurator ad eligendum. et illud nō ꝑt laic⁹. Ita intelligit. g. Ber. Aut tractatur de negotio spūali et ei⁹ effectu. an valeat aut non. et sic id pōt noīe alieno. vt hic. Tñ ꝑt eē assessor in cā in q̄ tractatur de valore electionis. Item ꝑt acceptare bñficiū nomine alterius vt procurator. vt nō. Jo. an. in. c. accedens. s. de ꝓbend. q̄ tunc ipe non deducit actuz de nō eē ad esse. ℔ prelat⁹ conferens bñficiuz de q̄ pleni⁹ hic ꝑ Domi.

Secūda con-

Procurator p⁹ litis ꝓtestationē ꝑ se factā ꝑt aliū ꝓcuratorē ꝓstituē. q̄ tūc ē effect⁹ dñs litis. añ litis ꝓtestationē id nō ꝑt nisi in duob⁹ casib⁹. Probatur hic in versi. licz. Prim⁹ cas⁹ est si sit ꝓstitut⁹ ꝓcurator in rē suā. vt si titulo donationis cesse sūt sibi actiones ꝑ. l. illaz sbtilē. C. de dona. et hic in. g. verbi in rē. Idē in emptore noīs q̄ est procurator in rē suā ad exactionē debiti. l. penul. C. de hēdi. et ac. ven. Idē in venditore q̄ ꝓstituit ꝓcurator in cā euictiōis. q̄ ꝓmodū ⁊ incōmodū ad eū ꝓtinet. Ideo in rem suaz dicit ꝓstitut⁹. l. i. ℣. in ꝓria. ff. qñ appel. sit. Ex parte rei aūt ꝓstituit ꝓcurator in rē suā si vendo alicui hēditatē in q̄ sūt plures creditores. iuxta nō. in l. plantius. ff. e. ti. Et qñ cedo alicui actionē in iudicijs duplicib⁹. ō qb⁹ in. c. ex lris de ꝓba. Et aduerte q̄ ꝓcurator in rē suā ꝓstitut⁹ nō dicitur ꝓrie ꝓcurator inspecto finali ꝓmodo. q̄ dñs est. ꝑ dictū ℣. in ꝓria. Nā ꝓcurator est q̄ aliena negotia mandato dñi administrat. l. j. ff. de ꝓcu. Dicitur tñ impropꝛie ꝓcurator. sic hō mortu⁹ hō dicit inspecto fundamento. videlz quia ex ꝑsona et iure alteri⁹ se fūdat. nec finit mādatum ei⁹ morte constituentis. de q̄ in. l. illā. hic alt. et. l. si quidem. C. de ac. et

obli.et.c.ij.§.de alie.iudi.mu.cā fac. Scōs cal⁹ in quo añ litis ꝓtestatiō nē ꝓcuratoꝛ ꝑt substituē.ē cuz ad id hz mandatū spēale. ad qō.g.in ver bo substituēdi all'.et file adducit in iudice.vt ī ea.Et dicit Pau.q si tal substitut⁹ litē est ꝓtestat⁹.ꝑt adhuc aliū substituē tāq dns litis. ꝛz illud non possz antea etiaz vigoꝛe māda ti substitutiōis.ne fit ire in infinitū Et de isto ē decl.rote.cxlij.Et q̄lié ꝓcuratoꝛ p'litis ꝓtestationē dicitur fieri dns litis ostēdit hic.g. verbi li tis.q̄ intelligit p litē instātiaz .vel p ꝓxie ipam cām.sed ꝑmā expositionē tenet Jo.de imo.Alī licz ꝓcuratoꝛ litis contestat⁹ in cā ꝑncipali possit in eadē instātia aliuz substituē.vt ħ nō tn ꝑt substituere ad instantiā ap pellatiōis.cū iste sint diuerse instan tie.c.in appellationis.j.de iura.ca.et .c.romana.j.de testi.et iste erat dns litis.i.instātie ꝑncipalis cause fact⁹ tm̄ p litis ꝓtestationē.vt dicit.g.qō seqūtur Oldrar.cōsilio.ccxlvi.

Tertia con. ꝓcuratoꝛ substitut⁹ p⁹ litis ꝓtestationē p dnm factaz nō ꝑt substituē aliū ꝓcuratoꝛez .Probaꝫ ħ ꝓclusio ħ in tex.a ꝓtrario sēsi tūc nō ē dns litis .vt ħ ꝓbaꝫ .Et tz hic g.verbi ab eo.et seq̄ Jmo.ꝛ Bar.ī l.nulla.C.e.ti.licet alj teneāt ꝓtrari um.vt nōtur in.l.nihil.C.e.

Ultima con. Procuratoꝛ ad negotia cōstitut⁹ ꝑt regulariter aliū ꝓcuratoꝛē loco sui dare. Probaꝫ hic in fi.tex.iūcta.g.fi .Et rō di uersitatis iné hūc et ꝓcuratoꝛez ad iudicia est.quia regulariē in negoti is non agit̄ de tā graui ꝑiudicio sic ī iudicijs fm Bo.ō q̄ ħ pleni⁹ p euz

Quis ante litis cōtestationē ꝑt ꝓcuratoꝛ libere reuocari a dño.postea tn̄ dns euz reuocare nō ꝑt sine rōnabi li cā eo inuito.Si tn̄ dns timeat de ipi⁹ collusiōe nō prohibeꝫ eidez assi stere in iudicio. Hoc dicit

Prima con. Dns po test indi stincte ꝓcuratoꝛez ab eo constitutū ante litis contestationem reuocare. Probaꝫ hec cōclusio in ꝑn.hui⁹ tex. qui ter. vtiq̄ verbo libē.qō venōt q añ litis contestationē ꝑt reuocari p curatoꝛ pro volūtate dni sine causa ipm mouente.Alibi libē venōt.q ñ est nēe licentiaz hre.de q̄ p.g.in cle. dudū.§.si vero.de sepul.et ꝓcedit cō clusio qn̄ dns vult in totuz reuoca re ꝓcuratoꝛē.sec⁹ si in parte tm̄ eū vellet reuocare.vtputa in vno iudi cio.et in alio vult eū ꝑmanere.quia tūc ꝓcuratoꝛe inuito id non ꝑt.et ꝑt ꝓcuratoꝛ instantiam dni argu ere et reꝓbare .vt in.l.in causis.ff. e.Ex quo ꝑz vn⁹ casus in quo non ꝑt libere añ litē contestataz reuoca ri ꝓcuratoꝛ.Alij notantur in.l.q̄ omnia.ff.e.videlicz qn̄ essz datus in rem suam.talis em̄ domino preferꝫ l.ꝓcuratoꝛe.ff.e.ti. Secūd⁹ est qn̄ repetit a domino expensas per eum in cā factas.quia tūc añ satisfactio nem dns eum non pōt reuocare.l.q̄ omnia.et.l.in causis.ff.e.Et fm hec intelligendū est ꝑncipium tex.hic.q libere reuocari ꝑt ꝓcuratoꝛ ante litē contestatā.id est non interuen iente cause cognitione.de qua sequit in tex.an constitutus sit inhabilis. an nou .Aliqua tamen cognitio dz interuenire.an videlicz constituens

revocandi habeat ptātez p iura allē. fm Joh.an. An autē revocatio procuratoris debeat pvenire ad notitiam iudicis vel aduersarij per litteras revocantis. iuxta .l. si procuratorem absentez.ff.e.vi.h.g.in verbo revocari.q̄ recitatis duab⁹ opinionib⁹ ponit distinctionē Hosti.cū q̄ etiā trāseunt hic doc.Quid de procuratore dato ad renūciādū beneficio q̄liter p̄t revocari.vid.in cle.vna.de renūcia.Itez de revocatione procuratoris ad negotia.nōtur in.c. ex pte decani.ē.de rescp.

Secūda con- Nō pōt dns p⁹ litis contestationē a procuratore factā sine cā rōnabili revocare suū procuratorē.Probatur hec pclusio in versi. postea tn. Rō quia tūc est dns litis fact⁹ procurator.vt.ē.c.pri.Sūt ātplures cause rōnabiles ad revocationē procuratoris post litem ptestatā hic in tex.posite.Prima est si supueniant inimicitie etiā non capitales fm.g.nisi dns cauisset p ipo iudicatū solui.quia tunc pellitur procurator dnm defendere et litē prosecq. nisi interueniant capitales inimicitie fm.g.hic in verbo inimicū.quā nō. Et q̄ dicantur inimicitie capitales. vid.g.i.c.cū oporteat.ō accu.7 glō. Insti.de excu.tuto.in.ſ. Item pter et in.l.licz pretor.ff.de arbitr.Scōa cā est si efficiatur procurator suspect⁹ dño.et illa suspitio pbatur fm.g.h Et an ex hoc solum q procurator cōtradicit revocatōi videat se ingerēz debeat dici suspect⁹.vi.in .g.verbi suspectū.q̄ sentit q ex hoc solū q procurator resistit nō est suspect⁹.vt petuo remoueri pterea possit.Sz si solus ptradicit 7 non etiaz aduersari⁹ qui etiā p̄t cōtradicē. quia sua interest ne procurator iam informat⁹ revocetur.l.q̄ omnia.ff.e. tūc procurator resistens suspect⁹ erit q̄diu cā revocationis tractat̄ .q̄ si probetur vera ppetuo remouetur.alias gerit negotium suū.fm Jaco.bu.in. d.l. q̄ omnia.Cautela est autē q procurator resistēs protestetur q ptradicit non vt contra dñi voluntatem se ingerat.sed magis vt pudorez suū defendat.Ita docet iurisconsultus in dicta.l.q̄ omnia .Alia causa si ingreditur procurator religionē intellige etiā non pfitendo fm.g.hic.et placz Pau.h.quia et alia exempla hic posita loquūtur ō impedimento tpali q̄ etiā tenet q nouit⁹ possz eē procurator.Et istud potest solui p.c.beneficiū.j.de regula.fm Bomi. Et alia exempla de causis rōnabilib⁹ dat h tex.et.g.in verbo rōnabilis Ān vbi cunq; est par aut maior ratio q̄ in casib⁹ hic expressis p̄t revocari. ar. nō.in.l.eos qui.ff.e.Et sic si procurator excōicetur post litis ptestationē potest propterea revocari fm Lapū inducit nō.Inno.7 Hosti.in.c.exceptionem.de exceptio.

Tertia con- et finalis Quādocū q̄ dns timet de collusione procuratoris sui.potest eidem in iuditio assistere.etsi consenserit aut volens sit procurator.etiam post litem ptestatam q̄cūq; potest dominus euz sine causa revocare.Prima pars probatur in fine tex.Scōa pars probatur in versi.postea duz dicit.nolente.Et intellige verum nisi aduersarius contradicat.quia et eius interest procuratorem non revocari .vt dixi.et tenet.Pe.de an.hic in.g.verbi possit.

nec p̄ istam assistentiā dñi videl̄ revocare procuratorē.sec' si p̄ se cām tractaret.vt-j-e.c.si quē-ℌ-secus.p̄t tñ pbationes inducere q̄s procurator omitteret.vel saltē p̄curatorem informare ⁊ instruere quid dicere debeat.vt in.g.fi.Inuito ergo procuratore p̄cipaliter actuz facere non possz.vt sentit.ea.gl.fi. Et an valeat act' gestus p̄ dñm post litē p̄testatā a p̄curatore.vi.Jo.an.⁊ doc.in.c.ij. supra de testi.

S qui a procuratore est substitut' vigore potestatis sibi tradite a dño.non p̄t post mandatū susceptuz etiamsi nondū eo sit vsus revocari ab illo.licz aliud sit ī delegato se.ap.vices suas alteri cōmittente. Hoc tñ fallit qñ p̄curatori etiā a dño fuit data ptās substitutum revocandi. Constitutus etiā p̄curator in plurib' causis aut omnibus.si in vna earū dedit substitutuz in alijs non prohibetur exercere suū officium. Hoc dicit

Prima con- Procurator ex spēali mandato sibi dato dans substitutum.non revocat illum post susceptum mandatū. Probatur in p̄ncipio hui' tex. Ratio p̄clusionis est quia dando substitutū funct' iam ē officio suo.licz aliud sit ī iudice delegato.qui licz causam subdelegauerit.tñ añ̄ subdelegatus iurisdictione vsus sit subdelegatū revocare p̄t vt in.c.q̄uis.s̄.e.li.de offi.deleg. Et rōnē diuersitatis ponit hic.g.in verbo aliū.vt in ea. Et aduerte q̄ procurator p̄stitut' aut etiam substitutus a p̄ncipio p̄t nolle suscipere mandatum.quia a p̄ncipio illud recipere ē voluntarium-ℌ-mandatū. Insti.māda.post q̄ aūt suscepit mandatuz si velit renūciare mādato re integra id p̄t.et per talem renūciationē finitur mandatum.alt'-ℌ-mandatum.re aūt non existente integra id non p̄t nisi rōnabilis cā subsit.vt sic idez dicamus in renūciatiōe mādati.q̄ dicim' in revocatione.in.c.ij.s̄.e.ti.et li.fm Job.an. Ex quo patz.q̄ p̄ susceptionem mandati p̄curatorij nō intelligitur quis vti mādato.quod facit q̄ delegatus suscipiendo mandatū iurisdictionis.non dicatur vsus iurisdictiōe.de q̄ dixi in.c.q̄uis.s̄.e.li.de offi.dele.

Secūda con- Si tñ p̄curator p̄dictus ad revocandū substitutū habeat mandatuz spēale.p̄t ipm revocare. Idem si substitutum dedisz ex ptāte legis.et non ex mandato sibi facto ab homine. Probatur hec cōclusio quo ad p̄mam partem hic in versi.nisi. Et intellige q̄ habēs spēale mandatū revocandi p̄t revocare p̄curatorem non indistincte.sed fm q̄ admitteretur dñs.et non alias.vt dictū ē.s̄.c.prim̄. fm Jo.an. Scōa pars probatur hic in.g. verbi aliuz circa fi.et in.c.-j-in fi.de p̄uersi.infide.

Ultima con- Procurator p̄t cōstitui simpliciter in vna causa in pluribus aut omnibus.etsi in vna dat substitutum.in ea desinit officium p̄curatiōis. Probatur hic in fi. tex.iūc.g.verbi omnes. et.l.i-ℌ-i.ff.e. Et aduerte q̄ procurator simpliciter cōstitut' intelligitur in oīibus causis p̄stitut' p̄ntibus et futuris.ar.l.fi pupillus.cum se.et ibi Barto.ff.de tute. Quid aūt si dubitatur de man

dato substituti an satisdabit domi⁊ nū aut procuratorē rem ratā habi turū? Dic fm Jo.an.q satisdabit do minū rem ratā habiturū.nisi essz sb stitut⁹ a procuratore ex ptāte iuris vt quia p litis ꝓtestationez erat dñs litis aut in rem suā dat⁹ ꝑcurator. fm qō dicit.g. hic in verbo aliuz in fi. Jta etiam tenuit Lapus.facit.c.j. et.ij.s.e.ti.

Ad agēdū et defendendū et ad omnia alia etiāsi exigant spēale mandatuz ꝓstituitur ꝑcurator.vigore hui⁹mā dati non admittit ad aliquē articu culum de requirentibus spēale mā datum.si tamen aliqui de illis arti culis fuerint specificati.etiam ad ali os admittitur non expressos.Et nō potest procurator sine speciali man dato deferre aduersario iuramentū transigere aut pacisci.nisi bonorum aut cause libera administratio sit cō cessa eidem. Hoc dicit.

Prima con. Procu rator ad iudicia seu lites cōstitutus debz habere mandatum ad agendum et defendendum.Probatur hic in ꝓnci pio tex.et in.c.accedens.s.e.Tñ dic Joh.an. q valz ꝑcuratorium licet non exprimitur in eo ad defēdēduz et ita spe.eo.ti.ℌ.i.vers.sed pone. qō mandatum dicit fuisse obtentum.p quo facit.c.j.s.eo.li.et ti.vbi tex.vtit alternatiua.vel.Et est ratio fm Do minic.quia tacite videtur sibi data ptās ad defendendū in causa recon uentionis.facit.l.seruū.ℌ.fi.ff.e.titu. Quid ergo si detur ad agenduz tm cum illa dictione taxatiua .Domi.h refert opiniones et concludit q ec tunc videtur procuratorium suffici ens si vult defendere et satisdare de iudicato soluendo.quia tūc non in⁊ teresset aduersarij nisi essz talis causa in qua non esset consultum aduersa rio per hmōi cautionem. vtputa in reali quo magis interfit rei habere rem q̄ interesse.l.non solum.ℌ.i.7 se. ff.eodem ti.

Secūda con. Dat⁹ ꝑ⁊ curator cum generali clausula vt possit facē oīa que dominus faceret etiamsi requirerent speciale mandatum.nō admittitur ad aliquod speciale mā datum requirens vigore illius clau sule.Probatur hic in textu.Et hoc verum nisi haberet liberam admini strationem cause.aut bonorum vt ī fine.Et tunc dicitur habere liberaz quando illud ē expressum in procu ratorio.fm Jo.an.in.c.petitio.s.e. ti.vel si alicui sit data plena admini stratio.non expresso verbo libera. fm Bar.in.l.procurator cui libera ff.e.per.l.si ꝑcurator.C.e. Rō autē dubitandi huius conclusionis et te xtus erat.quia exquo fuit generalit ad omnia constitutus videbatur q possit specialia exercere.arg.c. gene⁊ ri.ℌ.de re.iur].c.solite. de ma.et obe. omne enim dicens nihil excludit.vt ibi. Ratio decidendi in contrarium est.quia exquo nihil est expressuz ō requirentibus speciale mandatum. totum censetur generale. et facit qō notat.h.g.ij. Quid autez si iste ad⁊ mittatur ad requirentia speciale mā datum.an valent acta per eum.Ar⁊ chidi.tenet q sic.si dñs tacite et exp̄s se ratificet.all'.g.penul.in.c .per tuas s.de arbi.et.g.ī.c.veniēs.ij.de testi.q incipit.sed quare .Tñ si quis videt

causam suā agi nomine suo p̄ falsuz p̄curatorem.et tacet.fit sibi p̄eiudi cium.quia ex sua voluntate censetur agere.cum posset p̄hibere et non p̄hibeat.p.l.sepe.ff.de re iudic .de q̄ Anto.de but.in.c.ex parte decani. s.de resc̄p.et hic p̄ Bomi.

Vltima con. Aliquo articulo de requirētibus spēale mandatū in p̄curatorio expresso secuta gene rali clausula .admittitur p̄curator ad alia non expressa .duz tñ nō sunt expressis maiora p̄obatur hic ī vers. Iz si aliqui.iūcta.g.verbi nō expresse et in cle.non p̄t.e.ti.Tunc āt dicunt exprimi requirentia spēale manda tum .q̄ nominatim mandātur.l.nō solum.§.fi.et.l.pomponius.in p̄in. ff.e.ti.Nominatim aūt fit. quod fit expresso nomine p̄prio.vel eo qō ha bet vim nominis p̄oprij.c.licz ex q̄ dam.s.de testi.l.certum.ff.si cer.pe. cum fictibus.Qui aūt sunt casꝰ speci ale mandatum requirentes .tex.hic enumerat tres.vt patz in fi .et hic ē glō. que enumerat quasi.xx.quā sin gulariter nō.quia semp ad eaz fit re missio.et Bal.Insti.per quas pso. agē pos.enūerat.xxxiij.ꝛ q̄ h.g.dicit q̄ ī cā marimōiali req̄rit spēale mā datum. non est verum fm doc. cōi ter.de quo ē decisio rote.cccxli.Ad uerte etiam q̄ p̄curator ad facien dum pacē debz habere speciale mā datum.alias non admittitur .vt te net spe.ti.de treu .et pa .versicu.hoc quippe.et p̄obatur in vsi .feu'.ti.de pa.teneñ.in p̄incipio.sequitur Bal. vbi supra.vers.xxv.

¶ **Ai generali** ter constituitur p̄curator ad negotia.potest etiam in iudicio agere et defendere .preterq̄ in casi bus requirentibus mandatum speciale.Et potest filiusfamilias si ne consensu patris cōstitui procura tor.tam ad negotia.q̄ etiam ad iu dicia.et licet post decimūseptimum annū potest quis eē p̄curator ad negotia.nisi tñ maior fit.xxv. annis constitui non potest p̄curator ad iudicia. Hoc dicit.

Prima con. Manda tum ge nerale p̄curatori datum ad negotia.se extendit etiaz ad iudicia .p̄o batur in p̄incipio tex .et facit .c.cuz dilectus.s.eo.Et ratio cōclusiōis su mitur ex significato huius nominis negotium.quod multiplex est.vt in c.forus.§.negotium.s.de verb.signi. Uñ negotium in causis dicitur.vt ibi ꝛ ponitur p̄o causa criminali et ciuili.vt.l.cum clericis .primo rñso. C.de epis.et cle.per qō videtur q̄ p̄ curator ad negotia generaliter p̄sti stitutus.etiaz ad causas criminales videtur constitutus fm Archid.qō fallit in criminibus in quibus non interuenit p̄curator. de quo in.c. veniens.per.g.et doc.s.de accusati. Unde in qualibet causa criminali admittitur p̄curator ad allegan das causas absētie.quia publice in terest absentem a quibuscunq̄ defē di.l.seruū.§.publice.ff.eodem titulo. Sed ī causa criminali criminaliter intentata non admittitur p̄curato tor ad allegandas causas cause.cu ius rationem dat hic duplicem Ar chidi.et de hoc in dicto.c .veniens. per anto.et Panor.

Secūda con. Ad vnā negotij

speciem habens mandatuz non admittitur volens eam deducere in iudiciuz. Hanc conclusionez tenet Pe.de anco.et doc.per. l.si procurator.C.e.Ex quo patet q̄ procurator datus ad solutionem recipiendam. non potest facere confessionem ꝺ solutione in preiudiciū domini.et datus ad mutuam pecuniam recipiendam non potest confiteri se recepisse mutuo illam pecuniam .etsi confitetur non preiudicat confessio dño notatur i.l.ij.§.fi.ff.si cer. petatur.l. si debitorē.ff.de noua.et ibi de hoc per Bar.

Tertia conclusio. Quo ad officium procurationis filiusfamilias censet sui iuris.vt quo ad illud non requiratur consensus patris. Probatur hic in secūda parte textus.Et ratio dubitandi z decidendi habetur hic in glosa verbi filiusfamilias. De quo dicendum vt in ea.Et de isto tractat specialiter titulo de actore.§.i.versiculo .sed an eget .et casus quibus filiusfamilias etiam pro se sine consensu patris esse potest in iudicio.vide in.c.ex parte. de restitu. spolia.per glosam.et in.c. fi.§.e.li.de iudi.

Ultima conclusio. Quamuis maior septēdecim annis potest esse procurator ad negotia.minor tamē viginti q̄nq; annis nequit dari procurator ad iudicia.Probatur hec conclusio in fine textus.Et sic maior etas requritur ad iudicia q̄ negotia. vt hic patet.et in concor.in glosa allegati. In aduocato autem sufficit etas septēdecim annorum.vt hic in glosa antepenulti. Et quare maior etas requiritur in procuratore? Hic aduocatus non obligatur in iudicio.sed procurator.sic imo fit dominus litis contestate fm spe.titulo ꝺ aduocatis.§.i.versiculo.Item q̄ est maior.et de hoc per glosā.in.l.i.§.in uitum.ff.de postulan.Quid autez si minor viginti q̄nq; annis admittat in procuratorem.an valent acta cuz eo.Joh.an.sentit q̄ tenet iudicium si non excipiatur contra eum. Idez dic̄ Imo.tenē.g.et Bar.i.l. exigēdi C.e.et.l.licet.Cōtrariū sentit Bar. in.l.minor.ff.e.et facit iste text.in fiñ. dum dicit.nequibit.qꝺ includit nō potestatem tam facti q̄ iuris. et sic nullo modo constitui potest ad iudicia.nec habet personam standi in iudicio.z illud credit Bomi.p quo etiam facit.quia vbicunq; ius determinat certam etatem ad actum aliquē.qꝺ añ fit nō valz.c.ifas.ꝺ restit. spo.c.ifas.de despon.impu.Ita est in proposito.igitur ꝛc. Postrem .autez argumentabatur etiam minorez viginti q̄nq; annis ad negotia constitutum admitti ad iudicia.vt patz ꝺ in glosa penultima.sed nō procedit argumentum suum per notata in simili in.c.statutum.§.i.s.e.li.de rescp. in glosa verbi canonicis .de quo late per Bomi.

Duo simul

constituuntur procuratores non adiecto in solidū vnus sine alio non potest perficere id quod est eis mandatum. Secus si sint dati in solidum et tunc potior efficitur illius conditio qui per litis contestationem occupat negotium.quo casu cum ipse sit dominus litis effectus.alē se intromittere nequit vlterius.nisi dictum e set in cō

stitutione q̄ nō sit melior q̄ditio occupantis.tunc em̄ si occupantes negotium cōtingeret infirmari.mori. impediri.aut nolle prosequi.ab alio potest negotiū perfici .nisi per occupantes esset datus substitutus.quia ille deberet preferri. Etsi nullo substituto dato alter susceperit negotium.primus occupans illud non p̄t resumere.nisi istum etiaz contigerit impediri aut nolle procedere.Sane in causis spūalibus pluribus procuratoribus non in solidū deputatis ne p̄cursu eorum fiat intricatio .debet iudex idoneoz̄ ex ip̄is eligere. et omnia cum eo facta valebūt . nec ad prosequendum causaz postea alius admittatur.nisi prout dictuz ē ō nō occupante post occupationē alterius admittendo. Hoc dicit vsq̄ in finem

Pria c. Ex duobus p̄curatorib⁹ simul simpliciter constitutis.alter sol⁹ admitti non debz.Probatur in p̄n.huius tex.Secus autem si primo vnus et postea alius essz p̄stitutus.quia dominus dando scōm ,videtur p̄mum reuocare.dūmodo ad eandem cām ambo constituti sint. de quo dicendum.vt hic in.g.ij.et.s̄.e.c. nō iuste

Secūda con. Si simul duo procuratores in solidum' constituātur. qui primo litem p̄testatur admittet altero excluso.nisi adiectuz fuerit q̄ non sit melior occupantis cōditio. Probatur hic in vers.secus si. Hoc fallit in.§.sane.j.e.Et intellige quemlibet simpliciter in solidum constitutuz.etiamsi dicatur constituo tales in solidum.et non addatur vestruz quemlibet.7 sic non ponatur dictio distributiua.ita tenēt domini de rota in antiquis dec.cclviij. Pro quo dicunt hic esse casum.quia hic non ponitur dictio distributiua quēlibz. et tñ hec dictio in solidum id operatur.alias hec dictio nil operatur cōtra .c.si papa.j.de priuile.Quid aūt si simul litem p̄testentur .an vnus p̄t postea litem solus prosequi. Jo.antenz q̄ sic.sicut si ambo essent procuratores in solidum.tamen iudex nō deberet admittere ad p̄testandaz litem.nisi alterum tm̄.vt hic in glō.si eniz.vt euitetur perplexitas.de quo hic in glō.ij.ne videlicz vnus confiteatur alter idē neget.Et quid hoc casu esset dicendum vide in glō.alle. Etsi dicatur nunq̄ potest melioz eē conditio occupantis.sed deterioz. quia graue est agere.vt dicit textus in.l.pluribus.ff.eodem. Solutio dicendum q̄ dicitur conditio melioz occupantis considerata intentione aut voto eius qui inchoauit sed cōsiderato exercitio actus quod graue est.loquitur p̄trarium. Sm Joh. an.et Bomi.

Tertia con. Clausula q̄ non sit melioz occupantis q̄ditio.habitum procuratoris non occupantis p̄seruat.licet regulariter sit fine exercitio.vt patet hic in versiculo.nisi vidum Nam illud operatur hec clausula.q̄ licet non occupans maneat procuratoz.tamen non habet exercitium nisi in casibus.scilz si non substituit et est infirmus absens aut alter impeditus ꝛc.Substitutus aut̄ ab occupante preferretur constituto procuratore a domino.vt h̄ patz

quia pcurator dominus erat ꝛc.

Quarta con. Si pro curator in solidum datus preoccupans ne gotiuz ex impedimento sit excluſus. non reaſſumit illud. niſi alter ſit im peditus. Probatur hic in verſiculo ceterum. ptra quem oppone et ſolue vt ħ in. g. verbi ceſſante

Ultima con. Ex duo bus pcuratoribus ſimul datis in cauſis ſpiritualibus iudex idoneoꝛez eligit qui ſolus cauſam poteſt pſequi. nec alius admittetur. niſi primus legiti me ſit excluſus. Probatur hic in ℊ ſa ne. Et intellige concluſionem ⁊ tex tum in duobus ſimul ab vno datis Nam ſi a duobus dentur ſimul ad mittuntur. probatur in. c. exhibita. ſupra. de iudi. Poteſt autem iudex tacite admittendo vnum ex duob⁹ ipſum ad proſequendum eligere. ſi alter expreſſe nō eligit. ita tenent do mini de rota. deciſione centeſimaqn ta. que incipit. Item ſine cauſa bene ficiali. Et qs dicitur magis idone us. vide ħ in. g. penul.

Jcet conſtitu tus procurator ab abſente mandatum ſibi preſentatum noluit ſuſcipere. poteſt poſtea penitere ⁊ q̄ diu conſtituens in eadem volunta te permanſerit mandatum acccepta re. Hoc. d.

Prima con. elicitur ex textu Procurator poteſt conſtitui preſēs et etiam in abſentia. etſi primo ren nuit mandatum. q̄ diu tamen conſti tuens in eadem voluntate perſeue rat locum habet penitentia. Proba tur prima pars hic iuncta gloſa. iij. Scōa pars probatur hic iuncta. g. fina. Ex qua poteſt colligi ratio du bitandi et decidendi. et limita eam. vt in eadem gloſa. Et aduerte q̄ vo luntas domini conſtituentis in du bio non preſumitur mutata. ſed du rare donec probetur mutata. pro q̄ c. maiores. in fine ſupra. de baptiſ. Probatur autem mutata. ſi hoc cō ſtituens verbis exprimat. ſm Joh. an. vel alijs modis duobus, poſitis hic in glō. verbi. q̄ diu. et infert glō. fina. ad queſtionem hunc tex. de ele cto. qui renuit conſentire primo vt adhuc poſtea in electoribus in eadē voluntate manentibus poſſit cōſen tire. quod verum dūmodo tamē in fra tempus conſentiat. de quo in. c. q̄ ſit. ſupra eodem li. de elect. Idem dicit Joh. anō. in iudice qui primo noluit recipere reſcriptum. et tenuit hic Archidia. et ſequitur Paulus. et idem tenet Benſ. de arbitro eadem ratiōe. nec poteſt reddi ratio diuer ſitatis ſm eum.

Jquem con ſtituas procuratorem q̄ tiens te abeſſe contigerit. licet cauſam poſtea per te ipſum tra ctas. nihilominus per hoc ipſuz nō reuocas. Secus ſi ſimpliciter procu ratorem conſtituis. quo caſu cau ſam per te tractando ipſum reuoca re cenſeris. niſi proteſtationem pre mittas. q̄ ipſum reuocare non intē dis. aut hoc appareat ex alijs con iecturis hic in textu poſitis Hoc dicit

Sūmariū et conclusiões Sexti

Prima con. Domin⁹ ꝓstituēs ꝓcuratorem cuz clausula quotiens ipm contigerit abesse tractādo per se cām non censetur ipm revocare. Probatur in pn.tex.et dicitur dns abesse quo ad casum nostrū vt procurator possit prosequi causam.qñ non est in loco vbi iudicium agitur vel vbi est tribunal iudicis facit. l. iiij §.abesse. ff.de dam. infe.et notaꝫ in.l.pns.ff.e.ti.et procedit ꝯclusio i procuratore etiam ad negotia ꝓstituto.fm Jo.anꝺ .de quo hic latius per eum

Secūda con. Si dns qui sim pliciter ꝓcuratorem constituit causam p ipm ceptam p se ipm tractaverit iuris ꝑsūptione eū revocare censetur.nisi aliud exꝑsserit. Probaꝫ ꝟ in versi.secus si.et intellige si ꝓcuratore ꝓsentiente cām p se tractat ꝑncipaliter actū faciendo .alias eo inuito post litē ꝓtestatā id nō possz nec revocare exꝑsse possz eū.vt in.c.ij.ꝟ. e. Jta nōt hic.g.in verbo sive post. Vel intellige cuz dns p se fuit litem ꝓtestat⁹.et sic etiā aliqui intelligunt hūc tex.fm Domi.

Ultima con. Si etiā dñi ꝑsē tia aliq̄ casu fuerit oportuna .si fecerit aliquē actū non censetur revocare per illum procuratorem ab eo simpliciter ꝓstitutū. Probaꝫ in fin. tex.p quē fi.dicit ꝟ Domi .nōbiliē. q̄ lz ꝓcurator debeat citari ad cām qñ fuit litē ꝓtestatus.vt nōtur in.c. in noie.ꝟ.de testi .Si tn est absēs vl infirm⁹ debz dns citari.et non ꝓcurator.vt ꝓbat hic tex.fm eū .Et idē est qñ dantur articuli de quibus est melius iformatus dns q̄ ꝓcurator quia tūc rūdere debz dns principalis et non procurator .vt hic.cuz cōcordañ.in.g.añpenul.alle.qđ nōn.

Procurator non est idone⁹ ad matrimoniū cōtrahendum.nisi ad id habeat ſpēale mandatū.et licz alias procurator ad negotia ꝓt qñcūq̄ dare substitutū.iste tn ꝓpter periculū qđ ex taz arduo facto imminere possz.id nō ꝓt nisi ſpēaliť id sit eidem ꝓmissum.Sane si hmōi ꝓcurator añq̄ ꝓtrahat matrimoniū a domino fit revocat⁹ .non tenet matrimoniū postmodū contractū.licz tā ipe procurator q̄ ea cum qua cōtrahit penitus revocationez ignorave rint.quia illius deest consensus sine quo cetera valere non possūt. Hoc dicit

Prima con. Jnt̄ absentes ꝓ ꝓcuratorez potest ꝓtrahi matrimoniū.Sicut etiā p litteras aut nūciū. Probatur hec ꝯclusio quo ad primā partem hic in tex.Secda pars ꝓbatur hic in iuribus alle. in glō.ij. Nā omnes ꝓtract⁹ q̄ ꝓsensu ꝓtrahūtur int̄ absentes ꝑnt ꝓtrahi .fm.g.ꝓ iura in ea alle .nec de hoc vnq̄ erat dubiuz in matrimonio. Jntelligetn ꝯclusionē qñ inter absentes est aliq̄ notitia. Nā si ex toto se innicē ignorarent non possent consentire.quia amor et odium non possunt esse inter omnino incognitos .Et sic nec contrahere.de quo per glosā in.ca. nec illud.xxx.q.v.et glosā summarīā xxix.q.j.Et ex hoc habemus limitationem tex.nostri

Secunda con. Ad hoc vt p procuratorez posset ptrahi matrimoniū.requritur spēale etiā de certa psona mandatū. Probatur hic ī pn.xūc.g.verbi spēale.in fi.quā etiaz sequtur Pau.p rōnem dictaz in pri. pclusione.quia amor et odium non pūt esse inter incognitos. Rō autez dubitandi sumebatur ex dicto Pbi lippi.in.c.corā.ō in inte.resti.q dixit p nullū ius pbari q in matrimonio debeat interuenire spēale mandatū. contrariū hic est mō decisuz .Et rō decidēdi est arduitas negotij .vt pz in tex.ff.i.Et idē dic in sponsalib⁹ ff^m doc.quia p ea quenīt ad matrimoniū.c.ex parte.ij.de puer.piuga.et q bus verbis vti dz procurator remittit Archi.ad sūmā Hosti.ō sponsa.ff.q liter ptrabatur.post pncipiū.vbi dicit q in sponsalib⁹ dicet pmitto tibi de mandato dñi mei et noīe eius dem q ipe ducet te in vxorē.et ipsa econtra rñdebit.pmitto tibi nomine dñi tui et sibi p te.q ego ducam ipm ī maritū meū.In matrimonio de pūti dicet procurator.talis dñs me⁹ psentit in te tāq in vxorē.z ipa rñdebit .et ego te mediante recipio dñm tuū in meū.z in ipm psentio tāq maritum

Tertia ꝯ Quāuis regulariter ad negotia pstitut⁹ pt alium substituē.ad matrimonia tñ dat⁹ io ñ pt.nisi hēat mādatū spēale. Probat hic in scōa pte tex.z.c.ij.ff.e.ti.z.li. Rō spēalitatis ē magnū periculuz qō ex facto posset iminē Nā ꝯtr⁹ mrīmōij dicit arduū factū.vt hic patz.Ideo procuratoris pstituti ad ptrahendū matrimoniū industria electa intelligit. ꝓpter quā melius pfidit dñs in eū q in aliū substitutū.et ideo etiāsi procurator mandatū habet de ptrahendo cuz certa et determinata psona.adhuc procurator subdelegare non pt.forte ei dom⁹ dedit procuratori aliqs instructiones nō exp̄ssas in mandato aut circūstātias. Aliud aūt esset si nō esset industria electa psone.ar.c.is cui ff.e.li.de offi .dele.

Ultima con. Licz regulariē in revocatione procuratoris requritur ipius certioratio.valz tñ revocatio procuratoris ad ptrahēdū matrimoniū pstituti.licet nulla revocationis fiat ei dē notificatio. Probatur pma pars per.l.si mandasset.ff .manda.z nō.ī.c.ex pte decani.ff.de rescp .vbi em qs p procuratorē aut nūciū contrahit non ex suo facto.ff alteri⁹ obligatur.l.multū.C.si qs alteri vel sibi. Ideo illū in quē psensū suū transtulit nēe est certiorari .facit .l.j. ff. q iussu.et hec in procuratore.vbi aūt qs p nūciū aut epl̄az vult ptrahere cū absente.volens p se ipm obligari sp sufficit revocatio añ ptractum.etiamsi nō trāseat in notitiā nuncij aut partis.quia censet mādatuz revocatum.l.si pat. ff.de manumiss.vindic. Ratio quia nuncius aut epistola solum p̄bet nudū ministeriuz .vt pica et organum mittentis.allega .l.multum.vbi de hoc. Ratio autem specialitatis circa procuratorem ad matrimoniū ptrahendum patet ex textu .quia cum ad substantiam matrimonij requiratur consensus verus domini.qui deficit .exquo dominus revocauit procuratorem⁹. Jō non valet nec subsistit matrimonium postea contractum etiamsi dñs

iurauit reuocare non velle procuratorem. ſm g. hic in verbo reuocat⁹. vñ hoc caſu non ꝓt bñ firmari mãdatũ vt firmetur ꝓtractus. eſt igitur cautela et practica ſm Jo. an. q̃ partes ꝑncipales poſtea ratificarẽt ꝓtractũ preſentes.

De his que vi metus ve cã fiunt

Quo differunt vis et metus vid. j. e. c. j. in. g. verbi vim

Bſolutionis

bñficium ab excõicatione p metũ extorti aut reuocatio excõicationis interdicti. aut ſuſpenſiõis metu procurata. eſt ipo iure nulla. Et excõicatus ipo facto extorquens. ne ſine vindicta creſcat audacia Hoc. d.

Pria . Quãuis regulari ter p metuz facta non ſũt nulla. ſz reſcindenda. abſolutio tñ ab excõicatiõe aut reuocatio cuiuſcũq̃ ſententie cẽſure eccĩaſtice p metum extorta. eſt ipo iure nulla. Probat hec cluſio hic in ꝑma pte tex. iũcta. g. j. Et q̃ etiã patz rõ dubitandi. Aliud tñ eſt in excõicatiõe p metũ lata. quia illa eſt validaz ligat vt hic in. g. verbi vacuam⁹. licz poſſet p exceptionem elidi. Et hz h tex. locũ in obtinente abſolutionẽ a minore excõicatione ſm Bomi. p hũc tex. Mã vbicũq̃ fit mentio de excõicatione in materia proportiõabili tam maiori q̃ minori excõicatione intelligitur de vtraq̃. vt nõt glõ. penultima. in. c. preſidentes. j. de hereti. facit gloſa in cle. j. de priuileg. ſuper verbo a canone. lz alias nomine excõicationis veniat maior tñ. quando materia non eſt aptabilis minori. vt in. c. ſi quem. j. de ſen. excõi. Cũ igitur abſolutio vtriq̃ ſententie proportionetur tam maiori q̃ minori. c. nuper. de ſen. excõi. igitur ꝛc. Non aũt habet locuz tex. in obtinente relaxationem a diuinis ſm doc. quia penalis eſt. et loquitur ſolum in ſententijs cenſure. que ſunt tres. ſcz excõmunicatio. ſuſpenſio. et interdictum. c. querenti. s. de verb. ſigni. et ſic nõ extenditur ad ceſſationez a diuinis. Non ob. ſi dicatur q̃ ceſſatio ſaltez generalis eq̃paretur interdicto. vt dixi in. c. ſi canonici. s. eo. de offi. or. poſt Jo. an. quia hoc ꝓcedit ſolum in caſu cle. j. de ſent. excõi. ar. nõ. in. c. ꝓſtitutionem. ſuper verbo prozogamus. j. de regular. Et faciunt hec q̃ iſte tex. non habeat locũ ꝓtra dominos temporales qui cogunt aliq̃s violare interdictum. cantare tpe interdicti. quia de illis non loquitur. ſz ꝓtra eos emanauit cle. grauis. de ſen. excõi. et ſic hic tex. intelligi debz in ſuis terminis

Secunda con. Extorquẽs abſolutionem ab aliq̃ ſñia cenſure eſt excõicatus ipo iure. Probatur hic in ſcõa parte tex. Et intellige ſiue ſit femina ſiue vir. ſm Jo. an. quia maſculinum ꝓcipit feminuz. c. generali. s. de elect. An aũt hanc penam incidit. qui per vanum metum extorſit abſolutionez ab aliqua harum trium ſententiaruz. Gloſa finalis tenet hic poſt Barſi. q̃ non. et tenet Joh. mona. Guil. et Fran. Mõ verum dicit Lapus ſi ꝓſideram⁹ metus illationez per comparationem ad eum cui infertur ad hoc vt ipſe excuſetur. facit. c. quicunq̃. de ſentẽ.

excõi.sed ꝑsiderando illationẽ metꝰ ꝙ respectum ad eũ qui metuꝫ intulit tunc iudex debꝫ arbitrari ꝙ ql̃iscũ ꝯ sit metꝰ etiã vanꝰ sufficiat ad hoc ꝙ incurrat excõicationẽ.et nõ vale at absolutio.dũmodo minis et non ꝑcibus sit obtẽta absolutio .quia ꝙ metum intulit non debꝫ postea dici metum fuisse vanũ.facit glõ.in.c. cupientes.ℒ.ꝙ si p. xx. sup verbo verisimilia.s̄.e.li.de elec.An aũt excõicatio sit sñia tractat hic Archidi.et idem in.c.ij.s̄.e.li. de constit.vbi plenus Domi .Et dicit archi .ꝙ ꝓprie non est sententia.quia sñie est diffinire.vt ꝓbatur.ij.q.vi.ℒ. diffinitiua et glõ.ij.in.cle.fi.de appel.sed excõicatio non diffinit sꝫ punit.c.i.ℒ. de sen. excõi. Impropꝛie tñ sentẽtia dici ꝑt vt hic ꝑm Archi.de quo eriam.ij.q. j.primates.Dominicus in.c. ij.alle. dicit post Jmo.ꝙ licꝫ excõicatio nõ sit diffinitiua sententia.quia nõ diffinit causam.tñ est interlocutoꝛia cũ omnis vox iudicis faciens ad causam dici possit sententia interlocutoꝛia.alle.gl.in.ℒ omnem.in auẽ.de litigio .colla.viij.et in alle.ℒ. diffiniꝛiua.de quo in.c.afferte.de ꝓsump.

De in integꝝ restitutione

Ecclesia que

petit restitutionem in integrum aduersus sententiam aut contractuꝫ.non est admittẽda.si elapsum sit integrum q̄drienniũ.nisi fraudis aut preuaricatiõis ꝓbetur interuenisse ꝓmentuꝫ .aut alia rationabilis causa .que posset mouere superiorem ad concedendũ hmõi beneficium. Hoc dicit.

Prima con-

Sicuti minoꝛi leso in ꝓtractu.alias de iure valido Jta etiã eccie conceditur in integꝝ restitutio .Probatur prima pars i l.ꝓma.C.si aduersus do. Scõa ps ꝓbatur hic et in.c.j.s̄.e.ti. Nã eccia fũgitur iure minoꝛum.vt in.c.j.alle. Tñ qñ contractus celebꝛatus cum eccia aut minoꝛe est nullus.ꝙ quem inducitur lesio.tũc non habꝫ locuꝫ restitutio .c.constitutus.s̄.e. Nã tũc ꝑpetit leso remediũ iuris cõis et oꝛdinarium .Jdeo non ꝓceditur restitutio.qõ est extraoꝛdinariuꝫ remedium.facit.l.in cause.ij.de minoꝛi.ff. et est.g.penul.in all̃.c.j. Et dic eodeꝫ mõ ꝓcedi restitutionẽ ꝓtra lesionem factã in sñia.vt hic.aut in ꝓfessione vt.j.c.ꝓri.aut in ꝓbatione omissa. c.auditis.s̄.e.Dummodo tñ leso sit enoꝛmis.ꝙ non datur restitutio nisi ꝙ graui lesiõe.c.j.s̄.e .Jdeo in omissione exceptionis dilatoꝛie modici preiudicij aut contra repulsionem eius non daretur restitutio ꝑm Jo. an.in.c.coꝛã.s̄.e.ti.ꝛ.

Secunda con-

debꝫ autẽ ecclesia petere restitutionem in integrum infra quadriẽnium continuũ a tempoꝛe lesionis ꝓputãdum.Probatur hic in textu qui determinat istud tempus. Naꝫ olim erant opiniones diuerse circa hoc.vt.c.j. s̄.e. vt patet hic in glosa verbi admittẽda.et ex ea potest ratio dubitandi sumi. Et aduerte quia infra istud ꝙ drienniũ debet etiam causa restitutionis in integrũ finiri ꝛ terminari.vt ℔ in.g.verbi q̄driẽniũ.ꝛ hodie

de hoc habem⁹.tex.ân cle.vnica.e.ti. Ex quo patz q ecc̄ia fungitur iure minoris iā facti maioris.vt ħ in.g. ij.Sumitur āt ħ ecc̄ia p̄ plato ecc̄ie Be q̄ p.g.ij.in cle.vnica.e.ti.qui si re pellatur ex cā aliq̄ admittūtur cleri ci ecc̄ie aut vn⁹ ex illis ad p̄sequēdū ius ecc̄ie.faciūt nō.in.c.cū venissēt.s̄ de insti.Ponitur igit̄ ħ p̄tinēs pro p̄tento.Nā cū ecc̄ia sit res inalīata. non p̄t petē restitutionem .Et quō multis modis capitur ecc̄ia.cst.g.in c.finali.s̄.ne plati.vi.suas.et in.c.fi. lxviij .dis.

Tertia ⁊ Be hmōi q̄dr̄ē nio subducit̄ totum ip temp⁹ q̄ plat⁹ vixerit qui ecc̄iam lesit.aut bona eius male alienauit.Probatur in.c.tū ex lr̄is.s̄. e.et hic in.g.fi.et placet Jo.mona.⁊ Jo.de imo.per.c.si sacerdotes .xvi. q.iij.vbi sit cōputatio a die mortis prelati male alienantis .Arch.tū tenuit p̄trariu⁹.quia textus ħ incidlin cte loquitur.Sed dicendū q ħ tex. postea a simplici negligentia prelati excludit casu⁹ p̄sumpte fraudis q̄ imīnet et subest q̄diu vixerit p̄latus qui male alienauit.exq̄ em̄ ipe lesit ecc̄iam conatur verisimilit̄ vt ob seruetur ⁊tractus suus.et alios clericos retrahat cum velit defendere factum suū lz malum.facit.c.vt nostrū vt ecc̄. bñ.s̄.

Altima con Potest ecc̄ia ex legitima causa puta p̄uaricatiōis aut fraudis ꝓuentum etiam post q̄ triennium a superiore obtinere beneficium restitutionis in integrum. Probatur ħ in fine.et j.c. proximo. et exemplifica.vt hic in glosa verbi p̄uaricationis.cum sequen .Quis autem dicitur hic superior coram q̄ petitur restitutio.Dicendum q̄ ille qui tulit sententiam aut alius si est par ei.secus si ē minor.de q̄ per Johannē anō ī.c. penultimo.supra eodem titulo.

Nota hic glosam in verbo contractum q ecc̄ia restituitur aduersus contractum etiam iuratum si ledatur in eo .secus in minore. vt in auctē .sacramenta puberum.C.si aduer.ven. Ratio diuersitatis est fm Jmo .quia p̄latus ecclesie qui iurauit super contractu.procurator est non dominꝰ c.ij.supra.d donatiō .Ideo eius iuramentum damnosum ecclesie non potest illi p̄iudicari.sed minor est dominus rei sue licet admīstratorem non habeat.propter defectum etatis.et cum iuramentū faciat ipm censeri maiorez.pro quo notatur in l.ij.C.de rescin.ven.et in dicta auc̄. sacramenta

Jaduersꝰ con fessionem in iudicio factam velit lesa ecclesia restitui in integrum debet petere restitutionem in integrum infra quadrīēnium ab ipsius p̄fessionis tpe cōputandum. postea non debz audiri.nisi ex aliqua causa rōnabili.vbi aūt p viam iuris velit confessionem suam tanq̄ errone am reuocare.hoc potest quandocū q̄ ante finem cause.Hoc dicit

Prima con Eccle sia restituitur in integrum contra lesionem ex iudiciali confessione surgentem infra quadriennium a tempore cōfessionis computandum.Probatur hic in tex.et facit.l.certum ⁊ penul.

De arbitris

ff.de con fes.et facit ad nō Jo.an.s. ti.pri.q vbi eccia ꝓtra sñiam petit restitutionē q id faciet infra q̄driē niū a tpe sñie computandū. z nō p̄ lapsū decez dierum.qui dantur ad appellandum prout aliqui dixerunt Sed putat Joh.an.dictum illozum ꝓcedere qñ peteretur restitutio ad appellandū.sec⁹ si contra sñiam aut grauamen.quia tunc a tpe leſionis peti debz.vt ibi probat.Sic etiam si eccia non probauit in termino p emptozio incipit currere istud tem pus a fine termini.non aūt a tempo re non sñie.fm Archi.hic.z Jnno.i c.cozam.s.eo.z glosa in verbo leſio nis.in cle.vnica.eo.ti.Contra hanc conclusionem tamen.g.ij.opponit z q̄druplicie soluit.vt pz in ea

Secunda con. z fina lis Excluſus a beneficio restitutionis non excluditur ꝓterea a via (si ei competat) iuris cōmunis. Probat hic in fine tex.et.s.c .proximo .Naz hic confessio etiam post quadrien nium potest reuocari quando erro re facti fuit omissa .per viam iuris cōmunis z absq̄ remedio restōnis. in integruz.vt probat hic tex.in ver ſiculo.vbi vero .si videlz probatur error.et dūmodo fiat hmōi reuoca tio añ sñiam z añ cōclusionem.in cā fm Jo.mō.z Archi.p.c.cum dilect⁹ de fi.instru.s.ō quo plene in .c.fi.s. de confes.z p legistas in.l.vnica .C. de ꝓfes.Et sic patet q vna via con ceditur id.qđ alia prohibetur. ꝓtra regulam cum quid ſ.de regu .iuris. Sed dic q regula procedit quādo aliquid prohibetur habito respe ctu principaliter ad ipsum prohibi tum.Secus autem si prohibitio se habet ad viam aut modum .nō ad rem vt hic pz

De arbitris

Jex trib⁹ ar=

bitris duo condēnāt aliquē in decē.z tertius in q̄nq̄.preualz du orum sñia.Sed si vnus condēnat i q̄ndecim.alter in decē.tertius in q̄n q̄ valet sententia illius qui dixit de minori sūma.cum omnes sint con cordes in illa.Hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis conclu sio Ubi ex plurib⁹ ar bitris maior pars cōcordat in vna sūma.valz illi⁹ partis sentētia.omni bus aūt discordātibus valet sētētia sūme minoris .Probat hec ꝯclusio hic in tex.Et rō dubitādi ꝑmi dicti fuit z⁹ dēm tex.vt patz hic in .g.ij. Sz rō decidēdi fm Jo.mō.ē.quia vbi ē ꝓpromissū in tres. sñia duorū valeret etiāsi ēt⁹ ꝓtradiceret.vt.ff.e. l.Jtem si vnus.ff.si.et.c.ꝓ.s.eo.Ergo fortius cum in aliquo ꝓcordat.et fa cit si sit compromissū simpliciter in telligitur actū vt stetur iudicio ma ioris partis.ꝓcor.l.diem.ff.si plures ff.e.et doc.in.c.causis.s.de elec .Rō autem scōe partis est quia minor numerus includitur in maiori.vt h in.g.fi.Et sic omnes in minori sum ma concordare videntur .igitur va let sñia de minori sūma .qđ verum fm glō.fi.etiāsi condemnans in ma iori sūma protestetur q non inten dit consentire in minorem.vt hic in glosa finali.quia protestatio illa est contraria facto. Jdeo non relevat per notata in.c.cum.ad.supra.de cō stitutioñ.Et de isto est similis deci. rote in antiquis.et est.xiij.

v

Tquestionibus que ꝓpter abſentiam arbitrorū indeciſe manēt occurratur. Statuit hic papa q̄ ſi tribus arbitris electis. vnus ab alijs legitime requiſitus nō curauerit ceſſante impedimento procedere aut negotiū expedire. poſſūt duo preſentes libere (tertij abſentia diuina replente preſentia) negotium expedire ac ſi preſens eſſet. et nollet in eandem ſententiam cum eis conſentire. licet lex ciuilis aliud videatur innuere. Circa iudices tamen ārqua iura debem⁹ obſeruare. Hoc dicit.

Extex elicitur talis concluſio. Ex pluribus arbitris ſimpliciter electis valet ſentētia plurium minoꝛi parte preſente et contradicente. aut etiam poſt debitam requiſitionē voluntarie aut malicioſe ſe abſentante. Probatur hec concluſio hic in textu. et ſupra. c. pꝛimo. et dicitur ſimpliciter electis. quia ſi ibi eſſet clauſula. vos vel alē veſtrum. aut clauſula q̄ ſi non omnes. non procederet dubitatio. quia forma compꝛomiſſi eſſet obſeruanda. quemadmodum dicimus in delegatis ſub his clauſulis datis. vt h in gloſa finali. Ita ſentit hic glō. iiij. et ſequitur Benſel. Et procedit hec cōcluſio et textus de equitate canonica. aliud autem eſt de iure ciuili. vt hic in textu. et in. l. ſi in tres. ff. eo. titu. Et ratio vtriuſq; iuris patet h in gloſa verbi ciuilis. Dic vt in ea. Et limita concluſionez. vt hic in. g. verbi preſente. niſi in compꝛomiſſo actum ſit. q̄ non valeat ſententia niſi omnes concoꝛdent in ea. quia tūc nec habebit locum decretalis iſta. quia non ſunt ſimpliciter aſſumpti. nec haberet locum ſi tot arbitri ſe abſentarent. quot ſunt preſentes. ſed maioꝛ pars debz eſſe preſens. et tūc minoꝛ abſens legitime requiſita habetur pro preſente et cōtradicente. vt hic in gloſa verbi preſente. In valz autem ſententia duoꝛum tertio preſente et tacente. aliqui tenēt q̄ non. quia arbitri omnes pronūciare debent. l. ſi vnus. §. ſi in plures. ff. e. et. l. ſi vnus. et tenuit Oſtien. in ſumma eodem titu. §. qualiter. ante fiñ. Azo. tenuit contrarium. q̄ hoc caſu valz ſententia duoꝛum per. l. ſicut. ff. e. et l. ſi vnus. §. ſi in tres. eoꝺ. titulo. et tenuit Goffreꝺ. in ſumma eodem titulo. verſiculo quid ſi duo. dicens tacētem haberi pro contradicente. et ſequitur Johañ. anꝺ. in addi. ſpe. co. titulo. §. finali. verſiculo et nō. Quid autem tenendum ſit in pluribus iudicibus diſcoꝛdantibus. vide hic in glō. finali. que pulcre diſtinguit et quid in arbitris iuris. dicit hic Johañ. anꝺ. q̄ hic textus etiaz in illis locum habet. quia eadem eſt ratio in illis ⁊ Johañ. de ſancto geoꝛgio hic. et Barto. in. l. ſi vnus. §. ſi in tres. ff. e. tenent q̄ aliud ſit in illis q̄ ī arbitris compꝛomiſſarijs. quia potius accedūt ad naturā iudicez ꝺelegatoꝝ q̄ arbitroꝝ. vt in. c. ab arbitris. ō. e. li. de offi. dele. fm. Domi.

Nota quattuoꝛ cauſas in q̄bus nō aſſūīt arbiē primo in cauſa reſtitutiōis in integrum. vt in. c. per tuas. extra. e. titu. Secūdo in cauſa matrimoniali. q̄ intellige verum in matrimonio carnali. ſecus autem in ſpirituali. puta in cauſa electionis. aut aliās ſpirituali. cū ī illis bene aſſumitur arbiter

iuxta ea que habentur in.c.ex parte de arbi.et in.c.nisi. de ꝓben. et in.c. cum inter.cū si.de elect.Tertio in cā liberali.qđ intellige verum stricto sūpto vocabulo.puta qñ agitur vel disputatur.an quis sit liber vel seruus.iuxta.l.seruꝰ non distinguemus ff de liberali.ff.de arbi .Secus autē si ageretur aut disputaretur vtrum eccīa essz libera vel subiecta de hac causa.quia non dicitur ꝓprie libera lis .vñ assumi ꝑt arbiter iuxta ea q̄ habentur in.c.cū tpe.de arbi. Quarto in causa criminali criminalit̄ mota.vt in.c.j.extra.de arbi.in glō.fi.ꝛc Et ex p̄missis colligi ꝑt talis regula videlz.Qꝺ in omnibus causis maiores iudices requirentibus arbiter assumi non ꝑt .Ex quo infertur q̄ i causis pape reseruatis arbiter assumi non ꝑt.etiam de ꝓsensu partium de quibus cauſ habetur in.c. maiores.de baptis.et in.c.q̄uis.de elect. et in.c.q̄ trāslatiōm.de offi.in glō.j.

De iudicijs

Iris non est tam

biguū non posse iudicem delegatuz qui ad id non recepit spēale mandatum citare aliquam partem ad ꝓsonaliter in iudicio ꝓparēdum.nisi cā sit criminalis.vel ꝑ veritate dicēda aut iuramento calūnie p̄stando.aut alia iuris nēcitate. Hoc dicit

Prima con

Nō p̄t iudex delegatus aut ordinariꝰ inferior a p̄n cipe partem ad ꝓsonaliter ꝓparēdū in iudicio compellere. nisi delegatꝰ pape ad id habeat mandatū spēale Probatur hec ꝓclusio hic in p̄n.iuncta.g.verbi delegatum.et in ordinario ꝓcedit ꝓclusio. nisi in casibus h expressis Ratio aūt dubitandi quo ad delegatū pape patz ex eadē.g.q̄ videtur q̄ idem posset qđ papa.seo papa p̄t quē ꝓsonaliter citare. vt i c.cum dilecti.de do.z ꝓtuma.s. Sz ꝓtrarium hic decidit̄ .quia beneficium iuris q̄ concedit vnicuiq̄ ꝑ se aut aliū respondere.nemini est auferendū.c.querelam.s.de ꝓcuratoribꝰ cum ꝓcor. Non ob.q̄ delegatus pape id qđ papa p̄t.quia illud verum in his sine quibꝰ causa expediri nō p̄t.fm Inno. Hosti.et Archi.sz causa p̄t expediri etiāsi ꝓsonaliter non ꝓpareat.dūmodo ꝑ ꝓcuratorez cō pareat.igitur ꝛc.qđ verum nisi delegatꝰ pape ad id haberet spēale mādatum a papa.vt hic in.g.iij.

Secūda con

In casi bꝰ h expſ fis p̄t iudex cogere partes ꝓsonalit̄ ꝓparere coram se .Sunt aūt q̄ttuor casus in tex.positi. Primus est in delegato pape ad id habente speciale mandatum.de quo dixi.s .Secūs ꝑ veritate dicēda qđ facit q̄ ad rñdēdum positionibus concernentibus factum ꝓprium litigantium ꝑt compellere iudex partes.vt ꝓsonalit̄ respondeāt.ō quo in.c.pastoralis.s.e. Tertius est si causa sit criminalis et criminaliter intentata in qua nō p̄t inēuenire ꝓcuratoz.de quo h in gl. verbi criminalis.et in.c.petitio.s. ō accu.et aliquid dixi in.c.que generalit̄.s.e.li.ō ꝓcura.Et dicit hic.gl.q̄ si non fuit exceptum contra ꝓcuratorez in causa criminali.valet gestū cum eo. Idem Jo.mona .z Archi ī dicto.c.qui generaliter.quo ad futura tñ repelletur fm Jo.an. etiam q̄ncunq̄ post litem ꝓtestatam ante

tū ꝓclusionem.qō etiā tenet Archi. v.q.iij.reos.et dñi de rota .ꝓclusiōe centesimaq̄dragesimaoctava.licz.g. tenuit ꝓtra.in.l.q̄uis.C.de adult .q̄ sentit q; ꝫ exceptio sit dilatoria .Pa nozū.tū in.c.accedens.s.de accusa. tenet q; gesta cum ꝓcuratoze in cri minalib⁹ non tenent .de quo pleni⁹ p Domi.et ibi p eum.Quartus cas⁹ est in iuramento calumnie p̄stando. qō dic vt hic in.g.fi.quā nō.Alij ca sus possunt esse fm Sens.si pars pl⁹ confidit de ꝑncipali q; ꝓcuratoze. aut si melius scit veritatē .l.si ꝓcura toz.ff.de ꝓcura.et.l.fi. C.de ꝓcura. cum ibi nō.Et in istis casib⁹ qū q̄s citat⁹ est ꝓsonaliter non sufficit mit tere ꝓcuratozem .sed si ire non p̄t debz mittere nūcium ad allegandū causas absentie.p nō.i.c.fi.s.de ma. et obedieñ.sup.g.verbi ꝓsonaliter.7 debz iudex his casibus causam exp̄ mere quare ꝓsonaliter citat partem alias nō valet citatio.vt hic.nisi sta tus cause aut forma rescripti id ha beat.fm doc.qui dant simile in cita to die feriato.l.j.ff.de ferijs.

Alieres non decet vagari nec cetibus vi rozū immiscerī Jdeo prohibz papa eas causa ferēdi testimonij aut qua libet alia in iure non expressa inui tas ꝓsonaliter ad iudiciū citari.Sz si testimonium earū fuerit nēarium. iudex expensis ꝓducentis mittat ad eas notarium.aut aliam ꝓsonā ido neam.aut si sit talis in quo receptio testium non potest alteri ꝓmitti.iu dex ꝓsonaliter vadat ad eas.qō si ñ possit facere aut non deceat conditi onem ꝓsone sue.mittat ad eas hui⁹ iuris auctozitate.Prouideat tamen iudex vt causam ad visitandum ꝓso naliter mulieres non fingat fraudu lenter .alias ipo facto excōicationez incurrit. Ceterum femine religiose que debent sub clausura mozari. eē volentes non debēt extra suū mona sterium ꝓsonaliter ad iudicium trahi Et irritum est ipo iure quicquid cō tra premissa factum fuerit .Hoc.v.

Prima con. Mulieres non p̄nt ad iudicium trahi inuite.nisi ex cau sis expressis in iure. Probatur h̄ in ꝓn.huius tex.et ille cause habent.s. c.pri.a ꝓrio igit apparet.q; volētes possunt trahi ad iudicium.qō in se cularibus.secus in religiosis.ꝑtiz illis q̄ debent mozari sub clausura. vt in.ꝟ.ceterum.ꝟ.e.Et quia tex .vtiē verbo presertim.videtur velle.q; ali que sint sine clausura.de quib⁹ etiaz in.c.indēnitatibus.circa fi.s.e.li.de elect.et facit h̄ tex.q; si mulier tutrix filiozum suozum vult constituere ad ctozem.qui causas pupillo; suo pe riculo agat.que constitutio fieri de bet cum iudicis decreto.Jnstitu.de cura.ꝟ.fiñ.q; hunc petere potest p ꝓ curatozem non accedendo ꝓsonalit ad iudicem.qō verum dūmodo ille procurator habeat spēale mandatū ad hoc fm Archi.ad idem facit. l. cum a matribus. C.qui pe.tuto .et sequitur Jo.an.et Domi.

Secūda con. Juder p̄t vni soli cōmittere examen testiu. siu e talis sit notari⁹ aut alius. Pro batur hic in vers.sed cuz necessariū facit.c.j.de testi.cogeñ.et.c.cuz Ber toldus.de re iudi .Debet tamen ille vnus cui cōmittitur examen esse ho nestus et secum habebit notarium.

per.c.licz vniuersis.de testi. et.c.qm̃ ꝓtra. de proba.fm.glō.hic in verbo idoneã. Nec ob.hic tex.qui videtur velle ꝙ vni soli possit illud ꝓmitti. quia respectū habet tex. ad ꝑsonaz ꝑncipaliter cui cōmittitur examen. non ad notariuz.qui est accessoriꝰ iudici. Soli igitur notario ꝑt ꝓmitti testis examinatio etsi alteri. oportet ꝙ assit notarius etiāsi iudex ab eo iuramentum recepit. ꝙ fideliter suū officium adimplebit. qō facere debz iudex fm Archi.p.c.ad audiē tiam.de prescp. Si aūt duobus aliis ꝓmittat examen.non oportz adesse notarium.p.c.qm̃ contra falsaz de proba.que nota.

Ultima con. Sūt tm̃ casꝰ certi a iure prohibiti vt iudex examē testis ꝓmittat alteri. Probatur hic in vers.vel si forte.iūcta.gl.verbi ꝓhibente.fm quam.g.iudex in cā criminali criminaliter intentata nō ꝑt iudex examinationem testis ꝓmittē alteri.qō verum fm Balō.in auē apud eloquentissimuz.C.de fide instrumeñ.nisi ex causa legitima. pro quo facit hic tex.qui ꝓmittit ꝓmissionem si testis sit talis cōditionis. ꝙ non compellitur personaliter venire.quia mulier et similiter iudex talis.ꝙ non decet euz personaliter accedere testem puta episcopus.et sequitur hic Bomi. Ex dictis videtur ꝙ mulier ꝑt esse testis in criminali criminaliter intentata .de quo in.c.forus.in fi.s.de verbo.signi et in.c.ex eo.xv.q.j. Jure eñ ciuili admittitur in omni causa ciuili et criminali excepto testamento .iure canonico in exceptis criminibus tm̃ vt ibi nota.

Nota principium tex .vt iacet ꝙ vagatio mulieribus est prohibita. et similiter permixtio earum in congregatione virorum. et concor.sūt ꝑ glō.in.§.fz cū Nota ꝙ vbi expense alique sunt faciende circa moduz ꝑ bādi.ille debz facere eas qui probare intendit.facit.c.statutum §.penul. s.de rescp.e li.et.c.pñtium.j.de testi.

Jannum de- cimūquartum compleuisti. potes stare ī iudicio in causis spiritualibus.et in dependētibus ab eis per te aut per procuratorem ac si esset maior vigintiq̄nqz annis .Si autē minor quattuordecim annorum fueris.ꝑ te stare in iudicio nō potes Sz dandus est tibi curator per episcopum tuū.aut eius officialem ad hmōi exercendam litē .Si tm̃ fis maior septennio.cuz auctoritate alteriꝰ iporum poteris constituere ad huiusmodi lites procuratorem. hūc ec̄ curatorem aut auctoritatem constituendi procuratorem potest concedere delegatꝰ sedis aplice in causis que coram ipo duntaxat sunt tractande.et licet alias filiusfamilias in iudicio non possit esse sine consensu patris. Jn his tm̃ causis non est necessario requirendus ipius consensꝰ Hoc dicit.

Prima con. Licet in ciuilibꝰ causis minor vigintiq̄nqz annis nō possit esse ꝑ se in iudicio. Jn spūalibus tamen ꝺo potest et in condependentibus decimoq̄rto anno ꝓpleto Prima pars probaꝫ in .l.iij. vniuersis.C.qui tuto.da.pos.l.cū minores C.si aduer.rē.iudi. Maz si minores sint pubertate erūt in iudicio auctoritate tutoris.si quez habeant .alio-

qn eis etiaz inuitis dabitur curatoz ad lites.l.j.C.qui pe.tuto.et Jnstit. de cura.§.inuiti. Hec vera quo ad incōmodum eozum. Nam ad ꝓmo du.n eozū valent gesta ꝓ eis.l.nō e o minus.C.de ꝓcura.Extra iudi cium aūt quo ad administrationez rerum adolescentes inuiti non reci piunt curatozem.sed soluz datur pe tenti p iudicē.l.j.C.qui pe.tuto .nec pōt dari in testamento.licz dat⁹ cō firmetur.C.de testa.tute.l.penul.Jn stitu.ō cura.§.i.Scōa pars ꝓbatur hic in tex.Et dicūtur cause spiritua les bñficiales.matrimoniales.z alie de quibus in clem̄ .dispendiosaz.de iudi.Jtem cause dependentes sunt cause dotis.quo ad matrimonium. Jtem cause decime z fructuū iparū causa iuris patronatus .z in adqsi tis a beneficio.fm Archi.et Jo.an.

Secūda con. Minoz quatuoz decim annis in spiritualib⁹ nō agit p se.sed p ꝓcuratozem ꝓstitutuz au ctozitate epi aut officialis sui vl̄ de legati pape ad illam causam.nisi sit minoz septēnio.quo casu per dictos iudices datur eidez curatoz.Proba tur hec ꝓclusio in vers.si vero intra. Non em̄ sufficit in hmōi causis au ctozitas patris aut imperatoris.vel alteri⁹ iudicis secularis .quia h agi mus de spūalibus .de quibus laic⁹ nil pt disponere.fm glō.h in verbo eiusdē.Debz ergo adiri iudex eccia stic⁹.vt ei⁹ auctozitate detur cura toz.aut ꝓstituatur ꝓcuratoz ī hmōi spūalibus.An aūt clerico super bo nis temporalibus pt dari curatoz a laico iudice.Glō.h ī verbo hmōi sentit q eccīasticus iudex id pōt.rō ne psone.de quo etiam Jnsti.ō atti. tuto.§.nos aūt.Et ibi nō .q iudex lai cus clerico non pt dare tutozem. q ille pncipaliter datur psone.§.certe. Jnsti.qui tuto.da.pos.et illi solū da tur.qui est de iurisdictione dantis. .neq.C.qui tuto.da.pos. Curatoz aūt econtra pncipaliter datur reb⁹. vt ibi nōtur.igitur talem bñ dabit. Ūñ etsi clericus minoz vigintiqnq annis impetijt laicuz cozam iudice laico.iuxta.c.si cleric⁹.s.de foro cō. potest laicus iudex ad illam litē cle rico dare curatozem.Jta tenēt om̄i de rota.dec.xxij.p.l.fi.§.i.C .de ad ministra.tute. Habz em̄ hoc casu iu risdictionez in pncipali.ergo z in ac cessoziis.l.quotiens.de iudi. Jtez ta lis curatoz solum datur ad litem p sentem p eum.cozam quo lis pendet l.fin̄.§.fz etsi quis.C.ō admini.tute. de quo h latius p Domi.Jtem dat curatoz solū presēs et presenti.z vo lens non inuitus.p.l.qui habet.§.pu pillus.z.§.deniq.ff.de tute.An dele gatus ordinarius possit dare cura toz in causa cozam eo pendente? Glō.h in verbo ab eo.sentit q non. Idem Archiē.qō verum fm leges. sed fm canones secus. quia omnia possunt delegari iure canonico .iux nō.in.c.q sedē.de offi.ordi.s. Quid autem si pater vult emancipare filī um suū clericum.cozam quo iudice id faciet.tractat hic Domin̄.et tenet post domi.de rota.dec.clxxiij.q tā cozaz iudice eccīastico qui est iudex psone.vt h in glō.verbi hmōi.q co raz seculari.quia emancipatio est ac tus patris.C.de emanc.libero.l.j. ergo cozam iudice patris fiet.

Ultima con. Licz re gulariē filius non possit esse in iudicio sine

consensu patris .hoc tñ fallit in spi/ritualib⁹. Probatur hic in fi. text⁹. Et ibi ponitur rõ fallentie .et alios casus quibus filius sine psensu prís ꝑt esse in iudicio .vi.hic in.g.fiñ.et p g.in.c.ex parte.s.de resti.spo.

De foro ꝓpetéti. omana eccle-

sia statuit. q archiepus non possit ꝓgnoscere de causis subditoꝝ suffraganei sui omisso articulo ap/pellationis.vel si non est appellatuz etiamsi subditi ꝓsentiãt .nisi tunc ac cedat voluntas ipius diocesani epi Nec ꝑt archiepꝰ ꝓpellere subditos suffraganei sui ipius delegationem suscipere.sñias aut precepta exequi aut testimoniũ in causis ꝓ appellati onez ad ipm devolutis ferre.nisi ali ud in his tribus sibi ꝓpetat de con/suetudine.nec ꝑt archiepꝰ prelatos et alios subditos suffraganei cogẽ. vt sup salarijs aduocatoꝝ et pro/curatoꝝ in causis coꝝ archiepo motis rñdere. Hoc.d.vsq; ad.§.con trahentes

Prima con.

Nõ pos/rici subditi epo.adire archiepm p viaz simplicis querele.aut ꝓ appella tionem omisso appellationis articu lo.quia nulla ꝓpetit archiepo i eos regularit iurisdictio . Probatur in principio tex.qđ verum nisi de ꝓsen su epi.quia tunc possũt prozogare iurisdictionem sui epi in alium iudi cem ecciasticum.c. significasti.s.eo. Laicus vero etiam sine ꝓsensu sui iu dicis.ꝑt adire alium iudicem et pro rogare iurisdictionem.vt hic in glõ verbi clericoꝝ.Cuius ratio cñ ꝫm Domi.quia non sunt ita astricti ne/xibus superioꝝ sicut clerici.Alias tres rõnes dat.gl. in.ca.inolita.xi.q. j.Et patet ex cõclusione .q iudex q non potest adiri .nisi per viaz appel lationis.nõ ꝑt de principali ꝓgno scere.nisi prius cognoscatur de viri bus appellationis. intellige añ sñiaz interposite.etiamsi partes consenti/ant. Rõnem huiꝰ ponit hic.gl.j. Iu dex ergo habens iurisdictionẽ limi tatam primo cognoscit de causa an habeat iurisdictionez in ea.intellige tñ illud verum.nisi epꝰ detulissz ap/pellationi.quia tunc abdicasset a se causam.p.c.cuz appellationibus.j.ð appel.et facit hic tex .nisi de diocesa noꝝ voluntate

Secunda con.

Non ꝑt archiepꝰ compellere subditos suf fraganei.vt causas delegatas ab eo suscipiant.testimonia coꝝ eo ferãt aut sñias suas exquantur.nisi cõsue/tudine aliud obtineat. Probatur h in.§.neq; An aũt in casibus duobus in presenti conclusione positis vale at contraria ꝓsuetudo. Archi.tenet q nõ.quia tex.in his trib⁹ casib⁹ lo/quitur de consuetudine.ergo secus in alijs.ar.c.nõne.ð presũp .Cõtra/riũ tenet Sens.quia consuetudo dat iurisdictionem.c.cũ ꝓtingat.s.eo .cũ similibus. Nec obstat hic tex .qui li cet loquatur de tribus. non tamen negat de alijs .Quid ergo faciet ar/chiepus.quando vult causaz cõmit tere subdito suffraganei.aut si egeat testimonio.aut si recusat exequi ꝑce pta sua? Dic q mãdabit suffragãeo vt ipe compellat subditum ad id fa ciendum .vt hic in.g.verbi suscipere q si epꝰ fuerit negligẽs compellere

subditum.tunc propter negligentiā epi.ad archiepiscopū iurisdictio deuolui tur.per glō.in.c.romana.s.eo.li.de suppleñ.neg.pla.et tenet h Bo.

Ultima con. Consuetudine aliud non disponente.archiepus.officiales.plātos.aut subditos .suffraganei non potest compellere. sup salario aduocatorum et procuratorum coram se respondere. Probatur hic in versi.nec etiam. An autem procurator possit petere salarium cuz officium suū debeat esse gratuitum. vi. hic in glō.verbi procurator. Et quid si quis contraxisset cuz procuratore aut aduocato in curia archiepi.an tunc saltem ratione contractus ibi posset conueniri.vi.hic.g.in verbo respondere.et dic vt in ea

Contrahētes aliarum diocesium super contractibus initis in dioces .archiepi.non compellit archiepiscopus iuitos coram se respondere.nisi ibidem inueniātur.licz possit archiepus eis alibi existentibus citatis et nō comparentibus in possessionem bonorum que ibi habēt missionem facere.aut si maliciose se occultāt ne citari possint.potest archiepiscopus decernere etiam missiōem faciendam.in possessionem bonorum que habent in alia diocesi.duz tamen diocesani loci ad denuntiationem archiepiscopi faciant huiusmodi missionez.nec potest archiepiscopus mittere clericos suos per diocesim suffraganei sui.vt coram eis fiant contractus aut facti recognoscantur et approbātur.nec potest compellere tali occasione subditos suffraganei coraz se stare iuri.nec eos excōmunicare. pro eo q citati nolunt coraz eo stare iuri Hoc dicit vsq in finem

Prima con. Ratione contractus in aliena diocesi celebrati contrahens non potest conueniri in loco contractus inuitus ad effectum distringende persone.nisi ibidem fuerit repertus. Probatur in hoc.s. et per hoc limitatur.c.fin.s.eo.vt rōne contractus sortiatur quis forum.ita q si ibi inuentus etiam inuitus compellatur ibidem respondere.qō verū ē si fatetur contractum .si autem negat prius sūmarie constare debet iudici de contractu.et tunc pronunciabit iudex suam esse iurisdictionez facit.c.super litteris.s. de rescriptis Si autem contrahens sit extra locū contractus.potest iudex eum citare etiamsi sit extra territorium iudicis vt h probatur. Et illa citatio si nō compareat citatus constituit eū cōtumacem aut contemnētem quo ad quid.quia quo ad missionez in possessionez ex primo decreto faciendā aut decernendam.si bona sint in alterius iurisdictione sita .non autem ad effectum q iudex posset eum excōmunicare.quia non potest eum personaliter distringere.et per cōsequēs nec excōmunicare.argu .c. nemo.xi. q.iij. Non obstl. q extra territoriū ius dicenti non paretur impune.argumeñ.c.ij.supra eodem li.de constitu. quia illud procedit in ius dicenti.citare autem potius est requirere q ius dicere.Fin Joh.mona.de quo h plenius Jo.an.et Bomi.

Ultima con. Prohibendis contractibus aut recognoscendis.

non potest archiepiscopus clericos suos ad dioces. suffraganei mittere. aut etiam subditos suffraganei propter ea coram se citare aut excõmunicare. Probatur hic in ℌ nec clericus Et patet ex isto q notarius nõ potest conficere instrumenta extra territorium illius a quo est constitut⁹ per hunc textum. ℌm Pe. de samso. quia sigilla istorum clericorum faciebant contractus auctenticos. non tamen extra dioceſiz poterant sigillare. de quo in spe. de instrumeñ. edi. ℌ restat. verſicu. nota q. et p glosã in verbo censentur ℌ. de re iudi. c. abbate sane. A principe autem ꝓstitutus aut ab eo qui priuilegium habet a principe. vbiq; potest facere instrumenta. argu. c. cuncta. ix. q. iij. nisi priuilegium eius sit restrictuz ad certũ territorium. c. sane. et. c. porro. de priuile. Ab inferiore autez constitutus extra territorium constituentis non potest conficere instrumenta. vt hic ℌm Domiñ. sed ꝓfecta infra territorium constituentis faciunt fidez etiam extra territorium. vt est casus in c. cum dilectus. de fi. instrumeñ. Patet scdo ex scda parte. q citatus a non suo iudice non comparens. nõ potest propterea excõmunicari. per c. nemo. xi. q. iij. In casibus tamen q bus archiepiscopus iurisdictionem habet in subditos suffraganei eos excõmunicare posset. dũmodo exprimat casum in citatione per quez cõcluditur sua iurisdictio. quia tunc tenentur venire. alias non ℌm Hosti. et Johem mona. facit. l. ſi. ff. de iurisd. omni. iudi. et verſiculo nec etiam supra eodem. c.

Eculares iu

dices qui compellunt clericos aut alias personas eccĩasticas ad soluẽda debita coram eis litteris aut alias probata. sunt compellendi vt desistant per locorum ordinarios censura eccleſiastica. cum hoc casu non cõpetat eis iurisdictio aliqua. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis ꝓclusio. Judex eccĩastic⁹ potest etiam ex officio compellere iudicem secularem. ne in causa ciuili citet clericum aut personam eccleſiasticam. Probatur hec conclusio hic in textu iuncta glosa. ij. et. iij. Nam prelatus potest ex officio defẽdere iura subditorum suorum. de quo in c. auctoritate. de priuileg. Et intelli ge hunc textum in clerico non coniugato. quia coniugatus potest in causa ciuili coram laico conueniri. dummodo tamen non fiat districtio in persona. vt in. c. vnico ℌ. ō cle coniugatis. Procedit etiam hic textus. ſi clericus contraxit cuz laico coram iudicibus secularibus loci. qui desuper litteras concesserũt suo sigillo sigillatas. In loco vbi tali modo contractus fieri solent. Nam tales litere faciunt fidem etiam contra clericum. sicut fidez faciunt instrumenta tabellionum laicorum. quod bene probat. c. cum dilectus. de fide instrumeñ. Debent tamen produci tales litere contra clericos coram competenti iudice scilz eccleſiastico. per hunc textũ. facit. c. ſi diligenti. ſ. eo. ti.

Az. C. laic⁹

pro quo fideiuſſit cleri⁹

cus recusat ipsum seruare indemnez contra iuramentum a se prestitum potest clericus ipm cōuenire coraz iudice ecciastico.ad quem ratiōe iuramenti spectat cognitio.et potest ille premissa monitione laicum ad seruandum clericum indemnem cō pellere. Hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis ꝓclusio Ratione iuramenti super contractu laicoruz prestiti potest iudex eccī asticus vbi de obseruatione agitur adiri Probatur hic in tex.iuncta.glō .fiñ. Unde patet q iuramentum super contractu prestitum mutat forum .ita q vbi alias partes deberent super simplici contractu litigare coram iudice seculari debent ratione iuramenti coram iudice eccīastico tm̄ litigare .quod h̄ sentit glō.finalis. Aliqui tamen dicunt q non mutat forum .sed accumulat forum foro.et illud veruz est ſm Domi.quando agitur ex iuramento vt seruetur.nec reuocatur in dubium an iuramentū sit licitū .vel non. De iudice seculari id probatur in.c.licz.j.de iureiurañ. De iudice ecclesiastico est hic tex. Si autem excipitur coram iudice laico ō iuramēto.de illo etiam cognoscet.de illo t diffiniet.seruando ius canonicū.ad hoc per iudicem eccīasticuz compelli potest.allegato .c. licet.et .c. q̄is supza eodem libzo.de pact.et auct. sacra.puberum. C.si aduersus vēdi Que autem sunt cause ecclesiastice mere aut mixte. tractat hic Johes and.et post eum Domiñ.et vid.in c.cum sit generale.supza eodez titu. et per glosam et docto. Tractat hic etiam Domi.an valet iuramentum de non fideiubēdo pro aliquo. Archidi.xi.q.j.sicut.tenet q nō valet iramentum per illum tex.qui dicit q peccant laici.niſi sibi invicem fideles dederint operam in his que pertinent ad vsuz vite. Et licet quis nō teneatur iure canonico aut ciuili fideiubere pro alio.tenetur tamen de equitate naturali ſm Archid.ibi et hoc etiam tenet Lapus. De isto etiam per Joh.and.in addi.specul .ti. de iureiurañ.super rubrica .et Old. consilio suo.lxxix.qui ita cōcludit. Aut iurat clericus istud non ē illicitum.quia de iure ad hoc tenetur. c.j.de fideiussori.quod veruz putat Domiñ.niſi habeat patrimonialia quia ſi talia habet idem in eo qō in laico dicendum est. Si igitur laicus ita iurat et tunc ſi necessitati proximi potest aliter subuenire.t illud facere debet.et suum iuramentum seruare.aut id non potest .et sic ex obseruatione iuramenti periret salus proximi tempozalis aut spiritualis et tunc fideiubere debet.non obstā. iuramento per textum optimū.xxij. q.iiij.ſi.fi.de quo h̄ vid. Domi.

De litis cōtestatione

Xceptionis

seu defenſiōis peremptorie obiectus.nō impedit nec retardat litis ꝓtestationem. niſi fit exceptio rei iudicate.rei trāsacte

aut finite.qđ verū etiāsi dicit obijci ens rescriptum non fuisse obtentuz si exceptio deleganti fuissz exposita Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis ꝯclusio Non impedit litis ꝯtestationem aliqua exceptio ꝑemptoria.nisi sit đ re iudicata trāsacta aut finita.Probatur hec ꝯclusio đ in text.Et sumitur đ exceptio large vt eē extendat se ad defensionē Nā ꝑe loquēdo iné đ ē differētia.vt patet đ in glō.ij.quam nō.ꝑter statuta disponentia non admiti exceptionem ꝯtra instrumētum debiti.quia cū statuta sint ꝑrie et stricte intelligenda.c.cū dilect⁹.de ꝯsue. defensio videt admittenda .Jtē loqtur đ cōclusio 7 tex.đ in ꝑemptorijs. Nā sūt alie exceptiōes dilatorie.vt đ.in.g. ij.et ille bñ impediunt litis ꝯtestationē tpaliter.et eā differunt .nō autē ꝑēptorie.c.exhibita.s.de iudi. Hoc fallit in trib⁹ ꝑemptorijs đ in tex.et ꝯclusiōe enumeratis.q̄ dicūtur ꝓuilegiate.quia pñt in vim dilatoriarū opponi.7 tunc impediūt litis ꝯtestationē.et pñt etiā opponi in vim ꝑemptoriarum.Et rō spēalitatis in his tribus est.fm Jo.mō .et Joh.an.q̄ iste exceptiōes respiciūt etiā instantiā.7 illā finiunt.quia exq̄ semel lis ē finita.re⁹ non debz ꝑpelli subire instantiā.Alie aūt ꝑemptorie ꝑcernūt rē ipam.et intellige rē iudicatā ipedire litis ꝯtestationē.qñ ē iudicata ab eo q̄ ius iudicandi habuit.id est a suo iudice.vt đ in glō.verbi finita circa pn.et nō fuit impeditus,.puta quia non excōicat⁹.scismaticus,.aut hereticus.dc re iudi.ad probanduz de hereti.excōicam⁹.Jcredentes.etsi iudicatū sit ordine iuris obseruato alias non obstaret.vt in.Jdiffinitiā ij.q.vi.Et idem intellige in ꝑcepto qđ fertur in cōfessuz ante litē ꝯtestataz.vt in eo etiam đ tex. locuz habeat quia ex eo oritur actio in factum sicut ex sententia.et tenent domiin de rō.dec.cclxxxi.Per rem aūt finitam aliqui intelligunt litem finitaz amicabili ꝓpositione in spūalibus ī quib⁹ non cadit transactio ꝑrie dicta.c.super eo.de transact.quod verum dicit Joh.anō.quando amicabilis ꝓpositio intervenit post litem motaz ita vt ꝑ eā possz dici lis finita.alias sec⁹.Sl.đ ī verbo finita.primo sentit q̄ tex.dum dicit de re finita non ponit nouam speciem.sed q̄ verbis replicatis repetit id quod p̄misit.Et ita etiam dixit Jnno .sed fm Lapū.tunc tex. vteretur supflуitate .Jdeo.g.intelligit postea ꝑ litē finitā.rem decisā iuramento delato a parte parti in iudicio.qđ iurainē tuz maiorem vim habet q̄ res iudicata.l.ij.ff.de iureiurañ. vel fm Lapum res dicitur finita si quis iurauit se perpetuo non acturum .quia tunc nisi ex causa agere non ꝓtest. l.admonendi.ff.de iureiurañ.l.post q̄ liti.C.de pact.Et intelligit etiam Joh.anō quando post litem motā intervenireт illud iuramentuz.vt sic lis ꝑ illud dicatur finita.et sic ꝑ ꝑrie loquitur.c.veniens .de accusa. An autem exceptio ꝓscriptionis impedit litē ꝯtestari.Sl.hic ī verbo finita.videt sētire q̄ sic.7 q̄ sit exceptio litis finite,.dū dicit. vel longo silentio.et ita tenuit đ Hosti.et male.fm Joh.anō.alleg .spe.titulo de excepti.Jdicto.vers. ſz adhuc.vbi tz

eam ante litem conteſtatam non admitti.et ita dicit ſeruari de conſuetudine romane eccleſie.de quo hic latius per Bomi.et doctores .in.l.empt̃or.C.de preſcrip.long.temporis. Et aduerte q̃ ſi in alia exceptione peremptoria q̃ hic enumerata parte non contradicente ante litem cõteſtatam admitteretur probatio et probetur.debet impedire litem conteſtatam.ſm Johañ.mona.et Archidia.Exquo enim notorium eſt de exceptione non debet iudex permittere vt cauſa in iudiciuz deducatur.c.quoniam.ō filijs preſby. Sed ſilentium imponere debet actori.c. veniens.de accuſa.Et idem in quacunq̃ exceptione peremptoria non toria oppoſita.ſm Lapuz et Bomi. per quod multum ampliatur hoc capitulum.Item aduerte q̃ licz exceptio ō non petendo quia concernit actionem et obligationem et non ꝓceſſum.Ideo poſt litem conteſtataz opponitur et non ante. tamen ſi q̃s iurat ſe non petere tunc impedit litem conteſtari.vt impediatur periurium.nec aperiatur via periurijs.c. verum.de iureiuran.et idem vbicũ q̃s quis ex admiſſione ad iudicium incurreret.periurium tunc poteſt a proſecutione proceſſus repelli .ſm Bomiñ.

Joblato libello per reum proponitur peremptoria exceptio per hoc non intelligitur facta litis conteſtatio .nec etiam impeditur propterea fieri .niſi ſit vna ex illis tribus priuilegiatis.de quibus.ſ.c.proximo.dictũ fuit Hoc.d.

Ex texelicitur talis concluſio.Exceptione peremptoria per reum propoſita .non intelligitur propterea litis conteſtatio facta.Probatur hec concluſio hic in textu.Et ratio dubitandi poteſt ſumi ex gloſa verbi facta. Ratio autem decidendi ſumitur ex regula exceptionem obijciens.ſ.de regu.iu. Et procedit hic textus et illa regula quando excipiens ſtat in finibus exceptionis non ꝓgrediendo vltra quia tunc nec fatetur .nec negat .et ſic non fit litis conteſtatio.c.vno.ſ. eo.ti.Secus ſi vltra progrederetur reſpondendo directe libello dicens petita per actorez fieri non debere. quia ſibi factum ſit pactum de non petendo.quia tunc videtur litem cõteſtari.per reſpõſionẽ eñ rei ad narrata et petita per actorez fit litis cõteſtatio.c. vno alle.

De iuramento calumnie

Jde calumnia aut veritate dicenda non eſt iuratum in principio litis.poteſt poſtea in qualibz parte litis iurari.quia non eſt de ſb ſtãtia ordinis iudiciarij iſtud iuramentuz a principio preſtari .etſi in tota cauſa eſſz tacite omiſſũ.nõ eſſz ꝓpterea null⁹ ꝓceſſus.et licet in ſpiritualibus cauſis canones requirant iuramentum de veritate dicenda. et non de calumnia vitanda .tamen vt etiam vitetur in ſpiritualibus calũnia illõ iuramẽtũ in ſpũalib⁹ vult

prestari papa hoc dicit. Et sūt tria dicta vt hic in glosa prima

Ex tex. elicitur talis conclusio. Juramentū calūnie ab initio non est necesse pstari. ǫnimo in tota cā pt tacite omitti. et tam de calūnia ꝙ de veritate in spiritu alibus causis debz iurari. Probatur ħ in tex. Et rō dubitandi ꝛ decidendi pme partis patz ħ in. g. verbi exīstat. Rō dubitandi in scō dicto patz ħ in. g. verbi ānulland⁹ Rō autem decidendi vltimi dicti. patet hic in glō. verbi iuramentum. et dic vt in glō. Dicitur autem iuramētuz calūnie. qñ quis iurat vitare calumniam. et sex ptinet capitula. que notantur in. c. j. s. e. et Jnstitu. de pe. te. litigā. ff. i. in. gl. verbi ad ptradicēdū et patent in his metris. Jstud iureꝫ ꝙ lis sibi iusta videtur. Etsi queretur verum non inficietur. Nil promittetur. nec falsa probatio detur. Ut lis tardetur dilatio nulla peteꝫ. Et istud iuramentum expresse non potest remitti. l. ij. C. de iura. calū. ꝛ glō. in. c. tuis. s. de testi. Ratio quia propter publicam vtilitatem est introductum. alleg. l. ij. ff. sed quia veremur. vt veritas eliciatur et ne iudici illudatur. c. ceterum. supra eodē. Jō expresse eidem renunciare non possunt litigantes. tacite aūt bene vt ħ

N appellatiōis cā inrādū est de calūnia licz etiaz sit iuratū in pncipali cā. et idē in iuramēto de veritate dicenda. Procuratores aūt pstituti post prestitum calūnie iuramentū. vt vitent calūniaz debent iurare etiamsi a dominis instructi sint quid ponere debeāt aut respondere. Jn omnibus etiam causis potest iudex ante litis ꝓtestationem aut postea. quotiens sibi videbit expedire exigē a partib⁹ iuramētum malicie. Hoc dicit

Prima con. Licz ī pma ista tia iuratū sit de calūnia. aut veritate dicenda. tñ idē iuramentuz interari debz in appellationis cā. Probatur ħ in pn. tex. Rō dubitandi habetur ħ ī. g. ij. iūcta. g. j. quia ī eadē cā nō videtur sepius iuranduz. Rō aūt decidendi in ꝓtrariuz pt esse. quia dato ꝙ esset eadem cā. tñ est alia instātia. l. ij. C. de pcura. c. non iniuste. s. de pcura. et iuramentum de calumnia aut veritate dicenda ad instantiam refertur. facit. c. fi. j. de testi. Preterea in scōa instantia noue pbationes ꝛ defensiones pduci possunt. ergo p stantur et iuramenta circa tales pbatur in. c. cuz Jobes. de fid. instru. p. l. p hanc. C. de tpi. appel. Nō aūt differūt iuramentuz calūnie. et iuramentū de veritate. vid. in. g. penul. ꝛ c. j. s. eodem libro. de iudi.

Secūda con. Procurator cōstitutus post iuramentū calūnie tenetur nihilomin⁹ de calūnia iurare Probatur ħ ī vers. pcuratores. Rō ponitur ī tex. vt calūnia viteꝫ ab eo et facit ꝙ procurator de calūnia iurare debz nō solū in animā dñi sui sic in alijs iuramentis dicimus. sed etiam de calumnia iurabit in animam ꝓpriam. Nam vult hic tex. ꝙ ipe iuret. et sic in animam suam. et tenet ħ glosa in verbo ab ipis. Syndicus autem vniuersitatis iurat de calumnia in animam propriam tñ vt est glosa in. c. in pertractādis. supra eodem titulo. quod nota in practica.

Vltima con. Iudex pōt qñ cūq; a partibus exigere iuramentū malicie. Probatur hic in fiñ. tex. Et rō dubitandi ⁊ decidendi patz in. g. ſi. et ſm Jo. an. ſtatur dicto iudicis ſine alia ꝓbatiōe. ſi dicit. expedit iuramentum iſtud recipe. quia iſtō iudicis arbitrio relictū eſt. vt patz hic in tex. ergo pars ſibi queſtionē referre non pt. p. g. in cle. j. de iu. patro. ſuper verbo oneram⁹. et dixi in .c. ſtatutum. §. aſſeſſorez. ī. de reſcꝑ. Et an iudex recuſat⁹ a recuſāte poteſt iſtō iuramentū de malicia recipere. vid. in ſpec. ti. de recu. §. q̄liter. verſi. quid ſi ſit preſumptio. ⁊ tex. hic probat q̄ ſic. qō tenent ꝟ Joh. anō. et Domi.

Vllaz tibi iu dex fecit iniuriam. qui ꝓcuratorem aduerſarij tui conſtitutum ad cauſam admiſit ad iurandum de calumnia. ſi ad id habuit ſpēale mādatum. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis ꝓcluſio. Litigās p ꝓcuratorē pt iuramentū calūnie pſtare p ipm ſi ei ad iurandum dedit ſpēale mandatū. Probat ꝟ in tex. Reqritur ergo ſpēale mandatū ad iuranduz de calūnia. qō vez in animā dñi. Sine tñ mandato ſpēali pt iurare ꝓcuratoz in animā ꝓpriā. vt. ī. c. pri. ij. rūb. An aūt iudex pt citare principalez et eum ꝓpellere ad iurandū de calūnia. non obſtāte q̄ dedit ꝓcuratori mādatū ſpēale dicit Jo. an. Aut ꝓcuratoz eſt dat⁹ generaliter ad omnes cauſas et cum mādato ſpēali de iuramento calūnie pſtādo. tūc talis ꝓcuratoz admittitur ad iurandum. ꝑut Jo. an. dicit ſe ſepius vidiſſe. et ita ſeruatur in practica. licet tex. hic duz dicit cauſam. et dum in ea facit in contrariū. et tunc iudex po eſt principalez compellere ad iurandū quia melius eſt inſtructus. aut ē ſpecialiter datus ad certam cauſam et ad iurandum in cauſam domini. tūc fieret iniuria domino ſi non admitteretur procuratoz ad iurādum in tota cauſa. etiamſi dominꝰ ſit iuſtioz. In reſponſionibus tamen particularibus ad interrogationes iudicis aut poſitiōes bene compelletur dominus ſi eſſet iuſtioz. pro quo. l. fiñ. C. de procura. et dixi in. c. j. §. eodez li. de iudi.

De reſtitutione ſpoliatoruz

Requés de uenit ad papam querela q̄ ſpoliationis exceptio in iudicio in ſpiritualibus cauſis ſepe calumnioſe ſit oppoſita. Ideo ſtatuit papa q̄ in cauſis ciuilibus propter exceptionem ſpoliationis facte ab alio q̄ ab actoze. iudex in principali non differat procedere. Sz ſi dicatur in ciuilibus ſpoliatio facta ab actoze. aut in criminalibus cauſis a quocū q; infra quindecim dierum ſpaciuz. die in quo proponitur ſpoliatio minime computato. debet probari. alias excipiens in expenſis interim p actorem factis prehabita taratione iudicis condēnetur. et alias prout iudici equum videtur punietur Ille autem hoc caſu in criminalibus dicitur ſpoliatus qui tota ſubſtantia ſua vel maiori parte ipi⁹ ē ꝑuatus

et de illo intelligendi sunt canones qui volunt q̄ nudi p̄tendere et iner mes inimicis nos opponere non de bemus. Hoc.d.

Prima con. In ciuilibus nō admittitur exceptio spoliationis facte ab alio q̄ actore.in criminalib⁹ vero ñ refert si facta sit spoliatio a quocūq̄.Probatur ħ in tex.iuncta glō.verbi a quocūq̄.et ē ħ exceptio spoliationis dilatoria.vt hic patet. quia differt p̄ncipale negotiuz.et est tex.et ibi Inno.in.c.cum dilect⁹.s. de ordi.p̄gni.et.g.in.c.ex p̄questiōe. s.e.et p̄ius debz discuti et terminari.c.exhibita.de iudi.Si igitur spoliatio p̄ponitur facta ab alio q̄ actore in ciuilibus p̄ceditur ad vlteriora.ea non obstāte.vt ħ patz.Ex q̄ videtur q̄ vbi p̄ponitur dilatoria.tu dex p̄cedit ad vlteriora.videtur tacite p̄nunciare super dilatoria non admittenda.vt ħ p̄batur.et de hoc in.c.dilectus.ij.de rescp.t.g.ij.in cle. fi.de appel.Rō aūt scde partis p̄clusionis est.quia criminales cause sūt odiose t restringende. vt in regula ī penis.j.de re.iur.Item quia accusatus de crimine maiori suffragio indiget q̄ q̄uentus ciuiliter.et assistet quis restituto qui deest spoliato.xi. q.iij.c.paup fm Hosti.

Secūda con. Ille dicitur spoliatus in causa criminali qui p̄uat⁹ ē tota ſba sua aut p̄te maiori.Probat ħ in ỹſi.illum.et talis hz p̄uilegium vt rñdere non teneatur accusatori añ restitutionē.vt ħ et.j.ſ.solet.iij.q. ij.c.oportet.et.ij.q.ij.c.nullus. Itē q̄ spoliatus non p̄t exui.scz p̄ sñiaz cū fit spoliatus p̄ violentiam.priuatio eñ p̄supponit habitum vt ħ.t.c.ad dissoluendū.de despon.impu. Intelige tñ hanc gōnez spoliationis obstare.qñ agitur de crimine criminaliter.sec⁹ si ciuiliter p̄ viam inq̄sitionis aut denūciationis euāgelice ad penitentiā agendam.de quo hic latius Jo.an.et Domi.

Ultima con. Exceptio spoliationis debet infra.xv.dies p̄bari.alias excipiens in expensis cōdēnatur actori. Probat ħ in tex.ex quo patz q̄ deficiēs in p̄batiōe dilatorie exceptionis p̄dēnari dz in expensis statim nō expectato fine litis in p̄ncipali p̄cor.c.pia.j.de excep. et sic.c.finē.s.de do.et p̄tu.etiaz p̄t habere locū in dilatorijs exceptiōib⁹. et ibi tenuit Hosti.et ħ est p̄ eo tex. Dz tñ taxatio expēsaruz p̄cedē p̄dēnationē.vt ħ pz.sz hodie fit p̄dēnatio t reseruat taxatio.de q̄ p.g.super verbo docuerit.in.c.j.e.li.de elect.s. In his aūt.xv.dieb⁹ non p̄putat dies in q̄ p̄ponit.vt ħ in.gl. verbi p̄ponit.Et idē videt in alijs dilatiōib⁹. p̄ illā.g.Dz circa hoc dic. Aut p̄stat de mente disponētis.q̄ velit aut nolit diē p̄putari.tunc seruetur mens. vt ħ exp̄ssū ē. Aut non p̄stat de mente tunc p̄sideranda.sūt verba.si enim dat simplicit̄ termin⁹.x.dieruz.tunc dies in quo p̄ponitur non p̄putatur quia intelligit̄ de diebus p̄xime futuris.l.eū qui calendis.ff.de verbo. oblig. Aut dicitur infra hinc t tres dies debz p̄bare.et tunc p̄putantur dies de momento ad momentuz.ij. q.sexta.ſ.biduum. Idem si statuitur terminus computandus ab actu. non a die actus. allegato ſ. biduum.et notatur in clemē.causam .de

elec.aut ſtatuitur termin⁹ a die q̄ celebratur actus.et tunc nō computat actus.vt ℈. de prebeñ.ſtatutuz .et q̄ ibi nō. et ſepe de iſto eſt queſtio .et ad hanc diſtinctionem ſolet fieri remiſſio.ideo eā tene.ſm Jmo.⁊ Bo.

Solet autē dubitari an accuſato qui ō ſpoliatiōe tertij excipit indulgēdū et ſtatuēdū ſit tempus certuz infra quod petat reſtitutionem bonorū. Et papa putat q̄ ſic.ne ita inſiſtat exceptioni.vt elidat omnem accuſationem. q̄ ſi infra tempus ſibi ſtatutum reſtitutionem non petierit.nec cauſā in q̄ntū poteſt ad effectum non perduxerit. poteſt tunc accuſari exceptione non obſtante.Statuit etiaz papa q̄ ſpoliatio rerum priuatarum agenti ſup eccleſiaſticis rebus vel econtra non opponatur. Hoc dicit.

Prima con. Accuſatus de ſpoliatione facta a tertio .excipiens infra certum tempus ei a iudice dādum debet reſtitutionem petere.alias procedit accuſatio.non ob ſpoliationis exceptōe . Probatur ℞ concluſio hic in tex. Ex quo patz q̄ vbi aliqua q̄ō incidit in p̄ncipali queſtiōe p̄t iudex ſtatuere t̄minū infra quem debz expediri.alioquin procedet in principali.vt hic ⁊ in.c.latoz.qui ſi. ſunt legi. Debz em̄ ſemper videre ne iudicium coz̄ eo agitatuz ſit illuſorium.c.bone.ij.℣.nec nocebat .de poſtula.prela.

Altima con. Agenti de reb⁹ eccleſiaſticis non obſtat exceptio p̄uatarum reruz.nec econtra Probat hic in fi. Et ratio patz in glō .finali

Sed huic cōcluſioni videtur obſtare multum.c.cum dilectus de ordi. ꝓgni. Sl.fi.ſoluit dupliciter. Primo q̄ hic textus p̄cedit.q̄n cauſa vertit inter p̄ſonas eccl̄aſticas. Vel et ſcō dicit hic res eccl̄aſtice dicuntur ille quas laicus poſſidere non p̄t.vt decime et filia ſpūalia.de quib⁹ ibi nō agebatur. Sz de rebus temporalibus eccl̄e q̄s laici poſſunt poſſidē. et ille dicūtur in ꝓpoſito p̄uate Vel tertio.dicit Archidi.q̄ in.c.cum dilectus re⁹ excepit de re quaz poſſidebat ab eccl̄ia in feudum.et q̄ dixit ſe p̄uatum.et ſic audit quia talis etiā eſt eccl̄aſtica.ſicut res de qua agebatur. Hic aūt tex.loquitur quādo agebatur de re eccl̄aſtica.et reus excepit de ſpoliatione rei ꝓpie ſeu p̄uate.et ſic nō auditur.vt hic. Vel q̄rto dic q̄ hic agebatur de re p̄uata que ꝓpria eſt et poſſidetur a laico aut clerico.vt a p̄uato.et excipitur de re eccl̄e.que nullius eſt in bonis. Et de iſtis non excipitur ad res p̄uatas.nec econtra.et placet Ber. abba.et Boati.et ſic planus eſt intellectus huius ℣. de quo hic latius per Jo.an.et Bo.qui etiaz tenet p⁹ Lapū q̄ ſi rector eccl̄ie parochialis denegat ſuis parochialibus celebrare diuina aut dare ſacramēta et poſtea agit contra eos de decimis ipi poſſunt excipere de ſpoliatione diuinorum.et probat quilibet intellectus glose. Nam hic agitur inter rectorē laicos parochianos.⁊ ſic nō inter perſonas eccl̄aſticas tm̄. Item quia hic agitur de rebus eccl̄aſticis quas laici poſſunt poſſidere .vt de auditione diuinorum et perceptione ſacramentorum.et ſic non obſtat hic tex.ſm ſcōm intellectum

De dolo ⁊ notumacia

Decimas

ꝙs canonici dicunt se possedisse infra parochiaz alterius clerici non debent restitui. licet dicant se spoliatos per ipm clericum. nisi docuerint se possessionem earū habuisse legitimā. quia contra eos est ꝓsumptio. cū ō iure ꝓmuni ad eccīam parochialem infra quaz sūt predia ptineant. Hoc. d.

Ex tex. elicitur talis ꝓclusio. Agens restitutorio iudicio. non debz restitui. si ius cōmune obstat ipi agenti. Probat ꝫclusio hic in tex. qō verū vbi ex forma libelli et allegatione sua ꝓstat ꝙ ius ꝓmune facit contra ipsum. vt ꝙ dicit peto restitui ad decimas positas infra parochiam talis aduersarij mei. quia tunc ꝓnunciabit iudex eum non audiendum. nisi doceat de titulo. quia ex confessione sua factū est notorium. modo defectus proprietatis notorie habet obstare agenti possessorio recuperande. vt hic ad quod semper solet allegari hic tex. quod verum ſm Archidi. quando de tali defectu proprietatis constat iudici notorio iuris. vt hic constabat ex fatua allegatione istorum clericorum. secus si hoc non constaret ex forma libelli. vt si quis simplicit petit se restitui ad decimas talis loci quibus spoliat⁹ est. tunc enim debet restitui probata possessione et spoliatione. vt hic in glō. verbi presumatur. nec oportet docere titulum nec locum habet hec decretalis. quia si excipiatur contra eum ꝙ non pertinet ad eum. non admittitur exceptio tanꝙ de proprietate. c. j. supra. eodem titulo. An autem sufficiat in casu huius. c. ꝙ exceptio defectus ꝓprietatis obstat agenti possessorio recuperande. aut requiritur ꝙ etiaz fundet intentionem rei excipientis. vide hic in glō. iij. que vult ꝙ etiam requiratur ꝙ fundet intentionez rei vt hic. et idem tenet Archidia. contrarium tenet Jnno. in. c. constitut⁹ de in inte. restitu. ⁊ Joh. anō. in spe. de restitu. spoli. super rubrica. revocans hanc glosam. Anto. de but. distinguit pro concordia. aut loquimur de causis beneficialibus. et sufficit ꝙ exceptio notorie detrahat iuri agentis. licet non fundat ius excipientis. Jta procedit dictuz Jnno. et Jo. an. in spe. tit. alle. Rō ne vicious ad bñficia pateat ingress⁹ facit c. ij. ō eo q̄ mittitur in pos. Aut loquimur in alijs causis. et sic vera est hec. g. vt hic probat tex. quia faciet exceptio contra actorem notorie et pro reo. et sic tenent domini de rō. deci. vij. et Jo. ō imo. in. c. in litteris s. eo. Et ex isto patz decisio alteri⁹ questionis. an videlz laicus spoliat⁹ decimis possz petere restitutionem decimarū ō q̄ hic ī. g. verbi ꝫsumit.

De dolo et contumacia

Ctoz qui nō

venit ad terminum ad quez fecit reum citari. debet condemnari in expensis propter hoc factis reo venienti. nec ad aliam citationē amplius admitti debet. nisi caueat sufficienter ꝙ in termino comparere debeat. Hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis ꝓclusio. Actor qui fecit citari reum non comparens in termino citationis reo venienti ꝓdemnatur in expensis et tenetur ad onus cautionis. de quo in scḋa parte tex. Probatur hec cōclusio hic. Ex quo habemus duas penas actoris contumacis. Prima est pena expensarum que etiam locum habet in reo cōtumace. c. cum dilecti. j. ō do. et contu. c. querelam. de ꝓcura. etiāsi reus sit contumax in ꝑma citatiōe non ꝑemptoria. licet non in scḋa vel tertia. vt hic in. g. ij. et. c. querelam. de ꝓcura. licet non potest excōicari nisi ꝑemptorie citatus sit contumax. nec etiam pati missionem in possessionem vt in. e. g. et faciunt nō. in. c. qm̄. ℈. fin. vt li. non ꝓtest. Aduerte tn̄ ad vnū quod quotidianū est. q si reus comparet in ꝑmo termino citationis. et confitetur debitum. nō debz ꝓdemnari in expensis. si non fuit prius requisitus aut monitus ad soluendū ſm Panorm̄. in. c. ij. s̄. de accusati. et Guil. de cu. in. l. omnes. C. de epis. ⁊ cleri. facit. l. debitores. C. de pigno. Ideo libellantes solent adijcere. ⁊ requisitus satisfacere recusauit. quod nota. Scḋa pena actoris contumacis est q ꝑstabit cautionem sufficiētem si velit ad aliam citationem admitti. q ipe in termino debeat comparere. vt hic in fi. et in hoc ponitur ius nouū. sed ꝑma habebatur etiaz iure antiquo ſm Jo. mona. in. c. auditis. s̄. de ꝓcura. auc̄. que semel. C. qūo et qn̄ iudex. et in. l. non ignoret C. de fruct. ⁊ li. expen̄. Et q̄ cautio dicitur sufficiens. vi. hic in. gl. verbi sufficienter. Debet aūt ista cautio ꝑstari iudici. c. pastoralis in fi. de offi. ordi. vel reo. iij. q. iij. libelluz. etsi non ē qui recipiet non est sibi imputandū ſm Jnno. alle. c. ex ratione. de appel. ſm Jo. an. Et qualiter reus etiam alio modo ꝑt sibi quidere cōtra cōtumaciam actoris. vi. ō. ꝑ Joh. and. post Jnno. de offi. dele. c. ꝑsuluit. q ꝑt petere reus vt absoluatur a termino et ab instantia iudicij. Sed ꝑmum pōt fieri absq; alia citatione actoris. scḋm non. ō quo etiā in spe de contumace. ℈. i. vers. fin̄.

Vide de hac clausa barba ꝑ 1ª ꝑte: ⁊ ē repertorio ⁊ d̄ modum

Az qui recedit appellans a iudice ꝓter grauamen quod sibi ꝓtendit illatū non tenetur iudex ad alia facienda in iudicio citare. cum sic recedendo videatur protestari q de cetero nolit coram illo iudice litigare. nisi tn̄ sponte ab appellatiōe sua recederet Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis ꝓclusio. Vbi iudici constat saltem ꝑsumptiue q alter litigantiū non vult coram ipo amplius in tota causa comparere. non habet nec eum amplius citare. Probatur hec ꝓclusio hic in tex. facit clem̄. j. e. ti. et tex. hic dum dicit. non teneris. Maz si iudex vult pt eum citare. ſm Jo. an. c. consuluit. s̄. de offi. dele. et hic in glō. penul. Ex quo etiaz pt sumi ratio dubitandi. et sic habemus hic casum in quo potest ꝓcedi contra absentem non citatum etiam ad sententiam regulariter. contra. c. inter quattuor. de maio. et obed̄. c. ꝑsuluit alle. cum similibus. et facit hec decretal. ad duas questiones. ō quib⁹ hic in glō. penul. et fi. Ex prima patet q hic tex. etiam locum habz qn̄ quis est citatus ad totam causam ⁊

est contumax. quia non requiritur q̄ postea citetur ad particulares actus. hec aūt citatio ad totā causam admittitur tunc solū q̄n iudex citat būtez domiciliū valde remote a tribunali suo. vt in romana curia aut archiepō. aut legato. quia tūc ē difficile ad quemlibz particularē actū citare. et ita loquūtur iura q̄ hāc citationē p̄mittunt. c. auditis. de p̄cu. c. tū ex lr̄is. de resti. in inte. c. cū olim de do. et p̄tu. cū similib⁹. ſm Jo. an. in spe. ti. de cita. ℣. viso. vers. Jtez licz et Bomi. hic. Si aūt talit̄ citat⁹ semel ꝑuit et satisfecit actui. tunc si iminet alius act⁹. debz fieri noua citatio. quia absurdū essz q̄ semel citatus ad totā cām et ꝑparens amplius non deberet citari ſm Jo. an. ⁊ Fre. de senis. ꝓfilio. lxviij. et Bar. in extravagañ. ad reꝓmendā. sup verbo. p edictum.

Ex tex hic pz. q̄ p̄t quis renūciare appellationi sue de q̄ hic in. g. añpenul. et in. c. q̄uis. s. e. li. de elect. Et tūc in casu huius decre. est talis appellans et recedens a iudice iterū citand⁹ p iudicē alias non valent acta p eū. vt hic in fi. sec⁹ essz si non renūciet. sz alias appellatio efficiatur deserta eo forte ꝑuito. qđ cōtingit multis modis. iux nō. in cle. sicut. de appel. p tex. hic qui solū loquitur de renūciante sponte appellationi. ſm Jo. an.

De eo qui mittitur i possessionez cā rei seruāde

Jm qui su- per ecclīastico bñficio litigat contra possessorē. non vult papa ꝓpter ꝓsecutiōcīā mitti in possessionez cā rei seruāde. ne vicios⁹ ad beneficia pateat ingress⁹. p̄t aūt hoc casu etiā lite non ꝓtestata. non obstāte rei absentia aut ꝓtumacia ꝓcedi in negotio ⁊ ꝓferri eē diffinitiā sñia. Hoc. d.

Prima con- Quāuis in cā ciuili q̄n agit̄ reali possit fieri missio in possessionē ꝓpter contumaciā rei tñ fieri non p̄t talis missio in cā bñficiali. Prima pars ꝓbat̄ in. c. tue. ⁊ c. q̄n. ℣. in alijs. s. vt li. non ꝓtest. vbi de hoc. Scōa pars ꝓbat̄ h̄ in tex. Et rō est ne ad bñficia vitios⁹ pateat ingress⁹. vt hic in tex. Et ꝓcedit h̄ tex. in q̄cūq̄ bñficio minimo et maximo. ſm Hosti. et sētit hic. g. ij. Jtē ⁊ in hospitali ⁊ ipi⁹ rectore. ſm La. ꝓ q̄. g. in cle. dispendiosā sup verbo bñficijs. de iudi. et hoc q̄n ꝓferunt̄ i titulū bñficialē. alias vident̄ magis dici officia. Et sic videt̄ q̄ h̄ tex. nō habeat locū i eis. ar. cle. q̄ ꝓtingit. ⁊ ibi. g. de reti. do. Jn contrariū tñ facit̄ nō. Jo. an. in. c. ꝓtingit. s. de do. in. g. fiñ. vbi dicit missionem in possessionē fieri posse. q̄n agit̄ sup iurib⁹ ſpūalib⁹. vt ō administratōe sacrox cura aut siūb⁹. Sec⁹ si ageret de dignitate seculari. q̄ non expedit ciuitatē eē sine rectore. l. meminisse. ff. de offi. p̄si. ar. c. ne ꝓ defectu. de elec. Jō ꝓcedit̄ tūc eē lite nō ꝓtestā ad diffinitiuā. et sic videt̄ eadē rōne idez dicēduz in rectore hospitalis Cogita. Ex dictis etiā patz q̄ si agit̄ de iure p̄onat⁹ p̄t fieri missio ꝑ ꝓtumacē. ⁊ ita tenēt Hosti. ⁊ Arch. ⁊ Jo. an. q̄ h̄ tex. qui excipit a regula. de q̄ in. g. ꝓma. solū excipit cās bñficiales i q̄b⁹

non pmittit fieri missionez ergo in alijs spūalib⁹ manem⁹ sub regula .ō q̄ in.g.pmā. Ān si ageret de eccīa tā q̄ de pprietate p̄t fieri missio cōtra ptumacē.q cā non est bñficialis.sed spūalis.vt ē.g.in cle. dispēdiosā alt. et pbatur in.c.ij.s.de do.et ptuma. Ān hic tex.etiā locū habz qn quis agit ad bñficiū nō obtinēdū . sz qō habuit et amisit.vi.h ī.g.verbi obtinēdis.Et tz.g.q sic ꝛ illa.g.ē fuāda

Ultima con- In cau sis bñficialib⁹ reo ptumacit absēte.p̄t cā terminari diffinitiue.etiā non ptestata lite.Probatur hic in tex.Et rō hui⁹ est piculū vacationis .Ān absentiaz ptumacis in cā hmōi supplet diuina pūtia.facit.§.porro.in.c.qm̄.vt li.nō ptest.vbi idē dispōitur qō h .Sz solū loqtur in cā electiōis.Ibi etiā expēsse non pbibetur fieri missio in beneficialib⁹.et sic excusat supfluitas hui⁹ iuris.fm Jo.an.et Domi. q ec tenēt h.q in spūalib⁹ non possz fieri missio in possessionē fructuū bñficij q accessoriū ꝛc.vt in rel'a accessoriuz §.de re.iur.Et an in spūalib⁹ pfessio rei pdest actori.vi.hic Bo.et aliqd dixi in.c.penul .s.e.li.de resc̄p.

At lite pēdente nihil innouetur

Jspendijs ec

clesiarū papa cupiēs occurrere statuit q si ex plurib⁹ litigātib⁹ sup electōe in discordia ō se celebrā aliquē pūgat mori iurī suo renūciare aut alias a psecutiōe secludi .pendente lite cū supstite.nō dz ali⁹ eligi alias electio facta est ipo iure nulla

Hoc dicit

Ex tex- elicitur talis pclusio Altero ex duob⁹ litigantib⁹ sup electiōe secluso. pēdente adhuc lite cū reliq̄.nō p̄t fieri nua electio. Probat h in tex . etsi fiat illa est nulla.etiāsi supstes litigās ō nouo eligat p hūc tex.q simplicit̄ p hibz nouā electionē fieri.fm Jo. an. Et idē est etiā in postulationib⁹ et pūtationib⁹.vt lite pendēte inter pūtationib⁹.vt lite pendēte inter p̄sentatos aut postulatos ali⁹ postulari aut pūtari non possit.fm Joh. an.et facit.c.j.pri.hoc verū fm euz in postulationib⁹ faicozū.q licz pūt cumulare aliū pūtando infra tēpus q̄drimestre.c.q aūt.de iure patron. Ān hoc ē verū qn nō pendet lis su p pūtationib⁹ factis.vt hic pbat.et hoc pter litis pendentiā.q lite pendente nihil ē innouandum.vt h.qō nō.et tenet hic Lap⁹ et Joh .caldri. psilio pmo.in ti.vt li.pendeñ. Non ob.c.auditis.s.de electi .vbi dicitur scdam electionē valē post pmā.licz sit cassanda. Quia dic vt in.g.verbi statuim⁹.illud verū ee.qñ tales electiones non sūt deducte in iudiciuz nec lis pendet sup ipis.alias sec⁹ vt hic patz Sed ptra hoc videt ee.c.ij. s.de resti.in inte.vbi electio facta ite pendēte nō est infirmāda nec pfirmāda.sz est spectand⁹ euēt⁹ litis. Solutio.dicūt doct.qn loqtur qñ ptentio est inter electozes seu illos q vendicāt sibi ius eligendi.et sic electio ab vno litigante mortuo renunciāte aut secluso.p̄t pcedi ad aliā electionē.vt ibi pz. Hic aūt tex.loquitur qñ ptētio est inter duos electos.qs eoruz sit potior.et sic hec decre.non corrigit illā fm Jo.an.qui dicit hāc solutionē tenendā.licz Jo.nō.et archiō.alié dicant. Idem tenz Franc.

de zaba. in cle. pma. e. ti. Lap⁹ tñ dic̄ q̄ iste tex. p̄t etiā locum habere. qñ ē qō etiam inter electores. vt quia q̄libet pars electorū petit electionez a se factā confirmari. qō p̄nt p q̄ nō. Inno. in. c. ducū. ij. de elect. et idē videtur in collationib⁹ z p̄uisionib⁹ pari rōne ſin eū

Que res dicat litigiosa vid̄ h glō. in verbo litigātib⁹ et .g. in. c. fi. xi. q. j. et de p̄scr. vtili vel inutili. c. j. z. c. eccīa. ij. s. e. ti. Qñ āt dicatur litis pendētia īducta. hodie ē expeditū in cle. fi. e. ti.

Ihi contra q̄s litigat sup̄ bñficio ecclesiastico qō possidēt lite adhuc pēdēte cedāt aut moriant q̄diu lis non ē finita p̄tra supstites bñficiū alteri non debz cōferri. nec ad id aliq̄s debz eligi aut p̄tari. ne p̄ surrogationē noui aduersarij. litē in dispendiū eccīe contingat progari. qō si secus actū fuerit. eo ipo irritum est. ad defensionē tñ litis p̄t ille cui⁹ interest admitti in eo statu in q̄ litem reperit. Hoc dicit.

Prima con. Bñficij litigiosi ab vno ex litigantib⁹ possessi etiaz altero seclusō. nō tenet collatio. Probatur hic in tex. Et sic ordinari⁹ bñficiū litigiosū alteri conferre nō p̄t quia p̄ litis pendentiaz et hanc qō nem ligate sunt man⁹ ei⁹. qō verum qñ possessor bñficij moritur aut cedit. secus si petitor moritur. aut decedit z remanet supstes possessor. q̄ hoc casu p̄t alius surrogari. f^m Jo. an. quia h tex. tñ loq̄tur qñ possessor moritur. aut decedit et fūdatur sup̄ equitate contra rigorē iuris. igitur nō debz excedere casū suū. facit c. p̄stitutionē. j. de regula. Nō diuersitatis est. q̄ mortuo petitore. finita est lis. nec substitut⁹ vtitur iure p̄mi z noua collatione. non sic mortuo possessore. durat enim adhuc lis sup bñficio qō petebat. et sic peti potest vacans. vt possessū Itē intellige p̄clusionē et tex. qñ agens petit bñficiū dicens illud ad se spectare. secus si solū petit possessorē a bñficio removeri. vt hic in. g. verbi simplicit. Et dicit in p̄clusione de bñficio litigioso. quia bñ p̄t ordinari⁹ cōferre bñficiū ab alio possessū de facto tñ vacans ipo iure. non ob. possessionē facti qñ non est litigiosum. vt in. c. licz epūs. j. de prebend.

Ultima con. Qui vult admitti ad p̄secutionē litis p̄ aliū īchoate dz p̄mo p̄bare de suo interesse. Probatur hic in fi. tex. Et rō hui⁹ p̄stitutionis hoc casu p̄t sumi ex. gl. fi. et pone exēplum. vt in. g. penul. et de materia vid̄ in. c. veniens. ij. s. de testibus

De confessis i iure

Tatuimus vt positiones negatiue q̄ alias q̄ p confessionē aduersarij non p̄nt probari iudices possint admittere equitate suadente. Hoc. d.

Prima con. Judex positionem negatiuam improbabilez non debz admittere. nisi eq̄tas aliud videatur suggerere. Probatur hic in tex. Et que dicatur negatiua p̄babilis aut improbabilis. vi. glō. in. c. bone. j. s. de elect. et in. l. actor. C. de

ꝓba.cano.vi.q.vltim̃.c.actor. Et ꝙ vt dicit.g.ꝓ.ista materia positionuꝫ non hñtibus ꝓcticam videtur alienа. Ideo aduertendū ꝙ positiões et articuli formandi et trahēdi sunt ex ſba libelli.vt nōt Jo.an. in cle.ſepe.de verbo.ſig. Et in hoc differūt hec tria.quia libell⁹ est virtualit̄ ſyllogiſm⁹ dialectic⁹ ꝓtinēs minorē ſ. factū.non aūt maiorē q̄ est iuris.ſed pcl̄onem q̄ petitur vt ita vel ita fiat Positio vero et articulus ſūt narratio facti.ſine ꝓclusione.et ſūt vnū et idē in re.ħ differūt in fine.ꝙ positio dicitur narratio facti in q̄ntū ordinatur ad rñsionē rei.ꝑ quā ponens releuetur ab onē ꝓbādi. Nam q̄ negat petitionē libelli omnia negat. ⁊ ſic actor deberet omnia ꝓbare. qđ ē difficile. Ideo particulatim et diuiſim fiūt ꝑ actorē pōnes.vt ſaltem in aliq releuet ab onē ꝓbandi ꝑ ꝓfeſſionē rei.in dicta cleſi.ſepe.ſup verbo ꝓfeſſiões. Ulñ positio ē narratio breuis factū ꝓtinens ad elicied̄am veritatē.ſm Jo.an.ꝯ.c.ꝓri.etſi negata fuerit positio ꝑ reū actor habz eā ꝓbare ꝑ teſtes.inſtrumēta aut alias. Et in q̄ntū ad hmōi ꝓbatiões ordinatur.dicīt articul⁹.vt nōt .g.in.c.ij. in verbo articul⁹.ꝯ.ti.ꝓri.et in cle.ſepe.de verbo.ſig.in.g.ſup verbo articulos. Pōt etiā dici interrogatio in q̄ntū fieret ꝑ iudicē interrogatiue. vt hic in.g.magna.quā ſingulariter nō.quia in hac materia positionuꝫ ꝑ ordinē vecē ſoluit qōnes. Prima quio ſit positio in ꝓncipio ſui Secūda vſi pōnes habuerūt originem.in verſi.habuit. Tertia q̄re fiant positiões in cauſis.ibi fiūt. Quarta qūo differt positio ab interrogatione in verſ.differūt aūt. Quinta quis et q̄liter fit rñdendū positiōib⁹.in verſi. ad pōnes. Sexta ꝙ qō iuramentum rñdeat pōnibus.in verſ.ſcire debes Septima qūo fiūt pōnes ſeu formētur.ibi pone eñ. Octaua de quibus formāde ſint pōnes.in verſi.ſcies āt Nona.an ponēs ꝓtraria audiatur. ibi caueat aūt. Decima qs ſit effect⁹ positionū.in.g.ſi.ibi est autē. Et nō bñ hāc.g. Que aūt ſit rō tex. noſtri et hui⁹ ꝓclusiōis.patz in.g.verbi negatiuas. Dic vt in ea. Et quia oñe ꝓbabile.est ponibile.licz non econtra.vt hic ꝓbatur.tractat ħ Jo.mō. de miraculo an ſit ꝓbabile et qūo. de quo etiā hic ꝑ Domi.poſt eum.

Jpoſt prę

tum iuramētuꝫ calūnie aut veritatis dicende.re⁹ aut ꝓcurator ip̄i⁹ interrogat⁹ et iuſſ⁹ a iudice. poſitionib⁹ ꝑ aduerſariū factis.ſine cā rōnabili recuſat rñdere.aut ſe contumaciter abſentauerit.ſup ꝓtentis in ip̄is positionib⁹ ꝑ confeſſo haberi debebit.ſi aūt fuerit ꝓtumax añ huiuſmodi.iuſſuꝫ non habeat ꝑ ꝓfeſſo. Sz alias ꝓtra tang̃ ꝑ ꝓtumacē ē ꝑcedendum. Hoc dicit.

Prima con.

Non re ſpōdēs ponib⁹ interrogat⁹ et iudice rñdere iuſſ⁹.cenſet ꝓtēta in eis cōfeſſ⁹. Probat ħ ꝓclusio ħ in tex. Adhuc tñ requirūtur aliq̄ q̄ hic ex tex.et.g.colligūtur. Primū ꝙ ille qui debz rñdē fit pñs in iudicio.et a iudice monit⁹ rñdē recuſet.recedat cōtumacit̄.aut reſpondere non velit.ſec⁹ ſi abſēs fuiſſet iuſſ⁹.vt hic in.glō. verbi iuſſ⁹. quā etiā tenet archi.et By.in regul. ꝓtra eū.ꝯ.de re.iur. Ja.tñ bur.tenuit in.l.ij.ℌſi.C.de iura.ca.ꝙ ſufficit ſi

copia positionū mittatur cum notario ad domū ipi⁹ rñdere debentis. et p̄ notariū respondere iussus recuset. quia tūc iudex censetur iussisse. cui⁹ auctoritate est iussus. c. mulieres in fi. s. de sentē. excōi. Et illud est veri⁹ de iuris rigore. licz gl. sit tutior ſm Bomi. quā Jo. de imo. credit in practica obseruādam. Scōm q̄ req̄rit̄ est. q̄ ipe iussus non rñdeat p̄ñs. sed rñdere recusat exp̄sse aut tacite approbando frīuole. c. ij. s. e. li. de do. et ptuma. Aut nō velit respondē. q̄ videlz iudice interrogante tacet. q̄ habetur p̄ confesso. vt hic. Tertio req̄ritur q̄ sua ptumacia nō possit aliq̄ tergiuersatione celari. sec⁹ si excusaret ptumaciā dicendo. q̄ non tenere tur rñdere. vt in sequen. pc̄one dicā Quarto req̄ritur. q̄ iam iuratum sit de calūnia aut veritate dicenda. vt hic in tex. Idem tñ p̄bat Bomi. q̄ñ añ lītis ptestationē iuramentū interueniss̄ ex parte interrogati. q̄d fieri p̄t. vt in. g. magna. s. c. prīm. in sexta parte. Et q̄ istis p̄currentib⁹ nō respondens positionib⁹ habetur p cōfesso. verū est ipo iure. ita q̄ non requiratur sñia iudicis. ſm. g. si. hic. et Jo. an. Idem Archi. licz ptrariū teneat Jo. mona. Est tñ verum q̄ req̄ratur declaratio iudicis. debz enim iudex p̄nūciare eū ptumacem in respondendo. et sic patefacto delicto declarare eū hñdum pro confesso ſm Bar. in. l. si. ī. s. q̄ si actor. C. de iura. calū. vbi de hoc p̄ eum. et Jo. de pla. in. l. si ille. C. de decurio. li. x.

Ultima con. Ex cā rōbili non artatur re⁹ rñdere p̄ni. Probatur hic in tex. dum dicit. absq̄ rōnabili cā. et. g. hic in verbo rōnabili cā. dat. x. exempla. quā. g. singulariē nō ꝛc. et declarationē ei⁹ p exepla vide in spe. ti. de p̄ne. s. septimo.

De testibus Ediatores symonie

in detestationē crimi nis admittūtur ad ferendū testimoniū contra sceleris auctores. dum ciuiliter agatur et non criminaliē. nec emolumentū ex officio suo sint assecuti. Hoc. d.

Prima con. Mediatores cō tractuū ñ p̄nt sup ipis ferre testimōium. nisi de consensu partiū. Probat̄ in. s. qñ vero. in auc̄. de testi. collati. vi. et est hic. g. in verbo ciuiliter. Et huj⁹ ratio ē. quia p̄sumitur q̄ habeat affectionē ad actū cui⁹ mediator extiterat. et q̄ velit eum habere effectū ne cogatur restituere salariū aut alias impingatur ei q̄ min⁹ cautus fuit. ſm. g. in. d. s. qñ. Et dicunt̄ mediatores hmōi alio nōie p̄senere et p̄cium q̄d eis datur dicit̄ p̄seneticū. vt. ff. de p̄sene. l. j. et. ij. ſm g. ij.

Secūda con. et finalis Si tamē agatur de crimine symonie ciuiliter mediator criminis in testē admittet̄ cōtra auctorem criminis. si emolumentum consecutus non fuit. Probatur hic in tex. Et sic est hic speciale in detestationē criminis. q̄ mediator in testem admittitur. etiam inuita parte. Dicitur aūt criminaliter agi de crimine symonie. qñ ad hoc agitur vt accusat⁹ ab ordine deponatur. vel ſm Joh. mona. qñ ad hoc agitur vt puniatur vt symoniac⁹ et a beneficio p̄ symoniaz obtento ab-

ꝯciaꝫ.quo casu mediator a testimo/
nio repellitur. Ciuiliter aūt agitur.
qñ ad hoc agitur vt ab administra/
tione amoueatur.de quo ī.c.p tuas
de symo. Aut si dans agit ꝓtra reci
pientē repetendo id qđ dedit.c.au/
diuim⁹.de symo. Aut si ꝓtra petētē
beneficiū excipiatur q̄ sit incapax
quia symoniac⁹.facit.c.cū dilect⁹.in
fi.de ordi.ꝯgni. Et his casib⁹ medi
ator admittit dūmodo non sit soci⁹
criminis ꝛ muneris.id ē dūmō emo
lumentū nō sit consecut⁹.hoc est fm
Archi.fructū laboris aut' adq̄sitio/
nem alicui⁹ ꝓmodi tpalis.tunc enīz
repelleretur q magis infect⁹ est q̄
alius q̄ est socius seu mediator cri/
minis tm̄ fm .Jo.mona. Nec ob .c.
veniens.s.e.ti.vbi videtur repelli ec̄
socius criminis tm̄ a testimonio cō
tra symoniacū .quia ibi ec̄ fuerit so
cius muneris.quia emolumentuz li
berationis ex remissione debiti fuit
consecutus.fm Bomi. Jtē intellige
cclusionez tex.in socio criminis seu
mediatore emendato . Nec ob.c.p/
sonas.et.c.testimoniū.s.e.ti. Quare
aūt nō admittatur criminis soci⁹ tm̄
qñ agit criminaliter? Dic quia tunc
limpidior ꝛ clarior ꝓbatio requirit
imo clarissima.l.fi.C.de ꝓba.cano/
nisata.ij.q.viij.c.sciāt cuncti

Resentiū au-

ctoritate mādat papa q̄ in
remissionib⁹ que fiūt ex curia lite cō
testata sup libello posito rñso et ar
ticulato.qñ est rñsū negatiue aut mi
nus plene p ꝓcuratores partiū. tūc
em̄ papa trāsmittit positiōes alicui
iudici deputato.vt ille ad positiōes
p ꝑncipales psonas recepto pri⁹ iu
ramento de veritate dicenda rñdē
faciat sufficiēter p vtrāq̄ partē. Et
si conuent⁹ fuerit iurabūt abbas et
prior.in animas ꝓprias et in aias sin
gularium psonarū de ꝓuētu vel ma
ioris partis eorūdem.q̄ tā in ponen
do q̄ rñdendo dicant veritatez sup
ipis. Et siīliter syndic⁹ iurabit dicē
veritatē de eo qđ scit aut credit de
hmōi positionib⁹. Jtē sup articulis
etiāsi dētur aut transmittātur debēt
iduci testes ꝓbatorij. Etsi aduersari
us velit reprobare hmōi testes pba
torios.pōt inducere testes reproba
torios forte in curia noiatos, q̄ fm
interrogatoria ab aduersa parte da
ta examinari debent.facta tm̄ specifi
catione criminū et aliorū obiectoꝝ
Et si tertio alia pars velit ꝓducere
testes reprobatorios reꝓbatorioꝝ
etiā debent recipi et examinari fēa
specificatione ꝓus criminuz et obie
ctorū.dū tm̄ pars eos ꝓducens prę/
stet iuramētū.q̄ ex malicia eos non
ꝓduxit. Hoc dicit Et ꝑt hec de/
cretalis meli⁹ sciri ex practica curie
q̄ doctrina.fm Jo.mō.et doc.

Prima con-

clusio est. Positio
nibus ē
respondēdū p iuramētum veritatis
neq̄ cōtra eas post q̄ recepte et ap
probate sūt p iudicem admittit ꝺdi
ctio partis. Probatur hic in prima
parte tex.et intellige ꝓmā partez ve
ram in spūalib⁹.c.ij.s. de iura.ca.in
quibus etiā hodie de calūnia iurat.
c.i.ff.fi.s.eo.li.de iura.calū.et fit ista
respōsio p ꝑncipales psonas.vt hic.
qđ verū qñ sūt honestiores et cause
vehemētiores.c.j.s.e.li.de iudi.l.fin.
C.de ꝓcu. Et ideo facta fuit hic re/
missio ꝓpter magnā distantiam loci
alias ꝓpellerentur ꝑncipales psona
liter comparere corā iudice et ibi re

spondere.allt.c.j.Et facit papa hanc remissionē non ex rigore iuris stricti.ꝛ ex arbitrio ꝓtio.fm Archi.h de q̄ late hic p Jo.and.Et q̄ sit forma iurandi de veritate dicenda.qñ qs pro se aut alijs iurat.patz hic in tex.Nā hic simul egerūt abbas ⁊ cōuent⁹.Jdeo p platos iurāt singulares de quentu.ideo videant qb⁹ animas suas ꝓmittant.fm Bomi.Posset tñ sol⁹ plat⁹ agere ex officio suo p iure quent⁹.maxime in bonis cōib⁹.quia ipe exercitiū habz actionis et eccīam defendere dz.c.cuz deputati.s.de iudi.licz in discretis soluz capitulū agat.c.edoceri.vers.de hoc.s. de rescp.

Secūda con. Pro recipiendis testib⁹ reprobatorijs ꝓbatoriorum qñqz fit remissio.etiāsi ꝓbatoriuz in curia fit facta ꝓductio.Probat hic in.j.testes.Et sic pz q̄ licz agēs ꝓduxerit testes in curia.tñ reus ad reprobandū illos non teneť ꝓducē suos in curia.qđ cōiter teneť.licz cōtrariū videť tenere.c.cū olim.de priuile.s.et ibi.g.ij. Sed dic q̄ ibi quē tū fuit.vt etiaz re⁹ suos ꝓduceret in curia vel sponte recepit inducias vt ibi testes produceret.aut sic placuit ibi pape.q̄ partem habuit suspectā

Tertia con. Testes sūt diligēnt examinandi fm interrogatoria ab aduersa parte data.Probatur in eodē j.testes.Ex q̄ patz q̄ ille ꝓtra quem ꝓducuntur testes hz formare interrogatoria.Et qūo formari debēt vi.h g.ī vb.interrogatoria.quā nō.q̄ declarat materiā interrogatoriorū.et sūt examinādi testes sup articulis.Est aūt articul⁹ pars intētionis q̄ fit vt desup testes ꝓducanť.de q̄ p.gl.sup verbo articulos.in cle.sepe.de verb. signi.et fm Archi.hic.de q̄ in spe.ti. de teste.§.nūc videndū.in pn.et per totum.§.

Quarta con. Excepto crimīnis ꝓtra testes p̄t opponi in genē absq; alia specificatione.ad eā tñ p̄bandā nō debz qs admitti nisi ꝓmo specificatōe facta.Probať in.e.§.testes.et in.§.fi.de q̄ p Jnno.in.c.cū dilect⁹.de pur.cano.et Pau.in cle.ꝓstitutionē.de elect.An aūt debēt specificari locus et tēp⁹ ꝓmissi crīminis. sicut in accusatione.vt in.l.libellorū ff.de accusa.canonisata.ij.q.viij.Hostiēn tenz q̄ sic.et idē Archi.de quo latius hic p Bomi.

Ultima con. Re⁹ p̄t reprobare testes probatorios actoris et actor iterū p̄t reprobare testes reprobatorios rei.Ultra aūt non est loc⁹ testiū reprobationi.Probatur h in fi.tex.et in.c.licz.iij.s.ō testi.et illud ꝓcedit in reprobatione psonarū.ꝛ in reprobatione dictorū p⁹ apturā videtur qs admittend⁹.alias dareť testib⁹ vltimo deponentib⁹ occasio deponēdi falsū.fm Jo.an.de quo h plene p eum.a volente tñ reprobare testes reprobatorios exigitur iuramentū malicie.de quo h in.gl.fi.

omana eccle sia statuit q̄ ī cā appellatōis non debeat recipi in testē ꝓcurator appellantis aut aduocat⁹ ei⁹ in pozi iudicio.Et q̄ etiaz p̄sūptione facīē te p appellante sibi nō deferať iuramentū a iudice indistincte.ꝛ qđ iudici videbitur inspectis circumstātijs

ꝑsonarū et cause Hoc dicit.

Prima con. Aduocatus vel ꝓcuratoꝛ cause ꝓncipalis nō ꝑt testificari in cā appellationis. Probat hic in ꝓma parte text⁹. Et intellige q ꝓcuratoꝛ appellantis in ꝓcꝛi instantia ꝑ ipō appellāte non admittitur in testē in cā appellatiōis. Ita eo dē mō ꝓcuratoꝛ appellati ꝑ appellato non admittit et pariformiter de aduocato eoꝝ dicēdū. Et licz h̄ text. solū loq̄tur de appellantis ꝓcuratore aut aduocato. tn̄ eadē rō est ī appellato fm Jo. an. ergo idē ius. Rō aūt dubitādi et decidendi patz hic in. g. ꝛ. ex q̄ patz. q cā appellatiōis nō est alia cā a ꝓncipali. licz sit alia instātia. facit ne li. in. vna ea. q cā. ētio pu o. in ru. et nigro. An aūt solicitatoꝛ cause ꝑt esse testis in cā illa dn̄i de rota. deci. centesima q̄nq̄gesima q̄ incipit. Jtē q solicitatoꝛ. dicūt q si talis est miss⁹ et salariat⁹ ꝑ partē et non ꝑt esse testis. sicut nec ꝓcuratoꝛ eadē rōne. sez quia suspect⁹ ē ꝑ affectionē quā habere ꝓsumit ad causā q fuit rō decisionis hui⁹. c. Si autez fuit deputat⁹ ꝑ ꝓcuratoꝛez cause. q forte erat ꝓcuratoꝛis familiaris. et admittatur. quia socij mei soci⁹. non est me⁹ socius. l. nā soci⁹. ff. ꝓ socio c. legitur. lxxxi. di. qd̄ vez crede in leuibus. puta in probando signa sigilla aut diligētiā ꝓcuratoꝛis. Jn grauibus aūt vbi quis ad honoꝛem sibi reputat victoꝛiam cause non ad mitteret. aut ad dedec⁹ succumbere est suspectus testis fm eum

Secunda con. Presumptione faciente ꝓ appellante in cā appellatiōis sibi iuramētū nō deferꝛ nisi iudici videatur. Probat h̄ in versi. neq. Et idem etiā in appellato fm Jo. an. quia eadē est rō in eo hic aūt tex. loquitur de appellāte. q Remē. archiep⁹ fauebat appellātib⁹. q ꝓsumptione faciēte ꝑ eis detulit eis iuramentū ad finē q subditi sui fraganeoꝛum appellarent ad eū z curiā suā. An aūt in delatione iuramē ti reꝙratur citatio partis. dn̄i de rota. deci. dclxxxiij. tenent q sic. q inest partis. et quelibz potest dici sibi deferendū foꝛe attentis circūstātijs cause et ꝑsonarum. Jtē vna ꝑt alteri deferre. c. fin̄. s. de iureiuran. vbi plene de delatiōib⁹ hmōi iuramēti.

De iureiurādo

Ontigit i quibusdam ecclesijs q null⁹ ibidem recipitur in ꝑlatuz aut canonicum. nisi iuret seruare statuta aut cōsuetudines eccie scripta et non scripta. Jdē contingit in ciuitatib⁹. castris. et terris in assumendis rectoꝛibus et officialibus. verum quia in hmōi statutis sepe continetur illicitum. ad qd̄ nullum ligare debz iuramentum. Jdeo precipit papa q scientes in dictis cōsuetudinibus aut statutis ꝓtineri illicita impossibilia aut eccīastice libertati obuiātia. nō ꝓstent talia iuramenta. quia ea ꝑstare nequeunt sine diuine maiestatis offensa. Etsi ab ignoꝛātibus dicta iuramenta sint ꝑstita solum artātur ipoꝝ ꝑtextu ad licita possibilia et eccīastice libertati non obuiantia z non ad aliq̄ illicita in eis contēta Hoc dicit.

Pria ꝯ. Valz consuetudo aut statutum habens ꝙ prelatus.nou⁹.canonic⁹.aut ad dignitatē aut officiū elect⁹.habeat prestare iuramentuz de obseruandis statutis et ꝓsuetudinibus. Probatur hic in tex.qō verum intelligedūmodo post receptionē aut electionē ꝑstetur vt hic ꝓbat tex.dū vtiē verbo ꝑlati.Si em̄ añ electionē abeligēdo exigeretur illud essz illicitū et symoniacū.si sup re spūali exigaē. ꝑ tex.i.ca.Artald⁹.viij.q.iij.qō vex nisi exigaē a supioze.aut nisi oēs ō capto iurarent.fm Archi.et Jo.an. de quo vide.nō in.c.sicut nr̄is.s.eo. ti.et plenius.viij.q.iij.in sūma.

Secunda con. Jurans generalie seruare statuta et ꝓsuetudines astringiē soluz ad licita possibilia et eccīastice libertati ñ obuiātia Probatur hic in tex.Et de hoc dic vt hic in.g.fi. Juramētū em̄ non est vinculū iniquitatis.vt hic .etsi generale fit.recipit interpretationez a iure cōi.ꝑ.c.veniens.s.e.ti.fm Archi. Et patēt ex hoc tex.et pclone tria q̄ induc cūt inualiditatē statutoz̄ ⁊ cō suetudinū.scz qñ sunt illicita .impossibilia.⁊ libertati eccīastice ꝓtraria. de quo in.c.erit autem lex.iij.dis.c.j. de ꝓsuetu.et auē.cassa .C.ō sacrosā ecclesijs

I Jcet mulieres que consentiūt in alienationē dotis aut dotationis ꝓpter nuptias.et iurant non ꝓtrauenire teneantur ō iure canonico hmōi iuramētum nō vt nec dolo ꝑstitum obseruare.iudices tñ seculares licet eis de iuramento ꝑstet eas ꝓtra ꝓmiū iuramētū audiūt q̄s vult papa ꝓpelli ꝑ locoz̄ ordinarios hoc casu ad obseruādū ius canonicū vt vitetur piculū aiaruz Hoc .d.

Prima con. Quāuis alienationis rei dotalis aut donate ꝓpē nuptias ꝓtract⁹ etiaz de ꝓsensu vxoris celebrat⁹ sit inualid⁹.iuramētum tñ sup hmōi ꝓtractu ꝑstituz iure canonico est seruandū. Probatur prima pars Jnsti.q.alie.licet vel nō.ff.nam dotale.et.ff.de fundo.dota.l.lex iul. Scda ps probatur hic.et in.c.cum ꝓtingat.s.e.qō verū.nisi iuramētuz tale essz vi aut dolo ꝑstituz.vt in iurib⁹ alle.facit .c.q̄uis.s.e.li.de pac. Et ratio hui⁹ scde partis pclonis ē quia iuramentū hoc casu prestitum est sup renūciatione iuris ꝑcernētis fauorē iurantis circa rē familiarem et priuatā ipius Jdeo obligat et renūciationē seu contractū firmat fm Domi.hic.secus si iuramētuz sup re turpi aut illicita essz ꝑstitum .quia tūc nō est obligatoziū.ita intelligiē l.non dubiū.C.de legi.et regula nō est obligatoziū.ff.de re.iur.Practicā tñ invalidandi alienationem dotis etiā iuratā.vi. hic in.g.fi.

Secūda cō. Compellitur iudex secularis obseruare ius canonicum obuians periculis animarum etiaz quo ad decisionem causarum. Probatur hec conclusio hic in textu. et in.c.decernimus.infra.de senten.ex. Non obstat.c.si duobus .supra .de appellatioñ.et glosa in .c.finali .sup. eo.li.de arbi.Quia dic ꝙ aut leges nō disponūt in materia pcī.⁊ tūc si contra ius canonicum ꝓcedūt ꝓria

quia debent seruari in foro seculari inter laicos.et canon inter clericos Aut leges disponūt in materia pcī aliē q̄ canones.et tūc canones sunt seruādi in foro seculari inē puros eē laicos sicut inter clericos.quia in talibus leges ꝓdescēdūt canonib⁹. ista ꝓcedit qō hic dicit. Fit autē hec cōpulsio iudicis secularis p loci ordinariūj etiā inferiorē epō.fm Jo.an. de q̄ vi.nō.in cle.ꝑma.de iurepatro.

Am in posi- onib⁹ aut responsionib⁹ sup negotio electiōis post iuramentum factis repitur aliqs sibi cōtrari⁹. dz ei tanq̄ piuro perpetuū si lētiuz sup electiōe ipa iponi.nisi eū excusat iusta cā et rōnabilis. Jdē si ꝓcurator hmōi rnsiones fecerat aut positiões ꝓtrarias dño expresse id mandante aut ex post facto sciente et ratuz habente seu eas non reuocāte. Hoc.d.

Prima con- Post iuraimētū dans positiones aut rnsiones manifeste ꝓtrarias est piurus. Etsi agitur de bnficio obtinēdo ei filētiū impo nit.nisi eū excuset cā rōnabilis. Probatur hic in ꝑma parte .quia dans positiões hoc ipo eas fateri videt. quia ille est effect⁹ positionū. vt pz i c.j.s.ti.prī.in fine magne.gl. Jgitur si dat p iuramentum est periurus.z per consequens a beneficio obtinēdo repellitur.quia etiam periurium deijcit obtinentē a beneficio obtento.vt hic in.g.ij. Rōnabilis aūt causa excusaret ab hac pena ponēte cōtraria. Exempla sūt hic in verbo iusta causa.vt si vnuz multipliciter intelligi potest.vel vult probare se errasse.et propterea reuocare confessionem maxime circa factum alicuius vbi est probabilis ignorantia.l.nō nū q̄.ff.de colla.imo et statiz reuocari potest pfessio facta in iudicio aīq̄ sit in actis etiā non docta errore fm alle.g.quā nō.cū qua cōcor.Jo. mona.et Archi.de q̄ Jo.an.et Jho stien.c.gaudem⁹.de diuor.et.c. cum causā.de appel. Jtez habet hic tex.eē locum fm Jo.an.si p positiones et responsiões apparet ptrarietas z nō p alterū tm.quia eadē ē ratio vt pono me bone fame qō aduersari⁹ me us concedit.postea ponit me piurū homicidam ꝛc.et q̄ hoc sit notoriuz et publicū.ex hoc apparet piurium aduersarij mei. Jtē et habet hic tex. locum fm eundez in articulis si per iuramentum dentur quia hec equiparantur.secus si non fozmentur p iuramentum.quia nō haberet locuz tex.quia ponens dicit sic esse Et idē in rndente.articulans verō non asserit.z dicit q̄ vult aut intendit ꝓbare Nec habz hic tex.locum in positionibus ante iuramentū datis .neq̄ in positionib⁹ p fidei dationē datis quia tex.solum dicit de datis per iuramentū.igitur ꝛc. Pro hoc regula i penis.j.de re.iur.fm Domi.

Secūda con- et finalis Delictuz procuratoris non nocet domino eē lite iam contestata.nisi in casib⁹ in textu expressis.aliud est in ipsius cōtūacia. Probat h in scda pte tex.iūc. c.ij.supra eodem libro.de confessi.ō quo in.c.j.supra .vt lite non contes. per glosam et doctores. Patz hic q̄ vtilius est actori q̄ dominus respōdeat positionibus per se q̄ per procuratorem.de q̄ dixi eē in .c.j.s.e.li.

de iudi. Si em̄ domin⁹ respondens est sibi ꝓtrarius post p̄stitū iuramē tum locū habz hic tex. Sec⁹ in ꝓcu ratore regularit̄. Fallit tn̄ si ꝓcura tor haberet exp̄sse mandatuz ad sic rn̄dēdū vel ponendū. quia sic dn̄s ē ꝓcurus. Scōs cal⁹ si dn̄s sciēs hmōi ꝓtrarietatē ratā habuerit eā. Terti⁹ si non revocauerit facta p̄ ꝓcurato rem. nā tunc dn̄s factū alienuz facit ꝓprium p̄ ꝓsensum. facit. lxxxiij. dis. p totū. fm Jo. an.

De exceptiōib⁹ p Ja consideratione

statuit sancta mater ecclesia ꝙ excōicatiōis exceptio in q̄cū q̄ parte litis opposita litē differat agentē repellat. et hoc vt magis ecclesiastica censura timeat̄ ꝓiculum cōionis euitet̄. ꝓtumacia rep̄matur et excōicat⁹ ꝓfusus facilius ad gr̄az et cōionē reuertat̄. Iz ꝙ ꝑ exceptio hodie frequēter ad differendū negotia ꝓponitur p̄ maliciaz. Jdeo cupiens papa adhibere medelā. Statuit ꝙ ꝓponere volens exceptionē excōicationis. debz exp̄imere sp̄m illi⁹ et nomē excōicatoris ac eā infra octo dierū spaciū (die in q̄ ꝓponit n̄ ꝓputato) ꝓbabit apertissimis documentis. alias iudex ꝓcedit in causa et ip̄m excipientē taxatione p̄habita ꝓdemnabit in expensis. Etsi post ea durante iudicij instantia iterū excipiatur de eadem excōicatione vel alia et ꝓbetur repellatur actor a sequētib⁹ in iudicio peragendis. donec meruerit gratiam absolutionis. omnibus precedentibus in suo robore duraturis. Prouideat tamen iudex ꝙ vltra duas vices exceptio excōicationis coraz eo non opponatur. preēꝙ si noua emerserit vel euidens et prompta ꝓbatio de antiq̄ superuenerit. Si aūt post rem iudicatā excōicatio opponatur executionem impedit sententie. Sētentia tamen precedens debito non caret robore. hoc etiam tenenduz est ꝙ si actor excōmūicat⁹ sit publice. potest iudex eum quandocunq̄ ex suo officio repellere. etiam reo non excipiēte. Hoc dicit

Prima con- Exceptio excōmunicationis maioris in qualibz parte litis opposita agenti ipsum repellit ab agendo super principali. Probatur hic in principio et in .c. exceptionem. s. e. ti. Et quattuor rōnes huius statuti patent hic in tex. i principio. Et intellige hanc conclusionem veram. si maior excōmunicatio opponatur in vim dilatorie et ꝓbetur. Alias non sufficeret eam opponi. vt i. c. suborta. supra de re iudi. Nec habet excōmunicatio minor hunc effectum. vt patet hic in glosa verbi speciem. et. c. a nobis. supra eodem titulo. An autem ab extraiudicialibus secludatur excōmunicatus. vide hic glosam in verbo communibus. et circa eam Johannem and. et Bomiñ. et per Innocentiū et doctores in. c. veritatis supra. de dolo ꝓtuma. vbi plene ⁊ materia. Et aduerte ꝙ etiam si contra actorem iurauit nullam exceptionem proponere. reus tamen excōmunicationez opponere potest. quia non opponēs incurreret peccatum. Jdeo iuramētū nō est obligatoriuz. c. j. supra titulo proximo

Secūda con. Debz tñ excipiēs de excōicatione ſpēm excōicatōis7 nomē excōicatoris exprmē .et niſi eā īfra octo dies pbauerit expenſarum pdēnationē ſuſtinere. Probatur in verſi.ſi quis igit̄.Spēs debz exprimi.quia minor excōicatio nō repellit ab agendo .vt dixi .Etſi dicat tñ appellatione excōicationis in dubio venit maior.c.ſi quē.de ſentē. excōi. ſ.Ideo ſimplicit̄ eaz opponere ſufficit.Dico q̄ hoc verū eſt in ſñia iur[.] aut hominis.que fauorabilis eſt q̄ ad hoc quia medicinalis eſt. Hic ār loq̄tur in odioſa pter opponētium dolū.igitur hic potius intelligeremus de minori.ar.c.odia.j. de regu. iur[.] Nomē excōicatoris debz exprimi ex cauſa.que habetur hic in glō. verbi nomen .Et q̄d ſi opponit ſñia excōicationis late a canone? Dic q̄ tunc debz exprmi nomē canonis pprīū aut ꝓpetentibus indicijs dz canon ſpecificari.quia nō eſt licitū vagari in incerto.vt hic fm Hoſti .et Archi.Fatetur tñ Jo.an.q̄ ſi exprimatur cauſa ita q̄ auferatur incertitudo videtur ſufficere.de quo h̄ latius p eum.et qualit̄ probari debz dicit hic tex .aptiſſimis documentis. et ſic non ſufficeret pbare euz qñq; fuiſſe repulſū.fm Jo.an.in.c.cuz dilectus.de or pgni.ſup.g.penul. Nec ſufficeret pbare famā.fm Jo.an .in c.prudentiā.ſup verbo ꝓpetentē .de offi.dele.quia fama equiparatur ſolū vni teſti.vt notatur.iiij.q.iij. verſ. itē ſepe.An autez ſufficeret proba re denūciationē.vid̄.hic.g.in verbo nomen.in fi.que.ſentit q̄ non. licet Hoſti.tenuerit ꝓtrarium.Sz dic q̄ aut opponitur excōicatio in vim pemptorie.exempla ſunt.hic in.g.verbi opponit et tūc ꝓcedit glō.hic.aut in vim dilatorie et tunc ꝓcedit opinio Hoſti. Nō diuerſitatis ē quia primo caſu agitur de maiori p̄iudicio q̄ ſcdo.Ideo tunc plenior req̄ritur pbatio fm Bomi.Jo.de ſco Geor. Jmo.et doc.et ē deci.rote .cclviij.in noua que incipit.Item licz .De iſto aūt termino octo dierū.an p̄t plongari glō.in verbo octo. ſentit q̄ nō et ſequūtur doct.

Tertia con. Succūbēs bis ꝑter defectū probatōis excōicationis repellitur a prāte excipiendi de excōicatiōe in eadē inſtātia ampli⁹. Probatur hic in verſ. quiſo .Fallit autē hoc in duob⁹ caſib⁹ in tex .poſitis. Et hāc pclonē et pcedētē itellige d̄ dilatoria excōicatōis.Quid aūt de pēptoria.vi.in cle.fi. de appel.

Quarta con. Excōicatio p̄ ſñiam oppoſita ipſi⁹ executionez ipedit.ſz ſñiam nō tollit. Probat hic in verſ.ſz ſi poſt. et ſic acta in iudicio cum actore etiaz publice excōicato valēt.q̄d verū.ſi ſint acta cora ordinario.Si ār ſūt acta coraz delegato q̄d iuris? vid̄.p.g.in.c.j.ſ.eo.li.de reſcp.et ibi dixi. Habem⁹ igit̄ h̄ vnam exceptionē dilatoriā q̄ ipedit ſñie executionē Jō ec̄ cora executore mero p̄t opponi.vt h̄ i.g.verbi ipediet.etſi nō admittēt eā ab eo appellari p̄t fm Jo.mō.De alijs exceptionibus ſimilibus.vide in.c.q̄ ad conſultationem.ſupra.de re iudi.et per Jo.mō. hic.et plenius fm Hoſtien.in ſūma de offi.delega.in.ſ.que delegari ad fin̄.Dicit tamen Johannes.anō .q̄ executor merus examinabit ſummarie huiuſmodi exceptiões. ſed nō p nūciabit ſup illis.ſed ad delegātem

partes remittē debz.c.de cetero.s̄.& re iudi.sec⁹ est in mixto executore.q̄ omnes rōnabiles exceptiōes admittere debz ⁊ examinare ac terminare c.accepim⁹.de eta.et quali. Et q̄s dicitur mer⁹.⁊ q̄s mixtus executor.vi de pulcram.g.in.c.prudentiam.§. q̄ vero.de offi.deleg.

Ultima con. Debet iudex excōmunicatum publice ex suo officio repellere. Probat hic in fin.tex. Ex quo patz cas⁹ in quo iudex supplet ex officio & quo in.g.añpenul. Rō aūt hui⁹ conclusionis est periculum animarū.fm Hostiē.qui dicit hanc prouisionē vtilē vt xp̄iani timentes incōmoda circa absolutionem petendā nō dormiāt.put multi faciunt.vt patz in.c.fin.s̄.de peculio. Quis aūt dicatur publice excōicatus.vid.p.g.in verbo publice.in cle.j.de sepul.

Am quidaz iudices seculares recusant admittē exceptionē rei iudicate per ecc̄iasticū iudicē in casu etiā q̄ de iure aut ꝓsuetudine ꝓgnoscendi habuit ptātem. Ideo papa decernit eos ꝓpellendos a locorū ordinarijs per censuram ecc̄iasticam ad hmōi exceptionē admittendā. Quia etiā ecclesiastici iudices debent corā eis admittere exceptiones rei iudicate p̄ secularē iudicē.dūmodo nō inducant periculū animarum Hoc.dicit

Dria ⁊. Iudex ecc̄iastic⁹ iurisdictionē exercet in laicos de iure cōmuni in casibus.aut etiam cōsuetudine. Probatur hic in principio.et facit.c.si clericus in fin.s̄.de foro.competen. Nā consuetudo dat iurisdictionez .vt h̄ in.g.iij. Q̄n autē de iure adducit exempla hic in.g.iiij. Et dicit Paulus circa hoc q̄ in spiritualibus et matrimonialibus et annexis cognoscit etiam inter laicos.c.tuam.de ordin. ꝓgni.c.causam.qui fi.sunt legi. Similiter in articulis fidei ⁊ in crimine hereſis.sed tunc executio finalis spectat ad iudicem secularez.c. excōmunicamus.j.s̄.de hereti.et .c.cum fm leges.j.de hereti. In alijs criminib⁹ distinguendum est. Aut enim sūt introducta per ius canonicum .vt est crimen symonie.et ecclesiasticus ꝓgnoscet.c.cum sit generale.de foro cōpeten. Aut per vtrunq̄ ius.⁊ sic locus est preuentioni.arguñ.c.tue,de procurato.de quo vide glosam que est notabilis.in.c.nos inter.de pur. canoni.

Secunda con. Inter easdē personas opponi potest exceptio rei iudicate coram quocunq̄ competēti iudice. Probatur hic in textu. Et que requirūtur ad hoc q̄ obstet exceptio rei iudicate .vide hic in.glō. notabili.i verbo admitti .et vid.plene per Innocen.in.c.finali.de ordi. cogni. Patet igitur q̄ sententia lata ab vno competenti iudice debet seruari ab alio cuiuscunq̄ etiam sit iurisdictionis.alias dicitur contemnere illius iurisdictionem pro quo cōtemptu potest puniri .vt hic in tex. Nam secularis ab ecclesiastico excommunicatur premissa monitione.fm doctores.per.c.administratores.xxiij.q.v. Ecclesiasticus autem per superiorem suum punitur pena debita.vt hic in tex.

Ultima con- clusio ad mittit iudex eccłiastic⁹ exceptionē rei iudicate p laicum.si ex sñia surgeret periculū animarū.Probať hic in fi.tex. Et pone exēplū forte in vsuris .Et videtur ex istis q̄ iudex eccłiasticus non exeq̄tur sñiam laici.nisi pri⁹ ꝓgnoscat an sit p̄iudicialis anime.ō q̄ in.c.j.s.de offi.or.

De prescriptionibus.

Episcopus qui decimas aut eccłias ab eo p aliū eṗm petitas dicit se legitime prescripsisse.si infra alteri⁹ diocesim sint cōstitute .oportet titulum ꝓbare.quia ꝓtra ipm facit ius ꝓmune.licet em̄ regulariť in prescriptione rei eccłiastice bona fides sufficiat.Si tñ ius cōmune aut p̄sūptio contra p̄scribentē faciat.eē est nc̄ari⁹ titul⁹.nisi tāti tp̄is allegaretur p̄scriptio cui⁹ ꝓtrarij non existit memoria.Hoc dicit

Ex tex- elicitur talis ꝓclusio ṗma .In p̄scriptiōe rei eccłiastice sufficit p̄scribēti bonā fidē habē.Probatur h in versi. Nā licz.et in.c.de q̄rta.et.c.vigilāti .et p g.c.si diligenti.s.e.et hoc verū regulariť.fallit in duob⁹ casib⁹ h in tex. positis.Primo si ꝓtra p̄scribentē facit ius ꝓmune.vt hic .tunc em̄ requiritur etiā titul⁹.Aliud exēplū est in c.illud.xxiij.dis.Et hoc verum siue q̄s agat ex p̄scriptione.siue ꝓueniať. vt h in.g.magna.q̄ ponit septē opiniones circa ꝓbationē tituli.et vltimā dicit hic approbatā.q̄ erat etiaz opi.Ber.in.c.si diligēti.s.e.ti.Secū d⁹ cas⁹ in q̄ req̄riť ꝓbatio tituli est qñ saltē p̄sūptio ē ꝓtra p̄scribētē.pone exemplū in.c.si diligenti all.Itez in plato.q̄ exigit grauamina a sbditis.p̄sumiť em̄ q̄ subditi poti⁹ ex timore p̄stent.q̄ ex debito.ideo nō p̄cedit p̄scriptio ꝓtra eos sine titulo. vt j.q.j.nullus.7.x.q.iij.q̄ ꝓgnouim⁹ Idē qñ epus alium eṗm aut miles militē sepi⁹ recepit ad pranciū aut hospiciū.illud em̄ p̄sumiť factum ex gra 7 charitate .Ideo si recept⁹ ptē dit se p̄scripsisse p̄sūptio est ꝓtra eum Ideo debz allegare 7 ꝓbare titulū vt nōtur.de cā poss.et ꝓxie.sup.glō. verbi dante.fm Bami.Ex dictis patet.q̄ vbi quis p̄scribit ꝓtra ius cōmune plura requirūtur.Primo requiritur em̄ possessio.vt in regula sine possessione.j.de reg.iuris.Scdo requiritur bona fides.vt in.c.vigilanti.7 c.si.s.e.et in regula maleficei.j.ō re. ius].Et q̄s dicit bone fidei possessor et quis malefidei possessor .vi.gl.penul.in.c.si diligenti.supra .e .Tertio req̄ritur iustus titul⁹.vt h.Et licz titul⁹ sumiť multiplicit.vt notať .p.g. in.c.dudū.ij.sup̄.de elect.sup verbo i titulatam. In ꝓposito tñ capiť ꝓ cā dñij adq̄rendi.q̄ tituli habentť .ff.de vsucap.post illā rubricam in titulis octo sequeñ.et p Hosti.in sūma hui⁹ titu.in ṗma parte In prescriptioni b⁹ei decem vel viginti annorum et vsucapionibus indistincte requiritť titul⁹ Insti.e.ti.in ṗn.

Secūda con- clusio et fiñ.In p̄scriptione tāti tp̄is cuius initiū non ē memoria hoīnū.nō oportz ꝓbare aut allegare titulū.Probať h i fi.tex.7 intelligē etiaz si ius cōmune sit p̄ p̄scri

bentē. vt hic ꝓbatur Et rō ꝓclusio-
nis ſm Archi. ⁊ Jo. mo. eſt. quia ex
tāto tpe ꝑsumitur titul⁹. et putāt q
ꝑsumatur ti. ꝓ suo. vt. ff. ꝓ suo. l. j. in
pn. et. l. iiij. in fi. Debz tñ ꝓbari tēp⁹
tā longum Et qūo illud ꝓbatur cu
ius initij non est memoria. vid. ħ in
glō. fi. quā singulariter nō. et cuius
etatis debēt hoc casu eē testes? Dic
ſm Bomi. post Lapū. q ad minus
erunt. liiij. annorū. vel saltē tāti tpis
vltra. xl. annos. q fuerūt doli capa
ces tempore quo videre inceperunt
ꝓ quo. g. fi. xxxvij. dis. c. relatum. ō
quo per doct. j. de ver. sig. c. veniens
et. s. e. ti. c. cum nobis

I qui propter delicta vel excessus suos bo
nis suis q̄ a romana aut alijs tenēt
ecclijs sint priuati. null⁹ talia bona
apprehendens aut occupans ꝑt pre
scribere. nisi contra ecclām romanā
centenaria, ꝓtra alias q̄dragenaria
annorum ꝑscriptiōe. Si vero post
mortem aliqs detegatur fuisse here
tic⁹. qui in vita putabatur catholi-
cus. bona sua quadraginta ānorum
spacio prescribūtur. etiā contra ro-
manam ecclām a filijs suis. nepotib⁹
aut alijs heredibus suis extraneis.
duz tamen catholicis. Hoc. d.

Prima con- Centenaria ꝑ
scriptio preiudicat ecclie romane. q̄
dragenaria alijs iferioribꝰ ecclijs. in
omnibus reb⁹ ꝑscriptibilibus ꝓ-
batur hic in tex. cū concor. in. g. all.
licet olim omnes ecclesie gaudebāt
prescriptione centum annorū. l. fin.
C. de sacrosā. ec. Et intellige cōclu-
sionem. dūmodo dicta prescriptio
centum vel. xl. annorum legitime sit
ꝑpleta. de q̄ in. c. s. pri. quia requiri
tur possessio ꝓtinua. bona fides. et
q̄nq̄ titul⁹. vt ibi dixi Et q̄ dicatur
ecca rōna hoc casu scz ī cētenaria ꝑ
scriptione. dicit Archi. q ecclia late
ranen q̄ est patriarchalis in q̄ pa-
pa sūm⁹ patriarcha residet. xxij. di.
c. j. de quo dixi in. c. fūdamenta. s. e.
li. de elect. Res igit illius ecclie et ge
neralit omnes res q̄ ad dispositio-
nem sūmi pontificis imediate perti
nent. gaudent isto priuilegio. c. ad
audientiā. s. e. ti. nō aūt possessiōes
ecclie beati Petri. et tñ patrimoniuz
pape et ecclie. dicitur patrimonium
beati Petri. ſm Hugu. in. c. nemo
xvi. q. iij. de quo in. c. auditis. s. e. ti.

Secunda con- Licz here-
tici ipo iure bonis suis sint priuati.
tñ spacio. lx. annorū taz ꝓtra roma
nā q̄ alias ecclias bona hmōi per
possessores catholicos ꝑscribuntur
si ipi dū vixerūt putabantur catho
lici. Probat hic in scda parte text.
iūct. c. cuz ſm j. de here. Ex quo ha-
bem⁹ hic spāliter casū. in q̄ prescribit
etiā ꝓtra romanā ecclām spacio. xl.
ānorum. Et rō spāabilitatis est favor
religionis et in odiū hereticorū. vt
hic in. g. fi. et demū post mortez eo-
rū currit ista prescriptio. quia sicut
in vita non prescribitur crimini. ita
nec bonis. l. apostatarum. C. de he-
reti. nec habet locum hic tex. et pclu
sio. si ante completaz prescriptionez
detegantur defuncti fuisse heretici.
ſm Jo. an. p tex. hic dū dicit. detegā
tur. facit. c. veni. s. e. ti.

De sentētia et re iudicata.

AZeterni iu- dicis tribunal.non habeat illū pro reo quē iudex iniuste cōdē nat.vult papa q̄ iudices ecclīastici caueant.q̄ in iudicijs eorū odiū.fa uor.timor.aut p̄miū.sibi locū z non vsurpent.Etsi aliqs iudex eccliastic⁹ contra conscientiā ꝓpriam et contra iustitiā in grauamen alicui⁹ partis fecit aliquid in iudicio p̄ gratiā.aut munera.suspens⁹ ē p̄ ānū ab officio et condēnand⁹ parti lese ad extima tionē litis.Etsi hmōi suspensiōe du rante se ingesserit diuinis .efficit ir regularis.a qua irregularitate neq̄t absolui.ab alio q̄ p papā .Et nihi lomin⁹ locū habebūt alie cōstitutio nes.que iudicib⁹ male iudicātib⁹ in fligunt penas diuersas. Qui enim in multis offendit dignum est vt in multis puniat. Hoc dicit

Prima con- Quattu or sūt q̄ humanū peruertūt iudiciuz.odium.fa uor. timor.et p̄miū.Probatur hic ī tex.et in.c.q̄ttuor.xi.q.iij.Et ideo iu dices debēt cauē .i. euitare.ne ex ali q̄ eor̄ male iudicent.Et qō de odio dicit.intelligitur de odio puato.vt h in.g.odium est vicior̄ licitū est.q. q.j.odit.Itē et odiū culpe q̄ inducta ē p̄scriptio ad negligentiā puniēdā licitū est.c.vigilanti.de p̄scp.Hō de fauore dicitur.intelligit de malo fa uore.xi.q.iij.c.non solum .versi.Itē timendum.non aūt de bono fauore quē iudex p̄t impēdere.c.ex tenore. de foro coinpe.s. Timore etiam nō iudicabit.quia timor peruertit opi nionē et hebetat intellectuz.iij .q.v. c.accusatores.Cum omni igitur so licitudine et mentis lib ertate pro cedē debet iudex.ij.q.vij.sicut.fm̄ ar chidi.Itez premij expectatio ꝓhibi ta est in iudice.tam scz tacita q̄ expl sa.scz connētiōalis .quia qui rite iu dicat z premium remunerationis ex pectat.fraudem in deo perpetrat.xi. q.iij.qui recte.Et penas aliquid dā tis z recipientis pecuniam.vide.l.ij. z auc.nouo iure.C.de peñ.iudi.ma le iudi.z Valerius maximus.lib.vi. scribit.q̄ rex persarum iudicem cor ruptum fecit excoriari et ad terrorē aliorum fecit pellez sedi tribunalis affigi

Secūda con- et finalis Ecclesi sticus iudex scienter iudicans male o bnoxius est multiplici pene hic ex presse.Probatur hic ī tex. Et dicit de ecclesiastico iudice. quia licet dis positio tex.locum habeat in laico iu dice.Ita vt ille etiam tenere habeat hic contenta.tamen si contrariuz fe cerit non punitur pena hic conten ta.fm.g.h in verbo eccliastici.ff.alia pena .de q̄.C.de pe.iudi.ma.iudi.q̄ totū.Et ad hoc q̄ iste pene locum habeant sex exiguntur copulatiue. .Primo q̄ iudicet contra scienti am.Scdo q̄ contra ius iudicet .nec alterum horuz sufficeret.vt hic in.g. verbi et contra.Tertio q̄ faciat ali quid in grauamen alteri⁹ partis scz actoris aut rei.Si igit grauat nota riū nūciū aut aliū nō hz locū pena. aut si p̄cedit die feriā sine grauami ne fm Fran.Quarto q̄ in iudicio grauet.alias sec⁹.fm Jo.mō .Quin to q̄ aliquid faciat Intellige d̄ his que habentur in.c.quoniam contra de probat.fm Joh.and.post Host. Idez tamen si omitteret aliquid in grauamine partis.qō facē deberet.

De Sententia et re Judicata

De prescriptionibus

quia ⁊ ille facere dicit ſm Bon vtp batur xxv.q.i. Ideo vbi dicit q̄ ꝓtra ſtatuta agit qui illa non obſeruat. et eſt glo.in.c.i.de vſur. Sexto requirit q̄ per gratiā.i.ad preces.vl̄ ſordes.i. pecuniā aut preciū id fecerit ſm Archidi.qui etiam dic̄ q̄ ſi ad preces fe rat ſnia retractat̄ l.ſeruo inuito.ff. cuz ꝓtor.ff.ad trebel. Si p preciū nulla ē l.venales.C.qñ ꝓuocare non ē necl. canoniſta.ij.q.iij. Etſi aliquid horuz ceſſauerit ceſſant pene huius tex.que ſunt tres. Vnaz primo efficit prodig⁹ fame ſue.et pſecutor q̄rij honoris ſic̄ et quilibet.alius qui ducit vitā enor miter diſſolutā.c.fi.ſ.de appel. Sc̄o talis eſt ſuſpēſus per annū ab officio iudicandi ſcz et etiam diuino ſz doc. quod innuit lr̄a ſequens de irregularitate. Ex qua nō q̄ ſuſpenſus a iure ſe ingerēs diuinis efficit irregularis. de quo per doc.in.c.fi.de cle.ex. min. Et quid ſit irregularitas. et vnde ſūpſit originez. vide per Inno.in.c.niſi cum pridem.de renun.et Spe.ti.ij .ſ. iuxta.in prin. Et hic per Joh.and.et Bon̄.et dicam in.c.i.ſ. caueant.j. e. li. de ſent.exc. Et ꝓbat h̄ tex.q̄ ſolus papa diſpenſat cum irregulari. de quo i .c.clerici.de cle.ex.mi. Tertia pena eſt q̄ ꝺemnādus eſt parti leſe ad intereſſe.ꝓcor.l.fi.C.de pe.inō.q̄ mal.inō. Sunt et alie pene Judicis male iudicantis vt patet ex fine tex.et glo.hic i verbo ꝺemnandus.

De apostolice et j. Fredericus Imperator de quo in text. ꝑmo fuit fidelis. poſtea eccleſiam multipliciter impugnauit. et varios exceſſus ꝑmiſit. ꝓpter quos fuit a Greg.ix. excōicatus. et poſtea p Inno.iij (cui⁹ eſt hec decretal̄) fuit per ſpeciales nūcios et magne auctoritatis viros req̄ſitus. q̄ prelatos et clericos quos habuit captiuos relaxare vellet et reſtituere. q̄ ipſe dñs Papa et ſui Cardinales quantū in eis eſſet. optarent ſecum et cū oibus hoīibus pacez habere. et q̄ ijdem nuncij poſſent tractare pacem. et audire ſatiſfactionē. quā velit pro oibus exceſſibus ꝑ quibus excōicatus erat facere. Etſi eccia euz ꝓtra debitum et iuſticiam leſiſſet parata erat corrigere et emēdare ſm di ctamen Regum. prelatoꝝ. ⁊ principū propterea ad tutū locū aliquem ꝓuocandoꝝ. Idem tñ Imperator induratus. obſtinatus⁊ ſuperbus hmōi monita et preces nō curauit. Quare papa non valens eius iniq̄tates ampli⁹ ſuſtinere ſine graui chriſti offenſa. ipz Imperatorem ꝓpter piuriū qō ꝑmiſit violando pacem int̄ eccleſiam et ipz reformatā Item propter ſacrilegiuz qō ꝑmiſit capiendo Cardinales ſancte Romane eccleſie. et alios eccias p̄ latos ad Concilīū miſſos. Item propter hereſes non leues ſed difficiles. Item ꝓpter multa grauamina in ſubditos regni Cecilie (quod ē patrimoniū ꝓpriū eccleſie) per ipſuz illata Et quia non ſoluit Pape penſionez pro eodem regno debitaz. et propter multa alia delicta hic i tex.deciſa. deposuit ab imperio cuz conſilio Cardinaliuz et totius Concilij. et omnes illos qui eidem fidelitatis iuramētis ſunt aſtricti. a iuramentis hmōi ꝑpetuo abſoluit. Inhibens ne aliquis ei dez tanq̄ Imperatori aut regi de cetero obediat. aut ei conſiliuz. auxiliū aut fauorem impendat. Contrarium facientes ipſo facto excōicat. et electoribus imperij poteſtatē eligendi aliū in Imperatorē concedit. et de regno Cecilie dicit papa ſe cū conſilio Car

dinaliuz velle ꝓuidē. ꝓut melius vi/
detur expedire. Hoc dīc vsqꝫ in finē.

Prima ꝯ. Papa in facti. arduis ꝑsertiz ꝓtra Imperatorem habet requirere consiliū maxime suoꝝ fratrū. Proba tur hic in suprascriptione iuncta gl. .i.ꝛ in.ℸ.nos itaqꝫ.ℸ.e.c. Et ꝓcedit hec ꝓclusio de honestate.non autē de ne/cessitate.ꝙ papa habet liberaz admi nistrationem solus.ꝛ tollere ꝑt deter minationē Concilij.vt in.c. significa sti.s̄.de elec. Fecit igit̄ istud Papa de consilio Concilij.ad tollendam oēm suspitionē mali.et vt claudant̄ detra/hentiū ora ſm Jo.an. Hinc etiaz est ꝙ Papa nō ꝓmittebat hic revocatio nē sue sententie Concilio. ꝛz sibi ipsi. offerebat tū se paratū illam revocare de consilio Concilij.facit dictum.c.si gnificasti.et.xi.q.iij.patet.et.c.seq.De materia vide Jo.mō.et post eū doct. in.c.super eo.ℸ.de heret.

Scdā con Potest Papa ꝓpē supiozitatē quā habet.ex causa deponē Jmpera torem Probat̄ hec ꝓclusio hic in tex. Ex qua autē causa id possit dicit hic in glo.verbi grauissima.ꝙ licet ꝑlati clerici ꝓpter qōlibet magnum crimen possunt deponi.vt in.c.i.lxxxi.dist.de quo per Ant.de but.in.c.at si clerici. de iudi.tū Imperator deponi nō pōt nisi ꝓpter crimen grauissimuz et maxi mū.ex quo generat̄ scandalū ꝛ timet̄ periculū.quia ipse ꝓest q̄si oīmbus christianis.vt vij.q.i.c.in apibus.Di cit tū Host̄.in.c.venerabilē. de elect. vt refert hic Jo.an.sup glo. quendaz Ep̄m in Concilio.de quo hic tex.lo quit̄ cōsultum.An et qñ papa possit Jmpatorē deponē.dixisse.ꝙ ꝓ mor/tali quolibet.tū graui et incorrigibi li.maxime cū per illud scandalisat̄ ec/clesia vt hic fuit.allegauit nō.ꝓ Hu/get.et Jo.xl.dist.ca.si papa.et.ca.ali/ xv.q.vi.vbi patet ꝙ Papa deponit Regem Francoꝝ ex causa quē nō co ronat nec examinat. fortiꝰ ergo Jm/peratorē quem coronat et sibi subest. deponet.ꝓpter suas iniquitates. cxvi dist.c.i.cum similibꝰ. Quattuoꝛ autē grauissima que hic Fredericus cōmi sit enumeranꝫ hic in tex.scz periuriuz sacrilegiuz.hereſis.et detractatio feu di Et illa nō pro statutis que dicunt penā augendam in grauissimis.Etsi dicat̄ Tantus princeps nō accusatus denūciatus aut citatꝰ deponi nō de/buit.per.c.i.de cā poss.et ꝓ.cum simi libus.Solo dixit Ep̄s in Concilio de quo in tex.interrogatus.istuz Jm peratorem tūc fuisse citatū. Et dato ꝙ non fuisset citatus. Kñdebat ꝓ nō. Jo.ij.q.i.manifesta.c.cum sit.de appt et.c.bone.de electi.ℸ.contra.Et sic vo luit ꝙ in notorio non requirit̄ citatō de quo plene in.c.vīa.de coha.cler.et mu.c.ad nr̄am.iij.de iureiu. Dicit etiam ꝙ notoria erant crimina ist̄ Fre derici.

Ultima ꝯ. Prelato de posito adi/gnitate feudatarij et alij qui sibi iura uerunt a iuramento sē absoluti. Pro batur hic in fi.tex.Et sic patet ꝙ iura mentū ex parte recipientis non est ꝑ/sonale sed reale durans.q̄ndiu manet ille cui iurat̄ in dignitate ſm Boñ.ō quo in.c.veritatis.s̄.de iureiurl.

Qui habent eligere Imperato rem.vide hodie in gl.pen/ Et an Papa possit electores imperij ꝓuare ptāte eligendi.Dicit eadē gl. ꝙ non sine causa.Et infra quantū tē pus teneant̄ eligere.vide hic in gl.si. que dicit tempus eis non esse determi/natū.Quo aūt iure electores isti hñt

ius eligendi Imperatorem dicit Joan. q ab ecclesia. de quo in. c. venerabilem. s. de elec.

Sex causas que pacem impediunt in seculo. vide hic ī gl. verbi pacem. quā singulariter nō. Et dicit Bom q quia diuersitatē corporū sequit diuersitas animoꝝ. c. ꝙa diuersitatem. de ꝓcess. ꝑbend. Ideo propter hanc diuersitatem animoꝝ non potest haberi pax in hominibus. nec deus ex ordinata charitate pacez facere posset in mundo ſm Paul.

bbate de bonefam

proponente contra hospitalarios hierosolymitanos q locus de rosellis. cum suis finibus spectaret iure ꝓmuni vel q̄i ad monasteriū suum. ex donatione regis arragonum. et propterea eēt monasterio suo adiudicandus. et hospitalarij inde ammonendi. Hospitalarij pro defensione sua allegarunt. q auus pater dicti Regis prius eisdē predicta donasset. valide. duz adhuc essent sub potestate saracenoꝝ. et sub conditione illa si ad manus fidelium redirent. z per consequens statim deuenirent ad christianos. ad eos eēnt deuoluta. Presertim quia donationi rerum donatarū qualitas non obstabat. nec natura. Itez q etsi constaret monasterio populeti a Rege arragonū predicta esse donata. et ab abbate z monasterio populeti eadem. monasterio bonefam donata. tū illa donatio facta fuit. postq̄z lis inter abbatē et conuentum monasterij de bonefa. et hospitalarios esset ꝓtestata. etsi sic aliquod ius haberet monasteriuz de bonefa. tū non esset in iudiciuz deductum. et per consequens ex eo iure nō esset pronunciandū. Replicabat pro parte abbatis z conuentus de bonefa. q cum Rex arragonuz suo studio ac diligentia ab infidelibus predicta adquisiuisset loca. z essēt sua propria. non obligaret eū donatio aui aut patris de eis facta. cum ad manus fidelium peruenirent. Itē q etsi donatio facta monasterio de bonefa. per monasteriuz populeti sit facta post litis ꝓtestationē. tū debeat valere et ꝑdese monasterio de bonefa. agenti. cum hēat causam idoneam. et de iure suo constet. licet post acceptum iudicium superuenerit. prout etiam sufficit reo eius interesse tempore sententie ferende. Sed duplicādo proposuerunt hospitalarij q tā aui donatio q̄ dictoꝝ locoꝝ adquisitio nomine regni sit facta. Ideo donatio aui debeat censeri valida. Itē q non debeat iuuare donatio facta post litis ꝓtestationē monasterio de bonefa. quia quando aliquis agit expressa certa et speciali cā licz postea alia aut similis superueniat. tū illa in iudiciuz deducta dici nō poterit. Secus siquis ageret seu peteret rem in genere. sine certe cause expressione. quia forte aliquem generaliter sibi obligatū. aut rem aliquā ad se iure dominij vel quasi pertinere. q tunc Judici incumbit inspicē. an sufficienter de intentione cōstet actoris aut etiam ex causa postea accidente. Tum primo quia etsi petituz fuit primo indebite. non minus tū valuit et tenuit iudicium postea subsecutū. Tū scō quia nec Judex taliter ꝯcognita veritate posset cum bona cōscientia pronunciare ī contrariū. Tum tertio quia parum prodesset reo si non condemnaretur ex hinōi causa superueniēti. quia statim eo absoluto. alio instituto contra cum iudicio ex illa essz condemnandus cā. Cum igit abbas

monasterij de bonefa. dixit predicta loca ad suum monasteriū spectare ex predicta regis donatione. nec illud ꝓbauit. sed ꝙ donata fuerunt eidē ab abbate ⁊ conuentu monasterij populeti. de quo nihil dixit in suo libello. nullū ꝓmodū ex hmōi donatione deberet reportare. Attendens igit̄ Cardinalis cui hec causa fuit ꝓmissa. hāc allegationem hospitaliorū iustam et equam. et ꝙ abbas et conuentus de bonefa. non probauerūt donationez regiam sibi factam in petitione et libello eorum expressam. ab eorum petitione de mandato papez consilio Cardinaliuz. hospitalarios sententialiter absoluit. et papa sententiaz ei⁹ ꝓfirmauit. Hoc dicit tota decretalis

Prima ꝯ. In actione realí debz exprimi causa propinqua. in personali cā remota. cuius expressio in reali nō ē necessaria. Probat̄ hec conclusio ḥ in ꝓncl. Et pro intellectu huius scias ꝙ actio personalis oritur ex obligatōe tanq̄z ex matre ⁊ causa proxima. ⁊ obligatio ex contractu que est causa remota actionis personalis. Probat̄ in .l. licet. ſ. ea obligatio. ff. de ꝓcura. Et hec remota est exprimenda in libello actionis personalis. Unde in certi cōdictione que ex mutuo ꝓpetit ita format̄ libellus. Mutuaui. T. x. Ecce cōtractus mutui qui est causa remota q̄ .x. requisitus recusat mihi restituere. quare peto ipsum ꝓdemnari ad dandum mihi dicta .x. Non aūt sufficeret exprimere causaz propinquam. puta obl'oz. quia libellus remaneret generalis⁊ incertus. nec super eo reus posset deliberare. Ideo non est admittēdus. vt hic in glo. verbi obnoxiū. In reali aūt actōne est totum econtra. q̄ ibi ex necessitate est exprimenda causa ꝓpinqua. que est dominiū vel q̄si dominiū. Non aūt necesse est exprimere remotā. hoc est titulū seu causam per quē querit̄ dominiū. Nec tñ causa remota hic ī tex. etiam fuit expressa dū monasteriū dixit ista ad se spectare in re dominij. vel quasi ex titulo donationis Regis ꝛc. Et ex hac expressione succubuit monasteriū. cuius ratio ꝓz ex sequenti ꝓc'one

Scda con. Si in libello actionis realis exprimat̄ causa certa specialis. oportet illam probare. alias exprimens eā etiam alia sufficienti ꝓbata debet succumbere. Probat̄ hic in ſ. ceterū. ⁊ in ſ. prefatus. Et quia monasteriū non ꝓbauit donationem Regis. quam libellauit. ideo succubuit. lata tñ sentētia et absolutio hospitalarijs potuisset monasteriuz adhuc semel egisse ex alia causa nō expressa in priori iudicio. nec obstaret exceptio rei iudicate. Secus aūt vbi in reali actione q̄s non exprimit causam aliquā remotā sed simpliciter dicit rem ad se spectaē iure dominij vel quasi. tunc enim videt omne ius suū in iudiciū deducē. et ꝑt probare quālibet causam et obtinebit. etiaz ex causa post litē inchoatam superueniente fm iura canonica ⁊ equitatem canonicaz. licet fm iuris ciuilis rigorem ꝓtrariū esset dicendum vt sentit hic gl. in verbo expssa. Mā si reus ex hmōi causa supuenīēte probata nō ꝓdemnaret alio iudicio ꝓtra enim institutum et iterato ꝓbata causa condemnaret cū maiori grauamine q̄ si ex priori iudicio fuisset cōdemnatus. Ideo hoc casu ius canonicū prouidere voluit. et seruandum est in foro ecclesiastico et ciuili subiecto ecclesie. In terris autez imperij leges essent seruande. et sic nisi ex causa

ante inchoatum iudiciuz sibi competente doceret de iure suo deberet condemnari Fin legistas.l.vnica.C.de alie.iu.mut.cā fa. Item ex sentētia lata ex processu super libello generaliter. nulla certa causa expressa.dato. oriē exceptio rei iudicate generaliter obstans volenti agere postea ex quacūq causa speciali et certa expressa vt h in glo.verbi conscientia. Et idem intellige per omnia si in personali actione generaliter dico talem mihi.obnoxium nulla certa causa expressa. q libellus reo non opponente admittiē et actor quālibet causam probare potest.et sententia contra eum lata generaliter parit exceptionem rei iudicate.vt hic in glo.verbi obnoxium.z in glo.verbi conscientia. Et per hoc patet intellectus huius.c.et ea nō. et vide plenius in.l.i.ff.de eden.et in.l.edicta.C.eo.et in.c.ij.s.de lib.obla.

Tertia Licz contraria allegās vt actor nō est audiēdus. ex consuetudine tamen admittiē libellus alēnatiuus. si dicorem ad me spectare iure dominij. vel quasi in actione reali. Probaē hic in principio tex.iuncta glo.iij. que etiaz ostendit quando quis possit rem petere iure dominij.z quando iure quasi dominij. et circa hoc tractat plene materiam actionis publiciane. et dic vt in ea.

Quarta con Bonari non possunt donatione simplici res in potestate hostium constitute. donari tamē possunt sub conditione. si ad manus donātis reverse fuerint. Prima pars probatur quia tales res donate non possunt tradi.et sic donatio non pōt habere effectum.ideo non valet sicut nec stipulatio hominis aut fundi in potestate hostiū constituti.l.liber homo.et.l.si stipular.ff.de ver.ob.z Insti.de inuti.sti.in prin. Scōa pars probatur hic in versi.allegabaē.iunc.gl. verbi rigorem. Hoc enim casu respici debet tēpus existentis conditionis etsi ea adueniente non obstat rei qualitas aut natura de quo hic in gl.verbi qualitas.valet donatio. etsi sit facta ecclesie statiz res donata efficitur res ecclesie sine reali traditōne. quod est speciale in ecclesia cuz alias semp requiratur traditio ad dominij translationem.l.vt inter diuinum.C.de sacrosanc.ecc.iunc.§ per traditionem. Insti.de re.di.et in.c.ij.de consuet.s.

Quinta Donatio facta per Regem trās it ad ipsius successorem Probaē hic in§ sed adhuc. quod verum quando facta fuit nomine dignitatis.z de bonis dignitatis.prout hic factum fuit secus si facta esset de bonis priuatis. quia tunc non transit ad successorem et ita procedit hic§ pro parte Et qa in dubio adquisita per regez iusto in bello.videē adquisita intuitu dignitatis.et non persone. Ideo nepos regis arragonuz qui dicta loca recuperauit a saracenis vexillis regni. censetur ea regno recupasse. et sic dignitati.et sic purificata fuit conditio.et sic hospitalarijs facta donatio sortita erat effectum

Altima Exprimens i libello specialem causam.videē eo ipso ponere oia concomitātia necessario ad ipsius actus essentiam Probatur hic in§ prefatus.circa fi. Et sunt duo concomitantia causam specialem.scilicz loc9 z tempus. que tamen non concomitantur causam generalez seu generaliter propositam.vt hic in glo. verbi loc9

et tempus. Cuius ratio ē fm Jo. an. quia genera. locis et temporibus nō mensurantur. sed species fm iuristas id est individua fm logicos. habent tales concomitantias. Homo enim vt gen⁹ non generat. sed species vt dicendo socrates. ꝛ sic genera non mensurantur tempore. quod est mensura motus. qui solum est singulariū. Universalia enī intelligibilia sūt. nec mēsurari possunt loco et tempore. Quibusdaz tamen curiosis aliud videtur vt hic in tex. et illud verius de asperite iuris ciuilis fm Pau. et glo. hic in verbo expressa An autem locus et tēpus sint de substantia' instrumēti. vide hic in glo. verbi censeret. quaz nō.

uz ab vno arbitrozuz aut iudicum aliis presentibus. et mandantibus proferē sententia.

perinde est acsi ab oībus simul esset recitata. dum tamen recitās non in singulari sed in plurali numero. sua pronunciet verba. In electione tamen vt euidentius censeatur vnica. siue per viaz scrutinij siue compromissi procedatur est ab vno per verba singularis numeri pronūciatio facienda. Hoc dicit

Prima c. Ex pluribꝰ iudicibus aut arbitris electis. omnes debent pronūciare. aut vnꝰ sūiaz in pītia et de mandato aliozuz recitare. Prima pars ꝓbatur in. l. item si vnus. ff. Item si plures. ff. de arbit. c. fi. ī. de re iudi. Scda pars probaē hic in tex. Et ratio dubitandi tangitur hic in glo. i. Ratio autem decidendi est ꝙa quando vnꝰ de mandato aliozum pronunciat pinde est acsi omnes pnunciarent. Et ꝙ dicitur vnum posse de mādato aliozum pronunciare verum est dūmodo ipse sit vnus ex iudicibus aut arbitris. quia si esset alius non valeret sententia fm Joh. an. Ideo notanter dicit tex. si ab vno arbitrozum ꝛc. ꝛ ꝓbat. c. j. prox. Procedit etiam cōclusio quando omnes pcordant in vna sententia. alias secus vt in auē. vt nō expectl. sacras iuss. ff. si autem. coll. ix. fm Joh. and.

Scda con. Quando plures iudices aut arbitri committunt pronunciationem vni. tunc talis pnunciando debet vti verbis pluralis numeri. Probatur hic in tex. Et limita hanc conclusionem vt hic in gl. verbi oportz. Ratio autem conclusionis. quia licet solus pronunciet. tamen est quasi minister aliozum. ff. de consti. pec. l. eum qui. ff. Julianus. et. l. licz. Etsi vnus solus esset iudex. et proferret sententiaz per verba pluralis numeri. non vitiaretur fm Archiē. quod probat hic tex. quia ab ista prolatione. nisi vnū casum. electionis scz. excipit. Ergo in sententie prolatōne siue sit iudex vnꝰ siue plures. possunt vti verbis pluralis numeri. et ita seruatur in vno iudice quotidie.

Ultima con. Licet electio conficitur ex consensu pluriuz. pronunciari tamen debz per verba singularis numeri et per vnum tm̄. Probatur ff. in versic. licet secus. facit. c. sicut. supra de elec. e. li. Et ratio conclusionis patet hic in tex. Et procedit hec conclusio solum in illis electionibus. in quibus seruari debet forma. c. quis propter. ī. de elec. vt notatur in alleg. c. sicut. Et intellige conclusionem quan-

do verba pluralis numeri referrẽtur ad pluralitatem personaruin. secus si referrentur ad vnam personam tm̃. q tũc cessat ratio. nec propterea possũt dici plures electiones. exemplũ patet in eo compromissario electo qui dicit Nos. T. eps ꝛc vt patet in gl. fi.

Si sentẽtia diffinitiua debeat per iudicem

de scripti recitatiõe proferri. alias nõ meretur habere nomen sententie. nec est necesse ab ea appellare Tamen epi scopus ad instar illustriuin personarum. propter prerogatiuam dignitatis potest suam sententiam per aliuz recitare. Sententia etiam scripta partibus edita. non recitata per iudicez aut recitata per ipsum stando. non sedendo. nullius est momenti. Hoc dic

Prima ⁊ Circa prolationez sententie diffinitiue. talis requiritur solẽnitas substantialis. q ipsa sententia primo redigat in scriptis. et postea per ipm iudicem recitetur ex scriptis. Probat hic in principio tex. et l. i. ij. iij. C. de sen. ex pe. recitan. Ex quo patent tria ex quibus diffinitiua redditur nulla. Primo si non fuerit scripta. secũdo si ex scripto non fuerit recitata. tertio si per alium. non per iudicem proferat Alia multa enumerat Spec. in tit. de sen. prol. in ℣. Juxta. per totum. p doc in l. prolatam. C. de senten. ⁊ interlo. om. iuꝺ. Et dicit conclusio et tex. hic de diffinitiua. quia interlocutoria licet fit redigenda in scriptis. tamẽ potest proferri sine scriptura vt hic i gl. i. Idem etiam in precepto quod fertur in confessum ante litis contest. ℣z practicam glo. in. c. dudum. ij. de elec. et. c. ex parte. de ver. signi. ℣m Bon̄ h post dños de rota. qa illud preceptũ non est diffinitiua. alias ferri nõ posset lite non contestata. Quid autem si iudex nesciat litteras. Dic vt hic i gl ij. Patz etiam q sentẽtia non potest ferri per assessorem quia per iudicem tm̃ vt hic est casus. et tenet Archi. xi. q. iij. sũmopere. Item patz q si iudex sententiam scriptam haberet. sed exterius non legendo scripturam eam proferret. non valeret sententia: quia de scripto debz recitari sententia. vt hic in tex. Casus tm̃ qbus valet sententia sine scriptis lata. vide hic in gl. verbi illustriuin.

Secunda ⁊ Episcopi ⁊ alij illustres possunt proferre sententias diffinitiuas per alios. Probatur hic in vers. eps tm̃. et in. l. ij. C. de sent. ex per. reci. et ratio patet i tex. quia eos conuenit ampliori prerogatiua gaudere. Ex q patet epos esse illustres. De quibus ⁊ qui dicãtur superillustres. qui spectabiles. et qui clarissimi. vide in Spec. ti. de iurisdict. om. inꝺ. vers. ℣m canones. ij. q. vi. anteriox. versi. illud etiaz ⁊ glo. in ℣. sancimus. in auc̃. de illustr. et qui super eos sunt. colla. v. Et istꝺ intelligendum est de epo consecrato. et non de electo tm̃ et confirmato. qa dignitas ⁊ honor in hoc tex. proprie respiciunt ordinationem et consecrationem. c. ij. versi. sunt autem. supra de transla prela. facit regula que a iure. j. de reg. iu.

Ultima ⁊ Sententia sine recitatione partibus edita. aut a iudice stante et non sedente prolata ẽ ipso iure nulla Probatur hic in fin̄. text. et sic patent alij duo modi nullitatis. Et patz hic

q̄ hmōi sententia nulla non meretur dici sententia quia caret substantiali forma que dat esse rei.l.prolatam. supra alle. Nec est necesse a tali sententia appellare. si tñ appelleť ab ea. habebit appellatio effectum devolutiuū cause ad superiorem. licet non suspensiuū aut extinctiuum fm Joh.mō. et Arch.de quo p Inno. et Host.in.c. dilecto.s.de appel.et.l.si expressiui. ff. de app.recip. Ratio aūt quare iudex sententiādo debet sedere. dicit Bom q̄ cum magna deliberatione ⁊ maturitate debet sententia ferri .xi.q.i.sum mopere. Animus aūt in maiori quiete est sedendo.et idem est in alijs actibus iudicialibus.quia iudicis ē sedē. .l.a procedēte.C.de dilat. Anima enī sedendo ⁊ q̄escendo fit prudentior.vt hic et ibi. Quid aūt si iudex sederet i alta turri aut palatio. aut in equo sederet.vel esset infirmus⁊ non sciret sedere? vide hic in glo.fi.

De appellatóib' Ordino

bis ē lites diminuere et litigantes a laboribus subleuare. Unde statuit Papa q̄ si aliquis in iudicio vel extra a grauamīe vel interlocutoria ad se.apo.voluerit appellare.causam appellonis in scriptis exprimat.et apl'os petat. quos papa vult eidem exhiberi.et in eis quare appell'o non sit admissa.aut si eidē ꝓpter superioris reverentiam delatuz fit.debet exprimi. Post hec appellanti fm distantiam locoꝝ. personaꝝ.et negocij qualitatem.tempus ꝓsecutionis debet statui.etsi voluerit appellatus debēt principales persone per se ipsas.aut per procuratores sufficienter instructos.ad se.ap.accedere.vt si pape videbitur.articulo appellationis expedito.aut de voluntate partium omisso.quantum poterit de iure procedať in principali negocio. q hoc tñ minime censeanť mutata i appellationibus a diffinitiua interpoñtis p antiqua iura.statuta. Appellās igitur qui predicta nō observat reputabiť non appellasse. remittiť ad priorem iudicē.et in expeñ ꝓdemnabiť. Appellatus aūt predicta ꝓtemnens. censeť ꝓtumax.et ꝓ eum.tam circa expensas q̄ in cā ꝓcediť.put a iure permittiť Justū eni ē vt i illū insurgāt iura.q̄ ius.iudicē.et partē illudit. H ō.

Prima ꝯ. Licitū est fz canones. nedum post sententiam diffinitiuā. ħ etiā ante ab interlocutoria aut grauamine appellare. Probať hec ꝯclusio hic in tex.et in.c.super eo.ij.s.e.vbi de hoc. fm.ll.tñ regulariter non appellať añ sñiaz.de q̄ i.l.añ sñie.ff.e.ti. ⁊.l.añ sñie C.q̄.ap.ñ reci.et.l.ij.C.de.epis. audi. Hoc tñ fallit quotiēscunq̄ grauamē illatū per interlocutoriam non est reparabile per appellationē interpositam a diffinitiua.vt patet in casibus nōtis ibidem per glo. Nec oīa procedunt qñ appellatō interponiť ab eo cuius interest.alias non admitteret.c non solēt.ij.q. vi.c.cū iné. R.de ele.s. Et q̄ sit sñia inclocutoria.q̄ diffinitia vi.gl. singularē i cle.vna.de se.pos.⁊ f

Scdā con. Appellās ab inclocutoria iudicis.aut a grauamine extra iudicii. tria solennia hic in tex. posita habet obseruare Primo q̄ i scriptis appellationē interponat. et illud de novo hec ꝓstō induxit.vt ħ in gl vbi interlocutoria. Scdo cām appellonis exprimat. Ō vex etiā si cā sit notoria

de iure et de facto. q. l. ꝓstat q ē rōnabilis. et q est vera. licet notoriū excusat ab onere ꝓbādi. nō tñ releuat ab onere exprimendi aut ꝓponendi. ꝑut est glo. iij. in cle. appellāti. eo. ti. in cle Sufficeret tñ si cā specialiter nō exprimeret. q exprimeret ꝑ relatōnem ad acta. vt q diceret appello ab interlocutoria vīa iniqua ꝑut apparet ex actis. ⁊ hoc dūmō cā appareat ex actorū allegatōne. siue alia facti ꝓbatōne q tenet appell'o fm Innoc. in. c. ij. de no. o. nū. et Pau. in. d. cle. appellāti. et est decisio rote in nouis. sexta. et incipit Item si appelleť. Tertio requiriť q apl'os petat. i. lras dimissorias fm gl. ħ in vb. apl'os. Et dicunť apli ab apos qđ est de. et stolon missio q̄i dimissio cause. quā facit iudex. Et q̄nq; spēs apl'oꝝ vide in Spe. e. ti. ꝑte q̄rta ⁊ sequiť. Nam sunt ꝙuētionales. testimoniales. delatorij. refutatorij. ⁊ reuerentiales. et ibi vide illoꝝ formas.

Tertia con. Hec predča appellādi forma debet obseruari in appell'one exiudiciū nō a iudice interposita. etiamsi appellareť ad inferiorē a papa. Prīa ps hic in glo. verbi. vel extra in scđa eius opīone quā gl. dicit tutiorē. In oībus igiť exiudicialibus siue grauetur q̄s a iudice qui forte cōfert alicui beneficiū meū. aut mihi debitum me nō vocato. aut a me possessū. siue inferať a parte. locū hz hic tex. et appellā dū erit expressa cā et in scriptis fm gl Nec ob. tex. ⁊. qui dicit de apl'is exhibendis q̄ danť solū a iudice. c. vt sup ⁊. e. Et sic videť loq; solū de exiudicia li appell'one fča tñ a iudice. quia dic q illa tex. referť soluz ad appell'ones q̄ fiunt a iudice. q ad alios non pōt aptari. Et sic pz q in exiudiciali appellatione fča a ꝑte. nō ē necesse petē apl'os fm Fran. ⁊ celleñ. tutiº tñ ē petere. et ita seruať. Dicet igitur petens apl'os. Peto siq̄s sit qui dare posset. et ita seruať Scđa ps ꝓbať ħ in glo. vbi ad nos. Nā hec ꝓstō q̄ ad formā appellādi. et petitionē apl'oꝝ in quolibet ordinario inferiori locū habet. licet non q̄ ad deuolutionē cause fm Jo. an. post Pet. de samso. et boati. et per hoc cessat obiectio gl.

Quarta con. Tenetur iudex a q̄ appellāti apl'os tradē. et cāz appell'onis ac delationis aut non delatōnis in eisdem exprimē. Probať hic in vs. q̄s ei p̄cipimº ꝛc. Et intelligo primaz partē etiamsi apli non sint petiti. dūmō tamē iudex appell'onem recipiat q teneť dare apl'os. l. eos. in fiñ. C. eo. ⁊ gl. in verbo oblatos. in cle. ij. e. ti. Si aī non recipit appell'onem. nō tenetur tradē apl'os nisi petēti. vt ħ fm Jos. et facit tex. ħ q̄ gratis apli debent exhiberi. de q̄ etiā gl. ī. d. cle. ij. Ex scđa ꝑte pz q iudex p̄t admittē appell'onē ab inēlocutoria aut reiicē. Si enī appellať a diffinitīa regulariť ē aduertēda q p̄t iustificari ex noua cā. l. per hāc. C. de tē. ap. Fallit in casib⁹ de q̄busin. c. rōna. ⁊. finaūt. ⁊. e. Si appellať ab inēlocutoria fm formā huiº tex. si iudex cognoscit appellationem iniustā nō debet eā admittē. c. vt debitus. s. eo. et. c. cū appell'onibus. ⁊. eo. ti. Si cognoscit eam iustam debet reuocare grauamen. c. cum cessante. supra. e. in casu dubio deferre debet vt hic in glo. verbi delatum. ob reuerentiaz superioris. Ante delationem tamen est ī ptāte reuocare grauamē. postea nō. Jta intelligiť alī. c. cum cessante. Aduerte tamen q hodie iudices in apostolis datis causam appellationis nō exprimunt. sed appellans eā exprimit

Raro etiam exprimitur causa quare delatum sit aut non. nisi sit causa reuerentialis que leue exprimitur. q̄ practica est contra dispositionem hui⁹. c.

Quinta con. Judex a q̄ etiā post q̄ appellationi interposite ab eo ē delatum. assignare potest appellatōni p̄ sequēde terminū. Probatur hic aperte in versi. per hec. de quo per Jo. an in. c. cum appellationibus. j. eo. ti. Nō autem potest prefigere terminum finiende appellationis. c. cum sit romana. c. personas. supra eo. ti. Et que iudex considerare debet in dilationib⁹ moderandis. patet hic et ibi. Et qualiter infra hunc terminum etiam appellans tenetur causam finire. vide in cle. sicut. eo. ti.

Sexta con. Appellatus potest efficere vt per appellationem interpositaz ab interlocutoria iudex appellatōnis cognoscere habeat. etiaz de principali causa. Probatur hic in vers. si appellatus ꝛc. Quod verū quando appellatur ad papam. z etiam. inuito appellāte Cuius ratio est quia appellans ante sententiam innuit appellationē esse legitimam. z sic causam esse devolutā Petente ergo appellato q̄ causam coram iudice ad quē tractetur puta papa. appellans resistere nō potest. Appellans autē id efficere non posset q̄ appellatus tenetur solum prosequi articulum appellatōnis. Et hec vera in ciuilibus. in spiritualibus non est necesse id petere. de quo dic vt in. c. i. supra eoō. li. de elec.

Septima ↄ. Adhuc hodie potest sicut olim appellari a diffinitiua sine cause expressione et sine scriptura. Probatur hic in versic. is que. iuncta glo. vbi statuit. Sufficit igitur dicere appello a sentētia vestra diffinitiua tam q̄ iniqua. Quod verum quādo ilico appellatur id est iudice adhuc sedente pro tribunali fm Arch. et probatur in. l. ij. ff. eo. et in. l. litigatorib⁹. C. eod etiamsi iudex sedisz ad magnam horam post sententiam. quia adhuc diceretur incontinenti appellatuz apud acta. Secus si diuertit se ad prandiū vl' alios actus. quia tunc etsi infra tēpus iuris id est decem dies velit appellare. auc. hodie. C. eo. tamen debz tunc i scriptis appellare. l. eos in fine. C. eodem

Ultima con. Triplici pena punitur appellans. non seruans hanc constitutionem. Appellatus autem contēnens sue contumacie sustinebit penā. Probatur hic i fine tex. Si igitur appellans non appellauit in scriptis expressa causa. apl'os nō petit. nec venit instructus vt hic habetur Primo punitur in hoc. quia censetur non appellasse. Scōo quia remittitur ad iudicē a quo. Tertio punitur in expēsis. Et per quem iudicem. dic vt in gl. verbi condemnandus. quia per iudicez ad quem. vel etiā a quo. Appellatus autem qui voluit coram superiore causaz prosequi si id postea sine causa facere omisit. proceditur contra eum tā in expensis q̄ in causa quantuz de iure permittitur per iudicem ad quez. vt hic in glo. antepenl'. Et qualiter ꝓtumacē pcedi potest. plene notatur in. c. put. de dol. et cont. Dicit tamen hic Jo. mo. appellatuz ab expensis excusari. nisi quando sententia esset manifeste iniqua. Habet enim pro se iustā causam litigandi. quia sententiam Item quia non agit sed patitur. de q̄ Innoc. et docto. in. c. finem. de dol. et

ptuñ.et in regula ignorantia.de reg. iuris.j.

Egitima causa suspitiõis proposita contra

iudicem.et electis arbitris. qui de ea cognoscant fm formam iuris.sepius conueníre in idem nõ curant. nec tertium aduocant. cum quo ambo aut alter procedat et sic q̃uis excommunicentur ín fauorem aut odiuz partium diu in excommunicatione perstunt.Quare statuit papa.q̃ Judex recusat⁹ potest arbitris assignare terminum competentem.infra quem negocium suspitõnis terminent.alioqn ipse ex tunc in principali negocio potest procedere Hoc dicit.

Prima con- De iure canonico

Potest quis taz ordinarium q̃z delegatum recusare vt suspectum Probatur hic in tex.iuncta glo.iij.fm leges aũt ordinarius non recusatur sed solũ delegatus vt ĩ.l.apertissimi.C.de iudi. Si tamen habetur ordinarius suspectus ei adiungitur episcopus cũ quo cognoscit vt in auctentica si vero ibi posita

Secunda con- Volẽs recusare iudicem debet coꝛã eo proponere causaz suspitionis legitimam. Probatur in.c.cum speciali.s̃.de appell. et in .c.ij.requiris.s̃.eo.et hic in tex.Et dz hmõi ꝓpõ fieri ante litl.contl.l. apertissimi.alle. Imo debet esse prima exceptio que proponitur.quia si alia eaz precederet.videtur iudex approbat⁹ fm Inno.in.c.inter monasterium.de re iudi.ex causa tamen de nouo orta post litem contl.possit etiaz tunc ꝓponi.c.insinuante.de offi.dele. Item debet proponi coꝛam iudice non coꝛã alio.et in scriptis.non viua voce per tex.in.l.apertissimi.C.de iudi.z hic ĩ glo.iij.in fi. Que aũt sit legitima causa suspitionis. Hic q̃ sex enumerãtur per glo.i.in.c.causam que.de off.del. et alique in.c.accedens.i°.vt lite non contest.et in.c.postremo. supra eo.ti. Et Hosti.hic enumerat.xviij. de quibus in spe.eo.ti.fSupereſt.et hic Jo. an.de quibus expressum est in iure q̃ sufficiant. Sed si aliqua preter illas proponitur de qua dubitatur an sit legitima.videndũ est an sint maiores expressis.et tunc dicetur legitima fz Inno.in.c.cum speciali.supra eo.Et quando hoc fit. residebit in arbitrio iudicis fm eundem Continebit autẽ libellus recusatoꝛius q̃s recusat.quẽ iudicẽ recuset.ex q̃ cã suspitõnis.in q̃ causa.Et cautum est consilium. etiaz arbitrum in eo nominare fm Host. hic.sicut hec omnia ĩ appellatione exprimi.cum recusatio et appellatio eq̃parentur.c.cum speciali.allꝫ.

Tertia con- Coꝛam iudice legitima causa suspitõis allegata. eligendi sũt arbitri p partes qui cognoscũt de suspitionis causa. Probatur in.c. cum speciali.c.ij.requiris.supra eoð.et hic Non tamẽ semper eliguntur arbitri vt patet hic in glo.iij.et dixi in.c.si cõtra vnum.supra eo.li.de offi .delega. Et tenentur huiusmodi arbitri electi procedere in negocio suspitionis. vt patet in c.cum speciali.verſicu.sciant. Jdeo si non fecerint peccant mortaliter.et possunt excommunicari.arg. c.Nemo episcoporum.xi.q.iij. et hic in textu. Etsi discordant ipsi habent eligere tertium.et nõ p ptes vt ħ.z ĩ.c

suspitionis.de offi. dele.et quod tunc fecerit maior pars valebit. facit.c.fi. e.li.de arbi. Habent autē cognoscere de causa suspitionis.an sit legitima.z etiam an sit vera.et hic in glo.ij. Etsi pronunciant iudicez suspectum.tunc si est delegatus Pape seruatur quod habetur in.c.iudex.s.eo.li.de off.del. etsi est ordinarius seruat.c.cum speciali.s.eo.

Ultima con. Si duo sint arbitri per partes electi.potest iudex recusatus eos compellere.vt concordant. et causam suspitionis finiant. aut tertium assumant. Probatur hic in tex. Et hanc compulsionem faciet p censuram ecclesiasticam aut aliam penā. puta multam vel captionem pignerum fm Arch. Potest etiaz statuere eis terminū quem nisi terminauerint causam suspitionis ipse procedere velit in principali.vt hic in glo.verbi p iudicem.et quomō hec constitutō nō sit iniqua.vide hic gl.fi.

omana eccle

sia statuit q cum suffraganeorū Remen ecclesie.et suorum officialiū.sit idem cōsistoriū.non possit ab ipsis officialibus appellari ad suffraganeos.sed ad Remen Archiepum. Ab archidiaconis autem et alijs inferioribus prelatis suffraganeis subiectis.debet appellari ad ipos suffraganeos.non ad archiepm.nisi aliud competat archiepiscopo de consuetudine speciali. Hoc dicit vsqz ad ℣ cum autem.

Prima ℣. Ab officiali Epi sicut ab episcopo debz ad Archiepm interponi appellatio. Probatur hic in princ. tex. Et ratio dubitādi potest sumi ex glo.ij.hic. Ratio autez decidendi patet ex text.quia officialis et epi idem est consistorium.quod verum de officiali generali Epi. qui vicarius eius dicitur.supra e.li.de offic.vica.per totum.et ordinariam habet iurisdictionem.vt hic in glo.ij.facit.c.ij. supra e. li.de consuetu. Aliud in officiali foraneo in certa parte diocl.cōstituto ad tempus.quia talis censetur delegat⁹. et ab eo ad constituentem appellatur .c.romana.i.rnf.supra eo. li.de off.or de quo glo.in cle.ij. de ℟pt.super verbo foraneos. Non ob.c.dilecti 3m.supra eo. quia loquitur i delegato epi scopi ad certam causam. a quo appellatur ad epm vt ibi notat.et ibidē vide de materia Quid aūt si Epus omnes causas delegat ne ad Archiepm per appellationem eatur? Jo.mo.dic q Archiepus in genere potest excōmunicare illos qui turbāt fraudulēter iurisdictionem suam. etiaz fraudem non probata per.c.romana.℣.caueāt. ℣.eo.li.de sen.excō. fm Bon. Non autem in specie nisi fraus probetur vocatis his per quos est commissa fm eundem.de quo in spe.eo.ti.℣ nūc tractemus.et Joh.an.in.c.super questionum.℣ intentionis.super glo.ij.supra de off.del.

Secunda ℣. Prelatus subditus episcopo potest sibi constituere officialem in his que spectant ad suam iurisdictionem. Probatur hic in tex.in versi.ab archidiaconis. innclo versi. et eorum officialibus. Facit.c.romana. primo rnso.℣.de senten.excommu. ℣.eo.lib.

Ultima conclus. A platis subditis epo appellat ad epz

nō ad archiepiscopum.ne appellatio dicatur facta omisso medio. Proba/ tur hic in tex. et idem in officialibus illorum prelatorum quia eadē est ra tio in eis, quia idem sit ipsorum con sistorium Ex quo patet q etiam sm canones non valz appellatio omisso medio, quia gradatiz est appellandū vt hic.et.ij.q.vij.ca.anterior.⁊illo vi delicet.quod vez est regulariter. Fal lit aūt in casib⁹. Primo in Papa ad quem appellatur omisso quolibet me dio.ij.q.vi.ad romanam.c. si duob⁹. .s.eo.Scdo fallit in legato ad quem appellaī omisso medio de quolibet ꝺ prouintia. Ita tenet hic gl.in verbo curia.quia eadem est ratio in eo.que in papa videlicet immediata iurisdi/ ctio ⁊ ordinaria in omnes de prouin tia Ad superiorem non appellatur omisso medio.c.dilecti.ij.s.eo.et hic cuius tres dat Bal.rōnes in dicto.c. dilecti. Prima quia immediat⁹ supe/ rior habet immediatam iurisdictionē Scda quia fieret iniuria inferiori si omitteretur ⁊ contemneretur Tertia quia nil inordinatum placz iuri. Fal lit tamen istud si aliud tribuat cōsue tudo vt hic in tex.et glo.alleg.Scdo si priuilegio obtineat vt in eadem gl. Tertio qñ Archiēps coram suffraga/ neo conuenit eius subdituz sequēdo rum rei.prout debet.c.cū sit. de fo. compe.tunc non appellatur ad eū ne sit iuder in causa propria. pro quo fa cit.c.fi.cum concor.gl.ij.s.de institut. Quarto cum Epus agit contra sub dituz.quo casu debet iri ad arbitros cum ibi nota.s.e.li.de off.dele. Quin to quando concurrūt iurisdictio me/ diata et immediata sub Epo. et sic a delegato Archidiaconi potest appel lari ad Epum aut eius officialem.q est ordinarius totius diocesis.xi.q.i. dist.i. Sexto quādo proximus i gra du non est catholicus.tunc appellaī eo omisso quia cognoscere nō potest de prescrip.c.veniens.de elect.c.quia diligētia. Hos casus vide hic p Bo. ⁊ Arch.ij.q.vi.anteriorum.vsi.illo ꝛc

Cum autem ad Archiepiscopuz a suffraganeo aut

eius officiali ante diffinitiuam est ap pellatum. Archiepiscopus nullaten⁹ citare debet partes.nec alij citationē committere.nisi causa legitima sit ex pressa in appellatione.Si vero voca tis partibus dicatur nullatenus. aut non infra decem dies.post interlocu/ toriam aut diffinitiuaz fuisse appella tum.aut alias negociū non esse ad ar chiēpm devolutū.non potest Archi/ ēpus inhibere iudici a quo.ne proce dat.nisi prius eidem constet negociū per appellationem devolutuz.Si au/ tem dicatur appellatuz ex iniusta aut minus legitima causa. et q ideo non sit admittenda appellatio.tunc si ante sententiam sit appellatum.non potest iuder appellationis seu Archiēps in hibere iudici a quo.ne procedat. nisi prius appellatōne recepta tanqz exp babili causa emissa inceperit cogno/ scere an sit vera.Si autem post sentē tiam est appellatum.vtputa in casib⁹ a iure prohibitis.vt si appellaī a sen/ tentia lata super crimine notorio et manifesto aut super confessato.⁊ si/mi libus.tunc potest iuder ad quem in/ hibere.postqz an recipienda sit huius modi appellatō aut nō. inceperit cog noscere. Hoc dicit vsqz ℣ In alium.

Summariū et Cōclusiones sexti

Prima ℣ Judex appellationis interposite ante sententiaz diffinitiuā non citabit partes. nisi appellatō contineat causam legitimam. Probatur hic in ℣ cum aūt. fm vnum intellectū. Naz appellatō ab interlocutoria non continens in se causam legitimam est manifeste friuola. et nulla. vt in. c. cozdi. supza eo. et. c. vt debitus. s. e. Licet aliud sit in appellatione interposita a diffinitiua. vbi nō requiriť expzessio cause. vt hic in glo. verbi diffinitiua. Cum igiť appellatio est manifeste friuola et nulla ita. ꝙ hoc patere potest ex inspectione ipsi⁹. tunc nō deuoluit nec iudex appellationis citare potest nec alteri citationem ꝓmittere potest sed potest eam reijcere etiam absq; alicuius partis vocatione vt hic probatur. et facit. c. lře. de dila. et. c. i. s. eo. ti.

Secā ℣ Debet etiam Archiepūs in cause appellationis citatione probabilem causam appellationis exprimere. Probať hic in eodem ℣ cum aūt. fm alium intellectum quem etiaz ponit hic glo. verbi expzessa. Nam cum Archiepūs nō habeat regulariter iurisdictionem i subditos suffraganei sui. nisi per appellationem ex legitima causa emissam. c. romana. et ibi dixi. s. de suppl. neg. prel. Non artat citatio ipsius subditū suffraganei. nisi talis causa in citatozio exprimať. per quam appareat eum iurisdictionem habere vt in glo. verbi citent. quam singulariter nō. quia idē est in quolibet alio iudice. de cui⁹ iurisdictione nō est ab ipo citat⁹. Quia igiť ius commune est contra Archiepūm citantem. igiť debet exprimere causam in citatione. concludentē eaz habere iurisdictionē. vt in glo. alleg. et sic tenet Host. Inno. et gl. hic in ℣ bo expzessa. Valet tñ si fiat sine cause expzessione vt dicit eadē gl. Sed dic ꝙ duplex est causa scz generalis. z illā tenet exprimere. vt cum dicit ꝙ veniat ad causam appellationis interposite a tali sententia. quia alias non cōpeteret sibi iurisdictio per supᵖ dicta. Alia est causa specialis. ex qua scz est appellatum. Et an illa sit exprimēda? Inno. dicit ꝙ sic per hanc lram. que videť illud sentire qñ non cauillatur. Et quia ipse fuit auctoz huius decl. videť ei credendum. et tenet hoc etiaz Bom. Hz quia hoc raro fit aut nunq; Bom. sed generalis causa duntaxat exprimitur. Jdeo cogitabitis.

Tertia ℣ Si vocatis partibus cozam iudice appellatōnis negeť deuolutum esse negociuz. non potest iudici a quo ne procedat inhibere. nisi prius eidē cōstet de deuolutione. Probať hic in ℣ si vero vocatis. Et sic habemus vnū casum in quo Judex appellatōnis inhibere potest. et est hic cōmunis tam appellationi interposite ab interlocutoria ꝙ a diffinitiua. Ex quo patz ꝙ appellato semper prefigendus est terminus ad dicendum contra appellationem anteq; procedatur i causa appellationis. quia potest esse ꝙ non fit appellatum. aut non infra decez dies aut ꝙ renunciat. aut simili modo deserta sit appellatio. vt hic in glo. verbi simile. Jtem patet appellantem ꝓbare debere duo. scilz ꝙ appellauit. et ꝙ infra decē dies appellauit. et ꝙ nō sufficit primū probare. ō quo in. c. dilecti. supza de electi. Licet igitur ꝓsternere de appellatione. non tamen presumiť facta infra decem dies nisi probetur. Jdeo cauti appellantes debent secū portare sñiaz diffinitiuā et appellatōnē quod nō. Si aūt sñiam diffinitiuam

De appellationibus

non possunt habere. quid iuris. vide nō. Jo. an. in. c. g. perpetuus. de fi. instru. quia si appellatus eaz habeat cogendus est eam exhibere. quia est de communibus actis. Quis autem sit effectus inhibitionis habeā in. c. non solum. ī. eo.

Quarta conclusio. Si appellatio posita ab interlocutoria coram iudice appellationis dicat facta ex causa minus iusta. non potest inhibere iudex ad quez iudici a quo. nisi cognita iustitia inceperit cognoscē. an causa sit vera. Probat hic in versi. q; si obijciatur. Ex quo patet practica iudicis ad quez appellatū est ab interlocutoria. si saltez appareat prima facie iuste appellatū. quia primo citabit partem appellatam ad dicendum contra appellationē. Etsi opponit q. sit interposita ex causa minus iusta aut legitima. De hoc arbitrabit iudex appellatōis. Et que sit iusta aut legitima vide ħ in gl. verbi legitima. Si viderit eā iustam z legitimā. tunc potest inhibere quia dicit tūc incipere cognoscere de veritate qñ super ea recipit instra aut testes ſm Jo. and.

Ultima conclusio. Judex appellationis interposite post diffinitiuā inhibere non potest. nisi cognoscē ceperit an sit recipienda aut non appellatio. Probat hic in. ſ. si autez post. Est appellatio a diffinitiua recipiēda regulariter. nisi dicat appellatuz in casu q̄ inhibita est appellatio a diffinitiua. Quozum casuū aliqui habent in textozio facti. Scōs est qñ lata est in cōuictū et confessum. de quo dic vt ī gl verbi de quo. Alios casus vide ħ in glo. verbi cōsimilibus. et. ij. q. vi. in sūma. et. ſ. sunt quoz. cuz se. Etsi in his casibus appelletur. iudex a quo nō teneat appellationi deferre. sed potest p cedere ad executionē nisi exprimatur causa legitima in ea. sicut dicimus cū appellatio inhibetur ab homine scilz a papa. c. pastoralis. supra eo. ex La puz hic. Tenetur igit̄ his casibus appellās a diffinitiua exprimere causaz alias appellatōni sue nō deferet per iudicem a quo. licet iudex ad quem posit eam admittere. regulariter dicim; ptra. c. cozdi. supra e.

In aliuz quoqz tertium aliquid innouantez circa rē de qua litigatur inter appellantem et appellatum post inhibitionez iudicis ad quem non potest exercere aliquā iurisdictionē cum etiam appellans ad Archiepz in aliqua causa. in alijs remaneat sub iurisdictione sui ordinarij. non potest Archiepus iurisdictionem ordinarij in alijs impedire. nec etiam appellantem ab eius potestate eximere. Debet etiam ad Archiepm a suo suffraganeo in causis in quib; tempozalem iurisdictionē exercet appellari. nisi de consuetudine. priuilegio aut alio iure speciali appellanduz sit ad alium Sententias etiam interdicti. suspensionis aut excōmunicatiōis in appellantem. per iudicem a quo promulgatas non reuocet iudex ad quē. aut denunciet nullas eē. nisi vocatis partibus z cognito legitime de appellatione. Cum autem ad Archiepum ante sententiam diffinitiuaz est appellatum. si Archiepus cognouerit appellationem minus rationabiliter factā. non omittat ad iudicem a quo remittere causam. Hoc dic vsqz in fi.

Summariū et Cōclusiones sexti

Prima ℭ Inhibitō emanans a iudice propter pendentiam cause ad tertiaz personā nō extendit se ꝓbaꝫ h in ℣ in aliū. z rō est. q res inter alios acta alijs nō nocet. c. q̄uis. s̄. de re iudica. Non ꝑt ergo istū tertiū invitū vocare ad iudiciū occasione rei de qua est litigaꝫ vt hic. nisi tñ impediret ille iurisdictionem suā vt hic in gl. i. et in. c. i. s̄. de off. del. si tñ sponte se offerat li ti super re de qua est questio. tūc pōt cognoscere z iurisdictionē exercere rō ne rei. vt in. c. veniens. ij. de testi. et in. c. cū super. de re iudi.

Scda ℭ Appellans a suo iudice in vna causa. ꝑ hoc nō eximiꝫ a iurisdictione ipsi⁹ in alia. ꝓbaꝫ hic in ℣ cū vero. et in. c. ad hec si i vna. et. c. ꝓposuit. s̄. e. quod verū sive appellatū sit a diffinitiua. sive interlocutoria. q eadem est rō ℔m Jo. and. Et an hec ꝯclusio etiam ꝓcedat in delegato cui plures cause sunt ꝓmisse. et ab eo appellaꝫ in vna. vide i. c. ꝓposuit. alle. z hic Bom̄. q̄ finaliter sentit. q idem est in eo qđ in ordinario. Quid autez si generaliter in oīm bus causis appellat subditus Epi ab epo. an tūc in oībus eximiꝫ a iurisdictione epi? Et dic q non. q non valz talis generaꝫ appellatio. c. ij. c. vt debitus. cū silibus. s̄. eo. Judex tñ a quo i vna cā appellaꝫ. in alijs ꝑt suspect⁹ recusari. vt hic in glo. verbi archiepus de q̄ dic vt in. c. ad hec si in vna. s̄. eo.

Tertia ℭ Ab epo tpalē iurisdictionē habēte iure ordinario appellari debet ad Archiepm nisi aliud. obtineat de cōsuetudine aut priuilegio ꝓbaꝫ hic in ℣ debz. Si aūt vt delegatus cognosceret. tunc ad delegantez appellareꝫ. Notat glo. in verbo supplicij. in. c. sepe. xxiij. q. viij. Fallit etiā si iurisdictō hmōi tpalis non esset totaliter trāsla ta ad ecclesiam vt in re quā tenet ecclesia in feudū ab imperio. q tunc ad Imperatorē appellaꝫ. vt dicit gl. in. c solite. de ma. et obe. q et tunc Epus cognoscit vt iudex secularis. c. ex trāsmissa. s̄. de fo. ꝯpet. et sentit hic glo. in ℣bo alia. de quo in Spe. ti. de app. ℣ Hunc actenus ad fi.

Quarta con Archieps nō potest revocare aut nullas pronunciare sententias censure latas a suis suffraganeis nisi vocatis ptibus ꝓbaꝫ hic in ℣ sīnias. Et intellige q̄n adiꝫ ꝑ viaz appellationis. tūc nō habet iurisdictionez. nisi primo iustificeꝫ appellatio. Ideo oportz q ptes vocenē. ita vult iste. ℣ et si aliter revocet non tenet relaxatio. quod ꝓbat hic verbuz nullatenus ℔m Jo. and. Et quia hic ter. loquiꝫ in revocatione sententie q̄ difficilius ꝓcediꝫ q̄ absolutō. queriꝫ qđ non debet. parte in cuius favorez lata est excōicatio. non vocata. ꝓsertim offensa. c. ex parte. i. de verb. sign. si tñ fiat. tenet. de quo i. c. qua fronte. sup eo. Hoc tñ fallit q̄n periculum est in mora. vt hic in gl. verbi revocent. sic et excōicato ob ꝓtumaciam concedi ꝓtest. si ꝓstet cautionez de stando iuri et soluendo aduersario expensas etiam contradicente aduersario z appellante. c. qua fronte. all. et. c. cū ꝓtingat. de off. dele. ℔m Lap. et Bom̄. hic

Ultima con Ubi constat iudici appellationis. appellationem ab interlocutoria nō foze legitimā nō cognoscet de ꝑncipali causa. sed remittit appellantem in expeñ ꝓdeinnatuz ad

De sentētia et re iudicata

priorem iudicē. Probatur hic in fi. ter. Ex quo pz q̄ primo discutiēduz ē de viribꝫ appellationis q̄ de principali cā. facit. c. romana. primo rūbr. de sup̄pe. et p̄cedit hꝫ conclusio et tex. hic nisi iudex a quo detulisset appellatio ni. quia tūc non teneť iudex ad quez cām remittere. vt in. c. cū appellationibꝫ. j. e. ij. rūbr. et sine mora et absq; difficultate fiat ista remissio. vt hic et i. c. cū appellationibꝫ. j. e. fm Jo. and.

T super appellationibus facilior instructio in processu cause valeat haberi. p̄cipit papa iudici a quo appellatur vt req̄situs tribuat apl̄os appellanti. Quos si non det ex tunc si p̄cedit in cā irritus et iuste lidꝫ est p̄cessus. nisi appellationi sit renūciatū. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis p̄clusio. Si iudex non tradit apl̄os appellanti req̄sitꝫ eius inualidus est processus. Probať hꝫ. et in. c. ab eo. j. e. vbi dēclarať hoc. Quid sint apl̄i. et quid cōtinere debeāt. dixi in c. j. s. e. Et q̄liter peti debent. Dic vt hic in. g. verbi requisitꝫ. et i. c. ab eo j. e. et in cle. ij. e. ti. quia instanter 7 sepius saltem vnico p̄textu. vt ibi dicitur. Fallit aūt hec p̄clusio si renunciatū sit appellationi. vt hic. q̄ tunc valz p̄cessus post renūtiationem habitꝫ. sec⁹ de eo qui post denegationē apl̄oꝝ. et añ renūciationē est habitꝫ quia ille non p̄ualescit. quia fuit nullus. vñ videť iudex p denegationez apl̄oꝝ p̄uari exercitio tm̄ iurisdictionis. nō habitu. alias p renūciationē nō recōualesceret. Et dicitur nōnē de iudice requisito ꝛc. q̄ q̄uis iudex a quo deferendo appellationi teneatur dare apl̄os etiā non req̄sitꝫ. vt in l. eos. in fi. C. eo. tm̄ vt locus sit penehuiꝫ. c. requiritur q̄ req̄sitio p̄cedat. Et intellige q̄ nullꝫ est p̄cessus habitꝫ post denegationē apl̄oꝝ. aut post lapsū tp̄is statuti ad traditionem. vt hic in. g. verbi ex tūc. sec⁹ de eo q̄ essz seruatus pendente termino apl̄oꝝ. quia ille valz vt sentit. gl. et sentit Jo. an. hic. Hosti. tm̄ tenz q̄ eē ille est nullus. et exponit hic textꝫ ex tūc. id est exq̄ requisitꝫ est iudex a q̄ ꝛc. Et hanc opi. approbat rota decisio. cxxiij. Ideo vt viteť nullitas p̄cessus aut sñie cū appellatur añ sñiaz statim iudices respondeant de apostolis. dicendo. non deferim⁹. 7 tunc p̄cedant ad sñiam. et ita seruatur.

Az appellationibꝫ friuolis nec ius deferat. nec sit a iudice deferendū. si iudex a quo appellationē minꝫ legitimā non admittat. et appellans nihilominꝫ eam prosequatur. remittēdꝫ est. p iudicē appellationis ad p̄orem iudicem. et eadem die faciet expēsarum condemnationem. Si tm̄ iudex a quo admittat frustratoriam appellationem. licet tam appellatio q̄ iudicis delatio refutari possit p superiorem. quia tamen iudex a quo q̄ntuz in se est abdicauit a se iurisdictionem. causa totalis est in superioris potestatem transfusa. nec est ad iudicem a q̄ de nēcitate remittenda. Statuta aūt in appellationibus post sententiam interpositis remanēt nihilominꝫ salua. Hoc dicit

Prima con. Judex nō debz deferre appellationibus friuolis. quia nec de iure deferendū est eis. Proba

tur hic in pn.tex.qō nō. quia quoti die iudices solēt rñdere per hec verba non deferendo appellatiōib⁹. Dicitur aūt appellatio friuola.id est inanis et vacua.facit.l.quisquis.C.de rescin.ven. Nam friuolū dicitur q̄si inutile.

Secunda con. Si iudex a quo non admittit appellationez.per hoc non aufertur ptās appellanti.q̄ min⁹ possit psequi eandez. Probatur hec pclusio etiam hic in pn.et in.c.sepe.ℌ.q̄ si forte.s.e.ti.

Tertia con. Judex deferens appellationi frustratorie iurisdictionē abdicat a se.et transfūditur in superiorē decisio totī⁹ cause. Probatur hic in.ℌ.si vero iudex.qō veruz si iudex a q̄ fuit iudex pncipalis cause. alias ei⁹ delatio transfert soluz articulum appellationis.et nō totā cām fm Jo.an.de quo in spe.eo.ti.ℌ.q̄lit̄ in fi. Patz ex isto q̄ appellatio q̄ nō valet de iure .valet iure delatiōis. facit.c.dilectis.in pn.et in fi.7.c. intimasti.s.e.ti.et.c.licz.de offi.lega.fm Hosti. Potest tñ iudex ad quē etiā iuito iudice a quo.reijcere hmōi frustratoriā appellationē et ei⁹ delationē.et ad iudicez a quo remittere appellantē si vult.licz ad hoc non teneatur ex nēcitate pter delationē iudicis a quo vt hic pbatur .etiāsi reuerentiales dediss3 aplos .fm Jo.an. per remissionem tñ hmōi appellātis ad iudicē a q̄ non datur ei noua iurisdictio .ℌ ipe pgnoscit ex antiqua iurisdictione.siue sit ordinaria . siue sit delegata.fm.g.hic in verbo refutari. Nam p delationem solum abdicauit a se exercitiū .habitu aūt nō erat pnatus.vt sentit.g.alle. Hinc ē q̄ etiāsi appellans deserit appellatio nē.iudex a q̄ licet detulerit cognoscē pt.vt hic in.g.verbi remittenda.7 tenet Archi.7 Pau.in cle.penul.eo.ti. Si tamē iudex appellatiōis expresse hoc agit.q̄ iudex a quo sit delegat⁹ valz pmissio.vt hic in.gl.verbi refutari.in fi.licz enim cā non possit delegari iudici q̄ appellatio fuit iusta.7 si delegeā .nō valz rescriptū.fm Cy. et Pe.in.l.eos.C.de ap. quia suspectus habetur.ar.c.ad hec si in vna.s. eo.Tñ q̄ appellationi friuole vetulit in nullo grauauit appellantē .Jō non pt dicere q̄ habeat eū suspectū. q̄ facit qō ipe voluit.iō valz cōmissio 7 lre fm Bomi. An autē iudex q̄ detulit appellationi pt re integra delationem reuocare. Joh.an.dicit q̄ non.p tex.hic. quia iurisdictionez a se abdicauit .facit.c. significatib⁹.de offi.dele.quia non reuocatur inclocutoria cui⁹ pnūciatio remotionez iurisdictionis inducit.vid .Imo.in clem .j.eo .ti.

Item an post delationē pt iudex appellanti pfigere terminū?.Dic q̄ sic Probatur in.c.sepe.s.e.et tenz.gl.in.c.ij.de ma.ptrac. ptra interdi.ec. Item et terminū statutū ex interuallo posset prorogare quia iudex remanet q̄ ad ea que tendunt ad faciliorem cause exitum fm Bomi. Itez an statuitio termini fēa ad prosequendum appellationez habeat vim delationis?.Dic q̄ non.vt hic in.g.penul. Idez tenz Archi.de quo in spe.e.ti.ℌ.nūc dicamus.in fi. vbi concluditur etiam q̄ si notari⁹ scripsit q̄ iudex benigne recepit appellationem.p hoc nō videā deferre appellationi.de q̄ ibi et hic p Bomi.

De appellationibus

De sentétia et re iudicata

Vltima contuta locum habent in appellatione inéposita ab interlocutoria .aliud ī inépositā a diffinitiua. Probatur in fiñ. tex. Hã in vtroq; dicto tex. aliē obseruatur in diffinitiua fm Bomiñ. In pmo quia iudex sp debz deferre appellationi a diffinitiua .quia appellans põt nouas pbationes inducere. vt hic in.g.fi. qõ verum nisi fuisset appellatio inhibita. vt dixi in.c. romana. ff. si aũt. s. e. ti. In scõo dẽo etiam aliter obseruatur in diffinitiua quia licz iudex a quo defert appellationi a diffinitiua ĩterposite. que reperitur friuola. quia iudex ad quez pnũciat eam minus iustã. et sic male appellatum et bene pronũciatum debz causa remitti ad iudicez a quo vt ille exequatur sñiam .vt in.c. pastoralis. de offi. deleg. s. vbi de hoc. Secus in interlocutoria .vt hic.

Beo qui appellat infra .xxx. dies instanter peti debent apti. ac eidem infra idez tempus tradi. et nisi appellans infra dictum tempus eos petat. licet appellationem prosequatur .presumit eidem renũciare. illud autem qõ habetur in.c. vt super. s. e. q null⁹ est p cessus. si iudex a quo nõ tradat apostolos requisitus. etiaz locum habz quãdo iudex requisitus est tradere apostolos. cum debita instantia. cõgruo loco. z tempore. z eos tradere expresse denegat. aut infra dictuz tẽpus eos tradere non curat. Hoc. d.

Prima con Appellans petere debz apostolos cum magna instantia infra .xxx. dies. alias excluditur a prosecutione appellatiõis. Probatur hic in prin. text⁹. Et ratio est quia apostoli dantur vt facilius instruatur causa appellationis .c. vt super. s. e. Ex quo ergo non petit apostolos cuz instantia debita. et sic negligens est adimplere solẽnitates requisitas. non videtur velle prosequi et sic presumitur q renũciet appellationi. et est hec presumptio iuris z de iure. que non admittit probationez in contrarium. c. is qui. de spon. qõ verum si negligens fuit petere. secus si impedit⁹. c. fi. s. qui ma. accu. pos. Et ideo licz non sit necesse eodẽ momento temporis apostolos petere. quo appellatio interponitur. vt hic probatur. tamen videtur fatu⁹ qui non petit eas in interpositione appellationis fm Jo. an. Qualis autẽ instantia requiratur in petitione et an sufficiat vnico pretextu petere pluries. vide hic in.g. iij. et hodie est expeditum q sic. in cle. ij. e. ti.

Secũda cõ Tempora petendorũ apostolorum incipiunt currere cuz tempore appellationis interponẽde et sic a tempore sententie seu scientie. Probatur hic in.g. ij. fm Bomiñ. et tenet glõ. ij. in cle. ij. eodem ti. z accipitur in. l. vna. ff. de libel. dimis. Hostien. aũt z Pe. de sanso. tenuerunt. in.c. cordi. s. eodez. q currant a tempore appellatiõis ĩterposite. De isto etiaz est decisio rote. xliij. que incipit Item fuit dubitatum. vbi recitatur etiam distinctio. Joh. de ligna. in.c. dilectis. s. eodem. Et tandem collector dicit obtẽtũ q seruaretur opi. Hosti. tanq̃ equior. et ita dicit pallatium obseruare. vide hic Bomiñ. et ita tenet Sens. etiam in cle. ij. e. ti.

per multas rōnes. ſz Paul. ibi tenet ꝓtra. et ſequitur Jmo. et Panor.

Ultima con. Si iu-dex a q̄ non tradit apoſtolos ꝓgruo loco ⁊ tpe requiſitus. eius inualidus eſt ꝓceſſus. Probatur hic in ℔ illud. ⁊ in c. vt ſup. s. e. ti. Et quis dicitur locꝰ congruus. vid. hic in. g. verbi loco. Ex qua nō. q̄ datio apoſtolorum ē actus extraiudicialis. quia etiaz ſup appellatione a diffinitiua interpoſita poſſūt peti in domo aut camera iudicis. vt in. glō. Nec requiritur ad eam vocatio partis. que req̄rere tur ſi eſſz actus iudicialis. ij. q. j. nos in quēq̄. Quid aūt ſi nō ꝓt haberi copia iudicis. aut nō audet accedē appellans iudicem. quia feror eſt et dedignatur ꝺ appellatione interpoſita? Dic q̄ debet ꝓteſtari infra tem pus aſſignatum ꝓo apoſtolis. vt. s. e. c. ſi iuſtus. ff. de libel. dimiſ. l. ij. ℔ ſuf ficit. etſi ꝓt adeat infra illud tempꝰ iudicem ad quem. ij. q. vi. ℔ biduū. Fm Jo. an. Jtem ſi āteq̄ appellans petit apoſtolos vadat ad iudicē ad quez et ille citet appellatum. et ꝓcedat in cauſa. valz proceſſus. ſi poſtea petijt apl̄os infra. xxx. dies vt debz. Alioq̄n non valeret. vt hic patz in primo caſu. Et ſic iſtud depēdet ex futuro euentu. Fm Lapum hic et Bomi.

On ſolum in- nouata poſt appellationem a diffinitiua interpoſitam. debent ꝑ iudicez appellationis ante omnia re uocari. preterq̄ in caſibus in quibꝰ iura vetant appellare. ſed etiam ea q̄ medio tpe inter ſententiaz et appella tionē infra decem dies interponen dam fuerint innouata. Jlla autez q̄ poſt appellationē ab interlocutoria interpoſitam innouantur. iudex ad quem non debet reuocare. do nec ei conſtiterit cauſam appellationis ve ram eſſe. niſi inhibeat iudici a q̄ ca nonice poſtq̄ conſtiterit ei appella tionem ex probabili cauſa emiſſam foze. tunc enim ante omnia iūt revo canda in priſtinum ſtatum. quecūq̄ poſt inhibitionem hmōi fuerunt in nouata. Hoc dicit Sic ꝑ-

Prima con. appella tionem a diffinitiua interpoſitaz. ni hil ꝺbz innouari. nec ad executionē ꝓcedi. Jta nec pendente termino. x. dierum ad appellandum. alias attē tatum debz ꝑ iudicez appellationis ante omnia reuocari. Probatur h in ṗn. tex. qui dat hanc regulā. Et i tellige de innouatis ⁊ attētatis ꝑ iu dicem a quo indebite et iniuſte. ſecꝰ ſi licite eſſent attentata. vt hic in glō verbi q̄cquid. Poteſt enim iudex pē dente appellatiōe facere omnia que tendunt ad faciliozem cauſe exitum. vt ſtatuere terminuz. refozmare poſ ſeſſionem. et ſimilia. de quo in ſpe. e. ti. ℔ penul. in ṗn. et. s. eo. c. cum tenea mur. Quare aūt pendente termino nil eſt innouanduz. vid. hic in. g. ver bi innouata fuiſſent. Añ omnia āt di cuntur reuocari attētata. q̄n reuocā tur ante omnē iuſtificationem appel lationis et diſcuſſionem cauſe. talis eñ iuſtificatio non eſt neceſſaria in appellatione interpoſita a diffinitia licz aliud ſit in appellatione ab inter locutoria. Ratio differentie eſt. quia primo caſu iudex a quo debuit ap pellationi deferre cum ipa potuit ex nouis iuſtificari. ſcdo caſu nō. cū arguatur iniq̄tas eiꝰ a q̄ ē appellatū

De sentētia et re iudicata

Ideo sedo casu iudex ad quē exami nat appellationem an legitima sit. et sic reuocat attētata. pro quo cle. ap pellanti. e. ti. Oportz tamē in hac re uocatione constare de hoc qđ ē dif finitū appellatum et postea attenta tum. vt hic in glō. verbi ante omnia cum qua concor. Jo. mona. et rota. deci. clxxxvij.

Secunda con. In ca sibus in quibus a iure prohibita est appel latio a diffinitiua. si appelletur. nō re uocantur ante omnia attētata. Pro batur hic in versi. exceptis. et illi ca sus tanguntur hic in. g. iij. et vi. etiā in. c. romana. §. si aūt. s. e. In istis igi tur casibus pt iudex a quo exeq̄ sen tentiaz non ob. appellatione. qđ ve rū saluis nōtis in. d. §. si aūt. videlicz nisi exp̄matur cā rationabilis in ap pellatione. aut inhibitio facta essz p iudicem ad quē. vt ibi nōtur. Idem dic si appellatio essz ab homine inhi bita. vt a papa. dum scribit appella tiōe remota. quia hoc operatur illa clausula. vt nōtur in. c. pastoralis. su per. g. §. 7. ij. s. e. ti. Et ille est vnus ef fectus illius clausule

Tertia con. Petens re uocationē attētatorum post appellationē ante diffinitiuā interpositā debz primo cause expresse in ea probare verita tem. Probatur hec pclusio in vers. illa vero. Et est rō quia non sufficit causam appellationis esse pbabilez. nisi sit vera. et de hoc debz constare iudici ad quē. c. intpposita. §. i. s. eodē

Ultima con. Si tñ iudici a quo fit inhibitum per iudicez appel lationis canonice ne procedat in cā reuocātur tāq̄ nulla omnia p ipm postmodū attētata. Probatur h in vers. nisi iudex. Qñ aūt dicitur inhi bitio canonice facta. patz hic iūct. c. romana. §. q̄ si obijciatur. s. e. q tunc demū qñ constat iudici ad quem. ne gotiū ad se devolutum p appellatio nem emissam ex causa pbabili. et in cepit cognoscere de cā an sit vera. q tunc demū inhibere potest. Et effe ctus illi⁹ inhibitionis est. q omnia post eā attētata reuocātur tāq̄ nul la. etiāsi in veritate causa in apella tione exp̄essa non sit vera. Sm Bo. secus si non essz canonice facta inhi bitio. de quo est decisio rote in no uis. cccrcij. et incipit. Jtē si appellaī manifeste friuole añ sententiā. Est 7 ali⁹ casus in quo fit reuocatio attē tati post appellationez ab interlocu torza interpositā. si iudex detulit ap pellationi. vt in. c. cum appellatiōib⁹ s. e. et hic in. g. verbi. nisi iudex. Ter ti⁹ potest scz dum iudex legitime req̄ situs non vult dare apostolos. s. c. p̄ri. et. c. vt sup. Quarto si appellans se obtulit pbaturum veritatē cause appellationis coram iudice a quo. 7 ꝓter non admissionem appellauit. c. ex parte ade. s. de testi. Quintus si aliquid in p̄eiudiciū appellati p ap pellantē attentatur. c. ex parte. s. de rescrip. Sext⁹ cum appellatio ab ap pellato approbatur. vt in. c. j. s. eo. ti. Sm Lapū. Quid aūt de attētatis a tertio Jtem qđ de attētatis a parte. vid. hic plene. in. g. fi. 7 per Jo. mō. in. c. cupientes. §. penul. s. e. li. de elec. 7 p doct. in. c. bone. supra. e. ti.

Oncertatiōi antique finez imponē vo lēs papa statuit q volēs

appellare ab electione postulatione
ꝓuisiõe aut aliquo actu extraiudi-
ciali debz appellare infra .x. dies a tẽ
poze scientie grauaminis sibi illati
ꝓputãdos. postea non poterit appel
lare. sed alio remedio iuris cõis bñ
ꝑt postea se iuuare. Hoc dicit.

Prima con- Ab actu omnino
extraiudiciali ꝑt ꝙs appellare. dum-
modo ꝑ illū sentiat se grauari. Pro
batur hic in ꝓn. et in .c. cozdi. s. eo. et
ibi pz. ꝙ tūc in scriptis illud grava
men exprimi debz. Effect⁹ aūt hui⁹
appellatiõis est. ꝙ reuocat factū sup
quo appellatur ad audiẽtiã iudicis
ad quez. et sic talis appellatio est so
lum quedam ꝓuocatio ad causaz. c.
cū sit romana. s. e. titu. Et si ex iusta
cã appellatur ad papaz. inferioz am
plius ꝓgnoscere non ꝑt. Frez nõ va
lent lr̃e ab altera partiū impetrate
non facta mentione de hmõi appel
latione. c. ex parte. ij. de rescꝓ. Ille tñ
ꝓtra quẽ appellatur nõ debz cessare
z dimittere factū sup quo appellat.
ꝛceptum pficiet. Nec reuocatur ge
stum nisi ꝓbata veritate cause ob
quã appellatur. supza. c. prí. in. g. fi.
circa mediuz. ꝓbata aūt tali veri
tate factum etiã a iudice iudicatur ꝓ
nullo. Ex ꝙ nõ ꝙ gestū post appella
tionẽ legitimã ẽ ipo iure nullū. de ꝙ
hic pulcre ꝑ Domi. Intellige aūt cõ
clusionem qñ appellatur a ꝑcedenti
actu. secus si a futuro grauamine. ꝛ
qua et qũo fiat. vide in cle. ficut. e. ti.
et ibi gl. ponit multa exempla

Secūda có- Decez dies
dantur ad
appellandū etiam ab extraiudiciali
grauamine. qui ꝓputandi sunt a die
scientie. Probatur hic in tex. Et q̃li
ter ísti .x. dies sūt vtiles a ꝓncipio et
ꝓtinui in ꝓgressu. vide. hic in. g. ver
bi. sciuerit. Ex qua patz. ꝙ non suffi
cit scire actū gestum. nisi etiam sciat
quis se grauatum. vt in. e. gl. Opiñ.
autem antique. de quibus textus lo
quitur ponuntur hic in glõ. verbi
grauatum.

Altima con- Per la
pluz de
cendij est quis a remedio appellatio
nis exclusus. non aūt ab alijs vijs si
bi de iure competentib⁹ ad reuoca
tionẽ actus. Probatur hic in fi. tex.
Tñ qui grauatur quia suū beneficī
um alteri assignatur. licz negligens
fuerit appellando. potest tamen agẽ
petitozio aut possessozio. qõ sibi re
ſuatum intelligitur. ſm Joh. mona.
per. c. licz epus. j. de prebeñ. Et est tã
ſm euz. quia habens plures vias li
cet sit sibi prescriptum in vna puta
in via appellandi. non tñ in alia scz
contradicendi per simplicem quere
lam. et facit ꝙ post desertionem ap
pellatiõis potest quis agere de nul
litate sententie. de quo in. c. licz. j. de
senteñ. ex. z. l. si exp̃ssim. eo. ti.

Appellatio quam appellãs in scriptis
ꝓzexit iudici a quo ap
pellauit. ex eo non potest impugna
ri ꝙ coram ipo lecta non fuit. Hoc
dicit.

Prima con- Appel
lans a iu
dice coram eo debet appellationem
suam inẽponere. Probatur hic iun-
cta glõ. ij. Quia illud verum est. si cõ
mode eius presẽtia haberi potest. c.
vt debitus supza eodem. et iura in
glõ. ij. alĺ. alias appellans potest ac-

cedere iudicem ad quem. et corā eo appellare. vt in ℔ biduum. ij. q. vi. Si autem non ꝑt accedere iudicem aut timet accedere iuste. sufficit appellare in absentia eius. et sic transfertur iurisdictio ꝑ talem appellationez ad iudicem ad quem. c. si iustus. s̄. eo ō. ti. et ar. c. pastoralis ℔ i. s̄. de offi. or. Nō verū quo ad validitatem appellationis. Sz quo ad hoc ꝙ suspendatur iurisdictio iudicis a quo requiritur ꝙ fiat ei intimatio que fieri dz per scripturam auctenticam. licz nō sit necesse appellare in scriptura auctentica. vt ḣ in. g. verbi ꝓponi. Et ꝙ ad suspensionem requiratur intimatio. probatur in. c. si duobus. s̄. e. ti. Item etiam requiritur quo ad revocationem attētatorum. de quo ē decisio rote. cccl xx. que incipit. Itez si appellatur a diffinitiua. Debz autez iudex adiri in īterponēda appellatione. quia ꝓncipaliter ꝓpter iudicem interponitur et agitur de eius iniquitate. ℑm Jo. an. in regula in generali ℔. de regu. iuris

Secunda con. 7 finalis Valet aūt appellatio in scriptis iudici porrecta. licz coram eo nō fuerit lecta. Probatur hic in tex. Et ratio dubitandi et decidendi patet hic ex glosa finali. Ex cuius fine patet. ꝙ non est necesse appellantem dicē appello. cum porrigit appellationez in scriptis. licz illud hodie solent dicē appellantes. An autez appellans debeat iudici dimittere copiaz appellationis? Dicit Domi. ꝙ sic. quando interponitur appellatio in casu quo requirit expressio cause. vt in extraiudiciali et iudiciali a grauamine. iuxta. c. corā di. s̄. eo ō. et in diffinitiua in casibus. vt in. c. romana ℔. si autez supra. eo. Tunc enim iudex a quo tenetur dicere causā quare defert aut non. all'. c. corā di. sed super verbo volatili. non possit bene instrui. alias non tenetur tradere copiaz. et ita tenet Sens. in cle. causam. de electiōn. ℑm Dominicum.

Ja iudice a cuius grauamine appellauit citetur appellās ad docendum de grauamine 7 audiendū revocationem eiusdem. non tenetur appellās coram eo comparere. quia suspensa est iurisdictio sua per appellationem. nec etiā tenetur coram eo de grauamine docere. cum iudex ꝑ se id habeat videre. Si tamē iudex grauamen revocauerit cum effectu ī termino citationis. licz appellās nō ꝓparuit in eodem. poterit ex tunc libere procedere in causa ac si appellatio non fuisset interposita. Hoc dic.

Pria ꝯ. Appellans a grauamine ad docendum de illo non tenetur comparere corā iudice a quo. Probatur hic in tex. Non ꝑt igitur iudex a quo appellantem ꝓpellere ad docendū de veritate grauaminis. quia corā iudice ad quē debz talis ꝓbatio fieri. vt hic in. g. iij. Nō āt ꝓclonis ꝑz in tex. quia ꝑ appellationez suspensa est iurisdictio iudicis a quo. vt hic. 7. c. x e nientes. s̄. de iureiurañ. et sic ad citationem eius non tenetur appellans venire. Item ipē ꝑ se videre debz an grauauerit. ergo non teneť appellās se grauatum coraz eo docere. Et intellige ꝙ per se videre habz de ꝓbabilitate appellatiōis et experire imo et apud peritos inquirere. non aūt

vt iudex habz ꝓgnoscere ō veritate. vt dixi, ⁊ probatur in ca. decreto. ij. q. vi. Cui⁹ rō ponitur in. c. solicitudinem. s. e. in. g. que incipit Sz quare. q sp ꝓnūciaret se non grauasse

Secūda cō. et finalis Sufficit appellanti citato p iudicem a q̄ ꝓpa rere ad audiendū grauaminis revocationem. si eam duxerit faciendam ꝓbatur h in vers. nisi. Patz igitur q iudex a quo pōt revocare grauamen propter qd̄ appellatur ab eo. et tūc libere pt ꝓcedere si cum effectu sit revocatum. ante non. vt hic. Et intellige verū in grauamine illato p interlocutoriā. vt hic in. g. ij. Itez dūmodo sit talis interlocutoria per quā non inducitur remotio iurisdictionis. vt nōtur in. c. significantib⁹. de offi. dele. s. et videtur hic tex. probare q ad revocationē hanc iudex debz vocare partē. de quo in spe. de excep. ℣. viso vers. sz si iudex. et plene de materia in. c. cum cessante. s. eo. ⁊ in. l. q iussit. ff. de re iudi. Post autez revocationē factam iudex si velit ꝓcedere requirit de novo citatio. Fm Jo. an. Nec ob. c. eū qui. s. eod. li. de do. et ꝓtu. quia loquitur in appellatione frivola. et sic ibi ab initio fuit cōtumax. hic autē tenuit appellatio et ab initio fuit grauatus. Itē ibi non desijt esse iudex. hic desijt. qd̄ patz in tex. ibi reassumit. qd̄ verū. nisi de facto nollet venire. quia tunc locū haberet. c. eū qui all̄. de quo latiꝰ hic p Bomi. An aūt appellans p hmōi cōparitionez videatur recedere ab appellatiōe sua. g. hic in verbo teneris tenet q non. quā veram intellige. qñ ꝓparet ad docendum de grauamīe solum per viam simplicis infirmati onis. secus si tanq̄ coram iudice. q tunc esset ꝓtrarius sibi. quia fateret eum iudicem. et sic iurisdictionē nō esse suspensam. Fm Bomi.

a **Collatiōe be**neficij facta ꝓmuniter p episcop et capl'm. in preiudiciuz alicuius. non est appellandum ad epm. si interesse habuit vt prelatus. sed ad archiepm aut papam. secus si interfuit vt simplex canonicus. quia tūc appellari debz ad eundem episcopū Hoc dicit.

Prima con. Collatio beneficij quandoq̄ spectat simul ⁊ ꝓmuniter ad epm et capl'm. Probatur h et in. c. cum eccia. supra. de electio. in glō. ij. ⁊ hic per Archidia. Et vt hic patet. illud cōtingit dupliciter. vno modo quādo episcopus intervenit vt prelatus. Alio mō qñ vt canonicus. De quo dic vt h in. g. iij. q. ē singularis. que etiam dicit q in dubio presumitur interesse vt prelatus. Et ratio est quia ipe est caput. c. nouit. de his que fiūt. a prela. supra. Quid aūt si hoc casu capitulum vni ꝓfert. et episcopus alteri. Vinceñ in dicto c. cum eccia. tenet q neutra collatio tenet. Sed si episcopus habuit secuz vnum aut duos canonicos. an tunc valet collatio sua? Vide Joh. and. post hostieñ. in. c. postulasti. supra. ō concess. prebeñ. super glō. ij. vbi tenz q non. quia episcopꝰ ad minus debet secum habere maiorem partem capituli. vt valeat collatio de quo ibidem

Secūda con. ⁊ finalis A colla

tiõe capli appellatur ad episcopuz.si inte rerat episcopus vt canonic⁹ secus si vt prelatus. Probatur hic in textu fm Dominicum. Et duo similia adducit hic glosa fina. Aduerte tamen q̃ aliud esset in archiepisco po legato.quia si procedit vt archi episcopus nõ potest ad eundem ap pellari.vt ad legatum. quia ad eun dem videretur iterposita appellatio quod est contra substantiaz appella tionis.c.ij.supza eodem libzo .de cõ suetu. Nõ obstat hic textus.et.c.po stulasti.supza de concessi.prebendõ. quia hic episcopus processit simul cum alijs et non solus.et sic de facto aliozum et suo potest ad eum appel lari.vt ad superiozem in casu huius capituli.secus si sol⁹ processisset etiaz fm diversam qualitatem .secunduz Johem anõ.

Jcet ab iter

locutoria nõ fuerit appel latum infra. x. dies. per quam repulsa fuit exceptio perem ptoria negotio principali preiudi cans.aut iudicium nulluz reddens. si tamen appellatur postea⁹ a diffini tiua.etiam vltra decendiuz promul gata.potest iudex appellationis licite emendare grauamen per interlo cutoriam illatum. Secus si interlo cutoria essz lata non super eo q̃ pre iudicat principali negotio .aut iudi cium annullat hoc dicit.

Prima con.

Interlo cutoria preiudicãs principali negotio .aut prolata super eo q̃ reddit iudicium nullum.non transit in rem iudicatã per lapsum decem dierum. Probat hec conclusio hic in textu .Solũ igi tur transit in rem iudicatam.cum a diffinitiua sententia non appellatur Per appellationem enim a diffiniti ua interpositaz potest emendari hu iusmodi interlocutoria. et omnia male gesta per iudicem a quo in ne gotio principali.Quod verum per viam iniustitie.non autem per mo dum attentati .nisi prout habet in c.non solum.supza eodem tit. Que autem sũt huiusmodi exceptiões pn cipale negotiũ contingentes aut iu dicium nullum reddentes.vide hic in glõ.ij.iij.et.iiij.et exempla hic in textu

Secunda con.

Int locu toríe que directe non respiciunt pn cipale negotium transeunt in rez iu dicatam per lapsum decem dierum Probatur hic in scõa parte textus. Et sic non possent tales reuocari.p iudicem appellationis interposite a diffinitiua.vt hic .Et ratio diuersi tatis est.quia iudex appellatiõis in terposite a diffinitiua statim cogno scit de principali.c. significauerunt. supza.de excep. Jdeo etiam cogno scit de exceptione contingente pnci pale.sed non de emergentibus non concernentibus pncipale fm Joh. de ligna. Jtem de exceptiõibus red dentibus iudicium retronullum co gnoscit que similiter iudicium ap pellationis contingunt.fm Johez. de fautu. Joh.mona.dicit. Jn ptin gentibus pncipale negotium ante diffinitiuã qs nõ ẽ lesus cum totus processus ordinatur ad diffinitiuaz

Jdeo appellatio ab illa interposita suspendit totū. Quid aūt si a repulsione interlocutorie fuerit appellatuz et appellans succubuit an iteꝝ post diffinitiuā appellans debz audiri. vide in cle. fi. e. ti. an etiam iudex post interlocutoriam debeat desistere a processu vsqz ad. x. dies et expectare appellare volentem. vid. hic pulcraz g. in verbo ab ipo. et tenz ꝙ non

De vita et honestate clericorum.

Clerici qui non modicum dignitati clericalis ordinis detrahunt z se ioculatores seu goliardos aut buffones faciūt. si ꝑ annū illam ignominiosam artē exercuerint ipo iure. Si minori tpe et non desistunt post trinā monitionez. carent omni ꝓuilegio clericali Hoc. d.

Ex ter. elicitur talis ꝓclusio. Clerici histriones ꝑ annū ꝓtinuū sūt ꝓuati ꝓuilegio clericali antea non. si resipiscant tertio moniti. Probatur hec ꝓclusio hic ī tex. Et intellige hanc ꝓclusionez de illis clericis q̄ publice et ꝓtinue exercent histrionatū. et faciūt spectaculū sui corporis. Occulte aliq̄d ioci facē non est ꝓhibitū. vt hic in .g. iij. de q̄ per Jnno. in. c. cum decorē. s. e. titu. Et aduerte ꝙ hos ioculatores goliardos et buffones canō vocat histriones. iij. q. j. c. j. de ꝓse. dis. ij. c. pro dilectione. Et dicūtur goliardi forte fm Joh. an. Jdeo quia solent esse gulosi. ita etiam dicit Jo. in ca. donare. lxxxvi. dis. Et aduerte fm doctores. ꝙ iste annus erit integer z cō tinuus. Jus enim aut statutum req̄rens certum tempus ad hoc vt pena ꝓmittatur intelligit̄ de tempore continuo. facit. l. iij. ff. de vsuc. l. cuz heres. ℔. stich⁹. ff. de sta. libe. Et quia ħ text⁹ loquitur simpliciter de quolibet clerico et quolibet ꝓuilegio. Jdeo locum etiam habet in clericis in sacris constitutis. et etiam in ꝓuilegio canonis. fm Archidia. Joan. Lapum et Domiñ. Jmo locuz habet ī monacho siue in habitu monachali ista ꝓmitteret siue extra habitum. quia nomine clericorum cōtinetur. xij. q. j. duo sūt. et facit rō posita in tex. fm Lapū et Domi.

De clericis ꝓiugatis

Clerici qui contraxerūt matrimonia cum vnicis et virginib⁹. si deferant tonsuram z vestes clericales. retinent ꝓuilegium clericale in persona clericis concessum per canonez si q̄s suadente. nec etiam potest talis ꝓ delictis ab eo ꝓmissis criminaliter aut ciuilit̄ trahi ad iudicium seculare. in alijs autem non gaudent ꝓuilegio clericali. nec in predictis. nisi tonsurā deferāt et vestes clericales. Hoc dicit

Prima con. Clerici non coniugati vel etiaz in minoribus dūtaxat constituti gaudent ꝓuilegio multiplici. Patet conclusio. quia ꝑmo gaudent in personis ꝓuilegio

De clericis ꝯiugatis

canonis si quis suadente.xvij.q.iij. Scō gaudent ꝓuilegio fori etiā q̄ ad ciuiles causas q̄uis petitum ab eis fit liq̄dū.c.seculares.s̄.eoꝺ.li.de foro ꝯpetē.Tertio quia non tenent̄ soluere pedagia.c.q̄q̄.de censi.e.li. Quarto emunitatem habent in exactionib⁹ et collectis.c.i.de emu.ec. et hic in.g.verbi ceterū. Quinto circa tutelas ⁊ curas non recipiēdas.l. generaliter.C.de epis.et cler.canonista.xvi.q.j.et.lxxxvi.diſ.c.fin̄. Sexto quia laici nō admittunt̄ ad accusationem clericorum.c.de cetero.de testi.de quo.ij.q.vi.in sūma.Septimo habent ꝓuilegiū circa iuramentuz calūnie p̄standū p aliū.c.q.s̄.de iura. calū. Itē octauo habent ꝓuilegiū quo ad familiā.lxxxix.diſ.iudicatū l.ij.C.de epis.⁊ cle. Et his ꝓuilegijs renūciare nō p̄t.c.significasti.supra de fo.ꝯpe.Si tū imiscent se senis facto perdūt ꝓuilegiū clericale.scz psone.c.perpendim⁹.supra.de sen.excō. Idem si non deferunt vestes⁊ tonsuras clericales.et moniti nō curāt.et tūc amittūt ꝓuilegium fori.c.ꝓungit ij.⁊.c.audientia.ō sentē.ex.supra.de vestibus clericalibus.vi.c.clerici officia.s̄.e.de tōsura.vi.g.i cle.ij.e.tit.

Secūda con-et finaricus ꝯiugat⁹ omni ꝓuilegio clericali ē ꝑuat⁹.fallit hoc solū in duob⁹ casib⁹.Probat hec ꝓcō hic in tex. Et q̄ritur Jo.mō.de hac⁹ diſpositiōe. quia olim in ꝯiugatis clericis regula fuit p foro eccīastico et exceptiones p foro seculari.vt in mercatur. supra.e.ex parte.⁊.c.fi.de vi.⁊ hone. cle. Hodie ē ecōtra.vt hic p3. Rō āt ꝓuersiōis hui⁹ fuit q̄rela ⁊ scādaluz seculariū p̄incipū.qui grauant̄ in hoc q̄ clerici ꝯiugati erant ita īmunes sicut non ꝯiugati. Regularit̄ cōtra hodie sūt in omnib⁹ de foro eccleſie.vt ħ Fallit ħ rīa q̄ ad emunitatē p̄sōe ꝓcessā p ca.si q̄s suadēte.xvij. q.iij.q. illaeē gaudēt ꝯiugati.dūmō tñ q̄ttuor concurrant hic in tex.enumerata. Primū est q̄ ꝓtraxit⁹ cū vnica. Rōnem dat hic.g.ij.Scō q̄ cōtraxit cū virgine.sed dic idē si fuiſſz corrupta per ipm.et non p aliuz .vt hic in.g.iij.Tertiū requisitū q̄ deferat tonsurā.de q̄ p.g.in cle.ij.eo.ti. Quartum q̄ vestes deferat clericales Aliquorū horū deficientiū non gaudet ꝓuilegio canonis. si quis suadente.hic in fine .Scō fallit in regula ī criminalibus criminaliter aut ciuiliter seu pecunialiter intētatis.quia in illis semper clericꝰ coniugatus est de foro eccleſie.intellige concurrentibus quattuor iā enumeratis.Aliquo enim horum deficientiū est ō foro seculari.sicut etiā ī omnib⁹ alijs .de quibus dixi in supra proxi.pclusione. Patet igitur q̄ clericus coniugatus in ciuilibus ꝓueniendus est coram iudice seculari et tenet hoc Jo.cal.Jo.an.et Bomiñ. Item patet q̄ non potest esse officialis aut vicarius episcopi.qō tenet Jo.an.supra eodem ti.c.Johannes et Lapus hic qui dicit q̄ nō potest esse arbiter aut comꝓmissarius ad eligendum ꝓlatū eccleſie.Quid autez si clericus coniugatꝰ defert duas vestes vnā clericalē.aliā laicalez? Dic q̄ extrinseca vestis debet considerari.facit.c.si iudex laicus .infra. de sententia excōmunicationis. Itē an clericus habens gr̄az ꝓtrahēdo

videtur renūciare gratie .vidō.hic in g.verbi.clericalis.ꝛ i cle.gr̄e.ō rescp.

De clericis nō residētibus Onsuetudinē

que habet ꝙ q̄tidiane distributiones dentur pn̄tibus in ciuitatib⁹ vbi sūt beneficia.licz nō interfint diuinis officijs reprobat.et statuit ꝙ hmōi distributiones in q̄buscūq; psistant in rebus dentur solum pn̄tib⁹.et diuinis interessentib⁹ aliter recipiens distributiones non adquirit dn̄ium in eis. nec facit eas suas.sed tenetur restituē eas.nisi eū excuset infirmitas seu iusta ꝛ rōnabilis corporalis nēcitas.aut evidēs ecclesie vtilitas.Et idē est obseruādū in distributionib⁹ ꝙ defūctorū ānniuersarijs largiendis.Hoc dicit

Prima con- Reprobata est cōsuetudo ꝙ quā quotidiane distributiones dātur pn̄tib⁹.licz diuinis non interessentib⁹.Probatur hic in ꝑma parte tex.Aliud tn̄ ē in corpore p̄bende qō p̄t ex cōsuetudine deberi absenti.c.cum omnes.ō.de ꝓsti. ꝛ hic in.gl.verbi repbātes.Patz ergo hic ꝙ aliud est residere .aliud diuinis interesse .et facit ꝙ ꝑuilegiat⁹ vt integre in absentia percipiat prouēt⁹ beneficij sui ac si resideret in eodem.nō tn̄ habebit q̄tidianas distributiones.qō tenz h̄ .g.affuerint.Itē pz ꝙ licz existēs in seruitio pape pcipiet integre fructus sui bñficij.vt in c.cū dilect⁹.supra.e.et ibi pz ꝙs dicitur in seruitio pape esse in glō .tn̄ ille non p̄t pcipere distributiones fm doc.Et quid iuris de seruitoribus cardinaliū tractat hic.Arch.et ꝓsule tudo hz ꝙ etiā pcipiūt fructus bñficiozū.Itez pz ꝙ reprobata ē ꝓsuetudo ꝙ canonic⁹ de foris veniens faciens morā in domo sua ad duas vel tres dies anteq̄ veniat ad eccīam habeat distributiōes q̄tidianas fm Archi.Gens.ꝛ Paul .p ꝑn.hui⁹ tex. qō verū si absentauerit se pro negotijs suis aut sua voluntate.secus si.p necessitate aut vtilitate eccīe.facit.c. q̄uis supra.de offi.ordi .Dominic⁹. Quid aūt de consuetudine .ꝙ morituus in primo anno percipiat omnes distributiones quotidianas.vide per Joh.an.in regula nemo.p̄t ī.de reg.iur.in mercur. vide f. 4.

Secunda con- Quotidiane distributiones debent duntaxat dari diuinis interessentibus. qō fallit in tribus casibus. Probatur hic in.ſ.statuim⁹.et in vers.exceptis.Primus casus est.si fuerit infirmus .facit.c.ꝙ.de celebra .missa. et intelligit Johannes anō.de illo qui alias deseruiret diuinis si infirmitas nō impediret.alias secus fm eum.per.c.ad audientiam.supra eodem.quod notandū contra illos qui non sunt soliti intrare ecclesiam. Et patet ex textu ꝙ ratione infirmitatis non subtrahitur beneficium aut stipendium alicui datum pro seruitio personali quod nota pro doctoribus legentibus et familiaribus fm Dominicū. Et intellige dummodo infirmitas sit grauis et manifesta.vt .v.qōe.iij. canone primo. quia et illa excusat ab horis legendis .ita ꝙ infirmus

etiam post recōualescentiā non tenetur horas resumere. ſm Jo. an. in. c. j. ſ. de cele. miſſa. Secūdus caſus eſt qñ iuſta ⁊ corporalis neceſſitas excuſat beneficiatum ab intereſſentia. exemplū eſt ſm doc. ſi potionez ſūpſiſſet. aut minuiſſz ſanguinem. detent⁹. aut alias quocūqz modo iuſte impeditus. ſm Archi. vt de conſe. di. iiij. c. hi qui. cum ꝓcor. Jdez ſi non auderet intrare locum bñficij. quia forte eſſz bānitus extra locuz. dum tñ ſine culpa ſua. ſm Bomi. et Jo. an. forte ꝓpter delictū conſāguinei ſui. aut alias. Tertius caſus eſt ſi vtilitas eccīe euidens ipm excuſat ab intereſſētia diuinorum. ſecus igitur ſi eſſz vtilitas occulta. ſm Archi. Et facit contra illos qui ſimulant ſe procurare vtilitatem eccleſie. quia nihil debēt percipere. Et intellige de ꝓcurātib⁹ vtilitatem illius eccīe cui⁹ diſtributiones percipiunt. ſm doc. Nec ob. c. cum non deceat. ſ. eo. li. de elect. q dic vt hic in. g. verbi vtilitas. quam tenent doct.

Tertia conſtitutio Extra dictos caſus diſtributiones recipiens. ſcum non intereſt diuinis. tenetur eas reſtituē etiāſi ei donate eſſent ſpōte. Probat hic in. ſ. qui vero. vñ patz q recipiens rē ꝓtra diſpoſitionem iuris. non ꝓt eā cū ſalua conſcientia retinē. ſed tenetur eam reſtituere. facit. c. ij. j. de re. eccē. non alien. An aūt remiſſio ꝓdeſt. vid. hic in. g. verbi. ſuas. que tenet q ſic. qd̄ verū eſt quando accreſcunt ꝓpter abſentiam ipſius alijs canonicis. ſecus ſi deberent conuerti in vtilitatem eccleſie. ſm Bomiñ. ħ. Quid autem ſi omnia que dantur. de beneficio dentur ſingulis diebus in pane. vino. frumento. pecunia. et ſimilibus. An hec conſtitutio locuz habz in illis vi. hic in. g. penul. que tenet q non Jtem non haberet locū hec conſtitutio ſi quotidiane diſtributiones darentur non ratione diuini officij. ſed alterius. puta pro lectione decreti. ſm Pau.

Vltima conſtitutio Hec cō etiam locum habet in diſtributiōibus dandis pro defunctorum anniuerſarijs. Probatur hic in fi. textus Jdem ſi fiat ſeptima. viceſima. aut alia die memoria defuncti. ſm Joh. and̄. allega. c. fiñ. de teſtameñ. et. c. ex parte. iij. de verbo. ſignificē. et facit ſi capitulum canonicorum inuitetur ad ſepulturaz non habebunt cereos aut preſentias canonici qui non vadunt ad funus. licet conſuetudo cōtrariuꝫ diſponeret. niſi in caſib⁹ ſupra exceptis. ſm Bomi. qui dicit ſe illud habuiſſe in practica

De prebēdis et dignitatibus

Vſcepti regiminis cura romanum pontificē ſollicitat a puidendū vtilitati et ſaluti ſubditorum in hoc q interdū ꝓdit noua iura. inēdū etiam innouat antiq̄. vnde q antiquit⁹ erat ſtatutum. q dioceſani locorū nullū ad aliquam eccleſiā inſtituerent ad preſentationē religioſorū. niſi tātū ei d̄ proventibus ipſius eccīe coram eis

fuerit aſſignatum .vñ iura epiſcopa lia poſſit ſoluere.et congruam ſuſtē tationez habere.papa in hac conſti tutione innouat.et ad omnes eccīa rū patronos etiā exemptos ⁊ alios quoſcunq; extendit.⁊ ꝓtrariam con ſuetudinem condemnat. Hoc dicit vſq; in finem

Prima con. Religio ſi ſūt ca paces iuriſpatronatus ſecularis ec eleſie.cuius vigore competit eis pre ſentare.non conferre. Probatur hic et in.c.fi.ſ.de iure patro. Pro q̄ ad uerte q; eccīe ſeculares quattuor mo dis pertinent ad religioſos ſm Pa no ⁊.in.c.de monachis.ſ.eodez. Pri mo ex donatione laici patroni ⁊ cō ſenſu epiſcopi.et tunc licz glō.in alle gato.c.auaricie dicat .q; tranſfertur ius in religioſos non ſolum preſen tandi.ſed etiam quo ad tempozalia. tamē Panoz.poſt Antoñ. repzobā illa glō.tenet.q; ſolum ius preſentan di tranſfertur cuz ipe laicus donās nō plus habeat.pzo quo regula ne mo poteſt.j.de regu.iur. Nec obſtat confirmatio epiſcopi.quia qui con firmat non donat.de nouo .c. inter dilectos.de fide inſtrum̄. Non ob. etiā.c.paſtozalis.de donat. quia ibi epūs donauit de conſenſu tñ patro ni laici.hic ecōtra patronus.Sedo mō eccīa ptinet ad religioſos ex do natione epi.et tunc ſi donauit q̄ ad tempozalia de pſenſu capli ⁊ ex cau ſa.et valet donatio.c.paſtozalis.all'. ⁊ cle.ij.de re.ec.nō alie.Si aūt dona uit pleno iure vtendo hac generali tate verboz.⁊ iterū valet q̄ ad tpa lia et ſpūalia.ſm.g.in all'.c.de mona chis.⁊ ſequitur Panoz .Si aūt ſim pliciter dicit.donam⁹ vobis illaz ec cleſiā.tūc tene.c.paſtozalis.de dona. et q; alia iura ꝓpetant religioſis vl tra redditus tempozales.Tertio re ligioſi hñt eccīam ex fūdatiōe ꝓpia et tenet.g.in.c.de monachis .q; hñt ibi tpalia.et pñt ibi vicarium ponē et deponere. Panoz.tñ tenz q; ſoluz habent ius patronat⁹.quia et epūs in alieno territozio edificans eccīaz non plus haberet .Quarto ſpectat ad religioſos ius patronatus vari is modis.vt quia dotauerūt eccīaz tanq̄ laici.vel adq̄ſiuerunt cum vni uerſitate.ville.caſtri ꝛc .Vel patron⁹ laicus dedit eis tm̄ ius patronatus et ſolum ius preſentandi habent. Et religioſi habētes ius preſentādi ſi ſcienter indignum preſentant ſunt priuati poteſtate preſentādi pzo il la vice.per.c.cum in cunctis.in fine ſm Archid.que pena non haberet locum in laicis ſm Jo.an.in.c.cum vos.ſuper.g.ij.de offi.ordina .et hic per Archid.

Secunda con. ⁊ fina lis Ad preſentationem religioſoz nō debet quis per dioceſanum admit ti.niſi ei tātū de prouentibus eccle ſie fuerit aſſignatum .vt incumben tia onera per eum valeant ſuſtineri. Probatur hic in textu.et in.c.d mo nachis.ſupza eodem.et in clemen.j.de iure patrona .Et extenditur il lud hic etiam ad exemptos patro nos.et alios non religioſos. Item contraria consuetudo repzobatur. vt hic in fine patet. Et ad intelle ctum huius concluſionis et textus. ſciendum ſecundum Johannem an dree et doctores.in.c.de monachis. q; quandoq; religioſi habēt ius pa tronatus tm̄ in eccleſia.et tunc non

De prebēdis et dignitatib⁹

procedit hic tex. nec ꝯclusio. quia nihil tunc ꝓcipiunt de tpalibus sicut nec patronus laicus. c. cū seculuz. de iure patrona. Qñq; et scō habent solum ius instituendi ad regimen ecclesie. et iterum non habet locum h tex. ⁊ ꝯclusio. quia nō presentāt epō rectorem. cum ipi instituant. Et q; ad tempoalia ecclesie manus extendere non possūt cle. q; regulares de sup. neg. pla. Qñq; et tertio hñt plenū ius instituēdi etiā ad curā ꝓpri ⁊ auctoritabilē. Et sic etiā h tex. nō hz locū. quia etiā epus q̄ hāc institutionē facere hz de iure cōi. ad tpalia eccie man⁹ extēdē nō pt nisi q̄ ad iura epalia. c. ꝙquerēte. de offi. or. Qñq; et q̄rto subest eis eccā q̄ ad tpalia quia ꝓpter religiosorū inopiā papa vel epus ꝓcedit eis eccām q̄ ad tpalia. et talis ꝓcessio itelligitur vt possint ꝓcipere reddit⁹ et puertere ī vtilitatē ꝓpriam. ꝓseruata tn eccia in pristino statu. et ex tali ꝓcessione hñt presentationē rectoris. et tūc ꝓprie locū habz qđ hic dicitur. et in. c. ō monachis. et. c. auaricie. s. e. ti. Qñq; ⁊ vltimo. eccia subest eis q̄ ad tpalia ⁊ spiritualia. et tunc cōsideratur si pleno iure subest eis. q; hñt ptātē instituendi ⁊ q̄ ad regimē eccie ⁊ ppri. et ipsi tenētur subire omnia onera illarum eccīarū. et tunc non hz locū hic tex. cu similib⁹. Hz cle. i. §. sane. de iure pat. quia nō est tunc nce recurrē ad epm ꝑ institutiōe. c. vnico. de capel. mō. §. e. li. Sed hoc casu ponunt ibi vicarij ⁊ deponūt. de quo vid. nō. g. in. cle. j. de excess. pla. sup verbo ad mēsam. que declarat qñ et quibus modis eccia dicitur esse de mensa religiosorū. Si vero est subiecta in spiritualibus et tempoalib⁹ ita q; religiosi habent ibi tempoalia et etiaz instituere ad regimen ecclesie. et ad titulum. non autem auctoritabiliter quo ad regimen populi. tunc etiam locuz habet quod hic dicitur. quia pro cura populi oportet recurrere ad episcopum. et ibi tunc institutiōdo debet fieri assignatio congrue portiōis. Et quantum habebit pro cōpetentia. non potest comprehendi certa regula. sed attendi debet qualitas patrie. persone. ecclesie. situs. ꝛc. De quo per glosam secundam in. c. cum adeo de rescrip. et glosam sum mariam. xxi. q. j. per Hostien. in. c. cū fm. s. eodem titulo. et hic per Archidiacon.

Licet omniū

beneficiorum ad romanū pontificem spectet dispositio plenaria. ita vt non solum possit conferre vacantia. sed etiam ius tribuere ad vacatura. Collationem tamen ecclesiarum. personatuum. dignitatuz. ⁊ beneficiorum. apud sedē apostolicam vacantiuz specialibus ceteris reseruauit romanis pontificibus consuetudo antiqua. quaz papa approbat ac statuit. vt nullus de cetero dignitates. personatus. aut beneficia apud sedem apostolicam vacantia quacunq; auctoritate. ordinaria. aut delegata. generaliter. aut specialiter sibi tributa p̄sumat cōferre. nisi specialis ⁊ expressa potestas detur a romano pontifice sup conferendis beneficijs in curia vacantibus. Aliter actum decernit papa irritum. Hoc dicit.

Et artatur hec constitutio q̄ ad tempus ī. c. proximo. et etiā artatur quo ad eccias parochiales ī. eod. si apostolica. et declaratur ī. e. c. pūti. fm Joh. mona.

Ex tex. elicitur talis pclusio. Auctoritate ordinaria aut delegata q̄ntūcūq; late pcessa non datur alicui ptās pferēdi beneficia vacantia in curia. nisi de eis fiat mentio spēalis et expressa. Probatur hic in tex. Et q̄ bñficia dicuntur vacare in curia. habetur ī. e. c. p̄senti. Et quo limitatur hec cōclusio dixi in textualib⁹. Et licz añ istā constitutionem de psuetudine papa cōferret hmōi bñficia. vt hic pz in tex. tñ approbatio hui⁹ psuetudinis fca per hāc cōstitutionē sic ligat man⁹ ordinariorū. q̄ ptra eaz non possūt fm Archi. Et probatur in fi. tex. q̄ irrita est collatio ptra dispositionez hui⁹. c. Et sub hac cōstitutiōe nō cōprehendūtur epatus. vt hic in. gl. ij. quia non est dignitas. ſz culmen dignitatū. qđ verū in materia odiosa. vt in ꝓposito. Nā p hāc constitutionem pīudicatur ordinarie ptāti. In non odiosis aūt epatus venit nomine dignitatis. pbatur in. c. auaritie. s. e. li. de elect. Abbatia aūt pprehēditur sub hac pstitutione. fm. g. ij. H. quia equiparatur alijs dignitatib⁹ inferiorib⁹ epatu. c. q̄q̄. s. eod. li. de elect. in fi. et abbas vocatur pīatus. c. j. de eta. 7 q̄li. s. c. pūti. e. li. de offi. ordi. 7 seq̄tur Jo. de fautu. 7 Domi. Itē bñficia spectātia ad pūtationez laicorū sub hac pstitutione nō comprehenduntur. vt hic in. g. verbi collatio. quā sequitur Sens. 7 Lap⁹ qui alle. c. cū dilect⁹. cuz ibi nō. s. de iure pa. quia si ptrariū diceremus. q̄ papa pferret beneficia iurispatronat⁹ laicalis retraherent laici a dotatione 7 edificatiōe eccīarū. p̄ quā rōnē non est verisimile q̄ papa in specie veniat. ergo in suis generalibus verbis ptrauenire non intelligit. arg. c. cum in generali. s. de offi. vicar. Si igitur papa alicui spēaliť concedit. q̄ possit pferre beneficia vacantia i curia ad certum temp⁹ aut, vsq; ad certū numerū. tūc id p̄t facere mandatarius. Et an ptās sua expirat p mortē pape concedentis. Joh. an. renet hic q̄ non. p. c. qm̄ abbas. de offi. dele. c. decet. ī. de re. iur. c. fi. glose. s. e. li. de rescrip. Quid autez si papa dat alicui ꝓprio motu ptātē conferēdi tot beneficia in posterū vacātia. q̄liacūq; 7 vbicūq; 7 q̄litercūq; nō obstāte etiaz q̄ essent talia de quib⁹ oporteret expressam et spēalez in litteris aplicis facere mentionez an talis possit cōferre beneficia in curia vacantia. Domi. post Lapum tenet q̄ sic. per nota. in. c. j. supra. eod. lib. de constitu. Aduerte etiam q̄ si papa non ꝓprio motu conferat alicui beneficiuz vacans in curia, non valet collatio. nisi expressuz fit q̄ vacabat in curia. 7 ita obseruat curia fm Lapum hic 7 Domiñ. An autē si absens a curia renūciat beneficio suo per procuratorem in curia. dicatur beneficium vacare in curia. Archidi. tenet hic q̄ sic. de quo per glosam in clem. j. super verbo collato. vt li. penden. quia actus renunciatiōis factus per procuratorem considerat non pstitutio. vt in illa glō.

Tatutuz su
pra. c. proximo de beneficijs apud se. ap. vacātib⁹

per alium q̄ p romanuz pontificem non ꝓferendis ita est moderanduz. vt nō obstāte illo statuto hi ad q̄s spectat eozum collatio post mensez a die vacationis numerandū .ea cō ferre possint p se ipos tm̄mō.si sint pn̄tes.vel si in remotis fuerint absē tes.per eozuz vicarios generales in pn̄tia constitutos canonice ad hoc deputatos. Hoc dicit.

Prima con. Si papa non confert bn̄ficia vacantia in curia infra mensem pn̄t ꝓferri p ordinariuz eoꝝ collatorē. Probatur hic in tex. Est igitur hic īducta p̄scriptio vnius mensis ꝓtra romanū pontificez. q̄ tn̄ nō debz currē sedi q̄n caret romano pontifice.vt hic ī.g. verbi numerandū.q̄ dicit q hic papa p̄fixit sibi tam breue temp⁹ ad ꝓferendum in fauorem ecc̄iaꝝ.ne ꝓtingeret diu eas vacare. Nec hz hic tex. locuz in bn̄ficijs deuolutis aut reseruatis .q in illis non inuenim⁹ pape p̄fixū tē pus ad ꝓferendum.sicut in casu isto. Currit etiā iste mensis a die vacationis.excluso die vacatiōis.vt hic in g.alle.qđ ōnōt p̄positio.a.ī tex.posita.q̄ facit separationē.fm.g.in.l.iij.ī fi.ff.de act.emp.et vi.hic p Archi.et Domi. Aduerte tn̄ q ordinari⁹ qui pape succedit.hz temp⁹ ordinariuz. puta sex mēsiū.iuxta.c.ij.s.ō concess. p̄bē. Et an legat⁹ de latere possit ea ꝓferre? Dic q sic.p.c.ꝓ.s .e.li.de offi. legati.quia et executor aplic⁹ id posset.vt in.cle.si de bn̄ficio.e.ti.fm Jo. an. Et ꝓcedit hic tex.generaliter in omnib⁹ bn̄ficijs etiaz electiuis in curia vacantib⁹.fm Jo.an.et Joh.de lig.licz tex.loq videtur.solū de collatione.quia collatio h large sumitur vt includat electionē et p̄ntationez. Nec ob.c.cū in illis.ꝯ.i.ꝓ.e.vbi h diuersa cēsentur.q̄ loq̄tur in impetrationib⁹.q̄ sūt odiose. Nec em̄ decre. moderatur p̄cedentē q̄ generalit̄ loq̄tur.ergo et ista.facit.gl.ij.in.c.is q̄. s.e.li.de elect.

Ultima con. Elapso mēse ordinari⁹ collator si pn̄s fuerit.debz p se.aut si absens fuerit remote.p suuz generalē vicariuz ad hoc legitime ꝓstitutū ꝓferre dicta beneficia in curia vacantia. aliter facta collatio de ip̄is est nulla. Probatur h in fi. tex. Et est rō quia cū ista beneficia spectabāt ad collationē pape.z ordinarij sua ptāte erāt ꝓuati.et h eis restituitur ptās ꝓferendi ea in hoc casu cū certa fōz.si illa nō obseruet act⁹ē nullus.vt.s.de elect.c.puida.et cle. ꝓma.de iure patro.in.g. Item quia papa in traditione rei sue p̄t pactuz apponere.vt hic ī.gl.verbi p se ipos In casu absentie non possz ꝓferre h bn̄ficia.p spēalē vicariū.hz p generalem vt hic.habebit tn̄ ille spēale mādatū.vt hic in.g.fi.qđ verus fm Archidi.etiā ad hoc q ꝓferre possit beneficia in curia vacantia post mēsē ꝛc.qđ dicit Jo.an.tutū añ factū.licz post factum diceret valere si spēale mandatū habuisz ad conferendum bn̄ficia sine dicta exp̄ssione.

Quis plenissime in bn̄ficijs sit interpretatio facienda .restringende tn̄ sūt vt ambiciose littere ad beneficia. Ideo si papa mandat alicui ꝓuideri vsq̄ ad certam sūmam ei ꝓuidendū erit non in pensione hz bn̄ficijs.nisi de pēsiōe expressa men-

tio habeatur in litteris. et licz noīe ecc̄iarū ciuitatis ꝓprehendatur etiā ecc̄ia cathedralis. Si tñ papa mandat alicui ꝓuideri de bñficio in alīq̄ ecc̄iarū ciuitatis aut dioceſ. nō includitur ſub generalitate hac cathedralis ꝓpter honorez ipſi⁹. Secus ſi mandaret alicui in aliq̄ ecc̄iarū prouintie. quia tūc et metropolitana et cathedralis alie includerentur ecc̄ie quia vberiorem gr̄am q̄ in caſu precedēti videt papa velle facē. Hoc. d.

Prima con. Latiſſīe ſūt inter ꝑtanda ꝓncipū bñficia, niſi ſint gr̄e ꝓceſſe ad beneficia. Probatur hic in ꝓn. tex. Et ad ꝓmā partez allegat. g. ij. cōcor. quā intellige verā ꝓtra ipm̄ principem. et vbi alteri non fit ꝑiudiciū. alias fieret ſtricta interꝑtatio ſm Pau. p. c. ex tuarum. de vſu pal. Rō ſcde partis eſt. quia lr̄e ad bñficia dicūtur ambitioſe. eo q̄ impetrātes eas ambiunt dignitates. nōn. in c. vltra de trāſla. epo. Itē p eas ꝑiudicatur ordinarijs collatorib⁹. ſicut in reſcriptis ad lites. c. Radulphus. de reſcrip.

Secūda con. Impetranti vſq̄ ad certam ſūmā non debetur penſio. ſed ei vſq̄ illam ſūmā ꝓuidetur in benficio. Probatur hic. in verſic. et ideo. Et hec forma lr̄arū frequētat in apulea. vbi ſūt bñficia valde miſera ſm Jo. an. Et rō pc̄onis pz ħ in g. verbi penſione. Poteſt aūt in caſu dicto ꝓuideri non ſolū de vno bñficio. ſz de duob⁹ aut plurib⁹ vſq̄ ad ſūmam illā. quia tex. hic loquitur ꝺ vno impetrante in ſingulari et plurali numero de beneficijs. qd̄ verū intelligunt doct. de ſimplicib⁹. non de curatis. per qd̄ corrigitur dictū Hoſtien. in. c. cuz dilectus. s. de iure patro vbi dicit tali. niſi vnū poſſz conferri cum reſcripta ſm ius ſunt intelligenda. que volunt vni niſi vnicuz beneficium conferri. de quo hic latius ꝑ Bo. p⁹ Jo. an. Et cū ſcribit ſm̄ dcāz fōrm ꝺ beneficio minori ꝑt ꝓuideri non de maiori. Secus ſi mandaret ꝓuidere de beneficio tanti valoris aut tante ſūme. quia tunc de maiori poteſt prouideri. ſm. g. hic in verbo vſq̄ ad certam. quā reprobat Pau. quia ſic excedit̄ forma mandati i plus. ſicut in minus. c. cui ꝺ non ſ. e. Idem Joh. de fautu. Et Imo. idez tenet in cle. vnica. de concel. prebē. et tenet Jo. an. ſ. e. c. cui de nō. et Bominic⁹ ħ. z ſic hec. gl. videtur poſita de vicio ſcriptoris

Ultima con. In litteris ꝓpetratis ad beneficia appellatiōe eccleſiarum. ciuitatis. et dioceſ. nō venit cathedralis ecc̄ia. Appellatione tamen eccleſiaruz prouintie omnes eccleſie comprehenduntur etiaz cathedralis et metropolitana. Probatur hic in ſ. q̄ q̄. vſq̄ in finem. Et ratio vtriuſq̄ partis patz in tex. In larga tamen ſignificatione. appellatiōe eccleſie ciuitatis continetur cathedralis. c. cum tibi. de verb. ſignif. s. Sic etiam licet in litteris papalibus ad lites aut beneficia appellatione dioceſis non comprehenditur ciuitas. de eta. et quali. accepimus in fine. g. penultim̄. et. c. Radulphus. ſupra. ꝺ reſcꝑ. et ħ. Tamen ſecus quando verbum dioceſis exprimitur a lege aut ſtatuto. ſm Joh. de fautu. ħ. et ſic ꝓcedit gl. ij. in. c. vnico ſ. de re. permu. e. li. Quid autem ſi ſcribitur q̄ pro

uideatur impetrāti ō beneficio spe
ctante ad collationem epi talis .an
includitur beneficiuz eccie cathedra
lis spectans ad eius collationē.Jo.
an.dicit ꝙ sic.quia hic sumus extra
casum textus nostri .facit textus hic
duz dicit.hoc casu ꝛc .Et ideo si scri
batur vt prouideatur alicui in aliq
eccīarum patriarchatus includitur
eccīa patriarchalis.quia plus ē no⁊
minare patriarchatum ꝙ prouinci
am.c.cleros.xxi.dis.sed appellatione
prouincie includitur.igitur ꝛc. Naz
patriarche habent archiepiscopos
quibus possunt tradere pallīū.c.an
tiqua.supra.de priui. Idem putat si
scribatur ꝙ puideatur alicui in ali⁊
qua eccīarum regni.principat⁹.mar
chionatus.ducatus comitatus ꝛc.si
ibi sit cathedralis eccīa.putat Joh.
an.illam comprehendi.cuz verba io
sonant nec putat casū illū exceptū.ꝛ
seqtur Domi.Et pcedit ista pclusio
ꝛ text⁹ in lr̄is gratie.aliud ī lr̄is iusti
cie.in quibus appellatione ecclesiaꝝ
ciuitatis comprehenditur cathedra
lis.fm glosam hic in verbo includi
Sunt autē littere iusticie que impe
trantur ꝓtra ordinantez vt prouide⁊
at ordinato de beneficio.qui etiam
prius erat ad hoc obligatus .vt in
c.cum fm.de prebeñ.supra. Nam cū
lr̄e iusticie non minuant obligatio
nem ꝛ eccīa cathedralis ante eis fu
isset obligata.per eas non debz mi⁊
nui obligatio fm Paul .De stilo cu
rie qui habz ꝙ in cathedralibus ec⁊
clesijs non solet exprimi nomen san
cti aut patroni sicut in inferioribus
etsi ꝯtrarium fiat.lr̄e sūt inualide.vi
de hic in.g.verbi extēdit.in fi.

Jm de bene

ficio eccīastico secularibus clericis
assignari consueto alicui mandatur
prouideri.de illo debz intelligi ꝙ tā
to tempore ab vno aut pluribus se
cularibus clericis in eo institutis fu
it continue ꝛ pacifice possessuz.vt le
gitima pscriptio sit cōpleta.licz añ
vel post per religiosos fuerit guber
natum.Cum autem scribitur ꝙ ali⁊
cui seculari clerico prouideatur de
aliquo priozatu.non potest ei pro⁊
uideri de priozatu.qui p religiosos
modo predicto solitus est guberna
ri.nisi aliud in litteris sit expressum.
Hoc dicit.

Prima con. Impe⁊ trāti be
neficium seculare.prouidetur de bñ
ficio per seculares clericos vsq; ad
prescriptionem legitimam guberna
to. Probat̄ h in prima pte text⁹ fm
Domi. Jdē si clericus secularis fm
pliciter impetrat bñficium.quod ꝓ
bat hic secūda pars textus. quia ex
quo secularis ipetrauit seculare de
betur. Et patet h ꝙ cōsuetudine ꝛ pscriptiōe potest induci status in be
neficio quolibz et qualicunq;.vt de
beat gubernari per certuz genus cle
ricoꝝ religiosoꝝ aut secularīū
facit.c.cum dilectus.de consue .et.c.
abbate.supra.de verbo.sign. Nō āt
vt de illa consanguinitate debeant
assumi.vt ibi probatur. Eo tamen
ipo ꝙ beneficium est per seculares
quadraginta annis ꝛ pacifice guber
natum.aut econtra p religiosos nō
est impressus talis status ipi benefi
cio fm Lapuz.sed requiritur ꝙ hoc
sit actum vt sic regatur et sic rectum
sit per quadraginta annos bona
fide. Dicit tamen ꝙ a principio exp̄
mi non potest ꝙ regatur tm̄ per se⁊

culares aut tm̃ per religiosos nisi p̃ episcopum.vel nisi abbas ī eo habeat iurisdictionem quasi episcopalez et prescriptam.quia tunc idez in eo qō in episcopo.alle.c.accedentibus et.c.sicut vnire.de excess.prelato.cuz similibus.Dicit etiam q̃ si religios⁹ preficiatur beneficio seculari.quod fieri potest de iure ꝓmuni .nōtur in c.q̃ dei.de sta.mona.supra. Tamen ipm regere debz fm officium seculare.et non regulare.vt nōt. gl.in cle. finali.de cele.miss.et cle.quia regulares.de supp.neg.prela. Nec hoc casu imprimitur talis stat⁹ beneficio.q̃ ẽ seculariter rectum.licz per religiosū etiam per quadraginta annos.et sic clerico seculari potest cōferri.quod etiam tenet Jo.de lig.h̄ fm Bomi.

Secunda con- Cleri-co secu-lari simpliciter prioratum impetranti.non prouidetur de consueto per regulares gubernari Probatur h̄ in secunda parte textus.Et fallit ī casu cum expresse contrarium habetur in litteris vt h̄.facit.c.supra primum.j.rñso.in fine.Unde appar et q̃ de speciali gratia pape priorat⁹ regularis potest seculari cōferri.facit c.ij.in principio.supra.eodez titulo et libro.Quid autem si iste clericus secularis impetrans non essz factus regularis.nunquid de tali prioratu potest prouideri.Dic q̃ non .vt hic in glō.penult.

Aper eo q̃ quis possit in eadem ecclesia habere personatum et prebendaz.cui annexa est ecclesia parochialis.in qua habet de cōsuetudine iurisdictionem et sic aiarū curam non oportet habere de necessitate dispensationem. Hoc.d.

Ex ter. elicitur talis ꝓclusio Quāuis sine dispensatione papali non potest quis habere plura bñficia curata. potest tamen quis de consuetudine habē dignitatem curatam .et aliud beneficium cui annexa est parochia curata. Prima pars probatur in.c. de multa.supra.eo.ti.et in.c.gratia.supra.e. li.de rescrip.et ibi dixi .Scōa pars probatur hic in textu. Nam iste nō dicitur habere plura beneficia curata.quia ponderatur principale scilz prebenda que non est curata.Et duas rationes huius tex. et ꝓclusionis ponit h̄ glō.verbi.obuiet.et p̃ hunc tex. dicit Jo. anō.q̃ impetrans aliud bñficium de hac ecclia parochiali annexa.non tenetur facere mentionem.sed sufficit de principali scz de prebenda facere mentionem.facit regula accessoriū.j.de reg.iur. Patet etiam h̄ q̃ de ꝓsuetudine p̃t quis habere duo beneficia in vna eccia Idē de dispensatione ep̃i. vt h̄ in glō.si. Sed triplex q̄s esse non p̃ōt in vna eccia sine dispensatione pape.s.e.li. de consue.c.j.Qualiter aūt iste debeat deseruire eccie parochiali annexe Dic q̃ per vicariū.vt in .c.extirpan de.j.qui vero.s.e.Et apud quez sit cura disputat hic glō.ij. Et dic fm Bomi.q̃ si querim⁹ de cura fori contentiosi.tūc clarum est q̃ illā habet canonic⁹.vt h̄ patz.aut de cura fori pñialis.et tūc in ea ꝓcurrit habitus et actus.q̄ ad habitū cure est penes canonicū.quo ad exercitium penes vicarium perpetuuz.fm Jo.de lig. de quo etiā vide Panor.in repetitione dicti.j.qui vero

e

Am cui a se- de apostolica in aliq̃ eccĩa cõfertur canonicatus.licz nõdum in illa sit eccĩa receptus in prebẽde assecutione (omnib⁹ aliis postmodũz similem gratiam in eadem eccĩa habentibus) decernit papa pferendũz licz isti posteriores primo suas litteras presentent.et pmo in eadem ecclesia recepti fuerint. Hoc.d.

Ex ter- elicitur talis pclusio. Ex sola collatiõe canonicat⁹ facta per papam ius adq̃rit̃ ex quo in assecutione prebende ille cui collat⁹ est omnibus postmodũ impetrãtibus antefertur. Probatur hic in tex. Ex quo patz q̃ papa quando q̃z pfert solum canonicatuz et non prebendam.sed de proxima vacatura nulli alij debita sibi puide ri mandat.facit.c.q̃uis.ſ.eo.c.duobus.supra.eo.li.de rescriptis.et frequentatur hec forma multum in curia.ſm Guil.in cle.fi .eo.ti .Ex sola aũt tali collatione ius adquirit̃ spirituale beneficiuz .ex quo sibi vẽdicat locum in capitulo ꝛ stalluz in choro.nec diu debz manere sine prebenda.sicut nec anima sine corpore diu viuit.nõtur in.c.dilectus pmo. supra.eo. Itez ex illo iure omnibus posterioribus antefertur.scz similez gratiam habentibus.vt h̃ in.gl.ver bi similis.et ab eodez impetrantib⁹ secus si a diuersis.vt probatur in.c. bi quiſ.eo. Patz igitur hic q̃ in assecutione prebende attẽditur impetrãtium prioritas date.quod verus q̃n do collatus est a papa canonicatus vt hic .secus si mandatur conferri. tunc pmo recept⁹ pfertur alteri.qõ sentit h̃.g.ij.de q̃ in iurib⁹ ĩ ea alle.

I pro clerici- cis pauperibus aut alijs papa scribat.vt eis prouideatur de beneficijs etiam curam animarum habentibus.valent littere.licet nõdum sint in sacris ordinibus constituti. nec de defectu ordinum fiat mentio in eisdem litteris.debent tamẽ tales postq̃ adepti sunt huiusmodi beneficia se facẽ promoueri ad ordines. quos ad bñficia requirunt infra tẽpora a iure statuta. Hoc.d.

Prima con- In minoribus ordinibus ꝓstitutus pt per viã gratie pmoueri ad curatum bñficiũ sine dispensatione. Probatur hec cõclusio hic in tertu. Nec emi hmõi littere dicuntur surrepticie.ex eo q̃ de defectu ordinũ nulla in eis fit mẽtio licz aliud sit in taciturnitate defect⁹ scientie.etatis.aut morũ.vt h̃ in.g.ij. An iste p viã electiõis possit assumi Glõ.h̃ in verbo puidẽ.tenz q̃ non. Sz de hoc dic et de alijs vijs.vt dixi in.c.licz canon.supra.e.li.de elect. in q̃nta pclusione

Secunda con- ꝛ finalis In sacris non existens pmot⁹ ad curatum bñficiũ.debz infra terminum iuris assumẽ ordinẽ illũ quez req̃rit ipm bñficiũ. Probatur h̃ in tex. Ex quo pz q̃ iura req̃rentia sacros ordines.eos non requirũt tpe pmissionis.et sic coetanee.Sz sufficit infra terminũ iuris eos assumẽ.qui terminus habeꝫ in.c.licz canon.ſ.e.li .de elect.ꝛ.c.cũ in cũctis.ſ.inferiora.e.ti. in antiq̃s. Hoc verũ nisi aliud esset dispositũ exp̃sse a iure.vt in pmẽda parochialis eccĩe q̃ nõ pt fieri nisi

constituto in sacerdotio.c.nemo de/ inceps.s.e.li.de elect. Idem si aliud dispositū sit p statutū aut dispositio nē eccīasticarū psonarū.quia tunc h etiā tex.locuz non habēt et in mino rib⁹ pstitutus illa beneficia non pse queretur.nisi in rescriptis ponētur clausula tollēs statuta. per nō.in.c. cum aliquib⁹.s.e.li.de elect,7 .c.si ca pitulū.j.de pcess.pben.Sz si p laicū talis qualitas esset ipsa in bnficio a pncipio tpe fundationis.tunc nec talis clausula se extēdēt ad illud be neficium.q papa non sic intēdit lai cis piudicare vt clericis.ar.nō.in.c. ij.s.e.ti.7.li. Intelligitur igit h text. de requirentib⁹ certū ordinē aptitu dine et non actu.fm rotā.deci.iij.in nouis.q incipit. Itē si statutum est. Quis aūt cleric⁹ dicitur paup.dicit ille cui de nullo bnficio ē puisuz.vt j.eo.si paup cleric⁹.7.c.postulasti.7 c.si ponente.s.de rescp.et an p lras generales pcessas in forma paupex puta q impetranti puideatur ō ali q bnficio eccīastico vacante in aliq eccīarū ꝛc.possit puideri ei p q scri bitur de beneficio p eū ad quē nō p tinet collatio nisi illius bnficij vacā tis tm. Archid⁹ h dicit Bonifacium declarasse septimo die pontificatus sui.q non.facit verbuz aliq bnficio ꝛc.qō denōt pluralitatē beneficiorū de quo vi.nō.in cle.j.e.ti. Et solz cōi ter dici q bnficiū monoculuz nō ca dit sub gratia.qō tenent etiā dñi de rota.deci.ccxv.que incipit. Itez vo luerunt ꝛc.

Vide j r nō i forma a si et 7 portatia mois hic

Infirm monocul.

Jeū super cu

ius prouisione legat⁹ in cer ta eccīa pcessit lras.quib⁹ nō est ob/ tpatū mandat papa auctoritate sua recipi in illa eccīa in canonicū.et si/ bi puideri de pbenda fm ipi⁹ lega ti ptinētia lrarū.talis hmōi mādati auctoritate receptus.auctoritate pa pe.et nō auctoritate lega ti.intelligi tur receptus. Jdeo est omnib⁹ post eum eadez auctoritate receptis pfe rendus. Doc.d.

Ex tex. elicitur talis pclusio .Si papa implet mā datū alteri⁹ sup pquisione faciēda.p uisio auctoritate pape intelligitur esse facta. Probatur h in tex. Et sic patz q omnia facim⁹ qbus auctori tatē impartimur.vt h pbatur.7 i.c. si aplice.j.e.ti.7.li .S.sz necz.C.de ve. iu.enu. Nō ob.c.lris.s.de rescp.vbi videt ponderari qs incepit.nō qs p fecit. Quia dic fm Bomi.q illud p cedit qñ dubiū est q intentiōe pfici ens exeqtur actū alteri⁹.vt sic in du bio videatur poti⁹ exequi factuz al teri⁹ q pprium. Dic aūt tex.pcedit qñ pstat q mandans executioni factuz alteri⁹.voluit illud censeri pprium.vt pz ibi auctoritate nra. Et intelligit h tex.in legato q pt pferre bnficia.ō q in.c.j.s.e.li.de offi.lega.7 in lris re seruatorijs.quia vacaturā non pfert c.pnti.7.c.deliberatione.eo.li. ō offi lega. Itē qñ fuerunt facte sup puisi/ one facienda.q si iā fēa essz puisio p legatū tex.iste non pcederet.cū man datū pape tūc postea emanans essz executoriū.nō collatoriuz.fm Pau. et facit alle.c.lris.supra.de rescrip.

andato apo/

stolico alicui directo sub ea forma vt ei p q scribitur puideat ō bnficio spectante ad suaz vel alteri⁹ collationē prime vacaturo. debz il le cui scribit implere mandatum pa

pe in bñficio ꝓmo vacāte. siue ad suam siue ad alteri⁹ collationez ptinet. Si vero plura bñficia simul vacant ad collationē ei⁹ cui scribitur z alteri⁹ spectantia obseruari debz ordo scripture. vt puideatur ei ꝑ quo scribitur de bñficio spectāte ad illi⁹ collationez. qui ꝓus erat noīat⁹ in rescripto. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis ꝯclusio ꝓma. Si papa in literis ad bñficia sup alicuius puisione ꝑbendit plures collatores alternatiue. impleri debz mandatū in beneficio ꝓmo vacante. Probatur hic in ꝓma parte tex. Et rōnem hui⁹ z limitationē. vid. in. gl. iij. Et intellige ꝙ ꝺ mandatū erat directū ꝑ certa ꝑsona. qđ pz in tex. dum dicit. ei ꝑ q̄. Ñ sciendum ꝙ q̄druplex est forma scribendi. Qñq̄ scribitur ꝑ certa ꝑsona et certo bñficio. Qñq̄ ꝑ certa ꝑsona et bñficio incerto. vt ꝺ in tex. nr̄o. Et he forme habentur in .c. ex parte. j. de offi. deleg. Qñq̄ scribitur ꝑ certo beneficio et incerta ꝑsona. vt in. c. is cui. ij. rñso. e. li. ꝺ offi. dele. Qñq̄ ꝑ incerto beneficio z incerta ꝑsona. et sic respicit gratia eum cui scribitur. vt in. c. dudū. in ꝓn. j. e. et. c. q̄uis. j. z. ij. rñso. j. eo. Quid aūt si scribitur alternatiue plurib⁹ collatoribus ſm formā hui⁹ tex. et vacat bñficiū spectans ad collationez vtriusq̄. an de illo ꝑt impetrāti puideri? Hoc. tenēt ꝙ non. quia ex forma pz ꝙ papa solū alterū in solidum voluit grauare. etsi ꝓtrariū diceretur. nō essz dīa inter formam ꝓiūctam z diuisā. ꝓtra. c. fi. j. e. ti. Quid āt si scribit alicui vt puideat de bñficio spectante ad suam collationē. alioq̄n de spectante ad collationē cuiuscūq̄ alterius. vid. ꝺ ꝑ Archi. Jo. an. z Bom.

Secunda con. z finalis Mandato alternatiuo ſm formam hui⁹ tex. facto insimul plurib⁹ bñficiis vacantib⁹. seruādus est scripture ordo. Probatur ꝺ in scḋa parte tex. Et sic nō. ꝙ licz regulariter q̄libz alternatiua sit ꝑstationis. vt i regula in alternatiuis. j. de reg. iur. et nōt. g. in. c. cum plures. s. eo. li. de offi. dele. Ñ etiaz q̄ alternatiua est ordinis. vt in casibus hic in. g. verbi ordinez allegatis. Ñ dicit Bomi. ꝙ in alternatiuis ꝑstationis seruandus ē scripture ordo q̄ qualitas scḋa adijcit in defectū ꝓme. vt hic patz. Maz papa hic addit de alio collatore in ꝺbio. de quo vid. Jo. an. in. c. cū dilecta. s. de rescrip.

Jclericus cui papa mandat prouideri de prebenda ꝓxima vacatura incerta. et eū postea recipi in canonicum et fratrē in eadez eccīa negligēt omittit petere ꝑbendam sibi debitaz q̄ vacat de alia illius mandati vigore sibi non ꝑt puideri. Si tamen talis fuisset ab initio ꝑ papam effect⁹ canonicus in eccīa non ob. dicta negligentia ratione canonicat⁹ per eum ad quē spectat in eccīa ꝑbēdarū collatio eidem prouidendum erit de ꝑbenda nulli alij auctoritate apostolica expectanti debita. etsi alteri cō feratur in eius preiudiciū collatio est inualida. Hoc. ꝺ.

Jꝓma con. Si clericus cui papa mandat puideri de prebenda vacatura negligens est petere vacātem. sibi debita extincta est gratia.

Probatur hic in pma parte tex. Et qñ dicitur iste negligens. vi. ḃ in. gl. verbi negligens. quia illud relinquē dū est arbitrio iudicis. vt in. e. g. q̄ diu tñ vacat p̄benda sibi debita impetrans nō dicitur negligēs. ꝛ post q̄ est deuentū ad collationē alteri⁹ Nā si iste impetrans reclamat añq̄ sit puisū alteri nō dicitur negligēs. etsi eo agente alteri ꝓferatur. nō valet collatio ad hoc. c. auditis. s̄. de elect. 7. c. q̄dam. j. e. et sentit ḃ. g. verbi aliā. Patz etiam ex tex. q̄ p collationē p̄bende vacantis. non censetur facta collatio canonicat⁹ Nā hic tex. vult q̄ post collationē p̄bēde executor faciet recipi eum in canonicum Nec possz iste executor añq̄ vacat p̄benda mandari istū recipi in canonicū. quia forma mandati est seruāda. c. cui de non. j. e. c. cum dilecta. s̄. de rescrip.

Secunda con· Si ät papa ꝓtulit alicui canonicatuz in eccīa ꝛ negligens fuerit petere p̄bendaz sibi debitaz. ordinarius tñ puidebit ei de p̄benda nulli alteri ap̄lico impetranti debita. Probatur ḃ in scōa parte tex. Ex quo pz q̄ canonia p̄t esse sine p̄beñ. qđ verum. re. ꝛ nō sine spe. quia habetur sub expectatione p̄bende. c. relatū. s̄. e. ti. et. c. si post q̄ j. e. An aūt ordinari⁹ ꝓferens p̄bendam in hoc casu in defectū executoris ꝓferat vt ordinarius aut delegatus. qđ vtile est scire ꝓpter appellationes inꝓponēdas ab eo vi. Guil. in extrauagāti sedes. in. glō. magna. in fi. et ḃ p Domi. Et videtur Domiñ. velle q̄ censeatur ordinari⁹. quia q̄tiēs datur iurisdictio a lege. nisi aliud exp̄matur a lege dicitur ordinaria. nōtur in. c. cū ab eccīa. ȳ. s̄. de officio ord. ista datur a lege Jtē vbi ordinari⁹ supplet defectū delegati. hoc facit vt ordinari⁹. c. significauit. s̄. de offi. ord. ita est hic. ¶ Gitur ꝛc.

b **Jqui aposto**

lica auctoritate sūt recepti in aliq̄ eccīa in canonicos. debent in assecutione p̄bendarum omnib⁹ aliis legatorū aut alia quacūq̄ auctoritate receptis anteferri. ille aūt qui recipitur ad mandatū legati aut alterius auctoritate apostolica spēaliter sibi ꝓcessa. intelligitur auctoritate apostolica receptus. Hoc. d.

Ex tex· elicitur talis ꝓclusio Receptus auctoritate pape etiā ad mandatū legati aut alteri⁹ in assecutione p̄bende p̄ferendus est omnib⁹ aliis. Probatur ḃ in tex. Et sic fallit hec regula q̄ por est tpe. j. ō re. iur. Nō fallentie pz ḃ in. g. ij. quia hic non est par causa vtriusq̄. cum vnus sit receptus auctoritate maioris. q̄ alius. ideo p̄fertur. qđ verū ē in iure ad rez. sec⁹ si ageret de iure in re. Jta ꝓcedit. c. si a sede. j. eo. fm Domi. et facit pro militibus et doctoribus creatis a maiori. q̄ debeant preferri aliis etiam antea in eadem dignitate constitutis. ō quo per Jo. an. in. c. tua. de maio. et obe. Jtem an recepti in canonicum sub expectatione prebende. percipere debet quotidianas distributiões. Jo. anō. respicit ad nō. in. c. cum accessissent. de constit. et ibi videtur tenere q̄ sic. Idem hic Archidia. Tamē contrarium tenet in istis partibus consuetudo que est seruanda fm Guil. de mon. laudu. in clemē. fi. de p̄beñ. Quid autem si mandatarius specialem mandatuz habens ad hoc a sede apostolica mandat quem recipi in

canonicum.nec exprimit qua auctoritate Joh.de ligna.dicit q̄ videtur auctoritate legationis illud mādasse.per.c.mandato.supra de rescript. quod verum si illud potuit iure legationis .vt quia fuit cardinalis.si autem faceret tale quid.qđ non potest iure legationis. sed tamē id posset iure delegationis.tunc auctoritate apostolica cēsetur illud fecisse.facit.c.nisi essent.supra eo.t. ffin Dom̄

J postquam papa alicui contulit canonicatū et ei mandauit prouideri de p̄benda proximo in eadez ecclesia vacatura.ordinarius collator preben dam vacantem alteri contulerit forte ignorans gratiā apostolicam nō valet talis collatio.Cum ille cui papa contulit canonicatum ius habeat ad prebendam proximo vacaturā.que etiā p ipō est affecta.ideo eā petere potest.licet alteri sit collata.

Ex ter elicitur talis ꝓclusio. ꝑ collationem canonicat⁹ factaz a papa prebenda proximo vacans nulli alteri debita p impetrante est affecta. ꝓbatur ꝟ conclusio hic in tex.et in.c.eum cui. supra eodem.Ꝟ̄ per talem collationem manus ordinarij etiam ignorantis eam sunt ligate .sicut per decretum pape et eundem habet effectum talis collatio. quē decretū pape.vt.s.e.li.de rescp.tibi q̄.7 ibi dixi collatio igit ordinarij de hmōi p̄bēda altēi fca ñ valz.etiāsi ignorat talē p̄bendā collatā.forti⁹ si sciuit vt hic M̄ō ob.c.si cleric⁹.J.vex. s.eo.Quia dic hūc tex.itelligēdū fm illū.vt.s.p cedat nisi sic fact⁹ canonic⁹ fuerit negligēs.q̄ si essz negligens sibi īputaret negligētia vt ibi pz.Quid aūt si papa ꝓfert hmōi p̄bēdā alteri p⁹ collationē canonicat⁹ nō fca mētiōe de collatiōe canonicat⁹ arch̄.dic̄ q̄ nō tz collatio tc̄z surreptitie īpetrā.q̄ ñ p̄sumit papa p̄bēdā p alio affectā.7 sic ius alteri q̄sitū velle tollē.c.ex.pte .j.ō offi.del.Et aduerte q̄ qñ mādat̄ puidē alicui de pria vacatura.tunc ec̄ si tpe date aliq̄ vacat illa ō bet̄.vt ꝟ voluit.g.iij.Ad idē ē.g.ī cle.vnica de ꝓcess.p̄bē.sup verb.bñficia.Idē si mādat̄ puideri de p̄bēda.si q̄ vacat 7 nll⁹ vacat.ꝛz postmodū icipit vna vacare.q̄7 illa venit ꝟ gra.vt tz.g.j. in.c.dilect⁹.ij.s.e.qđ nō

Aduz papa cuidā epō legato in ptib⁹ gallicanis dedit ptātez q̄ possit aucte ap.recipē resignationē bñficioz ecclīastico rū ab ill⁹ q̄ īfra legationē suā ꝓstituti vellēt libē bñficia sua resignare.7 beneficia ipa possit idoneis ꝓferre ꝓsonis.p⁹ ea papa cuidā M̄.ō bonefam canōicatū leronien. ecc̄e q̄ ē situā in dc̄is ptib⁹ 7 p̄bēdā si q̄ tūc vacaret nll⁹ alij debitā ptulit.7 si nll⁹ tal⁹ vacaret ꝓrio vacaturā eidē. M̄.ꝓferendā refuauit.nec tñ fecit papa aliq̄ mētionē de dca ꝓcessiōe.Ꝛz apposuit decretū 7 dedit executores.p⁹ hoc q̄dē canōic⁹ leron̄.ecc̄e canōicatū et p̄bēdā illi⁹ ecc̄e resignauit ī manib⁹ dc̄i legati.q̄ legat⁹ eos cuidam p̄bro Guilhelmo ꝓtulit dc̄e ptātis vigore decreti ꝓuisiōis ac refuatōis pape ignar⁹.Executores āt dc̄i .M̄.si bi p̄bēdā eādē ꝓtulerūt.q̄rit cui debeat de iure.dns papa dic̄ q̄ spectat ad dc̄m. M̄.non āt ad p̄bm guilhelmum .Quod probat quinq̄ rationibus et duob⁹ similib⁹ ꝓma rō. quia. M̄.qui gratiam pape habuit prioz erat tpe igit potioz .Scda q̄ gra. M̄.erat spēalis .modo spēs de-

rogat generi .licet de genere in spe/cie derogante nulla fiat mentio Ter tia rō.quia etsi pape fuissz expositus de potestate dicti legati.tñ has litte ras pcessissz non facta mentione de potestate legati.Quarta rō.quia ab surdū essz tam late impediri litteras apostolicas'.nisi spēalem mentionez facerent de ptāte legati. Quinta.q decretuz qō erat in lris.M.maxime cū iā per papam essz canonic' effect' ligat statim ignorantes.cū nō esset sup īcerto beneficio.nec pēderet ex alieno arbitrio qui ius haberet ac/ceptandi.Ideo videtur p illud po/testas legati q̄ ad hoc bñficiū revo cata.etiā ab ignorāte.quod fieri po test.cū non agatur de pīudicio lega ti sz de lucro dicti Guil.bñficiandi. ergo non valz qō postmodum fecit legatus.Ad qō inducit duo similia. Primū.nam seruus calendari'.id ē pecunie mutuande prepositus post mortē dñi mutuās nō facit pecuniā accipientis.licz ptrahentes mortem dñi (per quā revocat seru') ignorēt Scōm silē.nam dñs qui pcessit ser/uo suo habē peculiū.statim cuz suaz mutauerit volūtatez perimit nomē peculij.Cōcludit igitur invalidaz es se collationem legati .Hoc.d.

Ex tex. elicitur talis pclusio. Quānis pape lega tus habeat spēalē ptātem pferendi beneficia.valēt tñ lre pape infra fi/nes legationis cōcesse ad bñficia.li cet in eis de ptāte legati nulla fit mē tio facta .Probatur hec pclusio h̄ tex.Nā licz papa tribuat alteri po testatē pferēdi bñficia aut aliū actū faciendi.tñ per hoc ipe non exuitur illa potestate.sed penes eum rema/net adhuc eadem et maior.vt hic in scōa parte tex.Et tunc potior est cō ditio poccupantis.que sola ratio es set sufficiens ad decisionem hui' te/xtus.Prima em̄ gratia generalis su it nihil actu continens.Scōa specia lis continēs aliquid actu.quia per eam effectus fuit ipse.M.cannoicus species autez actu extracta de genē. amplius sub ea non continetur .fm Joh.an.vt in regula generi j. de re. iuris.

Nota ex hoc tex.Q licitū ē arguere ab absurdo de quo hic in glō.verbi absurdum. Nā absurduz est illud ad qō absur dum sequitur.de quo argumētū .s. de offi.Archi.c.cū satis.et in.c.ij j.e. li.de homic.

Alia sepe pa

pa cōfert alicui canonicatuz alicuius ecclesie.et mandat ei prouī deri de prebenda cū vacauerit.secū do pfert alteri etiam canonicatū in eadem eccīa et mandat ei prouidere de prebenda et dignitate .persona/tu seu officio cum facultas se obtu lerit.et postea vacat in ecclesia pre/benda cuz dignitate.personatu.aut officio.Ideo vult papa primum (cum tempore anterior sit nec ei per secundum mandatum preiudicari debet) in prebenda vacante preferē dū.nisi esset annexa dignitati .per sonatui .aut officio vacanti.quo ca su deberet secundo impetranti Hoc dicit

Ex tex.elicitur. talis con clusio.In litteris ad beneficia pre fertur regulariter ille qui prior est

in data. Probatur hec conclusio ħ in tex. et in. c. hi qui. supra eodē. Et ratio est. q̄ per scōm rescriptum papa non intendit preiudicare p̄mo. etiam quo ad ius quesitum ad rem nisi de hoc faciat mētionē. c. q̄uis. s̄ e. li. de rescrip. Ex quo p̄z. q̄ etiamsi in casu hui⁹ tex. scdo essz collat⁹ canonicatus p papam et non p̄mo. tñ p̄mus essz in prebenda vacante p̄ferendus p̄m Archi. quia papa ponderat ħ anteriozitatez tp̄is. non potiozitatez gratie. qđ sequtur etiā Jo. de ligna. Fallit aūt hec p̄clusio in casu huius tex. in quo posterioz in data est potioz in gratia. Et rōnē fallētie dat hic. g. fin. q̄ etiam addit q̄t tuoz alios casus fallentie. q̄s vi. i. g.

Im in illis

personis q̄ ad būficia cu rata p̄moueri debent maioz idoneitas req̄ratur. q̄ in alijs. iō si papa mādat alicui p̄uideri de aliq⁹ ecc̄ijs. p̄sonatib⁹. dignitatib⁹. seu alijs bñficijs quibuscūq̄z. non p̄t ei prouideri de his q̄ habent curā animarum. nisi etiaz de cura papa fecerit mentionē expressam illis etiaz q̄bus papa mandat p̄uideri de personatibus vel dignitatibus etiā curā animarū habentibus. ad quozūcunq̄z prouisionem. presentationem. vel dispositionem spectantibus. prouideri non potest. de prelaturis. personatibus. et dignitatibus electiuis. Cum aūt magna si differentia inter collationem. presentationez. et institutionē. si mandet p̄uideri papa alicui de beneficio. ad collationem alicuius spectante. non potest prouideri de eo qđ ad ip̄ius presentationem pertinet aut institutionem. Si vero papa mādat alicui prouideri de beneficio spectante ad collationez vel presentationem aliquozum non adiecto p̄muniter vel diuisim. non potest ei prouideri de beneficio spectāte ad prouisionem alterius eozum tm̄. aut presentationem. sicut si mandatum esset prouideri de beneficio spectante ad collationem alicuius. non posset fieri p̄uisio de eo qđ spectat ad collationez ip̄ius p̄muniter cum tertio. Hoc dicit.

Prima con

Littere ad beneficia concesse non includunt curata nisi de eis fiat mentio expressa. Probatur hic in prima parte textus Et ratio tangitur hic in textu. quia maioz idoneitas in illis requiritur. facit. c. cum in cunctis. in principio. supra. de elect.. et. c. cum sit ars artiuz. de eta. et qualitate. Et procedit textus in mandato facto de prouidē do. secō in prouisione facta de dignitate aut personatu iam vacantib⁹. quia valeret dato q̄ non fiat mentio de cura ip̄ius. Ita tenent domini de rota in nouis decisionib. ccxij. Ratio quia hec gratia de vacante est vberioz. q̄ mandatum de prouidendo. de quo vide glosam. in clem̄ ij. eodem titulo. que videtur velle cōtra. q̄ nedum de beneficio. sed etiaz de qualitate eius fieri debz mentio Littere tamen ad beneficia simpliciter concesse includunt bene requirentia ordinem sacerdotalem aut alium certum ordinez. vt ħ in glō. iiij. z sequūt doc. q̄ tex. a sua generalitate

solū excipit bñficia curata.ergo alia includūtur.qđ limitat Lap⁹.nisi ita requirerent certum ordinē ꝙ nō deberēt ꝓferri nisi exñti in tali ordine. de q̄ dixi in.c.si ꝙ clericis.s̄.eo.ti.

Secūda có-Jn lr̄is bñficialib⁹ electiuū non includit.si alij modi ꝓuidendi tm̄ exp̄mūtur.Probat̄ h in.ſ. illis vero.Rō dubitandi fuit.q̄ hec verba ꝓuisio ⁊ dispositio.includere videnť omnē m odū ꝓuidēdi.fm.g. iij.in.cle.si.de elect.ergo ⁊ electio nē. Rō decidēdi est in tex.q̄ sum⁹ ī materia odiosa.c.q̄uis.s̄.e.ti.⁊ ꝛ.h in.ſ. cū ār.ergo stricta fiet interp̄tatio.⁊ vno mō ꝓuisionis exp̄sso.non venit ali⁹ diuers⁹.Differūt ei hi modi stricte loquēdo.Nā p̄tatio ptinet ad patronū.q̄ licz sit eccl̄iastic⁹.tñ vigore iuris p̄onat⁹ ꝓferre nō p̄t.h̄z p̄sentare tm̄.c.fin̄.s̄.de iure p̄onat⁹.Verba collatio⁊ ꝓuisio.sūt synonima.c. dudū p⁹ ꝑn.s̄.e.et hūt se in vim electionis ⁊ ꝓfirmatiōis.fm.g.in.c.ꝛ.s̄. e.li.de elect.et sic collator⁊ ꝓuisor ne facto alteri⁹ ꝓfert bñficiū.Dispositio aūt est generale verbū⁊ magis dubiū fecit h.⁊ sonat idē qđ ordinatio.et sumitur h ꝓ institutione.⁊ sic differt ab electiōe.quia elect⁹ instituitur ꝓ alium scz supiorē ꝓfirmantez electionē.fm.gl.in cle.ꝑma.ſ.ad h.e. ti.Quid autē si simplicit mandatur prouideri de bñficio?Dic ꝙ omnes modi vidētur includi.de q̄ p.g.ī cle. ꝑma.in verbo q̄uis.eo.ti.

Tertia con-Si in lr̄is impetratis ad bñficia.vn⁹ ꝓuidēdi mod⁹ fit exp̄ssus.ali⁹ intelligitur exclus⁹.Probat̄ ī.ſ.cū aūt.facit.c.susceptū.s̄.e.li. de rescp.et rō ꝑz in tex.Nō ob.si dicit.collatio hz vim p̄tatiōis ⁊ institutiōis.vt dixi in ꝑma ꝓcōne.ergo si grauat̄ q̄s in collatione.qđ ē pl⁹. fort⁹ in institutione aut p̄tatione qđ est min⁹.ꝑ regulā pl⁹ sp.ꝛ.de reg. iur.Dicit Jo.an.illa regula nō ꝓcedit in hac materia in q̄ forma māda tī oīo est obseruāda.vt ꝑz in.c.cui ō nō.ꝛ.e.Si tā papa mādat ꝓuidēi alicui de bñficio spectāte ad institutio nē epi.bñ includit spectās ad p̄tationē eccl̄iasticarū p̄sonarū ⁊ institutioni epi.Nō ob.h text.q̄ intelligit q̄n ad vnā p̄sonaz illi act⁹ referūtur. q̄ si ad diuersas referūtur vn⁹actus bñ includit aliū.facit qđ dicit instituta.de seruitu.rusti.p̄di.in p̄nc.ꝙ q̄ actū hz iter habz ꝛc.

Ultima con-Ẓre sim pliciter duob⁹ directe.alterū solū nō astringūt.nec directe vni duos afficiunt. Probat̄ h ꝓclusio in.ſ.si vero.Rō ꝑ me ptis ē.fm Jo.mō.q̄ pluralis locutio ē implicite copulatiua.sicut ē vniuersal locutio.l.si fu⁹.ſ.si pluriū ff.si quis cautionibus.secus in disiūcta.c.inter ceteras.supra.de rescrip. Rō scđe partis ē. quia illud qđ est ꝓmune non dicitur meū.de quo hic in glosa finali.Et dic hoc verum in materia odiosa.vbi verba sumūtur ꝓpꝛie.vt hic.Jn materia autez fauorabili ꝓmūe mihi et alteri potest dici meum.l.si quis seruos.ff.de legiij.fm Joh.de fautu.Quid autem si beneficium spectat ad p̄sentationem duorum successiue alternatis vicibus.et in litteris fiat mentio de vno tm̄.an potest fieri prouisio de illo.et Johan.and.dicit ꝙ sic. quia ipe habz p̄sētare illa vice.ergo includitur. Non obstat.c.fi.ꝛ.eo.quia

iste p̃tat vice q̃uia ibi vice capl'i.ꝛ sic sol⁹iste grauaꝫ hoc casu ꝫ Jo.an.

Jtibi absenti ꝓferatur b̃ficiuz p̃ tuū ep̃m non adq̃ritur tibi ius in tali b̃ficio nec p̃t dici b̃ficiū tuū. nisi collationem tibi facta habueris ratā. nō p̃t tñ b̃ficium alteri ꝓferri.nisi tu ꝓsentire recuses. etsi alteri ꝓferatur non valet collatio tāq̃ facta] de b̃ficio non libero.Si aūt ep̃us notificata tibi collatiōe.tibi p̃fixerit terminuz ad ꝓsentiēduz.poterit eo elapso nisi ꝓsenseris libere ꝓferre alteri tale b̃ficiū.q̃diu tñ non est alteri collatū. potes impedire collationē epi p̃stando tuū ꝓsensuz. Hoc.d.

Prima con. Absenti ꝛ ignoranti p̃t ꝓferri b̃ficiū.nō tñ est ip̄i⁹ nec dicit suū añq̃ sit acceptatū.Probatur ꝟ in tex. Et p̃ma ps ꝓbatur etiā in.c.accedēs.s.e.ti.et.c.gr̃a.s.e.li.de resc̃p. Et an valz collatio b̃ficij clandestina. Archi.tz ꝟ q̃ sic .qđ verū in simplicib⁹.sec⁹ in dignitatibus.ꝓbatur in.c.quia ap̃é.de elec.et ibi Jnno. Pau.tñ limitat dictū vel vt valeat clādestina collatio, si posset probari.alias secus. Jta voluit Jnno.in.d.c.q̃ p̃ter. Scđa ps huj⁹ ꝛcłonis pz q̃ approbatio collationis per eum cui fit.dat ei ius in b̃ficio vt dicaꝫ suū.etiaz añ adeptam possessionē.c.fi.ſ.de ꝓcel.p̃ben.qđ verū q̃ ad titulū.nō aūt q̃ ad dñium rerū b̃ficij.vt in.c.ij.s.de dona .facit decisio rote.xxx.in antiquis

Secūda con. Añ acceptatio nem nō adquiriꝫ dñiuz b̃ficij absẽti etiāsi collatū essz ꝓsanguineo absẽtis generali ꝓcuratozi aut negotiū gestozi. Probatur ꝟ iūcta.gl .ij.que vult.q̃ p̃ generalē ꝓcuratorem non adq̃runtur dñi b̃ficia. nisi post ratihabitionē dño.qđ veruz si dat⁹ est generalit̃ ad causas ꝛ negotia. Jta intelligitur.g.secus si dat⁹ fuerit ad acceptādū q̃cūq̃ b̃ficia.ſm Host̃. in.c.accedens.s.e.quia tātū facit gen⁹ q̃ ad omnia.q̃ntū ſpēale māda tū q̃ ad q̃dā b̃ficia.et seq̃tur Bon̄. Bz tñ fieri ꝟ ratificatio infra tēp⁹ īfra qđ dñs ꝓsentire deberet. alias nō p̃ dessz.p̃ nō.in.c.vt circa .et.c .q̃ fit.s. e.li.de elect.et tenēt dñi de rō .deci. cłxxxix.q̃ incipit. Jtē ad recipiēdū de ꝓsanguineo. Jdē ſm Host̃.quia licz lex talē agē p̃mittit.non tñ facit eū ꝓcuratorē.l.ij.ſ.i.ff.iudi.sol.et q̃ req̃ritur ꝓsenſ⁹ ꝓferentis ꝛ collati.c. cū inter canonicos.de elect.

Tertia cō. Bñficiuz collatū absẽti añ ei⁹ dissensū.nō p̃t ꝓferri alteri. Probatur ꝟ in versi.ipe.tamen.quod verum a quocunq̃ etiaz executore deputato alicui a sede apostolica .qđ probat hic textus dum dicit.quicū q̃ alius.argumeñ.c.solite .de maio. et obedien. Et ratio conclusionis ē. quia beneficium illud ante dissensū meum licet vacet. tamen non dicit liberum.imo est affectum.ſm Joh. monachi .ne alteri possit conferri. Ex quo patet q̃ beneficiuz quando q̃ dicitur vacans et liberum ꝛ tunc conferri potest infra tempora statuta.in.c.ij.supra. de concessi. preben. Quandoq̃ dicitur vacans non liberum.vt hic. Et quandoq̃ dicitur non vacans.et his duobus modis ꝓferri non potest.vt hic.ꝛ .c.j.ꝛ.ij.s. de ꝓcessio.preben.

Vltima con. Potest collator illi cui ꝓtulit statuere terminum infra quem nisi consenserit alteri poterit ꝓferre bñficium. Probatur inversi. sed si. qꝫ verum etiam si sit inferior eꝑo. aut alias nullam habeat iurisdictionem in eum. quia est actꝰ voluntarie iurisdictionis. ꝑm Joh. de lig. 7 Domi. Et debz hmōi collationis notificatio et termini statutio fieri ita ꝙ de eis possit plena fides fieri. etsi post lapsuz termini eps alteri ꝓtulit beneficiuz. 7 ille cui collatum fuit beneficium dicat se ante collationem adhuc ꝓsensisse. ipe tenetur probare ꝙ preuenit epm. vt ꝓbat textus. ibi. anteqꝫ tamē. ꝑm Jo. de lig. Nūquid autē eꝑus possit añ lapsum termini alteri ꝓferre sub cōditione. si non consentiat is cui primo fuit collatū? Dic ꝙ non. vt ħ in glosa verbi personaz. Item an si dissentiat ille cui terminus fuit statutꝰ postea tñ re adhuc existente integra vult ꝓsentire. vidē. hic in glō. penulti. que tenet ꝙ sic. quam tenent ꝓmuniter doctores. nisi etiam renunciasset. quia tunc ius suū essz extinctum omnino. vij. q. j. qꝫ periculosum. s. de renūtia. ex transmissam. ideo amplius non reiuiuiscit

e **Am qui be-** neficiū curatum vi occupat aut se iniuste scienter intrudit in eo. vult papa ipo iure esse ꝓuatuz beneficio curato ꝓsimili. qđ primitus obtinebat. ne stultus meliozis cōditionis qꝫ prudens existat. et vt temeritas talis violenti qui ꝓpria auctoritate occupat beneficia eccłiastica. etsi non amoze virtutis saltem refrenetur formidine pene. vult papa ꝙ ab omni iure quod in beneficijs violēter occupatis aut ad ea habuit. debeat eo ipo cadere. Hoc dicit.

Pria . Intrusus aut per vim occupans beneficium curatuz, ipo iure ꝓuatus est beneficio quod ꝓius habuit cū simili animarū cura. Probatur hic in ꝓma pte tex. 7 ratio patz in tex. Non habz ergo locum in occupante per vim beneficium simplex. vt ħ in. g. ij. Et an habeat locum in occupante personatum non curatū. videtur etiam ꝙ nō. quia loquitur de curatis. Sz Pau. tenz ꝓtrariū. et sequitur Domi. quia tex. emanauit ad declarationē. c. de multa. s. eo. tit. sed qđ ad ꝓtenta in illo. c. de multa. idem ē iudiciuz de dignitatibus ꝑsonatibꝰ et curatis beneficijs. ergo 7 ista in omībꝰ illis locū habz. facit. gl. iij. c. is q. s. e. li. de elect. et facit ħ ter. ꝙ sit dra iné vim occupantē bñficiū. 7 intrusum Mā hñs canonicū tituluz. si p vim obtinet bñficiū. 7 illud ingreditur sua auctoritate. alio reſistente puta possessoze. dr̄ vim facere. nō tñ cēſet intrusꝰ. qꝫ itrusꝰ dr̄ q sine titulo occupat bñficiū. qđ nō p rescptis. qꝫ dicūt dū tñ nō fuēit itrusꝰ. Et an subditi tenenť intruso obedire. 7 ꝺbito res ecce teneanť ei solvē. vi. p Jo. an. i. c. i lr̄is. ꝺ resti. spo. et ħ p arch. q distinguit. ꝙ aut iste facit aliqđ seu agit noīe ꝓpo. et sic nō ē audiēdꝰ. aut noīe dignitat. 7 sic donec ꝓuictꝰ fuerit de mala fide. aut violentia ē ei respondendū. de quo ħ p doct.

Secūda cō. 7 si. Ipo iure amittit quis bñficium. si ꝓpria auctoritate occupat illud. qꝫ is sit sibi debituz Probať ħ in fin. tex. Et idē in eo q itrat ꝓpa auctoritate possessionē rei

sibi debite.aut sue apud aliū pstitu te.vt in.l.si quis in tātā.C.vnde vi. Et intellige hanc pclusionem nisi p violentiaz ingrederetur auctozitate iudicis.z non sua propria.q tūc nō pderet ius suū.vt nōt Jo.an.in.c.ex parte.de arbi.Et sic pbatur ħ manifeste fm Archi.q pfirmat⁹ añ in stallationē.de qua in.c.vt nostrum. vt eccle.bñ.sine di.pfe.non p̄t sine pena administrare.de q̄ ħ pleni⁹ Joh. an.Sētit tamen ħ Lapus q aut qs ingreditur possessionē beneficij sibi debiti vacuā ppria auctozitate z nō pdat ius suū.licz p̄t argui q non recepit ab eo qui potuit pferre.Nam tex.in scda parte solū loquitur de violento.vt hic in glosa verbi violēti aut ingreditur possessionē quā ali⁹ detinet illo inuito et ptradicente.et sic dicitur violent⁹.et ptra eū ppetit inēdictum.vñ vi.vt in.c.cū ad sedez. de restitu.spo.et sic loquitur ħ tex.in scda pte .et ħ distinctio ē eq fm doc.

Nota hic ex text.q stultitia non excusat a delicto aut a pena.qō veruz intellige.qñ nō pcedit ex defectu naturali aut sēsus. vt in.c.maiozes.in fi.de baptis.z cle. si furiosus.de homici.

Item nota hic glō. in verbo formidine.q ponit tri plicem timorē seruilē.filialem.et ini cialem.et dic vt in ea.et in.c.si quis seta.de peñ.dis.ij.vbi dicit .q sicut seta introducit filum.ita timoz charitatem

S cui conceditur auctozitate aplica vt possit alicui p sone idonee puidere in sua eccia vel in alia.non p̄t puidere alio sufficiens bñficium obtinenti.nisi illud p mo dimittat.aut gratia cōtineat q etiā beneficiato puidere valeat.quo casu p̄t prouidere hñti solū vnicum benficiū.dūmodo illud non sit curatum.Si autē pcedatur q prouideat de beneficio alia beneficia habenti. debz illa pluralitas solū ad duo beneficia non curata restringi et pui sio ptra predicta facta nulli⁹ est momenti .Doc.d.

Prima con. Habēs potestatem prouidendi auctozitate aposto lica de beneficio.non potest prouidere alias beneficiato.Probatur ħ in pma parte tex.Et fallit ħ pclusio in duob⁹ casib⁹ hic in tex. Nō autez dubitādi et decidendi habetur ħ in g.verbi non p̄t.Dic vt in ea .Et intellige hanc pclusionē siue hec potestas sit data masculo .siue femine.sive legato de latere .vt in.c. dudum. et in.c.hi qui.supza.e.siue imperatori.qui fm Johānē and.habet priuilegium.quod Guil.sub bulla vidit. q in qualibet ecclesia almanie posset facere vnum recipi in canonicuz Et sic dicitur habere primarias p̄ces.vt notat spe.eodem titulo.in fi. Simile notatur de rege apulie.xvi. q.vij.in summa in fine.et de rege anglie.x.dis.imperium .et per Johañ. and.supza eodem titulo et libzo.c.ij Tales igitur non possunt dispensare super pluralitate .vt probat iste textus.Et idem in abbatibus. pro quo faciunt notata in.c.ij.de eo qui fur.oz.sus. vbi notat Innocentius q abbatibus et minozibus prelatis omni casu dispensatio est prohibita.vbi non apparet manifeste permissa.Nō obstat.c.j. et.iij.supza .de officio legati.et clementiñ .finali.de

offi. ord. vbi videtur hñti vnū bñfi/ciū posse ꝓferre aliud. quia illa iura loquūtur in conferentib⁹ auctozita te ordinaria. hic aūt tex. de ꝓferente auctozitate delegata. et sic qñq; pl⁹ ꝑt legatus auctozitate legatiōis. et etiã qñq; alius ordinari⁹ q̄ spēalis pape delegatus

Secunda con. et fina lis Si ꝓceditur alicui ptās ꝓuidendi ō beneficio eē hñti plura. ad duo tm̄ refertur non curata. Probatur hic in ℔. Si vero. et sic patz q; pluralis locutio in materia odiosa nō excedit numerum duozum.

¶ beneficia auctozitate aplica collā aut decreto int̄posito reseruata. ꝓtingat ab ordinarijs collatoz⁹ ip̄ozuz aliq⁹ ignozāt⁹ collationem aut reseruationē pape de facto ꝓferri. et illi post adeptaz possessionem pacificā. eozū ꝓza beneficia dimiserūt. et illa alijs collata sint ne dicta ignozantia eis ꝓiudicet. cū sint sine culpa. statuit papa. q; si huiusmodi beneficiati certiozati postmodū de collatione seu reseruatiōe ꝓdicta sine difficultate omnino dimiserint dicta bñficia. possūt libere redire ad sua beneficia ꝓza. nō obstante collatione quibuscūq; ꝑsonis facta. Si aūt difficultatem adhibuerint interdicta ē eis facultas ad dimissa beneficia redeūdi. Et idem in dimittēdo recepta. et recupando dimissa in omnib⁹ q̄ ꝓdicta occasione sua ꝓza dimiserūt bñficia vult obseruari papa. Hoc. d.

Ex tex. elicitur talis ꝓclusio Recipiēs beneficiuz alteri collatum aut reseruatum ꝓpter ignozātia si certiozatus illud sine difficultate dimiserit. recupat ꝓza ꝓterea dimissa. Probatur ℔ in tex. Et inititur hec decre. equitati. 7 succurrit iuste ignorātie. Ad hoc tñ vt locū habeat bñficiū hui⁹ decre. duo sūt nēaria. Primo q; ille q̄ dimisit ꝓza bñficia recepit ignozāter beneficium sibi indebitū. q̄ ignozātia iuobio ꝑsumitur. vt hic in. g. iij. q̄ etiam dicit non requiri. q; ꝓferens fuit ignozans. Si aūt sciēter iste recepisset indebitū. nō haberet locū tex. quia essz in culpa. Scdo requritur q; certi oz effect⁹ istud scōm sine difficultate omnino dimittat. Et dicit certiozatus de scdo q; alteri fit collatum. q̄ de hoc nullā dubitationez habē ꝑt. vt quia vidit lr̄as collationis pape aut reseruatiōis. p. c. si duobus. ℣. de appel. et tūc sine difficultate illud debet dimittere. id est sine omni allegatione iuris aut facti oz desistere fm Archi. qō ꝓbat tex. q̄cunq; sublata difficultate. facit. c. j. 7. ij. de ꝓiu. leg. quo facto ꝑt ad ꝓza bñficia redire qō verū fm Archi. etiā auctozitate ꝓpria. ne talis ignozantia sit ei aliq̄ modo p̄iudicialis. vt hic ꝓbat. qō verū fm Bomi. si ꝓma bñficia p nullum erant occupata. ℣ adhuc vacāt de iure 7 facto. Si em̄ essēt occupata ꝑ alium. non debz illa intrare auctozitate ꝓpria. alias possz locuz habere pena. c. eum q̄. ℣. e. ti. et. li. ita eē tenent dñi de rota. dec. cxviij. in antiquis. q̄ incipit. Itē nota q; vbi aliquis. et dec. cccxxxviij. q̄ incipit Itē fuit dubitatum. Nec possit isti recedunti ad ꝓza beneficia obijci q; ea detineat sine titulo. qō voluit iste textus. dū dicit libere. Postq; tñ recu/

perabat prioza posſz de hoc agi cō tra eum. Hec ob.regula dolo facit. ℈.de re.iur.quia illa non hz locū in posſessorijs recuperandis.prout ibi notatur ſm Jo.anō.

On pót pro- desse díſpensatio ſup plurali tate bñficiorū.ſi impetrans in ea ſb ticuit bñficiū q̄ntūcunqz modicum. et indultū vt q̄s duo bñficia curata ſi alias canonice ei conferanť ſimul recipere poſſit ⁊ habē.intelligitur ō duob⁹ ꝓmis q̄ poſt dictū indultū cō tingit eum obtinē.Cū aūt papa diſ penſat cū aliq̄.q̄ non obſtāte q̄ bñfi ciū eccīaſticū habeat de alio ſibi ꝓ uideri poſſit.non intelligitur ꝓ hoc díſpenſare q̄ beneficiuz ſcōm poſſit cū ꝓmo retinere Hoc.ō.

Prima con. Uiciať díſpēſa tio ſup pťalitate bñficioꝝ ſi īperās eā tacuit bñficiū q̄ntūcūqz modicuz Probatur ħ in ꝓma ꝓte text⁹ .Debz ergo talis impetrās facere mētionē de omnib⁹ que obtinet.alias nō va let díſpenſatio. Ratō aūt dubitādi fuit ſm Archi.quia nō videť ō mo dico curandum.vt in.c.etſi queſtio nes.de ſymo.Sz rō decidēdi in con trariū tāgitur hic in.g.ij.quia hmōi díſpēſatiōes ſē odioſez ſic reſtringē de.ſ.e.li.de reſcꝛ.c.ſi gratioſe.et ꝓce dit in díſpenſationib⁹ q̄busc̄qz etiā inferiorūz a papa.quia tex.hic indi ſtincte loquitur. et in omnib⁹ eadez eſt rō ſm Jo.an.Sed ſecus ē in col lationib⁹ ſeu impetrationib⁹ bñfici orū.vbi aliud ē in papa ⁊ aliud in le gato ſeu inferiori.vt in.c.ſi.e.li.de of ficio lega.et cle.ſi.de of .ordi.Quid aūt de eo qui tacet titulū patrimo monialē .vi.ō.Jo.an.in.c.poſtulaſti ſupra.eo.ti.

Secunda con. Diſ penſa tio legitime ſup duob⁹ bñficijs obti nendis et retinendis obtenta referť tm̄ ad duo ꝓmo recepta. Probatur hic in ℈.illud.et ſic nō ꝑt talis alia ī locū ſurrogādo recipe.Et an eodez mō díſpenſatio facta cuz illegitimo vt non ob.defectu nataliū poſſit ꝓ moueri ad bñficium curatū ſit intel ligenda de ꝓmo tm̄ dixi in.c℈.ſ.e.li. de ſi.pſby.in vltima ꝓclusione.

Ultima con. Prouí ſio ali cui facta de bñficio. non ob.q̄ aliō habeat díſpenſationē ſup vtroqz nō inducit Probatur ħ in ℈.cū vero. ol lit aūt ſurreptionē.vt in fine pz.qō verū dūmodo erp̄ſſa ⁊ ſpecifica mē tio de obtento ſeu obtentis ſit facta alias nec ſurreptioneu tolleret. ſm Jo.an.et ꝓbatur in cle.ſi.ō offi.oꝛ. Rō aūt q̄re ħ cla non ob.c̄.nō opa tur díſpenſationē eſt.quia de díſpen ſatione in hoc caſu non videť actuz. nec papa illud intendebat.ergo nec verba io opanť.c.cum dilect⁹.cū ſili bus.de ordi.cogni.Jtē díſpenſatio nes ſūt odioſe.ideo reſtringende .c. ij.de ſi.pſby.ſ.eo.li.et hec vera niſi habeatur in lra ſup q̄ obtinēdo vna cū dictis díſpenſaim⁹.quia tūc díſpē ſatū ē.vt clarū eſt ſup vtroqz retinē do.Et an tūc ſup reſtringenda intel ligitur díſpenſatū.vi.ħ in.g.verbi retinere.que tz q̄ non.

Japoſtolice ſedis legatus. er legationis auctoritate in aliq̄ eccīa reſeruat ꝓ aliq̄ canonicatū ⁊ p̄bendam ꝓme

vacaturos nulli alteri debitos cum decreti appositiōe.et dat executores quī eos ꝓferant cū vacauer int ei ꝑ quo reseruatiōem fecit.et postea pa pa plenam mētionē facit de ꝑdictis et factū legati ratū habens illud au ctoritate apostolica cōfirmat,dans executores qui auctoritate apostoli ca iuxta tenorē lr̄arum legati proce dant censetur talis ꝓuisio ꝓpter au ctoritatem pape impartitā apostoli ca.ideo omnib⁹ postmodu⁹ a sede apostolica similē gratiā habentib⁹ etiamsi canonicatū a papa sint cōse cuti,est iste ꝑ quo legatus reseruati onem fecit ꝓferend⁹. Hoc dicit

Prima con. Potest legatus in lr̄is reseruatiōis sue apponere de cretum.licz non habeat ad hoc spe ciale mandatū. Probatur ꝟ in text. iūc.g.verbi decernat. Et an decretū legati ligat ignorātes sicut decretū pape.vt in.c.dudū.versi.nos igitur. Archi.ꝟ et Cōpost.in.c.capitulum de rescrip.tenent ꝙ non.quia solus papa ꝑt supra vel ꝓtra ius q̄le ē illud qđ ꝓbabiliter ignorātes ligen tur.c.ij.s.e.li.de consti. Sed ꝓtariū tenz ꝟ Jo.an.qui dicit ꝙ legati ho die in lr̄is reseruationis inhibent z decernūt.et ponūt hec verba sciēt vel ignoranter sicut papa. Jdē Jo. de lig.et Domi.q̄ dicit.illud de iure ꝓbari.vt i.c.cū dilect⁹.s.ꝟ iure pa. vbi papa ad temp⁹ decreti legati se refert et sic vult ꝙ illud ligat.nec illud est ꝓtra ius ligare ignorantes q̄ ad annullationē facti.sed ligare eos ad penam est ꝓtra ius.fm Jo.de lig. Nec sic ligat ignorantes etiā decre tum pape.vt in.c.apostolice.de cle. excōi.minist.

Secunda con. z fina lis Si papa confirmat mandatū lega ti sup quisione facienda gratia ē pa palis censenda Probatur hicz in.c. ſi eum.s.e. Et rō quia omnia nra fa cim⁹ quibus auctoritatem imparti mur.l.i.ff neq̄.C.de ve.iure enu.z ad hoc q̄tidie tex.iste allegatur. Et intellige conclusiōem.qñ ꝓfirmatio pape facta est ex certa scientia.cum plena narratione eius qđ gestum ē ꝑ legatū.vt hic in.glō.verbi ꝓfirma mus. Non ergo sufficeret cursoria aut semiplena narratio.fm Jo.an. Dicitur autez facta in lr̄is pape ple na narratio de reseruatione legati. quando papa exprimit reseruatio nis decretum et executorum datio nem.de quibus hic in tex.facit.c.ex litteris.de donat. Et qūo differt ꝟ decretalis a.c.si eum.s.c.vīd.in glō. ꝓma. Ex qua nō ꝙ ad excusandum supfluitatē iurium sufficit variatio in facto. Et rō huius est. quia ex facto oritur ius.facit.l.interpositas. C.de trāsact.c.ꝺ muliere.s.ꝺ spōsa.

J motu pro prio papa confert beneficium aliud obtinenti.z ꝺ illo non facit mentionem.non vult ꝓpterea talem gratiam que ex mera liberalitate processit fore inualidaz Secus si ad alicuius petitionez pa pa fecerit talem gratiam.quia tunc etiamsi quantuncunq̄ modicum be neficium taceatur papa vult eā cen seri surreptitiam. Dicitur autez mo tu proprio facta gratia. solū cū hoc expressum est in ipa. Hoc.ꝺ.

Pria ꝺ. Lr̄e ad beneficia impetrate sūt sur

reptitie ex beneficij ꝯntūcūqꝫ modi ci taciturnitate. Probatur hic in ℊ secus. et .s. de rescp. c. si ꝓponente. Et ꝓbat h tex. ꝙ talis surreptio in lr̄is bn̄ficialibus viciat ipo iure. Idē ꝓ batur in. c. non ꝑt ſ. rn̄ſo. .s. e. de quo in. c. ad audiētiam. ij. de rescp. licz in lr̄is ad lites distinguatur. an aliq̄d taceatur ꝓ simplicitatem. aut ꝓ ma liciam. vt in. c. super lr̄is. supra. de re scrip. quia ꝓ illas nouū ius nō adq̄ ritur. sicut per litteras ad beneficia. An aūt de iure qđ quis habz ad be neficium teneatur in impetratiōe al terius facere mentionē. Archi. tz ꝙ non. quia non hz bn̄ficiū. Joh. and. disputando tenuit ꝓtra. in. q. mercu. posita super regula ignorantia. de q̄ vid. s. e. fi ꝓponente. An aūt de emo lumento aut pensione ab eccā tenea tur facere mentionē. de hoc vi. s. de &ꝑ. postulasti. vbi Jo. Clincē. Jnno. Host. dixerūt ꝙ sic. Archi. h dic cō trariū. quia non recipit in titulū seu beneficium. fz in stipendiū vt laicus. Idem Goff. in. d. c. postulasti. et fa cit dec. rote. ccxx. q̄ incipit. Jtez nō ꝙ paup. vbi dicitur ꝙ de pensione assignata clerico in titulū de bonis laici etiam auctoritate epi. non tene tur in impetratiōe facere mentionez quia talis non est perpetuo deputa tus ad hoc ꝙ sit bn̄ficiū eccīasticuz. fz mouetur cum ꝓsona. Idez rota in antiqs dec. cvij. que nō.

Secūda cō. Si papa motu ꝓprio alicui bn̄ficium ꝓtulit omne viciuz surreptionis talis motus ꝓpr⁹ exclu dit. Probatur hic in ꝓncī. Rō est ꝙ gratia ꝓcedit ex mera liberalitate ꝓcedentis sine aliq̄ impetratiōe. Jō nihil ꝑt imputari tali obtinenti. Et idē dic in collatione legati facta mo tu ꝓprio. cū ſꝑ eadem sit rō. et sic te net. g. in cle. ij. de offi. or. et Francis. z hic Jo. de lig. licz q̄dam ꝓtra. Et ar tenta rōne tex. dicit Jo. an. ꝙ mot⁹ ꝓprius excludit q̄mlibz etiā aliā sur reptionem. puta numerū canonico rū. statuti iuramenti. vel ꝙ eccīa ꝑ us per eūdem papā de alio fuit gra uata. Naz licet de hmōi q̄litatibus non fiat mentio. tñ valz gratia. exq̄ procedit de mera liberalitate. nec ꝑt reddi rō diuersitatis. Possz tñ oppo ni si fuissent semel grauati. eos nō te neri ad receptionē istius. sicut etiaz adhuc possunt opponi defectus pso ne. puta nataliū. etatis corporis. bi gamie. ꝛc. vt sentit h. g. verbi ob hoc licet eīm motus ꝓprius excludit sur reptionem. non tñ inducit dispensa tionem. Jdeo cautus sit aduocatus hoc casu in opponendo vt non di cat litteras surrepticias. fz opponat grauamen eccīe aut inhabilitatē ꝑ sone. et ita tenent etiam dñi de rota dec. ccccciiij. q̄ incipit. Jtez licz pro prius motus.

Tertia cō. et finalis. De ꝓprio motu pape non alias ꝙ si in litteris exꝑ matur potest constare. Probatur h in fine tex. iūct. g. fi. que etiam dicit. ꝙ si non habeatur in litteris. licet ꝓ betur testibus. tamen gratia nō cen setur proprio motu facta. Et idem fm doct. in casu conuerso. vt si in lit teris exprimitur motus proprī⁹. li cet contrarium quis velit proba re ꝑ testes non auditur ꝓpter ratio nez. g. fi. hic. Et quia illud essz amit tere probationem per quā papa re dargueretur de mendatio. ꝓtra ea q̄ nōntur in cle. litteris. de ꝓba. Et in

hoc papa gaudet p̄rogatiua supra legatum cōtra cuius litteras admitteretur probatio .fm Jmo.in dicta clemen .ij.

J plurib⁹ dignitatib⁹ aut p̄bēdis simul vacantib⁹ us in aliqua ecclesia.papa alicui dignitatem aut p̄bendam vacantem in eadez ecc̄ia nulli alteri debitam contulit .Si quidē hmōi gratia facta fuit motu ꝓprio pape. ad pinguiorem dignitatem aut prebēdam debz referri. Etsi equales fuerint ad illaz refertur quā ille cui cōfertur infra decē dies a tempore notitie ipius vacationis computādos elegerit.Si autem ad petitionē alicuius talis gratia facta fuit.tunc est restringēda ad eam que est minoris valoris.Etsi equales sint ad eaz q̄ ille ad quem collatio pertinet; infra decem dies predictos duxerit eligēdam.Etsi alter eozum infra dictum tempus non elegerit.ad aliū electio tunc pertinebit. Hoc dicit.

Prima con- Gratia beneficialis facta motu ꝓprio concedentis ē quo ad expressa in ea ampliāda vt fauorabilis. Probatur hec cōclusio hic in tex. Vñ patz q̄ motus ꝓprius ampliat gratiam in expressis in ea. sed quo ad non expressa non ampliat.sed surreptionem excludit.vt probatur supra.c.proximo. Vñ si motu proprio papa mandat alicui prouideri de prebenda alicuius ecc̄ie .et due simul vacant debetur sibi melioz.z vbi essz equalitas.daretur sibi electio.vt hic .quod verum si simul vacant tempore date litteraruz.licz ante illud tempus vna vacabat prius alia.fm Joh.an.Secus tamen si papa scripsisset super proximo vacatura.vt hic in glō.ij.quia tunc non includerentur simul,nisi simul vacassent.alias prima deberetur.facit.c.si clericus supra eodem.

Secunda con- Collatio facta ad petitionem alterius tāq̄ ambitiosa est restringenda. Probatur hic in vers.si vero.z in.c.q̄uis.supra eodem. Et qō beneficiuz dicitur minoris valoris aut maioris Dic vt h in glō.verbi maioris.quam nota ꝙ clericis.qui ꝓmuniter querunt q̄ntū valet beneficium in absentia z nihil curant de oneribus aut cura

c **Jm in eccle**sia in qua sunt duodecim canonici et tredecim prebende. est cōsuetudo q̄ episcopus pro tempore habeat vnam prebendam ex dictis et vocem habeat in capitulo vt canonicus.licet non sit canonicus.per litteras apostolicas mandatur alicui prouideri de prebēda proximo vacatura nulli alteri debita.nō potest ei prouideri de prebēda que vacat per mortem episcopi .sed aliam expectare debet.ne futurus episcopus prebenda careat contra consuetudinem ipsius ecclesie z ne numer⁹ canonicoruz amplietur in ipa ecclesia. Hoc dicit

Ex tex- elicitur talis ꝯclusio. Papa non intendit prouidere impetranti de prebenda episcopo prebendario debita. Probatur hec conclusio hic in textu .q̄ non intendit conferre prebendaz alteri debitam.facit.c.q̄uis.supra eodem libro.de rescript. Et fm Joh.

mona.melius est gratiam impetran tis differri.q̄ ep̄m defraudari. facit l.omnes iudices.in fi.C. de feri. Itē non intendit papa particulares cō suetudines ecc̄ie tollere.nisi id exprimat.vt hic et.c.finali.s.eodez libro. de ꝓsuetu.et ibi glō.fin.quod verum de consuetudine per quam prebēda alteri debetur.sed consuetudini per quam prebenda ad collationem alicuius certi spectat papa derogat quando determinate non scribit ad collationem.vt hic in.g.fina .quam nota. Itē in hoc q̄ h̄ tex.vult cōsuetudine posse induci vt beneficiū certe dignitati debeatur.facit text⁹ ad dubium.an patronus in creatione beneficij potest adijcere onus vt semper presentetur aliquis de sua genealogia.et facit textus q̄ sic.ad idem.c.cum dilectus.de consuetudi. et.c.abbate.de verbo.signifi. An āt consuetudine potest induci q̄ ep̄us sit canonicus in ecc̄ia sua. Archidi. tenet q̄ non.quia sequeretur impossibile.q̄ idem esset pater et filius. Joh.and.dicit opinionē suaz nihil valere.vnde dicitur reprobata in.c. a collatione.s.eodez libro.de appel. quod sequitur etiam Joh.de ligna. z Bomi. Nec enim inconueniens eā dem personaz representare diuersas alio respectu etiam patris z filij.l.si consul.ff.ō adoptio.

Jtibi concessio priuilegio vt fructus beneficiorum que vsq̄ ad certum tempus vacabunt in dioces̄i tua percipere possis propter ōbita ecclesie tue persoluenda. Et postea vacat in eadem dioces̄i beneficium curatum q̄ō alteri simile curatū habenti confertur.equum est vt q̄diu tu fructus ip̄ius percipis primū vacare nō reputetur. Hoc dicit.

Ex texelicitur talis ꝯclusio. Primū curatum beneficium potest quis retinere cuz secundo q̄diu alius fructus scōi percipit ex papali priuilegio. Probat h̄ in text. Et ī hoc ponit hec decretalis equitatem.quam prefert rigori statuto.in.c.de multa .supra eodē titulo. Et an legatus potest priuilegium de quo in tex.dare episcopo. et in quibus beneficijs locum habz vid.in.c.si eo tempore.s .eodem lib. de rescp. An autem in casu hui⁹ decretalis habens primū et scōm posset durante adhuc tempore priuilegiati dimittere scōm et retinere primum.Joh. and.hic tenz q̄ non.z sequitur Joh.de ligna.quia in primo post adeptionem scōi non habz verum titulum. Ex quo tenetur temporaliter scz vsqueq̄ durat priuilegiuz episcopi.qō est contra naturam beneficij quod debz esse perpetuuz.lv. dis.c.precepta.et notatur in.c. veniens.supra.de fili.presby.in vlti.glō.facit textus hic qui non dicit primuz non vacare per adeptionem scōi.sz q̄ non debz repñtari vacans q̄diu alius percipit fructus .et sic effectuz suspendit ip̄ius vacatiōis fm Bo. Et an iste infra annum teneatur promoueri ad sacerdotium ratione illius beneficij cuius fructus nō percipit.vid.hic in glō.fi .que tenet q̄ sic exquo habet exercitium cure ratiōe cuius ordines requirūtur .ad quod singulariter allegatur glō.

c **Ji de nō sa**cerdotali prebenda mandat

prouideri sacerdotalis etiam volenti non potest conferri. Similiter si ī eccīa (vbi sunt integre prebende et dimidie) mandatur alicui ꝓuideri de integra nō potest ei (si cōtentus esse velit) ꝓuideri de dimidia. Idē est si mandatur alicui prouideri de prebenda certi valoris. vt etiā ei volenti prebenda minoris valoris nō possit conferri. quia forma mandati in litteris ad beneficia diligenē debet obseruarī. Hoc dicit.

Ex tex elicitur talis ꝓclusio. In litteris beneficialibus verba in ꝓprio significato sūt seruanda. nec potest executor etiam parte consentiente aliud facere q̄ cōtineatur in gratia. Probatur hic in tex. Nō verum etiamsi respiciat incōmodum impetrantium. Ratio huius patet in fine textus ꝓpter formā mandati que diligenter et exacte seruanda est in hmōi litteris odiosis. Unde hoc casu plus non continet īse id quod est minus. vt notat glosa in regula plus semper .j. de reg. iur. Et quomodo sit reperire dimidias prebendas. cum tamen sectio prebendarum sit prohibita. vt in .c. maioribus. supra eodem. Dic vt hic in glosa .iij.

Jcz episcop⁹ conferre possit primuz curatum beneficium qō obtinebat ille q̄ nunc habet pacificam possessionez secundi. aut per eum stat quo min⁹ eam habere possit. tamen non debz eum cui contulit tale secundum inducere in eius possessionem corporalem. nō vocato eo qui illud habuit cum ei possit competere ius retinendi illud.

Prima con Beneficiuz ipo iure vacans potest conferri. etiā nō vocato possessore ipi⁹ beneficij ꝓbatur hic in pma parte textus. iuncta glō. penul. circa finem. quod verum etiaz non cessato colore possessionis facti aut retentionis. qō verū quando ius illuz cessat. vt hic. alias secus. vt in .c. cum nostris. supra. de concess. prebeñ. Et an patronus potest presentare ad huiusmodi beneficia de iure. sed non de facto vacātia non vocato possessore facti. In casu huius .c. et similibus. Dic q̄ sic fm Bomi. quia si potest fieri collatio q̄ est in plus. ergo et presentatio que ē in minus. c. dilectus. s̄. de offi. lega.

Secūda cō. In danda possessiōe beneficij per alium de facto tm̄ possessi. debet ipe possessor vocari ꝓbatur hic in scōa parte textus. Nō ē quia licet possideat pma facie cōtra ius. non debz tamen a possessione expelli. nisi vocetur et discutiant iura possidentis. quia posset ei competere retentio aliquo casu. vt hic i glō. finali. qō facit fm Bom. contra multos executores. qui vocato possessore alteri possessionem conferūt. siue ille voluerit probare ius retinē de siue non. et male fm Bom. Si tamen collatio beneficij de iure vacātis fuisz facta possessore vocato. nō esset necesse possessorem vocare ad traditionez possessionis. quia datio possessionis solum est quedam executio collationis ad quam fuit vocatus. igitur ꝛc. remittit Jo. an. ad c. ordinarij. s̄. eo. li. de offi. ordiñ. Et an executor a papa datus ad conferendum potest inducere in possessi-

onem. Jo. mona. dicit hic q̄ sic. etiā si papa solum dicat cōferas. nec addat ꝛ in possessionē inducas. cuz secunduz sit executiuū p̄mi. alle. c. significasti. s. de offi. dele. An autē datio possessionis aut installatio sit necessaria in beneficijs. Archiđ. dicit ħ q̄ sic. per tex. qui collective hec duo requirit. qui dicit etiam q̄ hec de iure cōi spectāt ad Archidicō⁹. de quo i c. ad hec. supra. de offi. Archi.

e

J cui simpliciter mādatur de beneficio p̄uideri. non potest sacerdotalis prebenda conferri. si nondum etatis sit legitime. vt ad sacerdotiuz possit promoueri. Sed aliaz debebit expectare. Hoc. d.

Ex texelicitur talis ꝓclusio. Cui simpliciter mādatur prouideri de prebenda. non est sacerdotalis. nisi apt⁹ sit ad sacerdotium. conferenda. Probatur hic in tex. et limita eam. vt in. g. j. nisi papa per illam clausulaz. nō obstante. tolleret hmōi inhabilitatem. Jncluditur ergo sub tali mandato simpliciter directo p̄benda sacerdotalis ꝛ non sacerdotalis. licz curatum beneficium non includeretur. nisi ꝺ cura fieret mentio. c. cuz in illis. s. e. quia maioꝛ idoneitas in illo requiritur. ꝓpter maius periculuz qꝺ in eo vertitur. vt in. c. cum sit ars artiū. supra de eta. ꝛ quali. fm Jo. de lig. Que ār p̄benda dicitur sacerdotalis tangit hic glō. verbi sacerdotalis. Et dicit Jo. an. et Domiñ. q̄ altēo de tribus modis dicitur sacerdotalis. Primo si per statutum. priuilegium. institutionem p̄mariam. aut consuetudinē. non potest conferri. nisi ꝓstituto in sacerdotio. Scꝺo qñ obtinens eam tenetur fieri sacerdos. alias priuat ea. Tertio qñ tenetur fieri sacerdos et alias fructus non ꝓcipiet. quo casu possit ꝓtingere q̄ ꝓpetuo retinēt p̄bendam. talis tñ hodie post annū non habebit in capitulo vocem. vt in cle. vt hi qui. de eta. ꝛ qualita. Et qꝺ hic tex. dicit de sacerdotali p̄bē da. intellige etiam procederē in diaconali ꝛ subdiaconali. vt nec tales ꝓferri possint non habenti legitimā etatem ad illos ordines. quia eadez est ratio fm Archi. et cōiter docto. omnes. preter Jo. an. qui hic multis rōnib⁹ ꝓtrarium tenuit. q̄s tñ soluit Jo. cal. viꝺ. hic p̄ Domi. An aūt requiritur q̄ iste sit aptus ad sacerdotium aut ordinem alium requisituz tempoze date litterarū. aut sufficiat habilitas. tpe vacationis. vide hic in glosa verbi nondum. que sentit sufficere habilitatem tempoze vacationis. Et respondet tripliciter ad c. si eo tempoze. supra. eodem libro. de rescp. qꝺ dic tp̄s date inspiciēdū et secundam solutionem glose approbat Anto. in cle. fi. de rescrip. quia i contrario rescriptum fuit in parte surreptitium. hic autem in nullo est surreptitium. cuz in genere impetratur prebenda. secus igitur si expressisset de sacerdotali aut non sacerdotali. quod nota.

J pauper clericus nullus habens beneficium habeat litteras a papa. q̄bus mandatur eidem prouideri de beneficio. postea consequatur p̄ episcopum aut alium ordinariuz collatoꝛem beneficiū. non tenetur ille cui littere papales fuerūt directe adim

plere qđ sibi extitit mādatū Hoc.d.

Ex tex. elicitur talis ꝓclusio ·Si papa mandat alicui ꝓuidere ō beneficio ex certa causa.impeditur petere beneficium deficiente ea.Probatur hic in textu Nam si papa mandat prouideri ei de beneficio quia nullum beneficiū eccīasticum obtinet.et talis postea beneficiuz consequitur.extinguitur gratia.quia causa mandati erat prouidere de beneficio non beneficiato qua cessante cessat mandatum.c.cuz cessante.s.de appellat. et facit hic.g. j.Et nota ꝙ forma de qua in textu dicitur forma pauperuz in qua plura obseruantur fm Joh.and. Naz ꝓmo fm diuersitatem regionum solet fieri taxatio ꝙ nō excedat certaz sūmam.c.q̄uis.c.cui de non.s.eod. Scđo solet per executores peritia impetrantis inquiri.an scilz bene legat. cantat.et construat. que tria in examinatione inquiri debent.et debent saltem duo concurrere. Tertio si per examinatores approbatus est.datur forma ad inquisitores vt inquirant.si est vite laudabilis ꝛ cōuersationis honeste.vt in cle.cum ei quem.de concessi.preben.et de hinc prouideant ei fm sue probitatis merita.Ex quo videtur inspiciendum esse tempus vacationis.et nō impetrationis.de quo hic per Dominic. Item declaratur in hac forma ꝙ sibi volenti possit prouideri ō minori.vt in alle.cle.et datur de facto terminus vnius mensis ad acceptāduz et in fine ponitur decretuz fm Bo. Et an hic text⁹ procedat si habens litteras in forma pauperum.postea adquirit pensionem aliquaz.aut ordinatur ad titulum patrimonij sui aut alterius.Dic ꝙ non.vt hic in.g. finali.

Ja sede apostolica vel legati ipius conferatur alicui beneficium.quod eodem die alteri cōferatur per ordinarium.nec apparet que collatio fit prior.erit conditio possidentis potior Si autem neuter possideat ille preferatur cui beneficiuz a maiore collatum erat. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis ꝓclusio ·Si non potest constare de prioritate collationis beneficij plurib⁹ a diuersis collati ꝓmo possidens.deinde a maiore beneficium obtinens debet preferri.Probatur hic in textu .Ex quo patet ꝓmo ꝙ ꝓmodum possessionis est magnū vt hic in glō verbi possidentis. Nā licet sola possessio beneficij non det titulum.vt hic in.c.i.j.de regu.iuris. possessio tamē iuncta cum titulo potens est extinguere aliuz titulum sibi oppositum concurrentem in tempore.vt hic patet.Secūdo patet ꝙ vbi in collatione beneficij vacātis concurrunt plures potestates ineq̄les eodez tempore.quod est possibile.vt notat glō.finalis.supra eodem libro.de offi.lega.c.j.prefertur ille q̄ ius obtinuit a maiore. et sic maior

potestas iuncta minori absorbet vires illius. facit cle. j. in fine. vt li. peñ. Aduerte tamen q̄ hic text⁹ non habet locum si papa aut legatus reseruauit beneficium vni. et ordinarius contulit alteri eodem tempore. sed prouisus per ordinarium obtinebit ex quo alius nihil probat in' cõtrarium. ſm Johānem an. de quo dicit videndum nota. in glõ. pone. in cle. litteras. de rescrip. Nec habet locũ si episcopus extra diocesim constitutus confert beneficium vni presẽti et acceptanti. et vicarius eius presens habens mandatuz conferendi beneficia. confert illud alteri' nec apparet de ꝓpositate. quia collatio episcopi potior ita tenz Caspar de cal. cõsilio septimo. eodem titulo. quia episcopus maior est. quod etiam sequitur Domiñ. quia in casu questionis videtur episcopus auferre vicario potestatem in hac parte. quod potest. sicut in procuratore videm⁹. in. c. penultimo. ℣. secus. eodez libro. de procura. Et sic etiam si obtinẽs a vicario beneficij possessionem habeat. tamen illud non prodest sibi. quia collatio episcopi ablatiua est potestatis vicarij quo ad illud bñficium per iam dicta. Quid autem si idem beneficium sit collatum duobus. nec apparet ꝺ̄ priozitate. putat Johānes an. q̄ incertitudo que declarari non potest viciat. c. ij. eodem libro. de elect. Etsi instare vellẽt ad concedentem possent recurrere vt ille declararet quis pri⁹ erat. z hoc sequitur Domiñ. neutro possidente. sed si alter possideret agens succumberet in dubio. vt in. c. in presentia. de probati.

Am singula

officia singulis cõmittenda sint personis. prohibet papa ne aliquis religiosus aut monachus pluribus priozatibus vel ecclesijs curatis. sine licentia sedis apostolice presit. etiamsi cura ipa non per se ipos sed per presbyteros ad eozum presentationem per episcopos instituendos habeat presentari. nisi vnus ꝓ ozat⁹ ab alio dependeat. vel adinuicem sint annexi. Etsi aliquis religiosus talem priozatum' aut ecclesiam habens. alium receperit primũ ipo iure vacantem dimittere debet statim omnino. alias priuatur vtroq; et efficitur inelegibilis. nunc autem obtinens plures huiusmodi priozatus aut ecclesias infra mensez a tempore notitie huius constitutionis. vnum quem retinere velint alijs dimissis eligãt. alias pene predicte locum habent. Prohibet etiam papa ne priozatus ecclesie. administrationes. aut officia vnius monasterij cõsueta per monachos eiusdem gubernari cõmittantur. absq; licentia pape monachis alterius monasterij. quia non potest vnus habere locũ in diuersis monasterijs. quoruz vnũ ab alio non dependet. Qui autem contra dictam prohibitionem alienis mõchis dẽa ꝓmiserint. aut ꝓmissa dimiserint. sint ea vice ꝓuati ptãte

ordinādi de ipis.etiā de ipis p dio/cesanos si exepta non sint alioqn p sedem apo.ordineť.etiaz ea suscipere presumentes aut retinere efficiūtur inelegibiles ipo iure. Hoc.d.

Prima con. Religio+sus secū dum poratum aut eccīam recipiēs cum cura puatus est pori ipo iure. etiamsi cura sit per alios exercenda. Probatur hec conclusio hic in pn. Et rationem ponit tex.in pnc.quia singula officia ꝛc. Et q pluralitas euagationem inducit que maxime in monachis est reprobata.et.g.alle gant pcor. Fallit hec pclusio in duo/bus casibus in tex.positis quos nō quia ex eis patent duo modi vnien di bñficia.de q viō.g.iij.in.c.eaz .de eta.et quali.et.g.in.c.j.s.ne se.vacan. vbi etiā alij modi nōntur. Pena au tem religiosi non dimittentis statiz pmū poratum aut bñficium curatū est.quia inelegibilis efficitur 7 puatur vtroqz.vt hic in versi.statuentes pcor.extrauagans execrabilis Joh. xxij. Regulariť & religiosus ē eligibi lis.nisi ex delicto fiat inelegibilis.c. si religiosus.s.eoō.li.de elect.vbi de hoc. Et intellige euz regulariter eli gibilem.etiā ad eccīam parochialez Pro quo hic tex. Et hoc veruz fm doct.pmuniter.ex dispensatiōe ī cor pore iuris clausa.qñ electio fit pter idoneitatem plone ad officiū pdica tionis.qō maxime puilegiatuz ē.de q in.c.q dei timorē.ō sta.mō.ō q in ca.prisci.lv.dis.7.xvi.q.j.in sūma. 7 in cle.j.de elect. An aūt p laicum ad ecclesiam parochialem posset religi osus pntare.vide.deci.rote.cclvij.et ibi recitantur plures opi.

Secūda con. Predē+pene eri am locum hñt in eo qui añ hanc cō stitutionē plures poratus aut cura ta bñficia habuit.nisi infra mensem a tpe notitie hui⁹ pstitutionis vnuz eligat.et alia dimiserit. Probať h in .j.circa. Ex quo patz q noua pstitu tio ligat post mensem.qō verū qñ il lud exprimitur in ea.vt hic.alias no/ua pstitutio ligare incipit post duo/os menses a tpe constitutionis.nisi detur scientia eiusdē.quia tūc statiz ligat.ita sentit hic.g.verbi puenerit. qō nō. Et de hoc vide Jo.an.j.e.li. sup data

Tertia con. Beneficia+psueta regi p monachos vnius monasterij.non possunt ab alio q̄ per papam alijs pmitti. Probatur hic in .j. phibem⁹ et pcedit pclusio tā in curatis q̄ nō curatis.quia tex .nil h dicit de cura tis.vt in primo dicto. Patz igiť q p legatū alijs monachis non possunt pmitti.facit.c.si abbatem .supra.eo/dem libro.de electioñ. Nec possunt clericis secularibus cōmitti .vt in.c. possessiones.de reb⁹ eccle .non alie. Nec tamen pena huius.c.in illis lo/cum habet.quia de illis hic nihil ex pressit.sed solum de monachis. Ra/tio autem conclusionis est.quia mo nachus nō pt habere vocē in diver sis mōasterijs.inter q̄ nō ē pnexitas nisi sit translatus canonice ad illud q tunc pt prefici alteri monasterio. quia non dicitur amplius alterius monasterij. Ita itelligiť cle.j.de elec. Qualiť aūt monach⁹ possz trāsferri et trāsire de vno monasterio ad aliō legitime.viō hic.g.nōbilē. in verbo

canonice que tria ponit mẽbra. aut enim transire vult ad strictiorem vitam. et id potest petita licentia tñ. ꝛ nõ obtenta. vt in. c. licz. de regula. aut ad minorem. et tũc sine causa solus papa dispensat. cum sit cõtra iura fm glõ. Nec hoc casu, dispẽsatio pape tenetur in foro conscientie. vt probatur in. c. non est. de voto. per glõ. Cum causa autez legitima subest puta infirmitas ꝑpetua. senectus aut austeritas regule. aut similis. an tunc episcopus cum abbate dispẽsare possent. vid. Archi. xx. q. j. c. monachum. Domiñ. hic pulcre et Panor. in. c. nõ est. de regula. Aut vero ꝛ tertio casu ad parem religionem transire vult. et id potest de licentia abbatis ꝛ conuentus. fm glosam. de q̃ hic latius Domi.

Ultima con. Nõ seruans hanc constitutionem si est conferẽs priuatur potestate cõferendi ea vice. si est suscipiens efficitur inelegibilis ipo iure. Probatur hic in fine textus. Et quis hoc casu prouidebit. patz ex fine. quia diocesanus in non exemptis. papa in exemptis. de quo vide glosam primam. in clemeñ. prima. de priuile.

Am in eccli

is faciẽda receptio canõicorum. collatio prebendarum aut beneficiorum minorum absentes canonici si id cõmode potest fieri (nisi aliud cõsuetudine obseruetur) sunt vocandi. alias si instant factum in eor absentia debet cassari. Hoc. d.

Prima con. Ad receptionez canonicorum aut collationem beneficiorum debent vocari absentes canonici. nisi consuetudo habeat eos non vocari. Probatur hec cõclusio hic in textu. Et adhuc sunt duo casus in quibus vocandi sunt absẽtes vt in electione faciẽda. et in cessatione diuinorum indicenda. fm glosaz super verbo ipsorum. in. c. presentiũ. supra eodem libro. de testi. In alijs non vocantur necessario. Et sic in alienationibus rerum ecclesie non necessario vocantur. quod tenet ħ gl. verbi cõmode. que etiã ostẽdit ꝺ quo loco sint vocandi. quia de illo de quo cõmode vocari possunt. etiã si locus ille sit extra prouintiam. et hec ꝓmoditas respicit ecclesiaz non personam vocandam. fm Archidi. de quo in glosa penultima. in. c. cuz inter vniuersas. supra. de electi. Et an vagabundus sit vocandus. vid. Archidi. hic et Jo. an. in. c. quia propter. de electio. vbi etiam tractat de excõmunicato. Et hic Archidiaco. dicit eum vocandũ. quia ꝑt ꝓtendẽ nullitatem excõicatiõis. Sz cum protestatione vocabitur. q̃ si sit excõicatus non intendunt secuz eligere. Et intellige hunc textum et conclusionem de receptione iuris. que videlicet voluntarie fit per canonicos in ꝓmuni congregatos Et tribuit ius canonicatus. quando in ecclesia spectat receptio canonicorũ ꝛ collatio ꝓbendarum ad ipos canonicos. et hz vim collatiõis. fm Jo. an. in. c. si capto j. ti. pri. Est em̃ alia receptio facti q̃ fit ad mãdatũ superioris. q̃ iam contulit canonicatum et mandat

ꝙ recipiatur talis in canonicum .et in tali non eſt neceſſaria vocatio abſentiꝫ.quia de neceſſitate eſt obtemperanduꝫ de qua loquitur Hoſtieñ.in ſūma de conſti.ℌ quid ergo. et in illa non habet locum hic textꝰ. Nam abſentes illo caſu non poſſūt allegare contemptum. quia ſi preſẽtes fuiſſent neceſſario haberent obedire ſm Archidia.et Domiñ. Item procedit hic textus etiam de collatione beneficiorum que competit capitulo ſi beneficia ſint extra illaꝫ eccleſiaꝫ.quia textus indiſtincte loquitur ſm Joh.anõ.

Secunda con. ꝛ fina lis Abſens non vocatus ad receptionem canonici poteſt contemptum ſuū proſequi et petere receptionem retractari. Probatur hic ī textu. Et idem ſi ſint in electione contemptus aut in alio caſu quo debuit vocari. c.ꝙ ſicut.ſupra.de electioñ. Non eſt ergo actus geſtus per preſentes nullus.quia ſi tacet ille qui fuit cõtemptus valet actus.facit.l.filio.ff.de inuſ.rup.et irri.teſta .vbi teſtamentū in quo filius eſt preteritus annullat ſi filius vult illud retractare .alias valet.

Mors

Reſenti cõſtitutione ōclaratur.c.ij .ſupra eodem.qō vult beneficia apud ſedẽ apoſtolicam vacantia non conferri per alium ꝙ per papam .vt locū habeat in beneficijs que habent legati aut nuncij pape.aut etiam quicunqꝫ alij ad ſedem ap.euntes.aut ab ea recedentes ſi moriantur in curia.aut i loco vicino curie. Item et in beneficijs que curiales habent ſi in loco vicino curie moriantur.etiamſi ad curiam erant reuerſuri.dūmodo ibidem domicilium proprium non habuerunt. Et dicuntur hoc caſu loca vicina curie.que non diſtant a loco vbi moratur papa vltra duas dietas legales. Sane ſi quis originem traxit de loco vbi eſt curia et ibidẽ moriatur.non includūtur beneficia ſua ſub dicto ſtatuto.niſi curialis ſit et moretur ibidem illo modo. Item ſi curiã contingat transferri de vno loco ad alium.et curiales moriant ī via aut in loco vnde recedit curia. q̃ntūcunqꝫ talis ſitus ſit remotus a curia includuntur ſub dicto ſtatuto eorum beneficia. Hoc.d.

Prima con. Ad pa paz ſpectat beneficiorum venenitium ad curiam aut recedentium a curia collatio.ſi moriuntur in loco curie vicino. Probatur in primo et ſecundo dicto huius.c. Patet ergo ꝙ aliud ē de beneficijs ſtantium vel morã trahentium in loco vicino.quia eorum beneficia non ſunt reſeruata collationi pape.nec ō illis loquitur hic textus.facit.ℌ penultimū.j.eodez .Quid autem ſit mors.dicit hic Archidia. ꝙ eſt priuatio vite et diſſolutio corporis et anime.notatur in.c. in quadam de celebrat .miſſa.et in.c.charitas.de peniteñ.diſ.ij.et ſicut tenebre nihil ſunt in re ſed nominant defectuꝫ lucis. Ita nihil eſt mors.ſed ſolum ſignificat priuationem vite.et accepit nomẽ a morſu pmi hōinis ꝙ vetite arboris pomū mordens mor

tem incurrebat ſm Iſido. et ſūt tria mortis genera. ſcz acerba. vt infanti um. īmatura vt iuuenum. ⁊ matura ſeu naturalis. vt ſenū. ſm Joh. and. poſt Archid.

Secūda con. Idem ō beneficiis curialiuz in loco vicino curie decedentium. Probatur hic in ℣. idem eſt. et procedit cōcluſio. niſi in loco vicino curiales domicilium aut domū haberent vt in eodē ℣.

Tertia con. Dicitur āt hoc caſu locus curie vicinus diſtans ab ipſa curia minus duabus dietis legalibus. Probatur hic in ℣. loca. et ſm glō. ħ vna dieta legalis continet. xx. miliaria. vt in. l. vicena milia. ff. ſi qs cautio. et. g. ibidē dicit. q. xx. paſſus faciunt vnū miliare. Et nota hic. q vbi lex facit mentionē de dietis. intelligitur de vulgaribus. et non de legalibus. quod ꝓbat hic tex. dum vult hic ſpecialiter cōputari dietas legales. ergo in contrarium eſt ius regulare ad qō ſolz allegari ħ tex.

Quarta con. Si hñs dominum originis in curia morientis ibidem hñficia collationi pape non ſunt reſeruata. Probatur ħ in ℣. ſane. quod verū niſi ſit curialis. vt in. e. ℣. Exq̄ patz q̄ cauſa accidētalis adiecta naturali q̄nq̄ īmutat naturalem. ⁊ q̄litas quādoq̄ plus opatur q̄ origo ſm Jo. mona. de quo in regula. qui prior ℣. de reg. iur. in mercur.

Vltima con. Beneficia curialium decedentium aut in loco vñ receſſit curia. aut vbi eſt. aut in via ſunt per ſolum papam conferenda Probatur hic in ℣. ſi. quod verum etiam de loco vnde receſſit curia quātuncunq̄ remoto. ſecus autez ſi moreretur curialis circa et nō ſequeret curiam. ſm Jo. an.

Jn apoſtolica ſede vacāte ptīgat apō ipaz aliquas eccīas parochiales vacare poſſūt illi ad quos id pertinet libere de eis ordinare. Non ob. c. ij. s. e. conſtitutione. Jdem de vacantib⁹ apud ſedem apoſtolicam romano pontifice adhuc viuente. ſi ante ipi⁹ obitum non fuerint collate. Hoc. d.

Extex. elicitur talis ꝓcluſio. Apoſtolica ſede vacante non dicuntur parochiales eccleſie in curia vacare. Probatur ħ ꝓcluſio in vtroq̄ dicto tex. Poſſunt ergo hoc caſu eccleſie parochiales libere. id eſt nō expectato lapſu mēſis. put habetur in. c. ij. ſupra eodem titulo. per ordinarium collatorez cōferri. Et ratio huius probatur in textu. ne diutina vacatio eccleſiarum parochialium periculuz afferat animabus ſubditorum. facit. c. q̄uis. ſupra eodem libro. de electi. et. c. ne ꝓ defectu. eodem titulo. Et procedit hic textus in parochialibus eccleſiis que non cadunt in nomen dignitatis. et ſic non ō collegiatis. ꝓ quo c. ſtatutuz. ſupra eodē libro. de elec. An autem textus et concluſio locū habeant eccleſia romana quaſi vacante. vt ſi papa captus ſit a ſciſmaticis. dicendum q̄ non. quia tunc nō eſt curia. per notata Johannis an. in. c. dura. de crimi. fal. vbi dicit q̄ vbi papa eſt ibi eſt curia aut ſedes apoſtolica.

ℑ cui nulla

personaruz expressione facta sit potestas data. vt auctoritate apostolica possit aliquibus personis idoneis ꝓuidere ī certa ecclesia.aut beneficia ad sedē apostolicā devoluta conferre.talis potestas non expirat per obitum pape etiaz re integra.Secus si alicui data sit potestas super prouisione certe persone facienda.quia talis expirat mortuo papa re integra .cum sit in favorem eius pro quo scribitur facta. Hoc.d.

Prima con. Potestas concessa alicui vt beneficium conferat persone idonee.non tamen expirat ꝑpetua.nec expirat cōcedentis morte. Probatur hic in ꝑma parte. Et ratio est hoc casu.quia intelligitur quoddam privilegium a principe datum qđ decet esse permansurū de quo in regula decet.et in regula privilegium ℣.de regu.iur.

Secunda con. Potestas concessa super prouisione certe persone facienda expirat mortuo papa re integra. Probatur hic in secunda parte textus.et procedit etiamsi motu proprio esset facta. quia semper eadez est ratio.nec littera distinguit ſm Joh. and. Quādo autem res dicatur integra fuit diversoruz diversa sententia.sed Bomiñ.post Lapuz ita cōcludit. Aut executor datus ad prouidendum eligit procedere vt iudex.tunc requiritur citatio eius qui per litteras aut mandatum gravat ad hoc vt res desinat esse integra.p c.licet.et.c.gratum.de offi.delegati. et.c.q̄uis.et ibi.g.supra eodem lib. de offi.delega. Aut eligit procedere vt executor.et non vt iudex .qđ potest.et tūc videtur sufficere q̄ incipiat procedere sine citatione.forte ad inquisitionem cum in forma pauperum scribitur.per notata in clemvnica.de offi.delega. Quid autem dicēdum ad.c.si super gratia.supra eod. libro.de offi.dele? Dic vt hic in glō. finali.quam tenent Joh.mona. Archidia .et doc.

ℑ episcopus

ꝑmittat alteri episcopo ī genere vt vice sua ordines conferat in dioceſi sua.non expressis aliquibus certis personis. Et ille ad sacros ordines promouet aliquez sine titulo cum sit in culpa taliter ordines ꝑferendo.tenetur ordinato ministrare vite necessaria.donec ei prouisuz fuerit de competenti beneficio .secus si certe persone fuerint expresse.quia illis si titulus non habeant tenetur episcopus cōmittens ordinationem ministrare necessaria vite .Et idem si dedit licentiā recipiendi ordines titulum non habenti quia ipse tenetur illis de nēcarijs ꝓuidere. Hoc.d.

Prima con. Ad mationes ordines non debz episcopus promouere clericum niſi habeat vite necessaria aut titulum Probatur in.c.episcopus.supra eodem titulo. et in.c. cū ſm.c.tuis cū similib⁹.et h iūc.g.ij Et sufficit titulus saltem patrimonialis.vt in eadem glosa.iij. Et idē de ordinibus minoribꝰ ſm Panor. in alleg.c.episcopus. Si tū ordinat

ad minores non beneficiatum aut non habentem vite necessaria. non compellitur ei prouidere ꝺ nec arijs vite.nec scribitur ei ꝑ tali ſm.g.iij.ℓ

Secūda con. Si epus ad maiores ordines clericum non beneficiatum nec vite necessaria habentez ordinauerit.et eidem donec beneficium competens fuerit consecutus vite necessaria ministrare debebit. Probatur in iuribus allega.s̄.conclusiōe proxima. Et appellatione necessariorum vite comprehenduntur cibaria.vestiarium.habitatio .vt in l.legatis.ff.de ali.et cibale et alia.de quibus dixi in.c.j.s̄.eo.ti.et.li. Et tenetur episcopus ad ista ſm facultates episcopi et conditionem ordinati.de quo in dicto.c.epus .Et quid ſi talis presentatus fuisset episcopo per archidiaconū.an ille tunc teneꝯ eidem prouidere.viꝺ.g.in.c.ad ℓ.s̄. de offi.archidi. Itē an clericus ordinatus posset renūciare huic obligationi qua tenetur ei episcopus.viꝺ. hic in glō .finali.

Tertia con. Potest episcopus alteri cōmittere ordinationem clericorum sue diocesis. quo casu ſi generaliter facta fuit ꝓmissio sine expressione certe persone tenetur ordinarius prouidere sine titulo ꝓmotis. Probatur hic in ꝓn.ter. Et rō ꝓclusiōis est.quia in generali mandato nō videtur data potestas faciendi actum a iure prohibitum. vt hic facit .c.ſi compromissarius.ℓi.s̄.e.li .de elect. Secus igitur ſi mandans conferri ordines certam expressit personam, quia tunc videtur illaz vt habilem ad ordines approbare Ideo tūc mādans tenetur ſi non habuit titulum vt hic in.ℓ.ſi vero.etſi ille qui teneꝯ prouidere ordinato non habeat vnde prouidebit vtputa ordinans. nō tamen propterea tenetur mandans Nec econtra.ſm Archi.et doct.hic et maxime ex eo quia etiaz ordines recipiens fuit in culpa .Joh.de lig. tamen dicit ꝙ sibi prouidebitur officio iudicis ne mendicet

Ultima con. Dans litteras ꝓmendatitias ad ordines non beneficiato et non ordinans tenetur ei ꝺ vite necessario. Probatur hic in ſi. Et ratio habetur hic in tex.

Quis pa pa in genere det alicui potestatem conferendi sex beneficia clericorū suoꝝ cedentiū aut decedētium auctoritate aplica .valz tū gratia ꝙ papa mandat spēaliter alicui ꝓuideri de canonicatu et prebenda.licet ī ea ꝺ prima generali gratia nulla sit mentio facta. Sicut ſi papa dediſſet alicui potestatem ꝓferendi bñficia deuoluta ad se.ap.nihilominus posset vnum ex talibus ꝓferre aut cōferri mādare.licet de prima gratia nullam faciat mentionē. Hoc.ꝺ.

Ex ter. elicitur talis ꝓclusio. Valet collatio bñficij ꝓter papā facta.licet nō fecit mētionē de generali ꝓmissiōe alteri tradita Probatur hic.et in.c.ducū.s̄.e.ti. Nā lr̄e spēales derogāt generali⁹.licz ꝺ eis nullā faciant mentionē vt hic et ibi. Secus ſi pores esſēt eē spēales.quia tūc pualent niſi de eis fiat spēalis mentio in scḋis.c.ex parte.supra.de offi.dele. Et idē ſi secunde littere essent generales sicut ꝓme

vt quia ſcō dat etiā ptātez ꝓferēdi
bñficia deuoluta ꝛc.tūc enim etiam
non preiudicant primis.niſi ſpecia
lem de eis fecerint mentionem. Et
aduerte ꝙ habens poteſtatem con
ferendi beneficia ſex clericorum.po
teſt conferre omnia beneficia eo
rū.etiamſi habēt vltra ſex beneficia
quia hic non determinatur numer⁹
beneficiorū.ſz numer⁹ clericorū tm̄.
qō verū.dū tm̄ vacent altero de mo
dis ℞ exp̄ſſis.alias non. vt in.c.ſuſce
ptuz.s̄.e.li.de reſcrip.et ꝓbatur ℞ in
glō.verbi decedentium. Et an talis
gratia intelligit̄ de ſex primis. Glō.
eadē tenet ꝙ nō.alij tenēt ꝓtrariū ꝙ.
c.nō pt.ij.rñſo.s̄.e.quā opi.dicit Jo.
de lig.de iure veriorem. Bom.tm̄ ſal
uat.g.quādo papa feciſſet talē gra
tiam motu ꝓprio.quia tūc late intel
ligenda eſt.et idez quando ad inſtā
tiam priuilegiati.et ſolū preiudicaꝝ
pape.vt ſic in preiudicium concedē
tis fiat lata iterpretatio.per.c. quia
circa.de ꝓuile.vbi autem alteri puta
ordinario preiudicaretur procedat
alia opinio.

Nota hic ex text. expreſſum ꝙ appellatione bñfici
orum ꝓprehenditur canonicatus et
p̄benda.qō verum in lr̄is beneficia
libus quarum effectus diriuantur i
tertium.vt hic. An idem ſit quando
in impetrantem diriuatur. materia
eſt in.c.fi.ſupra eodem ti.et ibi vidē
tur doc.tenere ꝙ non vt ambitio re
ſtringatur.et ſic ſunt tres grad⁹ bñ
ficiorum.ſcz dignitates.canonicat⁹.
et minora beneficia Sic vt ibi

Jis cui papa
defunctus fecit gratiā in ali
qua eccia de canonicatu. prebenda.
et dignitate.perſonatu.aut officio.
canonicatum ⁊ prebendam dignita
ti.ꝓſonatui.aut officio non annexā
ꝓſecutus fuit ante reuocatoziam al
terius pape de nouo creati.nō amit
tit ius qō in prebenda et canonica
tu habz.ſed ius quod ad dignitatē
perſonatum aut officium ei compe
tit reuocatum eſt. Secus autez ſi ca
nonicatū et dignitatem.perſonatū
aut offici uz canonico duntaxat cō
ferri conſueta fuit ante reuocatoziā
conſecutus ſub expectatione prebē
de.quia magis dignum qō iſte iam
habet conſeruat ius minus dignum
ad prebendam ratione canonicat⁹
competens. Unde prebēda nulli al
teri debita ſibi eſt conferenda.⁊ idē
ſi iſte ex collatione epiſcopi aut alte
rius habuit dignitatem.perſonatū
aut officium canonico tm̄ conferri
conſueta.qui canonicatum habuit a
ſede apoſtolica.quia ei etiam debe
tur prebenda. Doc.d.

Prima con. Reuoca
toria
gratiarum que ſolet fieri per papaz
nouiter promotum.non tollit ius
queſitum in re.ſed ſolum ius querē
dum. Probatur hic in principio te
xtus.iuncta glosa prima. Et effectū
talis conſtitutionis reuocatorie po
nit hic glō. ſuper verbo verba. Pa
tet igitur ꝙ conſecutus ante reuoca
toziam canonicatum.licet expectat
prebendam.non tamen perdit ius
quod conſecutus eſt.vt hic. Unde i
ſeparabilibus inutile non viciat vti
le.de quo in regula vtile. infra. de
re.iur. Et ſm Jo.an.ī.c.pri. ꝑ ſolā
collationē ſiue ēditionē poſſeſſiōis

adquirit ius in rem per illum tex. qō verū fm Bom qñ collatio ē accepta, ta. alias secus vt in.c.fi tibi absenti.s co.ti.

Scda ꝯ Jus tñ in re ante revocatoriam quesitū cōseruat ius ad rem minus dignū ei dem annexū. Probat hic in ℣ non sic Et rō est in tex.q magis dignū ꝛc.gl. alle.ꝓcord.

Ultima ꝯ ex tex.elicit cō clusio Valet ecclesie ꝓsuetudo.q dignitas nō posfit conferri.nisi canonico. Probatur in scda tertia pte tex.Et an sufficiat tunc esse canonicū sine pbenda.Text. i vtroq dicto probat q sic. Et dicit Jo.an.bis i ecca Bononien obtētū Et hoc casu impetrans talem digni tatem.teneť de tali statuto facere mētionē alś &ptum censeť surrepticiuz. q oia exprimenda sunt que Papam mouere possunt ad concedendū aut denegandū fm Archō

Modaz obtinēte canonicatum sub expectatione prebēde a Nicolao papa.quidā alī in eadē ecclesia similem grām habuit a Celestino successore Nicolai.cū cla anteferri.et appōne decreti. Fuit tñ ꝓmo ꝓuisum de pbenda vacante. anteq̄ ad ipsū et executores suos.pueniss notitia gratie scde. Post hec et añ collationē prebende scdo factā.emanauit pstō revocatoria Bonifacij. queriť quis eorū debet potior in pbenda vacante haberi. Et dicit Papa nullū ius aliqđ in pbenda hīe. Nō primū q collatō bñficior sibi facta fuit ꝑ decretū Celestini.lz ab ignorātib.et sic nō valuit coll'o.et q scds solū habuit ius ad pbendā.et non in prebenda.illud tollit supueniēs Pape revocatoria. Ex tō

Ex tex elicit talis ꝓclo Revocatoria pape obest pbendā expectanti. et inꝓpositio decreti obest ignoranti. Prima pbať.s.c. pri.et in.c.fi.de ꝓcess.pb. Scda pars pbať hic.et in.c.dudū.s.eo. Et dicit Lapus p hunc tex.q decretum pape nedū ligat manus inferioris ordinarij.lz etiam manꝰ pape ꝛ executorum eiꝰ.facit cle.vna.de ꝓcessi.pbē.qđ nō.

andatū apostolicū alicui factū vt prouideat alicui de beneficio

spectante ad collationez Capli ꝓprebendit bñficia Capli.q̄ ꝓferunť ꝓmuniter p Capln.aut singulariť et vicissim p Canonicos.vice et aucte Capituli. Nō autē bñficia spectantia ad coll'onem aliq̄ Canonicor. rōne dignitatū.personatuū.et officior.q̄ ipi habent.aut etiam rōne pbendar.nisi mādatū sit.puidere de bñficio spectāte ad collationē illius Capli ꝓmunit vel diuisim. q tunc bñficia rōne pbē dar ad aliquor collationē spectātia ꝓprebendunť. Hoc dicit

Prima con Mandatuz factū de puidendo alicui de bñficio spectāte ad collationē Capli non extendit ad bñficia spectantia ad collationem singularis Canonici aut plati. Probať hic in ꝓma et scda pte text. Et rō ꝓz hic in glo.verbi extendit. q papa nō intēdebat gravare singulares de Capl'o.lz totū Capln .vt in.c. cuz in illis.in fi.s.eo.ti. Intellige tñ cōclusionem verā qñ ad Canonicū aliquē de iure speciali ꝓpetit coll'o bñficij vt ratione sui canonicat spēaliter. Secus si haberet ex eo ꝓferre q Canonicus et sic rōne canonicatꝰ in genere. quia

tunc videt pferre iure ac vice Capli. facit.c.sup eo.s.eo.et p psequens mā datū predictū eū includeret.q māda tū factū in principali includit vice ge rentem illi⁹ vt hic in pmo dicto tex.z de hoc in.c.eam te.s.de &p.

Scdā con- et fin.Si tn in dicto mādato facta sit mentio Capli pmuniter z di uisim.ꝓhendunt etiam singulares de Capło Canonici. Probat hic in fi.tex. An āt tunc prelat⁹ includit aut beneficiū ad ipsi⁹ collonem spectans? Bon hic tenet post Lapū. et Imol. q non p tex.hic in prima pte. et opti mus tex.in.c.eam te.s.de &pt.Etsi p lati habent vocē in Capło.id pcedit iure speciali.nō iure cōi. ad qō papa simpliciter scribendo videt se referre per.c.i.sup eo.li.de consti. Sed quid si mandat pferri bnficiū spectans ad collationē decani et Capli cōiter vel diuisim an pt pferre spectans ad sin gulares Canonicos rone pbendarū suaꝝ.Et videt q sic p tex.hic i fi. Cō trariū tenent dni de rot.decis.cij.que incipit.Item nō.q ista gra satis pōt operari effectū suuz in spectantib⁹ ad collationē decani z capli.ideo illa so lum pprehendit.Secus si scriberetur ad collationē capli cōiter vel diuisiz. tunc tex.locū haberet.qō nondum.q sepe occurrunt tales lre.et sequit Bo ni.q mandata hmōi sunt stricti iurl. vide etiā in decl.cxxix.

De clerico egro-tāte

astoralis of-

ficij debitū exequendo de clarat et statuit Papa q datio coadiutoꝝ Epoꝝ et supioꝝ p latoꝝ de causis maioribus sit censen da.et ad solum romanū pontificē re ferenda. Ne tn ecclesie in remotis ex istentes.hac occone patiant dispēdia statuit papa q epus senio aut valitu dine grauatus.aut alis in executione officij perpetuo impeditus.possit de psilio z assensu sui capli.aut maioris ptis eiusdem.vnuz aut duos auctori tat e aplica sibi assumē coadiutores. Si vero demens sit eps.tunc capl'm aut due partes eiusdem auctē aplica vnuz aut duos assumē possint. Si āt Eps senio aut morbo incurabili gra vatus.aut alias perpetuo reddat ad officij executionem inutilis.nec tn co adiutorē habere velit.tūc Capl'm sta tū et pditionē ecce. ac singulas circū stantias ad notitiaz q̄ncito poterit fi deliter deferat. recepturi humilit id. quod sedes ipsa ordinat. Vult etiam Papa q coadiutores pdicti de pro uentib⁹ prelatoꝝ.in quoꝝ auxilium assumunt habeant sumptus modera tos.et ab oni alienatione bonoꝝ p lati.aut ecclesie abstineant.ac rōnem reddere teneant deo ac prelatis ipsis si fuerint sane mentis.ac eoꝝ capitul. seu si id antea nō fecerūt ipsoꝝ prela toꝝ successoribus.Et dictū de Epis etiam obseruandū est in supioꝝ⁹. Hoc dicit

Prima ꝯ- Dare coadiu torē epis et su perioꝝ⁹.est de causis maioribus ad se.ap.referendis. Probat hic in pncl. Et que sūt alie cause maiores soli pa pe reseruate. vide per gl.in.c.q transl lationē.supra de off.leg. Licz ergo ar chiep̄s pt qñq ecclesie cathedrali va canti dare visitatorē. c.ecclesie.sup.e. li.de supp.negl.pl.nō tn dat epo coad iutorē vt h. Hec valet ꝓria ꝓsuetudo q reseruata pncipi spēaliter in signū

ſpecialis priuilegij. non poſſunt p̃ inferiores preſcribi vt in gl. ſingulari ℔ in verbo non obſtante. quam tamen limita niſi eſſet conſuetudo tanti temporis cuius initij non eſt memoria q̃ illa tolleret ius principis ſm Panor in. c. ſuper quibuſdam. ſ. de verb. ſig. Nam vt ibi patet imponere noua pedagia aut telonea ſpectat ad ſoluz pncipẽ. et tñ preſcriptione tanti tpis de cuius initio non eſt memoria poteſt ad aliũ pertinere. quod nota. Etſi dicat archiepus confirmat epm. c. tranſmiſſam. ſ. de elec. ⁊ ſic dat ei pfirmationẽ Ergo et p̃t archiepus priuare epm. ar regule omnis res. de reg. iur. ſ. Dic illud argumentũ non procedere in ſpiritualibus in quibus facilius eſt conſtruere q̃z deſtruere. vt in. c. licz. in pn. de tranſla prela. et in. c. inter corpora lia. eod. ti.

Secunda ꝯ Epus aut etiam inferior beneficiatus. ꝓpter caſum ſuperueniẽtem. aut quencunq̃ morbum non debet amittere epatum aut beneficium licet non poſſit habere ordinis exercitiũ. Probat hec concluſio hic ī tex. per totũ. qui id probat in epo iuncta gl. verbi perpetuo. que idem ꝓbat in quolibet beneficiato. facit. c. de rectoribus. ſupra eo. ti. Nec ob. c. tuã nos. ſup eo. vbi videt q̃ ꝓpter morbum lepre aut ſimilem morbũ inficientem ⁊ ſcandaloſum debeat quis amoueri a beneficio et adminiſtratione. reſeruatis ſibi ſoluz neceſſarijs vite. Sed dic ſm Bom vt ibi nõ. per glo. et Goffr. q̃ non remouet quis ꝓpter lepram a prelatura ſeu titulo adminiſtratõnis quod in actu conſiſtit. q̃ illud nõ exercebit ꝓpter ſcandaluz populi

Tertia con Nec pcedũt ſi ꝓpter caſuz ſine culpa ſua contingentem impedit in ordinis executione. debet tñ tunc per aliũ deſeruire. et vterq̃ de fructibus beneficij ſi ſufficiãt debent viuere. Probat hic et ſupra eo. per tot. et in. c. peruenit. de appel. Et hunc vicariũ ad tempus ipſe ſolus poteſt ī ferior epo pſtituere ſm Lau. in clem. vnica. de off. vic.

Quarta con Epo impedito in officij ſui exercitio. debz dari coadiutor prout diſponit hec pſtitutio. Nã primo p̃t papa dare coadiutorem et nullus inferior. Si aũt ſit in remotis a curia p̃t ipſe epus ſi rationez habeat de conſenſu Capli aut maioris ptis ſibi aſſumere coadiutorẽ. Nec requirit hoc caſu q̃ pcedat tractat⁹ Capituli. q̃ nec in electione requirit dummodo ſeruet forma. c. quia ꝓpter. ſup de elec. Minus ergo in datione coadiutoris qui tpalis ẽ ſm Bom hic. Si epus ratione careat Capli aut due partes dabũt ſibi coadiutorẽ. Et dicit demens ſi neſcit exprimere qõ vult et diſcretione caret. quod ex loquela inordinata apparet vt hic probat. et in ca. legimus. xciij. diſ. quod dic Bomi. nõndum circa dicta teſtiuz de dementia alicui⁹ deponẽtiũ Si epus nolit habere coadiutorẽ. conſuleret papa qui ſm Jo. mo. forte coget epm recipere coadiutorem. aut ipſe dabit alicui aut datione alteri pmittit

Quinta con Coadiutor prelato datus debz de bonis prelature viuere. et ab omni alienatione bonorũ abſtinere. Probat in ℣ preſenti. Et q̃ vniuerſaliter prohibitus ẽ alienare. nec imobilia nec mobilia poterit alienare. qõ limita vt in glo. ſi. niſi eẽnt talia mobilia que ſeruãdo ſeruari nõ

possūt. quia nisi id consideretur damnum incurreret ecclesia contra principium tex. An aūt pōt beneficia ꝓferre? Tex. hic facit q̄ non. Oldrardus ꝓ silio. xiij. vt dicit Bom̄ distīguit aut fuit datus perpetuo impedito mente et corpore puta dementi. et sic coadiutor confert. Non ob. q̄ sit ei alienatio prohibita vt hic q̄ hoc verū de voluntaria. hic autem ē necessaria ꝓpter periculum vacationis. Aut fuit datus coadiutor impotenti solum in corpe quo ad exteriora exercitia vt propter senectutem. et sic prelatus cōferet beneficia. facit. l. ī copulandō. C. de nup.

Ultima con. Tenetur coadiutor de administratis computationez facere personis hic expressis. Probatur hic in fine text. et cum semel eam reddiderit amplius nō tenetur super eisdem reddere fm Arch̄ et Jo. mo. Quod verum quādo plene reddidit vt debuit et nil dolose egit. l. cum servus. ff. de condi. et de. ℣. l. tres fratres ff. de pact. quod notandū fm Bom̄. Et vide ō materia coadiutorū ꝓ modum sūme Jo. an. in. c. fi. s̄. eo. ti. ℣ ibidem per Panor.

De institutionibus.

Si capitulum cathedralis ecclesie. non possit vacāte sede beneficia spectantia ad collationē episcopi cōferre presentatos a patronis potest si idonei sint admittē ac instituere. licet solus ep̄us si viueret haberet admissionem et institutionem facere. Hoc dicit.

Prima ℣. Capitulum ecclesie cathedralis sede vacante non potest beneficia spectantia ad collationem solius episcopi conferre Probatur hic in principio. et in. c. vno ℣. eo. li. ne se. vacā. et est verum si spectant ad collationē solius ep̄i iure suo proprio. Secus si iure devoluto quia illa confert ratione iurisdictionis, ep̄alis. in qua Capl'm succedit. vt est glo. in. c. quanq̄ ℣. sup̄. e. lib. de elect. quod est singulare. Quid igit̄ fiet in vacatione beneficij spectātis ad collationem solius ep̄i sede vacante. si imminet periculū animarum Dic fm Hosti. q̄ oportet recurrere ad papam. facit. c. romana. s̄. eo. li. de supp. negl. prela. Et idem in beneficio spectante ad presentationē solius ep̄i vt sede vacāte Capl'm presentare ad illud non possit fm Arch̄. hic quia ℣ per presentationem ius adquirit̄. licz ad rem. c. cum dilectus. de iurepa.

Scdā con. et si. Capitulū sede vacāte admittit ℣ instituit presentatuz. licet hec sede plena spectent ad soluz episcopū Probatur hic in tex. Et intellige dū modo infra debitū tempus sint presentati de quo in. c. vnico ℣. de iurepa. sive a laicis sive a clericis sint presentati fm Jo. an. qa non refert quo ad Capl'm. Ratio autem quare Capl'm admittit presentatos et non confert. quia conferre non est mere iurisdictionis. notatur in. c. vnico ℣. ne se. vacā. Sed admittere et instituere presentatos est iurisdictionis. vt notat Jnno. in. c. de cetero. de transact. et in iurisdictione Capl'm succedit ep̄o sede vacāte. c. cū olim. et c. is qui. de ma. ℣ obe.

Item admittere et instituere hūc aut alium presentatum si idoneus fuerit est necessitatis.c.cū bertoldus.supꝫ de re iud. Sed conferre beneficium huic vel illi est voluntatis et liberalitatis. ergo non est absurdum ꝙ liberalitas aut donatio prohibeatur et admittere permittatur ſm Joh.de lign.

His ad quez pertinet presentatio rectoris. i ecclesia parochiali p̄sentat aliquem ad ipam: non constitutū i sacris. dūmodo alias talis sit idoneus. ⁊ infra tempus iuris ad ordinē debitū promoueri valeat erit admittendus. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis cōclusio. Presentatus ad ecclesiam parochialem non repellit defectus sacrorum ordinum. dum tamen infra annum promoueri potest ad ordinem requisitum. Probatur hec cōclusio hic i tex. Debz iste presentatus esse in minoribus ordinibus.c.ij.s.eo ti.et.c.ex litteris.de trāsac.et vide ibi nō.et in.c.dudum.de presūmp. p que videtur ꝙ sufficit ꝙ aspiret ad clericatum. vt si est scholaris et expectat fortunam. Cogita tū. An autem patiēs defectum sacrorum ordinū potest eligi ad ecclesiaz parochialem aut aliq modo ad eam assumi. Glo.fi.hic sentit ꝙ non. Sed dic de hoc vt dixi in .c.si pro clericis. supra de preben.

De concessione prebende vel ecclesie non vacantis

Alia in cū ctis glo.ij.ponit casū i terminis in hac decretali.et diuidit eam ⁊ sumit atur per glo. primam. Et quia ponit allegatōnes aduocatorū vtriusꝫ partis quas singulas tradere in scriptis esset superfluum Ideo breuiē hoc intendit Si papa mandat alicui prouidere de p̄benda vacante aut vacatura in certā ecclesia. quam duxerit acceptandam cū appositōne decreti. certo etiam executore ei pro quo scribitur deputato. qui ei de hiusmodi prebenda .prouideat non potest talis executor ante acceptatōnem aliquid facere p quod prebenda afficiatur pro impetrante. quinimo ante acceptationē huius modi potest ordinari collator talem prebendam conferre.etiamsi sciat impetrantem talem gratiam habere.etiam executor ante acceptationē.reseruationem et processus fecisse Hoc ō

Ex tex. tal' concl' Suffic in beneficiali causa dare petitionem aut libellum sine conclusione aliqua. Probatur hic in petitione istius Andree qui petens beneficium fundabat se et bene. in collatione sibi facta de beneficio vacāte per habentem potestatem conferendi. et sic erat canonica.c.i.supra.e.ti. nullaz tamen conclusionē posuit. quod vex formaliter et in forma consueta. tamē in effectu satis cōcludebat. ꝙ sibi eēt prepositura adiudicāda. amoto quolibet illicito possessore. facit.c.ex parte.ij.de ēp.de iurepa. cum dilectus. ⁊ .c.cum olim. supra eo. Potest etiā dici ꝙ hic non sit libellus andree sed allegatio iuris.

Sūmariū sexti De cessione prebēde

Ex Sdicebat et versic. nec etiam. et seq. elicitur talis conclusio. Quamuis noua constitutio nō ligat ignorātes nisi post duos menses. priuilegia tamen singularia statim ligare incipiunt cū peruenerunt ad ipos priuilegiatos Prima pars probatur hic iuncta gl. verbi tempus Et intelligit Hosti. in constitutionibus principis vt illas nō liceat ignorare post tempus duorum mensium. Sed in pstitutionibus inferiorū putat q̄ sit tēpus arbitrarium. De quo etiam p eū in sua sūma de pstit. vtde que dixi sup. de preben. c. cum singula. in scda conclusione. Scda pars probatur etiam hic iuncta gl. verbi priuilegijs. q̄ dat ratōnem diuersitatis superficialē tm̄ fm̄ doc. Est igitur alia ratio quia cōstitutio principis omnibus est cōmunis. et oēs astringit. c. i. et. c. fi de cōsti. Ideo in ea est statutum vniforme Sed priuilegium est lex priuata. quā sola intentō concedentis contemplatur. Ideo fm̄ eius intentionem est recipienda que est. vt firmitatem habeat exquo ad illuz cui conceditur peruenerit. licet etiam ille in cuius preiudiciuz conceditur illud ignorēt. facit .c. dilecti. s. de religi. do. Priuilegium igitur nequis possit excōicari eximit priuilegiatum ab inferioribus etiam ignorantibus. ne ab eis possit excōicari q̄ncito peruenerit ad priuilegiatum. Quod veruz si absenti concessū fuerit proprio motu. aut ad instantiam alterius .q̄. priuilegiati. Si enim per se aut procuratorem aut nunciū impetrauit tale priuilegiū statim eo bullato habet effectum. exquo cōcurrunt voluntates impetrantis et concedentis. faciunt nō. Jo. an. in. c. i. j. de priuil. super ver. indultum.

Ex Hex parte elicitur talis cōclusio Licet executor gratie apostolice habeat potestatez conferendi prebendam vacantem. valet tñ collatio ordinarij. si prius confert eandez Probatur in Hex parte. quod verum nisi prebenda esset affecta per pcessū executoris Et tres modos quibus p̄ bēda affici potest ponit hic tex. ī versi. nisi quos nō. et dixi in c. tibi qui. s. de ẽpt. Et adde alium modum qui habetur in Hecontra j. e. c. videlicet p solam acceptationem impetrantis sine etiā coll'one executoris. qō vex in casu huius capituli quando in litteris erat decretuz pape quia imprimit vires ab acceptatione alias secus

Ex versic. Biūctum talis elicitur conclusio Executor dat' vt possit alicui de bñficio qō dū nēdū acceptandum prouidere non potest ei anteq̄ illud acceptet conferre Probatur in versic. alleg. Facit. c. si pro te. supra eo. li. de ẽpt. et facit hic in gl. in v̄bo acceptaret. Nec etiam decretū aliquid operatur ante acceptationem. cum sit super incerto. et nullas vires imprimit. nec ligat vt hic in gl. verbi referri. Ex quo patet q̄ collatio ordinī facta per executorem suū fuit inualida Primo quia ante acceptationem contulit. et sic inordinate processit cum contrarium facere debuisset. Scdo quia dignitas tēpore collationis non vacabat. Item quia incertaz cōtulit. nec enim papa facit huiusmodi collationes de non vacantibus. c. proposuit. supra eo. ti. c. duduz. supra titl. ij.

Etestanda a

liquorum' peruersitas abstinere neq̄t a vetitis Hinc

est ꝙ licet in.c.accedens. supra eo dem.fuerat statutum. vt promittē tes aliquibus prouidere de benefi cijs cum potuerint.aut facultas se obtulerit debeant adimplere pro missa.ex hoc tamē vt docuit expe rientia.aperitur via ad promitten da beneficia vacatura. et plurima oriuntur animarum pericula. Jō occurrere cupiens papa reprobat omnes promissiones. per quas di recte aut indirecte aperiri posset via ad beneficia vacatura. volens per eas ad prouidendū alicui nul lum de cetero obligari. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis cōclu sio Promissio bene ficij vacaturi ē prohibita sub qua cunqꝫ verborꝫ forma sit facta Pro batur hec conclusio hic in tex. Et ratio est quia per eam votum ca ptande mortis ingeritur. contra.c ij.supra eo.ti. Et licz olim esset dif ferentia inter promissionem bene ficij vacaturi cum se facultas ob tulerit aut poterit. que promissio valuit vt hic in glo.verbi facultas et inter promissionem vacaturi be neficij.que non valuit.c.ij.supra e. Hodie tamē omnis promissio in distincte per quam via possit dari ad beneficia nondum vacantia ē prohibita.non autez omne ius ad ea.quod dic vt hic in glo.fiñ

n E captāde aliene mor tis tribuatur oc casio vult papa

ꝙ ille cui est facta gratia.vt ei pro uideatur de dignitate. personatu. beneficio aut prebenda. quam ac ceptandam duxerit in aliqua dio ceſi.prouincia aut ecclesia.certis ex ecutoribus ei deputatis.possit ac ceptare primū beneficium.preben dam aut personatum vacaturum i genere.aut ex causa scōm.aut vlte rius. sed non certum et expressum vacaturuz in specie.quod si fecerit inualida est acceptatio et viribus non subsistunt processus fm eam per executorem ꝑsecuti. Quinimo ordinarius potest tale beneficiuz cum vacat libere conferre. nisi illi qui ipsuz acceptauit sit postmodū collatum tale vacans beneficium. et sic ius iam quesitum. Hoc dicit

Prima cō. Nulla est accepta tio certi et expressi beneficij nō va cantis.nec valent executoris desu per facti processus. Probatur hec conclusio hic in tex. Licet enim ac ceptatio fieri debeat de certo bene ficio vt notatur in.c.ij.supra eo.ti. de electio.quod fit dum quis acce ptat.primum quod vacabit in di oceſi.prouintia aut ecclesia.tamen non potest quis certum et expres sum acceptare antequam vacat.pu ta beneficium quod obtinet Titi ne detur occasio captande mortis hic probatur. Etsi contrariuz fiat non valz acceptatio nec processus vigore ipsius per executorem facti nec afficiunt manus ordinarij vt ß

Secunda con. Si ta men de beneficio male acceptato acceptāti fiat collatio legitima dū

vacat.per eam est manus ordinarij collatoris ligata Probatur hic in versi. Imo.ex tali enim collatione si preueniat collationem ordinarij adquiritur ius etiaz nulliter acceptanti.et in collatione beneficij quam recipit ille qui debet acceptare intelligitur fieri acceptatō vt habetur in cle.vnica §.penl.e.ti.

Ultima o. Ille pro q̄ scribitur de prebenda acceptanda.primam acceptare debet.secūdā aut vlteriorē acceptare nequit sine rationabili causa Probatur hic in versi.licet. iuncta glō. verbi causa z in c.i.§.e.ti.et li.in fi.Et nota q̄ acceptatio debet fieri per verba pūtis temporis vt accepto illud bñficiū et cantū ē vt fiat coraz executore. Iz etiā eo absente possit fieri duz tñ testes adhibeantur vt constet de ea vt ē glō.§.e c.i.sup verbo acceptare et gl.in cle.vnica e.ti.super verbo executores Item potest fieri acceptatio per procuratores fm arch.allegat c.fi.§.de procura. et beneficiuz vacans post mensem acceptari nō potest vt in clem.vnica e.ti.de quo ibi in glo.verbi notitia.

Aceptatio by proc

Executor generaliter datus super prouisione alicuius facienda in aliqua prouintia nó potest generaliter inhibere ordinarijs collatoribus ne ad prouisionez aliquoz procedāt.donec illi pro quo scribitur fit prouisum. Reseruationem tamen et inhibitionem specialem potest facere de pmo vacaturo vl' de vlteriori si habeat in mandato.et contra talem inhibitionem factum ab eo ad quem spectat beneficij collatio non tenet Hoc dicit

Prima cōclusio. Executor generaliter datus. nisi ad id habeat speciale mandatum nō potest inhibere generaliter collationem beneficiorum. Probatur hic in prima parte. Et ratio est qa durum esset er graue per generalez inhibitionem inhibere collationē omniū beneficiorum. Et dicitur executor generaliter datus.quādo ꝛptum sibi directum vagatur per prouintiam. Quod tamen glo.ij. extendit.dic vt in ea. Et dic illud veruz siue scribatur sine beneficio acceptandi.quo casu ad primū vacaturum refertur mandatum. siue cum beneficio acceptādi. Quo casu licet acceptare et dimittere itacentesimuz sicut primum scilicet ex causa vt §.proxima

Ultima conclus. Specialem tamen inhibitionem z reseruationem potest facere huiusmodi executor de primo vacaturo

aut de vlteriori si id habet in mandato. Probatur hic in .ff. potest tamen. Et sic licet quandoq; aliquid in specie quod non licet in genē. vt hic. quandoq; econuerso vt supp proximo.c. Et ratio conclusionis est qa in mandato directo omnia vidētur inclusa sine quibus id quod mandatur non potest expediri.c.preterea.supra de offi.deleg. Sed sine speciali reseruatione non potest huiusmodi mandatum expediri Igitur ꝛc.et hoc voluit Innocentī.et Hostiens in.c cum dilectus de iurepat.

i capitulo alicuī ecclesie ad quod spectabat collatio prebēdarum ⁊ receptio canonicorum scripsit papa

pa vt alicui nominato in litteris conferant prebendam. et eum reciperent in Canonicum.et dedit executorem.qui negligente Capitulo mandatum apostolicū exequatur Tunc per solam presentatōnem litterarum factam ipsi Capitulo absq; aliquo processu executoris affectum est beneficium.ita q; alteri de eo facta collatio non valz. Etsi capitulum infra competentem terminum sibi ab executore prefixum.mādatum apostolicum non exequatur.poterit ipse executor ei pro q̄ scriptum fuerat absq; aliqua vocatione Capituli canonicatum et p̄bendam dum vacant cōferre. hoc dicit

Ex tex.primo elicitur talis conclusio

Si Papa mādat ordinario vt alicui prouideat de beneficio.⁊ dat executorem qui prouideat eo negligente dicitur p̄benda vacans affecta per solam presentationem litterarum factam ordinario. sine aliqua executoris inhibitione. Probatur hec cōclusio hic.et procedit conclusio quando ordinario fuit mandatum vt prouideat ei pro quo scribitur. et datur executor ad prouidendum in casu quo casu ordinarius fuerit negligens Nam si iam prouisio fuit facta per Papam et mandatur ordinario soluz receptio facti. tūc ante presentationem affecta fuit p̄enda Ita loquitur.c.si postquam s̄ eoꝺ.li.de prebendꝺ.et vide in.c.tibi qui. de &p.vbi dixi. Item si datus fuisset executor ad compellendum ordinarium⁊ non ad prouidendū tunc etiam per presentatōnem litterarum ordinario factam non esset p̄benda affecta.ita loquit.c.j.pri. Et q̄ sit ratō diuersitatis inē hūc casū et casum tex. nostri.vide hic gl. pulcram in verbo exequatur. quā etiam approbat et tenet Archidi. j.c.prox. Et quādo presentatio litt

teraz faciēda est alicui Capitulo an citari debet Capl'm aut vniuersitas quomodo tunc fit faciendus. et quāliter debet congregari. vide hic in glo. verbi factā que dat practicam. et solet ad eā fieri remissio. Et aduerte q̄ in casu huius cōclusionis. 7. c. non sufficit sola scientia ordinarij ad affectionem. quia req̄ritur presentatio vt hic patet. facit glo. fi. in. c. non iniuste. de procur. Item si Capitulum est ordinarij collator non sufficit fieri presentationez procuratori aut vicario capituli. probatur in. c. dudum. sup̄ eo. li. de preben.

Secunda ℸ. Executor ad prouidēdum datus in subsidium potest ordinario ad prouisionem faciendā certum statuere terminum quo elapso transfertur potestas in ipsum. Probatur hec conclusio in versic. Imo. Et est ratio. quia alias non posset constare de negligentia ordinarij. facit quod notatur in. c. significauit in glo. penulti. supra de offic. ord. Secus si fuisset executor simpliciter datus. quia tunc nō tenetur expectare negligentiaz ordinarij fm glo. hic in verbo ex tunc. Et patet ex tex. hic ī fi. qua forma debet vti executor in conferendo. quia non debet dicere Recipio te in Canonicum. sed do. confedo vl' confero tibi canonicatuz. aut inuestio te de canonicatu. et hoc statiz potest facere executor data negligentia Capituli sed prebendaz nō potest conferre nisi cū vacat. vt patet in fi. c. Si tamen ecclesia haberet certum numerum Canonicorum ante vacationem executor cō ferre non posset Canonicum. c. p illorum. s̄ de preben. fm Dom̄

Ultima ℸ. Executor datus ad conferenduz non potest ad faciendam collationem compellere nolentem ordinarium. Hanc conclusionem tenet hic Joh. andre. quia forma mandati est seruāda exacta diligentia. c. cum dilecta. supra de Rp. Postquaz tamen prouidit potest compellere Canonicos vt ipz recipiant receptione que in facto consistit. alias non fieret vera executio fm eum

Si soli ordinario Papa scribit pro aliquo beneficiando aut ordinario scribat et executori ad compellenduz dato. aut soli executori constituto ad faciēduz alicui prouideri de beneficio. per presentationem talium litterarum factam ordinario. non afficitur beneficium. Sed si ordinarius alteri id conferat. licet male agit. tamen tenet collatio. nisi in tribus casib⁹

Primus si in litteris decretuz fuit appositum decernens irrituz. quicquid contra tale mandatuz fuit factum. Secundus si executor talis ordinario insinuat potestatem suā et ei collationem interdixisset cum appositione decreti. Tertius si ille pro quo scriptum erat iam in ca-

nonicus erat recept⁹ quibus casibus nō tenet collatio per ordinariū alteri facta ¶Hoc dicit

¶Prima ꝯ Si fm vnā ex tribus formis hic expressis pro aliquo beneficiādo scribitur.etiam per presentationez litterarum.beneficium non afficit. Probatur hic in principio tex. Valz ergo collatio beneficij vacantis per ordinarium contra mandatum pape etiā scienter facta vt ptz hic in tex. Est tñ propter inobedientiam ordinari⁹ puniendus.et qualiter.habetur in.c.dilectus.ij.s.de preben. Et procedit cōclusio siue gratia sit stricta puta mandatum est prouideri in vna ecclesia. siue sit latior vt in dioceſi. Item siue sit facta de beneficio simplici. siue curato.quia semper eadem est ratio.

¶Scdá ꝯ.et fi. Cōtra mādatum pape facta collatio per ordinariū est inualida si p̄benda pro eo pro q̄ scribitur sit affecta. Probatur hic in versi. nisi iūcto fi. Et tres casus q̄bus p̄bēda dicitur affici id est informari aut capi pro impetrante ita q̄ ordinari⁹ eam conferre non potest Ponit h̄ tex alios.dixi in.c. tibi qui.s.eo.li.de ſp in quarta cōclusione et ibi posui septē Et plene que gratie afficiant tractat hic glo.magistralis.ꝛ est fi.in versi.videndū est scdo. que glo.etiam late in prin.sui distinguit quid iuris quādo plures concurrunt in eadem ecclesia. quis sit potior in ea

¶Actoritate

Romani pontificis defuncti.quidam receptus est in ecclesia parūeñ in Canonicum sub expectatōne prebende primo vacature. Deinde et scdo auctoritate Romani pontificis de nouo promoti. alius similem gratiam habet in eadez ecclesia. Post hoc tertius recipitur auctoritate Ro.pon.de nouo promoti in canonicum et fratrem. cum prerogatiua gratie q̄ omnibus auctoritate predecessorum pape receptis debeat p̄ferri.non autem auctoritate concedētis Nunc autem vacat prebenda.et queritur cui debeatur. et quo ordine eis sit prouidendū. Et dicit Papa q̄ primaz habebit secundus.secundam prebendam tertius Et tertio vacantem habebit primus. quia ex tenore litterarum patet q̄ Papa vult tertium preferri primo.ꝛ scōm tertio.cōsequit̄ q̄ secūdus ex persona tertij.qō non posset habere ex sua. Et inducit tex.simile in successione.

¶Prima ꝯ Si Papa scribit pro tribus in vna ecclesia singulis debetur ſz ordinem debitum prebenda Probatur hic in tex.ꝛ dic hoc verum quādo cōstat ex tenore litterarum q̄ vult omnibus prouidere. alias indubio non presumit̄ q̄ velit vnam ecclesiaz grauare de duobus.c. mādato. supra de ſp.et dixi in.c.duobus.s.e.li.de ſp. ſpt. Qui autem in casu huius.c.primꝰ impetrans non habz primam prebēdam sed secundus.licz ex persona tertij.est propter voluntatem pape qui voluit tertium preferri primo sed nō secundo. Vnde habet hic locuz regula.Si vinco vincentem te. vinco te. nam secundus vincit tertiuz qui vincit primum.ergo et ipse secundus vincit primum. Alio tamen respectu nō habet hic locum illa regula vt si primum comparemus ad scōm. et tertiꝰ

um Nam licet primus vincat secundū qui secūdus vincit tertium. tamē primus non vincit tertiuz. imo vincitur ab eo de qua regula per legistas. vt in auc. licet. C. de natural. libe. Et pulcre per Joh. fab. in ℣ preferuntur Instit. ad terculia. Et dic in diuersis casib⁹ non habet locum vt probatur in dicta auc. licet. Jn eodem autez casu si est eadem rō vincendi te qua vinco vincentem te. habet locum. vt. l. de accessionibus. ff. de diuerſ et temp. p̄scrip. et hic. Quia voluntas pape est hic eadem causa vincendi vtrunqz vt dixi. aut non est eadem ratio vincendi vtrumqz. et non habet locum regula. vt in. l. claudius. ff. qui poti. in pig habeantur.

Ultima ℣ Si papa dat secundo impetranti clam anteferri. tunc primo impetrantibus et prius receptis in prebenda debet preferri. Probatur hic in tex. et hoc verum nisi primo impetrans haberet ius in re vt si prebēda est sibi collata fm doc. Et hec clausula anteferri solz dari contra habētes gratias a predecessore concedētis. et hoc est de stilo curie. Licet etiam qñqz papa eam concedit contra omnes habētes gratiam auctoritate apostolica. et etiam a se. vt patet in. c. quo dā supra eo. li. de preben. mens ergo pape est seruanda fm Joan. Jtem hec clausula facit quem preferri habentibus ius ad rem. non autem habētib⁹ ius in re vt hic et ff. c. prox. ibi doc.

Joniam ex constitutione reuocatoria quaz fecit Bonifacius p⁹ promotionem suam. per quam cassauit omnes collationes. prouisiones et gratias super quibuscunqz beneficijs vacaturis concessas. in quibus nondum esset ius in re quesitū. plura fuerunt exorta dubia. vult papa illā declarare pñti constitutione. Dicit igit reuocatoriam locum habē in illis. q recepti sunt in canonicos in ecclesia vbi est certus numerus prebendarū sub expectatione prebende aut portionis. nisi tales tempore quo emanauit constitutio reuocatoria peceperūt distributiones et alia vt canonici existentes de numero. nec expectabant amplius per mortem. aut renunciationē aliorum. nisi portionum siue distributionum suarum augmentum. q tunc non includūtur sub reuocatoria sicut nec includuntur recepti per literas facultatis auctoritate recipientium. licz expectant adhuc beneficiū. Jnclūduntur autem habentes a sede apostolica canonicatum et percipientes distributiones et alia vt Canonici. Si expectant adhuc dignitates. personatus officia. aut beneficia. Canonicis de numero existentib⁹ duntaxat dari consueta. Jtem includuntur omnes alij habentes gratias super quibuscunqz beneficijs. etiamsi per executores eoruz sint facti varij processus si tēpore quo emanauit reuocatoria constitutio. vigore ipsius gratie non sit ei qui gratiam habuit facta collatio Hoc dicit.

Prima cō. Reuocatoria gratie dñi Pape includit receptuz in canonicū sub expectatione p̄bende etiamsi ibidem dentur distributiones quotidiane Probatur hic in principio iūcto ℣ presenti. Ratio quia talis non habet ius in prebēda quod acquirit p

collationem vt in.c.penul.et.c.fi.supꝫ eo.li.de preben.ergo includitur.vt ff. eo.ff.fi. Habet tamen iste ius in canonicatu. sed quia ī reuocatoria expresse cassantur collatōes facte super canonicatibus sub expectatione pben de Ideo et illud tollit. Fuit ratio dubitandi ī hoc dicto. quia per receptionem istius in canonicū.iam preben da fuit affecta pro eo supra eoꝺ.li.de preben.duduz. Igitur videbatur sibi deberi.non ob.reuocatoria. Sed ratio decidendi in contrarium est quia de mente et verbis reuocatorie est ꝙ tollantur iura ad rem. Et quia ꝺ tm̄ fuit ius quesitum ad prebendam consequendam.ideo illud tollitur. Et patet ex isto ꝙ gratia facta alicui nō expirat per obituz concedentis.quia si sic non esset opus reuocatoria.et probatur hoc in.c.si super gratia.supꝫ eo.li.de offi.del.et in.c.si cui. supra eo.li. de preben.in gl.fi.

Secunda ꝯ. Recepti in canonicos auctoritate aplica expectātes tm̄ portionum suarum augmentū.non includūtur sub reuocatoria. Probatur ꝺ conclusio hic in.ff.si autem. Et procedit hec cōclusio de recepto in canonicum in ecclesia.vbi est distinctus ⁊ determinatꝰ numerꝰ canonicoꝝ. Nō erat ibi determinatus numerus portionum aut prebendarum vt patet ī eodem ff. Et fuit ratio dubitādi hoc casu.quia recepti hoc casu aliqd adhuc expectabant quod nō erant adepti tempore reuocatorie.et sic illud videbatur tollere reuocatoria. Sed ratio decidēdi in contrarium fuit.ꝙ isti iam erant in perceptione omniuz iurium canonicatus ⁊ etiam distributionum.nec expectabunt aliquod nouum ius sed soluz ampliationem sue portionis et sic augmentum veteris.

Tertia con. Per litteras facultatis in canonicum sub expectatione prebende receptus. non est sub reuocatoria inclusus. Probatur hic in vsi. vel ad res. Et ꝙs dicit receptus per litteras facultatis.patet in.c.cum aliquibus. supꝫ eo.li.de ẞpt. Ratio dubitādi fuit quia iste per litteras aplicas fuit receptus.igitur ⁊c. Ratio decidendi in cōtrarium fuit quia iste nō fuit receptꝰ auctoritate aplica. sed auctoritate recipientium.vt hic in glo. verbi facultatis.

Quarta con. Vltra numerum receptus in canonicum. licet habeat iuris canonicalis plenitudinem compbenditur sub reuocatoria. si expectat adhuc prebendam.officiuz vel dignitatem. Probatur hic in.ff. in illis. Et ille dicitur habere plenitudinē iuris canonicalis.qui habet spectantia ad canōicos.scz vocē in capto stallum in choro ⁊c licet non habet prebendam qō dicit domi.nōn. circa statuta que dicunt ꝙ habens plenitudinem iuris canonicalis non percipiat quotidianas distributiones nisi fit in certo ordine Et videtur hic tex.probare. ꝙ habere distributiones etiam fit de iure canonicali.et sic quilibet canonicꝰ etiam vltra numerum receptus distributiones habere deberet.qō videtur hic tex. probare qō esset multuz pro impetrātibꝰ q̄ hodie cōmunit fiūt canonici p papā de q̄ p Jo.an.ī c.cū ad de pstit.⁊ c.dilectus.i.de pben.q̄ dicit illō posse ꝓcedē ī volūtarie receptis scz ex voluntate recipiētiuz. qui quia deseruiunt ecclesie equum est vt distributiones saltem habeāt Jn de necessitate autem receptis illud non vide-

mus seruari Ratio dubitandi in hoc dicto fuit. quia iste qui habuit locuz ī choro et vocem in Capitulo ꝛc. iam videtur habere plenum ius Igitur ꝛc Ratio decidendi in contrarium ē qa expectabat ius nouū et distinctum a primo scilicet dignitatem. officiū aut prebendaz. Igitur comprehenditur sub reuocatoria.

Vltima ꝯ Sub reuocatoria pape cō prehendunt habentes ius ad beneficia vacatura. si ante eam nondum sit collatio facta. Probatur in ℌ fi. et est verū. licet varij processus erant fulminati per executores. vt in eo dē ℌ. ꝙ quos forte videbaꝫ q non deberent comprehendi Sed contra tales h̄ decidit̄ q reuocatoria tollit omne ius ad rem. ꝛ non ius in re. sed solum per collationem illud ius ī re adquiritur vt hic. et in. c. penū. et fi. supra de preb et ibi dixi.

Nota quia tex. in ℌ presenti ꝛ sequēti facit diuersitatem inter portionem et prebendam. q licet hec duo possint vnum significare. tamē qñq distinguuntur. Et dicitur p̄benda que distincta est in perceptione et administratione. Portio aūt que de omnibus redditibus communiter collectis datur vel detrahit̄ vt in pluribus ecclesijs fit. vt dixi in. c cum in tua. sup̄ e. li. de consuet.

Ne sede vacante aliquid inouetur.

Jad Epi scopum et Capm̄ simul pertinet collatio beneficiorum. tunc episcopo mortuo aut a beneficiorum collatione suspenso. p̄t per Capitulum fieri bñficioꝝ collatio. Idez econtra. potest Episcop' in casu isto Capitulo a collatione beneficiorum suspēso. aut omnibus de capitulo maiori excōmunicatione ligatis. Cum autem ad soluz Episcopum spectat collatio beneficiorū cuz consilio vel consensu Capituli. tunc eo mortuo aut suspenso. nisi sit ī mora absolutionez petendi. non poterūt per Capituluz huiusmodi beneficia conferri. vbi etiam de consuetudine. aut statuto ecclesie speciali spectat ad aliquem collatio beneficiorum de cōsilio Episcopi. tunc Episcopo mortuo aut existente in remotis. ita q ei? presentia non potest haberi. non debet propterea collatio beneficij vacātis differri. Hoc dicit.

Prima ꝯ Si collatio beneficiorum spectat communiter ad Episcopum ꝛ capitulum. et alter efficiatur inhabilis manet potestas tota apud reliquum Probatur h̄ in principio. Et inhabilis dicitur ille qui est suspensus scilicz ab officio aut a collatione beneficij. de quo in. c. cum dilectus. supra de cōsue. Idem est in eo qui est excōmunicatus maiori vt in. c. si celebrat. de cle exc. minist.

Scdā ꝯ Collatione spectante ad Episcopuz de consilio aut assensu Capituli non cōfert Capitulum beneficia eo existēte inhabili. Probatur hic in ℌ Cum vero. Quod verum nisi Episcopus

esset inhabilis propter suspensionem esset in mora petendi absolutionem. aut relaxationem suspensionis. quo casu Capl'm conferret vt in eodem §. qō verum in beneficijs iure proprio spectantibus ad collationem epi.sec⁹ esset in alijs puta devolutis fz Archi Nam q hic Capitulum et sic inferi/ or supplet negligētiam episcopi est ex eo fm Jo.mo.quia capl'm et eps sūt vnum corpus.c.novit §. de his q̄ fi.a prel.et spūale pingiū inter eos est cō tractū.c.requisisti.de testa. ergo pro/ pter societatem et fraternitatē citius pōt fieri devolutio de vno ad alium arg.eius quod habet in.l. vna.C.qñ nō petent.ptes pti. accrl. Inter Capi tulū tñ7 epm in devolutis cessat illa ratio coniunctionis quia in eis nō ē tanta coniunctio. Ad quem aūt iure pinuni spectat cōferre beneficia. vide hic in gl.verbi assensu. Et in hoc stā duz est consuetudini ecclesiarum que est optima legū interpres.c. cum dile ctus.de consue.supra eo.li. de electio. in pma pclusione

Ultima con- Habens conferre beneficia cuz epi consilio eo mortuo vel absente in remotis cōfert sine illo probat hic i §. verbi vero. Aliud in eo qui habet conferre cum consensu epi fm glo.hic in verbo consilio. Itē non posset eps consiliuz alteri cōmit tere. quia industria persone videtur electa.vt tenet Archi.ad hoc.c.dilect⁹ de capel.mo.7 tenuit Vincen.in.c.cu mana.de elec. Et differunt consilium et consensus.quia habens aliquid fa/ cere cum consilio alterius. non tenet sequi illud consiliū.sed sufficit si ipm requirat. Aliud est in consensu. vt in .c.cum in veteri.de elect.et.c.cū olim. de arbi. Quod verum fm Bom̄.nisi petatur consiliuz ab eo a cuius pote state dependet actuz fieri vel nō fieri sicut cum dicimus clericum non pos se conveniri cū alio epo sine consilio sui epi.c.i.de fo.compet.quia ibi con silium capit pro consensu. Idem esset si requirit consilium a participe offi cij super illa re que ad officiū spectat ipsorum.vt patet in coadiutore. c.ve nerabili.et ibi Inno.de offic.delega. de quo hic latius per Bom̄

De rebus eccle sie non alienādis.

Aduz rector cuiusdaz ecclesie dulmenſ petebat de/ cimas ifra metas sue dioceſis consistentes quas archidiaconus dulmen̄.detine bat. Archidiaconus dixit eas nō de bere restitui ecclesie predicte. quia p epm Dulmenſ de consilio Capl'i sui fuisset ordinatum.q dicte decime de berent spectare ad archidiaconum. quia tenues et modici alias erant ar chidiaconi prouentus. Papa senten/ tiauit prout in tex.habet.videlicet q tempore concessionis et ordinatiōis predicte.dicta ecclesia caruit rectore et defensore. Nec fuit solennis et dili/ gens tractatus habitus in ea.qui de bet interuenire in perpetua ecclesia/ sticarum rerum alienatione.nec etiaz euidēs necessitas.aut vtilitas suberat non deberet dicta ordinatio vel con cessio decimarum valere. sed q dicte ecclesie deberent restitui prefate deci me. Hoc dicit

Summariū et Cōclusiones sexti

Prima ꝯ. Res ecclesie regulariter vtroq; iure sunt ꝓhibite alienari nisi sint tales que seruando nequeūt ꝓseruari. Prima ps ꝓbat̄ i. l. iubemus nulli. et in auc̄. ibi posita. C. de sacrosan. ec. et. s. eo. in rubrica ꝑ totū. et xij. q. ij. in ſūma. et per totuz. et ꝓcedit tam in rebus sacratis q̄z in nō sacratis ac ꝓphanis. Sūt aūt sacre res que per se habēt sanctitatē vt sacra ecclesie. Sacrate sunt q̄ q̄nq̄z erāt ꝓphane. et post ea sanctitatē receperūt ꝑ ꝓsecrationē vt calix. ecclesia. ꝛc. Prophane sunt q̄ nullā receperūt ꝓsecrationē. licet sint deputate ꝓ ministris ecclesie aut diuino cultu. vt habitationes clericoꝝ. p̄dia. aialia. et mancipia eoꝝ. Et oēs iste regulariter sunt alienari prohibite vt dixi. Scōa ps pz q̄ res que nequeunt seruando seruari. tenet̄ ꝓlat⁹ alienare. alīs diceret̄ negligens et inutilis. sicut tutor vt habet̄. C. q̄n decr. opus non est. l. fi. et. C. de admi. tuto. l. ler q̄ tutores. facit glo. fi. in. c. pastoralis. supᵖ eo. li. de cle. egrot. Nec hoc casu aliqua solennitas est nc̄aria ꝓpt̄ acceleratiōnē que in alienatione illa rū requirit̄ fm doc. in. c. nulli. supᵖ. e. t.

Secunda ꝯ. Prohibent̄ alic̄ari alie res ecc̄astice. nisi iusta cā subsistente. ac obseruata certa solēnitate. Probatur hec ꝓclusio hic in tex. Et cā dicit iusta illa que est in iure expressa. vt ē causa nc̄itatis. cā pietatis. cā vtilitatis. et cā minoris incōmoditatis. Probātur. x. q. ij. hoc ius. xij. q. ij. aurū. et. c. sine exceptione. et. c. rulas. Solēnitas requisita est illa que habet̄. xij. q. ij. sine exceptione. et hic. q̄ tractat⁹ Capituli diligens debet fieri ꝛ sepius illō cautū est de alienatōne facienda. Et si videat facienda. auctoritas epi debet interuenire ꝛ consensus clericoꝝ. Non aūt requirit̄ decretū epi q̄ illō non reperit̄ iure cautuz. Et quō dīnt auctoritas. decretū. et ꝓsensus. vide h̄ in glo. verbi tractat⁹. Que etiam dic̄ q̄ non sufficit ꝓsensū Canonicoꝝ singulariter adhiberi. ad alienationem nisi prius habito tractatu ꝓmuni deliberassent alienare. quo casu sufficit ꝓsensum singulariter adhibere. Itē dicit eadem glo. q̄ non est hodie de necessitate fuanda solēnitas. l. hoc ius porrectū. x. q. ij. q̄ ab vsu recessit. ꝛ ita sequunt̄ doc. Habet̄ tū illa lex in corpore iuris canonici. vt ostendat̄ affectus principū ad ecclesiā. nō tū est canonisata. q̄ alij canones de ea non faciunt mentionē fm glo. Et dicit Bomi. q̄ quisq̄ debet scire allegare hāc glo. quod probat. q̄ leges incorporate in volumine decretoꝝ non sunt canonisate. ita q̄ sint seruande ꝓ iure in foro ecc̄astico. nisi aliq̄ canones faciant de eis mētionē. Et ita etiā doctores notant in. c. ij. supᵖ de ſp. Et dicit h̄ Bom̄. q̄ standū in alienatione rey ecclesie solennitati introducte de consuetudine tā quo ad detrahenduz q̄ quo ad supaddendū solēnitati de iure introducte. dū tū obseruet̄ tractat⁹ et cognitio. q̄ illa. ꝓsuetudine nō possunt tolli. Ita etiam tenent doct. in. c. nulli. supra eo. ti.

Tertia con. Pōt eps ecclesiam etiā vacantē alteri seu dignitati de cōsensu sui Capli vnire. Non āt potest rē aliquā ecclesie vacātis alteri dare. nisi ei dato defensore. Probatur prima ps in cle. ij. e. ti. Scōa pars probatur hic in tex. Et rōnem diuersitatis dat ibi glo. in v. defensor. que est singlar.

Quarta con. Pōt eps bō eccle

vacãtis inferiozis alienare fuata foz ma iuris.causa subsistente.et dato illi ltimo defensoze. Probatur hic iũcta glo. verbi defensoze. que etiam dicit que sit potestas hmõi defẽsozis eccle sie vacantis.potest enĩ alienare bona ecclesie consideratis illis de quibus ĩ glo.et eps alienatiõi tali debet aucto ritatem interponere. Et hoc casu qñ inferioz ecclesia alienationem facit ex iusta causa tunc si non est collegiata. aut conuentualis sed solũ habz recto rem.tũc sufficit rectozis psensus.iusta causa et auctozitas epi. Nec requirit psensus aut tractat' Capli ecclesie ca thedralis. Probatur in ca.in venditi onibus.xvij.q.iij. Si autem est colle giata tunc debet interuenire psensus clericoz illius ecclesie et cõsensus epi .c.abbatibus.xij.q.ij.z hec cũ eps nõ est alienatoz sed soluz auctorisans.qa si esset ipse principalis alienatoz etiã rei inferiozis ecclesie requireret ctatus et psensus capli ecce cathedralis. Ita loquit hic tex. Item si ecclesia es set pleno iure subdita monasterio tã in tempozalibus q̃ spiritualibus suf ficit auctozitas abbatis ibidem qua si epalem iurisdictionẽ habentis. als preter abbatis psensũ requirit auctoritas epi.dicto ca.abbatibus. Et dic epi ecclesie cuius res ẽ alienanda nõ sufficit cõsensus epi alienatozis.quia hic psensus requirit propter onus re ale.quod habent epi in ecclesijs et re bus earũ sibi subiectis vt in ca.omnes basilice.xvij.q.vlti.

Quinta ⁊ Dictis concurrentibus valet alienatõ rei ecclesiastice. etiamsi data sit ecclesie eo pacto vt eam non possit alienare. Hanc opi.tenet Goff. in sũma.de condi.appo.ff.fin.et Archi in dicto.c.hoc ius pozrectũ. et placet Panoz.in.c.verum.de condi.appo.vbi vide per glo.et doct. Bal.tñ contrariũ tenuit si sit prohibita alienare expressa causa.volens q̃ nec tunc in casu iure pmuni permisso possit alienari. vt verba testõzis prohibentis alienationem aliquid operent vltra ius commune.de quo per euz in auc. hoc ius pozrectum.C.de sacrosan.ec

Sexta ⁊ Alienatio facta sine causa aut sine solennitate ad hoc hodie necessaria est ipso iure nulla Hanc conclusionem tenet Archi.c.prox.hic Imol.et Jo. de faut.z probat.c.j.prox.ibi ĩ forma et casibus a iure permissis.et est communis opio. Nam iura vniformiter prohibent alienationem respectu forme.et respectu cause.ergo prohibitio pariter debet operari.contrariũ tam notat glo.xij.q.ij.in sũma.et in ca.fine exceptione.et male

Septima ⁊ In cãu licito cum solennitate facta alienatio est valida.etiamsi grauiter ledatur ecclesia. Hanc pclusionem tenet Ber.in.c.i.de in integ.restsi.dicens hoc casu ecclesie subueniri per beneficiũ restõnis in integrũ Ita etiam tenet Host.in.c. tua nos in verbo irrita.j.de his que fiũt a pre. quia enim hoc casu cessat via ordinaria qa non potest allegari contractus null'. habebit locum restõ in integruz.pro quo.l.in causa.ij.ff.de minoribus.

Octaua ⁊ Si in instrumẽto alienationis rei ecclesiastice narratur iusta causa.z solennitatẽ debitã interuenisse non pbãt talia verba in preiudiciũ ecclesie Probat hec pclusio hic in text. quia in prima parte dicit q̃ fuit facta hec alienatio ex iusta causa. In scda dicitur q̃ nõ suberat necessitas seu causa

ista.et sic in instrumento non videt desuper fides adhibenda. oportet ergo q̄ probent ista aliter.Et istam cōclusionē tenet Lauō.in cle.i.eo.tit.qa etiā non credit verbis narratiuis sententie si iudex dicat viso libello litē testā ꝛc.vt notant doct. in.c.si papa ī. de priuil.et in auē.si quis ī aliquo.C. de eden.nisi esset talis solennitas que tunc temporis potuit interuenire vt ibi notat

Ultima ꝯ Alienans rem ecclesie in cāu non permisso.aut non seruata solēnitate debita punitur multiplici pena. Probat in.c.nulli.in.c. siquis presbyteroꝝ.s.eo.l.iubemus.C. de sacrosā. ec.nam debet deponi. Itez potest excōicari.nisi seruet ecclesiam indemnē faciendo celerem restōnem.pōt enim agere ptra eum in quem alienauit.cū contractus non teneat. et ille tenetur restituere rem cū fructib⁹ si malefidei possessor erat.de quo in.c siquis presbyteroꝝ.s.eo.ti.per gl.

Oc consultissimo edicto prohibet Papa ne aliquis prelatus ecclesias sibi cōmissas bona ipsarū aut iura laicis. supponat aut subiciat eos tanq̄m superiores aut aduocatos recognoscendo.in perpetuuz aut ad tēpus longum.sine consensu sui Capli et spāli licentia Pape. Non tñ prohibet bona in feudū ꝓcedere. aut ī casibus licitis alienare.et omnes cōtractus pene et iuramenta ptra predicta prestita.ꝛ ex eis secuta decernit omnino esse nulla Nihilomin⁹ prelati contrafacientes ipso facto per trienniuz ab officio et administratione sunt suspensi.Clerici āt scientes tale quid factū.ꝛ id superiori non notificantes.a beneficijs q̄ in ecclesia sic grauata obtinent.similiter p triennīū sunt suspensi.Laici āt qui ante hanc ꝓstitutionē prelatos et clericos ad hanc sūmissionem ꝓpulerūt nisi dimittant sūmissionem et ecclesias in libertate dimittāt post monitionē eis factā.et qui de cetero hmōi cōpulsionē fecerint ipso facto sint excōicati. Si aūt habita līia et interueniēte ꝓsensu.de quib⁹.s.fiāt tales sūmissiones.nō debēt laici ꝓpterea vltra naturaz ꝓtractus.aut legem eis datā.aliq̄d vsurpare.et ptra riuz facientes nisi moniti desistant.et vsurpata restituāt excōicationez ipso facto incurrūt.et terra ipsoꝝ. interdicto potest supponi Hoc dicit

Prima ꝯ Prelati ecclesiarū prohibiti sūt sūmittere laicis suas ecclesias seu bona immobilia aut ipsarū iura sine ꝓsensu sui Capli.et pape speciali līia Probat hic in princ. Et dicunt fieri hmōi sūmissiones dū ecclesiaꝝ prelati constituūt aut recognoscūt se tenē bona hmōi a laicis vt hic in tex. habet.Et est rō hui⁹ prohibitionis fm Arch.q̄ ista sūmissio si bene ꝓsideret est quedā alienatio.prelati enim videtur confiteri.q̄ dominiū directuz ad laicos pertinet.sicut cū constituo me possidē rem nomine alieno. abdicat a me possessio.l.quod meo.ff.de adq. poss.c.cū venisset.de rest.spo.Dicitur aūt licentia pape specialis que est expressa fm Jo.an.allegat.l.negocium C.de nego.gest.Et fm Lapū oportz papā scire quare et de quib⁹ reb⁹ fit licentia ꝓcedenda.arg. eoꝝ que habentur in.l.ob es.C. de prēd.mino. et.l. magis puto.§.non tñ. ff.de re.eo.Et fm doc.hec ꝓstō esset seruanda etiam si bona alicuius ecclesie aliter nō possent redimi a vexationib⁹.quia nō de

beret facē hāc sūmissionem non seruatis his de quibus hic ī tex. dicitur nisi fieret ad tempus modicum vt hic patet. Et videtur ex dictis q ecclesie non debēt habere aduocatos aut patronos. nisi vt hic text. permittit. Dō verū nisi in fundatoribus et alijs q̄s iura permittunt. Et sic non ob. c. preterea. c. quanto. et. c. a nobis. cū similibus. s̄. de iurepat.

Secunda Non prohibetur prelat⁹ bona ecclesie in emphiteosiz concedere. Probatur hic in versi. non concedendo. quod verum in concesso et obseruata forma iuris. vnde possessiones minus vtiles dantur in emphiteosim etiam perpetuaz. c. perpetua. x. q. ij. dūmodo seruatur forma iuris. alias non possunt dari in emphiteosim. xij. q. ij. c. alienationes. sicut nec alienari. c. nulli. s̄. e. Itez vtiles et preciose etiam non dantur in emphiteosim. dictis. c. alienationes. et. c. nulli. Et de hoc cōtractu emphiteotico vide in Spe. de loca. §. nunc aliquo. z hic Bom̄ in prima opōne. et. c. potuit. sup̄ de loca

Tertia Puniuntur prelati hanc summissionez facientes. ac clerici ecclesie superiori denunciare negligētes. et etiam laici clericos ad eam cōpellentes. Et pene omniū istoz patent clare ex tex.

Ultima Ex summissione etiam licite laico facta non debet sibi vendicare plus iuris q̄ ex pacto sibi competat. aut ipsius contractus natura. Probatur hic in fi. alz punitur pro vt ex tex patet

De rerum permutatione

Licet aliqui expectent beneficia p̄ximo vacatura in aliqua dioceſi. per hoc tamen qui sua beneficia in eadem dioceſi ꝑz formam iuris resignant ex causa permutationis faciende. non vult papa in permutatione impediri vt ī hoc preferatur equitas rigori. Hoc dicit

Ex tex elicitur talis cōclusio Permissa est permutatio beneficiorum etiaz vbi est expectans beneficium proximo vacaturū Probatur hic in tex. Licet enim in permutatione oportet intervenire vacationem beneficiorū. vt hic probatur. z sic de rigore iuris talia beneficia ex causa permutatōnis resignata compēhendantur sub gratia. tamen equitas hoc casu suadet contrarium. ideo illa est seruanda. presertim hoc casu. quia est scripta. de quo in. l. placuit. C. de iudi. et. c. fi. supra de transact. Et licet hec materia sit lata. z hic doc. scribāt plura. breuiter tamen est sciendum p̄ intellectu materie. q̄ quedam est permutatio beneficiorum vt habeantur in proprietatē. vt q̄ quis habeat ius conferendi. aut presentandi beneficiū pleno iure Et illa permutatio admittitur etiam eis non vacantibus. et eā faciunt nō beneficiati. Sed monasteria loca aut prelature. probatur in. c. ad questiones. supra e. facit. c. consultatōnibus. de donat. Alia est permutatio beneficiorum vt habeantur in

Equitas scripta seruanda

permutatio

Requisita permutandi

titulum. Et vt illa valeant plura req̃runtur. Primo vt vnum beneficium cum alio beneficio permuteꝫ et vtrūq; in titulum habeatur. Si igitur beneficium sit alicui assignatum pro stipēdio iuxta. c. super specula. de magistris. non posset illud permutare cum alio in titulum assignato. Probatur hic in tex. Idem in expectante beneficium tm̃. quia non habet adhuc titulum. Idem etiaz in hospitali leprosario. p̃stimonia aut huiusmodi. nisi habeantur in titulum. facit cle. per litteras. ō preben. Scōo requiritur q̃ beneficiū non sit pape specialiter aut generaliter reseruatum. ꝙa in reseruatis cessat potestas inferiozis fm Domiñ Tertio requiriꝫ q̃ sit tale q̃ quandoq; vacet. Unde in beneficijs que sunt de mensa cessat permutatio. quia nūq; vacant fm gl. in cle. frequens. de excess. prel. Idem in canonicis in ecclesia non numerata fm Imo. in cle vnicam. eo. titu. Quarto requiritur q̃ sit beneficiū infra ep̃ale quia in ep̃alib⁹ soli pape reseruaꝫ translatio. de trāsl. prela. per totum fm Imo. vbi supra. Quinto requiritur q̃ ante permutationem fiat resignatio. quia beneficium non vacans alteri in titulum neq̃t conferri. c. ij. de cond. preben. Et fieri debet resignatio in manus eligentiū. vel collatoris. aut etiam debentis auctorizare per mutationem fm doc. h. Sexto requiritur q̃ inueniat auctoritas superiozis. nam cū permutatio beneficiozū sit prohibita in concilio Turonen̄. vt in. c. maiozibus. de p̃bē. non debet admitti. nisi quatenus dispensatum reperitur contra illud. Sz reperitur dispensatū quia si superioz viderit expedire posset transferre psonas. et non alias. c. quesitum. sup̃ e. titl. Dicitur aūt hoc casu superioz episcopus. aut alius inferioz habēs epi scopale fm glo. et doct. in cle. vnica. eodem ti. et cle. i. de statu mo. Et quid si compermutātes sint de diuersis diocesibus. vide hic in glo. verbi collationē. que dicit q̃ debet fieri resignatio beneficiozū in manibus vtriusq;. Quod verum si ambo conueniant si mul. alias multe intricatōes fieri possent Septimo requiriꝫ q̃ intercueniat consensus omnium qui habent interesse in beneficijs. et voluit hic glo. alt. et sufficit si sequatur saltem consensus exquo requiritur per modum consensus tm̃ per nō. doc. in. c. cum consuetudinis. de consue. fm Pau. et doc. Habent autez interesse electozes. collatores. patroni. aut habentes ius instituendi aut confirmandi. et ergo omniū consensus requiritur Etsi tales contēpti fuerint et nō vocati possunt invalidare permutationem fm Freō de senis. Et videtur satis q̃ id possent infra tempus prouisionis aut presentationis eis a iure datum. nisi obstet tēpus edicti emissi. c. fi. de elect. li. vi. Et si isti requisiti nolunt consentire non potest episcopus permutatōnem eis inuitis expedire etiamsi summe vtilis ipsis ecclesijs esset. fm Fre. de senis ꝓxriij. Octauo requiritur q̃ beneficia sint talia q̃ permutantes ius i eis habeant. Unde si vnus ius non habeat in beneficia. quia illud symoniace est adeptus si permutat cum alio iustuz titulum habente. non potest scōm iusta conscientia retinere quia primū ius um non erat ergo nec surrogatum in locum eius. facit. c. ecclesia. vt lite pē. Etsi contrarium diceremus vtile eēt beneficia per symoniaz adquirere cō tra. c. quanto. de diuoz. Vide hic late

Bonñ.et Fred de senis in tractatu de permutatione beneficiorꝝ.et Alexandrū in repetitione huius.c. et doct.ī. eo.ti.quesitum.

De testamentis

¶ i pater ha

bens filium et filiam impuberes.ac vxorez ¶Condat testamentuz et in eo instituat heredes.filiam in certa re.et filiuz in alijs bonis.etsi alter eorum sine liberis decedat.moriatur alteri. etsi vterqꝫ sine liberis decesserit. christi pauperes instituit.vxori autez aliqua in testamēto suo legauit. tunc si moritur testōr. deinde filiꝰ.et post hoc filia. infra pubertatis tempora.et remaneat mater in vita.omnia bona ad pauperes sūt devoluta. ¶Nec debz mater deducere quartam trebellianicam.aut iure nature debitam.nam dicte substitutões de filio.ad filiam et egra.et de eis ad pauperes.sunt censende directe quia semper substitutio interpretanda est. vt intelligatur directa.dūmodo verbis et personis conveniat. licet qñqꝫ etiam directa ex causa censeatur oblīqua. ¶Et q̄uis dictus filius testamentum faciendo non posset privare matrem debita iure nature. pater tamen faciendo testamentum ipi filio id potest.cum tale sit paternum testamētū. ¶Hoc dicit. ¶Et pone casum vt in gl.i.

¶Prima con.

¶Volens solennit testari debet heredem ī testamento instituere.alias testamentum est inutile ¶Probatur in.§.ante.Insti.de lega.l.fi .ff.de codicill.7.§.i.Insti.de fideicommiss.hered.¶Est autem duplex institutio.videlicet prima 7 illa retinet nom generis.et dicitur institutio. ¶Et scda et illa assumit sibi nomē spēale.7 dī substitutō q̄ dī scda.q̄ scdo aut vlteriori loco seu gradu sit. de q̄ p glo.rubrice Insti.de vulg.substi. ¶Unde si instituo Sempronium heredem. etsi heres mihi non erit.sit Titius mihi heres. tūc Sempronius dicitur institutus.Titius autem qui scdo loco instituitur dicitur substitutus.¶Et q̄ substitutō etiam sit institutio probat hic tex.

Scda ¶

Si testōr habeat filios in potestate.illos tenetur instituere aut exheredare expresse.alias nullum est ipsius testamētum. ¶Probatur hic. et Insti.de exhereda.libe.in prin.7.§.nostra.¶Et quod dicitur q̄ potest eos exheredare.verꝫ est ex iusta causa expressa in testamento.de quibus causis in.c. quinta valt̄ per gl.supra de iureiuran. ¶Potest autem inequaliter filios instituere vt b patet.et plus vni q̄ alteri relinquere ¶Honestum tamen est propter discordiam vitandaz vt seruetur equalitas .l.illud.¶C.de donat. ¶Quid autem habebit institutus in re certa. vide b in glo.verbi certa re.et in.l.quotiens.¶C de heredi.insti.nam habetur pro vniuersali herede si nō habeat coheredē si habet coheredez habetur pro legatario potest auctoritate propria appēhendere rem quod nō potest legatarius.vt.ff.quorum legato.per totum. ¶Item inter eum et inter vniuersaliter institutum habz locū ius accrescendi quod iterū non habet locum inter legatarium et heredem.de quo p¶Bar

in.l.ex facto.ff.de heredi.institu.parti
cipat igitur iste de natura vtriusq;.
Quid autem si pater non instituisset
filium in aliquo sed legasset ei plura
bona Solutio non valet testamentū
quia titulo institutionis debet habē
aliquid ex testamento alʒ dicit illud
nullum Jta tenet hic gl.verbi institu
it in prima opi.quam tenet archi.in c
raynuncius et eam dicit dominicus
debere seruari in practica

Tertia ¶ Potest pater testa
mentum facē ne
dum sibi. sed et filijs suis in potesta
te impuberibus Probatur hic in tex
et instī.de pupil.substi. in pn.qđ vez
si pater sit suiʒ iuris. quia si sit in pote
state sui patris testari non potest.etiā
đ consensu patris sui.cuius dona
tionem causa mortis facere posset.de
illius consensu vt.ff.de testamenta.l.
qui in potestate.et instī.qui.non est p
mis. test.facere in principio et ibidem
vide rationem diuersitatis per glo. ⁊
rationem conclusionis dat hic gl.ver
bi pupillorum. Et procedit hec con
clusio si pater sibi fecit testamentum.
quia pupillare pars est paterni testa
menti.vt h in fine.et ff.de vul.et pup
l.ij.et ibi plura requisita ad pupilla
rem substitutionem notantur. et Jn
sti.de pupil.substit.in glo.i.et hic per
Archidiacl.

Pro euidētia ta
men huius conclusionis ⁊ totius ma
terie sciendū q; duplex est substitutio
quedam est directa.quedam obliqua
seu indirecta. Directa est quando sub
stitut⁹ propria auctoritate capit bo
na testatorum. Jndirecta dicitur vbi
substitutus de manu alteri⁹ bona he
reditaria capit.que etiā dicitur fidei
cōmissaria. Exemplum est si dico Jn
stituo sempronium heredem et rogo
seu volo q; restituat hereditatem aut
bona talia Titio. Jta dicit glo. in.l.
inter omnes.ff.qui satisd.cog.Substi
tutio directa diuiditur in quinq; spe
cies.quedam est vulgaris.quedaz pu
pillaris.quedam exemplaris.quedaz
reciproca seu breviloqua. et quedam
compendiosa.de quibus omnibus p
glo.supra e.c. Raynuncius. in verbo
absq; liberis.et Jnsti.de pupil.substi.
§.qua ratione. Vulgaris est que a
quolibet ⁊ cuilibet fieri potest. Jdeo
hoc nomen habuit. et fit his verbis.
Titium heredē instituo.etsi heres nō
erit.Sempronium substituo.que ver
ba sunt affirmatiua habito respectu
ad eum qui substituitur.⁊ negatiua si
referantur ad eum cui fit substitutio.
et hec est quandoq; expressa vt in ex
emplo posito.quandoq; tacita vt ēn
do est in alia specie preheōsa vt pate
bit. Pupillaris q̄ fit pupillo existē
ti in potestate his verbis Titium fili
um meum impuberem heredem insti
tuo.etsi heres erit.et in pupillari eta
te decesserit.sempronius substituo. vt
Jnsti.de pupill.substi.in prin. Jdem
si dicitur moriatur sempronio vt hic
in tex.Et est etiam duplex scilicet ex
pressa que fit verbis expressis conue
nientibus.vt in exemplo dato. Et ta
cita que est sub alia specie inclusa.l.iā
hoc iure.ff.de vul.et pupil. Exem
plaris est quam parens facit filio mē
te capto.que ad exemplum pupillaris.
ex humanitate quadam inuenta fuit
vt.C.de instī.et substit.l.humanitas.
et in ea debēt substitui filij.aut eis nō
existen tib⁹ fratres.vt in illa.l.de qua
in §.qua ratione.Jnsti.de pupi.subst.
Breviloqua seu reciproca dicit q̄

breuib⁹ verbis plures substōnes com prehendit. ad minus enim duas sub stitutiones continet. et potest duab⁹ personis duntaxat institutis octo cō tinere substitutiones. Fit autem his verbis aut similibus Titiū aut Sem proniū heredes instituo. et eos in uicem substituo. vt hic in gl. verbi de ductione. Compendiosa dicitur q̄ sub conditione mortis vl' alia. multa tempora complectitur vt Semproni uin filium meum impuberem instituo et quandocunq; decesserit. sit Titius heres. vt hic in glo. alleg. Nam conti net vulgarem si filius meus moritur anteq̄ adeat hereditatem. l. iam hoc iure. ff. de vulg. ⁊ pupil. Continet pu pillarem si heres sit ⁊ in pupillari eta te decesserit. alt'. l. iam hoc iure. Item fideicōmissariam si heres sit et p⁹ pu bertatem decesserit. de quo Bar. in. l. centurio. ff. de vul. et pupil. Et in hac compēdiosa versantur triplicia v̄ba. scilicet directa. obliqua. et communia Directa sunt illa que importāt vt sb stitutus potest adire hereditatez per se. vt sūt instituo. heres esto. et similia vt in toto titulo. ff. de heredi. institu. Verba obliqua sunt que de sui natu ra vt substitutus capiat de manu al terius. vt patet in verbo restituatur. reddatur. et similibus vt. ff. ad trebel. per totum. Verba communia sunt q̄ possunt adaptari ad vtrāq; significa tionem. vt in v̄bo substituo. peruenī at. pertineat. habeat remaneat. denol uatur. de quo latius in dicta. l. centu rio. et verbum moriatur cōmune ē vt hic. Imo ī dubio potius interpretā da sunt verba. vt sint directa q̄ obliq̄ Et effectus cognitōnis horum ē ma gnus. quia si compēdiosa facta ē pu pillo per verba directa. valet infra tē pus pubertatis iure pupillaris. p⁹ pu bertatem euanescit omnino. quia ver ba directa obliquari non possunt. ni si vt habetur in. l. verbis ciuilibus. ff. de vul. et pupil. et maiori. xiiij. annis. Paganus directe non potest substitu ere. ff. Insti. de pupill. substi. ⁊ aliud in milite vt hic in glo. verbi deducti one. Si autem compendiosa sit facta per verba obliqua pupillo. valet om ni tempore iure fideicommissario et obliquo. quia omni tempore per ob liquum possum alicui substituere. vt in toto titulo ad trebel. ff. Si autem verbum commune sit in substitutōne tunc infra pubertatem valz iure dire cto. vt pupillaris. quia personis con gruit vt hic in tex. post pubertatē va let iure obliquo. et obliquatur tl'e ver bum. ideo dicitur commune. Et hoc casu potest deduci quarta trebelliani ca. que alias non haberet locuz in sb stitutione directa. Et ī hoc fundatur decisio huius tex. Nam substitutiōes de quibus in tex. erant pupillares di recte. non tamen expresse sed tacite cō prehense sub compendiosa. ex quo he reditas fuit adita per eos. alias esset vulgaris in compendiosa comprehē sa. l. q̄uis. C. de impu. et alijs substit. Ideo pauperes hic substituti merito omnia bona testōris et pupillorū ha bere debent absq; deductione quarte trebelleianice. Sec⁹ si ex obliqua suc cederent pauperes. quia tūc deducti onem pati deberent vt pz ex dictis

Ultima con-stator dicit filium meum instituo heredem. et quandocūq; decesserit volo q̄ mori atur pauperibus. tunc si infra puber tatez moriatur succedūt pauperes iu re directo. si postea succedūt iure ob

liquo ſeu fideicommiſſario. Probat hec concluſio hic in tex. Et primo ca ſu ceſſat omnis deductio quarte. ſcdo caſu deducitur duplex quarta. ſcilicet trebelleianica. et quarta iure nature filio debita. Unde nota q licet multi plex ſit quarta vt notat glo. in. c. ray nuncius ſupra eodem que incipit nō ergo. tamen ad propoſitum noſtrum triplex eſt quarta. quedam eſt trebel leianica que detrahitur per heredez rogatum reſtituere alteri totaz here ditatem vt Inſti. de fideicl. here. §. ſed quia. Alia eſt quarta falcidie que de beť iure inſtōnis. et iſta detrahiť per heredem de ſingulis legatis qū tot le gata ſunt facta vt heredi non remane at quarta hereditatis. vt Inſti. ad le. fal. in prin. Alia eſt quarta debita iu re nature. ⁊ debetur filio in bonis pa ternis. et econtra parentib⁹ in bonis filioz. et eſt hodie aucta ad trientem qū ſūt quattuoz filij aut infra. aut ad ſemiſſem qū ſunt ſex filij. aut ſupra vt in auč. de trien. et ſemiſſ. §. et nos. colť. iiij. et eſt glo. in. §. fi. Inſti. de inoff. teſ. Si ergo iſte filius de quo i text. deceſ ſiſſet poſt pubertatem tūc mater poſ ſet ſibi retinere primo debitā iure na ture filio et ſic trientem. ſcdo quartaz trebelleianicam. ⁊ ſic medietatem bo nozū. et ſolum reſiduam medietatem teneret reſtituere pauperibus. et hoc tenendo opi. glo. hic in verbo trebel leianice. videlicet q licet in legato fa cto pauperib⁹ ceſſat quarta legis fal cidie vt in auč. ſimiliter. C. ad. l. falc. tñ trebelleianica pōt de hmōi legatis detrahi. ita ſentit hic glo. Bart. tñ in. l. marcellus. ff. ad trebell. tenet ptra rium per multas rōnes. et Anto. in. c. Raynaldus. s. eo. dicit ſe vidiſſe con ſilia p vtraq; pte. ſentit tñ opi. Bar. equiozem eſſe. ideo tenenda eſt. et eti am videť pmunioz. et vide p legiſtas in auč. ſed cū teſtōz. C. ad. l. falci. et in. l. ſiquis ad declinandū. C. de epiſ. et cle. et. s. e. i. c Raynūcius. ⁊. c. raynald⁹ ibi plene ō iſta deductōe duaz q̄rtaz

Eligioſus ex

ecutoz in teſtō. aut alia vl tima voluntate deputat⁹. non pt officiū executionis ſuſcipere. aut exequi. ſine ſuperiozis ſui licentia q velle aut nolle non habz Item plu ribus executorib⁹ ſimpliciter deputa tis. ſi vnus abſens. mortuus. aut alič impeditus fuerit. aut ſe intromittere noluerit. ali⁹ libere id exequi poterit ne volūtas teſtōris impediať. hoc ō

Prima con- Religio ſus depu tari pt executoz vltime volūtatis. ne quit tñ officiū executionis aſſumē nō obtenta licētia ſui ſuperiozis. Proba tur hec pclo in prima pte text. Et rō dubitandi pt ſumi hic ex gl. verbi ob tenta. Ratio aūt decidēdi eſt fm Jo. de faut. pietas huius officij. que ope ratur hoc idem qō vtilitas monaſte rij. habita licentia ſuperiozis. et ſentit etiam glo. alle. in prin. Dicunť autem executozes teſtamentoz qui vltimas voluntates defunctoz ad effectum p ducunt. qui alio nomine fideicōmiſſa rij appellanť. et alijs noibus. de q̄bus in Spe. de inſtru. edi. §. nunc vero. vſi pozo. Et intellige hanc pclusionem de religioſo clauſtrali vt hic in glo ij Secus in non clauſtrali vt prioze cō uentuali aut abbate qui poſſunt aſſu mere officiū executionis ſine ſupiozis licentia. quia tales pcuratozes cōſti tui poſſunt. c. ſopite. de cenſi. et eſt gl. in cle. i. de procura. Sufficit autez in

casu huius tex.et conclusionis licētia immediati superioris ſm Jo an. Nec sufficeret tacitus consensus scilicet si non contradicit.pro hoc glo.in vbo obtenta in cle.vnica.e.ti. Et vacante monasterio quentus potest dare hāc licentiam aut administrator quia cō uentus succedit in iurisdictione.c.cuz olim.de maio.et obed.et.c.vnico.supō eo.li.et ti.ſm Lapum.z Bonī.Et an mulier potest esse executor aut minor vide hic in gl.ij.quam etiam tz Spe. alle.ſ.vſ.qđ de minore.z vſic.sequenti z Bar.in.l.a filio.ī pn.ff.de ali. lega.

Scđa con.et fi. Deputatio pluriuz executorum simpliciter facta censetur distributiue facta.vt singulariter officiū possint exeq si subest cā. Probatur h.in scđa parte tex. Si autem nō sunt simpliciter deputati. sed cum clausula.tunc seruetur voluntas testōris.vt hic in glo.verbi ex pressit. Aliud tamen est in pcuratoribus simpliciter constitutis.c.si duo.supra eo. li.de procura.Et ratio tangitur h in tex.que est multum fauorabilis.Et p cedit conclusio etiamsi executor pmo acceptauit beneficiū z postea nō vult exequi.quia alter solus potest procedere ſm Archiđ per rationem huius tex. Nec ob.c.Johes.supra eo. quod vult executorem compelli ad executionem postq assumpsit officiuz. quia illud non tangit hunc casuz. Item p cedit hec conclusio si executor vult z non valet exequi ſm Jo.an.nisi esset impedimentuz modici temporis sine preiudicio executorum. facit hic tex. dnm dicit nimium differri ꝛc.c.sciscitatus.de ſp.et.c.prudentiam.ſ.adijcimus.de offi.deleg.

De sepulturis

Nimarū

periculis obuiare cupiens papa prohibz omnibus clericis religiosis et secularibus ne aliquem inducant ad vouendum. iurandum aut fide interposita pmittendum ecclesiasticam sepulturā apō eorum ecclesias eligere aut electaz nō immutare.et facta in contrariuim decernit nulli⁹ firmitatis. Et statuit q talis eligens non possit sepeliri apud ecclesiam sic electam. nec alibi eligendi sepulturam habeat facultatem.ne contra promissionem votuz aut iuramentum veniendi habeat occasionez Sepelietur autem apud illam ecclesiam apud quam de iure esset sepeliēdus.si ab intestato eēt mortuus. Clerici seculares aut religiosi contra istā constitutionem aliquos in suis sepelientes ecclesijs.tenētur ad restitutionē corporum sepultorum.si petantur.et omnium.occasione funerum ad eos peruentorum.infra decendiuz.Et ni si hanc restitutionem infra illud tempus fecerint.ex tunc et cimiteriuz ibi dicta corpa sūt sepulta eo ipo sūt intdicto supposita donec p̄dictorū rest ō plenarie sit facta. Hoc dicit.

Prima Non pñt clerici religiosi aut seculares pacisci.vt moriens quis eligat apud eos sepeliri.Probatur hec conclusio in.c.plericz.supō de pac.Et rationem dat hic gl.iij. Intellige autem hanc conclusionem q tale pactū interuenire non potest.cuz ipsis sepeliendis.Valeret tamē tale pactum fa-

ctum cum ecclesia. vt probatur in. c. i supra e. li. de pact.

Secunda con Si tamē huiusmodi pactam iuramento fuerit firmatum. iurans contra ipsum veniēs non euitabit periuriū. Probatur hec conclusio hic in tex. fm Joh. de faut. dum dicit nec alibi ꝛc. Et ratio est ne detur materia infringendi iuramētū. Hoc igitur casu plus attēditur accessoriū q̄ principale. et hic gl. in verbo veniendi allegat simile. Et eodez mō votum aut fides firmat tale pactum quia hec quo ad deum eque obligāt vt iuramentū fz gl. iij. hic. de quo vide Panor. in. c. debitores. supra de iureiurā. et glo. singularē in. c. penult. de iureiuran.

Tertia con Siquis a religiosis aut secularibus clericis ad iurandum vo nendum. aut fide interposita promittenduz inducatur vt apud eorum ecclesiam. sepulturā suam eligat. aut ecclesiam non immutet. huiusmodi pacto non obstante. vbi de iure sepeliēd⁹ ē sepeliatur. Probatur hic ī tex. Papa enim hoc casu decernit iuramentum non obligare prout in simili facit sup̄ e. c. ij. de re. eccl. nō alie. Vbi autem de iure cōmuni quis debeat sepeliri. dic hic glo. verbi apud quas. q̄ in eo loco vbi maiores eius soliti erant sepeliri. vt in ca. ebron. cum sequentibus. xiij. q. ij. Et dic q̄ si de sepulcro maiorum non apparet. tunc si est indigena sepelietur apud ecclesiam vbi diuīa audiuit. c. i. supra eodem. vbi de hoc. De viatore dicit Arch. q̄ sepelietur ī ecclesia parochiali in qua mortuus ē vt. xiij. q. ij. ecclesias. Idem Hugu. xvi q. i. et Vincen. supra e. c. nos instituta

Item si iste fuit inductus vt apud alīam ecclesiam non inducentium iuret eligere sepulturam. ibi non habet locum hic tex. nec pena fm Jo. an. quia etiam cessat ratio text. que erat vt puniatur auaricia inducētiū fm Jo. de lignan.

Ultima con Sepeliens in casu prohibito funus tenetur restituere corpus et omnes occasione ipsius p uentus. Probatur hic in fi. et in. c. in nostra. supra eo. Hoc autem casu est grauior etiam pena scilicet interdicti si infra decem dies non fiat restitutio Et quando incipiant currere illi decem dies. vide hic in glo. antepenult. Et hodie venientes contra hanc cōstitutionez preter has penas sūt ipso facto excōicati. vt in cle. cupientes. in fine de penis

c **Am quis e** ligit sepulturam alibi. q̄ in ecclesia apud quā maiores sui soliti sunt sepeliri. debet solui portio canonica non ecclesie dimisse. fz illi in qua cōsuevit audire diuina officia. et recipe sacra ecclastica. Cū āt habēs duo domicilia in ētio loco eligit sepulturā. debent ecce domicilioꝝ diuidē iné se portionē canonicā Etsi dimissa sepltura maioꝝ. eligat q̄s sepulturā ī loco min⁹ religioso. valz electō lz antiq̄ iura loquant vario mō. Ꝟ ō

Prima con Licz in sepulcro maiorum. de iure debeat quis sepeliri. si tamen in alia ecclesia sepulturam eligit debetur portio canonica nō dimisse sed parochiali. Probatur hec ꝛclusio hic in tex. Et prima pars probatur etiam in. c. i. supra eo. et dixi su

pra.c.pror. Quare autem debetur canonica portio ecclesie parochiali ptz hic ex tex. quia pro laboribus in administrandis sacramentis et diuinis officijs. Qui enim socius fuit laboris debet etiam esse socius consolationis et dignus est operarius mercede sua. .c. supra eo.ti. Unde dicit hic Archi. q etiam de eo qui moritur in aliqua religione in anno probationis debet ecclesia parochialis habere suam canonicam portionem. quia non plene cõuersus est. nec videtur mutasse domicilium. Pro quo .xiij.q.ij.§. quia ergo. Idem sequitur Jo. de fan. Jo. an tamen in .c. de bis. supra eo. in glo. ij. tenet contrarium. de quo vide hic p Dominicl.

Secdá con-Potest qs habere plura domicilia quo casu si alibi eligat sepulturam. debet inter ecclesias domicilij dividi portio canonica. Probat hic in .j. cum ab eo. Ratio quia eadez ratio facit pro vtraqz. propter exercitium enim et officia diuina datur portio. Igitur si exercitium dividitur nõ habebit quilibet integram portionẽ sed equaliter dividet inter se portionem vnam. Et facit q si princeps promittit centum primo intranti castrũ. si plures intrent q omnes non habebunt nisi centum. quod cõmuniter tenent doct. per §. si plures Insti. de leg. ag. suc. et de hac q. in .l. cuz ex plurib⁹ .ff. de manu testa. Ubi autez quis dicatur habere domicilium. vide in .l. cives. C. de incolis. li. x. 7. l. in lege. ff. de ver. sig. Et dic q vbi se collocat cum familia sua. et maiorem partem suaz fortunarum habet. de quo in .c. ex pte supra de fo. compet. et .c. cum nullus. supra de tempo. ord. Hic autem quo ad canonicam portionem considerabimus locum domicilij quẽ inhabitat fm Dom.

Tertia con-Licet portio canonica in mendicãtibus sit determinata ad q̃r tam. in alijs tamen consuetudini stat. Probatur hec cõclusio hic in gl. verbi canonica. Et vbi non est consuetudo de aliqua parte certa. semp debet quarta. quia in illa portione tanq̃ in minori summa concordãt omnes canones. c. de quarta. de prescrip. c. conquerente. de offi. ord. Facit regula in obscuris .j. de reg. iu. Et ita etiam notatur supra eo. certificari. Pacto tam aut compositõne posset determinari sicut consuetudine. c. ex parte. iij. sup eo. de ver. sig.

Ultima ?-Valet noue sepulture electõ etiam i loco minus religioso. Probatur hic in fi. tex. Olim iura diuersimode circa hoc disponebant. vt patz in .c. fraternitatis. supra eo. Sed hic papa hanc diuersitatez iurium declarauit prout illud ad eum spectat. c. sup litteris. s. de ẽp. cũ concord

§ qui domiciliuz

habz in ciuitate aut castro. si causa recreationis. aut alias ad tẽpus. ad villam ruralem se transfert. et ibi moritr. non electa sepultura debet sepeliri non in ecclesia dicte ville. sed in ecclesia sua parochiali. vel potius vbi est maiorum suorum sepultura. si sine periculo possit ad eam deportari. Mulier autez que plures maritos successiue habuit. si nõ electa sepultura moritr est cum vltimo viro sepelienda.

Hoc dicit

Sūmariū et Conlusiones sexti

Prima con. Transfe rēs se ad alium locum ex causa ad tempus. ni hilominus sepeliri debet apud eccle siam vbi de iure quis est sepeliendus. Probatur hic in tex. quod verum si sine periculo ad locum sepulture de bite potest deferri. alias potest sepeli ri apud ecclesiam vbi moritur. Et fa cit pro viatore q̄ debet sepeliri in lo co vbi moritur. quod tenet Anto. in .c.i. supra eo. quia recipiēdo sacramē ta ab ecclesia parochiali vbi moritur videtur ibi eligere sepulturam. quod verū nisi comode posset deferri ad suorum maiorū ecclesiā. aut si non ha bet sepulcrum maiorum. ad suam pa rochiam vt hic probatur. Facit etiā pro scholaribus qui in dubio ad lo cum studij non videntur domiciliuz transferre. quia non habent animum ibi remanendi. de quo in.c.q̄ clericis sup̄ de fo. compe. et dixi in.c. cum nul lus. supra de temp. ord. Quid autem si pater in alio loco esset sepultus q̄ alij maiores alicuius. Dic vt hic ī gl. quam approbat Panor. in.c.i. sup̄ eo.

Ultima con. Mulier succes siue habens plures maritos. cum vlti mo est sepelienda viro Probatur hic in fi. Sequitur ergo vxor virum tam in vita q̄ in morte. l. femine. ff. de sena to. et hic. Et etiā in viduitate retinet honorez ex mariti qualitate sibi adq̄ situm Quod verum ea manente in vi duitate. vnde vxor Regis per mortez Regis non perdit nomen Regine. vi de gl. i. in. c. scripsi. xxvij. q. ij.

Licet pater fi lijs suis im puberibus eligere sepulturam potest. si illud habeat consuetudo loci. tamē cessante cōsuetudine id non potest. li cet tales impuberes nequeant sepul turam sibi eligere. Et licet filiusfamī lias sine p̄is assensu possit sibi sepul turā eligere. pro anima tamē nisi ha beat peculium castrense aut quasi. ni hil potest relinquere. Hoc dicit

Prima con. Potest p̄ ex consue tudine filio suo impuberi sepultura eligere. Probatur hic in prima parte text. Et dicit idem in matre si consue tudo de matre disponeret. quia non apparet ratio diuersitatis. Facit hic quod habet in glo. iiij. et. v. fm Dom̄ Cessante igit̄ consuetudine pater nō potest filio suo impuberi de iure eli gere sepulturam. Sed sepeliri debet apud maiores. si habeat sepulcrū ma iorum vl' si non habeat tale. apud ec clesiam parochialem vt in glo. v. Et si dicatur pater ō iure potest filio im puberi facere testamentum. c. si pater supra. eo. li. de testa. Item ad eum spe ctant expense funeris. l. filius. ff. de in rem verso. ergo etiam cessante consue tudine loci ō iure communi. potest fi lio sepulturam eligere quod est mīn? Solutio dicenduz q̄ propter has ra tiones. Vincen. Lauren. Soff. et glo. supra eo. ti. in. c. nostra. tenuerunt illō quod assumitur in cōtrario. et Host. in summa eodem ti. in principio. Sz hic corriguntur eorum dicta. fm Ar chidiac. et sic transit Jo. an. Et ratio potest esse fm Dom̄. quia iā erat ius quesitū ecclesie vbi dēbat sepeliri q̄

non est mutabile nisi per ipsuz de cu ius sepultura agitur .c. cum liberum. supza eo. Non sic in hereditate filij in qua nondum fuit ius quesitum venie tibus ab intestato. Igitur secus in ca su isto. Imo dicit ꝙ contraria proce dunt i tempozalibus. et quo ad alios effectus. quasi velit ꝙ aliud sit in ele ctione sepulture que est quid spiritua le. xiij. q. ij. c. questa. cum sequentibus.

Scdā Filiusfamilias põt libere etiam sine cõ sensu patris sepulturam eligere. Pzo bat̄ ħ in scõa pte tex. Et intellige dũ modo sit pubes fm gl. hic. et probat pzinci. tex. Patet ergo ꝙ quo ad ele ctionez sepulture filius non est subie ctus patri Ratio quia in spiritualib⁹ nõ curatur patria potestas. c. si annũ supza eo. li. de iudic. sed ius istud spiri tuale est vt dixi s. Unde tenet Hosti. idez in seruo vt sine domini voluntа tate possit eligere sepulturaz quia in spiritualibus non curatur dominica potestas. c. i. de seruis non ozd. ita no tat. s. e. ti. de vxore.

Tertia con. 7 fin. Filiusfamilias sive consensu patris. non põt etiam pzo sua aĩa testari. nisi i peculio castrensi vel quasi Pzobatur hic in fi. text. Et quid sit peculium ca strense aut quasi. dic vt hic in glo. Bi citur autem peculium quasi pusillus patrimonium ꝙ filius aut seruus ha beat ex permissu patris aut domini. l. depositi. ℣. peculium. ff. de pecul. Et est multiplex vt probatur in ℣. igitur Insti. per quas personas no. act. 7 in rubzica. ff. de peculi. Et a contrario huius tex. videtur ꝙ filius de consen su patris possit relinquere pzo anima sua etiam in testamẽto aut codicillis. et non solum in donatõne causa moz tis quia etiam non pzo anima pmis sa est ei de cõsensu patris donatio cã mortis vt in. l. tam his. ff. de dona cã mortis. Et tenet hic Bom de simpli citate canonica post Fred de senis. et vidētur sequi Imo. Et probat ħ tex in exceptione sua. nã exceptio firmat regulam vt notatur ℣. de reg. iu. super rubzica

Eligiosi non possunt sepulturam sibi e/ligere. cũ nõ habeant vel/le aut nolle. hz sunt apud sua monaste ria sepeliendi. nisi adeo ab eis sint re moti ꝙ ad ea commode non possint portari. Hoc dicit

Extex. elicitur talis cõclusio. Religiosi in suis mo nasterijs sunt sepeliẽdi. nec possunt e/ligere sepulturam alibi. nisi sint a mo nasterijs multum remoti Probatur hic in tex. Et ratio dubitandi et eci dendi sumitur hic ex glo. penult. et fi. Ideo autez sepeliri debent apud mo nasteria sua quia ibi audiunt diuina et percipiunt ecclesiastica sacramẽta cle. ne agro i ℣. sane. de sta. mo. ꝑ hoc .c. cum quis supza eo. Nec potest eli gere alibi sepulturam Ratio patet in tex. quia velle aut nolle non habet. et glo. alle. Si autez sit in remotis adeo ꝙ commode ad monasterium nequit deferri potest sepeliri alibi. Et dicit Lapus ꝙ sepelietur in parochia in q̃ moritur. Facit quod dixi de viatore supza eoꝺ. c. i. et. c. ij. Sed an hoc casu potest eligere sepulturam. Glo. fi. in fine sentit ꝙ sic. Idem Jo. mo. et Ar chiꝺ 7 Genf per tex. istum a cõtrario sui. et idẽ tz Lap. et Pau. Nec ob. ra tio huius tex. quia etiã hoc casu mili/

tare videtur quia potest dici q̄ quando mōchus abest de licētia sui superioris videtur habere licentiam faciendi.que incumbunt.c.quamuis. sup̄ d̄ offi.ordi.et ita etiam ad hunc casum videtur habere licentiam. Joh.antamē post Inno.tz q̄ nec hoc casu p̄t eligere. Ad hunc tex.a cōtrario respōdet q̄ tex.hic permittit q̄ monachus i remotis moztuus.potest alibi sepeliri.et hanc opinioñ sequit etiā Bom et videtur Panozm.in.c.de vroze. supza e.quelibet tñ opi.est probabilis.

De decimis

Iscretóni

Predicatozum et inozum mandat Papa ne in sermonibus suis vel alibi . dicant aliqua.que audientes a solutione decimarū z aliozum debitozum ecclesie retrahant.vel alias audientium animas cozrumpant.sed verbo et opere ad predictozum solutionez informēt Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis cōclusio Debent religiosi mēdicantes cauere ab his que in sermonibus eozuz cozrumpere possent animas audientinm.aut populum retrahere a solutione decimarum . Probatur hic in textu. Et ratio est . quia non soluens decimas peccat moztaliter.exquo talis potest excōicari.c.ex parte.i.supza eo.cum similibus. Hodie aūt predicans ne dentur decime ē ipso iure excōicatus vt in cle.cupientes.§.i.de po. Ubi etiam precipit mēdicantibus q̄ certis diebus i suis sermonibus expresse populum informare debeant diligenter ad soluendū decimas vt ibi patz. Et aduertendū q̄ decima ē omniū iuste quesitoz talis pars deo debita. Et clericis dande st decime.xvi.q.i.ca.decime. Et olim erant quattuoz genera decimarū.de q̄bus in.c.i.supza eo. Quedam enim ex lege soluebant leuitis a populo Alie erāt quas leuite ex hmōi receptis dabāt sūmis sacerdotibus. Alie erāt q̄s populus de nouem partibus reseruatis separauit in suis hozreis ad inuitanduz sacerdotes templi in hierusalem in vestibulo templi. Quarte erāt que dabantur pauperibus. Jn loco primarū successerunt hodie ꝯmunes decime. Et sunt ille duplices hodie.q̄dam sunt decime personales. quedaz prediales. Personales sunt que dant ex opera personali.et soluende sūt ecclesie parochialisin qua percipiuntur sacramenta.de quibus i.c.pastozalis supza eo. Prediales sunt que soluuntur ex fructib⁹ predioꝝ.et solui debent in ecclesijs in quibus situata sūt predia.de quibus i.c.fi.c.cum sint homines.cum similibus.supza eodem titulo. Et an soluere decimas sit sub p̄cepto.vide hic in glo.ij.que ponit q̄n q̄ opiniones. z in fine primaz approbat. Et tenet Joh.an.in glo.magna in.c.a nobis supza eo.ti.q̄ sint sub p̄cepto.et illa est ꝯmunis opinio. Que autem mala proueniunt ex non solutione decimarum.vide hic in gl. verbi aliarum reruz. Et quattuoz bona que proueniunt soluēti ponit hic Joan. Concedit etiā fructuuz vbertas. cozpis sanitas.remissio pecc̄oꝝ.z adq̄sitio regni celoꝝ.vt i. d.c.decime. De

De decimis.

primitijs id est primis fructibus que deo offeruntur. vide. xiij. q. i. ℣. his ita. et. ℟. e. c. i.

Statuto isto declarat papa illud priuilegium. quod quibusdam p̄cedit. vt percipere valeant decimas noualiuꝫ p̄ro ea parte. p̄ro qua percipiūt veteres. nō includat decimas noualiū tpe impetrati ℟pti p alios possessas. nec de noualibus alibi sitis q̄ in locis vbi veteres perceperūt. Nec intelligit de portōne alia quaꝫ impetrātes tempore impetrationis p̄cepe runt. Etsi impetrantes p̄ceperūt veterem decimā integre. vel plus q̄ medietatem p̄retextu dicti priuilegij soluꝫ habere possunt medietatē noualiū decimaꝝ. ne ex hmōi priuilegio tam graue ecclesijs parochialibus infera tur p̄reiudiciū. Excipit tū in hoc religiosos Cistercienſ et Carthuſ ordinum. Item vbi ex concessione tali decimaꝝ rectori parochialis ecclesie tā graue inferret p̄reiudiciū. vt de reddi tibus ecclesie nō posset congrue sustētari. et ēalia psoluere. debent ordinarij locorū ꝑpellere priuilegiatos p̄redictos. vt rectoribus p̄ro oneribꝰ sustinendis studeant aliquā portionem assignare. Hoc dicit vsqꝫ ℣. sane

Prima con. Sup decimis noualiū p̄cipiendis infra parochiā alterius p̄ro ea portione p̄ro qua impetrans percipit antiquas impetratuꝫ priuilegiū intelligendū est prout hic est declaratū. Nā hic habent quinqꝫ declarationes huius priuilegij. et patent satis ex text. Non enim extendit se ad decimas noualiū ab alio possessas. intellige iuste et bona fide. vt ℏ in glo. verbi possidebant. q̄ si aliꝰ habe ret possessionem violentaꝫ aut malā fidem nō impedirent vires priuilegij vt in illa glo. Item non extendit se nisi ad locum vbi antique erant possesse. vt hic in versi. nec ad illas. Nec extendit vltra mensurā antiquarū de q̄ dic vt hic in glo. verbi statuimus.

Secundo Si ex priuilegio de percipiendis infra alterius parochiam decimis ꝑtingat ecclesiam parochialeꝫ grauari. debet eidem de prouētibꝰ decimaꝝ aliq̄ ps assignari. Probat hic in ℣. vbi aūt. Et licet Jo. mo. et Arch intelligūt illum ℣. solū de Cistertien. et Carthusien. q̄ hoc statuto non ꝑprehendunt vt. ℟. ℣. ꝑr. specialit enim ecca istos ordines priuilegiauit ꝑut declarat Jo. an. tñ latiꝰ intelligit hunc ℣. vt respiciat oīa superiꝰ dca. 7 etiā casꝰ hic nō positos Et sic vbicunqꝫ grauant ecclie parochiales ex hoc q̄ alij percipiunt decimas dioceſanꝰ ꝓuideat. p q̄ facit tex. ibi p hmōi ꝑcessiones. Et q̄ semp eadem est ratio que in tex. ponit Que āt sint noualia. Dic q̄ nouale ē ager de nouo ad culturā redactus de quo nō ꝑstat. q̄ ꝑus vnq̄ fuerat cultꝰ. de q̄ in. c. cōmissum. ℟. eo. et. c. quid per nouale. de ver. sig. Etsi decime alicuius parochie spectant ad aliquos religiosos ex aliquo priuilegio simpliciter concesso de decimis illius parochie percipiendis. tunc ex illo priuilegio etiam noualia percipiēt. quia cui maius conceditur. etiaꝫ minus intelligitur concessum. c. ex parte. iij. supra eo. Secꝰ si antique decime religiosis solum sunt concesse. aut noualia exp̄resse sunt excepta. aut parochialis ecclesia in noualibus p̄scripsit. et tūc noualia non debentur religiosis nisi ex nouo priuilegio. Ita procedit ℏ tex.

Sane licz a religiosis laici. qñcz recognoscāt se recepisse decimas in feudū. tñ nō possunt religiosi hoc pretextu de manibus laicoz̄ decimas sine ep̄i auctoritate adquirere. Sed cum auctoritate ep̄i pñt adquirere a laicis decimas illas solū quas laici habebant perpetuo in feudū ante lateranen̄ Concilium. Dioc̄sani aūt eccl̄iaz̄ parochialiū ad req̄sitionem rectoz̄ earundē. debent eis facere iustitiam de religiosis sup̄ decimis. que ad eos spectabant nisi agat̄ de rebus exemptis. Et debent omes religiosi de trīs suis soluere decimas integre eccl̄ijs parochialibus. q̄bus antea debebant̄. nisi priuilegio aut p̄scriptione iuuent̄. Nec possunt ex eo q̄a de manib⁹ laici ex donatione adquisierunt in aliqua eccl̄ia omnes decimas maiozes aut partē. decimas nouales superuenientes percipe ī eisdem. nisi ex causa rōnabili id possit fieri Hoc dicit

Prima cō. Olim fuit p̄missum laicis dare decimas in feudū. hodie illud p lateranen̄ Concilium est prohibitum. Probat̄ per glo. et doc. in. c. q̄uis. supra eo. iuncto. c. cum et plantare. s. de priuile. vbi habetur illud Concilium Et fuit seruatū Rome p Alexandrum iij. anno dñi. M.clxxix. ſm Archi. de q̄ in dicto. c. q̄uis. per Jo. an. Fuit aūt prius permissū p̄cedē laicis decimas in feudū vt defenderent eccl̄iam ab oppressionib⁹ hereticoz̄. q̄bus cessantibus venit dictū Concilium. Quid autē ſi laicus possidet decimas. nec apparet an ante aut post Concilium lateranen̄ eas sui predecessoz̄es recepert. De hoc per Jo. an. s. de his que fi. a prela. c. cū aplica. et hic Jo. mo. et Archi. tenent quod ibi tenuit Hostie. q̄ laici precise ꝓpellunt̄ restituē eccl̄ie eas. nisi probarent q̄ ante Concilium eas habuerūt. q̄a p̄sumptio ē cōtra eos et ius ꝓmune. facit. c. i. s. eo. li. de p̄scr. Jo. an. tenet ꝓtrariū. q̄ sufficit allegare ⁊ probare p̄scriptionez tanti tp̄is cui⁹ initij nō est memoria. ⁊ p̄sumet̄ titul⁹. c. i. all. Idem Paul. et Jo. de fan.

Scda ꝯ. Possunt āt laici huiusmodi decimas eccl̄ijs. quarū erant restituere sine consensu ep̄i. nō aūt alijs puta religiosis. etiamsi fateant̄ ō facto se a religiosis eas in feudū tenere. Probat̄ hic in ℣. sane. Et ꝓma ps probat̄ in. c. cū aplica. alle. De consensu autē ep̄i potest laicus tales decimas alijs eccl̄ijs. q̄ q̄bus debebant̄ dare vt hic. Quod verū dūmodo ante p̄cilium in perpetuum erant laicis in feudū p̄cesse. vt i ℣. illas. secus si post. quia tūc nō tenuit p̄cessio. ideo restituende sunt eccl̄ijs. de quibus debent̄ vt hic. et dicto. c. cum aplica. Nec pōt eps rem vni⁹ eccl̄ie dare alteri. vt in gl. fi. in dicto. c. cū aplica. Quod verū nisi ex iusta causa et solennitate iuris seruata. c. i. sup̄ eo. li. de re. eccl. non alie. Itē procedit hec ꝯclusio q̄n decime soluz de facto erant a religiosis per laicū recognite. quia si vere fuissent. religiosoz̄ restō eis fieri posset sine p̄sensu diocesanorū. all. c. cū aplica

Tertia ꝯ. Compellunt̄ religiosi rndere sup̄ decimis parochianis q̄b⁹ debent̄ nisi agat̄ de rebus exemptis. Probat̄ ī ℣. diocesani. Et p̄cedit ſm doc. de religiosis etiam exemptis. quod ꝓbat ℣ relatus ad p̄cedentia. Et intelligit Dom̄ nisi p̄curet etiā exemptio rerū vt in fi. Aliū casuz q̄ diocesanus cog-

noscit de exemptis. vide ī cle. i. de sen. exc. vbi de hoc. et j. de priuil. c. i.

Quarta ¶ De iure ꝓmuni religiosi tenent̃ soluere decimas prediales ecclesijs q̃bus antea debebant̃ q̃ ad eos puenerunt hmõi possessiones. Probat̃ hic in ℌ ceterũ. nã ꝓpter translationẽ rei in aliũ non debet ecca iure suo priuari. .c. quicunq; .xvi. q. i. et. c. cũ in tua. s. e. Res enim transit cũ onere. c. ex lris. ꝺ pigne. Et ꝓcedit ꝓclo etiam in exemptis nisi sint super decimis nõ solũdis speciali priuilegio muniti. c. ex parte. i. et. c. nuper. s. e. qꝺ solus Papa ꝑt dare. c. a nobis. s. e. ti. Possunt etiam ꝑscribere ius ꝓcipiendi decimas. q̃ a clericis ꝑt illud prescribi ſm Lapuz. .c. nuper. et. c. in aliquibus ꝑ gl. s. eo. et per Joh. xvi. q. iij. q̃ cognouimus.

Vltima ¶ Si religiosi ex donatione habeant laicoꝝ decimas antiq̃s. nõ possunt ex eadem ꝓcipere nouales suenientes in eodẽ loco. Probat̃ hic in fi. tex. Quod verũ etiaz qñ percipiunt antiq̃s ex donatõne licite fca Et ratõ ponit̃ in gl. fi. q̃ iste nouales laicis non accrescerẽt. ergo nec religiosis eas a laicis detinẽtibus. Qꝺ verũ nisi cã rõnabilis aliud eis tribuat. vt si haberent priuilegiũ vt dixi in ꝓncl. .c. in. ij. ꝓclone

De regularibus et transeuntib⁹ ad religionem

Si qui ingreditur monasteriũ añ pubertatẽ. vt fiat monachus. ꝑt ꝓpleto pubertatis anno. in sequenti anno exire libere. nisi ī eo dem anno ꝓfessionẽ expressam faciat aut prius factã ratam habeat. aut habitũ ꝓfessoꝝ recipiat Etsi post annũ pubertatis. ad integꝝ annũ in monasterio ꝑmanet. vbi habit⁹ ꝓfessoꝝ et nouicioꝝ sunt indistincti. videt̃ tacite ꝓfessionẽ fecisse. aut prius a se factam ratificasse nisi tanta sit habit⁹ indistinctio. q̃ ꝓfessi. nouicij. et quersi. eodem penitus habitu vtant̃. Qui aũt post pubertatẽ. habitũ religionis assumit censet̃ per delationẽ annalẽ tacite ꝓfessus. etiamsi religionis habit⁹ sit indistinctissimus. qa cum hic ad annos discretiõis puenerit. quid agat agnoscere debet Qꝺ secus est in impubere qui nõ habet plenũ adhuc intellectũ Dicunt̃ aũt habit⁹ distincti. siue habitus nouicioꝝ et ꝓfessoꝝ sint dissimiles. siue habitus ꝓfessoꝝ benedicãtur. siue alias bi habit⁹ discernantur. Hoc dicit

Prima ¶ Si minor. xiiij annis religionẽ ingredit̃ vt efficiat̃ mõch⁹. in ãno xv. libere potest exire. preterq̃ in tb⁹ casibus. Probat̃ hec ꝓclusio hic ī ꝓncip. Et qꝺ hic dr̃ de anno. xiiij. et. xv. in viro. intellige repetitũ de annis xij et. xiij. in muliere ſm Jo. an. Et ratõ ꝓclusionis est quia sic̃ impubes nõ ẽ aptus ad mr̃imoniũ carnale. c. ij. et. iij de desponſ. impu. sic nec ad spũale. iõ se religioni deuouere non ꝑt. vt hic. xx. q. i. ca. i. et. ij. et. s. e. c. significatuz. et .c. ad nr̃am. Jdeo professio impuberis nõ obligat eũ Jmo adhuc libere potest ad seculũ redire. quantocunq; etiã tpe stetit in monasterio. nec ẽ obligatus religioni etiaz in genere. quia annus. xv. ẽ sibi annus ꝓbationis vt hic. nec ꝑt talis exiens ꝓpelli ad restitutionẽ expensarũ quas fecit ī monasterio ꝑ tex. dũ dicit libere. qꝺ nõdũ

ſm Dom̃. Et ꝓcedit hic tex. de ingre diente ſua ſponte ī pupillari etate. ꝙa libere ꝑt exire ante. xv. annū ꝓpletz Secus in oblato a parentib⁹ qui fo rtius obligaꝫ Ideo añ pubertatez exi re non poteſt. de quo in. c. cū virū. ſ. eo. ti. Caſus añt tres excepti. patēt ſa tis ex text.

Scdá con Impubes reli gionem ingreſ ſus. poſt pubertatē per annū habitū ꝓfeſſoꝝ diſtinctuz deferens cenſeꝫ ta cite profeſſus. Si vero poſt puberta tē ingrediꝫ indiſtinctiſſimū deferens. ꝑ annū cenſeꝫ feciſſe tacitā ꝓfeſſionez Probaꝫ hic in verſi. ꝙ ſi ꝑ totū. et vꝫ ſequen. et rō diuerſitatis ꝑz in tex. Et pro declaratione hui⁹ ꝓcl̃onis nō ꝙ duplex eſt ꝓfeſſio. ſ. expreſſa. de qua ī .c.ij. ſ. e. Et tacita que fit ꝑ declarati onē habitus ꝓfeſſoꝝ annalez ſm na turā ipſius habit⁹. Quidā enim ē ha bitus diſtinctus. ꝙdam indiſtinct⁹. et quidā indiſtinctiſſim⁹. Diſtinct⁹ ē qñ ꝓfeſſi habēt habitū diſtinctū a nouicijs. et non diſtinctū a ꝓuerſis. Et talꝫ diſtinctio eſt qñꝙ patens. vt qñ ē diſ tinctio ī coloze. forma. aut ſciſſura. iu xta cle. eos. eo. ti. et tunc deferēs habi tū per tꝑs quantūcūꝙ longuz ꝓbati onis nō cenſeꝫ ꝓfeſſus. de quo in glo ij. alle. cle. eos. Ñqñꝙ talis diſtinctio ē latens. forte ꝓſiſtens in bñdictōne ve ſtis. aut ꝙ daꝫ habitus ꝓfeſſoꝝ. ſub certa forma. aut a diſtincta ꝛ ſpeciali ꝑſona. et tunc deferens habituz noui ciorū ꝑ lapſum anni cenſeꝫ ꝓfeſſus ꝑ tex. alle. cle. et ca. puelle. xx. q. i. Nō ve rū niſi conſuetudo vl̃ ſtatutū religio nis diſponeret. ꝙ ꝓfeſſio certo tpe de beat fieri in monaſterio et vocal̃. aut ꝙ alia ſolēnitas obſerueꝫ. quo cāu ſo la delatio annalis aut vltra nō indu cit ꝓfeſſionē. ar. ca. illud. xx. q. i. et. c. ꝙ in inſulis. ſuꝑ. e. ti. ꝙ ex quo ꝓſuetudo ſic diſponit non eſt preſumendū ꝓra deferentē. qō voluit ꝓfiteri ꝑ lapſum tpis. niſi ſolēnitas ꝓſueta obſeruet̃ ſz Inno. in. c. ij. ſuꝑ eo. ti. et illud Dom. dic̃ nōndū ad limitationē h⁹ tex. Ha bitus indiſtinctus eſt qñ ꝓfeſſi et no uicij eodem habitu vtunt̃. ſed conuer ſi habent differentē. Indiſtinctiſſim⁹ eſt qñ ꝓfeſſi nouicij et ꝓuerſi omnes eodem habitu vtunt̃. Hec probant̃ ꝑ hūc tex. et nōt gl. in cle. eos. eo. ti. ꝛ ſic declaratus ē hic tex.

Ultima ꝯ Delatio anna lis habitus re ligionis inducens ꝓfeſſionē non ad mittit aliquā in ꝓtrariū ꝓbationem. Hanc concluſionē tenent hic doc. cō muniter ꝙa eſt preſumptio iuris. ꝛ de iure ꝓ ꝓfeſſione facta. igit̃ nulla ad mittit̃ probatio in ꝓtrariuz. ꝓ hoc .c. is qui fidē. ſuꝑ de ſpon. ꝙ vniuerſ. Jo. an. niſi eſſet proteſtatus ꝙ per la pſuz anni nō intendebat obligari ꝙ talis proteſtatio conſeruat ius prote ſtantis. de quo glo. fi. in alle. cle. eos. ꝛ in. c. ij. ſuꝑa eo. ti. per Jo. an. et ſequit̃ Jo. de lig. per. c. i. ſuꝑ ꝙ me. cā. et Do mi. h̃ ꝛ ſentit gl. in. c. ex parte. ſuꝑ e. ti.

On ſolū ꝓ hibent̃ fratres ꝓdicatores ꝛ mínores. infra annū pro bationis. aliquē ad profeſſionez reci pere. ſed nec debent conſtitutuz infra annū probationis impedire. ad aliā religionē aut etiam ad ſeculuz tranſi re. niſi maioꝝ. ſit xiij. annis et profeſſus ſit ordinē regularem tacite vel expreſ ſe. vel niſi clara probatione aut com petentibus indicijs oſtendaꝫ. ꝙ oīno

voluit vitam mutare. Si ãt dicti fratres ꝓtra hanc ꝓstitutionem aliquem ad professionem receperint. non ẽ taliter receptus obligatus ordini. et recipientes a receptione alioꝝ ad ꝓfessionem sunt suspensi. et tanꝯ ꝑ maioribus culpis puniendi. Hoc dicit

Ex tex. elicit talis ꝯclusio prima Quãuis ingressꝰ religionez ꝑt renũciare anno ꝓbationis. hoc fallit in mendicantiũ, ordinibus. Probat hec ꝯclusio hic in tex. iũcto. c. ad apticam. s. eo. tit. vbi patz ꝙ annus ꝓbationis inductꝰ est in fauorem ingredientis et recipientiũ. ita regulariter põt tali anno renunciari. vt ibi. Et ꝓcedit hic tex. etiaz in mulieribus ordinũ mendicantiũ vt sunt moniales ordis ꝑdicatoꝝ et sancte Clare. etiamsi nõ mendicẽt. aut mendicare possint. per glo. in cle. vt ꝓfessores. de sta. mo. sup vbo quoslibet. sufficit eniz ad hoc ꝙ includant ꝙ sint de ordine mendicantiũ ſm Lapũ. et sequit Bonꝰ

Scdã ꝯ. Non pũt fratres existentẽ infra annũ ꝓbationis inuitũ retinere ꝙn possit ad aliam religionẽ aut etiã seculũ redire nisi ꝓstet ꝙ seculum voluerit mutare. Probat hic post ꝓncipiũ. Duo aũt indicia ex quibꝰ ꝓstare ꝑt quẽ voluisse seculo renũciare ponit ꝯ gl. vbi indicijs. vt si renunciauit bñficio. aut si disposuit in testamẽto de bonis suis omnibꝰ. Et quid si hoc casu egredit. an ꝑt testamentũ mutare? vide ꝯ per Bonꝰ. Alia indicia ponit Jo. an. in. c statuim⁹. s. eo. sup glo. ij. videlz si cõstitet ꝙ tpe ingressus habuit animũ dimittendi seculũ. Item si in ingressu illud exꝓssit. Itez si se et sua exꝓsse monasterio obtulit. Itẽ si ꝓpꝛijs omnino renũciauit. Itẽ si castitatez. obedientiã solennit ꝓmisit Itẽ et ſm Bomi. si magnã tonsurã sibi fecit ꝙa illa est signũ cõuersionis. et nõt glo. xxiij. distin. clerici. et in. c. ij. sup e. ti. Jn dubio aũt hec volũtas non ꝓsumit. ideo monasteriuz dicẽs illud teneꝰ ꝓbare eam vt hic in tex. aut clara ꝓbatione aut indicijs ꝓpetentibus. que non faciũt tñ claram ꝓbationẽ vt hic patet Et hoc nõdum ꝑ statutis clarã probationẽ requirentibus ſm Bonꝰ. Et quodlibz signũ euidenter ostendens quẽ velle vitam mutare. inducit ꝓfessionem. si fiat per existentẽ ī religione vt hic. facꝰ. c. consulti. sup eo. Jntellige religioni in genere. non aũt in specie.

Vltima cõ. Contra hãc cõstitutionẽ professus. religioni in genere ⁊ nõ in specie est obligatus. Probatur hic in fi. tex. Licet igit taliter professus non teneꝰ manere in ordine quẽ est professus vt hic. tñ in genẽ religioni professus est. vnde possunt fratres agere cõtra eũ ad hoc ꝙ nõ maneat in seculo. sed ad aliquã religionẽ cõuertat. Nõ verũ. si non deliquerũt agentes cõtra eum. vt quia ex indicijs apparuit ꝙ seculuz mutare voluit ſm Archi. ⁊ Jo. an. An aũt iste post annum deferẽdo habitũ obligeꝰ ī specie religioni. quã est professus et sic ratificeꝰ professio prius habita. iuxta. c. sup proxi. Lapꝰ tenz ꝙ non. quia ex culpa prime professionis suspensi sunt recipientes ī futurũ a receptione professionis vt hic in text. ergo nõ fuit qui postea professionem recipet. et se solo non ꝑt quis profiteri ꝑ nõ. in. c. consulti. supra eo. ti. Itez si post annũ possent recipere eũ. lex esset verbis tñ imposita. quia qñ inualide receperũt aliquem. anno continuato valeret receptõ. Est ergo necessariuz ꝙ anteꝙ recipiaꝰ vicium

purgetur.et q̄ prius aliud monaſteri um ingrediat.7 poſtea poterit in pri mo monaſterio recipi.facit ī ſiñ.c. cō miſſa.s̄.eo.li.de elect.Et hec ꝓcedunt niſi deꝰ capacitas ex pte recipientiuz quia alius datus eſt potens recipere ꝓfeſſionē ſm Bon̄.Per hec etiā pa/ tet magna limitatio ad.c.s̄. proxi.vt non loquat in mendicantibus p iam s̄.dicta Et triplicē penā facientiū cō tra hanc ꝓſtitutionē.vide hic in text. 7 de ſuſpenſione recipientiū quē.con tra hanc ꝓſtitutionē.dic q̄ ab ea ſolꝰ papa abſoluit qui ligauit.Nec ob.h glo.que dicit ſuperiorez abſoluere.q̄ non peccauit.p.c.nup.de ſen.ex. quia illud.c.non habet locū in inferiorib⁹ ab epīs ſm Fred̄. de ſenis ꝑ ſuo.xv. Nā a ſñia canonis nō poſſunt abſol/ uere inferiores epīs.niſi ī caſibus ex/ preſſis vt ibi p eum.Ab alia autē ſuſ penſione iuris abſoluūt epī.niſi ſit fa cta ad certū tp̄s.prout eſt glo.in.ℱ. ce terū.s̄.eo.li.de elect.in.c.cupientes.et in.cle.i.de hereti.Itē hac ſuſpenſione durāte recipientes quē ad ꝓfeſſionez nō ſūt irregulares ſm Jo.an.7 Bon̄ q̄ iſta ſuſpenſio nō ꝓcludit ad actum attributū certo ordini.q̄ abbatiſſa 7 abbas nō exiſtens in ſacris ex diſpen ſatione pūt recipere quē ad ꝓfeſſionē vt in.c.tuā.de eta.et qual.ſm Archi. ℱ.c.prox.7 ſic irregularitas ex hoc nō incurrit per ea que habent in.c.fi.ſuꝑ de cler.ex.min.et facit.c.is qui ℱ.eo.li. de ſen.ex.Alie pene ſūt clare ex tex.

onſtitutionē

.c.ſuꝑ primi de non recipi endo quē ad ꝓfeſſionez in ordine p̄dicatorꝫ 7 minorꝫ ante ꝓbati onis annū.extendit papa ex ſimilitu/ dine rationis.ad ordines aliorū men dicantiū.Sed in aliis ordinib⁹ pōt fi eri licite profeſſio infra annū ꝓbatio nis tacite vl̄ expreſſe.Sed expreſſe fa cta religioni in ſpecie.ꝓfitentem obli gat.Tacite aūt facta. per ſuſceptionē habitus profeſſorū infra ꝓbationis annū.ſolū obligat ꝓfitentē religioni in genere.ſi ſit etatis apte.ſciēs. volū tarius.ac triduo ꝓſeueret.Hoc dicit

Prima con-Conſtitu/tio ſupra proxima ex paritate rationis ad oēs mendicātes eſt extenſa.Probat hic ī ṗn.et facit ſm glo.hic q̄ extrauagās Sup cathedraz. que hodie habet in cle.du dū.de ſepul. non habeat locuz in Auguſtineñ.et Carmelitis.q̄ ſolū loquit in p̄dicatorib⁹ et minorib⁹. nec ad alios mēdicātes reperit exten ſa ſm gl.Sed dic q̄ hodie p Clemē/ tem.v.fuit extēſa ad Carmelitas.7 p Jo.xxij.ad Auguſtineñ.Ita dic Jo. an. hic ſup glo.ſibi conſtare. et idem nōt ℱ.de reg.iur.in regula.que a iure. et notant doc.in alleg.cle.dudum.

Scdā ꝫ.7 fi. Quāuis ī or/ dinibus nō mendicantiū infra annuz ꝓbationis profeſſio expreſſe facta obliget religi oni in ſpecie.tacite tñ p ſuſceptionem habitus ꝓfeſſoꝝ facta.obligat religi/ oni ſolū in genere.ſi concurrāt in tex. enumerata q̄nq̄.Probat hec conclu ſio hic in.ℱ.in aliis.Et rō prime par/ tis eſt. quia talis expreſſa profeſſio ē votū ſolenne.c.vnico ℱ.de voto Jdeo compellit profeſſus ad ipſius executi onē.c.ex parte.in fi.ℱ.de conuer.ꝓiug. Differt ergo hec exp̄ſſa ab ea que fit in ordinibus mendicātiū infra annū quia illa ſolū obligat religioni in ge nere.vt ſupra.c.prox.Jn tacita autez p habitus ſuſceptionē facta infra an

hum non est differentia vt dicit ħ gl. in ver. obligat. Nec loquit̃ tex. hic de tacita professione. que inducit̃ per dilationez habitus annalem. de qua in .c.i. supꝛ eo. quia in illa non requirun⁹ tur hec quinq; de quibus hic in text. scilicet habitus professorũ. receptio. etas legitima. de qua in. c. i. supꝛa eo. et ꝙ scienter fiat. Item ꝙ non fiat co acte. Item ꝙ et det̃ perseuerantia tri⁹ dui. Sed ⁊ his concurrentibus infra annũ probationis habitum professo rum distinctum suscipiens solum ob⁹ ligatus est religioni in genere. nõ aũt in specie. Ideo religionem cuius ha⁹ bitũ assumpsit potest dimittere et ali am intrare. Adeo tamen religioni est obligatus ꝙ si dimissa assumpta an⁹ teq̃ aliaz intrat contrahat matrimo⁹ niũ. illud non valet fm Joh̃. an. de q̃ supꝛa eo. c. consulti. et tenet Spe. in ti tulo de sta. mo. versi. xliij. ⁊ Bom̃. licz Caspar de caldri. tenuit contrarium et ibi vide Panoꝛ. Quid de eo qui in greditur religionem animo dimitten di seculũ si contrahat an diriminit̃ ma trimoniũ? Et videtur ꝙ sic per. c. supꝛ proxi. In cuius autẽ manus fieri pos sit professio. vide per Jo. an. in. c. poꝛ rectum. supꝛa eo. et per doct. in. c. cõsu luit. supꝛa qui cle. vel vouẽ. quia ī ma nu abbatis. aut epi aut alteri⁹ de mã dato eorum. et etiam in manibus ab batisse fm Archi. per dictũ. c. consulu it. de quo in. c. vidua. xx. q. i. et. q. ij. c. statuimus. in glo. vbi videtur ꝙ fieri debeat in manus presbyteri aut mini stri recipiẽtis nomine abbatisse. ⁊ ita videmus fieri.

Eneficium e ius qui reli⸗

gionem ingreditur infra annum pro⸗ bationis non est alteri conferendum nisi cum ipsius consensu. aut si cõstat ꝙ seculũ voluit dimittere. aut profes sionem expresse fecit. aut habitum ꝓ fessoꝛum scienter recepit. debet tamẽ interim beneficio per aliuz deseruiri. cui de prouentibus congrua portio debet assignari. Hoc dicit

Prima ⁊ Beneficium re ligionez ingre⸗ dientis. non est alteri conferendũz in fra annũ probationis. nisi in quattu⸗ oꝛ casibus hic expressis. Probatur ħ Et capitur hic beneficiũ large vt eti am maioꝛa beneficia comprehendat. Facit regula prima ff. de regul. iur. Et fm Jo. and. missa fuit hec decret. Ca pitulo parisien. vbi fuit de facto cas⁹ quia Canonicus ingressus fuit ordi nem Predicatoꝛ. qui fuit requisitus infra annum probationis ab epo vt aut profiteretur. aut resideret. Cano nicus autẽ dixit. in hoc ordine infra annum profiteri non liceret. exire nõ decet. renunciare non placet. sic epus alteri suũ beneficiuz contulit. et male vt hic patet. Potuit tamen esse rõ du bitandi id quod hic notatur in glo. magna in prin. quia in. c. ex transmis⸗ sa. de elect. fuit beneficiũ ingredientis religionem alteri collatum. et tenuit collatio. Sed dic vt in gl. ꝙ ibi renũ⸗ ciauit ingrediens beneficio. et sic ani⸗ mo seculũ dimittendi constabat eum intrasse. Et sic sumus in vno casu hic excepto. Etsi dicaꝭ tunc male fecisset papa mandando in eo. c. ex transmis⸗ sa. ꝙ iteruz ingrediens recipiatur ad beneficiũ. Dic ꝙ renũciauit cum pro testatione ꝙ per talez renunciationẽ non intendebat se obligare etiam re⸗ ligioni in genere fm doct. Et nota ħ

glo.magnā.que primo dicit ingredi/ entē religionem infra annū probatō nis non renunciasse gratie sue per in gressum.quā etiaz tenet Domī.ex quo non est professus. Item tenet glo.q̄ beneficium seculare non posset cōfer ri novicio Dō Lap.intelligit verum de simplici.secus dic in curato ad qō eligi potest.etiam professus expresse. aut tacite.vt.xvi.q.i.c.sic vive.Sz de regulari beneficio.dic q̄ illud sibi cō ferri non potest hodie per tex. i clem ne in agro.§. sane.de stat.mō.vbi tex. vult q̄ non.nisi expresse p̄fessis talia conferri possunt. Item tenet hec glo q̄ tempore probationis retinens be/ neficium non est vocandus ad electi onem prelati.ḡa apparet q̄ non vult venire illo tempore. et sequunt com/ muniter doc. Aliud tamen esset i pa/ trono s̄m glo.qui iuri singulari pre/ sentat.non iure collegij.facilius enim tollitur ius collegij q̄ singulare c.cuz omnes de consti. Item an iste fruct' beneficij percipere debz tempore p̄/ be.vide hic in glo.finali.que tenet q̄ non. Quod verū s̄m Domiñ nisi mo nasterium in quo probaret iste ꝛligi onem non haberet de quo possit mi nistrare p̄nti alimenta quia tunc iu/ stum esset q̄ illi darentur fructus s̄m dominicum

Ultima ℣ Beneficio in gredientis re/ ligionem extra casus quibus inducit vacatio per vicarium i seruitio ē pro uidendum ℣Probatur hic in fi.tex.fa cit c.cum ex eo.§.e.li.de elect.

q **Ji post votū** de ingrediendo certaz religi onem p̄stitum aliam etiam laxiorē ingreditur potest licite remanere i ip sa.non obstante primo simplici voto quia per sequens votum solenne itel ligitur derogatuz illi.pro voto tamē non impleto debz ei penitētia impo ni. Hoc dicit

Ex tex-elicitur talis conclu/ sio. Votuz de certa re ligione intranda est simplex et tollit̄ per sequens votum. etiam emissum i laxiori religione. ℣Probatur hic in te xtu.penitentia tamen imponitur ei q̄ non impleuit votū vt hic.et in.c.me/ minimus.supra qui cle.vel vo. Item posset religio de qua votum est emis sum hunc vouentez compellere ad in gressum.imo si certam non vouisset in trare.sed i genere religionez. ecclesia illum cogeret ad profitendū aliquaz s̄m doct.de quo Jo.an.post Innoc. in.c.ex parte.de censi. Nec iste vouēs ingrediendo religionez videt eo ipo p̄fessus solenniter. quod probat h̄ tex.dum dicit et profiteatur. et sic co pula.et.requirit preter ingressuz pro fessionem s̄m Arch.de quo per Host. et Jo.an.in.c.p tuas.supra de voto. Fran.de zaba.dicit in.c.meminimus alleg.q̄ talis vouens intrare certam religionez satisfecit voto eo ipo q̄ in greditur et habitum suscepit licet po stea ex causa exeat Dō etiā videtur ꝛ Inno.goff.et abba in.c.statuim'.§.e. q̄ voluerunt q̄ per ingressum et habi tus susceptionem profiteri intelligere tur et quo ad matrimonium post cō tractum dirimendum de quo hic La tius per dominicum

Jad soluz ab batem pertinet monachoruz creatio nō potest nouus mo nachus assumi a conuētu.eo mortuo secus si simul ad vtrunq̄ spectet mo

nachoꝝ creatio. Hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis cōclusio. Conuent⁹ nouū monachum recipit vacante monasterio. si cōmuniter ad abbatem⁊ conuentū spectet monachoꝝ receptō. alias nullo modo. Probatur hic in tex. Capitulū enīz non succedit in spectantib⁹ ad prelatum singulariter ⁊ iure speciali. facit. c. vnicum. supꝫ eo. li. ne se. vac. Ad quem spectat de iure ꝓmuni monachoꝝ receptio. Dicit hic glo. ij. ꝙ cōmuniter ad abbatem et conuentuz quam etiam tenent Jo. mo. et Archꝫ. et Senf. Jo. an. in. c. ad aplicam. supꝫ eo. sentit ꝙ de iure ꝓmuni abbas per se aut alium habet recipere professionem monachi consultis fratribus. et sic ibi aliter sentit q̄ hic. et pro hoc facit illud. c. ad aplicam. ⁊ c. porrectū supra eo. que loquunt ꝙ ad abbatez pertineat. Facit etiam. c. nullā. xviij. q. ij. vbi dicit ꝙ tota dispositio monasterij spectat ad abbatem. Nec ob. c. ea noscit. supꝫ de his que fi. a prela. ꝗa loquit in presentatione spectante ad ecclesiam. quā abbas facere debet de consensu Capli. alꝫ non valet. Et in hanc opi. declinat Panor. in alleg. c. Ad aplicam. qui dicit ꝙ si de isto habeatur consuetudo in monasterio. illa seruet. qua cessante dicit ꝙ abbas de consilio fratrū debet recipere monachum. Fatet tamen ꝙ non tenetur sequi consilium. ꝫ sufficit petere et expectare. alias nulla est receptio. alleg. c. cum olim. de consue. et. c. cum in veteri. de electi.

De voto et voti redemptione

Quod vo- tum sit solenne declarat hic papa dicens ꝙ exquo matrimonium institutū est a deo in paradiso. et solennitas voti inuenta est ex constitutione solius ecclesie. Ideo quo ad dirimendum post contractum matrimoniū. solenne dicitur votum. quod est solennisatum per susceptionem sacri ordinis. aut per professionem expressam. aut tacitā. factā alicui de religionibus per sedez apostolicā approbatis. Reliqua vota q̄z nis impediant matrimonia cōtrahē da. et quāto manifestius sunt emissa. transgressores propter scandalum debeant puniri duriori pena. non tamē dirimūt matrimonia post contracta Hoc dicit

Prima ꝛ. Matrimonij sacramentuz a deo in paradiso institutū in statu innocentie recepit vnitatez et indissolubilitatis vinculū. Probat hic in ꝓn. Et intellige de ꝓma institutione ipsius que fuit ante peccatum ad procreationem sobolis. et per ꝟba Ade ore prophetico prolata. de quibus in gl. ij. Fuit aūt matrimoniuz scdo institutum etiam post peccatum extra paradisum ad vitandam fornicationē. de quo. xxxij. q. ij. ī sūma. et ℣. his ita. Ex quo patent due excellentie matrimonij vltra alia sacra. de quibus dātur metra. Ex auctore. loco. medicina. tē pore. signo. Causa cōiugij patet excellentia casti. Et sic sunt sex excellentia. Prima scda et quarta patent ex tex. quia a deo in paradiso. et in statu innocentie fuit institutū. Tertia ⁊ sexta patent ex iam dictis in ꝓclusione ista

Quinta de ſigno patet in.c. debitum ſupra ꝺ biga. De indiſſolubilitate dicit Quos deus coniunxit homo nō ſeparat.ſuꝑ de tranſla.prela.c.quāto. 7.c.inter corporalia.Et qui dimiſerit vxorem ſuam excepta cauſa fornicationis.facit eam mechari.c. ex publico.ſupra de conuer.coniug. Et intelige poſt conſūmationem eius. quia poteſt diſſolui ante conſummationē per ingreſſum religionis alterius cōiugum.vt in alleg.c.ex publico.et hic in glo.magna.nō tamen per ſuſceptiōnem ſacri ordinis vt determinat eadem glo.ꝑ qua hodie eſt tex.in extravagañ.Jo.xxij. que incipit Antique. que determinat vt hic gl.

Scda ɔ. Solenniſatio voti per ſuſceptionem ſacri ordinis.aut profeſſionem factam alicui de religionibus per ſedem apoſtolicā approbatis a conſtitutione eccleſie inducta.poteſt neduz impedire ſed etiam invalidare matrimonia ꝓ contracta.Probatur hic in tex.Et ſic licet matrimoniuz contractum papa diſſoluere non poſſit.c.inter.de trāſl. prel.et dixi.ſupra.tamen poteſt inducere impedimentum ante matrimonium contractum quod dirimit etiam poſt contractum.vt hic patet. Nam et alias ad contrahenduz facit inhabiles.quod patet in plurimis impedimentis matrimonij.c.ſuper eo.ꝺ cognatio.ſpi.c.nō debet.de ꝓſang.et aff. cū ſimilibus.Et ſic habemus hic ꝙ q̄ ad mrimonia poſt contracta dirimēda votuz duobus modis dicit ſolenne qui patent in tex.q̄nis et alias votum poteſt fieri cuz ſolennitate. puta cuz miſſa.cū letanijs aut ſimilibus ſolennitatiꝫ.de quibus i.c.meminim' qui cler.vel vo.tamen tale non habet effectum dirimendi matrimonia poſt contracta vt hic patet. Quare autez votum ſimplex.non dirimit ita bene matrimonia ſicut ſolenne. cum tamē equaliter ligent quo ad deum. vt i.c. rurſus.qui cle.vel vo.dicunt doct.ꝙa publice honeſtatis iuſticia requirit hoc.ꝙ votū ſolenne dirimat.quia inhoneſtum eſt oblatuz deo per monachatum aut ſacrum ordinez.xciij.diſt. cū in preterito.et.c.ſequē.poſſe cōtrahere mrimonium.cum dominiū corporis ſui videatur translatū in deuz. que ratio ceſſat in voto ſimplici non veſtito ſolennitatibus illis.per quas dominiū corporis videtur transferri Ex quo patz ꝙ votum non ex ſui natura.ſed ex conſtōne eccleſie habet dirimere matrimonia.7 probat hic tex

Altima ɔ. Votū ſimplex continentie.licet habeat matrimonium impedire. non tamen poteſt poſt contractuz dirimere. Probatur hic in fi. Si igitur dimittens votum ſimplex continētie contrahit poſtea matrimoniuz. licet peccat.tamen tenet matrimoniū. Et debet talis exactus debitum reddere quia illud neceſſitatis eſt.non tamen poteſt ſine peccato exigere. quia illō volūtatis eſt.et ſic ex primo votū frāgit ſm Archiꝫ.de quo xxvij.q.ij.c.de viduis.et in.c.rurſus.ſupra qui cle.vt vo.vbi Jo.an.dicit iſtud durū eſſe.ſz dicit equum dicere.qui etiaz talis poteſt debitum exigere.quia votuz ſimplex per matrimoniū ſubſequens tollitur.acſi nunquaz eſſet emiſſum.Jtē quia eccleſia compellit eum manere. etſi peccaret exigendo pararetur ei laqueus.contra ca.nerui.xlij.diſti.facit

.c.penul.supꝫ ti.i.Et sic soluꝫ de fracti one voti debet imponi isti penitētia et cessare debet obligatio voti.ꝛ illō sequitur Jo.cal.Idem Fran. dicens ꝙ tutioꝛ via est petere dispensationē super voto.sed Jo.an.opi.est varioꝛ. Primā tamen opi. Archi.tenet sanctꝰ Tho.in.iiij.sententiaꝝ.dis.xxviij.arti. iiij.ꝛ Caspar calō.

De statu monachoꝝ ꝛ canonicoꝝ regulariū.

Periculoso

statui monialiuꝫ qui honestatis habenis. monachali modestia ac sexus verecundia abiectis.extra sua monasteria per habitacula personarum secularium discurrunt cupiens obuiare papa Statuit ꝙ oēs moniales cuiuscunqꝫ sint ordinis.aut in qbuscunqꝫ mundi ptibus existentes debent pmanere de cetero sub perpetua clausura.nec ynq̄ monasteriū possit exire aliqua.nisi tali morbo ꝙ non possit sine periculo. aut scādalo cū alijs pmanē laboraēt aliq̄.nec alicui psone honeste. aut inhoneste pateat accessus ad ipsas.nisi rationabilis subsit ꝛ manifesta causa Prohibꝫ etiam ne in monasterijs oꝛdinū non mendicantiū plures recipiantur ī soꝛoꝛes ꝙ̄ de bonis monasterij sustentari possunt.et contra factuꝫ decernit irrituꝫ. Hoc dicit vsqꝫ ad.ℱ. sane.

Prima con- Monialles ꝓfesse vbicunqꝫ sint. debēt sub ꝑpetua clausura permanere.nec possūt exire. aut alij illam intrare. Probatur hic in.ℱ. i. Et est vera regulariter. fallit in casibus hic positis. Primo si monialis laboraret ill morbo. ꝙ sine periculo aut scandalo infra clausuraꝫ stare nō posset.vt si eēt leproſa aut simili morbo infecta.vt hic in versic.nisi. Secō fallit ſm glo.hic in verbo perpetua. si velit intrare aliaꝫ religionem iuxta glo.in.c.cum singula.supꝫ eo.li.de pb. et que ibi dixi. Idem si eligereť ad regimen alicuius mōsterij.intellige eiusdem religionis et habitus.iuxta cle.i de elec. Tertio in casu.ℱ.verum ſ.eo.c. Quarto posset dici ꝙ cessaret hec cōstitutio.nec ligaret in illis partibus ꝛ locis vbi non est recepta. pro hoc.c. leges.et.ℱ.statuimus.iiij.dist. et notať in.c.i.de treu.et pa. Et dicit Jo.and. ꝙ ferť ꝙ non sint recepta ī partibus gallicanis.et vidit eam etiaꝫ venetijs nō obseruari. Quinto possunt alij ingredi monasteria monialiū.qñ subest rōnabilis ꝛ manifesta causa.que duo debent ꝓcurrere. et reqrit etiaꝫ vlē licentia specialis illius ad quez ptinet vt hic in versi.nulla qꝫ. Et que sint tales ꝓsone vide b in glo.vbi causa. Et quō potuit papa monialibꝰ strictioꝛem vitam imponere.vide hic in glo vbi pītes.quā nō. Imo religiosis in uitis pt districtioꝛ vita imponi ꝑ papam.non āt secularibꝰ.vide Panoꝛ.ī .c.cū olim.supꝫ de cle.piu.ꝛ gl. in regu

la q̄ oēs.in fi.j. Et habem⁹ ex gl. v̄bi cā.et.s. dictis q̄ papa multa p̄t circa religiosos.in vestib⁹.cibis. clausura. et alijs.q̄ sunt de bonis fortune.referuatis tñ naturali sustentatione,et substantialibus regule de quib⁹ in.c.cuz ad monasteriū.de stat.mo. Jn bonis āt nature.gr̄e glorie non est tāta potentia pape q̄ sibi deus reseruauit fz Jo.andree

Secdā ? Potest monial' grauī infirmitate detenta superiore absente de p̄sensu monialiū exire.superioris l̄īa non obtenta Hāc p̄clusionem tenet hic Bom̄. Et intelligit q̄ñ in breui superioris licentia haberi non p̄t.vt quia ē in remotis.et infirmitas est grauis et manifesta.etsi p̄t curari.potest exire ad t̄pus donec cureť.et postea redire tenetur. Ad hoc ℣.j.prox.vbi exire abbatissā admittitur si per alium homagiuz p̄stare non possit.dum tñ statim reuertať.ita et hic. Nec tex.hic loquens de infirmitate facit mentionē de licentia Ergo non videť hoc casu necessaria nec talis exiens ligať excōicatione. si que lata sit in exeuntes.q̄ nō est verisimile q̄ proferens voluit p̄zehendē hunc casū nēarium fm eum.facit glo in.c.cū sup.de testi.cogē. Si tñ in breui p̄sensus superioris p̄t haberi debet requiri.quia cū iura prohibeant monachum exire monasteriū sine licētia superioris.xvi.q.i.ca.monachi. Licet lex certo casu disponat q̄ liceat exire.requiriť tñ licentia superioris per alia iura.que in egressa licentiaz talē requirūt fm Bom̄

Tertia ? Ut quis possit intrare clausuram monialiū ex causa iusta.aut si monialis exire possit.debz specialiter a superiore l̄īa esse petita et obtenta. Probať hic fm Arch̄.et Jo.an. Nec hoc casu abbatissa potest licentiam hanc dare.quia ipsa ad clausuram artatur ergo contra eam non habet facere.fz Jo.mo. Jlle igiť superior potest eam dare qui clausuram habet facere vt ℣.eo.℣.qm̄ p̄o hoc.c.preterea.de offi. dele. Et talis debet esse approbat⁹ ab ep̄o.vt in ca. qui religiosis. xviij.q.ij.

Altima ? Tot moniales in monasterio non mendicantiū debent recipi quot possunt absq̄ penuria de bonis monasterij sustentari. Probatur hic in.℣ sane. Nec valz receptio vltra facta vt in eo.℣. Et sic potest papa irritare votum in religione emissum.quod verū quando prohibitio votū p̄cessit.vide in.c.cuz ad monasteriū.in fi.de sta.mo. Et patet hic quasdam etiaz esse moniales mēdicantes.contra Guil.de mon.laud. in cle.i.de regula. et de hoc ibi Fran. qui dicit q̄ bene possunt esse moniales que habent regulam mendicantium vtb.nō tñ debēt mēdicare. vt voluit Guil. Et quō hic text.loquiť de penuria.nō de commoditate. vide b in glo. Et fm Bom̄ facit hic ℣.q̄ questione Jo.de deo li.iij.q.x. vbi tenuit q̄ si monasterium sit institutū.solū ad recipiendū meretrices penitentes nō tenet receptio virginis dicentis se meretricem.nec posset ibi saluari fraude durante.qua reuelata debz expelli.al leg.c.cum dilecti.de elec. Jtē quia mēbri non debuit etiam humilitatis cā. xxij.q.ij.cū humilitatis.ꝛ facit hic textus quia si per tales occupēntur loca monasterij ad numerum quo plures non possent sustētari sine penuria.auferetur ingrediendi facultas meretri

cibus penitentibus cum ipsaruꝫ recep
tio non teneret vt hic patꝫ.facit op
time cle.quia contingit in versi. cum
tamen de religi.dom. dicit tamē sem
per verba instōnis pōderanda c.poꝛ
ro de priuile. cum concoꝛ.

Aerū cum abbatissa aut prioꝛissa ꝓ feudo sui mo
nasterij.alicui domino temporali ho
magium aut fidelitatem debet presta
re.si id ꝓ procuratoꝛem non potest fa
cere cū honesta et decenti familia po
test exire.et iurare.ac cito sine dilatio
ne qualibet debet ad monasteriuꝫ su
um redire.Obsecratur tamen dñs pa
pa dños tēporales.ac eos obtempe
rare nolentes per cen.ec.ab eoꝝ ordi
narijs vult compelli.vt in suis curijs
admittant abbatissas. prioꝛissas. ac
moniales.monasterioꝝ suoꝝ ne
gocia gerentes.per procuratoꝛes liti
gare.Et idem iniungit epīs ꝛ quibus
cunqꝫ alijs prelatis.Et quia paruꝫ ē
iura condere nisi sit qui ea executōni
demandet. precipit papa omnib⁹ oꝛ
dinarijs locoꝝ vt in monasterijs sibi
subiectis auctoꝛitate ordiaria proui
deant de clausura monasterioꝝ mo
nialium predicta. In monasterijs āt
exemptis suoꝝ locoꝝ. prouideāt
de clausura auctoꝛitate aplica.nec ꝓ
pterea in alijs casibus ī exemptos iu
risdictio est tradita Hoc dicit vsqꝫ in
finem

Prima con. Possunt
persone
ecclesiastice etiam mulieres.tempoꝛa
le feudum a dño seculari tenere. quo
casu et ipsi homagium tenentur psta
re. Probatur hic in princi. nec alias
possunt psone ecclesiastice laico fide
litatem iurare.c. nimis. supꝛa de iure
iurand. Et de forma huius homagij
vide in.ca.de forma.xxij.q.v.ꝛ in cle.
Romani.de iureiuran.ꝛ dicitur alio
nomine homagiuꝫ.vt in cle. pastoꝛa
lis.de re iudi.in glo.verbi homoqꝫ le
gius. Et proprie pstatur pro tempo
ralibus tm̄ Juramentū aūt fidelitatꝫ.
prestatur etiam pro spiritualib⁹.c.an
tiqua.de priuileg. Et per hoc soluit
contrarium.de.c.fi.supꝛa de reg. iur.

Scdā . Moniales ꝓ homa
gio prestādo debēt
procuratoꝛes mittere. aut si id effice
nequeant cum decēti comitiua exire.
Probatur hic in eodem pnc. Et dñi
tempoꝛales monentur admittere eo
rū procuratoꝛes. Et si in litigijs eos
nolint admittere. possūt ordinarij lo
coꝝ eos ad hoc compellere vt hic in
fi.poꝛro. Cum qua autez societate de
bent moniales exire.vide hic in glo.
verbi societate. Et dicit Arch.etiam
q⁹ poterint secum habere patrem suū
spiritualem aut abbatez de quo ī ca.
in decima.xvviij.q.ij.

Altima có. Ordinarij
locoꝝ in
monialium monasterijs sibi subiect.
auctoꝛitate propꝛia. in exemptis au
ctoꝛitate apostolica prouidere habēt
de clausura. Probatur hic in fi. nec
possunt prescribere contra hanc con
stitutionem quia mādatur eis obser
uatio eius in virtute sancte obediētie
fm Arch.et sic non valz consuetudo
contraria.c.i.sup̄ eo.li.de consuet. Et
patent ex tex.tres status monialium.
Quedam sunt immediate subiecte se
di apostolice.quedā subiecte sunt di
ocesanis.quedam exempte sunt a iu
risdictione diocesani. Subsunt tamē
suis prelatis inferioꝛibus exemptis
puta abbatibus vt in Cistercienſ.de

quo glo. in verbo alia. in cle. ij. eo. tit. vbi de hoc p Guil. et Panorm.

De religiosis domibus.

Eligionū

diuersitatem Concilium (ne confusionez induceret) prohibuit qa tamen postea multiplicatōnem illarum. per importunitatem quorundam precum extortam ac presumptuosam aliox temeritatez repetita vice prohibuit papa p hanc constitutionem. ne aliquis de cetero nouū ordinem aut religionez inueniat. aut habitum noue religionis assumat. et omnes mendicantiū ordines post dictum Concilium creatos per papam non approbatos reuocat Cōfirmatos autē per papam post Concilū mendicantes ita vult permanē. vt non possint aliquam de nouo ad professionem recipere. nec domū aut locum adquirere aut alienare sine speciali licentia sedis aplice. nec extraneis predicare. confessiones eorum audire. aut eos ad sepulturam admittē. et contra factum non tenet. et contra faciens sententiā excōicationis incurrit. Non vult tamen hanc constitutionem papa ad ordines Predicatox Minox. Heremitarū sancti Augustini. ac Carmelitarū extēdere. sed illos vult permanere. Vult etiam q existētes de ordinibus reuocatis singulariter possint ad ordines alios transire. non autem collegialiter sine licentia se. ap. Hoc dicit vsq in fi.

Prima ℣. Sine licentia pape non pōt aliquis nouam religionem inuenire aut habituz noue religionis assumē. Probatur hic in prin. et in. c. fi. supē. vbi idem fuit statutum quod hic ē repetitū. Nec in hoc est superfluitas qa illud ius antiquū non fuit receptum. sen obseruatum vt hic in prin. patet. Et qualiter istud de habitu sit intelligendum. vide hic in glo. verbi habituz. que vult q siquis singulariter in domo sua vellet nouū habitū induē. hoc posset. vt in ca. parsimoniam. xlii dist. Sed q quis nouā congregationem faceret et assumeret habitum diuersum ab alijs. z pinnem inter se. illud est illicitum et phibitum. ita vult hec gl. notabilis. contrariū facientes sunt excōicati. vt j. eo. c. et in cle. i. e. ti.

Secda ℣. Reuocantur omes ordines mēdicātes post. c. fi. supra eo. ti. inuenti. si per papam nō reperiantur approbati. Probatur hic in vers. cunctas. Et fm Archid. includuntur etiam monasteria feminarum ordinis mendicantium. quia lex indistincte loquitur. z masculinum concipit femininum. et sequit Jo. an. Et qui dicantur mendicātes patet ex tex. qui vult q ex regula aut constitutionibus regule illud cognosci debet quia si alteruz prohibeat habere reddit? aut possessiones vsq ad congruam sustentatōnem dicuñ mēdicantes. Et dicitur mēdicus fm Joan. a mene id est defectus. et dico cis. quia semper defectum suum dicit. et semper petit. licet non semper accipit

Altima ℣. Mendicantes ordines p papam approbatos tolerat modo b ex

preſto. Predicatorib⁹ autez 7 mínoríbus ſimpliciter approbatis. Auguſtínenſes 7 Carmelitas vult permanere in ſtatu ſolido. Probat hic in §. cõfirmatos. et ſequẽ. vſq; in fi. Et patet ex tex. vnus mod⁹ deſtruẽdi collegiũ. vt cũ non pñt aliquẽ de nouo recipe vt ſic deficiant in ſe ipſos vt h̃ pz. Quid ſi iſte contra pḣibitionẽ pape quẽ recipiant ad pfeſſionẽ. an ſit obligatus ſaltem religioni in genere. Vide hic ī glo. verbi receptio. que ſentit q; ſi taľ pfitens intẽdebat ſe obligare religioni in ſpecie quam ingreſſus eſt. 7 ſic nec obligaťr religioni ī genere. alꝫ ſic. Et de hoc ſtandũ erit iuramento ſuo vt dicit Guil. vel ſtaťr ei ſine iuramento in foro ꝓſcientie. de quo p Bom̃ ī .c. ꝓſtitutionẽ. ſup̃ eo. de regul. Et facẽ q; pfeſſus ordíni mendicantiuz infra annũ non ſit obligatus etiã religioni in genere ſi intendebat ſe obligare in ſpecie. de quo per Bom̃ in loco alleg Ad quẽ aũt ptinere debent bona collegij deſtructi. patet hic quia non diuidunť inter ſingulos. ſed diſpõní ſepo. reſeruanť in pios vſus p locoz̃ ordinarios. aut eos quibus papa id cõmiſerit quertenda. et in hoc facit h̃ decret. ad hunc titulum

De capellis monachozum Reſbyteri

ad curam populi p monachos preſentati. 7 ab ipſis inſtituti ſũt perpetui. nec poſſunt ꝓtraria nõ obſtãte cõſuetudine aut ſtatuto. ab hmõi eccleſijs ab alio q̃ epo 7 ex cauſa rationabili remoueri. Hoc dicit.

Extenelicit̃ talis pclusio Inſtituti p epm ad curã populi debent eſſe ppetui. Probatur hic et glo. iiij. hic alle. Quod verũ etiam in inſtitutis in eccleſijs mõchoz̃. Facit. c. i. ſup̃ e. Nec pdeſt cõſuetudo aut ſtatutũ ꝓtrariũ. ſecus ī pviłegio q; religioſi habentes pviłegiuz q; inſtituti ī ſuis eccleſijs remoueri poſſẽt eo adhuc poſſent vti. put habent bumiliati ſm glo. 7 etiã Premonſtratenſ̃ ſm doct. Et licet tex. h̃ loquit̃ qñ tm̃ pñtatio ptinet ad monachos. et inſtitutio ad epos. poteſt tm̃ etiaz habere locũ. qñ eccleſia pleno iure ſpectat ad monachos. vt cũ monachi habẽt inſtituere quo ad titulũ. ſed eps quo ad curã ꝑpt. quo caſu eps hz examinare inſtitutũ p mõchos ſibi pñtatum. ad curã ꝑpt inſtituendũ an ſit ſufficiens. .c. veniens. ſ. de ver. ſig. p Inno. Si aũt eccã ptinet ad mẽſam abbatis aut cõuentus. nõ hz locũ hic tex. q; tunc p̃t tpalis vicari⁹ ibi poní. et ad libitum remoueri. de quo glo. in cle. frequẽs. de exceſſ. pl. et cle. q; regulares. de ſup. negl. pla. Itẽ pcedit h̃ tex. etiãſi ad p̃ſentationẽ abbatis de pſenſu puent⁹ ſui put fieri dz de iure cõi. niſi aliud pſuetudo habeat vt h̃ in glo. ij. p epm mõch⁹ fit ad eccãz inſtitut⁹ vt poſtea ad petitionẽ abbatis nõ poſſit remoueri p tex h̃. q; indiſtincte loquit̃. nec diſtinguit int̃ religioſũ inſtitutũ aut ſecularẽ. Sp enī illi⁹ eſt deſtituẽ cui⁹ eſt inſtituẽ. lz Joh. de deo. li. i. q. xxvij. tenuit ꝓriũ. Et ad quẽ de iure cõi ſpectat inſtituẽ. vide h̃ p Arch̃.

De iurepatronatus.

I laicus

Jus patronatus. quod habet in ecclesia dat ecclesie. aut alicui loco religioso. etiam sine cōsensu episcopi. valet donatio. iuri tamen episcopi non preiudicat in aliquo. Et licet laic⁹ patronus ad pñtandū habeat tps solū quadrimestre. ecclesia tñ aut mōsterium ex donatōe laici habens hoc ius poterit infra tps semestre p̄sentare. et omnino quo ad pñtationē tanq̄ patronus ecc̄asticus dz reputari. hoc ꝺ

Prima ꝯ Si laicus hns ius patronat⁹ in aliqua ecc̄a. illud ecclesie vel loco religioso donauerit. etiam sine p̄sensu epi donatio est valida. P̄obat h in prin. Et ratio dubitandi patz hic ex glo. verbi censenda. Rō decidēdi ptz hic in glo. verbi alteri. et facit. c. illud sup eo. ti. Si aūt donatio fieret laico necessari⁹ esset p̄sensus epi. a ꝓtrario hui⁹ tex. Et idem si fieret clerico iure suo p̄prio aut p̄imoniali quia tūc pōt ad laicos heredes transire p̄ successionē. vt in. c. filijs. et. c. consideranduz. xvi. q. vij. Et est rō. quia non ē recedenduz a iure antiquo nisi quaten⁹ reperit concessum. Cū igit hic expressū sit de loco ecc̄iastico aut religioso tm̄. Jgit non debem⁹ illud extendere fm Jmo. de quo p̄ gl. fi. in. c. illud. s. e. et Jo. an. et doct. Et quid si ecclesie in qua laicus hz pñtare donat ius p̄sentandi. vide hic in glo. ij. Et quid si sit datū epo. Dic q̄ tunc sine pñtatione debet instituē nisi habeat compatronū quia tunc aliter pñtat ꝛ ipe instituit fm Jo. an. in. c. significasti. s. e.

Secda ꝯ Si in ecclesiam ius patronatus transferat donatione laici. sine p̄sensu epi. in nullo debz epo p̄iudiciū fieri P̄obatur hic in ꝟ p̄ fatā. alʒ si p̄sentiret. posset ei p̄iudicari vt pz hic in glo. v. Et patz hic vnus mod⁹ transferendi ius p̄onat⁹ videlz p̄ donationē. aliū habuim⁹. s. i p̄or. pc̄one. q̄ p̄ successionē. de alijs vide glo. in. c. pie mētis. xvi. q. vi. Et quō valet hec donatio facta ecc̄e. sine signo glebe aut alio vide in decis rote. eccli. in nouis et inci pit Jtē fuit dubitatū. Jtē an ius p̄onatus transit cū vniuersitate eo exp̄sso vt si vendat castrū cū oībus iurib⁹ et honorib⁹. et etiā iure p̄onat⁹. vide hic late p̄ Jo. an. qui dat p̄silū q̄ nō fiat expressio iuris p̄onatus ꝛc

Altima ꝯ Laicus ad pñtanduz habet quadrimestre tps. ecc̄a vō semestre. hz a laico adquisiuit ius p̄onatus P̄obat. hic in ꝟ fi. Et sic fallit hec regula Qui in ius. ff. e. li. de reg. iu. cui⁹ rōnez dat hic glo. penū. Et licet olim ita expresse non erat istud statutuz aliquo iure vt hic dicit glo. verbi quadrimestre. tñ satis fuit expressum in. c. cuz p̄pter. s. e. vbi tex. loquit de laicis. ꝛ dicit de quattuor mēsibus. De clericis satis expressū fuit in. c. ij. sup̄. de suppl. negl. p̄la. quod dat sex menses. Et q̄re minus temp⁹ dat laicis ad pñtandū q̄ clericis. vide per glo. in. c. cuz vos. supra de off. ord. Et aduerte q̄ etiam vltimo die temporis quadrimestris admittit laicus p̄sentans fm Joh. an. in alle. c. cū vos. et Bom hic p̄ ter. hic. qui dat sibi temp⁹ quadrimestre. facit glo. fi. in. c. si electio. supra eo. li. de elect. licet Pau. in cle. ij. eo. tit. tenuit contra ꝛ male. non sufficeret tamen si infra tempus eligeret p̄sentanduz nisi etiaz actualiter p̄sentet per hūc tex. de quo in. c. fi. supra eo⁹ ti. Quid autem de clerico qui habet p̄sentare ratōne patrimonij sui. an debz hīe tps semestre tanq̄ p̄onus ecc̄asticus Dic q̄ nō. hz habebit tempus quadri-

mestre.et ꝑ omnia censeꝫ vt patron⁹ laicus.c.cū dilectus.supꝫ eo. Secus si rōne ecclesie habeat pñtare tunc ꝓce dit hic text. Nota hic gl. in verbo semestre in hoc q excōicatus, pōt do nare et cedere actiones suas alteri.et potest cessionarius statim agē etiam excōicato manente.quod tenet hec gl 7 Arch.in.c.pia.supra eo.li.de excep.

De censibus exactionibus et procurationibus.

Romana ec-

clesia statuit q archiepūs volēs visitare suam prouintiam hunc moduz obseruet vt ꝑ us visitet suum Caplm.ciuitatem ac dioceſim plene.tam quo ad clericos q laicos.deinde ad totam prouintiā seu eius partem visitandā poterit declinare.et ciuitates ac dioceses suffraganeos et eoꝝ ſabditos. ecclesias et monasteria. ac loca pia libere visitare.ac procurationē a visitatis recipere. Hoc dicit vsqꝫ ad ℣ exquo tamē

Prima con- ſcop⁹ volens visitare suam prouintiā hūc obseruabit ordinē q ꝑmo visitet Caplz ciuitatē et dioceſim ſuā plene.debinc poterit visitare prouintiā in toto vel in parte. Probat hic ordo in prin. et est hic ordo substantialis ſm Jo.mō ita q eo omisso processus est nullus. alt.c.cū dilecta.supꝫ.de ℟pt.et .l.prolatam.C.de sent.et interl.oīm iuꝺ. Ubi aſit ordo nō est substantialis. etiā eo omisso tenet processus.sed potest appellari.c.i.de resti.spo. Primo igit visitabit Caplm qꝺ cū eo facit idē corpus.c.nouit.de his q fi.a ꝑ. Et rōnez dat ꝫ gl.vbi pri⁹.debinc ciuitatem et dioc.q differūt.c.radulph⁹.s. de ℟pt et de hoc supꝫ e.cū venerabilis.sup gl. .i.et visitabit tā maiores q minores eccīas etiā nō curatas.et facit.¶. sane. ¶.e. Itē et laicos visitabit q tñ nō solu unt.ꝓcurationes ſm glo.ꝫ in vb.laicos. 7 sic seruat de ꝓsuetudīe ꝫ Domī et ꝓcor.cū gl. Host. Jo.mo. et Inno. Arch tñ tz q etiā laici tenent solueꝫ ꝓcurationes.alt.c.cauēdū.x.q.iij. 7 ibi nōt Hugut.q eps vno die erit cū clericis.alia cū laicis.et sic sentit q laici etiā ꝓcurāt.et hec opi.de iure ē vera. Iz gl.seruāda sit in practica ꝫ Jmo.ꝫ

Scdā ℣ Si archieps visitās nō pt ꝓticularie ad quēlibz locū accedē ad vnū locū congruū et vicinuz pt cpm vocare. Probat ꝫ in vſ.etsi ꝓmode.et impedientes nūcios suos pt archieps punire.c.rō na.¶.de pe. Et loc⁹ dī ꝓgru⁹ q ē honestus ſm glo.ꝫ in vb.ꝓgruū. Et dic q erit etiā sufficiēs ad oēs recipiendos ſm Jo.an. Nec ē pcise determinatū de loco.iō sufficit q sit ꝓgru⁹.facit.c. statuimus.ij.supꝫ e.li.de off.dele.

Tertia ℣ 7 ſi. Archieps suadiocl. plene visitā pt ꝓtinuare visitatōnē suā ī sua ꝓvintia. Facit ꝫ in ℣ deinde.pri⁹ q nō pt ꝓvintiā visitare.qꝺ vez nisi aliud obtinet de ſpēali ꝓsuetudīe. Probat in.c. romana.supꝫ e.li.de offi.ordō. Etsi hoc casu in visitando ꝓcurrūt archieps 7 eps debēt siſ admitti cuz id nō sit ī iure ꝓhibitū. Etsi discordāt ī ſnia valz ſnia ꝑ reo.arg.c.ex lris.de ꝓba. Si tñ eccā nō pt ꝓcurare vtrūq, ꝑmus est admittendus.c.ꝓposuisti.de for. com.

Etsi nō apparet quis fuit primus admittere archiepus tanq̄ spēalit hoc casu priuilegiatus. de quo p Jo. an. ī .c. cum ex officij. supp de prescript. sup glo. penul. Ubi aūt eps pcurrit cuz p lato sibi subiecto. est pferend⁹ eps. nisi psuetudo obstaret fz Arch. alle. nō. Jnno. in. c. in lateraneñ. supp de pben. Et aduerte q archiepus dicit visitare etiamsi vadat cā psignādi pueros. vel consecrandi ecclesias. vt in. c. i. supp de rel. do. seu p quocūq alio cōmuni negocio. qđ multos tangit. argu. c. relatū. x. q. iij. Jdem qñ id facit p salute aiaz seu cultu diuino ampliando. seu p statu ecclesie in melī reformando. vt. x. q. i. placuit. Secꝰ si vadit p causis expediendis fm Jnno. 7 doc. Et spectat ad officiū visitatoris pmo discutere statum clericoz. qualit baptismū et alia sacra administrent. et qualiter se habeāt in ecclesia et vita. Etsi omnia recte inueniat deo gras agat. Si āt aliter inueniat ignaros instruat. et hec nocte qua venit expediat. sequēti die de mane plebi vocate debz predicare verbū dei in docendo fidē et q mortalia vitent. 7 se continue in bonis operib⁹ exerceāt. x. q. i. placuit. ℣. sane. fz Host. Et sic de illa ecclesia ad aliā pficiscat. Et Host. in sūma ō off. oz. ℣. penū. videt velle q post prandium. de illa ecclesia ibit ad aliam. et visitabit aliaz. et ibi de sero pcurabitur. Sed qualitercūq̄ summam⁹ modū eundi pcuratio debet esse vnius diei. vt. x. q. iij. inter cetera. et tm̄ in victualibus debet hec pcuratio solui. vt ℣. eo. ℣. sane. de quo ibi latius

Ex quo tamen eps incepit visitare aliquā prouintie sue dioceſim. transiens ad aliaz. nō pt redire ad primā. nisi omnes alie dioceses ipsius prouintie. et sua in toto vel in pte quas secure pt visitare. sint visitate. nisi a diocesano loci ex causa eēt requisitus ad reiterāduz in aliquo loco visitationē. vel nisi oēs. aut maior pars eoꝝ prouintie ad id suum prestiterit psensum. Jtē pacta visitatione totius prouintie. reiterare non pt archieps eandē visitationē. nisi prius ī scriptis suffraganeoꝝ suoꝝ requisierit psiliū. et eam fieri debere p ipsuz. corā eis sit diffinitū. Quib⁹ sic factis pt visitationē iterare fm ordinez supp positū. incipiet tñ sp ab illis eccleſijs 7 personis. que prius nō fuerūt visitate. nisi ī alijs visitatio sit magis necessaria Hoc dicit vsq̄ ad ℣. sane.

Prima ? Archieps post visitationez inceptam in vna dioc. licet in totū eam non visitauit. tñ eam exeundo redire ad ipam se impedit. Probat hic. Et intellige nisi cū limitationib⁹ in tex. positis. Rō pclusionis fuit fm Fran. ne illa dioceſis graueť ex illa iterata visitatione. Jtem et scđo ne visitatio aliarum dioceſiū negligat. Quid ergo si non expedita visitatione ex cā intrat aliam dioceſim. an potest redire ad p̄mam? Dic q sic fm Host. et Jo. an.

Scda et vltima pclusio Licz prima visitatio p̄uintie sit libera. nō tñ scđa. fz intervenire debent hic expressa. Probat hec cōclusio hic iuncto ṗn. huj⁹. c. Et q̄re ista difficultas requirit ī scđa visitatione prouintie. Dicit Host. q ideo vt archieps non sit negligens puocare consiliū puintiale q sine eo defacili consiliū suffraganeoꝝ habere neqt si tñ alias pñt hī sufficit. Ex q̄ patet q q actū cū pfilio alioꝝ facere debet consiliū ab eis simul pgregatis requirere debet. qđ nō. Jn hoc casu stabit

dicto ipsius archiepi si dixerit visitationē oportunā ſm doc. Et practicā pnunciandi vide ħ in gl. ꝟbi diffinitione. Et casus quib⁹ scriptura ē necessaria. vide ħ in glo. ꝟbi in scriptis que est nōbilis. ⁊ ad eā ſp fit remissio

Sane archiepi scopus visitās dz ꝓponere verbū dei. inqrere de vita et ꝓuersatione mīstrorū in ecclesijs. et alijs locis visitatis. ac alijs ad officiū suuz spectātib⁹ sine exactione iuramēti. infamatos denūciabit ordinarijs. vt ꝓ eos inqrāt. notoria āt crimina pena debita puniat

Prima ꝯ. Debet archiepiscop⁹ visitando verbū dei ꝓponē. et de vita mīstrorū ac ꝑtinentib⁹ ad diuinū officiū sine iuramenti exactione inqrere. Probaſ ħ. Debet igit visitator esse instructus in scīa. Tñ ſm doct. etiā ꝑt ꝑ aliū ꝓiudicare. vt in. c. inter cetera. s. de offi. or. Et nō ħ q in hac generali visitatione nō exigit iuramentū. quia ipsa est ꝓparatoria ad specialez. de q dic vt hic in gl. ꝟbi coactione. ⁊ ī spe. ti. de inquisitore. §. qnto. ꝟsic. vt āt. Si speciali aūt ꝑt exigi iuramentū ⁊ forma ꝓcedēdi in generali inqsitione ponit Arch. in. c. q plerīq. s. eo. li. de off ordiī

Ultima ꝯ. Archiepus ꝓt negligentiam suffraganeoꝝ punit notoria crimina eorundē subditoꝝ. Probaſ ħ in §. notoria. et intellige sine ordine iuris. qa in his ordo est non seruare ordinē. c. qm̄. de fil. ꝓsb. ⁊. c. ad nrām. iij. de iure iurā. Et sic hic est casus in q archiepus iurisdictionē hz in subditos suffragānei. Alij habent in. c. pastoralis. s. de off. ordi. per glo.

Procurationes moderatas ī victualib⁹ tm̄ recipe ꝑt visitator non in pecunia. nec ipse nec aliquis de sua familia pretextu cuiuscunq officij aut ꝓsuetudinis recipiat aut munus aliqd etiam sponte oblatū. alioqn maledictiōis penā incurrit a qua nisi duplū restituat liberari nequit. Et hāc formā visitādi vult etiā in alijs ordinarijs visitatorib⁹ obseruari. saluis ꝓstōnib⁹ et ꝓsuetudinib⁹ regulariū approbatis Hoc dicit vsq in finem

Prima ꝯ. Visitanti solnē da est ꝓcuratō moderata in victualib⁹. et non in pecunia. Probaſ hic et in. c. j. pr. Et appellatione victus ꝓtinet esus. pot⁹ vestis. hospiciuz. stramenta. et oīa ad viuendū necessaria. l. victus. ff. de v. sig. l legatis. ff. de ali. le. Hec vident hec remissa si de alimētis transactū fuerit nisi specificent. l. cum hi. §. eum qui. ff. de transact. Debet tñ cauere visitator ne vltra grauitates grauet ecclesias. c. cum apls. et. c. sopite. sup eoz. ti.

Secda ꝯ. Nō potest visitator aut existētes de sua familia exigere pecuniā. aut etiā spōte oblatuz munus recipere sub maledictionis pena. Probaſ hic iuncto §. caueat. Nec excusat consuetudo ꝓtraria. q censetur irrationabilis. exquo est per sedem aplicaz reprobata. per ca. quis nesciat. xi. dist. et ca. i. et. ij. xij. dis ideo prescribi non potest. c. fi. de ꝓsue nullū igit donuz recipiet. Unde periculum est recipere victualia portāda licet comedenda quantacunq recipere non sit peccatū. licet exigere posset esse peccatum ſm Jo. an. et Bon̄. ne hoc modo fiat fraus huic ꝓstitutōni Et q̄uis ratione visitationis aut of

ficij familiares etiaz nihil possunt re cipere.tñ si clericus facit litteras pro labore potest aliquid habere.xij.q.ij. charitatez.nisi de publico haberet sa lariū ſm Jo.mo.Jo.an. et Bom̃

Ultima con Predicta forma vi sitationis debet seruari in epis7 alijs inferioꝛib⁹ prelatis.regulariū consue tudinibus exceptis. Probaꝫ hic in.ff. fi.Et intellige de forma tradita a.ff.sa ne vsqz in finē. non de forma tradita in pri.tex.ſm Bom̃.Jn delegatis dic formā mādati obseruandā. c.cuz dile cta.de.&p.Jn legatis etiā forma ē ser uanda.Jta determinat hic Jmol.qa ordinarij sunt.licet Jo.mo.et Hosti. tenuerūt ꝯ

xigit peruer sorum audacia. vt nō solū contenti iuris prohibitio ne delinquentibus etiam imponatur pena Quia igiꝫ constitutio.s.prima prohibens procurationē non recipi nisi a locis visitat].nec ab ill' recipi p curationē in pecunia.aut etiaz recipe aliq̄ munera.nō fuit bene obseruata. Jdeo papa adiuuare volens eam pe na.statuit q ratione pcurationis exi gentes aut recipientes pecuniam.aut munera a visitatis.aut aliquid ratiōe pcurationis exigētes a nō visitatis. tenenꝫ restituere dupluz recepti:eccle sie.q̄ id soluit infra mensem.alias ela pso eo tpe Archiepi. Patriarche. et epi ab ingressu ecce. Jnferiores vero plati ab officio 7 beneficio sunt suspē si.donec de duplo ecclesijs grauatis plenarie satiffecerint.nec valz hoc ca su remissio. Hoc dicit.

Ex tex elicit talis cōclo Nomine pcurationis nō licet exigere munera aut pecuniā.nec a non visitatis licitū est recipe pcura tionem.contra faciens incurrit pena hic positam. Probaꝫ h.et sup̃.c.pri. Et quod dicit hic de pecunia est ve rum etiā pro ferraturis aut vecturis equoꝝ ſm doc.et probat.c. sup̃.pri. dum dicit in victualib⁹ tm̃.Glo.tam̃ hic in verbo pecuniā tenuit contra 7 errauit ſm Jo.an.Limita tñ hoc ho die vt in.c.j.prox.quia a volentib⁹ li cet recipere pcurationē i pecunia vt ibi.Jtez quod dictū est q non visita ti non tenenꝫ ad procurationē. dic ve rū ad eam.que debetur rōne visitatō nis. Nam etiam alia de causa debeꝫ procuratio ad quā tenenꝫ vt hic i gl. verbi visitationis. et pene patent ex tex.quia recipientes aliqd contra cō stitutionē istā tenenꝫ ad restitutionez istam.nec valet remissio.pcoz.cle. no lentes.in fi.de here.et.c.statutū.ff.siqd sūt.sup̃ eo.li.de &pt. Jtem et alia pe na imponiꝫ ſm diuersitatē status de linquentis vt patet hic in tex. Et de effectu harū penarū dic vt in glo.

Elicis recoz dationis Gregorius deci mus statuit in.c.sup̃ proꝝ. q ratione visitationis a visitatis nō possit pecunia exigi.aut etiaz a volē tibus recipi.Et quia ex hoc taz per sonis visitātib⁹ q̄ locis visitatis plu ra oriunꝫ incōmoda.Statuit hic pa pa q a volentibus rectoꝝib⁹ eccleſia rū.et locoꝝ visitatoꝝ.possit a visita toꝝib⁹ recipi pecunia pro sumptibus faciendis tempoꝛe visitationis.ita ta men q vna die nō recipiaꝫ plus q̄ p curatio vna.siue visitenꝫ vnus locus siue plura. Alia in.c.sup̃ proxino, sta tuta vult papa manere salua.hoc ꝺ.

Prima con Quāuis p visitato

rem ab ipsis visitatis inuitis nō pōt pecunia exigi. tm̄ a volentib⁹ pōt procuratio in pecunia recipi. Probatur hic in tex. iuncto. c. supᵭ. proxi. ⁊ ita etiam fuit iure antiquo. quare dicit gl. verbi concedimus ꝙ ☉ revolavit ad ♈. id est extremitas ad principiuz vt dicitur in. ca. ab exordio. xxxv. distin. Corrigitur ergo in hoc. c. supra ꝓxi. et. c. i. ℣ procurationes. supra. e. ⁊ hoc ratione incommodi quod sequebat. de quo hic in gl. verbi dispendia. Recipi autem debet pecunia tm̄ pro sūptibus moderatis et nō taxari ad tantam quantitatem vt aliquid superſit vt hic probatur Et appellatione pecunie in proposito venit non solū pecunia numerata sed etiam arida et liquida consistentia in mensura certa. vt i pullis. vino. ⁊c. dūmodo moderamen seruetur. de quo hic tex. facit ꝙa quicquid habēt hoīes dicit pecunia. .i. q. iij. c. totum. vbi de hoc. et. l. ij. C. de consti. pe. ſm Jo. an. Hodie autez taxata est quantitas ſm qualitatē diuersarum regionum. et cōditionē personarum per constitutionez Benedicti. que incipit Vas electionis ſm Jo and. et Bom̄.

Ultima ꝯ Visitans etiaz plura loca vna die. vltra vnam procurationez nō debet recipere. Probat hic in ℣ adijcientes. Et sic vnius diei vna erit procuratio. c. inter cetera. x. q. iij. Ratō ꝙ visitatio est principale. et procuratō accessoriū. ergo vnius diei visitationi non debet accedere pluriū procuratio. ſm Jo. mo. et Jo. an. An ergo debet ieiunare eps aut semel tm̄ comedere? Jo. an. in. c. procurationes. supᵭ eo. tit. dicit ꝙ non. ꝙ mens constitutionis est ꝙ tantuz recipiat ꝙ tota die sufficiat puta decem aut tres flor. ſm exigentiam personaꝝ. Absurdū enim esset ꝙ in omnibus ecclesijs visitatis vno die reciperet. quia tunc accessorium esset maius ꝙ principale. contra regulam accessoriū. ſ. de reg. iur. Et scias ꝙ quelibet ecclesia per se sufficiens tenet procurationē impēdere superiori visitāti Sed si ecca per se nō sufficit debent plures in vnū coniungi ſm Panor. in alleg. c. procuratōes Qui etiam dicit ꝙ epⁱ non debz cessante causa vltra vnam diem trahere moram in vna ecclesia. vt in ca. inter cetera. x. q. iij. Si aūt ecclesia non potest vno die expediri. potest ibidē morari pluribus diebus. ꝙ etiam statim redire possit. probatur ī. c. placuit. x. .q. i. et ca. non semel. xvi. q. i. de quo in .c. cum apl's. supᵭ eo. ti. et. c. i. supra eod̄ ti. et libᵭ.

Quanquam exactiōes pedagioꝝ vtro ꝙ iure sint regulariter prohibite. tamen magis prohibent exigi ab ecclesijs ⁊ personis ecc̄asticis. ac rebus earū. que a secularium personaruz exactionibus immunes sunt et exempte diuino et humano iure. Unde districte inhibet papa. vt non obstante consuetudīe contraria. nullū collegiū aut vniuersitas aut singularis ꝑsona ab ecclesijs aut personis ecclesiasticis pro ipis personis aut rebus earū ꝗs secuz deferunt. non causa negociationis. exigat aut extorqueat per se aut per aliuz pedagia aut guidagia Singulares personas contrafacientes excōicat Si autē collegium aut vniuersitas contrarium fecerit. locum illum interdicit. nec ab hmōi sententijs debent liberari. nisi exacta restituāt ple-

narie.et satisfecerint de transgressione Hoc dicit.

Pri. Quamuis pedagia et guidagia regulariter sint vtroq; iure prohibita. iure tamē diuino et humano ecclesijs et clericis cum suis rebus super eis non soluendis est immunitas concessa. Probat hic in tex. Sunt autē pedagia exactiones que dantur a transeuntib⁹ in locis constitutis a principe ꝗa solū pn̄ceps habet ptātem imponendi ea. vt in.c.innouam⁹.s.eoɔ.et.l.i.ij.et.iij.C. no.vect.imp.nō poss. Etsi inferiores ea imponant carebunt cōione ecclesiastica.donec cessauerint. vt i.c.siquis romipetas.xxiij.q.iij. Guidagia aūt dant pro ducatu per terram alicuius vt securus vadat fm glo.in.c.super q̄busdam.s.de ver.sig. Et quia hec sūt regulariter prohibita. ido dicens ea sibi debere.habz ea probare fz Bom̄ Et quō iure diuino priuilegium immunitatis est clericis concessum ostēdit hic glo.verbi diuino ad quam solet fieri remissio. Et facē ꝓ dictis Bomi.in.c.ij.s.de ma.et obe. Hanc autē immunitatē non habent clerici in rebus quas secum deferūt causa negociationis per tex.hic a contrario. et tenet glo in clem.pūti.j.eo.ti.q̄ de eis tenent̄ soluere pedagia. Nec ob.c.fi.supra de vi.et ho.cle. vbi videt ꝓ anteq̄ clerici negociatores perdant priuilegiū in rebus suis requirat̄ trina monitio. quia illud verum est ad perdendum priuilegiū immunitatis in oīnibus rebus fm Bomi. ita loquitur cōtrarium Jn rebus autē quas deferūt aut deferri faciūt causa negociatiōis statim sine monitione perdunt priuilegiū. Jta loquit̄ hoc.c.et notat̄ i cle. pūti.eo.tit. Quid aūt si deferant clerici secum res ecclesie cā negociationis an etiam de illis debeant soluere gabellam tangit Panor.in.c.fi.de vit.et honest.cle. Et ibi refert Fre. de senis tenere conf.cc.ꝓ non.q̄ delictū persone non debet in damnū ecclesie redūdare. Nec ob.hic tex. q̄ loquit̄ in bonis clericoꝝ.non aūt in bonis ecclesiarū quod dicit semper nōndum. Ex quo sequit̄ ꝓ bona clericoꝝ et ecclesiarum non gaudent eodem priuilegio Quod est verū regulariter vt notat Panor.in.c.fi.supra de vi.et honest. cle.et dns An.in.c.fi diligenti. de prescrip.et plenius Panor. in repetitione .c.ecclesia sancte Marie.de consti.et facit gl.in.c.possessiones. xvi.q.iiij.que vult bona patrimonialia clericorū p̄scribi sic̄ bona laicoꝝ.non sic in rebus ecclesiarum p̄scribendis.vbi requirūtur.xl.anni.c.de quarta.de prescript. Jtem clericus lesus in p̄timonialib⁹ non potest restōnez in integrū petere sicut lesus in bonis ecclesie.sentit glo. in cle.vnica.de in integr.resti.et Spe in tit.de in integr.resti.§.sed qualiter. vers.sed nunquid. Fallit aūt hec regula in casibus in iure expressis in q̄b⁹ solū clerici gaudēt eodem priuilegio vt i exactionibus vt hic.et.c.quia nō nulli.j.eo.li.de immu.eccl. Maz de patrimonio non teneť clericus soluere alias exactiones.aut gabellas Et alios casus enumerat Spe. in ti. de cler coniug.§.i. Et licet glo.hic.et glo.in .c.fi.de vi.et ho.cle.et.c.ex litteris. de pigner.dant contrariā regulam.tam̄ nec regula.nec ratio placet Panor.in alleg.repe.c.ecclesia sancte Marie.ibi vide latius per eum

Ultima Faciētes cōn hanc ꝓstōnez tenent̄ exacta restituē.et incidūt i sen-

tentias censure.a quibus nō liberanť nisi facta restōne et satisfactione. ꝓbať hic in tex.et in cle.pñti.eo.tit.ij. in cle.que venit executive ad hanc ꝓstō nem iubeť hec pena publicari ꝑ prelatos eccās ꝓstito eis de transgressione. Soluens aūt nō ligať vt ibi. nec laici recipiētes si clerici sponte soluāt Facit verbū extorquēt aut exigūt in tex.positū. Ēpi aūt absoluunt ab his censuris ſm Archi.q papa sibi absolutionē nō reseruauit.c.nup.de sen.ex Qđ verū dummō p̄cedat restō plena ria et satisfactio de delicto vt hic ptz Et fiet talis restitutio clerico nō nomine ecclesie si exact⁹ soluit de bonis pr̄imonialib⁹.arg.c.sacerdotes.xij.q. .iij.Si āt soluit de rebus ecclesie tūc ecclesia aut clerico noīe ecc̄ie faciēda est restō per idem.c.sacerdotes.Et eodem mō dic de satisfactōne iniurie vt si ꝓcernat priuilegia eccās aut rerum ecc̄ie fiat ecc̄ie aut prelato noīe ecc̄ie vt in ca.siquis ꝓtumax.xvij.q.iij. alʒ fiat ꝓsone.per.c.parochianos.de sen excōmunicatī.

Erpetuo edicto declarat papa archiepiscopū posse libere ſz forma.c.i.sup̄ eo.ti.et li.suā prouintiā etiam suffraganeis nō negligentib⁹ visitare.visitatōez reiteraē.ac ꝓcuratōez a visitatis recipe. nō obstāte ꝓtraria ꝓsuetudine. Potest etiā archiepus vuz visitat.subditoꝝ suffraganei sui ꝓfessiones audire.ac eos absolueē et penitētiā salutarē imponē. Hoc dicit.

Prima ꝯ. Pōt archiepus prouintiā suā visitare.visitationē iterare.ac ꝓcuratiōnē a visitatis recipe.etiāsi suffraganei in visitando nō sūt negligētes. nō obstante ꝓtraria ꝓsuetudine. Probať h in tex.et illud importat hoc verbum libere.in tex.positū. Nō dať ergo archiepus ad visitandū in prouintia i defectū suffraganeoꝝ.aut in casu negligentie ꝓut olim tenuit Her.i.c.romana.sup̄ eo.et Jo.ix.q.iij.c.ij.et fuit tūc cōis opinio.ſz accumulatur visitatio sua visitationi ordinariorū.et sic pñt simul ꝓcurrē et ambo sunt admittēdi si visitati sufficiūt ambos procurare. alʒ quis eoꝝ debet pferri dixi.ī.eod .c.i.Et nō q ꝓsuetudo nō potest visitationē.iterationē.aut ꝓcurationem impedire.vt hic iuncta glo. Similiť nec pactū ſm Inno.q istud ius ē publicū auctoritate et vtilitate.ergo pacto tolli nō pōt.de quo in.c.si diligēti.de foro ꝓpe.sup̄.et hic Jo.an. Pōt ergo singulis annis archiepus suam prouintiam visitare.ſz tñ obseruato ordine de quo in.c.i.sup̄.eo.tit.Sed quid tunc faciet pauꝑ plebanus. Dicit Jo and.in.c.mandamus.sup̄ de off.arch. post Host.q impotentiā visitati imꝑplebit visitans suis sumptib⁹ vt non grauetur Nā si ecc̄a tōliter est impotens teneť eps suis expensis eam visitare.vt nō.glo.in.c.cū apl's.supra eo. ti. Nā ꝑter hec onera habz redditus epatus. Idem Pano. sup̄ eo.in.c.ꝓcurationes.qui dicit. licet epus teneť visitare.et ideo habet redditus.tamē in signū subiectionis.et vt facilius inducať ad visitationē iura ꝓmittūt q possit exigere procurationez sic̄ videmus in canonicis quib⁹ dantur quotidie distributiones quotidiane propť diuinoꝝ intēssentiaz.licet teneanť ad diuina.c.i.et quod ibi notať sup̄.eo.li de cle.non.resi. Qualiter aūt visitāde sunt ecc̄ie vnite.vide hic per Archi.et doc.post eum

Ultima ꝯ. Archiepūs visitatōnis tempore.ꝑt oīm visitatoꝝ ꝓfessiones audire et eos absoluere.ac pñiam imponere.ꝓbaꝫ hic in fi. Et ex hoc ꝑt casus in quo archiepūs hz iurisdictionē ī subditos suffraganei sui quo ad forum pñiale. q̄ est hic limitatus ad certū tempus.cū.s.visitat. vnde alias non ꝑt ista fm Jo.and. quia non est iudex aīaꝝ ipsoꝝ.facit.c.oīs.supra d̄ pen̄.et remiss. Alios casus vide per g. in.c.pastoralis.sup̄ de offi.ord.et ix.q. .iij.in sūma. Et patet hic in tex. q̄ ꝓfessor primo debet absoluere ꝓfessum q̄ pñiam ei imponē.cui⁹ ꝓtrariuz tenet glo.in cle.dudū.ℱ.statuimus.de sepul sup̄ verbo audire. Et ibi dicit Steph q̄ ille ordo licet sit conueniens.nō tñ est de substantia aut necessari⁹. et plz ibi Panorm̄. Sed opponit ꝓtra tex.si singulis annis ꝑt archiepūs visitare ꝑ uintiā suā.superflua esset dispō.c.fic̄ oliz supra de accusa.vbi disponit q̄ singulis annis fiet Concilīū ꝓuintiale ī q̄ fiet criminū et delictoꝝ subditoꝝ suffraganei correctio Sed dic q̄ non superfluit ꝗa illa que archiepūs in transcursu dioc.et visitatione.non perpendit.debet Concilium ꝓuintiale examinare et punire. Preterea licet Archiepūs ꝑt singul' annis visitare vt ℏ.nō tñ visitat singulis ānis q̄ vt docet experientia vt plurimū abstinent ab ea Jō vtilis fuit hec prouisio.c.fic̄ oli. allegati ꝑ contrario.

De consecratione ecclesie vel altaris ī ecclesiaz

Prima ꝯ. Ecclesia sāguinis aut semis effusione polluta.pollutū est cimiteriū eidem ꝓtiguū.non aūt remotum. Probaꝫ hic in princi. Et quō ea que sancta sunt pollui ꝑt.vide hic in glo .ij.que dicit q̄ polluunt solū quo ad opinionē hoīm. Et simile habet ī ca. q̄ quidaz.in fi.i.q.i.q̄ mali polluunt sacra q̄ntū in eis est q̄ sacramēta ī se impolluta manent.vñ ꝓpter occultaz pollutionē nō esset reconcilianda ecclesia fm gl.q̄ tunc cessat causa reconciliatōnis inductiua. Et sic ꝓpe nocturnā pollutionē in ecclesia ꝓtingente non est reconcilianda ecclesia.de quo glo.in ca.ecclesijs.de ꝓsec. distin. .i.et Jo.an.in.c.fi.supra eo. Per cuius aūt seminis effusionē polluaꝫ ecclesia vide hic in glo.iiij.quā per omnia tenet Bom̄. Et qualiter ꝑ effusionē sanguinis polluaꝫ.et an sine effusione sanguinis polluaꝫ.et an sine effusione aliter homo occidaꝫ ī ecclesia sit polluta.vide hic in glo.iij. Et quia ℏ tex dicit ꝓpter effusionē sanguinis pollui ecclesiam.facit fm Bom̄ q̄ si vulnus inferaꝫ in ecclesia solū cuz duab⁹ aut

tribus guttis in eccleſia cadentibus ꝙ eccleſia non dicit polluta. Ad idez tex.in.c.fi.s.eo. Nam effuſio videt de notare magnā ſanguinis effuſionem per tex.et glo.in.c.illoꝝ.s.de ſen.excl. facit.c.ligneis.ſuꝑ eoꝺ.ti. Et ita dicit Boñ.de facto ſe rñdiſſe.et idem tenet Panoꝛ.in.c.ꝓpoſuiſti.s.e.ti. Et dicit iſta nōnda ad ſtatuta et iura que faciunt mētionē de ſanguis effuſione.ꝙ intelligañ de magna effuſione. Et ꝓ cedit etiāſi magna ſanguis effuſio fiat per nares ex percuſſione.ſecꝰ ſi a caſu ſm Boñ.facit.c.fi.s.eo.

Scdā ⁊ Eccleſia et cimiteri-um polluta debent reconciliari.nec prꝰ in eccia eſt celebrandum.aut in cimiterio mortui debent ſepeliri. Probaꝫ ħ. ⁊ in.c.ꝓpoſuiſti.et.c.fi.ſuꝑ eo.et.c.ꝑſuluiſti.s.e. Celebrans tñ añ reconciliationē in tali ecca nō eſt irregularis vt ē tex.in.c.is ꝙ.ſ.de ſen.ex.licz ſit puniendus ꝓ delicto vt ibi.et eſt ſuſpenſus ab ingreſſu ecce.c.eꝑoꝝ.ſ.de priuile.ſm Zapū Et ſi durāte tali ſuſpēſione celebrat erit irregularis.c.is cui.ſ.de ſen.ex.et ſic ē primus irregularitati.de quo dicendus vt notaꝫ in.d.c.eꝑoꝝ.quia opiniones ſunt de illo.c. an ſolū debeat intelligi de priuilegiatis.ꝙ ſub illo ti.poniꝫ.et ſic nō ꝓcederēt iā dicta.de quo ibidē. Qualiꝫ aūt et ꝑ quē debeat fieri reconciliatio. Dic ꝑ eꝑm. et ꝑ aqm ſolenniꝫ benedictā. et cū vino mixtaz vt eſt tex.in.c.vltl.et.c.aqua.ſuꝑ eo.de quo etiā in.c.ꝓpoſuiſti.eo.ti.

Tertia ⁊ et fina. Cimiterio polluto non dicitur polluta eccleſia.etiaz eidē ꝓtigua Probaꝫ ħ in verſi.ſecus.et rō patz in tex.ꝺa minꝰ dignū nō ħbit ad ſe maiꝰ dignū.ad qꝺ allegaꝫ tex. Uticū ꝑ acceſſoꝛij nō inficit principale. Alia patent ex tex.

De reliquijs ⁊ veneratione ſanctorum

Gloriosꝰ deus in ſanctis.et in maieſtate mirabilis.cunctos ſuos miniſtros altis magnificat honoribꝰ. Itaꝫ alma mater eccleſia.ſua ꝓſequens veſtigia.vnde ſtatuit apl̄orū.euangeliſtaꝝ.et quattuoꝛ doctoꝝ ecce feſta ꝑcipua.ꝓter eoꝝ ꝑlucidaꝫ ſalutaria documenta et ſcripta.ꝙbus tanqz ſidus matutinum irradiat vniuerſalis eccleſia.ſub duplici officio ꝑ vniuerſas eccleſias orbis annis ſingulis perpetuis tpibus ſolennit celebrari. Hoc dicit. Et nō ħ pulcrū exoꝛdiū

Extex elicit talis ꝓcl̄o. Apl̄orū euangeliſtaꝝ.ꝙ quattuoꝛ doctoꝝ ecce feſta generalit.ſunt ſub duplici officio celebrāda. Probatur ħ in tex. Et que ſūt noīa.xij. apl̄orum.vide hic in gl.ij. Et patz ħ ꝙ papa ſolus ꝑt ſtatuere ꝙ feſtū alicuius ſancti ſb duplici officio celebreť. Epi āt in ſuis dioceſib' id ꝑñt quo ad ſactum iā canoniſatū.ſed celebrationez alicui' ſancti nō canoniſati inducere non ꝑñt.etiā in ſua dioceſi.vt in glo. magna ħ.et tenet glo.in.c.fi.ſuꝑ de ſerijs. Et dicit Inno.in.c.i.ſupza.eo.ꝙ canoniſare eſt ſanctū regulariter ⁊ canonice inſtituere. Et ſpectat ad ſoluz Romanū pontificē. et illius ꝺat ħ gl rōnem quadruplicē vt in ea pz ꝙ oñt ꝙd ſanctꝰ ꝓſequať ex canoniſatōe Itē oñt q̄ reqrunť ad hoc ꝙ ſcs poſſit canoniſari.et vult ꝙ duo.ſ.gl̄oſa vita et miracula.nec vnū ſufficēt ſine alio ꝓz

Jnno.s.eo.ti.c.i.Et an qlibet miraculū sufficit dicit gl. in fi.q nō. et hꝰ occasione oñt q requirunt ad hoc vt dicaṫ miraculū.de q etiaz vide p Archi.i.q.i.teneamꝰ.Et an sit de necessitate miraculi q fiat in instāti. vide p Arch.xxvi.q.v.nec mirū.Et quō p beṫ miraculū.vide Jo.an.ī.c.i.sup.e.li.de pfess.Jtē qliter testes debēt examinari sup miraculis aliqꝰ sācti. vide in.c.venerabili.de testi.7 ibi doc.Jtē qñ dī officiuz duplex. vide h in gl.fi. et dic ī hoc standū psuetudini eccaz.

De emunitate ecclesiarum

Alia nonnulli tpalez iurisdictionem aut ptātem habentes. honoris aut puilegioz eccīarū ac clericoz sunt inuidi.papa volens eoꝝ ausus et temeritatē pximē.statuit nō licere cōitaṫibꝰ.scabinis. ac iudicibꝰ.tpalem iurisdictionē hñtibꝰ.tallias.collectas.aut exactōnes.imponē ecclesijs.psonis eccasticis aut earū rebus.et possessionibꝰ adq̄sitis.aut ī posterū adq̄rēdis.nec possint eccas aut psonas eccasticas ppellē bona iā quesita.aut etiā adq̄renda alienare. Hꝰ h

Prima Jmmunes sūt ecce. psone ecclesiastice.et res eccaz.a tallijs 7 collectis secularīū psonaz. Probaṫ h in tex.Et fuit h puisio fca p grauamina laicoz.q̄ inferebant ecclesijs 7 psonis eccasticis vt ptz in tex.et Jo.an.in.c. cū apls.s.o censi.exponit tallijs. id ē collectis.Et solent imponi psonis p respectū ad bō fm q̄ntitatē bonoꝝz cuiuslibet.et sic nō onera mere realia sz psonalia.Petunt enī a psonis q habent bona.si enīz essent realia ecce et clerici tenerent ad ea vt h in glo.vbi bonoz.Et aduēte q onera realia debent solui ī illis locis vbi predia sūt situata.l.forma.ff.vo.ff.de censi.Faē in sīt.c.fi.sup de paro.et de veci.c.cuz sint hoīes.Onera āt psonalia aut realia eccaz.nō tm pdioz vt sunt pcurationes legatoz.fructꝰ pmi anni.decime papales.et sīlia sunt soluenda in loco vbi sunt psone vel vbi ecce sunt site.licet etiā pdioz alibi sitoz habeaṫ pzideratio vt ppter illa plꝰ soluaṫ.q non iō onus est reale sz psonaz soluentiuz q accessoziū sequīt naturā pncipal vt in regula accessoziū.ff.eo.li.de regl.iu. Pena āt facientis p hāc pstōnem fm Arch.et Jo.an.est q exigēs tallias teneṫ duplū restituē vt in pstōne Fred. hac edictali.ff. illicitas.coll.x. Et dic q q.c.clericis.ff.eoꝺ.est cozrectū.vt in cle.vnica.ff.eo.ti. Jō pt hīe locū pena .c.nō minus.et.c.aduersus.s.eo.tit vt si moniti ñ volūt desistē sint excōicati

Ultima Laici nō pnt ppellere clericos vt alienent aut extra manū suam ponant bona q̄ eis licite sunt questa Probaṫ h ī fi.tex. Et rō dubitādi pt sumi ex gl.fi.h. Kō āt decidēdi in pzi num est.q ecce sūt immunes iure diuino et humano.c.q̄nq̄.sup eo.li.de cē si. Priuilegiū g eccaz tollit ratōnem glose Quid aūt sit extra manuz ponē refert Jo.an. Pe.de bel.p tit.in.l.i.in pn.ff.de posi.dicentē q hoc verbuz ē valde latū Mā emptoz domꝰ phibitꝰ eā ex manū ponē.nō pt illā pmodāre

alteri aut seorsū alteri p̄cedē. licet possit secū aliū recipe. l. iiij. ff. de vsu 7 habita. de q̄ Ly. C. de re. alie. nō ali. l. fi.

Ecet domum dñi sanctitudo. Jō ingressus in eccāz debz esse humilis et devot⁹. p̄uersatō in eccā debet eē quieta. deo grata. et inspicientib⁹ placida. nomen q̄z Jesu christi qđ est sup̄ oīe nomē specialiē extollendū est ī eccā. ac audiētes illō debent deflectē cozdis saltē genua et inclinare capita. Prohibet etiā papa in eccā seditionē fieri. aut impetū. pśilia. contiones. ac perlamēta societatū ac vniuersitatū. et vana colloq̄a. Jtez fabulationes 7 alia q̄cunq̄ possent diuinū officiū pturbare. Jtē negociationes. q̄ etiā in eccāz fieri nō debēt cimiterijs. 7 oēs secularīū iudicioz cognitiones. ant strepit⁹ ibidē cessent. Et ordinarios locoz papa facit h⁹ pśtōnis executores. Jrritat etiā pcessus ac sīias iudicuz secularīū in dictis locis agitatos ac latas. Et nihilomin⁹ contemnentē diuine 7 aplice vltioni vult subijci. Hoc dicit.

Prima Jngress⁹ eccle/sie debz esse humilis. insistendū est ī ea oīonib⁹. Prohabē hic post prin. Et rō est q̄ humiliter ingredimur. et manemus coz̄ domino tpali. fortius ergo coz̄ dño dominoz. ad hoc. c. ỳgentis. s. de hereti.

Scdā Cessare debent ī ecclesijs clamores. seditiones. ac vniuersitatuz consilia. ac laicoz publica perlamenta. Probaē hic in ℣ nullus. Et pulcre patz ex tex. qualis debet esse conuersatio in ecclesia. Et de seditiosis tractat hic Arch. dicens q̄ seditio fit concitādo plebē 7 dicit quasi seorsū itio. quia in diuersum vadūt. 7 aliquos secū trahūt. Et ſm canones seditiosi prohibentē ordinari. xlvi. dist. seditionarios. Jmo p/moti sunt deijciendi. xi. q. i. conspirationem. Scdz leges si fit seditio Rome est crimen lese maiestatis. alias pena capitali punit. l. i. C. de seditios. De q̄ per Host. in c. fi. supra de test. An cō filia clericoz̄ et scholariū possunt fieri in ecclesijs? Videt q̄ non. per text. dū dicit quarūlibet vniuersitatū Solutio. Ecclesiastica 7 spiritualia negocia possunt ibi tractari. et sic possunt clerici ibi synodū facere. et scholares ibi magistrari. quia illō ecclesiasticū est. c. i. de magist. Secularia autē tractare ibi non possunt p̄ hunc tex. Potissime tamen loquitur text. de laicis ſm Jo. an.

Tertia con. Negociatō ac iudicis secularis cognitō prohibentur fieri in ecclesia aut cimiterio. Probatur hic ī ℣ cessent. Et ad primū concurrit. ca. sedulo. lxviij. dist. De scdo dic q̄ quia tex. hic vtit signo vniuersali. Jdeo p/hibet omnes causas secularium iudicuz tractare in ecclesijs. siue sint criminales. siue ciuiles. siue mixte. Unde vt ait Valerius li. i. c. i. Sabinus ducatura. et Saius magisterio priuati fuerunt. quia questiones etiam paruas audiebant in tēplo ſm Jo. an. Quid autem si Judex secularis procedit in ecclesia aut cimiterio. Dic processum nullum. et etiam sententiam. vt hic in text. iuncta glo. processus. Etsi dicaē Jurisdictiones sunt distincte vt in. c. nouit. de iudic. q̄ papa non p̄t irritare sententiaz vel pcessū iudicum secularium. q̄ hoc esset mittē falcē in messem alterius. Solo. papa in casu nr̄o

id ꝓt ꝓpter delictū. Rōne enim loci iu
risdictionē hz in delinquētes in ecca.
facilūt nō.in.c.quanqz ꝯ.de vsur.

Ultima Locoꝝ ordia
rij debent h ꝓ
tenta exequi ꝓbaꝫ h in ℣ ordinarij
et cum sint deputati ad exequendum
nō pñt dispensare ꝯ eā fm ℣ uil.et cle
ricū pysanuz.allegāt.c.i.sup de na.ex
li.ven.et.l.cū hi ℣ etsi ptoꝝ.ff.de tñsac

Archidia hic dic ꝙ chri
stiani dicūtur
a christo.et nō iesuani a Jesu.ꝙ chri
stus dī vnctꝰ spūsancto a deo patre.
quaz vnctionē deꝰ cōicauit nob.ſz rē
significatā p hoc nomē Jesus nō cōi
cauit nob. Jesus enim sonat idem qđ
saluatoꝝ.et sibi soli ꝓuenit. Jtē Jesus
est nomē ꝓpriū.et sic nō cōicabile. sed
christꝰ est cōicabile. vñ et plurale hz.
cū dicit Nolite tangē christos meos
De isto etiā Arch.in.c.ij.xxij.dist

Lericis lai
cos infestos opido tradit
antiquitas. Quia decreta
lis ista oīno est correcta p cle. vnicaz
ꝯ.eo.ti. Jdeo non est standū circa eā.
fm doc.de quo vide gl.i.in alleg.cle.

Joniam a
liqui iudices seculares im
pediunt in ipoꝝ terris aut
districtibꝰ in causis ad foꝝ eccasticū
de iure aut consuetudine spectantibꝰ
ad iudicē eccasticū ordinariū aut de
legatū recurri. Jō statuit papa neqs
impetrātes lras aplicas.aut alias ad
forū eccasticuz recurrentes.in causis
spectantibꝰ ad forū eccie.per se aut p
aliū ꝓpellat desistē aut tales aut eoꝝ
ꝓpinquos in psonis aut rebꝰ psumat
grauare.ꝓfaciētes ipo facto decernit
excōicationi subiacē.a q nō debz ab
solui nisi pus tā iudici (cuiꝰ iurisdictō
ē turbata) qꝫ pti de iniurijs.damnisz
inde esse fuerit satisfactū integre Hoc ō

Exter elicit talis ꝓclō Impe
dientes quē coza iudi
ce eccastico litigare aut lras aplicas
impetrare.in causis ad foꝝ ecclesiasti
cū spectantibus de iure vel de consue
tudine sūt excōicati ipso iure. Proba
tur hic in tex. Et sic est hic casus in q
impedientes iurisdictionez ecclesiasti
cam sunt excōicati. Nec debz absolu
tio ab ordinario dari nisi satisfacto
fm formā huius.c. Nec credit Arch.
ꝙ valeat absolutio ꝓtra hanc formā
facta. Jo.an.tñ de hoc remittit ad gl.
in cle.i.de iurepa.et est sup verbo in
hibentes.p quā dicit hic Bon ꝙ va
let absolutio ꝙ ordinarius ptātez ab
soluēdi hz a iure.non ab hoīe. als de
beret sup oīa formam obseruare.de q
vide in glo.alleg. Et loquitur tex.eti
am de eo qui bona aut ꝓsanguineos
impetrantis aut litigantis coram iu
dice ecclesiastico vult grauare. Et q
patet casus in quo faciens iniuriā lai
co est excōicatus Alius est in.c.sciant
cuncti.supra eo.li.de elect. Alius in.c
quicunqz.de sen.ex.

e **Os qui habēt**
tpale dñium.si suis sbditis in
terdicunt.ne clericī.aut psonis eccasti
cis aliqd vēdāt.blada molāt.panē co
quāt.aut alia obsequia prestēt. decer
nit papa ipso fco foze excōicatos.qa
talia tendūt in derogationē eccastice
libtatis Hoc dicit

Exter elicit talis ꝓclusio Ex
cōicati sunt tēporales
dñi.qui prohibent subditis suis cuz
eccasticis psonis ꝓtrahere.aut eis cō
munia obsequia prestare Probaꝫ hic
in tex.et facit.c.noverit.ℨ.de sentē.ex.

vbi excõicanť oẽs qui faciunt obſer/uant.ſcribũt aut iudicant ſm ſtatuta edita contra libertatẽ eccleſie. Et di/cit aliquid fieri contra libertatem ec cleſie qñ fit ꝓ priuilegia data eccleſie vniuerſali.vel a deo.vl̃a papa.vl̃ ab imperatore.Secus ſi fieret ꝓ priuile/giũ ꝓceſſum eccleſie particulari ꝟz Jn no.in alleg.c.nouerit.De quo etiaz p doc.in.c.grauis.s̃.de ſen.ex.et p Bar in auẽ.caſſa.C.de ſacroſanc.eccl. que etiam dicit q̃ ſtatuta laicoꝝ per que laici efficiunť audaciores ad nocẽ dũ clericis.et clerici timidiores dicunť ꝓ libertatẽ eccleſiaſticã.vt ſi hz ſtatutuz q̃ interficiens laicũ puniať grauiť.in/terficiens clericum puniať in.x. flor]. aut alia minori pena. et ſequiť Pañ. in alĺ.c.nouerit.Et intellige hec etiã ſi indirecte p̃iudiceť eccleſijs aut cleri cis in libertate per hũc text.qđ nõ p ſtatutis.an et qñ dicanť fieri ꝓ liber/tatẽ eccleſie. Facit eniz q̃ ſi ſtatutũ lo ci habeat nequis vendat immobilia. aut ſimilia non exñti de iuriſdictione ipſoꝝ ſtatuentiũ.z nõ ſubeunti onera eoꝝ q̃ ſub verbis generalib⁹ nõ inclu dunť eccleſie.pro q̃ etiam eſt tex. in.c. eccleſia ſancte Marie.de ꝓſtit.cuz ſuis ꝓcor.et illa eſt veritas.De quo h̃ late Jo.an.et Bo.Et quia tex.hic loquiť de habentib⁹ tpale dñium pz q̃ non hz locũ in officiali aut alio nõ dño q̃ facit ꝓ hanc cõſtõnem.qđ tenẽt doct. q̃ penalis eſt hec ꝓſtõ.ſz hz locum in epõ.aut abbate tpale dñium hñte.qa tex.de eo loquiť.pro q̃ gl.in.c.multo/rũ.de pe.et glo.ij.in.c.grauis.ſupza d̃ ſenten.excl.

Ne clerici vel monachi ſeculari b⁹ negocijs ſe im/miſceant

Tatutum

in.c.ſuper ſpecula.ſup̃ eo.ti.q̃ decani.archi/diaconi.prepoſiti.ple bani.cantores et alij pſonat⁹ hñtes.nõ debeãt audire phy ſicã aut leges.nõ extendiť ad eos qui hñt eccleſias parochiales eccaꝝ rõne niſi tales ecẽ ſint plebanie hñtes ſub ſe capellas in q̃b⁹ ꝑpetuos vicarios hñt inſtituẽ Hoc dicit.

Exter.elicit taľ ꝓclo Capľm ſup ſpecula. ꝓhibens audientiã legũ aut phice.nõ includit hñtes parochiales eccãs.niſi ſint ple banie.Probať h̃ in tex. Et q̃d ſit ple bania pz h̃ ex fi.tex.Et an ſufficiat q̃ hẽat ſub ſe vnã capellã.vi.h̃ in gl.v̄bi capellas.q̃ tz q̃ ſic.et illõ vez ẽ indu bie ſi plebania ſit collegiata.q̃ tunc ẽ dignitas p.c.ſtatutũ.s̃.e.li.de ele. Si ãt nõ ſit collegiata tunc videť q̃ dẽat hĩe ſub ſe capellas.in q̃b⁹ hẽat ius in ſtituẽdi.nã tũc videť in illľ hĩe rõne iu riſdictõis dignitatẽ.Et ſic videť tenẽ Spe.e.ti.p⁹ pnc.et Lapũ.Jdẽ Fre.de ſe.q̃.lxxxi.et Joh.de ſay. Et q̃le ius hẽat pleban⁹ in capelľ ſui plebanat⁹ nõ eſt iure determinatũ.z q̃ in hoc ſtan dũ ẽ pſuetudini ſm Arch̃.de q̃ p Jn/no.et Jo.an.in.c.cũ dilect⁹. de capell' mo.z i.c.ad audictiã.i.de ecc.edi. Rõ ãt dubitãdi p̃t ſumi h̃ ex gl.v̄bi decla ram⁹. Rõ ãt decidendi in ꝓmiũ p̃t eſſe q̃ ſolũ platis et pſbyteris intdicta eſt audiẽtia legũ et phyſice.c.fi.ſupza eo tit. Non autẽ rectoribus eccleſiarum parochialium

v

T periculosa religiosis subtrahat euagandi materia. inhibet papa. ne aliquis religiosus pfessus tacite vl' expresse in scholis vel alibi. habituz religionis dimittat temere. nec accedat ad studia lrax. nisi a plato cuz psensu sui puentus vel maioris ptis sibi det licētia eundi. ptra aliqō dictorū faciens ipso facto est excōicatus. z simili sententia ligat⁹ est doctor. q religiosum habitū dimittentē docē pre sumit leges aut physicaz. aut etiam in scholis suis retinet. Hoc dicit.

Prima ¶ Religiosus pfessus habituz religionis dimittens temere excōicatus ē ipo iure. Probat h in pn. tex. nā dicit ca. xxij. dist. sanctimonialis. q sp monachus debet uti habitu suo. etiā in lectulo vt habet in. c. fi. xxi. q. fi. Illud tn nō est amare intelligenduz fm Arch. vñ si monachus in cella sua dimittat habitū. aut dū balneū intrat. non ligat ex mēte huius pstōnis. alias pauci essent nō ligati. facit pn. tex. qō intendit vagatōnib⁹ monachoz. pui dere. Et intellige istud de habitu exteriori religiosoz. q talem dimittens apostata est et excōicatus vt hic. z tenet glo. sup verbo extrinseci. in clem. qm. de vit. et ho. cle. de quo Jo. an in regula certū. j. de reg. iu. Et sufficit fatuitas religiosi ad hanc sententiaz in currendā. licz non assit dolus. per gl. sup verbo temerarius in. c. j. eo. li. de sen. ex. Item intellige pclusionē et tex in eo q dimittit habitū religionis sue assumpto habitu secl'ari q dicit apostata. l. dist. c. fi. et facit in pn. dū dicit vt vagatōnis materia ꝛc. Nā si religiosus dimittat habitū sue religionis z assumit aliū habitū etiā laxioris religionis. licet dicat apostata. nō tn ipe talem apostasiā incurrit excōicationē vt est tex. in. c. ex pte. s. de tē. ord. Nec ob. hic tex. duz dicit sue religionis. et sic videt loqui de religione speciali q pōt dici q religio sit vnica generalit sumpta q ad tria substātialia regule. de quib⁹ in. c. cū ad mōsterium. de sta mō. lz habeat diuersas spēs. put nōt Jo. an. in. c. sane. de regula. Sumat g hic generalit. z sic nō ob. et ita tenuit Lapus allegatione sua. xxiij. fm Bo.

Scda ¶ Excōicat⁹ ē ad que cūq studia accedēs mōchus nō obtēta lnia plati sui et puentus. Probat h in vſi. nec accedat. Et intellige de plato immediato puta abbate aut eo qui tenet locū abbatis vt colligit. xix. q. iij. c. statuimus. i prin. et facit tex. dū dicit de pfilio sui puentus. Et loquit de prelato immediato qui hz puentū. Eñ non sufficet lnia epi fm Arch. Imo non pt epus ppellere abbatē vt det lniam mōcho etiā docili et studē volēti eūdi ad studiū. q abbas ē vice dei sup mōchos alt. c. statuim⁹. Nec cogi debet de suo bñficiū facere. x. q. j. ca. pcarie fm Archid. Od vex nisi subsit nēcitas immiens vt q mōsteriū hz magnum pdin. cui mōchi mīstrant sacra. nec abbas allegat aliquā cām rōnabilē in ptra riū. q tūc sufficeret lnia epi soli⁹. Ita disputando tenuit Stephanus provincialis. et sequitur Jo. an. Domi. et Imo. Et q abbas cogi potest. alleg. Stephan⁹. ca. perlectis. versic. ad episcopum. xxv. distin. Vel q episcopus supplere posset. allegat. c. i. lxxxi. distin et. c. nullam. xxiij. dist. Item quia ptoz scientie est membrū diaboli. c. fi. xxviij. dist. Et q monachi exhortari

ad ſciam.xvi.q.i.ſic viue.et.c.doctos. ⁊ quod notaꝛ.ij.q.vij.cū paſtoꝛis.Et quō ſtudiū ꝓpetat religioſis.vide per Jo.an.in.c.ſane.in gl.mag.s.de regu la.Ratio ꝯcluſionis eſt. quia ſuo mo naſterio debet monachus eſſe contē tus q̄ſi moꝛtuus mūdo.xvi.q.i.placu it.Et hodie in monaſterijs debꝫ tene ri mgr̄ qui in primitiuis inſtruat mo nachos.cle.ne in agro.Ruꝛſus.de ſta moñ.Et an mōchus in ſtudio exiſtēs de licentia prelati et conuētus ſui po teſt mutuū recipe.ꝓbere.aut fideiubē. vide hic per Archi.et per glo.penul. in.c.ex parte.de accu.⁊ in.c.q̄ quibuſ dam.s.de fideiuſſ.

Ultima ꝯ Doctoꝛ ſcienē religioſū phy ſicam aut leges docens eſt excōicat⁹. aut etiam religioſū in ſcholis ſuis ſci enter retinens.Probaꝛ hic in.fi.Et intellige primam partē etiamſi extra ſcholas ſcientias doceat monachum in camera aut domo.per tex.qui ſciē ter docentem excōmunicat.et poſtea ſubdit aut in ſcholis ſuis ꝛc Facit de creti.ſup ſpecula.s.eo. que ſimpliciter auctū prohibebat.nō diſtinguēs de loco ſm Jo.an.Pro hoc.c.ſaluatoꝛ.i. .q.iij.Itē intellige ꝯcluſionē etiaꝫ de religioſo qui habitū religionis nō di miſit.vt hic in glo.verbi dimiſſo.quā etiam tenet Archi.Jo.an.tñ diſputan do dicit hoc verū dūmō doctoꝛ ꝓmu nicat bis legendo. quia tūc ſcōa vice doctoꝛ cōicat excōicato. Et ſic ꝓpter participationē ligaꝛ vt hic in gl. Pri ma ār vice nō incurrit excōicationez ꝓpter lecturā tm̄ ſi monachus habitū non dimittit.quia hec decreti.prozo gans penā religioſi impoſitaꝫ per an tiqua iura ad doctoꝛez.nō debet exce dere caſum ſuū.et ſic non habet locū niſi q̄n habitū dimittit ſm Jo.an.

Piſcopus aut alius eccleſiaſticus ha bens iuriſdictionez tempo ralem ī loco.ſi ꝓmittat tempoꝛali ſuo baliuo.vt de certo maleficio cōmiſſo veritatem inquirat.et iuſticiaꝫ faciat. nō eſt cēſendus irregularis.ſi ipſe ba liuus inquiſita vitate ꝓra malefacto rem procedat ad penam ſanguinis.li cet enim clerici cauſam ſanguinis nō poſſunt agitare.poſſunt tamen eas ſi ne metu irregularitatis q̄n tempoꝛa lem iuriſdictionem habent.alijs dele gare Hoc dicit

Prima ꝯ Clerici ſunt ca paces iuriſdi ctionis ſecular. in ctis vel ciuitatib⁹ Probaꝛ h in text.Pōt ār illud dupl'r ptingē.vno mō rōne plat̄are vt ī epis alemanie. Alio mō rōne pīmonij.q̄ caſu etiā h tex.locū hꝫ. cū generaliter loquaꝛ de clerico.⁊ raro ſimplex cleri cus iuriſdictionē tpalem hꝫ niſi ratio ne pīmonij ſui.

Ulti ꝯ Hmōi clerici pñt eti am ſpēaliē alicui de legare vnā cāz crīnalem. nec irregula ritatē incurrūt.ſi taꝝ delegat⁹ inferat ſanguis penā.Probaꝛ h in tex. de ge nerali ꝓmiſſione nō fuit dubiū ſm gl Sz idē in ſpēali vt h.et nēcitas cōmit tēdi hoc caſu excuſat ab irregularita te ſm doc.Per qō videꝛ q̄ ſi plat⁹ aut cleric⁹ talē iuriſdictōnē hns ꝓmit tat alteri clerico.q̄ ſibi baliuuꝫ aut iu ſticiariū ſup crīne aliq̄ velit deputare et talis deputet aliquē qui ad penaꝫ moꝛtis aut ad mutilationē mēbri ꝓ cedit talis clericus efficiē irregularis quia nulla neceſſitate excuſatur quē admodum clericus infra cuius iuriſ

dictionem delictum est ꝓmissum. Si igitur eps in remotis habitet. nō habens noticiam baliuoꝝ. hanc cōmissionem non clericis sed laicis demāda bit. Unde putat etiam Jo. and. ꝙ scribens talem ꝓmissionem si est clericus non est tutus. ꝓo quo facit. c. sentētiam sanguinis. supꝫ eo. ti. Ex isto patet ꝙ de iure canonico causa criminalis etiamsi sit meri imperij potest delegari. facit. c. ꝙ sedem. supra de off. ordō. et .c. in archiepatu. supꝫ de rapto. vbi de hoc in glo. fi. que omnia delegantur de iure canonico. vt ibi probātur.

De sponsalibus

Ex sponsalibus puris et certis etiamsi sint nlla ꝓpter aliquod perpetuum impedimentuz dirimens matrimonia. dūmodo tam ex consensu sint valida. inducitur publice honestatis iusticia. que efficax ē ad impediendum et dirimendum matrimonia sequentia. non autem precedentia Ex sponsalibus autem conditionalib⁹ ante euentum conditionis. tanꝙ ex consensum non habentibus et incertis publice honestatis iustitia nō oritur. Hoc dicit

Prima ℸ Ex sponsalib⁹ puris et certis etiam nullis. dummō ex consensu sūt valida inducit publica honestas. q̄ potens est dirimere mrīmonia sequē tia. non aūt precedentia. Probat hic in text. Et intellige ꝙ dirimit mrīmonia ꝓcta cū ꝓsanguinea prioris sponse vel econtra cū ꝓsanguineo prioris sponsi. dū tm sequunt sponsalia prius ꝓtracta. ꝙ per hoc impedimentū. nō tollit vinculū seu mrīmoniū prius cō tractū. Nec etiaz sponsalia de futuro prius ꝓtracta. Ex quo patz casus in quo sponsalia de futuro ꝓcta non dissoluunt per mrīmoniū per verba de pūti subsecutū. videlz qū illud matrimoniū ꝓtrahit cū cōsanguinea ꝓioris sponse. ꝙ illud non tenet vt hic ꝓter sez impedimētū ortum ex primis spōsalibus. Secus si sponsalia de futuro cū extranea contrahit mrīmoniū de pūti quia tūc ꝑ mrīmoniū subsequēs tanꝙ fortius vinculū tollunt sponsalia de futuro prī⁹ ꝓcta. vt in. c. si inter supra eo. ti. et in. c. i. de spon. duo. Patet ꝙ ꝫ ꝙ si mōchus aut ꝓsbyter ꝓhat spōsalia aut aliqs cū ꝓsanguinea aut affine ꝓhat orit ex his sponsalib⁹ impedimētū publice honestatis iusticia ꝙ lz sponsalia hmōi sūt nulla. ꝓt impedimentū dirimens. sūt tm valida ex ꝓsensu et inspecto iure naturali Et sic soluit ꝓriū de regla nō prestāt. de regl. iu. Licet enim hmōi sponsalia nulla sint q̄ ad effectū iuris ꝙ nō pūt subsistere. tm ꝙ oīno non sunt nulla. ꝓstant impedimentū ex dispōne iuris publi ce honestatis iusticiam inducētis finaliter. De alijs impedimētis mrīmonij remittit ꝫ gl. verbi alia

Secda ℸ Ex ꝓsensu sponsalitiū etiam de futuro impedimentū etiā publice honestatis iusticie oriri introduxit ecce ꝓstō ꝓbat ꝫ in text. Ex q̄ patet duo. Primū ē ꝙ istud impedimentū nō hz ortū ex copula carnali. aut nisu ad eā sē affinitas. vt in. c. discretionē. et. c. penū. de eo qui cogno. ꝓsang. vxo. sue. Sed ex consensu sponsalioꝝ. ꝑ qō deridet hic Jo. an. Arch. q̄ ꝫ tctat de exordiaria

pollutione. an inducat publice honestatis iusticiam. Dicit tñ Jo. an. q est casus in quo nisus ad copulã inducit honestatẽ. s. qñ ambo infantes aut alter ꝓtrahunt sponsalia. que tñ non tenent ex defectu ꝓsensus Sed si post infantiã sequereꝫ copula. haberem⁹ publicã honestatem. non tñ ex copula. sed ex sponsalibus precedentibus. Be hoc videꝫ casus in. c. iuuenis. de spons. al. fm vnũ intellectũ quem ponit gl. in ca. siquis desponsauerit. xxvij. q. ij. Facit. c. vnicũ. j. tit. proꝫ. Scõo patet ex ꝯclusione q istud impedimentuz ꝓcessit ex ꝓstitutione ecclesie. Reputat enim ecclesia honestum qõ nemo duceret in vxorem sponsi sui consanguineã. aut econtra sponsa consanguineum sponsi vsqz ad quartũ graduz. In mrimonijs enim non solũ qõ licet. sz etiã qõ honestũ est cõsideratur. l. semper. ff. de ri. nupt. Et sic corrigit quo ad litteralem intellectuz id quod habeꝫ. viij. q. i. ca. olim. quia hodie non potest qs habere sponsam fratris sui in vxorem. Facit. c. ad audientiam. su ꝓa eo. et. c. sponsam.

Ultima con- Ex sponsalib⁹ sub conditione contractis. ante eventum conditionis nulla oritur iusticia publice honestatis. Probaꝫ hic in fine. Et ratõ est quia talia sponsalia ante euentum conditionis non sunt certa nec consensum aut vinculũ sed solam speciem habent vt in. ſ. ex conditionali. Insti. de ver. oblig. vnde vinculum supueniens illius spei tollit effectum Et sic perinde est acsi non fuissent cõtracta. Facit. c. ij. supẽ. eo. li. de elect. Et intellige tñ conclusionez veram dum conditio apposita non sit talis que ꝓ non adiecta habeꝫ. vt in glo. fi. Item dũmodo non sit de preterito aut de presenti. sed de futuro. quia alias non suspendit vt in allega. ſ. conditiones. Item procedit conclusio etiamsi cõditio expressa tacite insit. quia etiam talis facit actum conditionalez vt in gl. Quod verum quando postea impedimentum apparet. sed vbi non apparet de impedimento non redderet contractus conditionalis fm Jo. an

De desponsatione impuberum. i. infantes simul aut

vnus maior septẽnio ⁊ alter minor. contrahunt sponsalia. aut parentes ꝓ ipsis. non valent. nec publice honestatis iusticiam inducunt. nec per superueniẽtiam maioris etatis reconualescunt. nisi cohabitatione. verbo. aut facto ea ratificent. Eodẽ modo si duo impuberes non proximi pubertate. ⁊ in quibus malicia etatẽ non supplet. aut pubes cum impubere ꝯbit mrimonium per verba de pñti. Mã iuris fictione intelligunt ꝓtracta solũ sponsalia de futuro. nec trãseũt in matrimoniũ de ꝑsenti ꝓ aduentuz pubertatis. nisi ꝓ carnalem copulã aut aliũ modũ appareat ꝓseuerãtia voluntatis. vsqz in temp⁹ pubertatis. Inducunt aũt hec sponsalia impedimẽtũ qõ dr iusticia pblice hõestat. l. ß dic vsqz ad. ſ. proꝫ.

Pri. Sponsalia ꝓ infantẽ ꝯcta sũt nulla. nec validant ꝓ aduentũ maioris etatis. nisi fuerint ratificata. Probaꝫ ß i. ſ. ꝑmo. Rõ ꝑme ptis pz hic in glo. i. Rõ scõe ptis patet ß in glo. vbi recõualescũt. Et quõ ꝛb⁹ modis ratificari possunt

patz ex tex. Et exempla ponuntur in glo. Nunquid autē ꝓmi septennio pñt ꝓtrahere sponsalia. vt sint qui cō pleuerūt sex annos cum dimidio 7 vltra fm Frā. de za. pº Inno. in. c. inuenis. de spon. Et dicendū q̄ cōis opinio habet etiam q̄ tales possunt contrahere sponsalia si sint doli capaces Ita tenet glo. xxx. q. ij. in sūma. 7 goff in sūma de sponsa. ℣. et nota. facit. c. inuenis. de sponsa. Fran. dicit in alleg. c inuenis. q̄ in casu singulari illius decre. ꝓtrahere pñt. s. cum tentant cōmisceri. et illud ꝓstat. aut ꝓbabiliter dubitaꝝ ꝓpter cohabitationē. als staꝝ regule. que ad sponsalia ꝓtrahenda req̄rit etatem septē annoꝝ vt hic. et in. l. i sponsalibº. ij. ff. de sponsa. cuz nec videatur illa regula habere exceptionem scriptā in iure. Facit tex. hic qui dicit maior septennio. de quo in. d. c. inuenis. Quō aūt in sponsalibº in masclo et femina tempus est vniforme. et nō in mrimonio. vide hic in gl. ij. Et rationē dant doct. q̄ spōsalia ꝓsensu cō trahunt. qui ita cito habeꝝ in masclo vt in femina. Matrimoniū aūt etsi cō sensu ꝓtrahaꝝ. tñ ille ꝓsensus exigitur ad effectū ꝓiunctionis carnalis et ob bonū prolis re aut spe. Et talis consensus non pōt haberi nisi a psonis habilibus. que habilitas citiº causaꝝ in muliere q̄ viro naturaliter. lex āt debz esse ꝓformis nature. vt in ca. erit aūt. Quare āt natura citius facit mulieres puberes. dicūt doct. varie Gl. i. l. ij. C. de his qui veniā eta. inp. dicit q̄ mala herba citius crescit. Fran. de zaba. in. c. lras. supꝛ eo. non placet hec ratio. vnde dicit q̄ est debilior herba Ideo naturaliter citius pficiꝝ. Item q̄ facilius est pati q̄ agere ꝛc.

Tertio Ut sponsalia de ꝓsenti valide cōtrahaꝝ requiriꝝ q̄ ꝓtrahētes sint pubes ambo. alꝰ iuris interꝓtatione cēseaꝝ cōtracta sponsalia tm̄ de futuro. ꝓbaꝝ hic in ℣. idem quoq;. Et prima pars etiā probaꝝ in. c. fco. et in. c attestationes. supꝛ eo. et Inst. de nup. in ꝓnci. Secūam partē intellige ꝓcedē etiamsi ex forma verboꝝ sint sponsalia de pñti. tñ propē defectū ꝓsensus saltez in altero tñ lex canonica interꝓtaꝝ contracta sponsalia de futuro et sic aliud verba important q̄ sonāt et sit intentio proferentiuz. et hoc qa non possunt aliter habē effectū iuris vt sonāt. et sic fit interꝓtatio vt res potius valeat q̄ pereat. et eo mō quo valere potest. ō quo hic in gl. ℣bi matrimoniū. et doct. circa eam. Nec tñ interꝓtatio non posset fieri in statutis quia statuta nō recipiunt interꝓtationez extensiuā. ꝛ solū illā que verbis ꝓsonat fm Bom. facit. c. in nra. supꝛa de iniur.

Tertio Sponsalia de ꝓsenti ex forma cōtractꝰ ꝛ iuris intꝓtatōne de futuro tm̄ per solum pubertatis aduentū nō transeunt in matrimonium. ꝓbaꝝ hic in versi. per aduentū. Requiritur ergo carnalis copula. aut q̄ alio mō sint approbata. et sic per amplexºoscula. mutuam cohabitationem. et similes actus possunt transire ī matrimoniū. vt hic iuncta glo. Aliud tamen ē in sponsalibus de futuro. verbisz mēte contrahentiuz. quia talia per oscula et amplexus aut aliū actū q̄ carnalem copulā. non transeūt in matrimoniū. vt in. c. i. de mrimo. ꝓtrac. ꝫ int. ec fm Jo. et Pau. et Bom. et gl. in alle. capitulo. i.

Ultimo Pubertati ꝓximus ad matrimoniū ꝛbendū non censeꝝ habilis

nisi malicia suppleat defectum etatis. Probat ꝫ in tex. duz tex. vtik hac copula. et. que hec duo denotat requiri. fm Jo. an. et glo. in. c. ꝓtinebat. et. c. fi ſ. e. Et intellige vtrunq; requiri. ſi incipiamus a ꝓmo Si vo a ſcdo incipiamus illud ſolū ſufficit per. c. de illis .ij. ſuꝑ eo. ti. et facit hic glo. verbi ſupplebūt. Ita dicit Panor. ī alk. c. de illis. Per maliciaz āt intellige ꝫ potentiam aut vigorem ad carnalē copulā fm Arch. de quo etiā in. c. fi. ſuꝑ eod Et ꝗs dicit ꝓrim⁹ pubertati vide gl añpenk. in. c. ꝓtinebat. ſuꝑ eo. et eſt gl. Inſtl. de inuti. ſti. ℈. pupillus. Quō āt ꝓſtat de malicia an ſuppleat etatem? Dic vt hic in gl. verbi ſupplebūt. q̄ p copulā. Sed an etiā p alia ſigna. Dic Panor. in. c. de illis. ij. ſ. e. ti. p⁹ Inno q̄ etiaz ex aſpectu corpis ſi aptus apparet. de malicia conſtare ꝓt. alk. c. de illis. ij. ſuꝑ eo. cum dicit ibi potuerūt ꝓiungi. ꝛc.

Porro ſi parētes pro filijs puberib⁹ aut impuberibus pñtibus. et ꝓſentientib⁹. aut non ꝓdicentibus ꝫbunt ſponſalia. tenent et ex eis oritk publice honeſtatis iuſticia. Idē ſi tpe filij ꝫct⁹ abñtes fuerīt et poſtea tacite aut exꝑſſe ea ratificauerint. alꝫs non valent ſponſalia a parentib⁹ pro filijs ꝓtracta. Hoc dicit.

Pri. Non obligant filij ex ſponſalib⁹ p parētes ꝓ eis ꝓtractis. Probat ꝫ in tex. et ī. l. nō cogit. ff. de rit. nup. et. l. filiofamilias. ff. de ſponſa. Nā quo ad mrimonium filij cenſent ſui iuris. vt in. c. fi. ſuꝑ eo. li. de iudi. Nō ob. c. i. ſuꝑ eo. ti. vbi dicit q̄ ꝑ pōt filiū ſaltē impuberem tradē mrimonio cui vult. q̄ fm Hoſt ibi ꝑt tradē traditione facti. ſic eū tradit religioni. vt in. c. cū virū. ſupra de regula. Sed eū obligare nō ꝑt. vt hic ꝓbat. Etſi dicit tū in. c. i. ſupra eo. dī q̄ filius cum puenerit ad ꝓfectaz etatē. debet oīno implē qđ ꝑ promisit. Dic q̄ ibi verbū debet honeſtatē importat. nō nēcitatē. vt ibi notat.

Scdā. Obligat filiꝰ ex ſponſalib⁹ p parentes cōtractis. ſi expreſſe aut tacite ea ratificauerit. aut pñs non ꝓdixerit Probatur etiā hic. facit regula ratihabitio ff. de regu. iur. iuncta regula q̄ tacet. ff. de reg. iur. que ꝓcedit in re appetibili naturaliter. de q̄ hic agit fm Joh. moñ Et q̄ hic tex. dicit de parentib⁹ q̄ cōtrahunt p filijs pñtib⁹ et nō ꝓdicētibus q̄ obligāt filios. etiā īcludit matrem. fm Jo. an. q̄ etiam mr̄ venit appellone parentis. vt ī ℈ nouiſſime Inſtl. ad orphici. et tenet Fran. in. c. ij. ſ. eo. Quid aūt ſi frater. patruus aut exneus ꝫbit pro aliquo pñte et nō ꝓſentiente. an obligat. ſunt opiones. Joh an. dicit q̄ nō ſufficit taciturnitas. ſed requirit ratificatio expreſſa aut tacita. Idem Inno. in. c. i. de ma. ꝓtrac. ꝫ int. ecc. et ibi idem Panor. et placz ꝫ Arch. cū hic ſum⁹ in caſu. quo verba requirunt aut factuz. c. ſi int. ſupra de ſponſa. Hoſt. aūt tenuit ꝫrium q̄ ſi p ſororе pñte et nō ꝓdicente ꝫbit frater ꝑſumit ꝓſentire. ar. l. ſi remunerādi ℈ ſi paſſus. ff. manda. vbi paſſus ſum aliū p me fideiubere. teneor actione mandati. Idem videt Jo. de imol. et Jo. mo. cū agat de re appetibili.

Ultima. Sponſalia p abſentib⁹ contracta. tenent ſi abſentes ea ratificent Probat hic in ℈ ff. Et loquit tex. ī parentibus. et idem in extraneis. vt hic in glo. penult. quā nō. Nō valent er-

go sponsalia pro absente a quocūq; ptracta. nisi absens ea ratificet verbo aut facto vt si interuenit talis actus p quez apparet de pensu vtputa amplexus tanq; sponsorū fm Panor. in c.i. supō eo. Nō enim intelligeret filiꝰ pentire sponsalibꝰ pro eo absēte cōtractis. si postea certificatꝰ tacuit ꝛ requirit actus p quē liquide pateat de cōsensu eiꝰ. facit. s. e. c. i. et. ij. rūso dum dicit verbo vel facto ꝛc.

Adum inter baptisatū et suscipientem ac suscipiētis filios ac eiꝰ vxorem pus cognitā. Sed etiā inter suscipientē et parentes baptisati. spūalis cognatio cōtrahit. q̄ potest impedire ꝛ dirimere mrionia post cōtracta. Et eadem de baptisāte sunt dicēda. Et eodem mō oritur spūalis cognatio ex confirmatiōe in frōte facta. q̄ potest impedire et dirimere mrionia post contracta. Inter alias psonas non dirimit cognatio spūalis mrionia. nō obstāte psuetudine ꝓria. Hoc dic

Prima ꝯ. Impedit et dirimit mrimonia spūal' cognatō orta ex pfirmatione et baptismo. Probat̄ h. et intellige verū de mrionijs postmodum contractis q priꝰ cōtracta non dissoluit. s. e. c. ij. et hic in tex. cū dicit post ꝛc. Quare ex alijs sacramētis nō oritur hec cognatio patet. j. e. c. fi. in glo. fi. Et de cathecismo patebit. j. c. proxi.

Secūda ꝯ. Ad dirimēdū matrimoniuz post cōtractū. vltra psonas hic exps̄as nō porrigit hec cognatio suuz effectū. Tāgūtur aūt h xx. casꝰ fm gl. fi. et sūt isti. Nā phibetur matrimoniū inter leuatū et leuātem. Inter leuatū et filios leuātis. inē leuatū et vxorem leuātis pus cognitā. inter leuantez ꝛ parentes leuati. inter vxorem leuantis priꝰ cognitā et parētes leuati. Itē inter baptisatum et baptisantem. inē baptisatū et filios baptisantis. inter baptisatum ꝛ vxorem baptisātis prius cognitam. inē baptisantem et parentes baptisati. inter vxorem baptisantis prius cognitā. et parentes baptisati. Et eodem modo dicendum ē in confirmatione quo ad tenentez ꝛ confirmantem et ipsum tentum ꝛ parentes eius vt per se patz. Ex quo pz fm Jo. and. q̄ in hac cognatione habemus paternitatem et filiationem. Item fraternitatem ꝛ compaternitatem et in his tribus consistit omnis cognatio spiritualis. nec habemus in ista ꝓgnatōne spirituali nepotes aut auos spirituales. qa potest quis ducere filiam carnalem filij sui spiritual' aut matrem patrini sui vt patet hic ex glo. fi. et per Jo. an. in rubrica. s. e. et in c. martinꝰ. eo. ti. Et ex dictis videtur q̄ baptisans et confirmans potest habere vxorem. quod potest esse si cognatꝰ fiat postea episcopus vxore vouente castitatem. In baptisante illud non habet dubium. quia baptismus a laico imo a femina in necessitate potest conferri. c. i. §. sacramentuz de sum. trī. s. Et ex tli baptismo oritur cognatio spiritualis cum effectu isto. fm Panor. in c. i. s. e. ti. q̄ iura indistincte loquuntur et extenditur etiam ad filios spurios et illegitimos baptisantis vel pfirmantis aut leuātis vt probatur in. c. fi. s. e. ti. qō nota circa filios spurios sacerdotuz. An autem hec cognatō oriat̄ si iudeus leuat puerum de sacro fonte. aut paganus vidē. gl. xxxi. q. i. c. i. Et Jo. an. in regula ex eo. j. e. li. de re. iuris et ibi tenet q̄ non. licet aliud sit in here

tico quia ille incorporatus est eccle/sie p sacramentū baptismi.sed nō alij Ideo nō possunt esse participes spi/ritualis cognatiōis.Et eadez rōne si christianus filium iudei leuat aut ba ptisat.inter eū z parentes iudeos nō contrahit hec cognatio.de quo in al leg.c.i.Item an hec cognatio potest cōtrahi per procuratorē.Arch tenz hic q non.quia iura in hac materia loquūtia loquunt de leuante.suscipi ente ꝛc.et sic requirūt actū corporalē Et idem Jo.an.in regula potest qs .j.de reg.iu.in mercur.Idem Bar.in .l.gallus.ff.de li.et posth.Fran.de za ba.in.c.veniens.s.eo.dicit verius eē q pt contrahi p procuratorem.q qui libet actus p procuratorē fieri pōt q non est prohibitus.l.i.ff.de procura.fa cit regula potest quis j.de re.iur.Sz iste non reperit phibitus.igit ꝛc.Et illud dicit seruari.Hec obstant iura de leuāte.suscipiente et ceteris loquē tia.quia loquunt quo ad illum qui ē presens et leuat.qui debet priam ma num apponere.Sed si per procurato rem contrahit sufficit p eum manuz apponē.et dicit dns apposuisse.z illō dicit ibi Panor.post factū seruari.sz primū ante factū tenendū.Quid aūt si syndicus leuat nomie vniuersitatis cui adquiritur hec cognatio?Dic q non vniuersitati.q nō est capax ipsi us.arg.c.romana.§.caueant.j.de sent excd.Hec syndico ꝺa non intendebat sibi adquirere p glo.in cle.eos.de cō sang.l.et affi.Et sic compaternitas ca ret hoc casu effectu.Panorm.tñ in.c. veniens.s.eo.credit posse attentari q constituenti syndicū adquirat hec cognatio spūalis.quia dispositio cō cepta in vniuersitatē resoluit in per sonas singulares.ne res effectu care/at.vt in.c.si sententia.j.de sen.ex.Itez ad que teneat pī spūalis.Dic q tene tur filiolū docē symbolū.orationem dnicam.et alia que directe pertinent ad salutē.vt in.c.vos aūt.de pse.dist. iiij.Est enim fideiussor pro filiolo a/pud deū.Et sic patet q periculosum est esse patrinū.Sed Arch dicit ī ca. baptisimū.de pse.dist.iiij.q isto tem pore nō est ita periculosū quo paren tes pueri christiani sunt q eos instru ere tenent.z sic presumit q ab ipis fi dem addiscant cū quib⁹ semp cōuer/sant.Ex quo patet q si ipsi essent su/specti de fide aut infideles adhuc pa trini tenerent vt olim ꝺm Jo.an.Itē monach⁹ non potest fieri compater leuando.xviij.q.ij.peruenit.sed bene baptisando.et est gl.xxx.q.i.c.omis. ibi vide

Et cathecis/

mum.qui precedit baptis/mū sacramentorū ianuam et fundamentuz.contrahit cognatio spiritualis.que impedit matrimoniū contrahendū.quod probat decretal' contracto.s.eo.ti.duz dicit q vir im pedit.Quod enim vir fit.etiaz fit.nō tamen est potens dirimere post con/tractum Hoc dic Et nō h ex tex.q il lud quod vir fit.etiam fit.glo.alleg. concorꝺ

Pri. Cognatio spūalis cō tracta in cathecismo non habet parem effectum cum ea q contrahit in baptismo.Probat hic iuncto.c.proximo.Hec enim cogna/tio solum impedit mrimonia contra henda.nō aūt dirimit contracta.ali ud aūt de cognatione orta in baptis mo.vt sup.c.prox.et sic debilis et in/firma est hec cognatō in cathecismo

contracta.ꝓcor.c.ꝓtracto.supꝫ eo.vbi dicit ꝙ vix impedit ꝓtrahendū id est difficulter. Et eodē mō capit dictio vix in.c.conquerente.de cle.non resi. In perpetuo aūt et simpliciter prohibitis hec dictio vix nō recipit hāc significationē.vt in.l.tutor.ff.ad vel leia.vbi ponit vix pro impossibili.et in.l.alienatione.ff.de ver.sig. vbi ponit pro nunq̄ Fm Arch hic.

Ultima ⁊ Contrahitur autez spūalis cognatio in cathecismo eisdē modis quibus in baptismo. Istam conclusionem firmat hic Jo.and.et facit.c. contracto.supra eo.et.c.ī cathecismo de conse.dist.iiij. Et pro euidētia aduerte ꝙ adulti baptisandi debent instrui ī fide per.xx.dies añ baptismuz vt dicit glo.i.in.c.ij.de capel.mō. Et nota ille actus instructionis dicit cathecismus.nam cathezizo idem ē qō instruo vt hic in gl.i. Dicit etiā scrutiniū in.c.ij.alleg.quia scrutant vota baptisandoꝝ.an sint fideles aut infideles.vt in ca.ante baptismū.de ꝓsecdistin.iiij. Hug.sentit ꝙ cathezizare grece idem est quod abiurare.quia ī eo fit abiuratio.duz dicit Exi ab eo spūs immundus vt in ca.in cathecismo.de conse.dist.iiij. Et hodie fit cathecismus infantiuz anteq̄z introducant in ecclesiaz. Nec est cathecismꝰ sacrm quia precedit baptismū ianuam sacroꝝ. Unde patet ꝙ cathezizatus adhuc est membrū diaboli. tam post cathecismū diabolus minus ei nocere potest.et ad hoc valet cathecismus.et quia optat ad baptismum et gratiam de quo in ca.sine paruli de ꝓse.dist.iiij

uamuis non plures q̄ vnus vir vel mulier.baptisatuz de sacro fonte leuare debent. si tamen plures id fecerint q̄ ad omnes contrahit spiritualis cognatio.impediens et dirimens matrimonia. Et idem dicendum est in confirmatōne. Ex alijs aūt sacris nō oritur cognatio spūalis. Hoc dicit

Prima ⁊ Baptisatū de sacro fonte vnus tm̄ patrinus debet leuare puer de sacro fonte. Quia dic ꝙ illud expresse non reperit prohibitum in viro et vxore. Sed generaliter illud bene reperit prohibitū.cuz plures prohibent eundem leuare. Jta nō.in.c.fi supra eo.ti.7 in.d.c.ꝙ aūt. Vel dic ꝙ vir7 vxor vna caro censent.ideo illō in eis non reperit prohibitum. Sed videt ꝙ dum adultus aliquis baptisatur.puta infidelis ad fidē ꝓuersus nō req̄rat aliq̄s leuās Nā leuans seu patrinus ex eo requirit vt respondeat renunciādo sathane pro paruulo vt in ca.paruuli.et in ca.cuz pro paruulis.de conse.dist.iiij. Facit tex. hic qui dicit infante. Solo Licet dicta causa non concludit in adultis.tamē sunt etiam alie cause quare leuans requirit qui in eo etiam locum habēt. Nam etiam ideo requirit vt baptisatum admoneat semp vt sit firmus in fide.ca.vos aūt.de consecr.dist.iiij.et ibi Arch. Licz enī baptisans ad hoc teneat.tū non semper potest illi intendere.ideo patrino hoc ꝓmittit. Et ratio in adultis etiam concludit. Facit ꝙ confirmatōne dicit ꝙ etsi adulto deb.tm̄ debet intervenire leuās ad denotandū ꝙ nullus per se stare potest.pro hoc.c.i.supꝫ eo. Sic et in baptismo quia non debz presumere de se.ꝙ in fide instrui posset. sine aliozū auxilio. An aūt in cathecismo.baptismo.et confirmatione simul possit eē

vnus patrinus. vide hic in gl.ij.et vi demus communiter in cathecismo ⁊ baptismo vnum adhiberi. An au tem plures accedentes ad leuandu puerū de fonte.peccant? Arch hic di cit q̄ sic.quia faciūt contra prohibi tionem canonū. Putat tñ Jo.and.q̄ vbi statutū nō resistit q̄ illa sit leuis culpa.maxime si statutū assistat vt in .c.cum ꝑ.de accusat. Hodie videm⁹ de cōsuetu dine plures accedere ad le uandū puerū de baptismo. que con suetudo videt excusare a peccato. ſic et dispensatio epi excusaret ꝫ Bon. quia eis dispensatō non reperit pro hibita.pro quo glo.in.c.at si clerici. supra de iudic.

Scdā ꝯ Si plures accedunt ad leuandū pueru de baptismo.contrahit quo ad oēs spūalis cognatio. Probat hic in tex Et intellige non quo ad se invicem. pro vt notat in.c.Martin⁹.supra eo. ti.et est glo.in.c.fi.xxx.q.iiij.et hic Jo an.Bon et doct.Sed contrahit cu susceptо et parentibus susceptі. Ita intelligit hic tex.et probat.c.i.eo.tit. supra.Et intellige idem de confirma tione quo ad tenentem.confirmatū. vt hic in.ℱ. de confirmatione

Ultima ꝯ Ex alijs sa cramentis p̄ ter sacrm baptismi et confirmatōnis nō orit cognatio spiritualis. Proba tur hic in fi.tex.et rationē huius dat gl.fi. Etsi opponat de ca.omnis.xxx. .q.i.vbi text.dicit q̄ omnes quos in penitentia suscipimus. ita filij nostri sunt vt baptismate susceptі. ergo eti am in penitentia contrahit spiritua lis cognatio. Solo aut queritur an ex penitentia oriatur cognatio impe diens et dirimens matrimonia.⁊ dic q̄ non vt hic probatur. Aut alia. et dic q̄ sic. Non ob.dictio similitudis vt.que ponit in dicto.c.omnis.quia dic q̄ non importat omnimodam si militudinem. Unde patet q̄ recepta ad penitentiam dicit filia spūalis sa cerdotis recipientis eam ad confessi onem. Etsi cum ea fornicaret depo ni deberet ⁊ durius puniri q̄ ꝑ adu terio.de quo in can.siquis sacerdos. xxx.q.i.et i ca.seq. Nec ob.hic tex.dū dicit ex alijs sacramentis nequaquā oriri cognationem. Quia dic q̄ ma gis concor.vt patet cum additur cla sequens q̄ matrimoniu impediat ⁊

De accusationi bus. inquisitioni bus et denunciati onibus.

Postquam inquisitus confitetur crimina a liqua.coram inquisi tore. non potest con fessionem ex eo revocare q̄ super cri minibus illis. non erat diffamatus. nec capta per inquisitorem ei fuerūt tradita. Hoc dicit

Prima ꝯ In processu in quisitōnis hec duo sunt observanda.vt inquisitiōz precedat infamia.⁊ inquisito tradan tur per inquisitorem capitula. Proba

tur hic in tex.et in.c.cum oporteat.t .c.qualiter et quando.ij.supra eo.Et ratio est quare infamia debeat precedere quia nemo sine accusatore est p/demnandus.l.&ptuz.ff.ſiqs.ff. de mune.et bono.et.c.de manifesta.ij.q.i.et ideo requiritur accusator verus.si p ceditur scilicet per viam accusatōnis vt saltez fict⁹ puta infamia quādo p ceditur per viam inquisitōnis.Et h ordo est de necessitate et substantia. sicut et traditio capl'or quād pars petit ipsū obseruari.aut excipiat seu negat se infamatum.Si autem pars tacet valz processus eo non obseruato.facit glo.fi.j.c.proxi. et glo.i.in.c.i sup̄ de libel.obl

Secūda ꝯ.et fi. Si h⁹ ordie non obseruato coram inquisitore super certis criminibus deputato inq/situs crimen confitetur debet puniri nec potest reuocari confessio.Probatur hic in tex.Et ratio est qa lz stulte fecit inquisitus q̄ se non opposuit. tamen tacēdo huic forme renunciat vt dixi.et magis si confitetur vt hic. et ei confitenti creditur in suuz preiudicium.c.fi.de coha.cle.et mul.Jdo punitur.quia iam factum est crimen per confessionem notoziū.facit ca. ecce.xxiij.q.iiij.Si autez ex alio capite suam confessionem vellz reuocare id posset ſm Jo.an.Et quando possit quis suam confessionem reuocare vide per glo.in.c.ex litteris.de diuor et in ca.ſiquis iuratus.ij.q.iij.et in.c. fi.sup̄ de confess.

Sed opponitur contra tex.Nemo sine accusatione ē puniendus vt dixi in prima conclusione.sed hic nullus est accusator. etiam fictus.igitur ꝛc.Solutio contrarium procedit regulariter.Fallit autem in casibus notatis in.c.vt nostrū vt eccleſi.bene.sine dimi.confe.Inter quos est vnus in notoziis.c.ad nraz. iij.de iureiurā.Et crimina huius de quo in text.erant notoria per confessionem.de quo in.c.penult.in glo.antepenul.sup̄ de purga.can.Eth dicit omissio ordinis etiam in notoziis viciat processum.vt in ca.eor̄ qui.xi.q iij.Dic vt notat.ij.q.i.in sūma.et.c.vl ti.de purga.ca.quia contrariū procedit quando ordo est de substantia et necessitate.quia tunc omissio eius viciat.arg.c.cum dilecta.de &pt.Sec⁹ si esset congruitatis quia omissio ei⁹ non viciat parte tacente.quando autem pars resistit si non auditur pōt appellare.et isto casu loquitur tex.h. Facit.c.i.sup̄ de restl.spol.

Jis cui com missa ē inquisitio criminū contra certam personam inquirit.de criminum veritate.omissa inquisitione infamie parte presente.et non contradicente. non potest inquisitus processuz hmōi impugnare Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis cōclusio Quamuis in causa inquisitionis prius de infamia debet inquiri.valet tamen processus si presente et tacente inquisito.infamie inquisitione omissa ad veritatē contingat procedi.Probat hic in tex.Et ratio huius est eadem que in preced.c.qa vtrobiq; renunciatuz est processui q debuit si id esset petituz premitti.Et intellige hanc conclusionem vt in gl .i.quando papa inquisitionem. committit ad petitionem alterius q tūc

debet delegatus inquisitor premitte re articulū infamie.etiamsi papa scri bat inultorum relatione accepimus. ffm Jo.an. Ratio quia papa scriben do ad petitionem alterius intelligit parti reseruasse oēs defensiones. nec velle iuris ordinē corrumpere.l.siqñ .C.de inoffic.test.et.c.ecclesia.ij.de e lect. Aliud aūt est quando papa pro prio motu inquisitionem committit et ex officio ffm gl. Dō verum ñdo papa ex officio committit asserendo talem infamatū.quia dicit cōstat no bis talem infamatum. Secus autem si simpliciter narrando hoc diceret. vt quia dic Multor clamor ad nos peruenit talem fore criminosum. quo casu de infamia est querendū.per nō in.c.cum oporteat.supō eo.ti. An aūt epūs ex sola suspitione contra subdi tum suū potest inquirere. Dicit ħ Ar chid.q si subditus soli epō est suspe ctus et occulte.7 non potest procedē contra eum. Aut epō 7 alijs est veri similit suspectus.et sic potest. Et ita tenet Jo.an.in.c.ex parte.supō de off. or.vbi videt casus. Panor.dicit in.c cum oporteat.supō eo.q si ordinarius procedit alio promouente inquisiti onem.debet obseruare ordinem iur. etsi requisitus eum non obseruat.po test appellari.facit.c.supra proxi.et q ibi dixi. Si aūt ex officio mero proce dit tunc si sibi cōstat de infamia per inquisitōnem extraiudicialiter factā et potest procedere ad inquisitionez veritatis q̄ntuncunq pars contradi cit.c.qualiter 7 quando.ij.supra eod ti. Satis enim est q ad ipsum clamor peruenit.nec habz alicui de hoc facē fidem. Si tñ inq̄situs appellaret opor teret ordinariū apud iudicem appel lationis docere de infamia. de quo i alleg.c.qualiter et quando.et in Spe ℣ nunc tractemus. ℣ si. hoc aūt scias.

De hereticis

Joniam numerus

episcopor ad degra dationez clericorū a iure requisitus. nō potest faciliter cō uenire concedit papa. q q̄ clericus in sacris ordinibus cōstitutus fuerit ꝓpter heresim immurandus. aut tra dendus secꝛari curie potest solus epi scopus eius eum degradare conuoca tis abbatibus 7 alijs prelatis ac litte ratis de quibus id videbitur expedi re. Hoc dicit

Prima con Licet re gulariter plures epī requiranť in degradatōe clerici constituti in ordinibus sacris solus tñ epūs deponit clericū in q̄bus cunq sacris ordinib⁹ constitutū pro pter crimen heresis. Probať hic i te xtu. Et quot epī requiranť in degra datione presbyteri.diaconi aut sub diaconi.vide hic in glo.ij.et nō.xxxij dist.in sūma.et ille numerus etiā olim requirebať in causa heresis. Sed iu re nouo solus epūs sufficit vt hic vide mus. Et ratio huius iuris noui ptz in tex. In degradatōne aūt eor qui in minorib⁹ ordinibus sunt.non req rebať etiam olim numerus epor vt nō.in.c.degradatio.j.e.li.de penis

Scdā Epūs in clerici ꝓpter heresiz degradatio

ne debz psonas h exp̄ssas ꝓuocare Et q̄ sint ꝓuocandi pz in tex Et cuz dic̄ de lr̄atis.includit etiā laicos lr̄atos vt sūt doctores et periti ī iure canonico et ciuili f̄m Jo.an. Et hi sūt p̄ntes loco eop̄z.p̄sertim abbates.ꝺ qb⁹ in tex.faciūt nō.Joh.an.in.c.degradatio.allег. Et intellige q̄ ist̄i debent eē p̄ntes in ꝟbali degradatōne Jn q̄ etiā debēt adesse capl̄ares epi. vt h ī g.fi.nisi eps tñ h⁹ sol⁹ p̄scripsisset f̄m doc.Jn actuali āt degradatione nō req̄rit̄ p̄ntia oīm istoꝝ vt tāgit Jo.an.in all̄.c.degradatio. Et lz hi oēs sint vocādi.et sup ipsis vocādis stet̄ determinationi epi.tū sol⁹ eps fert sn̄iaz q̄ ipi⁹ ē degradare f̄ Jo.an

Ultima ⁊ Cleric⁹ in hē ·fim̄ plapsꝰ nisi resipuerit.degradaꝫ ac seculari curie tradit̄.aut ꝑpetuo imm̄uraꝫ.Probaꝫ h in tex.et in.c.ad abolendā.§.p⁹. et.c.excōicam⁹.ij.s̄.eo.Jmmuraꝫ aūt seu ꝑpetuo carceri tradit̄ qñ p⁹ suaz ꝓdēnationē vult redire ad fidez. c.excōicam⁹.ij.alle.Jdē si fuerit religios⁹ lapsꝰ q̄ vult redire.de q̄ in.c.accāt⁹.§. fi.e.t.Quis āt sit hēticꝰ.vide glo.l.ij C.de hēt.et in.c.firmissime.s̄.e.ti.Dicit̄ enī mlt̄l.modis q̄s hēticꝰ. Primo q̄ falsā de fide opionē gignit vt Arrius.Sabelli⁹.et sīles.aut sequit̄ vt arriani ⁊ sīles.xxiiij.q.iij.hereticꝰ.Alio mō dī hereticꝰ a sacr̄is eccē ⁊ cōione fideliū diuisus.iiij.q.i.ca.q̄ āt. Jtē q̄ aliē sentit de articul̄ fidei q̄ rōna ecclesia xxiiij.q.i.h̄ est fides.Jtē q̄ sacrā scp̄turā aliē intelligit q̄ spūssēs efflagitat.c.hēsis.xxiiij.q.iij.Jtez q̄ dubitat in fide.c.i.s̄.e.q̄ firmit̄ credē debemus.c.i.s̄.de sū.ē.Dī āt hēticꝰ f̄m Jo and.sup.rub.h ab hercisco⁹.i.diuido q̄ diuidit̄ ab eccē vnitate.et sic respicit̄ p̄ncipiū a q̄ recedit.Vel dī ab hereo q̄ heret errori quē defendit. Error enī nō facit hereticū sz ptinax defensio.c.dānam⁹.s̄.de sū.ē.et.i.q.i.h ē et sic respicit̄ finin⁹ ad quez tēdit.Et q̄ ī hoc eligit.dict⁹ ē hēticꝰ ab electione q̄ p talis electōnis obstinationē fit hēticꝰ.xxiiij.q.iij.hēsis. cū ēb⁹.ca. sequētibus f̄m Joh.ano.

Ajicunqz se

pelit hēticos.credētes.fautores.⁊ defensores ipsoꝝ.ī cimiterio excōicat⁹ est ipso iure. nec debz absolui.nisi satisfecerit et ꝓximis manib⁹ sepultos exhumauerit Et locus ꝓterea sepultura carebit.Jnhibet etiaz papa ne aliqs laicꝰ publice vl̄ occulte p̄sumat de fide catholica disputare.al̄s debet excōicari. Hoc dic̄ vsq; §.heretici.

Dri. ⁊ Excōicat⁹ ē sepeliēs scientē hereticoꝝ credentiuz.receptatoꝝ.fautoꝝ et defensoꝝ.corpa.nec absoluit̄ nisi ea exhumauerit.et locꝰ ꝓuaꝫ eccīastica sepultura. Probaꝫ h in ꝓn. Et alios q̄ttuor casus in qb⁹ priuaꝫ qs eccāstica sepultura ponit glo.in.c.ex pte.ij.de sepul. Merito āt hoc cāu denegaꝫ eccā stica sepultura.c.sacris.s̄.ꝺ sepul.Jtē excōicat⁹ in casu h⁹ tex.non absoluit̄ nisi p̄missa satisfactione vt ptz ex tex. Et tal̄ satisfactio deo fieri dz ꝑ pcco et eccē ꝑ offensa f̄m Arch̄ all̄.c.cū desideres.§.vlt̄l.s̄.de sent.ex.et.c.excōicamus.§.q̄ aūt.s̄.e. Et quō dz̄nt h q̄nq; noīa in tex.et ꝓclone posita t̄ctat hic

Jo.an.plixe p⁹ Arch. Et de hêtico habuim⁹ sup.c.pr. De credēte dic q dī ille q̄ p̄rio ore dic se credē errores aliorū hêticoꝝ.alle.c.cū p puulis.de pse.dist.iij.et tales iudicant hêtici.c. excōicam⁹.ij.s.e.ti.et.c.sup qbusdā.s de ver.sig.vbi ō hoc. Jtē dicunt cre dētes q̄ adorauerūt ꝛ reuerentiā suo mō exhibuerūt hêticis. aut psolonez aut cōionez ab hêticis receperūt.aut fictia faciūt ad ritū eoꝝ ptinētia.nam ex factis p̄sumit affectus.c.nup.de bi ga.er ca.q̄ viderit.xxxij.q.v.duz tñ talia sint facta q̄ spectant ad ritū errantiū.et p q̄ erroꝛ ꝓbat fm Arch. Ulñ infert q̄ visitans hereticos aut dās eis elemosynā.aut p̄bens eis ducatū aut similia faciens.ex quib⁹ de eorū ritu nihil apparet expresse nō dī hêticus. Qđ intelligit Jo.an.nisi p̄i⁹ fuisset lapsus.vt in.c.accusat⁹.Hille q̄q. ſe. Receptatores ār sūt q̄ sciēt̄ recipiunt hereticos vt celent vel euadāt man⁹ iudicis.facit.l.ꝯgruit.ff. de off. p̄ñ.et.l.i.ff. de receptato.facit.c.felicl. in pn.ſ.de pe. Et licz ſz graminaticū hoc verbū videt frequentiaz denotare.tñ fm Juristas capit̄ pro recipere .l.fi.ff.de recepta. De fautoribus ꝛ defensoribus.socijs.psortibus.collegis et sodalibus.vide glo.notabilē in clesiquis suadente.de penis. et hic latiꝰ per Jo.and.post Arch

Secūda ꝛ.et fina.

Disputantes de fide catholica laici publice vel occulte debent excōicari Probatur hic in Hinhibemus.ꝛ dic monitionem premittendam fm Archidiac.per.c.indigne.xij.q.ij.ꝛ sentit gl.in verbo innodetur. Jtem intelligе per laicum.illum.qui nullus ordinem habet.nec religiosus existit. licz etiam quandoq̄ ponatur pro illitterato Jta sentit hic glo.verbi laice.et placet Dominic. Et dicit Joh.an.q̄ laici sibi debent cauere vt neduz turbis concitatis pro vt dicitur in.l.nemo.C.de sum.trinit.sed nec priuatiz de fide disputent.vt hic patet. alias debēt excōmunicari vt hic. Et sic videtur q̄ peccat mortaliter per canonez Nemo episcopoꝝ.xi.q.iij. De clerico an potest disputare de fide. Dic q̄ sic dūmodo non disputet quasi dubius de fide.de quo gl.in ca.nos ad fidem.xcvi dist.

Hereticī creden

tes eis.fautores.defēsores.et receptatores ipsorum cum suis filijs.vsq̄ in secundam generationem non debēt ad aliquod beneficium ecclesiasticuz vel officium publicum admitti.et p̄moti ad ecclesiastica būficia aut dignitates.ad preces huiusmodi personarum eis sunt priuati. Etsi scienter ea receperunt ad alia non debent admitti. Filij etiaz per patrem hereticū emancipatio facta non valet.etiamsi post emancipationem detegatur q̄ pater tempore emancipationis fuit in crimine heresis. Hoc dicit vsq̄ in finem

Prima ꝛ.

Hereticī credē tes eis.receptatores.defensores ac eoꝝ vsq̄ in scdaz generationem filij nō p̄nt ad eccasti ca beneficia.aut publica officia promoueri. Probat̄ h.et capit̄ h būficiū

in lata significatione. licz sum⁹ in materia stricta ꝫ glo. Et de officijs publicis exemplificat gl. vt in officio indicandi et notariatus. Per que patz ꝙ papa ꝑt inhabilitare laicos ad officia etiam secularia. qñ ꝓmittunt crimina eccastica. facit. c. felicis ꝯ. de peñ Et habemus ħ etiā casuz in q̄ filius ꝓ crimine paterno punit. cōtra. c. iudei. i. q. iiij. vbi dicit ꝙ filius nō portabit iniquitatez patris. de quo dicē dum vt ibi in gl. sūmaria.

Scdā ꝯ. Obtinentes ad preces hereticoꝝ beneficia eccastica illi sunt priuati. etsi scienter ea receperūt. inhabiles sunt ad obtinenda. Probat ħ in ꝯ. ad hec. Ex quo patet ꝙ licet regulariter non refert ꝑ quem p̄ces offeranť. vt in gl. tñ spēale est vt res reddat vitiosa si obtineat ex precib⁹ reprobatoꝝ. Et rō spēalitatis est immēsitas hui⁹ criminis ſm Jo. mo. ita vt etiam ignorantia hic nō prosit. Simile in. c. si alicui ius. de elec. Et quia tex. loquit de beneficijs et dignitatib⁹ eccasticis non hz locū in secularib⁹. nec extendit ad dignitatē epalem ſm Jo. an. ⁊ Dom per ea que habuim⁹ in. c. ij. sup eo. ti. de preb. ꝙ nō est ꝓprie dignitas ꝫ cui men dignitatuz. iō in materia penali appellone dignitatis nō includit.

Altima ꝯ. Non valet emācipatio filioꝝ facta ꝑ hereticū si postea detegatur viciū. Probat hic i fi. Ex quo pz ꝙ gestū p inhabilem toleratū nō valet qñ illō fecit nō ex publico offō. ꝫ priuato. sec⁹ si ex publico vt si forte iudex fuit vt in. c. ad ꝓbandū. s. de reſuō. et i. l. barbari⁹. ff. de off. pretl. Pz igit hic ꝙ ꝓpter crimen hereſis soluit patria ptās. de q̄ et ei⁹ effectib⁹ Jnſtl. de pa. po. ſol. ꝯ. fi. et ibi gl. Et qd sit emancipatio. vide in ꝯ. ꝓterea Jnſtl. q. mo. ius patr. pot. ſol. Et eodē mō nō valeret manumissio serui facta ꝑ hēticū. ꝫ non ea rōne ꝙ seruus sui iuris sit effectus. ꝫ ꝙ dñs ptātez nō habuit in eum. cū a tpe delicti tam seruus q̄ꝫ reliqua bona intelligañ fuisse cō fiscata. c. cū ſm leges ꝯ. eo. ti. Et tō nō valet manumissio.

Jlij vel here

des petentiū i infirmitate sua hereticoꝝ ꝓsolatōes ꝑ man⁹ impōnem ſm pessimā hēticoꝝ ꝓsuetudinē nō admittañ ad ꝓbādū ꝙ nō sana mēte id fecerūt. aut ꝑdita loq̄la. si in vita suspecti erāt aut diffamati de hereſi. aut ꝓstat ꝙ fuerint sane mētis. alʒ admitterent ad hanc ꝓbationē dūmō vtañ ad hoc testib⁹ fidedignis. et nō suspectis Hoc dicit

Prī ꝯ. Recipiēs ꝓsolonē ab hēticis iudicat hēticū si eo tpe fuit sane mētis. Probat hic Tres ei ꝑñt dici credētes vt dixi. s. c. pr. Et ponit ħ ꝓsolo i malā ptē. ꝫ regulariť ꝯ vt xiij. q. v. aie. et. c. cuz tps.

Scdā ꝯ. Etsi de sana mente suspitione hēſis aut infamia ꝓstet. nō admittit ab hēdib⁹ et filijs eoꝝ ꝓbatio ꝯria. Probat hic Ex q̄ pz ꝓmo ħ suspitionē impedire ꝓbationē ꝯriā. qđ est ħ spēale i odiū h⁹ crimis. alʒ nō impedit ꝫ fortiorē ꝓbatiooē req̄rit vt in. c. ꝙ verisile. s. de ꝑsūp. et. l. ij. C. q̄ acc. ñ p. et ad hāc suspitoez ꝓbandā suffic leuis ꝓbatio ꝫ Arch. vt i. c. lras. de ꝑsūp. ⁊. l. ij. C. ħ hēt. Jtē dic Arch. ꝙ ad hoc ꝙ infamia a facultate ꝓbādi repellat. req rit ꝙ sit publica. c. inquisitōis in fi. s. eo. de accusat. Ex quo videtur ꝙ nō

sufficit rumor.xxiiij.q.iij. non inueni tur.in fi. Item dicit Arch q de sana mente requiritur q constet legitime id est clara probatione. et competen tibus indicijs.c.non solum.supra co. li.de regular.

Vltima ꝯ predictis cel santibus pos sunt filij et heredes consolationez ab hereticopetentis probare q duz id fecit non fuit sane mentis Probatur hic in fi.et hoc dummodo vtatur te stibus fidedignis.nō suspectis puta vroze.filijs.aut familiaribus. de qui bus notatur in.c.in litteris.supra de testi.et.iij.q.v.in sūma fm Arch. Ad mittunt ergo isti ad probandum ne gatiuam.contra.c.quoniam contra. in fi.de proba.sed hec est negatiua q litatis in se includens affirmatiuam. Vaz tu non es sane mentis.includit hanc.tu es furiosus.ido est probabi lis.iurta nō.in ca.actor.vi.q.vlt.et.c bone.i°.supra de elect.Et probat fu ror per verba ⁊ facta.de quo in.c.cū dilectus.de succes.ab intes.et h Ar chidiaconus

uper eo quod

scribitur q ecclesia non clau dit gremium redeunti.et ali bi q in heresim abiuratam relapsi sē sine aliqua audientia curie seculari tradendi.que sibi videntur aduersari Respondz papa q taliter relapsi sūt sine aliqua audientia tradendi curie seculari.si tamen reuersi fuerint et pe nitent.non sunt eis deneganda peni tentie et eucharistie sacramenta Hoc dicit.

Exter elicitur talis cōclusio Quamuis relapsi in heresim absq vlla audientia tradan curie seculari.sacra tamen penitentie et eucharistie eis conceduntur si pe nitent.et ad fidē fuerint reuersi. Pro batur hic. Et hic est vnus casus in q audientia denegat alicui. Alij habē tur per glo.in can.i.xxiij.dist. Quid autem de alijs sacramentis scilicz vn ctione extrema.et sepultura eccleia stica.Dicit Jo.an.q hic non dixit ō extrema vnctione quia non adaptat huic casui.quia relapsi in heresiz tra dunt incendio.et idem de sepultura. de quo in.c.statutuz.iij.q.eo. super glo antepenult. Et in his verbis fm La pū vult Jo.an.q nec cinis nec corp⁹ traditur ecclesiastice sepulture. Et ex hoc dicto Jo.an.dicit Bon notandō q istis qui damnantur ad mortem non est concedenda vnctio extrema. Idem sentit Arch.xcvij.dist.Joleuz. vbi dicit q istud sacramentū non de bet dari nisi constitutis in infirmita te corporali qui fm humanaz estima tionem morti appropinquant. pro q facit text.de sacra vnct.c.vno. Et sic de facto dicit se Bon alias respōdis se cum quidā damnatus omnino vo luisset hoc sacramentū suscipere. Ex dictis etiam nō.hic Jo.mo.q libera tus a peccato quo ad deuz per peni tentiam nō est liberatus quo ad mū dū.et i foro iudiciali.alt.ca. admonē xxiij.q.ij. Idē tenet gl.in.c.de his.ō de accusat.et Arch.de pe.dist.vi.c.sa cerdos.sup vbo pfessus

N fidei fauorem

ꝓcedit papa vt in negocio inqsitōis hētice prauitatis ꝯ hēticos.fautores et credētes eis admittant in testimo niū excōmunicati participes et socij criminis dūmodo veritatē deponūt ex numero et qlitate psonaꝝ ac alijs

coniecturis sit presumptio verisimilis. Hoc dicit

Ex ter elicitur talis conclusio In fauorem fidei contra hereticos admittuntur in testes alias de iure inhabiles. dummodo verisimile presumaꝫ ꝙ non deponatur ab eis falsitas. Probaꝫ hic in tex. Multa ergo ī iure sunt statuta in fauorē fidei contra iura communia vt hic et.c.ij.et.iij.supra eo.et.c.j.pxi. quia magnus est fauor fidei. et merito cum extra ipsam nullus potest saluari. vt in ca.alienus.et ca.quicunq;. xxiiij.q.i.et tantus ꝙ etiam papa de crimine heresis occulto potest accusari ſm Arch.facit ca.si papa.xl.dist. imo et deponi si nollet se corrigere. et consiliū hoc casu esset iudex eius. alleg.ca.si papa.in glo.et in.ca.nunc xxi.dist. Si tamen post mortez papa de heresi accusaꝫ.successor ei⁹ erit iudex. Facit quod notaꝫ.xxiiij.q.i.ca.i. Ita ad proposituz.excōicati qui de iure repelluñ a testimonio.vt ī.c.veniens.ij.in fi.de testi. Itez participes in crimine qui etiam repelluñ. vt in .c.veniens.i.de testi.et.c.mediatores. supra eo.li.7 ti.admittuñ contra hereticos in fauorem fidei vt hic. Idez si testis sit inhabilis ſm ea que habētur in.c.felicis.j.eo.li.de penis.ſ.in iudicijs ſm Archi. Hi admittuñ hoc casu dūmodo non presumanꝫ dicere falsum.que presumptio colligitur ex numero testiū vt facilius credat inquisitor.x.testibus ꝙ duobus. facit.c.in nostra.de test. Item ex qualitate personarū deponentiū quia forte frater contra fratrem deponit.de quo non est verisimile ꝙ falsum diceret.c.litteras.de presumpti. Item ex qualitate eorum contra quos deponitur quia infamati sūt aut suspecti de heresi cōtra quos facilius creditur testibus. vt hic in gl.fi. Et quia text.loquitur quando procederetur per viam inquisitionis non haberet locum hic text. in casu quo procederetur contra hereticum per viam accusatōnis aut exceptionis.quia istud ius exorbitans est a iure communi ideo non extenditur ad casus non expressos. etiam ex similitudine ratōnis. Et ita tenet hic glo.ij.et sequitur Jo.and.licet Arch tenuit contrarium Sed Bom sequit Jo.an.rationibus dictis. Et quiaꝫ cessus inquisitiōis fauorabilis est ꝙ respectum ad processum accusatōnis aut exceptionis crūminū quod dicit notandum.

Residentes in regno.prouintia.aut loco etiamsi sint excōmunicati.aut intrusi de facto debēt ad requisitionem ordinariorum aut delegatorum ipsorum aut inquisitorum heretice prauitatis. quādo recursus ad superiores haberi non potest sine periculo exercere officium suum 7 iurisdictionem contra hereticos.fautores et defensores eoꝝ. Nec propterea requirentes sunt excōmunicati.aut ꝓfidentes intelligūtur approbati. Hoc dicit

Prima con Possunt inquisitores ordinarij et delegati petere iusticie executionez contra hereticos aut secularem iurisdictionem in loco habentibus. licet intrusis aut excōmunicatis sine metu excommunicatiōis Probatur hic in textu. Et intellige ꝙndo mora in adeundo habētem po

testatem est periculosa.alias secus vt
ꝺ in glo.iij.et sic multa specialia sunt
hic in fauorem fidei statuta.Primo
ꝙ intrusus tyrānus aut excommuni
catus licite exercet.quod ē iurisdicti
onis.tamen per hoc vicīū in eo non
tollīt ca.neq; ī agris.xiij.q.v. Scdz
spēale quia hic valet processus habi
tus per excōicatum maiore excōica
tione et publice qui regulariter non
valet.vt in.c.ad probandum. supꝫ de
re iuꝺ.et in.c.i.supra eo.li.de supp.ne.
prel. Minori tī excōicatione ligatus
iurisdictionē exercere potest.c.si cele
brat.de cle.ex.ministr. Tertiū specia
le quia excōicans hic excōicato non
est excōicatus.contra.c.cūm desidēs
et.c.nuper.supꝫ de sen.ex.et hic in glo
liij. Et sic potest papa statuere ꝙ cōi
cans hic excōicato nō incurrit excō
municationē vt hic patz.facit.c.si ve
re.supꝫ de sen.ex.

Am contu- macia ī causa heresis suspi
tioni presumptionē vehe
mentem adiciat.ideo si suspectus de
heresi citet vt respondeat.et propter
contumaciam suā excōicatus excom
municationem per annū sustineat vt
hereticus pt condemnari. Hoc dicit

Prima ꝯ Suspectus de
aliquo crimīe
potest super eo citari. etsi comparet
et subterfugit.aut etiam non compa
ret potest excōicari. Probat hic i tex
iuncto.c.lras.supꝫ de presumpt. Et in
tellige qñ suspitio ē probabilis ꝛ ita
ꝓcedit hic tex. Cōmuni enim repel
li debz suspitio ꝙ recipi.ij.q.i.primo
supꝫ omnia.vbi de hoc. Etsi talis sus
pectus citetur.et nō veniat.aut venit
sed contumaciter recedit presumitur
culpabilis super eo super quo citat.
vt hic.ꝛ.c.nullus dubitat.supꝫ de pre
sump. Et quia cōtumacia graue pec
catuz est.xi.q.i.sciendū.ꝛ nō.iiij.q.i.ī
sūma.ideo potest excōicari etiaz sine
noua citatione.per.c.i.supra de iudi.
vbi de hoc. Dicit tamen Archi. ꝙ an
teq; excōicet requirit ꝙ precedat ad
monitio iudicis.saltem bina.de quo
xxiij.q.iiij.dixit apls.supra eoꝺ.c.ex
cōicamus.ℊ.qui aūt.in glo.

Secūda ꝯ.etsi. Si su
per heresi suspectus citet vt de fide respon
deat.et propter contumaciam fuerit
excōicatus per annū persistens dam
natur vt hereticus. Probatur hic in
tex.et ratio est quia iste presumptiue
censet hereticus.vt hic ī tex. Ex quo
habemus optimuz tex.fm Dom̄ ad
cognoscendā differentiā inter suspiti
onem.presumptionē vehementē.et p̄
sumptionem violentam.de quo hic ī
glo.ij.et per An.de bu.in.c.vestra.ꝺ
coha.cle.et mu. Nam vt hic patet ꝓ
pter suspitionem quis potest citari ꝛ
citato potest indici purgatio vt in.c
lras.supra de presum.et.c.ad abolen
dam.ℊ.quia vero.supra eo.ti.quam si
non fecerit poterit excōmunicari.c.
excōicamus.ℊ.qui antē.s.eo. Proba
tur aūt suspitio leui argumēto.l.ij. C
de here.vt si frater asserit fratrem su
um hereticum.quia non est verisimi
le ꝙ frater hoc diceret nisi esset talis
c.lras.all. Si igitur citatus talis nō
comparet.aut comparet ℨ subterfu
git.vel facit aliquem alium actum q̄
inducit etiam presumptionez ꝙ delī
ctum fecerit.tunc dicte suspitioni ad
ditur scda presumptio tanꝙ confir
mans pmā. Et dī vehemēs aut fortl.
ꝛ talis dz heresim abiurare.ℨ.c.pr.in

prin. sicut illi q̄ deprehensi sunt in hereſi. c. ad abolendam. ℣. pñti. supᵉ eo. ti. Si aūt iſte propter contumaciam ſuam excōicet̄ et in ea perdurat p̄ annū inſurgit alia preſumptō. Et additur vehementi que dicitur violenta. ⁊ ex illa poteſt damnari vt hereticus in hereſi. et in alijs criminibᵒ tanq̄ de crimine convictus vt hic in gl. ſi. qō verū niſi contrariū probet̄. quia iſte nō ē hereticus niſi preſumptive. nec eſt preſumptio illa iuris et de iure q̄ in contrariū fieri poteſt probatio vt tenet glo. penul. in. c. lras. de pſumpt.

Ccuſatᵒ aut vehemēter ſuſpectus de hereſi qui in iudicio hereſim abiurauit. ſi poſtea reincidat in ipam cenſeri debet relapſus. et relapſorum pena puniri. Secᵒ ſi modica et leuis ſuſpitio fuit contra ipſum de hereſi. Ille etiam q̄ in vno articulo errauit. et hereſim ſimpliciter aut generaliter abiurauit. ſi in alio articulo. etiam ſeparato delinquit vt relapſus. eſt puniendus Idem de eo qui hereſim de qua conſtat abiurauit. ſi poſtmodum verbo aut facto hereticis fauorē impendit. Hoc dicit vſq̄ ℣. licet

Prima ℣. De hereſi ſuſpectus illam abiurare debet. ſiue ſuſpitō ſit vehemēs ſiue leuis. Probat̄ hic et in. c. ad abolendam ſupra eo. t. Et forma abiurationis colligit̄ ex ca. Ego Berengarius. de conſ. diſt. ij. et. c. inter. de pur. ca. Nam ſuſpitio etiā vehemens nō plene probat. ideo ex illa non poteſt quis condemnari. preſertim de hereſi. Secus eſt de violēta vt dixi ſupᵉ. c. p̄t. ⁊ ē h̄ g. ij. Et q̄ ſit leuis pſūptio. q̄ vehemēs tetigi ſ. c. p̄t. Et dic̄ h̄ Archiᵒ. q̄ vehemens pſumptio p̄t oriri hīe ex dictis teſtiū. vt ſi infamatus ē quis publice de hereſi. teſtes deſuper p̄ducunt̄ in iudicio inſtituto ꝑ tales et deponūt ꝑ talem q̄ viderūt eum conuenire cū hereticis in p̄uenticulis eorū. et familiaritatē p̄tinue et occulte cū eis habere. iuxta nō. in. c. inter. de pur. ca. Leuis eſt q̄n quis p̄ annum fuit excōicatus. c. grauem. de penis. aut rumor eſt de eo q̄ ſit credens hereticis. aut viſitet eos. aut familiaritatem habet cū eis. nec tñ ex hoc magnum ſcandalū eſt oriū. Et breuit̄ iſtud relinquit̄ arbitrio iudicis

Scda ℣. Etſi vehemēt̄ de hereſi ſuſpectᵒ p̄ abiurationē in hereſim labit̄. cenſet̄ relapſus. et pena relapſorū punit̄. Proba tur hic in ℣. i. Secus ſi leuit̄ fuit ſuſpectus vt in tex. Nō diuerſitatis eſt fm Jo. mo. q̄ licet p̄ter vehementē ſuſpitionē nō p̄t dici vere lapſus in hereſim. q̄ de lapſu nō plene p̄ſtat. tñ q̄ talis pſumptio plᵒ facit q̄ ſemiplenam p̄bationē. iō p̄t dici lapſus cū plᵒ habeat de lapſu q̄ de eiᵒ ꝓrio. vt in ſilt nō. ℣. e. li. de ver. ſig. c. fi. ideo iuris ficti one dī relapſᵒ vt h̄. Si āt leuis ⁊ modica fuit ſuſpitio tunc q̄a talis plᵒ h̄z de ꝓrio lapſus q̄ de lapſu. iō non punit̄ pena relapſorū vt h̄ in ſcō dicto hᵒ pn. Eſt āt pena relapſorū grauis ⁊ magna. c. ſup eo. ſupᵉ e. q̄ ſine vlla aui dictia tradunt̄ curie ſeculari igne cremandi. c. ad abolendam. ſupra eo. tit Item intellige etiam concluſionē q̄n iſta abiuratō fuit facta in iudicio vt hic. et in. c. excōmunicamus. i. ℣. i. ſupᵉ eo. ti. fin Archi et Jo. mo.

Tertia ℣. Ut tamē quis pena relapſorū poſ

fit puniri.requiritꝫ ꝙ saltem cōstet de
heresi posteriori Probatur hic in ℣.
ille et ibi nōt Jo.an.requiri vt cōstet
de priori vl posteriori plene vt locū
hēat pena.relapsorū nec vtroqꝫ casu
sufficit sola suspitio etiam vehemens
ꝙ talis nō plene probat vt dixi. supꝛ
et est glo.in.c. litteras de ꝓsump.

Quarta con. In vno
articulo
fidei culpabilis.heresim abiurās dici
tur relapsus si postmodū cōmittat
in alium articulum heresis Probaꝫ
hic et in ℣.cū vero et procedit siue ge
neraliꝫ heresiz abiurauerit ꝙ adijcit
in iuramēto et omnē heresim ꝓ quo
c. ego berengarius de conse.dis.ij. et
ita habz cōsuetudo fm Jo.an.ꝙ om
nis suspect⁹ vel heretic⁹ licz in articu
lo tm̄.generaliter abiurat Quid g̃ si
abiurasset solū illā spēm heresis aut
vnū capitulum.glo.hic in verbo sim
pliciter tenet ꝙ si labatur in aliā spe
ciem aut capitulum heresis.nō dicit
relapsus quaz tenet Jo.an.vt verba
aliqd opentur iux̄.c. si papa ℣.de pri
uileg. Et ꝙ in penis benigna fieri dz
interꝓtatio archi.tenet ꝓriū et sequit
Doī.ꝙ cū hereses omēs inꝯ se habēt
cōueritatem.c.excōmunicam⁹.ij.supꝛ
e.ti. Jdeo abiurās etiam vnam spēm
heresꝫ videt omnes abiurasse Jdeo ī
vnā relaps⁹ postea dicit relaps⁹ 7 hec
opi.ē verioꝛ fz Dom̄. Ad rōnes Jo.
and.dicit ad primam ꝙ licz quo ad
vba vnā speciem abiurās heresim vi
deꝫ specialiꝫ abiurare.tn̄ ꝓpter cōue
ritatē talis in effectu omnes abiura
uit Ad scdz dicit ꝙ hic nō fit extēsio
aliqua ꝙa iste intelligitur generaliter
omnes abiurasse Quid autez sit arti
cul⁹ vid.in.c.pn̄tiū e.li.de testi. Et di
cit h Archi.ꝙ idē ē qđ mēbrū Et dici
tur ab arto as. ꝙ artat firmiꝫ ad cre
dendū.c.firmiter.s.de sū.trini.et ibi in
rubrica nōtur de articulis fidei et ꝓ
Jo.mō.s.e.li.de sū.trini.supꝛ rubrica

Ultima c. Abiurās here
sim de ꝙ fuit
cōuictus aut ꝓuincit.si vbo aut fco
hereticis cōmunicat relaps⁹ dī Pro
batur in ℣.ille quoqꝫ Et ē rō fm Jo.
mō.ꝙ cōtra abiurationē factā dirē
vel indirecte facē nō debet.et ī tm̄ de
bet odire hereticos ꝙ nullā comitan
tiam cuz illis habeat.xliij.q. iiij.odi.
Alias si cōtrarium fecerit ducatum
hereticis prebens.aut visitans illos
aut aliquid horum de quibus ī tex.
relapsus censetur et heretic⁹ Et intel
lige vbi prius fuit lapsus.alias nō.vt
nōtur in.c.ij.primo respōso.s. eo.per
Jo.an.post Archi. Non enim sufficēt
qđ fuisset solum suspectus de prima
heresi et eā abiurasset fm Jo.an. Et
an iste in nēitate posset sine pena. re
lapsorū ꝓ hereticis dare elemosynā.
dicit ꝙ sic vt h in glo.verbi non pos
sit Et de hoc an oīibus dāda sit ele
mosyna aut potius fideli qz infideli
vi.gl.in ca.quiescamus.xlij.dis.

Licz periurus

etiā post pactaz pn̄iam repellat a te
stimōio.si tn̄ i cā hēs celās vitatez.
deierando.postmodū vult veritatez
dicē ī fauorē fidei admitti debz.si ex
manifestis indicijs appareat ꝙ vult
vēitatē deponē. ℟ dic vsqꝫ ad ℣. sane

Prima c. Quāuis ꝓiur⁹
etiā emendatus
a testio regulariꝫ repellitur.in causa
tamen heresis cum circūstancie ide
suadent talis admittitur Probatur
prima pars in c.testimonium supꝛa
de test. Secunda pars probatur hic
7 rō specialitat].ē fauoꝛ fidei ꝓt quē

multa ſpecialia ſtatuunt. Et limita ꝯ clusionē. niſi aliud puta falſitas etiā obſtaret vt in glo. verbi obſiſtat. Po teſt ergo papa ſtatuere et diſpenſare q̄ periurus ad teſtimoniuz admittat quod tenz Archi. poſt Vincen. xxij. q. v. paruuli. arg. c. cū J z A. de re iud

Scda ꝯ. et ſi. Etſi teſtis regulariter ex intuallo non poſſit dictuz corrigē Jn cā tam hereſis id ꝓt fidei fauore. Probat ꝓma ps ī. c. cū clamor. de teſti. et. c. ꝓterea. de teſ. cogi. vbi de hoc Scda ps ꝓbat hic in tex.

Sane ex quo ne- gociū fidei eſt ſūme priuilegiatuz. nō debet per alia negocia impediri. Jō inquiſitor hereticē prauitatis a ſede aplica deputat⁹. nō debet ſe de diuinationib⁹ z ſortilegijs intromittē niſi ſapiant hereſim manifeſte. nec debet ſe intromittē de q̄ſtione aut reſtōne vſurarū. ꝓt tñ heredes fautorū hereticorū ꝓpellere qui fautores non fuerunt heretici vt penitentiā iniunctā defunctis in bonis tpalibus faciendam adimpleant. non at poſſit ꝓpellere eos. vt penitentiā recipiāt. et faciāt. quam defuncti ꝓmiſerūt facē. ſi fuerūt ante q̄ eis fuiſſet impoſita ꝓuentū morte. Q̄n autē heredes a ſucceſſione repellunt ꝓpter hereſim defuncti. poteſt p⁹ mortē heretici ad declarationē ipſi⁹ ad finez q̄ bona ꝓfiſcent ꝓcedi. Pñt etiā ſacerdotes et alij clerici negociū inquiſitionis impedientes per inquiſitores puniri. Et religioſi grauiꝰ ſūt puniendi q̄ ſeculares clerici ſi inuenti fuerint in hereſi aut crimine ꝓſimili. Hoc dicit vſq; in finem

Prima ꝯ. Jnquiſitor hereticē prauitatis nō cognoſcit de ſortilegijs z diuinationib⁹. Probat hic in tex. et fallit in vno caſu q̄ talia ſapiunt hereſim manifeſte vt hic. Q̄n aūt ſapiūt hereſim vide hic in glo. verbi ſaperent. et ad finez q̄ inq̄ſitores poſſint ſe intromittere nō ſufficit illud. ſed etiā requirit q̄ ſapiant hereſim manifeſte vt h. Nec poteſt cognoſcere an ſapiant hereſim quia iuriſdictio eſt ſibi attributa exiſtente illa qualitate notorietatꝫ. vt vult hic glo. in vbo manifeſte. Secus ſi vellet cognoſcere an ſapiāt manifeſte hereſim. quia illud poſſet inq̄ſitor per. c. i. ſup. eo. li. de offi. lega. ſm Bom. de quo hic in fi. per eū. et ſequitur Panor. in. c. i. ſup de ſortileg. Et quot modis capit diuinatio. z an ſit de genere maloꝝ vide h ꝓ Archi. z. g. nōbilē. xxvi. q. ij. in ſūma. z in. c. i. et. ij. ſup de ſortile. Et quō genus diuinationis a perſis fuit inuentū. z de quatuor ipſi⁹ generib⁹ in ca. igit. xxvi. q. iij

Scda ꝯ. Nec pōt talis inq̄ſitor ſe de qōnib⁹ vſuraꝝ intromittere. Probat hic in. ff. de q̄ſtionibus. Quod verū in foro contentioſo aut iudiciali. etiamſi ꝓ inquiſitores ꝯ aliquos ſit ꝓceſſum q̄ pertinaciter dixerūt exercē vſuras non eē peccatū et cōuicti de hoc eas abiurarūt z reſtitutio eis iniūcta fuit q̄ ſi eis ſuper hoc q̄ſtio moueat a debitoribus inq̄ſitores tñ ſe nō intromittunt vt h in tex. dū dicit in pñia ꝛc. Et ſi ō facto de hmōi queſtionib⁹ ſe intromittant nō valet qđ agūt ſm Jo. mō. q̄ non ſpectat ad eoꝝ officiū vt h et in regula ea que fiūt. j. de re. iuris Jn foro aūt pñiali poſſūt inquiſitores iniūgere vſurarum reſtitutionem vt hic etiam probatur. Et ex hoc dicit Boi. q̄ poteſt imponi pro pñia id ad qđ

etiam de iure quis teneat vt confessor imponit vsurario pro pœna q̄ male extorta restituat. qđ dicit bñ nondū.

Tertia ꝯ. Ordinarij locorum debent de predictis criminib⁹ diligenter inquirere & districta vltione corrigē. Probat hec ꝓclusio. quo ad diuinationes & sortilegia in hoc. ℣. sane. in pœn. et in ca. peruenit. xxvi. q. v. Et qua pena tales criminosi debent puniri. vide in glo. i. s. de sortileg. q̄ dicit q̄ debent priuari officio et beneficio. Et dicit ibi Panormñ q̄ etiaz eps p̄t tales sortilegos deshonestare. ponendo eos ad scalaz cū vituperio. aut alias. & deycere eos extra dioc. vide bonū tex. xxvi. q. v. c epi. et qđ nō. xxxij. q. i. de benedicto. Et etiā iudex secularis p̄t se impedire q̄ non est mere ecclesiasticū. imo acerrime puniē per ius ciuile. vt. C. de male. et mathe. per totū. Quo ad crimen vsurarū idem tenet hic Jo. mo. et facit. c. i. in fi. ℣. de vsur.

Quarta ꝯ. Compellit heredes defuncti implē pœnam dummō ꝓstat in re tpali implementum. Probat hic in. ℣. si vero. Et idē in heredibus alioz vt in. c. fi. de sepul. & in. c. in lris. de rap. Et q̄n pœna ꝓstat in rebus tpalibus defuncti. ita q̄ possit p heredē vel aliū expleri. et prosit saluti aie defūcti. vt hic in gl. verbi ad salutē. et in gl. seq. Si aūt defūcto nō fuisz iniūcta pœna dū vixit. post mortem ei non posset imponi. q̄ pœna defuncti sibi reseruat in purgatorio. c. qualis. xxv. dist. Nec morienti id est tendenti ad mortē est pœna iniūgēda sed solū innotescēda vt in ca. i. xxvi. q vij. Nec hoc casu heredib⁹ pro defūcto p̄t imponi satisfactio. vt h̄ in. ℣. poro. Nec ob. c. ℣gentis. ē. e. vbi filij heredes puniunt̄ p peccatis parentuz q̄ illud ꝓcedit in ꝓfiscatione bonoz non in pena corporali aut pœna. q̄ suos tenz auctores. c. quesiuit. de his q̄ fi. a ma. pt. c. de quo. i. q. iij. in pn. Et ꝓcedit ꝓclusio de eo fautore aut receptatore hereticoz. qui tñ nō est hereticus ꝓpie vt hic in glo. verbi hēticus. Nā licz inquisitores ꝑ tales posſunt procedē vt hic. & sint excōicati. c excōicamus. ℣. credētes. supē eo. tit. nec debeant sepeliri in cimiterio. vt. s. eo. c. ij. Tñ possunt habere heredes. nec bona eoz possunt ꝓfiscari. sic nec bona heretici penitentis & incorporati vnitati ecce añ mortē. licet decesserit añ pœniam petactā. q̄ etiā p̄t hīe heredē vt hic in. ℣. porro. licet aliud sit in heretico. de cuiꝰ crimine etiam post mortē querit ad effectū confiscatiōis bonoz. vt hic in. ℣. in eo. et. c. cū ſm. ℣. eo. et. c. ℣gentis. supē eo.

Quinta con. Impedientes inquisitores procedere super heresi. possūt per inquisitores puniri. Probat hic in. ℣. sacerdotes. Et procedit siue impedientes sint clerici siue laici. pro q̄ .c. ℣. prox. Tales enim dicunt hereticorū fautores. facit. ℣. si vero. supē eo.

Ultima con. Pro heresi aut crimine simili. grauius puniunt̄ religiosi q̄ seculares clerici. Probat hic in. ℣. si. Et potest esse ratio q̄ in eodē genere delicti grauius peccāt. ex quo artiori vinculo sunt astricti ſm Joh mo. facit. c. q̄ntumlibet. xlvi. dist. Sz an hec ratio indistincte sit vera. ꝛc tat hic Jo. an post sanct. Tho. in. ij. ij. q. clxxvi. art. fi. vbi tenet q̄ sic. in tribꝰ casib⁹. Primus q̄n peccat ꝓtra votū

religiōis sue. vt fornicaꝛ aut furatur ꝓtra vota ꝓtinentie ⁊ pauꝑtatis. Secundᵒ cū peccat ex ꝓtemptu q̄ p hoc sit ingratᵒ diuini officij. quo sublimatus est ad statū ꝑfectionis. ⁊ dei filiū ꝓculcat p ꝓtemptū. Tertiᵒ ꝓpter scandalū. q̄ multi ad eius vitā respiciunt Facit ō voto. c. magne. Sed si religiosus nō ex ꝓtemptu. ꝫ ex infirmitate vel ignorātia peccat. nō ꝓtra votum religionis et occulte absq̄ scandalo leuiᵒ peccat eodē genere pcci q̄ secularis. q̄ ex multis bonis que facit absorbeꝛ pccm illiᵒ si sit leue. etsi sit mortale facilᵒ resurgit ꝓpter intentionez quā habet ad deū erectā. que licet intercipiaꝛ. facilᵒ tñ reparaꝛ. Sed fatetur q̄ si tales lapsi veniāt ad ꝓtemptū. pessimi efficiunt̄ et incorrigibiles. p quo facit alle. c. q̄ntūlibet. Sed dicit Bonꝰ. q̄ licet iā dicta ꝓbant q̄ religiosus lapsus facilᵒ redit ad pñiam q̄ alius hō. nō tñ ꝯcludūt q̄ delictū eiᵒ sit i se minᵒ q̄ alioꝝ. Vñ gl. in ca. hō christianᵒ. xl. dis. l. examinat qō pccm sit grauiᵒ. et vult in hoc ꝓtemptuz in quocunq̄ attendi debē. vt plᵒ cōtemnens. plus peccet. et illō Bonꝰ credit verius. Posset tñ occasionaliter grauius fieri delictum alteriᵒ q̄ religiosi q̄ hz fratres sublenātes. ⁊ sic facilius resurgit. vñ talis grauitas nō surgit ex substātia delicti. ꝫ potiᵒ ex ꝑseuerantia delicti q̄ facit q̄nq̄ veniale transire in mortale. vt nōt gl. in ℣ nūc autē xxv. distinct.

Tatutū per

quod negociū inquisitōis hereticē prauitatis impedit directe vl̄ indirecte. nullius ē momenti. Et hñtes ptātem edendi ⁊ corrigēdi in loco illo statuta. possūt ad exhibendū tale statutū ordinario loci aut inquisitori appelli. ⁊ ad illud revocandū aut saltē moderandū vt nō extendaꝛ ad hoc negociuꝫ inquisitionis. Hoc dicit

Extet

elicit talis ꝓclo Nō valent statuta laicorum per q̄ impedit aut retardaꝛ directe vel indirecte processus inq̄sitorū. Probaꝛ h. et rō est q̄ statuta laicorū que derogant ꝓuilegijs ecclesie non valent. c. nouerit. ℣. de sen. ex. c. i. ℣. e. li de emu. eccl. Idem si sint ꝓtra fidem aut negocio fidei p̄stent impedimētū directe vl̄ indirecte vt hic. et exempla patent in glo. An aūt valet statutū laicoꝝ q̄ ꝓtrahens mr̄imoniū cū filiafamilias sine ꝓsensu parentuꝫ incidat in certā penā. tractat h late Joan. Et refert Bononie in disputatione determinatū q̄ sic. q̄ est ꝓsonū vtriq̄ iuri. xxxij. q. ij. honorantur. ff. de ritu nupti. l. ij. et. iij. Nec est sup substātia mr̄imonij. sed super forma ꝓtrahendi editū. ⁊ p multas alias rōnes. Jo. an tñ tenet ꝓtrariū q̄a non p̄t negari q̄n illud statutū p̄stat impedimentum matrimonia contrahēdi directe aut indirecte. ergo non valet per hūc terⁱ Itē pena ꝓhibeꝛ in mr̄imonio ne libertas eius impediaꝛ. c. gemma. de sponsa. et ergo etiam ab hac pena in der ecc̄astic⁹ ꝓtrahentē p̄t defendē cū mr̄imoniū et oīa dependentia ab eo sint de foro ecclesie. c. tuā. de ordi. cog. et. c. latoꝝ. qui fi. sunt legi. et hanc tenet Bonꝰ. et dñs An. c. i. de spon. et idem ibi tenet Panoꝝ. Nam vbicunq̄ statutū laicoꝝ penam imponit retrahendo a contractu mr̄imonij. ⁊ illa pena diminuit p̄timoniū vl̄ famā ꝓtrahentiū tale statutū non est seruā dū. iuxta nō. in. c. penul. ℣. de se. nup. ⁊

glo.in.c.cum leges.j.eo.ti.

n **E aliqui decedente** in dubiuz reuocēt an officiū inquisitoris hereticē prauitatis deputati a sede aplica in certo locō expiret per mortem pape.declarat ipm officiū suuz durare nedum quo ad negocia in vita mandatoris cepta.sed etiam quo ad non cepta aut etiā nondū exorta Hoc ō. **Ex tex.** elicitur talis cōclusio Officiū inquisitorum heresis non expirat morte concedentis.etiam in negocijs nondum inceptis aut exortis.Probatur hic ī tex. et est speciale in fauorem fidei.vt hic in fi.tex.Per quod respondetur ad.c gratum.cū suis concord.supra de offi.dele.que probant delegatam iurisdictionē expirare per mortem concedentis quo ad non cepta.Nam propter fauorem fidei multa specialia ī hac materia sunt statuta gl.fi.alle. et facit hic text.fm Dom̄ q iurisdictio concessa.vt nō expiret quo ad negocia non cepta.non includit negocia que nondum erant tempore concessionis orta nisi hoc exprimaē vt ḃ.qō dicit nōdum Dom̄ pro priuilegijs. et conseruatorijs.Et procedit cōclusio fm Jo.an.in inquisitore simpliciter dato.secus si daretur cum clausula vsq ad beneplacitum sedis aplice aut voluntatez pape.quia tunc dicē dum vt in.c.si gratiose.sup̄ eod.li. de &pt.Et an procedit in dato ab inferiore q̄ a papa.Sensel.tenet q̄ sic q eadem semper est ratio.Sed Dom̄i. tenet contrarium.cuz hic tex.sit exorbitans in multis a iure cōmuni Jdo ex identitate rationis non debet extendi.vt in regula que a iure.j.de reg iur.Et tex.bis nō absq̄ mysterio exprimit ab aplica sede fm euz.An autem inquisitor hereticoz̄ sit ordinarius aut delegatus.Jste tex. inducit pro et contra.Nam exquo post mortem concedentis durat officiū videt ordinarius Jn contrarium videt q̄ hoc specialiter hic in eo est constitutum.Jo.an.hic loquitur alternatiue Videt enim ordinarius quia ad vniuersitatem causarum datur a principe.facit.c.ij.supra eo.li.de offi.lega.z hic glo.Sed contrarium tangit.j.eo per hoc.et.j.c.prox.fi.denicq̄.et sic sentit q̄ sit delegatus.quod videtur seq Lapus qui dicit q̄ non videt datus ad vniuersitatem causarū sed ad vnā causam.scilicet heresis.licz ad vniuersitatem personarū fm Dom̄.Etsi dicit.&ptum ad futuras lites non extē dit.c.fi.supra de &p.Dic q̄ contrarium procedit in &pto ad lites z iusticiam quod est odiosum et stricti iur. Hic tex.loquitur ī concessione fauorabili propter fidem catholicam. et hic est p̄missio generalis que bene p̄hendit futura.l.fi.C. qui poti.in pig.hab.

v **T officium inquisitoruz** in aliquo loco deputatoz̄ efficacius peragatur.vult papa q̄ pluēs inquisitores ad inquirenduz in certo loco deputati.possunt infra illum locuz vbi cunq̄ procedere simul.aut etiaz separatim contra hereticos. fautores. et defensores.prout eis melius videbit expedire omni timore humano post posito Etsi aliquis ad fidem vere redire voluerit ei dūmodo primo hereſiz abiuret iuxta formā ecclesie absolutionē impendāt.et q̄ talibus in-

iungi consuevit pro penitentia iniungant. Hoc dicit vsq; ad ℣. verū.

Prima ℣. Pluribus inq̄sitoribus simpliciter datis respectu alicuius loci. aut prouincie potest ipsorum quilibz singulariter procedere. et in qualibet illius parte pro tribunali sedere. Probatur hic in principio. Ex quo duo specialia habemus. Primū q̄ sicut ordinarius potest sedere in qualibet parte dioc. sue pro tribunali vt hic in gl iij. Ita et inquisitor. Et tenēdo q̄ talis sit delegatus tunc habem⁹ speciale de quo dixi supᵖ. c. pro. In alio autem delegato dic vt in. c. statutuz. de Rpt. supᵖ eo. li. Scōm speciale q̄ licet plures inquisitores simpliciter denᵗ. vnus tamen potest procedere singulariter sine alio regulariter cōtra vt hic in glo. iiij. Ratio specialitatis est fauor fidei vt in prin. text.

Scda ℣. et si Hereticus volentē ad vnitatem ecclesie redire potest inquisitor si abiurat heresim ab excōicatōne absoluere ex forma ecclesie prout hic in versi. si vero. nazᵗ tales excōicati sunt ipso iure vt patz i. c. excōmunicamus. supra eo. ti. Et ſm Archi. inq̄sitores possunt etiaz absoluere tales a sententijs quas papa profert contra tales ter in anno. puta in die Jouis septimane sancte. In die ascensionis dñi. et in festo dedicationis ecclesie sancti Petri qō est in octaua Martini ſm gl. in cle. i. super verbo solennes. de iudi. Naz hic tex. generaliter inquisitoribus absolutōnem eozum permittit. ergo nedum a sententia canonis sed etiam a sententia tali pape absoluunt. de quo vide Joh. an. in. c. excōmunicamus. i. ℣. sane. super glo. i. supra eoᵈ. ti. Plus dicit hic Archi. q̄ istos etiam episcopus aut eius superior absoluere potest Idē notat Jo. xxiij. q. i. c. ij.

Aerum vt in tā graui crimine heresis cū magna cautela procedaᵗ. vult papa q̄ inquisitores aut ab eis super examinatione testium sup heresi deputati adhibeant duas psonas religiosas et discretas. coram quibus notarius aut duo viri loco ipsius adhibiti fideliter dicta ipsorum conscribant. Vult etiam q̄ religiosi q̄ dum in seculo adhuc eēnt officium tabellionatus exercuerunt. per inquisitores requisiti. teneantur hoc casu scribere et facere omnia que spectant ad officium scriniarij. Hoc dicit vsq; ad ℣. ppescendi

Prima ℣. Non debet solus iudex in causa heresis testes examinare. sed coraz viris religiosis quos secum debz habere. Probatur hic. et iterum est hic vnum speciale. nam regulariter in q̄libet causa debēt testes in secreto examinari per iudicem adhibito solo notario. de quo in. c. venerabilis. supᵖ de testi. In hoc autē crimine nō omnino secrete examinantur. facit. c. saluo. ix. q. iij. Ratio specialitatis est qa hoc crimen graue est. ideo cautius in eo procedi debet. facit. c. quiescam⁹. xlij. distinct. Debent ergo adhiberi duo viri religiosi. Et intelligit Archi et Jo. an. post eum stricte hoc verbū de illis qui habitum religionis assumpserunt. quia p̄ illis religiosis presumitur. facit. c. ij. ℣. super eo. de no. ope. nunci. vbi de hoc. Nec sufficit q̄ sint religiosi nisi etiam sint discreti. p̄ tex. Sunt enim multi religiosi idiote et

et ignari iuris.c.ex multa.de voto. q̄ hoc cāu non debent adhiberi.sed discreti.qui possunt discernere inter lepram et lepram id est quis et qualit̄ sit ligandus.absoluendus.de penitē. dist.vi.in.c.i.in pnci.

Scdā.7.fi. Potest etiā tabellio religiosus in crimine hereſis exercere officiū tabellionatus.Probatur hic in tex.Imo in casu tex.tenet religiosus exercere officium notariatus. Nam quod precipitur necesse est fieri. xiij .q.i.quod precipitur. Sed hoc verū dūmodo illud officiū exercuit dū fuit in seculo.alias nō tenetur licet notarius fuisset inchoare exercitiuz in religione vt sentit tex.Extra aūt hūc casum nō potest monachus tabellio exercere suū officium.etiam in causis coram iudice ecclesiastico vertentib⁹ de quo in.c.sicut.ne cle.vel mo.7 hic in glo.verbi premissa.que tenet q̄ veteres rogationes potest complere. licet non posset nouas assumē.Jo. de ligñ.tamen dicit q̄ sine licentia prelati sui non debet complere instrumenta sua. Nec ob.q̄ preventus sit p rogationez. quia per ingressum religionis mortificatus est. nec habet velle vel nolle.c.constitutionē.supra eo.li. de regula.

Compescendi per censurā eccle-

siasticam appellatione postposita potestatem habent inquisitores in eos. qui negociuz inquisitionis aut fidei aliquo modo impediunt.et ergo cōgregato populo pro inquisitiōis negocio.possunt predicatores questuarios arcere a predicatiōis officio.q̄ etiam de iure est.eis interdictum.cuz solum petere possunt humiliter charitatiuū subsidium. Possunt etiam p tra predictos si opus fuēit inuocare auxilium brachij secularis. non obstantibus quibuscunq̄ priuilegijs sub quacūq̄ verborum forma.7 quibuscunq̄ concessis aut concedendis.nec obstañ cōstitutōne edita de duab⁹ dietis Vult etiam papa q̄ rectores et consules ciuitatum et locorum ad requisitionez diocesanoz aut inquisitorum iurēt inuiolabiliter obseruare7 facere obseruari sui regiminis tempore a subditis iurisdictioni ipoz̄ pstitutiones editas p̄ hereticos fautores 7 credentes et eorum filios 7 nepotes.Qui si noluerint iurare et obseruare tanq̄ infames et hereticorum fautores officio et honore priuentur.nec vlteri⁹ pro consule aut rectore habeaī in aliquo.Imo facta per eum nullam habent firmitatem. Hoc dicit vsq̄ in finem.

Prima con Inquisitores pra uitatis heretice possunt pro concerneutibus fidem.congregationez fidelium facere.et questores ibidem predicare volentes vt desistant censura ecclesiastica compellere. Probatur h in text. Debet tamen monitio sententiaz censure precedere vt hic. Et illd regulare.vt in.c.sacr supra de sent. excōi.Et nota ex tex.q̄ questores elemosynaz officium inquisitionis.etiam per predicationes suas impedire non debent.alias possunt censura ecclesiastica compelli vt desistant vt h Et sic videtur q̄ mortaliter peccant per ca.episcoporū.xi.q.iij.Quod verum si moniti non desistūt. sed pertinacius insistunt. Patet etiam ex text.

q̄ ad questores non pertinet predica re.et concor.ad hoc cle.ij.in princ.de penit.et remiss.de quo etiam in.c.cuz ex eo s̄.de pe.et rem̄.

Ultima ℣ Officiales secu-lares ad requisitionem iudicis ecclesiastici tenē tur iurare q̄ constōnes editas cōtra hereticos obseruēt.7 eas ab alijs obseruari faciant. Probatur hic in fine Idem etiam olim erat statutum i.c. excōicamus.i.§.moneant̄.7.c.ad abolendam.§.statuimus.supō eo.ti. Et pena iudicum secularium iurare nolentium patet ex tex.nam vt infames et hereticoruz fautores officio et honore spolient̄ per sententiam scilicet fm Jo.mo.et Arch̄.et inhabiles reddū tur ipso iure ad obtinendum alia officia. Ex quo patet q̄ facilius repellitur ab obtinendo q̄ dejciat̄ ab obtento

℣ **Tomissi of**ficij debitum inquisitores exequantur cōcedit papa liberam facultatez inquisitoribus faciendi septem hic expressa. Primo q̄ possunt cōmittere citationes 7 denūciationes sententiarū in hereticos 7 eorum fautores latarū. Scdo q̄ pūt peritos aduocare vt eis assistant. et consiliuz prebeant. Tertio q̄ possint clerum 7 populum conuocare prout negocio inquisitionis viderint expedire. Quarto q̄ contra eos possint procedere qui in prouintia inquisitorū hereticam constat cōmisisse. si in aliam voluerint se transferre. Quinto possunt facere sibi tradere quoscunq̄ libros 7 processus per iudices apostolicos aut legatos p̄tra hereticos habitos. Sexto q̄ possint cōmutare et mitigare penas ab hereti reuersis inflictas. Septimo 7 vltimo q̄ possint priuare hereticos.fautores7 defensores ac eoz filios. ac denunciare eos priuatos quibuscunq̄ officijs publicis et honoribus.nec non beneficijs ecclesiasticis7 dignitatibus de dioce sanoruz aut eis absentibus eorū vicariorum consilio nisi p ordinarios talibus fuisset talium beneficiorū facta collatio. Hoc dicit.

Prima ℣ Cōmittere possunt inquisitores citationes alijs 7 sententiaruz latarum super crimen heresis denūciatōes Probatur hic in principio Ratio dubitandi fuit in citatione quasi ante citationem non essz perpetuata iurisdictio.ar.c.pastoralis.§.i.supō de offi.deleg. Quo ad sententiam ratio dubitandi ponit̄ hic in glo.verbi sententiarum Potuit etiam ratio esse q̄ per diffinitiuaz videbat̄ functus officio suo.per.c.in litteris.de offi.deleg supra. Sed ratio decidēdi in contrarium in vtroq̄ dicto tangitur in pn. .c.fm Jo.an.vt scilicet liberius exeq̄ possint officiū iniunctum. Item et q̄ inquisitor delegatus est pro quo.c.p hoc.§.eo.ti.et habet iurisdictionē. nō ministerium tm̄.ideo p̄mittere potest et hoc habz a lege.c.pastoralis.in pn supō de off.deleg. Per quam rationez dicit Jo.an.q̄ licz hic concedatur solum de duobus actibus q̄ eos committere potest. Idē tamen est in alijs actibus iudicialibus.et hoc tenet gl. in cle.nolentes super verbo ipsoz.eo ti.in clem̄.quam vide

Scda ℣ Pōt inquisitor peritos pro negocio fidei aduocare.7 eis vt sibi assistant p̄cipere. Probat̄ hic in vers.aduocādi.

Et licz nemo cogatur regulariter suis stipendijs militare vt in.c. cū ex officij.de prescrip.et in ca.non licet. xi.q.iij.tñ hoc cāu tenenť gratis consulere ſm doct.nec debent exigere salarium.licet oblatum possunt recipere Cuius ratio est.quia ꝗsqz negocium fidei defendē teneť.ca.nolite. xi.q.iij. ſz Archi. Et dicunť hic periti litterati q differunt a prudētib⁹ vt in ca.nemo perit⁹.xi.q.iij. Nec de quolibz literato intelligiť tex.puta medico.sed de theolog.legiſt.et canoniſt.arg.c. fi.ſ.i.j.e. Nā cū de crimine eccāstico tracteť.c.vt inqſitionis.ſ. phibemus ſ.eo.ꝓ canones decidi debz. vt in ca. ſiquis cū clerici.xi.q.i.cū suffragio ⁊ famulatu legū.vt in ca.ſi in adiutorium.x.distinc.⁊ ca.hortamur.iij.q.ix. Hos aūt vocabit ꝓut expedierit vt dicit tex. Vñ dicit Jo. an.q cuz hoc arbitrio inqſitoꝝ ſit ꝓmiſſuz. vocat⁹ non ꝓt sibi desup qōnem referre.allegat in ſimili.c.ſtatutū.ſ.assessorē.s.de ꝓp.eo.li. Jn ꝓtium tñ facit gl.in.c.ij. .s.de corp.vicia. Pro pcordātia dici ꝓt ſm Lapū Aut aliqd relinquiť cōscie alic⁹.et sic non audiť volens sibi qōnem referre.ita ꝓcedit ſ.assessorez. Aut discretioni.et sic audiť ꝓtium allegans.et sic in casu nr̄o audieť.de q̄ per Dom̄. in.c.cū appellonis.s.eo.li. de iura.caluin.

Tertia ꝯ. Pōt etiaz inquisitoꝛ ad inquiſitionis ꝓcessū ꝓuocare clerū et populum. Probať hic in verſi.ꝓuocandi. Et fit iſta ꝓuocatio ad sententias et penas quas inferunt.et ad videndū cruciari aliqs ꝓ crimine heresis qđ expedit ad instructionē et terroꝛē aliorū ſm Jo.an.⁊ Dom̄. Idem fieri solet qñ abiurant heresim. qđ etiam fit publice in loco alto. et ſpecialiter ad hoc deputato

Quarta ꝯ. Procedit in q̄ſitoꝛ cōtra delinquentē in sua prouintia.etiamſi se transferat ad aliaz et sit de alia. Probať in verſi.et ꝓtra.nam rōne delicti in loco ꝓmiſſi.sortiť forū in illo loco. facit.c.fi.s.de fo.ꝓpe. et.l.i.C.vbi de cri.agi oz. Et sic ꝓt hoc casu ꝓcedi ꝯ absentez in crimine heresis.etſi ꝓstat de pfidia.et sunt solennia edicta ꝓposita.ꝓt absens pronūciari reus de crimine.ſi non ꝓstat ꝓt excōicari.⁊ sic locum habet.c.cū ꝓtumacia.s.e.ti.et li Et hec procedūt qñ citatio precessit mutationē domicilij.et sic fuerūt preuenti p.c.ꝓposuiſti.s.de fo.ꝓpetē. Si aūt talis non precessit. tñ remittendi sunt ad locū delicti. quia ibi forū sortiunť.vt in auť.vt nulli iud.ſ.ſi vero quis ꝓhensas.de quo remittit Archid ad nō.in.ca.i.iij.q.vi.et.c.i.s.de rapto. Qualiter in aliꝭ criminib⁹ ꝓt contra absentē procedi remittit ad.c veritatis.s.de dol.et ꝓtu.et glo.iij.q. ix.in sūma. Et quid in cāu puerſo huius tex.vide hic in gl.verbi ꝓcedēdi.

Quinta con. Repetit etiaz processus i causa inqſitionis per quoſcū qz habitos.et mitigare⁊ ꝓmutare potest penas clrca obedientes. Probať hic in verſi necnon.⁊ sequenti. Et ad ſcōm concoz.ca.accedens.l.diſt.⁊ ca. tempora.xxvi.q.vij. Nec ob.iura hic in.g.verbi mutādi alť. quia hic ſnia diffinitiua nondū fuit lata super pena carceris. Sed ad cautelā fuit ꝺpposita ſponte ad grām redeunti pēa carceris.ne aliꝭ noceat aut alios inficiatvel vt appareat an in luce an in tenebris ambulet.et non ad penam.

argumēto.c.q̄uis.j.de penis de quo hic Jo.an.p⁹arch.q̄ eē docet formaē sniam q̄ q̄s redit ab hereſi ut h̄ p eū

Ultima con. Hereticī credentes filij et eoꝝ nepotes ipo iure sunt excōicati ⁊ per inq̄sitores ꝑuari p̄nt oībus publicis officijs hōrib⁹ et bñficijs eccleſiaſticis ꝓbat̄ h̄ in.g.fi. ⁊ bñficio ꝑuari dz de ꝑſilio dyoceſis aut eo abſente ſui vicarij al's nō p̄t ꝑuari bñficō niſi in caſu ſez cū eps ſcienter ꝓtuliſſz bñficiuz hētico quo casu nō ē req̄rend⁹ in ꝑuatōe facit.c.diuerſis ö. de cle.cōiuga.imo hoc caſu eſt puniendus vt in fi.q̄ fautor cenſeat hereticī ⁊ vt talis debet puniri.c. decreuit.j.e.fm archidi.⁊ p metropolitanū ſuū p ca. q̄ ꝓgnouim⁹ xi.q.iij fm Dom̄. An aūt in caſu hui⁹ tex.req̄rat etiā ꝑſenſus Dioceſani aut vicarij Arch.⁊ Jo.an.tenent q̄ ſic q̄ inſinuat p̄poſitō de ī tex. dū dī ō ꝑſilio dioceſani.quia p̄pō de ſui natura videt iportare neccitatē ſequēdi cōſiliū fm Jnno.in.c.plē.de ꝓſti.⁊ notat̄ in c.cū olim de arbi.et plene p Jo.an. in.c.nullus plurib⁹.j.de re.iuris ⁊ ſit rō hui⁹ in hoc tex.vt indeꝑcedat deſtitutō vñ ꝑceſſit inſtō p ca.inuentū xvi.q.vij.

Contra criſtianos ad ritū iudeoꝝ trāſeuntes aut redeūtes et eoꝝ fautores ēp credendū tāq̄ ꝓtra hēticos etiā ſi baptiſati fuerīt metu mortis aut dū fuerūt adhuc infantes.hoc dicit.

Prima con. Chriſtiani ad ritū iudeoꝝ trāſeūtes puniūtur ut hereticī et oēs eoꝝ fautores. ꝓbat̄ h̄.Tales em̄ hereticī cēſeat̄ et lex ciuilis etiā punit tales ꝑſiſcatōe bonoꝝ vt.l.i.C.de apoſta. Vñ pz q̄ dicētes legē cū euāgelio.et circūciſionē fuā dā cū baptiſmo incidūt ī hereſim dānatā.c.maiores poſt prin.de baptiſ. fm Jo.an.q̄ etiā dicit q̄ iudei inducētes criſtianos ad ritū eoꝝ etiā p̄nt p inq̄ſitores puniri de quo hic p eū

Scdā ⁊.⁊ fi. Jn infantia aut etiam p metū mortis baptiſati ꝓpellūtur ad obſeruantiā ſuſcepte fidei et redeuntes ad iudaiſmum iudicātur hereticī ꝓbat̄ h̄ in tex.ex quo pz q̄ metus etiā cadēs inconſtantem nō impedit effectū baptiſmi. Sec⁹ ſi coactō fuit abſoluta puta q̄s inuit⁹ ⁊ reclamās imergit̄ cū verboꝝ ꝓlatōe.de quo in.c.maiores de baptiſ.et hic in.g.iij ꝓbz ſcdo ex iſto q̄ ignorāter baptiſati obligant̄ ſacrāmto baptiſmi.q̄ vez in infantib⁹ q̄ ignorāt q̄ videt l.i.C.de fal.mo.et idez in furioſ dū modo non obſtet contraria p̄cedēs volūtas vt notat̄ in all'.c.maiores ⁊ rō horū pz in.c.q̄ris de ꝑſe.diſt.iiij. Nā hoc opatur magna virtus hui⁹ ſalutaris ſacrāmēti.fides pentū ⁊ patrinoꝝ de quo etiaz notatur in.c.nihil de cōſe.diſt.iiij. Et ō boīs iſtorū redeūtiū ad iudaiſmū dic vt in.g.fi.

Decreuit papa q̄ ꝓpter hereſim maritorum non debeant confiſcari dotes catholicarum vxorum.niſi mulieres ſcient matrimonia cōtraxiſſent cum ipſis hereticis.hoc dicit.

Prima ⁊. ꝓpter hereſim mariti dos vxoris catholice non debet confiſcari.

Probatur hic in tex.et procedit in distincte.qñ post matrimonium contractum maritus labitur in heresim ⁊ faciunt ea que habentur hic in gl. ij.Si autem heresis mariti precessit matrimonium est distinguēdum. qz si mulier secum contrahens illud ignorabat et idem per tex.hic a cōtrario fm Jo.an.aut illud sciebat ⁊ tūc punitur vt hereticа et dos confiscabitur ita procedit tex.hic in secunda parte facit.c. cum fm.j.e. nec mirum quia per hoc videtur fauisse hereti co. Jō merito punitur ut heretico rum fautor.et sic nedum dos sed etiam cetera bona confiscantur fm archidi.et facit ad hoc tex.in auc.de p uile.do.hereti. mulie.non prestan. p totum.

Ultima con. Validū est matrimonium inter cristianam et hereticum etiam scienter contractū. Probatur hic in tex.et notatur in.c.fi.de condi.appo. super glo.i.per Jo.an.⁊ per glo.in ca.non oportet xxviij.q.i. licet nō debz contrahi cū tali ut ibidem et in ca. caue.eadem cau. et qst. Simile est in excommunicato cum quo matrimoniuz contractum tenet de quo non est dubium et probatur in.c.significasti de eo.qui dux.in ma. quam.pol.per adutl.

Tatutuz in.c. ij.s.e.qō inhabilitat ad beneficia ecclesiastica.et officia publica hereticos et eorum filios vsqz in secundam generationem intelligitur de descendentibus vsqz ad secunduz gradum.per lineam masculinaz ⁊ in descendētibus per lineam maternaz solum includit existentes in primo gradu. Sed nec predicti descendentes sunt ad officia et beneficia inhabiles si ipsorum parentes ante ipsorum mortem ecclesie fuerint incorporati et receperunt penitentiam p culpis suis aut parati erant penitentiam subire.

Prima con. Inhabiles sūt ad ecclesiasticum beneficium et officiuz seculare filij hereticorum vsqz ad secūdum gradum paterne linee.⁊ vsqz ad primum materne. Probatur hic in prima parte Et declara hāc conclusionem vt hic in glo.ij.que etiam dicit hunc tex.procedere in filijs naturalibus tm̄ et illegitimis. et illud dicit equum quia non attendim⁹ hic patriam potestatem cum per crimen heresis perdatur patria potestas vt in.c.ij.j.fi.s.e.ti. et li. et idem tenet archidi.et Jo.mo. nam hec iura in distincte loquuntur de descendentibus et filijs.et cum ratio pene sit indifferens ad omnes filios.quia paternum crimen in eis timetur.l.quisquis.C.ad le.iuli.maiest. Jdeo identitatis ratione et non extensione omnes includuntur. et patet ex dictis. q magis puniuntur descendētes ex viris in casu tex.qz descendentes ex feminis.quia primi vsqz ad secundū gradum inclusiue.secundi vero vsqz ad primum. Cuius ratio est fm Jo. monachi quia infectō in viro est maior q in muliere. nam maiori bono maius malum opponitur fm philosophum facit xxxiij.q.v. hec imago.

Scdā.et fi. Non tm̄ dicūtur here

tici q̄ aīa mortē vnitati ecclesie sunt incorporati Probat hic in secūda parte et facit.c.ferrū.l.diſ. Cūm tales in filijs non puniūtur tanq̄ decedētes in hereſi vt hic.et ad euitandū hanc penā ſufficit parentē penitētē hāc penitiā recepiſſe.licet illā aīa mortez non pfecit. Idez ſi non recepit ſed patus fuit recipere vt in fi.text.iuncta.g.fi. Ratio aūt cōcluſiōis eſt fm Jo.mo. q2 verba ſunt intelligenda cū pſeuerantia et cōtinuatōe vt in.l.quocies ff.qui ſatiſ. cogūtur. Item ſunt intelligenda ſi res in eodem ſtatu perſeuerat.l.cum quis.ff.de ſolu. An autē filij relapſorū in hereſim indiſtincte ſūt inhabiles ad officia publica videt q̄ ſic.q2 vt filij hereticorū euadere poſſint hanc penā.tex.r quirit duo ſcz q̄ pentes ſint penitentes et q̄ ſint in vita incorporati eccl'e.ſed relapſi nō reincorporantur q2 ſine omni audientia curie ſeculari reliquūtur.c.ſup eo ē.e.t.et.c.ad abolēdū.ſ. illos ē.e. Cōtrariū tñ determiat hic Jo.an.7 Domi.q2 q̄uis nō reincorporātur eccl'e ut eis ſaluetur vita tpalis tñ quo ad ſalutē eternā incorporātur alle.c.ſup eo. Ideo ſi penitent nō dicūtur hereticī de quo hic plenius Dom̄.

Inquiſitores heretice prauitatis etiā aſſe.ap.deputati nō poſſunt cōtra epōs inquirē de hoc crimine. niſi aliud habeatur in lr̄is eoz expreſſe. ſi tñ eos ſuſpectos inueniāt.id debēt ſe.ap.nūciare H° ō

Extex.elicitur talis cōcluſio Jn generali māndato inquiſitōis criminū non venit ptās inquirendi cōtra epm. Probat hic i tex.et intellige etiā ut cām inſtructaz ad papā remittāt vt hic in.g.ij.in fi.

Habem⁹ ergo hic vnā prerogatiuā epōz et rō hui⁹ eſt q2 epi ſunt columne eccl'e. Jgitur cōtra eos tales proceſſus fieri nō dēt ſn ſpāli licētia pape.7 licet hic tex.de epiſcopis ſolum loquat.tñ putat Jo.an.ſatis eque q̄ ſi ex qualitate vel pluralitate pſona rū de hereſi ſuſpectaz piculū notabile aut grandis pturbatio credat q̄nentura ſi cōtra illos inquirat de hereſi.licet illi nō ſint epi q̄ etiā conſulēdus ē papa facit.c.fi. ſ ō trālactō. 7 qō ibi notat et in cle.pma ad fi.e. ti.vſi.q̄ ſi odij iuncta.g.vbi obtentu que dicit q̄ ſi ob ſcandalū vitandū inquiſitor obmittat pcedere nō ligatur pena illi⁹ cle.ergo ꝓpter ſcādalū vitandū poteſt omittere proceſſum.

Et hoc quodpapa generalit̄ ꝓmittit alicui negociū inquiſitōis.nō derogat ſup pceſſu hereticoz locoz ordinarijs 7 ut meli⁹ inquiſitōis negociū fiat ō eodē facto.vēq̄ pt inqrē cōmūit vel diuiſim. Et ſi in ſnīa diſcordāt ad ſe dē aplicā negociū ſufficient ꝛmittat inſtructū.7 dēt epi i inqrēdo auctoritate ordinaria aut delegata.ſeruare modū inqſitorib⁹ a iure.aut alijs cōſtitutōib⁹ 7 ordinatōib⁹ apoſtolicis traditum.hoc dicit.

Prima con.Si papa gnal'r delegat alicui inqſitōis negociū.nō derogat p hoc ordīarijs ſup pceſſu hereticoz. Probat h in pncipio 7 potuit ee ratio dubitādi q2 papa alteri ꝓmittēdo hoc officiū videbat illō ab ordinario aduocaſſe facit.c.licz ſ ō offi.le.7.c.eccl'a.ij. vt li.penden. cum ſtib⁹ Jtē incōueniēs videt ad diuerſa iudicia quem poſſe trahi.c. diſpen

dia.supra eo.li.de &p.7.l.repetita.C de epis.et cle.Et ita quidā magni di xerunt his rōnibus.tamē hic contra rium est dispositū. Non ob. ratōnes et iura allegata.quia succumbunt in fauorem fidei propter quez hoc ius nouū emanauit. et suffragat debito ordinariorū.fm Jo.an. Vel fm Bo mi.contraria procedunt in inquisito re specialiter contra certas personas deputato.qui ordinario derogat.vt hic in glo.i.arg.c.pastoralis. de &p. 7.c.studuisti.supp de off.lega.aliud in generaliter deputato quia talis gene ralis cōmissio videt multiplicare sub ficium. nō auferre aut transferre.ma xime quousq; non est descensum p inquisitorem ad speciez. quia antea eq parantur legato et epo. Sicut ergo legatus non tollit iurisdictionem epi ita nec inquisitor iurisdictōnem ordi narij.Sed post descensum ad speciez videtur delegatus ad vnam causam tm̄.et sic derogat ordinario.per.c.pa storalis.in fi.de &pti.

Secda ⁊ Dmōi inqsitor etiā generaliter ī aliq̄ lo co deputatus non est ordianarius nz delegatus. Probatur hic dum dicit tex.delegat.probatur idez ff.pr. rnso arguendo p decretalem vltimaz. supp de re iudi.vbi duobus iudicibus or dinarijs discordantibus in sententia tenet sententia absolutoria. Hic aūt debet fieri remissio ad sedē apostoli cam.ergo sunt inquisitores delegati. Idem probat fm veritatem supp.e.c. ne aliqui.licet etiam in contrariuz in ducat.Sed verius est q fauore fidei iurisdictio inquisitorꝫ non expiret p obitū pape.licet sint delegati fm Jo an. Patet ergo ex istis q iurisdictio alicui generaliter ꝓmissa rspectu cer ti territorij sup vno negocio tm̄.pu ta bladoꝫ aut simili dr delegata et n ordinaria.de quo in.c.cū ab ecclesia rum.supp de off.or.7 facit cle.ij.de &p

Tertia ⁊ Possunt epi⁹ 7 inquisitor ptra eun dē supp eodē facto simul ꝓcedē. etsi in snia discordāt cām instructā ad papā remittē Probat h in vsi.vez. Rō pt in tex. q negociū meli⁹ discutiť qđ a plurib⁹ agitat.c.prudentiā.versi.illa quippe.s.de off.del. Et sic pt qs hoc casu supp eodē crimine trahi ad diuer sos iudices. Regulariter ꝛ vt in.c.dis pendia.s.eo.li.de &p. Et de delicto vni⁹ pluries queriť.de q hic in gl.vb differendū. Quid si sil' citāt ad diuer sa loca.cui debz citat⁹ obedire? Archi putat q corā inqsitore debz ꝓparere etiamsi pri⁹ ab ordinario fuit citat⁹. qi tbunal suū sit maius.xi.q.iij.q resi stit.et.ca.q ꝛ.vij.diss. Idē tenet Jo. an. Jo.de lig.et lati⁹ Bon̄.pñt isti si mul ꝓcedē.7 in eodē loco ꝓuenire vt in vsi.vez.in pn. Pñt etiā ꝓcedē simľ lz ſcpatim q ad locū Ita loquiť h tex ī vs.etsi diuisim.et tūc debēt sibi inui cē ꝓcess⁹ pīcare.7 ī fine fieri dz qñ nō restat nisi ferre snīaz vt ī extrauag. Bñ dicti ex eo q.et gl.in cle.i.e.ti.supp ver bo ad snīaz. Si autē alter solus pro cessit.videt q non tenet alteri cōica re suum processum vt in extrauagañ alle. Sz hodie tene circa hoc qđ ha beť in cle.i.e.t.p⁹ pn. Cū āt ī snīa dis cordāt debet iri ad papam vt h.et p vtrunq; debet fieri remissio negocij instructi. Sed dicit Jo.an.q si alter nollet instruere.alter id facere debet. Et dic eos discordare sine discordāt ferendo.quia proferunt contrarias sententias.sive in non ferendo.qa ab stinent a pronunciatōne propter dis

cordiam.et hoc vltimum placet Jo. monachi.

Vltima con Ordinarius procedens in negocio inquisitionis qua cunq; potestate debet modum datū inquisitoribus in procedendo obseruare. Probatur hic in ℣ fi. Et intelli ge etiam de modis procedēdi datis in clementinis.quia tex.iste intelligit de ordinationibus tam factis q̄ faciendis.et sic etiaz illas includit. Dī autem ordinarius procedere auctoritate ordinaria quando contra suos ſbditos procedit.sed quando procedit contra exemptos.quod potest.vt ī.c ad abolendam.in fi.supra eo.tunc auctoritate delegata intelligit procedē fm Lapum

v **T** inquisitionis negociū ad gloziam dei prosperetur mandat papa obseruari omnes leges editas per Fredericum Imperatorem contra hereticos.et eorum fautores. nisi sint contra canones. Vult etiā q̄ domini temporales et rectores locoruz obediant ordinarijs locorū et inquisitoribus in hereticorū et eorū fautorū captione.inuestigatione. et diligēti custodia.et ad carcerem seu locum ad quem mandant deductione.ac cōuictos et condemnatos de hereſi statim recipiant.et puniāt debita pena. non obstante appellatione aut ꝓclamatione aliqua. Prohibet etiam ne temporales dñi de hoc crimine cognoscant.aut iudicēt.quia est mere ecclesiasticū Nec captos ob hoc crimē hereſis liberent.nisi ab inq̄sitore aut episcopo habeant licentiam.aut mādatum.aut executionez eis a dioceſa no vel inq̄sitore cōmissam facere differant.aut alias processum inquisitorum aut dioceſanoruz aliquo modo impediant. Contrafacientes aut se opponentes et eis scienter auxilium et consilium prestantes excōmunicat.z si per annum in excōicatione permanent vt hereticos condemnat. Hoc dicit.

Prima con Debet iudex secularis super fidei negocijs auxilium prestare et parere iudicibus ecclesiastici. Probatur hic in texe.in ℣ vniuersos. Et quatuor in tex.enumerant in quibus debent obedire ecclesiasticis iudicibus.videlicet in hereticorū inuestigatione.captione.custodia. ī deductione ad locum ad quem mandauerīt.et quintū addit quia condēnatos de hereſi debet statiz recipere et punire debita animaduersione id ē pena. que auertit animā a corpore.vt in.c. ad abolendam.℣ i.supra eo. Et sic iudex laicus exequitur sententiam ecclesiastici iudicis absq̄ eo q̄ ꝺ viribꝰ eius cognoscat.quod probat hic tex et de hoc in.c.i.s.de off.or. Itē patz ex isto q̄ in criminalibus statim sentencia est executioni demandanda.secus in ciuilibꝰ Glo.allegatz remittit

Sedā . Suspecti z infamati de hereſi debent sub acta custodia in carceribus donec p ecclesiam negocium eorum terminatum fuerit detineri. Probat hic in ℣ et vt p̄fatas.et patz ex eodē ℣ q̄ epi z inquisitoes possunt habere carceres de quo hodie in cle.i.℣ sane.cū ℣ seq. eodem titulo. Et patet ex istis q̄ lite pendente potest quis detineri in carcere. quod est speciale in hoc casu

propter enormitatem criminis. Et p cedit quando suspitio est non leuis ꝓ tra aliquem. alias antequam quis sit convictus non incurritur pena carce ris. ī civilibus aut criminalibus. l. ne gantes. C. de act. et obli. et xv. q. viij. c. fi. fm Joh. mo. de quo in. c. si cleri cos. j. de senten. ex. quia procedit vbi vult dare fideiussores. et vbi crimen non est enorme vt ibi patz

Tertia ¶ Aliquo de here+si cōdemnato de bet procedi ad executōnem sententie non obstante ipsius appellatōe. Pro batur hic in versi. non ob. Nam he reticis credentibus et fautoribus eo rum interdicta est appellatio. vt h pa tet. Et intellige quando constat eos hereticos esse. quia convicti sunt aut confessi et cōdemnati. quia tales nul lo iuris privilegio gaudere debēt vt in auē. de privileg. doct. circa mediū Si autem non constat eos esse tales. non debet eis beneficium iuris auferri. ideo si in processu inq̄sitionis gra uentur. qui dicuntur suspecti de here si possunt appellare. quia defēsio legi tima eis non est deneganda. c. cuz in ter. 7. c. significauerunt. de except. sup cum illa sit iuris naturalis. cle. pastoralis. de re iudi. et sic isti a diffinitiua non appellant vt hic. sed ab interlocutoria aut grauamine bene appellāt. fm Jo. an. et Do.

Quarta con+Crimen mere ecclesiasticum. ideo de eo nō impedit se iudex secularis. etiam contra laicum. Probat hic in ¶. prohibem⁹. Unde quattuor in text. prohibentur iudicibus secularib⁹ Primū ne quoquo modo cognoscant de hoc crimine. hoc est nec p̄cipaliter. nec incidēter fm gl. Et licet alias iudex incidēter cognoscit de questōne. de qua p̄cipaliter non potest cognoscere. vt ī .l. quotiens. C. de iudi. tamē dic hoc verū quando iudex alias de se est capax cognitionis. licz propter magnitudinem cause non potest cognoscē. tunc incidentia cause facit q̄ pōt cognoscere ne sit in potestate rei illudere iurisdictionē. l. si eidem. ff. de iurisdom. iu. Secus vbi iudex in se capax non est. vt quia iudex ē laicus et negocia sunt ecclesiastica. quia tūc nec incidēter cognoscere potest vt hic. et in con cor. in glo. alleg. Secō prohibetur iudici seculari ne captos ꝓ dicto crimine relaxet sine licētia inquisitoris. aut episcopi. Et sufficit ī relaxatione licētia vnius eorum. etiamsi alius cōtrarium mandat. fm Jo. an. Patz ex isto q̄ de mandato iudicis aut alterius quem captum detinet sine illius licentia eum relaxare non debet. et fm leges pena relaxātis captiuos ē grauis vt patet in. l. a cōmentariēses. C. de cust. reo. Tertio prohibetur ne executionez eis pro dicto crimine iniūctam facere detractent. et sic hoc casu negligentia et tarditas habet penaz excōmunicationis Quarto prohibetur ne directe aut indirecte processuz inquisitorum impediant Etsi opponitur de eo quod habetur deuteron vij. vbi populo israel mandatum fuit vt aras idolorum subuerterent. et xiij. vbi iubentur idolatre interfici. et ciuitates comburi igne. facit ca. vtilē xxiij. q. ij. vbi simile habetur. Dic Joan. respondenduz per id quod habetur. ij. q. vij. ¶. item cum Balaam. versic his ita. vbi dicitur q̄ multa in veteri testamento concedebant que hodie sunt ꝓhibita. nec sūt ꝛhenda in exem

plum nostre actionis.ad idem.xxij.q iij.quis ignoret.et de penit.dist.ij.c. si enim.

Ultima con. Excōmunicatio nem incurrit contra hanc constitutionem faciens7 negocio fidei se opponens.Probatur hic ī.§.siquis. Et loquitur iudicibus temporalibus vsq; ad versi.nec non.Et abinde etiam astringit alios vt ex verbis claret.Incidit aūt in hanc penam faciens contra aliquem casuz huius.c.a.§.vniuersos vsq; ad.§.fi.Vel fin alios faciens contra aliquez de quattuor casib9 in §.prohibemus positis.Primus intellectus videt placere Jo. an. et Bom

c **um secundū** leges bona contrahentiuz nefarias et incestas nuptias confiscata sint.et mulier rapta raptoris nuptijs consentiens amittat ipso iure bona que sibi per legem a raptore et consortibus eius obuenerant.et illicitas merces transuehens. aut vectigal non soluens dominium rerum vectarum amittat.decernit papa bona hereticoz.cuz horribili9 delinquant ipso iure esse confiscata. nō tñ debent bona ipsa per principes et dños tpales apprehendi. priusq; per inquisitorem aut epūm loci de heresi sint condemnati Hoc ō

Prima con Hereticoruz bona ipso iure sunt cōfiscata. Probatur h in prima parte text.Et quadruplici argumēto legali in tex.probatur. de quibus argumentis dic vt in tex.hic iuncta glo. Et conclusionez intellige vt confiscatio bonorū heretici sit facta a tempore commissi delicti.vt hī glo.verbi ipso iure.Quod adeo verū est q; vendicari possunt bona per fiscuz de manu possessoris nullo dato precio per quotcunq; manus transierint.per.l.inciuilem.C.de fur. nisi p ciuium aut aliquid loco precij esset in bonis heretici.ar.l.si cum dotem.§.fi .ff.solu.matr].7 facit.c.vgentis.supra eo.ti.et.l.apostataz.i.rūb.C.de apostatis.

Secda con.7 fi. Appre-henſio tamen bonorū non est facienda nisi condemnatione facta de heresi appre henſio bonorū sit declarata Probat hic in.§.confiscationis.et sic super heresi sententia est ferenda.7 per iudicē ecclesiasticum vt hic.et.c.vt cōmissi. et.c.supra prox.§.7 vt prefatas. Non ob.ca.i.xxiij.q.i.Ubi probat.q; non oportet nouam sententiam ferre cuz Archi in alleg.c.vt commissi. q; verū est.q; ad hoc vt sit hereticus non oportet nouam sententiam ferre.hz sufficit q; inciderit in heresim damnatā Ad hoc tamen q; occupatio bonoz fieri potest requirit sententia vt hic. Licet enī ipso iure bona heretici sint cōfiscata.executio tñ differtur donec ipse ō cuius bonis agitur declaretur per sententiam hereticus extitisse.Et sic hec est vna sententia declaratoria tm̄.et valet confiscationem ipso iure factam esse quia sufficit ī sententia declarare quem esse hereticum. licet nihil dicatur de confiscatōne.quia illa ipo iure est facta vt hic.faciunt nota in.c.i.§.de homici.Item valet quota ad fructus medij temporis post commissum delictum et ante sententiam perceptos quod fiscus petere

poteſt vt nō. in auē. de inceſtl.nupt. Itez quia ſi bona alienanť poſt delictum cōmiſſum a fiſco vendicanť vt dixi ſupza. Quid autem de alienatis ſtatim ante lapſum in hereſim. vide hic Dom̄

Tatuta pze-

deceſſoz ſuoz ſequens papa concedit q̄ in negocio inquiſitōnis valeat procedi ſimpliciter et de plano ſine ſtrepitu 7 figura iudicij. vult etiamſi accuſatoziḇ aut teſtiḇ in crimine hereſis videať periculū poſſe graue accidē. nō debeant ipſoz noīa accuſatis aut illis cōtra quos inquiriť publicari. ſz ſecrete debent exprimi noīa eozū. cozā eṗo aut eo abſente cozā ſuo vicario. ſi inquiſitoz procedit aut cozā inquiſitoze. ſi eṗs procedat. et nihilominus cozam pzovidis et honeſtis viris iuriſperitis quoz̄ conſilio in proceſſu 7 ſententia debet vti. Poſſunt etiam inquiſitoz et eṗs illis pzecipere ſb pena excōmunicationis. vt noīa ipſa teneāt in ſecreto. licet eṗs inquiſitozem aut econtra inquiſitoz eṗz propterea nō poſſit excōicare. et periculo ceſſante debent noīa accuſatoz et teſtiū̄ patibus publicari ſicut in quolibz alio proceſſu iudicij. Pzecipit tñ fictiōes vitari vt non dicāt periculū̄ in publicatione vbi nō eſt aut ſecuritatē vbi eſt diſcrimen q̄ ipſoz pſcie reliquit. Ultimo pſtōnes. mandata et reſponſa Romanoz̄ pontificū̄ ſup negocio inquiſitionis facta pſtōniḇ ſuṗ ſcriptis non ꝓtraria approbat 7 reſeruat Hoc dicit

Pzi. In negocio inquiſitonis heretice pzauitatis. poteſt pzocedi ſimpliciter de plano ſine ſtrepitu 7 figura iudicij. Pzobať hic in pzin. Et de ſignificatione bozū̄ verboz̄ hic aliquid dicit glo. magna in pn. et tractant hic Jo. mo 7 Archi. in. c. indemnitatiḇ. ſ. eo. li. ō electl. Sed Jo. and. hec omnia hic decidit pzopter ea que habenť in tex. 7 glo. in cle. de ver. ſign. vbi omnia iſta decidunť Et quia tex. hic dicit poſſit videť q̄ iudex hoc caſu non artať ita pzocedē. arg. l. non quicquid. ff. de iudi. De quo et alijs quattuoz caſibus in quibus poteſt pzocedi ſimpliciter et de plano vide nō. in cle. ij. de iudi. et in cle. ſepe. ſup verbo nō contradiceñ allegata.

Scdā. Si accuſatoziḇ aut teſtiḇ imminet periculū̄ poteſt 7 debet omitti publicatio teſtiū̄. aut nominū̄ accuſatozū̄. Pzobať hic in ſ. in bemus. Et eſt hic ſpeciale q̄ publicatio nominū̄ non fit hoc caſu. duz tamē periculū̄ quod timeť ſit graue vt dicit text. facit. c. graue. xi. q. iij. Regulariter autem fieri debet publicatio nominum vt accuſati aut hi q̄ quos inquiriť plenius valeant ſe defendē. .c. qualiter et quando. ij. ſ. debent. ſuṗ de accuſa. et ſ. ceſſante ſ. eoď. c. Ratio ſpecialitatis eſt graue periculum q̄ timetur 7 fauoz fidei. Super hoc autem periculo ſtatur conſciētie epiſcopi aut inquiſitozis vt hic in ſ. ceterū̄. Pzo quo ſcienduz ſm Archi. q̄ in tribus caſibus quis relinquitur conſcientie ſue. Primo quando non debet pzohiberi quia poteſt illud de quo agitur facere aut etiam dimittere ſine peccato vt xxxiij. q̄ſti. iiij. vir cum pzopzia. Secūdo q̄n timetur ſcandaluz. vt q̄ multitudo eſt in cauſa vt in

cañ.deniq; iiij.dist.Tertio qñ deficit iudiciū.et hoc dupliciter ꝓtingẽ pōt Uno mō ꝑpter personā que nō ꝑt iudicari.vt.xvij.dist.§.hinc etiam. 7 ca. nūc aūt.xxi.dis. Alio mō ꝑpter crimē qđ occultū est.vt.xxxv.q.vi.c.si duo. et.ij.q.v.ꝓsuluisti.Sm Jo.an.7 Dom Quid aūt in alijs causis si iudex nō publicatis attestōnibus ꝑferat sñiaz an tenet? Glo.hic in ẏbo iudicijs.tenet ꝙ sic. si pars tacuit et nō ꝓtradixit.qđ est bene notandū Sm Dom

Descismaticis d succidē-

a dos ifructuosos palmites papa recitat. factis ōtestabilibus Jacobi et Petri de calumna olim cardinalib⁹.eos a cardinalatu deponit.ac oñi honoẽ spoliat.ac eos vt scismaticos7 hereticos puniendos ab oībus capiẽdos exponit.et oībus bonis priuat.et omnes qui eos scienter.ꝑ cardinalib⁹ habuerint aut admiserint.etiamsi cardinales fuerint excōicat.et pape absoluti onē reseruat.Insup etiam oēs posteros Jobis de calumna frīs dicti Jacobi.7 pīis dicti Petri oībus bonis eoꝝ ꝓfiscatis.reddit inhabiles et indignos ad honorē cardinalat⁹ et q̄cunq; officia.et beneficia in eccleſia Rōna in perpetuū.In alijs eccleſijs vsq; in quartū graduz.et vult ꝙ similes excessus pariformiē puniant ī futurū Hoc dicit. Et est in ꝓte reuocata per extrauag. Benedicti q̄ incipit Ad dū dū bone memorie.vbi isti fuerūt restituti ad oēs penas ꝑterq; ad cardinalatuz.et inhabilitatis ad patū.et bona cōfiscata que erāt alijs ꝓcessa.et post eū Clemēs.v. clementē eos ad cardinalatum restituit.Et hi duo itez in cardinalatu assūpti fuerūt.postea Jo.xxij.iuxta interꝑtatiō nē nois gratiosi vnū ex his posteris dñi Jobis ḥ damnatis altitudine dignitatis ꝓmendauit.et in cardinalez ꝓmouit Sm Jo.and.qui dicit se ꝓtestatum ꝓcessus ꝓtra ꝓtumaces Sm Dom

Nota ex ꝓn.text.pulcrā arengam ad formandum ꝓ

Ex hoc tex.potest elici talis ꝓclusio Ad soluz pa pam de ꝓfilio cardinaliuz spectat depositio eorū. Probaī in hoc text. Et que sit potestas collegij cardinaliuz sede vacante.vide hic in glo. magna Et conclusio glo.est hodie approbata in cle. Ne romani.de elect. Et an tunc possit restituere depositū ꝑ papam.arg.est in hoc tex.ꝙ sic duz tex. expresse in hoc casu id prohibet. ibi. nec etiā ꝑ collegiū.de quo dicendum vt in alle.clem. Et an cardinales faciant collegiū.remittit Jo.and.ad nō. per Host.in.c.ad liberandā.de iudeis. Et glo.ḥ sunt vt plurimuz ſfales sunt tñ notāde ꝓpter auctoritates quas allegant Sm Dom.

De homicidio

ro huma-

ni generis redempti one dei filiꝰ ad ima mūdi descendit. mortem tempozalē subijt

ascensurus beato petro curaz gregis sui commisit cui papa succedens animarum saluti iugiter intendit. vnde qz quidam inhumanitate et seuicia detestanda alios per assissinos occidi faciunt. corporum et animarū interdū mortem ꝓcurant. papa volēs occurrere statuit ꝙ quicunqz aliquē cristianū per assissinos occidi fecerit aut mandauerit licz mors secura nō fuerit aut patenter receptauerit defenderit aut occultauerit ipso facto sit excōmunicatus. et ab oñi honore dignitate bñficio et officio depositus. 7 cū omnibus suis bonis diffidatus tāqꝫ cristiane religionis emulus. nec requiritur contra eū aliqua excōicationis depositōnis aut diffidationis sententia. postqꝫ ꝓbabilib⁹ argumentis constiterit ipsum cōmisisse hmōi scelus. hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis cōclusio quez interfici ab assissinis punit̄ tribus penis hic contētis ꝓbat̄ hic in tex. Et quinqz persone hac constitutōne ligantur que patent in tex. et prima ptus delinquit qz secūda. secūda plus ꝙ tertia 7 sic de alijs fm hosti. Et ꝓ intellectu tex. aduertendum fm Joh. an. hic super. glo. vbi formidātes. ꝙ est quidam baro saracenus qui habet sub se assissinos qui sūt seui sui ita nutriti ꝙ pendo mandato dñi credunt saluari et solent alios interficē ꝓ pecunia et multi cristiani ꝓncipes a talib⁹ occisi sūt Et dicunt assissini forte a scindo is. qz scindunt animā a corpore Juxta velle et mandatum dñi sui et per hec videtur fm archidi. ꝙ tex. non loquitur de his qui sūt sub alterius dominio et pro pecunia homines occidunt 7 pro eo facit tex. fm Jo. an. Sz Jo. de ymo. tenet contra quia causa finalis constitutionis fuit periculum animaruz et correctio peccatorum ut sentit hic glo. verbi ꝓsertim et Jo. an. super ea que cause etiā concludūt ad quos cunqz pro pecunia occidentes alios 7 placet domīco quia eē tex. simpliciter loquitur in ℣. sacri de quibuscunqz assissinis facit. c. si romanorū xix. dist. Non haberet autē hic tex. locū si infidelis hoc modo occideretur ꝙ tex. dicit cristianum non dicit hominem per quod Jo. an. dicit se defendisse quendam ꝓlatum qui probatus fuit hominez fecisse occidi ꝙ nō sufficit ad has penas incurrendas sed locum habent alie pene ciuiles 7 canonice de quibus Hosti. in summa. e. ti. ℣. qua pena. Cauti ergo dñt esse aduocati in obseruandis verbis huius tex. et quo ad has penas non requiritur sententia iudicis sed sufficit sentētia declaratoria super crimine ꝙ tale crimen commisit aut probatum sit et pene sortiētur suum effectum concor. c. cum fm s̄ ti. proxi et sic debent intelligi omnia iura ciuilia 7 canonica que dicunt ipso facto quem puniri confiscatione aut alia pena ut sufficiat iudicez declarari ipsum reum. l. fi. cuz similibus. C. ad le. iuli. maiest. facit. l. fi. C. si reus vel accusa. mor. fuerit. plures autem penas quas imponit ecclesia enumerat hic Jo. an. de quo per glo. in. c. ad reprimendaz s̄ de offi. ordina.

Relatis aut clericis licitum est ꝺ suis malefactoribus apud secularem iudicē deponere querelam. petere emendaz et prouideri ne de cetero talia ꝓsu

mantur dūmodo ꝙ ad penā sanguinis non intendūt ꝓtestentur nec eis imputabit si ad penam sanguinis ꝑ iudicem secularem procedatur alias materia trucidandi et delinquendi i clericos laicis daretur. hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis cōclusio ✠ Possūt clerici ꝺ suis malefactoribus coram seculari iudice conqueri ⁊ emendam petere etiaz si pena sanguinis pro eis de iure debeat infligi Probatur hic i tex.⁊ intellige dummodo ꝓtestetur ꝙ ad penam sanguinis agere nō intendit. de quo hic in glo.v̄bi ꝓtestādo ⁊ intellige ꝙ etiam si clericus tradat iudici malefactorem vel procurat ꝙ capiatur qz nō imputabitur sibi mors in secuta de quo tamen in spe.ti.ij.§.iuxta.v̄si.quid si clericus tradidit. et Hosti.in summa e.ti.§.que pena v̄si. verū. Quid aūt si dicit clericus accuso talem de tali furto et protestatur vt hic an incurrit irregularitatem si iudex ꝓcedit ad mortem Jo.an.dicit ꝙ licet clericus caute facit si dicit conqueror vt sic seruet verba tex.faciunt nota.ij.q.vij.laicis. et Jnno.in c.cū.p.ꝺ accusa.tamē putat hoc casu cessare irregularitatē nam ⁊ querela inofficiosi dicitur accusatio. C. de inoffi.testa.l.pentibus.⁊.l.in arenam ⁊ sequitur Bonī.

§ qui mādat

aliquem verberari licet prohibet ipm occidi vel mutilari efficit irregularis si mandatarius eū occidat aut mutilet quia in culpa fuit et cogitare debuit ꝙ dicta possent euenire. hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis cōclusio ✠ Mandāti aliquē verberari mors imputat licz expresse inhibeat ne occidatur Probatur hic i tex. et ratio dubitationis ponitur ibi in glo.i. Ratio autem decisionis i cōtrarium ponitur hic in glo.iij. quia i culpa fuit mandādo. igitur casus sequens ei imputatur per que patet ꝙ hec dec. non habet locū in illo ꝙ licite verberare mandat aliquem qz tūc non esset in culpa vnde cessaret causa constitutionis ergo et constitutio c. cum cessāte ꝺ de appel. fm Jo.an. ⁊ Bonī. Et nō ex hoc tex. ꝙ quo ad penam irregularitatis incurrendaz paria sunt aliquez interficere vel membrum mutilare. ad quod etiam facit cle.i.e.ti. et ibi glo. alle. concor.

De vsuris

Suarum vo

ragine compescere volens papa precipit. c. quia in omnibus §. e.ti. obseruare contra vsurarios sub maledictionis pena Statuit etiā ut nec collegiuz nec vniuersitas aliqua vel singularis etiā persona cuiuscunqz sit status aut dignitatis alienigenis publice vsuram exercere volenti bus ad hoc in terris suis domos conducere. conductas habere aut etiam permittant inhabitare sed eas infra tres menses de terris suis expellant nec alios de cetero admittāt nec aliquis talibus ad exercendum vsuras locet aut alio titulo concedat Contrarium facientes si sūt episcopi aut maiores suspendit Si sunt minores excommunicat collegiuz aut vniuersitatem interdicit. Et laicos per locorū ordinarios per censuram ecclesiasticaz puniri precipit. hoc dicit.

Prima ꝯ. Precipit papa sub pena maledictōis cōtra vsurarios obseruari statuta.s.eo.ti.c.q in oībus Probaꝫ hic in prin.Et tres pene ibidem ptinentꝫ quas hic enumerat gl.verbi cōstōnem.Et vocat ꝫ tex.vsuraz vorazinē.nā vorago dī pfunditas seu baratrū ad qō tendunt vsurarij. Et ponit̄ p ꝓsumptione.nā voracitas dicit̄ gulositas q oīa cōsumit. Ita vsura q̄ ad soluentem dī vorago q ꝓsumit ꝫ stantiā et bona sua.Item q̄ ad recipientem ꝑt dici vorago. q ꝓsumit aiaz ipsius Licet enim aīa immortalis sit vt in ca.tpus.xiij.q.iij. hoc verū est q̄ ad viuere.tū quo ad bene viuere est mortalis.q illud perdit p vsuram et p qōlibet pcm mortale fm Jo.mo. Et pz per hūc tex. q vsura est crimē eccāsticum q ꝓcernit periculuz aiaz. An āt sit mere eccāsticū.videt q nō. q etiam leges vsuras ꝓhibēt.vt ꝫ in glo.verbi aīas.de quo per Jo.mo.ꝫ super rubca.ꝛ Sarꝯ hic.Et breuiter ꝑt dici q vbi non fit q̄stio an id qō petit̄ sit vsura vel non.iudex secularl. ꝑt cognoscere. vt si repetaꝫ vsura! soluta.Vbi aūt questio est an id quod petit̄ noīe vsuraz includaꝫ vel non. tunc spectat cognitio ad iudicē eccāsticū fm Pau.in cle.i.e.ti.ꝛ ꝓbaꝫ in.c post miserabilē.s.eo.tit. de quo latiꝰ hic Bom̄.

Scdā ꝯ.ꝛ fi. Dñi vniuersitates.ꝛ collegia debēt expellere alienigenas in terris suis vsuras publice exercentes alias incidunt in penas hic positas. Probaꝫ hic in.ꝟ.et quia. vsq ī fi.Ex quo patet ꝓmo q hec ꝓstō non habz locū in oriundis de terris ipsiꝰ dñi. vniuersitatis.aut collegij vt hic in g. verbi alienigenas.Bene tū habet locū in incolis et ciuibus nō origine ſz ex accidenti.vt in eadē gl.q hec ꝓstō ponderat ciuilitatem respectu origis tm̄.ꝫ hoc casu ciues ex accidēti veniunt appell'one alienigenarū qō nota. Scdo pz hanc ꝓstōnem nō hīe locū in alienigena q̄clam vsurā exercet. et nō publice seu manifeste. de quo dic vt hic in glo.verbi manifeste.Tertio pz q nullꝰ debet locare domū aliūde genitis ad exercendū vsuras.ad aliū aūt actū bene ꝑt locare.ꝓbat ꝟbū ad hoc in tex.positū.ſz nec alio quocunq titulo ad vsurā exercendā concedere ꝑt.etiaz ex titulo ꝓuatiuo dominy.vt tenet hic glo.in verbo titl'o. quā sequit̄ Archō ꝛ Senꝯ.Ex qua pz q verbū ꝓcedo est aptū denotare cōcessionē translatiuam si ꝓgruat materie in qua ꝓferꝯ fm Bom̄.Pene autē facientiū ꝓtra hanc ꝓstōnem patēt ex tex.Aduerte tū q tex.loquēs de vniuersitate loquit̄ de vniuersitate eccāstica.non in seculari.qō patet p text. p̄cedentē imediate.qui dicit si fuerint ꝓsone eccāstice.q̄ determinatio durat vsq ad versi.ceterū. q̄ aduersatur p̄cedentibꝰ.et ita tenent clericꝰ pysanus Jo.de lig.Jo.de fautl.Jo.an.et Bom̄.licet Archō.ꝛ Guil.tenuerūt cōtrariū.ſz ꝓma opīo videt ꝓsonare lr̄e

Jamuis v- surarij manifesti in vltima voluntate mandēt vsuras extortas per eos restitui.nō tū debet eis eccāstica sepultura cōcedi. donec iuxta facultates ꝺ vsuris extortis satisfecerint.aut illis quibus restō facienda est si pñtes sint idonee de restō ne facienda caueant.aut alijs qui eis adquirē possunt vel eis absentibꝰ or

dinario loci aut eius vices gerenti aut parochie in qua testator habitat rectori coram aliquibus fide dignis ꝺ parochia aut notario publico de ipsius ordinarij mandato Ex hmōi tamen cautōne semper adquiritur actio illis quibus restō vsurarum debet fieri ⁊ si quantitas vsurarum sit certa illa debet exprimi. Si incerta sit debet recipiens cautiōem quantitatem aliquam moderare verisimilem alꝫ ipe tenetur Qui cōtra hanc constitutōem manifestū vsurarium ad sepulturam ecclesiasticā admittere fuerint ausi subiacent penis c.quia in omnib⁹.s.e.ti.nullus etiaz testamento manifesti vsurarij interfit aut confessionē ei⁹ audiat aut absoluat nisi pri⁹ de vsuris satisfecerit aut cautionem idoneam de satisfaciēdo fm vires patrimonij prestet Et alić ab eo factum testamentū est nullum hoc dicit.

Prima con. Manifestus vsurarius nō traditur sepulture ecclesiastice nisi primo satisfaciat aut ꝺ satisfaciēdo caueat idonee. Probatur ꝟ in principio tex.nec habet hic tex.locum in vsurario non manifesto. Et quis sit manifestus vide hic glo.⁊ s c.pri. Occultus ergo potest sepeliri in cimiterio non premissa satisfactōe aut cautiōe de qua in tex. Quid āt si postea pateat talē fuisse vsurariū an sit exhumandus. Dominicus putat distinguendū qz aut mortuus est nō apparentibus aliquibus signis cōtritiōis.et sic si ossa discerni possunt ab alijs debet exhumari ar.c.sacris.s.ꝺ sepulturis. Aut fuit cōfessus vel alꝫ signa contritōis in eo apparuerunt ⁊ tunc nō exhumabit̄ per.c.a nobis de sen.ex.et heredes ipsius compelli debent precise ad satisfaciendum.vt hic in glo.v. Qualiter autem ⁊ quibus fieri debet restitutio vsurarum aut satisfactio vide hic in glo.verbi satisfieri iuncta.g.vbi facultates Jtē nō habet locuz hic tex.in eo qui mutuauit ad vsuras.sed nōdum vsuras recepit.vt patet in tex. ibi quas receperunt. Jste enim licet ꝺo tenetur satisfacere de peccato.non tamen tenetur satisfacere alicui alteri de vsura. Jdeo cautus debz esse aduocatus ꝙ vult vti ista constitutione ad vicianꝺum testamentum aut sepulturā impediendam vt nō simpliciter formet articulum ꝙ mutuauit ad vsurā ꝓut dicit Jo.an.se vidisse allegat in simili.nota.s.e.ti.c.i. An autez preter vsuram lucrum ex ea perceptum sit restituendum.dic ꝙ quo ad casum hui⁹ dec̄.sufficit restituere vsuras c̄eptas Et idem tenz Archiꝺ.in omni casu. alij tenuerunt contra Sz dic fm Joh̄ā.cal.in.c.fi.s.e.ti.ꝙ si res recepta ꝙ vsura non parit fructum vt est pecunia triticuz aut similes res. et sufficit restituere rem quia si lucrum ex tali re percipitur illud ē ex industria. Teneturtamen ad compensam damni quod alter in bonis sustinuit per detentionem illius rei aut res pro vsura recepta est fructifera. tunc si naturaliter fructus germinat ut ager aut ex vsu ut domus que locatur. ⁊ tunc nedum res extorta sed etiam fructus sunt restituendi facit ꝙ hoc.l.fi.si rez in fi.ff.de hereti.de quo hic latius ꝙ Dominicum.

Secunda con. Si manifest⁹ vsurarius mandat vsuram per eū extortā restitui et moritur antec̄ restitu-

tuatur potest sepeliri ad cimiterium si postea per quemcunq; alium cautio idonea fm formam hic traditaz exhibeatur. Hanc ꝓclusionez tenet ho Jo.an.7 vult hic tex.dū dicit fit cautum.7 alibi fuerit satisfactū. 7 sic loq tur impersonaliter. sufficit ergo per quēcunq; satisfiat aut caueatur. non aūt sic esset q̄ ad validādū testamētū ut patet ex glo.fi. Que aūt cautio dicatur idonea vide hic in glo.verbi idoneam. Et ꝑ hanc cautōem adq̄rit tur actio illis quibus restitutio est facienda ut hic ꝓbatur. An aūt dño adquirit actio ꝑ ꝓcuratorē. vide hic glo.verbi adq̄rere ad quaz solet fieri remissio.

Tertio Ubi ō q̄ntitate vsu raruz constat debet illa ī cautōne expmi alias iuxta ō q̄ verisimile est debz arbitrari. Proba tur hic in.ℱ.ceterū. 7 potest cōstare ō certa quantitate q̄ forte ab vno so lū extorsit aut mīstrū habuit ad hoc opus cū quo facta computatōe cozā mīstis ꝓstat bñ quātū exegit fm Jo. an. Qualit aūt fiet moderatio seu ta xatio certe quātitatis ꝑ iudicē q̄ ō ea non cōstat. vide hic in glo.verbi alioquin.

Ultima Prohibitum est vsurarium manifestū ad sepulturā eccastica admittere. testamentū cōdere. aut testamento ipi⁹ interesse nisi ꝓmo satisfaciat aut de satisfaciēdo caueat idonee. Probat hic in.ℱ.fi. et pondera tex.q̄ loquit de admittētib⁹ ad sepulturaz nō de sepelientib⁹. ꝑ quo vide glo.ī cle.eos.de sepul.7 haberet locū pena hui⁹ tex.si vsurari⁹ nō sepelirēt ℔z fin geretur sepeliri. 7 in veritate ali⁹ aut etiā nullus sepelirēt. qz ratō ꝓhibitō nis etiam hoc casu concludit q̄ fuit etiaz opprobrium heredum facit.c. quanto de priuile.fm Joh.an.patet hic etiam q̄ papa potest infringere testamēta laicoꝝ 7 alias vltimas voluntates.de quo dic ut hic in glosa finali.

De excessib⁹ prelatorum

Am ex eo

q̄ de nouo domos vel loca ad habitandū fratres mendicantes suscipiunt 7 olim recepta dimittunt scandala diuersa prouenīūt. ꝑ hibet papa ne de cetero mendicātes in quocunq; constituti loco ad habitandum dom⁹ vel loca suscipiunt de nouo aut hacten⁹ recepta alienēt q̄cunq; titulo nisi habeant a se.ap.specialem licentiam de hac constitutiōe mentionem facientem. 7 contra factuz papa irritat. ad eos tamen qui vitā heremiticam 7 solitariā ducunt hāc constitutōnem non vult papa extendi quin possint ī locis vbi non ē habitatio hominuz loca adquirere aut mutare de licentia suozum dūtaxat superiozum. hoc dicit.

Prima con Prohibiti sunt mēdicantes ad habitandum adquirere noua loca vel alienare aut mutare anteq̄ sine speciali pape licētia ꝓbatur hic in tex. et contra factum est irritum ut ī.ℱ.nos in fi. Item hodie transgressores huius cōstitutiōis sūt ipso facto excommunicati per cle.cupientes ꝓmo responso de penis. Licet autem nouū multis modis dicat vt notat glo.super verbo nouo in.c.ge-

nerali.s.e.li.de elec. tamē quo ad casum huius dec̄.dicuntur mendicātes adq̄rere de nouo quando adquirūt cum post hanc decretalem q̄s ꝓbat hic glo.v.fm Jo.an. Antiqua autez dicuntur hic loca quādo fuerunt añ hanc decretalem adquisita. Unde si post hanc decretalem adquisita mutentur sine licentia pape aut alienentur non habet locum pena hic posita.nec alle.cle.fm Lapum hic ⁊ ꝓbat natura huius dictionis hactenꝰ que dicitur ab hac et tenus et significat idem q̄d vsq̄ nunc fm Papiam q̄d Bom̄.dicit valde notabīle quia vidit cōtrariū bononie rñsum dū frēs de obseruantia inciperēt edificare locū supra montē sancte marie de spāli licentia pape ex parte septentrionali ⁊ quia locus erat valde ventosus et frigidus deliberauerunt mutare i loco eodem.sed ex altera parte vt mōs eos tegeret et per dicta patet q̄ non habet locū hic tex. Ratio aūt huius conclusiōis ē scandalū ortū ex adq̄sitione ⁊ mutatōne locoꝝ ut p̄z in tex. naz fm Jo.an.plurima scādala ꝓsue uerunt obuenire respectu clericoꝝz ⁊ aliorum religiosoꝝ quibꝰ appropinquabant Ideo in fi.permittitur adquisitō in locis vbi non est hoīm habitatio. hinc aliqui religiosi sunt priuilegiati ne ad certam mensuraz religiosi mēdicātes possint se apud eos locare fm Jo.an. An aūt legati possint dare hanc licentiā. Bom̄.videtur tenere q̄ non.cum aliud sit sedes apostolica.aliud ipsius legati p c.fi. de fi.presbi.ō quo in.c.si abbatē s.e.li.de elec.

Scdā con-pa Debet aūt papa dando licētiam contra hanc constitutōem facere de ea mentōnem spālem Probat hic in.ℋ.nos.⁊ huius occōne late tractat hic Jo.an.et post euz Bom̄.an papa in rescripto contra ius concesso de iure communi teneatur facere mentōem.et dic breuiter q̄ aut rescriptū habet clausulas derogatorias in iure communi scriptas.aut nō primo casu tunc si in rescripto noīatim continetur non ob.tali le.vel ca. aut alias per equipollentiam vt valet si concedens habet ius tollendi talem legez aut ca.ut est princeps vt s.de ℟p.c.nonnulli.c. si apostolicas. s.e.li.de preben.l.ij.ℋ. si quis a p̄nci pe.ff.ne quid in lo.pub. Si vero rescriptū non noīatim seu per equipollentiam noīm seu generaliter habet clausulam nō obstante aliqua.l.quo casu sunt diuerse opiniones. sed glo. in.c.i.s.e.li.de consti.super verbo no scatur distinguit inter priuilegia et rescripta vt priuilegia valeant. quia princeps priuilegiando intendit facere contra ius ij dis.c.priuilegia. et c.abbate.de v.sig. Rescripta autē nō valeant.q̄ papa p̄cedendo rescriptū videtur facē fm ius cōne ut.l.rescpta C.de p̄reci.imp̄a.offeren.canonisata xxx.q.ij.⁊ p hac distinctōe facit mos curie qui habet rescripta p̄ cancellariam sine lectōne transire. priuilegia aūt nō fm Jo.an. et Bom̄. Secūdo ād casu principali q̄ nō hz clausulaz derogatoriā tūc si est de casib⁹ de q̄ bus caueē de iure debere fieri mentionem tunc nō valet nisi fiat mentio de iure illo ut hic.et.c.nonnulli.s.de rescp.de eta.et qua.eam te. de cle.nō resi.c.cū dilect⁹.et.c.plē.et tz Archi. in.c.licet.s.e.li.de consti. aut non est de illis casibus tunc in forma priuilegij concessum tenet per s dicta Si

in forma rescripti conceditur tunc si motu proprio principis conceditur ꝛ vz.c.si motu proprio.s.e.li.de preben.et in cle.si roman⁹.e.ti. ꝛ facit.g. fi.in fi.supra de mu.peti.c.ij.Si autē ad petitionem alterius concessum ē non vz nisi princeps ex certa scientia scribat.quo casu valeret. quia in dubio non presumit princeps iuris ob seruantiam velle tollere ut in.c.eccle fia.ij.supra de elec.et.l.si quando.C. de inoffi. testa. et per dicta fm Joh. an.potest haberi magna informatio ad illam questionē qua queritur de ꝑbis derogatorijs ad priuilegia.pacta.ꝓsuetudines.ꝛ statuta.scilicz. An tollantur per verba generalia ꝛ q; i priuilegijs sufficiant generalia verba Probatur h ꝛ in.c.vt officiū.ff.contradictores supra.eo.li.de heret. De cōsuetudinibus ꝛ statutis idem probatur in.c.quia sepe.ꝛ.c.cum non deceat supra.e.li.de elec.et cle.prima in fi.de iure patr. De his quatuor permixtim probatur idez in clem.dudū ꝑsi. nos etenim de sepul.et in.c.i.i fi. de sen.ex.Et generalic potest dici q; in omi materia si per verba derogatoria licet generaliter prolata ab eo qui derogare potest apparet ei⁹ voluntas q; generaliter omnibus derogare voluit illi stabitur per supra dicta vide hic plenius per doc.

Ultima ꝯ .remiticaz potest transire monachus si licentiaz ei ꝓstet solus suus ꝓlatus. Probat hic in.ff.Quid autē si velit transire ad aliam religionem. vide per glo.ꝛ ibi dixi in.c.cū singula.s.e.li.de ꝓbē.

V Olētes libertatem sic obseruare exemptis vt alij eam non infringant nec exemptionis eius limites excedāt Statuit papa q; quandocunq; aliqui sint exempti tamen possunt ratione contract⁹ rei de qua agitur ꝛ ratōne delicti coram ordinarijs locorum conueniri. Exemptio autem proderit eis vt si delinquant contrahant aut res de q; agitur in loco exempto sita sit non possint coram ordinario loci conueniri.nec etiam ratione domicilij.imo nec per ordinarium loci vbi domicilium est constitutum possunt ad locum delicti contractus aut rei remitti. In casibus tamen quibus iura cōmunia ordinarijs iurisdictionem tribuunt in exemptos iurisdictionē habent in ipsos Et idem per omnia dicit papa de priuilegijs vt non possint conueniri nisi coram certis iudicibus.hoc dicit vsq; ff. in eos.

Prima con. Exemptionis priuilegia quantumcunq; lata non includunt exēptiōem ratione rei cōtract⁹ vel delicti concernentis loca non exempta Probatur hic ī tex.nec ob.id frustra est exemptio.vt patet hic ꝑsi. nunquid iuncta glo.verbi nunquid ergo ꝛ intellige nisi aliqui sint priuilegiati cōtra formaz huius dec. put hodie sunt habentes multa priuilegia.vt etiam in his casibus hic permissis non possint coram ordinarijs conueniri que priuilegia valēt ꝛ tenēt fm Jo.an.ꝛ Bom.hic ꝛ intellige nisi priuilegium exemptionis esset impetratum post citationem ordinarij vt c.cum capella.s.e. ꝛ auc.qua in prouicia.vbi d cri.agri oportz fm Bom

z per hunc text. dicit Jo. an. q̄ quis debet esse cautus vt semper contrahat cum exempto extra locuz exemptum q̄ de actibus gestis in loco exempto ordinarij se non intromittūt vt hic in v̄si. nunquid.

Scda con. Et licet iudex doicilij possit cognoscere de contractu aut delicto aut re sita alibi. hoc tamen fallit q̄n domiciliū exemptōis habet priuilegiū Probatur p̄ma pars in. c. fi. s̄ d̄ fo. compe. z ibi. g. i. scōa pars p̄bat̄ h̄ in v̄si. nunq̄d. imo licz iudex doicilij posset remittere subditū ad respondēdū corā iudice cōtract⁹ delicti aut rei site. ut i. c. rōna. ℣. p̄hētes. s̄. e. li. de fo. p̄pe. z p glo. ī cle. pastoralis de re. iudi. tamē ordinarius loci exempti id nō p̄t vt hic. et illud voluit h̄ glo. dū equiparat illū anglico fm Jo. an. et q̄ hāc remissionez iudex doicilij facē possit in delictis est planū p. g. in alle. c. pastoralis. sed in p̄tractibus aut ratione rei alibi site iudex nō habz remittere. sed satis ē q̄ iniungat q̄ vadat defensur⁹ ibi causaz fm Hosti. et Archi. et hoc voluit hic tex. dū dixit iniungēdi fm Bom̄. Pz ex dictis q̄ si monachus exēptus incedit sine habitu extra locū exemptū p̄t puniri p ordiariū imo et ligat̄ statuto epi puniente certū delictū facit. c. q̄ sup his et ibi notat̄ sup. g. i. s̄. de ma. et obe. z ita disputando tenuit stephan⁹ puncialis hic. q̄d vez nisi esset plene exēptus. p̄tra casus etiā in hac decretali exemptos q̄lia p̄uilegia dicit Jo. an se vidisse Jn his ergo v̄ba p̄uilegiorū sunt ponderanda vt in. c. pozro s̄. e. ti. cum p̄cor. ibi allegatis Quid āt si monach⁹ monasterij exempti stans in loco exempto p̄cussit lapide stantem extra locū exemptū quis erit iudex huius delicti Jo. an. dicit disputando fuisse terminatuz q̄ vterq̄ iudex de qua questione vide. ℣. de re. iuris in obscuris in mercu.

Tertia ℣. Jn multis casibz exēpti subsunt iurisdictōi ordinarij Probatur hic ℣. saluis iuncta. g. verbi instituta. et ad de. g. plē. in cle. dudū de sepul. vbi patent multa noua iura quibus ordiarij habent ptātem in exemptos

Altima con. Priuilegiat⁹ vt non teneatur nisi tm̄ sub vno iudice respondere non censeē per hoc exemptus ab alijs iudicibus ratione cōtractus delicti aut rei site Probatur hic in ℣. et id ipm̄ ex quo paret q̄ ad omnes causas alicui⁹ etiā nondū exortas p̄t sibi dari delegatus. q̄d vez in modum priuilegij. non aūt in modum rescripti nec ob. c. fi. supra de rescp. ita dicit hic glo. verbi certo Pz scōo ex isto q̄ priuilegiū recipit limitatio nes quas recepit ius cōmune in materia sup qua dispoit. q̄ sicut de iure communi in sua p̄uintia et nō alibi dz quis de crimine damnari. ij. q. vi. dz quis de crimine damnari. ij. q. vi. pozro z tm̄ illa iura r̄cipiūt limitatōz nisi extra p̄uīciā delinq̄ret. c. i. supra de rescripto. Jta dicim⁹ etiā in p̄uilegio simpliciter disponente q̄ debeat quis sub vno iudice respondere vt h̄ Quid aūt si actor est priuilegiat⁹ detrahendo suos obnoxios corā in certo iudice z trahit reum priuilegiatū vt dz hic in tex. vide hic late p Bom̄

Neos quib⁹ con ceditur priuilegiū ab apostolica sede ne ab aliquo iudice possint excōmunicari suspēdi vel interdici vt habēt

plures religiosi non possunt locorū ordinarij sententias censure proferre vbicunq; fuerint constituti nisi sint ī locis constituti ī locis ordinarijs ipsis subiectis vt ibi morentur et pro tempore quo ibi resident hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis cōclusio priuilegium cōcessū persone ne a quoq; possit excommunicari non operatur effectum si psona inhereat non priuilegiate rei. Probatur hic in tex.et excludit istud priuilegium omnes ordinarios ne hec tria in tex.posita possint in taliter priuilegiatum exercere excepto papa et eius legato ō latere vt j. de ẏ. sig.c.veniens in prin.fm Jo.an. et si ordinarius excommunicet sic priuilegiatuz non valet sententia tanq; a non suo iudice lata fm Hosti.alle.c.romana in fi.supra.e.li.de fo.compe. Jn huiusmodi autem priuilegiatis quo ad alia salua manet iurisdictō ordinariorum vt hic in glo.verbi quantum ad ista.et determinat hoc tex.in.c.ne aliqui j.e.ti.

Jz de diuer sis mundi partibus multi cōfluant ad sedem apostolicam papa ad profectum eorum et communem aliorum omnium vtilitatem statuit q; in curia romana sit studium vniuersale iuris diuini et humani canonici et ciuilis et q; studentes ibidem gaudeant libertatibus priuilegijs et fructus beneficiorum integre percipiant sicut illi qui ī alijs studijs vniuersalibus student hoc dicit

Prima con- Curia romana habet vniuersalis studij priuilegia Probatur hic et ratio quare ordinatum illud fuit patet ex tex.propter scilicz vtilitatem omnium quibus literati possunt afferre scientie fructuz oportunum vt in.c.cum ex eo supra.e.li. ō elec. Et apparet hic mirabile quia in curia romana potest legi ius ciuile et nō parisius nec in locis vicinis vt supra.e.super specula. Et est ratō quia in francia illo iure non vtūtur fm Johannem de fautu. Quid autē venit ħ appellatōe romane curie vid hic in glo.penulē. Jtem patet hic q; locus vbi studium deputatur debet habere certa priuilegia vide etiaz de hoc et de priuilegijs doctorum ī cle. prima.e.ti.et.l.medicos.C.de profes. et medi.li.x.

Secunda con. Clericꝰ bñficiatꝰ absēs grā studiorū ī studio vltrīs pcipit fructꝰ sui bñficij si id sibi sit indultū. Probat ħ ī fine iūcto.c. tue.s̄.de cle.nō resi. Et illud intellige vere exceptis distributōibz quotidianis vt ħ in.g.fi. Jtē dūmodo sit in studio de licentia sui plati alʒ em in studio esse nō pt et q̄s plat⁹ hanc licētiā dare pt dixi in.c.licet canō.s̄.e.li. de elec.in vltīa cōclusiōe.nec eo ipso q; q̄s ē in studio de licentia superioris sui pt pcipe fructꝰ bñficij sui vt tenet ħ.g.fi.z reqrit q; id sit sibi indultum vt dicit ī.c.tue allē. Et intellige indultū fm Jo.an.ibidē.si illud sit sibi indultū ex priuilegio iuris cōis vt in studēte ī theologia vel p priuilegiū hois aut psuetudinē vel pstōnem eccle aut etiā priuilegiū studij Et licet Archid. tenet de iure communi absentes causa studij de licentia prelati percipere fructus sicuti presentes. quia non minus seruit ecclesie q; ibi existens argumento.l.aduocati .C. de aduō

diuerſo.iudi.quam opi.etiam ſequit Lapus.tamen opi.Jo.an.7 glo.fi.h verior eſt de iure quia priuilegiū etiam in corpore iuris clauſum vt habent ſtudentes in theologia.c.ſuper ſpecula.ſupra.e.de magiſ.nō debet ex identitate etiam rationis extēdi ad alias perſonas vt patet per glo.in.c. conſtitutionē ſupra.e.li.de regulari.

Abbates pri- uilegiati a ſe.ap. q poſſūt ſolennem benedictionē facere ſuper populum poſſunt in eccleſijs ipſis pleno iure ſubiectis quādo celebrantur officia diuina. Poſt ſolennia miſſaꝝ ac laudes matutinas et veſpertinas ſolenniter benedicere populo. Alibi in vijs 7 locis alijs eaz facere nō poſſunt niſi id expreſſe eis ſit conceſſum non poſſunt conferre primam tonſuram niſi ſuis conuerſis aut eis in ꝗs quaſi epiſcopalem habent iuriſdictōnem niſi aliud habeant ex priuilegio hoc dicit.

Prima con. Si papa concedit priuilegium abbati q poſſit ſolenniter bñdicere populo intelligitur bñdicendi facultas data in tribus officijs diuinis hic expreſſis in eccleſijs ſubiectis taliter priuilegiato Probatur hic in tex.in principio. Aliud eſt in archiepiſcopo q̄ in tota prouintia ſua etiam in locis exemptis benedictionez impendit vt in cle.ſecūda.e.ti. Et que benedictio ſit ſolennis patet hic in glo.verbi ſolennem que dicit q illa ſit benedictio epiſcopoꝝ quā faciunt ſolenniter dicendo Sit nomē domini benedictum quia priuatam etiam preſbiteri faciūt in miſſa quam gl.intellige niſi epiſcop⁹ ſit pſens.quia tunc pſbr eam facere non debet vt in.c.deniq;.xxi.diſ.hoc vero epiſcopo prohibente. ſed eo permittente poterit etiaz benedicere epiſcopū vt notat gl.xcvi.diſ.ecce. ſm Bomi. Quid autem de pſbris cardinalibus an benedicant vide per Jo.an. in.c.ij.ſupra de ſuppl.negli.prela.vbi dicit q licet tales ſuper ordinez ſacerdotalem nullam benedictionem habeant.vtuntur tamen epiſcopalibus inſignijs 7 minores ordines cōferūt 7 ſolenniter benedicunt ſm Lapum 7 cum tex.hic loquitur ō priuilegio apoſtolico ſoluz.probat q abbates conſuetudine non poſſunt adquirere banc poteſtatem benedicendi. nā inſignia epiſcopalia non pſcribūtur p inferiores xciij. diſ. puenit facit.c. quanto.ſupra de conſue.

Vltima con. Sol cōuerſi ſui monaſterij poteſt abbas conferre tōſuram clericalem 7 illis in quos habent iuriſdictōnem quaſi epiſcopalē Probat hic in.ſ.fi.7 quando abbas habeat quaſi epiſcopalem vide in.g. verbi quaſi epiſcopalem Et an quilibet abbas tōſurare poteſt ſuos cōuerſos vide hic in glo.vbi tonſuraz. que glo.facit ſm Jo.an.pro abbatibus qui bñdicunt calices pathenas 7 veſtes ſacerdotales de quib⁹ de ſacra vnc.c.vno in fi. 7 de conſe.diſt.i. veſtimenta.nam ſi benedicunt et cōſecrant perſonas fortius et res rij.q. ij.precipimus.ſed a conſecratione calicis in qua fit vnctio vt in.d.c.vnico abſtinere debēt.in alijs predictis et ſimilibus ſuſtineri poſſunt in quibus fit ſolum verbalis benedictio. quando ad opus ſuarum eccleſiarū id agunt.alias abſtinere debent

cum nec solenniter benedicāt popu/lum ut hic nec aquam etiam solenni ter benedicunt. ut in.c.aqua de cōse. ecc̄.vel al.maxime quia ipsorum bñ/dictio simplex est vel ad plus mixta vt notatur in cle.attēdentes in.§.sta/tuimus de sta.mō. et ibi de isto per guil.de mōte lau.plene vbi tenet cō/tra ista q̄ videlicet non possint bñ/dicere calices vestes et cetera ꝛc. De abbatibus autē mitratis tractat Jo ban.an.in.c. ut apostolice .s. glo.ij.

Auctoritate

se.ap.statuit q̄ exempti non possint construere capellas aut ora/toria in locis non exemptis sine dio cesanorum ipsorum locorum licētia nec tempore interdicti celebrent di/uina in sic constructis nisi in casib⁹a iure p̄missis. Jnhibet etiaz papa ne exempti capellas oratoria ī locis ex/emptis presumāt facere nisi habeant licentiam aut priuilegium se.ap.cau sas ec̄ hominum liberorum sibi sub/iectorum nō debent in se ut actores aut defensores assumere.hoc dicit

Prima con. Sine li/cētia dio cesani nō potest ꝺ nouo capella aut oratorium construi Probatur hic ī p̄incipio ꝛ in ca.nemo edificet. ꝺ cō se.dist.i.et in auc. ut nul.fa.ora.do. p̄ ter volun.episco.colla.v.et intellige conclusionem de oratorio publico. secus in priuato. ut in.c.patentibus s̄.e.et.c.si.de censi.s̄.et quomodo dif ferunt capella et oratorium ibi vide quid autem si sine diocesani licentia construatur oratoriū ī dioces̄.dic q̄ cedit diocesano cum suis fructibus. non ut in suos vsus habeat. ſz vt il/lud tanq̄ ut alia oratoria sue dioce sis regat et fructus in vtilitatem ipsi us conuertat. ſm Johannē andree in.c.cum olim.ij. super gl.i.s̄.e.et La pum hic.

Secunda con. Gerit autem papa respectu loci exempti vicem or dinarij diocesani. Probtur hic ī §. inhibemus. quia in locis non exem/ptis diocesanus dat licētiam. Jn ex emptis papa dat.de quo hic in glo/verbi sedis apostolice que etiam te/net legatum de latere hanc licentiaz posse dare. De q̄ videlicet an legat⁹ de latere potest illa que reseruantur sedi apostolice vide in.c.si abbatē.su pra.e.li.de elec. Jtem priuilegiuz cō cessum aliquibus ut possint in fun/dis suis edificare ecclesias ⁊ capellas cum altari et celebratione diuinorū̄ sine licentia diocesani intelligitur ꝺ fundis habitis tēpore priuilegij nō de post adquisitis ar.c.pastoralis.et c.ī his cum similibus.supra.e.ti.et q̄ sumus in materia que est contra ius ut iij dis̄.priuilegia. Jō̄o fieri ꝺz inter pretatio stricta dummodo verba ali quid conferunt.c.abbates supra.de ver.sig. ſm Jo.cal. in consilio xij. et Bom̄.hic.

Altima con. Superi/or nō p̄t suo nomine agere pro causa sui sub/diti etiam censualis. alias tamen li/beri Probatur hic in fi. et procedit conclusio tam in causis criminalibz q̄ ciuilibus subditi q̄ probant ver ba causas seu lites hic posita. nā hec differunt.per causas enim intelligun tur criminales.per lites ciuiles. quia litis nomen actionem significat sine in rem sine in personaz. ut.ff. de ver. sig.l.lites. de quo etiam in.l.causas.

L.de tranſac.et limita hanc concluſionem niſi ſuperior in re ſubditi haberet aliquod ius vt forte directum dominiū.quia tunc pro ſuo iure poteſt eſſe in iudicio.pro quo vi.nota.i c.quoniā frequenter.§.penūlt.in.glo ſa.i.ut li.non cōteſtata. et hoc voluit hic textus dum dicit tantum. Secundo limita concluſionez niſi ſuperior velit venire vt procurator ſubditi ad iudicium pro eo quia illud poteſt niſi religio prohiberet. ut.s.de poſtu.c.ij.de quo dic ut notatur i.c. cum.J.et.A.de re iudi. et probat h tex.cum dicit ſuo nomine. Tertio limita illud verum ut hic in glo.fi.niſi videlicet fuerit turbatus ſubditus colonus in colendo. quia poteſt dominus agere interdicto vti poſſidetis.vel ſi i iniuriam ſuperioris id factum eſſet daretur actio iniuriarum z eſt iniuria quotienſcūqz grauatur eius ſubditus. z ex hoc procedit qđ notatur de re iudi.ad apoſtolice vſi. eratqz parata alias nō poteſt dominus agere pro ſuo ſubdito. ut ei ſatiſfiat ſicut nec ius ſubditi poteſt remittere ſm gloſam quam nota.quia vult q dominus non poteſt reinitere illata ſuis ſubditis tēpore guerre faciēdo pacem niſi ipſi ſubditi cōſentiant ſm Bom.

n Aliqui propter ſua priuilegia aplica aliis iurient phibet papa ne priuilegia quibuſcūqz ſingularib⁹ plonis pceſſa ne excōicari a quoquā ſuſpendi aut inēdici poſſint vel ſub quacūqz vbor⁹ forma extēdant ad ordinariorū ſententias et pceſſus exceptis priuilegijs hoc mō pceſſis regib⁹ regis z eor⁹ filijs aut etiā religioſis nō plonarum ez ordinum aut loco⁹ rōe.hoc dicit.

Ex tex. elicit tal pcluſio priuilegiū cōceſſū plone ſingulari ne a quoquā poſſit excommunicari ſuſpēdi aut terra ei⁹ inēdici nō dz ad ſnias ordinario⁹ extēdi Probat h in tex. z fallit hec pcluſio ſi tale priuilegiū ſit pceſſū regib⁹ regis aut eo⁹ filijs ut h i tex. Valebit igit iſtud priuilegiū plocē ſic priuilegiate cōtra ſnias z pceſſus z ſnias delegatorū executo⁹ z pruato⁹.q h tm̄ reuocat quo ad ordinarios qđ vez niſi cle derogatorie eſſet i reſcpto dictorū iudicū z tales cle.q etiā huic priuilegio derogarēt.de qb⁹plene.s.ti.pri. c.i.p Jo.an.z ibi aliqđ dixi. Itē pcedit h tex.z pcluſio etiā ſi hodie poſtq hec decretal emanauit pcederet p ſone priuilegiū de quo i tex.q hec dec locuz hz in priuilegijs pceſſis añ hanc dec.z poſt p rōem tex.poſitā i pn.q vrget eqliter.z p hoc facit finis tex. ibi ppetuo.nec ob.q tex.dicit d pceſſis.z ſic videt loq de pteritis. q intētio lrē nō ē ut diſtinguat pceſſa ante hāc dec.a pcedēdis poſt.hz ē intētio ut quotiēſcūqz qrit de virib⁹ talis priuilegij ſit loc⁹ ei qđ h dz.z ſile i.c.ſi priuilegiū.j.de vbo ſig.ſm Jo.an.et dicit Bom̄.hoc dictū bñ notādū. quia ex eo patet q pſtitutō loquēs p vba preteriti tempis extēditur ad futura quando ratio et verba conſtitutōis futuro adaptantur.non habet autez hic tex.locum nec concluſio in huiuſmodi priuilegijs conceſſis ordinib⁹ regularium aut locis eorum vt in.g. fi.Secus in conceſſo locis ſeculariū quia illa ſunt reuocata quo ad ordinario⁹ ſententias per hunc tex.Qui autem hoc priuilegium habent et a quibus poſſunt excōmunicari ſuſpē-

di aut interdici. vide hic in glo. verbi a quocunq;.

v Tapostolice sedis benignitas interpretetur priuilegia de vsu pontificalium abbatibus et alijs inferioribus prelatis concessa. ne inde sequantur scandala statuit papa q; abbates et alij prelati habentes vsum mitre ex priuilegio pape si sint exempti in consilijs prouincialibus et synodis episcopalib⁹ qui bus aliqui tenentur interesse vtantur mitris tantūmodo aurifrisiatis. nō tamen aureas aut argenteas lamīas aut gemmas habentibus non exempti vero vtantur solum simplicibus z albis. In alijs autē locis quibuscūq; vtantur mitris prout eis permissum est a se. ap. hoc dicit.

Prima con. Prelatis inferioribus ab episcopis nō competit de iure cōmuni vsus mitre ratione sue dignitatis. Probatur hic in principio iuncta glo. ij.

Scda con. Potest tamen papa inferiori prelato concedere per priuilegium ornamenta pontificalia et mitrā ꝓ ecclesie sue honorem z gloriam. Probatur hic in tex. qui etiam probat q; plus debz honorari prelatus q; plus potest vti talibus q; alius qō nota ꝙ ordinandis abbatibus qui per eos geruntur sm Dom̄ Sūt āt ornamenta pontificalia baculus pastoral'. quo tñ papa nō vtit. c. i. ad fi. s. de sacra. vnc. et annulus et alia de quibus ibi notatur. Dicit tñ Jo. an. q; inferiores taliter priuilegiati ꝓ ornamēta pontificalia hmōi nō pñt ordines exercē sicut nec olim chori epi id potuerūt lxviij. dist. chori epi. per qō etiaz destruitur id qō dixit Lapus abbas q; abbates mitrati possent virgines cōsecrare. qō ponit Archid. xxvi. q. vi. c. ij. Jn honorem eñ eccl'ax nō i amplitudinem officij dantur illa. ut hic patet sm Jo. an.

Ultima con. Quāuis plati in synodis debeant stare cum ornamentis sue dignitatis quibus vtuntur in diuinis officijs mitrati. tamē ex priuilegio ultra permissiōem hui⁹ tex. nō vtanť talibz. Probatur hic in tex. et si contra permissiōem eis concessam vtātur talibus in synodo possunt ordinarij eis resistere z coercere etiam si sint exempti cum delinquant in loco non exempto p. c. i. s. e. ti. et circa vsum pontificaliū i hmōi priuilegiatis debet omnino attendi tenor priuilegij. vñ si abbati est concessus vsus pontificaliū in monasterio suo extra illud eo vti non posset p iura hic in glo. fi. allegata. et ꝓbat h tex. i fi. nec ob. c. i. s. ō vsu. pal. vbi archiepūs cui ꝓcedit vti pallio i eccl'a sua pt eo vti in oib⁹ eccl'ijs sibi subiectis. et sic videnť etiā h appellatōe monasterij cōtineri oēs eccl'e eidē subiecte. qz dicēdū q; nulli pīudicať si archiepūs vtať pallio in eccl'ijs sibi subiectis. sz h detraheret hōri epi p vsū pontificaliū hoc casu. Si āt priuilegiū nō restrīgit vsū pontificaliū ad suū mōsteriū. seo simplicit ꝓcedit vsū pontificaliuz tūc pt eo vti in suo mōsterio z in eccl'ijs sibi pleno iure subiectis ar. c. abbates in pn. s. e. ti. Si āt vult vti i alijs locis in qbus ē inuitat⁹. z tūc in exēptis id pt etiaz inuito epo ar. c. q; trāslatōem s de tpi. ordi. Jn nō exēptis epūs pt eum prohibere. Jn synodo

seruare debet prouisionē huius tex. que fuit equissima propter ea que h̄ habentur in gl.v.

Am persone eccāstice exēptōis ptextu cor rectōes 7 iudicia ordīariop declināt 7 plura que eis infamiā pariunt p̄sumant. statuit papa q̄ quicunq; asserūt se per p̄uilegia aliqua exemptos teneanť ad requisitionē ordinariorū ipsis ordinarijs in loco p̄gruo 7 securo aut delegatis ab ipsis ordinarijs infra terminū p̄petēt̄. cessante impedimento. ostendē. et ad legenda integraliter exhibere. necnō de articulis de quibus questio est transumptu tradē. Qui aūt prescriptionē canonicam allegant sup libertate, seu exemptione. debent de ea corā ordinarijs aut delegatis predictis fidem facere Qui aūt allegant simul p̄scriptionē et p̄uilegiū debent edere p̄uilegium fm modū supra dictū. Etsi nō sit sufficiens ad p̄bandū exemptionem sed dat causaz prescribendi. debet coram predictis personis. xl. annorū prescriptio probari. qua probatōne pēdente non debent allegātes in libertatis possessione turbari. licet ordinariop de iure p̄nuni sit fundata intētio. nisi prescriptionem allegantes possiderent vi aut clam aut precario. Si āt p̄uilegia non exhibuerint vt dictuz est. s. tunc quia de iure cōmuni intentio ordinariorū est fundata. possunt libere vti iurisdictione sua. Hoc dic vsq; in finem

Prima con. Dicens se exemptuz a iurisdictione ordinaria cogit ostendere ordinario exemptionis p̄uilegia. Probatur hic in .ſ. i. Et practica compellendi tradit̄ in tex. quia debet per ordinariū assignari locus securo et congruus. Et eligi debēt persone prudentes coram quibus fiet editio et debet terminus ꝑpetens assignari ad eā faciendū. vt hic patet. 7 infra il lū. ita debet edi q̄ possit integrum et totuz videri et legi. sed copia non debet tradi. nisi illop articulop super q̄bus p̄trauersia vertit̄. Et hec forma semper est obseruanda. vbi quis cogitur ad editionez alicuius instrumēti vt probat hic glo. verbi integralit̄ quā nota. quia facit q̄ ex visione attestationum quis non p̄sumit̄ plene percontasse dicta testium. de quo per Inno. in. c. cum clamor. sup. de testi. De quibus autem ordinarijs hic tex. loquitur dicit Jo. and. q̄ de illis quorum intentio iure communi ē fūdata vt patet in .ſ. penult. et fi. Sz sanctis idē credit Bom̄ de illis quorū iurisdictio est tam notoria et fūdata p̄uilegio vel consuetudine q̄ non potest negari. vt in partibus gallicanis in multis decanis. archidiaconis. et similibus potest exemplificari. de quibus loquitur. c. dilectus. de appellat. .c. ex parte. de ver. signific. c. cum cōtingat. de fo. compet. et. c. i. de off. ord. Dicitur autez hic locus congruus q̄ non est turpis vl̄ inhonestus fm Joan. per. c. cum eps. supra eo. li. de offi. ord. Etsi opponatur. nullus cogitur edere aduersario suo instrumēta. dic vt hic in glo. verbi tradere

Secda. Allegans p̄scriptionem exemptionis seu libertatis debet eam probare coram ordinario aut ab eo delegatis. Probat hic text⁹. in .ſ. si āt. Et q̄ ꝑz p̄mo q̄ libtas ē p̄scriptibilis. qō verū

De priuilegijs

est trãslatiue de vno supiore ad aliuz ad hoc.c.veniẽs.7.c. cũ ex officij.ó p scrip.sed extinctiue ita ut prescribẽs nullũ habeat supiorẽ ẽ imꝑscriptibil' c.cũ non deceat ó prescrip.s. Potest etiã subditus certas libertates ꝑscri bere.c.auditis. de ꝑscrip.c.accedenti bus de excess.ꝑla.7.c.i.de ꝓsan.et affi. non aũt plenã exemptõem Jõo tex. hic dixit libertate Secũdo patet ꝙ ordinarius ꝑt esse iudex in sue eccle sie causa nec dicit ꝓterea eẽ iudex i causa sua de quo hic in glo.verbi or dinarijs.7 hanc solutõem tene in pre scriptõe q ꝓbat coraz eo sed in ꝑuile gio qõ editur coraz eo ut s.ff.pr.dic ꝙ illo casu non iudicat sed ostendit sibi ꝑuilegium nõ ut iudici sed ut ex traiudicialiter se informet fm pra ctica.c.cũ contingat s de Rp.vñ si eo viso apparet ꝙ inducit exemptõnem dicz ꝙ obstat.si erit dubiũ recipit de cisionẽ ad papã p.c.cũ venissent et q ibi notantur s de iudi.fm Dom.

Tertia ⁊. Licet aũt libertatis ꝑscriptõez alleganti obstet ius ꝓmũe.nõ debet tã turbari in possessiõe sua.lite pendẽte Probat h in.ff. ꝙ si tales et idẽ in allegante priuilegiũ vt dicit glosa vbi turbet pro hoc.c.i.s.vt li.pẽ.et rõ cõclusiõis ẽ ꝙ ex oñsione ꝑuilegij seu tituli reddebat dubiũ ius aduersarij.iõ non fit statim executio ꝙ ordinario nec ꝑt turbare possessionez sic adiutam titulo nedum allegato sz producto vt h Nec ob.c.cũ dilect' de causa pos.et ꝓprie.s.vbi statum fit executio in petitorio cũ ꝓstat ó eo vbi plene cõstabat de ꝓprietate cũ fuerit de illa plenissime discussũ et cognitum hic aũt agitur de nõdũ cognito 7 discusso Et eodez modo potest rñderi ad ff.sequẽ. hic in tex.fm Lapũ 7 Domi.7 dicit Lap' abbas ꝓclusiõem ꝙ cedere quando allegat ꝑuilegiũ et ꝑscriptio.si em solũ ꝑuilegiũ allegaret, tunc nõ cõferret ad titulũ ꝑscribendi qz de ipa nõ agitur fm eũ. Et sic ꝓz ꝙ in adquisitione eiusdẽ iuris potest quis se iuuare duplici titulo de quo remittit hic glo.vbi munitos et vi.h Jo.mo.et doc.in.c. auditis s de prescrip.hoc tamẽ casu qñ allegans ꝑuilegiuz est in possessione exemptionis non debet ordinarius pendente ꝓbationis articulo iurisdictionem in euz exercere ut dixi. sec' si sola ꝑscriptio allegaretur. quia tũc videtur ꝙ siue ordinarius sit in possessiõe subiectionis siue non potest vti iurisdictione sua contra allegantẽ prescriptõez do nec ꝓbet prescriptionem. et sic loq̃tur finis.c.7 ratio quia ꝑscriptio est odiosa ut hic in glo.fin.et ius cõe est fauorabile supra.e.li. de prescrip.c.i. et de restit.spo. cum ad decimas fm Dominicum.

Ultima con. Fundat episcop' super subiectione quarumlibet personarum ecclesiasticarum sue diocesis intentionem suam de iure communi ita ꝙ non ipse sed dicens contrariuz grauatur onere ꝓbãdi. Probatur hic in ff.fi.7 glo.allegat.

Piscoporuz

7 aliorum prelatorum querelis papa excitat' statuit ne aliq̃ quãtuncunq; exempti scienter celebrent aut celebrari facient in ciuitatibus vill' aut locis ab hoie vel a iure interdictis nisi in casibus a iure permissis nec etiam excommunicatos pu-

blice aut interdictos admittāt ad di uina officia ecclesiastica sacramenta aut sepulturam ecclesiasticam cōtra rium facientes pretet alias penas iu ris sūt suspēsi ab ingressu ecclesie do nec ad arbitrium eius cuius sentētiā contempserunt satisfecerint de trans gressione hoc dicit

Prima con .Non pos sunt exem pti quantuncunq; plene ī locis inter dictis celebrare.excōicatos publice ad diuina officia.sacramēta eccleia stica vel sepulturā ecclesie admittere. Probat hic in tex.et idem dic in nō exemptis ut p̄bat.c.is qui .j. de sen.ex cōmuni.Sed an pena hui⁹ tex.etiam locum habet in nō exemptis contra hanc constitutōem facientib⁹.g.plē. hic tenet q; sic ⁊ seq̄tur archi.Jo.mo tenet cōtrariū p roēs.gl.et dicit Jo. an.q; vellet hāc opi.p̄ualere p̄pter mlta p̄icula que imminēt clericis ex ad missiōe excōicatoꝝ ad diuina q2 vt docet expiētia clericoꝝ legio ex hoc ligatur saltem in italia ⁊ p hac opi. facit q; dec.ista locata ē sb̄ titulo de p̄uile. ḡ nō p̄gruit decretalē loqui ō non exemptis et nō priuilegiatis.et sic transit dominicus Quis autez ōr publice excōicatus vide p glo.ī cle. eos de sepul.et talis si eccl'am intrat dēt oēs exire ut notat̄ xi.q.iij.sicut apli.Si tamē sacerdos incepit cano nem non dimittet p̄terea missā inex plētā fm Jnno.in.c.nup ō sen.excōi non sic fiet in occulte excommūica to q2 sciens talez in eccl'a ita exire de bet q; eū nō p̄dat facit vij.q.i.si tm̄ fm archidi.

Ultima c .Delinquentes contra hāc cō stitutōez p̄ter penas iuris ab ingres su eccl'e sunt suspēsi donec satisfecerit ad arbitrium iudicis cōtempti. Pro batur hic in fi. et pena iuris in cele brante in loco interdicto est irregu laritas.c.is qui .j. ō sen.ex. Jn celebrā te coraz excōicato maiori publice ē suspensio ab ingressu eccl'e ⁊ talis est proxim⁹ irregularitati quia si ingres sus eccl'esiam in ea celebret diuina ut prius est irregularis ut in all'.c.is q. ⁊ hic in glo.plē. Quid autē si iste ini que arbitretur dic q; tūc debet recu ci ad arbitrium boni viri ut in.c.ve niens.et.c.quinta vallis s ō iureiurā fm Jo.an.et idem dic vbicunq; ali quid relinquitur arbitrio iudicis fm Bom̄.de quo per glo.in.c.i.supza.e. li.de iura.calum.et licet archid.tenet hunc tex.locum habere solum in cō temnente sententiam hominis. tamē credit Bom̄.q; etiam has penas in currit veniens contra sententias iu ris ⁊ tunc stet arbitrio cōditoris illi us iuris facit.g.plt.in.c.i.de ma.con tra.interdic.ecc̄.contracto. Jtem te nent hic Jo.mo.archi.⁊ doc.q; si ex empti ad diuina recipiunt sepeliunt aut sacramenta administrant excom municatis ab episcopis possūt epi p cedere contra tales exemptos q2 de linquunt in rem non exemptam.s.e. patentibus.⁊ quia priuilegia exemp tionis ad hos casus se non extendūt nec extēdere p̄nt ut s.e.cū et planta re.j.excōicatos et s de sen.ex.c.et nō nulli de q̄ hic late p Jo.mo. et dom̄

Er exemptio nem p̄cessā eccl'e censent exēp ti tā eccla q̄z monachi et canonici cle rici et cōuersi ac p̄petuo oblati nō āt p̄sb̄z p̄rochial' quo ad ea q̄ curā respi ciūt nec ipi p̄rochiani Si āt canonici

alicuius ecclesie sunt exempti nō pro pteres ecclesia aut clerici alij sunt exempti Item si clerici eximantur non est ecca exempta nisi aliud habeatur in ꝓuilegio exemptōis hoc dicit.

Ex tex-elicit talꝫ ꝓclusio. Plenior ē exemptio q̄ cō cedit ecce q̄ clericis. 7 illa plenior ē q̄ que conceditur canonicis Probat hic in tex. ex quo patent tres gradus exemptionis. qñq̄ em eximit monasteriū seu ecca quo casu ministri includunt 7 alie psone deputate seruitio ecce Itez et ꝓuersi et ꝓpetuo oblati. hi em gaudent ꝓuilegio monasterij vel ecce cōcesso de quo in glo. fi. in cle. ꝓma de deci. et dicunt perpetuo oblati q̄ se 7 sua dederūt ecce cū effectu vt ibi et. c. vt priuilegia. s. e. 7 possunt dici hi q̄ de familia vocant. c. cū olim. s. de arbi. fm Jo. an. 7 ō cō uersis sectariū eccaꝝ an gaudēt emunitate eccastica quo ad ca. si qs suadente. xvij. q. iij. tangitur in. c. nō dubiū. s. de sen. excōi. et tex. ꝫ facit q̄ sic loq̄tur em ꝓmixtim de monasterio 7 eccl̄ia seculari. 7 vult q̄ ꝓuersi eccl̄aꝝ secularium gaudeāt exemptiōe cōcessa eccl̄e. Fortius ergo debent gaudere emunitate fm Bom. qñq̄ et scdo casu. canonici alicuiꝰ eccl̄e eximūtur. q̄ casu ecclesia nō intelligit exēpta nec alij clerici eccl̄e vt vicarij et alij ꝓ seruitio eccl̄e deputati. nec oblati eccl̄e aut cōuersi. ut in glo. fi. q̄ verba ꝓuilegiorū stricte sunt interp̄tanda. duz tm aliqd ꝓferant. c. porro. cū similibz s. e. Et rō ē fm Jo. an. q̄ preiudicāt ordinarie ptāti q̄ fauorabilis est. xi. q. iij. ꝓuenit. et. c. qui resistit. Nec ob. huic. ij. casui. l. ciuib⁹. ff. ō reb⁹ dubijs quā. g. plē. allegat. ꝓ hoc dicto licet magis faciat contra. dū dicit q̄ relictū aut fidei cōmissū datū ciuib⁹ ciuitatis. videl ciuitati relictū. Nā licz varie sunt solutiones. tñ p̄t dici fm pa. in. c. requisisti. s. ō testa. q̄ ciuitas respectū adquisitōis repñtat a ciuib⁹ vt in illa. l. ciuibus. Non sic est in canonicis alicuius ecclesie. q̄ i ecclesia etiam sunt ꝓlati vicarij et alie persone ecclesiastice. Qñq̄ vero et tertio casu exemptio ꝓcedit clericis alicuiꝰ ecclesie. quo casu ecca nō intelligit exempta Vñ hoc casu ecca i oib⁹ respōdebit ep̄o p̄terq̄ in iurisdictōe clericoꝝ 7 canonicoꝝ Et ex his patet q̄ dispositio relata ad rez contentā nō includit rem continentē. amplior est ergo dispositō referēs se ad cōtinēs. q̄ illa etiā includit rē ꝓtentā. licet nō ecōtra. vt probat tex. in principio iūcto fi. fm Bom.

J papa in ali-quo ꝓuilegio aut scꝑtura nō ꝓncipaliter sup exemptōne facta narret aliquā eccl̄am spectare ad romane eccl̄e ius 7 ꝓprietatē nisi aliter exēptio probet exempta per hec verba nō censet. sed si cū de eccl̄e aut mōsterij exemptōne ageret papa assertiue vtat aliq̄ de quatuordeciz formis h positis hoc sufficit ad ꝓbatōnem libertatis Prima si asserat ipsaz ecclesiā exemptā Secūda si asserat eā esse iuris bti petri. Tertia si asserat eam spectare ad ius 7 ꝓprietatem romane eccl̄e Quarta si asseritur spectare specialit ad romanaz ecclesiam Quinta 7 sexta si simpliciter aut sine medio dicit ptinere ad romanā eccl̄am. Et ē rō q̄tuor casuū vltimoꝝ q̄ cū oīs eccle totiꝰ orbis spectāt ad romanā eccl̄am. si vba p̄dicta nō inducerent exemptiōem nihil oparent qō eē nō

debet. Septima forma si ꝓuilegiū dicit. aut papa asserit ꝙ ecclesia sit libera. Octaua si asserit ꝙ potiat̄ romane ecc̄e libertate Nona si dicit ꝙ prerogatiua gaudeat speciali Decima si dicit ꝙ romane ecc̄e soluat annuum censum ad percepte libertatis indicium. Undecima si dicit ꝙ ipam eccaz eximit ab ordinarij ptāte Duodecia si dicit ꝙ nō audeat illuc epūs cathedraz collocare. Decimatertia si dicit ꝙ non audeat ibi eps exercē ptātem imperandi seu ordinationē q̄uis leuissimā exercendi. Decimaq̄rta. si aliqui recipiuntur a papa in proprios z speciales subiectos. non aūt sunt exempti in spāles et ꝓprios filios romane eccl'e suscepti. nec etiā eccl'a si simpliciter annuū censum dicat̄ soluere romane ecclesie ꝓterea est exempta. Nec si ecclesie detur libertatis ꝓuilegiū. z sequat̄ clausula vt soluat ānuū censum. aut cōcedit̄ aliq̄b⁹ ꝙ non possint excōmunicari suspēdi aut interdici aut aliud priuilegiuz speciale fit ꝓcessum. aut si aliq̄ in speciales romane eccl'e filij assumāt̄ur. z sequatur in priuilegio ꝙ ad indiciū libertatis soluant eccl'e romane annuū censum. nō vult tū derogare aut tollere alios modos si repiantur aliqui modi exemptōnum. hoc dicit.

Prima cō. Verba narratiua posita in cōcessione principis non ꝓbāt nisi sup eis fundetur intentio narrantis. Probatur hic in principio. z exē plum patet in glo. ij. secus si princeps de facto ꝓprio tale quid narraret sup quo fundatur intentō sua. vt si dicit mandamus talē a nobis excōicatuz capi. q̄ ꝓbant hec vba excōicatōem ele. Irīs de ꝓba. Ratio āt dubitandi ꝑt sumi hic ex. g. iij. sed ratio decidendi est fm Jo. mona. qz ō natura narratoz est ꝙ ꝓbentur et non ꝓbent. c. illud de presumptio. z ideo nec ōia narrata in instrumento notarij inducūt ꝓbatōem fm Hosti. in. c. qm̄ de ꝓba. Sed solum illa q̄ die et loco in instrumēto contentis sunt gesta. nisi aliud i ſbscptōne exꝓmat. allegat tex. istū. Et ꝑ hec tollitur opinio bernardi notata de rescriptis nonnulli. sup verbo sine spāli mādato vbi dicit ꝙ quis ꝓbatur ꝓcurator alicuius eo ipso ꝙ papa scribit. Conquest⁹ ē nobis ꝓcurator illius qō falsum ē vt ꝑ fm Archi. qui remittit ō materia ista ad summā azo. C. de falsa causa. adiecto. z vide etiā ꝑ Antho. in. c. fi. ō succes. ab intesta. et hic Bom̄. et pa. in alle. cle. Irīs.

Ultima con. Quāuis iure cōi quelibet ecc̄a totiꝰ orbis romane ecclesie est subiecta. varie tamē sūt forme ꝑ quas ꝓbare pōt ab ordinarijs inferioribus se exemptā ecclesia. Probatur ħ in tex. vsq; ad vsi. nō sic. vbi quatuordecim forme enumerant̄ q̄s nota. z qūo plus est recipe aliquos i subiectos romane ecc̄e q̄ in filios ꝑ in vsi. similiter iūc. seq̄n. Cuius ratio ponit̄ ħ i. g. verbi nō exist̄it. et habz hic tex. etiā locū in priuilegijs exēptionū ꝓcessis ꝓnis religionib⁹. aut ordinib⁹. qz eadē ē ratio fm doc. q̄uis tex. solū loq̄tur de mōsterijs et ecclesijs. Main hoc ideo fecit qz sic incepit in principio facit. c. s. proximū

Ex tex. Nota hic ꝙ verba priuilegioz aliquid dñt opari. et ad hoc solet cōiter allegari tex. Et dic vt xix. dis. si romanoz. et hic late per Bom̄. qz illud verū ē re-

gulariter. Fallit quando aliqua verba exprimuntur causa dubitationis tollende. c. a multis. de eta. et qualit. 7. c. littere. de dilat. Idem si id quod conceditur erat totū ex dispositione iuris cōmunis. et expressio fit solum quia plus solz timeri. quod specialiē exprimit ꝙ quod generaliter cauet vt in. c. quia in causis. s. de procurat. et. c. etsi christ⁹. de iureiurā. fm Bom̄

Jcet aliqui sint priuilegiati vt tempore interdicti possint celebrare diuina ianuis clausis. excōicatis et interdictis exclusis. alios etiam aliun de venientes non debent admittere. nisi sint super hoc priuilegiati. etsi dicto modo persona singularis sit priuilegiata. licite potest admittere eius familiares. domesticos. licet aliud sit in familiaribus alicuius conuentus. aut collegij sic priuilegiati. nec hoc priuilegio gaudet ille cuius culpa interdictum latum fuit. Hoc dicit

Prima ꝯ priuilegiati vt tempore interdicti clausis ecclesijs possint diuina celebrare. non possunt alios etiaz extraneos admittere. Probat hic in prin. text. Et ratio dubitandi sumit hic ex gl. iij. Et ratio decidendi in cōtrariū patet ex eadem glo. Ex qua nota ꝙ argumentū a contrario sensu validum est in iure. et dicitur fortissimū. l. i. ℣. huius rei. ff. de offi. eius cui man. est iurisd. Non tamen procedit vbi contrarium exprimit in iure. sic hic fit. facit glo. ij. in. c. significasti. supꝫ de so. ꝓpe. Item in priuilegijs etiā nō sumit hoc argumentū a cōtrario sensu vt hic patet. de quo in. c. cū in partibus. s. de ver. signif.

Secda con priuilegiū cōcessum singulari persone includit domesticos et familiares. qñ alias esset inutile. Probatur hic ī scda parte text. secus si remaneret sine illis vtile vt hic patet in ℣. non sic. Et vult hic glo. penl. in prin. Et de familiaribus priuilegiati fm formaz tex. hic. dic ꝙ possunt nedum missam. sed 7 alias horas audire per verbum diuina. in tex. positum. Item dño absente priuilegio vti non pñt. quod probat tex. ibi cum ea fm Jo. an. et Senf. et Bom̄. Item quod hic dicit de familiaribus conuentus sic priuilegiati vt nō gaudeant hoc priuilegio. Dic illud verum in mercenarijs et similibus. secus in perpetuo oblatis et conuersis. de quibus in. c. cum olim. s. de arbi. et. c. per exemptionē. s. eo. Quid autem si vnus esset soluz in conuentu presens. an ne posset familiarē admittere ad concelebrandū secum. Glo. fi. hic tenet ꝙ sic. quaz etiam tenet Jo. calō. ī tractatu de ecclesiastico interdicto in. vi. membro. ℣ si. Quid si in ecclesia. licz Archiō. tenuit contra.

Ultima ꝯ huiusmodi priuilegio nō vtitur qui causaz dedit interdicto Probatur hic in fine text. Ratio est quia nemo debet iuuari ex eo in quo deliquit. c. ex tenore. s. de ℟p. fm Jo. mō

Joniam e- piscopi frequent se habēt absētare a sua ecclesia. nec tamen decet eos esse vllo die sine missa. concedit eis papa ꝙ possint habere altare viaticum. et in eo vbicunqz locorum celebrare ac celebrari facere

sine tamen alicuius interdicti transgressione. hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis cōclusio ¶Quāuis missa regulariter in ecclesia debeat celebrari. hñt tamen episcopi priuilegium in viatico altari vbiq; celebrādi aut celebrare faciendi. ℙrobatur hic in tex. ⁊ rō huius priuilegij patet ex principio tex. quia sepius habēt episcopi se absentare a suis ecclesijs. ⁊ nō debēt ex honestate esse sine missa igitur ⁊c. et q̄uis in.c.q̄ nonnulli.s.e. fuit prouisum vt episcopi tēpore interdicti possent extra ecclesias suas celebrare. tñ hic latius eis prouidetur vt scz etiaz possint facere coram se celebrari nec possent prohiberi per alios in quoz dioceſi sunt. quia ex priuilegio huiꝰ tex. cōceditur eis auctoritas celebrādi aut faciendi celebrare corā se vbiq; id ē per totam christianitatem in altari viatico id ē portabili aut possibile vehi. ¶Et hoc priuilegium tam generale solus papa concedit notat Jo.an.in.c.in his. supra.e.ti. ¶Episcopi autem ī sua dioceſi hanc licentiaz alijs concedere possūt ſm Jo.an.in alle.c.in his. ¶Quedam alia priuilegia episcopis concessa colligit hic.glo. penultīa. et vide plene de priuilegijs epōz in spe.ti.ij. ℣nunc de episcopoz ℣ſi. appellatio quoq; ī multis. ¶Et an hoc priuilegium etiam competit electo et confirmato. non autem consecrato Bom̄. determinat q̄ sic. q̄ vbi materia ē pariter proportionabilis confirmato. sicut consecrato appellatione episcopi. comprehenditur etiā non consecratus. vt notat. g. in cle. q̄uis post prin. de foro compe. ¶Ita āt auditio inisse aut celebratio spectat ad non consecratū sicut ad consecratum. Vbi autem materia non est indifferens appellatione episcopi veniret solum consecratus. vt voluit glo. in cle. prima ℣ penis super verbo pōtificem. de quo per panor. in alle. cle. q̄uis de fo. compe.

De iniurijs ⁊ dāno dato

e ¶Si pigne- rationes seu represalie per quas vnus ꝑ alio grauaī reprobentur a iure ciuili tanq̄ graues legi. et equitati naturali contrarie. ne tamen ad personas ecclesiasticas aut bona eorum concedanī aut extendantur quantuncunq; generaliter concesse. prohibet per hanc cōstitutionem specialiter papa et contrafacientes nisi infra mensem a tempore concessionis aut extēſionis presumptionem suaz reuocent. excōmunicationem incurrunt ⁊ vniuersitatē interdicto supponit. hoc dicit.

¶Prima cō- dictat ius ciuile et naturalis ratio q̄ non fiat vnius persoī ꝑ debito alterius ipigneratio ℙrobatur hic in tex. cū pcordā. allegatis hic in. g. iiij. in pn. ⁊ in duab⁹. g. seq̄n. ¶Nec ob. q̄ heres graueī ꝑ ōfucto debito et successor ꝑ pdecessore. q̄ isti vna persona censenī iuris fictōne vt hic in glo. ℣bi pgrauaī. ¶Quid autez de fideiussore an intelligaī condēnatus condemnato pricipali debitore ꝑ quo fideiussit. dic vt in ea. gl. quaz tenēt doc. communiter. ¶Et huiusmodi pigneratione vnius pro alio vocantur represalie vt hic. et sunt etiā ex

presse prohibite ī auč.vt nō fideiuss. pig.pro ali.perso.ℏi.coll.v. ⁊ in auc. imo.C.de ac.et ob.vbi etiā pena ponitur. qz quadruplū exacti teneť extendēs represalias ad alios restituere.⁊ ab actione prima debet cadere. et facit.l.extat.ff.q me.cau. Non ob. c.dñs.xxiij.q.ij.vbi videť represalias non eē ꝓhibitas iure.diuino vel positiuo quia loquiť qñ ciuitas vel dominus requisitus non vult iusticiam facit ſm glo.hic in verbo concedi. et sic sentit glo. adhuc illo casu licitam esse pignerationem facere auctorita/te proprij iudicis.quod tenet hic Archiō post Guil. duz tamen precedat sententia eius super neglectu et defectu iusticie. Guido tñ epūs Concordien in sua disputatione tenuit q iudex spoliati contra illos qui non sūt de sua iurisdictōne.non potest represalias cōcedere.pro quo facit.c.inno tuit.de elect.et.c.ij.s.eo.li.de consti. Et intelligit illō.c.dñs.q ciuitas requisita vt iusticiaz faciat.et negligēs plectenda est per suum iudicez.et ita etiam intelligit Jo.de fan.et Franc. ver.de quo per Joh.an.super regula non debet.de reg.iu.in mercl. Dictuz tamen Archō pōt procedere ſm Guidonez quando nullus reperitur superior qui de ciuitate aut dño negligēte.iusticiam faciat.quod tamen raro contingit.cuz ex tali defectu iudex ecclesiasticus posset adiri ſm euz. de q vide plene per Bar.in tract.represaliarum in.iij.principali qōne in scdo dubio.

Secunda ℸ Debitum sum ab eo q non fuit obligatus ratione represaliarum consecutus. in foro conscientie non est tutus Probatur hic in tex.ſz Guil.et Archō.nam illud est male ablatum vt hic patet.ergo debz restitui alias recipiens non potest saluari vt in regula peccatum.j.de regl.iur.de q plenius.per Jo.an allegl.regula non debet quis.j.de regl.iur.

Altima ℸ Concedēs vel extendens represalias contra clericos.aut ipsorū bona.punitur pena hic ꝓtenta. Probatur hic in tex.et patet ex hoc q differentia est inter concedere et extēdere represalias.de quo dic vt hic ī gl. verbi extendi.Et q hec pena etiā locum habz in concedente.aut extendēte represalias ad bona clericoz.licet in versi.illi autez.nihil dicatur de bonis.patet q hic prohibenť cōcedi represalie.aut extendi contra personas ecclesiasticas.aut bona.ergo contrarium faciens debet pati penam huiꝰ.c.Et quia est satis.contra personas extenduńť qñ ad bona extēduńť Et ſm doctl.mensis ō quo loquitur tex currit de,momento ad momentuz sicut tempus interponende appellationis.c.q ad consultationez.s.de re iudi.Quid autem si clericus fuit captꝰ infra mensem ⁊ dimissus.vide hic in gl.fi.

De penis.

omana ec clesia statuit q archiepūs qñ prouintiā visitat.aut ꝓciliuz ꝓuinciale ꝓuocat.pt punire illos q sibi.sue familie.aut nuncijs ꝓterea missis iniuriańť si offensa sit notoria.et per eaz sua impediať iurisdictio.alias id nō pt.nisi aliud ei tri/

buat consuetudo.hodie autē iure no
uo pt punire quaslibz manifestas of
fenas sibi z suis illatas cū sua iuris
dictōe vtitur.etiam si ex talib⁹ offen
sis sua iurisdictō nō impeditur. Hoc
dicit.

Ex tex- elicit talis conclusio Po
test archieps p totaz
puinciā punire sibi vel suis iniurian
tē dū vtit iurisdictōne debita. dū tn
offēsa fuerit notoria z maifesta Pro
batur hic in ℣ sibi etiā.qd verū etiam
si per illam iniuriam nō impediatur
iurisdictio epi qd pcedit hic specialit
papa Nō ob.hic vsi.si hac occasiōe
vbi requirit q ex iniuria illata impe
diatur iurisdictio archiepi. q ibi pa
pa ius vetus declarat. sed postea in
℣ sibi ius nouū statuit.et licz Hosti.
miratur d hoc q primū dictū huius
tex.statim corrigitur. p secundum tn
dicit Jo.an.q ex hoc nō dz turbari
qpapa iuste fecit pnūciādo pmo iné
ptes de iure qd tūc erat.et scdo ex iu
sta cā nouū ius statuēdo qd vet⁹ am
pliat.sīt ī.c.ad petitōez.s.de accusa.
z.c.ex pte d pcel.pbē.z fm hosti.hoc
fecit Jnno.papa in hac dec. vt scia
m⁹ q si ī suis.g.inueniant ꝓria sciam⁹
posteriori dicto seu opinioi standuz
z hoc nota p sceptis Jnno.qd vex di
cit dom.nisi cū pozes opiones iuuā
tur meliozib⁹ rōib⁹.qz tūc illis stare
ix.dis.ca. ego solus. z qūo d arepus
pt ee iudex ī cā ppa.z an illud sit lici
tū.vide d ī.g.vbi punire. z plene d p
Dom.q de papa incipit z descenden
do de singul platis z iudicibz illd p
sequtur.z vide pan.ī.c.cū venisset.d in
di.Et q d dz pcedē text.qn iniuria
ē notoria. Ideo ē fm Jo.mona.ne
arepus regl'ariter phītus exercē iuris
dictōem ī subditos suffraganeoz iu
xta nō.ī.c.pastoral.s.de offi.oz. vale
at hoc ptextu ī omi cāu iurisdictōne
vsurpare.Et intellige idē qd d dz in
qlibet epo etiā inferioze iurisdictōez
habente a fortiozi cū illi ordinariaz
hūt regularit fm Host.lz ber.tenuit
contrariū.

egradatio ver

balis clerici in sacris ordini
busp stituti debz fieri a propzio epo
assistente sibi certo epozū numero a
canonibus diffinito. qbus in mino
ribus ordinibus cōstitutus possit de
gradari a solo ipi⁹ epo. Actualis au
tez degradatio clerici fit ad instar ex
actozationis militis secularis.cui pri
mo militaria auferuntur insignia.et
tunc a castris reijcitur. priuilegio et
consortio militari exutus Jta cleric⁹
degradandus debet indui sacris ves
tibus acsi ī officio suo deberet solē
niter ministrare. Cui eps su⁹ singula
tam vestes q alia que sibi in ordina
tione fuerunt collata auferat.incipi
endo ab illo ornamēto quod sibi vl
timo collatum fuerat.et procedendo
gradatim vsq ad primam vestem in
collatione prime tonsure eidez colla
taz. Et radatur tunc caput. ne aliqd
vestigium in eo clericatus remaneat
Et potest eps in abstractōne huius
modi ornamentozū ad terrozem vti
verbis aliquibus oppositis illis qui
bus vtit tempoze ordinationis.et in
ablatione vltimi pōt dicere auctozi
tate dei omnipotentis tibi habitum
clericalem auferimus.z te deponim⁹
degradamus.et exuimus omni ordi
ne et priuilegio clericali Hoc dicit.

Prima cō- Degradatio verbalis seu
depositio ab ordine clericoz in sacr.

pstitutorū fieri dz a pprio ep̄o.cū tñ assistentia alioꝝ. Probat̄ h̄ in princi/ pio. Et quot dñt assistē eidē vide h̄ ī glo.ij.qz sex in depositiōe p̄sbr̄i.tres ī depositōe diaconi ꝛ subdiaconi. nec dz pputari in hoc nūero ep̄oꝝ ep̄us pprij.qđ pbat tex.dum dicit a pprio ep̄o sibi assistēte certo nūero ꝛc. Assi stūt aūt isti ep̄i deponenti. nō tm̄ vt assessores quoꝝ ē pſulere solū vt in.l. fi.C.de assesso. Dz assunt vt iudices quoꝝ etiā ē sniare Probat̄ in.c.i.xv q.vij.et.c.ep̄us.ij.e.cā.ꝛ.q.i. vbi dicit tales cās synodali iudicō oportz dif/ finiri facit.c. non p̄t.s.de re iudi.fm Bom̄. ꝛ ita h̄ tex.dz intelligi de tali assistentia de q̄ iura antiq̄ disponūt fm eū An āt ī actuali seu reali degra datōe de q̄ in.ℊ.actualis.ij.e.req̄ratur ista assistentia. Dic ꝙ non p̄ tex.in.ℊ. clericꝰ ij.e.q̄ nihil dicit de assistētia. ꝛ tz spe.ti.ꝺ accusa.ℊ.scꝺo libro.vl. Et ē nōndū ꝙ actual' degradatō executō ē vbalis degradatōnis ꝛ executio sniē nō req̄rit illā ep̄oꝝ assistentiā qualez req̄rit pratio sniē.et hoc tenz Jo.an. hic. Dicit tñ ꝙ de pſuetudine genera li ep̄i audiūt cū suo capitulo. ꝛ q̄ñq̄z soli cās crimiales clericoꝝ suoꝝ p q̄ bus debeꝫ depositō non adiūcto sibi hoc numero ep̄oꝝ qñ nō pcedit ad actualē degradatōem. ꝛ eōs punctos aut pfessos puniunt. facit p̄ hac pſue tudine.c.fi.ꝺ cele.missa.c.non est.e.li. de pſue.ꝛ.c.lz.e.li.de offi.vica.c. at si. ꝛ.c.cū non ab hoīe.s.de iudi. Jtē dī cūt hic doc.ꝙ absens posset deponi verbaliter si ptumacit̄ ē absens.nota tur in.c.veritatis de do. et ptu.et.ij. q.ix.in summa.lz actualit̄ nō.etiā si p curatoꝛ suꝰ sit p̄us p regulā legis.de q̄ in.c.veniēs.s.de accusa.ꝙ vbi pēa non potest imponi absenti nō potest pcedi p̄ pcuratorem.

Secunda ℣ In degrada +tōe clerici in minoꝛibꝰ ordinibus pstituti sufficit snīa pprij ipsiꝰ ep̄i. Probat̄ h̄ in vſi. quanq̄. Ex quo pz ꝙ clericꝰ in mino ribus pstitutꝰ p̄t̄ꝙ crimine degrada ri. Et pbat̄ etiā in.c.cū nō ab hoīe.s de iudi. Scꝺo pz ex hoc ꝙ maioꝛ so lennitas req̄rit̄ in degradatōe eius q̄ est in maioꝛi ordine pstitutꝰ An aūt elcūs pfirmatꝰ nondū pſecratꝰ p̄t̄ de gradari clericū. Dic ꝙ non. de quo p doc.ī.c.trāsmissā.s.de elec.ꝛ h̄ p doc.

Ultima ℣ Degradatio +clerical' actua lis fit ad instar militis armate mili/ cie exauctoratōis Probat̄ hic ī ℊ.ac/ tualis. Ex quo pz ꝙ validū est argu mentū de milicia armata ad celestez seu clericalē.et nō ex textu practicam deponēdi militē secularē et practicā ſuandā in depositōne clericoꝝ.et est plana ex tex. An aūt sacerdos degra datus retinet p̄uilegiū ca.si qs suadē te.xvij.q.iiij.g.fi.hic tz ꝙ nō. C̄ōficēt tñ verū sacramentuz eucharistie fm archi.hic post sanctū tho. et Jnno.ꝛ Hosti.in.c.ij.s.de cle.ex.minis.quāq̄ hic.g.fi.videt sentire p̄tra.et rō diuer sitatis est.ꝙ ptās pficiendi nō depen det a bonitate sacerdotis sz ab ordie sz degradatꝰ ordinē retinet et caracte rē q̄ imprimit aī ab ipso deo.nec p ho minē p̄t anferri p̄uilegiū quod a iure positio datū ē clerico facilit̄ tolli p̄t vñ in multis casib' auferet etiā nō de gradato.vt pz supra.e.li.de biga.c.i Et hec ē cōis opi. ex quo patet ꝙ si degradatꝰ p papā restitueret de no/ uo nō ordinaret q̄uis insignia abla/ ta eidē restitui deberēt Jtē pz ꝙ p̄ui legiū clericale nō est pcessū caracteri

clericali quod voluit hic glo.ſi.

Iamuis ad cuſtodiā reoꝝ et nō ad penā carcer ſit deputat⁹.ꝑt tñ eps aut ali⁹ ordinarius clericos ſuos de crimini bus ꝓfeſſos vel cōuictos ſi circūſtan tie id exigant damnare ad penā car ceris in ꝑpetuū vel ad tps.hoc dicit

Ex tex-elicit talꝫ ꝓcluſio Quā uis carcer de iure ci uili ſit deputatus ad cuſtodiā. ꝑt tñ de iure canonico dānari ꝯs ad ꝑpe tuum.vel ad tps ad carceris penam ꝓbat hic in tex. et ad ꝑmā partez alle.g.ij. Et licz monaſteriū ponat ꝑ carcere xxvij.q.i.c.ij. Tñ putat arch. hūc tex.directe intelligendū de vero carcere quē etiā clerici habere ꝑñt ꝛ eccl'a.vt in.c.inqſitōis.ꝟ.i.de hereti.ſ. e.li.et cle.ꝑmā.ꝟ.ſane de hereti. Et ꝺr ꝯs damnat⁹ ad ꝑpetuos carceres ꝑ eccl'am.qñ ꝑ ſnīam damnat ꝯs inclu dēdus ad tps vite ſue pan⁹ doloris ꝛ aꝯ anguſtie ſuſtentād⁹ vt in.c.noui mus.ſ.de ver.ſig. et ſentit hic.g. vbi in ꝑpetuū. qꝺ vex qñ ꝑ delicto con dēnat⁹ ē ꝯs ad carceres.qz ſi ſuper cō tumacia intelligeret ad tps ꝓdēnat⁹ ꝑ tex.in.c.ex lrīs.ſ.de ꝓſti.ſm Jo.an ꝛ Jo.de fan. Et rō quare ius canoni cū ꝑmiſit penā carceris fuit ſm Jo. mo.ꝛ archi.ꝑ de⁹ nō vult mortē pec catoris ſꝫ magis vt cōuertat ꝛ viuat ezechie.xviij.et in auc.vt non lux ho. cōtra na.in ꝓin.coll'.v.ſꝫ iura ciuilia loco carceris inſligunt penā mortis. vt hic i glo.ij. mitius ergo agūt hoc caſu iura canonica. Et ſi dicat.nō de bemus vti re ad aliū fīnē ꝙ ſit ordi nata ꝑ glo.in.c.tertio.ſ.de app.ꝰDic ſm Joh.de fan.illud vex qñ id eſſet contra naturam illius rei. ſꝫ quādo eſt ꝑter naturam rei poſſumus bene vti vt hic.

Bicunqz ali quis dānat a iure vel ab ho mine cū ſuis filijs ꝛ poſteris vſqꝫ ad tertiā generatōem nō afficiūtur aliq pena deſcendētes ꝑ lineā femininam niſi aliud ſit in iuris vel hois ſenten tia expreſſum.hoc dicit.

Ex tex-elicit talis concluſio. ꝓpena alicui cum ſuis poſteris impoſita ab homīe vel a iu re non extenditur ad poſteros linee femīnine ꝓbatur hic in tex. et gl. ij.dat rationem tex. Fallit hec cōclu ſio quando aliud in ſententia expri mitur vt hic in fi.patet iuncta.g.fi. ꝛ patet hic ꝙ regulariter appellatione poſterorum in materia penali nō ve niunt deſcendētes ex linea femīnina Et hoc vex etiā ſi ſimpliciter ſine de terminatione quota numeri poſteri tas alicuius damnetur ſm Joh.an. Sed tunc quo ad quartū graduz in cludantur deſcendentes in pena po tius pontificis deciſione ꝙ doctorū determinatōe eget ſm Jo.an.ꝛ Bot mi. Quid autem ſi pena imponit alī cui et ſue cognationi vſqꝫ ad certum gradum an collaterales includātur. Barſi.diſputauit et dixit.ꝙ ſi querit an collaterales debuerūt puniri. Et dicendum ꝙ cum nec puniantur in crimine leſe maieſtatis .l. ſi quis in militibus vi.q.iij.et iura vulgaria q

restringunt penas ad auctores suos Si queritur an papa potuit punire collaterales.et dicendu3 q̄ sic ex plenitudine potestatis facit.c.i.sup̄.e.li. de scisma.et.c.j.pri.in.fine.cete3

Elicis recor-

dationis honorij tertij ve stigijs inherens bonifacius inseqns percutientes aut capientes cardinalem romane ecclesie.et consocios ipsorum aut ad id dantes consiliu3 vel fauorem id fieri mandantes vel ratū habentes aut predicta facientem receptantes et defensantes dicit esse reos criminis lese maiestatis infames diffidatos et bannitos intestabiles actiue et passiue et incapaces alicui9 successionis.etia3 ab intestato 7 vult eorum edificia dari in ruina3 vt nec reparentur tempore aliquo nec aliquis eis soluat debita aut respondeat in iudicio.et omnia bona eorum applicentur fisco.et eis priuentur succedētes ab intestato.et omnibus feudis beneficijs et alijs que tenent a q̄ buscunq3 ecclesijs sunt ipso iure priuati.et de eis per ecclesiarum rectores potest disponi et filij eorum 7 nepotes ipso iure priuati sunt omnib9 beneficijs.etia3 si sit dignitas episcopalis nec possūt promoueri ad aliquē honorem vel dignitatem ecclesiasticam vel secularem.nec possūt esse notarij testes in iudicio aut in aliquo officio publico.adempta spe dispensationis super premissorum aliquo. Item insecutores et alij prenominati sunt ipo facto excommunicati. si cut manus violentas injciens et per omnia loca in quibus delictum est perpetratum debēt singulis diebus dominicis et festiuis pulsatis campanis et accensis candelis excommunicati publice nunciari. nec possunt excepto mortis articulo ab alio q̄ p papam absolui.et anteq̄ absoluatur debet idonee cauere q̄ pene imponende parebunt et domino auxiliante peragant. et nudi diebus festiuis ferulas in manibus habentes per ecclesias principales illius loci et vicinorum incedant cum quibus per easdem ecclesias fustigentur et postmodum vltra mare triennio penitentiam peragant.postea iniurias suas 7 suorum prosequi et debita postmodum contracta repetitio eis non debet denegari nudum consilium aut simplicem fauorem in premissis prebentes.sin quod excessus exigit debet puniri per iudices et poterit propter enormitatem flagicij. etiam ad collaterales fratres et nepotes 7 pro nepotes extendere penas in hac constitutione contentas Hoc dicit vsq3 ad.S.premissis

Prima conclu-

sio Capiens percutiens hostiliter insequens cardinalem romane ecclesie tanq̄ sacrilegus vna cum socio criminis dante consilium auxilium aut fauorem obnoxius est multiplici pene. Probatur hic in principio Pena autem percutientis alium quemcunq3 pontificem habetur in clemē tina prima eodem titulo Dicitur autem insequi cardinalem hostiliē q̄ in-

sequitur illū tāq3 capitalis inimicus hostem. vel quando insequitur publice et manifeste facit c.de his.l.dil. fm archidiaconū qđ ꝺ capiēte dicit verū est si eū cepit cū effectu. vñ siqs insultū ad domuz cardinalis fecerit. vt eū obsedit i domo nō est locꝰ huic pene si non obsedit eū ad custodiam sed ad verecundiā tñ fm archi.alt. nō.Innocen.in.c.nup.de sen.excom. ¶.Quid āt sit dare ꝓsiliū auxiliū aut opē in delictis habet in.l.furti.§.ꝓsiliū.ff.de furtis.vbi dicit. Consilium dare videtur q persuadz impellit aut instruit ꝓsilio ad furtū faciēdū Opē fert qui ministeriū atq3 adiutoziū ad surripiēdas res ꝓbet.fm Jo.mo. z arch.facit insti.de ob.que ex delic. nas.§.interdū.et fm Jnno.dicitur cō suluisse delictū.etiā his q oīdit vtilitatē ꝓuenientē ex illo. vt notat in.c. audientiā de homicidi.et ex illo cōsilio merito teneꝫ.q fraudulentū.vt i regula nemo ex ꝓsilio.de re.iuris De socio fautoze et defensoze. vide gl.in cle.i.e.ti.et vide que dixi in.c.ij.supza e.li.de hereti.

Secunda có. Potest iudex ecclesiasticus ꝓpter delictū laici in clericū cōmissi etiā eius descendētes ꝓuare suis bonis honoziꝫ et dignitatibus licet non deliquerunt ipsi. Probatur hic in.§.q si qs.et simile habetur in alt.c.ij.

Tertia con. Licet regulariter insequēs et vibrās clericū excōicatꝰ non sit si eū non ꝓcuriat.tū excōcatōnem incurrit hostiliter insequēs cardīalez quis i eū manꝰ violētas nō injiciat. Prima pars ꝓbatur ꝑ glo.in.c.si qs pulsatꝰ ꝺ pe.dis.i.et tenz archi.xvij.q. iij.c.sicut secunda pars hic in.§.pūti et est casus specialis.

Ultima con. Lex imponens simpliciter penā danti cōsiliuz vel fauorem nō intellīgitur de nudo cōsilio vel fauoze Probat in.§.illud.et ē bñ notandū. Est aūt nudus fauoz q nil adjcit ad delictū. sed nihilominꝰ delictū esset factū.vt si cōsulit post insecutōem vt insecutoz sibi caveat talꝫ peccat.ſz non tantū q cōprehēdatur sub primo membzo tex. Jdē in eo q scit delictū faciendum.et non indicat ad quod tenetur vt supza de fur.c.q cū fure.vel dicit ad alū.placet mihi hoc delictū. Alius ē fauoz adjciens. et ē qñ quis ꝓstat opem aut auxiliuz et sic prestat aliquid ad delictum forte accōmodat arma insequētibꝰ cardinalem.et de tali loquitur prin.tex. de quo etiam vide in cle.prima.e.ti. in glosa

Premissis an. nectit papa q si aliquis clericos vel religiosos familiares Cardinalium aut Pape insequitur modo dicto. ita puniatur vt pena proportionetur delicto. Occidens autem Cardinalem per se aut per alium vel occisioni causam dās vltra penas predictas sic debet pūiri q magis qz vivere eligat moꝛi.et nihilominus potestates temporales penis legalibꝰ. contra tales possunt vti.nam nemo posset esse turꝰ si romane ecclesie cardinales et eius filij speciales predictis subijcerentur piculis.vnde etiaz vult q prīcipes secꝛares hāc ꝓstōem faciāt obseruari alias tā ipi q ipoꝛ officiales infra menseꝫ a tēpoze quo

predictorum habent noticiam incurrunt sententiam excommunicatōnis et ciuitas quecunq; preter vrbem romanam que talia presumentibus dederit consilium.auxilium vel fauorē aut eos infra mensez iurta facultatē condigne non punit.pontificali ⁊ sacerdotali dignitate eo ipso est priuata.et ipso iure interdicta. Hoc dicit.

Prima con. Iniuriātes familiaribus cardinaliū aut pape.debēt sb iugari pene debite. Probatur hic in princip. Et intellige de familiaribꝰ clericis ⁊ religiosis ipsoꝝ.non aūt in laicis seruitoribus eorū.quia tex. de eis non loquit. Et qui dicunt familiares.vide in.c.fi.s.de verb.sig. Et pz hic q; familia non gaudet priuilegio dñi.de quo in.c.licet.s.eo.li.de priuile. vbi in ij° rñso gaudet familia eodem priuilegio cū dño. Et dic q; ibi agit de re fauorabili.hic de pena odiosa. Item ibi alias priuilegium esset inutile.secus hic

Scda con. Eque puniuntur Cardinalem romane ecclesie occidētes ⁊ occisioni causam prebentes Probatur h in.§.siquis. quod verum ō causa proxima.vt in dante opem aut consiliuz occisioni.c.de cetero.de homicidio. secus si remotam dedisset.c.exhibita .s.de homicid. Item propter penaz isti dicūtur speculū vindicte. q; sicut nos speculamur i speculo sic speculādo penā istoꝝ retrahimur ab offēsa simili.s.e.li.de homici. p hūani ō occisorib; pbroꝝ inferioꝝ ⁊ mōchorū dic vt hētur xvij.q.iiij.si qs deiceps. ⁊.c.pbroꝝ.⁊.c. q occiderit de penitē te capiēte aut insequēte epm vi.i clesi quis suadente.e.ti.de penis.

Tertia con. Non cessat pena legal licz delinquēs passus sit penā canonicā crimis Probat hic in.§.per hoc vñ.q eodem delicto pñt plures pene imponi.qd vez qñ ē enorme nec qlibet pena p se sufficit. de q̄ i.c. at si clerici.s.de iudi.fm Jo.an.⁊ facit qd licet statutū loci ipoit penā p delicto tñ nō videt sublata pena iuris impsita p eodē delicto.de quo p Cy.in.l. qui sepulcro i fi.C.de sepult.viol.

Quarta có. Si has penas nō fecerit obseruari iudex sectaris punit cū suis officialibꝰ Probat h in.§.q̄ ꝓter ⁊ nisi id infra mēsez fecerit taz ipe q; eius officialis incurrit excōicatōem vt in eodē.§.primo.et sic ꝓter delictuz dñi officiales eius puniūtur etiā pena excōicatōis.sz hoc ē idō fm archi dī.q debebāt informare dñm ad id qd incūbebat p ca.erroꝝ. lxxxvi.dis. et qz id neglexerūt puniūtur ob ppū delictū.⁊ sic nō obstat ꝓtrariū qd formari posz de regula nō dz.ff.de re.iuris.p qd videt q; si officialis fecit qd poterat nō ligat.et currit iste mensis a tpe noticie pdicti delicti aut p accusatorem aut p denūciatōem seu fāmā fm archi.et postmodū ꝓputatur de momēto ad momentum. de quo hic per eum.

Ultima ↄ. Ciuitas i pdictis delinqns dando consilium auxilium aut fauorem priuatur pontificali et sacerdotali dignitate preter vrbem Probat hic in fi. et sic episcopus in tali loco non potest exercere officium suū episcopale.et puatur iure suo sine culpa sua.sz non sine causa.An āt in diocesi officiuz exercere potest.vide hic Jo.

an.post Arch.et vbi dioceſis non eſt ſub coertione ciuitatis eſt minus dubium.de quo hic late per Dom̄. Ptz ex iſto q̄ tota ciuitas vl̄ vniuerſitas poteſt delinquere.quod verum quando omnes de vniuerſitate collegialiter.et vt cōmune.vel vt rectores ciuitatis illicituz aliquod agunt. aut q̄ incumbit facere negligunt.facit.l. Jubemus.C.de ſacroſan.eccl.l.aliud .ſ. refertur.ff.de regl.iu.et per doct.in.c. .i.s̄.de do.et ptum̄. Unde hic ciuitas non debz capi pro hoibus ciuitatis quia ſi ſingulares delinquūt.s̄.eſt puniſum. Hic autē quando ciuitas aut cōitas delinquit. Quare aūt vbs romana excipitur vide in gl.ſi.

De penitentijs ⁊ remiſſionibus omana ec

cleſia prohibet ne archiep̄s. queſtoribus fabce ſue ecce det poteſtatem citandi ſbditos ſuffraganeoz ſue prouintie q̄ eis reſiſtunt.aut nolunt obedire. poſſūt tn̄ archiep̄i omnes chriſtifideles ad benignam receptationem et ſubuentionem faciendam fabrice charitatiue monere. Jtem in indulgentijs cōcedendis non debet archiep̄s numerum ſtatutum in.c.cum ex eo. in fi.s̄. e.ti.extēdere. Hoc dicit

Prima ⁊ poteſt archiepiſcopus pro ſubſidio fabrice ſue eccleſie per totaz ſuam prouintiam queſtores mittere. Probatur hic in prin. et quid ſit officium iſtoz queſtorum habuim̄ in.c. vt officium ⁊ compeſcendi.s̄.eo.li.de here.et in.c.cum ex eo.s̄.eo. et cle.ij.s̄ eo.titu.

Scdā con poteſt archiepiſcop⁹ ad ſbuentionem faciendam ſubditos monere.ſed queſtoribus poteſtatem citādi eis reſiſtentibus aut non parentibus non poteſt cōcedere Probatur hic in prima parte tex.⁊ ratio huius eſt ſm Hoſtl.quia contribuere ad opus fabrice eſt opus pietatis et miſericordie.lxxxvi.diſt.c.non ſatis. Et licet ad principes et religioſos ſpectat eccleſias reſtaurare.lxxxvi.diſt.c. fin. tamen ad hoc nemo eſt aſtringend⁹. Sunt enim ab initio vota gratuita. vt in.c.magne.s̄.eo.de vot. Nec ob.c fi.de his que fi.a ma.part.ca. quia illud de his quoz̄ principaliter intereſt.et qui ad id tenent.ſcilicz de canonicis cathedralis eccleſie. Jtez quando maioz pars capituli conſentit.illos bene compellit eps.quia ei immediate ſubſunt. Secus in cāu noſtro.de q̄ ibi per Jo.an. Ratio autez ſede partis concluſionis eſt quia regulariter archiep̄s nō habet iuriſdictionem in prouintia.c.paſtoralis.ſup̄ de off.oz Jtem quia in hac materia non habz iuris executionem. ſed ſolam monitionem et exhortationem.vnde cancellaria hoc caſu non concedit compulſorias ſm Hoſt.et ideo nec alteri.ſez queſtori poteſt archiep̄us iſta concedere.quia nihil dat ꝛc. c.q̄ autem.ſupra de iurepa.ſm Hoſtl.Joh.mo. et doct. Poſſet tamen ſuffraganeos et eoz̄ officiales punire et citare ſi reſiſterent queſtoribus fabrice eccleſie metropolitane ſm Hoſtienſ quia ſpecialis hec poteſtas mittēdi queſtores. et p̄cedendi indulgentias eſſz penes

Archiepiscopum illusoria facit .c.i. §.e.li.de offi. vica. et sequitur Bom. Nō ob.huic tex.c.i.§.ti.pr. q illō loquit qñ Sditi suffraganeoz ipediūt nuncios archiepiscopi in his in qb⁹ competit ei iurisdictō contētiosa.vel quasi iste tex.in his in quibus habz solam charitatiuā exhortationem vt dixi

Ultima con. In concedēdis indulgentijs non debēt archiepiscopi excedere statutum generalis concilij. Probatur hic in.§.fi.facit.c.fi.in fine.j.eo. et illud concilium habetur.§ eo.c.cum ex eo.§. ad hec. Et ibi dicit q in dedicatione ecclesie non possūt episcopi dare vltra vnum annum indulgentiaruz in anniuersario et alijs actibus non plus q quadraginta dies. Et sic per illuz tex.patet q episcopi concedere possunt indulgentias. Idem possunt archiepi vt hic patet Idem potest legatus notatur in.c.fi supō de off.lega.semper tamen suis Sditis. Non subditi tamē illis vti possunt de licentia suoruz prelatoruz. de quo in.c.q autem.supra eo. z.j.eo .c.fi. An autem electus z confirmat⁹ non tamen consecratus potest cōcedere indulgētias.tractatur in.c.accedentibus.supra de excessib.prelat.et ibi Caspar caldr. tenet q sic.etiamsi non sit presbyter.quia istud pertinet ad clauem iurisdictionis quā iste habet.c.transmissam.supra de elec. idez ibi Panor. Idez Tho.in quarto sententiaz.dist.xx.q.iij.ar.iij. Fm Bom. z facit quia talis in foro contentioso absoluere potest ab excōmunicatōne de.c.sede vacante. Item abbatibus z alijs prelatis inferioribus. dic fz omnes q non possunt indulgentias concedē.qz nō reperit eis cōcessū.nec alijs pt thesaurū ecce dispēsare nisi papa.et ille cui id p papaz repit̄ pcessū Et tenet Pau.in cle.i.de here.z doct. in dicto.c.accedētibus. Nec ob.q capitulum sede vacante succedit in his que sunt iurisdictionis quia nō i omnibus his succedit vt patet in depositione clericoruz. abbatum.collatione prebendarum.c.vno.supō eo.li.ne se.vac. Et sic nec i concessione indulgentiarum.de quo latius in dicto.c. accedentibus.

Episcopus subdito suo dat lām̄iaz eligēdi confessoreȝ. non potest confessor a tali electus in casibus reseruatis episcopo absoluere confitentem. Non valet etiam aliqua consuetudo q aliquis possit eligere sibi cōfessorem qui absoluendi aut ligandi eum habeat potestatem preter sui superioris licentiaz Hoc dicit

Prima con. Potest episcopus sibi subdito dare licentiam eligendi confessorem Probatur hic in pncl.z an inferioz episcopo hanc licentiaz suo subdito dare potest.vide hic in g .i.que tenet q sic. Item tenet etiaz q episcopus omnibus de dioceſi hanc licentiam dare potest.etiamsi alij habeant specialem sacerdotem curatū quod etiam tenz Bom. quia quilibz dicitur episcopi parochianus.x.q.i. precipimus.et.c.fi.supra de fer. Nō autem posset eam dare vicarius episcopi generalis.fm Arch. An autem hec licentia consumatur vnica electione Joh.an.remittit ad notata in.c. non potest.supra eo.li.de prebendis Per que dicendum q vtile est q ex-

ṗmatur in licentia q̄ quotienscunq; voluerit possit eligere

Secunda ℸ. Habens ab epiſcopo licentiam eligendi confessorem debet eligere personam idoneam. nec tamen habet talis in casibus reservatis episcopo aliquam potestatem. Probatur hic in ṗma parte ⁊ rō huius patet in textu ⁊ idē dicendū est si eps dedit sacerdoti generalē licentiā de audiendis ꝓfessionib⁹ suoꝝ subdi toꝝ ſm Jo.an.qz eadē est rō ⁊ ꝓbat in cle.dudū.ℱ.statuim⁹.vbi.p hmōi ꝺ sepul. Nūs aūt hmōi licentiā eligendi ꝓfessorē dz eligere idoneū.⁊ quis sit idone⁹ vide hic glo.verbi idoneā cui adde glo.in cle.ṗma de ṗnile.sup verbo speciali q̄ tenet etiā requiri q̄ sic electus habeat exercitiū sue potestatis.id est curam aiarum. Jbi tñ tenet panor.post hosti.in summa ti.eodem.ℱ.cui.q̄ etiam simplex sacerdos hoc casu censetur idone⁹.qz talis habet ptātem p se et materiā subiectam qñ habens licentiā hmōi eū eligit.et sic nihil eiꝝ impedit.qui aūt sunt casus reservati epīs vide h̄ in glo.vbi reservata.ad quā solet quotidie fieri remissio et p guil.de mon.lau. in cle. dudum.de sepul. sup verbo concessa q̄ dat versus Qui facit incestū defloRans aut homicida Sacrilegus patrū pcussor aut sodomita Tñsgressor voti. piurus.sortileg⁹ q̄ Sic mētita fides. faciēs incēdia. ꝑlis Oppīssor blasphem⁹.heretic⁹.oīs adulter. Pō tificē sup his semp detēt⁹ adibit. Et ibidē dicit sup verbo absolutōnis q̄ de istis casib⁹ nō p̄t dari certa regla. q̄ dependent ex statutis epoꝝ ⁊ consuetudinibus qō etiā tenet Jo.an.in summa ꝓfessionali.li.iij.ti.xxxviij. De casibus papalibus vide Jnno.in.c. nup sup vbo spāliter.s. de sen.ex.vbi ponit quinq;.pm⁹ est in ca.fi q̄s suadente xvij.q.iiij.secūdus in ꝓfractore eccle.c.ꝗuest⁹ s de sen.ex. tercius in eo qui falsificauit literas pape.c.dura.in fi. de crī.fal. quartus in eo qui communicat excommunicato a papa in crimine damnato.c.inquisitioni.supra de sen.excommuni. quintus in incendiario ecclesiarum.c. tua.supra de sen.excom.

Ultima ℸ. Non potest obtineri quacunq; consuetudine vt quis sine superioris licentia possit confessorem eligere Probatur hic in ℱ.fi.et intellige de eo qui possit eum soluere ⁊ ligare vt hic in glo.fi.⁊ triplicē rōez hui⁹ cōclusionis ponit hic glo.verbi consuetudo.quibus addit Bonī.aliaz quia dicitur proverbiorum xxvij.de prelato Agnosce diligenter faciem pecoris tui.sed hanc agnitionem impediret hec consuetudo.igitur non valet Nec sufficeret hoc casu ꝓsuetudo cuius inicij non est memoria qō ꝓbat negativa tex.ibi nlla quoq; ſm Bomi. Sed quid tūc de sacerdotibus q̄ sibi eligunt confessorem et sibi invicem confitentur. Tex.hic facit cōtra eos.ad idem.c.fi.supra.e.vbi aliqui priuilegiantur in electione confessoris.nec alij super hoc sunt priuilegiati ſm Hosti.in.c.conquerēte de offi. ordi.vnde debent confiteri sacerdotes penitentiario episcopi aut episcopo ſm abbatem in.c.fi.supra.e.ti.forte satis possz dici q̄ de tacita tolerātia episcoporum et scientia videatur eis data licentia eligendi confessorē ar.nōꝝ in.c.veniens de filijs presbi.⁊ c.fraternitati de scismati.

De sététia excõicationis

Ndulgentie ab vno vel pluribus in dedicatione ecclesie aut alio pio actu cõcesse vires non obtinent si statutum.c.cuz ex eo ad hoc.supra.e.ti.excedunt.hoc dicit.

Ex tex elicitur talis conclusio Siue ab vno siue a pluribus episcopis concedãtur indulgentie non possunt consiliũ generale quod habetur supra.e.c. cum ex eo excedere. Probatur hic in tex.facit.c.i.supra.e.ti.et li. Ex quo patz q tantũ valet indulgẽtia data ab vno episcopo q̃tum data a pluribus.etiam successoribus eiusdez dignitatis nec plus valet secunda q̃ prima. Et hoc facit papalis restrictio que hoc facere potuit primo.quia omnes inferiores habent potestatẽ ab eo Ipe autem a solo deo.ca.i.xc.dist. Item hoc potuit ratione iurisdictõis quã habet in omnes ca.in nouo xxi.dist. et habuit iustam causam hoc faciendi propter abusum episcoporum. vt notat Inno.in alle.c.cuz ab eo. Dabant enim episcopi in alienis diocesibus indulgentias sub spe ratificationis episcoporum ipsorum locorũ. Et dicit Jo.an.q quandoqz omnium episcoporum qui haberi poterant in curia recipiebãtur sigilla Mã ipse vidit .xx.sigilla in vna litera. et postea predicabatur tot ãnos indulgentiarum esse datos quot sigilla ibi habebantur.quibus fraudibus per hanc decretalem obuiatur. Sed cuz adhuc hodie contrariũ sepe fiat cuz plures episcopi dent indulgẽtias ad vnum casum quilibet vsqz ad numerũ in alle.c.cum ex eo statutum. Mũ quid valent saltem pro numero diez rum q̃ vnus episcopus potest dare? disputat hic gl.si. ponẽdo duas opiniones Et tenet gl.q valent.qõ etiam tenet Archi.et Gense. Sed q in nullo valent huiusmodi indulgentie tenet hic Jo.mo.quam etiam tenet Cal.caldri.in repetitione.c.nostro s e.ti.per tex.illius.c.dum dicit nõ excedit.per quem tex.episcoporum potestas restricta est ad certum numez in tantum q si excedant illum.potestatem non habent.pro quo videtur hic etiam tex.dum dicit. indulgentias.que excedunt.vires non obtinẽt Nec dicit q non obtinent vires.in eo q excedunt.sed simpliciter loquitur in toto viciantur.et sunt nulle.et in hac opinione etiã residet hic Bomi.et est de iure verior. prima tamẽ benignior

De snia excommunicationis

Am medicinalis sit excõicatio nõ mõzlis disciplinãs 7 nõ eradicans dummodo ille in quem lata est eam non contemnat Statuit q quicunqz Juder excõmunicat. sententiã excommunicatõnis in scriptis profe rat.causam excõicatõnis in ea exprimat.etsi requisitus fuerit ab excõicato infra mẽsẽ ei exemplũ excõicatõis ẽ dat dũmõ lris auctẽtic.requisitõ fiat.

Si quis iudex hāc pstitutōnem violat p mēsem ab ingressu eccle et diuinis ē ipo facto suspensus p superiorez. snīa hmōi debet sine difficultate relaxari. et excommunicator ipi excommūicato i expē z oi interesse pēnari et alias pena arbitraria puniri z debent ꝫ oīa etiaz in snīa suspensiōis z interdicti obseruari hoc dicit vsq; ¶ caueant

¶ Prima. Excōmunicatio q ē medicina p iudicem ecclesiasticū cū cautela z puidentia ē pferenda. ¶ Probat in principio tex. z ſm Archi. dicitur excōicatio medicina duplici respectū vno modo respectu pferētis q debet videre añq; excōicet an hec medicīa quā ministrare intendit verisimiliter pfutura sit quo ad subditū. vt sic q ad se psequat id quod medentis est z corripientis. vt i tex. dicitur. sic em fecit apostolus excommunicādo omnem pctōrem in interitum carnis vt spūs eius saluus fiat. xi.q.iij.c.audi. ¶ Scdo dicitur medicinalis respectu patientis quando eam non ptemnit vt hic dicitur. non em euellit seu eradicat nec a deo separat excōicatio ipsa q est pena. c. quo mō. xi.q.iij. cum c. sequētib⁹. ſz causa pter quaz fert q etiā est radicit⁹ extirpanda. alias vt⁹ inseri non pt. de pe. dis. ij. c. q radix. vnde est medela anime si patiēs confusus ex eo q vitari se videt facilius reuertit all'. c. audi. z. c. pia. in prin. s. e. li. de excep. a ptrario. excōicatio est mortalis in quolibet ipsoz nō recte se habente. c. epi. xi.q.iij. nā si excōmunicans nō psequtur id qđ medētis est sez vt attendat ea q dei sūt iniusta est snīa ex animo. vt hic in glo. z potius ligat ipse q̄ liget. ca. illud plene. ix.q. iij. vnde dicit Jo. an. thomā dic. xliij. sententiarū dis. viij. articulo ſi q pla tus qui vidit hanc medicinā excommunicationis etiam iuste late non pficere in subdito sed magis officere. illam discrete tollere debet. etiam durante contumacia. Ūñ in quantum est pena si fertur in inuitum sic auferri potest per superiorez ab inuito faci. c. i. de re. iuris. non sic in culpa q voluntate contrahitur et sine ea nō tollitur. per que patet q licet regulariter non petenti non debet dari absolutio. tamen ex causa id fieri potest vt patuit quod etiam sentit Jnno. in. c. veniens de testi. et doc. in. c. deberes. supra. e. et. c. significasti. supra de eo qui dux. in ma. non tamen absoluitur iste a vinculo peccati vt vidētum est. quod nō. Jn patiente etiaz est mortalis si contemnat et asperna tur aut vilipendit eam. talis enim cōtemptus mortalis est. xi.q.iij. sententia pastoris. et sic intelligitur. c. si episcopi. e. causa et. q. Ubi pter excōmunicationem dicitur qs citius mori. Contemnitur autem excommunicatio multis modis. Uno modo propter accumulatōnem culpe. Secūdo quando ex certa scientia intrat ecclesiam nisi causa predicatōnis audiende. xxv. dis. c. i. in principio. c. respōsio supra. e. Tertio quādo ad valuas ecclesie audit diuina. c. permittimus. supra. e. quo casu etiam clerici patientes puniri debent. cle. i. e. ti. Quarto si communioni fidelium quam evitare potest se ingerit. c. illō. supra ō cle. excommuni. ministran. Quinto quādo nimis dormit sententia. c. per tuas. ¶ verum. supra. e. maxime vltra annum. xi.q.iij. rursus. z. c. quicunq;. Fin Jo. an. in. c. dilecto j. e.

Secunda có. In scpti. expssa cã excõicatio dz ferri. et ei⁹ exemplũ requisituz dz excõicato tradi. Probaꝫ ꝟ in .ff. si quis. ex quo habem⁹ plures solẽnitates in hac sñia obseruandas Nam dz ferri in scriptis .et idem in sñia diffinitiua. vt ꝟ in. g. verbi cãm. et sufficit ꝓuata scriptura. ſm Jnno. Scõo dz in ea expmi cã quia sine cã nemo est excõicandus. et est talis cã ꝓtumacia. q̃ põt surgere ex diuersis aljs causis spẽalib⁹. vt pz in. gl. ver. cãm. in ꝓn. Q̃nqz tñ dicitur quis ab homine etiã ꝓ offensa excõicari. õ q̃ per. g. in. c. ex parte .f. s. de verbo .sig. et ꝟ ꝓtumacia dz esse manifesta. c. sacro. supra. e. ti. Et in hoc differt hec sñia a diffinitiua. in q̃ non est expmẽda cã. c. sicut. supra. õ re iudi. et ꝟ. gl. in. Solẽnitas ſm Hosti. q̃ dz pcedẽ excõicationem. scz cã iusta non minima. c. epõrũ. ⁊ ca. sacerdotum. xi. q. f. Quarta similiter debz pcedere. scilz iustus mot⁹ iudicis. vt hic in ꝓn. tex. Quinta etiam dz pcedẽ scz monitio canonica. de q̃ in. c. sacro. supra. e. tit. Et tangit. gl. q̃nta ꝟ. que dicit. ꝙ dz esse iusta ex cã ex ordine. et ex animo sunt et due solẽnitates q̃ post eaz requruntur. scz ꝙ petenti detur exẽpluz infra mensez si requirat ꝓ scripturã auctenticã. alias locum habent pene hui⁹ tex. et currit hic mensis a die sẽtentie. ſm. g. verbi req̃sit⁹. et tz Joh. an. in nouel. licz Hosti. tenuit et Archidi. ꝙ currit post req̃sitionez .que opinio licz sit eq̃. tñ dictũ. g. ꝑfertur ne index post plures annos req̃sit⁹ i hanc penã incidat .ex eo ꝙ non sẽp curã habuit ad custodiã hui⁹ scptu re. ſm Jo. an. An ãt tex. et pclusio locũ habeant in sñia excõicationis ꝑ incertã psonam et non noiataz .lata iuxta. c. si sacerdos. supra. de offi. oz. vide hic in. g. verbi cãm. q̃ tz ꝙ sic. et seq̃tur Jo. an. in nouel. et est tutũ ita seruare. Jo. mõ. tñ ⁊ Archi. tenẽt nõ hr̃e locũ hũc tex. et illa opi. est benignioz. quia pene sũt molliende. c. pene. de pe. dist. j. et eam approbat psue tudo. q̃re videt posse defẽdi. c. leges iiij. dist.

Tertia có. Hui⁹ pstõnis violatoz temerari⁹ ab ingressu eccie et diuinis per mensem vnũ est suspens⁹. Probaꝫ ꝟ in .ff. si qs. et dicitur violare hãc pstõnẽ qui ex odio non ex charitate excõicationẽ tulit. vel nõ excõicauit in scriptis. vel cãm non expssit in ea. vel requisit⁹ infra mensẽ exẽplũ non tradidit excõicato. ſm Archi. Temeriari⁹ aũt qs dicatur. vid hic in. g. singulari in verbo temerari⁹. q̃ dicit hũc temerariũ. q̃ fatue stulte aut negligenẽ sine cã facit qđ ꝓhibitũ est .et ꝓbat l. eũ quez temere. ff. de iudi. qđ nõ. q̃ sepe in pstõnib⁹ ⁊ statutis pena imponitur illis q̃ temere violauẽint ea et includũtur etiã tũc illi q̃ dolo contraueniũt. vt hic i. e. g. i fi. Et de effectu suspensionis. de q̃ in textu. Dic ꝙ suspensus a diuinis etiã extra eccias diuina celebrãs est irregularis .vt ꝟ in. g. antepenul. Suspens⁹ aũt ab ingressu eccie si extra eccĩam in altari viatico celebrat. non est irregularis. si in eccia est irregularis. c. is q̃. f. e. li. de sen. ex. tenẽtur tñ isti suspẽsi ad diuina officia dicenda. nõ tã ꝙ officiãtes. sz tã ꝙ soluentes debitũ. ſm Jo. mõ. alias pena pstaret eis imunitatẽ. qđ esse non dz. l. relegatoruz. ff. de interdict. et rele. Itẽ quia ꝟ suspensio ad temp⁹ determinatum limitat

non eget alia absolutione. vt hic in g. de quo. g. in. cle. j. de veci.

Quarta có. Excōicatio nem iniuste lataz dz supioz sine difficultate aliq relaxare7 excōicatoz̄ taz in expēsis q̄ interesse ꝓdēnare. Probatur h̄ i. ff. supioz. Ex q̄ patēt due alie p ene excōicatoris iniuste. Differunt em̄ expense 7 interesse. vt ꝓbatur i. c. i nr̄a supza. de iniuri. 7. gl. in. c. si canonici. supza. de offi. oz. Et sufficit hec ꝓbari p iuramentū cum surgāt ex maleficio fm̄ Hosti. et Jo. mō. q̄ remittit ad nō. in. c. dilecti. supza. de fo. ꝓpetē. Ultra p̄missa punitur etiam talis excōicatoz pena arbitraria. vt pz i ter. Sūt 7 alie. de quib⁹ in. c. statuim⁹. j. e. ti. et. c. cū eterni. sup̄. e. li. de re iudi. et ideo multis penis affligitur excōicatoz. quia in multis delinquit. c. cū eterni. alle. Et qđ hic dicit de supiore. intellige ꝺ q̄cūq̄. q̄ tñ imediate p̄est excōicatori. fm̄ Hosti. secus si mediate. c. romana. p̄mo rūbo. j. e. ti. Jtē ista relaxatio fieri dz p supioz̄ sine difficultate. de q̄ in. gl. verbi difficultate. et extra. g. dic. i. sine moza sine satisfactione et sine cause ꝓgnitione et sine excōicati grauamine. dū tñ constet q̄ sñia lata sit ꝓtra hanc ꝓstōnez fm̄ Ber. Jnno. et Archi.

Quinta có. Hec ꝓstitutio dās foz mā ꝓferendi sñiam excōicationis eccl locū obtinet in sñijs interdicti 7 suspensionis. Probatur h̄ in. ff. et hec. et intellige de suspensionib⁹ 7 interdictis ꝓsonarū q̄ fiunt ab officio sacramentis aut bñficio. in alijs sec⁹. Alij casus in q̄b⁹ ꝓueniūt 7 in q̄b⁹ etiam differūt he tres sñie censure. hic recitantur ꝓ Joh. an. et Bomiñ.

Cauent iudices et eccīarū ꝓlati ne suspēsionē ab officio incurrāt. quia si taliter suspē si celebrāt vt ꝓs diuina irregularitatē incurrūt. a q̄ ab alio q̄ p romanū pōtificē liberari nō ꝓnt Hoc. d.

Ex ter. elicitur talis ꝓclusio Suspens⁹ ab officio celebrans diuina incurrit irregularitatē a qua nemo ꝑt absolue ꝑter romanū pontificē. Probatur hic i ter. et in. c. cū eterni. supza. e. li. ꝺ re iudi. et. c. clerici. de cle. excō. ministl. Pro q̄ nō. q̄ irregularitas ē nota seu impedimentū canonicū ex facto seu defectu ꝓueniēs q̄ qs phibetur ad ecclesiasticos ordines ꝓmoueri aut i eis ministrare. fm̄ spe. ti. de offi. lega. ff. vers. iuxta. in ꝓn. vbi plene tractat ꝺ materia irregularitatis post Jnno. in. c. nisi cum ꝓdez. supza. ꝺ renū. Et vñ irregularitas sūpsit originez tractat Jnno. in. c. tanta. de excel. ꝓla. et Jo. an. in alle. c. cū eterni. Nam iura antiq̄ hoc nomē nulli exꝓmebāt Sz excōicatū aut suspensū celebrātez direxerūt indispensabilē 7 deponendum nisi ꝑ papā dispensarēt cū eo. iō meritō talē vocam⁹ irregularē quaz interꝑtationē approbant h̄ iura nova Jncurritur aūt irregularitas solum in casib⁹ in iure exꝑssis. c. is q̄. j. rūbo. j. e. ti. Et hic habemus q̄ suspensus ab officio celebrans diuina. vt ꝓs ē irregularis. qđ verū ēt ex alijs officijs diuinis q̄ missa. vt vult hic ter. de q̄ Jnno. in. c. fi. de excess. ꝓla. duz tñ solēniter se ingerat agendo i officio ordinis. vt ꝑ⁹. ca. fi q̄s epūs. xi. q. iij. vt si sacerdos cantat missā. diaconus legit euāgeliū ꝛc. Quando tñ vt faciunt laici nō peccat. imo ad hoc

tenetur.de pe.dist. v.c.falsas .debēt eñ suspensi et excōicati in sacris pstituti aut alias bñficiati legere horas canonicas.ꝫ puatim non officiādo. fm.g.in.c.illud.de cleri .ex.minist.et doct.in.c.ij.e.ti.Ulñ si suspensus cum alijs legit.nō dz dicere dñs vobiscū aut simile qđ tendit ad dignitatem ordinis.ꝫ nec excōicat⁹ q etiaz non possz cum alijs horas legē.quia sibi nō licz alijs cōicare etiā in oratione c.illud alle.et alle.c.si qs epūs .xi.q. iij.imo nec puatiz ifra eccias horas dicere dz.fm Jo.an.in.c.j.de cle.exc. minist.Ex dictis pz q si suspens⁹ ab officio aut excōicat⁹ non celebrat.ꝫ tñ interest diuinis. et sic se imiscet ñ est irregularis.nisi auctoritatē pstaret celebrāti.fm doct.hic .de q.g.nō. in cle.ij.de puile.sup verbo celebrari aut ipe officiaret vt pus vt hic dic gl.verbi sicut pus.Franc.tñ dicit q si suspensus intrat chorū legendo et cantando cuz alijs est irregularis p quo facit.quia psalmista hoc mō in choro cantando psalmos irregularitatē incurrit.qđ veruz si in officio cantat.vt pri⁹.sec⁹ si cantat vt laicus Et hoc verū tenendo q psalmistat⁹ sit ordo.alias sec⁹ esz.de q sup.in prohemio huius libri. Et itellige ꝫ omnia et pclusionē in suspēso ab homine vel a iure pncipaliter.vt in alt.ca. si qs epūs.et hic. Nā qlibz in mortali pstitut⁹ suspensus est ab officio pncipaliter a deo et min⁹ pncipalić seu ex psequenti a canone seu iure.quia sibi non licet celebrare.si tñ celebrat non est irregularis.vt in.c.fi.de cob. cle.et mulie.z.c.si celebrat.de cle.excl. minist.Quid aūt i notorio fornicatore celebrante.vt pus Inno.z Hostien.hic tenent q est irregularis Innoceñ.in.c.fi.de cle.exc.minist.videt sentire ptrariū. quia q suspensus pncipaliter a iure sit irregularis si celebrat.dicit pcedere in simpliciter suspenso z pncipaliter a canone.secus i suspenso donec peniteat . quia talis magis a deo q ab homine videtur ligari.et cum notori⁹ fornicator sit suspens⁹ donec penituerit.c.iij.de co. cle.et muli.igitur non est irregular. si celebrat.et idē sentit in symoniaco notorio eadē rōne.p.c.tāta.ō symo. et dicit Jo.de imo.in.c.j.de iudi.hāc opi.benigniorē.et ideo amplectēdā argu.regule in penis j.de regu.iur. Dicit tū tutius dispensationē impetrare.de quo latius Panor.in.c.vra de co.cle.et mu. Item aduerte q ad hoc q excōicatus aut suspensus celebrans irregularitatem incurrat.requiritur ptemptus.qđ probant verba ca.si quis epūs.xi.q.iij.Ulñ ignorantia si est probabilis eos excusat. si crassa et erronea eos non excusat. ꝫ habiles ad dispensandū reddit.c. aplice.sup.de cle.ex.minist.Et cōsuetudo hz q cum talib⁹ q sine ptemptu celebrauerūt legati de latere dispensant.fm Jo.cal.in.c.j.de iudi.

Olet dubitari an supior dz absoluere nō obstante partis aut iudicis cōtradictione illuz q petit se absolui ad cautelam.quia dicit excōicationē i ipm latā esse nullam. Itē et an talis pendente probatione nullitatis in alijs sit tanqz excōicat⁹ euitandus .Unde papa statuit in pma qōne obseruandum illum de quo queritur absolue dū.nisi pars aduersa aut excōicator dicant eum excōicatum p manifesta offensa.et id probēt infra octo dies

quo casu non absoluitur. nisi p̄stet̄ pus emenda sufficiens .vel si offensa dubia ꝓponitur non absoluitur nisi de parendo iuri ꝓpetens cautio p̄ stetur. Jn scōa q̄one vult pendente articulo ꝓbationis illum euitari in his q̄ in iudicijs facit vt actor. ſz in extraiudicialib⁹ actib⁹ talis non est euitandus. Hoc. d.

Prima có. Tūc p̄t peti absolutio ad cautelaz qñ excōicat⁹ dicit excōi cationē in se latā esse nullā. Probat̄ hic p̄n. tex. Et intellige ꝓclusionē nō solū qñ dicitur nulla excōicatio'. q̄ lata post appellationē legitimā. aut quia in se p̄net patent̄ errorē into lerabilē. q̄ casus h̄ exp̄mūtur in scōa q. tex. et in. c. p tuas. supra. e. ti. Sed etiā ꝓcedit ꝓclusio in q̄buscūq; alijs casib⁹ nullitatis. de q̄b⁹ p gl. in. c. p̄nti j. e. ti. ꝓpter idētitatez rōnis. ſm Jo. an. et Hosti. et ideo tex. in p̄nci. loquitur generaliter ſm doct. Et ō ista absolutione ad cautelaz tractat hic Jo. an. p modū sūme. et post euz Domi. Est em̄ absolutio ad cautelā q̄dā vera vel putatiua ab ecc̄iastica censura liberatio eos quos res tangit respiciēs. et hz locū in sñia excōi cationis. vt hic in suspēsiōe. vt in. c. apostolice. s̄. de excep. et in inēdicto spēali. ſz non generali. vt j. eo. c. p̄nti Ubi igit̄ he sñie allegantur nulle locus est huic absolutiōi. etsi postea p bationib⁹ ꝓstiterit eā fuisse vere nulla. habetur p imaginaria aut putatiua absolutione. si cōstiterit q̄ fuit excōicatio valida. tūc habet̄ h̄ absolutio p vera absolutione. et sic p̄z declaratio descriptionis. Dicitur aut̄ absolutio ad cautelā. quia petēs eā licz non putet se ligatuz. tñ ꝓpter dubplicitatis ambiguū aut scrupulū cōscientie caute se habēs petit absolui vel licz nullū scrupulū hz. tñ eam petit propter dāna vitanda si de facto vitaretur in iudicijs 7 extra. Vel tertio ad cautelā cōicare sibi volentiuz ne timeant periculum. Petitur aūt per suplorem eius q̄ tulit sñiam. aut per ip̄m ferentem. aut per delegatuz pape. de quo hic in. glō. iij. que sentit talem ex generali p̄missione non absoluere. et illud intelligit Jo. mona. verū in parte excōicata. quia testem excōicatuz talis bñ absoluit ad cautelam. donec deponat dictum suum vt nō. in. c. veniens. ij. supra. de testi. et in. c. fi. supra. de iudi. in parte decisa. et ita cōiter seruatur. Jtē non datur hec absolutio qñ p̄tenditur excōicatio iniusta. quia tunc opus est vera absolutione. cum talis excōicatio liget. c. cum contingat. supra. de offi. dele. Jtem non p̄stat̄ etiam ex nōitate per iudicez qñ excōicatio dicitur nulla. ſz ex gratia'. et ergo iudex potest eam denegare si ꝺ iudici ex coniecturis videbitur. Et rō est. quia de iure p̄ius debz constare de veritate cause q̄ absolutio detur. c. cum contingat. all'. Et contra hunc rigorem introducta est hec gratia. igitur non est extendenda. l. q̄ vera ff. de legi. ſm Jnno. Host. et Jo. an. ad petitionē tamē excōicatoris aut partis aduerse non debz denegare. vt vult hic tex. de quibus omnibus hic latius per Jo. an. et Domi.

Secūda có. Añq̄ hui⁹ modi absolutio concedatur petenti. debz pars aduersa citari. Probatur hic in tex. dum dicit. excōicatoz vel aduersari⁹ et hoc ꝓpter contradictionez sibi

ꝓmissam hic in tex. Tñ saltem parti aduerse debet significari an aliquid velit opponere qđ non est dubiū ſm doct. nisi spēale periculuz essz in mora. vel nisi papa spēalē gratiam faceret. sic loqtur. c. venerabili. 7. c. sacro ℣. i. supza. e. ti. ſm Jo. an. de q̄ in. c. cū parati. supza. de appel.

Tertia cō. Repellitur petens absoluti onem ad cautelaz si opponatur ipm excōicatū ꝓpter manifestā offensam Probatur ħ in versi. nisi q̄ vero. si illa offēsa māifesta ꝓbet infra. viij. dies q̄ currē incipiūt a die admissiōis exceptionis et non a die allegationis seu ꝓpositionis. et tunc currūt ꝺ momento ad momentuz. et sic dies in q̄ admittitur etiā ꝓputatur in hoc termino ſm Archi. et tenent dñi de rota deci. ccv. in nouis. que incipit Jtē q̄ termin⁹ octo dierum. Aliud tñ est in casu. c. frequens. supza. e. li. ꝺ resti. spo. quia ibi ꝓtrarium est expzessum ꝑ papam. scz q̄ dies ꝓpositionis nō debet cōputari. qđ hic non expmit Et ħ intellige ꝑ offensā manifestaz. notoziam offensā. ſm. g. et idez in cōtumacia notozia. vt in. e. g. que etiaz dicit hanc absolutionem habere locum in sñia canonis. qđ intellige qñ quis dicit alium incidisse in sñiaz canonis. et ipe dicit contrariū. quia in tali dubio facti potest peti absolutio ad cautelaz. alias si constaret de linquentem incidisse nō habēt locū

Quarta cō. Pzo manifesta offēsa excōicatus non absoluitur nisi prēmissa satisfactione. pzo dubia vero excōicatus absoluitur. p̄stita de parendo iuri cautione. Probatur hic in ℣. in ꝓma. in fi. et in. c. ex parte. ℣. ſ. de verbo. sign̄. vbi de hoc. Et intelli ge ꝓmā partem procedere nisi in spiritualib⁹. in qbus absolutio ꝺz p̄cedere emendaz. etiāsi notoria sit offēsa aut ꝓtumacia. alias excōicatus ordinaretur. vt hic in. g. verbi emendā Jtē intellige cautionem sufficientez hoc casu requiri fideiussoziā aut pignoratitiā. ſm Jo. an. in all. c. ex parte. nisi aduersarius sit pñs et nō obijciat de offensa saltem dubia. aut cōfiteatur post appellationem ſz temerariaz sñiam excōicationis latā. quibus casibus sufficit iuratoria cautio ſm Jo. an. in. c. p tuas. supza. eo. per tex. in. c. venerabili. supza. e. ti.

Ultima cō. Audiē excōicat⁹ volens probare nullitatem sñie excommunicationis et vitatur talis pendēte articulo ꝓbationis in alijs. q̄ vt actoz facit in iudicijs. non aūt in extraiudicialib⁹ actib⁹. Probatur hic in fi. Jdeo aūt admittitur si vult ꝓbare nullitatē excōicationis. quia ex hoc dependet an absolutione indiget aut non. c. cum ꝓtingat. supza. de offi. dele. et vitatur in alijs q̄ in iudicijs facit vt actoz. quia confitetur se excōicatū. licz post appellationem. et nulliter. sed ꝓfesso in iure creditur ꝺ se. c. fi. supza. de ꝓfess. Jdeo vitat̄ merito. nisi sibi ꝓsideat petendo absolutionē ad cautelā. qđ tñ hoc casu. in extraiudicialibus non vitat̄. Rō ponitur hic ī. g. verbi extra iudiciū.

Tatuim⁹ vt nullus iudex excōicet maiozi excōicatione particip antes excōicatis ab eo in locutiōe aut oratione. aut simílib⁹. ꝓpter que ligatur q̄s minozi excōicatione. nisi

canonicā pmittat monitionē.aliter excōicatio plata est nulla. Hoc.d.

Ex tex. elicitur talis pclusio. Judex participātes excōicatis a se non pt excōicare nisi pmissa canonica monitione. Probatur hic in tex. Et q̄ monitio sit canonica hoc casu.pz.j.e.c. pstitutionem. Et habem⁹ ex isto pmo q̄ ē duplex excōicatio.scz maioz ⁊ minoz .de effectibus vtriusq̄.vide.in.c.a nobis. supza.de sen.ex. Et qūo diuerse sunt spēs minozis.pz in.c.penul.supza.e. ti.p.g. Incurritur aūt minoz ex participatiōe in oīone.locutione.et siliʒ bus habita cū excōicato maiozi .vt hic in.g.iij.etsi ex tali participio indurescat excōicatus maiozi pt participans ligari minozi. seruata forma hui⁹ tex. Ex quo videt scdo.q̄ participās excōicato maiozi peccet moz taliter.p ca.nemo epozū.xi.q.iij. qō verū.si post monitionē iudicis non desistit. fm Jo.an .et de hoc vide p Joh.an.in.c.sacris.supza.q̄ me.cau. vbi pulcre p euz .et dz iudex seruare formam hui⁹ tex.⁊ pmittere monitionem siue excōicet participantes in specie.siue in genere.vt quia dicit excōico petruz.quia cōicat.Ad.excōicato a me.siue dicat participātes cum Ad.excōico. fm Jnno. Tertio pz q̄ si epūs excōicat cōicantes cū excōicatis ab archiepo aut alio iudice.non seruata forma tex. nec monitione pmissa.non habz locuz hic tex.nec est sīa nulla.vt probat tex.ibi ab eo ꝛc fm Jo.an. Nam cū regulariter sētētia excōicationis a suo iudice lata.pter ordinem non seruatum.non sit nulla.c.sacro.supza.e.et.c. pmo.supō. eo.ti.et li.a qua regula excipitur hic vn⁹ casus singularis extra illum statuimus regule

q **Alia periculosum** est epis et eozum superioziʒ incurrere ipo facto sīam interdicti aut suspensionis. Statuit papa ꝓpt reuerētiā officij pōtificalis vt ñ incurrant dictas sententias occasione cuiuscūq̄ sīe.mandati.aut pstitutionis.nisi de ipis fiat mētio spēalis. Hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis pclusio. Nullā penā suspensionis vel interdicti incurrūt epi.nisi in sīa aut cōstitutione sint expressi. Probatur hic in tex. Et ratio hui⁹ redditur in pncipio tex. quia epi et superiozes puta cardinales non epi sunt impediti circa officiū pontificale.vt declarat.g.j. Ideo eis hoc pui legium est concessū De alijs priuilegijs epozum dixi remissiue.in .c.qm epi.supza.e.li.de priuile. Et quia textus nihil dicit ꝺ excōicatione.ideo non habent hoc pulegium in excōicationis sīa.cui⁹ rōnē dat ꝺ.g.iij.

Omnia ecclesia statuit q̄ archiepus aut eius officiales nō possent omissis epis ipis subiectis absoluere aut relaxare sīas excōicationis.suspensionis.vel interdicti. ab archidiaconis et alijs subditis epōrum pzolatis.nisi aliud habeant ex ꝓsuetudine. Item q̄ sententia excōicationis in genere aut specie ab archiepo pzolata aut suis officialibʒ solūmodo liget subiectos iurisdictioni ipius. Item q̄ nec proferat aliquam sententiam excōicationis in genere aut specie p culpis pteritis aut pūtibus nisi premissa canonica

monitione.alias dicit sñias illas iniustas esse. Hoc.d.vsq; ad ℣.caueant

Prima cõ. Sñiam certo epi latã.non pt archiepus tollere nisi aliud habeat de consuetudine. Probatur ꝟ in ꝑn. Et ratio hui⁹ pz in.g.ij.quia non sunt iudices excõicatiõis nec excõicatoꝛuz.et intellige hoc verum et conclusionem .nisi ad archiepm appellatũ sit et gradatim. fm Joh.an.et nisi ꝓsuetudo aliꝫ habeat aut priuilegium. fm.g.

Secunda cõ. Generalr sñia archiepi ligat tm̃ imediate subiectos ipius iurisdictioni. Probatur hic in ℣ porro.et in.c.a nobis.j.supra.e.ti. Si igitur archiepus excõicat oñes qui furtũ fecerint in sua dioceſi non ligantur non subditi in dioceſi sua furtum ꝓmittentes.quia licz rõe delicti forũ sortiuntur archiepi.non tñ efficiuntur ipius subditi.vt nõt gl.i in.c.nup.supra.e.et.g.in.cle.vnica.de foro ꝓpe.sup verbo subditos .qꝺ verũ si ista excõicatio est lata ꝑ modũ sñie.et sic loquitur allega.c.a nobis. Secus si est lata ꝑ statutum penale. qꝺ fecit archiepus.quia tũc ei⁹ pena ligatur.etiã nõ subditus delinquẽs infra territoꝛiuz archiepi.et ita cõiter tenent legist.in.l.i.C.de sum.tri. Ratio est.quia statutuz habz causaz successiuã.et iniicit vinculũz tpe delicti ergo si illo tpe delinquẽs efficit de iurisdictione statuentis .statutuz in eum vinculum iniicere potest tanqꝫ in subditũ. Sententia aũt ex pñti assumit vires in eũ in quem ferꝛ .vñ ꝓprehendere habet tm̃ subditos fm Panoꝛ.post Jnno.in alle.c.a nobis Ignoꝛantia tm̃ statuti excusat a pena statuti etiã in subditis.fm.g.i ca. a nobis.et Anto.dicũt hoc verum. nisi statutum puniat factũ alias dã natum.quo casu ignoꝛantia non excusat. Jta etiã tenz Bar.in.l.cũctos ꝓpos.C.de sum.tri.que sñia vera in alia pena ab excõicatione. quia ab excõicationis pena videtur semper ignoꝛantia statuti excusare .per.c.ij. supra.e.li.de ꝓsti. Et sit rõ.quia excõmunicatio non fertur.nisi rõe contẽptus.sed ignoꝛans non contemnit. et illud dicit Panoꝛ.equũ .in alle.c. a nobis. Ex his habemus ꝙ dispositio generaliter facta restringitur ad limites potestatis disponentis.et facit ꝙ statuta laicoꝛum simpliciter loquentia non includunt clericos.etiã in casibus in quibus non sunt priui legiati.quia solum ad subditos referuntur.et sic facit hic tex.ꝓpra Bar. in.l.omnes populi.ff.de iusti.ꝫ iure. vbi notat contrarium.

Ultima cõ. Excõmunicationẽ ꝓcedere debet monitio pro quocũqꝫ etiã feratur delicto. Probatur ꝟ in ℣ sed nec in specie.et.c.sacro.supra.e. ti.alias prolata dicitur iniusta ratione ordinis non seruati. vt ibi .Et dicitur hoc casu monitio competẽs que dicitur generalis aut specialis. prout generalem aut specialem sententiam ferre intendit iudex .fm doctoꝛes.licz generalis non sufficit qñ ꝑ ꝓmunionem quis debet excommunicari.c.statuimus.et.c. constitutionẽ.e.ti.et li. Et eodẽ mõ dic in suspensione precedere debere monitionem quando profertur suspensio ꝙ contumacia.secus si pro delicto infligeretur per modum pene .puta si contrito proximũ interdicitur offici

um.quo casu non req̄ritur monitio p tex.in.c.latores.de cle.excōi.minis. et nōt Jo.an.in.c.i.de excess. prelat. qō nota quia singulare.

§ **Caueant archi**epi ne aliqs generalit aut spēaliter excōicēt pro culpis futuris sub hac forma.si tale quid fecerint .aut pro culpis p̄teritis si infra certuz temp⁹ non satisfecerint de illis. nisi mora i satisfactione exhibenda p̄cesserit aut culpa vel offensa aut alia cā rōnabilis quā exp̄māt in sñijs. Hoc dicit.primo. Jn vniuersitatē etiā vel collegiū .phībet papa excōicationē ferri ne innocentes cōtingat ligari.§ illi de vniuersitate aut collegio qui culpabiles sunt p̄ñt bñ excōicari. Hoc dicit vsq; in finem

Prima ꝯ. Pro futuris delictis non p̄t quis excōicari nisi in trib⁹ casib⁹. Probatur hic in p̄n. Nō valz ergo excōicatio si diceret plat⁹ excōico.T. vel eos qui furtū fecerint .q eodem mō possz dicere excōico eū .si p̄tra p̄cepta decalogi facit. et sic non tenet excōicatio. Et idez dic in alijs sñijs censure. de quib⁹ in.c.q̄renti.supra.ō verbo.signū .quia in omnib⁹ illis p̄cedit hic.§. Naz monitio oz bas sñias p̄cedere.nec debent p̄currere monitio et sñia.nisi ex causis. de quib⁹ in tex.de quibus exemplifica .vt in gl. vnde valeret dicta sñia.excōico.T.si furtum fecerit si suspect⁹ sit de furto. aut culpa p̄cessit.et generalis etiam si hoc casu valeret si plures erant fures in illa dioces. et ita loquitur. c. a nobis.j.e.ti.supra .Jtem et statutū p̄t ferri ibi in quo p̄ferat p futuro delicto.vt in.c.ij.supra.e.li. de p̄stit. Nam illud est de natura p̄stitutiōis vt futura respiciat.c.fi.supra. ō p̄sti. nec sñiam p statutū latā oportz precedere monitio.qō nō .et sic tractus futuri tp̄is qñqz spectat ad iudicem de q̄ hic in.g.et p doct.in.c.auditis. supra.de p̄cura.et in.c.in nra.supra. de sepul. Jtē Franc.infert ex p̄dict. malefacere iudices .qñ excōicāt omnes qui non exequūtur eoz mandata.aut non citant noīatim in eis.licz id cōiter habetur in mandatis

Secunda cō. Nec p̄t extra casus tres hic expressos p iam p̄missso delicto sub hac forma.si delinquens in talem non satisfecerit ferri excōicatio. Probatur hic in eodem.§. Et idem dicendū in suspensione z interdicto.vt iam dixi. Ratio dubitandi fuit.quia visum fuit quibusdam q̄ ita ferri posset quasi tempus in tali sententia expressum haberet locum monitionis. Sed contrariuz hic statuit.nisi cū mora culpa aut offensa p̄cedat.vt hic dicitur lata sentētia cōtra dispositionem huius.§.tenet.nec est nulla.licet sit iniusta .sm Johā. andree.quia hic non ponitur decretuz annullans.et facit.c.sacro supra eodem.et canone sententia pastoris .xi.q.iij.

Ultima con. Prohibitum ē in vniuersitatem proferri excōmunicationis sententiam. Probatur in.§.vniuersitatem.qui semper ad hoc allegatur. Et ratio huius. prohibi

tionis est vt euitetur periculum animarum. et ne innocentes puniantur Nam si vniuersitas posset excōmunicari ligarentur etiam absentes cōtra cano. si habes. xxiij. q. iiij. Item stulti innocentes anniculi infantes contradicentes et successores. quia omnes sunt de vniuersitate. vt j. eo. si sententia. quod esset absurdum. Et procedit hic text⁹. etiamsi maiores de vniuersitate sint culpabiles. quia ob hoc non potest vniuersitas excōmunicari. vt hic in glosa finali. licet propterea posset vniuersitas interdici. allegato. c. si sententia. et. c. non est. supra. de sponsa. An igitur sententia lata ī vniuersitatē sit nulla. Glō. hic in verbo penitus tenet q non ē nulla. Sed contrarium tenet Host. Jo. mō. Arch. Francis. et docto. cōmuniter. quia excōmunicatio solum ligat veram personam. c. cum dilect⁹ de religio. domi. c. sicut. de iureiurā. sed vniuersitas dicitur persona non vera sed repūtatiua. l. mortuus. ff. ō procurato. Item et personam habētem animam rationabilem et baptisatam. c. j. supra. eodem libro. de reb. eccle. non alienañ. c. omnis xpianus. xi. q. iij. qua caret vniuersitas. et illō clarum est tenendo q dictio. penit⁹. que in textu ponitur sit exclusiua potestatis. quod videtur tenere Joan. in. c. vno. de postula. prelato. sup verbo penitus. Nam sententia a nō suo iudice lata non valet. c. at si. de iudi. facit pro isto. l. non dubiuz. C. de legibus. Qualiter igitur potest vniuersitas compelli ad recipiendū aliquem in canonicum aut aliud faciendum. Dic singulos monendos. licz ptra capitulum. et non contra singulos habeat iurisdictionem. quia cum capitulum sit nomen intelligibile sine singulis nihil facere potest. aut per suspensionis. aut interdicti penas cogi debet. quod non habet dubium. de quo hic latius per doctores

Necto prelato

ecclesie iurisdictionē habente promittit papa se defendere contra spoliantes iniuste aut occupantes res ecclesie non solum gladio materiali sed etiā gladio spirituali. id est per sententiam excōmunicationis. presertim si occasione excōmunicationis late aliqui bona ecclesie presumpserunt violenter inuadere. Nam omnes leges omnia q̄ iura vim vi repellere. et cunctis sese permittūt defensare. et quia etiam potest quis auxilium prestare suo vicino et proximo pro ipius iniuria repellenda. imo si eam repellere negligit cum id facere possit videtur iniuriantem fouere magis licitum est prelato sibimet subuenire et se vtroq̄ gladio iuuare qui sibi inutuo solent subuenire. Hoc dicit.

Prima conclu.

Repulsio violentie licita est et permissa est omni iure. Probatur hic in principio textus. et declara illud vt hic in glosa tertia. que allegl. etiaz iura concorō. et pcedit cōclusio dū tñ fiat talis repulsio cum moderamine inculpate tutele. De quo dic

vt nōtur.in.c.ſignificaſti.ij.ſupra.de homiciō .et circa hoc nō etiā h.g.in verbo ſibimet.que dicit q̄ hoc moderamen attendit tm̄ circa leſionem corpalē.et non circa alias penas.alias iſte decan⁹ de q̄ in tex.recurrēdo ad excōicationē ꝑ balliuū tpalē illō non obſeruaſſz .Jtē ꝓcedit ꝓclo nedū in violentia illata pſone .ſz etiā in ea q̄ reb⁹ inferēt. vt hic ꝓbat.et in.c. olim.j.de reſti.ſpo.ibi de hoc. Non ob.ſi dicatur q̄ nemini licitū eſt bellū mouere ſine auctoritate p̄ncipis. vt in ca.q̄o culpat.xxiij.q.iiij.quia illud verū eſt in mouente bellū et inuadente.aliud in defendente .q̄ non eget auctoritate p̄ncipis .quia iuſte ſe defendē p̄t auctoritate iuris.vt pz in p̄n.hui⁹ tex.ſm Hoſti.de q̄ Joh. an.in.c.j.ſupra.e.li.de homici.

Secūda ⁊. Poteſt q̄s defēdē vicinū et p̄rimū ꝓtra iniuriantē eidē ſuñ preſtando auxiliū. Probat hic in verſ. et q̄dē.et ſic determinat hic q̄o diſputauit Gratian⁹.xxiij.q.iiij. ꝑ totum videlz vtrū q̄s poſſit ꝓpulſare iniuriam ſocio ſuo illatā.Et h̄ ꝓbat q̄ ſic quia hoc licz in vicino. multo magl. in ſocio.quia ſocietas eſt q̄dāz ins fraternitatis.l.verum.ff.p ſocio.ſm Jo.an.Jtē h̄ vident deciſe opi.no tate ſup̄.e .q̄nto .de eo q̄ p̄t p̄hibere ne clericū verberet.et non p̄hibz an ſit excōicat⁹. Mā tex.h̄ dum dicit q̄ valens ⁊ negligēs iniuriātez vicino repellere.videt iniuriātē fouere.probat hūc eſſe excōicatū .q̄ particeps eſt culpe.vt hic ꝓbatur.q̄o verū ſm Jo.an.⁊ alios ſi doloſe hoc p̄mittit ſiue habeat verberantē in ptāte.ſiue non.p.l.j.ff.de ficca.et.l.penulti.ff.de adul.p q̄ pz neminē incidere i canonem q̄ non ē in dolo.q̄o nota.Et ex hoc tex.nō.q̄ non defendēs quem q̄ ad defenſionē ei⁹ tenet .dicitur iniuriari.⁊ p ꝓſequens poſſz ꝓtra eū agi et eſt de mente Domi.

Ultima cō. Cōtra moleſtātē bō tpalia eccie p̄t p̄lat⁹ gladio ſpūali et materiali ſe defendē. Probat h̄ in tex. Et rō dubitādi et decidēdi pz h̄ ex.g.verbi ſibimet.et dicit Jo.an.q̄ q̄ excōicatio p modum defenſionis fertur.vt hic in tex.nō eſt nēaria monitio.et tm̄ iuſta eſt.de q̄ p Jnno.i.c. venerabili.ſup̄ .de cenſi.in.g.magna vltra mediū.⁊ iura q̄ dicūt monitionē p̄mittendā.loquūtur q̄n ferē a iudice tanq̄ a iudice.ſecus ſi ꝓcedit vt ps.ſe ⁊ ſua gladio ſpūali defendēdo vt in caſu.c.nr̄i.q̄o nō.q̄ ſingulare ē Jtē hac defēſione gladij ſpūalis vti p̄t p̄lat⁹ etiāſi alias ſibi adeſſz facultas defēſionis gladij tpalis.ſm Jo. an. Nec ob.tex.i.ſ.nec q̄n a ꝓtrario quia ſupplendū ē ad illū maxime ſm Hoſtl.Archi.et Jo.an.p q̄ facit verbū forte.q̄o inſinuat. q̄ etiāſi affuiſſet tpalis defēſio idē eſſz.⁊ ꝑm Hoſt. p̄lat⁹ dz gladiū ſpūalē p̄mittere tanq̄ lucē et ducez.⁊ deinde ad tpalē recurrē tanq̄ ad malliū.c.poſtulaſti.ſ de homici.Ex q̄ pz q̄ clerici p̄t arma mouere p ſua defēſiōe.de q̄ nōt xxiij.q.iiij.in p̄n.et vi. Panor.i.c.clerici.ſ.de vi.⁊ ho.cle.vbi plene ꝓſequtur.et p defēſiōe ſua ꝛo oīb⁹ clericis ē p̄miſſū.vt h̄ iun.g.fi.quā ſingl⁹ nō.

Enerabilib⁹ vult papa archiep̄m ñ poſſe abſoluē excōicatos a p̄lat.ſ.dit.ipi⁹

suffraganeis.quia non est iudex ipō rū excōicatorū aut excōicantiuz. Sz excōicatos a suffraganeis aut officiali alib⁹ eoz p̄t absoluere.si ad euz fuerit appellatuz.si non fuit appellatum ad eū non p̄t absoluere excōicatum ab ep̄o aut eius officiali ad instātiā alteri⁹ partis. nec p̄t q̄rimoniaz excōicati ꝓtra partem aduersā recipe. quia non est hoc casu iudex ꝑpetēs. sz possz punire ep̄m excōicatorem si ꝓtra eū excōicat⁹ corā archiep̄o deponit q̄relā.nisi ep̄us ꝑ alia parte ꝑ mulgassz talē sñiam.quia tunc ptis et non iudicis est defendē talē sñiaz Sec⁹ si ep̄us ꝑ suo iure defendēdo extra iudiciū.aut ex officio ꝓcedēs in iudicio aliquē excōicassz.q̄ possz ꝓterea ꝓueniri coram archiep̄o .q̄ ipius hoc casu est defensio. Hoc dicē vsq̄ ad ℣.porro

Pria c. Non p̄t archiep̄s absoluere excōicatū a subditis suorū suffraganeorum Probatur hic in p̄n.tex. Et dic idez ēē in alijs sñijs censure.c.rōna.ꝑ.rñs. s.e.ti.vbi illud etiā limitat nisi vide licet cōsuetudo aliud tribuat.vt ibi ꝑz. Et rō ꝓcōnis est h̄ in text. Ex q̄ patent duo ad hoc req̄ri. vt q̄s possit ab alio excōicatū absoluē. videlz q̄ sit iudex excōicati et excōicatoris de quo in.c.cū ab eccīarū.s. de offi. or. Scō ꝑz ex isto q̄ ptās absoluēdi ab excōicatione.est iurisdictionis nō ordinis.ꝺ q̄ ī c.a nobis .ij.s.e.ti.

Secunda cō. A suffraganeo aut officiali ipius excōicatuz absolvit archiep̄us si ad ipm fuit appellatū. Probatur h̄ in vers. excōicatos. quia per appellationē fit iudex superditorum suffraganei sui. vt hic in.c. pastoralis.supra.de offi.or.cū similibus. Haz licz appellatio non suspendit excōicationē ꝑpus latā.c. pastoralis.in fi.supra.de appel.7.c.is cui ℣ fi. ℣.e.ti.devoluit tū cām ad superiorē.et ei dat absolvendi ptātem .vt h̄.et ꝺ hoc p.g.ī.c.ad repmēdā.de offi.or.

Tertia cō. et fi. Subdit⁹ suffraganei excōicatus auditur ab archiep̄o.q̄ñ ꝺ iniusta excōicatione ꝑq̄ritur de ep̄o vt pena ei imponatur et ꝑ interesse suo. Probatur h̄ in versi.sz si. Sec⁹ si ꝑquerētur de iniusta excōicatione ad finē q̄ relaxetur sñia.quia tūc nō audiretur.vt hic in vers .neutra. Ex quo ꝑz q̄ iniuste excōicans est puniend⁹.7 tenetur ad interesse.vt hic.et c.ꝑ.supra.e.ti.7.li. Et hoc casu ep̄us ꝑ archiep̄m puniri ꝑt .quia iudex ē hoc casu.cū re⁹ est ipe ep̄us. Ex quo patz q̄ vbi agitur de iniustitia act⁹ gesti ꝑ iudicē si q̄dem ꝓcessit ex officio suo ꝺz ipe iudex vocari ad defēdenduz ꝓcessū suū. Si autem ꝓcessit ad instantiam alterius partis tunc p̄incipaliter spectat defensio illius actus ad partem ꝓ quā gestus est.et non ad iudicem. Secūdario tamen bene ad illum pertinet.q̄ iudex defendere potest suam sententiam si vult.ij.q.vi.quotiens. ꝺ quo per Innocen.in.c.in nostra. de procurator⁹.et.c.de cetero .de accusatio. Quid autem si iudex ex officio ꝓcessit ex instigatione procuratoris fiscalis quis vocāt .Solutio procurator fiscalis et ille in expensis condemnatur si non debite deducit q̄ sequi ꝺz.et non iudex.q̄ hoc casu nō ꝓcedit ex mero suo officio.q̄ nō.

Porro archiepūs vel ipius officialis in casib⁹ in qbus iurisdictionē hz in excōicatos a suis suffraganeis añ aliquaz cause pgnitionē eos absoluere p̄t si ita pertunt iuxta eccie formā. Exēpluz dat de eo q̄ appellat post diffinitiuā. preterq̄ in casib⁹ qb⁹ iura pḥibent appellationē. Idem de excōicato a suffraganeo extra iudiciū aliquez p̄ defensione iuris sui excōicante. qui de hoc p̄t conqueri archiep̄o. z añ cognitionez cause dz ei pcedi absolutio. nisi ep̄us diceret eū suspensū p offensa manifesta. Uñ si citat⁹ non pparet in termino z p̄fitetur se ptumacē. vel alias ō ptumacia eius constat. quia forte in iudicio dixit se nolle cōparē tūc q̄ ptumacia sua seu offensa ē manifesta. ideo si ob eā sit excōicat⁹ z sepetat absolui añq̄ de expensis satisfiat z cautionē p̄stet de stādo iuri nō debz sibi absolutio pcedi. Sec⁹ si suffragane⁹ citatū non pparētē excōicassz. et ille excōicat⁹ dicat se ī itinē captū fuisse vel alio legitimo impedimēto detētū pter qō non potuit venire ad iudiciū. quia tūc cū suffragane⁹ pcessit ex officio. aut cum ad archiep̄m est interposita appellatio debz excōicato pqrenti ptin⁹ fm formā eccie pcedi absolutio. Pariformiter exemplificat de citato ad locum non tutū. et pter nō pparitionē excōicatū. q̄ si iudex non pnūciauit locū idoneū. p̄t supior adiri. et dz ante omnia ei mun⁹ absolutionis in fōro eccie pcēdi. Hoc. d. vsq̄ ℣. hz si ex cā.

Prima ℣. Si iudex a q̄ excōicat⁹ petit absolui habeat absoluēdi ptātē debz ei añ omnia pcedere absolutionem. Probatur hic z in. c. cū ptingat de offi. dele. Et dic illud verū seruata forma eccie. de q̄ in. c. cū desideres supra. e. ti. Et dic illud verū semp et quocūq̄ tpe. quia sñia excōicatiōis nūq̄ transit in rem iudicatā quo ad hoc q̄ ab ea absolutio peti nō possz si p̄stet cautionem aut emendam. iuxta. c. ex parte. j. supra. de verb. sig. licet bene transit in rem iudicatam. quo ad hoc q̄ non restituitur excōicatus contra condemnationez expēsarum. vel vt non reputetur ptumax si non appellauit infra decez dies. c. q̄ ad consultationem. supra. de re iudic. Sz tunc potest adhuc querimonia supplicationis vel restitutionis īntegruz fieri superiori qua talis petit. aut supplicat se restitui ad causaz agendam sine pena expensaruz. quia pretendit se non fuisse contumacem. fm Jo. and. in. c. querelam. supra. de procura. licet hec supplicatio in sententijs que omnino transeunt in rez iudicatam non potest fieri nisi ꝓncipi. vt nōt Jo. an. in. c. ex lris. supra. de resti. in inte. Jtē et infra. x. dies per appellationē posset sñia excōicatiōis reuocari. l. ab eo. C. quomodo et qn do iudex. Jtem si a diffinitiua sit appellatum et infra decem dies iudex excōmunicat partem non parentem forte antequam appellatio ineponit absolutio a superiore est petenda. q̄ hoc casu est necessaria. quia non reuocatur excōicatio hoc casu per viā attentati. vt tenet hic. g. notabilis in verbo appellatū. quaz tenent dñi de rota dec. cclxxviij. licz Joh. inocen. tenuit contra. de q̄ in. c. non solum. supra. e. li. de. appel. z ibi. dixi

Secūda ⁊. et fi. Si manifesta offensa vel ꝓtumacia opponit petēti absolutionē. non ꝓcedit absolutio eidē añ omnē causę ꝓgnitionē. ꝓbatur h in versi. nisi suffragane⁹. hoc em̄ casu ꝓmo dz p̄stari satisfactio anteq̄ det absolutio. vt in. c. solz. s. e. ⁊. c. ex pte ℈. de verbo. sig. Sec⁹ si offēsa dubia vel ꝓtumacia dubia allegetur. q̄ nō dz impediri absolutio in fōr eccie. et exempla de vtraq; ꝓtumacia dat hic tex. Mā citat⁹ non ꝓparēs dr̄ p̄ sūpt⁹ ꝓtumax. q̄ potuit eē impedit⁹ ita q̄ venire nō potuit. vt h in ℈. idez de q̄ vi. g. magnā in cle. si añ. de do. ⁊ ꝓtu. q̄ sentit hūc verū ꝓtumacez si citatio apprehendit ipm citatum. Sz dic q̄ est vera donec ꝓbatur ꝓtrarium. Itē ē vera donec ꝓstet de impedimēto. et ideo etiaz dicit p̄sūptiua. vt hic. Si igitur talis fuerit excōicatus ⁊ petit se absolui. allegās suū impedimentū dz statim absolui etiā restitutione expēsarū nō facta. ſm Jo. an. et pz in versi. p̄ce. Sec⁹ si iste ꝓfitetur se ꝓtumacem. aut in iudicio dixit se nolle parere. q̄ excōicat⁹ p tali ꝓtumacia nō absoluit. nisi satisfactione p̄missa. alle. c. ex pte. Quid āt si nūci⁹ q̄ citauit refert iudici citatum rñdisse se nolle ꝓparē. an sit manifesta ꝓtumax si nō ꝓpareat. Gl. h tz q̄ nō. quam nō. ⁊ ē in verbo ī iudicio. opoꝛtz eī p alios ꝓbari hāc rñsionē ptis. añq̄ ꝓtumacia ei⁹ efficiat manifesta. Sz an credat nūcio sic referēti ex dictis. pz q̄ ñ. p. g. h. Mā nūci⁹ iurat citare fideliē ⁊ citationes referre. vñ credit ei sup illis duob⁹ ⁊ sup suo facto. ñ sup rñsiōe ptis. de q̄ eē Frā. de zaba. in alt. clem̄. si añ. Aliud ex⁹ dat tex. ī. versi. et hoc ipm. De citato ad locū ñ tutum ⁊ de hoc excipiēte. Mā licz iudex assignet ei ꝛminuz ad ꝓbandū. et ipe exceptionē suā nō ꝓbat nec ꝓparet. ⁊ ideo excōicatur. nō dciit manifeste ꝓtumax q̄ min⁹ possz a tali sñia appellare. q̄ nōndum ſm Jo. Licz em̄ ꝓtūax in nō veniēdo nō audit appellās. alle. cle. si añ. tū quia h p̄tendit locū sibi non tū tū. ꝓtumacia. eius nō est manifesta. ideo docto de exceptione etiā cozā iudice supiore pz q̄ non tenebat venire. c. ex parte ℈. supza. de appel. Si aūt ꝓnūciatū esset p iudicem q̄ locus sit tut⁹ parti. ⁊ ideo partē excōicauit. quia nō cōparuit. tūc non absoluitur pars nisi p̄stita cautione de stando iuri. et solutis expēsis nisi appellasset ab inclocutoria predicta. Rō quia hoc casu ī p̄ncipali⁊ etiā ī accessoꝛio scz negotio expensarū est ꝓtumacia notoria. exq̄ citat⁹ acquieuit sñie q̄ facit notoriū. ideo non absoluitur. nisi restitutis expensis. ſm Jo. an. Jo. mona. ⁊ sequitur Arch.

Sed si ex cā legiti ma appellatione interposita iudex appellātē excōicat nō dz supioꝛ statī ꝓnūciare excōicationē nullā. eē post q̄ sibi ꝓstat q̄ lata ē post appellationē ex cā legitima inꝑpositā. ℈z p̄ eaz relaxare ad cautelā. Hoc dicit vsq; ad ℈. sane.

Pria ⁊. Excōicat⁹ p⁹ appellationē ex cā ꝓbabili inꝑpositā statiz absoluit ad cautelā. ℈z ñ ꝓnūciat excōicatio nlla. nisi ꝓus doceat cē veritatē. ꝓbat in hoc ℈. ⁊ ī. c. inꝑposita. s. ō app. Vñ ad obtinēdū finale ītētū appellatiōis. ñ sufficit ꝓbare cāz insertā eē ltimā. ℈z opt̄z eē ꝓbare eā eē verā. vt in illo

c.interposita.absolutio tñ ad cautelam ꝑt tradi añ ꝓgnitionē veritatis vt ḃz ī ff. ī. e.et ibi.g.bona.et idez p omnia in excōicato.q̄ dicit errorem intolerabilē in sñia exp̄ssū.et in ꝓtra riū ꝓbabilit̄ ille error defendit̄.Exē pla patent hic in.g.verbi iustitia

Secunda cō. et ff. Appellatio interposita a citatione ad locū non tutū est valida.licz exceptio coraz iudice de loco non tuto nō sit ꝓposita ꝓbatur ḃ in tex.Cōmariuz tenet Archi.in.ff.supra.ꝓxi.p illū textū.et Hosti.in.c.ex parte.i.supra.de appel. dicentes q̄ iste citat⁹ teneť excipe de loco nō tuto.et petere q̄ assigneť locus securū.sed q̄ illud debeat petere doctl.cōiter non recipiūt.q̄ hoc non repitur iure cautū.z iudex ex officio suo de loco securo ꝓuidere ḃz.An aūt ꝓponi debeat ḃ exceptio de loco non tuto coraī iudice.videtur Jo.an. tenē cū doctl.p̄dictis q̄ sic.nisi cuz locus notorie est non tut⁹.p tex.in cle. pastoralis.ff.non sane.de re iudi .vel nisi non posset secure adire citat⁹ iudicem vt exceptionem ꝓponeret.Innocen.in alle.c.ex parte.tenet citatuz ad locum non tutū statim posse appellare a citatione.per tex.ibi in verbo libere.Idem Pan.in cle.quia cōtingit.de reli.do. quia talis citatio p se grauat.igitur ab ea ꝑt appellari. et videť ḃ tex. apt⁹ Idē tenuit Jmo. in alľ.c.ex parte.et Joh.mō.dicit .q̄ cancellaria dat lr̄as sup̄ appellatiōe absq̄ eo q̄ ḃ exceptio sit ꝓposita.et videť ꝓsuetudine ḃ opinio approbā.

Sane cum certum ē aliquē eē excōicatum iuste dz supior ipm ad excōicatorē absolvē dū remittē.nec dz ipe supior talē absoluere.nisi in moza sit periculū.aut excōicator deneget p̄stare absolutiōis bñficiū.Si aūt ꝓstat supiori excōicationē esse iniustā.dz ipe sine difficultate mox excōicatum absoluere.nec debz eū ad excōicatorem remittere. Si dubitatur an sñia sit iusta aut iniusta.ꝑt supior absoluere excōicatū fm̄ formā eccie.nisi excōicari ōferat. qō honestius est.Sz vbicūq̄ supior de excōicatione habet ꝓgnoscere.tenet absolutio p euz facta.etiā si sit iniusta.quia non est ꝓtra ius ꝓstitutionis erroze exp̄sso in ea.Hoc.d. vsq̄ ad.ff.denicq̄

Prima. excōicatuz iuste dz supior ad excōicatorē absoluendū remittē. Probať ḃ et in.c.p tuas.s̄ .e.ti.c.cuz ꝓtingat.s̄.de offi.dele.et.c .ad reprimendā.s̄.de offi.ordina .Et fallit ḃ ꝓclusio in duobus casib⁹.Prim⁹ q̄n periculū est ī moza.quia tūc supior ꝑt absoluere.qō verū si subest sp̄eale periculū ꝓter mozā.puta quia infirmitate grauat⁹.aut īminet belluz ꝛc. Secus si generale periculū solū subest.puta mozs in genere.eo q̄ excōicat⁹ citius mozitur ꝓter excōicationem.vt dixi in.c.i.s̄.e.ti.quia hoc generale periculū nō venit sub exceptione.Scōs casus est q̄n suffragane⁹ aut excōicator negligens est absoluere.et ꝓcor.iura allegata

Secunda cō. Jniuste excōmunicatus ad excōmunicatorem pro absolutione non est remittendus. Idem etiam in casu dubio licz remittere hoc casu sit honesti⁹. Probatur in.ff.si vero.et se.z ꝓcor.ad primū.c.sacro.e.ti.

Desētētia excōicatiōis

Ultima cō. Sicut excō-municatio iniusta a suo iudice lata tenet ⁊ ē valida.ita et absolutio iniusta a ꝑpetē ti iudice facta. Probatur in.ℨ.vbi āt Et rō ponitur in tex.ex qua patz q excōicatio cōtra ius ꝑstōnis lata nō tenet.qđ verus est qñ error iuris est patens exp̄ssus in ea.vt pz in.ℨ.p̄t.ī.e. Ita notat.g.in.c.cuz inter.supza.de re iudi.

Deniqz archi

epus pōt a subditis suffraganei sui emendas pecuniarias exigere.si id habeat ex ꝑsuetudine in illis casib⁹ in quib⁹ eos p̄t excōicare.potest eē absoluere ad cautelā tūc qñ excōicatus dicit sīam in se continere itolerabilem errorem.vt quia in ea aliquid continetur sub vi precepti qđ est ō genere malorū.aut sub vi ꝑhibitiōis qđ est de se bonum.et suffragane⁹ aut excōicator dicit in ꝑtrarium q ex iusta ⁊ cā rōnabili et ꝑ cōservanda iusticia id ab eo fuisset preceptū vel interdictum. Eo dēmō absolvit ad cautelā eū q dicit se p⁹appellationē legitimaz ab interlocutoria ī iudicio vel extra iudiciū interpositaz esse excōicatū.etiā añq̄ ei cōstet appellationē legitimaz.dūmō cōstet eidem eā esse añ excōicationē interpositam. Hoc dicit.

Prima cō. Pōt iudex si id habeat cōsuetudo pecuniarias penas exigere ab excōicato. Probatur ħ ī tex. dū id ꝓmittitur archiepo in casib⁹ qb⁹ p̄t subditos suffraganei sui excōmunicare.q̄rū casuū aliq̄ hñtur in.c. ꝑ.s.e.li.de pe.et de hoc in.c.pastoralis.supza.de offi.oz. An autē de iure iudex p̄t exigere ꝑ delicto istā penā pecuniariā.aliq̄ dicūt q̄ sic.ꝑ.c.dilect⁹.de offi.oz.et est verū vbi ius exp̄sse hoc ꝓmittit.c.ī archiepatu.ō rap. c.cū devotissimā.xij.q.ij.c.qm. xvij. dist.sed vbi ius illud exp̄sse non permittit.tūc si consuetudo vel statutū illā imponi permittit .tūc si ꝓmittit aggravando penā criminis ⁊ p̄t imponi ꝑ iudicem.ꝑ textū.hic in.c.ij.de delict.puer. Si aūt ꝑ quolibz crimine ꝓmitteret solvere pecuniā nō valeret.Sm Hosti.in alle.c.ij.quia est irrationabile dans occasionem delinquendi ⁊ exponens homines ⁊ bona eorum venditiōi precio.pro q̄ facit.c.pauper.xi.q.iij.vbi nullam re⁹ pertimescit culpam quam redimere potest per pecuniam. Ubi autem statutū vel consuetudo nil disponit de pena pecuniaria.tunc si ius cōmune certā penā ꝑ delicto statuit.tunc dic Sm Hosti.et Jo.an.in alleg.c.in archiepatu q̄ ex causa.et qñ scandaluz non imminet.et iudex ex officio procedit p̄t illam penam ꝓmutare.ꝑ.l.qđ ergo.ℨ.pena grauior.ff.de his q̄ nō. infa.et ℨ.nō.ij.q.iij.secus si non subesset causa .aut scandalum imineret ex ꝓmutatione aut ab alio crimino sus esset accusatus.quia tunc nec pena mollis.nec durior debet infligi q̄ in iure sit statuta.l.ij.in fine.C.ne sa.bap.ite.licz plerunqz contrarium fiat de facto.notatur in.c.ad audiētiaz.de homicīō.et hoc in. c licz. de peñ.per glosam et Panormita. Ubi aūt ius certam penaz non imponit tūc iudex extra iudiciū ꝓcedēdo.ñ p̄t pecuniariā ipōnē.q̄ certi sē modi

ꝓcedendi ſup delictis ꝗs obſeruare
dz.de ꝗbus in.c.ꝗliter ⁊ qñ.de accu.
et quia alias videreť ꝗdām̄ facere
ꝗſtū de pcīs aliozū.qđ eſt illicitum
c.irrefragabili.de offi.ordi.in fi .Sz
iudicialiť ꝓcedendo .tūc ꝙ certa pe
na a iure nō repitur p̄t illaz imponē
q̄ plus timeť.c.qm̄ frequent .vt li.nō
ꝓteſt].et ſic etiā pecuniariā.c.de cauſ
de offi.delc.et ſic intelligiť. c.dilect⁹.
de offi.oz.Quid aūt fieri debeat de
hm̄oi pecunia.Dicit Panoz.in alle.
c.licz.ꝙ ſi imponitur ex ſtatuto aut
ꝓſuetudine.p̄t iudex eā ſibi imburſa
re.c.ij.de delict].pue.et.c. dilect⁹.alle.
Si aūt ex officio tūc q̄uis iudex in⁊
digens poſſit eā ſibi reſeruare.vt nō
tur in alť.c.dilect⁹.tm̄ vt omnē ſuſpi⁊
tionē cupiditatis euitet dz eā ī pias
cās erogare.vt nōt.g.in.c.ij.de deli.
puero.An aūt ꝓ abſolutōe ab excōi
catione poſſet exigi pecunia.vi.ħ in
g.verbi inodare.q̄ dicit ꝙ ſic.añ ⁊ p⁹
abſolutionē.Et dic hoc vltimuz. ſcz
vt poſt exigať honeſti⁹.nec ob.c.ad
aures.de ſymo.vbi dicit ſymoniacū
eē aliq̄d exigē ꝓ abſolutiōe ab excōi
catione.ꝙ tm̄ ꝓtumaciā puniri eſt cō
ſonū iuri .c.i.de poſtu.p̄la.c.dilect⁹.s̄
de pe.Ideo dicit Oſtī.in.alle.c.ad
aures.ꝙ ſi ꝓſuetudo aut ſtatutū hz
ꝙ excōicat⁹ anteq̄ abſoluatur ꝓ q̄li
bet menſe q̄ ſtetit in excōicatiōe cer⁊
tā q̄ntitatē ſoluat tunc eſt obſeruan
dū.ꝙ eſt rōnale et iuſtū.put dic̄ ob⁊
ſeruari in francia.et ita p̄t intelligi
qđ dicitur de emendis. in. c.dilect⁹
de offi.oz.nec tūc petitur aliq̄d ꝓ
abſolutiōe.ſz ꝓ delicto ꝓtumacie.et
ſi vltra ſtatutū aut ꝓſuetudinē aliq̄d
exigiť.dicitur mod⁹ excedi .l.hodie.
ff.de penis.et ideo p̄t ꝓs appellare.c.
de ꝓoze.de appel.nōtur in.c.licz.s̄.de
offi.oz.⁊ ceſſāte ꝓſuetudine aut ſtatu
to ex officio iudicis p̄t puniri ꝓtūa⁊
cia illa pena q̄ plus timeť.c.de cauſ
cū ꝓcoz.ſupza allegať.

Secunda có. Si excōi
cat⁹ dic⁊
in ſñia ꝓtineri intolerabilē errozem
p̄t petē a iudice ꝙ abſoluať ad cau⁊
telā. Probatur hic in.ℱ.p̄t q̄z.qđ ve⁊
rū ſi iudex q̄ eaz tulit tale qđ allegat
ſeu exp̄mit .quod facit caſū dubiuz.
vt ħ in tex.in verſi.et ſuffragane⁹.iū
cta.g.verbi iuſtitia. Naz niſi tale qđ
allegeť poſſz talis ſñia q̄ patenť erro
rem iuris in ſe ꝓtinet ſtatim ꝓnūcia
ri nulla.ſm Jo.and.ħ.et dicit ħ In
noceñ.ꝙ in caſu hui⁹ ꝓcluſiōis hanc
abſolutionē ad cautelā exceptio ma
niſeſte offenſe non poſſz impedire.ſz
impediat qñ nullitas p̄tendiť ex eo.
quia excōicatio lata ē p⁹ appellatio⁊
nē.vt in.c.ſolz.s̄.e.Et rō eſt ꝙ manī⁊
feſt⁹ delinquē ſnon audiť appellās.
c.puenit.⁊.c.cū ſit romana.ſup̄.ō ap
pel.et ſic ex hac exceptiōe ꝓbata ap
paret male appellatū.Sec⁹cuz erroz
exp̄imitur in ſñia q̄ſi impoſſibile ſit
ꝙ talis erroz exp̄ſſus ſit cā ꝓ qua ꝗs
debeat excōicari .Oñ aūt erroz iur].
dicatur exp̄ſſus in ſñia .declarat hic
tex.per exempla Nam tunc dicitur
exp̄imi in ſententia qñ iudex excōi⁊
cauit aliquē.quia facit aliq̄d qđ eſt
de genere bonoꝝ .vt quia viſitauit
infirmos ozauit.dedit elemoſynā ꝛc
vel interdixit aliquod bozum. Idez
ſi per m̄odum p̄cepti cōtinetur ī
ſententia aliquid quod eſt de genere
malozum.vt eſt hominem offendere
contra iuramentū venire furtum cō
mittere ꝛc.

De sentétia excõicationis

Tertia con- et finalis ·Si sẽtẽtia excõicationis post appellationez fit lata.ꝑt eius nullitas pretendi.ideo datur absolutio ad cautelaz petenti Probatur etiã hic in fiñ.tex.et in.c. solet.s̃.e.Et dic idez si alia nullitas ꝑtendatur.vt ibi dixi.Et intellige ī casu huius ꝓclusionis absolutionez ad cautelam ꝓcedi ꝑ supiorem etiaz añq̃ incipiat ꝓgnoscere de veritate appellatõis inẽposite etiãsi exiudici liaꝫ fit appellatũ.dũ tñ constet appel lationẽ ꝑcessisse sententiaz.vt hic ꝓbaꝫ.et voluit ħ.g.penul.q̃ ẽ nõbilis

Ecernim⁹ vt iudex ecciasticus compel lere valeat iudices secula res ꝑ ecciasticam censurã.monitiõe ꝑmissa.vt excõicatos a patrocinan do.agendo et testificando in suis iu dicijs repellant. Hoc.d.

Ex tex- elicitur talis ꝓclusio. Judicẽ laicũ cõpel lit ecciastic⁹ vt excõicatũ repellat ab actibus iudicialibus sibi ꝓhibitis. Probatur hic in tex.et qua pena.pz in tex.quia censura ecciastica q̃ con tinet excõicationẽ. suspensionem .et interdictuz.vt hic in.gl.ꝓ.et intellige de omnib⁹ iudicibus ecciasticis qui iurisdictionem epalẽ vel q̃si in loco habent.fm Jo.an.et hoc casu debz iudex secularis credere ecciastico iu dici dicenti quẽ excõicatum fm Jo. mona.quia iudicis secularis de hoc non est ꝓgnoscere.pro q̃ .c.si iudex.ī fi.qđ verum intelligit Bomi.qñ du bitatur de validitate excõicationis Nam qñ dubitatur de facto an ꝺs sit excõicatus vel non.ꝑt iudex laic⁹ ꝓgnoscere fm euz.de q̃ in.c .cum.L. laicus.s̃.e.li.de fo.ꝓpeteñ.Et intelli ge ꝓclusionẽ et tex.de excõicato ma iori.quia mater sancta ecciа illuz ex clusit.ergo et iudex eum excludẽ de bet ex officio suo.et nullo opponẽte si excõicatio sit notoria .c.exceptio nem.s̃.de excep.vel si nõ sit notoria faciet iudex hanc repulsionez ad pe titionẽ partis excõicationẽ ꝓbãtis ꝑ litteras forte ordinarij.c.post ces sionem.de proba.Et tres actꝰ excõi catis ꝓhibitos vide hic in tex.Be q̃ busdaz alijs vi.hic.gl.fi.que videtur tenere q̃ excõicatus non⁹ possit con dere testamentũ.qđ etiã late tz Jo. mõ.in.c.q̃q̃.s̃.eo.đ vsuris. Sz con trarium tenet Archiđ.in.c.pia.s̃.de excep.et hic Joh.an.qui dicit excõi catum eqparari relegato et non de portato.vt est.g.in.c.pastoralis.s̃.đ appella.in.g.vlti.sz relegatus põt te stari.ff.de interdict.et rele.l.ſ. Hec eī excõicatus ꝑdit bona sua,vt depor tatus et testamentũ est dispositio de bonis suis.ff.de testa.li.de quo late hic ꝑ Jo.an.qui etiã rñdet ad ratio nes opinionis ꝓtrarie.Item an no tarius excõicatus posset instrumen tum conficere.vid.hic in.g.fi.quam tenz hic Bomi .Et de materia vide Innocẽ .et alios in.c.veritatis.s̃.de do.et ꝓtuma.

Onstitutionẽ posita in.c.statuim⁹.s̃ .e.ti.q̃ vult participantes excõicatis maio ri non nisi canonica monitiõe ꝑmis sa excõicari papa declarando dicit tunc habere locuz qñ alijs legitime obseruatis monit⁹ .expmitur noia tim.Statuit etiã q̃ loco monitiõis canonice iudices vtantur trib⁹ mo nitiõibus vel vna pro omnibus q̃

habeat competentia dierū interual la.nisi aliud suadeat facti nōcitas aut rōnabilis cā. Hoc.d.

Prima con. In participantes excōicatis maiori non pt excōicatio ferri.nisi pus noiatim sint moniti. Probatur hic in pn. Et qñ dicatur noiatim monit⁹.vide hic in g.verbi noiatim.q etiā tenz p hunc tex.hodie in genere non posse excōicationē in participantes ferri.eo q hoc casu monitio generalis reprobatur in hoc tex.qđ etiā tenz Joh.mō.et Archi.licz Hosti.et Bar.p.sz g.est seruanda.Fm Jo.mona.Et videtur ex tex.q extra hunc casuz monitio dicitur canonica si noia excōicatoꝝ non exprimūtur in ea.7 voluit hic tex.dum dicit.in hoc casu.Et sic vult q alias valet generalis monitio.et probatur in.c.si sacerdos.s.de offi.ordi.et.c.post miserabilez .s.de vsuris.et.c.etsi iudeos.de iudeis.Fm Jo.an. Non pt etiā hoc casu simul cū monitione noiatim facta excōicatio ferri.facit.c.statuim⁹.supra.e.ibi post monitionē.qđ etiā est spēale

Secunda con. 7 finalis Debz etiaz alias monitio canonica ptinere aliqrum dierum interualla. Probatur h in §.statuim⁹.et pcedit pclusio etiaz in excōicationib⁹ latis alias q̄ ptra participantes excōicatis Fm doct.et pbat hic tex. dū vtit verbo statuim⁹.et in omnib⁹ iudicib⁹ excōicantib⁹ pcedit. sive sint ordinarij.sive delegati.sive epi. sive inferiores.qđ vult tex.duz dicit.sic generaliter iudices Fm docto.Debz ergo iudex volens excōicare aliquem ipm trib⁹ edictis monere .aut vno ī se ptinente interualla dierū.vt hic i g.añpenul.Et Fm doct.est tutum q̄ qlibz dilatio ad min⁹ duos dies cōtineat.q tex.hic vult q etiaz in vna dilatione seruentur ppetētia intūalla dierū.et sic pluriū diex interualla reqrit.et sic obseruant executores apostolici.tñ cōiter assignant sex dies p qlibz dilatione.Et hec vera.nisi i casu excepto in fi.hui⁹ tex.de q exemplifica.vt hic in.g.fi.Et ppter hunc casū forte pciliū.c.sacro.s.e.ti.nō dixit de trina monitione.sed ppetētez monitionez añ excōicationem debē premitti

Reséti papa declarat edicto q in generali interdicto loci nō hz locuz ad cautelaz relaxatio. Hoc.d.

Ex tex. elicitur talis pclusio Jn generali interdicto loci non habz locū relaxatio ad cautelā. Probatur hic in tex. Nā hz regula sit q sñie censure pñt ad cautelā tolli.qñ alleganť nulle.c.solz.s.e.Tñ fallit ī casu hui⁹ tex.scz ī interdicto generali loci. Pro q adde q generale interdictū loci dicit qđ ad locū aliquē generalit refertur.scz ad ciuitatē.castrū.aut villā.vt in.c.cuz in partib⁹.supra.de verbo.sig.Spēale aūt interdictū loci est.q ad aliquez locū spēalit referť.vt qñ talis eccia ciuitatis interdicit.aut etiaz oēs ecce ciuitatis vel dioces.quia tūc extra illas eccias adhuc pñt celebrari diuina.puta sub tentorio etiā alta voce pmū nō relaxatur ad cautelā .scōm sic.Et rō dispositionis hui⁹.c.pz h ex.g.§.q etiā dat rōnes dubitādi.Et ex his sequitur q si executor gratie aplice excōicat canonicos et interdi

cit eccĩam.quia non recipitur in canonicũ is cui dat⁹ est ad mandatuz suũ.tunc si canonici ꝓpter appellationem p̃cedentẽ aut aliã cãm dicũt sententias nullas eẽ poterunt relaxari ad cautelã.et placz Jo.an.quia inẽ dicta eccĩaruz non sũt generalia.nec in eis locũ habz ℣ adjcim⁹.i.c.alma. j.e.ti.qõ etiaz tenent dñi de rõ.decĩ. ccccxiij.Quid aũt de interdicto in psonaz lato? Dic si est spẽale ⁊ p̃t relaxari ad cautelã.vt hic in.g.penul.q̃ tale interdictũ vim excõicatiõis hz quo ad pceptionẽ sacramentoꝝ,fm g.et cõiter doct.Si aũt est generale latũ generaliter in psonas .vt in.c.si sñia j.e.et iterũ p̃t relaxari ad cautelam.quia vt pz in.e.c.si sñia tale inẽdictũ non dicitur ꝓlatũ in locuz.ergo de eo hic text⁹ non loq̃tur.et sic ℣ stabim⁹ regule,de q̃ in.c.solz.s.e.Ex dictis ergo pz vna differẽtia inẽ interdictũ loci.generale ⁊ spẽale. quia ꝑmũ nõ relaxatur ad cautelã .scõm sic.Alia differentia ẽ.quia ꝑmuz scz generale non p̃t proferri sine spẽali mandato pape pro debito pecuniario.vt in extrauz.Bonifacij.puide attẽdentes.sẽc⁹ in spẽali .Alia differentia etiã supra fuit tacta .quia decretalis alma j.e.non hz locuz in speciali interdicto loci.quia in eo nõ ẽ licitũ celebrare diuina submissa voce.In generali aũt bñ locũ hz.vt ibi

Qui sunt casus ꝓpter q̃s excõicatio dicitur nulla .vi .h in.g.verbi cautelã.ad quã solz fieri remissio.cui adde casũ.c. romana.℣ in vniuersitatẽ.supra.e.ti.fm opiñ. verã ibi determinatam

Licũq; dat licentiã offendendi aut gra uandi eos qui eccĩastica censurã in aliq̃s exercuerũt ĩ psonis aut rebus aut etiaz in suis vel etiã hanc sñiam censure obseruantes .aut obseruari facientes.incurrit ipo facto sñiaz excõicationis.nec licentiã ipam reuocent re integra .vel si ad captionem bonoꝝ fit ꝓcessum infra octo dies fit fca restitutio aut satisfactio .Eodem modo excõicat⁹ est vtens p̃fata licentia aut ꝓuio motu faciẽs h̃ ꝓhibita.etsi excõicat⁹ p hanc ꝓstitutionẽ pseverat in excõicatiõe spatio duoꝝ mensũ.non p̃t ex tũc absolui ab alio q̃ p romanum pontificẽ. Hoc.d.vsq; in finem.

Ex tex. elicitur talis ꝯclusio. Excõicat⁹ est ipo facto inferens grauamina in reb⁹ aut psonis hic exp̃ssis ꝓpter sñiam excõmunicationis.interdicti. aut suspensionis. Probatur hic in tex.et patẽt tales psone ex tex.nec h̃ locũ habz si h̃ grauamina inferantur ꝓpter alias sñias q̃ censure.fm Jo.an.quia tex. hic solum loq̃tur de sñijs censurarũ Et loquitur qñ sñie censurarum fuerũt late in aliq̃s psonas.Quid ergo si ꝓpter dñm terra eius interdicatur vt in.c.non est vobis.sup̃.de sponsa. an ꝓstitutio locũ habeat.Dr nõ videtur.quia tex.loq̃tur qñ in psonas fertur sñia censure. et quia penalis est non debz extendi.Jo .an.tñ determinat ꝓtrariũ.quia lata videt hoc casu sñia in psonam,quia requiritur satisfactio psone.c.alma post pn.j.e. ti.Et dicit Franc.q̃ quia multi ꝑlati timebant qñq; exercere censuram ꝓpter grauamina q̃ eis aut suis inferebantur.ideo edita fuit hec' ꝓstitutio.Qui aũt veniãt appellatione suorũ.vi.hic in glõ.verbi suoruz.naz ve

niunt filij serui. Item domestici vxo res ⁊ coloni ꝑsāguinei ⁊ familiares vt ꝓbatur .xij.q.ij ecciarum seruos. Insti.de his q̄ sui vel alie .iur.sunt. per totū.iij.q.v.in sūma.et.l. quicun q̄.C.de re mili.

Iudex laicꝰ

aliquē malefactorem capiat et ille se clericū dicens et ad iudicez ecciasticum se remitti petat. vel si iudex eccīasticꝰ ex officio eum repetat et ipe iudex secularis eū clericuz esse negat.de hoc .videlz an talis captꝰ sit clericꝰ.iudex eccīasticus ꝓgnoscē habet .vocari debet tñ iudex secularis vel aliꝰ interesse habens. Q⁊ si sit notoziū talem captū esse clericum q̄ priuilegio clericali debeat gaudē vel si de hoc est publica fama.vel si cōiter pro clerico habebatur incontinenti ante aliquaz ꝓgnitionem de clericatu debz reddi eccīastico iudici. Et idem si ante captionem publice se gessit vt clericus et in habitu⁊ tonsura clericali fuit captus. Qđ ꝓbat tex.triplici argumēto legali Primū de eo q̄ est in possessione libertatis.licz ab alio dicetur libertinus.q̄ talis donec seruitutem ꝓbauerit ꝓ ingenuo est habendus. Secōm est q̄ fabricenses ex stigmate eis impresso ꝓgnoscuntur. Tertium de custodib⁹ aquaz q̄ hydrophilati vocantur q̄ etiam ex signis suis manifesti sunt. Vñ q̄libz presumitur esse talis .q̄lis habitꝰ quem gestat ipm fore demōstrat.qui igitur cōiter habebatur ꝓ laico ⁊ vt talis publice īcessit.q̄uis in habitu clericali repertus ⁊ captꝰ sit.non restituitur iudici eccīastico. nisi de titulo prius fidem fecerit ꝓpter presūptionem ex delatione habitus laicalis ꝓtra ipm oztam. Interim tñ iudex secularis nil faciat contra eum penitus. Hoc dicit hec decretalis vtilis.⁊ sepissime practicaē. Fm Jo.an.

Prima con.

Clericꝰ captꝰ a laico iudice ꝓ crimine ꝑt de clerica tu excipe ⁊ se ad eccīasticum iudicez remitti petere. Probatur h̄ ī pn.tex. Et rō est.quia talis a suo iudice est puniendus.c. at si clerici.⁊.c.cū non ab hōine.vt.s.de iudi.⁊.c.fame.s.e. Pōt

Secunda con.

etiam iudex eccīasticꝰ ex officio clericuz repetere captū a laico. Probatur h̄ in pn.et fi'ia inducit.g.ij. Est aūt iudex eccīasticꝰ hoc casu epus suꝰ.officialis.aut aliꝰ.quoz̄ foz̄ clericꝰ captꝰ rōne delicti foztitur.vt in.c.fi.supza. h̄ foro ꝓpeteñ.

Tertia con.

Si iudex secularis captū a se clericū eē negat.hmōi rei ꝓgnitio ad iudicem eccīasticuz spectat Probatur hic in ℣i. Et rō dubitādi potuit esse.q̄ iudex in dubio ꝓgnoscit an sua sit iurisdictio.l.si q̄s ex alienа.ff.de iudi.⁊.c.sup lfis.s.de rscp. Et ergo h̄ iudex secularis videbat de hoc ꝓgnitionem habē. Sz rō decidendi ꝓtrariuz sumit ex tex.quia h̄ agitur de re eccīastica ⁊ spūali.de q̄ eē ꝓ viā exceptionis ⁊ incidēter iudex laicꝰ ꝓgnoscē non ꝑt.vt h̄ pz.⁊ ī .c.latoz.s.q.fi.sunt legi.⁊.c.tuā.h̄ oz. ꝓgni.imo h̄ plꝰ ꝓbatur.videlz q̄ q̄n iudex eccīasticꝰ faciet.tñ nihilominꝰ ꝑt ꝓgnoscere an sit iurisdictio.quod nōtur singulariter.et videt ꝑ.g.in.c. statutū.℣i.sup verbo copia.s.e.li.h̄ rescp.vñ.g.ī.c.cū psone.s.e.li.h̄ pni.

supra.verbo ordinarijs.sentit q̃ tutius est istad p delegatũ expedire Colonie decan⁹ maioris eccie clericum captũ per laicos repetit.ꝛ officialis epi de clericatu cognoscit,et sic sine omni suspitione cã pcedit.

Quarta con+ In q̃tuor casibus tenetur iudex secularis clericuz a se captũ.añq̃ se doceat clericuz remittere ad iudicẽ eccĩasticũ.ꝛ habẽtur hi cas⁹ in.ff.etsi notoriũ.ꝛ.ff.idem eẽ.et sũt plani ex tex.et q̃rtum casuz tex.corroborat triplici argumento legali.q̃ declarãtur p.g.et ex pmo casu pz q̃ exceptionẽ notoriam iudex debz admittere ꝛ ei parere absq; iudiciali ꝓgnitione.qõ nõ.singularit. Ex scõo casu pz q̃ multũ opatur cõmunis fama.nã in casu tex.nostri inducit plenã pbationẽ etiam in casu criminali.cũ scz inducitur ad pbationem iurisdictionis. Secus si induceretur ad pbationẽ criminis.quia nec semiplenã induceret.p quo.gl.in c.veniens primo.de testi.nec in casu huj⁹ tex.fama cõis pbat hũc captũ vere clericuz .ſz opatur id q̃ debeat captus remitti ad eccĩasticuz donec pstet an sit clericus an non.etsi pstet q̃ non sit cleric⁹.adhuc postea debz remitti ad secularem .Ex tertio casu nõ q̃ deprehensus in habitu ꝛ tonsura est statim remittend⁹ ad eccĩasticum iudicẽ.et est bñ nõndũ .sm Jo. an.Et rõ pz ex tex .quia talis psumitur cleric⁹ donec pbetur ꝓtrariũ forte p pfessionem aut indirecte.vt si dicatur ꝓuatus ꝓuilegio clericali.si tñ essz penit⁹ illiteratus.essz vrgens psumptio ꝓtra eum q̃ non essz cleric⁹.p q̃.c.null⁹.ff.e.li.de tpi.or.Et an capientes tales deferentes habitũ ꝛ tonsurã clericales sint excõicati .nõtur in c.vt fame.ff.i.supra.e.ꝛ.c.si cleric⁹.j.e. et in.c.cum non ab homine.supra.de iudi.sup.g.j.ꝛ in ca.pbr.lxxxi.distiñ.

Ultima con+ Assumptio clericalis habitus facta p euz q̃ primo reputabatur laic⁹ non tribuit possessionem clericat⁹.Probatur ꝟ in.ff.fi. Un talis statim nõ remittitur ad iudicẽ eccĩasticum si sit capt⁹ a iudice seculari.ſz pus debz pbare clericatũ suũ ad qõ admittitur.non obstãte eo q̃ publice pteſtat⁹ sit se laicum.ꝛ sic non videatur audiend⁹.argu.c.ꝓ tuas.supra.de proba.Nam sm Jo. mona.auditur ꝓpter bñficiũ pcessuz ordini clericali.et licz iste capiatur in habitu clericali.tñ statim nõ remittitur.quia multo plura ꝓtra ipm faciũt q̃ ꝓ ipo.releuat tñ in hoc delatio habit⁹ tpe captiuitatis .q̃ cesscẽ debz strepitus iudicis secularis pendente articulo pbationis

Tatuz in.c. pstitutionẽ.supra.e.de excõicatione non ferenda in participãtes excõicatis nõ pmissa canonica monitione sm formã illius tex.etiaz hz locũ in interdicti ꝛ suspensiõis sñijs et nulle sũt he sñie aliter ꝓmulgate. Hoc dicit.

Ex tex elicitur talis pclusio. Juder volẽs participantes excõicatis suspẽdere.debz etiã specifice ꝛ noiatim eos monere Probatur hic iũcto.c.pstitutionem supra.e.et.c.statuim⁹.supra.e.inter q̃ c.nõ est supfluitas.qõ sic pz.quia ex q̃ iudices faciles erant ad excõicandũ participantes excõicatis.iõ emanauit.c.statuim⁹.supra.e. vbi statuit

monitionem p̄mitti postea iudices fecerūt fraudez in genē monēdo. Jō p̄tra hanc fraudē p̄uidit. c. p̄stitutionem. s. e. Demuz iudices quia excōicari non poterāt participantes nisi noīatim monitos dicebant. excōicam⁹ talē ⁊ suspendim⁹ omnes ei participātes ⁊ interdicim⁹. ideo emanauit hoc. c. et patz ex hoc q̄ est difficile singulozū malicijs obuiare.

I Jcet sentétia excōicationis lata post appellationē legitimaz nō recōualescit p̄ appellantis appellationē suā nō p̄sequētis negligentiā. post appellationem tū noīatim ⁊ specifice excōicat⁹ si infra temp⁹ debitū illaz nō est p̄secutus p̄t publice excōicat⁹ denūciari. et tā in iudicijs q̄ extra vt excōicatus vitari. donec docuerit appellationē fuisse legitimā. aut alias sententie nullitatem. Hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis p̄clusio. **p̄ma**. Excōicatio p⁹ appellationē legitimaz lata est nulla nec ratificatur etiāsi appellatio efficiatur deserta. P̄robatur ꝟ in tex. Et intellige p̄cl̄onem siue appellatio sit interposita añ diffinitiuam sniam a grauamine. siue sit interposita a diffinitiua. quia q̄ ad casū nostrū idem iuris est in vtroq; casu. Sm Joh. anlicz sc̄o casu non oporteat in appellatione cām exp̄mē quaz in appellatione a grauamine oportet exp̄mē. vt ꝟ in. g. iij. Jtē p̄cedit p̄clusio q̄liēcūq; appellās deserat appellationez siue tacite eidē renūciet. siue exp̄sse. vt in c. solicitudinē. in fi. de appel. sec⁹ si nō potuit appellās p̄sequi appellationē infra ēminuz hōis aut iuris. q̄ impedit⁹ aut iusta cā suberat q̄re non tenebat eā p̄sequi. forte p̄promissuz fuit. Nam his casib⁹ non hz locū tex. q̄ ꝟ. pbat ꝟ tex. dū dicit. non fuit p̄secut⁹. et facit cle. fiē. ⁊ cle. q̄diu. de appel. Et p̄dictis non ob. l. furti in p̄n. ff. de his q̄ nō. infa. quia rñdenduz ē. vt hic in g. iij. et bzeuit a sñia nulla appellās si deserat appellationē. regulariť tū non p̄ hoc assumit vires sñia eć alia q̄ censure. vt ꝟ in. g. ij.

Secūda con. ⁊ finalis p⁹ appellationē etiā legitimā excōicat⁹ si appellationē debite non p̄seqūtur p̄t publice excōicat⁹ denūciari. ⁊ tanq̄ excōicat⁹ ab omnib⁹ donec de nullitate docuerit debebit euitari. P̄robatur in sc̄a parte huius tex. Et q̄ pz q̄ denūciatio excōicationis non nēcario p̄cludit quē esse vere excōicatū. licz bñ p̄cludit denūciatū. tā in iudicialib⁹ q̄ extraiudicialib⁹ eē vitādū. de q̄ dicēdū vt ꝟ ī. g. vbi nūciari

J clericos iu. risdictioni p̄lati subiectos ipe p̄lat⁹ etiam p̄ laicos faciat capi aut in carcerē induci licz non sint incozrigibiles ipi clerici. dū mod⁹ al's non excedatur. non est p̄lat⁹ aut etiā capiētes excōicati. non debēt tñ clerici in carcerib⁹ detineri. si fideiusso riā p̄stent cautionez de stando iuri. nisi enozmitas delicti aut alia causa rationabilis eos suaserit detineri. Hoc dicit.

Pzima con. Capiēs clericuz de mandato epi aut p̄lati alteri⁹ nisi alias ex p̄posito modū excedat. nō ē excōicat⁹. P̄robatur ꝟ in p̄ma parte tex. Et rō dubitādi p̄t sumi ex dcre. vniuersitatis. s. e. et his q̄ habentur

in glō.v. Rō decidendi in ꝓtrarium ꝑz ex tex. quia ad hoc vt man⁹ in clericū iniciēs incurrat excōicationem requritur. q vel temere id agat. vel in iurioſe. vt h dicit. ⁊ facit. c. ꝓtingit. s e. ſz nullū eoꝝ h ꝑt nōi. igitur ꝛc Intellige tñ ꝓclusionē de plato hñte iurisdictionē in clericū captuz'. vt h in g. ij. et dūmō habeat ptātē puniendi crimina. vt h in. glō. v. ⁊ facit cle. ꝑ. ad fi. de cele. miſſ.

Secūda cō. Pro qlibz crimīe grauí ꝑt clericꝰ capi ⁊ detrudi in carcerē. dūmō ꝓſtet eū delictū ꝓmiſiſſe ſalte ꝑ ꝓſūptionē. Probatur h ꝓclusio in. c. grauis. s. de depo. vbi tex. ex eo q ille clericꝰ de q ibi loculos habuit. vult q eſt ꝓſūptio ꝓtra eū. et iō ecponitur ad toꝛturā. facit. c. vt inq̄ſitionis. ℣. i. s. e. li. ō here. et clem. i. ℣. i. de hereti. Et intellige ꝓclusionē de captura ⁊ incarceratiōe q̄ fit ad custodiā. nō aūt ō ꝑpetua aut tpali incarceratiōe. q̄ fit ad penā. quia illa fieri non ꝑt niſi plene liq̄at de delicto. vt ij. q. viij. ſciant cūcti. xx. q. ꝑ. c. ꝫ. et. c. tue de pe. et q̄ dixi in. c. q̄uis. s. eo. li. de penis.

Ultima con. Clericꝰ captꝰ ſi ꝓſtat cautionē fideiuſſoꝛiā de ſtādo iuri. dz de carcere relaxari. Probat hic in ſcda parte tex. Nō teneꝫ ergo talis captꝰ cauere de parendo voluntati aut arbitrio ſupioꝛis. aut etiaz renūciare appellationi. facit. c. ad h ſi in vna. s. de appel. l. fi. ff. q̄ ſa. cogū. Tñ cauere debēt ſibi ꝓlati nr̄i tpis q̄ detinēt ꝓſtitutos in ſacris ⁊ in dignitatibꝰ captos in carceribꝰ etiāſi ſm formā huiꝰ tex. cauere ſint parati. ſm Jo. an. In caſibꝰ aūt in textu poſitis ꝑñt eos nihilomin⁹ detinere captos. vt ſi enoꝛmitas criminis ſuadeat. vt in falſario lr̄arum pape aut q̄ eas ꝑñtat. xix. diſ. in memoꝛiaz de reſcꝑ. c. ij. c. ſup eo. de cri. fal. Jdez ſi eſt infamatꝰ de crimine enoꝛmi. vl' ſi occidit epm. aut eſt infamatꝰ ō he reſi. c. vt inquiſitiōis. s. e. li. de here. et idē in ſimilibus criminibꝰ Jo. an.

J ſentécia in- terdicti ferat in clerum. nō ē interdictus ꝓpl'us. nec ecōtra. niſi aliud exꝑmatur in ſnīa. Ceterū ſi ꝓpter delictū dñi vel rectoꝛis ē interdicta ciuitas non ſunt interdicti ciues. q̄nimo licite audiūt extra illā ciuitatez diuina. niſi ſint culpabiles. vel niſi etiā in eos ꝓpter delictuz dñi lata ſit interdicti ſnīa. Cū vero ꝓpl'us alicuiꝰ terre interdicitur. non ꝑñt ſingulares de ꝓpl'o illo extra caſus in iure ꝓmiſſos alicubi audire diuina aut ꝑcipe eccl'iaſtica ſacramenta. quia ſingulares hoc caſu intelligunt̄ inēdicti. ne effectu careat talis ſnīa

Prima con. Inēdēto ꝓpl'o nō ꝓprehenditur clerꝰ ſub hac ſnīa. nec ecōtra. Probatur hic in ꝓn. tex. Ex q̄ ꝑz q̄ appellatione cleri non ꝓtineꝫ ꝓpl'us. nec ecōtra. qō vez nedū ī iſta materia. ſz etiaz in q̄libz alia ſnīa. cuius illa coꝛpoꝛa eſſent capacia. dicit tñ Genſ. in cle. in peleriſcꝑ. de electi. q̄ ſi ꝓpl'o ꝓceditur ꝓuilegium ꝓpetit etiā illud clero. etiaz ex ꝓpria ſignificatiōe populi. p. ℣ plebeſcitū. Inſti. de iure n. a. gen. et ciui. Et idē dicit ī omnibꝰ fauoꝛabilibꝰ. facit. c. dilecti. de ſo. ꝓpe. s. Ad hūc tex. dicit q̄ loq̄tur in odioſis. Appellatiōe diſtrictu aliū aut ꝓuincialiū veniūt etiaz cle

rici.fm Jo.an.de q̄ in alle.cle.7 in.c. fi.s.e.li.de offi.dele.7.c.dilecti.super verbo anglicis.supra.de so.ꝓpeteñ.

Secunda con. Sip̄ pter delictū dñi aut rectoris inḋicat̄ ciuitas aut terra.pñt inhabitātes alibi licite admitti ad diuina. Probat̄ hic in.§.ceterū.et fallit in duob⁹ casib⁹ ī tex.positis.Et ex isto pz primo q̄ ꝓpter delictū dñi aut rectoris pōt ciuitas a terra sua interdici. ꝓcor.c. sane.ij.s.de offi.dele.7.c.nō ē vobis. supra.de sponsa .Que aūt terra hoc casu includatur.dicit Joh.an.q̄ illa in q̄ dñs ꝓpter quē latū est īterdictū hz directū dñium et plenuz.aut vsūfructū tm̄.q̄ est in multis casib⁹ pars dñ ij.l.iiij.ff.de vsufru.Jdē si nudam hz ꝓprietatē ī ea.facit Jnsti.de here. insti.§.i.ij.7.iij.et terra in q̄ hz dñiuz iurisdictionale.c.j.s .de postu.pla.et videt expssū in all'.c.sane.Jdē de ea in q̄ hz vtile dñium.vt si eaz tenet in feudū.emphiteosim.aut dotez .de q̄ p Jo.cal.in tractatu de eccle.inḋi. in scō mēbro.vers. quid si inḋicit̄ tra.An veniat terra quaz tenz talis dñs loco pignez.Dic q̄ aut in sētia inḋicitur terra quā talis dñs tenet et tunc terra impignerata etiam venit aut interdicitur tra ipi⁹ dñi.et sic non venit.Jta nōt Jo.an.in all'. c.j.de postu.pla.Jtē si in diuersis q̄ntijs possidet tram.si q̄dē p diuiso omnes veniunt.alias non.facit.c. sacris.supra.e.ti.Jtez noua terra illi dño post latū inḋictū adq̄sita. non venit nisi id exp̄mat̄.facit.g.j.in.c.cū capella.supra.de ꝓuile. Jtē terra vē dita adhuc remanet īterdicta. quia res trāsit cū onere.Debz aūt hoc casu tolli p euz q̄ tulit et ille facilem sē pbebit vbi fraus ñ intuenit.facit.c. sacris.supra.e.ti.de q̄ p Jo.an.ī.alle. c.j.Scdo pz q̄ appellatiōe cōtinētis non venit ptētum.qñ cā que exp̄mit nō pt omnib⁹ ptētis aptari.de q̄ in c.p exemptionem .s.e.li.de ꝓuile.

Ultima con. Jnḋicta vniuersitate vel pl'o. singulares psone intelligūtur suppositē īterdicto ꝓhibatur h in.§.fi. Nā ibi fit mētio vniuersitatis in materia q̄ non est ꝓprionabilis vniuersitati vt vniuersitati.vniuersitas sumitur p particularib⁹ capitibus in ea inclusis.et sic capl'o interdicto.singulares censent interdicti.fm Jo.and.Sz in hoc casu singulares noiatim intelliguntur interdicti.vide Jnno.in.c.in lateranen.de pben.in cle.j.de sepul.et Jo. cal.in tractatu de eccle.interdic.alle. circa pn.scdi membri.An autez hoc casu absentes tpe delicti ꝓmissi ꝓtō quō fuit latum interdictum aut presentes et ꝓtradicentes sint interdicti vidit Jo.an.sepe dubitari.tenz tm̄ q̄ sic.p hunc tex.q̄ probat hac sentētia innocentes puniri. Nec hoc casu distinguūtur culpabiles ab inculpabilibus.facit.quia illud qd̄ fit a maiori parte populi.videtur factuz a toto populo.c.j.de his que fiūt a mapar.ca.qd̄ eē tz Jo.cal.ī tractatu all'.

J ciuitas ca- strū aut villa sint ecclastico inḋicto suppositā.licet videantur murorum ambitu terminari.tm̄ etiam eorum suburbia et cōtinentia edificia intelliguntur interdicta .ne si celebretur in suburbijs ꝓtingat censuraz ecclasticam vilipē

di. Eadem ratione interdicta eccīa non potest celebrari in capella. eidē ptigua nec ī cimiterio eidem ptiguo aliquis pōt sepeliri. Hoc dicit

Ex tex elicitur talis pclusio. Interdicto loco pn cipali. interdictus est etiam locꝰ adherens illi. Probatur ī vtroq; rōne huius tex. Extenditur ergo hoc casu dispositio penalis vltra naturam et ꝓprium significatum verborū, qō est singulare hoc casu. Et regula est in ꝓtrarium. et specialitatis ratio pz in tex. Et fm Jo. an. si locus pncipalis ab homine sit interdictus. etiam adherens et accessorius illi censetur non a iure. sed ab homine. licet dicamus participantem in crimine a iure excōicatum. c. si pcubine. supra. e. quia ibi est duplex culpa scz princi palis. et illa ligatur sententia homi nis. et ꝑsequēs culpa participātis. et illa ligatur sīa iuris. hic autez est vnica sententia z eadez culpa Quis autem potest relaxare interdictum iuris? Dicit Jo. an. post Archiē. q episcopus vbi conditor canonis si bi relaxationem non reseruauit. ar. c. nuper. supra eodē. Si aūt p eodē dēcto a iure profertur excōmunicatio in singulares. et interdictum in ciuitatem aut locū et papa reseruat sibi absolutionem ab excōmunicatione Dicit Archi. q etiam videtur si bi reseruasse relaxationez interdicti licet interdicti mentio non fiat. quia quotiens vitium ex vna radice nascitur. debet etiam vna lege tolli. l. finali. C. de nup. Sed in ꝓtrarium facit. c. nōne. cum sua materia. de pre sump. supra. et illud tenet Dominicꝰ et in suspensione hoc tenet glosa. in cle. i. ℣. quia vero. de hereti. super verbo excōmunicatiōis Item procedit hec pclusio etiamsi locus adherens loco interdicto puta suburbium. nō esset de iurisdictione loci interdicti aut vniuersitatis interdicte. fm Jo. cal. in tractatu de eccle. interdi. in secundo membro. vers. circa quod q̄ritur. per rationem huius textus Et quid dicitur suburbiuz seu coherēs edificium. relinquēdum est arbitrio iudicis fm glosam hic. et Joh. cal. ī loco alle. Item quid sit ciuitas castꝝ aut villa. vide ō per Joh. and. et breuiter consuetudo regionis plurimū est attendenda

S qui celebrat sci enter in ecclesia sanguinis aut seminis effusione polluta. aut excommunicato maiore presente. nō incurrit irregularitatem. cuz id non reperiatur expressum in iure Celebrans autem in loco interdicto nisi super hoc sit priuilegiatus aut a iure id si bi sit concessum irregularitatem incurrit. efficitur ineligibilis actiue et passiue. nec potest secum dispensari ab alio q̄ per pontificem romanuz Hoc dicit.

Prima con Nullam cōtrahit irregularitatem celebrans in excommunicati maioris presētia vel in ecclesia polluta Probatur in prima parte huius tex. Et rō pclusionis pz ex tex. quia irregularitas non ꝓtrahitur nisi in casibus in iure exp̄ssis ad qō hic tex. allegatur. sed isti casꝰ nō reperiuntur exp̄ssi. igitur ꝛc. et ex

hoc videtur q̄ irregularitas eſt intro ducta de iure poſitiuo. ⁊ p̄ tanto pa pa in omni irregularitate p̄t diſpen ſare. de quo p̄ Jnno. in. c. fi. de cleri. excōi. miniſt. et. c. niſi cū p̄idem. s. ō renū. Jſte tñ celebrās ſcienter i eccā polluta aut coraz excōicato maiori agit temē. vt dicit ħ tex. quia in eccā polluta ſuſpenſa ſūt organa diuine laudis. c. fi. de p̄ſe. eccē. vel alta. put in ſimili dicitur. in. c. iij. ſupra. de iure pa. Scō casu peccat. vt in. c. ſacris. ſupra q̄ metꝰ cā. et p̄timꝰ irregulari rati. vt ħ in. g. iij. fin Jo. an. q̄ etiam dicit. q̄ excōicatos maiori p̄t hoſtia rius eccīe expellē. vt in cano. cleros. xxi. di. vbi p̄ de hoc in. g. vltima.

Secūda cclu- et fina. Cele brans in loco interdicto in casibus non p̄miſſis. efficitur irregularis. a ctiue et paſſiue inelegibilis ⁊ p̄ inferi orem a papa indiſpenſabilis. Pro batur hic in ſcā parte tex. Et dicit Math. in cle. j. e. ti. q̄ iſte non eſt irre gularis. quia p̄hibitꝰ ordinari p re gulā apl̄i. ſz quia p̄hibetur p papaz a cōi regula q̄ omnes admittit. niſi p̄hibeātur. vt in alle. cle. ⁊. c. fi. de ex ceſſ. pla. Quid aūt ſi celebrans ſcit lo cū a iure interdictū. ſz illud nō ē pu licū p denūtiationem an celebrās in eo eſt irregularis. Archi. tz q̄ ſic. et hoc ideo. q̄ celebrare voluntarium eſt. de iſto p. g. in. cle. grauis. e. ti. ſup verbo ſuppoſitis. Et q̄ iſtud graue eſt p̄ter. g. in cle. vnica. de cenſi. ideo ad relevandū p̄ſcientias timoratas fuit ordinatum in p̄cilio Cōſtañ. et poſtea in Baſilien. q̄ non incurrat irregularitas hoc caſu. niſi poſt de nūciationē. et facit alle. clem. vnica. Quid aūt de celebrāte tpe ceſſionis a diuinis. dixi in. c. ſi canonici. s. e. li. de offi. ordi.

Jonias iba ptiſmo ⁊ p̄firmatiōe vtimur chriſmate. ⁊ ħ ſacramenta etiā adul tis tpe interdicti p̄ferūtur licite p̄t eē chriſma in die cene p̄ſici tpe inter dicti. Hoc. d.

Prima con- Baptiſmꝰ ⁊ cō firmatio in fronte p̄ñt nedū pueris ſz eē adultis p̄cedi interdicti tpe p̄ro batur ħ in tex. Jura aūt antiq̄ ħ allē. in. g. iij. p̄ceſſerūt ſolū baptiſmū par uulorū ħ exp̄miť Jdez de baptiſmo adultorū. Et rō p̄miſſionis p̄z ex tex. q̄ baptiſmꝰ ē ſūme nc̄itatis ſacramē tū. c. maiores. de bap. Et p̄firmatio nē q̄ p̄tēneret. non eſſz verꝰ xp̄ianus vt in can. j. ⁊. c. vt ieiuni. de p̄ſecra. di. iij. igitur ⁊c. Et ex hoc habemꝰ hic duo ſcramēta tpe interdicti permiſſa Tertiū ſacr̄m ſcz p̄ñie etiā viuētium enumerat ħ. g. Quartuz q̄ p̄mittiť eſt ſacramētū euchariſtie in q̄ntū di cit viaticū q̄ſi ducēs ad p̄riam. c. q̄ i te. s. ō pe. ⁊ remiſ. Quintuz q̄ p̄mit tit ē matrimoniuz. q̄ omni tpe p̄t p̄trahi. et etiaz p̄ gentiles et excōica tos. c. q̄nto. de diuor. ⁊. c. ſignificaſti. de eo qui dux. in. ma. quaz pol. ſz de ſolennitate. an tunc fieri poſſit. Dic q̄ ſic. quia non reperitur p̄hibita niſi certis tēpibus. de quibus in. c. capellanus. de feri. Benedictio ta men nubentium bene eſt p̄hibita quia illa eſt ordinis clericalis. c. j. et ij. ō ſecun. nup. De ordine ſacro dicit Jnno. in. c. nō eſt vobis. de ſponſali. q̄ tempore interdicti poteſt conferri clericis. non autem laicis. de quo

ibi Panor.latiº Itē pfectio chrismatis pmittitur.vt h.de quo in pclusione sequēti.Prohibētur aūt tpe interdicti.primo extrema vnctio.scōo ecclīastica sepultura.de quo in.c.q ī te.allt.tertio celebratio diuinoꝝ.de quo in.c.fi.j.eo.ti.

Secunda con. et fiñ. Permittitur chrisma confici in cena dñi etiā tpe interdicti.Probatur h in textu.Et huiº rō vrgens ponitur h ī tex.Maz pmisso vsu rei tpe phibito etiaz intelligitur pmissa illiº rei creatio.Maz veteri chrismate phibetur sacerdos baptisans vti sub pena depositiōis.vt h in.g.fi.Et quia in baptismo et pfirmatione vtimur chrismate.bñ pcludit rō huiº tex.Dicunt tñ doctō.q tpe interdicti in die cene dñi non dz pfici chrisma solenniter alta voce.pulsatis campanis.z facit .c.pmittimº.s.e.vbi hoc etiā tz Hostiensis.Et q chrismatio fit in fronte et p solū epm.vi.in.c.quinto.ō pſue.s. et q̄re pcedit.vi.ī.c.vnico.ō sac.vnc.

S cui eccleſie in. gressus ē interdictº irregularis efficitur.si durāte suspēsione in eccīa celebrat vt priº.etsi ptingat eū mori.nō dz in eccīa sepeliri.Sane sicut excōicatio nō suspendit p appellationē sequētē.ita nec appellatio suspēdit ab officio vel ingressu eccīe latā suspensionem.Hoc dicit

Pria ↄ Ab ingressu eccīe suspensº in ea celebrās diuina efficit irregularis.Probatur h in pn.qō verū si celebrat in suo officio diuina.vt pus.De q̄ dic vt dixi.s.e.ti.z.li.c.j.Et sic habemus effectū suspensiōis ab ingressu eccīe. An aūt talis pt ptransire eccīam.vi. p Jo.cal.in tractatu de eccle.inēdic. in fiñ.scōi inēbri.et placet sibi q̄ iste ex pria significatione vocabuli ex nulla cā pt ingredi eccīaz.et ideo nec possit in ea sepeliri. vt hic in secūdo dicto.Tñ quia h tex.in primo dicto.z tex.in ca.pñti.v.q.ij.videtur tale interdictū restringere ad celebrationē z auditionem diuinoꝝ.Ideo placz sibi q tpe quo in eccīa non celebrañ diuina pt talis in eccīa orare.et faciūt nō.j.q.j. qui studet.in fiñ. Si tñ solū audit diuina.nō incurrit irregularitatē.vt h pz.et facit.c.is q̄ supra.eo.ti.

Secunda con. Eccle siā intrare phibitº si morit impenitēs non pt sepeliri in ea mortuº.Probatur hic in scōa parte tex.Ex quo patet q sola penitentia sufficit ad hoc q sepeliri possit in eccīa sine alia interdicti relaxatiōe.Tutius tñ est sm Joh.an.q fiat relaxatio .que etiaz ī morte fieri potest a simplici sacerdote.vt in.c.finali.supra.de sepul .Secūdo patz.ex isto q prohibitus intrare locum ad certum tempus.prohibitus videtur. siue viuus sit siue mortuus sit.et sic vidit Domiñ. alligari hunc textum contra quendam qui relegatus fuit a ciuitate ad certum tempus.et interim obijt duz cō sanguinei corpus eius vellent sepeliri in ciuitate allegabatur .q id non possent.p istum textum

Jltima con. Suspensi onem ab ingressu eccē vel officio nō suspēdit sequēs appellatio.Probat h ī.ff. fi.z idē ī suspēsiōe alia ab actu mere

spūali. Secus aūt in suspensiõe a beneficio. vt ħ in. g. li. et tz etiã Archi. Et idem dic in alijs sñijs censure. vt per appellationem sequentẽ non suspendantur. ꝓbatur hoc de excõicatione in. c. pastoralis. in fiñ. supra. de appel. De interdicto in. c. ad hec qm̃. supra de appel. ⁊ hoc si simpliciter feratur. secus si in dict. aut sub ꝯditiõe. ita loquitur. c. ꝓterea. ij. supra de appella. quod nota.

Religioso ma- nꝰ violentas in clericū secularem injcienti. pt per epm̃ absolutio ab excõicatione cõcedi. eo casu quo clerico seculari ꝓcederetur id facienti. Et q̃is ingressus religionem añ professionem non fit religiosus cum effectu vere. injciens tñ manꝰ violentas in eum incurrit excõicationem latam a canone. Hoc. d.

Prima con- Si religiosus verberat secularẽ clericū absolui pt per epm̃ eo casu quo absolueret secularem clericum. Probatur in prima parte huius textus. Et rõ dubitandi sumitur ex glosa. iij. Ex qua ẽ patet ratio decisionis huius textus Quando autem episcopus absolue potest ab excõicatione cano. si quis suadente. xvij. q. iiij. vide. hic in. gl. ij. que dat circa hoc sex exẽpla. Et dic quando injciens est pauper cui non conuenit mendicare. quia talis non vadit ad curiam. Que autem paupertas excusat quem ab illo itinere. Dicit Johañ. anꝺ. in. c. ea noscitur. supra eodem titulo. quia si est mendicans. non excusatur. quia ita bene potest in via mẽdicare sicut alibi. nisi haberet vxorem et filios quibus non possz forte in via existens ita bene prouidere. Sed si essz alias non mendicus. ħ pauper laboribus suis se nutriẽs. excusatur. de quo ibidem ꝑ Jo. anꝺ. An autem episcopꝰ in casibus huius tex. pt absolue religiosū qui ante assumptionem religionis iniecit manus violentas in clericum. Doctores dicunt q̃ sic. si nũc est professus et vere religiosus. et de hoc non fuit dubium ꝓpter ea q̃ hic habentur in glõ. iij. Excõmunicatum tamen ꝓpter iniectionem manuū in clericum adhuc nouicium si prꝰ excõicationẽ incurrerat. abbas non potest absoluere. sed epus in casibus glõ. ij. hic. aut papa extra illos fm Jo. an. in. c. cũ illozuz. supra. eo. post Jnno. et abba. ħ. alias quilibet excõicatꝰ vt euitaret iter ad curiam recipet nouiciatū alicuiꝰ monasterij facit tex. ħ in. ij. rñso. nouitiũ. tñ qui in probatione constitutꝰ excõicationem incurrit absoluit abbas fuꝰ. de quo in alle. c. cum illozum. Et nota etiam hũc tex. procedere ⁊ ꝯclusionẽ in religioso monasterij exempti seu exempto. fm doct. quia eadẽ est rõ illis scz ne vagenť. facit. c. ij. s. e. li. nec cle. vel mona. c. fi. s. de regu. cũ ꝯcor. et fi. Verbe

Secũda cõ- rans nouitiũ religionis ꝓtrahit excõmunicationem canonis. Probať hic in secũda parte textus. Et ratio dubitãdi et decidendi potest sumi hic ex glõ. verbi non potest. licet eñ talis nõ fit religiosꝰ cũ effectu ĩcõmutabilit religiosus tñ est ħ ꝓmutabilit quia exire potest. c. sup eo. et. c. statuimus supra eodem. de regulari. sicut etiaz tacite ꝓfessꝰ pt ifra triduũ penitẽ ⁊

erire vt in.c.non solū.s.e.li.de regu. et ꝓbat h tex.q ingrediens ꝓfessionem ꝑsonaꝝ cuiuslꝫ generis gaudet ꝑuilegijs ꝓcessis hominib⁹ illi⁹ ꝓfessionis.et sic volēs effici de aliq̄ arte cū est incoꝛpoꝛat⁹.et facit exercitiuꝫ illius artis de voluntate regentiuꝫ illā artē.gaudet ꝑuilegijs illi⁹ artis.

e

Os qui ab ex

cōicatione iuris aut hōinis ꝓpter ꝑiculum moꝛtis aut aliud impedimentū non possunt a quo ꝺ iure absoluendi essent.habere recursū. ⁊ ab alio absoluuntur.vult papa ne illudatur censure in eandeꝫ excōmunicationeꝫ reincidere ipo iure.si impedimento aut periculo cessante ad illum a quo absoluendi sunt de iure non accesserint q̄cito possunt ꝓmode et humiliter pareant mandatis eccīe.Idez statuit de absolutis a papa aut legatis ipsius.quibus ab eis iniunctum fuit vt ordinariozum vel aliozum iudicum conspectui se ꝓsētent ⁊ passis iniuriam seu alias ad quoꝝ excōicati sunt instantiaꝫ satisfaciant.si cum primuꝫ potuerunt cōmode id non curauerunt facere Hoc.d.

Prima con

Propē impedimentum legitimum aut spēale periculum moꝛtis potest excōmunicat⁹ absolui ab eo qui de iure ipm absoluere non habꝫ a sententia excōicationis.Probatur hic in principio textus.Pro quo aduerte q de iure absoluere debꝫ ab excōmunicatione canonis episcopus.nisi ille casus alteri absolutionem reseruet.c.nuper.su ꝓa eodem tit.Exemplum patꝫ hic in.gl.ij.que enumeꝛat.xxxij.casus excommunicationis late per ꝓstitutiones in hoc libꝛo insertas.q̄b⁹ adde aliū casum q̄ habetur in.c.j.s.e.li.de vsuris.quem h glō.omisit.et adhuc vnus habetur in.c.exigit.j.ti.primo qō tū.c.ita decisum venit sub bulla Et pauci ex casibus hic enumeratis sunt papales.id est reseruati pape.ꝫ solum q̄tus.xxiij.xxvij.⁊.xxx.post perseuerantiam duoꝝ mensium. De casibus autem per constitutiones clementinarum introductas.vi. glō.in cle.j.eodem titulo.ex quibus xvi.sūt papales.id est pape reseruati.quos ibi glosa singulariter expꝛes. sit.Et de his casibus vide etiā Hostien.in summa.eodem titulo.§.ceteꝝ in prin.vbi collegit triginta casus iuris veteris.Ab excōmunicatiōe aūt hominis absoluit qui eam ꝓtulit. et in eius defectum vel negligentiaꝫ superioꝛ si est ordinarius qui excōmunicauit.vel si sit delegatus ipe delegans absoluit in casu negligentie seu defectus.vt in.c.ad reꝓmendā et.c.pastoꝛalis.supꝛa.de offi.ordiñ. ⁊.c.pudētiam.§.sexta.supꝛa de offi. delega.In moꝛtis autem articulo quilibꝫ absoluit.vt hic pꝛobatur.et in.c.finali.supꝛa.de sepultur.et in.c. q de his.et.c.q̄uis.supꝛa eodem.et notatur in.c.de cetero.supꝛa eodem de quo per glosam in.c. pastoꝛalis. supꝛa de officio ordinarij. Et idem dic in impedimento legitimo.vt ꝓpter illud etiam alius possit absoluere.q̄ ille ad quem de iure spectat absolutio.vt hic. quod intelligit Johannes andree. de impedimento perpetuo.de quo in.c.quamuis.

s.e.ti.et illud vex q̄ ad veraz absolutionē ꝓpetuaz .ꝫ.qō h dr intelligit de tpali.alias non tenētur ire iteruz ad eū a quo de iure est absoluend⁹. quod h reḡitur.vt patebit.

Secūda con. A non suo iudice in casu nōitatis aut piculo īminēte absolut⁹ ab excōicatiōe reincidit in eandē sñiam.si non pñtat se ei qui de iure eū debz absoluere ,q̄ cito pt ꝓmode.Probatur hic in ꝑma parte tex. Nam talis absolutio limitatur ad tempus piculi. ideo illo cessante non subsistit.vt hic patet. Unde dicunt doct.q ille debz se pñtare in ꝓpria ꝑsona ei qui de iure hz absolue c.q de his.supra.e.ti. cui⁹ occasione tractat hic Arch. an p ꝓcuratorem pt peti absolutio ab excōicatione.ō quo p Jo.an.in .c.cum desideres.s. eo .ti.ꝑmo rñso.Et cōiter tenetur q sic licz sec⁹ sit in absolutione q̄ petit in foro pñiali.de quo plenius ibidē debent isti cessante impedimento q̄ cito pñt se pñtare. ſm Jo .mona.iō quia p iuramentū in absolutiōe ꝑsti tum tenētur ad factū iniūctuz in absolutione.ideo illud q̄ cito pñt debent implere.l.ꝓtinu⁹.ſ.cū ita. ff.l.interdū.ff.de verbo.ob. Etsi iusta cā cessante nō pñtant se illi a q̄ sunt absoluendi dicuntur ꝓtemnere se pñtare.vt nōtur.ij.q.vij.metropolitanuz Ñ aūt intelligitur se posse ꝓmode pñtare.vid.g.añpenul.in cle.ſ.de pe. q̄ iungenda est huic textui.

Ultima con. Si absoluto a papa aut legato iniūctuz est vt ab ordinario vel alio iudice pñiam recipiat et eius arbitrio satisfaciat illud q̄ cito ꝓmode poterit facere nō curat in eandem excōicationem ipo iure cadit. Probatur hic in fine textus. Et intellige de eadem sentētia non in numero.ꝫ in genere. ſm Jo. mona.qui etiā dicit hanc ꝓclusionē ꝓcedere in excōicatione a iure lata tm̄.quia papa vel legatus nō absolvit ab excōicatione hominis de sillo curie.sed remittit ad excōicatorez qō tamen fallit vbi delegatus non potest absoluere.puta quia mortu⁹. aut post annuz a tempore sententie late.c.querenti.de offi.deleg.et.c.pastoralis.ſ.preterea.de offi.ordi. Itez loquitur hic text .et ꝓclusio de absoluto a papa aut legato Secus ergo est in absoluto ab alio inferiore.arhuius tex.a ꝓtrario. ſm Jo.an.et facit.c.ad audientiam.de deci. Quid ergo de absoluto a sententia iudicis. ſm formam ecclesie prestito iuramento de stando iuri aut parendo mandatis ecclesie si non pareat. aut non stet iuri.an reincidit sententiaz eandem ipo iure. Johannes mona chi tenet q non.sed iterum per sentētiam debet excommunicari. vt fic stetur antique regule .de qua in.c. significauit.de officio ordinar.c.inquisitioni.supra .de appellationib⁹. et.c.sacro.supra.eodez titulo.nisi in casu in quo apparet h viciata.l.ꝑcipimus. C.de appellatiōn.et sequuntur illud domini de rota .decisiōn. ix.que incipit. Item nota .q vbi excommunicatus.vbi etiam tenent q auditor vel delegatus istum posset reintrudere post annum .quia exquo sub conditione ista absoluit si satisfaceret ſm formam ecclesie non videtur functus officio suo. q̄diu

ꝓditio non est impleta.ar.l.licz ī ꝑn. ff.de iure do.ꝛm eos. Jo.an.tñ ħ tenuit ꝓtrarium.quia voluit hūc tex. etiā intelligi de sñia hominis ꝑ verbum quibus uis.capiendo illud vniuersaliter.ꝑut sonat.Sz cū alia opinione Joh. mō.tñsit hic etiā Bom.

Jm quis cuius nomine alter clericū verberauit illud factū ratificauit.excōicationem incurrit.cū ratihabitio retrotrahatur et mādato ꝓparatur. Si aūt eius nomine nō est ꝑcussio facta tunc q̄uis eam ratūhabendo peccet tñ excōicationem ꝓterea non incurrit. Hoc dicit

Pria ꝛ. Si is cui⁹ nomine clericus est ꝑcuss⁹ ratificet percussionē est excōicatus. Probatur ħ in ꝑma ꝑte text .Et rō patz in tex.quia ratihabitio retrotrahitur et mandato ꝓparatur etiā in maleficijs.vt ħ patz.dum tñ noīe ratificantis maleficiū seu act⁹ qui ratificatur sit gestus .quia alias ratihabitio non haberet locū vt hic ꝓbatur.et in regula ratū quis ff.eo.li.de regu.iur. Jn habente autē generale mandatū a me si maleficiuz ꝓmittit nomine meo.sufficit scientia et non ꝓtradictio.nec req̄ritur ratihabitio quia ex q̄ scio resistere debeo .alias teneor.vt in.c.cum in positionibus ij.rñso.supra.eo.li.de iureiurañ.c.j.in fine.vt lite non ꝓtest.et.c.cum olim. de offi.delega.Aduerte tamen q̄ in casu huius tex.iste ratificans tunc ꝑmo ligatur sententia excōicationis cum ratificat.ꝛm.g.hic in verbo incurrit.Tñ ratihabitio trahitur hic retro ad actum ꝑmo habituz non tamen ad tempus illius actus.ꝛm doctores.Et ratio est .quia excōicatio est pena delicti.nec ligat innocētem.c.j.de testi.co.et sic anteq̄ ratificet non ligatur.

Secunda con. ⁊ finalis Approbans malum per alium perpetratum peccat.etiamsi eius nomine non sit actum. Probatur hic in scōa parte textus. Non tamē incurrit excōmunicationem si approbat ꝑcussionem clerici per alium hoc modo.non suo nomine factam. Cuius ratio ponitur hic in textu. Etsi dicitur textus iste probat etiam nō meo nomine gestum posse habere ratum quia dicit q̄ iste peccat ratumhabēdo ꝛc. Dic q̄ ibi ratum debet exponi.id est gratum.

Jma mater ecclesia sepius aliqua salubriter edita vtilitate subditorū suadente reuocat et ī meli⁹ reformat. Quia igitur olim statutum fuit vt in terris et locis interdictis nulla celebrari diuina deberent aut ministrari sacramenta.certis casibus et sacramētis exceptis.et ex hoc statuto excreuit indeuotio populi .pullulabant hereses.et plura alia insurrexerunt animarum pericula Jdeo papa per constitutionem presentem concedit q̄ tempore interdicti.tam infirmi q̄ sani admittuntur ad penitentie sacramentum.quod propter pronitatez ad peccata hominibus maxime est necessarium.nisi sint excōmunicati.qui preter q̄ ī mortis articulo nō sunt admittēdi.vel nisi sint tales q̄ culpa vel dolo lata ē sñia interdicti q̄b⁹ nō ꝓceditur ꝑñia .nisi ꝑmo satis

fecerint de offensa si pñt.vel saltē de satisfaciendo pñtent cautionē idoneam.vel si nō pñt satisfacere aut idonee cauere iurent. q̄ cum poterunt satisfaciant.et q̄ ad satisfactiōem faciendam p̄ eos q̄ eā facere pñt laborent.Ex nec ꝓpter istud relaxet etiā q̄ ad eos vbi loc⁹ vel vniuersitas est interdicta interdicti sñia.Iz solūmō inūgatur eis pñia.Hoc.d.vsq̄ ad .S.adijcimus

Prima con.Statuta q̄ntū cunq̄ rōnabilia pñt mutari ex rōne alia.Probatur hic in pn.et in.c.nō debz.supra.de pban.et affi.et in ꝓhemio.supra.e.li.et hic in.g.ij.

Secūda con.Regulariē nulla sacramenta eccīastica tpe interdicti ministrare sunt permissa.Probatur hic in tex.et fallit in sacramētis de quibus hic in.g.iij.et dixi latius in.c.q̄n in baptismo.supra.e.tit.Et p̄ hoc patz q̄ dicens aliq̄d sacramētum tpe interdicti pmissū.debz hoc ostendere.quia regulaz habz ꝓtra se p̄ hoc notatur.j.de re.iur.sup rubri.

Ultima con.Quamuis olī pñia tpe generalis interdicti ꝓcedebatur solū morienti.hodie tñ regulariter omnes tā sani q̄ infirmi pñt hoc tpe ad pñiam recipi.Probatur hic in vers.ꝓcedim⁹.iuncta.gl.verbi simplicit̄.et rō hui⁹ concessionis p̄z ex tex.Et dicit̄ regulariter ꝓpter excōicatos qui non recipiūtur ad penitentiā seu ꝓfessionē nisi fuerint absoluti p̄ eos q̄ id possunt.de quo in c.eos q̄.supra.e.vel nisi sint i mortis articulo ꝓstituti.quo casu admittūtur.dum tñ sint absoluti saltez a sim plici sacerdote q̄ id in hoc articulo facere potest.vt in.c.fl.de sepul.Itē et dicitur regulariter ꝓpter eos qui causam dederunt interdicto.qb⁹ ec̄ denegatur sacramentū pñie nisi satisfecerint.aut caueāt vt pñt.ne fructū habeant ex delicto.fm Jo.mō.Itē et ꝓpter eos qui dederūt ꝓsilium.auxilium.vel fauorē.ad ꝓpetrādū delictum.cuius occasione latū est interdictum.qui etiā eodē modo tenent satisfacere.Ex quo videtur q̄ is de cuius cōsilio rapina fit in solidum tenetur ō reb⁹ raptis.de quo pulcre p̄ Jmo.in.c.sicut dignū.s.ō homi.

Adijcim⁹ quod tpe interdicti generalis possint in ecclesijs dici missa et diuina officia vt prius submissa voce ianuis clausis excōicatis et interdictis exclusis et non pulsatis campanis et illis non interessentes distributiones q̄tidianas amittant in eccījs in quibus tales diuinis interessentib⁹ dari solēt In q̄ttuor autem anni festiuitatib⁹ videlicz natalis domini.pasche.pentecostes.et assūptionis beate marie virginis.etiā interdicti generalis tē pore pulsentur campane. aperiātur ianue.et celebrentur diuina solēnit̄ et alta voce.Excōicatis exclusis sed interdictis admissis.duz tñ culpabiles altari non appropinquent.Alia que circa obseruantiam interdicto rum ab alijs romanis pontificibus sunt statuta confirmat.Et omnia p̄ uilegia q̄buscūq̄ concessa q̄ sūt huic constitutioni ꝓtraria cassat.Hoc.d.

Prima con.In locis generaliter interdictis pmittuntur diuina officia vt prius saluis quattuor que

erpmit hic tex. Probatur h in textu Et est istud ius nouū .oliz em semel tm in hebdomada pmittebatur celebrare pbyteris parochialib⁹ p cōficiendo corp⁹ dñi p infirmis.c.permittim⁹.supra.e.hodie vt prius licz celebrare.dūmō seruantur q̄ttuor h exp̄ssa scz q non pulsentur campane misse dicātur submissa voce .claudātur ianue.et excōicati z interdicti excludantur z p transgressionē cuiuslibet violaretur interdictū .fm Joh. an. Et dicitur ī pclusione in locis generaliter interdictis ꝛc.quia in eccīa spēaliter interdicta non pñt celebrari diuina fm formā hui⁹ tex .quia h tex.locū hz.qñ terra seu loc⁹ est interdictus.et tale dicitur interdictuz generale.c.cū in partib⁹.ō. de ver.sig. et dixi in.c.pñti.supra.e.et hoc tenet Jo.cal.in tractatu de interdic.eccle. in scdo mēbro.in vers .p p̄dicta soluitur qō .Et eadem rōne non habet locū hic tex.si papa pciperet exire clerum reseruatis pbyteris parochialibus p sacramentis ministrandis que pmittūtur tpe interdicti .vt qñq; pringit.Sz in tali casu loc⁹ erit ei.qđ habetur in alt.c.pmittim⁹ fm Jo.an.hic et ibi.Et quia tpe interdicti in loco interdicto verbum dei p predicari.c.rñso.supra.e.p illa causa pñt campane pulsari fm morem tm psuetum et non cū maiori solēnitate sed non debēt pulsari hoc tpe qñ diuina celebrantur.vt h pz.Et rō est. quia campane pulsantur vt pp̄s vocetur.c.j.de offi.cust.c.Jobes.de homici.Sz quia pp̄us non admittitur ad diuina.ideo nec dz vocari . quia aūt sermo pmittitur.ergo et pulsus ad sermonē tanq̄ signū z p̄ambulū actus pmissi.facit.c.p̄terea .c.suspitionis.et.c.prudentiam.de offi.deleg. Et eodem mō pmittitur pulsatio q̄ fit p salutatiōe Marie fm morē cōsuetum.aut pro ostensione reliq̄arū. quia non est officium ordinis.Sed pro missis z diuinis submissa voce fm formam hui⁹ tex.dicēdis nō possunt pulsari campane q̄ntūcūq; parue.vt per eas vocentur q̄ sunt extra eccīam.alias incurreretur irregularitas.p hunc tex.et ne fraus fiat huic constitutioni fm Jo.cal.in tractatu alle.in sexto mēbro.Alio ergo signo puta pcussione tabule debent puocari.et sic signum pmittitur.per qđ satis possz dici q p sonuz campanelle possz signum fieri.qđ fere vndiq; habz psuetudo

Secūda ꝛclu. Etiam tpe generalis interdicti in q̄ttuor festiuitatib⁹ anni pñt diuina publice celebrari. Probatur h in.ff.in festiuitatibus. Debent hoc casu excōicati excludi.vt in textu dicitur. et hz hic.ff.fm Jo.an.magnā equitatē q̄uis tēdit ad norā clericorū quia in locis interdictis et rebellibus sunt cōiter multi excōicati qui de facto p clericos nō pñt repelli Itē et in his festiuitatibus q̄ttuor culpabiles circa sñiaz interdicti non debent appropinq̄re altari.et sic pter opprobrium culpe remotius remanebūt.ar.c.in capite l.dis.An aūt laicis in his festiuitatibus debz pcedi sacramētū eucharistie.videtur q sic.saltē in trib⁹ pmis festiuitatib⁹ h exp̄ssis.p ca.qui ro dicunt.de pse.dis.ij.c.etsi non frequēti us.c.seculares.et.c.omis homo .Sz Archi.hic tenz ptrariuz.et illud dicit Jo.an.tenēdū tanq̄ indubitatuz.q h tex.sicut et .ff.adijcim⁹.non loq̄tur

nec aliquid tractat de sacramentis aut participatione sacramētorū.sed solū de diuinis officijs.Ūñ nec mor tui in his festiuitatib⁹ pñt sepeliri in cimiterio fm Jo.an.qō etiā tenz .g. in cle.eos.de sepul.sup verbo a iure. Qñ aūt incipiet dies in his q̄ttuor festiuitatibus q̄ ad diuinor celebra tionem.vi3.hic in.g. verbi assūptio nis.quā etiā seq̄tur Jo.cal .per.c.ij. supza. de feri.

Ultima con. Omnia puile gia huic pstitutioni ptraria quibus cūq; concessa.sunt hodie p hanc de/ cretalem reuocata.Probatur h ī fi. tex.et.g.fi.dat exempla.et intelligit tex.de puilegijs ante hanc pstitutio nem pcessis.sec⁹ de his que post eaz pcederentur .qō etiam seq̄tur Arch. et facit tex.hic.q; in reuocatione pri uilegiorū debeat exprimi causa q̄re fi at reuocatio put hic fecit papa

De verborz significatióib⁹

Enies 7cete ra. Per verba ptenta in p uilegio .recipim⁹ vos in spēales 7 ꝑzios romane ecc̄ie filios non confertur exemptio.sed priuile/ gianē sic recepti.vt excōicari.suspen di.vel interdici nō possint .nisi a pa pa vel ip̄i⁹ de latere legato. Dicitur etiā locus deser⁹ in puilegijs lucij. de quib⁹ in tex.qui nūq; fuit inhabi tat⁹ aut cult⁹.vel vltra memoriā ho minū sub saracenorz potestate fuit detent⁹. In quib⁹ ecc̄ie a fratribus constructe sūt libē a diocesana lege. nec pñt interdici aut excōicari .fm tenorem dicti puilegij.duz tñ p fres de licentia pape in eis sunt constru/ cte.et per suos clericos idoneos gu/ bernent ip̄arū populū.quos pñtent epis a q̄b⁹ exāinēt 7 istituēt ad curā animarū.Ceteruz dicti fratres deci mas laborz et noualiz ꝑzijs ma nib⁹ cultorū et de bonis alijs sibi a deo collatis cum integritate soluāt clericis sui ordinis.a quibus tertia vel quarta non debetur epis. In ali is eorū possessionib⁹ reseruatur ius ecc̄ijs parochialib⁹ 7 epis.nec p hāc declarationem papa vult derogari alijs partium iurib⁹. Hoc dicit

Et pro casus positione.vi3.gl.j.i verbo psoluant.et q̄ ad primā duo dicta h decre.facit ad titulum.q̄ ad alia non fm Jo.an.

Prima con. Exem/ ptio nō pfertur p receptionē in spēales 7 ꝑ/ zios filios romane ecc̄ie.nō pñt tā tales sic recepti a quocūq; interdici aut suspendi vel excōicari. nisi a pa/ pa aut legato de latere. Probatur h in pn.7 in.c.si papa.vers.non sic.s.e. li.de priuile. Aliqlis ergo exemptio pfertur p dictā receptionē.et de effe ctu hui⁹ receptionis7 talis puilegij. vide.in.c.ne aliq.s.e.li.de priui. Re cepti aūt in spēales 7 ꝑzios subie/ ctos sūt exempti.vt in. c.si papa. de priuile.e.li.vers.similit.et cur taz va rie.vide ibi p.g.super verbo non exi stunt. Patet ex isto etiam q; legatus de latere potest cognoscere de cau/ sa exemptorz.qō abbas dicit alibi non ꝑbari ita clare Nam vt h patz talis legatus ligat exemptos in hoc in quo erant exempti.et sic videt ha bere iurisdictionē in eos .de quo in c.j.s.de offi.delega. An aūt tēplarij

et hospitalarij sint exempti .dicit ħ Jo.an.q si ħ tex.intelligatur, de eis ꝓbat q non sunt exempti.ſz solū pri uilegiati.Si aūt intelligam⁹ hūc te/ xtū non loq de eis.ſz vt dixit Jnno. et abbas.q loquitur de q̄dā ordine qui dicitur sancti Jacobi.et est ī his pania in q̄ sunt laici vxorati.qui cer tis dieb⁹ in septimanis abstinent a thoro vxoris.et habēt etiā clericos in ordine suo.et tunc non soluitur ħ ħ qō de templarijs ⁊ hospitalarijs. an sint exempti.et de hoc Jo .an.re mittit ad nō.p se in.c.recepim⁹.s.ō ꝓuile.sup.g.j.que.g. ibi videtur tenē de istis.et etiā cistercien.q sint exem pti. Hosti.ibi ꝓtra.alle.de cisterciē. tex.in.c.j.de supplen.neg.pla.⁊ de sy/ mo.ne diu.et de hospitalarijs ⁊ tem plarijs alle.hūc tex. Jo.an.ibidez ꝓ ꝓcor.dicit q.g.ibidē respicit factuz. dictū aūt Hostien.respicit ius.et ita etiā transit ibi Joh.de ligna.q̄si ve lint q de iure scripto non ꝓstet eos exemptos eē.q̄uis de facto sint exē pti forte ꝓ ꝓuilegia q̄ tenentur ostēdere.quia non sūt clausa in corpore iuris. quod nota.

Secūda cō. Quāuis q/libz locus dicitur desertus q̄ non seritur aut in quo deseritur habitatio .Jn casu tñ huj⁹ tex.id intelligim⁹ cū certi tpis spacio. Probatur hic in.ſ.illū. Ex q̄ patz q ex ꝓpria significatione voca buli desertū non requirit excessū me morie.vt pz etiā in appellatiōe q̄ di/ citur deserta post lapsum anni.l.qm̄ C.de appella.et cle.sicut. de appel.et eccīa p non residentiaz dicitur deser ta.c.ij.de cle.non resi.tñ in casu huj⁹ tex.ad hoc vt locus desert⁹ dicatur. requiritur q non fuerit inhabitat⁹ aut cultus a tempore cuj⁹ est memo ria hominū. vel q vltra memoriam hominū fuerit sub saracenorū ptāte id est q non sit memoria hominū q p xp̄ianos fuerit habitat⁹.vt hic ꝓ batur.in g.verbi penit⁹

Tertia con. Laici reli/gioſi ō om nibus bonis.habent solue decimas clericis.etiā de ꝓprijs suis laborib⁹. Probatur hic in.ſ.ceterū .Et debēt soluere hmōi decimas ō iure cōi ec clesie parochiali.vt in.c.cū ꝓtingat. de deci.et in.ſ.in alijs.j.e.c. Aut cleri cis sui ordinis ex ꝓuilegio.vt hic iū/cta.g.verbi ꝓsoluant.qō verum ī de/cimis novaliuz.⁊ illorum que añ cō cilium.de quo in .c.nuper .supra.de deci.möchi.adquisiuerunt. De alijs aūt q̄ suis manibus non colunt aut que ab alijs habent aut post ꝓciliuz debent ecclie parochiali soluere deci mas.ita etiam loquit.ſ.in alijs.j.e.c.

Ultima con. Quam/uis de iure cōi debeatur epō q̄rta decima/rum.pñt tñ ab eius solutōe aliqui se defendere ꝓ ꝓuilegium. Prima ps probatur hic.et in.c.de quarta.s.de rescꝑ.c.conquerente. de offi.ordi.c. qm̄.et.c.duduum.de deci. Et videtur hic q illam quartam etiam epūs exi gere potest de iure cōi a religiosis. alias q non exigeretur in casu huj⁹ textus ab his fratribus.non essz ꝓ uilegium ſm Hosti.

Onstitutioné c.si forte.supra.e.li.de electi. Eque vult opponentem electo aut ꝓ/mouendo inter alia euidētē defectū scientie aut persone astringi.ad illi⁹ ꝓbationem ante discussionez alioꝝ

obiectoꝝ.etsi ipm nō ꝓbauerit eē puniendū.ac si defecisset in probatione omniū obiectorū.et excludi a prosecutiõe aliorū) vult papa habere locum et seruari in eo qui opponit electo.aut ꝓmouendo manifestuz defectum sensus alicuiꝰ aut intellectꝰ.et sic vult papa capere ꝓ eodez q̄ ad illam constitutionez euidens et manifestum. Hoc dicit vsq; ad ℣ ceterum

Ex tex· elicitur talis ꝓclusio. Capitulū si forte. s. e.li.de elect.locū hz neduz in opponēte ꝓmouendo euidentez ꝓsone defectū.sed etiā in eo qui opponit manifestum Probatur hic in tex.Et sic ꝟ duo in ꝓposito sūt synonima.ꝺ quo ꝟ in.g.verbi manifestū.Ex quo etiā sumitur ratio dubitandi Et decidēdi ratio fuit.quia vt liquet ex vi nominis.nam manifestum idez est qꝺ apertū.clarū seu certū.arg.c.ꝫ.sup.de peni.ꝫ remiss.ꝫ.c.vestra.de cohabi.cle.ꝫ muli.et illud qꝺ aptum ꝫ clauꝫ est.dicitur euidens.vt in.c.euidētia. de accu.s.Unde licz manifestum alī quali ꝓbatione egeat.tñ dici potest euidens.quia paria sunt aliqua esse certa ꝫ leuiter posse fieri certa .l. q̄uis.C.ad.le.iu.de adul.c.ij.in fiñ.s. de depos.cum ꝓcor.

Ceterum cano

nici statutum facientes et illud iuramento firmantes. q̄ scilicet se in q̄ntum possūt ꝫ vsq; ad sñiam defendere debeant ꝓtra omnes canonicatū in ipa eccia impetrantes cōibus expensis.et cuz procuratorio sigillo capli sigillato censendi sunt conspiratores.ꝫ contra romanā eccīam ac eius obedientiaz ꝓiurantes.et vt tales sunt puniendi fm canonicas sanctiones.et tale statutuz est irrōnabile et illicitum.quia compellit mouē iniustam litem.subtrahit sedi apl'ice debitam obedientiam.ꝓhibz liti cedere.et agnoscere bonam fidem. igerit grauamen expensarum ꝫ inducit ad pcēm. Hoc dicit vsq; in finem

Prima con. Canonici ecclie possunt facere statuta dum tñ alias sint licita. Probatur hic in tex. ꝫ in c.cum omnes.et.c.cum.Ad. supra.de ꝓsti.cum similibus.de quo hic in.gl. verbi statutum.ad quā semp solz fieri remissio in ista materia ꝑm Bom. Et dicit.g.q̄ in his que tangunt generalez statum eccīe.capl'm sine epo nihil p̄t statuere. Et idē in his que tangunt epm et iura eius. De alijs autem minoribꝰ que tangunt negotia singularia canonicorū.potest capitulū solum facere statuta.fm.glō. Et loquitur.gl.si bene attēdatur de capitulo eccīe cathedralis Idem tñ dicēdum est in capitulo eccīe inferioris fm docto. Et ita nōt Archi.in ca.catholica.xi.di.quia sicut epꝰ est caput eccīe cathedralis .ita ꝫ omnium aliarū eccīarū sue dioceſ.c.requisisti.de testa. Hō ob.predictis.c. cum dilectꝰ.de cler.non resīden .vbi de residentia facienda in eccīa fuit ꝓ solum capitulum factum statutum. vt patz ex suprascriptione. Quia dicendum q̄ illud fuit factum auctoritate epi.vel non fuit qui ipsuz impugnaret. Et sic etiam ad similia iura respōdetur Ad .c.cōstitutꝰ.de rescp. vbi de certo numero canonicorum per decanum ꝫ capitulum fuit factū statutum.quod ꝓcernit etiam statuz eccīe. Dicendum est q̄ ibi non dicit q̄ statutuz illud valeat.sed ibi dicit

capitulū non cogendum ad receptionem impetrantis ꝓpter iuramentū sup certo numero in eccīa statuto factum. de quo impetrās nullam fecit mentionem. Vel dic q ibi statutū fuit ꝓfirmatū de sciētia pape Alia de ista materia vide. p doc. ī. c. cum omnes. allega.

Secūda ꝯclu. Si aūt canonici statutuz de non recipiendo aliquē in canonicū ad mandatū pape q̄diu pñt resistere faciunt. censentur conspiratores. et vt tales puniendi sunt. Probatur hic in eodem ℣ Etsi iuramento hmōi statutuz fuerit per eos firmatum. dicūtur ꝯiuratores. Et qui dicuntur conspiratores. ⁊ q̄ coniuratores. et qualiter puniūtur. vid. hic in glō. verbi canonicas. Et dicit hic Archi. q coniuratio ē pluriū in vnū iuratio. et fit cum iuramēto. Conspiratio autē fit facto aut dicto tm̄ sine iuramento. a con. ⁊ spirādo. quasi simul spirando aut flando dictū. Si tm̄ ad aliquod licitum fit colligatio. non est conspiratio. ℔ potius concordia ⁊ vnio. vt nō. xi. q. j. q̄ clericorum. sec⁹ cum fit sup re illicita aut ad malum. vt hic. et facit. c. cum J. et. A. ō sen. ⁊ re iudi. vbi mōchi fuerunt in causa ꝓtra abbatem de mādato aliorum. ⁊ videbatur conspiratio. sed non fuit reprobata. et de illa etiam p̄t intelligi. c. cū eccīa vulterana. de elect. Unde dicit Jo. an. in. c. exhibita. de iudi. si clerici iurāt ⁊ statuunt q̄ teneant se simul. ⁊ non permittant p̄latū dilapidare bona. aut aliquē alium dānificare monasteriū aut q excōicatuz non recipiant. aut q se non prodant contra malū prelatum aut potentem et infamatuz licita est conspiratio. ꝓ ca. sane. xvi. q. vij. Dicit tm̄ Jnno. de scisma. c. j. q sp ꝑsumitur ꝓma facie cōtra conspiratores. p alle. c. si qui clericorū. Idem Vinceñ. in. c. fi. de testi. et de materia vid. xi. q. j. coniurationē. cū. c. sequentibus Possūt aūt hi canonici ex scriptura cōuinci de hmōi conspiratione. de quo hic in. g. alle. et in regula semel mal⁹ j. in. q. Mercur. ⁊ ibi dicā

Vltima con. Nec valet tale statutum seo tanq̄ illicitū ⁊ nutriēs pcēm est reprobatum Probatur h ī ℣ statuim⁹ ⁊ multe rōnes quare illicitum sit hmōi statutuz. patz ex text. Nam tendit ad subtrahenduz debitam obedientiam pape. dū vult non esse obediendū pape saltem ante sententiā. Et ideo est iniquū tanq̄ contra libertatē ecclīasticā factū. de quo p Hostieñ. in. c. nouit. supra. de sen. excō. Jtē ingerit grauamen expensarū. et sic est contra legitimas sanctiones. l. non ignoret. C. de fruct. et liti expen. Jtē vetat cōcordiā litis. Jtez ꝓpellit mouere iniustā litē. Jtem ꝓhibet litis male execrationē. et sic est contra laudabile votum execrande litis. Jtem inducit pcēm. Et in his omnibus modis p̄t quis cognoscē an statutuz sit illicitū. qō est bñ notañ. ſm Bomi.

Xiſt qui ſemi

nat ⁊c. Jstud. c. declarat regulam fratrū minorū. ⁊ est Nicolai tertij. et quare ita decisse hic ponat. patz hic in. g. que etiaz dicit q sit ꝓhibitū glosari. ⁊ ideo non solet legi Jdeo fisto ratū dicit Joh. monach. Ter. tm̄ mādat legi litteraliter. vt patet in ℣ qui igitur j. e. Et dicit Joh.

an.q Joh.xxij.suspendit hāc ꝓhibi tionē.et eiꝰ penā vsq; ad aplīce sed. bñplacituz ꝑ ꝓstōnem que incipit.q nōnūq;

Riuilegiuz

ꝓcessū monasterio vt mo nachi in cellis ipius habi tantes non pñt excōicari aut suspen di.nisi a papa aut legato. nec celle pñt interdici ab alio .solū intelligīt de cellis separatis a cōi vita homi nū.et habitātibꝰ in eis solitariam z ꝓtemplatiuā vitā agentibus.non de eccījs ꝓzatibꝰ aut alijs monasterij capellis. Hoc. d.

Ex tex· elicitur talis ꝓclusio ·Priuilegiū datuz de cellis et habitantibꝰ in eis.intelligīt de locis secretis z solitarijs ad cōtē plationē deputatis z eas inhabitan tibꝰ.·Probatur h in textu.et facit.c. qm̄ ꝑ confessionē.s.d ꝓuile.et ī auē. de mona.§.cogitandum.colūj.·Et rō dubitādi potuit eē.quia videbaī q appellatiōe cellarū etiā ꝓzatꝰ mona sterij deberent ꝓpbendi .p.c.ꝑterea. ij.de transact.vbi habeī q plures sē frēs vnius celle.et in.c.q̄ sit nēariū. xviij.q.ij.iuncta.gl.vbi appellatione cellaruz eccie vel capelle monasterij ꝓzebenduntur.et alibi dicīt q oēs celle monachoꝝ debēt eē infra clau suram monasterij.nec aliqs sine cau sa.puta ꝓter infirmitatē extra doz mitoriū cellā habere ꝓmittaī .xx.q. iij.c.vlt.sed fm Bomi.in his iuribꝰ cella capīt fm latā significationez.h capitur fm ꝓziā.et sentit h.g.verbi solitaria.Ulñ sentit q exq̄ ꝓuilegia ꝑ iudicātia ordinarie iurisdictiōi.intel guntur strictissime.ostenso q aliqd minimū ꝓferunt vlteriꝰ non extēdū tur.c.pastoralis.s.de ꝓuil.Intelligē do igitur ꝓuilegiū de q̄ in tex .de cel lis.fm modū hic declaratum.aliqd confert in cellis sic interꝑtatis.ergo vltra non extendīt.secꝰ aūt essz si fie ret mentio de cellis in materia nō ꝑ iudicante ordinarijs.vt volūt iura ꝓs alī.Et ꝑ ista dicit Jo.an.hic q istud ꝓuilegiū in ordine cartusiēsiuz non hz locū q̄ ad cellas fratrū.que sūt ī claustris ipoꝝ.quia habitātes in illis habent cōionē claustri.eccie et capīt.et certis diebꝰ refectorij. vt nōt Jo.an.in.c.sane.de regula .in fi. magne.g.et ibidē dicit.q q̄dā mona steria q̄ hñt vitā socialez.habēt aliq̄ loca extra monasteria .vt in monte. ad q̄ monachi deuoti ꝓtēplationi se dare volentes solent transferri. d q̄ bus cellis ꝓuilegiuz de q̄ in tex.intel ligitur.et hoc voluit hic.g.verbi so litaria.q̄.g.eē dicit.q cella dicīt a ce lando.i.occultādo.quia cella mona chū quē celat ꝑ contēplationez deo ornat.et ergo fm Bernar .inter celuz z cellā est cognatio.non soluz noīs. sed etiā pietatis.qd em̄ in celo celaī et geritur hic in cellis.scz deo vaca re z frui ꝓter qd de cella in celuz a scendīt.fm Jo.an .An aūt vita soli taria z ꝓtēplatiua sit melioz q̄ mo nastica z socialis.g.fi.hic remittit.et Archi.hic dicit q sic.ꝑ ca.in scriptu ris.viij.q.j.vbi inqt Greg. q q̄es ex corde nobis est appetēda.et vide de hoc ꝑ Jo.an.in.c.sane.de regu.in.g. magna.vbi dicit.q id quod ē solita riuz debz eē sibi per se sufficiens .ali as dicitur ve soli ꝛc.c.ij.d statu mō. Licz igitur solitaria vita debito mō sūpta sit ꝑeminentioz sociali.quia d sociali ad solitariā trāsitur .si tñ abs q̄ exercitio symatur .ē periculosissi

ma nisi p diuinā gratiaz suppleatur. qđ in alijs p socialē conuersatiōem adq̄ritur. vt videlz intellect⁹ p grām dei instruaē in contemplandis ⁊ affectiones norie repmantur. vid̄. p Jo. an. hic in loco allē.

Jcut nobis si gnificatur q̄dam hñt puilegiū q̄ possint cōferre beneficia cleri corū suoz cedentiū vel decedentiuz Jtē q̄ clerici iporz possint pcipe fructus p̄bendarū in absentia. Dis casib⁹ et similib⁹ illi dicūtur esse ali cuius clerici qui sūt eius familiares veri et ptinui pmensales ac domesti ci. licz interdū p aliq̄ negotio eos cōtingat absentari. Doc. d.

Ex tex elicitur talis pclusio. ¶ Gratia facta alicui. cui⁹ effectus diriuatur in suos clericos ⁊ pmensales. intelligitur de illis qui sūt continui ⁊ vere pmēsales ei⁹ et in expensis suis. Probatur hic in tex. Et rō dubitandi ⁊ decidendi sumitur hic ex. gl. verbi similib⁹. Exq̄ pz pmo. q̄ q̄cq̄ gratia aut puilegiū pceditur alicui. vt effect⁹ ipi⁹ diriuetur non in euz. ꝫ in aliū. simile in. c. si cui. s. e. li. de pbēñ. et. c. q̄ cunctis. s. e. li. de pcessi. pben. Et hoc casu pso na puilegiata est pncipaliter attēdēda. et non pson in quā diriuaē gra bmōi seu puilegiū. Exq̄ pz scdo q̄ si epus hz puilegiū de q̄ in tex. quotcū q̄ clericos pmensales habeat nō curam⁹. et seruatur q̄ ad omnes puilegiū. Item si impetrat q̄ q̄ttuor cleri ci suis obsequijs ⁊ seruitijs insistentes pñt pcipe fructus bñficiorū vno cedente aut decedente pt ali⁹ in loco ei⁹ surrogari. Fm Jo. mō. et pbatur in. c. quia circa. supra. de pui. et in cō cordañ. ibidē allegat. in. g. vlt. ī pn. quia epo facta ē gratia. ergo ei⁹ pso na pncipalit̄ est attēdēda. Tertio pz ex eadem rōne q̄ gratia seu puilegiū de q̄ in tex. extenditur ad beneficia post datā hui⁹ puilegij adq̄sita. maxime. quia videm⁹ has gratias cōcedi dignitatib⁹. et pser tim scōam. ō q̄ h̄ in tex. vt nō. in. c. ij. sup. g. ij. e. li. de resc̄p. In percipe fruct⁹ in absentia sit puilegium aut ius pmune in clericis. q̄ sūt de familia epi aut cardinaliū Hic videtur tex. q̄ illud solū ex puilegio possit ppetere. de q̄ vid̄. quo ad cardinales in. c. cū dilect⁹. de cle. non resi. p Joh. an. sup vlt. g. de epo vid̄. nō. in. c. ad audientiā. supra. e. ti.

De regulis iuris.

Ostq̄ papa determinauit de omni iure spēali⁹ ⁊ diffuse in fine subnectit q̄sdā generales regulas. put etiā facit iurisconsult⁹ in fine libri. ffrozū. ⁊ papa in fine decretaliū. Et rō hui⁹ ponit hic in. g. rubrice ī pn. Etsi dicatur q̄ h̄ ptinuationon sit ad īmediata. ⁊ iō nō valeat p. l. ij. ff. de sta. ho. Dicendū q̄ exq̄ h̄ continuatio cōcernit omnes titulos pcedentes satis dicitur fieri ad immediata. Vel aliter dic q̄ cōtinuatio specialis tituli ad aliū titulū spēalez dz fieri ad īmediata. sed hic illud fieri non pt. exq̄ hic titul⁹ generalis est et respicit omnes titulos eque pncipaliter. put etiā facit titul⁹. supra. primus. et continuatio spēalis tituli fieri debz ad titulū īmediate pcedētē. intellige pncipalē. Nā titul⁹ Jnsti. de legitima pa. tute. n[illegible] continuaē ad titulum de capi. di. qui īmediate ipm pcedit. eo q̄ incidēter ibi ponitur. sed ad titulum de legit. ag. tute. et

in.ffto.titul⁹ de procura.ꝓtinuaꝛ ad ad titulū de postulādo. et tñ īmediate postponitur titulo de his q̄ no. infa.ꝛ ille accel.ponitur .et hec nō. De alijs q̄ ꝓcernūt declarationē huius rubrice. Dic vt hic in.g. Et vid. etiā hic Byñ .qui tractat an indifferita locutio equipollet vli .ō quo ꝓ glō.in verbo ecclīasticoꝝ. i.c.vt circa.supra.e.li.de elect.et i ca .si romanoꝝ.xix.dis.et q̄uis Jo.mona.etiā scribat circa has regl'as iuris .tamē Archi.circa eas nō repitur aliquid scripsisse

Eneficiuz ec

clesiasticū non p̄t licite sine canonica institutione obtineri

Pone casū vt hic in.g.ī pncipio.que etiaz dic̄ p hanc regulā q̄ in bñficijs non hz locū prescriptio.cuz in eis requiraꝛ canonica institutio.nisi rōne ꝓprietatis.vt in.c.cura.de iure patro.et hic in.g.vlt.in pn. Jtē dicit beneficiū h capi generalē vt ꝓprehendat dignitates.plonat⁹.officia.ecc̄ias .vicarias.et pensionē ad vitaz ꝓ beneficio assignatā.sicut capitur in.c.nulla.in pn.de concel.p̄bend. Nā omnia ista illicite detinent.nisi canonica institutio p̄cedat. Canonica autē institutio appellaꝛ in q̄ omnia ſbalia institutionis largo mō sūpte ꝓcurrunt. videlz collatio.inuestitura.et in possessionē inductio.et decens plone tā conferentis q̄ recipiētis habilitas. et defect⁹ alicui⁹ p̄dictoꝝ reddit retentionem illicitā ipi⁹ bñficij. Nam collatio seu verbalis institutio dat ius ꝓprietatis in beneficio.et illa de iure cōi ad ep̄m spectat.vt hic in.g. Si aūt in ea sit defect⁹. siue ex parte instituentis.quia ille instituit q̄ instituere non p̄ōt.vt vicarius generalis ep̄i sine spēali mandato.illi cite detinetur beneficiuz.c.cum generali.e.li. de offi.vica.et.c. ex frequētib⁹.de instituti. Idem si cap'lm instituit in beneficijs ad collationē solius ep̄i spectantib⁹.supra.e.li.de institu.c.vnico Idē si fiat institutio de eo q̄ nō pōt instituī .vt de laico aut alias irregulari.cui ꝓhibetur habere beneficiuz vt.s.de institu.c.ij.cum similib⁹. Vel est defect⁹ institutionis in forma. vt quia facta sub ꝓditione.cū act⁹ legitimi ꝓditionem non recipiant.vt in regula act⁹ j.e.et.c.ij.sup̄ .e.li.de elec. Idez si non est seruata forma.c.vlt. supra.e.li.ō elect.vt hic in.g.fi. Jnuestitura etiā req̄ritur q̄ est collationis seu verbalis institutionis ꝓfirmatio et institutio.supra.ō hereti.cū ex iūcto.in fin̄.et illa spectat de iure cōi ad archidiaconū.c.ad hec.supra.de offi.archi. Jtem missio seu inductio in possessionē beneficij requiritur q̄ est p̄cedentium. Sez collationis et inuestiture executio.et ad ius possessionis vel quasi.et ius administranci et etiā ad archidiaconū de iure spectat.c.ad h.ō offi.arch. Large igit̄ sumitur hic institutio .vt et collationem 7 inuestituraꝝ.et inductionem in possessionem ꝓprehendat. Si em̄ institut⁹ verbaliter et inuestit⁹ sine inductione in possessionē auctoritate ꝓpria.possessionez occuparet.dicere tur incūbere possessiōi vt predo. nō vt iustus possessor.l. nec ex vera. C.

de adqui.poss.fm By.q plura h scribit vtilia.de quib⁹ vid. h per eum

Joan. ponit hic questionem mercurialē. Datus est executor p papam ad prouidendum mihi de beneficio in certa eccia .an prouidere possit mihi de beneficio deuoluto ad papam per negligentiam inferiorum collatorum .iuxta.c. nulla .de concess.prebend.etsi de tali mihi prouidet .sit canonica ꝓuisio et institutio.que questio hodie est expedita in cle.si de beneficio.de ꝓbē. et ibi dicitur ꝙ sic.de quo ibi latius per glō.in verbo.siue ad nos ꝛc.

Possessor ma

lefidei vllo tempore non prescribit.alias icipit male fidei possessor ꝛc.

Hec regula duos habz intellectus fm ꝙ dupliciter potest legi. Primo enim legitur faciendo punctum post verbum malefidei.et sic sensus est ꝙ possessor malefidei nullo vnq̄ tempore prescribit. et tunc pone casum per.c.vigilanti.s. de ꝓscrip.vbi dicitur ꝙ nulla antiq̄ dierum possessio iuuat aliquem malefidei possessorez. Scdo modo legitur faciendo punctum post verbum vllo tempore.et sic sensus regule est. ꝙ qui prescribit in nulla parte temporis debz habere malaz fidem.alias impeditur prescriptio.et tunc pone casum.vt hic in glosa.in prin.per c.fi.de prescrip.vbi dicitur. oportet ꝙ qui prescribit in nulla temporis parte rei habeat conscientiaz aliene Et hos duos intellect⁹ tangit h.g. iij.et clarius Byn.et dicit hic glosa hanc regulam fm leges non procedere.nisi dicantur correcte per ius canonicum.in quantum admittunt prescriptionē cum mala fide .et hoc tenet Byn.hic.per.c.finale .supra.de prescrip. Et nota bene hanc glosam quando lex potest per canones corrigi aut non.quia solet propterea fieri remissio ad hāc.g. Quis āt dicat malefidei possessor qui impeditur ꝓscribere.et quis bonefidei qui non impeditur. Dicit hic Byn.ꝙ malefidei possessor est.qui contra interdicta legum vel canonum mercatur.l. quemadmodum.C.de agri.et censi. libro vndecimo. Item qui emit rem contradicente domino.l. qui fundū C.de rei vendi .Item qui vendito rem dolo induxit ad vendendum.l. si dolo.et.l.dolus .C.de rescin .ven. Item ille qui emit ab eo quem sciebat vendere non posse.vt a pupillo sine tutoris auctoritate.vel a tutore falso scienter .vt .ff.de contrahend. empt.l.qui a quolibet. Per contrarium bone fidei possessor dicitur.qui fraude qualibet et fraudis suspitione caret.vt ꝙ emit vel ex alio titulo accepit rem ab eo quez credebat dominum esse et ius vendendi habere vt.l.bonefidei.ff.de verborum signi. De alijs vide hic in glosa et late per Bynū.

Joan. circa hanc regulaz sex ponit questiōes mercuriales per quendam theologum vt refert disputatas. Prima est.vtrum Tytius prescribens rez Sempronij malefide spacio trigita vel q̄dragita annorum.possit dictam rem defendere sine peccato ꝓtra Sēproniuz q̄

eam repetit. Solutio dicit q nō ar/guimento huiꝰ regule. et p cañ. ſi res. xliij. q. vi. ⁊ regulā pcēm ī. e. ti. p q̄ p/batur q hz nce reſtituē illam rē etiā non petenti.

Secunda qó Utrū p/ſcriptio ſit ꝓtra ius naturale introducta. ⁊ li cet iuriſperiti cōiter videñ dicē q ipa ſit ꝓtra ius naturale et naturalē eq̄tatē. q̄ habetur in. l. naz natura. ff. de ꝓdict. inde. ⁊ in regula locupleta ri ī. e. put apte nōt. g. in. l. j. ff. de vſu/capi. ⁊. xvi. q. iij. canone q̄cūq in. g. ī. Tñ dicē q cū ī iure naturali repiañ plures rle. licet pſcptio videaꝫ deuia re ab vna regula iuris naturalis. q̄ habeꝫ in reꝫa locupletari ī. e. revoca tur tñ ad ius naturale ſm duas ali/as reſas. q̄ruz vna dicit q peccat dz puniri. alia dicit q finis litibꝰ dz im poni. ⁊ ſic pſcptio ꝓcedat iuri natu rali ⁊ fundaꝫ in rlis iuris naturalis. put dicimꝰ in ſſū de legibus q̄ pmit tunt vſuras. qđ fūdaꝫ ī iure natura/li. in q̄ntū ꝓmouēt bonū publicum. Jtē ⁊ canones q ꝓhibēt etiā fūdañ in iure naturali. qđ dictat puniri ⁊ ꝓ hiberi pcca. Et ex his apparet rō q̄/re leges ⁊ canones q̄q ꝓtrarienꝫ. cū tñ in eodē iure naturali fūdētur. ꝺ q̄ ꝺ lati. p Jo. an. et ꝑe. de anco.

Tertia qó Utrū pſcptio iuris canōici debeat eē alia ⁊ diſtincta a pſcripti/one iuris ciuilis Et certū ē q pſcri/ptio q̄ currit de iure canonico debz hře bonā fidē. vt ꝺ. ⁊ illa nō ſp req̄ri tur ſm leges. vt dcm ē. Et ſic ē alia p ſcriptio iuris canonici ab ea q̄ cur rit ꝺ iure ciuili. Et rō huiꝰ diſcordie ē. q ius ciuile intēdit p pſcriptionez punire negligētiā et litibꝰ imponere finē. l. j. ff. de vſuca. c. vigilāti. ꝺ pſcri. Et his rōnibꝰ eā induxit. in q̄ntum āt mēs pſcribēt. cū mala fide ē vſur pare rē alienā. ⁊ ſic iniq̄ agē ius ciui le eā non inducit. q nullū pcēm pōt inducē. l. gratijs. C. de adult. ſz eā p/mittit hoc caſu ꝓpē bonū ꝓmune qđ inde pōt elicē. quia aūt ius canonicuz pncipaliter ordinaꝫ in deū. et rectifi care actus interiores. Jꝺo infringit et tollit pſcriptionem cū mala fide. et ſic diuerſitas finium ē cā diuerſi/tatis horum iurium

Quarta qó eſt Utrū in pſcriptiōe adq̄raꝫ dñium. de q̄ qōne nōt. xvi. q. iij. in ſūma. ⁊. c. q̄cūq in. j. g. et in auē. niſi tricennale. C. de bo. mīnis ꝓpo ſolutione dic q dñiuz directū et vti le. q̄q̄ ſūt duo diuerſa dñia. et tunc diſtinguūtur penes aliuz ⁊ aliū mo dū vtendi. put videmꝰ in vaſallo. q colit ⁊ vtiꝫ fructibꝰ rei feudalis. ⁊ ali ter dñs vtiꝫ illa re q recipit ſeruitiū ſine labore. Jdē in emphiteota. et ꝓncipali dño. Et hoc mō diſtinguē do ꝫ dominia p preſcriptionē adq̄/tur q̄q̄ vtile dominiuz tñ. vt ſi q̄s contra feudatarium preſcribit. q̄q̄ directum tñ. vt ſi ꝓtra dñm q̄s pſcri bat. et q̄q̄ vtrūq̄. vt in eo qui rem ſimpliciť pſcribit. ⁊ ſic omnē modū vtendi ⁊ totale dñium adq̄rit. Alio mō dñium vtile ⁊ directū diſtinguū tur. ſicut duo modi habēdi idē dñi/um vel adq̄rēdi. Cū em dominia re/rū ſint de iure gētiū. l. ex hoc iure. ff. de iuſtici. et iure. ex adquiſitiōe dñij q̄ directe initiťur iuri gentiū. vt cuz res nullius occupatur. aut res dere licta a vero domino ex iuſto titulo recipitur, iuxta ℌ. ſingulorum. et ℌ. nullius. et ℌ. per traditionem Inſti.

de re.di.dicitur adq̃rí directū dñiuz quia nō est aliq̃ regula iuris gētium aut naturalis.q̃ huic adq̃sitiōi vale at obuiare.Si aūt debitor aliq̃d no mine pene mihi soluit.illi⁹ dñiuz ad qro fm iura ciuilia.sed non directe. Primū pz in.l.ío qó pene.ff. ó solu. Secdm pz.quia non totalit̃ pcordat iurí naturali.quia nō illi regule q̃ ē in.c.locupletarí.j.e.q̃uis fundet ī iu re naturali.qó dicit pro q̃libz pcō penā infligendā. Hoc modo capiēdo dñium directū non adq̃rit directuz p.pscriptionē.quia huic adq̃sitioni repitur aliq̃ regula iuris naturalis obuiare.vt patuit De ista qōne etiā tctat hic By.fz loqtur ī alijs tminis

Quinta qó est.Utrū p/scribēs cuz mala fide sit fur vel raptor. aut q̃lis sit pcōr. Pro solutiōe aduerte .q̃ p furtū vsurpat res aliena.sicut ec ī ra pina z vsura.fz ī furto illa vsurpatio est occulta.xiiij.q.v. penale .et ī hoc differt a rapina z vsura in qb⁹ vsur patio ē manifesta.sed ī rapina ē pe nit⁹ violēta.in vsura aūt vsurpatio est partim volūtaria.quia ibi ē psen sus.licz extort⁹ rōne mutui.xv.q.j.ex merito Et q̃ pz solutio .q̃ iste pscri bens cū mala fide ꝓprie non p̄t dici fur aut raptor.q̃ pcēm furti z rapi ne psistit ꝑncipalit̃ in vsurpatiōe rei aliene nō in detētiōe. Ideo si in actu vsurpatiōis fur aut raptor deꝑhen dant talí noīe cēsent.et ita puniunt. licz nōdū rez detinebāt.pcēm aūt p/scribētis cū mala fide ꝑncipalit̃ ꝓsi stit in detētiōe rei aliene intꝑpretatiē z indirecte deberet censeri cum vtro q̃ scz q̃ ad interiorē ipius affectū fa cit.c.si q̃d inueneristi.xiiij.q.v. Nō p̄t ergo rectificare suā ꝓscientiā sine re stitutiōe.sicut dicim⁹ in fure z rapto re.c.peccatum.j.eo.

Ultima qó est An mala fides adueniēs prescriptiōe ꝓpleta tollat ipam pscriptionē z obliget pscriben tē ad restitutionē. quēadmoduz ma lafides p̄ueniēs.z disputās pdict⁹ te nuit q̃ sic Et ita dicūt cōit̃ theolo/gi.vt nō.in.c.j.§.de pcess.pre. fz ita ñ facerēt. Jo.an.tū tz z cōit̃ iuriste q̃ restituē nō teneť.put etiā tenuit.g.ī c.vigilāti.z c.fi.de pscp.et.xiij.q.vi. si res.q̃ ℔ res iam iuris auctoritate est effecta pscribentis.nec ampli⁹ est aliena.et tut⁹ est talis tā iure canoni co q̃ ciuili.et sic iuste possidet Et ꝓ hac opi. Panor.in all.c.vigilāti .in/ducit certas rōnes efficaces Jtez eā etiā tenz Jo.scot⁹ in.iiij.sñiarum di cens q̃ cū impator z papa per suas leges ex iusta cā ordinatas hunc de fendant q̃bus deus regnum cōmisit vt in ca.vides.x.dis. Nemo debz eē ausus ꝓtradicere .Antho .tamen de Butri.in.c.vigilāti. disputādo hāc questionem dicit se tenuisse opinio/nem theologoruz

Jne possessi/one prescriptio non pro/cedit

Pone casum vt hic in glo sa. Et intellect⁹ hu ius regule est fm By.q̃ sine posses/sione vel quasi possessione ciuili et naturali simul .vel saltem ciuili tm̃. non autem naturali tm̃.si ali⁹ ciuilit̃ possidet prescriptio largo mō supta prout vsucapionē sub se ꝓprehendit

non ꝓcedit.i.non inchoaꝫ.licet inéꝰ dum iuchoata mediāte possessione ꝓtinuatur etiā sine possessione. Dicit ꝑmo sine possessione vel q̄si ꝓpter incorporalia q̄ non possidenť.l.iij.ff.ꝺ adq̄.possel.7 tñ ꝓscribūtur.l.j.7.ij.C. de serui.7 aq̄. Sz in eis est quedā q̄i possessio q̄ opatur hoc qꝺ in corporalib⁹ vera possessio. Dicit ꝓsequenť ciuili ꝛc.q̄ q̄uis sola ciuilis possessio sez q̄ aīo retineť sufficiat ad prescriptionē.vt in.l.in.accessione.ff.de diuer .et tpa.pre.7.l.i.ℊ.ꝑ seruū .ff.de adq̄r .poss.vbi ꝓbaꝫ q̄ absens quez ꝓstat solā ciuilē possessionem in aīo retinē.possidet q̄ ad ꝓtinuā vsucapionē.tñ sola naturalis non sufficit ad ꝓscriptionē.vt ꝓbaꝫ in.l.i.ℊ.ꝑ euz.ff. de adq̄.poss.7.l.adq̄riť.ℊ.vltl. ff.ꝺ acre.do. Itē exq̄ ciuiliť possidēs ꝑt ꝓscribē si etiā naturaliť possidēs possel ꝓscribē.seq̄tur vnū iuris impossibile.sez q̄ duo eiusdē rei dñiuz in solidū adquirē possent eodez tpe ꝓtra l.si vt certo.ℊ.si duob⁹.ff.ꝺ cas.pecu. Et ꝓpter hāc rōnē ꝺ absentez ciuiliť rē suā possidētē ꝓscriptio non ꝑt inchoari.nisi postq̄ ciuilē pdidit per obliuionē 7 negligentiā possessiōis naturalis p.x.annos vel vltra.ꝑ .l.si ideo.ff.de adq̄.pos.in.ℊ.vltl.7.l. furti. ℊ.si fūdi.ff.de vsuca. Dicit prescptio largo mō sūpta ꝛc.q̄ licet in ꝓpria significatiōe ꝓscptio ad īmobilia 7 īcorpalia referaꝫ tñ .tñ large' ponit vt eē vsucapionē triennij ꝓphēdat 7 omnē ꝓscptionē q̄ntūcūq̄ lōgeuam Ita ꝑmiscue iuriscōsulti vtunť istis vocabulis.vt.ff.de vsuca.ꝑ totuz .et maxime in.l.iij.7 ibi nōť .Dicit vltimo nō ꝓcedit.i.non inchoaꝫ.licz q̄ꝫ inchoata sine possessione ꝓtinueť ꝓpter hereditatē iacētez q̄ non possidet.l.j.ff.si q̄s in testa.li.eē iuſ.fuerit. et tñ vsucapit.l.ceptā.7.l.nunq̄ ℊ.vsa cuā.ff.de vsuca. Et hoc ē ideo .quia possessio quā habuit defūcꝰ apta ē ꝓtinuari in heredē.q̄ ē eadem ꝑsona iuris fictione.l.heres.ff.de vsuca. Jō ꝓcedit ꝓscriptio ſm By.et Job.an. Quid āt sit possessio.vid.ꝑ Bar.i.l. j.ff.de adq̄.poss. q̄ dicit q̄ possessio ē ius insistendi rei nō ꝓhibite possideri. Et est duplex.quedā ē ciuilis q̄ solo animo retineť .vt qñ habeo ius in re 7 toto conatu mētis initor illi rei.licz alicꝰ actu eā possideat ,7 ꝺ illa loquiť hec regula.vt dixi. Quedā est naturalis.et ē qñ q̄s corporaliter aut realiter possidet rē noīe ꝓprio seu alieno.et illa dicit q̄si pedū positio. Et an he possessiões sint diuerse 7 differāt specie.late hic dispuby. Nam Azo tenuit q̄ sit tñ vna possessio que diuersificatur ꝑ accidētia. Et ꝓbatur.viij.vel.ix.rationib⁹. Jo.tenuit ꝓtrariū.similiť Martin⁹. 7 Hugu.7 hāc sequiť etiā By.ꝑ multas rōnes 7 leges.et ab illa opi.non ē recedēdū.q̄ ꝓsuetudine approbať. et ꝑ eaz facilicꝰ ꝓtrarijs rñdeť.de q̄ eē vide ꝑ doct.in.l.licet.C.de adq̄.pos. Est etiam alia diuisio possessionis quia quedaz est iuris.et quedam facti.de qua remittit glō. Et alia circa materiam huius regule. Dic vt in glosa.

Jo.an. ponit hic questionem Mecurial'. de episcopo diocesano qui petit quartam decimarum.ecclesia opponit,prescipti onem Queritur quis habeat probare'Et soluendo dicit ecclesiaz teneri ad ꝓbationē.siue alleget generalem ꝓsuetudinē aliaꝝ eccīaꝝ illius loci siue sp̄ealē ꝓscriptionem.alieno aut

ſuo ꝓrio noīe. de quo hic latiꝰ per Jo.an. q̄ etiā interſerit pulcre ꝺ ꝓbatione negatiue. de q̄ p.g. in.c. bone. ī. de elect. ⁊ in.l. actor. C. de ꝓba.

Eccatuz non dimittīt niſi reſtituat ablatū

Hec regula intendit ꝙ ſi rez meam ſurripuiſti vel vi olenter abſtuliſti. vel aliq̄ꝺ a me extorſiſti ꝓ vſurariā ꝓuitatē. nō remittitur tibi pcēm niſi reſtituatur ablatū. et ꝓbatur in.c. ij. de cenſi. cū ꝓcor. ħ in.g. alle. Ex q̄bꝰ ꝑt etiā poni caſꝰ et quō diſtinguūtur pcēm. delictū. ⁊ crimē. Dic vt ħ in glō. ī. q̄ etiā intelligit regulā ꝓcedere. qñ reſtitutio eſt poſſibilis. Itē ꝓcedit niſi fiat remiſſio liberalīt. vt ħ in.g. ij. Et cui faciē da eſt reſtitutio. Dic vt in eadē. g. et tractat ħ By. de dictiōe. niſi. dicens. ꝙ dū ſeq̄tur negatiuaz ponit. vt ħ. ⁊ c. ſequēti. dum vero ſeq̄tur affirmatiuā. ꝓuat. vt. ff. e. ti. l. q̄ tutela. in ꝑn. de q̄ latiꝰ ꝓpe. de anco. in.c. ꝙri. ⁊ Bal. in.l. ſi eū. ſ. q̄ iniuriarū. ff. ſi quis cautionibus ꝛc.

Jo.an. ponit hic aliq̄s qōnes Mercuriales. De materia vſurarū. ꝑma. quiꝺ ſit vſura. et an ꝓtractus vſuraruz ſit ꝑmiſſibilis aliq̄ iure. Et dicit ꝙ vſura diffinitur vno mō ſic. Eſt lucrū ex mutuo pacto debitū vel exactū Jn q̄ diffinitione tangīt ꝑmo materiale ī vſura. qꝺ eſt mutuuz. ſcꝺo formale. qꝺ eſt ipa exactio lucri vl obligatio. Alio mō diffinīt vſura. eſt q̄cq̄ ſorti accedit. vt. xiij. q. iij. plerīq̄z. Cui diffinitioni addit Goffre. ex pacto vel p̄cedente intētione. ⁊ tūc ꝓcorꝺat cuz ꝑma. et dicit Jo.an. ꝙ etiā ſola intētio ꝓſtituit quē vſurariū. qñ intentio ⁊ ſpes lucri eſt ꝑncipalis cā mutui ꝑ ſe qꝺ habetur in.c. ꝓſuluit. de vſur. vbi dicitur mutuū dātes nihil inde ſperātes. ⁊ an aliq̄ iure ꝑmittaī patebit. ſ.

Secunda qó Utrū cō tractus vſurariꝰ eſt ex natura rei vicioſus ⁊ malicia conuolutꝰ Et ſm oēs dicendū ē ꝙ ſic. quia etiā Ariſtoteles nulla lege ductꝰ ſz rōne naturali ſola artatur. lucrū vſurarū deteſtaī. vt pz in ꝑmo polyticoꝝ. Itē quia in veteri ⁊ nouo teſtamento eſt ꝓhibita. vt in.c. ſup eo. ꝺ vſur. ⁊ varie rōnes ad hoc ſolent adduci. de quibꝰ hic per Jo.an. Maz eſt ꝓtra naturā dū facit numerabilia. vt pecuniaz ſupualere ſuo numero. ponderabilia ſuo ponꝺere. et menſurabilia ſue menſure ꝛc.

Tertia qó Utrū iura deꝺeant concedere contractum vſurariū ꝓpter aliqꝺ bonū qꝺ inde oriatur. vel aliqꝺ malū. qꝺ ꝑ eā vitatur. Soluēdo dicē ꝙ iura naturalia nullo mō ꝓcedūt ſz ſimplicit ꝓhibent hūc ꝓtractum. vt patuit. et ꝑ conſequēs idē dicēdū ꝺ iure diuino a q̄ iura naturalia diriuātur Eodē mō ius canonicū hūc contractū ꝓhibz ⁊ punit vſurarios. c. ꝙ in oīnibꝰ. de vſur. ⁊. c. q̄ q̄. e. ti. in. vi. Nec eū ꝑmittē poſſz cōtra vetꝰ ⁊ nouū teſtamētū. c. ſup eo. ſ. e. ti. Jura āt ciuilia olim cōcedebāt aut ꝑmiſerūt hūc ꝓtractū ꝑmiſſiōe idulgētie pene ꝙ nullā penā impoſuerūt ꝓpter ipm Nō aūt ꝑmittunt vſuras ꝑmiſſione tollente impedimētū volentibꝰ exercere vſuras. aut eē ꝑmiſſiōe iuuamē pſtante. Et ꝙ his modis capiaī ꝑmiſſio. ꝓbaī ī. c. deniq̄z. iiij. di. ⁊ in. c. nominis. ſupra. de verbo. ſigni. ⁊. c. ij. ſupra. e. li. de pe.

Quarta qó Utruz in aliq̄ casu de facto ꝓtractus vsurarius sit concessus a iure. Et dicendus simpliciter q̄ non. nisi fm ꝓmissionez statim dictā et de iure ciuili. Jus em̄ canonicū nullo casu eū ꝓmittit. aliquo mō ꝓmissionis. quia malicia est ꝓuolut⁹ Et lz a iuristis aliq̄ casus ponātur. in quib⁹ vsura ꝓmissa videtur. vt in c. j. t. c. ꝓquest⁹. t. c. salubriter. ō vsur]. cū similib⁹. Tñ dic. q̄ in illis casib⁹ non est intelligendū ꝓmitti vsuram sed in eis ꝓmittit lucruz aliqd̄. et sic aliqd̄ simile vsure. qd̄ tñ ꝓprie nō est vsura. sed interesse dāni. lucri. pena. aut locū sortis hz fm Jo. and̄.

Quinta qó Utrū ius canonicum t ciuile possint sibi obuiare. vt habeāt tantā ꝓcordiā q̄ q̄quid est ꝓtra vnuz. sit nōcario ꝓtra aliud. et sic an eo ipo q̄ ꝓtract⁹ vsurari⁹ est ꝓhibit⁹ de iure canonico. sit nōcario ꝓhibitus de iure ciuili. Rō dubitādi ē. quia ambo iura sumūt fundamentū in iure naturali. et sic videtur q̄ q̄quid sit contra ius naturale. sit nōcario contra dicta iura. et p̄ ꝓsequens sic erit de vsura. Sz dic q̄ non est inconueniens aliqd̄ esse ꝓhibitum in iure naturali. qd̄ tñ non est ꝓhibitum in iure ciuili t positiuo. quia ꝓhibitio iuris naturalis fit p̄ solā vicij detestationem. ꝓhibitio iuris positiui. fit p̄ pene ꝓminationem. et sic per additiōem se habz ad ius naturale. Et licz ius positiuū tam ciuile q̄ canonicū intēdat hōines ducē ad bonum ꝓmune. tñ ius ciuile illud intendit per iustitiā legalem facere. aut saltem per viaz ciuilis amicitie que fm Aristotelem maxime videt ciuitates continere. quia igitur contractus vsurarius non habet illaz ciuilem amicitiaz impedire. non ꝓhibetur nōcario a iure ciuili p̄ ꝓminationem pene. Jus aūt canonicū cū sit quedam explicatio iuris diuini intēdit eūdem finē cū eo scz bonum aie. ad qd̄ non possunt homines puenire p̄ ciuilem amicitiā aut legalem iustitiā. sed requiritur vltra eam q̄daz celestis amicia que dicitur charitas cui opponūtur omnia vicia t mortalia peccata. ideo merito ius canonicum ꝓhibere debz omnia talia. Etsi dicitur ius ciuile ꝓmittēdo vsuras opponit se iuri diuino. ꝓtra. l. nā magistratus. ff. de arbi. cle. ne romani. i ꝓin. ō elect]. Dic q̄ hec permissio iuris ciuilis non est per oppositum. sz per omissiōem quasi negative. quia non ꝓminatur penam vsurario. sed omittit et relinquit talez contractū ꝓhibendum iuri canonico t diuino quibus io magis videtur ꝓgruē fm Joh. and̄. Hodie tamen de iure auctenticoz̄ etiam leges ꝓhibent vsuras. quia imperatoz mandat seruari quattuoz concilia. vt in auē. de eccle. titu. §i. colla. ix. t constat q̄ in concilio Nyceno vsure fuerunt ꝓhibite. xlvij. dis. c. quoniam multi. ergo etiam de iure ciuili.

Peccati venia non datur nisi correcto

Pone casuz per. l. manichei os. C. ō hereti. vbi dicitur. Delicti veniam penitentib⁹ damus et per alia iura hic allegata in glosa que intelligit regulam ꝓcedere de venia culpe vel pene eterne. que non datur nisi correcto. vt hic. venia autem pene temporalis

De regulis iuris

ex certis causis qñq; datur non correcto. vt in ca. deniq; iiij. di. 7 correcto dat venia pene ecne. aut etiaz culpe etiãsi sola cordis ptritione sit correctus sine alia satisfactiõe eccie aut ꝓximo leso facta. Cõmutatur eñ p cõtritionẽ dicta pena ꝓpetua in tpalẽ in pñti seculo aut futuro sustinẽda. 7 remittit culpa. 7 ex tũc incipit hõ eẽ in gra. ꝓbantur ℔ in ea. ꝓhibentur xxxij. dis. et de pe. dis. vlt. c. fi. quia tñ ꝑ pcm etiã ecia offenditur tenetur pcor etiaz satisfacẽ ecie. qõ facit p ꝓfessionẽ oris 7 satisfactionẽ pñie sibi iniuncte. c. a nobis. ij. de sen. excõi. Itẽ si ꝓximꝰ est offensꝰ p pcm etiaz dz ei fieri satisfactio. alias nõ dimittitur pcm. vt. ℟. c. ꝓxi. Qui eñ pluribꝰ obligationibꝰ tenetur. omnibꝰ satisfacere tenet. c. j. de cri. fal. et nõt in. c. parochianos. õ sen. excõ. Hinc dicit Hosti. in. ti. de pe. 7 re. ℣. quibꝰ 7 qliter. in vlt. colũ. q; plurimi sacerdotes in istis delinquũt. dũ credunt sufficere ad remissionẽ pci si fiat satisfactio ꝓximo 7 alias nullã imponũt pñiam. sed simpliciter absoluũt. Delinquũt etiã pcores q facta satisfactione offense non curant amplius ꝓsiteri pcm ℔ certe vt dictuz est per restitutionẽ de pco satisfactũ est ꝓximo. ℔ hoc ñ sufficit. nisi eẽ deo 7 ecclesie satisfaciant. vt patuit. Est igit pñia fructuosa interuenientibꝰ bis tribꝰ scilz cordis ptritione. ꝓfessione oris 7 satisfactione opis. de pe. di. iij. ꝓfecta. Auctoritates igit q̃ innuunt sola cordis ptritione deleri pcca intelliguntur qñ articulꝰ nciatis oris ꝓfessionem et opis satisfactionem excludit. Et hec omnia tria cõprehendit hic textus. dum vtitur verbo generali correcto. Alia dic. vt hic in. g. et hic p. By. 7 Jo. mona.

Emo potest ad impossibile obligari

Glosa ponit triplicem impossibilitatem. 7 cuiusqz dat exempla. et sic pone casum vt in ea. Et triplicez rationẽ huius regule vide etiam in glõ. 7 in quibꝰ locum habz. quia in contractibꝰ vltimis voluntatibus. confessionibꝰ. legibus. sententijs 7 matrimonio. vt declarat. g. Et dic vt in ea. et facit ℔ regula ad questionem disputatam per Joh. an. an scz annus appellationis prosequende currat ante interpositionem. et facit hec regula q nõ ꝓpter quandam impossibilitatem. õ qua. q. plene per glosam magnaz in cle. sicut. de appella. Item facit ad. q. legistarum de ceco qui cõmisit maleficiuz ꝓpter qõ sibi oculus erui deberet. Nam ꝓpter impossibilitatem pene debet puniri in alio membro. per. l. ij. C. vt intra certum tempꝰ. facit quod notatur supra eodem libro de elect. si compromissarius. in vlti. glosa. Si tamen haberet vnicuz tñ oculum illo esset priuandus. per. l. si in emptione ℣ penultimo. ff. de contrabeñ. empti.

Joan. ponit ℔ questioñ. mercurialem. An lex vel constitutio legati vel episcopi prohibens aliquem actum et contrafacientem excõmunicans non scripta valeat. ita q; contrafaciens excõicatꝰ sit. coaptat ãt regule q videt ipossibile fm naturalẽ cursũ nature con

ſtitutiones non ſcriptas ꝑpetuo mẽ ti teneri ꝑ eos q̃s ligare debent.c.lõ ginqtate.xij .q.ij.vbi dicitur q̃ lon/ ginquitate tp̃is obſcuratur veritas et ꝑſtitutiões de ſui natura ſunt ꝑpe tue.c.fi.de offi.lega .cũ ſimilib⁹ So lutio eſt q̃ ꝑſtitutio nõ ſcripta valz et tenz. quia ſcriptura nõ eſt de eſſe legis vel ꝑſtitutionis. aut de ei⁹ for ma ſbali.vt eſt tex.in.c.ſ.in fi.ſ.de iu reiuran.et eſt caſ⁹ .ſupra.e.li.ꝺ renũ. c.vno.et ꝓbatur multis alijs modis ꝺ ꝑ Jo.an.et ſic ꝑtraueniẽs ad cui⁹ notitiã ꝓuenit.excõicat⁹ eſt. facit re gula eũ qui cert⁹.ſ.e.nec ſtatuẽs ĩcur rit penã.c.ſ.ſ.e.li.de ſen.excõ.quia il lud.c.locũ ꝺz in ſñijs que ligant cul pas ꝓteritas.non in ꝑſtõnib⁹ q̃rum ꝑriũ eſt ligare futura.c.ij.de ꝑſtitu. cũ ꝑcor.

Priuilegiuz perſonale perſonã ſequit̃ et extinguit̃ cum ꝑſona.

Pone caſũ vt in.gl.Et dic idẽ in reſcriptis pa ctis ⁊ ꝑpromiſſis.licet aliud ſit in iu re cõi etiã ad certas ꝑſonas, directo vt in.c.in cauſis.ſ.ꝺ re iudi. Jtẽ dic etiã ꝓuilegiũ eẽ ꝑſonale ex parte ꝓce dentis ⁊ nedũ ex parte ei⁹ cui ꝓceſſũ eſt ſm.g.qꝺ vez ſi id exꝑmatur in ꝓ uilegio.q̃ ꝺurare debeat ad vitã cõ cedentis.vt in.c.ſi gratioſe.ſ .e.li.de reſcrip.alt.licz nomẽ ꝓcedentis ſp ex ꝑmatur in ꝓuilegio.nõ ideo ꝓuilegi um ꝑſonale eſt ex parte ꝓcedentis.ni ſi illud exꝑmatur. Alia viꝺ.ꝺ in.gl. ⁊.l.in omnib⁹.⁊.l.ꝓuilegia q̃dã.ff.eo. tit. Et huic regule bene aptaretur qõ an ꝓuilegiũ vel gratia nõ ſcꝑta i ſolita forma aut ſcꝑta⁊ non bullata expiret per obitu⁊ pape.de qua per Jo.an.ſupra.eoꝺ.li.in ꝑhe.⁊ ibi de hoc aliquid dixi.

Jo.an ponit hic .q. mercur. an ꝓuilegiũ papale ex primens p̃lati nomen.cum tñ tenor reſpiciat eccl̃iam.vel ecõtra .non exꝑ mens nomẽ p̃lati ſz ꝺignitatem tñ. cũ tñ tenor reſpiciat ꝑſonã.intellige tur ꝑſonale aut reale.Soluendo ꝺic Jo.an.non ſp eẽ curandum de noie an ſit exp̃ſſũ vel non.ſed tota virtus ꝑſiſtit in tenore ⁊ verbis ꝓuilegij.vt ꝓbatur in.c.porro.⁊.c .recepim⁹.et c.cum oliz.ſ.⁊.ij.de ꝓuile.⁊.c.ſi papa e.ti.⁊ li. Jdã docet expiẽtia q̃, quaſi omnia antiq̃ ꝓuilegia papalia ⁊ im pialia exꝑmebãt nomẽ tũc regentis eccl̃iam,cui dabaꝯ ꝓuilegium ⁊ in pa palib⁹ loco religioſo ꝑceſſis addeba tur eiuſq̃ fratrib⁹ regularẽ vitaz du cẽtibus ꝛc.Si ſeculari eccẽ ꝑcedeba tur non ponebaꝯ ibi regularẽ.⁊ vbi hodie dicit̃ ſalutẽ ⁊ aplicã bñdictio nẽ.tunc dicebaꝯ in ꝑpetuũ. Quis q̃ ꝺubitat exp̃ſſionẽ noĩs non impedi re ꝑpetuitatẽ ⁊ realitatẽ ꝓuilegij. Jdam ecõtra ꝑt eẽ q̃ nomẽ non exꝑ matur p̃lati.⁊ tñ ꝓuilegiuz ſit ꝑſona le.quia hoc apparet ex tenore.quia ꝑter bñ merita.aliquiꝺ ꝑceditur p̃/ lato.facit.c.mãdata.de p̃ſup.⁊.c.cõ/ ſtitutus.de ꝑceſſ.ꝓeben .vbi tñ ex ꝓ uilegij tenore non ꝑt colligi intẽtio ꝓcedentis circa realitatẽ⁊ ꝑſonalita tẽ ⁊ ꝓuilegium ꝑt ꝓuenire ſucceſſori ſtanduz eſſz decre.qm̃ abbas.ſupra. de offi.dele.aut papa ſeu ꝓcedens ſi haberi poſſz conſuli.c.iij.ſ.ſi vero.ſ. e.li.de offi.ordi.

Interſerit etiã Jo.an.ali am qõnem ve neriales Bartho.ꝺix. an ꝑ hec ver ba reſcꝑti aplici.ꝓmittim⁹ tibi vices

nostras in tali ꝓuincia ad aliquem ep̄m exp̄sso noīe ꝓrio ep̄i directa fi at cōmissio realis aut ꝓsonalis.et tz Jo.an. post Barto.q̄ est ꝓsonalis. nisi aliō ex verbis rescripti sumatur q̄ supius dicta.et hoc etiā tz Guil.in lpe.ti.de instru.edi.§.nūc autez.versi. quid si papa

Emel malus

sp̄ p̄sumitur malus

Glosa ponit casum7 subdit q̄ ꝟ ꝓsūptio p̄t dici hominis.facti.iuris.ꝫ non ō iure Et dat remissiones de his p̄sūptionibus.subdit etiā vñ procedit hec p̄sūptio.Et dic vt in ea Jo.mō.dicit q̄ rō regule ex parte p̄sumentis ē. q̄ natura corrupta potiꝰ p̄sumit mala Juxta illud sapiētie.xvij .semp ptur bata ꝓscientia presumit sua.Cetera dic vt in.g.Et sm Jo.an.hec regla facit ad qōnē de notario q̄ fecit vnū instrumentū falsū.an valeant postea confecta p ipm .de q̄ q̄stione tractat Guil.in specu.in ti.de instru.edi.§.restat.vers. q̄d si tabellio .et ibi tz finaliter q̄ postea ꝓfecta per eum valent donec fuerit p̄uatꝰ vel interdictꝰ vti officio suo tabellionatꝰ p ſñam.alle. l.post ꝓtractū.ff.de dona.

Jo.an ponit ꝟ in mercuriat. primā qōnem quā discussit post doctoratuz.an scz p instrumentū directe ꝓbetur crimē.Et dicitur directe ꝓbari si adhibitis testibꝰ rogatur tabellio ꝓficere instrumentū de vulnere.homicidio.adulterio,incendio. et his silibꝰ que ꝓmisisti.et tabellio sic facit.7 postea ꝓtrate instrumentū illud ꝓducitur.de q̄ q.p Cy.in.l.sciant cūcti. C.de pba. Soluendo dicit Jo.an.q̄ instrumentum directe non ꝓbari crimē .quia in criminali testes debent exhiberi coram iudice.l.iudices. C.de fiō.instru.et in auc.apud eloquētissimū. ibidez posita.ergo non statur instrumento .facit.ij.q.j.iudex ꝓmates.vbi de crimine non dz iudex punire nō ꝓuictū p testes vel ꝓriā ꝓfessionem facit.l.sciant cuncti alle.Et hec vera nisi p me vel me volente et mandāte ꝓficiatur instrumentum p q̄d ipo facto crimen meū ꝓbetur .Jta loq̄tur c.cū in positiōibꝰ.§.e.li.de iureiurā. c.ij.§.e.li.de verbo.signi.cū ꝓcor.In quibus piuriū et conspiratio ꝓbari p̄nt q̄ instrumentū.Indirecte aūt instrumentuz ꝓbat crimen 7 adiuuat criminis ꝓbationē.vt si accuso te q̄ incendisti domū meaz.q̄ testes ꝓbo incendium.et p instrumentū tomuz eē meā.Item accuso te de piurio q̄ duco instrumentū q̄d iurasti.et p testes q̄ contrariū fecisti

r Atū quis habere non p̄ōt .q̄d ipius noīe non est gestū

Intellectꝰ huiꝰ regule est vt quis non possit habere ratū q̄d ipiꝰ noīe non est gestū.vt scz ꝓterea q̄ ratihabitionem sit obligatꝰ. vel vt possit quis agere cōtra.Cū si tu occidisti hominē tuo noīe vl alium q̄dcūq̄ delictū tuo noīe ꝓmisisti.vel etiā contractuz tuo noīe celebrasti .etsi ego ratū habeo.non ꝓterea teneor.vt in regula ista .facit.c.cū qs.§.e.li.de sen.excōi. Per q̄d.g.ponit casū.et ꝓtraria p.g. solue.vt in ea.Et an heres vl succesſor p̄lati possit habere ratuz factum nomine defūcti aut p̄decessoris.vid hic per Dy.

Sūmariū et cóclusióes Sexti

Jo.an. ponit ħ q̄ttuor q̄stiões mercurl. Prima qō est si duo ex tribus delegatis simplicit datis tertio irrequisito sñiam pferunt. an valeat sñia tertio ratū hñte Et fuit qō hec venerealis Bartho. brixi. xli. et tenuit q̄ ratihabitiōe nō potuit cōfirmari q̄ nulla fuit. facit ria non firmat ff. e. 7 nō. ix. q. ij. c. j.

Secūda qó est an sñia excōicati / cationis lata in clericū Bononien. per epm mutinen. possz haberi rata p epm Bononien. ita q̄ valeat. 7 fuit hec venerealis. xliij. et Bamasi. prima. in rubrica de psuetu. et tenuerūt q̄ non pt ratificari. etiāsi lata fuisset nomen epi bononien. cū excōicatio pure lata. aut statim ligat. aut statiz est nulla. et secū suā trahit executionē. c. pastoralis. s. de appell.

Tertia qó Religiosꝰ electus sine licē tia supioris psensit et postea admini strauit demū platꝰ suus licentiā sibi dedit. aut factū ratuz habuit. an ille possit platurā tenere. Et hec qō expedita est p. c. si religiosꝰ. j. rūso. s. e. li. de elect. quia talis psensꝰ est nullꝰ. et electio est ipo iure irrita. et sic cō sensus et ratihabitio supioris supueniens non iuuat electū. regula non firmatur ff. e. ti.

Quarta qó Duo erant ppromissarij quorū vnꝰ altero absente elegit illū in quem certū erat absentē psensurū si presēs fuissz. aut verisimile sal tē fuit et postea etiā psensit vel ratū habuit. an valz electioz erat questio Stepha. poloni. q̄ tenuit electionez ab vno factā non valuisse. quia cum ptās duobꝰ tradit. vnꝰ alteri pmittē nō pt. quia industrie plonarū viden tur electe. et ergo nec pt ratū habere facit ff. tutor aūt. Insti. de auē. tuto.

Ratihabitio nē retrotrahi 7 mandato pparari dubiū non est.

Pone casum vt in. g. Et intellige hanc regulā procedere duobus concurrentibus scz q̄ id quod ratum habeo sit meo nomine gestū. vt. s. c. pri. Et q̄ ratihabitio fiat infra tps infra qō actū facere debui. vt in. g. Itē pcedit hec regula tā in ptractibꝰ q̄ in maleficijs q̄ in iudicijs. intellige tñ de maleficijs q̄ p alios fieri pñt. secus in his que persone coherent vt in adulterio 7 similibus. vt notatur in. l. hoc iure ff. de iecit. ff. e. ti. et ħ per By. Itē dicit ħ. g. ratihabitionez mādato cō parari q̄ ad effectū q̄ idē est in mādato 7 ratihabitione. non aūt q̄ ad spem actionis. q̄ mandatū parit actionem mandati. l. licz. ff. de pcur. Ratihabitio aūt parit actionē negotiorū gestorū. l. j. et. l. si pupill. ff. de ne. ges. non aūt actionē mandati. qō verū fm By. 7 Jo. an. si habeť ratū ab absente gestum. si aūt habeat ratum gestuz noīe suo eo pñte. parit actionem mandati Jdeo tūc etiā quo ad spēm actionis pparatur mandato. l. qui patitur. ff. manda. et nōtur in. l. sp q̄. ff. e. Alia dic. vt hic in. g.

Jo.an. ponit ħ qōnē quā pa/ due disputauit ricar malū. que est. contra duos simul inquirebať ptra Andreā q̄ occiderit. et cōtra Jobem q̄ mādauerit vtrq; fuit pbatū. sz Andreas pbauit se die maleficij fuisse in loco remoto. vt q̄ illud fecit ad sui defensionē. Job. nil

ꝓbauit. Queritur an ex illis actis absoluend⁹ essz Joh. que qō etiā ꝑt in foro eccīastico occurrē. ſm Joh. an. Soluendo dicit q ꝓbatio anō. q ad sui defensionē occidit non releuat Jo. quia bona fides faciētis nō releuat maliciam mandatoris. p. l. si qs. ff. z ali⁹. ff. de iur. om. iu. facit. c. cū volūtate. s. de sen. ex. Cū aūt ꝓbauit Anō. se fuisse absentē. si iudex testes illos ꝑ veritate vtriusq; inqsitionis cōiter ꝓtra vtrunq; formate recepit qō potuit. quia latissimū est ei⁹ officiū. l. j. ff. de iurisd. om. iu. tunc absoluetur Jo. p easdē ꝓbationes ꝑ qs absoluit andre. l. i. ff. ff. de qōn. Si aūt ad spēalem defensionē anō. tm̄ receptī sūt testes. tunc Jo. non ꝓderunt ꝑ hoc. C. q. res iudi. nō no. l. ij. z. C. res inter alī. act. p totum.

AZ sunt par

tiū iura obscura. reo potius fauendū est q̄ actori

Pone casū ſm Byn. qñ actor z re⁹ pariē ꝓbant p numerū testiū eq̄lez p omnia vel p instrumenta equalis auctoritatis. p. l. fauorabiliores. ff. e. ti. Jtez si neuter ꝓbat. vt in. l. si debitor. ff. de pigno. vbi agēs hypothecaria ꝓ. T ꝓbat eē sibi obligatā kalēd. augusti z. T. ꝓbat sibi obligatā eādē rē eodē die. nec apparet cui ꝓmo. absoluitur re⁹. ꝓcor. c. si a sede. s. e. li. de ꝓben. et alia exempla pone. vt h̄ in. g. que ec̄ dicit regulā locū hr̄e in sñia iā lata. vt in. c. fi. sup̄. de re iudi. Et q ter. dicit partiuz in plurali numero. fortiꝰ ꝓcedit regula. si iura actoris tm̄ sūt obscura. non sic si iura rei tm̄ sūt obscura. q illa venirent interp̄tāda cōtra reū. c. licz. sup̄. de ꝓba. et h̄ in. gl. fi. Et rō huius regule est triplex. ſm Jo. mona. Prīa q re⁹ defēdit. actor aūt impetit. ff. ꝓmo. insti. de inēdic. Scōa quia nemo p̄sumit̄ ligat⁹ siue obnoxi⁹. nisi ꝓbetur. in auc̄. q mo. natura. effi. sui. ff. natura siq̄dem. colt. vi. Tertia quia re⁹ pugnat ꝑ libertate. vñ debitor dicitur cliens creditoris. l. iij. C. de noua. z ꝓuerbio. xxij. dicit̄. q mutuū accipit. seru⁹ ē fenerātis. ſm Joh. an. cetera dic. vt h̄ i. gl.

Jo. an. ponit h̄ qōnē quā diſputauit de excōicato q appellauit. Sed dubitaī an appellatio p̄cessit vel excōicatio q̄o in tali obscuro iudicandū sit ꝑ illo q reperitur re⁹. et ꝓponit̄ qō in his terminis. epūs excōicauit Titiū legētez appellationē quā inponebat ab eo. scōo excōicauit Lutiuz q appellauit epō ꝓferente sñiaz. tertio excōicauit Seiū sub ꝓditione q añ ꝓditionē debuit esse de foro suo. et postea euenit ꝓditio. queritur de his sñijs an ligēt. Prima duo mēbra cōiūgendo dicit soluēdo nō hr̄e dubitationē qōnē. si appellatio fuit friuola. Jtez vbi ꝑus appellatio iudici ē porrecta z postea ex abūdanti legit̄. vel si ꝓmo epūs ꝑ aliū ꝓtulit sñiam. iuxta. c. fi. sup̄. o iudi. e. li. et postea ex abūdāti eaz repetebat. Jtē nō est dubiū si appellās in verbo appellatiōis aut causę exp̄ssionis p̄uenit epm excōicantē. vel cū epūs excōicando in verbo excōicationis p̄uenit appellātē. Remanet ergo dubitatio qñ post inchoatā appellationē añ verbū appellatiōis vel causę exp̄ssionis interuenit excōicatio T. vel qñ post ꝓnūciationem añ verbū excōico interuenit appellatio Lucij. vel qñ dubitaī qō verbū p̄cessit. licz sciatur q̄s ꝓmo inchoauit. et q̄

nis equū essz statuere hoc casu q̄ potior essz q̄ p̄mo inchoauit vt sit locꝰ p̄uentioni.c.duobꝰ.eo.li.de rescp.de appel.c.vt debitꝰ.Be rigore tñ iuris dicit q̄ ligatꝰ est.T.quē inchoantez appellare.p̄uenit epūs in p̄nūciatione.et Luti⁹ ligatꝰ nō est q̄ epm īchoantē excōicare p̄uenit in appellatiōe p decre.si duo.s.e.li.de p̄cu. vbi nō ponderatis p̄ambulis litis aut q̄s illā p̄mo inchoauit.Ille de p̄curatoribꝰ pluribꝰ dicitur occupasse vel p̄ uenisse.q̄ p̄mo p̄testaꝝ litē .qđ est ßbale in dño litis z instantie.sic in p̄posito nō ponderaꝝ p̄ambulus vel exordiū sñie vel appellationis.sz soluz q̄s ī ßalibꝰ illoꝝ actuū aliū p̄uenit Tertiū cōnis mēbrum disputauit Bartho.brix.in.q.venereali.xij.z dixit illū ligari de q̄ q̄ritur cū sñia lata sub p̄ditione teneat z iudex possit statuere in futurū.de sentē.ex.a nobis.Et hanc solutionē approbat Joh.an.et tenēt eā glosatoꝝ.Inno.Hostiē.sup. de appel.c.preterea.ij.

Nudicijs nō est acceptio p̄sonarum facienda

De hac cōne curiosꝰ videre p̄t btm Tho.in scđa scđe.q. lxiij.p totū.et maxime in articulo vltimo.By.intelligit regulā de eq̄litate in iudicijs seruanda inter litigatores siue sint pares.vt q̄ vterq̄ vilis. vel vterq̄ honestꝰ. aut in dignitate p̄stitutꝰ.siue sint impares.nec em̄ doz iudex p̄textu dignitatis alicuiꝰ litigatoris vel honestatis.vel p̄tetextu alicuiꝰ gratie.vel odij in alterutram p artem declinare.sz vtriq̄ parti qđ iustū est p̄stare et equitatē in omnibus obseruare in aūč.iuūrandō.qđ p̄statur ab his.S.z equ⁹ero.Et pone casū huiꝰ regule.vt in.g.By.etiā ponit exemplū.quia si vnꝰ litigātiū sit p̄uilegiatꝰ.et alter nō.transit etiā p̄uilegiū ad ip̄m.l.fi.C. de fruct.et li. expen.de q̄ ibidez nōtur.et Jnsti.de iure natura.S.z qđ p̄ncipi.et fm.gl.h q̄uis in iustitia ministrāda nulla acceptio p̄sonarū est hñda. vt hic.tñ ī penis infligendis bñ habeť rō p̄sonarū.quia in eis defertur dignitati et p̄sone vt minor pena imponať exi stenti in dignitate q̄ minori.c.sane. ij.s.de offi.dele.z.c.ij.supra.e.li.et ti. Et rō huiꝰ p̄t esse .q̄ minima pena ī minori est maxima in supiori.et hp cedūt in pena corpali imponēda.q̄ in pecuniaria plꝰ punitur maior q̄ minor.z nobilis q̄ ignobilis.vt nō. g.in.c.cum q̄dā.s.de iureiurañ. Alia dic vt in.gl.

Joan. ponit hic qōnē merenrialē.Papa p̄cessit p̄uilegiū ecc̄ie collegiate q̄ p̄tra eā in suis iuribꝰ z bonis non currat p̄scriptio minor centenaria.agit p̄latꝰ cōtra capl̄m.vel ecōtra.quorum bona sūt discreta sup re alias p̄scribtibili. Queritur an alter p̄tra alterū illo p̄uilegio possit vti .Solutio est q̄ nō quia tenor p̄uilegij est seruāđ⁹.c.poro de p̄uileg.Et quia tenor p̄uilegij loq̄tur.cum contra ip̄am ecc̄iam minor p̄scriptio allegať.z sic contra totā ip̄am ecc̄iaz.quia indiffinita vniuersali eq̄pollet.c.cū circa.supra.e.li. de elect.in terminis qōnis nō habebit locū p̄uilegiū.scz cuz solꝰ p̄latus p̄tra capitulū p̄scriptionem allegat.vel econtra.capl̄m p̄tra p̄latum cū capitulū vel solꝰ p̄latꝰ non faciāt totā ecc̄iā.sz solū eiꝰ partē.c.novit.ō his q̄ fi.a p̄.Et huiꝰ occasiōe subnectit Jo.an.et q̄n p̄uilegiatꝰ cōtra

priuilegiatū possit vti suo ꝓuilegio. de q̄ etiā in.c.pūtia.de ꝓbatio.

Ignorantia facti non iuris excusat

Hec regula duas hz partes. et pone exemplū ī vtraq; ꝑ vt in.g. By. vtriusq; partis ponit exempluz in eo q̄ confitet in iudicio ꝑ errorē. Nam si errat in facto. vt ꝙ confessus est aliū sibi coheredez .l.si cū putarē.ff.fami.hercis.tūc excusat. Si in iure errauit.non excusat.l.non fatetur.ff.ꝺ ꝓfess.vt si credebat valē testamentū sine solēnitatib⁹ iuris.q̄ omisse viciant. Jo.mō.etiā ponit exemplū in eo q̄ ignorat vacationē beneficij.cui non currit temp⁹ semestre c.quia diuersitatē.de ꝓcess.ꝓben. Secus si ignorabat semestre tēp⁹ currē collatori.de supp.neg.ꝓla.c. penul.ꝛ fi.et in vtraq; parte hui⁹ regule fundatur hic.qꝺ.g.h dicit de ꝓdēnatione expensaꝝ.quā.gl.sp nō.ꝙ ad eam q̄tidie fit remissio. Et ꝑ intellectu regule aduerte breuiter.ꝙ ē q̄druplex ignorantia. Nam quedā est crassa q̄ surgit ex electione et ꝓtemptu.scz qñ quis procurat ne ad eū sciētia rei ꝓueniat.ꝛ dicitur crassa similitudinarie.quia sicut crassitudo repellit intellectū.sic habens hanc ignorantiā ꝑcurat ne noticia rei ad eum deueniat. Alia ē ignorantia supina.ꝛ illa surgit ex negligentia.vt cuz quis negligit scire vel dicit se nescire qꝺ publice factū est.vel ꝙ omnes alij secuz ꝓuersantes sciūt. et ideo sic appellat. quia sicut negligens est qui supinus iacet in lecto tꝛpoꝛe vacans vltra temp⁹ debitū.ita habēs hanc ignorantiā .negligit scire qꝺ omnes alij sciūt. Et he due ignorantie.siue sint facti.siue iuris.nūq̄ excusant. sz ꝺ taliter ignorante intelligit illud.ignorans ignorabitur.xxxviij. dist.q ea. imo talis dicitur magis ꝓtēptoꝛ q̄z ignorans.sm Jo.mona. Aut saltem affectatoꝛ ignorantie.vt in.c.fiñ.supꝝ de clam.despon'. Alia est ignorātia erronea.et est qñ applico mentez ad id cui⁹ veritas habz contrariū .de q̄ Aristoteles dicit in Ethi.ꝙ omnis malus est ignorans.et talis etiā si sit iuris.non excusat.vt hic patet. Hec tū ignorantia differt a titubatiōe.ꝙ titubans dicitur.qui nō applicat mētem suā ad aliquid.sz ꝓpter conflictum rōnum dubitat cui parti mentem applicet.ar.l.fi.C.ꝺ condi.inde. Quarta est ignorantia ꝓbabilis.et est quando quis ignorat qꝺ cōiter ignoratur.nec scire tenetur.vt ē ignorantia facti alieni.vt in.c. ab excommunicato.supꝛa.de rescript.et talis bene excusat vt hic. Juris autē ignorantia nō potest eē ꝓbabilis. nec aliquez excusat.vt hic et.l.regula.ff. de iur'.et fact.ignorā.et ibi plene de materia.et late hic per By.et ꝑ glō. xxxviij.dist.in summa.ꝛ iij.q iiij.Ñnotandum.in tex.et glō.ad que loca remittit hic.g.

Jo.an. ponit hic.q.mercuriale .de eo qui impetrauit beneficiuz.an teneatur facere mentionem de vacatura quaz expectat.vel reseruatione que ꝓ eo pēdet.ita ꝙ aliter impetratio non valeat.et procedit questio in eo qui sciebat se tale ius habere.alias facti ignorantia excusaret illum.vt in.c.gratia.supꝛa.eodem libꝛo.de rescript. Solutio est.ꝙ non valent littere per c.in nostra.supꝛa de rescrip. iūcto.c. q̄uis.supꝛa.eodem libꝛo.de ꝓben

Nam cū littere ad bñficia sūt odiose.nil dz in eis taceri qđ mouere posset ꝓncipem ad gratiā denegādā.nec est verisimile q̄ ita papa ꝓ eo scribere cui alias gratiaz fecit fic̄.ꝓ eo cui nunq̄ gratiam fecit.Uicietur ergo ex hac taciturnitate gratia .7 facit.c.ij.de fi.ꝑsby.e.li.

Am quis in ius succedit alterius iustam ignorātie causā censetur habere

Hec regula venit exemplificatiue ad p̄cedentē.naz ignorantia facti ꝓbabilis excusat. vt ibi.Exemplū est in eo q̄ in ius alteri⁹ succedit.vt hic.Et pone exēpla in hac regula vt in.g. By .exemplificat ī eo q̄ ꝓmisit mihi dare bouē in kalendis.augusti.etsi nō daret ꝓmisit centū.decessit ꝓmittens añ kalendas. et heres ignorās ꝓmissionē factam. non soluit.queritur an teneatur ad penā?Et rñdetur q̄ non.ꝓ hanc regulā cū suis ꝓcor.qđ verū intelligit de eq̄tate impetrata restitutiōe que datur ei ꝓpter ꝓbabilē cām ignorantie.vt ff.quia alias de rigore pena ꝓmittitur contra heredem etiam ignorantē.vt aperte probat.l.ad diem.ff.de ver.ob.Itē intellige hāc regulā in quolibz successore.tam vniuersali q̄ particulari.et qñ agit cum eo et sic conuenitur .nō aūt cum ipe agit.quia tunc tenetur esse certus.l. qui in alteri⁹.ff.e.ti.Tāgit etiā.g.qō nem.An malafides defuncti noceat successori ad p̄scriptionem impedie dam.Et tenz q̄ non.et hoc etiam tenet By.in regula possessor.supra.e.ī penul.q.Be eq̄tate canonica ꝓ illaz regulam si heres a se velit inchoare p̄scriptionē.dicit tñ q̄ rigor iuris ciuilis hoc non patitur ꝓpter fictionē identitatis defuncti et heredis.de q̄ ꝓ.gl .in.l.ij.C.ꝓ herede

Jo.an ponit hic qōnē mercurialē.Titi⁹ capt⁹ amore virginis vel solute decept⁹ fuit a lena q̄ maritū habebat.quia se ipam submisit loco virginis seu solute. accusatur Titi⁹ de adulterio ꝓ illi⁹ lene maritū.queritur an sit vt adulter puniendus.et fuit qō Pilei .xxiij.et accidit iste casus Ouidio .vt ipe refert in libro de vetula.Pyle⁹ soluendo dixit eū ab accusatione adulteriū absoluendū.quia adulteriū nō ꝓpe trauit.ꝓ.l.penul.ff.de adult.Dicit tñ eum puniendū ac si viduā vel virginem cognouisset.l.eum q̄ Jacuz aliqs ff.de iniuri.et vid.nō.in.l.uxor.C.ō repu.et.xxxiij.q.ij.in lectum

Interserit aūt Joh anō. aliam q̄stionē que fuit.Clericus ꝓgnouit mulierē maritatā que ab ipo 7 ab omnibus habebatur ꝓ soluta vel ecōtra cognouit solutam que modo p̄dicto habebatur ꝓ maritata.queritur an detecta veritate sit puniendus vt adulter pena iuris cōis aut statuti synodalis quo cauetur adulterantem cū alterius uxore beneficio fore priuatum.Solutio quo ab forum pñiale et eternum iudicem in ꝓmo casu censetur simplex fornicator.si cum ignorantia sua concurrebat intentio abstinendi si sciret illam coniugataz.ꝓ gl.in .c.illud.xv.q.j.Scdo casu iudicatur adulter.quia adulterari intendebat.c.cum voluntate.supra.ō sen. excōi.cum concor.ibidem .in.g.j.alle. Quo ad penā aūt iudicialem videt hunc in utroq̄ casu vt adulterum puniendum quo ad primū.Ideo q̄

verum est istum vxorem alterius ꝑg nouisse.licz non in ea spe .quia tñ fuit dolosus in genere iudicabitur de lictū ſm rei veritatem et mulieris q̄litatem.facit.c.dñs.lvi.dist. in historia de iuda .et thamar. qđ verum si mulierem in matronali habitu reptam.nō curans qualis essz ꝑgnouit secus si eā notam habens sciebat eā reputari solutam et talem esse credebat.quia non diceretur adulter cuz h culpa non sufficiat.sed dolus req̄ratur.l.penul.ff.de adul.Quo ad scōm casum q̄ iste adulter censeatur .et vt talis puniatur pena iuris cōis patz quia ibi fuit culpa in ope.dolus ī intentione.et cōis opinio ī qualitate. que tria merito pferuntur veritati postmodum detecte.c.nuper .supꝫ. de byga.cum similibus.Si autez pena statuti.grauior essz q̄ pena iuris cōis.non punietur illa si veritas apret ante sñiam.quia in penalibus statutis q̄ sūt stricte interpretanda.non ꝓmittitur adulterium .nisi cum vxore vera.et non putatiua .xxxij.q.iij. meretrices.z.q.vij. adulterij .z.ff.de adult.l.stuprum .et de hac.q.vide p g.et legistas in.l.vxor.C.de repudi.

O Dia restrigi

et fauores cōuenit ampliari

Pone exempla vt in. g.vel ſm By.pone exemplū p.c.statutum.supra.eo.li.de elec. Item in pacto liberatorio de nō petendo qđ tollit naturalem obligationem.l.stychum.ſ.naturalis.ff.de solutionibus.sed pactum de petendo qđ est obligatorium. non tollit illā ipo iure.ff.de pact.l.si vnus.ſ.pact? ne peteret.Et hoc inducit ratio huius regule.ad.c.ex parte.iij.de deci. qđ videtur obstare huic regule. dic vt h in glō.

Jo.an ponit hic qōnem mercurialem quaz disputauit ō eo canonico.q̄ scienter elegit in suū epm quendam mutilatuz vel bigamum vel excōicatum'.an talis ꝓpterea incurrat penas concilij late raneñ.scz priuationis et suspensiōis. iuxta.c.cum in cunctis.ſ.clerici .supꝫ. de elec.Et sic videtur.quia quotiēs electio est nulla ex vicio persone scienter electe.locum habent dicte pene.vt nō.Jnno.et doct.in.c.gratum de postu.prela.sed ista electio ē nulla propter indignitatem persone .q̄ bigam' prohibetur eligi apl'o .ſ.ad Thymo.iij.z a ca.xxvi.dist.per totū et de biga. per totum.mutilatus et corpore viciatus prohibetur lege veteris testamenti.Leviti.xxi.z a ca. lv.dist.per totum.z de corpo.vicia. per totum.excōicatus similiter ineligibilis est.c.ſ.de postu.prela.c.fin.de cleri.excom.minist.Soluendo dicit Joh.an.in eligente mutilatum z bigamū.q̄ nō incurrit penas' dicti cōcilij.Nam cum certe indignitates ī dicto ꝯcilio exprimant.scz q̄ttuor ꝓpter quas loc' est illis penis. in nō expressis cessabunt.ar.huius regule Ratio autez concilij potest esse.quia plus homines in casibus ibi expressis delinquere consueuerunt.equum tamen putat Joh.an.q̄ papa ad alias indignitates penas prorogaret. propter rationis identitatez .Jn electione autem excōicati dicit.secus si est excōicatus a iure vel ab homine iuste.quia tunc includitur in prohibitione concilij vita z moribus ꝛc. vbi autem excōmunicat'esset ab homine iniuste forte ne eligeret. vt Jo.

an.dicit se vidisse factum.non essz locus pene.et ita intelligatur decreta. cum dilectus.7.c.cū inter . K.de ele. supza

Ecz concessū

a principe beneficiuz eē māsurum.

Pzo euidentia huius regule aduerte'.q beneficium capitur duob⁹ modis⁹.Uno modo stricte scilz pzo beneficio simplici ecclesiastico.non dignitate.personatu vel curato.sed prebendam continente.c.licet.supza .e. libzo.de prebendō. Alio modo capitur large.et hoc tribus modis⁹.Primo vt significat omne beneficium ecclesiasticuz simplex vel curatum.dignitatē aut personatum.regularem aut secularē.Ita capitur in regula beneficium'.supza.e. Scōo modo capitur pzo omni indulgētia.gratia.vel priuilegio.a pncipe concessis.7 sic capitur in hac regula.Tertio pzo omni indulgentia vel priuilegio a iure cōcesso.et sic capitur in regula sequēti. Hoc premisso.pone casum.vt in.g.que etiam intelligit hanc regulam in priuilegijs realibus.non autez in psonalibus.7 fm By.procedit etiamsi cessat causa pcessionis priuilegij.dummodo illa causa fuerit impulsiua.l.ij.§.penul.ff. de donatio.vt si fuerit finalis .remanent tñ reliquie eius.vt ī illa que desijt esse vxoz.contra quaz adhuc nulla turpis actio istituitur.ff.re. amo. l.ij.7.iij.Et idem cum dubitatur an fuerit impulsiua an finalis.l. si mulier.C.de iure.do .Et quinq casus quibus priuilegium perditur .vide in glo.versi.et nota.

Jo.an ponit hic questionem legistarum de eo qui propter numerum filiozum obtinuit sibi decerni per congruum iudicē emunitatez a muneribus.sed postea aliqui de numero perierunt.an duret emunitas.Et premittit Jo.an. pzo intellectu questiōis q fm leges habens rome tres filios .in Italia quattuoz.in alijs pzouincijs quinq a munere tutelez cure excusatur.C. qui numero.liber.l.§.Insti.de excu. tu.in principio.7 generaliter habēs quinq liberos cuiuscunq sexus vacationem habet ciuilium munerum C.de his qui numero libe .l.fi.li.x. Idez si quattuoz habz liberos .7 ex quinto filio premoztuo extat nepos secus si ex filia.l.ij.§.non solum.ff.de excu.tuto.Filij āt isti debēt eē naturales.et legitimi.et tales excusant eē si sint emancipati.Instit. de excusa. tuto.in principio.Et licet isti a ciuilibus muneribus excusant.nō tamē ab honozibus vel muneribus que honozibus coherent .l.§. C.qui numero.libe.libzo decimo.nec a muneribus patrimonialibus.ff.de vaca. mu.l.ij.§.que patrimoniozuz.nisi haberet.duodeciz liberos.quo casu etiam ab his excusatur.l.si quis decurio.sc̄a.C.de decurio.li.x.tamen et tunc requiritur fm quosdaz q sit de curio.vt ibi.alias requiruntur sedecim filij.vt.ff.de iure emuni.l.§. sēper §.monstratur. Soluendo igitur qstionem dicit hanc emunitatem durare in casu questionis.et ita dicit p solennes docto.in facto consultum per hanc regulam.cum concoz̄..et

regulam factum ꝑ. eodem .cum suis concor. facit. c. dilectus. verſiculo ad hoc. de capel. mona.

Ndultum a iure

beneficium non est alicui auferendū

Pone casum vt hic in glō Et intellige regulam ꝙ beneficium alicui concessum ab homine et sine causa ei non ē auferendum. ſm glosam. Quid ergo ō iudicijs et dilationibus que dātur a iure. est hic bona glosa. et menti tenenda. que dat talem theoricam. ꝙ dilationes datas a iure sine omni ministerio iudicis tacito vel expresso. non potest iudex abbreuiare aut elongare. vt est dilatio decem dierū data ad appellandum. ⁊ triginta ad petendum apostolos. Datas autem a iure cum ministerio hominis pōt iudex auferre ex cā. et abbreuiare vt sunt inducie vnius anni dati ad prosecutionem appellationis. Item viginti dierum ad deliberandum. ⁊ istam theoricam sequitur hic By. ⁊ Cy. in. l. j. C. de dilatio. et Ange. de perusio. in. l. ij. ff. de re iudi. et Imo. in. c. cum sit romana. supra. de appellatioñ. Dicitur autem dilatio data ei lege sine iudicis ministerio. quando ius ō per se sine facto iudicis statuit terminum ad aliquid faciendū. Cuz iudicis mīsterio datur qñ ius disponit certum terminum prefigendum a iudice. et dat iudici auctoritatem prefigendi et assignandi illum terminum. Bartolus autem in. l. ij. allegata tenet indistincte omnes dilationes iuris per iudicem causa ꝓg nita posse mutari. et illud' sequitur Anto. in allegato. c. cum sit romana et vide ibi Panor.

Joan. ponit hic questionem talem. Legatus cui papa specialiter concessit vt auctoritate apostolica in quolibet monasterio sue legatiōis vnum monachū poneret Cuidam eadem auctoritate concessit vt reciperetur in certo monasterio in monachum et in fratrem. queritur vtrum annus probatiōis monasterio reseruetur. Solutio dicit ꝙ sic. per hanc regulaz cui statur. vbi contrarium non exprimitur. non tamen habet monasterium voluntariam repulsionē ipsius quā haberet si legatus non scripsisset. et in hoc valet gratia legati. Si ergo probant legitimam repulsionis causam quam in anno probationis ꝓcipere poterunt. illum repellere poterunt. alias nō sic ius cōmune non ledit. et gratia satis confert. facit. c. cum dilectus. de consue.

On firmatur

tractu temporis qō de iure ab initio non subsistit.

Pone casum vt in glō. nostra. Et intellectus huius regule est secundum glosam. Q illud quod a principio est nulluz. solo temporis tractu non fit validum. Illud autem qō a principio non est nullum. sed validuz q̄uis ex post facto veniat annullandum. bñ firmatur. Idē si ab initio essz nullū et causa impedimenti sublata est per

tacitum conſenſum vel expreſſum. Nam tunc conualeſcit prout ex nūc non autem prout ex tūc .et hoc ſolo tractu temporis non conualeſcit.p̄batur optime.ſupra.eo.li .de deſpō. impube.c.vnico.ō coniugi.ſeruo.c. p̄poſuit.cum concor.in glo.allegatis

Jo.an.pōit hic queſtionē.Archipreſbyter non valens habere copiā epiſcopi renunciauit in mortis articulo in manib⁹ p̄ſbri recipientis nomine epiſcopi.et ſtatim canonici elegerunt Titium poſt duos dies mortuo archip̄ſbro .epiſcopus veritate cognita electionē confirmauit.Queritur an valeat electio et confirmatio.Joh.ō monte murlo qui diſputauit hanc queſtionem dixit.q̄ renūciatio valuit⁊ electio ⁊ confirmatio Quia valuit renuntiatio intellige ī preiudicium renunciantis .vt notatur in.c.q̄ in dubijs.ſupra.de renunciatiōn.ergo vacauit ecc̄ia⁊ canōici valuerunt eligere.Joh.an .reprobata ſolutione illa tenet q̄ electio fuit irrita.et ſic per conſequens nec confirmatio valuit.quia facta ad eccleſiam non vacantem ⁊ in locum viuentis.contra.c.j.⁊.ij.de conceſſio. p̄bē. Nā renūciatio nō fuit vera. ſz aperte contra textum.in allegato.c.q̄ in dubijs.vbi dicitur q̄ renunciatio facta in manibus ſuperioris. nullam obtinet firmitatem.nec eſt vera glo ſa que dicit ibi q̄ obtinet aliquaz cōtra illud vniuerſale negatiuum in textu poſitum.de quo ibi per Jo. an. ſup glō.p̄ma

Onē ſine culpa qui rei que ad eum non pertinet ſe immiſcet.

Pone caſum vt hic in glō. By.ponit exemplū de eo qui dixit ſe peritum in iure canonico ⁊ ciuili cum eſſet ignarus.q̄ ſi p̄retextu talis aſſertionis in iudicem aſſumptus fuit⁊ male iudicauit videtur fuiſſe in culpa Jdeo tenetur actione in factum.in quantum religioni iudicantis equum videtur.vt in l.ſi iudex.ff.de va.et extra or.cognitl. et Inſtitl.de ob.que ex.q̄.male naſ. in p̄incipio.Et quomodo per hāc regulam non tollit tractatus negotiorum geſtor .vide h per.g. Et facit hec regula q̄ clericus qui patrocinatur in cauſa ſanguinis coram iudice ſeculari q̄ ſit irregularis morte ſecuta.de quo plene per Johannem anō.poſt Hoſtieñ.de poſtula.c.j.ſuper gloſa.j.

Jo.an ponit hic queſtionem de eo qui vocatus ad teſtimonium oblivione vel alia de cauſa non iuravit et ſe immiſcuit teſtimonio ferendo et falſum dixit.q̄ritur an teneatur pena falſi .de qua habetur.ff.ad leg.corne.de falſ.l.i.⁊. vltimo.⁊.l.qui falſo.C.eodem. ⁊ in c.j.de crimi.fal.Solutio eſt .q̄ tenetur pena falſi .probatur hoc per legem diuinā Daniel.xiij.vbi illi duo ſeniores qui falſum teſtificati fuerūt ſine iuramento contra Suſannam. damnati ſunt de falſo et pena mortis.Secundo probatur per legez canonicam. Nam in.c.nuper.ſupra. ō biga. pena bigamie tenetur .qui vere bigamus non eſt p̄pter intentōis affectū cū ope ſubſecuto fortius iſte falſarij pena punitur q̄ nec nomine caret.vt dicitur .p̄roverbiorum.xij.

qui mentitur est testis fraudulent⁹ et.xix.c.falsus testis non erit impunitus. et Mathei.xxvi. Nouissime venerunt duo falsi testes et dixerūt. Tertio probatur idē per.l.ciuilē vt in.l.si quis legatum.§.7.ij.rūso.ff.ad l.coz.de fal.vbi q̄ sibi ascribit legatū in testamento licz legatuz sit inutile puta rei sacre.aut licz non habeat eē in principio.vt quia falsū.aut quia filius preteritus est in eo. quia tñ figuram hz et est pfectū exterioz7 visibili forma tenetur.l.cornelia.ō fal. Ita etiā exquo testimonium habet suā figurā.quia in actis habetur.et put iurati solent deposuit.locus est huic pene. Nam ad eē falsi testimonij et eius penam.non requiritur q̄ fructū afferat alicui.p3 Marci.xiij. ibi multi falsum testimoniū dicebāt aduersus illum.et conuenientia testimonia non erant.facit.cle.eos q̄.de sponsa.

Nulli vti pluribus defensionibus prohibetur

Pone casum vt in.gl.By. ponit exemplū alicui quis egit contra me.negaui intentionem suā.ipe probauit.ego possuz adhuc alia defensione vti.videlz.ponere exceptionem pacti.iurisiurādi.rei iudicate.aut similē vt hic. Itē 7 simul et semel possum plures exceptiones ponere.vt pacti iurisiuradi.7 rei iudicate.vt.ff.de excep.l.nemo. Non autem sic est in actoze.q̄ vbi ei plures actiōes competūt vnā eligere debet et intentare.l.q̄ in beredem.§.eligere.ff.de tributo.et nōt in.c.vt quis duas.supza.eodem lib. de electi. Ratio est fm By.et docto. quia reus fauorabilioz est.vt in.l.fauorabiliozes.ff.eodem titulo.et procedit regula.etiam in pluribus defensionibus contrarijs.dūmodo tamē in effectu non sint contrarie.fm glosam hic in fine.et dūmodo ius eas nō prohibeat proponi. Et vndeciz casus in quib⁹ ius non admittit plures proponi exceptiones.vide hic ī glosa.et dic vt in ea. Tractat etiam hic Byñ.de cumulatione plurium actionum late.de quo etiam per Innocen̄.in.c.constitutus.supza.de inte.restit.

Jo.an. ponit hic questionem. Accusatus fui de homicidio.negaui simpliciter.probatum fuit contra me homicidium.volo probare q̄ defendendo id feci.an sum admittendus. Johannes and. dicit q̄ si simpliciter negauit non admittitur allegans se defendendo id fecisse.quia allegaret contraria.facit.c.finale.de iureiurand.supza.eo libzo.aut negauit excipiēdo vel denegando iudicem.puta forum declinando negauit se in iudicis territorio occidisse.tunc auditur in principali excipiens q̄ defendendo se id fecit. Sed primum dictum videtur doctoribus durum. quia lex non reputat talem occisozem.sed defensozē l.scientiam.§.qui cum aliter.ff.ad le. aquili. et in.l.cornelia.debet interuenire verus dolus.l.ī lege.ff.ad le. coz.ergo admitti debet.etiam si simpliciter negasset.et opinio Joh.an. potest procedere in ciuilibus.vel saltem in leuiozibus criminib⁹

Quod ſemel placuit amplius diſplicere non poteſt

Dy. ponit exemplum in diffinitiua ſententia que p̄ p̄ferentem non reuocatur. ſiue ſit eq̄. ſiue iniqua. l. paulus. et. l. iudex. ff. ō re iudi. ō quo per Jo. an. in. c. qualiter et quando. ¶. ſupra. de accuſa. ſup glō. ¶. et hic per Dy. Alia exempla dat ꝟ gloſa. que etiaz ponit vigintitres caſus. in quibus fallit hec regula. Et i fine ſſiungit quattuor requiſita ad regulam. ſcilz q̄ placitum non ſit improbatum q̄ ſcienter placeat. q̄ non ſola mente. et q̄ alterius intereſſit. de quibus dic. vt in. gl.

Jo. an. ponit hic queſtionem de teſtamento iurato an poſſit reuocari per teſtamentatorem. Soluendo dicit. q̄ ille qui fecit teſtamentum et iurauit non contrauenire vel illud non mutare. ſecū dū teſtamentū facere non debz. z illō faciendo vel primum mutando ſine cauſa. eſt periurus. quia ſeruandum eſt iuramentuz qō ſine periculo anime ſeruari poteſt. c. ſi vero. ō iureiu. Juramentū enim eſt de iure naturali. et obligat ex p̄cepto. xxij. q. ¶. ſi peccatum. de iureiurañ. c. etſi xp̄us. etſic penitus eſt ſeruandum. vbi non continet aliquod illicituz. Dicit tamen Joh. an ō. q̄ ſi iſte fecerit ſcōm teſtamentum. illud valet. quia ambulatoria debet eſſe vltima voluntas. vſq̄ ad extremum vite exitum. l. ¶. C. ō de ſacroſanct. eccle. cano. vltima voluntas. xij. q. ij. et. c. cum marthe. de celebra. miſſ. Nec poteſt quis ſibi legem imponere a qua non poſſit diſcedere. l. ſi quis in principio. ff. de legiij. facit quia cuiq̄z non prohibito licet teſtari. et prohibiti habentur Inſtitu. qui non eſt per teſta. fa. per totum. z. C. et. ff. eodez titulo. p̄ totum inter quos iſte non reperitur prohibitus. igitur ꝛc.

Ondebz alicuius odio pregrauari.

Pone caſum vt in glō. Et vt patet ex glō. pena eterna vnus nunq̄ punitur pro alio. argumento. c. queſiuit. de his q̄ fiunt a maio. par. capitu. Jdez in pena tempozali ſeu cozpozali. niſi in caſibus. vt in crimine leſe maieſtatis hereſis. et ſciſmatis. vt in iuribus in gloſa allega. Et fallit etiam in caſu. quia propter incōtinentiam patris punitur filius. ne promoueatur ſine diſpenſatione ad ozdines. vt proba tur. lvi. diſt. per totum. Jdem etiā in pena ſpirituali excōicatiōis. vt vn⁹ non excōmunicetur pro alio. c. ſi habes. xxvij. q. iij. z in. c. romana. ¶. caueant. ſupra. eo. li. de ſen. ex. Dz pena ſuſpenſionis aut inēdicti q̄liq̄ vnus punit̄ p̄ alio. vt in. c. nō eſt vobis. ſ. de ſpon. cū ſiꝫb⁹. Alia dic vt in. g. et facit ꝟ regula ad qōnez. an in interdicto loco vel vniuerſitate p̄tradicētes vel abſentes ſint interdicti. de q̄ qōne p̄ Jo. an. in. c. ſi ſñia. de ſen. ex. ſ. e. li. z ibi aliq̄d dixi

Jo. an. ponit hic queſtionem mercurialem de repreſaliis. que eſt. Bononienſ. quidam ſpoliatus fuit in dioceſi florentina

requisitū fuit ꝑmune florentinorum et eius rectores pluries per cōmune Bononien̄.vt iustitiaz de ꝑdonib⁹ faciant ciui suo spoliato. qđ quia neglexerunt obtinuit spoliatus a cō muni bononien⁹.represalias cōtra ciues florētinos ⁊ demū cepit vnuz ex illis ciuib⁹ florentinis a q̄ exegit extimationē integram sue ꝑde.Que ritur an saltē in foro ꝓscientie teneatur restituere.Solutio recitat Joh. de bel.disputasse hāc qōnē.et eā po suit in auc̄.vt nō fiant pigno.ff.i.col. v.et ibi tenuit q̄ vbi ꝑ iustitia ad superiorē potest haberi recursus nō ē loc⁹ repsalijs.vt in auc̄.vt differen. iudi.ff.i.⁊.ij.coll.ix.alias ꝓcedi pñt ꝓpter iniuriā vel iniustitiam factaz.ꝑ textū.in.c.dñs.xxiij.q.ij.quia si vt ibi dicitur licet eo casu pugnare insidi is fortius ꝑ viam represaliarū.Con cedentur tñ hoc casu non solū cōtra delinquētes.ꝫ etiā contra magistra tus.officiales.et consiliarios iustiti am denegantes.c.romana.in fi.sup̄. e.li.de sen excōi. Item ⁊ contra vni uersitatem iustitiaz denegantē.l.ali ud ff.refertur.ff.e.tit.Item et contra dñm et eius subditos ei auxiliū pre bentes ad iniustitiam.c.si ſniam.ff.i. supra.eo.li.de sent.excō.non autē cō tra singulares ꝑsonas que non delin querunt.alle.c.romana. Nec est con cedendū ꝑsone priuate cui ꝓcedūtur represalie q̄ possit personas detinē et in vinculis ponere ⁊ de rebus sibi satisfacere.sed vt possit ꝑsonas ⁊ res iudici presentare.vt in publico car cere custodiantur .et vt sibi de reb⁹ auctoritate iudicis satisfiat.ꝑ.l.non est singulis.ff.de regul .iur.et ꝑ hoc ꝑpter tumultus vitandos.vt ibi nō.

Jne culpa ni

si subsit causa non est ali quis puniendus.

Hic ponitur regl'a ⁊ exceptio vt dicit glosa.et de exem plis dic vt in ea.que etiam dat rati onem regule q̄ est.quia pena est mē sura culpe.ergo deficiente culpa.de ficiet et pena. Pro quo inducit Jo. mona.illud Deutron̄.xxv.in princi pio Pro mensura peccati erit plaga rum mod⁹. Patet istud etiam ex qđ nominis.dicitur enim .pena a pen dendo.id est soluendo debitum pro culpa fm Johem anđ. Et plures ca sus qb⁹ aliqs punit sine culpa .licet non sine causa.vide per glosā in ca. innouātes .xxij.distiñ.in .c.antiqua. supra de priuileg.et in .c.cognoscen tes.supra.de constitut. et patent in his metris. Paupertas odium vici um fauor. et zelus. ordo. Personas spoliant et loca iure suo .quorum de clarationem vide in locis allegatis.

Jo.an. ponit tres questiones Prima an id quod dicitur naturalem filium legitimari per subsequens parentum matrimo nium locuz habeat in genito ex cle rico in minoribus constituto habē te beneficium ecclesiasticum .Sol uendo dicit Johañ.anđ .q̄ sic. q̄ c.tanta.qui fil .sunt legitiñ.dicit per virtutem sequentis matrimoñ̄ legi timari illegitimum.dummodo coit⁹ tempore parētes fm leges potuerūt esse coniuges.etiam concesso q̄ for nicatio et omnis concubitus qui fit extra matrimonium sit damnatus. vt probat.capitul.non solum.xxxij. q.vij.et glosa in clemen̄.ad nostrum

de hereti. et hic latius Joh. and. iſte cenſendus erit legitim⁹ ne detrahat virtuti mr̄imonij. de q̄ loq̄tur in alt. c. tāta. faciūt nō. ī cle. vnica. de ſum. trini. in. g. fi.

Secunda qó An illō. c. tanta etiā locū hz cū alter parentū interiz aliud ꝓtraxit matrimoniū. et tz Jo. an. q̄ fic. quia mediū mr̄imoniū non impedit hanc legitimationē. q. c. tāta. ⁊ iura de hac legitimatiõe q̄ fit ꝑ ſubſequēs mr̄imoniū. loquētia non diſtinguūt. an fuerit inēmediuz matrimoniū vel nō. et vbi ius nō diſtinguit. nec nos debem⁹ diſtinguē. l. i. ſ. q̄ aūt. ff. de alea. xxxi. q. ſ. q̄ ſi dormierat. et c. ſolite. de ma. et obe. cū. ꝓcor.

Tertia qó An naturales filij legitimātur ꝑ matrimoniū ſubſequēs parentū in extremis ꝓtractū. Solo. dic̄ Jo. an. q̄ fic. ꝑ decre. tāta. q̄ ſt. ſūt le. q̄ ſimplicit̄ loquit̄. ſatis ergo ē q̄ matrimoniū ſit ꝓtractū. licz Ja. de are. tenuit ꝓtrariū. ꝑ. l. nup. C. de natura li. q̄ dicit mr̄imoniū tūc legitimare plē cū ꝓtrahit̄ ſpe colende ſobolis. ſed ꝫ ſpes ꝫ deficit. igit̄ ꝛc. Sed dic plē legitimatā. licz ſpes illa deſit. q̄ decre. tāta. ſimplicit̄ loq̄tur. vt dixi. Itē ſatis ē q̄ ſit ſpes ꝓlis in caſu cō valeſcentie. Itē q̄uis ꝓles ſit vnum bonū matrimoniū. xxvij. q. ij. omne. et. c. fiñ. ō. de ꝓdi. appo. tñ ſine tali ſpe ꝓt eē mr̄imoniū ꝓpter humanitatis ſolatiū. xxvij. q. ſ. nuptiarū. de frigi. c. q̄ ſedē. cū ibi nō. nec viciat ꝓpoſituz non hñde ꝓlis. niſi deducat̄ ī pactū. alt. c. fi. ⁊ nōt̄ in. c. de infidelib⁹. de cō ſan. et affi. C. cōſtat em̄ verū fuiſſe matrimoniū iné glorioſā virginē Maria am et Joſeph. et tñ beata virgo etiā ꝓtrahendo ſe virginitatez ſeruaturā diſpoſuit. ⁊ ſic iuxta diſpoſitū animi ñ fuit ſpes ꝓlis. ꝑbat̄. xxvij. q. ij. btā.

Item adhuc tres q̄ones ponit de iure ſuccedē di ꝓmogenitorū ex ꝓſuetudine. Prīa q̄ eſt an naturali primogenito ſz legitimato poſt natiuitatē legitimi ꝓpetit ſuccedere iure ꝓmogeniture. Soluē do tz Jo. an. legitime natuz ſuccedē iure ꝓmogeniture. quia ipi⁹ cepit eē hereditas. ad Galat. iiij. ſi fili⁹ ergo heres. et ꝓmo fuit in iure ſuccedēdi. Inſti. ō here. q̄. et dīa. ſ. ſui. nec debz fauor matrimonij ampliari in dānū legitimi. facit regula factuz legitime ī. e. cū ꝓcor. ⁊ l. id q̄ nr̄m. ff. e. ti. ⁊ cō trarijs rñdet Jo. an.

Secunda qó An conſuetudo deferens hereditatē ꝓmogenito ꝑiu dicet ſcō genito clerico. et Jo. an. putat q̄ fic. Maz ita videm⁹ in vſib⁹ et ꝓſuetudinib⁹ feudorū ꝑ q̄s clericō ſolū ñ ſuccedit in feudo. ſz eē illō ꝓdit ꝑ clericatū. vt in. c. vno. ō vaſal. q̄ ar. bel. depo. ⁊ in. c. vno. ī. fi. de bñ ficio. fe. Itē et quia hūc clericū ī natiuitate ſua ⁊ ꝓus ſi fas ē ſic loq̄ ligauerat ꝓſuetudo iſta. que ꝓmogenito detulerat bona. clericatus ergo ſubſequens ius ꝓius queſitum ꝓmogenito ei auferre non potuit. Si autem quereretur ō conſuetudine que inchoaret ꝓiudicium in iam clericuz talis non valeret per ea. que notat Hoſtienſ. in ſumma. de conſue. ſ. fi. verſiculo ſed pone. Et Cy. poſt Jacob. de ra. in. l. ij. C. que ſit longa conſue.

Tertia qó An inter laicos valeat cō ſuetudo q̄ ſucceſſio ōferat̄ ꝑ genito

de q̄ q̄one remittit Joh.an.ad nō.p se post Hostiē .in.c.licz.de voto.In magnis eñ feudis q̄ diuidi ꝓhibenē in bonozē et fauozē imperij.hec consuetudo obseruaē z lege iuuaē.l. ipe rialē.⁊ ꝓterea.ō feu.non alie.sine ꝓsi. dñi.colt.ix.nec posset pater hoc ius auferre ꝓmogenito.ar.c.si diligenti de so.compe.

Quod quis mandato facit iudicis.dolo facere non videtur.cuz habeat parere nēe.

Pone exēpla vt ī.g.Et bze uiter ꝫ regla ꝓcedit i ꝓcernentib⁹ officiū iudices.ī his eī parens mandato eius a dolo excusatur.exq̄ nēcitas parendi facit cessare ꝓsumptionē doli.vt in.l.q̄ cū maioz C.de bo.q̄ libe.et maleficiū ꝓmittiē sine dolo aut lata culpa q̄ dolo eq̄paratur.l.illud.ff.de iniur]. Et ꝫ vera.nisi in atrociozibus in qb⁹ magis deo q̄ hominib⁹ obedire opoztz.xi.q.iij.si dñs.z.ff.e.ti.l.ad ea.et ibi latius de materia.

Jo.an ponit q̄nez de illo q̄ occidit ꝓmissione iudicis vel statuti clericū bānitū q̄ laic⁹ putabaē an excuseē a dolo.et ꝓsupposito q̄ valeat statutuz .q̄ bannit⁹ possit impune occidi.vt nōt Jo.an. in spe .de ꝓsti.ad fi.Soluendo dicit aut iste occidens sciuit bānū ō iure non tenere.et tūc puniri oz q̄si dolo fecerit.l.penul.in fi.ff.de adult]. Aut ignozauit bannū non tenē et illū clericū eē.et tūc absoluetur. cū iustā ꝫ ignozantie cām.q̄ excusat in crimini bus.⁊.sed nedū talia.Insti.de vi bo. rapt .z.l.illud.ff.de iniur]. Aut sciuit illū clericū.sed ignozauit bānū non tenere.et tunc etiā absolueē.si erat talis persona in quā verisimiliē cadit talis erroz.de quib⁹ in.l.cū de indebito.⁊.finaūt.ff.de ꝓba.alias ille punitur q̄si dolose ꝓmiserit.ar.l.diuus. ff.ad le.coz.de falſ.

m **Ora sua cuilibet** est nociua.

Pone casū vt in.gl.et intelige mozā esse nociuā mozoso q̄ ad plura.⁊primo eñ facit eū teneri de casu fortuito etiamsi res eodem modo fuisſz peritura penes dñm.fm.g.et ē cōis opinio.quā etiā tenet.g.in.c.vno.ō.de ꝓmo.et.c. bona fides.de depo .Scdo moza ē nociua q̄ ad fruct⁹ ad q̄s teneē mozos⁹ ex die moze .qū aliq̄d petiē per actionē bonefidei.vel p actionez ex testamento q̄ sapit naturaz actionis bonefidei.l.si q̄s bonozuz.ff.de.le.ij. Jdē si ē actio stricti iuris p quā peto mihi restitui qō meū ē .ꝛ si peto alienū vēiūt a die lit].pt].l.videam⁹. circa pn.ff.de vsur]. Tertio ē nociua q̄ntū ad interesse qō peti pt et augeē ex die moze in odiuz mozosi debitoris.l.qui kalendis.ff.de re iudi.et vi. ꝫ By.de materia interesse .qui scribit plura subtilia et vtilia .Quarto nocet moza quo ad causarum prosecutionē.q̄ si cā ꝓgnita fuit statutus actozi termin⁹ ad agenduz.aut reo ad excipiendū post terminū nō audit⁹.de q̄ p By.ī regula indultū.ō.e. et ꝫ in fi.g.q̄ dicit in p̄paratozijs bene purgari mozā. qō verum cuz ius alterius partis non est factū deteri us.vt nōt.g.in verbo breue tempus in.c.cum Bertold⁹.de re iudi.Post litem contestatam autez non potest purgari moza nisi fingeretur non

fuisse in moza fm.g. vt si post lataz sniam veniret adhuc iudice sedēte p tribunali.l. diu⁹.ff.de in inte restitu. vel si habuit iustā cām absentie .qui fingitur non fuisse absens aut mozo sus.c.cū Bertoldus.de re iudi.s.Et tria requisita ad hoc vt qs pstituaī in moza.vi⁹.hic in.g.et de materia moze.vi⁹.in.l.moza.ff. de vsur|.l.qō te.ff.si cer.peta.et latissime p Bar.i l.si isulā.ff.de verbo.ob.ꝛ p Inno.et Hostien.in.c.pter.s.de loca.

Jo.an hic duas ponit questi ones ꝓma est statu tū epi puat beneficiatos iure suo q infra mensez titulū institutionis sue in memozia lib⁹ epi non faciūt poni qdā canonici qui id facere omiserūt possident nihilominus pacifice sua beneficia.et iminente vacatiōe eccie plātū eligūt.queritur an valeat ele ctio.Soluendo dicit electionē valē. quia canonici pacifice possidebant canonicat⁹.ꝛ cōiter reputabanī ca nonici .qō sufficit probare cuicz ele ctio ꝓuiso aut pūtato.vt i.c.querelā. de elect.c.cum olim .de cā poss.et.c. ꝓsultationib⁹.de iure patro .Itez h canonici a pncipio titulū habuerūt ꝛ auctozitatez supiozis .licz ergo ici derunt in penā puationis.valent tn gesta p eos q̄diu tolerantur .imo nec possz habens titulū a pncipio.lz p penā iuris eo puat⁹ sit possessione puari.nisi causa ꝓgnita.et eo vocato vt in.c.licet.s.e.li.de pben. Aliud tn essz si isti eligentes fuissent intrusi .q a pncipio nulluz t. ulum habuissent fm Jo.an.

Secunda qō Execu toz dat⁹ p papam ad puidendū Andree si es set idone⁹ de prelatura vacante post pemptoziū qō assignauit canonicis ad opponendū ꝓtra lras vel psonaz. cum null⁹ ꝓtradixissz sibi ꝓtulit pla turā q tpe longo possedit eā.nūc co rā legato pape Joh .canonic⁹ petit illū remoueri.q tacuit i lris bnficiū qō habebat.et quia tūc patiebaī de fectū etatis.excipit ille andreas de la psu termini pemptozij . de q supza q̄ ritur an obstet.Soluēdo dicit illuz Jo.canonicū audiendū.quia termi nus dat⁹ p executozē fuit dat⁹ ad ex cipiendū nō ad denūciādū.vel accu sandū.et sic accusanti nō obstat .ar. c.veniēs.ij.et.c.cām q.ꝛ.c.cū in tua. de testi.Et in vtroqz casu lre ꝛ pui sio secute ex illis fuerunt nulle.vt p batur in.c.si motu ꝓpio.ij.rūso.sup. e.li.ꝛ in.c.si eo tpe. de rescrip.e.li.

Ꝑ Aque fiunt a iudice si ad eius non spectāt officiū.viribus nō subsistunt

Done casū vt in.g. Et itel li ge hāc regulā hre locū.etiāsi id qō factū ē sit bonū.vt dicit.g.dū tn non sit tale qō depen det ex potestate ordinis .vt est ordi nare clericū.ꝓsecrare basilicas.vt pz ex fi.g.Et dic de alijs.vt in.g.ꝛ latis sime p ꝓpe.de anco.p quem hec regu la est repetita

Jo.an ponit hic qōnem .de epo aut supioze alio qui precepit aut statuit ꝓpter hone statem melius conseruandā q nulla mulier in loco sue iurisdictionis vte retur ornamētis fucati colozis siue auri argenti vel gēmarū vltra certā q̄ntitatē seu lōgis vestib⁹ vltra certā mensuram.et contrafacientem excōi cauit.Queritur an q̄libz mulier cō trafaciens hanc penā incurrat.etiāsi

mari tus eius cõtrariũ ꝓcipiat. Solu
endo dicit. q; q̃cũq; vtitur fuco co
loꝛe ad fingendũ pulcritudinẽ non
habitã incidit in penã. quia talis fu
catio exq̃ de sui natura est mala. cuz
cuiq; placere ꝺbeat coloꝛ naturalis
nec sine iniuria dei alius ꝓt supponi.
de ꝓsecra. diſt. iiij. ostendit. ꝛ. ꝯ. q. ꝯ. q; q;
dam. Ibi ecca ſt. iiij. dicit. non accipi
es faciẽ aduerſ⁹ faciẽ tuaz. faciem ini
quã picture aduersus faciẽ nature. ꝛ
ergo in hoc vxoꝛ non debz obedire
marito. xi. q. iij. non ſp. cũ ſimilib⁹. et
ſic loq̃tur. c. fucare. de ꝓse. diſt. v. Cir
ca alia ãt oꝛnamẽta dic. q; q̃libz nõ
nupta teneꝫ ꝓcise obedire ſtatuto. ꝓ
c. ſciendũ. viij. q. ꝯ. quia etſi oꝛnat⁹ i ta
libus poſſit esse sine moꝛtali pcco. vt
vt pz iudith. x. c. et Heſter. ij. c. et fa
cit quia vsus rerũ non est in culpa. ſz
abuſus. xli. diſt. c. ꝯ. vis tñ pꝛecepti fa
cit transgreſſionẽ moꝛtalẽ. Circa nu
ptas aũt dicit. q; ſi vir exp̃sse ꝓcipit
ꝓtrariũ ei⁹ qõ ſtatuto ibi p̃cepto
ſupꝛioꝛis ꝓtinetur. debz obedire ma
rito. cui⁹ obedientie ĩmediate et ꝑn
cipaliẽ est astricta. ꝓtra cui⁹ volũta
tem tale ſtatutũ in his mulierẽ non
potuit obligare. ſicut aperte ꝓbat.
xxxiij. q. v. manifeſtuz. et. c. ℔ imago.
marito aũt tacente aut exp̃sse ꝓsenti
ente seruare debz ſtatutũ. Et multa
pulcra ℔ de oꝛnatu mulierũ. an ſit li
citus. an pccm. vide p Joh. an. et ali
qd p doc. s. ne cle. vl mõ. sup rubꝛica

Cienti et con-

sentienti. non fit iniuria neq; dolus

Pone casũ vt in. g. que etiã dicit regulã ꝓcedẽ
in ſcire debente. Et dicit ꝑncipium i
hac regula ponderandũ. dat etiã rõ
nem regule. de quib⁹ omnibus dic.
in ea. et q̃liter dol⁹ ꝓt ꝓbari. vide ℔
per Joh. mona.

Jo. an. ponit qõnem de exem
pto qui ꝓtraxit in lo
co exempto. et ꝓmiſit creditoꝛi non
declinare foꝛum dioceſani. ſi ſtatuto
termino debitum non ſoluiſſz lapſo
termino p̃ceptuz de ſoluendo a dio
ceſano recepit. et q; dioceſan⁹ igno
rauit illũ exemptum. nec cõiter talis
putabatur illũ citauit. et quia nõ cõ
paruit. ipm tanq̃ ꝓtumacez excõica
uit. Queritur an liget talis ſnia. vide
tur q; ſic. per hãc regulaz. quia nõ ꝓt
dicere q; ſibi fiat iniuria. quia ſciuit
et conſenſit. Soluẽdo dicit q; exem
ptus ꝑuilegio foꝛi renũciare nõ poſ
ſit exp̃sse vel tacite ſine licentia pape
etſi renũciat. ꝓceſſus. vel ſnia non tz
cũ etiã ſupꝛioꝛis fauoꝛẽ ꝑuilegiũ ex
emptionis. reſpiciat ne ſu⁹ ſubditus
iudicetur ab alio. facit. ij. q. ꝯ. c. ij. ꝛ. c.
multi. ꝛ de iureiuran. c. nimis. Non
ob. nõ. in. c. cũ tpe. de arbi. scz q; vale
at q̃ ad renũciantẽ. quia illud et om
nia ſimilia ꝓcedũt. qñ renũciatio
ledit ius renũciãtis tm̃. et non ſupio
ris vel alteri⁹. facit bñ. c. romana. s.
e. li. de foꝛo ꝓpeten. vbi etiã partib⁹
ꝓsentientib⁹ archiep̃s omiſſo articu
lo appellationis non ꝓgnoſcit de ꝑn
cipali. non obſtat q; tacite cõtraben
do ꝓt renũciare foꝛo. c. i. de ꝑui. s. e.
li. quia illud non fit ſine auctoꝛitate
pape ꝛ iuris cõis hoc pꝛouidentis.
Et eodez mõ rñdetur ad decre. vlt.
de pe. et re. vbi exempt⁹ ꝓt ſibi eligẽ
iudicẽ anime et ꝓfeſſoꝛẽ ꝯm Jo. an.

Interſerit etiã Jo. anꝺ. aliã qõnẽ que
fuit qõ Joh. de deo. xxxij. an ſi iudex
laicus citauit vere clericum. qui tñ

cōi opinione laicus habebatur vt se defenderet ab accusatiōe homicidij. et quia nō venit eū bānivit. an tenea bānū. Et soluendo dicit q cū deliquit incedendo sine tonsura nesciretur clericus 7 fuissz ptumax .potuit p iudicē laicū puniri.p.c.ex parte. de pūle. Et huī occasione plene distinguit.an et qñ qs tenetur venire ad iudicē allegatur suū pūlegium. de q etiā in.c.prudentiā.7 ibi sup.g. ij.supra.de offi.delega.7 de accusat. veniens.in glō.finali.

q Ne a iure cōi exorbitant.nequaq sunt ad consequētiā trahenda.

Pone casū vt in.gl. Et dz hec regula intelligi fm By.et Jo.an.de his q a iure cōi deviant aut discordant .vel q sūt cō traria iuri cōi.ea em sunt restringenda tanq odiosa.7 neq sunt ad cōsequentiā.id est ad similitudinez trahenda aut in exempluz.et illud facit ad qōnē.an extravagans sup cathedram .que hodie habeā in cle.ducū. de sepul.debeat extendi ad alios mēdicantes q pdicatores et minores. de quib loqtur.et.g.tenet q non.p hanc regulā.de quo dic put dixi in c.constitutionē.sup.e.li.de regula.in pma pclusione. Itē facit hec regula ad qōnem disputatā per Jo.and.q sacer ordo non dirimat sponsalia d pūti pus ptracta.licet id faciat pfessio.q hoc exorbitat a iure .Et ita ē determinatū p extravagantez Job. xxij.antiq cōcertatiōi.et vid. de hac qōne.g.iij.supra.e.li.de voto.c.vno.

Jo.an. ponit hic qōnem. An epus possit dispensare cū monacho translato ad ecēiam parochialē q habere possit cuz illa beneficiū non curatū. Soluendo tz q non.quia q monach instituit in ecēia seculari est phibituz a iure.q cōtra officiū monachale 7 stabilitatem monasteriū.xvi.q.j.monach.c.sicupis.c.placuit.et supra. de regula. c.sup eo. Sed ab hoc iure exorbitat ius qd ex cā cōcedit eū pfici ecēie seculari parochiali.lv.dis.prisceis.xvi. q.i.c.sic viue.cū.c.sequētib. Illud q ad aliū casū nō trahatur nec amplietur p hanc regulā cū concor .Si eī qui eligit vitā contēplativam pter officiū pdicandi et curā animarū pmittitur trāsire ad activā .q dicitur magis fructifera.c.nisi ad finē.de renūcia. Cessante hac rōne.phibetur tūsire ad secularē ecēiaz aut būficiū

Mod oés tā gīt.ab omnib dz approbari

Pone casum vt in.g. Et intellige regulā in eo qd est cōmune plurib vt singul.nō in eo qd est cōmune plurib vt vniuersis.quia in illo stat maiori parti l.q maior.ff.ad municipa .l.aliud.ff. refertur.ff.e.ti.et fm Jo.mona.in re cōi plurib vt singulis sufficit singularis 7 successiua approbatio in extraiudicialib.de q vid.g.sup verbo tractat.in.c.j.supra.e.li.de re.ecē.nō alie. Et de materia hui regule vid. p.g.7 doctl.in.c.cū omnes.de cōstitl. Et alia dic vt in.g.ista

Jo.an. ponit hic qōnē dūica Item Bar.brix .lxxv.q est Consuetudo erat in ecēia .q canonici absētes tātuz percipent qntum pūtes.sz epus loci cū canonicis pūtib statuit.q absētes nihil haberent.queritur an pīudicetur alijs.ecē

in scolis absentib⁹. Jo.an. soluendo credit ꝙ statutū illud valeat. dūmō cōiter omnes respiciat. ⁊ liget etiam statuentes si se absentauerint⁊ p̄iudi cabit absētib⁹. alias nō ꝓuilegiatis sup ꝙceptione fructuuꝫ in absentia. facit ꝓo solutiōe nō. in. c. cū omnes. de ꝓstitu. c. fin. supra. e. li. de rescp. c. ſ. de his q̄ fi. a ma. par. c. cum concor.

Nobscurismini mū est sequendum

Pone casū vt in. g. Et ītel lige hanc regulā ꝓ cedere in q̄ntitatibus ⁊ cessantibus ꝓiecturis. ſm. g. et ꝓbatur in. l. semp in stipulatiōib⁹. ff. e. ti. Jtem ꝓcedit vbi electio non ē creditoris. quia si creditor hꝫ eligere fallit regula. nisi minimuꝫ eligat. iuxta. l. ſ. ij. ⁊. iij. ff. de op. lega. Jtē ꝓcedit ſ regula etiā in delictis. de q̄ hic ꝓ By.

Jo.an ponit hic qōnez. Exē ꝓt⁹ manēs in loco ex empto ꝓiecit lapidē ꝓ quem ꝓcussit stantē in loco nō exempto. queritur q̄s sit iudex hui⁹ delicti. an ordinari us loci. an ꝓlat⁹ exempti Solutio dicit vtrūq; iudicē. scz ꝓlatū exem pti respectu ꝓncipij qđ spectat ī ma leficijs. c. cū volūtate. supra. de sentē. excō. et quia sub eo perfectū est deli ctū quo ad delinquentē ꝓ tex. in. c. ſ. de ꝓsūp. qui mittit lanceā ꝛc. iunctis notatis ibidem ln. g. i. et ordinariuꝫ loci respectu finis vel effectus q̄ est Ponderand⁹. de cle. non resi. relatuꝫ. et ibi ꝓcor. in. g. ij. Jn ꝓtractu autez inter p̄dictos in dictis locis celebra to. ponderari deberet loc⁹ vbi ꝓtra ctus ꝓfectionem ⁊ eē recepit ⁊ ꝓsum mationez. vt si vn⁹ dicit. ꝓmittis. x. alter dicit ꝓmitto. vel ſvn⁹ dicit ven do tibi rem talē ꝓ. x. alter dicit emo vbi erat ille ꝓtractū sic in instanti ꝓ ficiens. ibi vterq; forū sortitur rōne ꝓtractus. ꝓ. l. obligari. ſ. tutor. et. ſ. fi. ff. de auc. tuto. nisi essent ꝓsone. q̄ rō ne contract⁹ non sortirent forum. de quibus in. l. heres. ſ. i. ff. de iudi.

e **Jm qui cer** tus est certiorari vlteri⁹ non oportet

Pone casū vt in. g. Et ītel lige regulā de eo q̄ cert⁹ est vel esse debz. quia talē non oportz certificare. ſm. g. nisi denūcia tio sit nēcario requisita ⁊ de ſba. quia tunc etiam scienti oportz denūciare. vt in. l. denūciasse. circa ꝑn. ff. de ad ulte. que tñ in dubio non ꝓsumitur requiri circa scientē. cum fieri soleat denūciatio vt ī certus certificetur. l. Jtem veniunt. ſ. petitaꝫ. ff. de peti. he redi. ſm By. Cetera dic vt in. g.

Jo.an ponit hic. q. quam dis ꝓputauit de duob⁹ de legatis cū cl̄a. ꝙ si non ambo. quoꝝ vnus solus ꝓcessit suo collega ve re impedito. sed ō impedimento nō facta fide. queritur an valz ꝓcessus. Soluendo distinguit an sit impedi mentū impediens iurisdictionē aut exercitium ꝓpetuū vel tꝑale inevita bile. et tūc siue illud sit notoriuꝫ siue non. dum tñ nec iudex nec pars qō nem aliquaꝫ retulit. valz ꝓcessus. ꝙ verū est ex existentia conditionis il lum q̄ ꝓcessit iudicē esse. nec fit ibi per partes aliq̄ ꝓrogatio iurisdicti onis. sed sola remissio ꝓbationis. Aut est tale impedimentū in q̄ neces saria est exceptio. vel est impedimen tū incōmoditatis vel voluntatis. et his casibus non valz ꝓcessus. et sic

intelligitur.g.ij.in fi.et sequētes in.c. prudentiā.de offi.deleg.Et rō quia ꝓmo casu oportz purificare ꝓditionem ꝑ exceptionē oppositā ⁊ ꝓbatāz vt in.c.si ꝓtra vnū.supra.e.li.de offi. dele.scdo casu non ꝑ incōmoditatez sz ꝑ excusationem existit conditio.c. sciscitat⁹.versi.dūmō.supra.de rescp. Tertio casu scz volūtatis oportz de illa ꝓstare vel ꝑ ꝓtumaciā ipi⁹ requisiti non venientis .vel ꝑ aptam resistentiā. Nec aliter dicitur ꝓditio existere.et sic in his casib⁹ taciturnitas partiū non essz remissio ꝓbationis sz ꝓrogatio iurisdictionis in exercitio q̄ in delegato nō ꝓcedit .sz in ordinario ſm. Jo.an.

On licz actori qō reo licitū nō existit

Pone casū vt in.g. Et ē rō hui⁹ regule.quia eq̄litas in iudicijs debz obseruari .c.nouit.supra.de iudi.c.in iudicijs.supra e.ti. Cetera dic vt in.g. que ostendit q̄re regula ista sit formata.et dat alias dras inter reū et actorem

Jo.an. ponit hic qōnez vsitatā de accusato coram iudice laico de homicidio q̄ allegat se clericū ⁊ ad hoc ꝓbandum coraz iudice ecciastico ꝓducit litteraz papalē in qua nominatur clericus ⁊ canonic⁹ parisien.queritur an sufficit hec ꝓbatio isto casu. Soluēdo dicit hāc lrām hoc casu sufficere .facit ad hoc ꝓsumptio littere auctentice. Nam littere pape per multas manus transeūt.de rescp.cum adeo.⁊.c. ad audientiā.ergo ꝓsumitur ꝑ ipis Scdo facit fauor clericalis ordinis Nā pharao clericos honorauit⁊ libertate dotauit.de emp.ecc.c.nō minus Et Cōstātinus eoruz accusatores recipere recusauit.xi.q.j. sacerdotibus.Tertio facit nullum vel modicum ꝓiudicium alterius Nam pena delicti non tollitur per hoc. sed eius spēs.et qō differtur non auferē xxxij.q.ij.ancillā.de voto.c.non ē.et facit bñ.decre.si iudex.supra .e.li .de sen.excō. Naz si sola fama de clerica tu facit fieri remissionē.vt ibi.nō minus ista lra valere dz hoc casu .si tm ꝓus habebatur ꝓ laico.tunc cum eo casu teneatur facere fidem de titulo.vt.e.c.si iudex.ff.in.non videtur ꝫ littera sufficere. Item si iste agendo in iudicio aliquo vendicaret bñficium vel aliud qō clerico cōpetit aut peteret admitti ad celebrandum ꝑ populo aut similia .talis littera nō sufficeret.quia nominatio illa ius nō tribuit.et ꝓbatur.xlv.dist.qescam⁹. in ꝓn.ibi si in clero electum se dicat. si sacerdotem se nominet ꝛc.et in extraua.Bonifacij.in iūcte.versi similiter cū sequentib⁹.et de cle.peregri.c. j.cum sequentib⁹.Debz ergo ostēdē lras ordinationis sue quas secū habere debz.ij.q.j. legum.

Jtare ꝯsiliū quis non ꝑt in alteri⁹ detrimentum

Pone casū vt in.g.q̄ remittit de materia ad regulā qō sem el.supra.e.ti. quā dicit intelligi debere.ſm istā Doc.etiā ponunt casū in iudice qui sñiam suam mutare non ꝑt.l.iudex.ff. de re iudi. qō verū in diffinitiua valide lata.secus in inēlocutoria aut i diffinitia invalida.de quo in.l.si iudex .C.quor qñ iudex.l.qō iussit.ff.de re iudi.et ꝑ canonistas i.c.cū cessāte.s̄ .de appel.

Joan. ponit qōnem disputa tam p ipm. Nicolaus delegauit cām duob⁹ cū cl'a q si nō ābo nolueritis interesse ⁊c. alter ipo rū delegationi renūciat. queritur an ipm de hoc penitentē collega teneat admittere. Soluēdo dicit q licz no lit interesse. remanet tn delegat⁹ cau se. nec hoc abdicare ꝑt exꝑsse p renū ciationē. quia iudicādi mun⁹ nēariū est. l. legat⁹. ff. de offi. ꝑsi. l. fi. ¶ Iudicā di. ff. de mu. et honori. Sic ergo cl'a non poteritis, intelligit q̄diu nō po teritis. Et ergo collega qui socio im pedito processit. solus tenetur ipm nūc potentē admittere. c. cozā. de of. dele. facit. c. cū cessante. supra. de ap. Ita ergo collega qui socio nolente ꝓcessit tenetur admittere ipm volē cem ꝓcedere. et fortius hec ꝓcedunt cum hec clausula aut nolueritis. non est expressa. ꝛ subintellecta p interp tationem. ¶ adijcim⁹. in. c. prudentiaz supra. de offi. delega. vbi eq̄parātur nolle et non posse. cū tunc nolens q̄ diu non vult peccet. et se redargutio in submittit. vt ibidem patz.

Eneri per spe ciem derogatur.

Pone casū vt in. g. que dic etiā hanc regulā p cedere in rescptis. non aūt in ꝓuilegi is. Et dat rōnem diuersitatis Ratio aūt regule est. quia q̄n aliquid intel ligitur sub alio et etiā exprimit. tūc ampli⁹ non intelligitur. sed p exꝑssi onem spēi derogat ipi generi. hoc ē gen⁹ in parte tollitur. ꝛcz quo ad illā spēm exꝑssam. p q̄. l. derogatur. ff. ō verbo. signi. Et de materia hui⁹ re gule late distinguit boyck. in. c. stu duisti. de offi. le. Alia dic vt in. g.

Joan. ponit hic qōnez. Eps ꝓcessit Titio specialez licentiā semel ingrediendi certā clau surā. non obstante statuto ꝓhibente ingressū. et ante vsū illius licētie ge neraliter indulsit quēlibz semel certa die ibi ingredi posse forte. in die dedicationis aut professionis alicu ius monialis et. T. ea die virtute illi us generalis licentie ingressus ē hoc ꝓtestans. queritur an ex sua spēali li centia adhuc ingredi possit. Distin guit. quia aut in vtraq̄ licentia exp mitur causa ingressus. etsi est eadem cā puta ad visitandū reliq̄as alicui⁹ sancti. sufficit vnus ingressus. Idem si obtinui licentiā hanc duz confan guinea mea velari debuit et postea p illo actu omnib⁹ data fuit. facit. c. si paup. supra. e. li. de ꝓben. Idem si sint diuerse. ꝛz vno ingressu poterant expediri. vt generalis licentia pmit tit visitationem sancti. spēalis pmit tit visitationem sororis q̄ debz eē cō pendiosa et breuis. Si aut cause es sent omnino diuerse q̄ similiter ex tē pore vel facto. verisimiliter non pos sent expediri ꝓpter tumultū forte ge neralis ingressus iterū ingredi ꝑt. q durante cā. durare debz licētia. c. cū ces sante. supra de appel. aut in altera li centia tn exp̄mitur causa. ⁊ maxime in spēali. et idem quia si simul pote rant expediri. non ingredietur ite alias poterit ingredi. Aut in neutra licentia exp̄mitur cā aut tempus. sed simpliciter ē data licentia. tunc ī hac matēia restringibili ⁊ odiosa stricta presumatur intentio ꝓcedentis ad p mam vicē tn qualitercūq̄ ingredia tur per regulā odia. e. ti. cū concord. nisi de ipius intentione aliter appa reat. cui tunc stabitur

Plus semper continet in se id qđ ē min⁹.

Pone casū vt in.g. que dicit hāc regulaz ꝓcedere in pluri q̄ntitate. quia qđ plus est. vtiqz tāti est. non aūt in pluri q̄litate. et de ꝓtrarijs formatis in glō. dic vt in ea.

Jo. an. ponit hic qōnem dñi calē Bart. bzix. xxiij. qua queritur si eccā aliq̄ teneatur alteri annua. xx. et tū̄ soluit p. xl. ānos sola. x. an postea eccīa petere possit īegra. xx. Soluit q̄ si. x. q̄ soluebāt ex vna causa debebantur. z illa que non soluebantur. debebātur ex alia cā. videtur in illis non solutis pscriptū. Sed si ex eadē causa debebant. videtur eccīa soluēs partē. agnoscē debitū totum. vt in ff. in. l. cuz notissim i. C. de pscrip. xxx. vel. xl. anno. ꝺ quo p Jo. an. in. c. auditis. de pscrip. super. gl. penul.

Ro possessore habetur q̄ dolo desijt possidere

Pone casum in. g. Et ꝓcedit ꝟ regula in eo q̄ a ꝓncipio sine dolo possidebat. qui si dolose desinit possidere. fingit̄ possidere adhuc quo ad hoc vt in tātuz teneatur sicut possidens. non aūt vt talit̄ teneatur. quia tenetur vtili rei vendicatione. possidens aūt vere tenetur directa. ſm. gl. que dat simile. Et dicit etiam regulam locum habere in plato eccīe quo ad ꝓpria bona tū̄. nō quo ad bona eccīe p regulā delictum ff. e. Probatur autē q̄ qs dolo desijt possidere. ſm. gl. in. c. aduersario. supra. de excep. eo q̄ ꝓbat̄ q̄ tpe litis ꝓtestate possidebat rē nisi ꝓtrariuz desinens possidere ꝓbet. Idem dicit Dyn̄. si post libellū rece ptū vel postq̄z actor sibi denūciauit se daturū libelluz desijt possidere. p l. ij. ff. ex qui. cau. in poss. ea. et ponit ꝟ Dy. multas pulcras qōnes

Jo. an. ponit hic qōnem. An statuta synodalia aut municipalia recipiant interꝓtationē vel extensionez. z aptatur regule. quia non possidens hic ꝓ possessore habetur altero istorum modorū aut p interpretationem. aut extensionez et quid sit extensio satis patz. Interpretatio aūt est duplex. quedā consistit in varietate linguarū. vt theos grece. interpretatur deus latine. ꝺ q̄ in. l. ꝓma. in fi. ff. de ver. ob. et illa locum habz in statutis. de quo nō dubitatur. Alia est que ꝓsistit in obscuritate littere vel sensus. de qua dicit̄ cuius est condere. eius est interꝓtari c. inter alia. de sen. ex. et de illa est qō Soluendo ponit diuersas solutões vna est Jaco. de are. quaz dicit ꝓmunem z veram. q̄ scz statuta possunt inꝓpretari ſm ius ꝓmune. p. l. ij. C. ꝺ notata. ac. ſm lecturā. g. ibidez. et. l. i. §. q̄uis. ff. de ven. inspi. Jtē si interꝓtatio sumitur ꝓ aperta expositione. z hanc etiā bene respiciunt statuta. l. vt gradatim. §. i. ff. de mun̄. z bonori. Si aūt sumitur ꝓ extensione aut ꝓrogatione hanc non recipiunt statuta. q̄ sūt stricti iuris. cuz ex eis dat̄ ꝓdictio ex le. ff. ꝺ ꝓdi. ex le. l. vna q̄ nō est numerata inter actiones beneficiales. §. actionum. Jnsti. de actio. et sic non exꝓressum in statutis habetur ꝓ omisso. l. quicqd astringende. ꝓmo rūso. ff. de ver. ob. de quo hic latius Jo. an. z Anto. in. c. fi. supra. de

ꝑsue.et boyck.in.c.ex parte.iij.de verborum significa.

Tile per inutile non debz viciari

Pone casum vt in.g. Et q materia hui⁹ regule est brocardica.g.alle .p parte huius regule.xxv.iura.et p parte contraria.x.iura.et tandem in hac materia dicit sic dicendū.q regularit vtile p inutile non viciatur .vt hic. Casualiter tñz vbi rō spēalitatis subest est reperire casus in qbus vtile p inutile viciatur.et idez notat. Accursi. in.l.pedius.ff.de arbi. Quaz solutionez by.dic nō sufficē.nisi rō spēalitatis reddatur.quā rōnem dicit.g. nostra esse.quia vtile et inutile sunt inseparabilia.vt est videre in omnib⁹ casib⁹ exceptis.z sequitur Jo.mo.

Jo.an. ponit hic qōnem talē A.et.b.litigantes ī curia sup receptione testium vtriusqz. rescriptum impetrauerūt ad partes coram receptore.opponit.a.q testes b. non debeant recipi. cū rescriptuz ꝑ ipius parte sit nullū.quia excōicatus erat maiori excōicatione tpe date.queritur an hoc ꝓbato rescriptū valeat ex toto vel ī nullo valeat.aut ex parte.a.tm̄ valeat. Solutio.nullū est dubiuz si impetratū est rescriptū in casib⁹ ī quib⁹ etiā sol⁹ excōicat⁹ p̄t impetrare.de quib⁹ in.c.j.de rescp.s. e.li. Jtez si excōicatus in p̄dicto iudicio fuit re⁹.quia p̄t omnia ad sui defensionem ptinentia.c.intellexim⁹ de iudi.c.cū inter.ō excep. Sz qō remanet qñ excōicatus fuit actor ꝓme cause aut litis.et tunc dicit in totum valere rescptum. de ꝓsecutiuis iudicij impetratū.ex quo ñ fuit exceptū. Sz si adhuc excōicatus est licz exceptio non obstat rescripto .obstabit tñ ꝓductiōi testiū quā facit vt actor sicut obstaret corā delegante.

reonō debet quis fructū consequi qō nis⁹ extitit impugnare

Pone casū vt in.g. Et ītelligē hanc regulā p cedere trib⁹ ꝓcurrentib⁹.scilz qñ ꝑsueret impugnans cū effectu in impugnatione. Scōo q non rōne officij id faciat.sed suo nomine et voluntarie. Tertio q idē sit capl'm qō impugnat exq̄ nititur nūc fructuz consequi Fm.g.que etiā dicit hanc regulaz cōuerti.vt pz in fi.in ea.

Jo.an. ponit hic qōnem diſputatā p eū.et est ista. baptisauit vel leuauit paganū.iudeū vel hereticus puerū.queritur an inē istos et pueruz istū aut parentes eius oriatur aliq̄ cognatio spūalis.qō ñ videtur per hanc regulā.quia cū isti fidem et eccīam impugnāt ex nullo eccīe sacramento spūalē ꝓgnationez ꝓtrahere debent. Soluendo dicit in heretico non solū baptisante. sz etiā leuante contrabitur cognatio spūalis.quia talis est quo ad habitū de corpore eccīe.ꝓpter sacramentuz baptismi qō bz qō p̄ heresim non perdit.c.ānto.de diuor.et de ꝓse.di.iij. ostenditur.et sic spūalem cognationem contrahit. Secus in pagano z iudeo.p eandem rationem conuersā Nam sunt extra eccīam.nec participant sacramentalibus.ergo per cognationem spūalem contrahere non possunt. Quare aūt non baptisatus p̄t baptisare.vt in.c. firmiter.ꝑ.sacramentum.de sūma.trini.et non p̄t le-

uare.de ꝑse.di.iiij.c.nos autez.dicit Joh.anō. quia sicut quis nascitur carnaliter ex patre ⁊ matre.sic spūaliter renascitur ex deo patre et ecclia matre ꝑ baptismum. Qđ colligitur xij.q.ij.qui abstulerit.et.c.ad mensā. xi.q.iij.ꝑferens baptismi sacramētū gerit typum ⁊ ꝑsonam dei.ij.q.j.sicut xp̄us.et.c.intra. Suscipiens autē seu leuans gerit personaz ecclie.c.vnico. de scruti. Quia igitur non baptisatus est creatura dei.eius typuz gerē potest.non tamen est membruz eccē igitur eius typū leuando gerere nō potest.vterq; tamen quia expers est vite spiritualis in quam primuz hō per baptismum renascitur nullā spiritualem cognationez ꝓtrahere pōt Ita intelligātur nota.in.c.in baptismate.de conse.di.iiij.et.xxx.q.j.c.j.

C Vm quid pro hibetur.prohibent omnia q̄ sequūtur ex illo

Done exempla huiꝰ regule vt in glō. Et silem regulam dat hic By.quia aliquo ꝑ hibito omne id prohibetur per qđ peruenitur ad illud.et probatur in. l.oratio.de sponsa.ff.vbi prohibito matrimonio.prohibita intelligūtur sponsalia.ꝑ que peruenitur ad illō. et ibi concorđ.de hoc. A contrario etiaz huius regule.etiā patz q̄ vno concesso.concessa intelliguntur que sequūtur ex illo.et facit regula accessorium j.eodem.

Jo.an. ponit hic questionem An ex priuilegio concesso studio vt quidaz prohibiti audire ius ciuile.possint libere ī eo studere.liceat eisdem prohibitis in eodem studio ius ciuile docere vel in eo doctorari. Solutio.putat q̄ de scholastica lectura quā facit scholaris ad studiuz suū tātū non sit dubium.q̄n illa vti possit is de quo queritur.quia tunc potius docetur q̄z doceat. Nam talis lectio est quedaz assuefactio.ff.ad.l.aquil. qua actiōe ·S·si quis in colluctatione.et.j.q.j.dicit. A lectura autem doctorali ante factum ꝑsulit Jo.an.abstinere cuz ꝑ uilegium concedat prohibitis audire ius ciuile.modo audire et docere sunt diuersa .vt patet ex diuersitate nominum.l.si idem.C.de codicil.et diuersis membris hi actus conueniunt.lxxxix.dis.singula.et satis probatur in prohemio decretalium ⁊ sexti Post factū ār si contigisset illuz doctorasse ⁊ docuisse.nec infra duozuz mensium spaciuz destitisse. vt procedat dubitatio.p.c.super specula.supne clerici vel mona.putat Jo.anō. eum non incidisse penas concilij.c. non magno.supra ne cle.vel mona. et.c.finali.supra.eodem titulo. Per hanc regulaz a contrario vt permissis auditu ⁊ studio.per que adquiritur scientia permissa dicūtur .que ex his sequūtur.scilicet doctoratus. officiuz.et doctrina.maxime quia licz concilium.c.non magno qđ de monachis loquitur vtatur verbo lectionis.et prohibeat monachos exire monasteria ad legēdas leges ⁊ physicam.decretalis tamen super specula. que loquitur de secularibus illō verbuz non ponit. sed vtitur verbo audire. Et sic pro eodem hec verba ponuntur in materia penali et prohibitoria.vt ibi.ergo et fortius in priuilegio gratioso vno expresso aliud includi debet. Et interserit hic Jo. an.aliqua priuilegia doctorū.de qb⁹

latius per doct. in cle. j. de magist. et requisita ad doct. vide per Panor. in c. proposuisti. de proba.

Lvralis lo cutio duorum numero est contenta.

Pone casum vt in glo. Et dicit hanc regulaz etiã procedere in testibus. per. l. vbi numerus. ff. de testi. nisi alius certus numerus in iure sit adiectus z exps sus. vt in casibus. xv. hic. in. g. enumeratis. in quib⁹ plures q̃ duo testes requirũtur. de quib⁹ casibus pleni⁹ vide in spec. in ti. de teste. ℣ restat. de nũero. z ad. l. j. ff. ō opti. lega. Dic vt in. g. Et facit hec regula ℔ in Jo. an. pro opi. Jnno. et Jo. an. nō. supra. ō fide instru. cũ Jo. in. g. magna. super verbo. et ita scilz q̃ per duos testes reprobetur instrumentum. nam cuz l. optimã in fi. C. de ptrahẽ. z ꝑmit. sti. dicat instrumentum per testes reprobari. itelligatur de duob⁹. decre. etiam tertio loco. supra. de ꝓbatio. dicit per fratres doin⁹ reprobatum intelligatur ergo de duobus ꝑ hanc regulam.

Jo. an. ponit hic questionem. Aliquis coram eodẽ iudice et ab eodem conuenitur sup diuersis rebus diuersis libellis sibi datis. index in vna actione condemnat ipsum. et deinde eodez contextu condemnat eundem. in altera appellat condemnatus et rescriptum impetrat super appellatione sua huius forme conquestus est talis. q̃ talis iudex iniquã tulit diffinitiuã sñiam ꝓtra ipsuz a cuius sententia ad sedez apostolicã appellauit. et sequitur cõclusio generalis. petit impetrans ꝑ hoc rescriptum vtranqz sententiam reuocari. excipitur ex aduerso q̃ nõ fuit appellatum ab vtraqz. sed ab vltima tm̃. queritur an sic excipi põt. Soluit q̃ sic. Nam cuz in rescripto dicatur de sententia ī singulari tm̃. z negari non potest plures fuisse sententias. q̃uis vno contextu verboꝝ prolatas non audietur. nisi contra vnam scz vltimam vel contra durio rem. ff. de solutioni. in primis quinqz. ll. nec ante rescriptum dicetur q̃ ab vtraqz sententia appellatuz sit per l. cum in vna. ff. de appellat. vbi dicitur. q̃ si duplex sententia fertur in causa vna sortis. et alia vsuraruz. duplex appellatio est necessaria ne alteram agnouisse et ex altera prouocasse videatur

Ꝟputari nó de- bet ei per quem non stat si non faciat qõ per eum fuerat faciendum.

Pone casum vt in glo. Et dic q̃ vbi quis obligatus est ad factum aliquod si q̃ntum in eo est paratus est id facere. ꝛ aliqua impossibilitas seu causa impeditiua superuenit ex post facto eli ditur obligatio. ac si impossibilitas facti accidisset a principio. vt hic in l. nemo potest. supra. eodem titulo. Si tamen infra certum tempus aliquid facere tenetur aliquis. et non stat per eum quo minus id faciat tunc licet non imputetur sibi. vt hic nihilomin⁹ post lapsuz temporis tenetur celsus. ff. de arbit. et c. cum dilecti. supra de dolo et contumacia. ℔ que etiaz intelligit regulam. nisi

qs ſua culpa incidiſſz in caſuz ꝑter quē poſtea facere non potuit. quod fuit faciendum. tūc em̄ illud eſſz ſibi imputandū. quia regulariter caſ⁹ ſe quēs culpaz imputatur. c.j. et qō ibi notatur. s̄. de eta. ⁊ quali.

Jo.an. ponit hic qōnem. ſecū do poſt doctoratuz ꝑ eū diſputatā q̄ fuit. Quidam diaconus ꝓmotus ad eccīam parochialē vltimo die ſeptēbris habuit pacifi cam poſſeſſionez eccīe. neglexit vſq; ad q̄ttuor tpa ſeptembris ꝓmoueri ad ſacerdotiuz. et in ſabbato q̄ttuor tpm illi⁹ menſis nullo mō potuit ꝓ mouerī ꝑter infirmitatē aut aliud impedimentū. queritur an finito illo mēſe ⁊ p conſequēs anno ſit ꝓuatus eccīa ꝑ ꝓſtitutionē licz canon. s̄. e.li. de elect. Et eadē qō p̄t formari ī diſpenſato ad ſeptēnium cā ſtudij q̄ infra annū dēbat fieri ſubdiaconus ꝑ decre. cū ex eo. in fi. s̄. e.li. de elect. Hanc regulā inducit Jo.an. ꝑ et cō tra. facit em̄ ꝑ eo. quia non ſtetit per eū in ſexto et vltimo ſabbato. q̄ ꝛo ſibi licebat. ꝓtra eū facit. quia ꝑ ipm ī q̄nq; ſabbatis q̄bus potuit ordinari ſtetit. Soluendo tz iſtū eccīa nō ꝑ u atū. quia ī ꝓmiſs q̄nq; ſabbatis nō fuit in mora reſpectu pene. c.lz canō allegati. et ſic caſus quez non p̄ceſſit mora vel culpa non imputat. l.lucius. ff. depo. l. lecta. ff. ſi cer. peta. Hoc tñ verū q̄n impedimentū ꝓueniens in vltimo ſabbato non fuit ex culpa ipi⁹. vt hic in. g. alias ſec⁹. c.j. de eta. et qualita.

ccеſſozium ſe

qui ꝓgruit naturā ꝓncipalis

Pone caſū vt in. g. Et ꝓcedit ꝛ regula tam in ꝓncipali inducendo. vt in. c. ſi ſuper gratia. ſupra. e.li. de offi. dele. q̄ ī eo tollendo. vt in. l. eos. C. de vſur. l. q̄ ī confirmando. vt in alt. c. ſi ſup gratia Jtē ꝓcedit q̄n in acceſſorio nō repitur aliqua ꝓuiſio aut diſpoſitio ſpecialis. alias ſec⁹. l. centū capue. et. l. ſi. ff. de eo qō certo loco. Et rō hui⁹ ē q ꝓuiſio ſeu diſpoſitio ſpēalis derogat ei q̄ virtute iuris vel ſignificatione verbo⁹ intelligebatur inclusa C. de pac. q̄ē. fm By. et Jo.anō. et ſex contraria que formaī. g. ſoluit vt in ea. et vide ꝛ Pe. de anco. in reperi. hui⁹. c. vbi latiſſime de hac materia.

Jo.an. ponit hic qōnez. Statutuz artat doctores legentes vt diſputent et vt queſtiones diſputatas infra certū diem ſtacionario tradant. doctor ꝓuilegiat⁹ q̄ diſputare nō teneatur diſputauit ſed qōnem diſputatam ſtacionario non tradidit. queritur an inciderat in ſtatutum. Soluendo tenet Joh. an. doctorē de quo queritur incidiſſe in ſtatutum. Maz queſtio non ꝓponitur. de doctore non incluſo in ſtatuto qualis eſt doctor actu non legens aut viator. Sed ꝓponitur ī doctore incluſo vt in legente. ſed ꝓuilegiato in non diſputando et per conſequens tacite ꝓuilegiato ſu per non tradendo queſtionem ſtacionario. ceſſante ergo expreſſo ceſſat etiam tacitum. et renunciato ꝓuilegio ſuper actu diſputandi infertur renunciatio ſuper actu traditionis. que venit acceſſorie et in conſequētiam. c. tranſlato. s̄. de ꝓſtit. et argu. hui⁹ regule. ſec⁹ eſſz ſi eſſz ꝓuilegia

tus copulatiue sup vtroqꝫ .tūc renū ciatio in vno non extēderet se ad aliud pariter ꝓncipale.argu .l.iij.C .si pen.appel.mozs interue.c.qđ a te.de cle.ꝓiuga.cū concoz. Pe.tñ de anco. tz hunc disputando non esse ꝓterea obligatū ad traditionem qōnis stacionario.quia hic exempt⁹ equipaꝛatur ꝓsus extraneo.ꝑ nō.in.c.j.sup̄ e.li.de ꝓuile.ergo idez in eo qđ Jo. anđ.dicit in extraneo. Item isti duo actus copulantur ꝑ statutum tanq̄ act us penitus separati ⁊ pariter ꝓncipales.ergo non debent coniungi postea vt ꝓnexa .aut vt accessoziū et ꝓncipale.quia oziginalis cā intuenda est.l.volūtarie.C.de excusa .tu.đ quo hic latius ꝑ eum

Ji tacet con sentire videtur.

Pone exemplum vt in glō Et differt ꝫ regula a sequēti.q ꝫ regula loquit đ ꝓsensu sequēs đ ꝓfessiōe ⁊ negatione.vt etiā ibi dicā Jtē septez effect⁹ taciturnitatis ponit hic.gl .et dic vt in ea.et de materia in.l.sp qui non phibz.ff.e.ti. facit.l.ꝫ.ff. de feri.

Jo.an ponit hic qōnē.C Cōstitutio epi Bononien. p̄cepit nullā alienationē imobiliū rerū eccīarū fieri ꝑ clericos sine licētia epi vicians ꝓtractū ⁊ addens penā arbitrariā capl'm bononien .premisso tractatu vendit aliqs terrulas ipi epo sine aliq licentia an locus sit penis statuti.Solutio dicendum q̄ non hūt locū pene statuti. quia si dicit epus ꝓtractū non tenere ex viribus ꝓstitutionis ꝓtrahēdo videtur ꝓsensisse ⁊ licentiā dedisse.arg.c.quia in tātū.supra.de ꝑben.vbi epus dispensando sup pluralitate bñficiozū videtur dedisse licentiā in altero nō residendi.c.ex oze.đ his q̄ fiūt.a ma. par.ca.de ꝓui.cū olim cum cōcozđ. Si aūt dicit ex viriḃ iuris cōis cō tractum non tenere.hoc non ꝓcedit quia iuxta nō.xij q.ij.abbatiḃ.iferi ozes in minutis non tenētur nēario habere ꝓsensū epi.Etsi dicatur ꝓtraria opinio verioz.vt etiā tunc consē sus epi requiratur.put tenz Arch.ī alle.c.abbatiḃ.q̄uis sine ꝓsensu epi tunc epus possit facere alienationez c.terrulas.xij.q.ij.tamen adhuc epo potuit fieri hec venditio. Non ob. q̄ in facto ꝓprio auctorisare non potest.cle.si vna.cum ibi nota.de re. eccle.non alienañ.Quia dic hoc verum.quando prelat⁹ contrahit cum alijs ecclesijs.non quando ꝓtrahit cū ecclesia sua cathedrali .et sic etiaz loquitur all'.cle.de quo ibi viđ. nō. in.g.antepenul.facit etiam ꝑ solutione.c.reqsisti.ad si.s .de testa.

S qui tacet nó fatetur.Sz nec vtiqꝫ negare videtur.

Pone casum vt in glō.Et pondera q̄ regula non dicit non ꝓsentit.et sic non ꝓtradicit regule.supra proxime. Nam super confessione et negatione.et non super consensu ⁊ dissensu fundatur hec et lex qui tacz.ff.e.ti. que cōcoz. cum ista.propter attinentiam tamē quam habet confessio ad consensū. et negatio ad dissensum .glosatoꝛes iuris ciuilis et canonici illā materiā adaptauerunt huic regule.que proprie spectat ad regulā.q̄ tacz .et hec regula in effectu duas reglas ponit

quarum fallentias ponit glō.et ꝓclu ſiue dicit glō.ꝙ veritate inſpecta ta cens non loquitur.et ſic nec' contra/ dicere nec expreſſe conſentire videt.

Jo.an ponit hic q̄ttuor q̄ſti/ ones ꝓma eſt vene realis Bartho.brix.xxix.et eſt aliq̄s elect⁹ fuit ad dignitatē epūs eo pñte et tacente ꝓtulit prebendaz illius.de mū caſſatur electio.queritur an pre/ bendaz repetē ꝑt.Bartho.z Tācre. dixerūt ꝙ non.quia videtur eaz ha buiſſe ꝑ derelicta erq̄ potuit ꝓtradi cere.z non cōtradixit.Jo.an.tenz cō trariū.quia in dānoſis⁹ onerosis ta cere non eſt conſentire.vt hic in.g.fa cit.c.bñficiū.ſupra.e.li.de regu.vbi ī ſimili caſu dz aſſenſus accedere.q̄ de/ notat actū.non ergo ſufficit tacitur nitas.Jtem facit.c.cum veniſſent.de inſti.vbi non ſoluz tacere.ſz etiā loq̄ verba generalia non nocuit archidi acono q̄ ꝓmouebatur ab archiepo z bñ facit.c.ſi bñficia.ō.e.li.de ꝑbē.

Secunda qó ē dūica/ lis.xli. Presbyter pñtez non contradicente epo.votū peregrinatiōis emiſit.qđ dū exequi vellet.epūs ꝓtradixit.ipſe nihilomin⁹ iter arripuit.epūs eo abſē te eccīam alteri cōtulit.queritur an ꝑſbz reuerſ⁹ illā petē poſſit. Solven do tenuerūt Tācre.z Barth.ꝙ epūs tacendo ꝓſenſit.nec vlteri⁹ ꝓtradicē ꝑt.niſi noua cā incūeniat.ꝑ regulam ſupra ꝓximā cū ſuis ꝓcoz. Hec tñ ſo lutio non ſufficit ad q̄nez.q̄ q̄rit an ſacerdos ꝑt repetere eccīam eo ꝙ cō tradicēte epo itineravit.Et Jo.an. ſoluendo tz ꝙ eccīam alteri cōferre epūs non potuit.ſz ſi monuiſſz eum ꝙ ſe non abſētaret ſub pena ꝓuatio nis.cui monitioni non paruiſſz.ſz ſe abſentaſſz.non excuſabit euz tacitur nitas epi a pena.quia etiaz ſi exp̄ſſe ꝓſenſiſſz. non potuit eo inuito votū ꝓficere peregrinationis .xxxiij.q.v. manifeſtum.z.c. voluit. quia poſſet epūs aliquid nouiter ſciuiſſe. ꝓpter quod peregrinatio non expedit eti am ſaluti vouentis.facit.c.ad aures de tempo.ordinā.

Tertia qó fui t Damaſij ꝓma Ti. de bis que fi.a prela.et dūicalis.lxxiij. et eſt.Epūs fecit alienationem tacē te z non ꝓtradicente capl'o .Queriē an ſucceſſor illam revocare poſſit. Soluendo tenēt alienationem non valuiſſe.et ſic ipam revocandaz eſſe per ca.ſine exceptione.xij.q.ij. Nam in alienatiōe rei eccīaſtice.clerici tñ debent conſentire.x.q.ij.ca.hoc ius. Non ob.c.ij.de his que fiunt a pre. per quod videtur taciturnitas ſuffi cere.quia illud loquitur de collatio ne decimarum nomine beneficij per ſonaliter facta.vbi ſufficit patientia de quo ibi in gloſa.j.z.iij.Jtez in alie natione neceſſarius eſt precedēs tra ctatus.c.dudum.ſupra.de re.ecc.nō alie.qui hic non interuenit .ergo ali enatio nulla fuit

Quarta qó fuit. An re ligioſus ta cente vel patiente ſuo prelato poſ/ ſit eſſe excutor teſtamenti.'ſaltez ſi in eo ſint fca plura relicta ad pias cau/ ſas Sol'o plato contradicēte id nō poteſt.per.c.j.ſupra.de poſtulan.ſed nec eo tacente et paciente .ſm Joh. and.quia taciturnitas et patientia prelati hoc caſu non ſufficit.quia cū velle vel nolle non habet.quia om nis talis actus quez aggreditur eſt illicitus ꝑ quaz frangitur obedictia

et abdicatio ꝑ̃ voluntatis. facit cle. religiosus. de ꝓcura. et qđ ibi nȯtur in. g. verbi constituere. oportet ergo q̃ ꝑ̃us petatur ⁊ obtineat̃ sup̃ hoc licentia. vt. supra. e. li. de testa. c. ij. ⁊ in cle. j. e. ti. vbi etiam tractat Jo. an. an licentiam datam possit prelat⁹ revocare. et casus in quib⁹ religiosus habet velle. vide supra. e. li. de elect. c. si religiosus. in ꝑ̃ma conclusione

Nspicimus i obscuris qđ̃ est verisimilius. et qđ̃ plerũq̃ fieri consuevit

Pone casum vt in. glo̅. Et dic de materia vt ī regula in obscuris. supra. eođ. ti. que nō obstat per ibi dicta

Jo. an. ponit hic qōnez Statutū eccīe hz q̃ quilibet canonic⁹ post habitam p̄bēdaz infra annū. ꝓmoveri tenetur ad sacerdotiū. sunt etiā ibi p̄bende maiores et minores. et de ꝓsuetudīe maiores dantur antiq̃orib⁹ Quidā igitur impetravit p̄bendā cuz cl̄a q̃ non teneretur ꝓmoveri ad sacerdotiū. b. impetravit canonicatū et sibi ꝓuideri de vna p̄benda ex maiorib⁹. vterq̃ hz cl̄am que tollit ꝓsuetudines ⁊ statuta. ſz vterq̃ receptionis sue tpe illa seruare iurauit. queritur an p̄iudicatū sit illis p̄ tale iuramentum. Et soluendo tenz Jo. an. q̃ gratie istoz non videtur p̄ iuramentū derogatū alias gratie essent pempte. et sic bñficia vigore ip̄arū ꝓsequi non possent qđ̃ tñ nec iurans nec recipiētes facē intendebāt. Jtē iuramentum et receptio videntur fieri ꝑm formā l̄aruz et vt illis ꝓueniant. arg. c. inter dilectos. Jceterū. de fi. instru. c. maiores. versi. similiter. de baptis. quia isti recipiūtur ad bñficia eis debita vigore litterarū. ergo non ꝓsumemus istos iurasse ad suas gratias perimēdas. quia hoc non est verisimile nec fieri consuevit. per hanc regulam cū suis concor.

S qui in ius succedit alterius eo iure quo ille vti debebit.

Pone casum vt in glo̅. Et ꝓcedit hec regula ꝑm Dy. in successore vniuersali actiue et passiue. Actiue quia ius qđ̃ cō petebat defuncto competit heredi. Passiue quia ius competens cōtra defunctum competit contra heredē allega. Jnsti. de perpe. et temporali. actio. circa. in princi. Jdem in singulari successore. ꝺ quo hic latius per eum. Et facit regula q̃ exceptio excōmunicationis maioris etiam obstet singulari successori. vt donatario legatario aut emptori. de quo hic ꝑ Dy. et vide de hoc supra. de iure pa. c. vno in. g. penul. e. li.

Jo. an. ponit hic questionem An heres vl̃ successor actoris vel rei agere possit vel cōueniri per rescriptum delegati re integra vl̃ non integra. Solutio vbi rescriptum potest respicere successorez tunc re non existente integra etiam per conuentionem tñ defuncti transit rescriptum ad successorem. per. c. significauit. de rescriptis. et. c. ꝓpositi. de foro competen. Fortius si lis sit contestata. re autem existente integra. si ille de cuius successione queritur fuit tantum comprehensus ī rescripto sub clausula generali

et non ꝑt ꝓueniri eius ſucceſſor nec agere.ꝑ alt'.c.ſignificauit. qđ ita ītelligitur ſm doct.cōiter omnes. Si ãt fuit noiatus in reſcripto.tunc ad ſingularem ſucceſſorez non extenditur reſcriptū.niſi in caſu .c.j.de alie.iudi.mu.cã fac.vel cū ſcienter ſucceſſit in vicium.de iudi.c.quia.v.vel cū emanat ſcđa iuſſio .vt in .e.c.quia.v.De ſucceſſore vniuerſali an ad eum extẽ datur.ſunt opi.ꝓtrarie.de quib⁹ per g.in.d.c.quia.v.et.d.c.ſignificauit.et placet Jo.an.q̄ tranſeat ad vniuerſalem ſucceſſorem tale reſcriptum.et placet Pe.de bel.parti.in.l.ij.C.qñ.li.ṕn.da.li.ꝓt.fa .de quo hic lati⁹ ꝑ Jo.anđ.et per doct.in.d.c.ſignificauit.et.c.quia.v.

Reſumitur

ignorãtia vbi ſcientia nõ probatur

Pone caſum.vt in.g.7 ꝓcedit hec regula ī ignorantibus facti ſm Byñ.et hoc verum ſm.g.dūmodo illud factum ſit occultum.quia circa ea que publice fiunt preſumitur ſcientia .de quo viplene per Ben.boyck in regula q̄uis. ſupra.e.ti.in antiq̄s.Jtem ceſſat hec regula in his quis ſcire vel indagare tenetur.ſm.g.q̄ etiam ponit triplicem modū ꝓbandi ignorantiam quam ſemper nota

Jo.an ponit hic qõnem ꝑ ſe diſputatã iſtaz ſcz. Judex recepit teſtes ꝓtra abſentem ad domū citatum ſed non inuentū.quer itur an receptio valeat.Soluendo dicit.q̄ ſi ꝓducũtur teſtes ante litez ꝓteſtatã.ſi ꝙdem in caſu publicationis ad ꝑpetuã rei memoriaz.q̄ ꝓductio fit regulariter ex parte rei ꝓtra quẽ agi poſſz in futuruz.q̄ caſu vera ꝓtumacia requiritur.ideo tũc requiritur citatio ꝑſonalis.ꝑ auc̄.ſz ꝛſi q̄s C.de teſti.Si aũt quia timetur deperire copia teſtium morte. receſſu. vl' aliter quo caſu.ſufficit citatio ad domũ.quia non requiritur vera cõtumacia.per tex.in.c.qm̄ frequenter. in prin.vt li.non ꝓt.Jdem ſi ſup ꝑncipali in caſu aliquo aut ſuper dilatoria.quam reus opponit ante litem ꝓteſtatam.fieret productio teſtium. quia ꝑter litem inchoatã ſufficeret ficta ꝓtumacia per citationez ad domũ.c.cauſam.de do.et ꝓtum̄.et.l.ꝑperandum.ℊ ſinaũt.C.de iudi.Jdem õ teſtibus quos actor ꝓduceret cõtra reum ſuper replicatione ꝓtra dilatoriã rei eadem ratione .Si autez actor lite non conteſtata ſuper ꝑncipali teſtes producit.requiritur cõtumacia vera que in tali requiritur proceſſu per citationem ſcz perſonalem vel occultationez vel impedimẽtum doloſum.vt in allega.c.quoniã ℊ.porro.Si autem producuntur teſtes poſt litem conteſtatam ſiue actor ſiue reus producat ſuper ꝑncipali.ſufficit ficta contumacia,.et ita ſeruatur ſm Joh anđ.qui etiam hic interſerit de citatione ad domum. quando ſufficiat.de qua per docto. in.c.fi.de eo qui init .ī poſſ.cã rei ſer.

Ocupletari

nõ debz aliquis cū alteri⁹ iniuria vel iactura

Pone caſũ vt ī.g.7 ītelligit ſ rl'a đ enormi iactura vel dãno.7 ſic nõ ob. ío qđ poſſz opponi đ ꝓuilegio. Jtẽ diſtinctia.vl.ī

te xtus debz poni pro copulatiua.et. et sic nō ob.p̄trariā.de vsuca.et p̄scriptionib⁹ fieri consueta.fm glosā hic.Et fm Jo.an.large sumitur hic hoc nomen iactura p omni damno vt in.c.suam.de pe.vbi etiā ponūtur verba hui⁹ regule.licet stricte sumendo put dicitur a iacio.is.ponat̄ pro iactura.q̄ fit p exonerāda naue tpe piculi.de q̄.ff.ad.le.ro.de iac.p totū Et ad exquirendū occasionē ponendi tractatū sequestratiōis.dicit Jo. mō.q ad euitandas iacturas inuēte fuerūt seq̄strationes.vt p̄z ex nō.sup̄ de seq̄st.c.penul. Et ideo late h̄ tractat de illis per modū sūme.7 Bar. in.l.interesse puto.ff. de adq̄ .possess. Et vid̄ de materia in .c.ij.supra .de do.et contu.et in.c.examinata.s̄ .de iudi.7 supra.de seq̄st.poss .p totum. Et hanc materiā seq̄stratiōis ponit hic Jo.an.loco qōnis mercurial.

Penis benigni-

or est interpretatio facienda

Pone exemplu⁹ hui⁹ regule vt in.g.Et rō huius regule est.quia odia sūt restringenda.vt hic in vltima.glō.Et dicit By.q vbi certū est delictum.7 certa ē qualitas delicti.sed anim⁹ cōmittentis est incert⁹.non habet locum hec regula.vt in.l.si non conuicij. C.de iniur.l. Item non habet locum cum certum est delictuz.et certa qualitas delicti.sed incerta persona ex pluribus.que fuerunt in actu delin quēdi vt in.l.item mela.§.si plures.ff.ad.le. adqui.et.l.quoniam multa.C.ad le. iuli.de vi.pub .Et facit hec regula fm Jo.an.q in suspensis per triēnium a beneficijs si infra triēnium noua penam incurrunt q fiat cōcursus temporum.de quo per Jo.anō. plene in.c.cum in cunctis .super verbo triennio.supra.de elect.l.et legist. in.l.de quibus.ff.de legi. Item facit scdo ad questionem dominicalē vltimam de damnato ad amputationem manus qui habz alteraz manū aridam q illa debeat amputari.Et ita soluitur ibi hec questio per rationem huius regule .et satis punitur quia manus arida verum membrū est.7 valz ad decorē.j.q.j.c.sic̄ vrgeri

Jo.an ponit hic questionem mercurialem disputatam per eum.An penam ipo iure p delicto impositam incurrat ille qui illud delictum cogitauit et aliquid egit.sed non perfecit.etiāsi per ipm non stetit.P̄ro et contra faciunt iura allegata.et tex.in.l.si quis non dicam rapere.C.de episco.et cleri.que habetur.de pen̄.di.i.et.c.i.de eo qui mit.in poss.causa rei seruan.Soluē do.putat q ille penam hanc non incurrat.per textum in.c.perpetuo.supra.eodem libro.de elect.vbi penaz a iure impositam ei qui scienter indignum eligit non incurrit ille qui cogitauit egit sed non perfecit.c.i.ō cleri.pug.in duel.vbi pugil ingress⁹ duellum animo occidendi.irregularitatem que est pena homicidij non incurrit.licet ad actum processit. exquo morz aut membri truncatio non est secuta.facit.c.comissa.primo responso.supra.eodem libro.de electiō.cum concordant. Debet tamen is de quo queritur pena arbitraria puniri. habita consideratione an per euz steterit.aut nō.per.l.i. in fine.extra.ō extraord.crimi.canonisata.de peni. dis.i.c .solicitatores. Et omnia p̄traria q̄ voluntatē hñt

in crimínibus ꝑ effectu loquũtur ín pena quã ꝙs non ꝓtrahit ípo iure. ſz iure ꝓcipiẽte ꝑ iudicẽ infligitur. aut ín crimínib⁹ q̃ ſola volũtate perfici/ unt. vt ẽ crimẽ hẽs. leſe maieſtat. ꝛc

Ctus legitimi

conditionẽ non recipiũt ne/ qz díem

Pone caſũ vt ín. g. Et ꝓ intellectu huí⁹ regu le díc q̃ act⁹ de potentia egredít. et ideo act⁹ dicítur effect⁹ potẽtie. Le/ gitimi aũt act⁹ dicũtur q̃ obueníũt aut firmãtur a lege. l. lege obuenire. ff. de ver. ob. vel q̃ ꝓficiũtur iudicia/ lí auctozítate. vt ſñia. hereditatis ad ítio. tutozis datio. ſcz a iudice. Jdo non recipiũt díẽ aut ꝓditionẽ. ſcz cõ tra naturã ípozũ. imo adiectiões ta les ínficiũt actus. vt ín iurib⁹ ín. gl. all'. Vel íntellige hanc regulã ín caſi b⁹ enumeratis. ín. g. hic. et in. l. actus ff. e. ti. vt ſic generalis regula rema/ neat ín ꝓtrariũ. ſcz q̃ omnes act⁹ legi tími recipiũt díẽ et conditionem. vt Jnſti. de ver. ob. ſ. omnis. et. C. de iu re emphi. l. ſ. Sed fallit ín q̃buſdam actib⁹. ꝛ ín illis loquitur regula iſta Jdeo cauti⁹ dixít. l. act⁹ legitimi qui non recipiũt díẽ ꝛc. ſm. g. Et ſex con traría q̃ formaꝛ h. gl. Solue vt ĩ ea

Jo. an ponit hic qõnẽ quam díſputauit. an ſcilz ex cauſa poſſit papa díſpenſatiue cõce dere q̃ matrimoniũ ꝓtraheretur du raturum ſolũ vſq̃q̃ fílius maſcul⁹ ex matrímonio haberẽt. Et nõ ẽ mirã da h̃ qõ ſm Jo. an. quía q̃dã rex an tiqu⁹ hñs vnicũ fíliũ monachũ pete bat a papa q̃ cũ illo vt matrimoni um poſſz ꝓtrahẽ díſpẽſaret. aut ſim pliciter. aut ad tẽp⁹. et de ſcõo díce/ batur fílius pl⁹ ꝓtentari. Et q̃ papa non poſſit díſpenſare. ꝑbat Jo. an. arguendo ad duo incõueníẽtia q̃ ſe q̃rentur. primũ q̃ matrimoniũ ꝓtra hereꝛ ad tempus. ſcõo q̃ diſſolueꝛ mr̃imoniũ iã ꝓſũmatũ ꝑ copulã q̃rũ vtrũqz eſt ꝓtra diffinitionem matri/ moníj. dũ dicit indiuiduaz vite ꝓſue tudinẽ retinens. Jnſtitu. de pa. po. ſ. nuptie. ff. de ri. nup. l. palã. c. illud. de preſũp. ſupza. Jtẽ dñs ín euãgelio. q̃ hibz ſeparari ꝑ hominem ꝓiũctos a deo. vt pz Math. xix. c. quanto. ẽ. de tranſla. prela. Sz contra euãgelium papa non díſpenſat. xxv. q. j. c. ſũt q̃/ dam. quía nec angel⁹ dei audiretur ꝓtra euangeliũ. ad Gala. i. ꝛ. xi. q. i. ſi is qui ꝓeſt. Jn ꝓtrariũ tñ facit. quia papa díſpenſat ꝓtra ꝓceptũ de ſol uendis decimis. c. ex parte. et. c. a no bis. ſupza. de deci. vbi de hoc. Jtem diſſoluit matrimoniũ. c. ex publico. et. c. verũ. de ꝙerſi. ꝓiuga. etiã iã con ſũmatum inter iudeos. de conſan. et affi. c. de infidelib⁹. q̃b⁹ tñ dictũ fuit. quos ꝓiunxit deus hõ non ſeparat. vt ibí pz. Nec ĩ his facit ꝓtra euãge liũ vt hõ. ſz vt dei vicẽ tenẽs. xxxiij. q. ij. c. quos de⁹. et ſuꝑ. ó tranſla. ꝑla. ꝑ totum. Soluendo dicit Jo. an. ne lingua tranſiens ſup terrã ponat os ín celũ. cõtra illud q̃ habetur. xxi. diſt. ín tãtũ ipe papa de cui⁹ poten tia queritur q̃nez ſoluat. Conſulen dũ tñ eſt ſibi q̃ abſtineat. Sz ſi diſ/ penſat multis videtur q̃ teneat diſ/ penſatio ſm q̃s. c ſunt quidã. all'. nõ vetat papã contra euãgelium ex cã díſpenſare. ſed euangelia deſtruere vt ibí nõt. Laur. Et de potentia pa pe remittit Jo. an. ad ſpe. ti. de lega. ſ. nũc oſtendendũ. verſi. lxxxix. et ĩ. c. cum ad monaſterium. in fi. ſupza. de

sta.mona.et hec opinio videtur ve/
riorꝛ. Nam vt refert frater Henricꝰ. in ſūma ſua.de sta.mona.verſi .itez q̄ ritur. Innocentius papa tertius diſ penſauit cū quodā monacho cū pa ter eiꝰ ꝓnceps terre ſine herede mor tuꝰ eſſz vt ꝓtraheret matrimoniū cū quadam ⁊ cū ea eſſz per q̄nq; annos ꝑ bono pacis. et vt ſuſcitaret ſemen ſup terram ⁊ ad vitandam magnaz ſtragem.cui videbantur dies pauci pre amoris magnitudine quem ela ſo t̄mino q̄nquēnij.lz inuitū p̄dictꝰ papa ꝓpulit redire ad clauſtruz. Et ꝑ hac opi.etiā facit qđ nōt Panorꝛ. in.c.lr̄as.de reſti.ſpo.ſup.g.verbi diſ penſare.et Jo.an.in.c.p venerabilez qui fi.ſūt.legiti.vbi nō.papam ex cā poſſe diſpenſare.etiam in gradibus diuina lege ꝓhibitis .qđ tene.quia p̄t contingere in practica circa iſtos ꝓncipes magnos qui ſepe petūt diſ penſationes a papa vt poſſint ducē filiam fratris. Maz ſm iam dicta pa pa p̄t diſpenſare.ſecus in aſcendenti bus et deſcendētibus diuina lege ꝓ/ hibitis.ſm.g.in alle.c.lr̄as

Emel deo de/ dicatum non eſt ad vſus hu manos amplius tranſferendū.

Pone caſum vt in.g.Byñ. ponit etiā caſum In ede ſacra.que ſi deſtruatur ⁊ corru/ at.locus tamen remanet ſacer Inſti. de re.diui.ℊ.locus.⁊.ff. de contrahē. emp.l.edes ſacra. Sz contra hoc op ponitur.de.l.cōtinuꝰ.ℊ.penul.de ver bo.ob.vbi dicitur ꝙ poſſibile ē.rez ſacram fieri ꝓphanam. Solutio. By.dicit ꝙ hic conſideratur iuris poſſibilitas.in contrario ſūmi pon tificis poteſtas.qui poteſt ſacruz re ducere ad ꝓphanum. Sed qđ illi us ſolius poteſtati cōmittitur repu/ tatur impoſſibile de iure.vt ī.l.apō iulianum.ℊ.fi.de lega.ꝛ. Et dicit Jo. an.non admirandum de hoc dicto quia ſi contrarium diceretur .nihil eſſet impoſſibile de iure poſitiuo.cū papa ſit ſupra illud.et illud īmutat. et contra illud diſpēſat.ſupra.de cō ceſ.preben.c.propoſuit.cuz concorꝛ. imo illud ſic reuocare poteſt ꝙ ha/ beatur pro infecto .vt in cle.vna.de emunit.eccē.et hec nota. Et intellige hanc regulam ſm gloſam .in re deo dedicata.etiam alienata inanimata. quia talis in eadem forma non pōt ad humanos vſus.id eſt in vſus lai corum ſeu ſecularium perſonarū ve nire.et hec declara vt in.gl

Jo.an. ponit hic queſtionem quam diſputauit ſimꝰ cuz queſtione poſita.ſupra.c. ꝓxiñ. An videlicet papa poſſit diſpenſare cum monacho ex cauſa vt matrimo nium contrahat.et pro parte negati ua.facit hec regula cum concordañ. ſuis.c.cum ad monaſterium .in fiñ. de ſta.mona.et quia votuz videtur eē de lege naturali.quia implere vo tum eſt preceptum legis diuine per/ tinens ad precepta prime tabule .ꝙ eſt actus latrie.et illa ſūt īmutabilia probatur.v.diſ.in principio .In cō/ trarium et pro parte affirmatiua fa cit poteſtas generalis data Petroꝛ ſucceſſoribꝰ ſuis de ligando et ſoluē do.Matth.xvi.xxiiij.q.ꝛ. qōcūq;.et.c. ſolite.de maio.et obe. Item quia au ctoritas ſuperioris in votis intelli/ gitur excepta.de iureiuran̄.c.venien tes.et quia ſimplex votum tollitur per matrimonium.c .meminimus.q̄ cler vel vouent.et ſolennitates voti

sunt de iure positiuo.et ex constituti one eccie inducte.c.vno.supra.eo.li. de vo.ergo et contra solēne votum eccia potest dispensare.Soluēdo re fert dictum sancti Thome in scda se cūde.q.lxxxviij.articulo.xi.vbi tenet q cū continentia sit essentialiter an nexa pfessioni religionis non dispē sat eccia in voto solēnisato per pro fessionem.qd voluit fm eū.decre.cū ad monasteriū.in fi.supra all'.Sz di cit aliud in cōstituto in sacris. quia ptinētia non ē essentialiter ānexa or dini sacro.sz ex cōstitutione ecclesie ideo et p eccīam cuz tali dispensari potest.de quo vide.p Joh.an .in.c. placet in fi.supra .de conuer .piuga. Sed dicit Joh.anō. q vbi votum cōtinentie solenne est impeditiuum maioris boni.poterit papa dispēsa re super illo.Nam bonū pmune me lius est q bonuz vnius .et possz per continentiam vnius bonuz multitu dinis impediri.vt si per matrimoni um alicuius solēniter vouētis et mo nachi posset pax patrie pcreari aut patria infidelis ad fidem puerti.ab sit vt bono tali aut simili preferat ptinentia vnius monachelli. Et ad ptraria dic vt notat Jo.an.sup alle. c.cum ad monasterium.Naz mona chus non est aliud q tristis et solus xvi.q.j.placuit.quicqd vltra est ad ditum est de iure positiuo .quia om nis regula vires sumit a papa .c.fi. de religi.domi.supra .ergo p̄t papa dispensare in continentia et proprie tate.Nam naturam 7 ordinem quē posuit tollere potest fm Jnno .et fa cit.c.j.supra.de regul. iur.

On prestat i-
pedimentū.quod de iure nō
sortitur effectum

Pone casum vt in glō.que etiam ponit casus fallentie.de quibus dicendum vt in gl.Et intellige hanc regulam proce dere preterq in maleficijs .que licet non sortiuntur effectum a iure.tñ p stant impedimentum promouendis quia in penaz delicti tales prohibē tur promoueri.vt.l.diffl.c.j.et.ij.7.iij. Unde dicit Ja.butri.in.l.non dubiū C.de legi.q maleficia habentur p infectis in pmoduz facientis.haben tur tamen pro factis quo ad ipius incōmodum.ideo pena pro eis ipo nitur delinquenti.c.vt fame.supra.ō sen.excōmu.c.quesiuit.supra .de his que fiunt a prela.cuz concor.

Jo.an. ponit hic questionem quam padue disputa uit.Est matrimonium solutum pro pter consanguinitatem.vel quia mu lier non cognita religionem profite tur.queritur an rumpat sponsalia ō futuro prius a viro contracta .Sol uendo dicit q matrimoniuz solutuz pter consanguinitatez non rumpit priora sponsalia de futuro.per.c.cū in apostolica.de sponsa.et facit hec regula cuz suis concor.et regula que contra ius.j.eo.ti.Si aūt soluatur p ingressum religionis.nihilomin9 rū pit priora sponsalia ō futuro.per.c. quidam.de conuer.coniuga.et quia actio semel extincta amplius non re uiuiscit.de conse.diffl.iiij.c.queris.7 ita notat Joh.anō.in.c. sicut.supra. de sponsa.Nam claruz est q p spon salia de presēti soluūtur priora spon salia de futuro cum alia contracta. vt in illo.c.sicut.et in.c.cum inter.ij. rūso.e.ti.et.c.j.de sponf.duo.quia er go hic certum est interuenisse spon-

salia de pñti quo ad verba .et q̃ ad ꝓsensum.c.vno.supra.e.li.de sponsa. ergo priora sunt rupta

c. Ali lz quod est plus.licz vtiꝫ quod ē minus.

Pone casū vt in gl.Et est hec regula brocardica ſm glō .que etiam assignat ad eam septem contraria .de quib⁹ dic vt ī ea.Et procedit hec regula .vbi id quod ē min⁹ cōtinetur sub maiore tanꝫ quantitas sub maiori . aut species sub genere.secus si minus nō contineretur sub maiori .vt probat in.l.solemus.§.latrūculator. ff. de iudic.vbi latrunculator potest ꝓgnoscere de causis criminalibus ,sed nō de ciuilibus.quia ciuiles cause non continentur sub criminalibus .Itez fallit regula quo minus repugnat dignitati maioris.vt. C .de ꝓcura. l.penul.Item vbi ratio diuersitatis dari potest.quare non licet min⁹.cui licz maius.vt in.c.ij.de rap.et in.c.j. de tornea.Nota etiam hic ex glosa tria alia brocardica.Primuz qō licz maiori.licz et minori.vt. xcv .di.illō superfluum.Scōm est negatiuū .cui non licz minus.nec licz quod est maius.vt in.c.cum illoruz.supra.de sen. excō.Tertius qō non licz in minori. nec licet in maiori.c.cum in cunctis supra.de elect.et ibi de hoc.

Joan. ponit hic questionem quam disputauit de episcopo faciente contra statutuz suum q̃ non incidat in eius penam. cum enim possit in totum illud tollere.fortius licet ei contra illud facere.et ita tenet Joh .and. Formauit autem questionem hoc mō. Statutum episcopi Bononien.excōmunicat ludentes ad hasardum.ludit ipe episcopus in dioceſi sua vel metropolitanus eius cū Titio.queritur de p̄dictis trib⁹ statuti conscijs. an sint excōmunicati.Solutio .tenet Joh. and.de archiepiscopo q̃ ipm constitutio non ligat.quia est superior episcopi.statuta autem tm̄ ligant subditos.c.q̃ autem.supra.de penit. et re. c.romana.in principio.supra.eodez libro.de senten.excommu.nec ipsum episcopum proferentem ligat. quia persona loquēs semper intelligitur excepta in generali sermone.c. petitio.cum concordan.supra.de iureiu rañ.et ita tenet Hostien.in summa. de senten.excōmuni.§.quis valeat excōmunicari.post principium.Dicēs illud certo certius De Titio autē ludente cum episcopo aut archiepisco po.tenet Jo.and.q̃ ligetur.quia nil impedit eum ligari .quod verum si episcopus constitutionem non tollit.vel contra illam non dispensat.ſz solum ludit.alias secus.vt si eam tolleret.aut contra illam dispensaret. quod potest.licz archidiaconus notat in.c.licet canon .supra .eodem li. de electio .episcopum contra suam constitutionem dispensare non posse.cuius contrariū tamen seruat vniuersum.ſm Joban.and .pro quo facit.l.minime.ff.de legi.Subdit Jo. and.q̃ licz archiepiscopus et episcopus in casu huius questionis non sint ligati sententia statuti.ex particip̄io tamen quod cum titio faciunt ī crimine damnato. cum illud sit participium criminis.z criminosi sint isti ligati sententia iuris.per .c.nup.sup.

de sen.excom.et que ibi nota. p Innocen.et Hosti. Et an participans excōmunicato in illo primo actu. p quem excōmunicationez incurrit ex eo ligetur maiori. Hostien. videtur velle q̄ sic.de quo Jo.an. tractat in c.contingit.supra.de sen.excōi.

q Ai prior est tempore.potior est iure.

Pone casum vt in glō. Et dic hāc regulam p cedere in his que pendent a volūtate duorum. vt in contractibus non in legibus aut testamentis.que a voluntate vnius dependent. Item procedit cum par est ius vtriusq̄. de q̄bus et de contrarijs formatis in gl. dic vt in ea. Et de exemplo glose q̄ vna res est pluribus obligata. quis prefertur.plene prosequtur hic Syn. distinguendo et subdistinguendo. ō quo hic per eum.

Jo.an. ponit hic questionem porrorū. quam disputauit.et est ista questio. Quidam seminauit porros in parochia sancti Andree quos ibi natos plantauit ī parochia sancti Johannis. querit cui ecclesie de his decime debentur. Videtur q̄ ecclesie sancti Andree. q̄ dicitur Beutro.xiiij.decimaz partē separabis de omnibus que nascunt in terra.et.ij. Paralipo.xxxi. omnium que gignit humus decimas obtulerunt. Sed hec verba.nascuntur in terra et gignit humus. insinuant generationis ⁊ natiuitatis locuz inspicienduz.igitur ꝛc. Et facit hec regula cum concor. Pro ecclesia autē sancti Johannis facit qō habetur pma ad Corin.iiij.ego plantaui .et deus incrementum dedit .et eadem epistola.ix.capitu.quis plantet vineam.et de fructu eius non edet.et habetur.xiij.q.i.si. Ex quibus patz q̄ ponderanda est plantatio. non origo pmeua.certum est enim qō plantari non posse.nisi prius fit ortum. xvi.q.j.ne pro cuiuslibz.facit regula in pari causa.cum concor. eodē ti. Q̄ diuidi debeat inter vtranq̄ decima.videl p illud pma ad Corin. iij.c.Qui plantant ⁊ qui rigant vnū sūt.dei enim sumus adiutores vnusquisq̄ suam propriam mercedez accipiet. Dicz igitur prima ecclesia secunde.tu ex planta et ego ex semine vnum sumus.operatione eiusdez fructus.et sum⁹ coadiutores dei cuius manus et potentia in his principaliter operatur.accipiamus igitur mercedem nostram.facit.c. cū nō sit in pn.supra. de deci. Solutio Job. andō.dicit q̄ ex porris plantatis duplex habetur fructus.vnus ī semine ꝓducto per porrum.de quo fructu cessat questio.quia cum illud semen non solum nutriatur.imo etiam nascatur ex huiusmodi humo sctō prediij.debetur decima eius scde ecclesie sicut in grano et alio fructu dicitur. c.ex parte.ij.⁊.c.tua.ij.⁊.c.pastoralis supra.de deci. Est igitur questio de ipa substantia porrorum quam capimus in fructuz ad olus. quod est optimum in augusto cum carnibus porcinis vel etiam ad ipsum cruduz ꝓmedendū.quod multis placet. Et soluendo questionem putat Jo.an. integram decimam secunde ecclesie deberi.p.c.cū non sit.supra.de deci. dum dicit incrementū ꝛc .facit.xxxij. q.ij.q̄ non formatū. Et q̄ p implātationem fuit dominium translatū de ecclesia sancti Andree ad eccīam

sancti Johannis.vt in.§.si titius In stitut.de re.diui.maxime cū ibi radi ces egerint.ergo eccīa sancti Jobis decimas vendicare potuit illorum porroꝝ cum ecclesia decimarū habe at dominiū.etiam ante earum sepa rationem a solo.vt notatur .xvi.q.j. moderamine.et.c.tua nobis.ij. supꝫ. de deci.qō verum etiamsi porri fur tiue fuissent sublati .quia parochial' ecclesia in predialibus decimis pro sequitur suū.notaꝫ in.c.ex transmissa in fi.supra.de deci.Dicit tñ Joh.an. ꝙ prime eccīe sācti andree debz sol ui per dominum porrorum priozis fundi decima ad extimationem por rorum quasi porri sint consumpti p radicationem in secūdo predio quo ad primum predium. pro consūptis autem bene soluitur extimatio deci me.xvi.q.vij.c.quicunqꝫ.et sic intelli guntur iura que faciunt pro prima ecclesia.et dicit Joh.an. ꝙ vxor sua milantia super hac questione p eum consulta ad instar principis.in auē. vt iudi.fine quoqꝫ suffra.§.hec omia apud nos.colla.iij.dixit potiorez eē priozem ecclesiam.dicebat enim ab surdum ꝙ si filium suum alia mulier lactat et nutrit illius nutricis causā potiorem dici in filio. Sed dic ꝙ fi lius ille non ibi irradicatur.nec coa luit corpori nutricis sicut porri bu mo.igitur nō est par ratio.Et inter serit hic Johannes.an .de precepto soluendi decimaz.an sit morale. ceri moniale.aut iudiciale .De quo dic vt notatur supra.eoō libro.de deci. c.j.in glosa

q **Ai sentit on'** sentire debet et pmodum

Hec regula duas habet par tes.et pone casum vtri usqꝫ partis.vt in glosa .que etiā po nit quattuor casus in quibus fallit hec regula.Primo scilz ratione eta tis aut persone.Secundo ratiōe na ture contractuum .Tertio propter speciale pactum.Quarto vbi ex cau sa quis prohibetur ab emolumento licet habeat onus.et exemplifica vt in.g.Et ex hac regula colligitur il lud generale.scz ꝙ contrariorum ea dem est disciplina.de q̄ hic per By. et Joh.anō.in.c.nemo.de symo.sup vltima glō.et sentit By.illud genera le sic esse intelligendum .ꝙ cognito vno contrariorum.de facili cogno scitur reliquū.vt in.l.j.ff. de his qui sunt sui vel alie.iur|.et Jnsti .e.ti.§.i. non tamen contrariorum eadem est ratio.de quo etiam vide glosam in cle.j.de sentē.excom.super verbo ob seruare.que dicit ꝙ cōtrariorum nō est eadem disciplina.vbi mens7 ver ba resistunt.vide etiam de iureiurā. eam te.in glosa penul. Ratio autem huius regule est ſm doct.quia qui ī vno grauatur ,in alio debet releua ri.ff.de iureiuranō.l.eum qui.et affli cto non est addenda afflictio .c.j. de cle.egro.cum concor.et procedit ſm By.vbi est per omnia eadem ratio cōmodi et incōmodi sustinendi.vbi non est eadem ratio fallit regula.vt patet in casibus in glosa positis.

Jo.an ponit hic questionem mercurialem.Si mo nasterium sit priuilegiatum ꝙ tem pore interdicti abbas et conuentus familiares suos possent admittere ad diuina.an etiam familiares post priuilegium recepti possunt admit

tere .ista regula facit q̄ sic.vt sentiāt ꝓmodum q̄ sentiūt onus. et hoc ap probat Joh.an.qñ noui familiares post datam ꝓuilegij sunt assumpti ī locum ꝓmorum deficientium vel re cedentiū.cum tunc videant illi ijdez nec priuilegiuz illud est simpliciter personale.quia concessum est mona sterio vel personis ꝓpter locuz.facit l.ciuib⁹.ff.de re.dubi.Si autez noui familiares essent adiuncti ꝓmis ad huc manentib⁹.tunc si ex iusta causa puta quia auctū est collegiuz mona chorū et facultates sunt aucte.ꝛ idē facit.c.cum.Ad.supra.de ꝓsti.Si aūt ex nuda volūtate sint de nouo assū pti familiares.illi ꝓuilegio non gau debūt.ne censura eneruetur .ar.c.vt ꝓuilegia.supra.de priuil'.c.suggestū de deci.cum similibus.

Nre cōi potior est conditio prohibentis.

Pone casum vt in.g.Et rō regule est q̄ habeť ī g.ij.quia non soluz ille qui vult dñs est.sz etiā ꝓhibens.vt in.l.si parietē. ff.de serui.vr.ꝓdiorum.et fm By.p cedit hec regula in cōi re quādo vn⁹ vult uti re aut facere aliquid in ea. non tamen ad vsū ad quez res para ta est.quia si ad eum vsū re vti velit ip⁹ potest inuito socio.vt in.l.si edes ff.cōi.diui.et in.l.item mela.§.cū duo obus.ff.ꝓ socio.Fallit aūt hec regu la in septē casib⁹.de q̄b⁹ dic ut in.g.

Jo.an. ponit hic qōnē dñica lē.Si clericⁱ et laicus patroni eccie vacantis pūtent vnū. postmodum ipe laicⁱ pūtat aliū.an ambo neuter.alter .et quis eorum sit instituendⁱ.Joh. an.soluendo dicit primuz preferendū.quia siue clericⁱ eū presentet vt clericus.siue vt laicⁱ clarū est eum duas voces habuisse et adhuc post pūtationē scōi habē. quia licz laicus patronⁱ nunc presē tauit alium.et sic variare videtur tm̄ quia laicus non potest variare sim pliciter recedendo a prius, presenta to.sed solū accumulando alium ei q̄ ꝓmo fuit pūtatus.ita q̄ eps pt. imo ceteris paribus dz non obstante va riatione tali instituere primū. vt ha betur in.c.cuz aūt.et in.c.pastoralis supra.de iure patro.et sic quia scōo pūtatus solū vnā habuit vocē ꝛ nō liberā vel integraz ꝓmus prefertur per q̄ patz q̄ idem essz dicenduz eē si plres sint patroni laici cū clerico. aut si plures sint laici tm̄.et primo ꝓcorditer pūtant vnū .et postea alū etiam maior pars variat.quia ꝓmⁱ debz instituī rōne predicta ꝛc.

Ontra eū qui legem dicere potuit aptⁱ est interpretatio facienda

Pone casū vt in.gl. Et rō regule ē.quia pactū ambiguū ꝓtra proferentem est int̄ pūtandū.l.labeo.ff.de ꝓtraben .emp. q̄ vez q̄ illud pactū pt eē validū ex parte vtriusq̄ contrahentis .Se cus aūt vbi esset validuz ex parte ꝓ ferentis.et invalidū ex parte alteriⁱ. quia illud pactū pro ꝓferente inter pretaretur. Et rō est vt actⁱ magis valeat q̄ pereat.l.quotiens .ff.de re dubi. Et ita limitat hanc regulā.gl. in.l.in ꝓtrahenda.ff.e.ti.et septē con traria que formal hic.g.solue vt ī ea Jtē qualiter verba dubia sunt int̄ pretanda in testamētis.quē.iōib⁹ in iudicio factis pfessiōib⁹.ꝓtractib⁹.sē tētijs.ꝛ legib⁹.plene distingue vt in eadē glō.

Jo.an ponit qōnem quaz dis putauit.et est Mona chi monasterij sācti Stephani tenē tur sibi abbatē eligere ō gremio mo nasterij sancti ꝓculi. deuolutū est ius eligendi ad ep̄m.queritur an te neatur eligere etiā vnum de gremio monasterij sci ꝓculi. Soluēdo di cit Jo.an.ꝙ qō non haberet locum in ep̄o ꝓpromissario ad eligēdū ab batē ō putato. quia tunc est ꝙ teneā eligere de gremio de q̄ ꝓpromitten tes eligere tenebantur.vt in .c.cū in veteri.supra.de elect.quia tunc nihil ꝓpij habēt.sed vtitur iure ꝓpromit tentiū ⁊ tpibus iporū.c.si ꝓpromissa ri⁹.j.rūso.supra.e.li.de elec.facit regu la is qui in ius.supra.e.li.et idē i ele ctionibus ⁊ ꝓuisionibus deuolutis que de iure cōi deberent fieri de cer to collegio.vt p3 in.c.cū singula.sup̄ e.li.de p̄ben.⁊ in cle.ꝓma.de supplēn. neg.p̄la.Questio igitur loquitur in ep̄o in quē ꝓpter negligentiā aut de lictū monachorū deuolutuz est hoc ius de iure cōi.iuxta.c.ne ꝓ defectu supra.de elect.et.c.q̄q̄.s̄.e.li.de elec. Et tunc dic ꝙ si monachi tenebanē sic eligere ex consuetudine p̄scripta ep̄us ad hoc non teneā.cū p̄scriptio sit odiosa et restrīgibilis .et sic solis monachis p̄iudicabit.non ep̄o q̄ nō fuit negligens.ar.c.j.supra.de prescp. Si aūt monachi tenebanē sic eligē ex ꝓuilegio sūt attendēda verba ꝓui legij que si respiciūt solū monachos Idē dicendū est qō supra.alias sec⁹. vt si dicit papa in ꝓuilegio in mona sterio sancti Stephani non p̄ficiaē abbas nisi de monasterio sci ꝓcu li.ar.c.porro.supra.c.ō ꝓui .cū ꝓcor. aut monachi tenētur sic eligere ex i stitutione facta tpe fūdatōis adhuc verba seruabim⁹ q̄ si obscura sint et ab ep̄o ꝓlata ea ꝓtra ep̄m interp̄ta bimur ꝓ hanc regulā .cū suis cōcor.

On é obliga

toriū ꝓtra bonos mores p̄ stitū iuramentū

Pone casū vt in.g.q̄ etiam dicit hanc regulam pati exceptionē.in.c.si vero.supra.ō iureiuran.Et in fine dat duplicē rō nē hui⁹ regule.de q̄bus omnib⁹ dic vt in ea.By.dicit hanc regulam ꝓce dere in ꝓhibitis ꝓpter sui turpitudi nē.In ꝓhibitis em̄ in fauorē p̄sone tm̄ iuramētū illi⁹ cui⁹ fauorē respicit facit valere q̄ nō valebat.vt i auē. sacra puberū.C.si aduer.vendi.c.q̄ uis.supra.e.li.de pac.c. cū ꝓtigat.de iureiuran.cū similib⁹ Itē ꝓcedit q̄n iuramētū est ō bonos mores natu rales.sec⁹ si essz ꝓ bonos mores ciui les tm̄.quia illud iuramētū valet.vt dixi in alle.c.q̄uis.de pac.s̄.eo.li.

Jo.an ponit hic qōnem mer curialem.Quidaz ab bas cū ꝓuentu cā murmuratiōis et scandali vitādi fecerūt statutū iura mēto firmatū.vt singulis monachis darentur.x.ānue ꝓ vestimentis.q̄rit an abbas ꝓpria auctoritate p̄t illud tollere ip̄is monachis pecuniaz de negando.Soluendo dicit.ꝙ nisi cer ta cā subsit ꝓ quā statutū trahaē ad noxā.abbas ex ꝓpria tm̄ voluntate non dz denegare pecuniā. sed dz ser uare iuramentū cū possit seruari sine interitu salutis eterne.p.c.debitores supra.de iureiuran.cū similib⁹.verū tm̄ si ip̄e denegat.monachi aduersus ip̄m impetitionē seu actionē nō hn̄t sz tenentur voluntati sue obedire.ꝓ tex.in.c.manifestū.⁊.c.sequēti.xxxiij.

q.v.Et p hec videtur q̄ abbas cum capl'o p̄t facere monachum administratorē certe pecunie in certū suum vsū nc̄ariū puertēde p ea q̄ legūtur & notātur in.c.insinuante.supra. q̄ cle. vel vo.et in ca.de viduis.xxviij.q.j. qō nō.circa' psuetudinē quā habent multa monasteria

Dolo facit qui

petit qō restituere oz eūdez.

Pone casum .Et intellige hanc regulā nisi alteri fieri debeat restitutio & alias q̄ in iudicio possessorio.q̄ declara vt i gl.Et rō hui⁹ regule est fm doct.q̄ frustra fit p plura qō p̄t fieri p pauciora.l.in seruorū.C. ex qui.cau.ces. longi tpis p̄scrip.et.l.fi.C.de eman. libero.Et qō.g.dicit in possessorijs hanc regulā locū non habere.verū est in possessorio recupande.In possessorio aūt adipiscende vel retinēde bñ bz locum.p.l.iij.§.cause .ff.ad carbo.fm.By.de quo h̄ lati⁹ p Jo.an.

Jo.an. ponit hic qōnem. C. cō promiserūt partes in arbitratorem publice excōicatuz . q̄ arbitrando iussit p reū actori aliq̄d dari.q̄ actore id petente opponit re⁹ ꝓmissū & arbitramentū non tenē et sic eū dolo petere qō p errorez solutū restituturꝰ esset.querit an illud compromissū in talē et arbitramentum p eū latum teneat. Solutio.putat Jo.an.arbitramentuz seu sñiam talem non valere .nec etiā ꝓmissum in publice excōicatum valuisse. p.l.illa verba.ff.de verbo. signi. vbi ꝓbatur idem in seruo . Nā ibi dicit q̄ illa verba arbitratu tutij ius significant.et ideo in seruū cadere nō possunt.Item excōicatus equiparatur ei cui interdictuz est aque et igni.vt nōtur Jnsti.de ca.dimi.§.minor.sed tales pdūt que iuris ciuilis sunt.l.si quis exheredato.ff.de iniust.rup.et ir.testa.ergo arbitrari non potest.q̄ est actus ciuilis Et multos actꝰ prohibitos excōicatis et multos eis p̄missos in iure enumerat hic Jo.an. de quibus etiaz vide in.c.pia.supra e.li.de excep.et p doc.in.c.veritatis. supra.de dolo.et in.c. intellexim⁹.de iudi.cum similibus

On est in mora

qui potest exceptiōe legitima se tueri

Pone casum vt in.glō.Et rō hui⁹ regule ē .q̄ ad hoc q̄ quis dicatur esse in mora. requiritur q̄ sciat vel saltez scire debeat se debere et obligatū esse.vt notatur in.c.mora.supra.eo.tit.Oz habens exceptionē legitimā.id est que non potest elidi aliq̄ replicatiōe doli pati aut alia simili. nescit aut nescire dicitur se debere.ergo non ē in mora.imo fm By.talis exēptꝰ abest omnib⁹ effectibus more. de quibus dixi in alle .c.mora

Jo.an. ponit hic qōnem.Jm posita fuit p papā kaleñ.iunij.decima trienalis soluēda p prelatos ac clericos ecclesiarum de annuis ip̄arum prouentibus.de mēse marcij singulis ānis sub certis penis et datis collectoribus vt est moris do.Jo.qui tunc preerat eccie paduane.et illius anni pcepit prouētdemū translatus fuit ad eccīam bononien.kal'ianuarij.et dñs .O.tunc fuit prelatus eccie paduane. et vtq̄ suam ecclesiam statim possidet.neuē ip̄oruz de mense marcij primi sequē

tis decimaz soluit. q̄ritur q̄s eoz̄ incidit in penam. et quis ex illis solue tenebatur. videbatur q̄ do. Jo. teneretur. quia de fructibus debetur decima. et ꝑm quantitatem iꝑoz̄ in illis partibus vbi nō est taxatio facta. Cum igitur dom̄i. Jo. fuit collector fructuum et sciebat quantitatez ipsoz̄um. non tenetur do. O. quia legitima exceptione se potest tueri per hāc regulam. Soluendo tamē tenet q̄ dom̄i. O. epō paduano incumbit onus soluende decime. et sic non soluens incidit in penam et p̄cessus pape. per tex. in. c. si quis iam translatus. xxi. q. j. c. j. de solutio. Item debitum reale est. et quia do. Jo. per trāslationem quo ad eccl̄esiaz paduanā cēsetur mortuus. vij. q. i. ℣. ecce succes sor. ad eius solutionem tenetur. c. i. allega. Et facit hec regula. quia dn̄s Jo. non fuit morosus. quia tempore sue administrationis decimaz solvere non tenebatur. cum tunc non esset episcopus paduanus et p̄latis imposita esset solutio. vt patz in themate. ergo do. O. qui fuit successor tenetur et conueniatur. tenetur autē do. Jo. soluere decimam p̄o eccl̄esia bononien̄. et illud satis est sibi

Quod ob gra

tiā alicui conceditur. nō est in eius dispendiū retorquendum.

Pone casū vt in. gl. que eē intelligit hāc regulaz in eo q̄ p̄ceditur p̄ priuilegiū p̄o prio motu p̄ncipis. nō aūt petitionē impetrantis p̄ ea que habentur ī toto titulo. ff. q̄ quis iur. in. c. ij. supra. de mu. peti. cū similib⁹. et septem contraria formaz. g. de quibus dic vt in ea. Conuertit etiā in fine hanc regulam. vt patz in ea. Et per hanc regulā soluebat Jo. mō. s. e. li. ō elec. c. generali in additioni. q̄nē talē. Papa transtulit ep̄m absentem et absoluit eum a vinculo p̄rioꝛi vt est moris et iuris. c. ij. ℣. sicut ergo. de transla. p̄la. q̄rebat q̄ vacabat p̄oꝛ eccl̄ia. et tenz q̄ non statim vacat facta absolutione p̄oris vinculi. ꝛ postq̄ p̄senſit trāslationi pape. p̄ hanc regulā. Mā absolutio non ē pura. ꝛ conditionalis. scz si p̄senserit. qō ꝓbat p̄ multa iura et dicit sic in curia declaratū nisi cōstet papam p̄trariū voluisse

Jo. an. ponit hic q̄nē de electione facta ad eccl̄iaz p̄ canonicos postq̄ audiuerūt ip̄az translationem añq̄ certitudinaliter eā sciebant. an tenet. Et soluendo tenuit Egidi⁹ crenonien̄. disputando hanc q̄nē. q̄ licz inhonesta faciant canonici tū tenz electio. cū p̄ translationē statim desierat eē p̄latus p̄oris eccl̄ie. et effectus est p̄latus alteri⁹ non expectato eius consensu qui ex voluntate pape pendebat Sed dic̄ Jo. an. q̄ si hoc veruz esset dignitas vacaret in curia. et sic electio canonicoꝛū non valeret. p. c. ij. supra. e. li. de preben. nisi in ep̄atib⁹ in quib⁹ illa non habz locū. vt ibi nō. Et subdit q̄ curia per reseruatiōes. imo vt dicitur per constitutionē non finit etiā minoꝛa beneficia vacantia per promotionem in curia per alios conferri ꝛc.

Illus ex cō

silio dūmodo fraudulentum non fuerit obligatur

Pone casum tam in hac regula q̄ in exceptione ipsius. vt in glosa. que etiam

tangit rōnē huiꝰ regule. q̄ eſt quia ne mo alteriꝰ ꝓſiliū ſeq̄ teneꝫ. vt ꝓz in ea et an et qñ aliq̄s ex ꝓſilio obligatur diſtingue. vt in ea. et ꝫ ꝓ Dy. latiꝰ de materia. Et ex hac regula ꝓz q̄ dſa ē inter ꝓſiliū et mandatū. q̄ ex mandato q̄s tenetur. et ex ꝓſilio nō. vt ꝫ in fi. g. de q̄ ec̄ per. g. in. ca. qō p̄cipiť xiiij. q. j. Et ꝓ ꝓcl'one huius materie dic q̄ in ꝓtractib⁹ ex vero mandato facto ei q̄ alias nō erat factur⁹ q̄s tenetur. vt in. l. ſi remunerandi. ℈. ſi tibi ff. manda. Idē ſi im ꝓrie erat mādatū. Sz ꝓrie ꝓſiliū cū adiectiōe certe ꝓſone ſiue aliꝰ erat factur⁹ ſiue non. q̄ ſp teneť q̄s. l. ij. ℈. tua. ff. man. Idē ſi ꝓſiliū ſit fraudulētū. vt ꝫ ꝛ in. l. ſi cuz ſcires. ff. de dolo. ex mero igiť ꝓſilio nō fraudulēto non teneť q̄s. vt hic. In delictis aūt dic q̄ q̄daz ſunt in q̄ bus ſufficit ſolꝰ animꝰ. et in illis ex ſolo ꝓſilio q̄s teneť. intellige non illi cui cōſulit. ſz illi cōtra quez et in cuiꝰ pniciē cōſiliū dedit. l. i. ℈. ꝓſuadere. ff. ꝺ ſeruo cor. Alia ſunt delicta in qb⁹ etiā factū req̄riť. vt in. l. ſi. q̄s cū telo. ff. ad le. cor. de ſic. et vt in illis q̄s teneatur ex cōſilio. requiriť etiā auxilium. ℈. ope. Inſtit. de ob. q̄ ex ma. naſ. Idē vbi alias q̄s nō erat factur⁹ delictū. l. ſepe. ℈. ſi. ff. de verbo. ſignī. de q̄ ꝓ Bar. in. l. non ſolū. ℈. ſi mādato. ff. de iniuri. et ꝓ doctl. in. ℈ tua. Inſtitu. manda

Jo. an ponit ꝫ qōnem diſputatā ꝓ Nico. de moka Statutū loci hz nō valere ſñias niſi late ſint cū conſilio ſapiētuz. Juder tres conſultores aſſūpſit ſuper diffinitiua. q̄rū duo conſulūt reū cōdemnādū. tertiꝰ abſoluendū. et iudex abſoluit. q̄ritur an valet ſñia. Soluēdo tenuit q̄ cū ex forma ſtatuti tenebať iudex habē ꝓſiliū ꝛ non ſeq̄. valz ſententia. etſi iniq̄ pnūciatū fuit hñt locū cōia remedia. ſcilz appellatio. et q̄ iudex fecit litē ſuā. et ſimilia. ff. de iudi. l. eū quē teneť. cū ſimilib⁹. Secus ſi ſtatutū haberet q̄ iudex teneať ſeq̄ in pnūciādo cōſiliū ſapiētū. q̄s aſſū ꝓſit non de numero ſuſpectoꝝ. et interſerit hic Jo. an. q̄ differentia ſit in hac materia ꝛ ſimili inter. cū. ꝛ. de. ꝛ ſic an diuerſa ſint hec. cuz conſilio. et de conſilio Archi. in. c. vno. ſupra. e. li. ne ſe. va. poſt Clinceñ. ꝛ Lōpoſtl. ī c. penul. de conſti. dicit q̄ ſit differentia inter iſta. quia ꝓmo caſu ſufficit requirere. nec eſt nēce ſeq̄. c. cuz olim. de arbi. de quo etiā in. c. ne ꝓ defectu in. g. penul. ſupra de elec. Scōo caſu nēce ſit ſequi. quia plꝰ videť artatꝰ mādatarius ꝓ prepoſitionem de. quaſi conſultoris induſtria ſit electa. c. penultimo. ſupra. de offi. delega. Sed dicit Joh. anō. q̄ cum papa fratrū ſuoꝝ conſilium requirit. dicit cōiter de fratrū noſtrorum conſilio. vt ꝓz de elect. c. licz. ꝺ euitāda. c. ducū. ij. et c. in. geneſi. de offi. lega. c. licet. cum ſimilibus. et tñ nō teneť ſeq̄ ꝓſiliuz fratrū ꝓ ea q̄ notātur in. c. ad apoſtolicē. in. gloſa ℈. ſ. de re iudi. e. li. Et ꝺ ſignificato harū ꝓpoſitionū. cuz ꝛ. de vide ꝫ per eum

Interſerit etiaz ꝫ Jo. an. aliā qōnē orcinariꝰ tribus conſultorib⁹ aſſūptis ita pnūciat de conſilio talis cōdemno et de conſilio taliuz abſoluo. elapſis decem diebus actor petit ſententiaz executioni mandari. queritur an ſit exequenda. Soluendo dicit ſententiam ipſo iure nullam propter quatuor. Primo quia non imponit finē liti. qꝺ facē ꝺz ſñia diffinitiua. l. j. ff. de

re iudi. Sc̃do quia sup vno capl'o ptinere dz absolutionē tm̃ aut pdēnationē. vt ibidem. de q̃ vi. p Jo. an. in. c. cū inter. in vlt. g. sup̃. de re iudi. Tertio quia debuit eē certa. Jnsti. d actio. ℔. curare. Quarto. quia ptinet ptrarietatem. l. vbi repugnātia. ff. e. ti.

Exceptionem

obijciens non videt de intētione aduersarij confiteri

Pone casū vt in. g. Et triplicem rōnē, huius regule vide in eadem. g. Et intellige hāc regulā qñ excipiēs stat in meris ēminis ꝛ finib⁹ exceptionū. ℔m Jo. an. de q̃ vid. p glō. añpenul. in. c. ij. s. e. li. de lit. ptest. Et vid. de materia. p Bar. in. l. nō vtiq; ff. de excep.

Jo. an. ponit questionē Sof. tertiā q̃ queritt. Quidam impetrauit rescriptuz ptra me dicens. q eū violenter de possessiōe eiecerā. citat⁹ ptestor q nō intēdo litem ptestari nec iudiciuz ingredi. et dico te falsū exp̃ssisse. cū non violenter eieceraz. ſz iudicis auctoritate vacuā possessionē intrauerim. q̃rit an hec exceptio veniat vt dilatoria cōtra rescriptū. an vt pemptoria ptra actionē. Solutio venit vt pemptoria. ideo iudex non audiet hunc ptestantē. sed ptestatiōe nō obstāte coget eū litē contestari p remedia iur. puta missionē in possessionē. non tñ facta est per hanc exceptionem litis ptestatio. q̃ non fit p obiectū exceptionis pemptorie. c. ij. s. e. li. de lit. pt. Quotiens igitur qs ponit exceptionē q̃ ex sui natura sapit pemptoriā si protestet se nolle litem ptestari vel iudiciū ordinare. sed rescriptū elidē. et cām differre iudex nō audiet illuz tanq̃ sibi ptrariū. p. c. solicitudinem supra. de appel. l. ꝛ. C. de fur. cū sim̃b⁹.

Interserit aūt b Jo. and. qōnē veneria lem. xxiiij. q̃ est. An ptestatio rei dicētis coram iudice ꝛ aduersario q non intendit litē contestari impediat cōtestationē ad quā alias ei⁹ responsio suffecisſz. quā qōnez plene prosequitur spe. ti. de lit. ptest. vers. ex p̃missis Solutio dic litis ptestationē nō facta. quia re⁹ ptestando litez debz habere animū litem contestandi. vt in c. vno. de lit. cont. l. vna. C. e. et. c. duū. ij. de elect. supra. ſz ex q̃ ptestatur deest animus. vt in. l. iurisgentium. ℔. q fere. ff. de pac. Et hec sūt vera maxime si responsio fiat in cōtinēti facta ptestatione. quia tunc ineſſe videt. l. lecta. ff. si cer. peta. c. officij. de elect. Si aūt fit ex intervallo. videt renunciasse ptestationi. c. gratum. s. d of. dele. et placz Mosti. vt pz ex nō. Jo. an. in. c. cū. Ad. de consti.

De otra ius

siūt debēt vtiq; p ifect. hñ

Pone casū vt in. g. Et itel lige regulā pcedē ī his q̃ hñt ppetuā cām prohibitiōis nō aūt in his q̃ hñt tpalem cām prohibitionis. Et p hoc soluūtur p̃ria formā i. g. Jo. cal. x. dis. c. vides. dic q aut lex stat in ēminis phibitiōis et sic pcedit hꝰ regula. et. l. nō dubiū C. de leg. aut vlt pgredit confirmādo aut ānullando. ꝛ tūc q̃cq̃d lex addit illd dz seruari. et sic om̃ia p̃ria. g. solūtur Abb. eē ī distinctiōib⁹ suis dicit aliā solonē ī. c. ij. d testi. quā attribuit Odofredo videlicet aut expedit facienti contra ius illud haberi pro infecto et tunc habetur pro

facto vt in maleficijs.quia delictum non prebet inunitatē.ff.de interdi. et relega.l.relegatorū.in fi.aut expedit illi haberi pro facto. et tunc habetur ꝑ infecto.vel ipo iure.vt supᵃ. de elect.c.cum in cūctis.vel ope exceptionis.c.ꝙ sicut.eo.tit.et hoc ne ex improbitate sua consequatur actionem seu ꝓmoduz aliquod.vt in.l.ita qz fullo.ff.de fur.

Jo.an. ponit hic questionem.Sponsus sponsam ō presenti ingressam monasteriū ⁊ ꝓfiteri volentē violenter rapuit ⁊ corrupit que postea ꝓfitetur. sponsus ipam repetit.queritur an illud possit. Hosti.in sūma.de conuer.ꝓiuga. ad fi.tenet ꝙ reddenda est viro q vᶠ est iure suo.et sua possessione quam habz ex sponsalibus. Nā primᵒ coitus ex debitoꝛ non gratuitᵒ.de quo xxvij.q.ij.cōiuges.et sic vsus est iure suo.ergo nemini fecit iniuriā. c.cū ecclesia.supra ō elec.qō secus essz si pᵒ professionem eam ꝓgnosceret .quia non vteretur suo iure soluto vinculo.c.ij.⁊.c.ex publico.de ꝓuer.ꝓiuga. Scō quia negari non potest quin sint effecti vna caro sacramento matrimonij p̄cedente.de ꝓuer .ꝓiuga.c. ad aplicam.Jo.anō.dicit ꝙ hec qō non hz dubiū si sponsa ante oppressionez fuissz tacite ꝓfessa p aliquem actū.aut expresse.Idē si sponsa licet inuita ꝓsensissz ī copulā ante ingressum.Idē si post assignationē duoꝝ mensiū aut tpis arbitrarij quod ad profitendum datur fieret talis oppressio ante omnem professionez q̄ si tunc licite potuerit sponsus copulam exigere ab inuita per supra dicta.per.c.ex publico.de ꝓuer.ꝓiuga.

Est igit qō dubia qñ sponsa infra tēpᵒ duoꝝ mensiū aut arbitrarium etiam tacite nō professa.oppressa fuit et ꝓgnita.nec consensit in copulaz In qua questione tenet Jo.an.cum Bar.brixi.qōne sua dñicali.lxxx.vi delicet ꝙ non sit reddenda viro.ne deteriozis conditiōis sit delinquēs q̄ non delinquēs.c.eū qui .cū ꝓcoz. supra.e.li.de ꝓbē. et facit hec regula cum concoz. Maz iste deliquit cōtra iura.nec est vsus iure suo opprimendo sponsam.que suo iure poterat debituz denegare.siue dicamus primam copulam gratuitaz. siue dicamus exceptionem temporis mulieri cōpetere.iuxta nō.xxvij.dist .ꝓiuges. Et sic plus petijt causa aut tempore.c.vno.supra.de plus petit.nec matrimoniū dicitur ꝓsūmatum.nisi per copulam requirentem ꝓsensū saltē inclusū in coactione conditionali vt in sponsa traducta licz inuita prima nocte cognita.cañ.merito.xv.q. v.Sed hic apparet nullᵒ ꝓsensus. ꝙ coactio fuit absoluta.c.sacris.quod me.cau.

Ꝑpari delicto

vel cā potioꝛ ē ꝓditio possidētis

In effcu duas pōit rlas.et ponecasū ī vtqz.vt ī.g. Et ō ꝑma pte hᵒ rle dicit Jo.mō.ī.c.j.s.e.li.de testi. ꝙ . ꝓcedit in his q̄ de se sūt turpia.vt occidere. furari.vbi vero factuz in se non est turpe.sed qualitas rei adiecte vel personarum facit illud turpe.tunc non est melioꝛ cōditio possidentis.quod dicit probari in.c.veniens.de symo.Et ratio redditur.ff.de condic.sine causa.l.auunculo.j.et.ij.rñs.q̄ loquitur de pecunia

data nomine dotis p neptem auūculo q̄ permittitur repeti quasi ex nulla causa data. Et hic dicit Joh. mō. q̄ allegatio dicte. l. auūculo facit p hac regula. licz decisio ptrafacere videatur. que plus respexit factum q̄ qualitatem factum reprobantem ne agens sit in damno. Dare ergo nō ē prohibitum etiam in spiritualibus. sed adiectio facit illud turpe. scz q̄ dātur ex pacto vel taratione. qui habet vim pacti. et ideo repetitur. facit c. ij. supra. de magistl. Scōa pars huius regule procedit in promisso dato ꝛ in remisso. nedū ex turpi cā. sed etiam ex causa inhonesta. vt patz p iura allē in g. Jo. an. ponit hic qō nem legistaruz disputatā p dominū Marti. que ē. dedi tibi rē indiuiduā ob cām. partiz honestā et partiz turpem. verbi gratia. Dedi bouem vt capuam vadas et hominez occidas neutrum fecisti. repeto. quia capuaz non iuisti. qō honeste fieri potuit. et tu vis retinere q̄si turpiter dederim. quia dedi vt hominem occidas. q̄ritur quid iuris. an competit repetitio in totum aut in nullo. aut p parte. videtur totum repetendum quasi turpis conditio habeatur pro non adiecta. c. fi. de condi. appo. Dz nihil repetitur. quia hic fuit vna cā. ff. de pdi. ꝛ de. l. hec scriptura. cuius pars est turpis. ergo tota debz cēseri turpis. ar. l. etiaz. ff. de le. j. Dz pars repetatur videtur. quia si tota cā essz inhonesta. totū repetitur. ergo idez iuris sit de pte. Soluendo dixit Martin⁹ petitioni non esse locum p rationem supra ad hoc allegatam. Nam repetenti obstat turpitudo. ar. hui⁹ regule. maxime si vtrunq; fecisset accipiens et sic occidendo deliquisset nihil repetētur. ergo abstinendo et non delinquendo non tenebitur. ne sit melioris conditionis delinquēs q̄ non delinquens contra. c. eum q̄. supra. eo. li. de pben. de quo hic latius per Jo. an.

Am stat per eum ad quem pertinet quo minus conditio impleatur haberi debet perinde ac si impleta fuissz.

Pone casum vt in glō. Et non est hec regula superflua per regulam imputari supra eodem. quia illa locum habet quando stat per alium vel etiam p impedimentum mei ipsius. quia licz tunc non imputetur mihi quod per me non stet. vt ibi. tamen non habetur pro impleto. vt hic. Jsta autē regula loquitur quando stat per eum pro quo conditio impleri debebat. Jm glosam Dynus dicit regulaz imputari loqui. quando quis impeditur per casum. Jstam vero quando impeditur per euz cuius interest cōditionem non impleri. De alijs dic vt in glosa

Jo. an ponit hic questionem per se disputatam de prelato exempto non episcopo. per quem non stat quo minus non habeat licentiam pape aut legati de transeundo ad aliam religionez strictiorem. quia petijt eam. sed non obtinuit. queritur an zelo sanctioris vite transire poterit. Soluendo putat Jobes. an. q̄ si dicta licentia fuisset per papam expresse. negata transire non poterit. nec prelaturam

dimittere vel professionem in artio ri monasterio facere. quia cum religio non sit ō necessitate salutis. xxij. q. vij. ℣ finali. et faciunt nota. ij. q. j. q̄ pio et papa professiones impedire possit. vt in. c. quia ī insulis. de regu. et. c. non solum. supra. eodem libro ⁊ titulo. potest facere specialem prohibitionem que certum prelatuz respiciat. et eum profiteri impediat. Nā omnis status religiōis pendet a papa. c. finali. supra. de religio. domi. ⁊ .c. vno. supra. eodez libro. de vo. Si autem expresse non fuit dene gata. licet non data putat istum prelaturaz posse dimittere. et ad religionez posse transire. quia non videtur exemptus fortius astrictꝰ pape q̄ monachus abbati suo. quem vice dei sup̄ caput suum posuit. c. si religiosus. supra. e. li. de elect. et tamen monachꝰ inuito abbate transire potest. c. licet supra. de regular. ergo et exemptus. Item seruus potest profiteri licz nō habeat licentiam domini. quia sufficit eius taciturnitas. l. iiij. dist. c. si seruus. ij. igitur et exemptus. remanet tamē pape salua potestas reuocādi illum. c. q̄ dei. supra. ō sta. mona. licz quo ad se hic prelatus p professionē sit obligatus. per. c. quidam. et. c. placet. de puer. coniuga. De legato de latere putat Jo. an. q̄ etiamsi ob cām exp̄ssam in themate petitam licentiā deneget prelatus. licite profiteri poterit ⁊ transire. quia nec ipse supremam obtinet potestatē. nec religiones approbare p̄t nec tollere. Sit ergo in eo idem qō in alio p̄lato cuiꝰ subditꝰ p̄t religionē artiorem ingredi etiam eo ī uito. c. licz. p̄alle. et Jo. an. disputando hanc questionē nullam induxit allegationem legalem. Et ideo subdit q̄ hic verbū nouum cuditur ⁊ calamo describitur p qō mendax puincitur ⁊ patenter conuincitur. dicens. q̄ non disquirit disputatur aut soluit sine lege qō.

Quod alicui

suo non licet nomine. nec alieno licebit

Pone casū vt in. g. Et dic regulam p̄cedere etiā in delictis. Jtē et in his que requirūt ministerium ordinis. vt in. e. g et dicit By. regulā p̄cedere. cū faciendū noīe alieno eūdem hz effectū quē haberet noīe p̄prio. Et sic soluit p̄trariū. de. l. quesitū. ff. de in ius vo. et facit hec regula ad qōnez. an hūs gratiā cū būficio acceptandi possit laicū p̄curatorem p̄stituere ad acceptandū. de. q̄ qōne p Jo. an. in. c. accedens. supra. de preben.

Jo. an. ponit q̄stionez fratris Uberti de eo q̄ ex defectu ordinis vel alia causa vocē nō hz in capl'o noīe suo. vtrū habē possit aut debeat habere vocē noīe alieno. si p̄stituat p̄curator aut vocē habente. Et q̄ in qōne ponit verbū dz. qō nōitatē importat. vt nōt in. c. intellexim⁹. de iudi. dicit Jo. and. indistincte canōicos nō p̄pelli ad admittēdū quēq̄ si nolūt. q̄ canonici capitulares secreta pādē nō tenent illis q̄ nō sūt de capl'o. etiamsi sint de ipa eccīa. facit. c. si q̄s iusto. ō. e. li. de elec. An āt volētes p̄nt talē admittē. Distinguit. q̄ si impedit⁹ ē ipedimento naturali. vt p̄pter defectū etatis. discretionē animi. furorez ⁊c. seu ē p̄ naturā ei⁹ qō geritur vt status laicalis quia nō est aptus ad tractanduz ecclesiastica et non p̄t admitti etiam

a volentibus.c.ex eo.supra.eo. li.de elect. Si aũt non est tale impedimẽtum.tunc si est tale impedimentũ q̃ non solum impeditum afficit.ꝛ etiã alios.vt est excõicatio .et tunc idem est dicendum.vt in.c.illa.et in.c.cum inter.supra.de elect. Si autẽ ipm solum afficit.tunc si impedimentũ est statutũ in penã eius .vt quia elegit scienter indignum.iuxta.c .cũ in cunctis.supra.de elect.et in casibus cle. vt hi.de eta.et quali.et cle.vt pfessores.de regula.et eligentes illã possunt remittere.et possunt eũ admittẽ nomine alieno.vt in eo qui scienter elegit indignum.secus si non possũt illam penam remittere .vt in casu al gat.cle.vt hi q̃.p.ꝛ.ij.rñf.et cle.vt pfessores.Si autem impedimentũ nõ est propter penam ipius .sed q̃ nullo modo est de collegio.tunc canonici possunt si volunt eum admittẽ vt in.d.c.si quis iusto.

Oteſt quis per alium facere.quod ꝓt per se ipsum

Pone casum vt in.glõ.que etiam ponit.xvi. casus exceptos ab hac regula. Itẽ dat regulã conuersam.cuius ponit q̃nq̃ casus exceptos.rationem specialitatis.assignans ꝛ superfluitatem regule q̃ facit.j.e.excusat. Dic vt in ea Et fm By.intellige hanc regulã in his que possunt per alios explicari.all. nõ.in.l.i.§ quotiens.ff.de.vi ꝛ vi.ar.

Jo.an ponit hic questionem disputatam per dñm Marti. An videlicz compaternitas contrahatur per procuratorez. Soluendo putat Jo.an .compaternitatem per procuratorem contrahi posse arg.huius regule.cum ꝓcor. Itez q̃ edictum de procuratoribus est prohibitorium .l.mut⁹.§.i.ff. de ꝓcurat.et c.j.§.e.li.de ꝓcura.et ad negotia cõstitui ꝓt.l.j.ff.e.ti.igitur ꝛc. Itez quia constat ex facto viri adquiri compaternitatem vxori pus cognite ignoranti imo contradicenti.c.martinus de cogna.spiri.fortius ergo ꝓcurator adquiret eam domino scienti et volenti.arg.c.sicut tuis.§ .de symo. Et de hac.q.vide que dixi in.c.ij.§. e.li.de.cogna .spi.

Vide pr. ff. de procur.

In malis promissis fidem non expedit obseruari.

Pro casus positiõe dicit.gl. recurrendum ad regulam non est obligatorium. supra.e. ti. Et qũo differunt maluz ꝓmissũ. et male ꝓmissum.et fm By.mala ꝓmissa.ipo iure viciantur.§.qõ exturpi. Insti.de iuti.stipu .facit.c.fi.supẽ. de pac. Male aũt ꝓmissa puta p dolũ vel metũ interdũ seruãtur .qũ scz sine metu seruari possunt. de iureiurañ.c.si vero. Interduz viciantur ope exceptionis.l.dolo.C.õ inuti. stipu.fm Jo. anõ.

Jo.an ponit hic questionem disputatã p Jo. epm cesenatez.an scholaris q̃ iurauit creditori non exire districtum Bononien.ante solutionem sine ipius licẽtia.si sit filiusfamilias. et reuocetur a patre ex iusta causa .aut si sit clericus beneficiatus ꝛ reuocetur ab episcopo ad residendum vel simpliciter sit periurus si repatriauit non obtẽta licentia sui creditoris licz ea petita. Soluẽdo dic̃ si scholaris in fraudẽ creditoris procurauit vocationem

ſui periurus eſt.c .paſtoralis ī fiñ.s. de offi.dele.Idem ſi potuit debituz ſoluere.et ſic vterqꝫ parere.c.querelam.ſupza. de iureiurando. Item ſi ſcholaris pzius per iuramentum ſe obligaſſet epō aut patrī ad reditus aut ad obedientiam nō eſſz piurus quia pmū iuramentuz ex duob⁹ licitis pzefertur.c.veniēs.et.c.intellecto ſupza.de iureiurañ. Eſt igitur dubium.qñ iſte non eſt alicui iuramento aſtrictus ad reditū.non ꝓcurat revocationē.nec etiā ſoluere ꝓt.7 repatriauit.et tunc dic. aut de licentia epī. aut patris erat in ſtudio.aut ſine licentia.Primo caſu ſi licentia fuit indeterminata non aſtringens euz ad reditum certo die.nec excludens potentiam recipiendi mutuū ꝓ nēcitatibus ſtudij.tūc ſi in cauſam ſtudij mutuū recepit.videtur etiaz habere tacite licentiaz ad omnia alia .ſine qb⁹ ſtudiuz perficere non poſſz. c.ꝓterea ſuꝑ.de offi.dele.et.c.ſuſpitionis. cuz concoz.Scōo caſu dicendū.quia ſic epūs poſſz eū non obligatū ad reſidentiā ſaltez revocare.c .ex parte.cū ſequentib⁹.s.de cle.non reſi.et pater etiaz id poſſz.ſaltē ex iuſta cā .vt ponit thema.ita etiam eū obligatū revocare poſſunt cum patrī vel epō ꝓ iuramentum ꝓiudicare non potuit. ergo ad iſpozum mandatum repatriando ꝓiurium non incurrit .facit ꝙ clericus ſine licentia epī 7 filius familias ſine licentia patris votuz peregrinationis non adimplent.de cō ſecra.di.v.c.non opoztz.7.xxij.q.iiij. c.tribus.7 facit qō de vxoze dicitur xxiij.q.v.voluit.et.c .manifeſtum .et qō nō.ſpe.ti.de renun.ſi .verſi Item eſt beneficium.vbi notat talia pacta in ſcholaribus non valere.allega.l. J.C .de patri.qui ſi.diſ.et facit. c.ij.s de pignoz

Alternatis debitoris eſt electio .et ſufficit alterum adimplere.

Due ſunt regule ſm By. Prima reſpicit electionem cuius ſit.et pone caſū vt in ea.Secūda reſpicit obligationis effectum et ad eā facit.l.ſi ita quis ſtipuletur.ff. de verbo.ob.Et intellige iſtam partem de alternatiuis affirmatiuis In negatiuis eñ reqritur ꝙ neutruz fiat.l.ſi quis ita.in fine.ff.de ver.obli. quia ſicut affirmatiua vult alterum fieri.ita negatiua vult alterum non fieri.et ſic neutrum fieri .ſm Jo.an. Procedit aūt pma pars regule ī alternatiua preſtationis .prout eſt regulariter quelibet alternatiua .non autez in alternatiua ordinis in qua ordo debz obſeruari.vt in iuribus ī glo⁹.allegatis.et de orationibus alternatiuis et copulatiuis et ſolutis. vide hic lati⁹ ꝓ By.

Jo.an ponit hic queſtionem quaz diſputauit p oſt Jo.de deo libzo decimooctauo An ſcilicet valeat appellatio alternatiua interpoſita .ſcilicet ad archiepiſcopum.vel papam .vel legatum romane eccleſie.Solutio.dicit Johā. andree.ꝙ de iure ciuili valet hec appellatio.quia non relinquit appellatum incertum circa iudicem ad quē exquo ad imperatozem non poteſt appellari omiſſo medio.l. imperatoria.ff.de appella.et ſic ad pximum ſuperiozem videtur appellaſſe.argumento .l. ſeruo.ff.de ſolutioñ .Sed quia de iure canonico appellatur ad papam omiſſo quolibet medio

diceret eã non tenere nisi ꝓbabili dubitationis cã ductus sit sic alternatiue appellare. arg. s. e. li. de postu. plat. c. i. Et pone exemplũ. s. eo. li. de offi. dele. c. si is cui. 7 ibi idem tenet glo. ꝛz dic de hac qõne ꝓo ut ibi dixi in vltima ꝓclusione videlz q etiam fm canones liceat indistincte alternatiue appellare. Et ita videmus omni die obseruari. qõ ibi tenet Bon. et seruatro ta vt ibi dixi.

Ji ad agendum admittitur est multo magis ad excipiendum admittendus

Glo ponit casum et dat ratio nem huj regule dicẽs eã ꝓcedere in eisdem personis vt habenti exceptionem ꝓtra vnũ deẽ exceptõ ꝓtra eundem. et sic nõ ob. qõ gl. dicit de publiciana. Dicit etiã eam fallere in possessorijs iudicijs. de quib9 omnibus. dic vt in gl.

Jo. an ponit hic questionem. An eccleſia ꝑscribat rẽ laici spacio. x. annoꝝ. ita q ex tali prescriptione posset agere et excipere. Et non. videt q quod sibi non vult fieri alijs non debet facere. Math. vij. 7 in prin. decr. et. c. dilecti. de ma. et obed. Sed eccia non vult cõtra se prescribi spacio. x. annoꝝ. c. illõ. et. c. de quarta de ꝑscrip. s. g ꝛc. Contrariũ soluendo tenet Jo. an ꝓ rationem. l. qõ fauore C. de legi. et regule qõ ob gratiam. s. eo. et idem tenuit gl. in auẽ. quas actiones. C. de sacrosan. ec. Non ob. titulus qõ quisq3 iurj. in alteruz statuit. ꝛc quia ecclesia habet tempus. xl. annorũ ex priuilegio ꝓprio motu. nõ ad interpretationez ꝓcesso. De isto vide gl in. c. illud. supꝑ de prescrip. et. xiij. q. ij. i prin. que rũdet contrarijs. Sed tene solutionem Jo. an. quam etiã tenent ꝓnuniter doct.

Ji facit per alium perinde est acsi faceret per se ipsum

Glo ꝓo casus positione. et de materia remittit ad regulam Potest quis. supra. eo. et fm Jo. an. 7 By. hec regula procedit de quadam iuris interpretatione. cũ vere loquendo factum etiam ab eodẽ diuersis temporibus non representat idẽtitatem eiusdem facti. l. si non sortem. Gl si libertus. ff. de cond. inde. ꝓo quo. c. vt qs. duas. supꝑ. eo. li. de elec. Et fz Jo. an. hec regula et. c. potest quis. s. eo. faciũt ad qõnem disputatam per eum de delegato ab alio q3 a prĩcipe habente speciale mandatũ subdelegã di an subdelegare possit. de qua questione dixi. s. eo. li. in. c. is cui de offi. dele. in prima ꝓclusione Faciunt etiã he regule ad qõnem de patrono. an possit ꝓmittere alteri presentationez beneficij non vacantis. de qua questione vide Jo. an. in. c. fi. supꝑ. de ꝓc. ꝑb

Jo. an ponit questionẽ dñicalẽ decimã. de magistro qui conuenit certis scholaribus vno anno legere ꝓo certo salario. et ante finẽ anni vult substituẽ eque bonuz. scholarib9 contradicentib9 an id pos sit. Pro magistro facit hec regula cũ suis concord. Contra euz facit regula mutare. supꝑ eo. ti. cuz concord suis. Guil. in spe. ti. de salari. in fi. refert pyleum distinxisse quia aut iustam causam habet. et tunc recedere potest 7 substituere potest. aut non habz. et tũc nõ non põt. allegauit. l. fi. ff. ad. le. iuli. repe. Ly. in. l. vna. Gne aũt. C. de cadu. tollen. recitat alios dicere q si consuetudo esset loci q aliũ surrogare possz

tūc scholares illo modo contraxisse videntur. Idem si esset specialis psuetudo illius doctoris quaz scholares sciebant. ff. de vsu z habi. l. plenum. ff. equitu. de quo hic latius per Jo. an. z per legistas in. l. inter artifices. ff. de solutio.

Actum legitime retractari non debet. licet postea casus eueniat a quo non poterat inchoari.

Pone casum vt in glo. z fz Joh. mo. hec regula dum dicit factū legitime ꝛc. ꝓzehendit factū et moduz. vt scz factum in se sit legitimū et sine peccato. et legitimo modo factū. Et de hac duplici p fectione habeť in. c. pysanis. supꝫ de resti. spol. Et fm By. loquiť hec regula de facto iam perfecto. quia secus essz si nondū esset perfectū sed inchoatuz tm̄. et sic soluunť contraria de. c. quē admodū. supꝫ de iure iur. et. c. si paup. supꝫ eo. li. de ꝓzeben. fm Jo. an. Item licet ꝓter causam supuenientem pōt impediri effectus eius qō legitime factuz ē. nō tm̄ irritať ꝓterea legitime factum. qō dic vt hic in glo.

Jo. an. ponit ꝟ questionē quā disputauit de teste q̄ excōicať ab hoīe vel a iure post iuramētū prestitū. et electoze qui pariformiť excōicať post votū depositū in scrutinio iā publicato. Queriť an valeant dicta electioz attestatio. Et quid ecōuerso si prius excōicati absoluunť et postea deponerent aut eligerent. Solutio de electoze putat Jo. an. q̄ neutro casu valet electio. p tex. in. c. quia propter. supꝫ de elect. vbi patet q̄ substantialia electionis inchoari debent et perfici per illos qui possunt et debent interesse. qualis non est excōicatus. et cum isti actus sunt connexi satis patet veritas solutionis. De teste credit q̄ si post iuramentū excōicetur repellať dictū deponenduz vel depositū. In casu aūt econuerso cū post iuramentuz anteq̄ deponat absoluiť. licet iuramēti tpe fuerit excōicatus. credit q̄ exquo tpe productionis z iuramenti non fuit exceptuz. post depositi onē opponi non poterat illa excōicatio. cū iuramentū quod de iure naturali est. astringat etiā excōicatū ad veritatem dicendā. Facit pro solutione. c. ꝓterea. de testi. cog. vbi infamia superueniēs post iuramētū testis repellit testem. precedens non.

Quod alicui gratiose concediť trahi nō debet ab alijs in exemplū. remittit pro casus positione. et facit. xxvi. q. ij. nō exemplo. vbi dicit q̄ priuilegia singulorum non faciunt legem ꝓmunem.

Jo. an. ponit hic questionem de iure patronatus ecclesiastico alicui⁹ rectoris ecclesie parochialis an p̄scribi possit per parochianos. Et videtur q̄ non per istaz regulam. cum illō sit solum patronis gratiose concessum. ideo per nullū alium laicum vsurpandum. Et ita tenuit Archiē. qui plenissime de hac questione tractat ī ca. hortamur. lxxi. dist. Sed dicit Jo. an. q̄ dñs suus Andreē. in. c. querelam. supza de elect. tenuit p litterā ibi populus ꝛc. q̄ parochiani vel populus possidere et prescribere possunt ius presentandi in sua parochiali ecclesia. et facit. xvi. q. i. sic viue et. c. si quis monachus. in fine. et hanc sequitur Jo. an. q̄ vt dicit Hieron.

sup Hieremiaz Naturale est vt quis genitale diligat solum. et nil habeat dulcius patria. Ideo sue patrie consuetudinē et sui magistri opinionē defendit imitando iurisc̄sultū Cassiuz in.l. dicere.§.i.ff.de arbi.

Rustra sibi fidem quis postulat ab eo seruari cui fidem a se prestitā seruare recusat Pone casum vt in glō.et solue ptraria formata per eam vt ī ea

Jo.an. ponit hic quatuor questiones Prima fuit damasi iiij.tit.de iureiuran.Seius iurat dare tytio.x.si ipe T.dabit sibi sticbū T.econtra iurauit dare seio sticbuz si dabit x.queritur quis eorum teneat primo adimplere promissuz. soluit illuz qui petit teneri prius implere.patet ratio quia qui sub conditiōe promisit non tenetur alteri nisi conditio impleatur Insti.de ver.ob.§.ex conditionali.oportet ergo illum prius implere si vult petere.alias nulla est petitio cum nulla sit alterius mora.ff.de ver.ob.l.si pupillus t est similis questio Jo.de deo quis prius teneatur probare excipiēs vel replicans de q̄ questione per.Jo.an.in c.a.nobis. s. de exceptionibus

Secūda questio est domini calis xlvi.A.et.B fecerunt pacez promittentes inuicem centum si alter alterum offenderet.demum cum a vulnerasset fratrem b.ipse b.turbatus vulnerauit ipsuz a. queritur an ipse a.possit penā petere Soluendo tenet q̄ non si ille B.defendendo fratrem vulnerauit dictum A tuato moderamine per.c.dilecto.s.e.li. o sententia excommuni. Sed in vlciscēte questio videtur loqui.et tūc si stipulatio penalis ita concepta fuit vt etiam offensam fratris includat non cōmittitur pena quia frangenti fidē nō tenetur quis fidem seruare vt hic cuz concor.Si autem solum personā pacis̄centis includit.questio ē magis dubia sed videtur idem dicendum argumento regule in generali.s.e.ti.

Tertia Questio an retentis terminis questiōis precedētis locus eēt pene si bonum alter cum alterius vxore adulteratus esset et hec fuit questio Jo de bayfio frisarch.Et soluēdo tenuit penam nō cōmitti contra vulnerantez pro quo.l. miles.§.socer.ff.de adulte.vbi dicitur q̄ audiendus non est qui vindicte domus sue cōmodum pecuniarium preponere non erubuit

Quarta Questio est legistarum An retētis eisdem terminis si alter ex his alterum tunc bannitum offendat vel occidat qđ lex municipalis permittit quid iuris quam disputauit Jaco. de bel. t locauit eā ī.l.iij.C.vt infra certuz tps cri.q̄.ter.et Oldr.siliter q̄ dixit simplr stipulationem penalem non commissam quia iste videtur omnino aliq̄ tē poze occisionis ab eo qui erat tempore stipulationis.l.ex facto.§.ex facto. ff.ad trebel. et q̄ lege cauetur q̄ propter bonum publicum qđ versatur ī punitione maleficiorum priuata lex et cōuentionalis rumpitur.l.si quis ī graui.§.vtrum.ff.ad silley.

Elictuz persone non debet in damnum ecclesie redūdare. Pone casum vt in glō.Et intellige hanc regulam in delicto in faciendo extraiudiciali aut in quocūq̄z delicto iudiciali. siue in faciendo. siue ī omittendo cōsistat nisi delictum sit perpetratum a prela-

to cum cōſenſu totius Capli aut ma ioris partis qui tunc cū tota eccleſia dicaī deliqſſe bñ redundabit in damnū eccleſie.q̄ omnia declara vt in glo

Jo.an. ponit hic queſtionē talem Gualterius anglicus vno ictu percuſſit tres clericos excōicatos.ſoci ei⁹ vno mōcho bigamo intulit tres ictus querit de predictis an ſint excōmunicati.etſi vna vel pluribus ſententijs.Pro cuius ſolutione premittit duas q̄ones.Prima eſt an percutiens clericū excōicatum ſit excōmunicatus. et tenet q̄ ſic q̄ excōicatus clericus adhuc retinet priuilegiū emunitatis vt notat gl.xvij.q.iiij.ſiqs deinceps.et glo.in.c.contingit.i.s.de ſenten.ex.et probaī in.c.i.7.ij.ſupra.d ſen.ex. Scōa queſtio eſt de percutiente monachū bigamū an ſit excōicat⁹. et tenet q̄ ſic. nam bigamus fieri pōt monach⁹.vt notaī.xxxij.diſt.ſeriatim ergo etiaz gaudebit priuilegio monachoꝝ.c.recolentes.ſupra de ſtat.mo. et.cañ.ſiquis ſuadente.xvij.q.iiij.non dat monachis priuilegiuz ſub largo vocabulo clericoꝝ.ſz eos nominatim exprimit duz dicit ſiquis in clericum vel monachum ꝛc.Tunc ad principalem queſtionem dicit Jo.an.de ſocio Gualterij q̄ videtur tot excōicationibus ligatus quot ictus intulit.per al leg.ca.ſiqs ſuadente.arguendo a verbis ſingularis numeri duz dicit ſiqs et per ſingulare clericū.et per ſingulare anathemati.et per plurale manus Per que colligē poteſt ſtudioſus q̄ vnū pluries percutiens vna ſit excōicatione ligatus.Ad idem.c. cum pro cauſa.ſupra de ſen.ex. quod loquitur de eo qui clericuz percuſſit in dorſi torio.et traxit verberando per clauſtrum. et tamen quia vno impetu id fecit.vna eſt ſentētia.Idē de equitate ſentit de Gualterio propter vnitatez ictus.tamen exquo plures clerici leſi ſunt ex illo credit illum tribus excommunicationibus ligari.q̄ vnitas ict⁹ non impedit.facit.ſ.quotiēs Inſti.de inuti.ſtipu.

Dtioni ogru

it vt ſuccedat in onere qui ſubſtituitur in honore Pone caſum vt in glo. que etiaz hanc regulam conuertit Et ſin By.intellige hanc regulam de onere non coherente perſone.naz in illo ſecus eſſet.vt.ff. de adi.leg.l.legatum.

Jo.an ponit hic queſtionem quam diſputauit p⁹ domin⁹ Palmeriū.Cauſa delegatur duobus.poſtea alia cauſa etiam delegatur duobus. et vtriſq̄ ſimpliciter 7 ſb nominibus dignitatum.mortuo vno ex primis iudicibus qui prelat⁹ erat duaꝝ eccleſiaruz duo ſurrogantur in locum ſuum.Item mortuo vno ex ſecundis dignitas per papam ſup vtraq̄ tenenda college confertur. Querit de his cauſis qui ſint earum iudices. Et quia hec queſtio duas habz partes In prima parte dicit q̄ ſi in ſcpto exprimebaī ſolum vna eccleſia vel dignitas.aut licet vtraq̄ exprimebatur ſed altera ſola capax eſt delegatōnis. tūc ille ſol⁹ q̄ ſuccedit in dignitate expreſſa vel capace.erit iudex delegat⁹ h⁹ cauſe.faciūt nō.Jo.an.i.c. cū ex officij.de preſcrip.Si autez vtraq̄ eccleſia exprimitur et vtraq̄ eſt capax.Et quia dicitur taliū eccleſiarum priori tunc quia hic actus delegatōnis pluralitatez non reſpuit ſed amplectitur .c.prudentiam.ſ.illa.ſupra de offi.del.

vterq; ī delegatione succedet Jn secūda parte questōnis seu articulo tenet q; ille solus collega procedere potest cum'sit administrator legitimus vtriusq; dignitatis. et hoc precipue probat decr'l.licet.de offi.delega. Nam si defunctus college cōmisisset vices suas.et ipse vti cepisset iurisdictione eo viuente esset competens iudex vt ibi si hoc facit subdelegatio. ergo et surrogatio

N argumentū trahi nequeunt que propter necessitatem sunt concessa

Pone casum vt in glo. et concord.c. que a iure. et.c.quod alicui.supra eo. ti.que tamen loquuntur in eo quod conceditur per fauorem vel gratiam Dic in eo quod conceditur ob tēporis necessitatem.et sic neutra superfluit.Dicit tamen hic By. q; concessum propter necessitatem.propter eandez vel maiorem necessitatez.bene potest trahi in argumentum.quia que conueniunt in identitatem rationis p cōstitutionem iuris separari non debēt .l.posthumi.ff.de iniust.rup.et irri.testa.Et hec vera nisi in contrarium esset prohibitio expressa. vel que equipolleret expresse.l.ij.C.de pat.qui fil. distr'.dum dicit text.in hoc tm̄modo casu Jo.an.Jtem limitat glo.in fi.regulam nisi vtilitas succedat loco necessitatis.Et de ratōne huius regule dic vt in ea

Jo.an. ponit hic questionem. disputatam per dominū Abart'.An scilicet bonus aduocatus in vtroq; iure nunc monach'mo nasterij multuz ære alieno grauati de mandato vel licentia abbatis possit postulare in vtroq; foro vt monasteriū relevetur a debitis de ipsius lucro. Soluendo tenet monachum de quo queritur postulare non posse p quo facit.ca.ij.xv.q.ij.vbi non solum monachi sed etiam clerici pro patrocinijs salarium exigentes sicut exactores degradari iubentur.facit.c.vnicū de syn̄.l.consulta.C.ō testa.Et hec regula per quam patet q; si contra prohibitionem iuris aliquid ex necessitate conceditur.de illo non licet arguē ad casus etiam vbi vrgeret similis ratio.et bene probatur sup̄ eo.ti.Cum igitur prohibitio de qua loquimur sit generalis et habeat casum exceptū.ad alios casus exceptio extendenda non ē. Non enim potest monachus postulare nisi de mandato abbatis in causa ex qua directe surgit vtilitas monasterij.puta pro conseruanda libertate monasterij vel alijs ipsius rebus in iudicio defendendis vel recuperādis.vt in.c.monachi.ij.xvi.q.i.et. c.ij. supra de postulā. Et sic quia causa i qua postularet pro lucro.'ad clientulum spectat non ad monasterium in ea postulare non potest.et illud Panorm̄.in alleg.c.ij.dicit honestum z securum.et vide ibi per eum

Emo potest plus iuris in alium transferre q; sibi competere dinoscatur

Glo. ponit exempla Et limitat Dy. hanc regulam. nā ſi ius quod erat apud transferentem erat perſonale. nec illud transit ſed deſinit quo ad rem. Unde licet res pupilli vendentis eſſz imprescriptibilis .l. ſi bona fide. ff. de adquir. re. do. legitime tamen vendita et tradita vſucapitur. l. ij. §. ſi a pupillo. ff. pro emp. Et ſic limita regulam Js qui in ius. ſuꝑ eo. Cetera dic vt in glo.

Jo. an. ponit hic queſtionem quam diſputauit poſt Archiē. Conſuetudo eccleſie permittit canonicos teſtari de fructibꝰ p̄bendarum ſuarum percipiendis pꝰ mortem vſq; ad annum. Queritur an valeat conſuetudo. Jo. an. tenet q̄ valet conſuetudo. quia ei aſſiſtit ius vt patet in. c. ſi propter. ſupra eo. li. de &pt. Ubi patz q̄ de conſuetudine fructus primi anni poſſunt deberi etiam ſingulari perſone. et ſic mortuo vel ipſius heredi vel legatario. Ad idem. c. eam te. ſuꝑ de &pt. et. c. i de conſuetu. de preb. quia ſepe. eo. li. Per que ptz q̄ cōſuetudo ſubtrahere poteſt eccleſie ſeruitium vnius miniſtri et facere quem duplicem. ergo etiam poteſt facere q̄ ſubtractus de medio percipiat fructus. Non valeret tamē conſuetudo q̄ quotidiane diſtributiones ei deberentur. exquo diuinis non intereſt. c. vnico. ſuꝑ eo. li. de cle. non reſid. De illis igit̄ viuat ſucceſſor Canonicus. et ſeruiat eccleſie vel de ſuis propriis Facit quia hec ꝓſuetudo viget in multis eccleſijs. et diu viguit. ergo ſeruanda. l. minime. ff. de legi. et eſt approbata hodie per extrauagant. Jo. que incipit Suſcepti. Intelligit tamē Joan. hec vera dum ſit preſcripta. per. c preſenti. ſuꝑ eo. li. de offi. or. cum ſimilibus.

N toto parte nō eſt dubium contineri

Pone caſum vt in glo. que etiā remittit de materia. Et ſm Dy. huic regule nō ob. l. ſi mater. §. ſiquis. ff. de excep̄tio. rei iudic. vbi abſolutus ab actu non abſoluitur ab itinere. nec ecōtra cum tamen iter in actu cōtineatur vt Inſti. de ſeruitu. ruſtic. predi. §. actus. Nam ſoluendo dicit Dy. q̄ iter ſumitur dupliciter Uno modo formaliter vt eſt ſpecies ſeruitutis diſtincta ab alijs. et ſic non continetur ſub actu. ita procedit contrarium. Alio mō ſumit̄ pro cōmoditate eundi. ⁊ tūc habet ſe ad actum ſicut pars ad totuz. quia eſt pars ſubiectiua actus. ⁊ actus ē totum poteſtatiuuz. quia i poteſtate ſui comprehendit iter ſm Joh. an.

Jo. an. ponit hic queſtionem Duo habent eligere p̄latum in eccleſia iure proprio vel cō promiſſario. vnus eligit reliquuz qui conſentit. Queritur an valet electio? Soluendo dicit Jo. an. q̄ in eligentibus iure proprio. clarum eſt q̄ valet electio. Solet tamen ad omne dubiū tollendū compromiſſum fieri per ambos in tertiū. qui poſtmodū eligit alterū. pro vt notat Jo. an. in. c. fi. in fi. ſupra de inſtitu. Quando autem illi duo eligunt per compromiſſum tunc eſt maius dubium propter varias opiniones. circa decret. cum in ure. ſupra de elec. Nam glo. ibi et ſequaces tenent q̄ compromiſſarij ſimpliciter

dati de se nō possunt eligere Opinio Jo.et sequaciū habet contrarium ꝙs sequitur Jo.an. Et tunc dicit ad que stionem ꝙ si vtriqꝫ in solidum eēt data potestas eligendi. non essꝫ questio dubia Idem si hoc tacite fuisset actū vt quia dictum est ꝙ de se possint eligere. Item si id expresse fuit inhibitū nec de se eligerent. non est questio dubia. c.ij. supra eo.li. de testib. Idem si dictum est ꝙ omnes sunt concordes. fm aliquos. quod tamen non placet Jo.and. Est igitur questio dubia ꝗn do simpliciter compromissum est. et hoc tenet Jo.an. ꝙ vnus potest alterum eligere. nec tunc oritur a se ipso. ꝫ vocat⁹ est a deo ⁊ socio suo fm Jo an. in allega. c. cum in iure. in gl. i. Et licet se non possit quis eligere. tamen potest se coeligere. Et sic nō ob. c. dedicimus. xxiij. qst. i. c. i. de insti. cum similibus

In generali cōcessione non veniūt

que quis non esset verisimiliter in specie concessurus.

Pone casum vt in glo. Et idem est in obscuro. fm glo. que etiam ostendit que sunt illa que verisimiliter in specie non cōceduntur. et dic vt in ea. Et quinquaginta modos quibus generalitas restringitur colligit hic Jo.moñ. et ponit Jō.an. post eum. Ponit etiaꝫ Jo moñ. hic prolixum tractatum de protestatione quem Jo.an. non decurtādo vt laboris sui honorem Jo.moñ. fecit. de verbo ad verbum ponit. Et fuit tractatus Andree de Pysis qui prius eum posuit in. l. si quis. in prin. .ff. de le. iij. Canoniste aliquid tractāt in. c. cum accessissent. de cōsti. Boick plene prosequitur materiaꝫ protestationis in. c. si conditiones. de condit. apposit.

Si cōtra iura mercatur

bonam fidē presumitur non habere

Pone casum vt in glo. Dyn etiam ponit exemplū in eo qui emit rem a pupillo sine tutorū auctoritate. per. l. euꝫ qui. C. de auct. prestan. Et est ratio huius regule quia aut emptor sciebat a iure prohibitum. ⁊ sic aperte concluditur mala fides. aut ignorabat et tūc presumitur mala fides propter errorem iur. .l. si fur. ff. de vsucapio. et per id quod notat hic gl. in fi.

Jo.an. ponit hic questionem disputatam per Guil. de petra lata. Rectores parochialis ecclesie quandam aliam parochialem cum suis fructibus tenuerunt vt vnitam vel annexam nullo ibi instituto rectore tanto tempore ꝙ de cōtrario non est memoria. Queritur an per id possit licite sic teneri. Soluendo dicebat disputās ex diuturnitate temporis talem vnionem non adquiri. ⁊ ex ea non posse rectorem vtrāqꝫ regē. licet vna ecclesia bene potest prescribē instōnem in alia. Et inducit pro hoc ꝙ hec consuetudo sit onerosa ecclesie inducens periculum animarum et detrabēs sine causa iuri episcopoꝝ ꝗꝫ est vnire et dividere ecclesias. vt in. c. sicut vnire. supra de excessi. prela. Jo. an. dicit hanc vnionem adquiri posse per tempus cuius initij ꝫnō est memo

ria dum poſſeſſa fuit eccleſia vt vnita ſeu annexa nec erit ecce tunc in ea rectorem inſtituere cum rector prīcipalis ſit rector vtriuſq; ſed non valeret q; illa eccleſia non haberet propriuz regentem curam ſcilicz vicarium perpetuum aut ſaltez temporalem iuxta .c.extirpande .§. qui vero .de preben. et cle.frequens .§.quidam .ō exceſ. prela.et probat conſtitutio execrabilis ad fi.Jo.xxij.niſi tamē facta eēt vnio eccleſiarum propter paupertatem q; tūc inopia7 poſſibilitas regēdi vtrā; q; excuſaret a vicario ponendo.c. eaz te in fi.s̄.de eta.et qualitate

Ona fides nō patitur vt ſemel ex actum iterum exigatur

pone caſum vt in glo.et procedit hec regula cum idem exigitur ab eodem ſiue illud ſit debitum ſiue pena vel etiam ſi petitur ab alio qui ab exacto cauſam habet vel qui contra exactum eſſet habiturus regreſſum vt in eo qui dolo deſijt poſſidere.a quo licet vel agens conſecutus ſit extimationem.nihilomin9 agit ad rem contra poſſeſſorem vt in.l.nec nullaz.§.ſi quis.ff.de pe.hē.cetera dic vt in glo.

Jo.an. ponit hic q.An res et pena ſimul peti poſſunt. et dicit Jo.an.q; aut pena conuentiōalis ſuccedit loco rei vel intereſſe totius tūc debet actor alterum eligere et illo eē contentus per.l.predia.ff.de ac.emp. et facit hec regula Si autem opponatur loco particularis intereſſe vt da penam certam ſtipulatus ſum ſi mutuum nō reddas die ſtatuta tunc petitur vtrūq; per.l.traiecticie in prin.ff. de ac.et ob.Si autem apponitur propter contumaciam aut contemptum. iterum poteſt vtrunq; peti.nec eſt locus regule hic poſite.cū tunc nō idez ſed diuerſum ſit quod petit̄.In caſu dubio preſumendum videtur q; loco intereſſe ſit apoſita. per.l.ſi duo.ff. ſi quis cau.Et de materia vide per Joan.poſt Poſt.in.c.dilecti.ſupra de arbi.per Cy.in.l.cum proponas.C.de tranſac.Jo.de bel.in.l.ſi pacto.C.de pact.

Jm quid v na via phibetur alicui ad id alia non debet admitti.

Pone caſum vt in glo. Et intellige regulam cum aliquid prohibetur.habito principaliter reſpectu ad rem prohibitam. nō ad viam vel modū quo prohibeē vt patet in caſibus exceptis in glo. 7 facit.c.examinata.ſupra de iudi.

Jo.an. ponit hic queſtionem Quidam notarius q; curator meus ad probanduz de iure meo produxit in iudiciū quoddaz inſtrumentum ſua manu ſcriptum. queritur an faciat fidem.Soluēdo tenet Jo.an.q; in tali inſtrumento niſi alꝰ arguat̄ de falſo fides debet adhiberi ſi ex ſui forma ante litem motam7 ſuſceptum procurationis officium appareret ipſum fuiſſe pfectū Idem ſi poſtea fuiſſet confectuz quando procurator ex neceſſitate officij illud confeciſſet. vel quando dominus non nominati ſed vt quilibet alius vtilitatem ex eo conſequitur.Exemplum primi.ſi fuit ſcriptor alicuius vniuerſitatis. Scōi exemplum ſi continet inſtrumentum pactum inter duas vniuerſitates. vt

quecunq; attulerit vinuz habebit tantum ꝛc.facit gl.in.l.vlt.ff.de testi. que dicit procuratorem testificari posse ī causa.et facit.l.deferre.§. item cum.ff. de iure fis.

Contract⁹ ex conuentione legem accipere dinoscuntur.

Pone casum vt in gl.que intelligit hanc regulaz procedere de conuentione honesta.z que non est contra bonos mores.nā de illo intelligenduz est quod vulgo dicitur Pactum rumpit legem. Sec⁹ si fiat conuentio ne dolus prestetur. quia non valz conuentio.l.contract⁹ ff.eo.ti. Idem si pactum fit impossibile. Et in quibus contractibus veniat dolus lata culpa leuis aut leuissima. et in quibus casus fortuitus tractat hic Dy.et Jo.an.post eum.de quo p glo.et doct.in.c.vno.s.de ꝓmo.

Jo.an ponit hic quattuor questiones de contractib⁹ aduocatorum Prima est dominicat. lxix. Quidam aduocatus pro certo feudo seu annuo certo.seu annuo salario cōuenit patrocinari monasterio sancti Antonij in omni sua causa. et eodem modo conuenit cum alio monasterio.litigāt hec duo monasteria. inter se. Queritur si alicui.z cui debeat patrocinium prestare. Refert Joh Soffrl. Jnnocl. et Postl. dicere q; sine pena iuuat primum contra scōm. vt in.c.tua.et.c.veniens.et.c.intellecto d iureiuran. Jta nō.in.c.i.supra de postul. Dicit tamen ibi Postl. de beneficiato duarum ecclesiarum quibus equaliter tenetur q; sibi consulit ne assumat sibi partes aduocati sed medi-

atoris.

Secunda questio

est venerialis.lv. An pro eodem salario teneatur aduocatus patrocinari in causa appellationis. et in principali.exquo simpliciter recepit causaz defendam. Soluendo dixit Bart. omnes tenere q; non. quia alia ē causa appellationis a principali. ij.q.vi. si episcopus.facit.l.inuitus.C.de procurat.quod limitat Guil.in Specul. ti.de salario.§.sequitur.versi.Sed nūquid aduocat⁹ in appellatione a diffinitiua.quia si ante sententiaz appellatur vl̄ in integrum restitutio petit. putat q; teneatur si in eodem loco ꝓtractetur vl̄ satis propie. pro quo faciunt notata Jo.an.post Jnnocent. et Postl.in.c.non iniuste.supra de procurat.vbi de ꝓcuratore satis dic̄ illō

Tertia qó incidens ē dñi calis lxxiij. simili ꝓcedenti.et de ꝓtractu medici q; pro certo salario conuenit curare infirmū.an recidiuante pro eodem teneatur curare? Solutio placet Jo.an vt distinguat an ilico recidiuauit.aut lō post sanitatē adeptam vt primo casu teneat medicus curare ipsuz.scdo nō. alleg.l.diuus.ff.de in integ.rest.et qđ nō.s.eo.li.de elec.c.ꝓmissa.§.i.in gl

iiij qó ē dñicalis.lxxiij. Si aduōt⁹ meus cui ꝓuenerā dare centū si obtineret cām al's ꝓuenerit.x.cū transegerim cū aduersario debeat hīe centū. Et solo est q; tota centū debet hīe.qđ etiā tenet gl.fi.i.l.unica.C.de suffragio.allt.l.fi.ff. manda. vbi etiā de hoc p gl.iij.et facit regula imputari.s.eo.ti.z regula cū stat.s.eti.cum concorđ. Forsan enim timore aduocati inductus ē aduersarius ad transigenduz. Habeat igit stipendiū

qui pro tempore prestitit auxiliuz.xij q.ij. charitatem. Itez vicisse videtur exquo eius desiderium est impletum arg.l.i.ff.qui satisd.cog.

Quinta questio est et si. An aduocatus habere debeat totum salarium conuentū ab herede Titij intentante actōnem quā ignorauit elidi posse ex persona ipsi⁹ Titij. Soluit q ad totum salariuz teneatur heres per.l.sed addes.§.vlt. ff. loca. cum non constet per aduocatuz vt ibi et in.l.qui operas.eod.ti.

amnū quod quis sua cul

pa sentit sibi debz non alij imputare

Pone exempla vt hic in gl. Nec ob.huic regule .l.fi igitur in fine.ff.pro socio. vbi imputaꝫ mihi damnum quod prouenit ex delicto vel culpa alteri⁹. Quia dic ſm By.q illud procedit quando culpa potest mihi imputari ratōne participationis vel culpe vel delicti rationе cuius alius passus est penam.

Jo.an. ponit hic questionem An fideiussor vsuras quas soluit creditori p debitore possit repetere ab eodem debitore. Soluēdo dicit q si debitor ignorat obligationem fideiussoris. et sic non possunt ab eo repeti.p.l. siquis negocia. .ff.de nego.gestl. Idem si scit sed contradicit. quia hoc casu nec sortem ab eo possz fideiussor repetere.per.l.si p te.ff.manda. Si scit ꝛ patitur tunc debitum solutum pro eo potest fideiussor repetere. sed nō indebitum nec vsuras. et sibi imputet q se obtulit. arg.c bona fides.supra de depos. Si mandat ei q soluat tm̄ sortez. si soluit vsuras non repetit ab eo.per.l.diligenē. ff.manda. Aut ex mandato fideiussit pro vsuris inclusis sub nomine sortl. prout est moris. et tunc repetit exquo iuste credidit totum sortem fuisse.c. si beneficia.supra eo.li.de preben. Aut fideiussit in omnē causam. etsi simpliciter non repetit. qa ī generali mādato non venit in debitum. l. si procurator.ff.de condic. inde Aut nominatiz mandauit fideiubere pro vsuris tūc si iurauit fideiussor creditori q solueret tunc repetit ſm Jo.an. per c.debitores.s̄.de iure iuran. Si non iurauit tunc si debitor iurauit fideiussorez indemnem seruare repetitur vsura soluta ab eo in foro ecclesiastico etiam si sit laicus. c.fi.s̄.e.li.de fo.comp. Si illud non iurauit tunc si propter pignera aut fideiussores expediebat debitori vsuras solui et tunc repetunt ab eo c.peruenit.s̄.de iureiuran. Si non expediebat id debitor tunc fideiussor sponte soluens eas non repetit eas a debitore vt hic cum concor. suis qđ verum iure fori sed iure poli ſm theologos in foro conscientie deberet debitor vrgeri ad restituendū vsuras solutas de quo hic latius per Jo.an. et per glo. et doc. in c. peruenit s̄.de fideiusso

Nfamib⁹ por te non pateāt dignitatum

Pone casum vt in gl. et qꝫ dicit tex. pateant. dic id est aperiantur. vel nō detur ingressus per illas. sed obserent illis ſm Jo an. Qui etiam dicit q porta dicit ſm diriuatores a portādo intus et extra Sed olim porte dicebant ciuitatum proprie quia olim volentes edificare ciuitates in circuitu ducebant aratrū designantes sic sulco locum murorū. ꝫ vbi debebat eē porta. suspendebāt aratrum ne terrā tangeret a qua portatione dicta fuit porta Sz hodie latius accipitur vt patet supra eo. li. de consecra. eccl. vel alta. c. vno. in fi. Et dicit By. hic q est duplex infamia. scilicet iuris que irrogatur per sententiam in actionibus. de quibus ī ff. ex q; busdam. Jnsti. de pe. tem̄. litig. Alia ē facti que opinionem alicuius ledit apud bonos et graues. Quod multis modis contingit. vt siquis damnetur in condictōne furtiua. l. cessat. ff. de actio. et obli. vel ī inēdō. vnde vi. l. honori. ff. de obsequi. Jdem si pater ī testamento filium increpauit vel iudex interloquendo dixit aliquē male vite vt hic probatur. C. de infa. l. Interlocutoria. Et de qualibet infamia ꝓcedit hec regula ſm By̆n̄.

Jo. an. ponit hic questionem. Cuz electo ad dignitatem infamia potest opponi vt hic patet. opponit aliquis electo defectuz natalium7 etatis. quis habeat probare Soluendo dicit Jo. an. q vtroqꝫ casu opponenti onus probandi incumbit in tantuz q si non probat nō cassatur electio. perdit instantiam et penam. patitur decre. prime. eo. li. de electio. Que etiam locum habet. cum super obiectis non est appellatū ad papam. vt notaꝫ in cle. ij. de procura. nō tamen confirmatur electio. nisi electꝰ se probet legitimum. per. c. congregato. et. c. cum inter canonicos. de elect. de quo hic latius per Jo. an.

Certuz ē quod is committit in legem qui legis verba complectēs ꝓtra legis nititur voluntatem

Pone casum vt in glo. Et ſm By. patet ex textibus iurium allegatorum in glo. q sicut paria sunt facere ſm verba legis. et ſm sententiam vel ſm sententiā tm̄ non seruatis verbis vt in. l. nominis. ff. verbum. ff. de ver. sig. Jta econtra paria reputantur facere contra v̄ba et sententiam. aut facere contra sentētiam tm̄. Et hec est mens huius regule ſm eum. et quattuor modos quibꝰ fraus fit legi. prosequit hic By̆n̄. de q bus gl. remittit

Jo. an. ponit hic questionem. de monacho. q defert habitum monachalem sed coopertū habitu clericali an sit apostata. et tenet q sic. si non habz iustam causam transformationis. quia desuper tenetur deferre habitum suum. c. clerici. supra de vi. et honest. cle. et. c. deus qui eo. ti. vbi late de hac. q. per Jo. de ligna. Et hodie videtur determinatuz in cle. quoniam. in prin. de vit. et hon̄ cler. verſ ac religiosi. facit. c. in nōnullis. supra de iudeis.

Datum Rome apud sanctum Petrum quinto nonas marcij pontificatus nostri anno quinto.

Sūmariū et Conlusiones sexti

Circa hāc datam Joh an. quatuor tractat vtilia pro notarijs et aduocatis Primo an locus iniri contractus debeat poni in instrumento. de quo remittit Scō docet in glo.ij. inuenire kalendas. nonas et idus. Tertio in glo.iij. tradit modū Romane curie circa episcopatum scribenduz in litteris. z circa formam Bulle. et circa pontificatum et quando incipiant. Quarto in glo.fiñ. disputat quando noue constitutiones incipiunt ligare. Fuit autez datus hic liber sexti anno millesimo ducentesimo nonagesimo octauo. De data decreti vide notata.ij.q.vi ℣ forma. De Concilio vienen vide notata in cle.cum sit de censi.

Joan ponit hic tres questiones in mercuri. Prima An omissio indictionis in instrumento viciet instrumentuz. Soluendo tenet q sic. quia est de substantialibus instrumenti vt probatur in auē. vt p̄ po.no. impe. collat. v. per totum. et in .c. inter ℣ sed contra. de fi. instru. et ibi gl. docet modum inuenire indictionē et glo. penulti. in l. vna. C. de iusti. codi. confirmñ. de qua etiam notatur. xxiij.q.v. de liguribus. z xvi.q.vij. maiores. quod verum nisi per aliqua. que precedūt in pagina de indictione posit cōstare. facit. c. scō requiris. de appella. Itez nisi consuetudo habeat indictionem nō poni ī instrumentis. facit ℣ leges. iiij. dist. Dicit tamen Joan q Romani pontifices et Imperatores Romanoz indictionem in suis litteris non ponunt Imo Romani pōtifices nec ponunt expresse annuz natiuitatis vel incarnationis dñi. ℨ hec quattuor ponunt. scilicz locum. annū pontificatus. mensem et diem. Romani autem imperatores ponunt duplicem et quandoq triplicez annum scilicet annum dñi. annum regni. et etiā annū imperij post coronationē. Olim tamen etiaz in papalibus litteris ponebatur indictio. vt patet. xxxij. dist. actione can. In nomine. quia tunc notarij subscribebāt. Hodie in bullatis notarij non se subscribunt. igitur nec indictionem ponnnt.

Secunda questio

Quid si indictio ponit in instrumento que cum anno domini non cōcordat. Et tenet By. q talis. error nō viciat instrumentū. quia omissio substantialium que levia sunt non viciat. l. i. ī fi. ff. de vent. inspi. Cum igitur per instrumentum constat de gravibus scilicet de personis contrahentiuz re in contractum deducta. et de causa contractus que contractū perficiunt. Cetera que solent apponi videntur levia facit. l. i. C. de erro. cal. vbi error computationis vel calculi non nocet. An autem Notarius potest corrigere errorem suuz in instrumento? Dicit Joan. q si post productionem instrumēti ī iudicio apparet error aut falsitas in instrumento. notarius nō corrigit illud sine auctoritate iudicis aut officialis ad hoc constituti. alias sibi potest impingi falsum. l. eos qui. in principio. ff. de fals. Sed anteq̄ parti tradatur potest Notarius illud corrigere sine iudicis auctoritate et sic seruat Si non est Notarius qui corrigat et potest apparere protocollum per quod apparet error anni vel indictionis illi stabitur in auē. de tabel. ℣ illō

collatio.iiij Ideo iurant notarij protocolla de omnibus actibus tenere si nec protocollum videri potest.nec p testes coadiuuari potest instrumentū qui memorentur de anno.nec aliud ē in instrumēto per quod appareat de anno.putat Jo.an.contrarietatez in dictionis et anni viciare instrumentū quia indictio est de substantia instrumenti vt patuit.et patet de fi. instru. .c.inter.ergo falsitas eius viciat

Tertia questio

Job.and.est An magistri compositores librorum vel scriptorum sua nomina debeāt in illis inscribere. Et q̄ questio distinctione eget.dicit q̄ non inscribens non peccat ī casibus vt qñ propter puram humilitatem non inscribit se.aut ne det emulis materiam delinquendi et detrahendi quam percipit forte parataz.quia vt dicit Hieronymus Reprehensionem vitare nō potest nisi qui oñino nil scribit. Idē si propter aliquam suam notam se nō inscribit.quia est constitutus in apostasia cuius dicta recipi possunt quasi rationabilia.non vt auctorisabilia ex inscribēte.vt notat.xvi.dist.c.Idez si sit religiosus qui scripsit aliqua vtilia in iure ciuili aut poetria.aut in alia materia sibi non congrua.quia licet peccauit vt patet ex legenda Hieronymi.non tamen illud occultū peccatum prodere tenetur.de peni.disti. .i.ca.non tibi dico.Peccaret autē nō inscribens quando contra conscientiam credens male agere non inscribit Item vult studiose sine causa lectorē dimittere incertum.quia facit contra illud Quod tibi nō vis fieri.alteri ne feceris Matth.vij.7 in prin.decr.Itē quando improbo operi7 detractivo non inscribit vt alter id scp̄sisse putet contrarium facit cōtra illud Diliges proximum tuū.Matth.xxij.in fi.Idē in similibus casibus. Inscribens etiā interdum peccat si ex pura vana gloria inscribit se.aut ex ambitione. contra quos dicitur Regū.ij. Nolite loq sublimia gloriantes.quia dñs scientiarū est dñs. Et Tullius lib.primo tu scul.questionū reprehendit opifices qui post mortem gloriari volunt. Videns q̄ nostri phi nōne in libris ipis quos scribunt de gloria contemnenda sua nomina inscribunt. et Seneca in ep̄la.cxiij. Qui virtutē suam publicari vult non virtuti laborat sed glorie. Item peccat inscribens si ex rācore ad emulos quos videt ex honore ipsius dolere se inscribit. Faciunt notata.xxiij.q.iiij.si is qui. Non peccat autem inscribens quando id facit vt alios ad similes labores alliciat.facit .c.de quibus.xx.dist. Item id facit ne opus alteri ascribatur aut certificare voluit illam fidem operis que prouenit ex auctore. Sic enim Hieremias Isaias Ezechiel.oñes q̄ xij.prophete minores suarum visionum et prophetiarum principijs sua nomina habent inscripta Idē de parabolis Salomonis. Idem apostoli in epistolis excepta prima Johis 7 vltima Petri Idem quando se inscripsit habēs iustum motum animi. licet cupidus fuit fame et pompe per inscriptionem. puta id fecit vt sibi et suis de scientia in qua studuit diu prouidere possit. Nam cum iste non intendit talez gloriā timori diuino preponere. cum etiboc non repugnat charitati proximi Et quia iustum motiuum fuit admixtum scilicet q̄ laboris sui honesti

Sūmariū et Conlusiones sexti

fructuin perciperet inscribens. et suis necessitatibus prouideret. non peccauit. facit. xiiij. q. iij. quicunqz. Nam vt inquit Valerius li. viij. de cupiditate glorie Nulla tanta humilitas q̄ dulcedine glorie non tangat. Et Hieronymus ad Saluianā Difficile ē gloriā vtute superare. Et vt de his breuibus finem faciam opus hoc puerile ex aliorz scriptis pro mei ingenij modicitate enucleatuz. pro directione iuuenuz. in Jure canonico proficere cupientiū cōpilaui ac composui ad laudem ac gloriam in euum benedicti.

Amen

Sūmaria pariter

7 conclusiones Sexti accuratez compendiose ex doctoribus circa eundez scribētib⁹ p honorabilē vir dōm Johannē koelner. de vanckel artiū liberaliū mgr̄m. iuris vtriusqz doctorem. viruz peritissimū. in florentissimo studio Colonien collecta. Anno gratie Mcccclxv. ī vigilia purificationis beate dei genitricis Marie virginis gloriosissime impressa finem acceperunt feliciter.

DOMEIN-ARCHIEF
TE
UTRECHT

A 97120

colorchecker DIGITAL SG
DCSG - UBU # MX - 7181
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
x-rite
mm
0
1
2
3
4
5
6